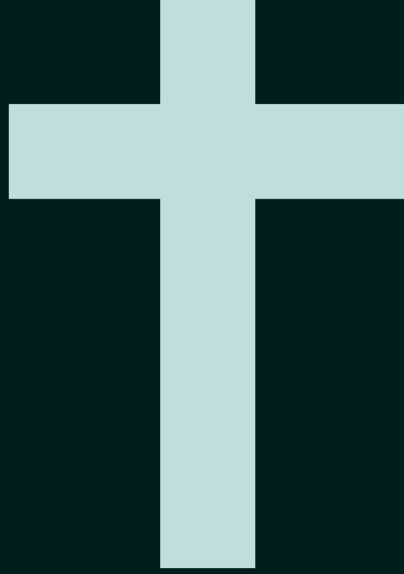

Anötö ndê Yom Lênsêm
Wakuc

The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea

Anötö ndê Yom Lênsê^m Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7

Contents

FRT	1
MATYU	2
MAK	53
LUK	85
JON	137
APOSEL	178
ROM	229
1 KORIN	254
2 KORIN	280
GALESIA	297
EPESAS	307
PILIPAI	316
KOLOSİ	323
1 TESALONIKA	329
2 TESALONIKA	335
1 TIMOTI	338
2 TIMOTI	346
TAITUS	351
PILEMON	355
HIBRU	357
JEMS	376
1 PITA	383
2 PITA	390
1 JON	395
2 JON	401
3 JON	402
JUD	403
REVELESEN	406
Read the New Testament	431
Yom Natô Nahu	437

**Anötö ndê Yom Lêñsêm
Wakuc
The New Testament in
the Bukawa language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long
tokples Bukawa long
Niugini**

Lutheran Bible Translators Australia
197 Archer Street, Adelaide
South Australia 5006

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa
language
in the Huon Gulf area of Morobe
Province,

Papua New Guinea
Translation by Lutheran Bible
Translators Australia
© 2000 Lutheran Bible Translators
Australia

Print publisher, 2000 by Lutheran
Bible Translators Australia

Web version
2012, Wycliffe Bible Translators
www.Wycliffe.org
<http://pngscriptures.org>
www.ScriptureEarth.org

This translation is made available
to you under the terms of the Creative
Commons license (Attribution-
Noncommercial-No Derivative
Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share – to copy,
distribute and transmit the text
under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Lutheran Bible Translators Australia Inc.* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.

- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice – For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong *Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license*. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legal-code>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Matyu ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Matyu in Yisu ndê ngacsêjomi 12 si dan, ma in ndê ñaê dan bu Liwai (Mak 2:14). Têj ñamata-nga in kôm gwelen whin gavman Rom-nga ma kôc mone takis-nga yêc lau Israel-nga. Ma tinambu Yisu kêgalêm in sa ti ndê ngacsêjom dan.

Matyu in ngac Israel-nga, ma in to ñawaê ñayham dindéc gic in dau ndê lau Israel-nga ñawaê. In to tu bu whê sa bu Mesaya nan Anötö gic bata bu êjkinj têj lau Israel-nga, nan Yisu dau. Matyu kôc yom daêsam yêc lau Israel si buku dabun (nan dasam bu Yom Lênsêm Akwa) bu puc yom nan in to pi Yisu, nan dôj, ma bu tôc asê bu yom hon nan propet akwa-kwa sêto pi Mesaya dau, nan ñandô sa pi Yisu. Ma Matyu to yom daêsam pi yom nan Yisu sôm ma kêdôhônj têj lau, ma pi gêj nan in kôm.

Ñawaê ñayham dindéc gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc gic waê lau nom-nga hon. Nahu bu Matyu to yom daêsam pi †Anötö ndê gôlinj (kingdom), ma whê sa bu Anötö tac whin bu lau hon sêsôc in ndê gôlinj ñapu, ma sêti in ndê balêkoc. Tôm yom nan Yisu sôm têj lau Israel-nga, ma Matyu to yêc 4:17, nan yêc bocdec bu: Anötö ndê gôlinj menj kêpinj su. Bocdinañ anem daôm kwi ma ahu mêtê sac sinj.

*Yisu ndê apai ñadênanj
(Luk 3:22-38)*

¹ Yisu †Kilisi ndê apai si ñadênanj dindéc. In sa akêj Dawid ndê, ma Dawid sa akêj Abraham ndê.

² Abraham ndê atu in Aisak. Ma Aisak ndê atu in Jakob. Jakob ndê atui †Juda ti in ndê asidôwai.

³ Juda gêm Tama ma inlu sêkwê balê lu asê, nan Peres lu Sera. Peres ndê

atu in Hesron, ma Hesron ndê atu in Ram.

⁴ Ram ndê atu in Aminadab. Aminadab ndê atu in Nason, ma Nason ndê atu in Salmon.

⁵ Salmon gêm Rahab, ma inlu sêkwê Boas asê. Boas gêm Rut, ma inlu sêkwê Obed asê. Ma Obed in Jessi damba.

⁶ Ma Jessi ndê atu in Kin Dawid.

Dawid gêm Betsiba, nan munnga ti Uria ndê awhê, ma Dawid lu Betsiba sêkwê Solomon asê.

⁷ Solomon ndê atu in Rehoboam. Ma Rehoboam ndê atu in Abaisa. Abaisa ndê atu in Asa.

⁸ Asa ndê atu Yehosapat, ma Yehosapat ndê atu in Yehoram. Yehoram ndê atu in Usiah.

⁹ Usiah ndê atu Yotam, ma Yotam ndê atu Ahas. Ahas ndê atu in Hesekeya.

¹⁰ Hesekeya ndê atu in Manase, ma Manase ndê atu Amon. Amon ndê atu in Josaya.

¹¹ Ma Josaya ndê atui, nan Yekonaya ti ndê asii. Têj Josaya ndê têm lau Babilon-nga sêngaho lau †Israel-nga su, ma sêkôc ñac sa si sêndôc gameñ apa Babilon-nga gitôm lau gapocwalô-nga.

¹² Têj ndoc lau Israel-nga sêmbo gameñ Babilon-nga, nan Yekonaya kwê Sealtial asê. Tinambu lau Israel-nga sêmbo akêj gameñ Babilon-nga sêmênj, ma Sealtial kwê Serubabel asê.

¹³ Serubabel ndê atu in Abiud, ma Abiud ndê atu Eliakim. Eliakim ndê atu in Aso.

¹⁴ Ma Aso ndê atu Sadok. Sadok ndê atu in Akim, ma Akim ndê atu in Eliud.

¹⁵ Eliud ndê atu in Eleasa, ma Eleasa ndê atu Matan. Matan ndê atu in Jakob,

¹⁶ ma Jakob ndê atu in Josep. Josep gêm Maria nan kôc Yisu, ngac nan sêsam bu Kilisi.

¹⁷ Bocdinañ, têj Abraham ndê têm ma menj têj Kin Dawid ndê têm, Yisu ndê apangaci 14 sêmbo. Ma têj Dawid ndê têm ma menj têj ndoc lau Israel-nga sêndôc Babilon, nan in ndê apai

14 tiyham sêmbô. Ma têtj ndoc lau Israel-nga sêndöc Babilon, e meñ têtj ndoc Maria kôc Kilisi, nañ apai 14 tiyham sêmbô.

Yisu ndê dinda kôc inj

18 Yisu Kilisi dinda kôc inj ñaminj dau dec. Ñac sêhê inj dinda Maria têtj Josep su, magoc injlu sêmbô sêwhinj dau dom, ma sêlic bu Maria daê. Inj daê akêñ Ñalau Dabunj ndê.

19 Josep, nañ sêmasañ yom bu nem Maria, nañ ñgac gitêñ, ma bu kôm inj maya sa dom, dec gauc gêm bu hu inj sinj gelec.

20 Inj kôc gauc dinanj su, goc Pômdau ndê añela danj hoc dau asê têtj inj ña mbê, ma sôm, “Josep, Dawid ndê apañgac, töc daôm dom bu kôc Maria sa ti am nem awhê, bu Ñalau Dabunj dau kêtj balêkoc nañ mbo inj ñatac ñalôm.

21 Maria oc kôc balê danj, ma am oc sam inj ndê ñaê bu †Yisu, ñahu bu inj oc nem inj ndê lau si yêc ñac si sac ñagêyô.”

22 Gêtj hoñ dinanj hóc asê ma boc-dinanj Pômdau ndê yom nañ propet Aisaya hoc asê muñ su, nañ ñandô sa. Inj hoc yom dau asê bocdec bu:

23 Alic su nañ. Awhê akinj danj oc daê e kôc balêkoc ñgac danj, ma ñac oc sêsam inj ndê ñaê bu Imanuel. *[Ais 7:14]*

(Ñaê ‘Immanuel’ dau ñahu bu ‘Anötö mbo whinj yac.’)

24 Têtj ndoc Josep tapo sa, nañ inj kôm gitôm Pômdau ndê añela gic atu inj, ma kôc Maria sa meñ mbo inj ndê andu ti inj ndê awhê.

25 Injlu sêmbô sêwhinj dandi, magoc Josep gic ahê Maria mbo e gitôm inj kôc balêkoc dau su. Ma inj sam inj ndê ñaê bu Yisu.

2

Lau tiguauc sêñsalê Yisu

1 Yisu dinda kôc inj yêc malac Betlehem yêc gameñ Judia-nga, têtj têtj Kinj †Herod gêm gôlinj mbo. Tinjambu lau apa ñatô sêhóc asê Jerusalem. Ñac lau

tiguauc tu sêñyalê tata-nga, ma sêmen akêñ gameñ ac pi-nga.

2 Sêhóc asê ma sêndac, “Balêkoc nañ bu ti lau Israel si kinj, nañ dinda kôc inj yêc nde? Yac alic tata wakuc danj pô yac mba gameñ dec kêtj puc yac bu inj hóc asê su. Ma yac amenj bu atoc inj sa ti apôtj hanjduc têtj inj.”

3 Ñac si yom dinanj kôm Kinj Herod sö ma gauc gêm yom daêsam. Ma lau Jerusalem-nga hoñ boc-dinanj.

4 Goc Herod kêgalêm lau Israel si †dabuñsiga atu-tu ti lau nañ sêndôhônj yomsu, nañ sa sêpitigeñ, ma ndac ñac, “Mac nem †Mesaya dinda oc kôc inj yêc malac bocke?”

5 Ma sêô inj ndê yom ma sêsôm, “Inj dinda oc kôc inj yêc malac Betlehem yêc gameñ Judia-nga. Propet akwa danj to yom pi inj muñ su bocdec bu:

6 O malac Betlehem yêc gameñ nañ †Juda ndê toñ sêwêkainj. Malac atu-tu hoñ nañ sêyêc Juda ndê gameñ, nañ ñadanj hóc gêlêc am su dom, ñahu bu gôlinjwaga nañ oc sa yêc am, nañ oc ti ñgac atu tu yob aneñ lau Israel-nga.” *[Mai 5:2]*

7 Herod ñgô yom hoñ dinanj su, ma kêtj ñac sêsa si. Goc inj gic lau tiguauc dinanj sa tiyham gelec, ma kip yom sa yêc ñac, bu bêc bocke tata dau meñ hóc asê ma ñac sêlic. Ñac sic miñ yom hoñ têtj inj su,

8 ma inj kêtj ñac bu sêtêñ malac Betlehem sêndi, ma sôm têtj ñac, “Andi añsalê balêkoc dau, ma têtj ndoc mac atap inj sa, nañ goc ambu amenj akêñ ñawaê têtj aö bu aö dauñ waloc, ma watoc inj sa.”

9 Lau dinanj sêñgô Herod ndê yom su, ma sêsa si. Ma tata nañ sêlic su yêc ñac si gameñ ac pi-nga, nañ wê ñac gi e kalhac andu nañ balêkoc yêc, nañ ñahô solop.

10 Ñac sêlic tata dau dec kôm ñac atac ñayham atu.

11 Sêsôc andu dau si, ma sêlic balêkoc lu dinda Maria. Ma sêpôtj haduc têtj balêkoc dau ma sêtoc inj sa. Goc ñac sêkac si talhi sa, ma sêkêñ si

awalaun nan ñaôli atu-tu têtj inj kain gitôm gol, ma a ñakwi ñamalu ti gêtj ñamalu ñayham.

¹² Têtj ndoc dinañ Anötö kêtj puc ñac ña mbê bu sêmbu sêtêtj Herod sêndi dom. Bocdinañ sêlhö sêsa señ dañ dau-ña dañ, ma sêmbu sêtêtj ñac si gameñ si.

Josep lu Maria ma Yisu sêsip Isip si

¹³ Têtj têtj lau tigauc dinañ sêhu ñac siñ su, Pômdau ndê añela dañ suñ mbê têtj Josep ma sôm, “Herod kêsälê balê dau bu ndic inj ndu. Bocdinañ tisa, ma kôc balê lu dinda sa ma asip Isip andi. Ambo dinañ e tôm aö wakêtj puc mac.”

¹⁴ Josep ngô añela ndê yom su, goc tisa têtj ôbwêc dinañ ma kôc balê lu dinda sa, ma sêsip Isip si.

¹⁵ Ma ñac sêmbu gameñ dinañ, e Herod mbac ndu su. Ma ñalêtj dau dinañ dec Pômdau ndê yom nan propet dañ hoc asê muñ su, nan ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

Aö kagalêm aneñ atungac sa akêtj gameñ Isip-ña meñ. *[Hos 11:1]*

Herod gic balêkoc dedec ndu

¹⁶ Têtj ndoc Josep kôc Maria lu Yisu sa sêsip Isip si, nan Herod hôñ lau tigauc bu sêkêtj ñawaê têtj inj pi balê dau. Magoc ñac sêmeñ dom, dec inj kêtjalê bu ñac sêñsau inj, ma inj tac ñandê atu. Goc kêtj inj ndê lau siñ-ña sêtêtj Betlehem si, ma sic balêkoc ñac dedec hoñ ndu yêc malac Betlehem, ma yêc gameñ ñamakê-ña whiñ. Inj tap ñawaê sa su yêc lau tigauc, pi bêt nan tata hôc asê ñac-ña, ma bocdinañ ñac sic balêkoc ñac dedec e gi tap ñac nan si yala tilu, nan hoñ ndu.

¹⁷ Ma tu dinañ-ña yom nan propet Jeremaya to, nan ñandô sa. Inj to yom bocdec bu:

¹⁸ Lau sêtanj dañgibo atu yêc malac Rama.* Rakel ndê lau wakuc sêtanj ñac si balêkoc nan siñga su. Ma lau dañ sêtôm bu sênem malô ñac dom. *[Jer 31:15]*

* **2:18:** Rama - malac saun dañ nan yêc kêtj inj Jerusalem.

Josep kôc Yisu lu dinda sêmbu sêmeñ

¹⁹ Tinambu Herod mbac ndu, ma yêc Isip, Pômdau ndê añela hoc dau asê têtj Josep ña mbê,

²⁰ ma sôm têtj inj, “Tisa ma kôc balê lu dinda sa, ma ambu atêtj gameñ Israel-ña andi. Lau nan sêkôm bu sêndic balê dau ndu, nan hoñ sêmbac ndu su.”

²¹ Goc Josep tisa, kôc balê lu dinda sa, ma ñac sêmbu sêtêtj Israel si.

²² Tigeñ Josep ngô bu Akelaus gêm gôliñ gameñ Judia-ña ô damba Herod su, dec töc dau bu mbu têtj gameñ Judia-ña ndi. Ma Pômdau kêtj puc inj ña mbê bu têtj gameñ Galili-ña ndi.

²³ Goc ñac sêtêtj Galili si, ma sêndöc malac dañ ñaê Nasaret. Ma bocdinañ yom nan propet akwa-kwa sêto muñ su, nan ñandô sa pi Yisu. ñac sêto yom yêc bocdec bu, “Lau oc sêsam inj bu ñac Nasaret-ña.”

3

Jon, Ngac Kêku Lau-ña kêmasañ Yisu ndê señ

(Mak 1:2-8; Luk 3:2-17)

¹ Tinambu Jon, Ngac Kêku Lau-ña hôc asê gameñ Judia-ña, ma gêm mêtê mbo gameñ sawa.

² Inj sôm têtj lau, “Anötö ndê gôliñ meñ kêtj inj su. Bocdinañ anem daôm kwi ma ahu mêtê sac siñ.”

³ Gêtj dau kêtj yom nan propet Aisaya hoc asê muñ su bocdec bu:

Ñamalac dañ ta yom mbo gameñ sawa, bocdec bu, ‘Amasañ Pômdau ndê señ tisolop. Amasañ nem ñalôm bu akôc inj sa.’ *[Ais 40:3]*

⁴ Jon sôc ñakwê nan sêmasañ ña kamel ñamliclhu, ma kic piñkap yêc inj ñampêbalê. Ma inj gêtj gêtj bambalin gitôm wakô ma lêtj.

⁵ Lau daêsam sêsa sêtêtj Jon si. ñac lau akêtj malac atu Jerusalem ma malac hoñ yêc gameñ Judia-ña, ma lau nan sêndöc Bu Jordan ñamakê.

⁶ Njac sêhoc si sac asê têt Jon, ma in kêku njac yêc Bu Jordan.

⁷ Ma lau †Palêsai ti lau †Sadiusi daêsam sêsa sêtêt gamen nan Jon kêku lau mbo, nan si. Têt ndoc Jon gêlic njac in sôm njac bocdec bu, “Mac mboc njatui mac! Tu sake-njga mac alhô amenj? Mac akôc gauc pi Anötö ndê tac njandê nan lau propet sêkêt puc yac bu oc menj sa, dec gauc gêm bu amenj ma alinj sanju njambwa, a?”

⁸ Anjô! Akôm mêtê njayham nan têt asê bu mac am daôm kwi yomandô.

⁹ Ma asôm têt daôm dom bu, ‘Abraham apai yac, ma tu dinan-njga Anötö oc kôc yac sa.’ Aö wasôm têt mac bu Anötö gitôm bu nem hoc hoj dindéc kwi sêti Abraham ndê atui sêo mac.

¹⁰ A hoj nan sem njandô njayham dom, nan kwahic dec Anötö kêt ki njamata têt njawakac, ma in oc lêt su ma tuc pi ya ndi.

¹¹ “Aö wasôm têt mac hoj bu njac danj oc menj ênkuc aö, nan ndê njac lai hôt gêlic anej su. Aö njac njambwa, gitôm dom bu wati in ndê njac akij tu wakenj in ndê atapa-njga. Aö dec kaku mac njambwa, nan têt asê bu mac am daôm kwi su. Tigenj in njac dau oc ênkuc mac njambwa ti ya.

¹² In menj bu ênsahê lau, gitôm njac nan whê wit njandô ti njapa kôt, goc gic njandô sa sôt andu gêt njandô-njga gi, ma tuc njapa sip ya nan sa njapanj, nan gi.”

Jon kêku Yisu

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

¹³ Têt dinan Yisu menj akêt gamen Galili-njga ma hôt asê Jon yêc Bu Jordan. In tac whinj bu Jon ênkuc in.

¹⁴ Magoc Jon gic yao dau têt in ma sôm, “Am bu êmkuc aö, oc njayham. Bocke dec am sôm bu aö wanju am?”

¹⁵ Tigenj Yisu ô Jon ndê yom ma sôm, “Am tec dom. Kwahic dec am êmkuc aö, bu tanjuc lêt solop nan Anötö kemasanj gwananj su.” Yisu sôm su ma Jon gôlôt bu ênkuc in.

¹⁶ Yisu gêtinj sanju su ma pi akêt bu menj. Ma undambê kac sa, ma in gêtinj

Anötö ndê Njalau sip menj gitôm balusi ma sac in njahô.

¹⁷ Ma awha danj sa akêt undambê, nan sôm bu, “Aö Atunjac atac whinj-njga dau dindéc. Aö gatisambuc in njandô.”

4

Sadanj kêtôm Yisu

(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Tinjambu Njalau Dabunj wê Yisu sa gamenj sawa gi, bu †Sadanj êntôm in.

² Yisu gêt gêt danj dom tôm acsalô 40 ma ôbwêc 40, ma tinjambu gêt yô in njandô.

³ Ma têt dinanj Sadanj hôt asê in ma sôm têt in, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinanj sôm têt hoc dindéc bu sênem dau kwi ti gêt danen-njga.”

⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Gêt danen-njga njambwa kêt lau sêndôt tali dom. Njac danja wambu yom hoj nan Anötö sôm, dec njac oc sêndôt tali.’”

⁵ Goc Sadanj kôt in sa pi malac dabunj Jerusalem gi, ma kêt in kalhac †lôm dabunj njapoc lólôt.

⁶ Ma sôm têt in, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinanj pwê sip ndi. Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pômdau oc ênkij ndê anjela bu sêyob am, ma sêpê am sa lólôt bu am tinj gahim pi hoc danj dom.’”

⁷ Magoc Yisu sôm têt in, “Mba! Sêto yom danj tiyham yêc bocdec bu, ‘Ênsahê Pômdau am nem Anötö dom.’”

⁸ Goc Sadanj kôt in sa, ma lu sêpi lôc baliñ danj si. Ma gamenj hoj nan kinj nom-njga sem gôlinj, ma kinj dau si awa ti gêt njayham-njayham hoj, nan Sadanj têt têt Yisu.

⁹ Ma sôm, “Am bu pôt hamduc têt aö ma nem akij aö, goc wakêt gêt hoj dec sip am amam.”

¹⁰ Magoc Yisu sôm têt in, “Mba, Sadanj! Am kôt daôm sa ndi! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pôt hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akij in tawasê.’”

¹¹ Têt dinanj Sadanj hu in sinj, ma anjela sêmenj ma sem akij in.

Yisu gic hu ndê gwelen

12 Tinambu †Herod kêkinj ndê lau sinj-nga si ma sêkôc Jon dôñ, ma sêkênj inj ndöc gapocwalô. Ma têtj ndoc Yisu ngô ñawaê, goc inj mbu têtj gameñ Galili-nga gi.

13 Inj gi ndöc malac Nasaret dom, magoc inj gi ndöc Kapenaom, malac nanj yêc kêpiñ Bugictonj Galili-nga. Muñ-nga andô †Jakob ndê atu lu, Sebulun lu Naptali sêwêkainj nom yêc gameñ dinanj.

14 Ñalêñ dinanj yom nanj propet Aisaya to muñ su, nanj ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

15-16 Ñawê atu danj meñ pô lau nanj sêndöc Sebulun lu Naptali si gameñ nanj yêc kêpiñ bugictonj, ma yêc Bu Jordan ñamakê. Gameñ Galili-nga dinanj sêsam bu lau apa si gameñ, ma lau nanj sêndöc dinanj, nanj sêmbo tòm lau nanj ñasec atu kôm ñac ahuc, ma tòm lau nanj sêmpiñ bu sêmbac ndu. Magoc kwahic dec sêlic ñawê atu su. [Ais 9:1-2]

17 Têtj ndoc dinanj Yisu gic hu ndê gwelenj nem mêtê lau-nga, ma inj hoc yom asê têtj lau bocdec bu, “Anötö ndê gôlinj meñ kêpiñ su. Bocdinanj anem daôm kwi, ma ahu mêtê sac sinj.”

Yisu mbwêc lau hale tu sêñkuc inj-nga (Mak 1:16-20; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)

18 Têtj bêc danj Yisu kêsêlêñ mbo Bugictonj Galili-nga ñamakê. Ma inj gêlic Saimon nanj ndê ñaê danj Pita, lu asi Andru. Injlu sêkêñ wasanj sêmbo, bu injlu ngac sêkôc i-nga lu.

19 Goc Yisu sôm têtj injlu, “Amlu amenj anjuc aö, ma aö wakêñ amlu ahê ñamalac sêmeñ sêñkuc aö, tòm nanj kwahic dec amlu ahê i.”

20 Ma ñagahô injlu sêtec si wasanj yêc, ma sêñkuc inj.

21 Sêñsêlêñ si, ma Yisu gêlic Sebedi ndê atu lu, nanj Jems lu Jon. Sêndöc wanj sêwhinj damba Sebedi, ma sêpô si

wasanj kic sêmbo. Yisu mbwêc injlu bu sêmeñ sêñkuc inj,

22 ma ñagahô injlu sêhu damba ti wanj sinj, ma sêñkuc Yisu.

Yisu gêm lau gêmbac sa

23 Dinanj su, goc Yisu kêsêlêñ golom-golom malac yêc gameñ Galili-nga. Inj kêdôhônj lau mbo †lôm wê-nga, ma gêm mêtê ñawaê ñayham pi Anötö ndê gôlinj. Ma inj kôm lau ti gêmbac tidau-tidau honj ñayham sa.

24 Ñawaê pi gêñ dau gêm gameñ Siria-nga honj ahuc, ma tu dinanj-nga lau sêkôc ñac si lau gêmbac honj sêtêñ Yisu si, ma inj kôm ñac ñayham sa. Lau nanj sêhônj ñandê atu, lau ti ñalau sac, lau bôlinj, ma lau denjenj ti mboloctê, lau ti ñawapac honj dinanj inj gêm ñac sa.

25 Ma lau daêsam sêsa si ma sêñkuc inj. Ñatô sêmeñ akêñ gameñ Galili-nga, ma ñatô akêñ gameñ Dekapolis-nga.* Ma ñatô sêmeñ akêñ malac Jerusalem ma malac honj yêc gameñ Judia-nga, ma ñatô sêmeñ akêñ Bu Jordan ñadanga.

5*Yisu gêm mêtê mbo lôc (Luk 6:20-23)*

1 Têtj bêc danj Yisu gêlic bu lau daêsam sêñkuc inj, goc pi lôc danj gi. Inj ndöc sic, ma inj ndê †sêñjomi sêtigasuc inj.

2 Ma inj gic hu kêdôhônj ñac ma sôm,

3 “Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nanj sêngwiniñ dau yêc inj anjôn-nga. Inj gêlic ñayham bu kôc ñac sa sêmbo inj ndê gôlinj ñapu.

4 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nanj sêndöc ti ñalôm ñawapac. Inj oc kôm ñac si ñalôm timalô.

5 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau ti lêtj malô ma yom malô. Bu ñac oc sêwêkainj gameñ nom-nga sambob.

6 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nanj atac whinj ndu andô bu sêsa lêtj gitêñ enj. Inj oc nem ñac sa sêti lau gitêñ ñandô.

* 4:25: Dekapolis - ñaê dinanj danem kwi bu ‘malac amanju.’ Malac amanju dinanj sêyêc Bugictonj Galili-nga ñagameñ têtj ac pi-nga.

7 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nañ tawalô lau. In oc tawalô ñac.

8 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau ti ñalôm ñawasi. Ñac oc sêlic Anötö.

9 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nañ sêñsalê lêñ tu sêmbo ti yom malô-ñga. In oc sam ñac bu inñ dau atui awhê ma ñgac.

10 Anötö ndê mwasiñ gic waê lau nañ sêtap kisa sa tu sêsa Anötö ndê lêñ gitêñ-ñga. In gêlic ñayham bu kôc ñac sa sêmbo inñ ndê gôlinñ ñapu.

11 “Têñ ndoc lau sêkêñ kisa mac ma sêpu mac ti sêñgôlinñ yom sac daêsam pi mac tu mac anñkuc aô-ñga, nañ ahêgo daôm dom. Bu Anötö oc êmwasiñ mac.

12 Atac ñayham ma atisambuc, bu Anötö oc kêñ ñaôli ñayham têñ mac yêc undambê. Ma gauc nem bu ñalêñ tigeñ, lau sêkêñ kisa Anötö ndê lau propet nañ sêmbo muñ su.”

Anötö ndê lau sêtôm gwêc so ma sêtôm ñawê

13 Ma Yisu sôm, “Dakêñ gwêc so sip gêñ daneñ-ñga bu dakôm gêñ dau ñayham. Ma mac ambo lau nom-ñga ñalôm atôm gwêc so. Tigeñ gwêc so bu ñamakic niñga, oc dakôm ñamakic sa tiyham ñalêñ nde? In tisac su, ma tambalinñ siñ niñga, ma lau sêkwê dôñ.

14 “Ma mac ambo nom atôm ñawê bu pô gameñ. Malac danñ bu yêc lôc, oc tôm dom bu siñ dau kwi.

15 Ma têñ ndoc datuñ lam asê, oc tanğatôc ña suc ahuc dom. Tanñkiñ sa bu ñawê pô gameñ hoñ.

16 Bocdinañ, akôm mêtê ñayham yêc lau hoñ anğô-ñga, nañ gitôm mac nem ñawê bu pô gameñ. Ma lau oc sêlic mac nem mêtê ñayham, ma sêmpinñ Damam undambê-ñga.”

Yisu sôm yom pi yomsu ma propet si yom

17 “Gauc nem dom bu aô gameñ tu wasenñ Anötö ndê yom nañ Moses ti lau propet sêto yêc, nañ su-ñga. Aô gameñ tu wasenñ su-ñga dom, tigeñ tu wakôm yom dau ñandô sa-ñga.

18 Yomandô, aô wasôm têñ mac bu undambê ti nom bu niñga, magoc yom ñalhô sauñ danñ oc niñga yêc yomsu dom e aô dauñ wandic dabinñ gêñ hoñ.

19 Asa nañ kêgili yomsu nañ hêganôñ gêñ sauñ andô danñ, me kêdôhônñ lau ñatô bu sêkôm bocdinañ, nañ ti ñamalac waêmbe yêc Anötö ndê gôlinñ ñapu. Magoc asa nañ danğga wambu Anötö ndê yomsu, ma kêdôhônñ lau ñatô bu sêkôm bocdinañ, nañ ti ñamalac tiwaê yêc Anötö ndê gôlinñ ñapu.

20 Anğô! Lau Palêsai ti ñkêdôhônñ-waga yomsu-ñga sêñsahê ñanğga bu sêti lau gitêñ, tigeñ aô wasôm têñ mac, bu mac bu ati lau gitêñ ahôc gêlêc ñac dom, dec oc tôm dom bu mac ambo Anötö ndê gôlinñ ñapu.”

Yomsu dandic ñamalac ndu-ñga ñahu

21 Ma Yisu sôm têñ ñac, “Mac anñyalê yom nañ Anötö kêñ têñ abanñ bocdec bu, ‘Ndic ñamalac ndu dom.’ Ma ‘Asa nañ bu ndic ñamalac ndu, nañ oc tap ñagêyô sa.’

22 Tigeñ kwahic dec aô wasôm têñ mac, bu asa nañ tac ñandê têñ ñamalac danñ, nañ oc tap ñagêyô sa gitôm inñ nañ gic ñamalac ndu. Ma mac nem ñagôlinñ danñ sôm bu lau atu-tu sêmatôc ñamalac nañ sam ndê asidôwa bu ñamalac gauc mbasi-ñga. Magoc aô wasôm têñ mac, bu asa nañ sôm yom kainñ dinañ, nañ gitôm bu tap ñagêyô lambwam-ñga sa.

23 “Bocdinañ têñ ndoc am bu lic om ma bu kêñ nem da têñ Anötö, ma bu gauc nem yom danñ yêc amlu ñamalac danñ ñasawa,

24 nañ goc hu nem da siñ yêc alta ñamakê ma sa ndi tap ñamalac dau sa. Gêñ ñamata-ñga amlu amasanñ yom nañ yêc amlu ñasawa, goc mbu ndi ma kêñ nem da têñ Anötö.

25 “Ma am nem tốp bu yêc ñamalac danñ, ma inñ bu wê am têñ ñgac êmatôc yom-ñga ndi, nañ êmasanñ yom têñ inñ ñgahô, têñ ndoc amlu anñsêlêñ ambo senñ. Ma bocdinañ ñgac dau oc kêñ am têñ ñgac êmatôc yom-ñga dom. Bu mba, mboe ñgac êmatôc yom-ñga oc

kêñ am têtñ ngac yob gapocwalô-nga, ma inñ êmbalinñ am sôc gapoc-walô ndi.

²⁶ Aö wasôm yom ñandô têtñ am, am oc ndöc gapocwalô ñapanñ e am ndic nem tôp honñ pacndê.”

Yomsu mockainñ-nga ñahu

²⁷ “Ma mac añyalê yom nañ Moses to bocdec bu, ‘Kôm gêñ mockainñ-nga dom.’

²⁸ Tigenñ kwahic dec aö wasôm têtñ mac, ngac danñ bu tahê awhê danñ e ñalôm ñagalac, nañ gitôm inñ kôm mêtê mockainñ-nga têtñ inñ su, yêc inñ ndê ñalôm.

²⁹ “Am tanôm danña bu hê am têtñ sac, goc kip tanôm dinañ sa ma êmbalinñ ñinga. Am tanôm danñ bu ñinga, nañ hóc gêlêc am tanôm lu yêc ma hê am bu kôm sac, ma tiñambu Anötö kêñ am sip ya lambwam-nga ti ñamlic sambuc ndi.

³⁰ Ma amam danña bu tim am, goc tim kic ma êmbalinñ ñinga. Amam danñ bu ñinga, nañ hóc gêlêc am mbo ti amam lu-lu ma kôm sac su, ma tiñambu sip ya lambwam-nga ti ñamlic sambuc ndi.”

Awhê lu ngac sêhu dau sinñ dom

³¹ “Ma Moses to yom danñ bocdec bu, ‘Ngac danñ nañ gauc gêm bu hu nawhê sinñ, nañ kêñ bapia sêhu dau sinñ-nga têtñ nawhê, goc hu inñ sinñ.’

³² Tigenñ aö wasôm têtñ mac, bu yom tigenñ yêc bu ngac hu inñ nawhê sinñ, nañ awhê dau kôm mêtê mockainñ-nga whinñ ngac danñ. Ngac danñ bu hu nawhê sinñ ñambwa, nañ kôm inñ ti awhê mockainñ-nga. Ma ngac wakuc danñ bu nem awhê dau, nañ kôm mêtê mockainñ-nga* whinñ.”

Dasôm yom tidônñ goc dakôm ñandô sa

³³ “Mac añyalê yom danñ tiyham nañ Anötö kêñ têtñ abanñ bocdec bu, ‘Yom bocke nañ mac amatinñ tidônñ, nañ akôm

popoc dom,’ ma ‘Yom nañ mac bu apuc dônñ bu yomandô yêc Pômdau anjô-nga, nañ akôm ñandô sa.’

³⁴⁻³⁵ Magoc aö wasôm têtñ mac, bu asôm yom danñ tu apuc nem yom dônñ-nga dom. Asôm yom pi undambê me pi nom tu bu apuc nem yom dônñ-nga dom, ñahu bu Anötö inñ undambê ti nom ñadau. Ma asôm yom pi Jerusalem dom, bu Anötö kêyalinñ malac dau sa ti inñ ndê kinñ atu ndê malac.

³⁶ Ma asôm yom pi nem ñagôlônñ dom, bu mac atôm dom bu akôm nem kêclauñ danñ tisêp me tiyec.

³⁷ Asa bu lôc bu kôm gêñ danñ, nañ sôm ‘Aêc, aö wakôm,’ ma bu kôm dom goc sôm, ‘Mba, aö wakôm dom.’ Yom ñatô bocke nañ mac asôm tu apuc yom dau dônñ-nga, nañ meñ akênñ Sadañ ndê.”

Daô sac nañ sêkôm têtñ yac, nañ dom

³⁸ “Ma mac añyalê yom nañ Moses to bocdec bu, ‘Ñamalac danñ bu ndic am tanôm tisac, nañ ndic inñ ndê ô. Ma asa nañ tuc nem ñalhôm danñ dulu, nañ tuc inñ ndê dulu ô.’

³⁹ Tigenñ aö wasôm têtñ mac bu akôm mêtê sac ô mêtê sac nañ lau sêkôm têtñ mac, nañ dom. Danñ bu tap am sip alim andô danña, nañ kêñ danña bu inñ ndic whinñ.

⁴⁰ Ma ngac danñ bu wê am têtñ lau sêmatôc yom-nga, ma inñ tac whinñ bu am nemlhi inñ ña am nem gêñ sauñ danñ, goc kêñ nem gêñ atu têtñ inñ whinñ.

⁴¹ Ma lau †Rom-nga si ngac sinñ-nga danñ bu kac yom am bu honñ inñ ndê wapa señ ñasawa apê, goc honñ wapa dau êmsêlêñ señ ñasawa balinñ whinñ inñ ndi.

⁴² Êmgaminñ nem gêñ têtñ lau nañ sêteñ gêñ têtñ am, nañ dom, ma danñ bu ndac am bu nem inñ sa ña gêñ danñ, nañ puc dômwêm inñ dom.”

* **5:32:** Lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec. Ngac danñ bu hu ndê nawhê sinñ ñambwa, ma awhê dau bu mbo tawasê, dec lau ñatô oc gauc nem bu inñ nakwenñ hu inñ sinñ tu inñ kôm mêtê mockainñ-nga whinñ ngac danñ, ma bocdinañ ñac oc sêlic inñ tôm awhê mockainñ-nga. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec. Têtñ ndoc awhê dinañ nakwenñ hu inñ sinñ, goc inñ oc nem ngac wakuc. Tigenñ Anötö gêlic bu inñ nakwenñ hu inñ sinñ ñambwa, dec inñ lu si yom sênem dau-nga gacgeñ yêc. Bocdinañ awhê dau lu nakwenñ wakuc sêkôm mêtê mockainñ-nga yêc Anötö anjô-nga.

Atac whiñ nem ñacyo
(Luk 6:27-36)

⁴³ “Ma mac aňyalê yom nañ Moses to bocdec bu, ‘Atac whiñ nem lau menpañ am-ñga,’ ma yom nañ lau sêsôm bocdec bu, ‘Atac tec nem ñacyo.’

⁴⁴ Tigenj aö wasôm têt mac bu atac whiñ nem ñacyo, ma atej mbec tu lau nañ sêkêñ kisa mac-ñga.

⁴⁵ Mac bu akôm boc-dinañ, goc Damam undambê-ñga oc sam mac bu iñ atui awhê ma ñgac. Inj dau kêt ndê ac pi pô lau sac ti lau ñayham, ma kêt u gic lau gitêt ti lau nañ sêsa lêt giso.

⁴⁶ Lau sac ma lau nañ sêkôc takis-ñga atac whiñ lau nañ atac whiñ ñac, ma sêtec lau nañ sêtec ñac. Mac bu aňkuc ñac si mêtê, dec tu sake-ñga Anötö oc lic mac ñayham?

⁴⁷ Lau sambuc sêtoc dau si asidôwai sa, magoc sêtec lau ñatô. Bocdinañ mac bu atoc nem asidôwai tawasê sa, dec tu sake-ñga Anötö oc lic mac ñayham hóc gêlêc lau sambuc?

⁴⁸ Akôc gauc pi yom hoñ dinañ, ma akôm mêtê solop eñ, tòm Damam undambê-ñga ndê mêtê.”

6

Yom pi sakiñ gitêt ñatô

¹ Ma Yisu gic têt ku yom ma sôm, “Ayob daôm bu akôm nem sakiñ anem akiñ Anötö-ñga tu bu lau sêlic e sêmpiñ mac-ñga dom. Mac bu akôm tu bu lau sêmpiñ mac-ñga, oc atap nem ñaôli dañ sa yêc Damam undambê-ñga dom.”

Mêtê dakêt gêt têt lau-ñga

² “Bocdinañ têt ndoc am bu nem lau ñalôm sawa sa, nañ goc sêc gêt dau ahuc. Ndic dahuc tañ bu kêt puc lau dom. †Lau sêtim yom lau-ñga nañ sêtoc dau sa, nañ sêkôm bocdinañ yêc lôm wê-ñga ti malac lôm, bu lau sêlic e sêmpiñ ñac. Yomandô aö wasôm têt mac bu lau si sêmpiñ ñac, dinañ ti ñac si ñaôli sambuc nañ sêkôc sa su.

³ Tigenj têt ndoc am bu kêt gêt têt lau ñalôm sawa, nañ siñ ma kêt gelec têt ñac, ma yob bu lau dañ sêñgô ñayom dom.

⁴ Bocdinañ am nem mêtê kôm yâc lau-ñga oc yêc siñ dau. Ma Damam nañ gêtic gêt nañ yêc siñ, nañ oc kêt ñaôli têt am.”

Mêtê daten mbec-ñga
(Luk 11:2-4, 9-13)

⁵ “Ma têt ndoc am bu têt mbec, nañ têt tòm lau sêtim yom lau-ñga dom. Ñac atac whiñ bu sêten mbec sêlhac lôm wê-ñga ti señ ñamakê, tu bu lau sêlic ma sêmpiñ ñac-ñga. Yomandô aö wasôm têt mac bu lau si sêmpiñ ñac, dinañ ti ñac si ñaôli sambuc nañ sêkôc sa su.

⁶ Têt têt am bu têt mbec, nañ goc sôc nem andu ñalôm ma sêc gatam ahuc, ma têt mbec têt Damam yêc malam nañ lau dañ sêlic dom. Ma Damam nañ kêtalê gêt nañ yêc siñ dau, nañ oc kêt ñaôli têt am.

⁷ “Ma têt têt mac bu atej mbec, nañ atej mbec baliñ tòm lau sambuc dom. Ñac gauc gêm bu mbec dau oc ñandô sa tu ñac si yom ñalhô daêsam-ñga.

⁸ Aňkuc ñac si gêbôm dom, bu Damam kêtalê gwanañ su, gêt nañ mac apônda.

⁹ Bocdinañ atej mbec bocdec bu: Damañ, am nañ mbo undambê. Am nem ñaê lau sênem dabuñ mañ.

¹⁰ Mweñ ti lau hoñ si Pômdau. Kêt lau dañga wambu nem yom ñapep yêc nom, gitôm yêc undambê.

¹¹ Kêt yac mba gö têt ac dindec.

¹² Suc yac mba sac ñatôp kwi, tòm yac asuc lau nañ sêkôm sac têt yac, nañ si sac ñatôp kwi.

¹³ Yob yac têt lêtôm bu tap yac sa dom, ma têt ñgac sac Sadañ bu kôm yac ñayom dom.

¹⁴ Mac bu asuc lau nañ sêkôm sac têt mac, nañ si sac kwi, goc Damam undambê-ñga oc suc mac nem kwi bocdinañ.

¹⁵ Magoc mac bu asuc lau si sac kwi dom, dec Damam oc suc mac nem kwi dom bocdinañ.”

Mêtê dahu gêñ daney-nga siñ tu danem akiñ Anötö-nga

16 “Ma têtê têtê mac bu ahu gêñ daney-nga siñ tu anem akiñ Anötö-nga, nañ akôm anôm andô masiñ-masiñ tôm lau sêtîm yom lau-nga sêkôm, nañ dom. Lau dinañ sêkôm anğô andô tisac, bu lau sêlic ma sênjalê bu ñac sêhu gêñ daney-nga siñ ma tu dinañ-nga sêmpiñ ñac. Yomandô aö wasôm têtê mac bu lau si sêmpiñ ñac, dinañ ti ñac si ñaöli sambuc nañ sêkôc sa su.

17 Bocdinañ têtê têtê mac ahu gêñ daney-nga siñ tu anem akiñ Anötö-nga, nañ aliñ bu ma amasañ daôm ñapep.

18 Ma ñalên dinañ lau dañ oc sênjalê dom bu mac ahu gêñ daney-nga siñ. Tigen mac nem Damam nañ mbo siñ dau, nañ kêyalê gêñ hoñ nañ yêc siñ dau, ma bocdinañ oc kêñ nem ñaöli têtê mac.”

Tansalê awa ñandô undambê-nga (Luk 12:33-34)

19 Ma Yisu sôm, “Andic nem awa ti wapa sa lhac nom dom, bu sop oc neñ, ma u oc nôm gêñ dau tibalê, ma lau kañ oc sênem kañ sa.

20 Apo gêñ undambê-nga sa ti nem awa ñandô, ma sop ti u oc señ su dom, ma gitôm dom bu lau kañ sêsôc sêndi bu sênem kañ.

21 Aö gasôm yom dinañ, ñahu bu gameñ bocke nañ mac nem awa yêc, nañ mac nem ñalôm ti gauc oc sap dôñ ñapañ.”

Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê (Luk 11:33-36)

22 “Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê nañ tôc señ têtê ñac. Bocdinañ mac nem tanôm bu wê mac asa lêtê ñayham, goc mac nem ñamlic ñagên hoñ oc yêc ñawê ñalôm eñ.

23 Magoc tanôm bu wê mac asa lêtê sac-nga, goc mac gacgeñ ambo ñasec ñalôm. Bocdinañ mac bu gauc nem bu ambo ñawê ñalôm, magoc asa lêtê ñasec-nga, nañ dec ñasec gêm mac ahuc sambuc.”

Danem akiñ ñadau lu dom

24 “Ñamalac dañ gitôm dom bu nem akiñ ñadau lu, bu in oc tec dañ, ma atac whiñ dañ, me sap dañ dôñ ma pu dañ. Ma mac bocdinañ, gitôm dom bu mac atoc Anötö ma awa nom-nga lulu sa ti mac nem ñadau.”

Dahêgo dauñ dom (Luk 12:22-32)

25 “Tu dinañ-nga dec ahêgo daôm dom tu gêñ aney-nga ti anôm-nga, me tu ñakwê asôc-nga. Anötö kêñ mac ambo tamli, ma gêñ dinañ in gêñ atu. Gêñ daney-nga in gêñ atu dom. Ma Anötö kêñ mac nem ñamlic ñagên hoñ, ma gêñ dinañ in gêñ atu. Ñakwê asôc-nga in gêñ atu dom.

26 “Akôc gauc pi mbac. Ñac sêsô gêñ dom, sêhoñ gêñ ñandô ma sic sa sôc andu gêñ ñandô-nga dom. Tigen Damam undambê-nga gôlôm ñac. Ma in tac whiñ mac ñamalac hóc gêlêc mbac hoñ su.

27 Ma mac nem asa bu hêgo dau, dec oc tôm bu ndic têtê ndê têtê mbo tali-nga?

28 “Tu sake-nga mac nem ñalôm ñawapac tu ñakwê asôc-nga? Akôc gauc pi ñaola ñayham nañ sêpo sêlhac kwan ñalôm, nañ sêkôm gwelen ti sêmasañ ñakwê dom.

29 Tigen aö wasôm têtê mac bu Kin Solomon in sôc ñakwê ñayham andô, magoc in ndê gôlôn ti ñawasi hóc gêlêc ñaola dinañ dañ su dom.

30 O mac lau nañ akên whiñ gwalec, anğô! Kwan ti ñaola nom-ng a sêlhac béc daêsam dom, ma lau oc sêkên ya neñ su. Magoc Anötö kêñ gêñ dau ti ñadalô ñayham, ma yob ñapep. Ma bocdinañ anjalê bu yom ñandô, in oc yob mac, ma kêñ ñakwê têtê mac whiñ.

31 Bocdinañ ahêgo daôm dom ma asôm bu ‘Daney sake?’ me ‘Danôm sake?’ me ‘Dasôc ñakwê bocke?’ lec dom.

32 Lau sambuc nañ sênjalê Anötö dom, nañ sêhêgo dau tu gêñ hoñ dinañ-nga, tigen Damam undambê-nga kêyalê su bu mac apônâda gêñ hoñ dinañ.

³³ Gêñ ñamata-nga akôm ñannga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlinj ñapu, ma bu asa inj ndê lêtj gitêñ. Ma inj oc yob mac tu gêñ nom-nga-nga whinj.

³⁴ “Bocdinañ ambo ti nem ñalôm ñawapac tu gêñ lañsê-nga dom. Ahu sinj yêc e lañsê dau hóc asê. Ñawapac bêc tigenj-nga nañ gitôm bêc tigenj dinañ.”

7

Dapu lau ñambwa dom (Luk 6:37-42)

¹ Ma Yisu sôm, “Alic lau sac ñambwa tu ñac si lêtj ti sakinj-nga dom, dec Anötö oc lic mac sac tu nem-nga dom.

² Bu Anötö oc êñsahê mac tôm mac añsahê lau, ma nem dôhônj mac nem lêtj ti sakinj tôm dôhônj nañ mac am dôhônj lau si.

³ “Tu sake-nga am hêgo daôm tu gêñ golop sauñ nañ yêc nem asidôwa tandô, tigenj gêñ golop atu nañ yêc am daôm tanôm, nañ gêlic apu?”

⁴ Ma bocke am sôm têtj nem asidôwa, ‘Aô bu wakôc gêñ golop nañ yêc am tanôm, nañ sa.’ Tigenj gêñ golop atu pôc daôm nem tanôm ahuc?”

⁵ Am ñgac tim yom lau-nga! Kôc gêñ golop atu sa yêc daôm tanôm muñ e tanôm ñawa sa, nañ goc kôc gêñ golop sauñ dinañ sa yêc nem asidôwa tandô.”

Dayob Anötö ndê gêñ dabuj ñapep

⁶ “Akêñ gêñ dabuj têtj giam dom, bu oc sêkac dau kwi ma sêseñ mac. Ma ambalinj nem gôlônj ñayham têtj bôc dom, bu oc sêkwê popoc.”

Anötö inj ñadau bu kêtj gêñ têtj yac- ñga

⁷ “Ateñ gêñ têtj Anötö, dec oc akôc ñandô, añsalê inj ti ndê lêtj, ma oc atap sa, ma bu amati gatam oc lêc su têtj mac.

⁸ Bu Anötö kêtj gêñ têtj lau hoñ nañ sêndac inj, ma lau hoñ nañ sêñsalê inj ti ndê lêtj, nañ oc sêtap sa, ma ñac nañ sêmati gatam nañ oc lêc su têtj ñac.

⁹ “Mac dambai añgô! Nem balê dan bu teñ gö têtj am, dec am oc kêtj hoc têtj inj, a?”

¹⁰ Ma bu teñ i oc kêtj mboc sac têtj inj, a?”

¹¹ Mba! Mac lau sac, tigenj atoc nem balêkoc sa ña gêñ ñayham. Magoc Damam nañ mbo undambê inj gitêñ eñ, ma oc kêtj gêñ ñayham-ñayham eñ têtj lau nañ sêteñ inj.

¹² Akôm mêtê ñayham têtj lau hoñ, gitôm mêtê ñayham nañ mac atac whinj bu sêkôm têtj mac. Yom hoñ nañ Moses ti lau propet sêto, nañ hêganônj yac dakôm mêtê ñayham bocdinañ.”

Yom señ lu-nga

¹³ “Añsahê ñannga bu atap gameñ andôc tamli ñapanj-nga sa, magoc añyalê bu gatam gameñ dinañ-nga inj gatam sauñ. Bu gameñ andinam-nga dê yêc, ma señ têtj gameñ dau inj señ atu, ma ñagatam atu bocdinañ. Lau daêsam sêsa señ atu dinañ, ma oc sêsôc gatam atu dau.

¹⁴ Magoc gameñ dandôc tanli ñapanj-ñ ga ñagatam inj gatam sauñ, ma señ têtj gameñ dinañ inj señ atu dom, ma lau daêsam oc sêtap sa dom.”

Yom pi propet tasanj

¹⁵ “Ayob daôm tu propet tasanj-nga. Ñac sêtôm giam pôm nañ sêmpanj dau ahuc ña domba ñamlic, tu bu sêti gasuc domba-nga ma sêseñ ñac su. Ñalêtj tigenj propet tasanj oc sêtêtj mac sêloc tu sêñsau mac-nga.

¹⁶ Añsahê ñac si lêtj dec tôm bu mac añyalê bu ñac lau tasanj. Ñalêtj tigenj, yac dalic a ñandô ma tanjalê a dau bu ñayham me sac. Oc tôm dom bu dahinj ñandô ñayham yêc a sac.

¹⁷ Yomandô! A ñayham sem ñandô ñayham, ma a sac sem ñandô sac.

¹⁸ A ñayham danj gitôm dom bu nem ñandô sac, ma a sac gitôm dom bu nem ñandô ñayham.

¹⁹ Ma a hoñ nañ sem ñandô sac, nañ oc sêlêtj su ma sêtuc pi ya ndi, ma ya neñ su.

²⁰ Bocdinañ añsahê propet si lêtj, ma añyalê ñac bu propet ñayham me sac.”

Pômdau kêtjalê inj ndê lau su

21 “Lau daêsam sêsam aö bu, ‘Pômdau,’ tigenj ñac honj oc sêtap gamej undambê-nga sa dom. Mba! Lau nanj danja wambu Damanj undambê-nga ñapep, ma sêkôm mêtê tôm inj atac whinj, nanj oc sêtap undambê sa.

22 Têj Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, nanj lau tasanj daêsam oc sêsôm têtj aö bu, ‘Pômdau, Pômdau! Yac ahoc yom asê atôm propet, ma atinj ñalau sac su ma akôm gêj dalô daêsam am am anôm. Bocdinanj kôc yac sa.’

23 Tigenj aö wasôm têtj ñac bu, ‘Aö kayalê mac dom sambuc mac lau sac. Alhö su yêc aö!’ ”

Yom gôlinj pi ñgac lu nanj sêkwê andu (Luk 6:46-49)

24 “Lau nanj sêngô anej yom ma sêkôm ñandô sa, nanj sêtôm ñgac tigauc nanj kwê ndê andu kalhac nom ñanja ma kêj hoc kêgapij alhö dôj.

25 Têj ndoc u gic e bu hêc, ma mbu puc ñadinda hóc pi andu dau, nanj andu dau ku sa dom bu hoc kêgapij dôj.

26 Magoc lau nanj sêngô anej yom ma sêkôm ñandô sa dom, nanj sêtôm ñgac gauc mba nanj kwê ndê andu kalhac nom babalê.

27 Ma u gic ti bu hêc, ma mbu puc ñadinda hóc pi andu dau, goc ku sa ma tisac sambuc.”

28 Yisu gic bata ndê yom dinanj, ma lau honj sêhêdaê tu inj ndê yom-nga.

29 Nahu bu yom nanj inj kêdôhônj têtj ñac nanj yom ti ñaclai, hóc gêlêc lau Israel-nga si kêdôhônjwaga yomsu-nga si yom honj su.

8

Yisu kôm ñgac ti gêmbac leprasi ñayham sa

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-14)

1 Yisu sip akêj lôc mej, ma lau daêsam sêjkcuc inj.

2 Ma ñgac danj ti gêmbac fleprasi têtj inj gi, goc pônj haduc ma sôm, “Pômdau. Am bu tac whinj dec gitôm bu am oc kôm aö ñamlic ñawasi sa.”

3 Yisu kêmatôc amba sa gi ma kêmasec inj, ma sôm, “Aö atac whinj,

dec wasôm têtj am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñgahô enj gêmbac hu inj sinj, ma inj ñamlic ñayham sa.

4 Ma Yisu sôm têtj inj, “Am ñgô! Gêj nanj kwahic dec hóc asê am, nanj sôm asê têtj lau danj dom. Tigenj têtj ñdabuñsiga ndi, tôc daôm têtj inj bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêj da tôm yomsu nanj Moses kêj têtj yac. Ma ñalêj dinanj lau honj oc sêñyalê bu am ñamlic ñayham sa.”

Ñgac bata sinj-nga danj kêj whinj ñanja

(Luk 7:1-10)

5 Tinjambu Yisu sôc malac Kape-naom gi. Ma ñgac bata Rom-nga danj, nanj gêm gôlinj lau sinj-nga 100, nanj têtj inj gi ma ndac inj bu nem inj sa.

6 Inj sôm, “Pômdau, anej ñgac akinj danj ndôc bôlinj. Inj yêc andu ñapanj ma kêsahê ñandê atu.”

7 Ma Yisu sôm têtj inj, “Aö oc waloc ma wakôm inj ñayham sa.”

8 Tigenj ñgac bata dau ô yom ma sôm, “Pômdau, am ñgac atu ma aö ñgac apa, dec mayanj daunj bu am sôc anej andu. Tigenj aö kayalê su bu am ñgac ti ñaclai atu, ma bocdinanj dec am bu ndic atu yom, goc anej ñgac akinj oc ñayham sa.

9 Bu aö daunj dananj wambu lau nanj si ñaclai hóc gêlêc aö nej, ma anej lau sinj-nga danja wambu aö. Aö bu wasôm têtj danj, ‘Am ndi!’ goc inj oc ndi. Ma bu wasôm têtj danj, ‘Am mwenj,’ goc inj oc mej. Ma bu wasôm têtj anej ñgac akinj bu kôm gêj danj, goc inj oc kôm.”

10 Yisu ñgô ñgac bata ndê yom ma hêdaê, ma sôm têtj lau nanj sêjkcuc inj bu, “Yomandô wasôm têtj mac, bu yêc lau Israel honj aö gatap ñac si danj nanj kêj whinj ñanja gitôm ñgac Rom-nga dindec, nanj sa dom.

11 Anjô! Lau daêsam nanj lau Israel dom, nanj oc sêmej akêj nom ñabatinj honj, ma sêtap mwasiñ atu sa yêc undambê sêwhinj Abraham, Aisak ma Jakob.

12 Tigenj lau Israel daêsam nanj gauc gêm bu sic waê bu sêndôc undambê,

naŋ Anötö oc êmasuc ñac su sêndöc gameŋ ñasec-ŋga, ma sêtaŋ ti lhö êŋsiŋ pi dau.”

¹³ Yisu sôm yom dinaŋ têtŋ lau hon su, goc sôm têtŋ ñgac bata, “Am lhö mbu ndi. Aö oc wakôm am nem ñgac akiŋ dinaŋ ñayham sa, tôm am kêtŋ whiŋ.” Ma têtŋ ndoc dau dinaŋ gêmbac hu ñgac akiŋ dau siŋ, ma iŋ ñayham sa.

*Yisu kôm lau daêsam ñayham sa
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Tiŋambu Yisu têtŋ Pita ndê andu gi ma gêlic Pita lawawê gêmbac lic ñandê atu ma yêc.

¹⁵ Yisu têtŋ iŋ gi ma kêmasac iŋ amba, goc gêmbac hu iŋ siŋ. Ma iŋ tisa, ma ndê gêŋ daneŋ-ŋga ma kêtŋ têtŋ Yisu.

¹⁶ Têtŋ telha dinaŋ ac gi sip su, g oc lau malac-ŋga sêkôc lau daêsam naŋ ñalau sac sêmbo ñac si ñalôm, naŋ sa sêtêtŋ Yisu si. Ma iŋ gic atu yom, goc ñalau sac sêhu lau dau siŋ, ma iŋ kôm lau gêmbac hon ñayham sa.

¹⁷ Ñalêŋ dau dinaŋ yom naŋ propet Aisaya sôm su naŋ dec ñandô sa. Muŋ-ŋga iŋ to yom pi Mesaya bocdec bu:

Iŋ hóc yac neŋ ñawapac tu nem yac sa-ŋga. *[Ais 53:4]*

*Lêŋ taŋkuc Yisu-ŋga
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Têtŋ béc daŋ Yisu gêlic lau daêsam sêŋgihi iŋ ahuc, goc sôm têtŋ ndê †ŋgacsêŋomi bu sêlom bugicton ma sêpi danŋa sêndi.

¹⁹ S êmasaŋ dau sêmbo ma kêdôhônŋwaga yomsu-ŋga daŋ meŋ ma sôm têtŋ iŋ, “Kêdôhônŋwaga, aö bu waŋkuc am, wawhiŋ am watêŋ gameŋ bocke naŋ am oc ndi.”

²⁰ Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsuŋ yêc, ma mbac lôlôc-ŋga si ñaic yêc, tigenŋ †Ñamalac ndê Atu dau ndê mala yêc béc-ŋga mba.”

²¹ Ma sêŋom daŋ sôm têtŋ iŋ, “P ômdau, aö bu waŋkuc am, magoc gêŋ ñamata-ŋga aö wandi wambo wawhiŋ aneŋ lau e aŋsuhun damaŋ su naŋ.”

²² Tigenŋ Yisu sôm, “Mba! Am bu gauc nem bu êmkuc aö, naŋ gêŋ

ñamata-ŋga. Tec lau batê sêŋsuhun lau batê.”

*Yisu kôm bu ñamponŋ timalô
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Yisu sôm yom dinaŋ su, goc pi waŋ daŋ gi. Ma iŋ ndê ñgac-sêŋomi sêŋkuc iŋ ma sêpi waŋ sêwhiŋ.

²⁴ Sêlac si, ma mbu puc atu ma gêli bu ñamponŋ sa gic sip waŋ, e kêpiŋ bu waŋ pac. Tigenŋ Yisu yêc béc yêc waŋ.

²⁵ Dec sêtêtŋ iŋ si, sêuŋ iŋ sa ma sêsôm, “Pômdau, nem yac sa, bu yac oc dapac dandiŋaŋ.”

²⁶ Magoc Yisu sôm têtŋ ñac, “O mac lau naŋ akêtŋ whiŋ gwalec. Tu sake-ŋga mac atôc daôm?” Goc iŋ tisa ma sôm yom ñanŋa têtŋ mbu ti bu ñamponŋ, ma gameŋ ñaŋeŋ sa.

²⁷ Ma ñac hon sêhêdaê ma sêsôm têtŋ dandi, “Ei! Iŋ ñgac kaiŋ bocke? Bu gêŋ hon sêsôc iŋ ndê yom ñapu, ma mbu ti bu sêwhiŋ.”

*Yisu soc ñalau sac su yêc ñgac lu
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)*

²⁸ Ñac sêhóc asê bugicton ñadanŋa ma sêsôc lau Gadala-ŋga si gameŋ si. Ma yêc dindê ñgac lu sêsa akêtŋ ôm sêhó-ŋga ma sêtêtŋ Yisu si. Iŋlu ñgac lu naŋ ñalau sac sêmbo iŋlu ñalôm, ma sêkôm iŋlu sêti ñgac pôm. Ma bocdinaŋ lau hon sêtôc iŋlu ma sêmbo ahê iŋlu, ma iŋlu sêndöc ôm sêhó-ŋga ñapaŋ.

²⁹ Têtŋ ndoc iŋlu sêhóc asê Yisu, naŋ ñalau sac naŋ sêmbo iŋlu ñalôm, naŋ sêmbwêc bocdec bu, “O Anötö ndê Atu! Am bu kôm sake têtŋ yac? Têm bu Anötö êmatôc yac-ŋga yêc dônŋ yêc. Ma bocke am kwahic dec mweŋ bu kôm yac ñayom?”

³⁰ Bôc tonŋ atu daŋ seŋ gêŋ sêmbo ahê gameŋ naŋ ñac sêlhac.

³¹ Goc ñalau sac sêteŋ Yisu bu, “Am bu soc yac su, naŋ kêtŋ yac asip bôc ñalôm.”

³² Ma iŋ sôm têtŋ ñac, “Andi!” Goc sêhu ñgac lu dinaŋ siŋ ma sêsôc bôc ñalôm si. Ma bôc hon sênti sêsip salic sac, sêsip bugicton ñalôm si, ma bu kô ñac sêmbac ndu.

³³ Lau sêyob bôc-nga sêlic gêñ dau, goc sêlhô sêsa malac si, ma sic miñ têtñ lau malac-nga pi gêñ honñ dinanñ, ma pi gêñ nanñ Yisu kôm têtñ ngac lu ti ñalau sac.

³⁴ Ma lau malac-nga honñ sêsa sêtêtñ Yisu si, ma têtñ ndoc sêlic inñ, nanñ sêtetñ inñ bu hu ñac si gameñ sinñ.

9

*Yisu kôm ngac bôlinñ danñ ñayham sa
(Mak 2:3-12; Luk 5:17-26)*

¹ Goc Yisu pi wanñ gi ma gic bugictonñ kic, ma têtñ inñ ndê malac Kapenaom gi.

² Ma lau gameñ dinanñ-nga sêmbalanñ ngac bôlinñ danñ yêc sac danñ ma sêtêtñ Yisu si. Inñ gêlic bu ñac sêkêtñ whinñ inñ, dec sôm têtñ ngac bôlinñ dau, “Aneñ balê, atac ñayham sa. Kwahic dec aô oc wasuc am nem sac kwi.”

³ Kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô s êngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têtñ dandi, “Ngac dê ndê yom sac sambuc! Anötö tigenñ gitôm bu suc sac kwi.”

⁴ Yisu kêyalê ñac si gauc, goc ndac ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom sac yêc nem ñalôm?”

⁵ Mac akêtñ whinñ dom bu aneñ ñaclai yêc bu wasôm têtñ ngac dau bu, ‘Aô wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinanñ aô wasôm têtñ inñ bu, “Tisa ma êmsêlêtñ.”

⁶ Ma têtñ ndoc mac alic bu aneñ yom dinanñ ñandô sa, goc anyalê bu Anötö kêtñ ñaclai têtñ ñamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ñamalac si sac kwi whinñ.” Goc Yisu sôm têtñ ngac bôlinñ bu, “Tisa ma hóc nem mbô sa, ma lhô têtñ nem andu ndi!”

⁷ Goc ngac dau tisa ma kôlhô têtñ ndê andu gi.

⁸ Ma lau daêsam nanñ sêlic gêñ dau sêhêdaê ñandô, ma sêmpinñ Anötö nanñ kêtñ ñaclai bocdinanñ têtñ ñamalac.

*Yisu kêgalêm Matyu bu êñkuc inñ
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Yisu kêsêlêtñ gi ma gêlic ngac danñ ñaê Matyu nanñ ndöc ndê mala kôc takis-nga. Ma inñ sôm têtñ inñ, “Êmkuc aô!” Goc Matyu tisa ma kêkuc inñ.

¹⁰ Tinjambu Yisu gêñ gêñ ndöc Matyu ndê andu ñalôm, ma lau daêsam sêmenñ ma senñ gêñ sêndöc sêwhinñ Yisu ti ndê ngacsêñomi. Ñac lau sêkôc takis-nga ti lau ñatô nanñ lau Palêsai sêsam ñac bu lau sac.

¹¹ Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêñ dinanñ, goc sêndac inñ ndê ngacsêñomi bocdec bu, “Tu sake-nga mac nem kêdôhônwaga gêñ gêñ ndöc whinñ lau sac dindê?”

¹² Yisu ngô ñac si yom dau ma sôm, “Lau nanñ sêlic dau bu gêmbac mba, nanñ oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêñsalê dokta.

¹³ Gauc nem Anötö ndê yom nanñ propet akwa danñ to yêc bocdec bu, ‘Gêñ atu nanñ aô atac whinñ, nanñ bu mac tamwalô lau, hóc gêlêc domba honñ nanñ mac bu andic ndu ma akêtñ ti da, nanñ su.’ Andi ma akôc gauc pi yom dau e anyalê ñahu ñapep. Bu aô gameñ bu wanñgalêm lau nanñ sêlic dau bu lau gitêtñ, nanñ sa dom. Aô gameñ bu wanñgalêm lau sac sa, bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö ndê gôlinñ ñapu.”

*Yao gêñ danenñ-nga-nga
(Mak 2:18-20; Luk 5:33-35)*

¹⁴ Ma Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê sêñomi ñatô sêtêtñ Yisu si ma sêndac inñ bu, “Bocke dec yac ti lau Palêsai akêtñ bêc ñatô bu aneñ gêñ dom tu gauc nem Anötö-nga, tigenñ am nem ngacsêñomi senñ gêñ tôm bêc honñ?”

¹⁵ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Ngac nem awhê-nga danñ bu êñgalêm lau sa sêmbo sêwhinñ inñ tu sênenñ mwasiñ nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu sêhu gêñ danenñ-nga sinñ ma sêndöc ti ñalôm ñawapac têtñ ndoc ngac dau mbo whinñ ñac. Mba! Ma bocdinanñ aneñ ngacsêñomi sêmbo sêwhinñ aô ti atac ñayham, ma sêhu gêñ danenñ-nga sinñ dom. Tigenñ ndoc oc menñ nanñ lau oc sêkôc aô su yêc ñac, ma têtñ têtñ dinanñ ñac oc ñalôm ñawapac ma sêñkuc lêtñ dahu gêñ danenñ-nga sinñ-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
(Mak 2:21-22; Luk 5:36-39)*

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nanñ kic, nanñ dom. Bu

po wakuc oc hôc ñakwê akwa kic e tisac sambuc.

¹⁷ Ma têtj ndoc lau sêmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc. Ma wain oc wê niñga, ma ñamlic dau oc tisac. Bocdinañ lau sêkêc wain wakuc sip bôc ñamlic wakuc, ma lu-lu oc sêyêc ñayham.”

*Yisu kôm awê lu ñayham sa
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma ñgac bata dañ meñ pôtj haduc têtj in ma sôm, “Aneñ atuñwê kwahic dec mbac ndu su, magoc am bu mweñ ma kêtj amam sac in, dec in oc mbo tali tiyham.”

¹⁹ Goc Yisu tisa ma in ti ndê ñgacsêñomi sêwhiñ ñgac dau si.

²⁰ Sêñsêlêñ sêmbo, ma awê dañ tigasuc in kalhac in dômbwê ma kêmasec in ndê ñakwê ñadali. Awê dau hôc ñawapac gêm dac-nga ñapañ gitôm yala 12 su, dec

²¹ gauc gêm yêc dau bu, “Aô bu wamasec in ndê ñakwê ñambwa, dec oc kôm aô ñayham sa tiyham.”

²² Yisu kac dau kwi e gêlic in, goc sôm, “Aneñ bawhê, atac pa su. Am ñayham sa tiyham tu am nem kêtj whiñ aô-nga.” Ma têtj ndoc dau dinañ awê dau ñayham sa.

²³ Ma tiñambu Yisu gi e hôc asê ñgac bata dau ndê andu, ma gêlic bu lau toñ atu sêmbo. Ñatô sêyu gasuc ma ñatô sêtañ ti ñanta atu.

²⁴ Goc sôm, “Alhõ su, bu bawhê dau mbac ndu dom. In yêc bêc nañ yêc.” Magoc ñac sêmbwac in.

²⁵ Dec Yisu sôm bu sêsoc ñac sêsa sêndi, goc sôc gi kêm bawhê sip amba, ma in tisa.

²⁶ Ma yom dau ñawaê tiapa sambuc yêc gameñ dinañ.

Yisu kôm ñgac tapec lu ñayham sa

²⁷ Dinañ su, goc Yisu kêsêlêñ gi. Ma ñgac tapec lu sêñkuc in ma sêmbwêc, “O †Dawid ndê Atu, tamwalô alu!”

²⁸ Magoc Yisu kêsêlêñ gi sôc andu dañ, dec ñgac lu dinañ sêtêñ in si, ma

in ndac, “Amlu akêtj whiñ bu aneñ ñaclai yêc bu wakôm amlu ñayham sa, me mba?” Ma inlu sêsôm, “Aêc, Pômdau!”

²⁹ Goc Yisu kêmasec inlu tandô, ma sôm bu, “Tu amlu akêtj whiñ aô-nga, dec gêtj nañ amlu andac, nañ oc ñandô sa.”

³⁰ Ma inlu tandô po asê. Goc Yisu gic yao inlu bu sêsôm gêtj dau ñayom asê têtj lau dañ dom.

³¹ Magoc inlu sêsa si, ma sêkôm in ndê waê sa e tiapa gêm gameñ dinañ ahuc.

Yisu kôm ñgac awê mba sôm yom asê

³² Ñac sêsa si ma lau ñatô sêtêñ Yisu sêmeñ. Ñac sêkôc ñgac dañ, nañ ñalau sac kôm in awê mba.

³³ Yisu soc ñalau sac sa awê gi su, goc awê mba dau sôm yom asê. Lau daêsam dinañ sêseñ amba ma sêsôm bu, “Yac dalic gêtj dañ bocdec yêc Israel dom andô.”

³⁴ Magoc lau Palêsai sêsôm bu, “In kôc ñaclai yêc ñalau sac si ñadau Sadan, dec tiñ ñalau sac su.”

Yisu tawalô lau

³⁵ Ma Yisu kêsêlêñ golom-golom malac atu ti sauñ. In kêdôhôn lau mbo lôm wê-nga, ma hoc ñawaê ñayham pi Anôtô ndê gôliñ asê. Ma in kôm lau ti gêmbac tidau-tidau hoñ ñayham sa.

³⁶ Magoc têtj ndoc in gêlic lau daêsam nañ sêñkuc in, nañ tawalô ñac. Ñahu bu in gêlic ñac sêtôm domba nañ si ñgac yob ñac-nga mba, dec giam pôm sêtê ñac salin-salin ñapañ.

³⁷ Goc in sôm têtj in ndê ñgacsêñomi, “Gêtj ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic ñandô sa-nga daêsam dom.

³⁸ Bocdinañ atêñ mbec têtj ôm ñadau bu êñkiñ lau gwelen-nga sêsoc in ndê ôm ma sêndic gêtj ñandô sa.”

10

*Yisu kêtjalin †aposel 12 sa
(Mak 3:16-19; Luk 6:12-16)*

¹ Yisu ta in ndê ñgac-sêñomi 12 sêtêñ in si, ma kêtj ñaclai têtj ñac bu sêsoc

nalau sac su yêc lau, ma bu sêkôm gêmbac honj nayham sa.

² Aposel 12 dau si njaê bocdec. Ngac namata-nga inj Saimon nanj sêsam bu Pita, lu inj asi Andru, ma Sebedi ndê atu lu Jems lu Jon,

³ P ilip ma Batolomeas, Tomas ma ngac kôc takis-nga Matyu, ma Alpayas ndê atu Jems, Tadaus,

⁴ Saimon nanj sêsam bu 'Ngac †Selot,' ma Judas Iskeriot nanj tinambu hoc Yisu asê.

Yisu kêkinj aposel 12 sêsa si bu sênem mêtê lau

(Mak 6:7-11; Luk 9:1-5)

⁵ Yisu kêkinj lau 12 dinanj sêsa si bu sênem mêtê, ma gic yomsu nac bocdec bu, "Asôc lau apa ti lau †Samaria-nga si malac danj dom,

⁶ tigej gêj namata-nga atêj domba Israel-nga nanj sinja su, nanj andi.

⁷ Anem mêtê ma asôm têtj lau bu Anötö ndê gôlinj mejj kêpinj su.

⁸ Akôm lau gêmbac nayham sa, ma akôm lau ti gêmbac leprasi namlic nawasi sa. Auñ lau batê sêtisa, ma asoc nalau sac su yêc lau. Anötö kêj njaclai têtj mac njaôli mba, ma bocdinanj anem lau sa nambwa.

⁹⁻¹⁰ Ma têtj ndoc mac anjêlêj andi, nanj gauc nem wapa sejj-nga dom. Anjêlêj amam sawa, akôc mone dom, ampwic talhi dom, akôc njakwê aô daôm-nga ti atapa dom, ma ahôc tôc dom. Njalêj solop bu lau sêlôm lau nanj sem gwelenj mêtê-nga ma sêpuc nac dôj nja gêj dinanj, nanj ti nac si njaôli ô gwelenj.

¹¹ "Malac bocke mac bu asôc andi, nanj anjalê namalac nayham nanj toc Anötö sa njapep, bu ambo awhinj inj e mac ahu malac dau sinj.

¹² Têtj ndoc mac api inj ndê andu andi, nanj anem mbec inj ndê lau nja mbec yom malô-nga.

¹³ Ma nac lau dau bu lau gitêj, goc yom malô oc yêc nac. Ma nac bu lau gitêj dom, goc mac nem mbec yom malô-nga oc gacgejj yêc mac-nga.

¹⁴ Ma lau malac danj bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc ahu malac me

andu dinanj sinj ma atonj kop su yêc gahim.

¹⁵ Aô wasôm têtj mac bu têtj Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, lau malac dinanj-nga oc sêtap njagêyô sac sambuc sa, hóc gêlêc njagêyô nanj inj oc kêj têtj lau Sodom ti Gomora-nga têtj têm njambu-nga, nanj su."

*Yisu ndê lau oc sêtap kisa sa
(Mak 13:11-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ "A ngô su nanj! Aô wanjinj mac asa andi, atôm domba nanj sêsip giam pôm si gamejj. Bocdinanj akôc gauc njapep ma akôm nem gwelenj, ma akôm mêtê nayham ejj e lau danj gitôm dom bu sêpu mac.

¹⁷ Ayob daôm têtj lau nanj sêkêj whinj aô dom, bu nac oc sêkêj mac atêj lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac nja sô yêc nac si lôm wê-nga.

¹⁸ Tu mac anjuc aô-nga dec nac oc sêkêj mac alhac gôlinjwaga ti kinj si anjô-nga. Ndoc dinanj ti mac nem ndoc bu awhê anej yom sa têtj lau atu-tu dinanj, ma têtj lau akêj gamejj honj, nanj whinj.

¹⁹ Ma têtj ndoc sêkôc mac dôj, nanj ahêgo daôm dom tu yom asôm-nga. Anötö oc nem mac sa tu asôm yom-nga.

²⁰ Ma yom nanj mac bu asôm, nanj mac nem yom dom. Damam undambê-nga oc kêj inj ndê Nalau puc mac dôj, ma hóc nem awham sa.

²¹ "Têtj ndoc njawapac-nga dinanj, lau nanj sêkêj whinj dom oc sêhoc si asidôwai sêkêj whinj aô-nga asê bu sêndic nac ndu, ma dambai oc sêkôm têtj atui boc-dinanj. Balêkoc oc sêli dau sa têtj damba ti dindai, ma sêkêj nac sêtêj lau bu sêndic nac ndu.

²² Ma lau sambob oc atac tec mac tu aô-nga. Magoc asa nanj bu lhac njanga ma hu aô sinj dom, nanj oc tap Anötö ndê mwasinj nem inj si-nga sa.

²³ Ma lau bu sêkêj kisa mac, goc ahu nac si malac sinj ma atêj malac danj andi. Yom njandô aô wasôm têtj mac! Mac nem gwelenj anem mêtê

ņawaê ñayham-ņga yêc malac Israel-ņga hoj oc pacndê dom, e Ñamalac ndê Atu meņ sa tiawê.”

Lau naņ sêņkuc Yisu oc sêhêc ñawapac gitôm inj dau
(Luk 6:40)

²⁴ “Kwapuc daņ oc hêc gêlêc gwalam akwa naņ kêdôhôn inj, naņ dom. Ma ñgac akiņ oc hêc gêlêc inj ndê ñadau dom.

²⁵ Kwapuc bu tôm ndê gwalam akwa ma ñgac akiņ bu tôm ndê ñadau, goc tôm. Lau sêpu gôlôwac ñadau aô ma sêsam aô bu †Belsebal, ma bocdinaņ ñac oc sêkôm têņ ñadau ndê lau mac, hêc gêlêc su.”

Atôc lau nom-ņga dom
(Luk 12:2-7)

²⁶ “Magoc atôc daôm tu lau naņ sêkêņ kisa mac-ņga dom. Ñahu bu gêņ hoj naņ lau sem ahuc, me yêc siņ dau, naņ oc meņ sa tiawê.

²⁷ Yom naņ aô gasôm têņ mac têņ ôbwêc, naņ asôm asê têņ acsalô, ma yom naņ aô gac yom sec têņ mac, naņ asôm tiatu alhac malac lôm.

²⁸ Atôc lau naņ bu sêndic mac ndu-ņga dom, bu ñac gitôm dom bu sêseņ mac gatôm su whiņ. Atôc lau dom, magoc atôc Anötö ma asôc inj ñapu. Bu mba, goc inj gitôm bu kêņ mac ñamlic ti gatôm lu-lu sêsip lambwam sêndi e sêninga gacgeņ.

²⁹ “Akêc gauc pi mbac kecsoc naņ lau sêlic bu gêņ ñambwa. Tigenj Anötö gêlic gêņ sauņ dinaņ bu gêņ ñambwa dom, ma inj bu lôc dom, dec daņ oc ninga dom.

³⁰⁻³¹ Bocdinaņ ahêgo daôm dom, bu Anötö tac whiņ mac hêc gêlêc mbac kecsoc daêsam su. Inj kêyalê mac e pi sa, gitôm inj sê mac nem kêclauņ hoj sa timala.”

Dasêc Yisu ahuc dom
(Luk 12:8-9)

³² “Asa naņ sôm asê yêc ñamalac aņgô-ņga bu inj kêņ whiņ aô, naņ aô wasôm inj ndê ñaê asê yêc Damaņ undambê-ņga aņgô-ņga.

³³ Tigenj asa naņ sêc inj ndê kêņ whiņ aô-ņga ahuc yêc ñamalac aņgô-ņga, naņ wasêc inj ahuc yêc Damaņ aņgô-ņga bocdinaņ.”

Taņkuc Yisu ti dahêc ñawapac
(Luk 12:49-53; 14:26-27; 9:48)

³⁴ “Gauc nem bu aô gameņ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aô-ņga dec lau oc sêwhê dau kêc ma sêkêņ kisa dau.

³⁵ Tu aô-ņga dec damba lu atuņgac oc sêkêņ kisa dau, ma dinda lu atuwê, ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkêņ kisa dau bocdinaņ.

³⁶ Ñgac daņ oc tap inj ndê ñacyo sa yêc inj dau ndê lau.

³⁷ “Asa naņ tac whiņ damba me dinda me atuņgac me atuwê hêc gêlêc inj ndê atac whiņ aô su, naņ oc tôm dom bu ti aneņ daņ.

³⁸ Ma asa naņ tec bu hêc inj ndê a gicso dau* ma êņkuc aô, naņ tôm dom bu ti aneņ daņ bocdinaņ.

³⁹ Lau naņ takwê gêņ nom-ņga ñapaņ tu puc ñac si ñamlic dôn-ņga, naņ oc sêninga. Magoc asa naņ bu hu gêņ nom-ņga siņ tu aô-ņga, naņ oc mbo tali ñapaņ.

⁴⁰ “Lau naņ sêkêc mac sa, naņ gitôm sêkêc aô dauņ sa, ma ñac naņ sêkêc aô sa, naņ sêkêc Anötö naņ kêkiņ aô gameņ, naņ sa.

⁴¹ Asa naņ toc aneņ propet daņ sa, ma kêc inj sa tu inj ti propet gêm aô aņôn-ņga, naņ Anötö oc kêņ ñagêyô ñayham têņ inj gitôm inj kêņ têņ propet dau. Ma asa naņ toc ñamalac gitêņ daņ sa, ma kêc inj sa tu aneņ ñaê-ņga, naņ Anötö oc kêņ ñagêyô ñayham têņ inj gitôm inj kêņ têņ ñgac gitêņ dau.

⁴² Ma asa naņ kôm gêņ sauņ bocke bu nem lau naņ sêņkuc aô, naņ sa, tôm inj kêņ bu ñalhuc têņ ñac sênôm, naņ Anötö oc êņlhiņ inj siņ dom. Inj oc kêņ ñagêyô ñayham têņ inj yomandô.”

11

¹ Yom hoj dinaņ Yisu sôm têņ inj ndê ñgacsêņomi 12 tu êndôhôn ñac-ņga. Inj

* **10:38:** Yisu ndê yom pi a gicso dau, naņ ñahu bu tamasaņ dauņ tôm bêc hoj bu dahêc ñandê ti ñawapac tu inj-ņga e tôm dambac ndu tôm inj dau mbac ndu.

gic bata yom dau, goc kêsêlêḅ golom-golom malac naḅ sêyêc gameḅ Galili-ḅga dinaḅ, ma gêm mêḅ ti kêdôhôn lau.

Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-ḅga

(Luk 7:18-35)

² Têḅ ndoc dinaḅ Jon, Ngac Kêku Lau-ḅga ndôc gapocwalô, ma iḅ ḅgô ḅawaê pi gêḅ hoḅ naḅ Kilisi kôm. Bocdinaḅ iḅ kêkiḅ iḅ ndê sêḅomi ḅatô sêḅêḅ Yisu si,

³ ma sêḅdac iḅ bocdec bu, “Anôtô gic bata têḅ yac bu oc êḅkiḅ Mesaya. Am daôm dinaḅ, me yac oc akêḅ batanaḅ ḅga daḅ tiyham?”

⁴ Yisu ô yom ma sôm, “Ambu andi ma asôm yom têḅ Jon pi mêḅ naḅ mac aḅgô aô gahoc asê, ma pi gêḅ naḅ mac alic aô gakôm.

⁵ Lau tapec sêlic gameḅ tiyham, lau bôliḅ sêḅsêlêḅ tiyham, lau ti gêḅbac leprasi ḅamlic ḅawasi sa, lau daḅgasuḅ bic sêḅgô yom, lau batê sêḅisa, ma lau ḅalôm sawa sêḅgô ḅawaê ḅayham.

⁶ A ḅgô! Lau naḅ atac lu-lu tu aô-ḅga dom, naḅ oc sêḅap Anôtô ndê mwasin sa.”

⁷ Jon ndê sêḅomi sêsa si, ma Yisu sôm yom pi Jon têḅ lau toḅ atu naḅ sêḅbo sêwhiḅ iḅ. Iḅ ndac ḅac bocdec bu, “Têḅ ndoc mac asa atêḅ Jon yêc gameḅ sawa a, dec gauc gêm bu atap ḅamalac kaiḅ bocke sa? Mac bu alic ḅgauc gauc babalê gitôm gakoc naḅ mbu kêwic, a?

⁸ Mac asa a bu alic ḅgauc daḅ naḅ sôc ḅakwê ḅayham, a? Mba! Lau naḅ sêḅoc ḅakwê ḅayham, naḅ sêḅbo gameḅ ḅayham gitôm kiḅ si andu.

⁹ Bocdinaḅ aô wandac mac, mac asa a bu alic sake? Bu alic propet daḅ? Yomandô! Iḅ propet daḅ, ma iḅ hóc gêlêc propet hoḅ su.

¹⁰ Propet akwa daḅ to yom naḅ Anôtô sôm têḅ Mesaya bocdec bu, ‘Aô waḅkiḅ aneḅ ḅga aheḅ-ḅga muḅ am, bu êmasaḅ am nem seḅ.’ Y om pi ḅgauc aheḅ-ḅga dau hêganônḅ Jon solop.

¹¹ Yêc ḅamalac nom-ḅga, daḅ hóc gêlêc Jon, Ngac Kêku Lau-ḅga su dom. Tigeḅ aô wasôm yom ḅandô têḅ mac,

bu lau hoḅ naḅ sêḅbo Anôtô ndê gôliḅ ḅapu, lau tiwaê, ma lau waêmba bocdinaḅ, naḅ hoḅ sêḅhóc gêlêc Jon su yêc Anôtô aḅgô-ḅga.

¹²⁻¹³ “Muḅ-ḅga, Moses ti propet akwa-kwa sêhoc yom asê gwananaḅ pi Anôtô ndê gôliḅ. Ma ḅac si yom ḅandô sa dom, e Jon meḅ ma gêm mêḅ bu Anôtô ndê gôliḅ meḅ kêpiḅ. Têḅ ndoc Jon gic hu yom dau e meḅ têḅ kwahic dec, Anôtô ndê gôliḅ kêsôwec gi tiatu, ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêḅoc Anôtô ndê gôliḅ ḅapu.

¹⁴ Anôtô gic bata bu êḅkiḅ propet daḅ muḅ Mesaya, naḅ gitôm propet Elaija. Ma aô wasôm têḅ mac bu yomandô, Jon iḅ propet dau dinaḅ. Mac akêḅ whiḅ yom dinaḅ, me mba?

¹⁵ Mac bu daḅamsuḅ yêc, naḅ aḅgô aneḅ yom!

¹⁶ “Lau têm dindec-ḅga ḅac lau kaiḅ bocke? ḅac sêḅôm balêkoc naḅ sêkôc whê sêḅbo malac lôm, naḅ sêḅucdiḅ ḅac si silip ḅatô ma sêḅôm,

¹⁷ “Têḅ ndoc naḅ yac ac oḅ bu datê wê, naḅ mac atec. Ma têḅ ndoc yac am wê daḅgibo-ḅga, naḅ mac atec bu atanaḅ awhiḅ.’

¹⁸ Ma lau têm dindec-ḅga bocdinaḅ. Jon meḅ ma gêḅ gêḅ ti nôḅ gêḅ ḅayham dom, ma sêḅôm bu ḅalau sac mbo iḅ ndê ḅalôm.

¹⁹ Ma ḅamalac ndê Atu meḅ nôḅ ti gêḅ gêḅ ḅayham, tigeḅ sêḅôm bu iḅ ḅgauc gêḅ gêḅ ti nôḅ wain ḅawahô-ḅga, ma bu iḅ hê silip têḅ lau sac ti lau sêkôc takis-ḅ ga. Bocdinaḅ, mac lau têm dindec-ḅga atôm balêkoc naḅ sêkôm tô aḅiḅ ḅapanaḅ. Tigeḅ Anôtô ndê gauc hóc gêlêc gêḅ hoḅ, ma iḅ ndê lau sêḅyalê bu iḅ ndê lêḅ iḅ lêḅ solop.”

Yisu sôm yom pi lau naḅ sem dau kwi dom

(Luk 10:13-15)

²⁰ Têḅ dinaḅ Yisu gic hu pu lau naḅ sêḅdôc malac ḅatô. ḅahu bu iḅ kôm gêḅ dalô daêsam yêc ḅac aḅgô-ḅga, tigeḅ ḅac sem si ḅalôm kwi dom.

²¹ Iḅ sôm, “Oyaê mac lau Korasin ti lau Betsaida-ḅga. Mac ac waê bu atap Anôtô ndê atac ḅandê sa. Lau apa

nañ sêndöc Taya ma Saidon, nañ bu sêlic gêñ dalô nañ aö gakôm yêc mac anôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndöc ti sêtañ si sac.

²² Tigen mac akôm dom, dec wasôm têñ mac bu têñ ndoc Anötö êmatôc lau-nga, nañ in oc kêñ ñagêyô sac sambuc têñ mac, hóc gêlêc ñagêyô nañ in oc kêñ têñ lau Taya ti Saidon-nga, nañ su.

²³ “Ma mac lau Kapenaom-nga. Mac gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa andöc undambê, a? Aö wasôm mba! In oc êmasuc mac su asip lambwam andi. Lau Sodom bu sêlic gêñ dalô gitôm mac alic su, dec oc tôm sêhu si sac siñ ma sêndöc ñayham e kwahic dec.

²⁴ Aö wasôm têñ mac bu Anötö oc kêñ ñagêyô sac têñ mac, hóc gêlêc ñagêyô nañ in oc kêñ têñ lau Sodom-nga.”

*Yisu kêpiñ Damba
(Luk 10:21-22)*

²⁵ T êñ ndoc dinañ Yisu ten mbec ma sôm, “O Damañ, undambê ti nom ñadau. Aö wampiñ am bu am tôc nem yom ña-ñandô asê têñ lau nañ sêñgwiniñ dau, ma siñ kwi têñ lau nañ gauc gêm bu ñac lau tiguauc ma sêñyalê gêñ hoñ.

²⁶ Aêc, Damañ, am kôm bocdinañ kêkuc am daôm nem atac whiñ.”

²⁷ Goc Yisu sôm, “Damañ kêñ gêñ hoñ sip aö amañ. Lau dañ sêñyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê in. Ma lau dañ sêñyalê Damba dom, tigen in ndê Atu kêyalê in, ma lau nañ Atu dau atac whiñ bu tôc in asê têñ ñac, nañ sêñyalê Damba.”

Yisu gêm malô lau kwapac

²⁸ “Mac lau hoñ nañ ahóc ñawapac ma kwapac, nañ atêñ aö amen, ma aö wakêñ mac asê awham su.

²⁹ Amen ma akôm aö neñ gwelen awhiñ aö, ma aö oc wandôhôn mac. Aö ñgac malô ma gatoc daun sa dom, ma mac oc atap malam anwhañ daôm-nga sa yêc aö.

³⁰ Nahu bu gwelen nañ mac akôm awhiñ aö, nañ ñadehe dom, ma aö wakêñ mac ahóc ñawapac atu dom.”

12

*Yisu in Pômdau bêc Sabat-nga
(Mak 2:23-3:6; Luk 6:1-11)*

¹ Têñ têm dinañ ñabêc †Sabat-nga dañ, nañ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlêñ sêmbo lôcwha nañ gic ôm wit-nga dañ kic. Ma gêñ yô ñgacsêñomi, dec sêkôc wit ñandô ma señ.

² Lau Palêsai ñatô sêlic, goc sêsôm têñ in, “Lic su nañ. Am nem ñgacsêñomi sêkôc wit ñandô ma yomsu gic yao bu dakôm gwelen kain dinañ têñ bêc Sabat-nga dom.”

³ Goc Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nañ sêto yêc, pi gêñ nañ Kiñ Dawid ti ndê lau sêkôm têñ ndoc gêñ yô ñac. Mac asam su, me?

⁴ Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma kôc bolom dabuñ nañ lau sêkêñ ti da, nañ Moses kêñ yao bu dabuñsiga tawasê sênen, ma lau bambaliñ sênen dom. Ma Dawid ti ndê lau señ, magoc lau dañ sêñgôliñ yom pi Dawid ma sêsôm bu in kêgili yomsu lec dom.

⁵ “Ma gêñ dañ tiyham, nañ mac asam su yêc Moses ndê yomsu. Têñ bêc Sabat-nga hoñ dabuñsiga sêkôm gwelen yêc lôm dabuñ, ma gwelen dinañ kêgili yomsu Sabat-nga. Magoc lau sêñgôliñ yom pi ñac dom.

⁶ “A ö wasôm têñ mac, bu gwelen nañ aö gameñ tu wakôm-nga, nañ hóc gêlêc sakiñ lôm dabuñ-nga hoñ su.

⁷ Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec, ‘*Gêñ atu nañ aö atac whiñ, nañ hóc gêlêc mac nem da hoñ su, nañ bu mac tamwalô lau.*’ Mac anyalê yom dau ñahu dom. Mac bu anyalê, dec gitôm dom bu mac anğôliñ yom pi lau nañ sêkôm gêñ so dañ dom.

⁸ Bu ñamalac ndê Atu in gêñ hoñ ñadau, ma in Pômdau bêc Sabat-nga whiñ.”

*Yisu kôm ñgac amba balê ñayham sa têñ bêc Sabat-nga
(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Yisu kêsêlêñ gi, ma sôc ñac si lôm wê-nga gi.

¹⁰ Ma yêc dinañ, ñgac amba tibalê dañ ndöc. Lau Palêsai sêñsalê yom tu sêñgôliñ pi Yisu-nga, goc sêndac in,

“Yac bu dakôm ñamalac dan ñamlic ñayham sa têtj bêc Sabat-nga, oc tanğili yomsu Sabat-nga, me mba?”

11 Ma Yisu sôm têtj ñac, “Mac nem domba dan, bu peñ sip sê ñalôm têtj bêc Sabat-nga, nan mac oc akôm sake? Mac oc akôc sa.

12 Aêc! Ma ñamalac sêhóc gêlêc domba su! Bocdinañ yac bu dakôm ñayham ma danem lau sa têtj bêc Sabat-nga, oc daso yomsu Sabat-nga dom.”

13 Goc Yisu sôm têtj ñgac dau, “Êmatôc amam!” Ma in kêmatoç amba, ma amba dau ñayham sa tiyham, gitôm in amba danğa.

14 Tigen lau Palêsai sêsa si ma sem yomgalôm pi lêtj sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu in Anötö ndê Ngac Akin

15 Yisu kêyalê lau Palêsai si gauc, goc hu gameñ dinañ sin. Lau daêsam sêñkuc in, ma in kôm ñac si gêmbac hon ñayham sa.

16 Tigen in gic yao bu sêsôm in ñahu asê dom.

17 Ñalêñ dinañ yom nan propet Aisaya sôm pi Mesaya mun su, nan ñandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

18 Alic aneñ ñgac akin dindec, nan aö kayalin in sa. Aö atac whin in kêlêc, ma aneñ ñalôm tisambuc in. Wakêñ aneñ Ñalau nem in ahuc, ma in oc hoc yom gitêñ matôc-nga asê têtj lau akêñ gameñ nom-nga hon.

19 In oc sôm yom tac ñandê-nga me mbwêc ñanğa dom. Ma lau dan oc sêngô in whasun yêc malac lôm dom.

20 Gakoc timdec in oc pônj dulu dom, ma ya ñawê nan tisaun, nan in oc yu ndu dom.* Ma in oc kôm bocdinañ e nditôm in ndê yom gitêñ matôc-nga nem nom sambuc ahuc.

21 Ma lau akêñ gameñ nom-nga hon oc sêkêñ bata bu Anötö nem ñac si tu in ndê ñaê-nga. [Ais 42:1-4]

Yisu ndê ñaclai ñahu

(Mak 3:23-27; Luk 11:14-22)

22 Têtj têtj dinañ lau sêwê ñgac dan nan ñalau sac kôm in tandô t ipec ma awha mba, nan sêtêñ Yisu sêmeñ. Yisu soc ñalau sac dinañ su, goc kôm ñgac dau ñayham sa, ma in gêlic gameñ ma sôm yom asê.

23 Lau hon sêhêdaê tu Yisu-nga, ma sêsôm, “Mboe †Dawid ndê Atu in ñgac dau dec, me?”

24 Tigen lau Palêsai sêngô ñawaê, dec sêpu Yisu ma sêsôm, “In kôc ñaclai yêc ñalau sac si ñadaw †Belsebal, dec in soc ñalau sac su.”

25 Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm, “Lau gameñ dan, me malac dan, me gôlôwac dan, bu sêwhê dau kôc, dec ñac oc sêlhac ñanğa dom, ma ñac si ñacyo oc sêku ñac dulu.

26 Ma Sadañ boc-dinañ. In bu soc dau ndê ñalau sac su, dec in kêtj kisa dau, ma in ndê ñaclai oc ninğa.

27 “Mac asôm bu aö gakôc ñaclai yêc Belsebal, dec gasoc ñalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêñomi nan sêsoc ñalau sac sêwhin, nan mac anğolin yom dau pi ñac whin, a? Ñac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac!

28 Tigen aö gasoc ñalau sac ña Ñalau Dabuñ ndê ñaclai, dec anğalê bu Anötö ndê ñaclai bu nem gôlin gêtj hon, nan hóc asê mac su.

29 “Ñgac dan oc sôc ñgac ti licwalô atu dan ndê andu ma êngaho in ndê wapa su ñalêñ bocke? Gêtj ñamata-nga in sô ñgac dau dôn, goc kôc in ndê wapa su. Ma Sadañ in gitôm ñgac ti licwalô atu.

30 “Asa nan kalhac whin aö dom, nan ti aneñ ñacyo. Ma asa nan gic lau sa sêtêñ aö sêmeñ dom, nan soc ñac su yêc aö.

31 Tu dinañ-nga aö wasôm têtj mac bu ñamalac nan kac ndê ñalôm kwi ma hu ndê sac sin, nan Anötö oc suc in ndê sac ti yom sac-sac hon kwi. Tigen yom sac nan ñamalac dan bu sôm pi

* 12:20: Yom pi gakoc timdec ma ya ñawê nan mbac, nan hêganônj lau nan sêkêñ whin ñanğa dom.

† 12:31: Lau Palêsai sêsôm bu Yisu kôc ñaclai yêc Sadañ ndê ma soc ñalau sac su, ma Yisu tôc asê bu yom dau gitôm yom sac sambuc nan sêsôm pi Ñalau Dabuñ.

Nalau Dabuŋ, naŋ Anötö oc suc kwi dom.†

32 Asa naŋ bu sôm yom sac pi Namalac ndê Atu, tigenŋ tiŋambu kac ndê ŋalôm kwi, naŋ Anötö oc suc in ndê sac kwi. Magoc asa naŋ bu sôm yom sac pi Nalau Dabuŋ, naŋ Anötö oc suc in ndê sac kwi têtê têtê dindec-ŋga dom, ma têtê têtê ŋambu-ŋga dom bocdinaŋ.”

Lau si mêtê whê ŋac sa bu ŋayham me sac
(Luk 6:43-45)

33 Ma Yisu sôm, “A ŋayham sem ŋandô ŋayham. Ma a sac sem ŋandô sac. Dalic a ŋandô, dec tanyalê a bu ŋayham me sac.

34 Mac lau sac atôm mboc ŋatui! Mac atôm bu asôm yom ŋayham daŋ dom! Bu lau sêsôm yom kékuc gauc ti mêtê naŋ hóc ŋac si ŋalôm ahuc.

35 Gauc ti mêtê ŋayham hóc lau ŋayham si ŋalôm ahuc, dec sêsôm yom ŋayham. Ma gauc ti mêtê sac hóc lau sac si ŋalôm ahuc, dec sêsôm yom sac.

36 Aô wasôm yom ŋandô têtê mac. Tiŋambu Anötö oc êmatôc lau pi yom sac ti yom ŋambwa honŋ naŋ ŋac sêsôm.

37 Lau naŋ si yom ŋayham, naŋ in oc sam ŋac bu lau gitêtê, magoc ŋac naŋ si yom sac, naŋ oc sêtap in ndê matôc sa.”

Lau sêndac Yisu bu kôm gêtê dalô
(Luk 11:29-32)

38 Goc lau Palêsai ti kêdôhônŋ-waga yomsu-ŋga ŋatô sêsôm têtê Yisu, “Kêdôhônŋwaga, yac bu alic am kôm gêtê dalô atu bu whê nem ŋahu sa.”

39 Ma Yisu sôm, “Mac lau têtê dindec-ŋga, mac lau sac naŋ apuc dômwêm Anötö, ma asa nem lêtê bambaliŋ gitôm lau mockaiŋ-ŋga. Mac andac bu alic gêtê dalô, magoc Anötö oc kêtê gêtê dalô tigenŋ têtê mac alic, tôm gêtê dalô naŋ in kôm pi propet Jona.

40 Jona mbo i atu ŋalôm gitôm acsalô tö ti ôbwêc tö. Ma bocdinaŋ Namalac

ndê Atu oc yêc nom ŋalôm nditôm acsalô tö ti ôbwêc tö.

41 Têtê ndoc Jona gêm mêtê lau Ninewa, naŋ sêkac si ŋalôm kwi. Ma ŋgac naŋ hóc gêtêc Jona su dec mbo, tigenŋ mac am daôm kwi dom. Tu dinaŋ-ŋga têtê bêtê matôc-ŋga, lau Ninewa oc sêtisa akêtê lau batê sêwhiŋ mac lau têtê dindec-ŋga, ma ŋac oc sêhoc mac nem sac asê.

42 Muŋŋga, Kwin Siba-ŋga‡ kêsêlêtê senŋ baliŋ bu ŋgô Kiŋ Solomon ndê yom ti gauc atu. Ma kwahic dec ŋgac naŋ hóc gêtêc Solomon su, naŋ mbo dec. Magoc mac akêtê daŋam in dom. Tu dinaŋ-ŋga, têtê bêtê matôc-ŋga, Kwin dau oc tisa whiŋ mac lau têtê dindec-ŋga, ma hoc mac nem sac asê.”

Nalau sac sêŋsalê mala naŋ yêc ŋambwa
(Luk 11:24-26)

43 “Têtê ndoc ŋalau sac daŋ sa yêc ŋamalac daŋ, naŋ gitôm in kêtêgihi mbo gameŋ sawa ma kêsâlê mala êŋwhaŋ dau-ŋga. Tigenŋ têtê ndoc in tap sa dom,

44 naŋ in oc sôm têtê dau, ‘Aô wambu wandi wasôc andu naŋ aô gahu siŋ su.’ Ma in oc mbu ndi ma tap sa bu ŋamalac dau ndê ŋalôm yêc ŋambwa, gitôm andu naŋ sêmasaŋ ŋawasi sa.

45 Dec in oc sa ndi, wê ŋ alau 7 naŋ sac sambuc sêhóc gêtêc in su, naŋ sêmeŋ, ma honŋ sêsôc ŋamalac dau ndê ŋalôm sêndi, ma sêmbô dinaŋ. Bocdinaŋ ŋawapac naŋ tap ŋamalac dau sa, naŋ hóc gêtêc ŋawapac ŋamata-ŋga-ŋga su. Ma ŋalêtê tigenŋ mac lau sac têtê dindec-ŋga, oc atap ŋawapac atu sa têtê têtê ŋambu-ŋga.”

Yisu dinda ti asii
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lau daêsam sêmbô andu daŋ sêwhiŋ Yisu têtê ndoc in sôm yom dinaŋ mbo, ma in dinda ti asii sêmeŋ sêlhac awê, ma bu sêsôm yom têtê in.

‡ 12:42: Matyu to yom pi Kwin akêtê gameŋ ŋapu-ŋga (South). Yom dau hêganônŋ Kwin Siba-ŋga, naŋ ndê miŋ sêto yêc 1 Kiŋ 10:1-13. Kwahic dec dasam gameŋ Siba-ŋga bu ‘Arabia.’

⁴⁷ Goc ñamalac danj kêñ ñawaê têtj in ma sôm, “Am dinam ti asimi sêlhac awê ma bu sêsôm yom têtj am.”

⁴⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aneñ dinañ asa, ma asiñi ñac lau asa?”

⁴⁹ Goc inj têtj amba têtj ndê ñgacsêñomi, ma sôm, “Aô dinañ ti asiñi dau dindec.

⁵⁰ Bu lau nañ danja wambu Damañ undambê-ñga ndê yom, nañ ñac aô asiñi ti lhuñwêi ma dinañi.”

13

*Yom gôliñ pi ñgac kêbalip wit ñawhê
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Têtj bêc dinañ Yisu hu andu siñ ma sa gi ndöc Bugictonj Galili-ñga ñamakê.

² Ma lau daêsam sêkac sa sêñgihi in ahuc e ñasawa mbasi. Tu dinañ-ñga dec in pi gi ndöc wañ danj nañ poc kêpiñ baö. Ma lau hoñ dinañ sêlhac baö.

³ Goc Yisu sôm yom gôliñ daêsam têtj ñac. Inj sôm yom gôliñ danj bocdec bu, “Ñgac danj sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc in ndê ôm.

⁴ Ma têtj ndoc inj kêbalip gêtj dau, nañ ñatô sêpeñ sêsip señ, dec mbac sêmeñ ma señ su.

⁵ Ma ñawhê ñatô sêpeñ sêsip gameñ hoc-hoc, nañ nom ñagec sac hoc ñahó ñambwa. Ñawhê dau sêsip nom ñalôm gacgeñ si dom, dec sêpo sêpi sêmeñ ñagahô.

⁶ Magoc tinjambu ac pec ñagatôm ma gêm bôliñ. Ñahu bu nom ñayham mba tu ñawakac sip ndi-ñga.

⁷ Ma wit ñawhê ñatô sêpeñ sêsip kwanj ti ñakwa ñalôm, magoc têtj ndoc sêpo sêpi sêmeñ, nañ kwanj pi whiñ e yañ ndu.

⁸ Ma ñatô sêpeñ sêsip nom ñayham ma sêpo sêpi ñayham e sem ñandô. Ñatô sem ñandô 30, ma ñatô sem 60 ma ñatô sem ñandô 100.

⁹ Asa bu danjasuñ yêc, nañ ñgô aneñ yom.”

*Yom gôliñ ñahu
(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Tinjambu Yisu ndê ñgac-sêñomi sêtigasuc inj ma sêndac, “Tu sake-ñga am sôm yom têtj lau ña yom gôliñ?”

¹¹ Ma inj ô yom ma sôm, “Anötö ndê gôliñ ñalêñ ñahu sip ñalôm gi. Inj kêyaliñ mac sa bu añyalê ñahu dau, magoc lau nañ sêkêñ whiñ aô dom, nañ oc têtj dom bu sêñyalê.

¹² Asa nañ kêtj Anötö ndê yom sa sip ndê ñalôm e tidôñ, nañ Anötö oc kêñ gauc têtj inj êñlêc, e inj êñyalê yom dau timala eñ. Magoc asa nañ yom dau tidôñ inj dom, nañ Anötö oc kêtj gêtj hoñ su yêc inj.

¹³ Tu dinañ-ñga aô wasôm yom têtj lau ña yom gôliñ. Ñac sêlic gêtj ñapañ, tigeñ ñac si gauc sa dom, ma ñac sêñgô yom ñapañ, tigeñ ñac sêñyalê ñahu dom.

¹⁴ Yom nañ propet Aisaya hoc asê muñ su, nañ dec ñandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

Ñac sêñgô aneñ yom ñapañ, magoc sêñyalê ñahu dom. Ma sêlic gêtj nañ aô gakôm nañ ñapañ, tigeñ ñac si gauc sa dom.

¹⁵ Lau dau si ñalôm ñadandi. Ñac si danjasuñ hóc ahuc, ma ñac sêpóc si tandô ahuc. Bu bocdinañ dom, dec oc têtj bu tandô sêlic ma danjasuñ sêñgô, ma sêñyalê aô tidôñ yêc ñac si ñalôm e sênem dau kwi, ma aô wakôm ñac ñayham sa.” *[Ais 6:9-10]*

¹⁶ Ma Yisu sôm têtj ñgacsêñomi, “Aô wampiñ mac nem tanôm ti danjasuñ, bu mac alic gêtj atu-tu nañ aô gakôm, ti añgô aneñ yom.

¹⁷ Aô wasôm yom ñandô têtj mac bu propet ti lau gitêtj daêsam nañ sêmbu muñ su, nañ sêkêñ bata bu sêlic gêtj nañ mac alic su, magoc sêlic dom. Ma sêkêñ bata bu sêñgô yom nañ mac añgô su, tigeñ sêñgô dom.”

*Yisu whê yom gôliñ wit ñawhê-ñga ñahu sa
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)*

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Dec akêtj danjam ma wawhê yom gôliñ ñgac kêbalip wit ñawhê-ñga sa.

19 Yom pi nawhê nan sêpen sêsip sen, nan hêganôn lau nan sêngô yom pi Anötö ndê gôlin, magoc sênjalê nahu dom. Bocdinañ Sadan dau men kêgaho yom dau su yêc nac si nalôm.

20 Ma yom pi nawhê nan sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, nan hêganôn lau nan sêngô Anötö ndê yom, ma sêkôc sa nagahô ma ti atac nayham.

21 Magoc tôm nawhê dinañ nawakac sip gi dom, nan yom dau tidôn yêc lau dinañ si nalôm dom. Sêlhac nasawa sauñ, tigen têt ndoc sêtap nawapac sa me lau sêkên kisa nac tu Anötö ndê yom-nga, nan sêhu si sêkên whin siñ nagahô eñ.

22 Ma yom pi nawhê nan sêpen sêsip kwan ti nakwa nalôm, nan hêganôn lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc yom dau gêm nandô yêc nac si nalôm dom. Nahu bu nac sêhêgo dau pi gêt nom-nga napan, ma sêsa lêt atac whin mone-nga e gêt kain dinañ kôm Anötö ndê yom ahuc.

23 Ma yom pi nawhê nan sêpen sêsip nom nayham ma sem nandô 30, me 60, me 100, nan hêganôn lau nan sêngô yom ma sênjalê nahu, ma sem nandô daêsam.”

Yom gôlin pi wahô

24 Yisu sôm yom gôlin dan tiyham bocdec bu, “Aö bu wawhê Anötö ndê gôlin sa nalên bocdec. Ngac dan kêbalip wit nawhê nayham sip ndê ôm.

25 Magoc têt ndoc lau sêyêc bêc, nan in ndê nacyo men, ma kêbalip wahô nawhê sip ôm dau whin wit nawhê nayham, goc kölhö gi.

26 Tinambu wit nawhê po pi men, ma têt ndoc nandô sa, nan lau sêlic bu wahô pi men whin.

27 Goc ôm natau ndê lau akin sêtên in si ma sêsôm, ‘Natau, yac alic bu am kêbalip nawhê nayham sip nem ôm. Magoc wahô dec men akên nde?’

28 Ma in ô yom ma sôm, ‘Nacyo dan kôm gêt dau.’ Ma sêndac in, ‘Am tac whin bu yac asa andi ayê wahô dau sa, me?’

29 Ma in sôm, ‘Mba! Bu mboe mac ayê wahô ma apuc wit sa whin.

30 Atec lu-lu sêlhac sêwhin dau ma sêtiatu e ndoc sêndic gêt nandô sa-nga. Têt dinañ aö oc wasôm têt lau sêndic gêt nandô sa-nga bu sêndic wahô sa mun, goc sêkic dön ma sêkên pi ya ndi. Ma tinambu sêndic wit nandô sa pi aneñ andu gêt nandô-nga.’ ”

Yom gôlin pi gêt nawhê sauñ (Mak 4:31-32; Luk 13:18-19)

31 Ma in sôm yom gôlin dan têt nac bocdec, “Anötö ndê gôlin gitôm a soc nawhê, nan ngac dan sô sip in ndê ôm.

32 Nawhê dau in gêt sauñ-têc, tigen tinambu oc po pi men e ti a atu hôc gêlêc gêt ôm-nga hon, ma mbac lôlôc-nga oc sêmen sêhê si nac yêc nasangac.”

Yom gôlin pi yist (Luk 13:20-21)

33 Ma in sôm yom gôlin dan tiyham bocdec, “Anötö ndê gôlin gitôm yist, nan awhê dan kêt sip plawa lôñ atu dan ma kêgalun e kôm plawa hon suñ.”

Yisu sôm yom gôlin daêsam (Mak 4:33-34)

34 Yom hon nan Yisu sôm têt lau ton atu dinañ, nan in sôm na yom gôlin nambwa. Ma in sôm yom nalên dan dom.

35 Ma boc-dinañ propet ndê yom bocdec nandô sa:

Aö wasôm aneñ yom na yom gôlin, ma gêt nan yêc siñ dau têt têt Anötö kêt undambê ti nom e men, nan kwahic dec wasôm asê.
[BW 78:2]

Yom gôlin wahô-nga nahu

36 Goc Yisu hu lau hon siñ ma sôc andu gi. Ma in ndê ngacsênomi sêtên in si ma sêndac, “Gitôm bu am whê yom gôlin wahô-nga nahu sa têt yac?”

37 Ma Yisu sôm, “Ngac nan kêbalip nawhê nayham, nan Namalac ndê Atu.

38 Ma in ndê ôm, nan nom sambuc lec. Yom pi nawhê nayham hêganôn lau nan sêmbo Anötö ndê gôlin napu, ma wahô hêganôn nalau sac si natau ndê lau.

39 Ma nacyo nan kêbalip wahô nawhê, nan Sadan dau. Ndoc sêndic

gêñ nandô sa-nga, nanj tòm bêc nambu-nga, ma lau sêndic gêñ nandô sa-nga, nanj Anötö ndê anjela.

⁴⁰ Têñ bêc nambu-nga, lau sac oc sêsip ya atu ñalôm sêndi, ñalêñ tigenj tòm wahô nanj lau sic sa ma sêkêñ pi ya gi.

⁴¹ Namalac ndê Atu oc êñkinj ndê anjela, ma ñac oc sêkôc gêñ lêtôm-nga ti lau honj nanj sêkôm sac, nanj su yêc Anötö ndê lau.

⁴² Ma ñac oc sêmbalinj ñac sêsip ya atu ñalôm sêndi, ma ñac oc sêtañ atu ti lhô êñsinj pi dau.

⁴³ Têñ dinanj lau gitêñ si ñawasi ti ñawê oc pô gameñ gitôm ac, yêc ñac si Damba ndê gameñ undambê-nga. Mac bu danjamsuñ yêc, nanj anjô aneñ yom.”

Yom gôlinj lu pi Anötö ndê gôlinj

⁴⁴ “Anötö ndê gôlinj ñamwasinj gitôm awa ñayham andô danj nanj yêc sinj dau yêc nom danj ñalôm. Namalac nanj tap awa dau sa, nanj oc sinj kwi tiyham, ma lhô ndi ti atac ñayham atu ma kêñ ndê gêñ honj têt lau sênemlihi, goc nemlihi nom dinanj bu kôc awa dau sa.

⁴⁵⁻⁴⁶ “Ma Anötö ndê gôlinj ñamwasinj gitôm yac ñapa ñaôli atu. Ngac tidulu gêñ-nga nanj kêsâlê yac ñapa ñayham tu êmasanj gôlôn-nga, nanj bu tap yac ñapa ñayham andô dau sa, dec inj oc lhô ndi ma kêñ ndê gêñ honj têt lau sênemlihi, goc nemlihi yac ñayham dau.”

Yom gôlinj pi wasanj

⁴⁷⁻⁴⁸ “M a yom gôlinj danj tiyham. Ñalêñ nanj Anötö kêgalêm lau sa bu s êmbo inj ndê gôlinj ñapu, nanj gitôm wasanj nanj lau sêkêñ sip gwêc, ma i tidau-tidau sêsip wasanj dau si e menhu. Goc lau sêhê sa pi baö gi. Ma sêndöc sic ma sênyalinj i ñayham-ñayham sa sip dalu, ma i sac-sac, nanj sêmbalinj sinja.

⁴⁹ Ma ñalêñ tigenj têt bêc nambu-nga, anjela oc sêmeñ ma sêwhê lau sac ti lau gitêñ kôc.

⁵⁰ Ñac oc sêmbalinj lau sac sêsip ya atu ñalôm sêndi, ma ñac oc sêtañ ti lhô êñsinj pi dau.”

Awa akwa ma awa wakuc

⁵¹ Yisu gic bata yom dinanj, goc ndac inj ndê ngacsêñomi, “Mac anyalê aneñ yom honj dindêc ñahu, me mba?” Ma sêlôc, “Aêc.”

⁵² Goc inj sôm têt ñac, “Kêdôhônjwaga yomsu-nga nanj sênyalê Anötö ndê gôlinj ñahu tidônj whinj, nanj sêtôm bu sêwhê yom akwa sa têt lau, ma yom wakuc whinj. Ma bocdinañ ñac sêtôm andu ñadau danj nanj gic awa daêsam sa, dec têt awa akwa ti awa wakuc asê têt lau.”

Yisu ndê lau sêkôc inj sa dom

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Yisu sôm yom gôlinj honj dinanj pacndê, goc hu gameñ dinanj sinj.

⁵⁴ Inj mbu têt inj ndê malachu gi, ma kêdôhônj lau mbo ñac si lôm wê-nga. Dec ñac sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ei! Gauc ñayham ti ñaclai bu kôm gêñ dalô atu-tu, nanj ngac dec tap sa yêc nde?”

⁵⁵ Inj k apenta ndê atu! Inj dinda inj Maria, ma inj asii Jems, Josep, Saimon, ma Judas.

⁵⁶ Ma inj ndê lhuwêi sêmbô sêwhinj yac. Bocdinañ gêñ honj dindêc inj kôc sa yêc nde?”

⁵⁷ Ma ñac atac lu-lu tu inj-nga. Magoc Yisu sôm têt ñac, “Lau honj sêtoc propet danj sa, tigenj yêc propet dau ndê malachu, inj dau ndê lau sêtoc inj sa dom.”

⁵⁸ Ma tu ñac sêkêñ whinj inj dom-nga, dec inj kôm gêñ dalô atu-tu daêsam yêc ñac si gameñ dom.

14

Herod Antipas ngô ñawaê pi Yisu

(Mak 6:14-16; Luk 9:7-9)

¹ Têt ndoc dinanj †Herod, nanj gêm gôlinj gameñ Galili-nga, nanj ngô ñawaê pi Yisu.

² Ma inj sôm têt inj ndê lau akinj bu, “Ngac dê mboe Jon, Ngac Kêku Lau-nga nanj tisa akêñ lau batê-nga. Ma tu dinanj-nga inj kôc ñaclai bu kôm gêñ dalô atu-tu dinanj.”

Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndu ñaminj

(Mak 6:17-29)

3-4 Mun-nga, Herod gêm in ndê asi Pilip ndê awhê Herodias ti ndê awhê, dec Jon sôm têt in, “Am kôm gêt so sambuc.” Tu dinaŋ-nga Herod kêkin ndê lau bu sêkôc Jon dôŋ ma sêkêt in ndôc gapocwalô.

5 Herod tac whin bu ndic Jon ndu, tigen in töt lau daêsam nan sêlic Jon bu propet dan.

6 Têt ndoc dan sêndê mwasin tu Herod ndê bêc dinda kôc in-nga, ma Herodias atuwê têt wê yêc mwasin dau ŋalôm. Herod gêlic ma tac ŋayham atu,

7 dec in kêmatin yom têt in ma sôm, “Yomandô aö wasôm têt am. Gêt bocke am bu tac whin nan sôm, ma aö oc wakêt têt am.”

8 Goc bawhê dau sa gi gêlic dinda Herodias. In dinda tec Jon, dec sôm têt bawhê bu ndac Herod bocdec bu, “Aö tac whin bu am tim Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, ma kêŋ in ndê ŋagôlôn sip pele dan ma kêŋ têt aö, bu walic pi tanôn bu in mbac ndu ŋandô.”

9 Têt ndoc Herod ŋô yom dinaŋ, in ndê ŋalôm ŋawapac atu. Tigen tu in kêmatin yom yêc lau hon anŋô-nga, dec in sôm têt in ndê lau sin-nga bu sêkôm tôm bawhê dau ten.

10 In kêkin ŋac sêsôc gapoc-walô si, ma sêtim Jon ndê kachu kic.

11 Ma sêkêt ŋagôlôn sip pele dan, ma sêkôc sêmen ma sêkêt têt bawhê. Goc bawhê dau kôc sa gi kêŋ têt dinda gêlic.

12 Tinambu Jon ndê sêŋomi sêmen sêkôc in ŋamlan sa ma si sêŋsuhun. Goc sêtêt Yisu si ma sic min têt in.

Yisu gôlôm lau 5,000
(Mak 6:32-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

13 Têt ndoc Yisu ŋô ŋawaê pi Jon, nan in pi wan dan gi bu pi bugicton ŋadanga, ma lhö têt gameŋ sawa dan ndi ma mbo tawasê. Magoc lau malac-nga sêŋô ŋawaê bu in pi wan dau gi, ma daêsam sêwê sêmo baö ma sêŋkuc in.

14 Têt ndoc Yisu sôc baö gi, nan gêlic lau daêsam dinaŋ ma tawalô ŋac. Ma in kôm ŋac si gêmbac ŋayham sa.

15 Têt telha, kêpin bu ac ndi sip, goc ŋacsêŋomi sêtêt in sêmen ma sêsôm, “Gameŋ dec gameŋ sawa, ma ac gi su. Kêt lau sêlhö sêtêt malac sêndi bu sênemli si gêt sênen-nga.”

16 Magoc Yisu sôm, “Mba! Oc tôm bu sênen gêt yêc dec. Mac daôm akêt gêt têt ŋac sênen.”

17 Ma sêsôm, “Yac oc akôm ŋalên nde, bu yac mba bolom aman dan ma i lu solop dec yêc.”

18 Goc in sôm, “Akôc gêt dau sa amen.”

19 Ma in sôm têt lau bu sêndôc sic sêndôc kwan. In kôc bolom aman dan ma i lu, tatic undambê goc gêm mbec ma pô bolom kôc-kôc. Ma in kêŋ têt ŋacsêŋomi, ma sic sam têt lau.

20 Ŋac hon sen gitôm, ma ŋacsêŋomi sic gêt ŋadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

21 Lau nan sen gêt dau, nan si laungac ŋanamba gitôm 5,000. Ma lauwhê ti balêkoc daêsam sêmo sêwhin.

Yisu kêsêlên mbo bu ŋahô
(Mak 6:45-52; Jon 6:16-21)

22 Dinaŋ su, goc Yisu kêkin ndê ŋacsêŋomi sêpi wan bu sêmun in sêmbu sêpi bugicton ŋadanga sêndi. Ma in dau gacgen mbo, bu kêŋ lau sêlhö sêndi.

23 Sêlhö si su, goc in pi lôc tawasê gi bu ten mbec. Ŋasec sa, ma in tawasê mbo.

24 Magoc wan dau sa awê tibalin gi su, ma mbu ŋadinda gêli bu sa e gic sip wan.

25 Têt ôbwêc lôm, Yisu kêsêlên mbo bu ŋahô têt ŋac gi.

26 Magoc têt ndoc ŋacsêŋomi sêlic in kêsêlên mbo bu ŋahô, nan sêtöt dau ti sêmbwêc, ma sêsôm, “Êê! Ŋalau dan!”

27 Goc Yisu sôm têt ŋac, “Atöt daôm dom! Ŋalôm pêŋ dôŋ, bu aö daun dec.”

28 Goc Pita sôm, “Pômdau, bu am daôm dinaŋ, nan goc sôm aö wan sêlên wambo bu ŋahô watêt am waloc.”

²⁹ Ma Yisu sôm, “Mwen!” Goc Pita sip yêc wañ, ma kêsêlêñ mbo bu ñahô têtñ inj gi.

³⁰ Magoc mbu ñadinda kôm inj töc dau atu ma inj kwê bu solon tigen. Goc inj mbwêc, “Pômdau, nem aö sa!”

³¹ Ñagahô Yisu kêmatôc amba gi, hê inj sa ma sôm, “O am ñgac kêñ whin babalê-ñga. Bocke ma am atac lu-lu tu aneñ ñaclai-ñga?”

³² Goc injlu sêpi wañ si, ma mbu timalô.

³³ Ma ñgacsêñomi nañ sêndöc wañ sêpôn haduc ma sêmpin inj ma sêsôm, “Yomandô, am Anötö ndê Atu!”

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret
(Mak 6:53-56; Jon 6:22-25)

³⁴ Sêlac wañ si e sêsôc baö yêc malac Genesaret.

³⁵ Ma têtñ ndoc lau malac-ñga sêlic bu Yisu men, nañ sêkêñ ñawaê têtñ gameñ ñamakê-ñga hon, ma lau sêkôc si lau gêmbac hon sa sêtêtñ inj sêmen.

³⁶ Ñac sêten bu sêmasac inj ndê ñakwê ñadali ñambwa, ma lau hon nañ sêmasac inj, nañ ñayham sa.

15

Gêñ nañ kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga
(Mak 7:1-23)

¹ Têtñ dinañ lau Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-ñga ñatô sêmen akêñ Jerusalem sêtêtñ Yisu si, ma sêndac inj,

² “Tu sake-ñga am nem ñgacsêñomi sêkôm ñagôlin nañ lau andô sic dulu têtñ yac, nañ popoc? Têtñ ndoc sênen gêñ, nañ sêngwasin amba muñ su dom.”

³ Ma Yisu ô ñac si yom bocdec bu, “Ma bocke? Tu sake-ñga mac atoc lau andô si ñagôlin sa ma akôm Anötö ndê yomsu popoc?”

⁴ Anötö dau sôm, ‘Toc damam lu dinam sa,’ ma inj sôm tiyham bu, ‘Asa nañ sôm yom sac pi inj damba me dinda, nañ oc sêndic inj ndu.’

⁵ Tigen mac ankcuc yomsu dau dom. Ñgac dañ ndê awa me gêñ bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc inj

sôm têtñ injlu, ‘Oc tôm dom bu wanem amlu sa, bu gêñ dindac aö wakêñ ti da têtñ Anötö,’

⁶ goc mac alic ñayham bu inj toc damba sa dom. Bocdinañ mac asen Anötö ndê yom nañ sôm bu atoc damam lu dinam sa, nañ popoc, tu bu ankcuc lau andô si ñagôlin.

⁷ Mac lau atim yom lau-ñga! Yom nañ propet Aisaya hoc asê muñ su, nañ hêganôn mac solop. Inj sôm bu,

⁸ ‘Lau dindac sêtoc aö sa ña whasun ñambwa, tigen ñac si ñalôm yêc dañ dau-ñga.’

⁹ Ñac sem akiñ aö ñandô dom, ma yom nañ sêndôhôn têtñ lau, nañ ñamalac si yomsu ñambwa.’”

¹⁰ Goc Yisu ta lau hon ma sôm, “Anğô ma anyalê ñapep.

¹¹ Gêñ daneñ-ñga nañ sip ñamalac whasun, nañ kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga dom. Tigen yom nañ sa akêñ ñamalac whasun, nañ kôm ñac ñadômbwi sa.”

¹² Têtñ dinañ Yisu ndê ñgacsêñomi sêtigasuc inj ma sêsôm têtñ inj, “Lau Palêsai sêngô am nem yom dinañ, dec kôm ñac sêlic sac. Am kêyalê, me mba?”

¹³⁻¹⁴ Goc inj sôm têtñ ñac, “Ahêgo daôm tu ñac-ñga dom! Atec ñac. Lau hon nañ dañga wambu Damañ undambê-ñga ndê yom dom, nañ sêtôm wahô nañ inj oc puc sa ti ñawakac. Ñac bu sêtôc sen têtñ lau ñatô, magoc ñac tandô pec. Ma ñgac tapec dañ bu wê tapec dañ, injlu lu-lu oc sêpen sêsip sê.”

¹⁵ Dec Pita sôm, “Gitôm bu am whê yom gôlin dinañ ñahu sa têtñ yac?”

¹⁶ Goc Yisu ndac, “Ma bocke? Têtñ nde mac oc anyalê?”

¹⁷ Alic! Gêñ nañ sip ñamalac whasun, nañ sip inj ñatac ñalôm gi, ma tinambu sa men tiyham.

¹⁸ Tigen yom sac nañ sa ñamalac whasun, nañ sa akêñ inj ndê ñalôm, ma sac nañ yêc ñamalac ñalôm, dec kôm inj ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga.

¹⁹ Gauc sac, mêtê sêndic ñamalac ndu-ñga, mêtê mockain-ñga nañ lau nañ sem dau sa su, ma lau nañ sem

dau sa su dom, nanj sêkôm, mêtê sênem kanj gêñ-nga, yom tasanj, ma yom sêpu lau-nga,

²⁰ nanj yêc ñamalac ñalôm, nanj kôm ñac ñadômbwi sa. Tigenj yac bu tanjwasinj amanj dom ma danenj gêñ, dec oc kôm yac ñadômbwi sa yêc Anötö anjgô-nga dom.”

*Awhê Kanan-nga kênj whinj ñannga
(Mak 7:24-30)*

²¹ Yisu hu malac dinanj sinj, ma inj ti ndê ñgacsêñomi sêtêñ malac Taya ma Saidon ñagamenj ñamakê-nga si.

²² Ma awhê Kanan-nga danj, nanj ndöc gamenj dinanj, nanj têtj inj menj ma mbwêc, “O Pômdau, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö. Ñalau sac kênj ñawapac atu têtj aö atunwê, ma kôm inj tisac.”

²³ Yisu gêm dôñ ma ô yom danj dom, goc ñgacsêñomi sêtigasuc inj ma sêsôm, “Kênj inj lhö ndi, bu inj kêkuc yac ma mbwêc yom ñapanj.”

²⁴ Ma inj sôm, “Awhê dau inj awhê Israel-nga dom. Anötö kêkinj aö bu wanem lau Israel-nga sa, bu ñac sêtôm domba nanj sinja su.”

²⁵ Têtj dinanj awhê dau menj pônj haduc têtj inj ma ndac tiyham, “Pômdau, nem aö sa.”

²⁶ Ma Yisu sôm, “Solop dom bu dakôc balêkoc si gêñ danenj-nga su ma tambalinj têtj giam sênenj.”

²⁷ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, tigenj giam nanj sêndöc ñadau ndê tebo ñapu, nanj senj gêñ ñapopoc nanj penj yêc tebo.”

²⁸ Yisu ñgô yom dinanj ma sôm, “O awhê, am kênj whinj ñannga. Aö oc wakôm tôm am ndac.” Ma têtj acgatu ñasawa dau dinanj, awhê dau ndê atuwê ñayham sa.

*Yisu gôlôm lau 4,000
(Mak 8:1-10)*

²⁹ Yisu kölhö gi ma kêsêlêñ whinj ndê ñgacsêñomi mbo Bugictonj Galili-nga ñamakê. Goc inj pi lôc danj gi ma ndöc sic.

³⁰ Ma lau daêsam sêwê sêtêñ inj sêmenj. Ñac sêkôc lau gahi sac, lau tapec, l au bôlinj, awaha mba, ti lau

gêmbac daêsam, ma sêkêñ ñac sêyêc Yisu anjgô-nga. Ma inj kôm ñac honj ñayham sa.

³¹ Têtj ndoc lau sêlic awaha mba sêsôm yom asê, ma lau gahi sac ti lau bôlinj sêñsêlêñ tiyham, ma tapec si tandô ñawa sa, nanj sêhêdaê ñandô. Ma sêmpinj Anötö Israel-nga.

³² Yisu ta inj ndê ñgacsêñomi sêmenj, goc sôm têtj ñac, “Aö tanjwalô lau dindec, bu sêmbô sêwhinj aö gitôm bêc tö su. Ñac si gêñ danenj-nga pacndê, ma aö gatec bu wakêñ ñac sêlhö sêndi ti gêñ yô ñac, mbo ñac tagôlô yêc senj.”

³³ Magoc ñgac-sêñomi sêsôm, “Bocke? Gamenj dec gamenj sawa, ma danemlhi bolom yêc nde, bu dakêñ têtj ñac sênenj?”

³⁴ Ma Yisu ndac, “Mac nem bolom hinga ndöc?” Ma sêsôm, “Bolom 7 ma i mwambwa ñatô.”

³⁵ Goc Yisu sôm têtj lau bu sêndöc sic.

³⁶ Dec inj k ôc bolom 7 ma i sa ma gêm danje, p ô kôc-kôc, ma kênj têtj ñgacsêñomi, ma ñac sic sam têtj lau.

³⁷ Ñac honj senj e gitôm, ma tinjambu ñgac-sêñomi sic gêñ ñadêlê sa sip gatop 7 e menjhu.

³⁸ Lau daêsam senj gêñ dinanj e gitôm. Ñac si laungac ñanamba gitôm 4,000, ma lauwhê ti balêkoc sêmbô sêwhinj.

³⁹ Tinjambu Yisu kênj lau honj sêlhö si, goc inj ti ndê ñgacsêñomi sêpi wanj danj ma sêtêñ malac Magadan ñagamenj si.

16

*Lau Palêsai sêndac gêñ dalô
(Mak 8:11-13)*

¹ Lau Palêsai ti lau Sadiusi ñatô sêtêñ Yisu sêmenj bu sêñsahê inj. Ñac sêndac inj bu kôm gêñ dalô bu tôte asê bu inj kôc ñaclai yêc Anötö ndê.

² Dec inj sôm, “Mac bu alic umbonj tikoc, goc mac asôm bu ‘Ac oc pi ñayham.’

³ Ma mac bu alic umbonj tiyec, goc mac asôm, ‘U oc ndic.’ Mac alic gêñ dalô umbonj-nga dinanj, ma anjyalê ñahu. Ma bocke dec mac anjyalê gêñ

dalô daêsam nanj aö gakôm têtj ñasawa dindec, nanj ñahu dom?

4 Mac lau sac nanj apuc dômwêm Anötö, ma asa nem lêtj bambalinj gitôm lau mockainj-nga. Mac anjalê gêtj dalô, tigenj Anötö oc kêtj gêtj dalô tigenj têtj mac alic, gitôm gêtj dalô nanj inj kôm pi Jona.” Yisu sôm yom dinanj su, goc hu ñac sinj ma kölhö gi.

Yisu puc lau Palêsai ti lau Sadiusi si giso asê
(Mak 8:14-21)

5 Têtj ndoc Yisu ti ñgacsêñomi sêmbu akêtj bugictonj ñadanja sêmenj, nanj ñgacsêñomi sêkôc bolom dom, sêñlhinj dau sinj.

6 Ma Yisu sôm têtj ñac, “Ayob daôm ñapep tu lau Palêsai ti lau Sadiusi si yist.”

7 Goc ñac sem yomgalôm sêwhinj dandi ma sêsôm, “Inj sôm yom dinanj ñahu bu yac dakôc bolom dom.”

8 Magoc Yisu kêyalê ñac si yom dau, dec sôm, “O mac lau nanj akêtj whinj gwalec! Tu sake-nga mac am yomgalôm awhinj daôm, ma gauc gêm bu aö gasôm yom pi yist, ñahu bu mac nem bolom mba?”

9 Bocke mac nem gauc sa pi gêtj honj nanj aö gakôm, nanj dom? Gauc nem bolom amanjanj nanj gakêtj têtj lau 5,000 señ. Tinjambu mac ahonj ñadêlê sa sip gatop hinja?

10 Ma têtj ndoc lau 4,000 señ bolom amanjanj ñandôlu, nanj ñadêlê sip gatop hinja?

11 Aö gasôm yom pi bolom kainj dinanj dom, ma bocke dec mac anyalê anenj yom ñahu dom? Ayob daôm ñapep pi lau Sadiusi ti lau Palêsai si yist.”

12 Têtj dinanj ñac si gauc sa. Ma sêñyalê bu inj ndê yom hêganônj yist bolom-nga dom. Sêñyalê bu inj kêtj puc ñac bu sêyob dau pi yom nanj lau Sadiusi ti lau Palêsai sêndôhônj têtj lau.

Pita hoc Yisu ñahu asê
(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhóc asê gameñ nanj sêsam bu Sisaria Pilipai, ma inj ndac ñac, “Lau sêsôm sake pi ñamalac ndê Atu? Sêsôm bu inj asa?”

14 Ma sêsôm, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, Ñgac Kêku Lau-nga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am Jeremaya me propet akwa-kwa si danj.”

15 Goc Yisu ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aö asa?”

16 Ma Saimon Pita ô yom ma sôm, “Am Mesaya, Anötö Tali Ñadau ndê Atu am.”

17 Dec Yisu sôm, “O Saimon, Jona ndê atu, aö awhanj hóc am, bu ñamalac danj hoc yom dau asê têtj am dom. Damanj undambê-nga kêtj gauc dinanj têtj am.

18 Aö wasôm têtj am, bu am Pita, ma aö wandic anenj gôlôwac dabunj sa sêlhac hoc dau ñahô.* Ma ñaclai lambwam-nga gitôm dom bu ku ñac dulu.

19 Ma aö wakêtj ki têtj am bu yob gatam lau sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapunja. Ma gêtj bocke nanj am bu êmbwala su yêc nom, nanj wambwala su yêc undambê. Ma gêtj bocke nanj am bu sô dôñ yêc nom, nanj wasô dôñ yêc undambê bocdinanj.”

20 Yisu sôm yom dinanj su, goc gic yao inj ndê ñgacsêñomi ti ñanja, bu sêsôm asê têtj lau bu inj Mesaya dau dom.

Yisu sôm gwananj bu inj oc hóc ñandê
(Mak 8:31-33; Luk 9:22)

21 Têtj têtj dinanj Yisu gic hu sôm yom têtj ndê ñgacsêñomi, pi gêtj nanj oc hóc asê inj. Inj whê sa bu inj gic waê bu têtj Jerusalem ndi, ma lau bata Israel-nga ti dabunjsiga atu-tu, ma kêdôhônjwaga yomsu-nga oc sêkêtj ñawapac daêsam têtj inj e lau sêndic inj ndu. Ma têtj bêc titô-nga Anötö oc unj inj sa mbo tali tiyham.

* **16:18:** Yêc Yom Grik Pita ndê ñaê sêsam bu ‘Petros,’ ma hoc sêsam bu ‘petra.’ Lau ñatô gauc gêm bu Yisu ndê yom pi hoc nanj inj ndê gôlôwac dabunj oc sêlhac ñahô, nanj hêganônj yom nanj Pita hoc asê pi Yisu. Bu Pita hoc yom asê ma sôm bu Yisu inj Mesaya, Anötö Atu, ma yom dau ti gôlôwac dabunj honj si yom sêkêtj whinj-nga ñahu.

22 Goc Pita kôc in sa ñasawa saun gi, ma sôm in bocdec bu, “Pômdau, mba! Tu Anötö-nga, oc mba! Gêñ dinan oc tap am sa dom andô!”

23 Yisu kac dau kwi ma sôm têt Pita, “Sadan, kôc daôm sa lhö su! Am gauc gêm bu lhac aö ahuc, a? Am kêyalê Anötö ndê lêt dom, am bu êmkuc ñamalac si gauc ñambwa.”

Lau nan sêñkuc Yisu oc sêhoc ñawapac

(Mak 8:34-9:1; Luk 9:23-27)

24 Goc in sôm têt in ndê ñgac-sêñomi, “Asa nan tac whin bu êñkuc aö, nan êñgwiniñ dau ma hôc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aö.

25 Bu asa nan tac whin bu sap gêt nom-nga dön ñapan tu mbo tali-nga, nan oc ñinga. Magoc asa nan bu hu gêt nom-nga sin tu êñkuc aö-nga, nan oc ñinga dom.

26 Ñamalac dan bu po gêt nom-nga hon sa, magoc in dau gatu bu ñinga, dec gêt nom-nga hon dinan oc tôm dom bu nem in sa. Gêt ñayham bocke yêc, nan gitôm bu dakêt têt Anötö ô yac neñ gatun?

27 Tinambu Ñamalac ndê Atu oc mbu men ti Damba ndê ñac lai ti ñawasi undambê-nga, ma whin añela hon. Têt dinan in oc kêt ñagêyô têt ñamalac hon tôm ndi, êñkuc mêtê nan ñac sêkôm.

28 Aö wasôm yom ñandô têt mac! Lau ñatô nan sêlhac dec, nan oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic Ñamalac ndê Atu men ti ndê ñac lai nem gôlin-nga.”

17

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Bêc 6 ginça su, goc Yisu kôc Pita, ma Jems lu asi Jon sêwhin in, ma ñac tawasê sêpi lôc balin dan si.

2 Yêc dindê sêlic Yisu ndê ñamlic kain dan sa. In anğô andô ñawê sa gitôm ac pô gameñ, ma in ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc.

3 Ma sêlic Moses lu Elaija sêhoc dau asê ma in lu sem yomgalôm sêwhin Yisu.

4 Goc Pita sôm têt Yisu, “Pômdau, ñayham kêlêc bu dambo dec. Am bu tac whin, goc aö wakwê bac tö bu mac ambo-nga, am nem bac dan, Moses ndê dan, ma Elaija ndê bac dan.”

5 In sôm yom dau mbo, ma dao ti ñawê atu dan sip men ma kêgatôc ñac ahuc. Ma awha dan sa yêc dao ñalôm, nan sôm, “Aö neñ atunğac dau dindêc. Aö gatisambuc in, ma atac whin in ndu andô. Anğô in ndê yom man!”

6 Têt ndoc ñgac-sêñomi tö sêngô awha dinan, nan sêtôc dau ñalêt sac, ma sêhu dau anğô andô sip nom.

7 Magoc Yisu têt ñac gi, kêmasêc ñac ma sôm, “Atisa ma atôc daôm dom.”

8 Ma sêhoc tandô sa ma sêlic bu Yisu tawasê mbo.

Gêndac pi Elaija

(Mak 9:11-13)

9 Tinambu ñac sêsip akêt lôc dau sêmen, ma Yisu kêt yao ñac bocdec bu, “Andic min pi gêt nan mac alic nan dom, e Ñamalac ndê Atu tisa akêt lau batê-nga.”

10 Ma ñgacsêñomi tö dinan sêndac in bocdec bu, “Lau †Skraib nan sêndôhôn yomsu, nan sêsôm bu Elaija oc men hôc asê muñ, ma tinambu Mesaya oc men. Yom dau ñahu bocke?”

11 Goc Yisu ô yom ma sôm, “Elaija gic waê bu men ma êmasan gêt hon tisolop.

12 Ma aö wasôm têt mac, bu Elaija men su, tigen lau sênyalê in dom. Ma sêkôm mêtê sac têt in tôm ñac atac whin. Ma ñalêt tigen Ñamalac ndê Atu oc sip ñac si amba, ma sêkêt ñandê atu têt in.”

13 Têt dinan ñac si gauc sa bu Yisu ndê yom pi Elaija hêganôn Jon, Ngac Kêku Lau-nga.

Yisu soc ñalau sac su yêc balê dan

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Têt têt ñac sêmbu sêmen, nan sêtap lau ton atu sa, ma ñgac dan têt Yisu gi ma pôñ haduc.

15 Ma in sôm, “Pômdau, tamwalô anen balê ma nem in sa. In hôc nwapac atu dan, ma ndoc daêsam kôm in titon e pen sip ya me bu.

16 Aô gakôc in gatên nem ngac-sênomi ga, magoc nac sêtôm dom bu sêkôm in nayham sa.”

17 Ma Yisu sôm, “O mac lau sac! Aô gambo gawhin mac nasawa hic balin su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gên dan? Aô wambo wawhin mac tu wanem mac sa-nga napan dom! Mac nem akên whin mbasi. Akôc balê dau sa amen.”

18 Goc Yisu hec yom nalau sac nan mbo balê dau nalôm, ma soc in sa awê gi, ma ngahô en balê dau nayham sa.

19 Tinambu ngacsênomi sêtên Yisu si, ma sêndac in gelec, “Tu sake-nga yac atôm dom bu asen nalau sac dinan su?”

20 Ma in ô yom ma sôm, “Mac atôm dom, bu mac akên whin Anötö ndê naclai gitôm dom. Yomandô aô wasôm têt mac, bu mac nem akên whin bu nditôm gên saun andô dan, tôm soc namatu saun, dec oc tôm bu mac asôm têt lôc dan bu puc dau sa ma têt gamej wakuc ndi, goc lôc dau oc ndi. Akên whin, ma mac oc atôm bu akôm gên hon. [

21 Yac bu dasoc nalau sac kain dinan su, goc gên namata-nga dahu gên danen-nga sin tu gauc nem Anötö-nga, ma daten mbec nanja.]”

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)

22 Tinambu Yisu ndê ngac-sênomi sêkac dau sa yêc gamej Galili-nga, ma in sôm têt nac, “Tinambu oc sêkên Namalac ndê Atu sip lau natô amba.

23 Nac oc sêndic in ndu, magoc têt bêc titô-nga Anötö oc un in sa mbo tali tiyham.” Yisu ndê yom dinan kôm ngacsênomi si nalôm nwapac nandô.

Takis Lôm Dabun-nga

* 17:24: Tôm yala tigen-tigen laungac Israel-nga hon nan si yala hôc gêlêc 20, nan semlhi takis lôm dabun-nga. Takis dau gitôm lau Grik si mone drakma lu, gitôm naôli nan sêkôc tu gwelen bêc lu-nga. Alic Eks 30:13; ma 38:26.

24 Tinambu Yisu ti ndê ngac-sênomi sêhôt asê malac Kapenaom, ma lau nan sêkôc takis lôm dabun-nga,* nan sêtên Pita si ma sêndac in bocdec bu, “Bocke? Mac nem kêdôhônwaga oc kên mone nemlhi takis lôm dabun-nga, me mba?”

25 Ma Pita sôm, “Hecen, in oc nemlhi.”

Têt ndoc Pita sôt andu gi, nan in gic min yom dau têt Yisu dom, magoc Yisu dau ndac in, “Saimon, am gauc gêm sake? Kin nom-nga sêkôc takis yêc lau asa? Sêkôc yêc nac dau si atui, me sêkôc yêc lau natô?”

26 Goc Pita ô yom ma sôm, “Nac sêkôc takis yêc lau natô.” Ma Yisu sôm, “Bocdinan yomsu takis-nga hêganôn Kin ndê atui dom.

27 Tigen yham dom bu nac sêlic yac sac. Bocdinan sa ndi ma kên gam yêc bugicton. Ma i namata-nga nan am hê sa, nan kac i dau whasun sa, ma am oc tap mone sa gitôm bu nemlhi hêclu nen takis lôm dabun-nga. Kôc sa, ma kên têt nac.”

18

*Asa ti namalac namata-nga?
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)*

1 Têt ndoc dinan ngac-sênomi sêtên Yisu si, ma sêndac in bocdec bu, “Lau nan sêmbo Anötö ndê gôlin napan, nan si asa ti namalac namata-nga?”

2 Goc Yisu ta balêkoc saun dan men, ma kên in kalhac nac nalhu.

3 Ma in sôm, “Anem daôm kwi ma angwinin daôm e atôm balêkoc saun. Bu mba, nan wasôm yom nandô têt mac bu mac atôm dom bu asôt Anötö ndê gôlin napan.

4 Asa nan bu êngwinin dau nditôm balêkoc dindec, nan ti namalac namata-nga yêc Anötö ndê gôlin napan.

5 Ma asa nan kôc balêkoc saun dan gitôm in dindec, nan sa tu anen naê-nga, nan gitôm in kôc aô dau sa.”

*Puc pi lêtôm**(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)*

⁶ Ma Yisu sôm, “Namalac danj bu tim balêkoc sauj dindéc si danj nanj kêñ whiñ aö bu kôm mêtê sac, nanj kôm giso atu. Oc ñayham bu dasô hoc atu danj pi inj kachu, ma tambaliñ inj sip gwêc tim ndi, ma gwêc kô inj mbac ndu. Ma boc-dinañ oc tôm dom bu inj tim balêkoc dau, ma tiñambu tap Anötö ndê matôc sa.

⁷ “Aö wasôm têt mac, bu gêt lêtôm-nga oc sêmenj, ma sêkêt ñawapac têt lau nom-nga. Tigenj asa nanj bu kôc gêt lêtôm-nga danj menj, nanj oc tap Anötö ndê matôc sa. Oyaê!

⁸ Bocdinañ am amam me gahim danj bu wê am bu kôm sac, goc tim kic. Oc ñayham bu am sôc undambê ma ndôc tamli ti amam gatuc me gahim gatuc, hóc gêtêc nanj am kôm sac ti lic sambuc e Anötö tuc am sip ya nanj sa ñapanj, nanj ndi.

⁹ Ma am nem tanôm bu wê am bu kôm sac, goc kip sa ma êmbaliñ niñga. Am bu mbo tamli ndôc undambê ti tanôm tigenj, nanj hóc gêtêc am mbo ti tanôm lu ma kôm sac, dec tiñambu Anötö tuc am sip ya lambwam-nga ndi.”

*Yom gôliñ pi domba nanj giñga**(Luk 15:4-7)*

¹⁰ “Ma ayob daôm ñapep bu alic lau sauj dindéc gitôm gêt ñambwa dom. Aö wasôm têt mac, bu ñac si anjela nanj sêmbô undambê, nanj sêlhac Damanj undambê-nga ndê anjô andô-nga. [

¹¹ Ñamalac ndê Atu menj bu nem lau nanj siñga su, nanj si.]

¹² “Akôc gauc pi ñgac danj nanj yob domba 100. Têt ndoc domba danj bu êñsêlêt bambaliñ e ndi niñga, nanj inj oc kôm sake? Inj oc hu 99 siñ sêmbô, ma sa ndi êñsalê danj nanj giñga.

¹³ Aö wasôm têt mac bu têt ndoc inj tap sa, nanj inj ndê atac ñayham tu domba tigenj dinañ-nga oc hóc gêtêc inj ndê atac ñayham pi 99 nanj sêmbô, nanj su.

¹⁴ Ma bocdinañ, mac nem Damam undambê-nga tec bu lau sauj danj sêniñga.”

Lêt tamatôc asidôwai si yom-nga

¹⁵ “Am nem asidôwa danj bu kôm sac têt am, goc am tamwasêm têt inj ndi, ma sôm inj ndê giso asê têt inj. Inj bu ñgô am nem yom ma kac ndê ñalôm kwi, dec amlu apitigenj tiyham ma ambo ti yom malô.

¹⁶ Magoc inj bu ñgô dom, dec kôm tôm yac neñ ñagôliñ, nanj sôm bu yom nanj lau lu me tö sêpuc dôñ, nanj dakôc sa ti yom ñandô. Boc-dinañ kôc ñamalac tigenj me lu sêwhiñ am, tu bu sêpuc am nem yom dôñ-nga, ma atêt nem asidôwa dau andi.

¹⁷ Ma asidôwa dau bu sôc lau dinañ si yom ñapu dom, nanj sôm yom dau asê têt gôlôwac dabuñ hoñ. Ma inj bu tec bu sôc gôlôwac dabuñ si yom ñapu, nanj goc alic inj gitôm ñgac sambuc me ñgac kôc takis-nga nanj kêyalê Anötö dom.

¹⁸ “Aö wasôm yom ñandô têt mac. Gêt bocke nanj mac ambwala su yêc nom, nanj wambwala su yêc undambê. Ma gêt bocke nanj mac asô dôñ yêc nom, nanj wasô dôñ yêc undambê bocdinañ.

¹⁹ “Ma gêt danj tiyham. Mac nem ñamalac lu me tö bu ñalôm tigenj bu atênj gêt danj têt Damanj undambê-nga, nanj inj oc kêñ têt mac.

²⁰ Ñahu bu gamenj bocke nanj mac nem ñamalac lu me tö akac daôm sa tu anenj ñaê-nga, nanj aö oc wambo wawhiñ mac.”

Dasuc asidôwai si sac kwi manj

²¹ Pita têt Yisu gi, ma ndac inj bocdec bu, “Pômdau, sôm têt aö. Anenj asidôwa danj bu kôm sac têt aö ñapanj, nanj wasuc inj ndê sac kwi tidim hiñga? Nditôm 7, me tidim hiñga?”

²² Goc Yisu sôm, “Aö wasôm têt am, bu tidim 7 dom. Suc inj ndê sac kwi tidim 77 ma hóc gêtêc. Sê sa dom!

²³ “Anjô su nanj! Aö bu wawhê sa têt mac, lêt dasuc sac kwi-nga nanj gic waê lau nanj sêmbô Anötö ndê gôliñ ñapu. Kiñ danj mbo, ma inj tac whiñ bu êmasañ yom whiñ inj ndê lau akiñ nanj si tôp yêc inj.

24 In gic hu gwelenj dau, ma sêkênj ngac danj kalhac inj anjô-nga, nanj ndê tôp atu andô, gitôm mone talent 10,000.*

25 Ngac dinanj gitôm dom bu ô ndê tôp, goc Kinj dau sôm bu sêkênj inj ti inj ndê awhê ma balêkoc ma inj ndê gênj honj bu lau sênemlhi ô tôp dau.

26 Dec ngac akinj dau hu dau sip gi pônj haduc têtj Kinj, ma tenj inj bocdec bu, 'Kênj njasawa têtj aô, ma waô gênj honj!'

27 Goc Kinj tawalô inj, ma hu yom tôp-nga sinj, ma kênj inj sa gi.

28 "Tigenj tinjambu ngac dau tap ngac akinj danj sa, nanj ndê tôp saunj yêc inj, gitôm mone †denarii 100.† Inj gôlô ngac dau dônj, hóc inj sip kachu, ma sôm, 'Am ndic nem tôp têtj aô!'

29 Ma ngac dau hu dau sip gi pônj haduc ma tenj inj bocdec bu, 'Kênj njasawa têtj aô ma waô nenj tôp.'

30 Tigenj inj tec, ma kênj ngac dau ndöc gapocwalô e inj ô tôp honj pacndê.

31 Lau akinj njatô sêlic gênj dinanj, dec njalôm njawapac njandô, ma sêtênj Kinj si ma sic minj gênj honj têtj inj.

32 Goc inj ta ngac akinj dau ma sôm têtj inj, 'Am ngac sac! Am tenj aô bu tanjalô am, dec aô gahu am nem yom tôp-nga sinj.

33 Tu sake-nga am tamwalô ngac dinanj dom, gitôm aô tanjalô am?"

34 Goc inj tac njandê atu, ma kênj ngac akinj dau têtj lau gapocwalô-nga, bu sêndic inj njamlic njandê ma ndöc gapocwalô e inj ndic ndê tôp sambuc su."

35 Yisu gic bata yom gôlinj dau, goc sôm, "Mac bocdinanj, asuc nem asidôwai si sac kwi ma gauc nem tiyham dom. Bu mba, dec anenj Damanj undambê-nga oc kôm têtj mac gitôm Kinj dinanj kôm têtj ndê ngac akinj."

19

Anötö tec bu awhê lu ngac sêhu dau sinj

(Mak 10:1-12)

1 Yisu sôm yom dau su, goc hu gamenj Galili-nga sinj, ma têtj gamenj Judia-nga nanj yêc Bu Jordan njadanja têtj ac pi-nga, nanj gi.

2 Lau daêsam sênjuc inj, ma yêc gamenj dinanj inj kôm njac si gêmbac njayham sa.

3 Ma lau Palêsai njatô sêtênj inj si bu sêtim inj, dec sêndac inj bocdec bu, "Yom danj yêc, nanj tôm bu ngac danj hu ndê awhê sinj, me mba? Inj oc êngilil yomsu, me mba?"

4 Goc inj sôm, "Mac anyalê Anötö ndê yom nanj sêto yêc, me mba? Yom dau sôm bu, 'Têtj têtj njamata-nga Anötö kêmasanj njamalac awhê ma ngac.'

5 Ma yom danj tiyham sôm, 'Tu dinanj-nga ngac danj oc hu damba lu dinda sinj, ma sap inj ndê awhê dônj. Ma injlu sêti gênj tigenj.'

6 Yom dau whê sa bu injlu sêmbô sêtôm njamalac lu dom, injlu sêti gênj tigenj yêc Anötö anjô-nga. Bocdinanj yham dom andô bu njamalac sêkac gênj nanj Anötö dau kênj pitigenj, nanj su."

7 Goc sêndac inj, "Bocdinanj dec tu sake-nga Moses to yomsu danj, nanj sôm bu ngac danj gitôm bu to bapia hu nawhê sinj-nga, goc hu inj sinj?"

8 Ma Yisu ô yom bocdec bu, "Moses kêyalê bu mac nem njalôm njadandi, dec sôm bu ngac danj gitôm bu hu ndê awhê sinj. Tigenj têtj têtj njamata-nga Anötö kêmasanj njamalac awhê ma ngac tu bu sêhu dau sinj-nga dom.

9 Aô wasôm têtj mac, bu yom tigenj yêc bu ngac danj hu ndê awhê sinj, nanj awhê dau kôm mêtê mockainj-nga whinj ngac danj. Ma ngac danj bu hu ndê awhê sinj tu gênj dau-nga danj-nga, ma nem awhê wakuc, nanj kôm mêtê mockainj-nga yêc Anötö anjô-nga."

10 Têtj dinanj Yisu ndê ngac-sênjomi sêsôm têtj inj, "Bu bocdinanj, dec mboe oc njayham bu lau sênem dau dom, a? Oc njawapac atu bu awhê lu ngac sêsôc yom dau njapu."

11 Magoc inj sôm, "Mba! Anötö kêmasanj awhê lu ngac bu sênem dau.

* 18:24: Lau Grik si mone nanj sêsam bu talent, nanj njalôli atu andô - talent tigenj gitôm K5-6,000. Bocdinanj ngac dau ndê tôp hóc gêlêc 5 milien kina. † 18:28: Ngac dau ndê tôp gitôm K5-600.

Magoc lau tigen-tigen in kemasan nac bu sênem awhê me ngac dom.

¹² Laungac natô dindai sêkôc nac, nan sêtôm dom bu sênem awhê. Ma laungac natô nan sêsê nac bu sênem awhê dom. Ma natô sêkên dau sambuc tu gwelen jawae nayham-nga tu bu sêpo Anötö ndê gôlin sa, ma tu dinan-nga dec sem awhê dom. Am asa nan gitôm bu kôc yom dindéc sa ma sôc napu, nan kôc sa.”

*Yisu gêm mbec balêkoc
(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)*

¹³ Lau natô sêkôc si balêkoc sêtên Yisu si. Nac tac whin bu in kên amba sac nac, ma ten mbec pi nac. Tigen ngacsênomi sêsôm dinda ti dambai.

¹⁴ Goc Yisu sôm, “Atec balêkoc sêtên aö sêmen. Alhac nac ahuc dom, bu Anötö ndê gôlin gic lau nan sêtôm balêkoc saun dindéc, nan jawae.”

¹⁵ Ma in kên amba sac nac hon ma gêm mbec nac, goc tisa ma kôlhö gi.

*Ngac ti lêlôm
(Mak 10:17-22; Luk 18:18-23)*

¹⁶ Ma ngac dan tên Yisu gi, ma ndac in bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aö wakôm gên nayham bocke, dec tinambu Anötö oc kôc aö sa wandöc tanli yêc undambê?”

¹⁷ Yisu ô yom ma sôm, “Tu sake-nga am ndac aö bu gên sake in gên nayham? Anötö tawasê in nayham. Am bu ndöc tamli yêc undambê, nan danam wambu yomsu nan Anötö kên tên Moses.”

¹⁸ Goc ngac dau ndac, “Yomsu hon, me yomsu bocke?” Ma Yisu sôm, “Yomsu bocdec bu, ‘Ndic jamalac ndu dom. Kôm gên mockain-nga dom. Nem kan gên dom. Sôm yom tasan pi lau dom.’”

¹⁹ Toc damam lu dinam sa, ma ‘Tac whin lau natô gitôm am tac whin daôm.’”

²⁰ Goc in sôm, “Yomsu hon dinan aö kakuc gambo. Ma gên sake yêc tu wakôm-nga?”

²¹ Ma Yisu sôm, “Am bu ti ngac gitên, nan sa ndi ma kên nem gên hon tên lau sênemlhi, ma kên ja-awa tên lau

nalôm sawa. Ma bocdina dec êmyalê bu am nem awa nandô yêc undambê. Ma tinambu mwen ma êmkuc aö.”

²² Ngac dau in ndê yala daêsam dom, ma tên ndoc in ngô Yisu ndê yom dinan, goc in kôlhö ti nalôm jawapac gi. Nahu bu in ngac ti lêlôm.

*Puc pi awa ti wapa
(Mak 10:23-31; Luk 18:24-30)*

²³ Goc Yisu sôm tên ndê ngac-sênomi, “Yomandô wasôm tên mac, bu lau ti lêlôm oc tôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlin napu ngahô, nahu bu nac si awa ti wapa hê nac kwi.

²⁴ Angô! Bôc atu dan gitôm kamel, oc tôm bu sôc so nalasê ngahô hóc gêlêc ngac ti lêlôm dan, nan bu sôc Anötö ndê gôlin napu.”

²⁵ Tên ndoc ngacsênomi sêngô yom dinan dec sêhêdaê nandô, ma sêndac Yisu, “Bu bocdina dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa? Oc jawapac atu!”

²⁶ Magoc Yisu tahê nac ma sôm, “Gên nan jamalac sêtôm dom bu sêkôm, nan Anötö gitôm bu kôm.”

²⁷ Ma Pita ô yom ma sôm, “Yac ahu gên hon sin tu ankcuc am-nga. Bocdinañ yac oc atap mwasiñ bocke sa?”

²⁸ Dec Yisu sôm tên nac hon, “Yomandô wasôm tên mac, bu tên ndoc nambu-nga nan gên hon sêtiwakuc, nan Jamalac ndê Atu oc ndöc in ndê pôn Kin-nga ti naclai ma jawasi atu. Ma mac lau nan ankcuc aö, nan oc andöc pôn 12, ma anem gôlin lau Israel-nga si ton 12.

²⁹ Ma lau hon nan sêhu andu me damba lu dinda, me asidôwai ma balêkoc, me nom sin tu aö-nga, nan Anötö oc kên gên kain dinan daêsam tên nac ô. Ma tinambu in oc kên nac sêwêkain gameñ sêndöc tali napan-nga.

³⁰ “Magoc lau daêsam nan sêti lau namata-nga tên têm kwahic dec-nga, nan oc sêti lau nambu-nga, ma lau nambu-nga oc sêti lau namata-nga.”

20

Yom gôliņ pi lau naņ sem gwelenj yêc ôm wain-ņga.

¹ Goc Yisu sôm, “Aņgô yom gôliņ dindec pi Anötö ndê gôliņ, oc whê aneņ yom dinaņ sa. Ngac daņ mbo, naņ wêkaiņ ôm wain-ņga atu daņ. In tisa têņ bêbêc ganduc ma sôc malac lôm gi, ma kêsalê lau tu sênem gwelenj yêc in ndê ôm-ņga.

² In tap lau ñatô sa, ma sôm bu in oc nemlhi ñac ña mone gitôm †denarias tigenj tu gwelenj bêc tigenj-ņga. Goc in kêkiņ ñac sêsôc in ndê ôm si.

³ Ma têņ acgatu gitôm 9 kilok, in sa gi gêlic lau ñatô sêlhac ñambwa sêlhac malac lôm.

⁴ Ma in sôm têņ ñac, ‘Andi akôm gwelenj yêc aneņ ôm wain-ņga, ma aô oc wakêņ ñaôli solop têņ mac ô nem gwelenj.’

⁵ Goc sêsôc ôm si ma sem gwelenj. Ma in kôm bocdinaņ têņ ac kalhac lhu ma têņ 3 kilok telha-ņga. In gi tap lau sa, ma kêkiņ ñac si sêkôm gwelenj.

⁶ Ma têņ 5 kilok telha-ņga in sa gi tap lau ñatô sa, naņ sêlhac ñambwa. Ma in sôm têņ ñac, ‘Tu sake-ņga mac ambo ñambwa têņ acsalô sambuc dindec?’

⁷ Ma sêsôm, ‘Lau daņ sêmeņ sêkêņ gwelenj têņ yac tu akôm-ņga dom.’ Goc in sôm, ‘Mac andi anem gwelenj yêc aneņ ôm.’

⁸ “Têņ ac gi sip, goc ôm ñadau sôm têņ in ndê ngac ñamata-ņga, ‘M bwêc lau naņ sem gwelenj sêmbô, naņ sêmeņ, ma kêņ ñac si ñaôli têņ ñac. Nemlhi lau naņ sêmeņ têņ 5 kilok telha-ņga naņ muņ, goc tiņambu nemlhi lau naņ sêmeņ têņ bêbêc.’

⁹ Ma lau naņ ñadau kôc ñac sa têņ 5 kilok, naņ sêkôc denarias tigenj-tigenj ti ñac si ñaôli tôm gi.

¹⁰ Tu dinaņ-ņga dec lau naņ sic hu gwelenj têņ bêbêc, sêkêņ bata bu oc sêkôc ñaôli hóc gêlêc denarias tigenj su. Magoc ñac hoņ sêkôc denarias tigenj.

¹¹ Têņ dinaņ ñac sic hu sêtuclinj ñadau,

¹² ma sêsôm, ‘Lau naņ sêmeņ tiņambu, naņ sem gwelenj gitôm ñasawa apê, ma yac am gwelenj atu ma ac pec yac acsalô sambuc dindec. Magoc yac hoņ akôc ñaôli kaiņ tigenj.’

¹³ Magoc ñadau sôm têņ ñac si daņ, ‘O aneņ silip! Bocke dec am sôm bu aô gakôm gêņ so têņ am? Bêbêc lec am gôlôc bu kôc denarias tigenj ti am nem ñaôli gwelenj-ņga.

¹⁴ Boc-dinaņ kôc nem ñaôli sa, ma lhô ndi. Aô tac whiņ bu wakêņ ñaôli têņ lau ñambu-ņga gitôm aô gakêņ têņ am.

¹⁵ Mone dindec aneņ gêņ, ma wakôm tôm aô atac whiņ. Bocke dec am gêlic sac bu aô ngac wamwasinj lau-ņga.’ ”

¹⁶ Goc Yisu sôm têņ ndê ngac-sêņomi, “Bocdinaņ, lau ñambu-ņga oc sêti lau ñamata-ņga, ma lau ñ amata-ņga oc sêti lau ñambu-ņga.”

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu (Mak 10:32-34; Luk 18:31-33)

¹⁷ Tiņambu Yisu ma lau naņ sêņkuc in, sêņsêlêņ sêmbô seņ bu sêpi malac Jerusalem sêndi. Ma Yisu wê ngacsêņomi 12 sêsa si sêmbô dau-ņga, ma sôm têņ ñac,

¹⁸ “Kwahic dec yac oc dapi malac Jerusalem dandi, ma ngac daņ oc kêņ ñamalac ndê Atu sip dabuņ-siga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-ņga amba. Ñac oc sêkic yom bu sêndic in ndu,

¹⁹ ma sêkêņ in sip lau Rom-ņga amba. Ma lau Rom-ņga oc sêsu in susu, ma sêndic in ñamlic ñandê atu, goc sêndic in ndu pi a gicso dau. Ma têņ bêc titô-ņga, Anötö oc uņ in sa mbo tali tiyham.”

Jems lu Jon bu sêhóc gêlêc ngac-sêņomi ñatô (Mak 10:35-45)

²⁰ Têņ ndoc dinaņ Jems lu Jon dinda bu teņ gêņ daņ têņ Yisu nem inlu awha, goc kôc Sebedi ndê atu lu dinaņ sa sêtêņ Yisu si, ma pôn haduc yêc in aņgô-ņga.

²¹ Ma Yisu ndac, “Am tac whiņ sake?” Goc awê dau sôm, “Aô tac whiņ bu am toc aneņ atuņ lu dindec

sa, ma sôm bu inlu sêndöc sêwhin am têt ndoc am ndöc nem pôn kin-nga ma nem gölin lau. Kêt dan ndöc amam andô-nga, ma dan ndöc gasê-nga.”

²² Dec Yisu sôm têt inlu, “Amlu anjalê gêt nan amlu andac, nan dom. Amlu atôm bu anôm gêt sip laclhu nawapac-nga nan aö wanôm, a?” Ma inlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.”

²³ Ma Yisu sôm, “Yomandô, amlu oc ahôc nawapac gitôm aö wahôc. Magoc aö dec oc wanjalih lau sa bu sêndöc aö aman andô-nga me gasê-nga, nan dom. Aneñ Daman ti nãdau bu êñjalih lau sa bu sêndöc dinan.”

²⁴ Têt ndoc ngacsênomi amanlu sêngô yom dau nãwaê, dec kôm ñac atac ñandê têt Jems lu Jon.

²⁵ Goc Yisu mbwêc ñac sêtêt in si, ma sôm, “Mac anjalê bu lau sambuc si gölinwaga sêtoc dau sa têt ñac si lau, ma ñac si lau bata sêngwinih lau nan sêmbo ñac ñapu.

²⁶ Tigeñ mac anjuc ñac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa nan tac whin bu ti ñamalac tiwaê yêc Anötö anjô-nga, nan nem akih mac.

²⁷ Aêc! Asa nan bu ti mac nem ñamalac ñamata-nga, nan êngwinih dau ma ti mac nem ngac akih ñambwa.

²⁸ Nalêñ tigeñ ñamalac ndê Atu meñ bu lau sênem akih in dom. In meñ bu nem akih lau, ma bu kêt dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ñatôp.”

*Yisu kôm ngac tapec lu ñayham sa
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)*

²⁹ Têt ndoc Yisu ti in ndê ngacsênomi sêhu malac Jeriko sin, nan lau daêsam sêñkuc in.

³⁰ Ngac tapec lu sêndöc señ ñamakê, ma sêngô nãwaê bu Yisu kêsêlêñ meñ, goc sêmbwêc, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.”

³¹ Goc lau sêsôm inlu bu sênem dau dôn. Magoc inlu sêmbwêc ti ñanãa, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.”

³² Yisu kwê dôn kalhac ma ta inlu sêmeñ. Ma in ndac, “Amlu atac whin bu wakôm sake têt amlu?”

³³ Ma sêo yom ma sêsôm, “Pômdau, alu atac whin bu tanôn ñayham sa.”

³⁴ Dec Yisu tawalô inlu, ma kêmasec inlu tandô. Ma ñagahô inlu tandô ñayham sa, ma sêñkuc in.

21

Yisu hóc asê Jerusalem

(Mak 11:1-10; Luk 19:29-38; Jon 12:12-15)

¹ Ñac sêsun sa Jerusalem ma sêhóc asê malac Betpaci yêc Lôc Olib. Ma Yisu kêkin ndê ngacsênomi si ngac lu,

² ma sôm têt inlu, “Amlu asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donki dinda dan sa, nan sêsô dôn kalhac, whin donki dau ñatu. Anãapwêc su, ma akôc sa atêt aö amen.

³ Ma ñamalac dan bu ndac amlu pi gêt dau, nan asôm têt in bu, ‘Pômdau tac whin bu donki lu dindêc sênem in sa,’ ma ñagahô in oc kêt donki lu dau têt amlu.”

⁴ Nalêñ dinan dec yom nan propet akwa dan sôm, nan ñandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec:

⁵ Asôm têt lau †Sayon-nga bu, “Alic su nan! Mac nem Kin têt mac meñ. In ngac malô, ma in meñ ndöc donki ñatu dan ñahô.” *[Sek 9:9; Ais 62:11]*

⁶ Ngacsênom lu dinan sêsôc malac si, ma sêkôm tôm Yisu sôm.

⁷ Sêwê donki dinda lu ñatu sêtêt Yisu si, ma sêkêt ñac si ñakwê awê-nga sac donki, ma Yisu pi gi ndöc ñahô.

⁸ Ma lau daêsam sêhê si ñakwê yêc señ, ma sêhêako a ñalaun ma sêkêt yêc señ.

⁹ Ma lau ton atu nan sêñsêlêñ sêmun Yisu, ti lau nan sêñkuc in, nan sêmbwêc, “Hosana têt Dawid ndê Atu. Anötö nem mbec in nan meñ gêm Pômdau anjô. Hosana têt Anötö lolôc-nga.”

¹⁰ Têt ndoc Yisu sôc malac Jerusalem gi, nan lau malac-nga hon gauc gêm yom daêsam ma sêndac, “In asa dê?”

¹¹ Ma lau daêsam sêngô ñac si yom ma sêsôm, “In Yisu, propet atu nan

menj akêñ malac Nasaret yêc gamen Galili-nga.”

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuñ
(Mak 11:15-18; Luk 19:45-46)*

¹² Yisu sôc lôm dabuñ ñabatêm-ndö gi, ma soc lau nañ sic dulu gêñ ti semlhi gêñ, nañ su. Ma inñ tac lau nañ sêo mone,* nañ si tebo sa, ma lau nañ sêkêñ balusi† tu lau sênemlhi-nga, nañ inñ kêbalip ñac si gêñ honñ giñga.

¹³ Ma inñ sôm, “Sêto Anötö ndê yom yêc, nañ sôm, ‘Aneñ andu gic waê bu lau sêteñ mbec sêmbo-nga.’ Tigenñ mac akôm Anötö ndê andu ti lau kañ si gameñ.”

¹⁴ Lau bôlinñ ti lau tapec sêtêñ Yisu si yêc lôm dabuñ ñamakê, ma inñ kôm ñac ñayham sa.

¹⁵ Ma balêkoc nañ sêmbo gameñ dinanñ, n añ sêmbwêc yom bocdec, “Hosana têtñ Dawid ndê Atu!” Magoc têtñ ndoc dabuñsiga atu-tu ma kêdôhônwaga yomsu-nga sêlic gêñ dalô nañ Yisu kôm, ma sêngô balêkoc dau si yom, dec kôm ñac atac ñandê atu.

¹⁶ Ma sêndac inñ, “Am ngô balêkoc dindêc sêmbwêc yom so, me?” Ma inñ sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Anötö kêyalinñ balêkoc ti lau sauñ sa, tu bu sêhoc inñ ndê waê asê-nga.’ ”

¹⁷ Tinambu Yisu hu ñac sinñ ma sa yêc malac Jerusalem gi, ma têtñ ôbwêc dinanñ inñ yêc malac Betani.

*Yisu pucbo a kinñ danñ
(Mak 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Têtñ bêbêc ganduc Yisu kêsêlêñ bu mbu têtñ Jerusalem ndi, ma gêñ yô inñ.

¹⁹ Ma inñ gêlic a kinñ danñ kalhac senñ ñamakê, goc têtñ a dau gi ma kêsâlê a ñandô. Tigenñ a dau ñandô mba, inñ tap ñalauñ ñambwa sa. Dec inñ pucbo a dau ma sôm, “Am oc nem ñandô tiyham dom!” Ma ñagahô a dau mbac.

²⁰ Têtñ ndoc ngacsêñomi sêlic gêñ dau, dec sêhêdaê ma sêndac dandi, “Bocke dec a dindê mbac ñagahô?”

²¹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yom ñandô têtñ mac. Akêñ whinñ, ma atac lu-lu pi Anötö ndê ñaclai dom. Ma mac oc atôm bu akôm tôm nañ aô gakôm têtñ a dindê. Ma mac oc atôm bu akôm gêñ dalô atu-tu ñatô whinñ. Oc nditôm mac asôm têtñ lôc dindê bu, ‘Puc daôm sa, ma sip gwêc ñalôm ndi,’ ma gêñ dau oc ñandô sa.

²² Mac bu akêñ whinñ, goc gêñ nañ mac atenñ têtñ Anötö, nañ inñ oc kêtñ têtñ mac.”

*Gêndac pi Yisu ndê ñaclai ñahu
(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Yisu têtñ lôm dabuñ gi, ma kêdôhônñ lau mbo lôm ñamakê, ma dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêtêñ inñ si. Ma sêndac inñ, “Am kôc ñaclai yêc nde, bu kôm gêñ honñ nañ am kôm? Asa kêtñ têtñ am?”

²⁴ Ma inñ sôm, “Gêñ ñamata-nga aô wakêñ gêndac danñ têtñ mac. Mac aô aneñ yom muñ, goc wasôm aneñ ñaclai ñahu asê têtñ mac.

²⁵ Mac asôm têtñ aô, asa kêtñ ñaclai têtñ Jon, dec inñ kêku lau? Anötö kêtñ ñaclai têtñ inñ, me mba?”

Goc ñac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêsôm têtñ dandi, “Yac bu dasôm bu Anötö kêtñ ñaclai têtñ Jon, goc inñ oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akêñ whinñ Jon dom?’

²⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, dec lau oc sêkôm yac ñayom, ñahu bu sêlic Jon bu Anötö ndê propet danñ.”

²⁷ Bocdinanñ sêsôm têtñ Yisu, “Yac anñyalê dom.” Ma inñ sôm têtñ ñac, “Ma bocdinanñ aô wasôm aneñ ñaclai ñahu asê têtñ mac dom.”

Yom gôlinñ pi balê lu

* **21:12:** Lau sêmenñ akêñ gameñ balinñ bu sêlic om atu-atu yêc malac Jerusalem, ma bu sêkêñ da ya ti sêtoc Anötö sa yêc lôm dabuñ. ñac gitôm dom bu sênemlhi gêñ bu sêkêñ ti da, me sênemlhi takis lôm dabuñ-nga ña mone akêñ ñac si gameñ, ma bocdinanñ lau ñatô sêkôm gwelenñ yêc lôm dabuñ ma sêo ñac si mone ña mone nañ gitôm bu sênemlhi gêñ-nga. † **21:12:** Lau ñalôm sawa nañ gitôm dom bu sênemlhi domba bu sêkêñ ti da, nañ semlhi balusi bu sêkêñ ti da. (Alic Lev 5:7; 12:6; 14:22; ma Luk 2:22-24).

28 Goc Yisu sôm têtj ñac, “Akôc gauc pi yom dindec. Ngac danj ti inj ndê atu lu sêmbo. Têtj bêc danj inj ndac balê danj bocdec bu, ‘Anej balê, kwahic dec aô bu wandac am bu sôc ôm wain-nga ndi ma nem gwelenj.’

29 Ma balê dau sôm, ‘Mba, aô gatec!’ Tigenj tinjambu inj kac ndê ñalôm kwi, ma sôc ôm gi ma gêm gwelenj.

30 Ma damba gi tap balê tilu-nga sa, ma ndac inj bu nem gwelenj ôm-nga. Ma inj sôm, ‘Aêc, oc wandi.’ Tigenj tinjambu inj tec ma gi dom.”

31 Dec Yisu ndac ñac, “Mac gauc gêm sake? Balê lu si asa kôm tôm damba tac whinj?” Ma sêsôm, “Balê ñamata-nga.” Goc inj sôm têtj ñac, “Yomandô aô wasôm têtj mac. Lau nanj sêkôc takis ma lauwhê senj-nga sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu, sêhóc gêlêc mac lau dabunjsiga ti lau bata su.

32 Bu Jon hóc asê mac bu tôc lêtj gitêtj têtj mac, tigenj mac akêtj whinj inj dom. Lau nanj sêkôc takis ma lauwhê senj-nga sêkêtj whinj inj ndê yom ma sem dau kwi. Ma têtj têtj mac alic gêtj nanj lau dau sêkôm, nanj mac am daôm kwi dom, ma akêtj whinj dom.”

*Yom gôlinj pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)*

33 Ma Yisu sôm, “Anjô yom gôlinj danj tiyham. Ngac danj sô ôm wain-nga danj, sô tunj kêtjhi, kêmasanj gamenj sêmasanj wain ñakwi-nga, ma kwê andu baliñ danj, bu lau sêlhac ma sêtjip lau kanj. Goc inj kêtj ôm dau têtj lau ñatô sêyob, ma kôlhö gi mbo gamenj danj.

34 Têtj ndoc sêhonj ôm dau ñandô sa-nga, nanj inj kêtjinj lau akinj ñatô sêtêtj lau sêyob ôm-nga si, bu sêkêtj wain ñandô ñatô têtj ñac.

35 Magoc ñac sêlô lau akinj dau dônj. Sic ngac akinj danj ñamlic ñandê, sic danj ndu, ma sêtuc danj ña hoc.

36 Ma tinjambu ôm ñadau kêtjinj lau akinj tonj hic atu tiyham, magoc lau nanj sêyob inj ndê ôm, nanj sêkôm mêtê kainj tigenj têtj ñac.

37 Tinjambu inj kêtjinj inj ndê atunjang têtj ñac gi, bu inj gauc gêm bu ñac oc sêtoc inj ndê atu dau sa.

38 Tigenj têtj têtj lau sêyob ôm-nga sêlic ñadau ndê atu dau kêsêlêtj menj, nanj sêsôm têtj dandi, ‘Balê kêlê oc wêkainj ôm dindec ti ndê gêtj lêtjsêm. Bocdinañ dandic inj ndu, ma dakôc ôm dindec su ti yac nenj.’

39 Goc sêlô inj dônj ma sêhê inj sa awê gi, ma sic inj ndu.”

40 Yisu gic bata yom gôlinj dau, ma ndac, “Têtj ndoc ôm ñadau mbu menj, nanj inj oc kôm sake?”

41 Ma sêsôm têtj inj, “Ôm ñadau oc ndic lau sac dinañ ndu, ma kêtj ndê ôm têtj lau ñatô sêyob. Ma ñac oc sêkêtj ôm ñandô têtj inj têtj ndoc sêhonj ñandô sa-nga.”

42 Goc Yisu sôm têtj ñac, “Gauc nem yom nanj sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc nanj lau sêkwê andu-nga sêtec, nanj kwahic dec ti hoc ñamata-nga yêc andu dau. Pômdau kôm gêtj dau, ma yac alic ñayham.’ Mac asam yom dau su, me mba?

43-44 [Asa nanj penj tu hoc dinañ-nga, nanj oc ninja, ma hoc dau bu penj pi ñamalac, dec oc sec inj popoc.] Bocdinañ aô wasôm têtj mac, bu Anötö oc senj mac su bu ayob lau nanj sêmbo inj ndê gôlinj ñapu, nanj tiyham dom. Ma inj oc ênyalinj lau ñatô sa bu sêyob inj ndê lau, nanj oc sêkôm gwelenj ñapep ma sênem ñandô ñayham.”

45 Dabunjsiga atu-tu ti lau Palêsai sêngô Yisu ndê yom gôlinj dinañ, ma sênyalê bu yom dau hêganônj ñac.

46 Dec sêñsalê lêtj bu sêkôc inj dônj, magoc sêtôc lau, bu lau honj sêlic inj bu propet danj.

22

*Yom gôlinj pi mwasiñ atu
(Luk 14:16-24)*

1 Ma Yisu sôm yom gôlinj danj tiyham têtj ñac bocdec bu,

2 “Ñalêtj nanj Anötö kêtjalêm lau sa bu sêmbo inj ndê gôlinj ñapu, nanj bocdec. Kinj danj kêmasanj mwasiñ atu

dan tu in ndê atungac nan bu nem awhê-nga.

³ Ma in kêkin in ndê lau akin bu sêkên ahej lau nan sic waê bu sêne mwasiñ dau. Magoc nac hon sêtec bu sêmej.

⁴ Goc in kêkin lau akin natô ma sôm, 'Mac asa andi asôm têt lau nan aô kagalêm nac sa su, bu aô kamasan gêt hon pacndê su. Aneñ lau sic makao têt nayham ndu su, bocdinañ dec amen aneñ mwasiñ dau.'

⁵ Tigen lau hon sêtec in ndê yom dau, ma sêmbô si gêt. Natô sêsôc ôm si, ma natô sem si gwelen awa-nga.

⁶ Ma natô sêlô Kin ndê lau akin dôn, sêkôm natô nayom, ma sic natô ndu.

⁷ Goc Kin dau tac nandê atu. Ma in kêkin in ndê lau sin-nga ma nac sic lau sac dinañ ndu. Ma sêkên ya gêt nac si malac hon su.

⁸ "Goc in sôm têt ndê lau akin, 'Aô kamasan gêt hon su. Magoc aô galic lau nan aô kagalêm nac sa, nan gitôm dom bu sêne mwasiñ dau.

⁹ Bocdinañ asa señ malac-nga andi, ma anjalêm lau bocke nan mac bu atap sa, nan sa sêmeñ ma sêne mwasiñ dau.'

¹⁰ Goc nac sêsa señ si ma sênsalê lau, ma sêhon lau daêsam sa, lau nayham ma lau sac sêwhin sêmeñ, e andu nalôm atu sêne mwasiñ-nga menhu.

¹¹ "Têt ndoc Kin meñ bu lic in ndê nacneñ dinañ, dec in gêlic ngac dan nan sôc nakwê mwasiñ-nga dom.

¹² Ma in ndac, 'Bocke dec am sôc mweñ, magoc am sôc nakwê mwasiñ-nga dom?' Ma ngac dau ndê yom mba.

¹³ Goc Kin sôm têt in ndê lau akin, 'Mac asô in ndê amba ti gahi dôn, ma atuc in sa awê ndi mbo gameñ nasec-nga. Yêc dê lau oc sêtañ atu ti lhô êñsin pi dau.'

¹⁴ Goc Yisu gic bata yom dau ma sôm, "Anötö kêgalêm lau daêsam sa, magoc in oc kôc nac hon sa dom."

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga
(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)*

¹⁵ Têt dinañ lau Palêsai sêsa si, ma sêmasan yom bu sêtim Yisu bu sôm yom so dan.

¹⁶ Goc sêkin nac si lau natô sêwhin lau Israel-nga natô nan sêpuc Herod ma lau Rom-nga si gôlin dôn, nan sêtêt in si, ma sêsôm têt in, "Kêdôhônwaga, yac anyalê bu am ngac sôm yom nandô-nga, ma bu am whê Anötö ndê lêt sa ti yom nandô. Ma am gauc gêm lau si waê dom, magoc toc nac hon sa nalêt tigen.

¹⁷ Boc-dinañ sôm asê têt yac. Solop bu dakêt takis têt †Sisa, me mba?"

¹⁸ Yisu kêyalê su bu nac bu sêtim in, dec sôm, "Mac lau daêt-nga! Tu sake-nga mac bu atim aô?"

¹⁹ Atôc mone anemlhi takis-nga dan têt aô." Goc sêkên denarias tigen têt in.

²⁰ Ma in ndac nac, "Asa ndê nagatu ti naê yêc mone dindec?"

²¹ Ma sêsôm, "Sisa ndê." Goc in sôm, "Bocdinañ atoc Sisa sa na gêt nan gic in nawaê, ma atoc Anötö sa na gêt nan gic in nawaê."

²² Têt ndoc sêngô Yisu ndê yom dinañ, nan sêhêdaê tu in ndê gauc-nga, ma sêhu in sin ma sêlhô si.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêt lau batê-nga

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Têt bêc dinañ lau natô akêt Sadiusi si ton sêtêt Yisu si bu sêkên gêndac têt in. Lau dau sêkên whin bu dom lau batê oc sêtisa tiyham.

²⁴ Ma sêsôm têt in, "Kêdôhônwaga, Moses to yom pi ngac nan gêm awhê sa su magoc mbac ndu ma in ndê balêkoc mba. Moses ndê yom sôm têt yac bu ngac dau ndê asi nem awhê sawa dau, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

²⁵ Têt ndoc dan, asidôwa 7 sêmbô sêwhin yac. Ngac namata-nga gêm awhê sa magoc in mbac ndu ma balêkoc mba. Ma ngac tilu-nga gêm dôwa ndê awhê sawa.

²⁶ Magoc in mbac ndu, ma nalêt tigen ngac titô-nga sip e gi têt ngac

ɲambu-ɲga ɲac sem awhê sawa, magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba.

²⁷ Ma tiɲambu awhê dau mbac ndu.

²⁸ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tiyham tòm lau ɲatô sêsôm, goc awhê dau oc ti asidôwa 7 dinaɲ si asa nawhê? Bu ɲac hoɲ sem inɲ su têtɲ ndoc sêmbo tali.”

²⁹ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac akôc gauc so, bu mac aɲyalê Anötö ndê yom ti inɲ ndê ɲaclai dom.

³⁰ Têtɲ têtɲ ɲambu-ɲga naɲ lau batê sêtisa, naɲ lau oc sênem dau dom. ɲac oc sêmbo sêtôm aɲela undambê-ɲga.

³¹ Ma yom daɲ tiyham têt asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem Anötö dau ndê yom, naɲ mac asam su.

³² Inɲ sam dau bu Abraham, ma Aisak, ma Jakob si Anötö. Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-ɲga Anötö sam dau bu lau têt dinaɲ si Anötö? Inɲ lau batê si Anötö dom, inɲ lau tali si Anötö.”

³³ ɲalêtɲ dinaɲ Yisu kêdôhônɲ lau, ma lau hoɲ naɲ sêtɲgô inɲ ndê yom dinaɲ sêhêdaê.

Yomsu ɲamata-ɲga

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Lau Sadiusi sêtɲgô Yisu ndê yom dinaɲ ma ɲac si yom mba. Ma lau Palêsai sêtɲgô gêtɲ dau ɲawaê, goc ɲac si lau ɲatô sêtêtɲ Yisu si.

³⁵ ɲac si daɲ inɲ gwalam akwa yomsu-ɲga ma inɲ bu êɲsahê Yisu dec ndac inɲ bocdec bu,

³⁶ “Kêdôhônɲ-waga, yêc Moses ndê buku, yomsu bocke ti yomsu ɲamata-ɲga?”

³⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yomsu naɲ sôm, ‘Am atac whiɲ Pômdau am nem Anötö, ti nem ɲalôm sambuc, ma ti gatôm sambuc, ma ti nem gauc sambuc.’

³⁸ Yomsu dinaɲ tiɲamata ma hôt gêtêc yomsu ɲatô hoɲ su.

³⁹ Ma yomsu tilu-ɲga naɲ gitôm ɲamata-ɲga, naɲ sôm, ‘Atac whiɲ nem asidôwai gitôm am atac whiɲ daôm.’

⁴⁰ Yomsu lu dinaɲ sêtɲɲ yom hoɲ naɲ Moses ti lau propet sêtô, naɲ dôn sêtɲpitigenɲ.”

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya *(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)*

⁴¹ Lau ɲatô akêtɲ Palêsai si toɲ sêlhac dinaɲ, dec Yisu ndac ɲac,

⁴² “Mac asôm sake pi Mesaya? Inɲ asa ndê atuɲgac?” Ma sêsôm têtɲ inɲ bu, “Mesaya inɲ Dawid ndê Atu.”

⁴³ Goc Yisu sôm, “Ma bocke Dawid dau sam Mesaya bu inɲ dau ndê Pômdau? ɲalau Dabuɲ puc Dawid dôn, dec inɲ to yom yêc bocdec bu,

⁴⁴ ‘Anötö sôm têtɲ aneɲ Pômdau, “Am ndôc aô amanɲ andô-ɲga e nditôm aô wakêtɲ nem ɲacyo sêsôt am gahim ɲapu.”

⁴⁵ Bocdinaɲ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke mac asam Mesaya bu Dawid ndê Atu?”

⁴⁶ Ma ɲac si daɲ gitôm dom bu ô inɲ ndê yom. Ma tiɲambu lau hoɲ sêtôt dau bu sêkêtɲ gêtɲdac têtɲ inɲ tiyham.

23

Yisu pu lau bata Israel-ɲga

(Mak 12:38-39; Luk 13:34-35; 20:45-46)

¹ Goc Yisu sôm têtɲ lau daêsam naɲ sêkac dau sa sêmbo, ma têtɲ inɲ ndê ɲgacsêtɲnomi bu,

² “Lau Palêsai ti lau †Skraib sêndôhônɲ Anötö ndê yomsu têtɲ lau, tôm Moses kôm têtɲ têtɲ ɲamata-ɲga.

³ Bocdinaɲ asôt ɲac ɲapu, ma aɲgô ɲac si yom. Magoc aɲkuc ɲac si mêtê dom, bu ɲac lau sêtɲm yom lau-ɲga. Sêsôm yom ɲayham-ɲayham, magoc ɲac dau sêtɲkuc si yom dau dom.

⁴ Ma yomsu daêsam naɲ sêkêtɲ têtɲ lau, naɲ kêtɲ ɲawapac atu têtɲ ɲac, magoc ɲac dau sêkôm gêtɲ daɲ tu sênem lau dau sa-ɲga dom.

⁵ “Ma gêtɲ hoɲ naɲ ɲac sêkôm, naɲ sêkôm yêc lau si aɲgô-ɲga tu sêtôt dau sa-ɲga. Yomsu ti apaɲ naɲ sêkic pi

dau, nañ sêmasañ atu-tu tu lau sêlic-nga, ma sêsôc ñakwê ti ñabala baliñ.*

⁶ Ñac atac whiñ bu sêndôc lau tiwaê si pôn yêc lau si mwasiñ ñalôm, ma yêc lôm wê-nga.

⁷ Ñac tac whiñ bu lau sêhê mwalêc ñac yêc malac lôm, ma bu lau hoñ sêtoc ñac sa ma sêsam ñac bu 'Kêdôhônwaga.'

⁸ "Magoc añkuc ñac si mêtê dom. Mac hoñ ambo nom atôm asidôwai, ma mac nem kêdôhôn-waga tigen mbo. Tu dinañ-nga solop dom bu lau sêsam mac bu 'Kêdôhônwaga.'

⁹ Ma asam lau nom-nga bu mac nem damami dom, bu mac nem Damam tigen mbo undambê.

¹⁰ Ma mac nem ñadau tigen mbo, nañ Mesaya, dec solop dom bu lau sêsam mac bu ñac si ñadau.

¹¹ Asa nañ gêm akiñ mac, nañ ti ñamalac ñamata-nga yêc Anötö añgô-nga.

¹² Bu asa nañ toc dau sa, nañ Anötö oc êngwiniñ in, ma asa nañ kêgwiniñ dau, nañ Anötö oc toc in sa.

¹³ "Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-nga! Mac nem lêñ kalhac lau ahuc bu sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu dom. Mac daôm asôc in ñapu dom, ma lau nañ tac whiñ bu sêsôc in ñapu, nañ mac alhac ñac ahuc. [

¹⁴ Oyaê mac lau Skraib ti lau Palêsai, mac lau atim yom lau-nga. Mac aten mbec baliñ bu atoc daôm sa yêc lau si añgô-nga, magoc têt ndoc lau sêlic mac dom, nañ mac añsau lauwhê sawa bu añgaho ñac si andu su. Tu dinañ-nga Anötö oc kêñ ñagêyô sac sambuc têt mac.]

¹⁵ "Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-nga! Mac añsêlêñ sen baliñ yêc b aô ma yêc gwêc, bu atap sênom dan sa tu êñkuc mac-nga. Mac Sadañ ndê lau mac! Ma têt ndoc mac ahê sênom dan kêkuc

mac, nañ mac akôm in ti Sadañ ndê balêkoc dan, hóc gêlêc mac daôm su.

¹⁶ "Oyaê! Mac bu atôc sen têt lau ñatô, magoc mac daôm tampec. Têt ndoc lau sêsôm yom pi lôm dabuñ tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nañ mac asôm bu ñac si yom in yom ñambwa. Magoc têt ndoc sêsôm yom pi gôlôn gol nañ yêc lôm dabuñ tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nañ mac asôm bu yom dau tidôn su, ma gitôm dom bu sêsen su.

¹⁷ Mac lau tampec, gauc mbasi. Gêt sake hóc gêlêc su? Gol, me lôm dabuñ nañ kôm gol dau ti gêt dabuñ?

¹⁸ Ma lau bu sêsôm yom pi alta nañ kalhac lôm dabuñ tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nañ mac asôm bu ñac si yom in yom ñambwa. Magoc ñac bu sêsôm yom pi da nañ kalhac alta ñahô, nañ mac asôm bu yom dau tidôn.

¹⁹ Mac lau tampec! Gêt sake ti gêt ñamata-nga? Da, me alta nañ kôm da dau ti dabuñ?

²⁰ Asa nañ sôm yom pi alta, nañ sôm pi alta ma pi gêt hoñ nañ kalhac alta ñahô whiñ.

²¹ Ma asa nañ sôm yom pi lôm dabuñ, nañ sôm pi lôm dau, ma pi Anötö nañ ti lôm dabuñ ñadau, nañ whiñ.

²² Ma asa nañ sôm yom pi undambê, nañ sôm pi Anötö ndê pôn atu, ma pi Anötö nañ ndôc pôn ñahô, nañ whiñ.

²³ "Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai. Mac lau atim yom lau-nga! Mac awhê gêt saun-saun ôm-nga hoñ kôc gi toñ amanlu, ma akêt toñ dan ti da. Magoc mac ahu mêtê ñandô yomsu-nga siñ. Mêtê atu hêganôn mac tamwalô lau, ma amatôc lau si yom ñalêñ gitên, ma akôm nem yom ñandô sa. Mêtê hoñ dinañ in gêt atu! Solop bu mac akôm gêt saun-saun tôm yomsu sôm, magoc akôm gêt atu-tu whiñ.

* **23:5:** Lau Palêsai sêto yomsu ñatô sip bapia ma sêkên sip apan saun, goc sêkic pi si sêbala ti amba têt ndoc sêten mbec. Ñac gauc gêm bu Anötö gic yomsu ñac bu sêkôm bocdinañ - alic Eks 13:9, 16; Diut 6:4-9; ma 11:13-21. Ma sêsôc ñakwê ti ñabala bu sêtoc asê bu ñac lau sem akiñ Anötö-nga - alic Nam 15:37-41. Magoc lau Palêsai ti lau Skraib sêmasañ apan atu, ma ñakwê ti ñabala baliñ, tu bu sêtoc dau sa ma sêhêc gêlêc lau ñatô su-nga.

24 “Mac lau tampec nan akôm bu atôc sen têt lau natô. Mac atôm lau nan sêhêgo dau bu sêngati gêt golop atêc nan poc bu nahô, nan sa, magoc gêt nadômbwi atu nan poc bu dau nalôm, nan sêlic apu.

25 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mêtê tamgatu gêt ti aneñ gêt jawahô-nga hóc mac nem nalôm ahuc. Bocdinañ mac atôm laclhu ti pele nan sêngwasin nadômbwê-nga jambwa jawasi sa.

26 O lau Palêsai, mac lau tampec! Gêt namata-nga añgwasin laclhu ti pele nalôm jawasi sa, goc gêt awê-nga oc jawasi sa bocdinañ.

27 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mac atôm sêhê nan sêsê pen pi gi e jawasi sêp sambuc ma lau sêlic nayham. Magoc yêc sêhê dau nalôm lau batê si ñakwa ti gêt mbôp meñhu.

28 Ma mac lau daôm bocdinañ. Lau sêlic gêt awê-nga nan mac akôm, dec gauc gêm bu mac lau gitêt. Magoc yêc mac nem nalôm, mêtê tasan ma mêtê añgili yomsu-nga hóc mac ahuc.

29 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom-nga! Mac amasan sêhê ti gôlôn atu, tu bu atoc lau propet ti lau gitêt nan mac apami sic ndu mun su, nan sa.

30 Ma mac asôm bu mac bu ambo têt apami si têt, dec mac oc añkuc ñac si lêt sêkêc propet dau si dac sin-nga dom.

31 Mac nem yom dinañ tôc asê bu mac asa akêt lau Israel-nga nan sic lau propet ndu.

32 Bocdinañ dec mac akôm mêtê sac tôm apami sêkôm.

33 Mac mboc, ma mboc ñatui mac! Gitôm dom bu mac awê Anötô ndê matôc sa. In oc êñkin mac asip lambwam andi.

34 “Añgô! Aô wanñin lau propet ma lau tigauc, ma lau natô bu sêndôhôn mac. Magoc mac oc andic ñac lic ñandê yêc mac nem lôm wê-nga, ma

ambulu ñac alom-alom malac. Ma ñac si lau natô mac oc andic ndu, ma andic natô pi a gicso dau sêndi.

35 Bocdinañ mac oc atap ñagêyô sa tu lau gitêt hon si dac, nan apami sêkêc sin-nga. Abel in ñgac namata-nga, ma Berekaya ndê atu Sekaria in ñgac jambu-nga.† Sekaria in ñgac nan sic ndu yêc lôm dabun ma alta nan kalhac lôm dau ñasactô, nan nalhu.

36 Yomandô wasôm têt mac. Mac lau têt dindec-nga oc atap matôc sa pi lau hon dinañ si dac.

37 “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötô ndê lau propet ndu, ma lau gitêt nan in kêtin têt mac, nan mac atuc ña hoc ndu. Ndoc daêsam aô tac whin bu wandic mac sa asôc Anötô ndê gôlin ñapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ñatu sa sêsôc ñamakê ñapu. Tigeñ mac atec.

38 Bocdinañ Anötô oc hu mac ti mac nem andu sin.

39 Aô wasôm têt mac, bu mac oc alic aô tiyham dom e mac asôm, “Tampin Mesaya nan meñ gêm Pômdau añgô.”

24

Yisu sôm yom pi lôm dabun Jerusalem-nga

(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Yisu hu lôm dabun ñagameñ sin ma bu êñsêlêt ndi, ma in ndê ñgacsêñomi sêtêt in si. Ma sêsôm yom pi lôm dabun ma pi gêt nayham hon nan lau sêkwê yêc gameñ dinañ.

2 Magoc in sôm, “Mac alic gêt hon dindec. Aô wasôm yom ñandô têt mac, bu ñacyo oc sêsêñ hoc hon dindec su e hoc dañ ndöc hoc dañ nahô tiyham dom.”

Gêt wapac têt jambu-nga-nga

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Tinambu Yisu ndöc Lôc Olib, ma in ndê ñgacsêñomi tawasê sêtêt in si, ma sêndac, “Sôm têt yac, ñawapac nan am sôm yom pi, nan oc hóc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gêt sake oc kêt

† 23:35: Yisu sôm yom dinañ hêganôn lau gitêt hon nan lau Israel sic ndu, nan sêto ñamin yêc Yom Lêñsêm Akwa. Abel in ñgac namata-nga - alic Gen 4:8, ma Sekaria in ñgac jambu-nga - alic 2 Kr 24:20-22.

puç yac bu am oc mbu mwen, ma bu bêc nambu-nga oc hóc asê?”

⁴ Goc in sôm, “Ayob daôm napep bu lau dan sênsau mac dom.

⁵ Bu lau daêsam oc sênsau bu sênem aö anôn ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dauñ dec!’ Ma nac oc sênsau lau daêsam.

⁶ Ma têt ndoc mac angô nawaê bu lau sic sin têt dau me sêmasañ dau tu sêndic sin-nga, nañ asö dom. Bu gêt hon dinañ gic waê bu meñ hóc asê, magoc têt nambu-nga yêc dôn yêc.

⁷ Kin nom-nga oc sêkêt kisa dau, ma lau gameñ dan oc sêndic sin têt lau gameñ dan. Ma tôbôm ti tiyhô atu oc sêkôm gameñ natô tisac.

⁸ Gêt hon dinañ oc ndic hu nawapac têt nambu-nga-nga gitôm awê nañ kêsahê balêkoc tun in ma gêt dau gic hu ndandê atu nañ in oc hóc tu kóc balêkoc-nga.

⁹ “Têt ndoc dinañ lau oc sêkôt mac dôn ma sêkôm mac nayom, ma sêndic mac nem natô ndu. Lau nom-nga hon oc atac tec mac tu mac ankuc aö-nga.

¹⁰ Têt têt dinañ lau daêsam oc sêhu si sêkêt whin aö sin, ma nac oc sêhoc si lau natô asê ma sêtec dandi.

¹¹ Ma propet tasan daêsam oc sêhoc asê ma sênsau lau daêsam.

¹² Mêtê sac oc ênsôwec tiatu e lau daêsam oc sêhu mêtê atac whin asidôwai-nga sin.

¹³ Magoc asa nañ bu lhac nannga ma hu aö sin dom e ndê têt pacndê, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ nem in si-nga sâ.

¹⁴ Ma bêc nambu-nga oc hóc asê dom, e lau sêhoc nawaê nayham pi Anötö ndê gôlin asê, tôm nom nagameñ sambob, ma lau hon sêngô su.”

*Nawapac gameñ Judia-nga
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)*

¹⁵ Ma Yisu gic têt ku yom ma sôm, “Propet Daniel hoc yom asê gwanan

su, pi gêt sac sambuc* nañ lau oc sêkêt lhac lôm dabuñ, nañ oc kôm gameñ tisac.” (Asa nañ sam yom dindec, nañ kóc gauc pi napep, bu nahu yêc sin dau.)

¹⁶ “Têt ndoc mac alic gêt sac dinañ, nañ mac lau hon nañ ambo gameñ Judia-nga alhö api gameñ lôc-nga andi.

¹⁷ Alhö nagahô, ma gauc nem mac nem gêt dan dom. Lau nañ sêndoc andu nasactô, nañ sêsoc andu nalôm bu sêkôt nac si gêt dan sa dom.

¹⁸ Ma nac nañ sêmo ôm, nañ bocdinañ. Sêkac dau kwi bu sêkôt si gêt natô dom.

¹⁹ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma nac nañ sêkêt su têt balêkoc, nañ oc sêtap nawapac atu sa têt têt dinañ.

²⁰ Ateñ mbec bu têt nawapac-nga dinañ tap ma sa têt ndoc uhô-nga me têt bêc Sabat-nga dan dom.

²¹ Bu nawapac têt dinañ-nga oc hóc gêlêc nawapac hon su. Têt têt namata-nga e meñ têt kwahic dec, nawapac atu kain dinañ dan hóc asê su dom. Ma tinambu nawapac kain dinañ oc hóc asê tiyham dom.

²² Anötö oc tawalô lau nañ in kêyalin nac sa su, ma tu dinañ-nga in oc kêt têt nawapac-nga dau tiapê. Bu mba, ma têt dau tibalin, goc lau hon oc sêninga.

²³ “Têt têt dinañ, lau dan bu sêsôm têt mac bu, ‘Alic, Mesaya dec meñ,’ me ‘Mesaya dau dê,’ nañ akêt whin nac dom.

²⁴ Bu lau nañ sênsau bu nac Mesaya, ma propet tasan oc sêhoc asê sêmeñ, ma sêkôm gêt dalô atu-tu bu sênsau lau. Ma nac oc sênsahê bu sêtim lau nañ Anötö kêyalin nac sa, nañ sêwhin.

²⁵ Angô napep, bu aö gasôm gêt hon dindec têt mac gwanan.

²⁶ Bocdinañ, lau bu sêsôm, ‘Mesaya kêtê mbo gameñ sawa,’ nañ asa andi dom. Ma bu sêsôm, ‘Mesaya kelec

* **24:15:** Alic Dan 9:27; 11:31; ma 12:11. Daniel ndê yom hêganôn anötö tasan Seus ndê gwam nañ Antiokus Epipanes kêt kalhac lôm dabuñ têt yala 168BC. Yisu ndê yom têt asê bu gêt kain dinañ oc hóc asê tiyham têt têt nambu-nga. Lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau Rom-nga nañ señ lôm dabuñ popoc têt yala 70AD. Ma lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn gêt nañ sêto yom pi yêc 2 Tes 2:4; ma Rev 13:14-15.

mbo andu danj ñalôm, nanj akêñ whin dom.

²⁷ Ñamalac ndê Atu oc mbu menj ñagahô enj, gitôm sickac nanj gic hep tigenj, ma umbonj ñasawa sambuc ñawê sa.

²⁸ Mac bu alic macmponj sênghihi sêmbo, nanj anyalê bu gêñ danj mbac ndu yêc. Ma bocdinañ gêñ honj dindec kêñ puc mac pi ndoc Ñamalac ndê Atu mbu menj-ñga.”

Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu menj-ñga

(Mak 13:24-31; Luk 21:25-33)

²⁹ “T êñ ndoc ñawapac-ñga dinañ pacndê, goc ac oc nem ganduc, ma ayô oc ñawê sa dom. Gêñ ti ñaclai nanj sêlhac umbonj oc wiwic sa, ma tata oc sêpenj akêñ umbonj.

³⁰ Têñ ndoc dinañ lau titonj-titonj nom-ñga honj oc sêlic gêñ dalô yêc umbonj, nanj kêñ puc ñac bu Ñamalac ndê Atu oc mbu menj, ma ñac honj oc sêtañ danjgibo atu. Ma ñac oc sêlic Ñamalac ndê Atu dau menj ndöc dao ñahô ti ñawasi ma ñaclai atu.

³¹ Goc inj oc êñkinj inj ndê anjela sêndic dahuc tañ atu, ma sêsa sêtêñ nom ñabatiñ ti undambê ñabatiñ honj, bu sêndic lau nanj inj kêyalinj ñac sa su, nanj sa.

³² “Gauc nem a lañ. Têñ ndoc mac alic ñalauñ wakuc bu lêc, nanj anyalê bu ndoc ac-ñga menj kêpinj.

³³ Ma bocdinañ têñ ndoc mac alic gêñ nanj aô gasôm yom pi, nanj anyalê bu Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu menj-ñga menj kêpinj su, gitôm inj menj kalhac gatam nem andu-ñga.

³⁴ Yomandô! Lau têm dinañ-ñga oc sêmbac ndu dom e gêñ honj dinañ hóc asê.

³⁵ Undambê ti nom oc niñga, magoc anej yom danj oc niñga dom. Gêñ honj oc ñandô sa tôm aô gasôm.”

Lau danj sênjalê Yisu ndê bêc mbu menj-ñga dom

(Luk 17:26-36)

³⁶ Ma Yisu sôm, “Ñamalac danj kêyalê bêc me acgatu nanj Ñamalac ndê Atu oc

mbu menj, nanj dom. Anjela undambê-ñga sênjalê dom, ma Anötö ndê Atu kêyalê dom. Damba tawasê kêyalê.

³⁷ Têñ ndoc Ñamalac ndê Atu mbu menj, nanj lau oc sêmbo tôm lau sêmbo têtñ Noa ndê têm.

³⁸⁻³⁹ Têñ ndoc dinañ, lau sênjlinj dau sinj ma senj ti sênôm gêñ, ma sem dandi e Noa sôc wañ gi, ma bu sunj menj ma senj ñac honj su singa. Ma lau nom-ñga oc sêmbo ñalêñ tigenj dinañ, têtñ Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu menj-ñga.

⁴⁰ Ngac lu oc sêkôm gwelenj sêmbo ôm, ma Anötö oc kôc injlu si danj sa, ma hu danj sinj.

⁴¹ Ma awê lu oc sêndê gêñ sêmbo, ma inj oc kôc danj sa, ma hu danj sinj.

⁴² “Bocdinañ amasanj daôm ñapep, bu mac am gauc bêc bocke mac nem Pômdau oc mbu menj.

⁴³ Gauc nem yom dindec. Andu ñadau danj, bu êñjalê ndoc nanj ñgac kanj danj oc menj, nanj inj oc yob inj ndê andu bu ñgac kanj dau sôc menj dom.

⁴⁴ Ma bocdinañ, amasanj daôm tôm bêc honj, bu Ñamalac ndê Atu oc mbu menj têñ ndoc nanj mac akêñ batam, nanj dom.”

Yom gôlinj pi ñgac akinj ñayham ma sac

(Luk 12:42-46)

⁴⁵ Ma Yisu sôm, “Ngac akinj ñayham ma ti gauc, inj ñgac kainj bocdec. Inj ndê ñadau bu lhô têtñ gameñ danj ndi, goc inj oc kêñ inj yob lau akinj ñatô, ma kêñ gêñ danen-ñga têñ ñac tôm ñandoc.

⁴⁶ Ma têñ ndoc ñadau mbu menj, ma tap inj sa kôm inj ndê gwelenj ñapep mbo, nanj inj oc lic inj ñayham ma kôm ñayham têtñ inj.

⁴⁷ Yomandô! Ñadau oc kêñ inj yob inj ndê wapa honj.

⁴⁸ Magoc ñgac akinj sac oc sôm têtñ dau, ‘Anej ñadau oc mbu menj ñagahô dom.’

⁴⁹ Goc inj oc ndic lau akinj ñatô, ma sa ndi nôm ti neñ gêñ whinj lau nanj sênôm gêñ êñinj ñac-ñga ñapanj.

⁵⁰ Ñadau oc mbu menj hóc asê têtñ bêc ti acgatu nanj ñgac akinj dau kêñ bata, nanj dom.

⁵¹ Ma in oc kêñ ñagêyô sac sambuc têtñ in, ma soc in su ndi mbo whin lau sêtim yom lau-ñga. Yêc dindê lau oc sêñsahê ñandê atu e sêtañ ma lhô êñsin pi dau ñapañ.”

25

Yom gôlinj pi lauwê aking amanlu

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj dan bocdec bu, “Têtñ ndoc ñamalac ndê Atu mbu menj bu nem gôlinj gêtñ honj, nañ lau ñatô oc sêmasañ dau ñapep, ma lau ñatô oc mba. Oc tôm lauwê aking amanlu nañ sêkôc si lam ma sêsa si bu sêhônj ñgac nem awhê-ñga, nañ sêkêtñ bata bu oc menj.

² ñac si amañdanj ñac lauwê tigauc, ma amañdanj ñac lauwê gauc mbasi.

³ Lauwê gauc mbasi dinanj sêkôc si lam, magoc sêkôc buya ñatô whin dom.

⁴ Ma lauwê tigauc sêkôc si lam, ma sêkôc buya ñatô sip bu akôp tôhônj.

⁵ ñac sêhônj ñgac nem awhê-ñga sêmbo, magoc inj hôc asê ñagahô dom e ñac kwapac sa, ma sêyêc bêc.

⁶ “Timaniñhu goc ñgac ahen-ñga dan ta yom bocdec bu, ‘Oê! ñgac dau menj! Asa andi ma akôc inj sa.’

⁷ Goc lauwê aking sêtisa, ma sêmasañ ñac si lam.

⁸ Ma amañdanj gauc mbasi dinanj sêndac lauwê tigauc bocdec, ‘Akêtñ buya ñatô têtñ yac, bu yac mba lam sêmbac.’

⁹ Magoc ñac sêo yom ma sêsôm, ‘Mba! Mboe buya oc tôm yac honj dom. Magoc mac andi alic lau nañ sêkêtñ buya tu lau sênemlhi-ñga, ma anemlhi nem.’

¹⁰ Magoc têtñ ndoc sêlhô si bu sênemlhi buya, goc ñgac nem awhê-ñga menj hôc asê. Ma lauwê aking nañ sêmasañ dau gwananj, nañ sêwhin inj sêsôc inj ndê gameñ si, bu sêneñ mwasiñ awhê-ñga. Goc inj gic gatam ahuc.

¹¹ Tinambu lauwê aking gauc mbasi dinanj sêmbu sêmenj ma sêmbwêc, ‘Ñadau! Ñadau! Lêc gatam su têtñ yac.’

¹² Magoc ñadau sôm, ‘Mba! Aô wasôm yomandô bu kayalê mac dom!’ ”

¹³ Yisu gic bata yom gôlinj dinanj ma sôm, “Boc-dinanj anem ali ma ayob daôm ñapep, bu mac anyalê bêc ti ac-gatu nañ aô oc wambu wamenj, nañ dom.”

Yom gôlinj pi mone gol (Luk 19:12-27)

¹⁴ Ma Yisu sôm yom gôlinj dan tiyham pi têtñ ñambu-ñga bocdec bu, “Ñgac tiwaê danj bu sa têtñ gameñ baliñ danj ndi. Bocdinanj inj mbwêc inj ndê lau aking, ma kêñ ndê gêtñ ñatô têtñ ñac bu sêyob e inj mbu menj.

¹⁵ Inj kêñ mone gol nañ sêsam bu talent* têtñ ñac, kêkuc ñac si licwalô ti ñac si gauc. Inj kêñ talent amañdanj têtñ ñgac danj, ma talent lu têtñ danj, ma talent tigenj têtñ danj. Goc inj hu ñac sinj ma kôlhô gi.

¹⁶ Ma ñgac aking nañ kôc mone amañdanj, nañ gi kôm gwelenj pi mone dau e t ap mone amañdanj tiyham sa.

¹⁷ Ma inj nañ kôc mone lu nañ kôm boc-dinanj, ma tap mone lu tiyham sa.

¹⁸ Magoc ñgac nañ kôc mone tigenj, nañ sa gi kwê sê danj ma sinj ñadau ndê mone kwi yêc sê dau ñalôm.

¹⁹ “Ñasawa hic baliñ gi su, goc lau aking dinanj si ñadau mbu menj, ma bu ñgô ñac si yom pi mone dau.

²⁰ Ma ñgac nañ kôc mone amañdanj, nañ kôc amañdanj nañ inj tap sa, nañ whin ma sôm, ‘Pômdau, am kêñ mone amañdanj têtñ aô gayob, ma lic, aô gakôc amañdanj tiyham.’

²¹ Goc ñadau sôm, ‘O aneñ ñgac ñayham, am kôm ñayham. Am yob gêtñ amañdanj ñapep, dec wakêtñ am yob gêtñ daêsam. Mwenj ma mbo whinj aô ti atac ñayham.’

²² Ma ñgac aking nañ kôc mone lu, nañ menj ma sôm, ‘Pômdau, am kêñ mone lu têtñ aô gayob, ma aô gakôc mone lu tiyham whinj.’

²³ Ma ñadau sôm, ‘O aneñ ñgac aking ñayham, am kôm ñayham. Am yob gêtñ lu ñapep, dec wakêtñ am yob gêtñ

* 25:15: Alic yom pi talent yêc Mat 18:24.

daêsam. Mwen ma mbo whiñ aö ti atac ñayham.'

²⁴ "Têñ dinan ñgac nan kôc mone tigen, nan meñ ma sôm, 'Pômdau, aö kayalê bu am ñgac lêlê-ñga dom, ma bu am oc kêñ batam bu ndic gêñ ñandô sa yêc gameñ nan am daôm kêbalip gêñ ñawhê me sô gêñ dom.

²⁵ Bocdinan aö gatöc daun ma kasalê lêñ bu am nem mone niñga dom, dec gasa ga gasiñ kwi yêc nom ñalôm. Lic, gêñ dau kelec.'

²⁶ Goc ñadau ô yom ma sôm, 'Am ñgac sac solop! Am ñgac oyom. Am kêyalê su bu aö oc wandic gêñ ñandô sa yêc gameñ nan aö gasô gêñ dom.

²⁷ Bocdinan am gitôm bu kêñ aneñ mone têñ lau sêyob mone-ñga bu sêyob e aö wambu wameñ, dec oc tôm bu sêkêñ mone ñagec sac mone dau ñahô, ma aö wakôc hon sa.'

²⁸ Goc ñadau sôm têñ in ndê lau ñatô, 'Akôc mone su yêc in, ma akêñ têñ ñgac nan kôc mone amanlu.

²⁹⁻³⁰ Ma atiñ ñgac akiñ sac dindac sa awê ndi bu mbo gameñ ñasec-ñga nan lau sêtañ, ma ñalhô êñsiñ pi dau. Bu asa nan yob gêñ nan gakêñ sip in amba, nan ñapep, nan wakêñ gêñ ñatô tiyham têñ in whiñ, ma in ndê gêñ oc ti daêsam. Magoc asa nan yob ndê gêñ ñapep dom, nan wakôc in ndê gêñ hon su.' "

Pômdau oc whê lau kôc têñ bêc ñambu-ñga

³¹ Goc Yisu sôm, "Têñ ndoc ñamalac ndê Atu mbu meñ whiñ añela hon, nan in oc ndöc in ndê pôn kiñ-ñga ti in ndê ñaclai ma ñawasi atu undambê-ñga.

³² Ñac oc sêndic ñamalac hon sa sêlhac in anğô-ñga. Ma in oc whê ñac kôc gitôm ñgac yob domba-ñga, nan whê in ndê domba ti naniñ kôc.

³³ In oc kêñ domba sêlhac in amba andô-ñga, ma naniñ sêlhac gasê-ñga.

³⁴ "Dec Kiñ atu dau oc sôm têñ lau nan sêlhac in amba andô-ñga, 'Ameñ mac lau nan Daman gêlic mac ñayham. Ma andöc mac nem malam yêc gameñ undambê-ñga, nan

Daman kêmasan tu mac-ñga têñ ndoc in kêñ undambê ma nom. Dinan ti mac nem gêñ lêñsêm.

³⁵ Yom dinan ña-ñandô in bocdec. Têñ ndoc aö gêñ yô aö, nan mac akêñ gêñ aö gan. Ma têñ ndoc bu yô aö, nan mac akêñ bu têñ aö ganôm. Aö ñgac apa, ma mac akôc aö sa ma ayob aö.

³⁶ Aneñ ñakwê mba, ma mac akêñ têñ aö. Aö gêmbac, ma mac am yaom aö. Aö gandöc gapocwalô, ma mac ameñ ac aö kêsi.'

³⁷ "Ma têñ dinan lau gitêñ oc sêö yom ma sêndac, 'Pômdau, bocke? Têñ nde yac alic am gêñ yô am me bu yô am, ma yac akêñ gêñ daneñ-ñga me bu têñ am?

³⁸ Ma têñ nde yac alic am ñgac apa, ma akôc am sa, me am pônđa ñakwê, ma akêñ têñ am?

³⁹ Ma têñ nde yac alic am gêmbac me am ndöc gapocwalô, dec yac ameñ alic am?'

⁴⁰ Goc Kiñ atu dau oc ô yom ma sôm, 'Alic lau sêkêñ whiñ-ñga hon nan sêti aneñ asiñ ti lhuñwêi. Yomandô wasôm têñ mac, bu gêñ bocke nan mac akôm têñ ñac si ñamalac tiwaê me ñamalac waê-mba dan, nan gitôm mac akôm têñ aö daun.'

⁴¹ "Goc in oc sôm têñ lau nan sêlhac in amba gasê-ñga, 'Mac lau atap Anötö ndê atac ñandê sa-ñga! Alhò su yêc aö, asip ya nan sa ñapan andi. Ya dau, Anötö kêmasan gic Sadañ ti in ndê añela sac ñawaê.

⁴² Yom dinan ña-ñandô in bocdec. Aö gêñ yô aö, magoc mac akêñ gêñ daneñ-ñga têñ aö dom. Ma bu yô aö, magoc mac akêñ têñ aö dom.

⁴³ Aö ñgac apa, magoc mac akôc aö sa dom. Aö gapônđa ñakwê, ma mac akêñ têñ aö dom. Aö gêmbac, ma gandöc gapocwalô, magoc mac ameñ alic aö dom.'

⁴⁴ "Ma ñac oc sêndac, 'Pômdau, bocke? Têñ nde yac alic am gêñ yô am, bu yô am, am ñgac apa, am pônđa ñakwê, gêmbac kôm am, me am ndöc gapocwalô, ma yac am am sa dom?'

⁴⁵ Ma in oc sôm, 'Yomandô wasôm têñ mac, bu têñ ndoc mac alic aneñ

lau tiwaê me lau waêmba dan nan ponda dau, magoc am in sa dom, nan gitôm mac am aö dau sa dom.'

⁴⁶ "Têj dinañ in oc êñkiñ ñac sêtêj gameñ sêhoc ñandê-nga sêndi, bu sêmbo ñapañ. Magoc lau gitêj in oc kôc ñac sa sêndöc tali ñapañ."

26

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

¹ Yisu sôm yom hon dinañ su, goc sôm têj in ndê ñgacsêñomi,

² "Bêc lu yêc döñ yêc tu lau Israel-nga sêlic om atu †Pasowa-nga. Ma lau oc sêkêj Ñamalac ndê Atu sip lau amba, bu sêndic in ndu pi a gicso dau."

³ Têj ndoc dinañ dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sic dau sa sêmbo †dabuñsiga ñamata-nga Kayapas ndê andu.

⁴ M a ñac sêñsalê lêtj bu sêkôc Yisu döñ gelec ma sêndic in ndu.

⁵ Magoc ñac sêsôm, "Dakôm têj Mwasin Pasowa-nga ñandoc dom, mbo lau daêsam nan sêmbo Jerusalem tu Pasowa-nga, nan oc sêlic ma sêli dau sa."

Awhê danj gêm oso Yisu

(Mak 14:3, 9; Luk 7:36-50; Jon 12:1-

8)

⁶ Tinambu Yisu mbo whin ñgac dan ñaê Saimon yêc malac Betani. Muñ-nga in ñgac ti gêm bac leprasi.

⁷ Yisu ndöc tebo, ma awhê danj men kôc bu ñamalu ñayham nan ñaôli atu sip kac danj, ma kêc pi in ñagôlôn.

⁸ Yisu ndê ñgacsêñomi sêlic gêtj dinañ ma tac ñandê. Ma sêsôm têj dandi, "Tu sake-nga in kêtjain gêtj ñamalu ñayham dinañ?"

⁹ Gitôm bu dakêj têj lau sênemlihi ña-awa atu, goc dakêj têj lau ñalôm sawa."

¹⁰ Yi su kêtjalê bu ñac sêsôm yom dinañ, goc sôm, "Akêj ñawapac têj in dom! In kôm gêtj ñayham kêtjêc têj aö."

¹¹ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhin mac ñapañ. Tigenj aö oc wambo wawhinj mac ñapañ dom.

¹² In kêc gêtj ñamalu dec pi aö, tôm in kêmasan aö neñ ñamlic gwananj tu sêñsuhunj aö-nga.

¹³ Yomandô aö wasôm têj mac, bu tinambu lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameñ honj, ma têj dinañ ñac oc sêsôm yom pi gêtj nan awhê dindec kôm, ma lau oc gauc nem inj."

Judas sôm tidônj bu hoc Yisu asê

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Têj dinañ ñgacsêñomi 12 si danj, ñgac nan sêsam bu Judas Iskeriot, nan têj dabuñsiga atu-tu gi,

¹⁵ ma ndac, "Aö bu wahoc Yisu asê têj mac, goc mac oc akêj sake têj aö?" Dec sêlic ñayham ma semli in ña mone silba 30.

¹⁶ Ma Judas gic hu kêsälê lêtj tu bu hoc Yisu asê-nga.

Sêmasanj Mwasin Pasowa-nga

(Mak 14:12-16; Luk 22:7-13)

¹⁷ Têj †Mwasin Bolom Yist Mba-nga ñabêc ñamata-nga, nan ñgacsêñomi sêtêj Yisu si, ma sêndac in bocdec bu, "Am tac whin bu yac amasan gameñ tu danen Mwasin Pasowa-nga yêc nde?"

¹⁸ Goc in sôm yom pi ñgac malac Jerusalem-nga danj, ma kêtj ñac sêtêj in si ma sôm, "Asôc malac ma atêj ñgac dau andi, ma asôm têj in, 'Yac mba kêdôhônwaga sôm bu in ndê têm menj kêtj in su. Ma in bu neñ Mwasin Pasowa-nga whin in ndê ñgacsêñomi yêc am nem andu.'"

¹⁹ Bocdinañ ñgacsêñomi sêkôm tôm in sôm têj ñac, ma sêmasanj Pasowa.

Yisu sôm bu ñgac danj oc hoc in asê

(Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²⁰ Têj ôbwêc dinañ, Yisu ti ndê ñgacsêñomi 12 sêtêj andu dau si, ma sêndöc sêwhin dau.

²¹ Ñac señ gêtj sêmbo, ma in sôm, "Yomandô aö wasôm têj mac bu mac nem danj oc hoc aö asê."

²² Yom dau kôm ñac sêsö ma ñalôm ñawapac atu, ma ñac tigenj-tigenj sêsôm têj in, "Pômdau, mboe aö, a?"

23 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Inj ngac nanj alu anj gêj sip pele tigenj, nanj oc hoc aö asê.

24 Gêj dau oc njandô sa pi Njmalac ndê Atu, tòm yom nanj sêto yêc. Tigenj ngac nanj bu hoc aö asê, nanj oc tap njawapac atu sa, ma tu dinanj-nga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc njayham.”

25 Goc Judas, nanj oc hoc inj asê, nanj sôm, “Kêdôhônj-waga, mboe aö, a?” Ma Yisu sôm, “Tòm nanj am daôm sôm.”

*Yisu gic hu Mwasinj Dabuj
(Mak 14:22-26; Luk 22:15-20)*

26 Têj ndoc njac senj gêj sêndöc, nanj Yisu kôc bolom, gêm danje ma pô kôc-kôc. Goc inj kêj têtj njac-sênjomi ma sôm, “Akôc loc ma anej. Aö nejj njandô dau dec.”

27 Goc inj kôc laclhu wain-nga danj ma gêm danje, ma kêj têtj njac ma sôm, “Mac honj akôc loc anôm.

28 Anej dac wamatinj pwac-nga dau dec. Wakêc sinj tu wasuc lau daêsam si sac kwi-nga.

29 Aö wasôm têtj mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e wanôm wawhinj mac têtj ndoc Damanj ndê gôlinj menj sa tiawê.”

30 Tinjambu njac sem wê danj ma sêsa sêtêtj Lôc Olib si.

*Yisu sôm gwananj bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

31 Ma Yisu sôm têtj njac, “Tu gêtj nanj oc hôc asê aö têtj ôbwêc dindec-nga, dec mac honj oc ahu aö sinj, tòm yom nanj sêto yêc bocdec bu, ‘Aö wandic njac yob domba-nga, ma domba oc sêlhö babalip.’

32 Magoc tinjambu aö oc watisa tiyham, ma wamuñ mac watêtj gamej Galili-nga wandi.”

33 Ma Pita ô yom ma sôm, “Lau honj bu sêhu am sinj, magoc aö oc wahu am sinj dom.”

34 Goc Yisu sôm, “Aö wasôm yom njandô têtj am, têtj ôbwêc dec am oc sêc aö ahuc tidim tö muñ, nanj goc dalec oc tanj.”

35 Magoc Pita sôm têtj inj, “Mba! Gitôm sêndic aö ndu wawhinj am,

aö oc wasêc am ahuc dom!” Ma njgacsênjomi honj sêsôm yom kainj tigenj.

*Yisu tetj mbec mbo ôm Getsemani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)*

36 Goc Yisu ti ndê njgacsênjomi sêtêtj gamej nanj sêsam bu Getsemani, nanj si. Ma inj sôm têtj njac, “Andöc dec ma aö wasa dê wandi ma waterj mbec.”

37 Goc inj kôc Pita, ma Sebedi ndê atu lu sêwhinj inj si. Têtj ndoc dinanj inj ndê njalôm njawapac atu ma kedehe inj.

38 Ma inj sôm têtj njac, “Aö nejj njalôm kêsahê njawapac atu, kêpinj bu oc wambac ndu. Andöc dec ma anem ali awhinj aö.”

39 Goc inj hu njac sinj ma sa ahic gi, ma hu dau anjô andô têtj nom, ma tetj mbec bocdec bu, “Damanj, aö wandac am bu nditôm, nanj goc kôc laclhu njawapac-nga dindec su yêc aö. Magoc êmkuc aö nejj atac whinj dom, kôm tòm am daôm nem atac whinj bu kôm.”

40 Inj tetj mbec su, goc tisa ma mbu têtj njgacsênjomi tö dinanj gi, ma gêlic njac sêyêc bêc sêyêc. Inj unj njac sa, ma ndac Pita, “Bocke? Mac atôm dom bu anem ali awhinj aö gitôm acgatu njasawa danj, a?

41 A nem ali, ma atej mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigenj njamlic kwapac.”

42 Goc inj sa gi ma tetj mbec tiyham ma sôm, “Damanj, am bu kôc njawapac dindec su yêc aö dom, nanj aö wahôc, ma wakôm am nem yom njandô sa.”

43 Inj tetj mbec dau pacndê, ma mbu gi tiyham ma gêlic njac sêyêc bêc sêyêc. Njac tandô hê njac sa njandô.

44 Dec inj hu njac sinj ma sa gi tetj mbec tidim tö-nga, ma sôm yom tigenj dinanj tiyham.

45 Pacndê, ma inj mbu têtj njgacsênjomi gi, ma sôm têtj njac, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ma anjwhanj daôm njapanj? Anjô su nanj! Sêhoc Njmalac ndê Atu asê su, ma ndoc menj sa bu sêkêj inj sip lau sac amba.

46 Atisa ma dandi, bu njac nanj hoc aö asê dec menj su.”

Sêkôc Yisu dôñ
(*Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:1-11*)

⁴⁷ Yisu sôm yom dinan mbo, ma Judas, ngacsêñomi 12 si dan, meñ hóc asê whiñ lau daêsam nan sêkôc bien balin ti sin. Dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêñkin lau dau sêwhin Judas.

⁴⁸ Judas kêñ puc ñac gwanan su bocdec bu, “Ñgac nan mac anñsalê, nan aö wanğutô in tu bu watôc in asê, ma mac akôc in dôñ.”

⁴⁹ Bocdinan in têtñ Yisu gi, ma sôm, “Ôbwêc, Kêdôhônwaga,” ma ngutô in.

⁵⁰ Ma Yisu sôm, “Aneñ silip, gêtñ nan am gauc gêm bu kôm, nan kôm.” Têtñ dinan lau nan sêwhin Judas, nan sêtêtñ Yisu si ma sêkôc in dôñ.

⁵¹ Goc Yisu ndê ngacsêñom dan puc in ndê bien sa, ma pa dabuñsiga ñamata-nga ndê ñgac akiñ ndê danğalañ dan su.

⁵² Magoc Yisu sôm têtñ in, “Kêtñ nem bien mbu sip ñapan tiyham. Asa nan kôc bien sa tu ndic lau-nga, nan oc sêndic in ndu ña bien.

⁵³ Anyalê ñapep bu oc tôm bu aö waten Daman ma in oc kêñ anela tausen ma tausen sêmen ñagahô ma sênem aö sa.

⁵⁴ Tigen aö bu waten bocdinan, dec gêtñ nan sêto yêc muñ su, nan oc ñandô sa ñalêtñ nde?”

⁵⁵ Goc Yisu sôm têtñ lau daêsam dinan, “Bocke dec mac akôc bien ti wapa sin-nga, ma asa amen bu akôc aö dôñ gitôm ñgac kan dan? Tôm bêc hon aö gandôc ti kadôhôn lau gambo lôm dabuñ ñabatêmndö, magoc mac akôc aö dôñ dom.

⁵⁶ Tigen gêtñ hon dindéc hóc asê bu kôm yom nan lau propet sêto pi aö muñ su, nan ñandô sa.” Têtñ dinan Yisu ndê ngacsêñomi hon sêhu in sin ma sêlhö si.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu
(*Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24*)

⁵⁷ Lau nan sêndôhôn yomsu ti lau bata Israel-nga sêkac dau sa su ma

sêhôn sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Kayapas ndê andu. Ma lau nan sêkôc Yisu dôñ, nan sêwê in sêtêtñ andu dau si.

⁵⁸ Pita kêsêlêtñ kêkuc Yisu mbo ahê e hóc asê dabuñsiga ñamata-nga ndê andu. Goc in sôc gi ndôc andu ñatunlôm whiñ lau sin sêyob lôm dabuñ-nga ñatô, bu lic gêtñ bocke oc hóc asê Yisu.

⁵⁹ Dabuñsiga atu-tu ma lau bata hon nan sêndôc †Sanedrin si ton, nan sêñsalê yom tu sêngôlin pi Yisu-nga ma sêkêtñ in sip lau Rom-nga amba bu sêndic in ndu.

⁶⁰ Lau tasan daêsam sêtisa ma sêsôm yom tasan pi in, magoc yom ñandô bu sêngôlin pi in, nan sêtap dan sa dom. Tinambu ñac si lu sêtisa,

⁶¹ ma sêsôm, “In ñgac dec sôm bu in gitôm bu señ Anötö ndê lôm dabuñ su, ma kwê sa tiyham tôm bêc tö.”

⁶² Goc dabuñsiga ñamata-nga tisa ma sôm têtñ Yisu, “Am ngô yom dê sêngôlin pi am, me? Am bu ô yom, me mba?”

⁶³ Magoc Yisu gêm dôñ. Ma dabuñsiga dau sôm, “Sôm yom ñandô yêc Anötö Tali angô-nga! Sôm asê têtñ yac bu am Mesaya, Anötö ndê Atu, me mba?”

⁶⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nan am sôm. Tigen aö wasôm têtñ mac hon, tinambu mac oc alic ñamalac ndê Atu ndôc Anötö Ñaclai Ñadau ndê andô-nga, ma sip meñ ndôc dao ñahô.”

⁶⁵ Têtñ ndoc dabuñsiga ñamata-nga ngô yom dinan, nan tac ñandê atu dec kêc dau ndê ñakwê kic ma sôm, “In ndê yom pi dau dê sac sambuc. Mac hon angô su. Yac dapônda yom dan tu tanğôlin pi in-nga dom.

⁶⁶ Mac gauc gêm sake?” Ma sêto yom ma sêsôm, “In mbac ndu man.”

⁶⁷ Ma sêhê gasôp p i in angô andô, ma sênguluñ amba ma sêpêtñ in. Ma lau ñatô sêtap in,

⁶⁸ ma sêsôm, “Am Mesaya, a? Am bu propet, dec sôm asê bu asa tap am?”

Pita sêc Yisu ahuc
(*Mak 14:66-72; Luk 22:55-62; Jon*

18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Têñ têm dinañ Pita ndöc andu dau ñamakê, ma awhê akind danj têtñ inj gi, ma sôm, “Am ñgac nañ kékuc Yisu Galili-nga whinj.”

⁷⁰ Magoc inj pa dau yêc ñac honj anğô-nga ma sôm, “Mba! Aö kayalê am nem yom ñahu dom.”

⁷¹ Goc inj sa gi kalhac gatam. Ma bawhê danj gêlic inj ma sôm têtñ lau, “Inj ñgac dê, inj ñgac danj nañ kékuc Yisu Nasaret-nga.”

⁷² Ma Pita pa dau tiyham ma sôm yom ñanga, “Yom ñandô! Aö kayalê inj dom!”

⁷³ Ñasawa saun ma lau nañ sêlhac dinañ, sêtêtñ Pita si ma sêsôm, “Lau nañ sêtñkuc inj, nañ si danj am! Yomandô! Am sôm yom ña awha nañ gi tap lau Galili-nga dinañ si sa.”

⁷⁴ Goc inj sôm, “Mba! A ö bu wasôm yom tasan, nañ Anötö ndic aö. Aö kayalê inj dom andô!” Ma ñagahô dalec tanj.

⁷⁵ Dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bocdec, “Am oc sêc aö ahuc tidim tö, goc dalec oc tanj.” Goc inj kölhö sa awê gi, ma tanj dau ndu.

27

Sêwê Yisu têtñ Pailot gi

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)

¹ Têtñ bêbêc ganduc dabun-siga atu-tu ti lau bata Israel-nga honj si ñalôm pitigenj bu sêndic Yisu ndu.

² Goc sêsô inj amba dôñ, ma sêwê inj gi ma sêkêtñ inj sip Pailot amba. Pailot inj Rom si gôlinwaga nañ gêm gôlinj gameñ Judia-nga.

Judas kinj dau ndu

³ Têtñ ndoc Judas gêlic gêtñ dinañ, ma ngô bu sêsôm tidôtñ bu sêndic Yisu ndu, nañ inj ñalôm ñawapac bu inj hoc inj asê. Goc inj kêtñ mone silba 30 dinañ mbu têtñ dabun-siga atu-tu ti lau bata gi.

⁴ Ma inj sôm, “Aö gakôm so, bu aö gahoc ñgac gitêtñ danj asê, ma oc sêkêc inj ndê dac sinj.” Ma ñac sêwê inj awha

ma sêsôm, “Tu sake-nga am sôm têtñ yac? Am daôm nem ñawapac!”

⁵ Dec Judas kêtñ mone dau yêc lôm dabun ñamakê, ma sa gi kinj dau ndu.

⁶ Ma lau dabun-siga dau sêsôm, “Dac hi mone dindec ahuc, ma yac bu dakêtñ sip apa da-nga yêc lôm dabun, dec oc daso yomsu.”

⁷ Goc sêsôm yom tidôtñ bu sêkêc mone dau ma sênemlhi ñgac pec lôñ-nga ndê nom danj, ma sêtñyalinj nom dau sa ti lau apa si ôm sêhôtñ-nga.

⁸ Tu dinañ-nga lau têtñ dindec-nga sêsam gameñ dau bu ‘Nom ti Dac.’

⁹ Bocdinañ yom nañ propet Jere-maya sôm, nañ dec ñandô sa. Sêto yom dau yêc bocdec bu:

Lau Israel-nga sêkêc mone silba 30 nañ sêtñyalinj sa ti inj ndê ñaôli, nañ sa,

¹⁰ ma semlhi ñgac pec lôñ-nga ndê nom, tôm Pômdau kêtñ yatu aö. [Sek 11:12-13]

Pailot kêsü Yisu

(Mak 15:2-15; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16)

¹¹ Sêkêtñ Yisu kalhac gôlinwaga Pailot anğô-nga, ma inj ndac Yisu, “Am lau Israel si Kinj, a?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nañ am daôm sôm.”

¹² Têtñ dinañ dabun-siga atu-tu ma lau bata Israel-nga sêtñgôlinj yom pi inj, magoc inj ô ñac si yom dom.

¹³ Goc Pailot ndac inj, “Am ngô yom nañ sêtñgôlinj pi am, me mba?”

¹⁴ Magoc Yisu ô yom nañ sêtñgôlinj pi inj, nañ danj dom. Ma tu dinañ-nga Pailot hêdaê ñandô.

¹⁵ Tôm yala honj, têtñ ndoc lau Israel sêndê Mwasinj Pasowa-nga, nañ Pailot kékuc lêtñ danj bocdec bu. Lau Israel-nga oc sêndac ñgac gapocwalô-nga danj, dec inj oc êngapwêc inj su têtñ ñac.

¹⁶ Têtñ ndoc dinañ ñgac danj ndöc gapocwalô. Inj ndê ñaê Barabas, ma lau honj sêtñyalê bu inj ñgac sac sambuc.

¹⁷ Goc Pailot ndac lau daêsam dinañ bu, “Mac atac whinj bu wahu asa sinj

têñ mac? Barabas, me Yisu nan sêsam bu Kilisi?”

18 Pailot kêyalê bu lau dabuñsiga dau sem lêmuñ Yisu ñambwa, ma tu dinañ-nga dec sêkêñ Yisu têñ in. Bocdinañ in gauc gêm bu êngapwêc Yisu su.

19 Ma gêñ dan tiyham. Têñ n doc Pailot ndôc in ndê pôn êmatôc yom-nga, nan in ndê awhê kêñ yom têñ in bocdec bu, “Kôm gêñ dan têñ ñgac gitêñ dinañ dom, bu kwahic dec aö gayêc mbê pi in, nan kôm aneñ ñalôm ñawapac ñandô.”

20 Magoc dabuñsiga atu-tu ti lau bata sêli lau ñalôm sa, ma sêndac Pailot bu hu Barabas sin têñ ñac, ma ndic Yisu ndu.

21 Dec Pailot ndac ñac tiyham, “Mac atac whin bu wahu ñgac lu dec si asa sin têñ mac?” Ma sêsôm, “Barabas!”

22 Goc in ndac, “Bocdinañ aö wakôm sake têñ Yisu nan sêsam bu Kilisi?” Ma ñac hon sêsôm bu, “Ndic in pi a gicso dau ndi.”

23 Magoc Pailot ndac, “Tu sake-nga? In kôm giso bocke?” Tigen ñac sêmbwêc atu, “Ndic in pi a gicso dau!”

24 Pailot kêyalê bu ñac oc sêsôc in ndê yom ñapu dom, ma ñac sêli dau sa ñandô. Bocdinañ in kôc bu, ma kêgwasin amba yêc ñac hon añgô-nga, ma sôm, “Gêñ dec sip mac amam. Aö wawêkain ñgac dindêc ndê dac ñagêyô wawhin mac dom.”

25 Ma lau hon sêsôm, “In ndê dac ñagêyô men pi yac ti yac mba balêkoc.”

26 Goc Pailot kêgapwêc Barabas su têñ ñac, ma kêñ Yisu têñ in ndê lau sin-nga bu sêhi in ñamlic ñandê, ma sêndic in ndu pi a gicso dau.

*Lau sin-nga sêsu Yisu susu
(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)*

27 Pailot ndê lau sin-nga sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ña-malac lôm si, goc sêta lau sin-nga hon sêkac sa sêmen, ma sêngihi in ahuc.

28 Sêkôc in ndê ñakwê balin su, ma sêkêñ in sôc ñakwê kokoc balin tôm kin sêsôc.

29 Ma sêwhê wac kêma ma sêkêñ in uñ gitôm sunsun. Ma sêkêñ a dan in

gêm kôm yêc amba andô-nga gitôm kin si tôc. Goc sêpôn haduc têñ in, ma sêsu in susu ma sêsôm, “Ei! Datoc lau Israel si kin dindêc sa man!”

30 Sêhê gasôp pi in, ma sêkôc a dau su yêc in, ma sic in pi ñagôlôn tidim daêsam.

31 Sêsu in susu pacndê, goc sêkac ñakwê dinañ su, ma sêkêñ in sôc dau ndê ñakwê sa tiyham. Goc sêwê in sêsa malac Jerusalem ñamakê si, bu sêndic in ndu pi a gicso dau.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

32 Têñ ndoc sêwê Yisu sêsa si, nan sêtap ñgac apa dan sa, nan men akêñ malac Sairin. In ndê ñaê Saimon. Ma sêkac in bu êmbalañ Yisu ndê a gicso dau.

33 Ma ñac si e sêhêc asê gameñ nan sêsam bu Golgota. (Ñaê dau danem kwi bu ‘Gameñ Ñakêcyha-nga.’)

34 Lau sin-nga sêkêñ bu ñamakic sip laclu dan whin wain, ma sêkêñ têñ Yisu nôm. In kêsahê ma tec.

35 Goc ñac sic in pi a gicso dau. Ma tinambu sêwhê in ndê ñakwê kôc, ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke.

36 Pacndê su, goc sêndôc sic ma tatin in.

37 Ma yom nan lau bata Israel-nga sêngôlin pi in, nan sêto ma sêkêñ kalhac a gicso dau ñahô. Yom dau sôm bu, “Ñgac dindêc in Yisu, lau Israel-nga si Kin.”

38 Têñ bêc dinañ ñac sic ñgac kan lu sêpi a gicso dau sêwhin Yisu, dan kêgalêñ Yisu ndê andô-nga, ma dan kêgalêñ gasê-nga.

39 Lau nan sêñsêlêñ si sêmen sêndahin ñasu ma sêtan bôlê Yisu.

40 Ma sêsôm, “Am ñgac nan sôm bu sen lôm dabuñ su, ma kwê sa tiyham tôm bêc tö. Am bu Anötô ndê Atu, nan goc nem daôm si ma sip mwen!”

41 Ma ñalêñ tigen dinañ dabuñsiga atu-tu ti lau nan sêndôhôn yomsu ma lau bata sengec in.

42 Ma sêsôm têtj dau, “Inj gêm lau ñatô sa, magoc gitôm dom bu nem dau sa! Inj lau Israel-nga si Kinj, a? Inj bu sip menj akêtj a gicso dau menj, dec yac oc dakêtj whinj inj.

43 Inj kêtj whinj Anötö ma sam dau bu Anötö ndê Atu. Anötö bu tac whinj inj, dec oc nem inj si.”

44 Ma ñgac kanj lu nanj sic injlu sêpi a gicso, nanj sêsôm yom kainj tigenj dinanj pi Yisu.

Yisu mbac ndu
(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

45 Têtj ac kac lhu, ñasec atu gêm gamej sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga.

46 Ma têtj 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu ‘Anej Anötö, anej Anötö, tu sake-nga am hu aö sinj?’)

47 Lau nanj sêlhac sêmpinj, nanj sêngô inj ñapep dom ma sêsôm, “Inj ta Elaija.”

48 Ma ñgac danj kêtj gi ma kêtj sôwam danj sip wain ñamakic, goc sô dônj pi a baliñ danj, ma puc pi Yisu whasuj bu inj nôm.

49 Ma lau ñatô sêsôm, “Hu inj sinj ma dalic. Elaija oc menj nem inj sa, me mba?”

50 Têtj dinanj Yisu mbwêc awha atu tiyham, ma mbac ndu.

51 Têtj ndoc dinanj po baliñ nanj kêgalênj lôm dabuj ñalôm, nanj dau kic gi lu, kalhac ñahô-nga e gi têtj ñapu-nga. Ma tiyhô gêm ma hoc atu-tu daêsam popoc.

52 Ma sêhôt sêhôt kôc, ma lau dabuj daêsam nanj sêmbac ndu su, nanj sêtisa sêmbo tali tiyham.

53 Ñac sêsa akêtj sêhôt sêmênj, ma tiñambu têtj ndoc Yisu tisa su, goc sêsôt malac dabuj Jerusalem si, ma sêhoc dau asê têtj lau daêsam sêlic.

54 Têtj ndoc ñgac bata sinj-nga ti inj ndê lau nanj sêyob Yisu sêmbo, nanj sêlic tiyhô ti gêtj honj dinanj, dec sêtöt dau atu, ma sêsôm, “Yomandô! Ñgac dec inj Anötö Atu!”

55 Ma lauwhê daêsam sêlhac ahê ma sêlic gêtj honj dinanj. Ñac lauwhê

nanj sêñkuc Yisu akêtj gamej Galili-nga sêmênj, ma sem akinj inj.

56 Maria Magadala, ti Jems lu Joses dinda Maria, ma Sebedi nawhê (Jon lu Jems dinda) sêmbo sêwhinj lauwhê dinanj.

Josep kêtj Yisu ndê ñamlanj yêc hoc ñasuj

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

57 Lau nanj sêñkuc Yisu, nanj si danj inj ñgac ti lêlôm nanj ndê ñaê Josep, ma inj menj akêtj malac Arimatiya. Têtj telha dinanj,

58 inj têtj Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlanj. Pailot gôlôc ma kêtj yom têtj inj ndê lau sinj-nga bu sêhu Yisu ndê ñamlanj sinj têtj Josep.

59 Dec Josep sa gi, kôc Yisu ndê ñamlanj ma kêpanj si ña po ñawasi danj.

60 Ma inj kôc sa gi ma kêtj yêc inj dau ndê sêhôt, nanj sêlênj gwanañ su yêc hoc ñalôm. Ma Josep kêpi hoc atu danj gi ndôc sê awha ahuc, goc kôlhô gi.

61 Têtj ndoc dinanj Maria Magadala lu awhê danj ñaê Maria, sêndôc sêhôt ñamakê ma sêlic.

Lau sinj-nga sêyob sêhôt

62 Sic Yisu pi a gicso dau têtj bêc nanj lau Israel sêmasañ dau tu Sabat-nga, ma têtj ñagalañsê dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêtêtj Pailot si.

63 Ma sêsôm, “Ñgac atu. Yac gauc gêm yom danj nanj ñgac tasanj dau sôm têtj ndoc inj mbo tali. Inj sôm bu mbac ndu ma tiñambu bêc tö ñinga inj oc tisa tiyham.

64 Bocdinañ ndic atu lau bu sêyob sêhôt e bêc tö ñinga su. Mboe inj ndê ñgacsêñomi oc sêmênj ma sênem kanj inj ndê ñamlanj, ma sêsôm têtj lau bu inj tisa su. Inj kêsau lau ma sôm bu inj Mesaya dau, magoc ñac bu sêkôm tasanj dau, oc hôt gêlêc tasanj nanj inj kôm ñamata-nga, nanj su.”

65 Goc Pailot sôm têtj ñac, “Akôt lau sinj-nga sa andi, ma akêtj ñac sêyob sêhôt ñanga.”

66 Goc sêsa si ma sêsap hoc nanj ti gatam sêhôt-nga, nanj dônj ñanga ña a

nakwi bu lau danj sêkac sa dom. Ma sêkênj lau sinj-nga sêyob.

28

Yisu tisa

(Mak 16:1-13; Luk 24:1-12)

¹ Bêc Sabat-nga meŋ gi su, ma têtj wake ŋabêc ŋamata-nga, Maria Magadala lu awhê danj ŋaê Maria sêti têtj bêbêc ganduc ma sêsa si bu sêlic sêhô dau.

² Têtj ndoc dinanj tiyhô gêm atu, ma Pômdau ndê aŋela danj sip akêtj undambê meŋ, ma kêpi hoc nanj ndöc sê awha ahuc, nanj su, goc pi gi ndöc ŋahô.

³ Inj ndê ŋawasi pô gameŋ gitôm sickac, ma inj ndê ŋakwê sêp sambuc.

⁴ Têtj ndoc lau sinj-nga sêlic inj, nanj sêtöc dau atu ma sêntitec. Ma ŋac tagôlô ma sêhu dau sêyêc gitôm lau batê.

⁵ Ma aŋela dau sôm têtj awhê lu, “Atöc daôm dom. Aö kayalê bu amlu aŋsalê Yisu nanj sic inj ndu pi a gicso dau.

⁶ Inj mbo lec dom. Inj tisa su tôm inj sôm gwananj su. Amenj alic gameŋ nanj sêkênj inj yêc nanj.

⁷ Goc ambu andi ŋagahô, ma asôm têtj inj ndê ŋacêsêŋomi bu inj tisa akêtj lau batê-nga su. Ma inj oc muŋ mac ndi mbo gameŋ Galili-nga. Yêc dindê mac oc alic inj. Kwahic dec aö gahoc yom dindêc asê têtj amlu, ma amlu aŋgô su.”

⁸ Têtj ndoc dinanj awhê lu dau sêlhô si bu sêkênj ŋawaê dau têtj Yisu ndê ŋacêsêŋomi. Injlu si ti atac ŋayham atu, magoc ŋalôm lu-lu ma sêtöc dau. Sênti sêmbu seŋ,

⁹ ma ŋagahô Yisu hoc dau asê têtj injlu ma hê mwalêc injlu. Goc injlu sêtigasuc inj ma sêhu dau sêyêc nom. Ma sêkôc inj sip gahi ma sêmpinj inj.

¹⁰ Goc Yisu sôm têtj injlu, “Atöc daôm dom. Andi ma asôm têtj anej asidôwai hoŋ bu sêtêtj Galili sêndi, ma ŋac oc sêlic aö yêc dindê.”

¹¹ Têtj ndoc nanj awhê lu dinanj sêmbu seŋ, nanj lau sinj-nga ŋatô nanj sêyob sêhô dau, nanj sêmbu sêtêtj Jerusalem si. Ma sêkênj ŋawaê têtj dabuŋsiga atu-tu, pi gêtj hoŋ nanj sêlic.

¹² Goc lau dabuŋsiga dau sêkac lau bata sa, ma sêmasanj yom pi gêtj dau. ŋac semlhi lau sinj-nga ŋa mone atu,

¹³ ma sêsôm têtj ŋac, “Mac asôm têtj lau bu, “Têtj ôbwêc yac ayêc bêc ayêc. Ma inj ndê ŋacêsêŋomi sêmeŋ, ma sem kanj inj ndê ŋamlanj.’

¹⁴ Ma Pailot bu ŋgô bu mac ayêc bêc, dec yac oc amasanj yom awhinj inj, bu mac atap matôc sa dom.”

¹⁵ Bocdinaŋ lau sinj-nga sêkôc mone dau sa, ma sêkôm tôm lau bata Israel-nga sêsôm têtj ŋac. Ma yom dau tiapa yêc lau Israel-nga ŋalôm, ma lau ŋatô sêsôm e meŋ têtj kwahic dec.

Yisu hoc dau asê têtj ŋacêsêŋomi

¹⁶ Têtj ndoc dinanj ŋacêsêŋomi 11 sêsa sêtêtj lôc nanj yêc gameŋ Galili-nga si, gitôm Yisu sôm têtj ŋac muŋ su.

¹⁷ Têtj ndoc sêlic inj, nanj sêpônj haduc ma sêmpinj inj. Magoc ŋac si lau ŋatô atac lu-lu.

¹⁸ Goc Yisu tigasuc ŋac ma sôm, “Anötö kêtj ŋaclai têtj aö pi gêtj undambê ti nom-nga hoŋ.

¹⁹ Bocdinaŋ atêtj gameŋ hoŋ andi ma andôhônj lau e sêŋyalê aö ma sêkênj whinj aö. Anjku ŋac anem Damba, Atu, ma ŋalau Dabuŋ aŋgô.

²⁰ Ma andôhônj ŋac bu danja wambu yom hoŋ nanj aö gac atu mac. Ma aŋyalê pi ŋandô bu aö oc wambo wawhinj mac ŋapanj, e nom ŋatêm pacndê.”

Lau sinj-nga sêsôm Yisu tisa ŋawaê

Mak ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Mak in Yisu ndê ñgacsêñomi 12 si dan dom, magoc in tiatu yêc Jerusalem ma gêlic gêñ hon nan Yisu kôm têt ndoc dinañ. Tinambu Mak kêsêlêñ whin Pita têt ndoc Pita gêm mêtê, ma to ñawaê ñayham pi Yisu kêkuc mêtê nan Pita gêm. Lau ñatô gauc gêm bu yom nan Mak to yêc 14:51-52 nan hêganôn in dau. Tinambu in gêm Pol lu Banabas sa tu inlu si gwelen-nga. Alic yom ñatô pi in yêc Apo 12:12, 25; 13:5, 13; 15:36-39, ma yêc Kol 4:10 ma 2 Tim 4:11.

Mak to yom daêsam pi gwelen nan Yisu kôm, magoc yom daêsam nan Yisu sôm tu bu êndôhôn lau-nga, nan in to dom.

*Jon kêmasañ Yisu ndê señ
(Mat 3:1-12; Luk 3:2-16)*

¹ Yom dindéc gic hu ñawaê ñayham pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi.

² Muñ-nga, propet dan to yom nan Anötö sôm têt in ndê Atu bocdec bu:

Aö wakêñ aneñ ñgac aheñ-nga muñ am. In oc êmasañ am nem señ.
[Mal 3:1]

Ma propet Aisaya to Anötö ndê yom pi ñgac aheñ-nga dau bocdec bu:

³ Ñamalac dan ta yom mbo gameñ sawa bocdec bu, ‘Amasañ Pômdau ndê señ tisolop. Amasañ nem ñalôm bu akôc in sa.’ *[Ais 40:3]*

⁴ Yom dau ñandô sa pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga, nan tinambu hóc asê ma gêm mêtê mbo gameñ sawa. In sôm têt lau bu sêlin sangtu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac siñ, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi.

⁵ Lau daêsam akêñ malac Jerusalem, ma akêñ malac hon yêc gameñ Judia-nga, sêsa sêtêñ Jon si. Ñac sêhoc si sac asê, ma in kêku ñac yêc Bu Jordan.

⁶ Jon sôc ñakwê nan sêmasañ ña kamel ñamliclu, ma kic piñkap yêc in ñampêbalê. Ma in gêñ gêñ bambalin gitôm wakô ma lêp.

⁷ In gêm mêtê ma sôm têt lau bocdec bu, “Ñgac dan oc meñ êñkuc aö, nan ndê ñaclai hóc gêlêc aö neñ su. Aö ñgac ñambwa dec gitôm dom bu wati in ndê ñgac akin nan pôn sic ma kêgapwêc in ndê atapa ñawalô.

⁸ Aö kaku mac ña bu ñambwa, tigen in oc êñku mac ña Ñalau Dabuñ.”

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

⁹ Têt têt dinañ Yisu meñ akêñ malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga, ma hóc asê Jon. Ma Jon kêku in yêc Bu Jordan.

¹⁰ Têt ndoc Yisu pi akêñ bu meñ, in gêlic undambê kac sa, ma Ñalau Dabuñ gêm balusi anğô, ma sip têt in meñ.

¹¹ Goc awha dan sa akêñ undambê, nan sôm, “Aö Atuñgac atac whin-nga am. Aö gatisambuc am ñandô.”

Sadañ kêsahê Yisu

(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

¹² Dinañ su, goc Ñalau wê Yisu sa gameñ sawa gi, ma in mbo tawasê.

¹³ Tôm bêc 40 in mbo gameñ sawa, ma Sadañ kêsahê bu êntôm in. In mbo whin bôc gameñ sawa-nga, ma anjela sem akin in.

Yisu gic hu in ndê gwelen

¹⁴ Tinambu †Herod kêkin in ndê lau siñ-nga bu sêkôc Jon dôn, ma sêkêñ in ndôc gapocwalô. Têt têt dinañ Yisu gêm mêtê ma hoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têt lau yêc gameñ Galili-nga.

¹⁵ In sôm, “Têt nan Anötö kêyalin sa, nan meñ sa su. †Anötö ndê gôlin meñ kêpin su. Bocdinañ anem nem ñalôm kwi, ma akêñ whin Anötö ndê ñawaê ñayham.”

Yisu mbwêc laungac hale tu sêñkuc in-nga

(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)

16 Têñ bęc dañ Yisu kêsêlêñ mbo Bugictonj Galili ñamakê, ma gêlic Saimon lu asi Andru. Inlu ñgac lu sêkôc i-ñga, ma sem gwelenj sêkêñ wasañ sip bu sêmbo.

17 Ma Yisu sôm têtñ inlu, “Amlu amenj anjuc aõ, ma aõ wakêñ amlu ahê ñamalac sêmenj sêñkuc aõ, tòm nanj kwahic dec amlu ahê i.”

18 Ma ñgahô inlu sêtec si wasañ yêc, ma sêñkuc inj.

19 Inj kêsêlêñ ñasawa saunj, ma gêlic Sebedi ndê atu lu, Jems lu Jon. Sêndöc wanj dañ ma sêmasañ si wasañ nanj kic.

20 Yisu mbwêc inlu bu sêmenj sêñkuc inj, goc sêhu damba Sebedi ti lau nanj sêkôm gwelenj sêwhinj inj, nanj sinj sêmbo wanj, ma sêñkuc Yisu.

Yisu kêdôhônj lau ma soc ñalau sac yêc malac Kapenaom (Luk 4:31-37)

21 Yisu kôc lau hale dinanj ma sêñsêlêñ sêtêñ malac Kapenaom si. Sêhóc asê têtñ bęc Sabat-ñga dañ, ma Yisu sôc ñlôm wê-ñga gi, ma gic hu kêdôhônj lau.

22 Ma lau Kapenaom-ñga sêhêdaê tu inj ndê yom-ñga, bu inj kêdôhônj ñac gitôm kêdôhônjwaga ti ñaclai atu, hóc gêlêc lau Israel si ñkêdôhônjwaga yomsu-ñga honj su.

23 Ñgac dañ ndöc lôm wê-ñga dinanj, nanj ñalau sac mbo inj ndê ñalôm. Inj ta yom bocdec bu,

24 “Ei! Yisu Nasaret-ñga. Aõ kayalê am, am ñgac dabunj nanj Anötö kêkinj. Am bu kôm sake têtñ yac? Am mwenj bu senj yac su, a?”

25 Magoc Yisu hec yom ñalau sac ma sôm, “Am mamanj ma hu inj sinj!”

26 Goc ñalau sac kêmwananj ñgac dau ti ñanga ma hu inj sinj ti mbwêc atu.

27 Tu dinanj-ñga lau honj sêhêdaê ma sêndac dandi, “Gêñ bocke dec? Inj kêdôhônj yac ña lêtñ wakuc ma ti ñaclai atu. Ma inj kôc ñaclai pi ñalau sac whinj,

bu inj kêtñ yatu ñac, ma sêsôc inj ndê yom ñapu.”

28 Ma tinjambu lau sic minj yom pi gêtñ dau, e ñgahô enj inj ndê waê gêm gameñ Galili-ñga honj ahuc.

Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa (Mat 8:14-17; Luk 4:38-43)

29 Ñac sêhu lôm wê-ñga dinanj sinj, ma Saimon lu Andru sêkôc Yisu, Jems ma Jon ma sêtêñ inlu si andu si.

30 Saimon ndê lawawê gêmbac lic ñandê ma yêc andu dau ñalôm, ma lau sêkêñ ñawaê têtñ Yisu.

31 Bocdinañ Yisu têtñ inj gi, kêm inj sip amba ma kenj inj sa. Ma gêmbac hu awê dau sinj, ma inj gêm akinj ñac.

32 Têtñ telha dinanj têtñ ndoc ac gi sip, nanj lau malac-ñga sêhonj lau gêmbac daêsam ti lau nanj ñalau sac sêmbo si ñalôm, ma sêkôc ñac sêtêñ Yisu sêmenj.*

33 Lau malac-ñga honj sêkac dau sa, sêmbo andu dau ñamakê.

34 Ma Yisu gêm lau ti gêmbac tidau-tidau daêsam dinanj sa, ma soc ñalau sac daêsam su yêc lau. Tigenj inj kêtñ yao ñalau sac bu sêsôm inj asê dom, ñahu bu ñac sêñyalê bu inj ñMesaya dau.

Yisu hu malac Kapenaom sinj (Luk 4:42-44)

35 Têtñ ñagalañsê ac pi menj su dom ma Yisu tisa ma hu malac dau sinj. Inj sa gi bu mbo tawasê ma tenj mbec.

36 Saimon ma lau ñatô nanj sêwhinj inj, nanj sêsa si bu sêñsalê inj.

37 Ma têtñ ndoc sêtap inj sa, nanj sêsôm têtñ inj bu, “Lau honj sêñsalê am.”

38 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aõ oc wambo malac tigenj dinanj dom. Dalhõ datêñ malac nanj sêyêc gameñ ñamakê-ñga dandi, bu wanem mêtê wambo dinanj. Tu gwelenj dinanj-ñga dec aõ gameñ.”

* 1:32: Lau Israel si yomsu Sabat-ñga gic yao lau bu sêñsêlêñ senj baliñ me sêkôm gwelenj têtñ bęc Sabat-ñga dom. Magoc bęc Sabat-ñga ña-yao pacndê têtñ ndoc ac gi sip. Tu dinanj-ñga dec lau sêhônj e ac gi sip su, goc sêkôc si lau gêmbac sêtêñ Yisu si.

39 Ma tinambu in kêsêlên golom-golom malac hon yêc gameŋ Galili-nga. In gêm mêtê mbo lau si lôm wê-nga, ma soc ŋalau sac daêsam su yêc lau.

Yisu kôm ngac ti gêmbac leprasi ŋayham sa

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Têŋ bêc dan, ngac ti gêmbac tlep-rasi dan têtŋ Yisu gi. In pôn haduc ma ten Yisu bu nem in sa. In sôm, “Am bu tac whin, dec gitôm bu am oc kôm aô ŋamlic ŋawasi sa.”

41 Yisu tawalô in, dec kêmatôc amba sa gi ma kêmasac in, ma sôm, “Aô atac whin, dec wasôm têtŋ am bu ŋamlic ŋawasi sa.”

42 Ma ŋagahô en gêmbac dau hu in sin, ma in ndê ŋamlic ŋawasi sa.

43-44 Goc Yisu kêkin in têtŋ t̄dabuŋ-siga gi, ma sôm ti ŋaŋga têtŋ in, “Am ngô! Gêŋ nan kwahic dec hóc asê am, nan sôm asê têtŋ lau dan dom. Tigen têtŋ dabuŋsiga ndi, ma tóc daôm têtŋ in bu lic bu am nem ŋamlic ŋawasi sa su. Ma kêŋ da tu am ŋamlic ŋawasi sa-nga tôm yomsu nan Moses kêŋ têtŋ yac. Ma ŋalên dinan lau hon oc sênyalê bu am ŋamlic ŋayham sa.”

45 Ma ngac dau sa gi ma gic min pi gêŋ dau e yom dau tiapa. Tu dinan-nga lau hon takwê Yisu, dec in tec bu sôc malac dan yêc lhu. In mbo gameŋ ŋamakê-nga, magoc lau akêŋ gameŋ hon sêwê sêtên in si napan.

2

Yisu kôm ngac bôlin dan ŋayham sa
(Mat 9:1-8; Luk 5:18-26)

1 Bêc natô giŋga su, goc Yisu sôc malac Kapenaom tiyham. Ma lau malac-nga sêngô ŋawaê bu in mbu men ndôc andu dan.

2 Goc lau daêsam sêkac dau sa, ma Yisu gêm mêtê nac. Lau daêsam andô sêkac sa e ŋasawa mba yêc andu ŋalôm ma yêc ŋasactô bocdinaŋ.

3 Ma laungac hale sêmbalan ngac bôlin dan yêc sac dan sêmen, ma bu sêtên Yisu sêndi.

4 Magoc lau daêsam dinan sem gameŋ ahuc, ma tu dinan-nga dec nac sêpi andu ŋapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa ma sêmasan ŋalasê dan yêc gameŋ nan Yisu kalhac, nan ŋahô-nga. Goc sêŋwhan sac ti ngac bôlin sip têtŋ Yisu gi.

5 Yisu gêlic gêŋ dinan ma kêyalê bu nac sêkên whin in, goc sôm têtŋ ngac bôlin, “Aneŋ balê, kwahic dec aô wasuc am nem sac kwi.”

6 Têtŋ ndoc dinan kêdôhônŋwaga yomsu-nga natô sêndôc andu dau. Sêngô Yisu ndê yom dau, ma gauc gêm yêc nac si ŋalôm,

7 “Anötô tigen gitôm bu suc sac kwi. Ma bocke ngac dindê sôm yom kain dinan? In ndê yom sac sambuc.”

8 Yisu kêyalê ŋagahô bu nac gauc gêm yom bocdinaŋ, dec in sôm têtŋ nac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinaŋ?”

9 Mac akêŋ whin dom bu aneŋ ŋaclai yêc bu wasôm têtŋ ngac bôlin dindêc bu wasuc in ndê sac kwi. Bocdinaŋ aô wasôm têtŋ in, “Tisa, kôc nem mbô sa ma êmsêlên.”

10 Ma têtŋ têtŋ mac alic aneŋ yom dau ŋandô sa, dec anjalê bu Anötô kêŋ ŋaclai têtŋ t̄ŋamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ŋamalac si sac kwi whin.” Goc Yisu sôm têtŋ ngac bôlin,

11 “Aô wasôm têtŋ am bu tisa, kôc nem mbô sa, ma lhô têtŋ nem andu ndi.”

12 Ma ngac dau tisa yêc lau hon aŋgô-nga, kôc ndê mbô sa ma kôlhô gi. Gêŋ dau kôm lau hon sêhêdaê ŋandô. Sêmpiŋ Anötô ma sêsôm, “Gêŋ kain dindêc, yac alic dan su dom.”

Yisu kêgalêm Liwai bu êŋkuc in
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Tinambu Yisu sa gi mbo bugicton ŋamakê tiyham. Lau daêsam sêsa si sêŋkuc in, ma in kêdôhônŋ nac.

14 Ma tinambu in kêsêlên gi e gêlic t̄Liwai, Alpayas ndê atungac ndôc ndê mala kôc takis-nga. Goc Yisu sôm têtŋ in, “Êmkuc aô.” Ma Liwai tisa ma kêkuc in.

15 Têñ béc dan Yisu ti in ndê ngacsêñomi señ gêñ sêndöc Liwai ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga ma lau daêsam nan lau bata Israel-nga sêsam bu lau sac nan sêndöc sêwhin ñac, bu lau kain dinan sêñkuc Yisu tòm béc hon.

16 Ma lau †Palêsai si kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô sêlic bu Yisu gêñ gêñ ndöc whin lau takis-nga ti lau sac dinan. Goc sêsôm têt in ndê ngacsêñomi, “Tu sake-nga in gêñ gêñ whin lau takis-nga ti lau sac?”

17 Yisu ngô yom dau, ma sôm têt ñac, “Lau nan sêlic dau bu gêmbac mba, nan oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêñsalê dokta. Aö gameñ bu wanğalêm lau nan sêlic dau bu lau gitêt, nan sa dom, aö gameñ bu wanğalêm lau sac sa.”

*Yao gêñ daney-nga-nga
(Mat 9:14-15; Luk 5:33-35)*

18 Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê †sêñomi ti lau Palêsai sêkêt béc ñatô bu sêñ gêñ dom tu gauc nem Anötö-nga, magoc Yisu ndê ngacsêñomi sêkôm dom. Ma lau ñatô sêmeñ ma sêndac Yisu bocdec bu, “Tu sake-nga Jon ndê sêñomi ma lau Palêsai si sêñomi sêhu gêñ daney-nga sin tu gauc nem Anötö-nga, magoc am nem ngacsêñomi sêkôm dom?”

19 Goc Yisu sôm têt ñac, “Ngac nem awhê-nga dan bu êñgalêm lau sa sêmbô sêwhin in bu sêñ mwasin nem awhê-nga, dec oc tòm dom bu sêhu gêñ daney-nga sin têt ndoc ngac dau mbo whin ñac. Nalên tigen kwahic dec aö gambo gawhin aney ngacsêñomi ma oc tòm dom bu sêhu gêñ daney-nga sin.

20 Tigen ndoc oc meñ nan lau oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têt ndoc dinan ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lêt dahu gêñ daney-nga sin-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
(Mat 9:16-17; Luk 5:36-39)*

21 Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nan kic, nan dom. Bu po wakuc oc hóc ñakwê akwa kic, ma gêñ dau oc tisac sambuc.

22 Ma têt ndoc lau s êmasan wain wakuc, nan sêkêc sip béc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hóc ñamlic akwa kôc ma wê sa ñinga. Ma béc ñamlic oc tisac bocdinan. Wain wakuc dakêc sip béc ñamlic wakuc.”

*Yisu in Pômdau béc Sabat-nga
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

23 Têt béc Sabat-nga dan Yisu ti ndê †ngacsêñomi sêñsêlên sêmbô lôcwha dan nan gic ôm wit-nga dan kic. Ma in ndê ngacsêñomi sêkôc wit ñandô ñatô bu sêñ.

24 Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêñ dau ma sêsôm têt in, “Lic gêñ nan am nem ngacsêñomi sêkôm. Tu sake-nga ñac sêkôm gwelen nan yac neñ yomsu gic yao bu dakôm têt béc Sabat-nga dom?”

25-26 Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nan sêto pi gêñ nan Kin Dawid kôm. Mac asam su, me? Têt ndoc nan Abiata in †dabuñsiga ñamata-nga, nan Dawid ti lau nan sêwhin in, nan sêpôn da dau ma gêñ yô ñac. Goc Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma gêñ bolom dabuñ nan lau sêkêt ti da, nan Moses kêt yao bu lau dabuñsiga tawasê oc sêñ. Ma in kêt têt lau nan sêmbô sêwhin in, ma ñac señ. Magoc lau dan sêñgôlin yom pi Dawid ma sêsôm bu in kêtgil yomsu lec dom.”

27 Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Bocdinan akôc gauc ñapep pi yomsu. Anötö kêt béc Sabat-nga bu nem ñamalac sa. In kêt ñamalac tu béc Sabat-nga dom.

28 Ñamalac ndê Atu in gêñ hon ñadau, ma in Pômdau Sabat-nga whin.”

3

*Yisu kôm ngac amba balê ñayham sa têt béc Sabat-nga
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

1 Têt béc dan tiyham Yisu sôc lôm wê-nga gi. Ma ngac amba tibalê dan ndöc.

2 Palêsai ñatô sêñsalê yom bu sêñgôlin pi Yisu, dec sêt in ñapep bu

mboe in oc kôm ngac dau nayham sa têt bêt Sabat-nga, dec nac oc sêsôm bu in kêtîlî yomsu Sabat-nga.

³ Yisu sôm têt ngac nan amba tibalê, “Tisa, ma lhac nalhu whin aö.”

⁴ Dec in ndac lau hon bocdec bu, “Gêt bocke oc êngilî yomsu Sabat-nga? Dakôm nayham têt lau, me dakôm sac têt lau? Danem namalac sa, me datec nac sêmbac ndu?” Magoc nac hon sem dôh.

⁵ In tahê nac ma tac nandê sa, ma nalôm nawapac tu nac si nalôm nadandi-nga. Goc in sôm têt ngac dau, “Êmatôc amam.” Ma ngac dau kêmâtôc amba, ma amba dau nayham sa tiyham.

⁶ Têt dinan lau Palêsai sêhu lôm wê-nga dau sin ma sêsa si. Ma nac sêndöc sêwhin lau Israel-nga nan tac whin Herod ma lau Rom-nga si gôlin, ma nac hon sêkôc gauc pi lêt sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu kêtôhôn lau ma kôm gêmbac nayham sa
(Luk 6:17-19)

⁷ Yisu ti ndê ngacsênomi sêtêt bugic-ton si, ma lau daêsam sênkuc nac. Nac lau akêt gamen Galili-nga ma gamen Judia-nga,

⁸ ma akêt malac Jerusalem ma akêt gamen Judia ma Idumia-nga ma akêt Bu Jordan nadannga, ma akêt malac Taya ma Saidon nagamen. Lau daêsam dinan sêngô nawaê pi gêt nan Yisu kôm, dec sêsa sêtêt in si.

⁹ Yisu gêlic lau ton atu nan bu sêngapin in sa, dec sôm têt ndê ngacsênomi bu sêmasan wan saun dan tu in pi ndi ndöc-nga.

¹⁰ In sôm yom dinan nahu bu in kôm lau gêmbac daêsam nayham sa su e lau daêsam ti gêmbac sêkôm mwasac bu sêmasac in.

¹¹ Ma têt ndoc lau ti nalau sac sêlic in, nan sêhu dau sêyêc in angô-nga, ma nalau dau sêmbwêc yom asê bocdec bu, “Am Anötö ndê Atu.”

¹² Tigen Yisu kêt gic yao nannga bu sêsôm in nahu asê dom.

Yisu kêtalin ngacsênomi 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Tinambu Yisu pi lôc dan gi ma mbwêc lau nan in atac whin, nan sêtêt in sêmen.

¹⁴ Goc in kêtalin nac si lau 12 sa, ma sam nac bu †Aposel, bu nac oc sêmbô sêwhin in, ma in oc kêt nac sêsa sêndi bu sênem mêtê.

¹⁵ Ma in kêt nac lai têt nac bu sêsoc nalau sac su.

¹⁶ Aposel 12 nan Yisu kêtalin nac sa, nan bocdec: Saimon (nan in sam bu Pita),

¹⁷ Jems lu Jon (Sebedi ndê atu lu nan Yisu sam bu ‘wapap atui’),

¹⁸ Andru, Pilip, Batolomeas, Matyu, Tomas, Jems (Alpayas ndê atu), Tadaus, Saimon (nan sêsam bu ‘Nac †Selot’),

¹⁹ ma Judas Iskeriot, ngac nan tinambu hoc Yisu asê.

Lau sêngihi Yisu ahuc napan

²⁰ Yisu sôc andu dan gi, magoc lau ton atu sêsap in dôh napan e nasawa mba bu in ti ndê ngac-sênomi sênen gêt.

²¹ Gêt dau nawaê tap Yisu dinda ti asii sa, dec nac sêsôm, “In ndê gauc tisac.” Bocdinan dec sêtêt in si bu sêkôc in sa ndi.

Yisu ndê nac lai nahu
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-22)

²² Têt têt dinan kêtôhônwaga yomsu-nga natô sêmen akêt Jerusalem ma sêngôlin yom pi Yisu bocdec bu, “Nalau sac si natau †Belsebal gêm gôlin in, ma kêt nac lai têt in bu soc nalau sac su.”

²³ Goc Yisu mbwêc nac sêtigasac in, ma ô nac si yom na yom gôlin dan bocdec bu, “Bocke ma Sadan oc soc Sadan?”

²⁴ Gôlinwaga dan ndê lau bu sêkêt kisa dau, dec in ndê gôlin oc pacndê.

²⁵ Ma gôlôwac dan bu sêwhê dau kôc, dec oc sêlhac nannga dom.

²⁶ Ma Sadan bu kêt kisa têt dau ma whê dau kôc, dec in oc lhac nannga dom, in ndê nac lai oc pacndê.

27 Angô! Sadañ inñ gitôm ngac ti licwalô atu, ma yac bu dasôc ngac ti licwalô atu danñ ndê andu bu tanğaho inñ ndê gên, nañ gên ñamata-ñga dasô inñ dôñ, goc tanğaho inñ ndê gên.

28 “Yomandô aô wasôm têt mac. Ñamalac nañ kac ndê ñalôm kwi ma hu ndê sac siñ, nañ Anötö oc suc inñ ndê sac ti yom sac-sac hoñ kwi.

29 Tigenñ ñamalac danñ bu sôm yom sac pi Ñalau Dabuñ, nañ Anötö oc suc inñ ndê sac kwi dom andô. Inñ kôm gên sac sambuc, ma inñ ndê giso oc yêc ñapañ.”

30 Yom hoñ dinañ Yisu sôm, ñahu bu ñac sêsôm bu ñalau sac danñ mbo inñ ñalôm.

*Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)*

31 Têt têt dinañ Yisu dinda ti ndê asii sêhóc asê andu dau. Sêlhac awê ma sênkiñ ñamalac danñ sôc gi bu kôc inñ sa sa meñ.

32 Lau daêsam nañ sêndöc sênghihi Yisu ahuc, nañ sêsôm têt inñ bu, “Am dinam ti nem asimi dec sêmenñ sêlhac awê ma sêndac am.”

33 Goc inñ ndac ñac, “Aneñ dinañ ti asiñi nañ asa?”

34 Ma inñ tahê lau nañ sêndöc sênghihi inñ ahuc, ma sôm, “Aneñ dinañ ti asiñi dau dindec.

35 Bu lau nañ danğawa wambu Anötö ndê yom, nañ ñac sêti aô asiñi ti lhuñwêi ma dinañi.”

4

*Yom gôliñ pi ngac kêbalip wit ñawhê
(Mat 13:1-12; Luk 8:4-8)*

1 Tiñambu Yisu sa gi mbo bugictonñ ñamakê, ma gic hu kêdôhônñ lau tiyham. Ma lau sêwê-sêwê sêmenñ e ti tonñ atu andô. Tu dinañ-ñga inñ pi wanñ danñ gi poc bugictonñ kêpiñ baö, ma lau daêsam dinañ sêlhac baö.

2 Yisu sôm yom gôliñ daêsam bu êndôhônñ lau dinañ. Inñ sôm yom gôliñ danñ têt ñac bocdec bu,

3 “Angô! Ngac danñ sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc inñ ndê ôm.

4 Têt ndoc inñ kêbalip gên dau, nañ ñawhê ñatô sêpenñ sêsip señ, ma mbac sêsip sêmenñ ma señ su.

5 Ma ñawhê ñatô sêpenñ sêsip gameñ hoc-hoc, nañ nom ñagec sac hoc ñahô ñambwa. Ñawhê dau sêsip nom ñalôm gacgeñ si dom, dec sêpo sêpi sêmenñ ñagahô.

6 Tigenñ tiñambu ac pec ñagatôm ma gêm bôliñ. Ñahu bu nom ñayham mba tu ñawakac sip ndi-ñga.

7 Ma wit ñawhê ñatô sêpenñ sêsip kwanñ ti ñakwa ñalôm, ma kwanñ lu wit sêpi sêwhiñ dau e kwanñ yanñ wit ndu ma gêm ñandô danñ dom.

8 Ma wit ñawhê ñatô sêpenñ sêsip nom ñayham, ma tiñambu sem ñandô daêsam, ñatô sem ñandô 30, ñatô sem ñandô 60, ma ñatô sem ñandô 100.”

9 Goc Yisu sôm, “Asa bu danğawa-sunñ yêc, nañ ngô aneñ yom.”

*Yisu whê yom gôliñ wit ñawhê-ñga
ñahu sa*

(Mat 13:10-23; Luk 8:9-15)

10 Tiñambu lau daêsam sêmbo dom, ma lau nañ sêmbo sêwhiñ Yisu, ti ñgacsênomi 12 sêndac Yisu pi yom gôliñ dau ñahu.

11 Ma inñ whê sa têt ñac bocdec bu, “Anötö ndê gôliñ ñalênñ ñahu sip ñalôm gi. Inñ kêyalinñ mac sa bu anyalê ñahu dau, magoc lau nañ sêmbo Anötö ndê gôliñ ñalôm dom, nañ wasôm yom têt ñac ña yom gôliñ ñambwa.

12 Aisaya to yom pi lau kainñ dinañ, nañ yêc bocdec bu:

Ñac sêlic gên nañ aô gakôm, nañ ñapañ, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sênğô aneñ yom ñapañ, magoc sênğyalê ñahu dom.

Ñac bu sênğyalê, dec oc tôm bu sênem dau kwi, ma Anötö oc suc ñac si sac kwi.”

[Ais 6:9-10]

13 Goc Yisu sôm têt ñac, “Bocdec mac anyalê yom gôliñ dinañ ñahu dom? Bocdinañ ñalênñ bocdec mac oc anyalê yom gôliñ ñatô ñahu?”

14 Angô! Yom pi ngac nañ kêbalip wit ñawhê, nañ hêganônñ ngac nañ hoc Anötö ndê yom asê.

15 Ma yom pi wit nawhê nan sêpej sêsip senj, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc njagahô Sadan menj ma kêgaho yom dau su yêc njac si njalôm.

16 Ma wit nawhê nan sêpej sêsip gamej hoc-hoc, nan hêganônj lau nan sêngô A nötö ndê yom ma sêkôc sa njagahô ti atac njayham.

17 Tigenj tôm wit nan njawakac mbasi, nan lau dau sêlhac njasawa baliñ dom. Têj ndoc sêtap njawapac sa, me lau sêkêj kisa njac tu Anötö ndê yom-njga, nan sêhu si sêkêj whiñ siñ njagahô enj.

18 Ma wit nawhê nan sêpej sêsip kwanj ti njakwa njalôm, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom,

19 tigenj sêhêgo dau pi gêj nom-njga kêlêc, ma lêj atac whiñ mone ti wapa nom-njga hê njac si gauc njapanj e kôm Anötö ndê yom ahuc, ma njandô mbasi.

20 Ma wit nawhê nan sêpej sêsip nom njayham, ma sem njandô 30, me 60, me 100, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom, sêkôc sa e tidônj, ma sem njandô daêsam.”

*Dasiñ lam njawê kwi dom
(Luk 8:16-18)*

21 Ma Yisu sôm têj njac, “Lam in gêj pô gamej-njga, ma bocdinañ yac tanjatôc njac suc ahuc me dasiñ kwi sôc sasac njapu dom. Mba! Tanjkiñ êngalên njalhu bu njawê pô gamej.

22 Ma njalên tigenj, yom nanj yêc siñ dau me njahu sip njalôm gi, nanj oc menj sa tiawê.

23 Asa nanj dangasunj bu yêc, nanj ngô.”

24 Ma inj gic têku yom ma sôm, “Akôc gauc njapep pi Anötö ndê yom nanj mac anjgô. Mac bu atac whiñ bu anjyalê njahu, dec Anötö oc kêj gauc têj mac, ma inj oc kôm mac nem gauc ênsôwec tiatu.

25 Bu asa nanj kôc Anötö ndê yom sa sip ndê njalôm e tidônj, nanj Anötö oc kêj gauc têj inj ênjêc. Magoc asa nanj kôc sa tidônj dom, nanj Anötö oc kôc inj ndê yom honj su yêc inj.”

Yom gôlinj pi gêj nawhê nanj po pi menj

26 Ma Yisu sôm, “Njalên nanj Anötö ndê gôlinj kêsôwec, nanj gitôm gêj nawhê nanj njamalac danj sô sip ndê ôm.

27 Ma tinjambu inj yêc bêc ôbwêc ma tisa têj acsalô, ma njawhê dau po pi menj. Magoc njamalac dau kêyalê njalênj dom.

28 Têj njamata-njga njawhê dau hóc nom kôc ma njagatôm pi menj, malô goc njamlha sa ma tinjambu gêm njandô.

29 Magoc têj ndoc gêj njandô dau tilôwê inj oc ndic su, bu bêc sêhonj gêj njandô sa-njga menj sa.”

*Yom gôlinj pi gêj nawhê saunj
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)*

30 Ma Yisu sôm, “Aô wasôm yom gôlinj bocke tu bu wawhê njalênj nanj Anötö ndê gôlinj kêsôwec, nanj sa? Aô wanem dôhônj pi gêj sake bu wawhê sa?

31 Anötö ndê gôlinj gitôm gêj nawhê saunj andô danj nanj dasô sip nom, gitôm a soc njawhê.

32 Gêj dau gêj saunj andô, tigenj yac bu dasô sip nom ndi, dec oc po tiatu e hóc gêlêc gêj ôm-njga honj su. Ma njasanjgac oc sêhê baliñ e mbac lôlôc-njga sêmenj sêhê si njac yêc ayunj njayham dau.”

33 Yom gôlinj kainj dinañ Yisu sôm têj lau njapanj. Inj kêdôhônj njac tôm njac si gauc.

34 Yom honj nanj inj sôm têj njac, nanj inj sôm njac yom gôlinj. Ma têj têm nanj inj ti ndê njgacsênomi sêmbô tawasê, nanj inj whê gêj honj sa têj njac.

*Yisu kôm bu njamponj timalô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)*

35 Têj acsalô dinañ kêpiñ bu njasec sa, nanj Yisu sôm têj inj ndê njgacsênomi, “Yac dalhö, dapi bugictonj njadanga dandi.”

36 Goc sêhu lau tonj atu dinañ siñ ma sêkôc Yisu whiñ njac sêpi wanj danj ma sêlhô si. Ma wanj njatô sêlac sêwhiñ.

37 Sêlac si ma mbu puc atu ma gêli bu njamponj sa gic sip wanj e kêpiñ bu wanj pac.

³⁸ Magoc Yisu tenj gwalim ma yêc bêc yêc wanju-nga. Ngacsênomi sêuj inj sa, ma sêsôm têt inj, “Kêdôhôngwaga, bocke? Am hêgo daôm dom bu yac oc dandinan, a?”

³⁹ Goc inj tisa, ma sôm yom nanja têt mbu ti bu nampon bocdec bu, “Nan gitôm! Timalô!” Goc mbu timalô ma gamej nanen sa.

⁴⁰ Ma inj sôm têt nac bu, “Tu sake-nga mac atôc daôm kêlêc? Bocke? Mac akêt whin aô dom, a?”

⁴¹ Magoc nac sêsô ti sêtôc dau nandô ma sêndac dandi, “Inj asa dec? Gêj honj sêsôc inj ndê yom napu, ma mbu ti bu namponj sêwhin!”

5

Yisu kôm ngac ti nalau sac nayham sa (Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Yisu ti ndê ngacsênomi sêhóc asê Bugictonj Galili-nga nadanja têt gamej ac pi-nga, ma sêsôc baô yêc lau Gerasa-nga si gamej.

² Sêpi baô si, ma ngac danj nanj nalau sac mbo inj ndê nalôm, nanj sa akêt om sêhông-nga ma têt Yisu gi.

³ Inj ngac dau êlême ndôc om sêhông-nga, ma têt daêsam lau sênsahê bu sêsô inj dôj na wac me na sen, magoc gitôm dom.

⁴ Têt daêsam sêsô inj amba ti gahi dôj na sen, magoc inj hê sen kic ma senj gapocwalô gahi-nga su. Lau danj sêtôm dom bu sêkôm inj timalô.

⁵ Têt acsalô ti ôbwêc, inj mbo om sêhông-nga ti gamej nabaô, ma tanj asê ma kôc hoc ma tuc-tuc dau namlic tisac.

⁶ Têt têt dinanj inj gêlic Yisu kalhac ahê, goc kêt gi ma pôn haduc yêc inj anjông-nga.

⁷⁻⁸ Ma Yisu sôm têt inj, “Nalau sac, am hu ngac dinanj inj.” Dec nalau dau mbwêc atu ma sôm, “Yisu, Anötô Nac lai ti Nawasi Naudau ndê Atu, am bu kôm sake têt aô? Tu Anötô ndê naê-nga, aô watenj am bu kôm aô nayom dom.”

⁹ Goc Yisu ndac inj, “Am nem naê asa?” Ma nalau sac ô yom ma sôm, “Anej naê ‘Tonj Atu,’ bu yac nalau daêsam.”

¹⁰ Ma nalau dau tenj Yisu tidim daêsam, bu soc nac su yêc gamej dinanj dom.

¹¹ Têt têt dinanj bôc tonj atu senj gêj sêmbô lôc napu yêc gamej dinanj.

¹² Goc nalau sac sêtenj Yisu ma sêsôm, “Êmkinj yac atêt bôc dindê andi, bu yac asôc bôc si nalôm.”

¹³ Yisu gôlôc goc nalau sac sêhu ngac dinanj inj, ma sêsôc bôc nalôm si. Goc bôc honj sênti si e sêsip salic sac, ma sêsip bugictonj e bu kô nac sêmbac ndu. Bôc dau tonj atu, nanamba gitôm 2,000.

¹⁴ Goc lau sêyob bôc-nga sênti si, ma sic minj yom dinanj têt lau nanj sêmbô malac atu ti gamej namakê-nga. Ma lau dau sêsa si bu sêlic gêj nanj Yisu kôm.

¹⁵ Sêhóc asê inj ma sêlic ngac nanj Yisu soc nalau sac tonj atu dinanj su yêc inj, nanj ndôc ti gauc nawa ma sôc nakwê, dec nac sêtôc dau.

¹⁶ Ma lau nanj sêlic gêj dau, nanj sic minj pi gêj nanj Yisu kôm têt ngac ti nalau sac, ma têt bôc.

¹⁷ Goc lau gamej dinanj-nga sêtenj Yisu nanja bu hu nac si gamej inj.

¹⁸ Têt ndoc Yisu bu pi wanj ndi, nanj ngac nanj inj soc nalau sac su yêc inj, nanj tenj inj nanja bu whin inj ndi.

¹⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! Am mbu têt nem lau ndi, ma ndic minj têt nac pi nalên nanj Pômdau tawalô am, ma pi gêj honj nanj inj kôm têt am.”

²⁰ Goc ngac dau kôlhô gi, ma kêgihi gamej nanj sêsam bu Dekapolis,* ma gic minj yom pi gêj atu nanj Yisu kôm têt inj. Ma lau honj sêhêdaê.

Yisu kôm awhê lu nayham sa (Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yisu ti ndê ngacsênomi sêpi wanj ma sêmbu sêpi bugictonj nadanja si. Ma têt ndoc inj sip baô gi, nanj lau tonj atu sêkac sa e sêngihi inj ahuc.

* **5:20:** Dekapolis - naê dinanj danem kwi bu ‘malac amanju.’ Malac amanju dinanj sêyêc Bugictonj Galili-nga nanamej têt ac pi-nga.

22 Ma ngac dan ñaê Jairas, nan yob lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc gameñ dinan, nan menñ hóc asê. In gêlic Yisu goc hu dau sip nom yêc in gahi-nga.

23 Ma in ten in ñannga bocdec bu, “Aneñ bawhê saun gêmbac atu kêpin bu oc mbac ndu. Aô tac whin bu am mwen, kên amam sac in tu bu in mbac ndu dom, ma ñayham sa tiyham.”

24 Goc Yisu whin in gi.

Yisu kêsêlêñ mbo, ma lau daêsam sêñkuc in ma sêñgihi in ahuc.

25 Lau toñ dinan si dan in awhê nan gêm dac ñapan tòm yala 12.

26 In kêsâlê dokta daêsam bu sênem in sa, ma gêmlihi ñac e in ndê mone hon pacndê. Magoc ñac sêtom dom bu sênem in sa. In hóc ñandê atu tu ñac-nga, ma gêmbac dau hóc gêlêc su.

27-28 Awhê dau ngô Yisu ñawaê su, dec gauc gêm têt dau bu, “Aô bu wamasec in ndê ñakwê, dec oc kôm aô ñayham sa.” Tu dinan-nga in kêsêlêñ yêc lau toñ atu ñalôm kêkuc in, ma kêmasec in ndê ñakwê.

29 Ma ñagahô en in ndê dac sa tiyham dom, ma in kêsahê bu in ndê gêmbac pacndê su.

30 Yisu kêyalê bu ñaclai sa yêc in, goc ñagahô in kac dau kwi yêc lau toñ atu ñalôm ma ndac, “Asa kêmasec aô neñ ñakwê?”

31 Magoc in ndê ngacsêñomi sêo yom ma sêsôm, “Lic lau daêsam dindêc s êkôm am si. Bocke dec am ndac bu ñac si asa kêmasec am?”

32 Magoc Yisu taso lau hon, ma kêsâlê ñamalac nan kôm gêt dau.

33 Awhê dau kêyalê bu in ñayham sa su, dec têt Yisu gi ma pôn haduc yêc in ango-nga. In têt dau ti kêtitec mbo, ma hoc yom asê pi gêt nan in kôm.

34 Goc Yisu sôm ten in, “O aneñ bawhê, am nem kên whin aô dec kôm am ñayham sa. Am ndi ti atac malô, kwahic dec am nem ñawapac pacndê su.”

35 Yisu sôm yom dinan mbo, ma lau ñatô sêmeñ akêt Jairas ndê andu, ma sêsôm têt in, “Am atômwê mbac ndu su. Tu sake-nga am bu kên ñawapac

têt Kêdôhôn-waga? Sôm têt in bu menñ dom.”

36 Tigen Yisu hêgo dau tu ñac si yom-nga dom, ma sôm têt Jairas, “Têt daôm dom, kên whin.”

37 Goc Yisu kalhac lau hon ahuc, ma kóc Pita, ma Jems lu ndê asidôwa Jon, ma sêwhin Jairas si.

38 Sêñsêlêñ si e sêhóc asê Jairas ndê andu, ma Yisu gêlic lau sêkôm ñanta atu, ñac sêhu danñibo asê ma sêtan.

39 Goc in sóc gi ma ndac ñac, “Mac akôm ñanta ti danñibo atu dindêc tu sake-nga? Bawhê dau mbac ndu dom, in yêc bêt nan yêc.”

40 Magoc ñac sêmbwac in. Yisu kên ñac sêsa awê si, ma kóc bawhê ñadamba lu dinda ti ngacsêñomi têt dinan sêwhin in si, ma sêsóc ñalôm nan bawhê yêc.

41 In kêm bawhê dau sip amba ma sôm têt in, “Talita, k umi.” (Yom Hibrû dau danem kwi bu, ‘Bawhê saun, am tisa.’)

42 Ma ñagahô en bawhê dau, nan ndê yala ti 12, nan tisa ma kêsêlêñ. Ma lau hon nan sêlic gêt dau, nan sêhêdaê ñandô.

43 Magoc Yisu kên yao ñannga bu sêsôm gêt dau asê têt lau ñatô dom. Ma in sôm bu sêkên gêt danen-nga têt bawhê dau neñ.

6

Yisu ndê lau sêkôc in sa dom (Mat 13:54-58; Luk 4:16-30)

1 Yisu mbu têt in ndê malac-hu gi, ma in ndê ngacsêñomi sêñkuc in.

2 Têt bêt Sabat-nga dan in sóc lôm wê-nga gi, ma gic hu kêdôhôn lau. Ma lau daêsam nan sêngô in ndê yom, nan sêhêdaê ma sêsôm têt dandi, “Aluê! In ngac dec tap gêt hon dindêc sa yêc nde? Asa kên gauc atu-tu dinan têt in, ma ñaclai tu kôm gêt dalô-nga?”

3 In yac neñ ngac nan muñ-nga kôm gwelen kapenta-nga. In Maria ndê atungac, ma Jems, Josep, Judas ma Saimon dôwa! Ma in ndê lhuwêi sêmbô sêwhin yac.” Ma ñac atac lu-lu tu in-nga.

⁴ Goc Yisu sôm têtj ñac, “Lau hon sêtoc propet danj sa, tigenj yêc inj ndê malachu, inj ndê asidôwai ma inj dau ndê lau sêtoc inj sa dom.”

⁵ Ma yêc gamej dinanj inj gitôm dom bu kôm gêj dalô daêsam. Inj kêtj amba sac lau gêm bac tigenj-tigenj, ma kôm ñac ñayham sa.

⁶ Ma inj hêdaê bu ñac sêkêtj whinj inj dom.

Tinjambu inj kêsêlêtj golom-golom malac, ma kêdôhôn lau.

*Yisu kêkinj ñgacsêjomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Luk 9:1-5)*

⁷ Yisu mbwêc ndê ñgacsêjomi 12 sêtêtj inj sêmenj, ma inj kêkinj ñac lu-lu sêsa sêtêtj malac ñatô si, bu sênem mêtê lau. Ma inj kêtj ñaclai têtj ñac bu sêsoc ñalau sac su yêc lau.

⁸⁻⁹ Inj kêkinj ñac ti sôm yom têtj ñac bocdec bu, “Anjêlêtj andi, magoc akôc wapa daêsam dom. Asôc nem atapa ma akôc nem tôc, dec tôc. Ampwic hacgêlê dom, ma akôc gêj danenj-nga me awa me ñakwê aô daôm-nga dom.

¹⁰ Têtj ndoc mac asôc malac danj andi, ma lau sêkôc mac sa asôc ñac si andu, nanj ambo whinj ñac e mac ahu malac dau sinj.

¹¹ Ma lau malac danj-nga bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc atonj kop su yêc gahim têtj ndoc mac ahu ñac sinj, bu atôc ñac si giso asê.”

¹² Goc ñac sêlhô si ma sem mêtê bu lau sênem si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac sinj.

¹³ Sêsoc ñalau sac daêsam su yêc lau, ma sêmbac olib ñakwi pi lau gêm bac daêsam ma sêkôm ñac ñayham sa.

*Herod gauc gêm yom daêsam pi Yisu
(Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Lau sic minj pi Yisu ñapanj e inj ndê waê tiapa, ma Kij Herod ñgô ñawaê pi inj whinj. Lau ñatô sêsôm bu, “Yisu inj Jon, Ngac Kêku Lau-nga, nanj tisa akêtj lau batê-nga, ma bocdinanj inj kôc ñaclai bu kôm gêj dalô.”

¹⁵ Ma ñatô sêsôm, “Mba! Inj ñgac dec inj propet Elaija nanj tisa akêtj lau batê-nga.” Ma ñatô sêsôm, “Mba! Inj propet danj tôc propet akwa-kwa.”

¹⁶ Magoc têtj têtj Herod ñgô yom dinanj pi Yisu, nanj inj sôm, “Ñgac dê mboe Jon, ñgac nanj aô gatim inj kachu kic, nanj tisa akêtj lau batê-nga.”

*Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-nga
ndu ñaminj
(Mat 14:3-12)*

¹⁷⁻¹⁸ Munj-nga, Herod kôc inj asi Pilip ndê awhê Herodias ma gêm ti ndê awhê. Dec Jon hoc Herod ndê giso asê ma sôm têtj inj, “Am gêm nem asim ndê awhê, dec kôm gêj so sambuc.” Tu dinanj-nga Herod kêkinj ndê lau sinj-nga bu sêkôc Jon dôj, ma sêkêtj inj ndôc gapocwalô.

¹⁹ Tu Jon ndê yom-nga, Herodias êlêmê tac ñandê têtj inj ma tac whinj bu sêndic inj ndu. Magoc inj gitôm dom,

²⁰ bu Herod kêyalê bu Jon inj ñgac gitêtj ti dabun, dec tôc Jon ma yob inj ñapep. Herod tac whinj bu ñgô Jon ndê yom, magoc Jon ndê yom kôm inj gauc gêm yom daêsam.

²¹ Tinjambu Herodias tap lêtj danj sa bu lau sêndic Jon ndu. Têtj Herod ndê bêc dinda kôc inj-nga, nanj Herod ndê mwasiñ danj ma kêgalêm inj ndê lau atu-tu, ti lau bata sinj-nga, ma lau bata Galili-nga.

²² Ñac sêndôc mwasiñ dau ñalôm ma Herodias atuwê sôc menj ma têtj wê. Gêj dau kôm Kij Herod ti ndê ñaclenj hon atac ñayham kêlêc. Goc inj sôm têtj bawhê dau, “Am ndac gêj bocke nanj am atac whinj, ma wakêtj têtj am.”

²³ Ma inj kêmatinj yom têtj inj bocdec bu, “Gêj nanj am bu ndac, nanj aô wakêtj têtj am, tôc aô wawhê neñ wapa honj kôc ndi tonj lu ma wakêtj tonj danj têtj am.”

²⁴ Goc bawhê dau sa gi ma ndac dinda, “Aô wandac gêj sake?” Ma dinda ô yom ma sôm, “Am ndac Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê ñagôlônj.”

²⁵ Goc bawhê dau kac dau kwi ma kêtj mbu têtj Kij Herod gi, ma sôm têtj inj bu, “Aô tac whinj bu kwahic dec, am tim Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, goc kêtj inj ndê ñagôlônj sip pele danj ma kêtj têtj aô, bu walic pi tanônj bu inj mbac ndu ñandô.”

26 Yom dau kôm Kiñ Herod ñalôm ñawapac atu, tigen tu in kêmatin yom yêc ñaclen hon anjô-nga, dec kôm tôm bawhê dau ndac.

27 Ma ñagahô in kêkin ñgac dan bu ndic Jon ndu ma kôc in ñagôlôn mbu men. Ngac dau sôc gapocwalô gi, tim Jon ndê kachu kic,

28 ma kêñ ñagôlôn sip pele dan. Goc kôc sa gi kêñ têt bawhê, ma bawhê kêñ têt dinda gêlic.

29 Têt têt Jon ndê sêñomi sêngô gêt dau ñawaê, nan sêmen ma sêkôc in ndê ñamlan sa, ma si sêñsuhun.

Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêmen

30 Ngacsêñomi nan Yisu kêkin ñac sêsa si, nan sêmbu sêtêt in sêmen, ma sic min pi gêt hon nan sêkôm, ma yom nan sêndôhôn têt lau.

31 Têt têt dinan lau daêsam sêwê sêtêt Yisu sêmen ñapan, dec ñasawa mba bu in ti ndê lau sênen gêt. Tu dinan-nga dec in sôm têt ñac, “Mac tamwasêm awhin aô, ma yac dasa gameñ sawa dan dandi, ma tanwhan daun.”

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

32 Bocdinan ñac sêpi wan dan bu sêlhô sêtêt gameñ sawa dan sêndi.

33 Magoc lau daêsam sêlic ñac sêpi wan ma sênyalê bu Yisu ti ndê lau. Bocdinan lau akêt malac hon yêc gameñ dinan sêñkuc ñac, sênti sêmbu baô ma sêhôn gêlêc ñac.

34 Têt têt Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêsôn baô si, in gêlic lau daêsam dinan ma tawalô ñac, bu ñac sêtôm domba nan si ñgac yob ñac-nga mba. Dec in gic hu kêdôhôn yom daêsam têt ñac.

35 Sêmbu e telha sa, goc Yisu ndê ñgacsêñomi sêtêt in si ma sêsôm, “Gameñ dindêc gameñ sawa, ma ac pacndê.

36 Kêt lau dau sêlhô sêtêt malac ti gameñ ñamakê-nga sêndi, bu sênemlihi gêt sênen-nga.”

37 Magoc Yisu sôm, “Mba! Mac daôm akêt gêt têt ñac sênen.” Ma ñac sêo yom ma sêsôm, “Lau dindêc

ñac lau daêsam andô! Yac bu anemlihi bolom ña mone atu gitôm ñdenarii 200, dec oc tôm bu ñac hon sênen ñagec-ñagec. Yac akôm bocdinan, a?”

38 M a in ndac, “Mac nem bolom hinga ndôc? Andi alic.” Ma ñac si sêlic goc sêmbu sêmen ma sêsôm, “Yac mba bolom limdan, ma i lu sêndôc.”

39 Goc Yisu sôm têt ñac bu sêkêt lau hon sêndôc sic titon-titon sêndôc kwan.

40 Ma lau hon sêndôc sic titon-titon, ton ñatô gitôm lau 100, ma ñatô gitôm 50.

41 Goc Yisu kôc bolom limdan ma i lu sa, tatak undambê ma gêm mbec, goc pô bolom kôc-kôc, ma kêñ têt ñgacsêñomi bu sêndic sam têt lau. Goc in kôm bocdinan pi i lu.

42 Lau hon sen gêt e hôc ñac dôn.

43 Ma tinambu ñgacsêñomi sic bolom ti i ñadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

44 Yisu gôlôm lau ton atu dinan, ma laungac nan sêmbu ton dau ñalôm ma sen gêt, nan si namba gitôm 5,000.

Yisu kêsêlêt mbo bu ñahô

(Mat 14:22-33; Jon 6:16-21)

45 Têt têt dinan Yisu kêñ ndê ñgacsêñomi sêpi wan dan si, ma kêkin ñac sêmun in sêpi bugicton ñadanga, bu sêtêt malac Betsaida sêndi. Ma in dau mbo baô bu kêñ lau ton atu dinan sêlhô si.

46 In hu ñac sin su, goc pi lôc dan gi bu ten mbec.

47 Nâsec sa su, ma wan dau sa bugicton ñalhu, ma Yisu tawasê mbo baô.

48 In gêlic ndê ñgac-sêñomi sêhêc wan ñanga, bu mbu atu kêsêlêt ma puc ñac dôn. Têt ôbwêc lôm in kêsêlêt mbo bu ñahô, ma sa têt ñac gi. In bu hôc gêlêc ñac,

49 magoc têt ndoc sêlic in kêsêlêt mbo bu ñahô, ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dan. Nac sêmbwêc atu,

50 bu ñac hon sêlic in ma sêtôc dau. Magoc ñagahô in sôm yom têt ñac bu, “Ñalôm pêt dôn ma atôc daôm dom, bu aô daun dindêc!”

⁵¹ Goc in kêsêlêñ têtñ ñac ma pi wan gi. Ma mbu timalô ma binôn sip. Ñac sêhêdaê ñandô,

⁵² ñahu bu ñac sêlic gêtñ nan in kôm pi bolom ti i, magoc ñac si gauc sa dom pi in ndê ñaclai. Ñac si ñalôm ñadandi.

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret

(Mat 14:34-36; Jon 6:22-25)

⁵³ Ñac sêhêc asê malac Genesaret yêc bugicton ñadanga, ma sêsô wan dôñ.

⁵⁴ Ñac sêsip baô si ma ñagahô lau sênyalê bu Yisu.

⁵⁵ Goc sênti sêtêñ malac hon yêc gameñ dinan, ma sêkêñ Yisu ñawaê. Ma tinambu lau sêmbalan si lau gêmbac sêtêñ malac bocke nan sêngô bu Yisu mbo.

⁵⁶ Ma malac atu ti saun, me gameñ ñamakê-nga bocke nan Yisu mbo, nan lau sêtoc si lau gêmbac sêyêc maket ñamala, ma sêten Yisu bu ñac sêmasec in me bu sêmasec in ndê ñakwê ñambwa. Ma lau hon nan sêmasec in, nan ñamlic ñayham sa.

7

Gêtñ nan kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-nga

(Mat 15:1-20)

¹ Lau Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô akêñ Jerusalem sêtêñ Yisu si.

² Ma ñac sêlic bu in ndê ñgacsênjomi ñatô sêngwasin amba dom ma sen gêtñ. Bocdinan ñac gauc gêm bu ñgacsênjomi si amba ñadômbwi.

³ Ñac gauc gêm yom dinan, ñahu bu lau Palêsai ti lau Israel-nga daêsam sêñkuc mêtê nan lau andô sic dulu têtñ ñac, bu sêngwasin amba mun su, goc sênen gêtñ.

⁴ Ma têtñ ndoc sêmbu akêñ maket sêmen,* nan sêngwasin amba mun, goc sênen gêtñ. Ma ñac sêngwasin la-clhu ti akôp ma suc, ma sêñkuc mêtê

kain dinan daêsam, nan lau andô Israel-nga sic dulu têtñ ñac.

⁵ Bocdinan lau Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-nga dinan sêndac Yisu, “Tu sake-nga am nem ñgac-sênjomi sêñkuc ñagôlin nan lau andô sic dulu têtñ yac, nan dom, ma sen gêtñ ti amba ñadômbwi?”

⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Propet Aisaya hoc yom asê mun su, nan hêganôn mac lau atim yom lau-nga solop. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

Lau dindac sêtoc aô sa ña whasun ñambwa, tigen ñac si ñalôm yêc dan dau-nga.

⁷ Ñac sem akin aô ñandô dom, ma yom nan sêndôhôn têtñ lau, nan ñamalac si yomsu ñambwa.” [Ais 29:13]

⁸ Goc Yisu gic têtñ yom ma sôm, “Mac ahu Anötö ndê yomsu sin, ma asap ñamalac ñambwa si ñagôlin dôñ.

⁹ Mac alic ñayham bu asap mac daôm nem ñagôlin dôñ, magoc atec Anötö ndê yomsu, a?

¹⁰ Bu Moses to Anötö ndê yomsu bocdec bu, ‘Toc damam lu dinam sa.’ Ma in to yom dan whin bocdec bu, ‘Ñgac dan bu sôm yom sac pi in damba lu dinda, nan lau sêndic in ndu man.’

¹¹ Tigen mac andôhôn lau bu sêngili yomsu dinan. Ñamalac dan ndê awa me gêtñ bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc in bu ndic yao gêtñ dau ma sôm têtñ inlu, ‘Gêtñ nan bu nem amlu sa, nan gasam bu Koban.’ (Yom Koban dinan ñahu bu in kêtalin gêtñ dau sa bu kêtñ ti da têtñ Anötö.)

¹² Tu dinan-nga in gêm in damba lu dinda sa dom, ma mac alic ñayham.

¹³ Ñalên dinan mac asen Anötö ndê yom popoc ma ankc lau andô si ñagôlin nan apami sic dulu têtñ mac. Mac akôm mêtê daêsam gitôm dinan.”

¹⁴ Goc Yisu ta lau hon sêtêñ in sêmen tiyham, ma sôm, “Mac lau hon, anğô ma anjalê.

* 7:4: Têtñ ndoc lau Palêsai ma lau †Skraib sêmbu maket, nan semli gêtñ yêc lau Israel ñatô nan sêhêgo dau tu Moses ndê yomsu-nga dom, ma †lau gameñ apa-nga nan sêmbu maket ñamala. Ñac gauc gêm bu lau dau oc sêkôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-nga, ma bocdinan sêngwasin amba têtñ ndoc sêmbu akêñ maket sêmen.

15-16 Gêñ honj nanj yêc awê ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nanj ñadañ kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga dom. Magoc mêtê ti gauc sac nanj meñ akêñ ñamalac ñalôm, nanj kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga.”

17 Tiñambu Yisu hu lau dinañ siñ ma in ti ndê ñgacsêñomi sêsôc andu danj si. Goc sêndac in pi yom gôlinj dinañ ñahu.

18 Ma in ndac ñac, “Bocke dec mac atôm lau ñatô nanj si gauc sa dom? Alic bu gêñ n anj yêc awê, ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nanj oc kôm in ñadômbwi sa dom.

19 Ñahu bu gêñ dinañ sip in ñalôm ti gauc dom, magoc sip in ñatac ñalôm goc tiñambu sa meñ tiyham.” (Yisu ndê yom dinañ tôc asê bu Anötö gic yao gêñ daney-ñga danj bu gêñ ñadômbwi dom.)

20 Ma in gic têku yom ma sôm, “Gêñ sac bocke nanj sa yêc ñamalac si ñalôm me whasuj, nanj kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga.

21-22 Mêtê sac daêsam ñahu yêc ñamalac si ñalôm. Gauc sac, mêtê sênem kanj gêñ-ñga, sêndic ñamalac ndu-ñga, mêtê mockainj-ñga nanj lau nanj sem dau sa su, ma lau nanj sem dau sa su dom nanj sêkôm, lêñ atac whinj awa ti wapa-ñga, mêtê sêlic lau sac-ñga ti sêñsau lau-ñga, mêtê sêney gêñ ñawahô-ñga, mêtê ñalôm ñagalac-ñga ti mêtê lêmuj-ñga, ma sêsôm yom sac-sac-ñga, mêtê sêtoc dau sa-ñga, ma lêñ gauc mbasi-ñga.

23 Mêtê sac kainj dinañ honj ñahu yêc ñamalac si ñalôm, ma kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga.”

Awhê Kanan-ñga danj kêñ whinj ñanğa

(Mat 15:21-28)

24 Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu gameñ dinañ siñ, ma sêtêñ gameñ nanj yêc kêpiñ malac Taya ma sêsôc andu danj si. In tec bu lau danj sêñyalê gameñ nanj in mbo, magoc in gitôm dom bu siñ dau.

25-26 Awhê danj mbo gameñ dinañ, nanj ñalau sac danj mbo in atuwê ñalôm. In awhê Grik-ñga nanj dinda

kôc in yêc gameñ Sairo-Pionisia-ñga. Têñ ndoc awhê dau ngô ñawaê pi Yisu, nanj têt in gi, ma hu dau sip nom yêc in gahi-ñga. Ma in tenj Yisu ñanğa bu in soc ñalau sac dau su yêc in atuwê.

27 Ma Yisu sôm têt in, “Gêñ ñamata-ñga dakêñ gêñ daney-ñga têt balêkoc bu sêney e hóc ñac dôn. Solop dom bu dakôc balêkoc si gêñ daney-ñga, ma tambalinj têt giam sêney.”

28 Magoc awhê dau ô yom ma sôm, “Yomandô Pômdau, magoc giam nanj sêndôc tebo ñapu, nanj senj gêñ ñapopoc nanj balêkoc sênyainj sip nom.”

29 Goc Yisu sôm, “Tu am nem yom dinañ-ñga dec aô wanem am sa. Am mbu ndi ma am oc lic bu ñalau sac dau hu am atômwê siñ su.”

30 Goc awhê dau mbu têt ndê andu gi, ma tap sa bu ñalau sac dau hu in atuwê siñ ma bawhê dau yêc bêc yêc ndê mbô.

Ñgac awha mba ma danğasuj bic

31 Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Taya ñagameñ siñ. Ñac sêñsêlêñ sêmbu senj têt malac Saidon goc sêtêñ bugictonj Galili-ñga, ma sêpi bugictonj ñadañga ma sêtêñ gameñ Dekapolis-ñga si.

32 Yêc gameñ dinañ lau ñatô sêkôc ñgac danj danğasuj bic ma awha mba ma sêtêñ Yisu si, ma sêtenj in bu kêñ amba sac in.

33 Lau daêsam sêlhac dindê, goc Yisu kôc ñgac dau ma inju sêsa ñasawa sauñ si sêlhac dau-ñga. Ma in kêñ amba-atu sôc ñgac dau danğasuj, ma in hu gasôp pi amba-atu ma kêñ pi ñgac dau êmbala.

34 Goc in tatac undambê, sê awha atu, ma sôm têt in bu, “Epata.” (Yom dau danem kwi bu ‘Po asê’.)

35 Ma ñagahô in danğasuj po asê, êmbala tigolonj, ma in sôm yom yêc awê.

36 Yisu gic yao lau bu sêndic minj pi gêñ dinañ têt lau ñatô dom, magoc sêsôc in ndê yom ñapu dom. In gic yao ñac tidim daêsam, magoc ñac sic minj pi in hóc gêlêc su.

37 Ma lau honj nanj sêngô, nanj sêhêdaê nandô ma sêsôm, “Inj kôm gêj honj napep enj, ma gitôm bu kôm lau danjasunj bic sêngô yom, ma lau awha mba sêsôm yom asê.”

8

*Yisu gôlôm lau 4,000
(Mat 15:29-39)*

1 Têj têt dinanj lau daêsam sêkac sa tiyham e lau tonj atu sêmbo sêwhinj Yisu. Inj gêlic bu njac si gêj sênenj-nga mba, goc ta ndê ngacsêjomi sêtêj inj sêmenj, ma sôm têt njac bu,

2 “Aö tanjalô lau dindec, bu sêmbo sêwhinj aö gitôm bêc tö su, ma njac si gêj sênenj-nga pacndê.

3 Ma aö bu wakên njac sêlhö ti gêj yô njac, dec njac oc tagôlô yêc senj. Njac si lau njatô sêmenj akên gamej baliñ.”

4 Magoc inj ndê ngacsêjomi sêo inj ndê yom ma sêsôm, “Yac dambo gamej sawa, ma oc dakôc gêj danenj-nga y êc nde, nanj tôm bu lau honj dindec sênenj?”

5 Ma Yisu ndac njac, “Mac nem bolom hinga ndöc?” Ma njac sêsôm, “Yac mba bolom 7 sêndöc.”

6 Goc Yisu sôm têt lau bu sêndöc sic sêndöc nom. Ma inj kôc bolom 7 dinanj ma gêm danje, pô kôc-kôc, ma kên têt ndê ngac-sêjomi bu sêndic sam têt lau, dec sic sam.

7 Ma njac si i mwambwa njatô sêndöc, nanj Yisu gêm mbec whinj, ma sôm bu sêndic sam têt lau.

8 Ma lau honj senj e hóc njac dônj, goc ngacsêjomi sic njadêlê sa sip gatop 7 e menju.

9 Laungac nanj senj gêj dau, nanj si namba gitôm 4,000. Tinambu Yisu kên njac sêlhö si,

10 ma inj ti ndê ngac-sêjomi sêpi wanj danj ma sêtêj gamej nanj sêsam bu Dalmanuta, nanj si.

*Lau Palêsai sêndac Yisu bu kôm gêj dalô
(Mat 16:1-4)*

11 Lau Palêsai njatô sêtêj Yisu si, ma sic hu sêjsu inj. Njac bu sêjsahê inj, dec

sêndac inj bu kôm gêj dalô danj bu tôte asê bu inj kôc njac lai yêc Anötö ndê.

12 Magoc Yisu h ulai ma sôm têt njac, “Tu sake-nga mac lau têt dindec-nga anjalê gêj dalô? Yomandô wasôm t êj mac bu aö wakôm gêj dalô tôm mac andac, nanj danj dom.”

13 Goc inj hu njac sinj ma pi wanj tiyham whinj ndê njac-sêjomi ma sêlhö bu sêmbu sêpi bugictonj njadanja sêndi.

*Yisu puc lau Palêsai ti Herod si giso asê
(Mat 16:5-12)*

14 Têj ndoc ngacsêjomi sêpi wanj dau si, nanj sêjlinj dau sinj bu sêkôc bolom njatô, ma njac si bolom tigenj yêc wanj dau njalôm.

15 Ma Yisu sôm yom ti njanja têt njac bu, “Ayob daôm napep pi lau Palêsai si yist ma Herod ndê yist.”

16 Ma njac sem yomgalôm sêwhinj dandi ma sêsôm, “Inj sôm yom dinanj njahu bu yac nenj bolom mbasi.”

17 Yisu kêyalê yom nanj njac sêsôm, dec sôm têt njac, “Tu sake-nga mac am yomgalôm ma gauc gêm bu yom nanj aö gasôm pi yist, nanj njahu bu mac nem bolom mba? Bocke mac nem gauc sa pi gêj honj nanj aö gakôm, nanj dom? Mac nem njalôm njadandi sa, a?”

18 Tanôm yêc, magoc mac alic gêj danj napep dom. Danjamsunj yêc, magoc mac angô yom dom. Gauc nem gêj nanj aö gakôm su.

19 Têt têt nanj aö gac sam bolom amandanj têt lau 5,000, nanj mac ahonj njadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm, “Gatop 12.”

20 Goc Yisu sôm, “Ma têt têt nanj aö gac sam bolom 7 têt lau 4,000, nanj mac ahonj njadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm “Gatop 7.”

21 Goc inj sôm têt njac, “Ma bocke dec mac nem gauc sa su dom?”

Yisu kôm njac tapec njayham sa

22 Njac sêlac wanj si e sêhóc asê malac Betsaida. Ma lau njatô sêkôc njac tapec danj sêtêj Yisu si, ma sêndac Yisu bu kên amba sac inj.

23 Goc Yisu kêm inj sip amba, ma wê inj sa malac njamakê gi. Inj hê gasôp

pi in tandô ma kêñ amba sac in, ma ndac, “Am gêlic gêñ dan me mba?”

²⁴ Ma ñgac dau hóc tandô sa ma sôm, “Aêc, aö galic ñamalac sêñsêlêñ sêmbo, magoc galic ñac ñadaun-dauñ. Aö galic ñac sêtôm a.”

²⁵ Goc Yisu kêñ amba sac in tandô tiyham, ma in tandô po asê ma ñayham sa. Ma in gêlic gêñ hon ñawa ñayham.

²⁶ Goc Yisu kêñ in kölhö gi ma sôm, “Am lhö solop têñ nem andu ndi. Mbu sôc malac dec ndi dom.”

*Pita hoc Yisu ñahu asê
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Tinambu Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêlhö bu sêtêñ malac ñatô nañ yêc kêpiñ Sisaria-Pilipai sêndi. Sêñsêlêñ sêmbo señ ma Yisu ndac ñac bocdec bu, “Lau sêsôm bu aö asa?”

²⁸ Ma ñac sêsôm têñ in, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, Ñgac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet akwa-kwa si dan.”

²⁹ Dec in ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aö asa?” Ma Pita ô in awaha ma sôm, “Am Mesaya dau.”

³⁰ Goc Yisu gic yao ñac bu sêsôm in asê têñ lau dan dom.

*Yisu sôm gwanan bu in oc hóc ñandê
(Mat 16:21-23; Luk 9:22)*

³¹ Têñ têm dinañ Yisu gic hu kêdôhôn ñac pi gêñ nañ oc hóc asê Ñamalac ndê Atu. In oc hóc ñawapac daêsam, ma lau bata Israel-ñga ti ñdabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhôn yomsu oc sêtec in. Lau oc sêndic in ndu, ma tinambu bêc tö ñinga su in oc tisa tiyham.

³² In sôm yom dinañ yêc awê, dec Pita kôc in sa ñasawa sauñ gi, ma sôm in.

³³ Magoc Yisu kac dau kwi, tahê ndê ñgacsêñomi ma sôm Pita bocdec bu, “Sadañ, kôc daôm sa lhö su! Bu am kêyalê Anötö ndê lêñ dom, am bu êmkuc ñamalac si gauc ñambwa.”

*Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc
ñawapac
(Mat 16:24-28; Luk 9:23-27)*

³⁴ Goc in mbwêc ndê ñgac-sêñomi ti lau daêsam nañ sêñkuc in, nañ sêtêñ in sêmen, ma sôm têñ ñac, “Asa nañ tac whiñ bu êñkuc aö, nañ êñgwiniñ dau ma hóc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aö.

³⁵ Bu asa nañ tac whiñ bu sap gêñ nom-ñga dôñ ñapañ tu mbo tali-ñga, nañ oc ñinga. Magoc asa nañ bu hu gêñ nom-ñga siñ tu êñkuc aö-ñga ma tu ñawaê ñayham-ñga, nañ oc ñinga dom.

³⁶ Ñamalac dan bu po gêñ nom-ñga hon sa, magoc in dau gatu bu ñinga, dec gêñ nom-ñga hon dinañ oc tôm dom bu nem in sa.

³⁷ Bu gêñ ñayham bocke yêc, nañ gitôm bu dakêñ têñ Anötö ô yac neñ gatuñ?

³⁸ “Lau têm dindêc-ñga ñac lau sac, ma sêpuc dômbwê Anötö ma sêsa si lêñ bambaliñ tôm lau mockaiñ-ñga. Asa nañ kwahic dec maya tu aö ti aneñ yom-ñga, nañ Ñamalac ndê Atu oc maya tu in-ñga têñ ndoc ñambu-ñga nañ in mbu meñ ti Damba Anötö ndê ñawasi, ma añela dabuñ sêwhiñ.”

9

¹ Ma in sôm têñ ñac, “Yomandô aö wasôm têñ mac! Lau ñatô kwahic dec sêmbo, nañ oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê göliñ meñ sa tiawê ma ti ñaclai atu.”

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê
ñawasi
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Bêc 6 giñga su goc Yisu kôc Pita, Jems ma Jon sêwhiñ in, ma ñac tawasê sêpi lôc baliñ dan si. Têñ têm dinañ Yisu ndê ñamlic kaiñ dan sa, ma sêlic in ndê ñawasi.

³ In ndê ñakwê sêp sambuc ma ñawasi atu, hóc gêlêc gêñ sêsêp nom-ñga hon.

⁴ Ma sêlic Elaija lu Moses sêhoc dau asê, ma inlu sem yomgalôm sêwhiñ Yisu.

⁵ Goc Pita sôm têñ Yisu, “Kêdôhônwaga, ñayham kêlêc bu yac dambo lec. Yac oc akwê bac tö tu mac ambo-ñga, am nem bac dan, Moses nde dan, ma Elaija ndê bac dan.”

⁶ Ngacsêñomi tö dinan sêtöc dau atu, ma bocdinan Pita gêm gauc yom tu sôm-nga.

⁷ Têñ dinan dao dan meñ kêgatöc ñac ahuc, ma awha dan sa yêc dao ñalôm, nan sôm, “Aö neñ atungac dau dindec, nan aö atac whin ndu andô. Angô in ndê yom man.”

⁸ Ma ñagahô ñac tahê gameñ dau, ma sêlic bu Yisu tawasê mbo whin ñac.

*Gêndac pi Elaija
(Mat 17:10-13)*

⁹ Tiñambu ñac sêsip akêñ lôc dau sêmeñ, ma Yisu kên yao bu sêsôm yom pi gêñ nan sêlic yêc lôc, nan asê dom e tôm Ñamalac ndê Atu tisa akêñ lau batê-nga.

¹⁰ Tu dinan-nga ñac sem yom dinan ahuc yêc ñac dau, magoc sem yomgalôm sêwhin dandi ñapan pi gêñ dau. Nahu bu Yisu ndê yom pi in tisa akêñ lau batê-nga, nan sênyalê nahu dom.

¹¹ Ma sêndac Yisu, “Lau Skraib nan sêndôhôn yomsu, nan sêsôm bu Elaija oc meñ hóc asê muñ, ma tiñambu Mesaya oc meñ. Yom dau nahu bocke?”

¹²⁻¹³ Ma Yisu sôm, “Elaija gic waê bu hóc asê muñ Mesaya, bu êmasan gêñ hon tisolop. Ma aö wasôm têñ mac, bu Elaija meñ hóc asê su. Ma lau sêkôm mêtê sac têñ in tôm ñac atac whin, tôm Anötö ndê yom nan sêto yêc gwanan su. Ma yom nan sêto yêc pi Ñamalac ndê Atu nan sôm bu in gic waê bu hóc ñandê atu, ma lau oc sêpu in ma sêtec in. Mac anjalê yom dau nahu, me mba?”

*Yisu soc ñalau sac su yêc balê dan
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)*

¹⁴ Yisu ma ngacsêñomi tö dinan sêsip akêñ lôc dau sêmeñ ma sêlic bu kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô ma Yisu ndê ngacsêñomi ñatô sêsôm dau sêmbô, ma lau ton atu sêngihi ñac ahuc.

¹⁵ Têñ ndoc lau hon dinan sêlic Yisu nan sêhêdaê ñandô, ma sênti sêtên in si ti sêhê mwalêc in.

¹⁶ Ma Yisu ndac ñac bu, “Mac asôm daôm pi yom bocke?”

¹⁷ Ma ñamalac dan nan mbo lau ton atu ñalôm, nan ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, aö gaköc aneñ balê dindec gameñ, bu ñalau sac dan mbo in ñalôm ma kôm in awha mba.

¹⁸ Têm ñatô ñalau sac dau kôc in dôñ ma tuc in sip nom gi, kôm in whapwic sa ma señ lhô, ma in amba ti gahi ñanga sa. Aö gandac am nem ngacsêñomi bu sêsoc ñalau dau su, magoc ñac sêtôm dom.”

¹⁹ Yisu ngô yom dau ma sôm, “O mac lau, aö gambo gawhin mac ñasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêñ dan? Aö wambo wawhin mac ñapan dom! Mac nem akêñ whin mbasi. Akôc balê dau sa ameñ.”

²⁰ Dec sêkôc balê dau sêtên Yisu sêmeñ, ma têñ têm ñalau sac gêlic in, nan ñagahô in kêmwanan balê dau ti ñanga, goc tuc in sip nom gi, ma in kêpi ti whapwic sa yêc nom.

²¹ G oc Yisu ndac balê dau ñadamba, “Ñalau sac kôm in bocdinan tôm yala hinga?” Ma damba sôm, “In mbo bocdinan têñ têm in balêkoc saun ñapan e kwahic dec.

²² Ma ndoc daêsam ñalau sac dau tuc in peñ sip bu me sip ya, ma kôm bu ndic in ndu ñinga. Tigen am bu nditôm, dec tamwalô alu ma nem alu sa.”

²³ Goc Yisu sôm têñ in, “Bocke dec am sôm têñ aö, ‘Am bu nditôm?’ Mac bu akêñ whin, dec gêñ hon oc nditôm.”

²⁴ Ma ñagahô balê ñadamba ta yom ma sôm, “Aö gakêñ whin. Nem aö sa bu wakêñ whin ñanga.”

²⁵ Yisu gêlic bu lau daêsam sênti sêmeñ, dec hec yom ñalau sac ma sôm, “Am ñalau dangasun bic ma awha mba-nga, aö wandic atu am bu hu balê dindec sin, ma sôc in ñalôm tiyham dom!”

²⁶ Goc ñalau sac dau mbwêc asê ma kêmwanan balê dau ñalêñ sac, goc sa awê gi. Ma balê dau yêc gitôm ñac batê dan, dec lau daêsam sêsôm, “In mbac ndu su.”

²⁷ Tigen Yisu kêm in sip amba, ken in sa, ma in tisa kalhac.

²⁸ Tinambu Yisu sôc andu dan gi, ma in ndê ngacsênjomi sêndac in gelec, “Bocke dec yac atôm dom bu asoc njalau dinañ su?”

²⁹ Ma in sôm, “Mac bu asoc njalau kain dinañ su, nañ aten mbec njanğa. Nalên dan mba.”

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu ma tisa

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰⁻³¹ Yisu ti ndê ngacsênjomi sêhu gameñ dinañ sin, ma sênsêlên sêmbu gameñ Galili-nğa. Yisu bu êndôhôn nac têtêm dinañ, dec tec bu lau sênjalê gameñ nañ nac sêmbu. In sôm têtêm nac, “Tinambu oc sêkên Namalac ndê Atu sip lau natô amba. Nac oc sêndic in ndu, magoc têtêm bêtêm tônia su, in oc tisa tiyham.”

³² Magoc nac si gauc sa pi in ndê yom dom, ma sêtôc dau bu sêndac in pi yom dau njahu.

Asa ti namalac namata-nğa?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Nac sênsêlên e sêhóc asê malac Kapenaom, goc si sêndôc andu dan. Ma Yisu ndac nac, “Mac asen daôm pi gêtêm sake yêc sen?”

³⁴ Magoc nac sem dôn, bu yêc sen nac sem yomgalôm sêwhin dandi pi nac si asa in ngac namata-nğa.

³⁵ Yisu ndôc sic ma ta ngacsênjomi 12 sêtên in si, ma sôm têtêm nac, “A sa nañ bu ti namalac namata-nğa yêc Anötö anğô-nğa, nañ êngwinin dau ti ngac njambu-nğa, ma nem akin lau hon.”

³⁶ Goc in kôc balêkoc saun dan ma kên in kalhac nac njalhu. Ma in kégape in ma sôm,

³⁷ “Asa nañ bu kôc balêkoc saun dan tôm in dindec, nañ sa tu aö neñ nân-nğa, nañ gitôm in kôc aö dau sa. Ma asa nañ kôc aö sa, nañ kôc aö tanwasên sa dom, magoc kôc Damañ nañ kêkin aö gameñ, nañ sa bocdinañ.”

Lau nañ sêkôm gwelen tu Yisu-nğa, nañ sêwhê dau kôc dom

(Luk 9:49-50)

³⁸ Têtêm bêtêm dan Jon sôm têtêm Yisu bu, “Kêdôhônwaga, yac alic ngac dan kôm gwelen ma soc njalau sac su yêc lau na am nem nân. Yac ac yao in, bu in kêkuc am whin yac dom.”

³⁹ Magoc Yisu sôm, “Alhac in ahuc dom, bu namalac nañ kôm gêtêm dalô na anen nân, nañ gitôm dom bu kac ndê awha kwi ngahô, ma sôm yom sac pi aö.

⁴⁰ Asa nañ kên kisa yac dom, nañ yac neñ dan.

⁴¹ Yomandô aö wasôm têtêm mac bu asa nañ kôm gêtêm saun dan bu nem mac sa tu mac anğuc aö Kilisi-nğa, gitôm in kên bu laclhu dan têtêm mac anôm, nañ Anötö oc ênlin in sin dom. In oc kên ngâyêyô nayham têtêm in.”

Puc pi lêtôm

(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² Ma Yisu sôm, “Namalac dan bu tim balêkoc saun dan nañ kên whin aö bu kôm mêtê sac, nañ kôm giso atu. Oc nayham bu dasô hoc atu dan pi in kachu, ma tambalin in sip gwêc ndi ninga. Ma bocdinañ oc tôm dom bu in tim balêkoc dau, ma tinambu tap Anötö ndê matôc sa.

⁴³⁻⁴⁴ “Am amam bu kôm sac, nañ tim kic. Am bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti amam gatuc, nañ nayham hóc gêtêm am kôm sac na amam lu-lu e am sip ya lambwam-nğa nañ sa napan, nañ ndi.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ma gahim bu kôm sac, nañ tim kic. A m bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti gahim gatuc, nañ nayham hóc gêtêm am kôm sac ti gahim lu-lu e Anötö tuc am sip ya lambwam-nğa nañ sa napan, nañ ndi.

⁴⁷ Ma am nem tanôm bu kôm sac, nañ kip sa. Am bu ndôc Anötö ndê gameñ undambê-nğa ti tanôm tigen, nañ nayham hóc gêtêm am kôm sac ti tanôm lu-lu e Anötö tuc am sip lambwam ndi.

⁴⁸ Yêc gameñ dinañ lau oc sêhóc nandê napan, tôm yom nañ Aisaya to yêc bocdec bu, ‘*Dombo oc mbac ndu dom, ma ya oc sa napan.*’

⁴⁹ “Bocdinañ ayob daôm tu lêtôm-nğa, bu Anötö oc kên ya êmbô lau

hoŋ, * gitôm lau sêkêŋ gwêc so pi wata tu bu yêc ŋayham ŋasawa baliŋ.

⁵⁰ Gwêc so dau iŋ gêŋ ŋayham, magoc ŋamakic bu niŋga, oc dakôm ŋamakic sa tiyham ŋalêŋ nde? Bocdinaŋ ambo lau nom-ŋga ŋalôm atôm gwêc so, ma ambo awhiŋ daôm ti yom malô.”

10

Anötö tec bu awhê lu ŋgac sêhu dau siŋ

(Mat 19:1-12)

¹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêhu gameŋ dinaŋ siŋ, ma sêtêŋ gameŋ Judia-ŋga si. Goc sêpi Bu Jordan ŋadaŋga naŋ yêc têtŋ gameŋ ac pi-ŋga, naŋ si. Yêc gameŋ dinaŋ lau daêsam sêkac sa tiyham ma sêtêŋ iŋ si, ma iŋ kêkuc iŋ ndê mêtê ma kêdôhônŋ ŋac.

² Ma lau Palêsai ŋatô sêmeŋ ma bu sêtim Yisu, dec sêndac iŋ bocdec bu, “Ŋgac daŋ bu hu ndê awhê siŋ, naŋ oc êŋgili yomsu, me mba?”

³ Ma Yisu ndac ŋac ô, “Moses to yomsu bocke?”

⁴ Goc sêsôm, “Moses sôm bu ŋgac daŋ gitôm bu to bapia hu nawhê siŋ-ŋga, goc hu ndê awhê siŋ.”

⁵ Ma Yisu sôm, “Aêc. Moses to yomsu dinaŋ tu mac nem ŋalôm ŋadandi-ŋga.

⁶ Magoc têtŋ têtŋ Anötö kêŋ undambê ti nom, naŋ iŋ kêmasaŋ ŋamalac ŋgac ti awhê.

⁷ Ma tu dinaŋ-ŋga *‘ŋgac daŋ oc hu damba lu dinda siŋ, ma sap iŋ nawhê dôŋ,*

⁸ *ma iŋlu sêti gêŋ tigenŋ.* Yom dau whê sa bu iŋlu sêmbo sêtôm ŋamalac lu dom, iŋlu sêti gêŋ tigenŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga.

⁹ Bocdinaŋ yham dom andô bu ŋamalac sêkac gêŋ naŋ Anötö dau kêŋ pitigenŋ, naŋ su.”

¹⁰ Tiŋambu Yisu ti ndê ŋgac-sêŋomi sêndöc andu daŋ, ma sêndac iŋ pi yom dinaŋ ŋahu.

¹¹ Ma iŋ sôm, “Ŋgac naŋ hu iŋ ndê awhê siŋ ma gêm awhê wakuc, naŋ kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga têtŋ iŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga.

¹² Ma awhê naŋ hu nakweŋ siŋ ma gêm ŋgac wakuc, naŋ kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga bocdinaŋ.”

Yisu gêm mbec balêkoc

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Têtŋ bêc daŋ lau sêhoŋ si balêkoc sêtêŋ Yisu si, bu iŋ kêŋ amba sac ŋac. Magoc iŋ ndê ŋgac-sêŋomi sêsôm dinda ti damba.

¹⁴ Têtŋ têtŋ Yisu gêlic gêŋ dau iŋ tac ŋandê, ma sôm têtŋ ŋac, “Atec balêkoc dinaŋ sêtêŋ aô sêmeŋ. Alhac ŋac ahuc dom, bu Anötö ndê gôliŋ gic lau naŋ sêtôm balêkoc sauŋ dindec, naŋ ŋawaê.

¹⁵ Aô wasôm yomandô têtŋ mac bu asa naŋ bu sôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu gitôm balêkoc sauŋ daŋ dom, naŋ oc nditôm dom bu sôc ndi.”

¹⁶ Goc iŋ kôc balêkoc dau sa ma kêgape ŋac. Ma iŋ kêŋ amba sac ŋac, ma gêm mbec ŋac.

Ŋgac ti lêlôm

(Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)

¹⁷ Yisu ti ma kêsêlêŋ mbo seŋ whiŋ ndê ŋgacsêŋomi. Ma ŋgac daŋ kêti meŋ ma pônŋ haduc yêc iŋ aŋgô-ŋga, ma ndac iŋ bocdec bu, “K êdôhônŋwaga ŋayham, aô wakôm bocke dec tiŋambu Anötö oc kôc aô sa wandöc taŋli ŋapaŋ.”

¹⁸ Goc Yisu sôm têtŋ iŋ, “Tu sake-ŋga am sam aô bu ŋayham? Anötö tigenŋ iŋ ŋayham.

¹⁹ Am kêyalê yomsu naŋ Anötö kêŋ têtŋ Moses, *‘Ndic ŋamalac ndu dom. Kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga dom. Nem kaŋ gêŋ dom. Sôm yom tasaŋ pi lau dom. Êmsau*

* **9:49:** Yom naŋ yêc ŋabatiŋ 49 naŋ ŋahu yêc awê dom, magoc lau ŋatô gauc gêm bocdec bu. Anötö tac whiŋ bu lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga sêhu mêtê sac hoŋ siŋ ma sêsa lêŋ gitêŋ eŋ. Gêŋ bocke naŋ bu lhac ŋac ahuc tu sêtap gameŋ undambê-ŋga sa, naŋ sêhu siŋ tôm yom naŋ yêc ŋabatiŋ 43-47 whê sa. Ma Anötö oc kêŋ ya êmbô lau gitôm lau sêpec gol ŋa ya tu bu ŋadômbwi niŋga ma gol ŋawasi solop yêc.

lau bu kôc ñac si gêñ dom, ma *‘Toc damam lu dinam sa.’*”

²⁰ Ma inj sôm, “Kêdôhôn-waga, aô kakuc yomsu honj dinanj, têtj ndoc aô gambo balê ñapanj e kwahic dec.”

²¹ Yisu tahê inj ma tac whinj inj kêlêc. Ma inj sôm, “Gêñ tigenj yêc tu am kôm-nga. Am ndi, kêñ am nem gêñ honj têtj lau sênemlhi, ma kêñ ña-awa têtj lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu am mwenj ma êmkuc aô.”

²² Magoc têtj têtj ñgac dau ñgô Yisu ndê yom dinanj inj wec, ma kôlhô ti ñalôm ñawapac gi. Nahu bu inj ñgac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu tahê lau honj, ma sôm têtj inj ndê ñgacsêñomi, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu ñagahô.”

²⁴ Nac sêñgô inj ndê yom dinanj e sêhêdaê. Ma Yisu sôm têtj ñac tiyham, “O anej balêkoc atac whinj-nga, ñamalac bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu, nanj gêñ sauñ dom.”

²⁵ Bôc atu ñanj gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalásê ñagahô, hóc gêlêc ñgac ti lêlôm ñanj bu sôc Anötö ndê gôlinj ñapu.”

²⁶ Yisu ndê ñgac-sêñomi sêñgô yom dinanj ma sêhêdaê ñandô. Ma sêsôm têtj dandi, “Bu bocdinañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!”

²⁷ Yisu tahê ñac ma sôm, “Gêñ nanj ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nanj Anötö gitôm bu kôm, bu Anötö gitôm bu kôm gêñ honj.”

²⁸ Goc Pita sôm têtj inj, “Yac oc bocke? Yac ahu gêñ honj siñ tu anjuc am-nga.”

²⁹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yomandô têtj mac. Asa nanj bu hu andu, me asidôwai, me lhuwêi, me dinda lu damba, me balêkoc, me

nom siñ tu aô-nga ma tu gwelenj ñawâe ñayham-nga,

³⁰ nanj Anötö oc kêñ gêñ kainj dinanj daêsam têtj inj ô, têtj ndoc inj mbo nom. Ma inj oc tap kisa ti ñawapac sa tu aô-nga whinj. Ma têtj têtj ñambu-nga, Anötö oc kôc inj sa, ma kêñ inj ndôc tali ñapanj yêc undambê.

³¹ Tigenj lau daêsam nanj kwahic dec sêti lau ñamata-nga, nanj oc sêti lau ñambu-nga, ma lau ñambu-nga oc sêti lau ñamata-nga.”

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu *(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Yisu wê inj ndê ñgacsêñomi ma sêñsêlêñ sêmbo senj bu sêtêñ Jerusalem sêndi. Inj ndê ñgac-sêñomi sêñsêlêñ ti sêhêdaê, ma lau ñatô nanj sêñsêlêñ sêwhinj ñac, nanj sêtôc dau.* Bocdinañ Yisu kôc ñgacsêñomi 12 sêsa si sêlhac dau-nga, ma sôm yom tiyham pi gêñ nanj oc hóc asê inj.

³³ Inj sôm, “Kwahic dec yac bu dapi malac Jerusalem dandi, ma ñgac ñanj oc hoc ñamalac ndê Atu asê ma kêñ inj sip dabuñsiga atu-tu ti kêdôhôn-waga yomsu-nga amba. Nac oc sêkic yom bu sêndic inj ndu, ma sêkêñ inj sip lau Rom-nga amba.

³⁴ Nac oc sêsu inj susu, sêhê gasôp pi inj, sêndic inj ñamlic ñandê ma sêndic inj ndu. Magoc tiñambu bêt tö ñinnga su, goc inj oc tisa tiyham.”

Jems lu Jon bu sêhêc gêlêc ñgacsêñomi ñatô

(Mat 20:20-28)

³⁵ Jems lu Jon, Sebedi ndê atunñac lu, sêtêñ Yisu si ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, alu atac whinj gêñ ñanj, ma bu andac am bu kôm gêñ dau ñandô sa.”

³⁶ Goc Yisu ndac, “Amlu atac whinj bu aô wakôm sake?”

³⁷ Ma sêsôm, “Alu atac whinj bu têtj ndoc am ndôc nem pônj kinj-nga ti ñawasi atu, nanj am kêñ alu andôc awhinj am, ñanj ndôc amam andô-nga ma ñanj ndôc gasê-nga.”

* **10:32:** Lau nanj sêñkuc Yisu nanj sêhêdaê ti sêtôc dau, nahu bu ñac gauc gêm yom nanj Yisu sôm têtj ñac su, pi gêñ nanj oc hóc asê inj têtj têtj inj bu pi Jerusalem ndi. Alic Mak 8:31; ma 9:30.

³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Amlu anjalê gêṅ nan amlu andac, nan dom. Amlu atôm bu anôm gêṅ sip laclhu ṅawapac-ṅga nan aö wanôm, a? Ma atôm bu alin sanḡu† nan aö oc waliṅ, a?”

³⁹ Ma inlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.” Goc Yisu sôm, “Yomandô! Amlu oc anôm gêṅ sip laclhu tôm aö wanôm, ma alin sanḡu tôm nan aö waliṅ.

⁴⁰ Magoc aö dec oc wanjalih lau sa bu sêndöc aö aman andô-ṅga ti aman gasê-ṅga, nan dom. Anötö ti ṅadau bu êṅyalih lau sa bu sêndöc dinan.”

⁴¹ Têṅ ndoc ṅgacsêṅomi 10 sêṅgô yom dau ṅawaê, nan ṅac tac ṅandê têtṅ Jems lu Jon.

⁴² Goc Yisu mbwêc ṅac sêtêṅ in si, ma sôm, “Mac anjalê bu lau sambuc si göliṅwaga sêtoc dau sa têtṅ ṅac si lau, ma ṅac si lau bata sêṅgwiniṅ lau nan sêmbö ṅac ṅapu.

⁴³ Tigeṅ mac anḡuc ṅac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa bu ti ṅamalac tiwaê yêc Anötö anḡô-ṅga, nan nem akiṅ mac.

⁴⁴ Aêc! Asa bu ti mac nem ṅamalac ṅamata-ṅga, nan êṅgwiniṅ dau ma ti mac honṅ nem ṅac akiṅ ṅambwa.

⁴⁵ ṅahu bu lêtṅ dau ti aneṅ lêtṅ. ṅamalac ndê Atu meṅ tu bu lau sênem akiṅ in-ṅga dom. Mba. In meṅ bu nem akiṅ lau, ma bu kêṅ dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ṅatôp.”

Yisu kôm ṅac tapec Batimeas ṅayham sa

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Yisu ti ndê ṅgacsêṅomi sêṅsêlêṅ e sêhóc asê malac Jeriko, ma lau tonṅ atu sêṅkuc ṅac. Têtṅ ndoc ṅac bu sêhu Jeriko sinṅ, nan sêtap ṅac tapec danṅ sa, nan ndöc seṅ ṅamakê ma teṅ gêtṅ. In Batimeas, ṅac danṅ ṅaê Timeas ndê atunḡac.

⁴⁷ Têtṅ têtṅ in ṅgô bu Yisu Nasaret-ṅga kêsêlêṅ mbo seṅ, nan gic hu mbwêc yom asê bocdec bu, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!”

⁴⁸ Goc lau daêsam sêhec yom in ma sêsôm bu in nem dônṅ. Magoc

inṅ mbwêc ti ṅanḡa, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö.”

⁴⁹ Yisu ṅgô ṅac si yom ma kwê dôṅ kalhac, goc sôm têtṅ lau, “Mac asôm têtṅ in bu meṅ.” Goc sêta yom têtṅ ṅac tapec dau ma sêsôm, “Tisa ti atac ṅayham! In ta am bu mweṅ.”

⁵⁰ Goc ṅac dau kac ndê ṅakwê andô-ṅga baliṅ su yêc nom, ma tisa ṅagahô ma têtṅ Yisu gi.

⁵¹ Ma Yisu ndac inṅ, “Am tac whinṅ bu aö wakôm sake têtṅ am?” Ma ṅac tapec dau sôm, “Kêdôhônṅ-waga, aö tac whinṅ bu tanônṅ ṅayham sa.”

⁵² Goc Yisu sôm, “Am ndi! Am nem kêṅ whinṅ aö dec kôm am ṅayham sa.” Ma ṅagahô inṅ tandô ṅawa sa, ma inṅ kêkuc Yisu mbo seṅ.

11

Yisu sôc Jerusalem gi

(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jon 12:12-15)

¹ Yisu ti ndê sêṅomi sêṅsêlêṅ sêhêganônṅ Jerusalem e sêsuṅ sa malac Betani ma malac Betpagi yêc Lôc Olib. Goc Yisu kêkiṅ ndê ṅgacsêṅom lu,

² ma sôm têtṅ inlu, “Asôc malac dindê andi, ma yêc dindê amlu oc atap donḡi danṅ sa, nan sêsô dôṅ kalhac. In donḡi ṅatu wakuc, nan ṅamalac danṅ ndöc ṅahô muṅ su dom. Anḡapwêc su ma akôc sa amenṅ.

³ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu anḡapwêc donḡi dau, nan asôm têtṅ ṅac bu, ‘Pômdau tac whinṅ bu donḡi dindêc nem inṅ sa ṅasawa sauṅ, goc inṅ oc kêṅ mbu meṅ.’ ”

⁴ Bocdinaṅ dec inlu sêsôc malac dau si ma sêtap donḡi danṅ sa, nan lau sêsô dôṅ kalhac seṅ ṅadali k êpiṅ andu danṅ. Inlu bu sêṅapwêc su,

⁵ ma lau ṅatô nan sêlhac sêmpinṅ, nan sêndac inlu, “Amlu akôm sake, dec bu anḡapwêc donḡi dau su?”

⁶ Ma inlu sêô ṅac si yom tôm Yisu sôm têtṅ inlu, dec sêhu donḡi dau sinṅ têtṅ inlu.

† 10:38: Yisu ndê yom pi laclhu nan inṅ oc nôṅ, ma sanḡu nan inṅ oc linṅ, nan ṅahu sip ṅawapac daêsam nanṅ oc hóc asê inṅ.

⁷ Sêwê in sa sêtêŋ Yisu si, ma sêhu si ŋakwê awê-ŋga sac donki, goc Yisu pi gi ndöc ŋahô.

⁸ Ma lau daêsam sêhê si ŋakwê yêc seŋ. Ma lau ŋatô sêhêako a ŋalaun yêc seŋ ŋamakê ma sêkêŋ yêc seŋ.

⁹ Lau naŋ sêmuŋ Yisu ti lau naŋ sêŋkuc in, naŋ sêmbwêc “Hosana! Anötö nem mbec ŋgac naŋ meŋ gêm Pômdau aŋgô.

¹⁰ Anötö nem mbec in naŋ meŋ bu puc aban Dawid ndê gôlin dôn. Hosana têtŋ Anötö lôlôc-ŋga.”

¹¹ Yisu hôc asê Jerusalem, goc sôc lôm dabuŋ ŋabatêmdö gi, ma gêlic gêŋ sambob naŋ yêc dindê. Magoc ac gi su dec in ti ndê ŋgacsêŋomi 12 sêmbu sêsa malac Betani si bu sêyêc dindê.

Yisu pucbo a kiŋ dan
(Mat 21:18-19)

¹² Têtŋ bêtêc Yisu ti ndê ŋgac-s êŋomi sêhu Betani siŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbu seŋ, ma gêŋ yô Yisu.

¹³ In gêlic a kiŋ dan naŋ kalhac ahê, goc têtŋ a dau gi. Têm dinaŋ in têtŋ naŋ a kiŋ sem ŋandô dom, magoc Yisu gêlic bu a dinaŋ ŋalaun kêsôlô su dec kêŋ bata bu mboe kiŋ ŋandô oc sêŋgalêŋ. Magoc ŋandô mbasi, in tap ŋalaun ŋambwa sa.

¹⁴ Goc in pucbo a dau ma sôm, “Lau dan oc sêneŋ ŋandô yêc a dindec tiyham dom.” Ma in ndê ŋgacsêŋomi sêŋgô yom dau.

Yisu soc lau su yêc lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-46)

¹⁵ Yisu ti ndê sêŋomi sêŋsêlêŋ si e sêhêc asê Jerusalem, ma sêtêŋ lôm dabuŋ si. Yêc lôm dabuŋ ŋabatêmdö lau sêtidulu gêŋ ti semlhi gêŋ sêmbu, ma Yisu gic hu soc ŋac sêsa awê. In kac lau sêô mone-ŋga si tebo sa, ma kac lau naŋ sêyob balusi bu lau sênemlhi,* naŋ si pôn sa whiŋ.

¹⁶ Ma in gic yao lau bu sêkôc wapa sêtidulu-ŋga sôc lôm dabuŋ ŋagamen tiyham dom.

¹⁷ Ma in kêtôhônŋ lau ma sôm, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aô neŋ

andu gic waê bu lau akêŋ gameŋ hoŋ sêteŋ mbec sêmbu-ŋga.’ Mac aŋyalê yom dau, ma bocke dec mac akôm Anötö ndê andu ti lau kaŋ si gameŋ?”

¹⁸ Tiŋambu dabuŋsiga atu-tu ma lau naŋ sêndôhônŋ yomsu, naŋ sêŋgô ŋawaê pi gêŋ naŋ Yisu kôm, ma sêŋyalê bu lau sambob sêhêdaê tu in ndê yom-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec sêtöc Yisu, ma sêŋsalê lêtŋ bu sêndic in ndu.

¹⁹ Yisu ti ndê ŋgac-sêŋomi sêmbu Jerusalem e ac gi sip, dec sêmbu sêsa si.

Yom pi lêtŋ dakêŋ whiŋ ti dateŋ mbec-ŋga
(Mat 21:20-22)

²⁰ Ŋagalaŋsê bêtêc Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ bu sêmbu sêtêŋ Jerusalem sêndi, ma sêhêc asê a kiŋ naŋ Yisu pucbo. Ŋac sêlic bu a dau mbac, ŋasaŋgac ti ŋawakac hoŋ tibasô.

²¹ Ma Pita gauc gêm Yisu ndê yom, dec sôm têtŋ in, “Kêtôhônŋwaga, lic a kiŋ naŋ am pucbo, naŋ mbac su.”

²² Goc Yisu ô yom ma sôm têtŋ ŋac, “Akêŋ whiŋ Anötö.

²³ Aô wasôm yomandô têtŋ mac, bu asa naŋ bu sôm têtŋ lôc dan bu, ‘Puc daôm sa ma sip gwêc ŋalôm ndi,’ ma atac lu-lu dom magoc kêŋ whiŋ bu Anötö oc kôm yom dau ŋandô sa, dec gêŋ dau oc ŋandô sa.

²⁴ Boc-dinaŋ aô bu wasôm têtŋ mac bu gêŋ bocke naŋ mac bu atêŋ Anötö bu kêŋ têtŋ mac, naŋ akêŋ whiŋ bu mac akôc su, ma aô wasôm yom ŋandô, in oc kêŋ têtŋ mac.

²⁵⁻²⁶ Ma têtŋ ndoc mac bu atêŋ mbec, ma bu gauc nem lau naŋ sêkôm sac têtŋ mac, naŋ goc asuc ŋac si sac kwi. Ma mac nem Damam naŋ mbo undambê, oc suc mac nem sac kwi bocdinaŋ.”

Gêndac pi Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Yisu ti in ndê ŋgacsêŋomi sêhêc asê malac Jerusalem tiyham ma sêtêŋ lôm dabuŋ si. Yisu kêsêlêŋ mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö, ma dabuŋsiga

* 11:15: Alic yom ŋapu-ŋga (footnote) yêc Mat 21:12.

atu-tu ti kédôhônwaga yomsu-nga ma lau bata sêtigasuc in.

²⁸ Ma sêndac in, “Am kôc ñac lai yêc nde, bu kôm gêñ hon nan am kôm? Asa kêñ têt am?”

²⁹ Goc Yisu sôm têt ñac, “Gêñ ñamata-nga aô wakên gêndac dan têt mac. Mac bu aô aneñ yom, dec wasôm aneñ ñac lai ñahu asê têt mac.

³⁰ Asa kêñ ñac lai têt Jon dec in kêku lau? Anötö kêñ ñac lai têt in, me mba? Asôm têt aô.”

³¹ Ñac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêsôm têt dau, “Yac bu dasôm bu Anötö kêñ ñac lai têt Jon, goc Yisu oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akên whin Jon dom?’

³² Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, goc lau oc sêlic yac sac.” Ñac sênjalê bu lau daêsam sêlic Jon bu propet dan, dec sêtöc dau.

³³ Bocdinañ sêsôm têt Yisu, “Yac anjalê dom.” Ma in sôm têt ñac, “Bocdinañ aô wasôm aneñ ñac lai ñahu asê têt mac dom.”

12

Yom gôlin pi lau sêyob ôm wain-nga (Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Ma in gic hu yom gôlin dan ma sôm têt lau bata Israel-nga dinañ, “Ñgac dan sô ôm wain-nga dan. In sô tun sa, kêmasañ gameñ tu lau sêmasañ wain ñakwi-nga, ma kwê andu baliñ dan bu lau sêlhac ma sêtup lau kan. Tinambu in kêñ ôm dau têt lau ñatô sêyob, ma kôlhö gi mbo gameñ dan.

² Têt têt sêndic wain ñandô sa-nga, nan ñadau kêkin ñgac akin dan têt lau sêyob ôm-nga, tu bu sêkên wain ñandô ñatô têt in.

³ Tigen ñac sêlô in dôn, sic in ñamlic ñandê, ma sêkên in kôlhö amba sawa gi.

⁴ Goc ñadau kêkin ñgac akin dan tiyham, tigen ñac sic in pi ñagôlôn, ma sêkôm mêtê sac têt in.

⁵ Tinambu ñadau kêkin ñgac titö-nga, magoc ñac sic in ndu. Ma in kêkin lau

daêsam tiyham, ma ñac sic ñatô ñamlic ñandê, ma sic ñatô ndu.

⁶ Tinambu ñgac tigen mbo, nan ñadau ndê atungac, nan in tac whin ndu andô. Goc ñadau kêkin ndê atu dau têt ñac gi, ma gauc gêm têt dau, ‘Lau nan sêyob aneñ ôm, nan oc sêtoc aneñ atungac dindac sa.’

⁷ Tigen têt têt ñadau ndê atu hôc asê, nan lau sêyob ôm-nga sêsôm têt dau, ‘Ñgac dinañ in ñadau ndê atungac nan oc wêkain ôm dindac ti ndê gêñ lêsêm. Bocdinañ dandic in ndu ma dakôc ôm dindac su ti yac neñ.’

⁸ Ma sêkôc atungac, sic in ndu ma sêtuc in sa awê gi.”

⁹ Goc Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ñadau oc kôm sake têt lau nan sêyob in ndê ôm? In oc meñ ma ndic ñac ndu, ma kêñ ôm dau têt lau ñatô sêyob.

¹⁰ Gauc nem yom nan sêto yêc bocdec bu, ‘*Hoc nan lau sêkwê andu-nga sêtec, nan kwahic ti hoc ñamata-nga yêc andu dau.*

¹¹ Pômdau kôm gêñ dau, ma yac alic ñayham.’ Mac asam yom dau su, me?”

¹² Têt dinañ lau bata Israel-nga sênjalê bu Yisu sôm yom gôlin dau hêganôn ñac, dec sênjalê lêt bu sêkôc in dôn. Magoc sêtöc lau ton atu nan sêmbo sêwhin Yisu, ma tu dinañ-nga sêhu in sin ma sêlhö si.

Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga (Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Tinambu lau bata dinañ sênjalê lêt bu sêtim Yisu bu sôm yom so dan. Ñac sênkin lau Palêsai ñatô sêwhin lau Israel-nga ñatô nan sêpuc Herod ma lau Rom-nga si gôlin dôn, nan sêtêt Yisu si.

¹⁴ Ñac sêhóc asê in ma sêsôm, “Kédôhônwaga, yac anjalê bu am ñgac sôm yom ñandô-nga. Am gauc gêm lau si waê dom, ma toc ñac hon sa ñalêt tigen. Ma am kédôhôn Anötö ndê lêt têt lau kêkuc yom ñandô solop. Kwahic dec yac bu andac am bu in solop bu yac dakên takis têt †Sisa, me mba? Yac oc danemlhi takis, me mba?”

15 Yisu ngô yom dau, tigenj inj kêyalê bu njac gauc gêm bu sêtîm inj, dec sôm, “Tu sake-nga mac bu atim aö? Akôc mone silba danj ma atôc têtj aö.”

16 Goc sêkênj mone danj têtj inj, ma inj ndac njac, “Asa ndê njagatu ti njê yêc mone dindêc?” Ma sêc yom ma sêsôm, “Sisa ndê.”

17 Dec Yisu sôm, “Bocdinañ atoc Sisa sa nj gêtj nanj gic inj njawaê, ma atoc Anötö sa nj gêtj nanj gic inj njawaê.” Njac sêngô Yisu ndê yom dau, ma sêhêdaê tu inj ndê gauc-nga.

Lau Sadiusi bu sêtîm Yisu pi yom datisa akênj lau batê-nga

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-38)

18 Ma lau †Sadiusi njatô sêtêtj Yisu si, bu sêkênj gêndac danj têtj inj. Njac lau Israel si tonj danj, nanj sêkênj whinj dom bu lau batê oc sêtisa tiyham.

19 Ma njac sêndac inj bocdec bu, “Kêdôhônjwaga, Moses to yac neñ yomsu danj bocdec bu. Njac danj bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, nanj njac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

20 Têtj ndoc danj asidôwai 7 sêmbo. Njac njamata-nga gêm awhê sa, magoc mbac ndu, ma balêkoc mba.

21 Goc inj asi, njac tilu-nga, gêm awhê sawa dau, magoc mbac ndu ma balêkoc mba. Njac titö-nga bocdinañ,

22 ma asidôwa hale bocdinañ, honj sem awhê sawa dau sa, magoc sêmbac ndu, ma balêkoc mba. Ma tiñambu awhê dau mbac ndu.

23 Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau njatô sêsôm, dec awhê dau oc ti asidôwa asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinañ honj sem awhê tigenj dinañ su têtj ndoc sêmbo tali.”*

24 Ma Yisu sôm têtj njac, “Mac akôc gauc so, bu mac anyalê Anötö ndê yom ti inj ndê njac lai dom.

25 Têtj têtj lau batê sêtisa, nanj lau oc sênem dau dom. Njac oc sêmbo sêtôm anjela undambê-nga.

26 Ma yom danj tiyham tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Mac asam su yêc Moses ndê buku. Têtj ndoc Moses gêlic ya golom a danj, nanj Anötö sôm têtj inj bu, ‘Aö Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö ma Jakob ndê Anötö.’

27 Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau tö dinañ si Anötö? Inj lau batê si Anötö dom, inj lau tali si Anötö. Mac nem gauc inj so sambuc.”

Yomsu njamata-nga

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Kêdôhônjwaga yomsu-nga danj kalhac whinj lau nanj sêkênj danjga Yisu ma lau Sadiusi si yom, ma inj gêlic bu Yisu ô lau Sadiusi si yom njapep. Bocdinañ inj ndac Yisu, “Anötö ndê yomsu bocke ti yomsu njamata-nga?”

29 Ma Yisu sôm, “Yomsu njamata-nga nanj hóc gêlêc yomsu honj nanj bocdec, ‘Mac lau Israel-nga anjô! Pômdau yac neñ Anötö inj Pômdau tigenj.

30 Atac whinj Pômdau am nem Anötö ti am nem njalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc.’

31 Ma yomsu tilu-nga bocdec yêc, ‘Atac whinj lau menpañ am-nga, tôm am atac whinj am daôm.’ Yomsu lu dinañ sêhóc gêlêc yomsu honj su.”

32 Goc kêdôhônjwaga yomsu-nga dau sôm têtj Yisu, “Kêdôhônjwaga, am sôm solop. Yomandô, Anötö tigenj mbo, ma anötö njandô danj mbo dom.

33 Ma yac bu atac whinj A nôtö ti neñ njalôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc, ma yac bu atac whinj lau menpañ yac-nga tôm yac atac whinj yac dauñ, nanj hóc gêlêc bu yac dakênj wata ti da pi ya ndi, me bu dakênj gêtj njatô ti da.”

34 Yisu gêlic bu njac dau ô yom ti gauc njayham, dec sôm têtj inj, “Êmkuc gauc njayham dinañ dec am oc tôm bu mbo Anötö ndê gôlinj njalôm.”

Yisu sôm yom dinañ, ma tiñambu lau sêtöc bu sêkênj gêndac têtj inj tiyham.

* 12:23: Lau Sadiusi gauc gêm bu njac si gêndac dau tôc asê bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ namakê, ma ndac ŋac, “Bocke ma lau †Skraib sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu?”

³⁶ Dawid dau hoc yom asê tôm Njalau Dabuŋ puc iŋ dôŋ, ma to yom pi Mesaya bocdec bu, ‘Anötö sôm têtŋ aneŋ Pômdau, “Am ndöc aö aman andô-ŋga e nditôm aö wakêtŋ nem ŋacyo sêsôc am gahim ŋapu.”’

³⁷ Dawid dau sam Mesaya bu iŋ ndê Pômdau, ma bocke dec lau sêsam iŋ bu Dawid ndê Atu?” Ma lau hoŋ sêŋgô Yisu ndê yom ti atac ŋayham atu.

*Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê
sac
(Mat 23:1-7; Luk 20:45-47)*

³⁸ Ma Yisu kêdôhôn lau ma sôm, “Ayob daôm ŋapep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. Ŋac sêsôc ŋakwê baliŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbo malac lôm, bu ŋac atac whiŋ bu lau sêtoc ŋac sa ma sêhê mwalêc ŋac.

³⁹ Ŋac atac whiŋ bu sêndöc mala ŋamata-ŋga yêc lôm wê-ŋga, ma sêndöc lau tiwaê si mala têtŋ ndoc sêneŋ mwasiŋ.

⁴⁰ Yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga lau dau sêteŋ mbec baliŋ. Magoc têtŋ ndoc lau sêlic ŋac dom, naŋ sêŋsau lauwhê sawa bu sêŋgaho ŋac si andu su. Anötö oc êmatôc ŋac, ma kêtŋ ŋagêyô sac sambuc têtŋ ŋac.”

*Awhê tuc daŋ kêtŋ da danŋe
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Tiŋambu Yisu ndöc sic ndöc lôm dabuŋ ŋabatêmdö kêpiŋ apa naŋ lau sêkêtŋ si da sip-ŋga, ma tahê lau hoŋ naŋ sêkêtŋ si da sip apa dau. Lau ti lêlôm daêsam sêkêtŋ awa atu.

⁴² Tigeŋ awhê tuc ŋalôm sawa daŋ meŋ ma kêtŋ awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-ŋga.

⁴³ Goc Yisu ta ndê ŋac-sêŋomi sêmeŋ ma sôm, “Yomandô, aö wasôm têtŋ mac bu yêc Anötö aŋgô-ŋga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kêtŋ da naŋ hóc gêlêc lau hoŋ si da su.

⁴⁴ Ŋahu bu lau ti lêlôm hoŋ sêkêtŋ si da, magoc ŋac si awa daêsam gacgeŋ yêc ŋac-ŋga. Magoc awhê dindec iŋ awhê ŋalôm sawa, ma iŋ kêtŋ ndê gêtŋ hoŋ ti da.”

13

*Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ
Jerusalem-ŋga*

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Têtŋ ndoc Yisu bu hu lôm dabuŋ ŋagameŋ siŋ, naŋ iŋ ndê ŋgacsêŋom daŋ sôm têtŋ iŋ, “Kêdôhônwaga, lic hoc atu-tu ma andu ŋayham kêlêc naŋ sêkwê sa sêlhac dec.”

² Magoc Yisu ô yom ma sôm têtŋ iŋ, “Am lic andu atu-tu ti lôm dabuŋ dindec! Aö wasôm têtŋ am, bu tiŋambu ŋacyo oc sêseŋ hoc atu-tu hoŋ dindec su e hoc daŋ oc ndöc hoc daŋ ŋahô tiyham dom.”

Gêtŋ wapac têtŋ ŋambu-ŋga-ŋga

(Mat 24:3-14; 10:17-22; Luk 21:7-19)

³ Ŋac sêsa sêteŋ Lôc Olib si, ma tiŋambu Pita, Jems, Jon ma Andru tawasê sêteŋ Yisu si ma sêndöc aŋgô têtŋ lôm dabuŋ yêc malac Jerusalem. Ma ŋac sêndac iŋ bocdec bu,

⁴ “Sôm têtŋ yac bu ŋawapac naŋ am sôm yom pi, naŋ oc hóc asê Jerusalem têtŋ têtŋ bocke, ma gêtŋ sake oc kêtŋ puc yac bu têtŋ dau meŋ kêpiŋ?”

⁵ Goc Yisu sôm têtŋ ŋac, “Ayob daôm ŋapep bu lau daŋ sêŋsau mac dom.

⁶ Bu lau daêsam oc sêmeŋ sênem aö aŋôŋ ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dauŋ dec,’ ma oc sêŋsau lau daêsam.

⁷ Ma têtŋ ndoc mac aŋgô ŋawaê bu lau sic siŋ têtŋ dau me sêmasaŋ dau tu sêndic siŋ-ŋga, naŋ asô dom. Bu gêtŋ hoŋ dinaŋ gic waê bu meŋ sa, m agoc têtŋ ŋambu-ŋga yêc dôŋ yêc.

⁸ Kiŋ nom-ŋga oc sêkêtŋ kisa dau, ma lau gameŋ daŋ oc sêndic siŋ têtŋ lau gameŋ daŋ. Tiyhó oc nem yêc gameŋ hoŋ, ma tóbôm oc sa. Gêtŋ hoŋ dinaŋ oc ndic hu ŋawapac têtŋ ŋambu-ŋga-ŋga, gitôm awhê naŋ kêsahê balêkoc tuŋ iŋ ma gêtŋ dau gic hu ŋandê atu naŋ iŋ oc hóc tu kôc balêkoc-ŋga.

9-10 “Gêñ ñamata-nga lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê têñ lau sambob, ma têñ dinanj têm ñambu-nga oc menj hôc asê. Ayob daôm ñapep. Lau oc sêwê mac atên lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac ña sô yêc lôm wê-nga. Tu aô-nga dec lau oc sêkên mac alhac gôlinwaga ti kinj anjô-nga, magoc ndoc dinanj ti têm bu mac ahoc yom ñandô asê têñ ñac.

11 Têñ têm nanj sêkôc mac dôñ ma sêwê mac atên lau sêmatôc mac-nga andi, nanj ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom. Asôm yom nanj Anötö oc kên têñ mac têñ ndoc dinanj, bu mac daôm oc asôm yom dom, Ñalau Dabuñ oc sôm.

12 “Têñ ndoc ñawapac-nga dinanj, lau nanj sêkên whinj dom oc sêhoc si asidôwai sêkên whinj aô-nga asê bu sêndic ñac ndu, ma dambai oc sêkôm têñ atui boc-dinanj. Balêkoc oc sêli dau sa têñ damba ti dindai, ma sêkên ñac sêtên lau bu sêndic ñac ndu.

13 Lau honj oc sêtec mac tu aô neñ ñaê-nga. Magoc asa nanj bu lhac ñannga ma hu aô sinj dom e ndê têm pacndê, nanj oc tap Anötö ndê mwasinj nem inj si-nga sa.”

Ñawapac gameñ Judia-nga
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Gêñ sac sambuc nanj oc kôm gameñ tisac, nanj lau oc sêkên lhac gameñ nanj gic inj ñawaê dom. (Asa nanj sam yom dindec, nanj kôc gauc ñapep, bu ñahu yêc sinj dau.) Mac lau asa nanj ambo gameñ Judia-nga ma alic gêñ dau, nanj honj alhö api gameñ lôc-nga andi.

15 Alhö ñagahô ma gauc nem mac nem gêñ danj dom. Lau nanj sêñwhan dau sêndöc andu ñasactô, nanj sêsôc andu ñalôm bu sêkôc si gêñ danj tôhônj dom.

16 Ma ñac nanj sêmbo ôm, nanj bocdinanj. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêñ ñatô dom.

17 Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nanj sêkên su têñ balêkoc, nanj oc sêtap ñawapac atu sa têñ têm dinanj.

18 Ateñ mbec bu gêñ dinanj tap mac sa têñ ndoc uhô-nga dom.

19 Ñahu bu ñawapac ñandô nanj bu sa têñ têm dinanj, nanj oc hôc gêlêc ñawapac honj nanj sêhóc asê nom têñ têm nanj Anötö kên undambê ti nom e kwahic dec, ma tinjambu oc sa bocdinanj tiyham dom.

20 Magoc Pômdau oc kên ndoc dinanj tiapê tu bu nem lau nanj inj kêyalinj sa su, nanj sa-nga. Bu mba, goc lau honj oc sêninga.

21 “Têñ ndoc dinanj ñgac danj bu sôm têñ mac bu, ‘Alic, Mesaya dau dindec,’ me ‘Alic, Mesaya dau dindê,’ nanj akên whinj ñac dom.

22 Lau nanj sêñsau bu ñac Mesaya, ma propet tasanj oc sêmenj ma sêkôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu bu sêñsau lau. Ma ñac oc sêñsahê bu sêtim lau nanj Anötö kêyalinj ñac sa, nanj sêwhinj.

23 Aô gakên puc mac gwananj, ma bocdinanj ayob daôm ñapep.”

Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu menj-nga
(Mat 24:29-36; Luk 21:25-33)

24 Ma Yisu sôm, “Ndoc ñawapac-nga dinanj oc pacndê, ma tinjambu lau oc sêlic gêñ dalô atu-tu. Ac oc nem ganduc ma ayô oc ñawê tiyham dom.

25 Ma tata oc sêpenj akên umbonj, ma gêñ ti ñaclai nanj sêlhac umbonj oc wiwic sa.

26 Ma tinjambu lau oc sêlic Ñamalac ndê Atu menj ndöc dao ñahô ti ndê ñaclai ma ñawasi atu.

27 Ma inj oc êñkinj ndê anjela sêsa sêtênj nom ñabatinj ti undambê ñabatinj honj sêndi, bu sêndic lau nanj inj kêyalinj ñac sa su, nanj sa.

28 “Gauc nem a lanj. Têñ ndoc mac alic ñalauñ wakuc bu lêc, nanj mac anyalê bu ndoc ac-nga menj kêpinj.

29 Ma bocdinanj têñ ndoc mac alic gêñ nanj aô gasôm yom pi, nanj hôc asê, dec anyalê bu Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu menj-nga menj kêpinj su, gitôm inj menj kalhac gatam.

30 Yomandô! Lau têm dinanj-nga oc sêninga dom e gêñ honj dinanj hôc asê.

³¹ Undambê ti nom oc ninga, magoc aneñ yom oc ninga dom. Gêñ honñ oc ñandô sa tòm aö gasôm.”

Lau dan sênyalê Yisu ndê bêc mbu meñ-nga dom

(Mat 25:13-15)

³² Ma Yisu sôm, “Lau dan sênyalê bêc me acgatu nanñ Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nanñ dom. Anjela undambê-nga sênyalê dom, Anötö ndê Atu kêyalê dom, Damanñ tawasê kêyalê.

³³ Bocdinañ anem ali ma ayob daôm ñapep! Mac am gauc têm nanñ bêc nambu-nga dau oc meñ sa.

³⁴ Gitôm andu ñadau danñ nanñ bu sa ndi lic gameñ ñatô. Inñ hu ndê andu sinñ ma kêñ inñ ndê lau akiñ sêwêkainñ si gwelenñ têtñtêtñ. Ma inñ oc sôm têtñ ñgac yob gatam-nga, bu inñ nem ali ma tatin gameñ ñapep e inñ mbu meñ.

³⁵ Bocdinañ anem ali, bu mac anyalê ndoc nanñ andu ñadau oc mbu meñ, nanñ dom. Inñ oc hóc asê têtñ telha me timaninñhu, me dalec tanñ, me bêbêc ganduc, nanñ mac anyalê dom.

³⁶ Ayob daôm ñapep, mboe inñ oc mbu meñ ñagahô, ma tap mac sa ayêc bêc ayêc.

³⁷ Yom nanñ aö gasôm têtñ mac, nanñ dec wasôm têtñ lau honñ bocdinañ. Anem ali!”

14

Sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2)

¹ Lau Israel si †Mwasinñ Pasowa ti †Mwasinñ Bolom Yist Mba-nga ñandoc meñ kêpinñ, ma bêc lu yêc dônñ yêc. Ma dabunñ-siga atu-tu ti lau nanñ sêndôhônñ yomsu-nga sêñsalê lêtñ danñ bu sêkôc Yisu dônñ gelec ma sêndic inñ ndu.

² Tigenñ sêhêgo dau ma sêsôm, “Dakôm têtñ Mwasinñ Pasowa-nga ñandoc dom, mboe lau daêsam nanñ sêmbo Jerusalem tu om atu Pasowa-nga, nanñ oc sêlic ma sêli dau sa.”

Awhê danñ gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)

³ Têtñ têm dinañ Yisu mbo malac Betani, ma gêtñ gêtñ ndöc whinñ ñgac

danñ ñaê Saimon. Munñ-nga inñ ñgac ti gêmbac leprasi. Yisu ndöc tebo ma awê danñ meñ, nanñ kôc bu ñamalu ñayham ñaôli atu sip kac danñ. Inñ kac gêtñ dau sa, ma kêc gêtñ malu dau pi Yisu ndê ñagôlônñ.

⁴ Lau ñatô sêlic dec tac ñandê têtñ awê dau, ma sêsôm, “Tu sake-nga inñ kêyainñ gêtñ ñamalu dinañ?”

⁵ Gitôm bu dakêtñ têtñ lau sênemlhi ma datap awa atu sa, ma dakêtñ têtñ lau ñalôm sawa. Ñaôli dau oc hóc gêlêc ñaôli tu gwelenñ yala sambuc-nga su.” Ma sêhec yom inñ ñalêtñ sac.

⁶ Magoc Yisu sôm, “Ahu inñ sinñ ma akêtñ ñawapac têtñ inñ dom. Inñ kôm gêtñ ñayham solop têtñ aö.

⁷ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhinñ mac ñapañ, ma bocdinañ dec têm bocke mac bu atac whinñ, nanñ oc tòm bu mac anem ñac sa. Tigenñ aö oc wambo wawhinñ mac ñapañ dom.

⁸ Awhê dindêc gitôm bu êmwasinñ aö ñalêtñ dinañ, dec kôm. Inñ kêc gêtñ ñamalu pi aö, dec tòm inñ kêmasañ aö neñ ñamlic gwanañ tu sêñsuhunñ aö-nga.

⁹ Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu tinambu lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameñ honñ, ma têtñ dinañ ñac oc sêsôm yom pi awê dindêc ma lau oc gauc nem inñ.”

Judas sôm tidônñ bu hoc Yisu asê

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Têtñ ndoc dinañ Judas Iskeriot, ñgacsêñomi 12 si danñ, têtñ dabunñsiga atu-tu gi ma sôm bu inñ oc hoc Yisu asê têtñ ñac.

¹¹ Ñac sêñgô inñ ndê yom ti atac ñayham, ma sêsôm tidônñ bu sênemlhi inñ. Bocdinañ inñ kêsalê lêtñ tu bu hoc Yisu asê-nga.

Yisu ndê ñgacsêñomi sêmasañ Mwasinñ Pasowa-nga

(Mat 26:17-19; Luk 22:7-13)

¹² Têtñ Mwasinñ Bolom Yist Mba-nga ñabêc ñamata-nga, bêc nanñ lau Israel-nga sic domba Pasowa-nga ndu, nanñ ñgacsêñomi sêsôm têtñ Yisu bu, “Am tac whinñ bu yac amasañ Mwasinñ Pasowa bu am neñ whinñ yac-nga yêc nde?”

13 Dec Yisu kêkinj ndê ngacsênom lu ma sôm têtj injlu, “Asôc malac Jerusalem andi, ma amlu oc atap ngac danj sa nanj kêbalañ bu lôñ danj. Awhinj inj atêtj inj ndê ñadau ndê andu andi.

14 Ma asôm têtj andu ñadau, ‘Alu mba kêtôhônwaga ndac am tu andu ñalôm ñacleñ-ñga, bu inj ti ndê ngacsênomi bu sêneñ Mwasinj Pasowa-ñga yêc am nem andu.’

15 Ma inj oc tôc ñalôm atu danj yêc andu dau ñahô-ñga têtj amlu. Tebo ti gêtj honj tu yac danenñ Mwasinj Pasowa-ñga yêc ñalôm dau, goc amasanj gêtj yêc dinanj.”

16 Goc sênom lu dinanj sêsôc malac si, ma sêtap gêtj honj sa tôm Yisu sôm su, ma sêmasanj Pasowa.

Yisu sôm asê bu ngac danj oc hoc inj asê

(Mat 26:20-25; Luk 22:21-23)

17 Têtj ac gi su Yisu ti ngacsênomi 12 sêtêtj andu dau si.

18 Ñac sêndôc ti señ gêtj sêmbo, ma Yisu sôm, “Yomandô aô wasôm têtj mac, bu mac nem danj oc hoc aô asê. Ngac dau kwahic dec ndôc ma gêtj gêtj whinj aô.”

19 Yom dau kôm ñac sêsö, ma ñalôm ñawapac atu, ma ñac tigenj-tigenj sêsôm têtj inj, “Mboe aô, a? Mba!”

20 Goc inj sôm têtj ñac, “Ngac dau inj mac lau 12 nem danj, ma kwahic dec alu anj gêtj sip pele tigenj.

21 Gêtj dau oc ñandô sa pi Ñamalac ndê Atu, tôm yom nanj sêto yêc. Tigenj ngac nanj hoc aô asê, nanj oc tap ñawapac atu sa, ma tu dinanj-ñga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc ñayham.”

Yisu gic hu Mwasinj Dabun

(Mat 26:26-29; Luk 22:15-20)

22 Têtj têtj ñac señ gêtj sêmbo, nanj Yisu kôc bolom, gêm mbec, pô kôc-kôc, ma gic sam têtj ñac. Ma inj sôm, “Akôc sa loc, aô neñ ñandô dau dindec.”

23 Ma inj kôc laclhu wain-ñga danj ma gêm danje, goc kêtj têtj ñac ma ñac honj sênôm.

24 Inj sôm têtj ñac, “Aô neñ dac wamatiñ pwac-ñga dau dec, nanj wakêc sinj tu lau daêsam-ñga.

25 Yomandô aô wasôm têtj mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e Damanj ndê gôlinj meñ sa tiawê, ma têtj ndoc dinanj aô wanôm tiyham.”

26 Tinjambu ñac sem wê danj, ma sêlhö sêsa sêtêtj Lôc Olib si.

Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34)

27 Ma Yisu sôm têtj ñac, “Mac honj oc ahu aô sinj, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu, ‘Aô oc wasenñ ngac yob domba-ñga, ma domba oc sêlhö babalip.’

28 Magoc tinjambu aô watisa tiyham, ma wamuñ mac watêtj gameñ Galili-ñga wandi.”

29 Dec Pita sôm têtj inj, “Ñac honj bu sêhu am sinj, tigenj aô wahu am sinj dom.”

30 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yomandô bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aô ahuc tidim tö su, goc dalec oc tanj tidim lu-ñga.”

31 Tigenj Pita sôm yom ti ñanga, “Mba! Gitôm sêndic aô ndu wawhinj am, aô oc wasêc am ahuc dom.” Ma ñac honj sêsôm yom kainj tigenj.

Yisu teñ mbec mbo ôm Getsemani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Ñac sêsa si e sêhóc asê ôm ñolib-ñga danj, ôm nanj sêsam bu Getsemani, ma Yisu sôm têtj ndê ngacsênomi, “Andôc dec ma aô watenj mbec.”

33 Goc inj kôc Pita, Jems ma Jon sêwhinj inj si, ma sêhu ngacsênomi ñatô sinj. Têtj ndoc dinanj Yisu ndê ñalôm ñawapac atu ma inj pô sim dau ñandô.

34 Inj sôm têtj ñac, “Aô neñ ñalôm kêsahê ñawapac atu, kêtj bu oc wambac ndu. Mac andôc dec ma anem ali.”

35 Goc inj hu ñac sinj ma sa ñasawa saunj gi. Inj hu dau sip nom gi ma teñ mbec, bu nditôm goc Anötö nem inj sa bu êñlêc têtj hóc ñandê-ñga nanj oc hóc asê inj.

36 Inj sôm, “Damanj, O Damanj, am gitôm bu kôm gêtj honj. Kôc laclhu

ngawapac-ŋ ga dindéc su yêc aö. Magoc êmkuc aö neŋ atac whiŋ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiŋ bu kôm.”

³⁷ In teŋ mbec su, dec mbu gi ma tap sa bu ngacsêŋomi sêyêc bêc sêyêc. Goc in uŋ ŋac sa ma sôm têŋ Pita, “Saimon, bocke dec am yêc bêc? Am gitôm dom bu nem ali tôm acgatu ŋasawa tigen, a?”

³⁸ A nem ali ma aten mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigen ŋamlic kwapac.”

³⁹ Goc Yisu sa gi, ma teŋ mbec tigen dinaŋ tiyham.

⁴⁰ Pacndê, goc in mbu gi ma gêlic ŋac sêyêc bêc, bu ŋac tandô hê ŋac sa ŋandô. Ma ŋac sêpônda yom tu sêsôm têŋ in-ŋa.

⁴¹ Goc in gi ma teŋ mbec tidim tö-ŋa. Ma têŋ ndoc in mbu têŋ ŋac tiyham, naŋ in sôm, “Tu sake-ŋa mac ayêc bêc ti aŋwhaŋ daôm ŋapaŋ? Gitôm! Ndoc meŋ hóc asê su bu sêhoc ŋamalac ndê Atu asê ma sêkêŋ in sip lau sac amba.

⁴² Atisa ma dandi! Alic ŋac naŋ hoc aö asê dec meŋ su.”

Sêkôc Yisu dôŋ

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11)

⁴³ Yisu sôm yom dinaŋ mbo, ma Judas, ngacsêŋomi 12 si daŋ hóc asê whiŋ lau daêsam naŋ sêhoc bien ti sîŋ. †Dabuŋsiga atu-tu ti kêdôhônŋwaga yomsu-ŋa ma lau bata sêŋkiŋ lau toŋ dinaŋ sêwhiŋ Judas sêmenŋ.

⁴⁴ Judas kêŋ puc lau d au gwanaŋ su, ma sôm, “Ŋgac naŋ mac aŋsalê, naŋ aö oc wanŋutô in bu watôc in asê têŋ mac. Akôc in dôŋ ma akêŋ lau sêyob in, goc awê in sa andi.”

⁴⁵ Bocdinaŋ têŋ ndoc Judas hóc asê, naŋ in têŋ Yisu solop gi ma sôm, “Kêdôhônŋwaga,” ma ŋgutô in.

⁴⁶ Dec lau naŋ sêwhiŋ Judas, naŋ sêkôc Yisu dôŋ.

⁴⁷ Yisu ndê lau sêlhac sêmpin in, ma ŋac si daŋ puc ndê bien sa ma pa dabuŋsiga atu ndê ŋgac akin ndê danŋalaun daŋ su.

⁴⁸ Goc Yisu sôm, “Bocke dec mac akôc bien ti gêŋ siŋ-ŋa ma asa amenŋ bu akôc aö dôŋ gitôm ŋgac kaŋ daŋ?”

⁴⁹ Tôm bêc hoŋ aö gambo gawhiŋ mac ma kadôhônŋ lau yêc lôm dabuŋ ŋabatêmdô, magoc mac akôc aö dôŋ dom. Tigenŋ gêŋ naŋ mac akôm kwahic dec, naŋ kôm Anötô ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ ŋandô sa.”

⁵⁰ Têŋ dinaŋ Yisu ndê lau hoŋ sêhu in siŋ ma sêlhô si.

⁵¹ Ŋgac batac daŋ kêkuc Yisu ma mbo whiŋ in ti ndê lau têŋ ôbwêc dinaŋ, ma in puc po ŋambwa. Lau siŋ bu sêlô in dôŋ,

⁵² tigen in hu ndê po siŋ yêc ŋac si amba, ma kôlhô ŋamlic ŋambwa gi.

*Lau bata Israel-ŋa sêmatôc Yisu
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)*

⁵³ Dabuŋsiga atu-tu Israel-ŋa, ti lau bata ma kêdôhônŋwaga yomsu-ŋa hoŋ sêkac sa sêmbô dabuŋsiga ŋamata-ŋa ndê andu. Ma lau naŋ sêkôc Yisu dôŋ sêwê in sêtêŋ andu dau si.

⁵⁴ Pita kêsêlêŋ kêkuc Yisu mbo ahê, e gi sôc dabuŋsiga ŋamata-ŋa ndê andu ŋatunlôm gi. Ma in ndôc sic whiŋ lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ŋa ŋatô ma kêsulu ya.

⁵⁵ Dabuŋsiga atu-tu ma lau bata hoŋ naŋ sêndôc Sanedrin si toŋ, naŋ sêŋsalê yom bu sêŋgôlin pi Yisu ma sêkêŋ in sip lau Rom-ŋa amba bu sêndic in ndu. Magoc sêtap yom daŋ sa dom.

⁵⁶ Bu lau daêsam sêtisa bu sêhoc yom tasan asê pi Yisu, magoc ŋac hoŋ si yom so dau.

⁵⁷ Tinambu lau ŋatô sêtisa, ma sêkêŋ yom tasan pi in bocdec bu,

⁵⁸ “Yac aŋgô ŋgac dau sôm, ‘Lôm dabuŋ naŋ ŋamalac sêkwê sa, naŋ aö oc wasen su. Ma têŋ bêc titô-ŋa aö oc wakwê andu wakuc daŋ sa, naŋ gitôm andu naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom.’”

⁵⁹ Magoc ŋac tigen-tigen si yom so dau tiyham.

⁶⁰ Goc dabuŋsiga ŋamata-ŋa tisa kalhac ŋalhu, ma ndac Yisu, “Am ŋgô

yom dê sêngôlin pi am, me? Am bu ô yom, me mba?”

⁶¹ Tigen Yisu gêm dau dôñ ma ô yom dom. Goc dabuñsiga dau ndac in tiyham, “Am Mesaya dau, Anötö Atungac, me mba?”

⁶² Ma Yisu sôm, “Aêc, aö dauñ dindec. Ma tiñambu mac oc alic Namalac ndê Atu ndöc Anötö Naclai Nadau ndê amba andô-nga, ma sip meñ ndöc dao ñahô.”

⁶³ Têñ ndoc dabuñsiga ñamata-nga ngô yom dinañ, nañ tac ñandê atu dec kêc dau ndê ñakwê kic ma sôm, “Yac dapônda yom dañ tu tañgôlin pi in-nga dom.

⁶⁴ Yom nañ in sôm pi dau, nañ sac sambuc! Mac añgô su, ma mac gauc gêm bocke?” Ma ñac hoñ sêsôm pitigeñ bu in mbac ndu.

⁶⁵ Lau ñatô sêhu gasôp pi in. Ñac sêkic in tandô ahuc ña po, goc sêtap in ma sêsôm, “Am bu propet, nañ sôm asê bu asa gic am.” Ma lau siñ-nga sêkôc in sêsa si, ma sêhi in ña sô.

Pita sêc Yisu ahuc

(*Mat 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ Têñ têm dinañ Pita mbo andu dau ñamakê, ma dabuñsiga ñamata-nga ndê awhê akiñ dañ kêsêlên meñ.

⁶⁷ In gêlic Pita kêsulu ya mbo, goc tahê in ma sôm, “Am ñgac nañ kêkuc Yisu Nasaret-nga whin.”

⁶⁸ Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba, aö kayalê am nem yom ñahu dom.” Dec in tisa gi kalhac kêpiñ tunlôm ñagatam.

⁶⁹ Malô goc awhê akiñ dau gêlic in tiyham, ma sôm yom kain tigen têt lau nañ sêlhac sêmpin, “Alic ñgac kêtê. In Yisu ndê lau si dañ.”

⁷⁰ Magoc Pita pa dau tiyham. Ñasawa sauñ ma lau nañ sêlhac dindê, nañ sêsôm, “Am ñgac Galili-nga. Yomandô, am ñac si dañ.”

⁷¹ Magoc Pita sôm ti ñanga, “Mba! Aö bu wasôm yom tasan, nañ goc Anötö ndic aö. Aö kayalê ñgac nañ mac asôm yom pi in, nañ dom andô!”

⁷² Ma ñgahô dalec tañ tilu-nga, dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bu in oc sêc in ahuc tidim tö su, goc dalec oc tañ tidim lu-nga. Ma in tañ dau ndu.

15

Pailot kêsü Yisu

(*Mat 27:11-26; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16*)

¹ Têt bêtêc ganduc, dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau nañ sêndôhôn yomsu ti lau †Sanedrin-nga hoñ si ñalôm tigen tu gêt bocke bu sêkôm têt Yisu-nga. Goc sêsô in amba dôñ ma sêwê in sêtêt Pailot si.

² Ma Pailot ndac in, “Am lau Israel-nga si kin, a?” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nañ am daôm sôm.”

³ Têt dinañ dabuñsiga atu-tu sêngôlin yom daêsam pi in.

⁴ Dec Pailot ndac in tiyham, “Am oc ô ñac si yom, me mba? Ñac sêngôlin yom daêsam pi am.”

⁵ Tigen Yisu ô yom dom, dec Pailot hêdaê.

⁶⁻⁷ Têt têm dinañ ñgac dañ ndöc gapocwalô, nañ ndê ñaê Barabas. Muñ-nga lau ñatô sêli dau sa têt lau Rom-nga nañ sem gôlin lau Israel-nga, ma sic lau ñatô ndu. Magoc lau Rom-nga sêkôc ñac dôñ ma sêkêt ñac sêndöc gapocwalô. Ma Barabas in ñac si dañ.

Tôm yala hoñ têt ndoc lau Israel-nga si om atu Mwasin Pasowa-nga hôc asê, nañ Pailot kêkuc lêt dañ bocdec bu. Lau Israel-nga oc sêndac ñgac gapocwalô-nga dañ, dec in oc êñgapwêc in su têt ñac.

⁸ Lau daêsam nañ sêkac dau sa têt ndoc Pailot kêsahê Yisu, nañ sêndac in bu êñgapwêc ñgac gapocwalô-nga dañ su êñkuc ñagôlin dinañ.

⁹⁻¹⁰ Pailot kêtalê bu dabuñsiga atu-tu sem lêmun Yisu ñambwa, ma tu dinañ-nga dec sêwê Yisu sêtêt in sêmen. Bocdinañ in gauc gêm bu êñgapwêc Yisu su, dec ndac ñac, “Mac atac whin bu aö wahu Kin Israel-nga siñ têt mac, me mba?”

11 Tigen dabuņsiga atu-tu sêngalôm lau toņ atu dinan e sêndac Pailot bu hu Barabas siņ têtj ñac.

12 Goc Pailot ndac ñac, “Bocdinan aõ oc wakôm sake têtj ñgac dindec, nan mac asam bu lau Israel-ña si Kiņ?”

13 Ma sêmbwêc, “Ndic in pi a gicso dau!”

14 Magoc Pailot ndac ñac, “Tu sake-ña? In kôm giso bocke?” Magoc sêmbwêc ti ñanğa, “Ndic in pi a!”

15 P ailot bu kôm lau atac ñayham sa, dec gôlôc bu êngapwêc Barabas su têtj ñac. Ma in kêkiņ Yisu têtj lau siņ-ña bu sêhi in ña sô, ma sêndic in ndu pi a gicso dau.

*Lau siņ-ña sêsu Yisu susu
(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)*

16 Lau siņ-ña sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ñamalacôm si, ma sêta yom bu lau siņ-ña honj sêkac sa.

17 Goc sêkêtj Yisu sôc ñakwê kokoc baliņ tôm kiņ sêsoç, ma sêwhê wac kêm ma sêkêtj in uņ gitôm sunsun.

18 Goc ñac sic hu sêmbwêc in, “Ei! Datoc lau Israel-ña si kiņ dindec sa manj!”

19 Ma ñac sêkôc a dan ma sic in pi ñagôlôn tidim daêsam, ma sêhê gasôp pi in. Sêpôn haduc têtj in, ma sêñsau bu sêtoc in sa.

20 Sêsu in susu pacndê, goc sêkôc ñakwê baliņ dinan su, ma sêkêtj in sôc dau ndê ñakwê sa tiyham. Ma sêwê in sêsa malac Jerusalem ñamakê si, bu sêndic in ndu pi a gicso dau.

*Sic Yisu pi a gicso dau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

21 Lau siņ-ña sêwê Yisu sêmbo sen, ma ñgac dan kêsêlêtj mbo sen akêtj gameņ ñamakê-ña meņ. Ma sêkac in bu hóc Yisu ndê a gicso dau. ñgac dau ndê ñaê Saimon. In Aleksanda lu Rupas damba, ma in ndê malachu Sairin.

22 Sêwê Yisu sêsa si e sêhóc asê gameņ nan sêsam bu Golgota. (Ñaê dau danem kwi bu ‘Gameņ ñakêcyha-ña.’)

23 Lau siņ-ña bu sêkêtj wain ti bu ñamakic têtj Yisu nôm, magoc in tec.

24 Bocdinan sêhu siņ, ma sic in pi a gicso dau. Ma tiņambu sêwhê in ndê ñakwê kôc ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke.

25 ñac sic in pi a gicso têtj bêbêc, acgatu gitôm 9 kilok.

26 Ma yom nan lau bata Israel-ña sêngôliņ pi in, nan sêto pi bapia dan, nan sôm, “Lau Israel-ña si Kiņ.”

27-28 ñac sic ñgac sac lu pi a gicso dau sêwhiņ, dan kêgalêtj Yisu amba andô-ña, ma dan kêgalêtj gasê-ña.

29 Lau nan sêñsêlêtj si sêmeņ, nan sêndahiņ ñasu ma sêtan bôlê Yisu. Sêsoç, “Ei. Am ñgac nan sôm bu sen lôm dabuņ su ma kwê sa tiyham tôm bêc tô.

30 Dec sip akêtj a gicso dau mwen, ma nem daôm sa!”

31 Ma dabuņsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-ña bocdinan sêsu in susu ma sêsoç têtj dandi, “In gêm lau daêsam sa, tigen gitôm dom bu nem dau sa.

32 Yac bu alic Mesaya, lau Israel si kiņ dindec-ña, sip akêtj a gicso dau meņ, dec yac oc akêtj whiņ in.” Ma ñgac lu nan sic pi a gicso sêwhiņ Yisu, nan sêsu in susu bocdinan.

*Yisu mbac ndu
(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)*

33 Têtj ac kalhac lhu, ñasec atu gêm gameņ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-ña.

34 Ma têtj 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu, ‘Aõ neņ Anôtô, aõ neņ Anôtô, tu sake-ña am hu aõ siņ?’)

35 Lau nan sêlhac sêmpiņ, nan sêngô in ñapep dom ma sêsoç, “Anğô, in ta propet Elaija.”

36 Ma ñgac dan kêtj gi kêtj sôwam dan sip wain ñamakic, ma sô dôņ pi a baliņ dan. Goc in puc pi Yisu whasu bu in nôm ma sôm, “Dahu in siņ ma dalic, Elaija oc sip meņ ma kôc in su, me mba.”

37 Têtj têtj dinan Yisu mbwêc awha atu ma mbac ndu.

38 Ma têtj dinan po baliñ nan kègalên lôm dabun ñalôm, nan dau kic gi lu, kalhac ñahô ma gi têtj ñapu-nga.

39 Ma ñgac bata siñ-nga nan kalhac Yisu anğô-nga, nan gêlic in ndê mbac ndu ñalên, goc sôm, “Yomandô, ñgac dindec in Anötö ndê Atu.”

40 Lauwhê ñatô sêlhac ahê ma sêlic gêtj hon dinan. Maria Magadala lu Maria nan Jems saun lu Joses dinda, ma Salome sêmbo sêwhiñ ñac.

41 Muñ-nga, têtj têtj Yisu mbo gameñ Galili-nga, nan lauwhê dinan sênkuc in, ma sem akiñ in. Ma lauwhê daêsam nan sêpi Jerusalem sêwhiñ Yisu, nan sêlhac sêwhiñ ñac.

Josep kêtj Yisu ndê ñamlañ yêc hoc ñasun

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

42 Bêc nan sic Yisu ndu, nan lau Israel-nga si bêc sêmasañ dau tu Sabat-nga.* Bocdinañ têtj telha,

43 ñgac bata Israel-nga dan ñaê Josep gauc gêm bu êñsuhun Yisu ñamlañ. Josep in ñgac akêtj malac Arimatiya-nga, ma in lau Sanedrin-nga si ñgac tiwaê dan nan kêtj bata Anötö ndê gôliñ bu meñ sa tiawê. In ndê ñalôm pêtj dôn, dec têtj Pailot gi ma ndac Yisu ndê ñamlañ.

44 Yom dau kôm Pailot sô, ñahu bu in kêtjalê dom bu Yisu mbac ndu su. Bocdinañ in ta lau siñ si ñgac bata ma ndac in bu Yisu mbac ndu su, me mba.

45 In tap sa bu Yisu mbac ndu su, dec gôlôc têtj Josep bu kôc Yisu ndê ñamlañ sa ndi êñsuhun.

46 Josep kôc po ñayham dan nan in gêmlihi mun su, goc sa gi ma kôc Yisu su yêc a gicso dau, ma kêtjan in ahuc ña po dau. Ma in kôc in sa gi ma kêtj in yêc sêhôn nan lau sêlên gwanañ su yêc hoc ñalôm. Goc in kêtj hoc dan gi ndöc sê awha dau ahuc.

47 Maria Magadala lu Joses dinda Maria sêlic Josep kêtj Yisu ndê ñamlañ yêc hocsun dinan.

* 15:42: Lau Israel sêsôm bu têtj ndoc ac gi sip têtj bêc nan mun bêc Sabat-nga, nan têtj dau gic hu bêc Sabat-nga. Bocdinañ ñac bu sêñsuhun lau batê mun ac ndi sip.

16

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Luk 24:1-12)

1 Bêc Sabat-nga meñ gi su, goc Maria Magadala lu Jems dinda Maria, ma Salome semlihi gêtj malu bu sênem oso Yisu ndê ñamlañ.

2 Têtj wake ñabêc ñamata-nga dinan sêti têtj bêbêc ganduc bu sêtên sêhôn sêndi. Ac pi meñ su ma sêñsêlên sêmbo sen,

3 ma sêndac dandi, “Asa oc nem yac sa ma êmpi hoc nan yêc sê awha, nan su?”

4 Tigên sêhôn tandô sa, ma sêlic hoc atu dau yêc sê awha dom.

5 Bocdinañ dec sêsôc sêhôn ñalôm si. Sêlic ñgac batac dan nan sôc ñakwê sêsêp, ma ndöc andô-nga, dec sêsô ñandô.

6 Magoc ñgac dau sôm, “Asô dom. Mac anjalê Yisu Nasaret-nga, nan sic in ndu pi a gicso dau. In yêc dec dom, in tisa su. Alic mala nan sêkên in yêc, nan sawa.

7 Magoc andi ma asôm têtj in ndê sêñomi ma têtj Pita bu in oc mun mac têtj Galili ndi. Mac oc alic in yêc dindê, tôm yom nan in sôm têtj mac mun su nan.”

8 Yom dinan kôm awê lu dau sêntitec ti sêhêdaê ñandô. Sêsa akêtj sêhôn, ma sêlhôn sênti si. Magoc sêtöc dau dec sêsôm yom têtj ñamalac dan yêc sen dom.

9 Têtj têtj Yisu tisa têtj Sonda bêbêc, in hoc dau asê ti-ñamata-nga têtj Maria Magadala, awê nan mun-nga in soc ñalau sac 7 su yêc in ñalôm.

10 Ma Maria gi ma sôm asê têtj lau nan sênkuc Yisu, nan sêkôm dangibo ti sêtañ sêmbo.

11 Maria sôm têtj ñac bu in gêlic Yisu ma in mbo tali tiyham. Magoc ñac sêkên whiñ dom.

12 Tiñambu Yisu ndê ñgac-sêñom lu sêhu Jerusalem siñ ma sêñsêlên sêmbo sen, ma Yisu hoc dau asê têtj in lu gitôm ñgac anğô batac dan.

¹³ Dec inlu sêmbu si ma sic minj têtj sênomi ñatô, magoc ñac sêkêñ whin inlu dom bocdinañ.

Yisu kêtj gwelenj têtj lau nañ sêñkuc in

¹⁴ Tinambu ñgacsênomi 11 señ gêtj sêmbo sêwhin dau, ma Yisu hoc dau asê têtj ñac. Ma in sôm ñac tu ñac si ñalôm ñadandi-ñga, bu sêkêñ whin lau nañ sêlic in têtj ndoc in tisa su, nañ dom.

¹⁵ Goc in sôm têtj ñac, “Atôm nom ñagameñ sambob andi, ma ahoc ñawaê ñayham asê têtj lau honj.

¹⁶ Lau nañ sêkêñ whin ma sêlin sanju, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-ñga sa. Magoc lau nañ sêkêñ whin dom, nañ oc sêtap in ndê matôc sa.

¹⁷ Ma Anötö oc kêtj ñaclai têtj lau nañ sêkêñ whin, dec oc tôm bu sêkôm gêtj dalô bocdec bu. Ñac oc sêkôm gwelenj sênem aö anôñ, ma sêsoc ñalau sac su yêc lau. Ñac oc sêsôm yom awaha wakuc-ñga nañ sêndôhôn munj su dom.

¹⁸ Ñac bu sêkôc mboc sac sip ñac amba me sênôm bu ñamalic, dec oc kôm ñac sêtisac dom. Ma ñac oc sêkêñ amba sac lau gêmbac, ma sêkôm ñac ñayham sa.”

¹⁹ Yisu sôm yom dinañ têtj ñac su, goc Anötö kôc in su yêc nom. In pi undambê gi, ma ndöc Anötö ndê amba andô-ñga.

²⁰ Ma in ndê sênomi sêsa si, ma sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameñ honj. Ma Pômdau mbo whin ñac, ma kêtj ñaclai têtj ñac bu sêkôm gêtj dalô atu-tu tu bu puc yom nañ sêhoc asê, nañ dôñ-ñga.

Luk ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Luk in Yisu ndê ñgacsêñom dom, ma in ñgac Israel-nga dom. In ñgac Grik-nga, ma in dokta, ma bocdinañ tanyalê bu in ñgac tiguauc. Luk dau gêlic gêñ hon nañ Yisu kôm, nañ dom, magoc in kip yom hon sa yêc lau nañ sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen e in mbu pi undambê gi (1:1-4). Luk ndê ñawaê ñayham hêganôn Yisu ti in ndê gwelen, ma in to bapia dañ tiyham (Aposel) pi gwelen nañ lau aposel sêkôm ña Ñalau Dabuñ ndê ñaclai.

Yêc in ndê yom ñamata-nga, Luk sôm bu in to yom têtñ ñgac atu dañ ñaê Tiopilas. Ñaê dau danem kwi bu 'ñgac nañ atac whiñ Anötö.' Magoc in to tu ñgac tigen dinan-nga dom, in to ndê ñawaê ñayham hêganôn lau nañ lau Israel dom gitôm in dau, ma lau Israel-nga sêwhiñ. In tac whiñ bu ñac sênyalê bu Yisu, in lau Israel-nga si Mesaya, ma in men gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc men bu ti lau hon si Pômdau, ma bu mbac ndu tu lau hon-nga. Ma bocdinañ Luk tac whiñ bu Yisu ndê ñawaê sa têtñ gameñ nom-nga hon, bu lau sêngô ma sêkêñ whiñ Yisu, dec oc sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa.

Yom Ñamata-nga

¹ O ñgac atu Tiopilas. Lau daêsam sêñsahê bu sêto yom pi gêñ hon nañ ñandô sa yêc yac mba gameñ.

² Ñac sêto sêñkuc yom nañ lau nañ sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen, nañ sic dulu têtñ yac. Lau

dau sêlic gêñ hon nañ Yisu kôm pi tandô, dec sêhoc ñawaê ñayham asê pi gêñ dau.

³ Ma aö bocdinañ, gakiyom hon sa pi gêñ ñamata-nga ma men têtñ kwahic dec, ma galic ñayham bu wato sip bapia dindéc ma wañkiñ têtñ am. Aö gato yom kakuc ñadênañ tôm gêñ hon nañ hóc asê. Tu dinan-nga O ñgac atu Tiopilas,

⁴ am oc êmyalê bu yom hon pi Yisu nañ am ñgô su, nañ yom ñandô.

Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê puc dinda kôc in-nga

⁵ Têtñ têtñ Kin †Herod gêm gôlin gameñ Judia-nga, nañ †dabuñsiga dañ mbo, in ndê ñaê Sekaria. In kôm ndê gwelen whiñ dabuñsiga nañ sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Abaisa* ndê ton. Sekaria ndê awhê ndê ñaê Elisabet, ma in Aron† ndê wakuc dañ, gitôm Sekaria dau.

⁶ Anötö gêlic inlu sêsa lêtñ gitêtñ yêc in anğô-nga, sêñsêlêtñ sêñkuc Anötö ndê yomsu ti ñagôlin ñalêtñ ñayham.

⁷ Inlu sêti awhê andô ma ñgac andô su, magoc balêkoc mba, bu Elisabet in awhê gapoc.

⁸ Têtñ têtñ dañ Sekaria ndê ton si ndoc sênem akiñ Anötö-nga hóc asê, ma in gêm ndê gwelen dabuñsiga-nga mbo Anötö ndê lôm dabuñ yêc Jerusalem.

⁹ Ma gitôm dabuñsiga si mêtê, sêpuc gapoc gi sip Sekaria, bu sôc lôm dabuñ ñalôm ndi, ma kêtñ da ñamalu ñayham.

¹⁰ Ma têtñ ndoc in sôc gi bu kêtñ da ñamalu ñayham, nañ lau Israel-nga hon nañ sêkac sa tu s êtoc Anötö sa-nga, nañ sêteñ mbec sêlhac awê.

¹¹ Têtñ ndoc dinan Pômdau ndê añela dañ hoc dau asê têtñ Sekaria, ma kalhac alta da ñamalu-nga ña-ndö-nga.

* **1:5:** Abaisa - dabuñsiga ñamata-nga dañ nañ mbo têtñ Kin Dawid ndê têtñ. Têtñ têtñ dinan lau Israel si dabuñsiga sêwhê dau kôc ti ton 24 kêtñ dabuñsiga ñamata-nga si ñaê (1 Kr 24:7-19; ma Nia 12:11-17). Ma tiñambu sêkôm gwelen tôm ñaton 24 dinan sêyô dau sêyô dau. Têtñ Yisu ndê têtñ, lau dabuñsiga daêsam sêndôc gameñ ñamakê-nga, ma sêpi Jerusalem tu sêkôm gwelen yêc †lôm dabuñ tôm ñac si ton si ndoc, ma tiñambu sêmbu sêtêtñ si gameñ si (Luk 1:8, 23). Alic yom whê ñaê 'dabuñsiga' sa-nga yêc buku dindéc ñambu-nga. † **1:5:** Aron - lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga nañ gêm akiñ Anötö têtñ Moses ndê têtñ. Alic Eks 7:1-6; ma 28:1.

12 Têñ ndoc Sekaria tandô pi anjela dau, in sô ti töc dau ñandô.

13 Magoc anjela sôm têtñ in, “Töc daôm dom Sekaria, bu Pômdau ngô mbec nan am ten. Am nem awhê Elisabet oc kôc atômngac dan, ma am oc sam in ndê ñaê bu Jon.

14 In oc kôm am atac ñayham atu, ma lau daêsam oc sêtisambuc tu dinda kôc in-nga,

15 bu in oc ti ngac tiwaê yêc Pômdau anğô-nga. In oc nôm wain me bu ñanğa dom, magoc têtñ têtñ in yêc dinda atac ñalôm en, nan Nalau Dabuñ oc nem in ahuc, ma mbo whin in ñapañ.

16 Ma têtñ ndoc in tiatu, nan in oc nem lau Israel-nga daêsam kwi, sêmbu sêsôc Pômdau ñac si Anötö ñapu.

17 In oc ti propet ñanğa ma ti ñaclai gitôm propet ñamata-nga Elaija. Ma in oc muñ Pômdau, bu nem lau daêsam si ñalôm kwi. Dambai oc atac whin atui, ma lau danğapêc oc sêti lau ti gauc nan sêsa si lêtñ gitêtñ. Nalêtñ dinan in oc êmasan lau si ñalôm bu sêkôc Pômdau sa.”

18 Sekaria ngô anjela ndê yom dinan su, goc sôm têtñ in, “Alu ati awhê andô ma ngac andô su. Boc-dinan ñalêtñ bocke dec aô wanjalê bu am nem yom oc ñandô sa?”

19 Goc anjela ô yom ma sôm, “Aô Gabriel nan galhac Pômdau anğô-nga, ma in kêkin aô bu wahoc ñawaê ñayham dindêc asê têtñ am.

20 Gêtñ nan aô gasôm yom pi, nan oc ñandô sa tôm ñandoc. Tigen am kêtñ whin aô dom, ma bocdinan am oc awham mba sa, ma sôm yom dom e gêtñ hon dindêc hêc asê su.”

21 Têtñ dinan lau nan sêmbo awê, nan sêhêtñ Sekaria ma gauc gêm bu bocke ma in mbo tiwandêc yêc lôm dabuñ ñalôm.

22 Ma têtñ ndoc Sekaria mbu sa awê gi, nan gitôm dom bu sôm yom, ma gic amba ñambwa têtñ ñac, dec ñac si gauc sa bu in gêlic gêtñ ñagatu dan yêc lôm dabuñ ñalôm.

23 Tinambu in ndê bêc gwelen-nga pacndê, ma in kölhö mbu têtñ ndê

malac gi.

24 Ma in ndê awhê Elisabet daê, dec timêtê dau ñapep, ma mbo ten mbo inlu si andu gitôm ayô amanđan. Elisabet sôm,

25 “Pômdau kôm gêtñ dindêc ma gêm aô sa. Ñamata-nga aô gambo ti mayan yêc lau anğô-nga, bu aô awhê gapoc, tigen kwahic dec Pômdau tawalô aô, ma kôc aô mayan su.”

Yisu ndê puc dinda kôc in-nga

26 Elisabet daê gitôm ayô 6 su, goc Anötö kêkin anjela Gabriel têtñ malac Nasaret nan yêc gameñ Galili-nga,

27 bu kêtñ ahen têtñ awhê akin dan. In ndê ñaê Maria, ma lau sêhoc yom asê su bu Maria oc nem ngac dan ñaê Josep, nan Kin Dawid ndê apanğac dan.

28 Anjela dau têtñ Maria gi ma sôm, “O awhê nan Anötö tac whin am ndu andô, Pômdau whin am.”

29 Yom dau kôm Maria sô ñandô, ma in gauc gêm têtñ dau bu, “In awha gic aô tu sake-nga?”

30 Goc anjela sôm têtñ in, “Töc daôm dom Maria, bu Anötö gêlic am ñayham kêtêc.

31 Am oc daêm ma kôc balêkoc ngac dan, ma sam in ndê ñaê bu Yisu.

32 In oc ti ngac tiwaê, ma lau oc sêsam in bu Anötö Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê Atu. Pômdau Anötö oc kêtñ in wêkain apanğac Dawid ndê pôn kin-nga.

33 In oc nem gôlin †Jakob ndê wakuc lau Israel-nga, ma in ndê gôlin oc pacndê dom.”

34 Goc Maria ndac anjela dau bu, “Aô gayêc gawhin ngac dan dom, ma bocdinan yom dau oc ñandô sa ñalêtñ bocke?”

35 Ma anjela ô yom ma sôm, “Nalau Dabuñ oc têtñ am men, ma Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê ñaclai oc nem am ahuc. Tu dinan-nga balêkoc dabuñ nan am oc kôc, nan lau oc sêsam in bu Anötö ndê Atu.

36 Ma am ngô! Elisabet, awhê andô nan yêc am apami si ton, nan daê ma oc kôc balêkoc dan. Sêsôm bu in awhê

gapoc, magoc kwahic in daê tòm ayô 6 su.

³⁷ Bu gêñ dan yêc dom, nan Anötö gitôm dom bu kôm ñandô sa.”

³⁸ Ma Maria ô yom ma sôm, “Pômdau ndê awhê akin aö. Bocdinañ, yom nan am sôm, nan ñandô sa pi aö.” Maria sôm yom dinañ su, goc anjela hu in siñ.

Maria gic Elisabet kêsi

³⁹ Têñ tèm dinañ Maria kêmasañ dau, ma kêsêlêñ ñagahô têt malac dan yêc gameñ ñabaö Judia-nga gi.

⁴⁰ In hóc asê ma têt Sekaria ndê andu gi, ma ta Elisabet ndê ñaê.

⁴¹ Têt tèm Elisabet ngô Maria ndê yom, nan balêkoc nan yêc in ñalôm kwê soc ti ñanga, ma Ñalau Dabuñ gêm Elisabet ahuc.

⁴² Ma in sôm yom awha atu, “Anötö toc am sa hóc gêlêc lauwhê sambob su, ma oc toc balêkoc nan am oc kôc, nan sa bocdinañ.

⁴³ Aö awhê bocke, dec am, aneñ Pômdau dinda mweñ bu lic aö?

⁴⁴ Têt ndoc aö ganğô am mbwêc aö, nan balêkoc nan yêc aö ñatac, nan kwê soc ti atac ñayham.

⁴⁵ Am kêñ whiñ bu Pômdau ndê yom p i am oc ñandô sa, ma tu dinañ-nga am tap in ndê mwasiñ sa!”

Maria po Anötö ndê waê sa

⁴⁶⁻⁴⁷ Ma Maria sôm:

“Aö wapo Pômdau ndê waê sa ti aneñ ñalôm sambuc, ma aö atac ñayham kêlêc tu Anötö nan gêm aö si-nga.

⁴⁸ Nahu bu in kêlhiñ in ndê awhê akin ñambwa, aö dec siñ dom. Têt kwahic dec ma ndi, lau hon oc sêsam aö bu awhê nan Anötö kêmwasiñ.

⁴⁹ In Ñanga Ñadau nan kôm gêñ atu têt aö, ma in ndê ñaê dabuñ.

⁵⁰ Tôm tèm sambob, in tawalô lau hon nan sêtôc in ma sêtoc in sa.

⁵¹ In amba ñanga kôm gêñ atu, ma lau nan yom sêtoc dau sa-nga gêm ñac si ñalôm ahuc, nan in soc ñac su sêlhô têtñ.

⁵² In kêmasuc kiñ nom-nga su yêc ñac si pôn kiñ-nga, magoc lau nan sêngwiniñ dau, nan in toc ñac sa.

⁵³ In kêmwasiñ lau ñalôm sawa ña gêñ ñayham-ñayham, magoc in kêkiñ lau ti lêlôm sêsa amba sawa si.

⁵⁴⁻⁵⁵ In gêm in ndê lau akin Israel-nga sa, ma tøm yom nan in gic bata têt abañ Abraham, ma têt in ndê wakuc hon nan sêñkuc in, nan in tawalô ñac.”

⁵⁶ Maria kêpiñ Anötö ma sôm yom dinañ su, goc mbo whiñ Elisabet gitôm ayô tö, ma tiñambu in kölhö mbu têt ndê malac gi.

Elisabet kôc Jon

⁵⁷ Elisabet ndê ndoc meñ sa dec in kôc balêkoc ngac dan.

⁵⁸ Ma in ndê dawai ti lau menpañ in-nga sêngô bu Pômdau tawalô in ñalêñ dinañ, ma ñac hon atac ñayham sêwhiñ in.

⁵⁹ Têt balêkoc dau ndê bêc ti-8-nga, ñac hon sêmen bu sêsê balê ndê ñamlic ñatô su sêñkuc lau Israel-nga si ðpwac, ma ñac tac whiñ bu sêkêñ damba Sekaria ndê ñaê pi in.

⁶⁰ Tigen in dinda sôm, “Mba! Dasam in ndê ñaê bu Jon.”

⁶¹ Ma sêsôm têt in, “Yêc am nem dawam, ngac ñaê Jon dan mbo dom.”

⁶² Ma ñac sic amba têt damba bu sênyalê ñaê bocke in tac whiñ.

⁶³ In kôm ña amba bu sêkêñ tapele dan têt in, dec sêkêñ ma in to, “In ndê ñaê Jon,” goc lau hon sêhêdaê.

⁶⁴ Ma ñagahô in êmbala tigolon, ma in sôm yom asê ma kêpiñ Anötö.

⁶⁵ Gêñ dau kôm ñac lau hon sêsö, ma lau nan sêmbo Judia ñagameñ lôc-nga, nan sem yom-galôm ñapan pi gêñ hon dinañ.

⁶⁶ Lau hon sêngô ñawaê, ma ñac gauc gêm yom dau ñapan yêc ñac si ñalôm. Ma ñac sêlic bu Pômdau ndê ñac lai têt dau asê yêc balê dau, dec sêndac dandi, “In oc ti ñamalac kain bocke?”

Sekaria hoc yom asê gitôm propet

⁶⁷ Têt tèm dinañ Ñalau Dabuñ gêm Jon ndê damba Sekaria ahuc, ma in

hoc yom asê gitôm propet dan ma sôm,

⁶⁸ “Tampin Pômdau, yac lau Israel-nga neŋ Anötö, bu in meŋ bu nem in ndê lau si.

⁶⁹ In po ngac ti ŋac lai dan sa yêc in ndê ngac akin Dawid ndê lau wakuc, nan gitôm bu nem yac si.

⁷⁰ Anötö ndê propet dabun sêhoc yom asê pi gêŋ dau muŋ su, ma kwahic dec Anötö kôm yom dau ŋandô sa.

⁷¹ In kêmasan lêŋ dinan, bu nem yac si yêc yac neŋ ŋacyo ti lau nan sêtec yac amba.

⁷² In tawalô yac, tôm in gic bata têŋ abanŋi, ma gauc gêm in ndê pwac dabun,

⁷³ nan in kêmatin tidôn whin aban Abraham.

⁷⁴ In oc nem yac si yêc yac neŋ ŋacyo amba, tu bu yac danem akin in ti atac pa su,

⁷⁵ ma tu bu taŋsêlêŋ dasa lêŋ gitêŋ ti dabun yêc in aŋgô-nga tôm bêc hoŋ.

⁷⁶ Ma Jon, aneŋ balê, lau oc sêsam am bu ‘Anötö, ŋac lai ti ŋawasi ŋadau ndê propet,’ bu am oc muŋ Pômdau ma êmasan lau si ŋalôm tu sêkôc in sa-nga.

⁷⁷ Ma am oc whê Anötö ndê lau si gauc sa pi lêŋ nan in oc suc ŋac si sac kwi tu bu nem ŋac si-nga.

⁷⁸ Yac neŋ Anötö ndê lêŋ tawalô yac-nga, nan oc tôm ac nan pi ma kalhac umbonŋ,

⁷⁹ ma pô lau nan sêndöc gameŋ ŋasec, ma lau nan sêmpin bu sêmbac ndu. In oc wê yac dasa seŋ bu datap yom malô sa.”

⁸⁰ Tinambu balê dau tiatu, ma kêŋ ndê ŋalôm sambuc tu nem akin Anötö-nga. Ma in mbo gameŋ sawa e tôm bêc nan in gic hu ndê gwelenŋ, dec gêm mêtê kalhac lau Israel aŋgô-nga.

2

Maria kôc Yisu

¹ Têŋ têm dinan †Sisa Ogasta gic atu yom bu sêsê lau hoŋ nan sêmbo Rom si gôlin ŋapu, nan sa tu bu sênemlihi takis-nga.

² (Têŋ ndoc dinan Kirinios gêm gôlin gameŋ Siria-nga, ma gêŋ dinan ti têm ŋamata-nga nan sêsê lau sa yêc in ndê gôlin ŋapu.)

³ Bocdinan lau hoŋ sêtêŋ si malachu si, bu sêto si ŋaê sip bapia sêsê ŋac sa-nga.

⁴ Josep in Dawid ndê wakuc dan, ma bocdinan in hu malac Nasaret yêc gameŋ Galili-nga sin, ma sip têŋ Dawid ndê malac yêc gameŋ Judia-nga gi, malac nan sêsam bu Betlehem.

⁵ Josep lu Maria sêwhin dau si bu sêkêŋ si ŋaê, bu sêhoc inlu si yom asê su bu oc sênem dau. Ma Maria daê mbo.

⁶ Têŋ ndoc inlu sêmbo Betlehem, nan Maria ndê bêc bu kôc balêkoc-nga hôc asê.

⁷ Josep lu Maria sêyêc bôc si mala, bu ŋasawa mbasi yêc andu ŋacleŋ-nga. Ma yêc dê, Maria kôc in ndê balêkoc ngac ŋamata-nga. Ma in kôm in si ŋa po, ma kêŋ in yêc bôc si apa sêneŋ gêŋ-nga.

Anjela sêhoc Yisu ŋawaê asê

⁸ Têŋ ôbwêc dinan lau ŋatô sêyob si domba sêmbo malac dau ŋamakê.

⁹ Ma Anötö ndê anjela dan hoc dau asê têŋ ŋac. Pômdau ndê ŋawê pô ŋac, ma sêtöc dau ŋandô.

¹⁰ Goc anjela dau sôm têŋ ŋac bu, “Atöc daôm dom! Aô bu wakêŋ ŋawaê ŋayham dan têŋ mac, nan oc kôm mac atac ŋayham atu. Ma ŋawaê dindec gic waê lau hoŋ.

¹¹ Mac nem ngac nem mac si-nga hôc asê têŋ bêc dau dindec. In dinda kôc in yêc Betlehem, malac nan sêsam bu Dawid ndê malac. In †Mesaya dau nan Anötö gic bata bu êŋkin meŋ, ma mac nem Pômdau dau.

¹² Atêŋ Betlehem andi, ma mac oc anyalê balêkoc dau pi gêŋ bocdec bu. Sêkôm in si ŋa po, ma sêkêŋ in yêc bôc si apa sêneŋ gêŋ-nga.”

¹³ Ma ŋagahô anjela undambê-nga daêsam sêhoc dau asê sêwhin anjela dinan, ma sem wê sêmpin Anötö bocdec bu,

14 “Anötö ndê waê sa yêc lôlôc. Ma yom malô yêc nom, têtj lau nanj Anötö gêlic njac njayham.”

Lau sêyob domba-nga sêtêtj Betlehem si

15 Anjela sem wê dinanj su, goc sêmbu sêpi undambê si. Ma lau sêyob domba-nga sêsôm têtj dandi, “Ayôc! Datêtj Betlehem dandi, ma dalic gêñj atu nanj Pômdau ndê anjela sêhoc asê têtj yac.”

16 Goc sêñsahic dau sêtêtj Betlehem si, ma sêtap Maria lu Josep sa, ma sêlic balêkoc dau yêc bôc si apa sêneñj gêñj-nga.

17 Sêlic inñj su goc sêsa si, ma sic miñj yom nanj anjela hoc asê têtj njac pi balêkoc dau.

18 Ma lau honñj nanj sêñgô njac si yom, nanj sêhêdaê njandô.

19 Magoc Maria gauc gêm yom honñj njapanj yêc ndê njalôm.

20 Ma lau sêyob domba-nga sêlhô sêmbu sêtêtj gameñj sêyob domba-nga si. Sêmpinñj Anötö ma sêtoc inñj ndê waê sa tu gêñj honñj nanj sêñgô ti sêlic, nanj gitôm anjela sôm asê têtj njac.

Sêtôc Yisu yêc lôm dabunñj

21 Têtj bêtj 8 ginñga su, sêsê balê ndê njamlic njatô su, kêkuc lau Israel-nga si pwac. Ma sêsam inñj ndê nj aê Yisu, tôm anjela sam inñj têtj ndoc inñj kêñj puc Maria bu inñj oc daê.

22 Munñj-nga, Moses to yomsu danñj pi lauwhê Israel-nga nanj sêkôc balêkoc, nanj yêc bocdec bu. Sêhônñj e bêtj 40 pacndê, goc njac oc njawasi sa tiyham yêc Anötö anñgô-nga. Bocdinañj têtj Maria ndê bêtj 40 pacndê su, goc inñj lu Josep sêkôc Yisu sêtêtj lôm dabunñj yêc malac Jerusalem si, bu sêtôc inñj yêc Pômdau anñgô-nga.

23 Sêkôm bocdinañj kêkuc Pômdau ndê yomsu nanj Moses to bocdec bu, “Asam balêkoc njac mbêtj honñj bu dabunñj yêc Pômdau anñgô-nga.”

24 Ma têtj têtj dinanj inñj lu sêkêñj da bu Maria njawasi sa tiyham. Sêkêñj da

tôm Pômdau ndê yomsu, balusi lu me mbac saunñj lu.

25 Têtj têtj dinanj njac danñj njê Simeon mbo Jerusalem. Inñj njac gitêtj ti dabunñj, ma inñj hôñj ndoc bu Anötö êñkinñj inñj ndê Mesaya bu nem lau Israel-nga si. Njalau Dabunñj whinñj inñj tôm bêtj honñj,

26 ma têtj ndoc danñj, kêñj gauc têtj inñj bu inñj oc mbo tali e lic Mesaya nanj Pômdau gic bata.

27 Ma Njalau Dabunñj wê Simeon têtj lôm dabunñj gi, têtj bêtj nanj Yisu dinda lu damba sêkôc inñj sêmeñj bu sêkêñj da sêñkuc Moses ndê yomsu.

28 Inñj pê Yisu sa, goc kêpinñj Anötö ma sôm,

29-30 “O Pômdau atu, yom nanj am gic bata su, nanj kwahic dec njandô sa. Aô tanônñj galic am nem †Njac Nem Lau Si-nga su, ma bocdinañj dec oc tôm bu am nem njac akinñj aô dec wambac ndu ti atac malô.

31 Am kêmasañj lêtj dindéc yêc lau honñj anñgô-nga.

32 Am nem njawê oc pô lau honñj, bu têtj am asê têtj lau gameñj apa-nga, ma bu po am nem lau Israel-nga si waê sa.”

33 Simeon sôm yom dinanj pi Yisu, dec kôm Yisu dinda lu damba sêhêdaê.

34 Goc Simeon gêm mbec njac, ma sôm têtj Yisu dinda Maria, “Anötö kêyalinñj balê dindéc sa, ma tu inñj-nga lau Israel-nga daêsam oc sêpeñj, magoc daêsam nanj sêkêñj whinñj inñj, nanj oc sêtap Anötö ndê mwasiñj sa. Inñj meñj bu têtj Anötö ndê lêtj asê têtj lau, magoc daêsam oc sêpu inñj ti ndê yom,

35 ma njalênñj dinanj gauc nanj yêc lau daêsam si njalôm, nanj oc meñj sa tiawê. Ma tu gêñj nanj oc hôc asê inñj-nga, am daôm oc hôc njandê atu tôm bienñj kunñj am njatê.”

36 Propet awhê danñj mbo lôm dabunñj njabatêmdô. Inñj ndê njê

Ana, ma inñj damba inñj Panuel, nanj yêc Aser ndê tonñj.* Ana inñj ti awhê andô su. Munñj-nga inñj gêm njac su ma

* 2:36: Aser - Jakob ndê atui 12 si danñj. Lau Israel sêwhê dau kôc ti tonñj 12 sêñkuc apai 12 dinanj (alic Gen 35:26).

inlu nakwen sêmbu sêwhin dau gitôm yala 7,

³⁷ goc nakwen mbac ndu ma Ana ti awhê sawa ma mbo e in ndê yala ti 84. Tôm acsalô ti ôbwêc hon in gêm akin Anötö mbo lôm dabun nbatêmdö, ma têt daêsam in hu gên danen-nga sin tu nem dabun dau ti ten mbec nanga-nga.

³⁸ Têñ têt nan Simeon ndê yom pi Yisu pacndê, nan Ana têt nâc gi, ma gêm danje Anötö. Ma in gic hu sôm yom pi balêkoc têt lau hon nan sêhôn ndoc nan Anötö oc nem lau Jerusalem ti Israel-nga si.

³⁹ Josep lu Maria sêkôm gên hon têt Pômdau ndê yomsu sôm, goc sêmbu sêtên nâc si malac Nasaret yêc gamen Galili-nga si.

⁴⁰ Ma Yisu tiatu ma ti balê ti licwalô. Ma gauc nayham ma Anötö ndê mwasiñ gêm in ahuc.

Yisu mbo lôm dabun

⁴¹ Tôm yala hon Maria lu Josep sêpi Jerusalem si, bu sêlic om atu †Pasowa-nga.

⁴² Têñ Yisu ndê yala ti 12, nan nâc hon sêpi si, têt inlu si gêbôm.

⁴³ Ma têt ndoc Mwasin Pasowa-nga pacndê, goc Maria lu Josep sêhu Jerusalem sin bu sêmbu sêtên inlu si malac sêndi. Yisu gacgen mbo Jerusalem, magoc inlu sênjalê dom,

⁴⁴ bu sênsêlên sêmbu sen sêwhin lau ton atu, dec sem gauc bu in oc mbo lau ton atu dinañ nâlôm. Sêhu Jerusalem sin sêsa si gitôm bêc dan, goc sênjalê in yêc nâc si lau.

⁴⁵ Sêtap in sa dom, dec bêc tilu-nga inlu sêmbu sêtên Je rusalem si, bu sênjalê in.

⁴⁶ Sêhóc asê Jerusalem, ma nâgalansê sêtap in sa yêc lôm dabun. In ndoc whin lau nan sêndôhôn mêtê, ma in kên danja nâc si yom. Ma in ndac nâc pi gên daêsam.

⁴⁷ Lau hon nan sêngô in, nan sêhêdaê tu in ndê gauc-nga, ma tu yom hon nan in ô têt kêdôhônwaga-nga.

⁴⁸ Têñ ndoc Maria lu Josep sêlic in, nan sêhêdaê. Ma Maria ndac in, “Anen balê, tu sake-nga am kôm gên dindêc têt alu damam? Alu anjalê am ti nâlôm nâwapac.”

⁴⁹ Ma Yisu ndac inlu, “Tu sake-nga amlu anjalê aö? Daman ndê andu dindêc, ma aö gac waê bu wambo dec.”

⁵⁰ Tigen nâc sênjalê in ndê yom nâhu dom.

⁵¹ Goc Yisu whin inlu, ma sêmbu sêtên malac Nasaret si, ma in danja wambu têt inlu nâpêp. Ma in dinda gauc gêm yom hon dinañ nâpan yêc ndê nâlôm.

⁵² Ma Yisu tiatu ma ti nâc tigauc, ma Anötö ma nâmalac hon sêlic in nayham.

3

Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêmasan Yisu ndê sen

(Mat 3:1-12; Mak 1:2-8)

¹ Tinambu Taibirias ti lau Rom-nga si kin atu,* ma têt in ndê yala ti-15-nga, nan in ndê la u bata bocdec sem gôlin lau Rom-nga si gamen nâto. Pontias Pailot gêm gôlin gamen Judia-nga, †Herod Antipas gêm gôlin Galili, Herod ndê dôwa Pilip gêm gôlin Ituria ma Trakonitas, ma Lisanas gêm gôlin Abelin.

² Ma Anas lu Kayapas sêti l au Israel-nga si †dabunsi nâmata-nga. Têt ndoc dinañ Anötö kêkin in ndê yom têt Jon, Sekaria ndê atunâc nan mbo gamen sawa.

³ Bocdinañ Jon gic hu in ndê gwelen. In golom-golom malac hon nan yêc Bu Jordan nâmakê, ma gêm mêtê bu lau sêlin sanju tu bu sêtôc asê bu sêkac si nâlôm kwi ma sêhu mêtê sac sin, dec Anötö oc suc nâc si sac kwi.

⁴ Propet Aisaya hoc yom asê pi Jon mun su, têt in to yêc ndê buku bocdec bu:

Nâmalac dan ta yom yêc gamen sawa bocdec bu, ‘Amasan

* **3:1:** Kin atu nan gêm gôlin gamen Rom-nga hon nan sêsam bu †Sisa.

Pômdau ndê seņ. Amasaņ nem ɲalôm bu akôc in sa.

⁵ Busuņ hoņ oc sêti gameņ apa-pa, ma lôc ti ɲabaö hoņ oc sêti gameņ gapon. Seņ mbwê hoņ oc sêtisolop, ma seņ hoc-hoc oc sêti seņ ɲayham.

⁶ Ma lau nom-ɲga hoņ oc sêlic Anötö ndê lêņ nem lau si-ɲga. [Ais 40:3-5]

⁷ Ma tu dinaņ-ɲga Jon sôm têt lau daêsam naņ sêsa si bu in êņku ɲac, “Mac mboc ɲatui mac! Tu sake-ɲga mac alhö amen? Mac akôc gauc pi Anötö ndê atac ɲandê naņ lau propet sêkêņ puc yac bu oc meņ sa, dec gauc gêm bu amen ma aliņ busaņgu ɲambwa, a?”

⁸ Anğô! Akôm mêtê ɲayham naņ têt asê bu mac am daôm kwi yomandô. Asôm têt daôm dom, bu ‘Abraham apai yac, ma tu dinaņ-ɲga Anötö oc kôc yac sa.’ Aö wasôm têt mac bu Anötö gitôm bu nem hoc hoņ dindéc kwi sêti Abraham atui sêo mac.

⁹ A hoņ naņ sem ɲandô ɲayham dom, naņ kwahic dec Anötö kêņ ki ɲamata têt ɲawakac, ma in oc lêņ su ma tuc pi ya ndi.”

¹⁰ Lau toņ atu dinaņ sêņgô Jon ndê yom ma sêndac in, “Bocdinaņ yac oc akôm sake?”

¹¹ Ma in ô yom ma sôm, “Tamwalô lau ɲatô. Mac nem asa ndê ɲakwê ɲandô-ɲga lu bu sêyêc, naņ kêņ daņ têt lau naņ si ɲakwê mbasi. Ma asa ndê gêņ daneņ-ɲga yêc, naņ nem lau naņ sêpônda dau, naņ sa bocdinaņ.”

¹² Lau sêkôc takis-ɲga ɲatô sêsa si bu Jon êņku ɲac, ma sêndac, “Kêdôhônwaga, yac oc akôm sake?”

¹³ Goc Jon sôm têt ɲac, “Akôc takis ɲapep, ma ahôc gêlêc dôhôn naņ lau Rom-ɲga sêkêņ, naņ dom!”

¹⁴ Ma lau siņ-ɲga ɲatô sêndac in, “Ma yac, oc akôm sake?” Ma in sôm, “Anğoliņ yom tasaņ pi lau, me akôm gêņ ti ɲaclai bu aņgaho ɲac si mone me gêņ dom. Akôc ɲaôli gwelen-ɲga naņ lau Rom-ɲga sêkêņ têt mac, ma tamgatu awa ɲatô dom.”

¹⁵ Têt têt dinaņ lau Israel-ɲga sêkêņ bata bu Anötö oc êņkiņ in ndê Mesaya, ma lau hoņ naņ sêņgô Jon, naņ sêhê gauc bu mboe in Mesaya dau.

¹⁶ Magoc Jon sôm têt lau hoņ, “Nğac daņ oc meņ hôt asê. In ndê ɲaclai hôt gêlêc aö neņ su. Aö ɲgac ɲambwa, gitôm dom bu wati in ndê ɲgac akiņ naņ kêgapwêc in ndê atapa ɲawalô. Aö dec kaku mac ɲa bu ɲambwa, tigen in oc êņku mac ɲa ɲalau Dabuņ ti ya.

¹⁷ In meņ bu êņsahê lau, gitôm ɲgac naņ whê wit ɲandô ti ɲapa kôc, dec oc ndic ɲandô sa sôt andu gêņ ɲandô-ɲga, ma tuc ɲapa sip ya naņ sa ɲapaņ ndi.”

¹⁸ ɲalêņ dinaņ Jon hoc ɲawaê ɲayham asê têt lau, ma gêm la ɲac ɲa yom ɲaņga daêsam.

¹⁹ Tiņambu Jon puc Kiņ Herod ndê giso asê, bu Herod gêm in asi ndê awê Herodias, ma kôm mêtê sac daêsam whiņ.

²⁰ Dec Herod gêm dau si, ma kôm giso daņ tiyham bocdec bu, in kêņ Jon ndôc gapocwalô.

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11; Jon 1:32-

34)

²¹ Têt têt naņ Herod kêņ Jon ndôc gapocwalô su dom, naņ Yisu sa têt Jon gi, ma Jon kêku in whiņ. Tiņambu Yisu kalhac ma teņ mbec mbo, ma undambê kac sa,

²² ma ɲalau Dabuņ gêm balusi anğô, ma sip meņ sac Yisu ɲahô. Ma awê daņ sa akêņ undambê, naņ sôm, “Aö neņ Atuņgac atac whiņ-ɲga am. Aö gatisambuc am ɲandô.”

Yisu ndê apai si ɲadênaņ

(Mat 1:1-17)

²³ Yisu gic hu ndê gwelen têt in ndê yala gitôm 30. Ma in ndê apai bocdindéc. Lau sêsam Yisu bu Josep atu. Ma Josep in Eli atu,

²⁴ naņ Matat atu, naņ Liwai atu, naņ Melki atu, naņ Yanai atu, naņ Josep atu,

²⁵ naņ Matatias atu, naņ Amos atu, naņ Nahum atu, naņ Esli atu, naņ Nagai atu,

26 naŋ Mat atu, naŋ Matatias atu, naŋ Semin atu, naŋ Yosek atu, naŋ Yoda atu,

27 naŋ Yoanan atu, naŋ Resa atu, naŋ Serubabel atu, naŋ Siltiel atu, naŋ Neri atu,

28 naŋ Melki atu, naŋ Adi atu, naŋ Kosam atu, naŋ Elmadam atu, naŋ Er atu,

29 naŋ Josua atu, naŋ Eliesa atu, naŋ Yorim atu, naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu,

30 naŋ Simeon atu, naŋ Juda atu, naŋ Josep atu, naŋ Yonam atu, naŋ Eliakim atu, naŋ Melea atu,

31 naŋ Mena atu, naŋ Matata atu, naŋ Natan atu, naŋ Dawid atu,

32 naŋ Jessi atu, naŋ Obed atu, naŋ Boas atu, naŋ Salmon atu, naŋ Nason atu,

33 naŋ Aminadab atu, naŋ Ram atu, naŋ Hesron atu, naŋ Peres atu, naŋ Juda atu,

34 naŋ Jakob atu, naŋ Aisak atu, naŋ Abraham atu, naŋ Tera atu, naŋ Naho atu,

35 naŋ Serug atu, naŋ Reu atu, naŋ Peleg atu, naŋ Eber atu, naŋ Sela atu,

36 naŋ Kenan atu, naŋ Apakad atu, naŋ Sem atu, naŋ Noa atu, naŋ Lamek atu,

37 naŋ Metusela atu, naŋ Inok atu, naŋ Yared atu, naŋ Mahalalel atu, naŋ Kenan atu,

38 naŋ Inos atu, naŋ Set atu, naŋ Adam atu, naŋ Anötö atu.

4

Sadaŋ kêtôm Yisu

(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

1 Nalau Dabuŋ gêm Yisu ahuc ma iŋ hu Bu Jordan siŋ. Ma Nalau wê iŋ bambaliŋ mbo gameŋ sawa

2 gitôm bêc 40. Yêc dindê Sadaŋ kêsahê bu êntôm iŋ. Tôm bêc hoŋ dinaŋ Yisu gêŋ gêŋ daŋ dom, ma tiŋambu gêŋ yô iŋ nandô.

3 Ma Sadaŋ sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têt hoc dindêc bu nem dau kwi ti bolom.”

4 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu,

‘Gêŋ daneŋ-ŋga ŋambwa kêŋ lau sêndöc tali dom.’ ”

5 Goc Sadaŋ kôc iŋ sa pi lôc baliŋ daŋ gi, ma ŋagahô iŋ tôc têt iŋ gameŋ hoŋ naŋ kiŋ nom-ŋga sem gôliŋ.

6-7 Ma iŋ sôm, “Gêŋ hoŋ dindêc yêc aneŋ gôliŋ ŋapu. Ma gitôm bu wakêŋ têt asa naŋ aô atac whiŋ naŋ. Am bu pôt hamduc têt aô, dec wakêŋ ŋaclai ti ŋawasi hoŋ dindêc têt am.”

8 Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, *‘Pôt hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akiŋ iŋ tiger.’ ”*

9 Goc Sadaŋ wê iŋ pi malac Jerusalem gi, ma kêŋ iŋ kalhac lôm dabuŋ ŋapoc lôlôc, ma sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Dec pwê sip akêŋ dec ndi.

10 Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, *‘Pômdau oc êŋkiŋ ndê aŋela bu sêyob am.*

11 *Ŋac oc sêpê am sa lôlôc bu am tiŋ gahim pi hoc daŋ dom.’ ”*

12 Magoc Yisu ô yom bocdec bu, “Sêto yom yêc bu, *‘Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.’ ”*

13 Nalêŋ dinaŋ Sadaŋ kêsahê lêt daêsam tu êntôm Yisu-ŋga. Ma tiŋambu iŋ hu iŋ siŋ ma kôlhô gi, bu hôŋ têt daŋ tiyham.

Yisu gic hu ndê gwelen yêc Galili

14 Nalau Dabuŋ ndê ŋaclai gêm Yisu ahuc, ma iŋ mbu têt gameŋ Galili-ŋga gi. Ma ŋawaê pi iŋ sa têt gameŋ ŋamakê-ŋga hoŋ gi.

15 Iŋ kêdôhônŋ lau yêc ŋac si lôm wê-ŋga, ma lau hoŋ sêmpiŋ iŋ.

Yisu ndê lau sêsoc iŋ yêc ndê malac Nasaret

16 Tiŋambu Yisu hôc asê iŋ ndê malachu Nasaret. Yêc dinaŋ iŋ kêtuc ndê gêbôm, ma têt bêc †Sabat-ŋga iŋ sôc lôm wê-ŋga gi. Iŋ tisa kalhac bu sam Anötö ndê mêtê,

17 ma sêkêŋ propet Aisaya ndê bapia tilhuŋ têt iŋ. Yisu kac bapia dau sa, ma kêsâlê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

18 Pômdau kêŋ ndê Nalau gêm aô ahuc, dec kêyalin aô sa bu wasôm

ɲawaê ɲayham asê têtj lau ɲalôm sawa. Inj kêkinj aö bu wasôm asê têtj lau bu Anötö kêmasanj lêtj bu êngapwêc ɲac su yêc gapocwalô, ma bu kôm lau tapec si tandô po asê, bu wanem lau nanj si ɲacyo sêngwiniɲ ɲac, nanj sa,

¹⁹ ma bu wanem mêtê bu kwahic dec Pômdau kêyalinj têtj wakuc sa bu êmwasiɲ lau. *[Ais 61:1-2]*

²⁰ Yisu sam yom dau su, goc kêlhunj bapia dau sa tiyham, kêɲ mbu têtj dabunwaga, ma ndöc sic. Lau honj nanj sêndöc lôm, nanj tahê inj,

²¹ dec inj gic hu ndê yom ma sôm, “Yom nanj mac anjô, nanj ɲandô sa têtj acsalô dindec.”

²² Lau honj sem yomgalôm pi inj ti sêlic inj ɲayham, ma sêhêdaê tu inj ndê yom ɲayham-ɲga. Ma sêsôm têtj dandi, “Inj Josep ndê atunjac. Bocke ma inj sôm yom kainj dinanj?”

²³ Ma Yisu sôm têtj ɲac, “Aö kayalê mac nem gauc. Mboe mac oc asôm yom gôlinj dindec têtj aö, ‘Dokta, nem daôm sa.’ Gêɲ nanj aö gakôm yêc malac Kapenaom, nanj mac anjô ɲawaê su, dec mac atac whinj bu aö wakôm tiyham yêc dec, a?”

²⁴ Ma inj sôm, “Yomandô! Yêc propet danj ndê malac, inj ndê lau oc sêkôc inj sa dom.

²⁵ Têtj propet Elaija ndê têtj, nanj lauwhê sawa Israel-ɲga daêsam sêmbo. Têtj ndoc dinanj u gic dom e tôm yala tö ma ayô 6, ma tôbôm atu gêm gameɲ ahuc.

²⁶ Tigeɲ Anötö kêkinj Elaija têtj awhê sawa Israel-ɲga danj dom, magoc kêkinj inj bu nem awhê sawa danj sa yêc Sarepet, malac nanj yêc Saidon ɲagameɲ.

²⁷ Ma têtj propet Elaisa ndê têtj, nanj lau ti gêm bac tleprasi daêsam sêmbo lau Israel-ɲga ɲalôm. Tigeɲ Elaisa kôm Israel si danj ɲayham sa dom. Inj gêm ɲac Siria-ɲga Naman tawasê sa.”

²⁸ Yisu ndê yom dinanj kôm lau nanj sêndöc lôm wê-ɲga, atac ɲandê atu.

²⁹ Sêtisa ma sêsoc inj ma sêkôc inj sa sêtêɲ salic sac nanj yêc malac dau

ɲamakê, bu sêsuc inj sip ndi.

³⁰ Tigeɲ inj kêsêlêɲ gic ɲac kôc, ma kölhö gi.

Yisu kêdôhônj lau ma soc ɲalau sac yêc malac Kapenaom (Mak 1:21-28)

³¹ Tinjambu inj mbu têtj malac Kapenaom nanj yêc gameɲ Galili-ɲga gi. Têtj bêtj Sabat-ɲga inj kêdôhônj lau.

³² ɲac sêhêdaê tu inj ndê yom-ɲga, bu inj kêdôhônj lau ti ɲaclai atu.

³³ Ma ɲgac danj nanj ɲalau sac mbo inj ɲalôm, nanj ndöc lôm wê-ɲga dinanj. Inj mbwêc awha atu,

³⁴ “Ei! Yisu Nasaret-ɲga. Aö kayalê am, am ɲgac dabunj nanj Anötö kêkinj. Am bu kôm sake têtj yac? Am mwenj bu seɲ yac su, a?”

³⁵ Magoc Yisu hec yom ɲalau sac dau ma sôm, “Am mamanj ma hu inj sinj!” Goc ɲalau sac kôm ɲgac dau peɲ sip nom gi yêc lau honj anjô-ɲga, ma sa yêc inj, magoc kôm inj tisac dom.

³⁶ Lau honj sêhêdaê tu gêɲ dinanj-ɲga, ma sêsôm têtj dau, “Yom bocke nanj inj kêdôhônj? Inj gic atu yom ɲanjanj ma ti ɲaclai têtj ɲalau sac, ma soc ɲac su!”

³⁷ Ma tinjambu lau sic minj pi Yisu e inj ndê waê gêm gameɲ honj dinanj ahuc.

Yisu gêm lau gêm bac daêsam sa (Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Yisu tisa ma hu lôm wê-ɲga dau sinj, ma têtj Saimon ndê andu gi. Saimon ndê lawawê gêm bac lic ɲandê atu, dec sêndac Yisu bu nem inj sa.

³⁹ Goc Yisu têtj inj gi, ma gic atu bu gêm bac dau hu inj sinj. Ma ɲagahô awhê dau tisa ma gêm akinj ɲac.

⁴⁰ Têtj telha dinanj ac gi sip su, goc lau sêkôc lau ti gêm bac honj sa akêɲ ɲac si andu, ma sêtêɲ Yisu si. Inj kêɲ amba sac ɲac honj, ma kôm ɲac ɲayham sa.

⁴¹ Ma inj soc ɲalau sac daêsam su, ma sêhu lau sinj ti sêmbwêc, “Am Anötö ndê Atu.” Magoc inj hec yom ɲac, ma kêɲ yao bu ɲac sêsôm inj asê dom, ɲahu bu ɲac sêɲyalê bu inj Mesaya dau.

Yisu hu malac Kapenaom sinj (Mak 1:35-39)

⁴² Têñ bêtêc ganduc Yisu hu malac dau sin, ma sa gi bu mbo tawasê. Ma lau malac-nga sêsa si bu sênşalê in, ma têtñ ndoc sêtap in s a, nan sêtet in bu hu nac sin dom.

⁴³ Magoc in sôm têtñ nac, “Mba! Aö gac waê bu wasôm ñawaê ñayham pi †Anötö ndê göliñ asê yêc malac ñatö whiñ. Anötö kêkiñ aö tu gwelen di-ñañ-nga.”

⁴⁴ Ma in golom-golom malac nan sêyêc gamen Judia-nga, ma gêm mêtê tôm nac si lôm wê-nga hon.

5

*Yisu kêgalêm ñgacsênomi ñamata-nga
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20; Jon 1:35-42)*

¹ Têtñ bêt dan Yisu kalhac Bugicton Genesaret* ñamakê. Ma lau daêsam sêkac sa ma sênşih in ahuc tu bu sênşö Anötö ndê yom nan in hoc asê.

² Yisu gêlic lau sêkôc i-nga ñatö sênşwasin si wasan sêmbo baö, ma nac si wan lu sêpoc sun sa têtñ baö.

³ Dec in pi wan dan gi, ma ndac wan ñadau, ñgac nan sêsam bu Saimon, bu hêt wan dau sa awê ñagec. Goc in ndöc sic ndöc wan, ma kêtôhôn lau nan sêlhac baö.

⁴ Têtñ têt Yisu gic bata in ndê yom, nan sôm têtñ Saimon, “Hêt wan sa bugicton ñagapon ndi, ma kêtñ nem wasan sip bu kôc i.”

⁵ Ma Saimon sôm, “O ñgac atu, yac am gwelen atu ôbwêc baliñ, magoc akôc i dan dom. Magoc tu am sôm-nga, dec aö wakêtñ wasan sip ndi.”

⁶ Goc Saimon ti ndê lau sêhêt wan sêsa si, ma sêkêtñ wasan sip gi. Ma sêkôc i daêsam andô e wasan menhu, kêpiñ bu wasan kic.

⁷ Bocdinañ nac sic gayo nac si silip ñatö nan sêmbo wan tilu-nga bu sêmên ma sênem nac sa. Goc nac sic dulu i sip wan lu-lu e menhu, ma kêpiñ bu wan lu-lu sêpac.

⁸ Têtñ ndoc Saimon Pita gêlic i daêsam dinañ, nan in pôn haduc yêc

Yisu gahi-nga ma sôm têtñ in, “Pômdau, hu aö sin, bu aö ñgac sac!”

⁹ In sôm yom dinañ, ñahu bu in ti lau hon nan sêmbo sêwhiñ in, nan sêhêdaê tu sêhê i daêsam dinañ-nga.

¹⁰ Ma Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu nan sêmbo wan tilu-nga, nan sêhêdaê boc-d inañ. Magoc Yisu sôm têtñ Saimon, “Tôc daôm dom. Am ñgac kôc i-nga, magoc kwahic dec ma ndi, am oc kôm gwelen bu kôc ñamalac sêmên sênşkuc aö.”

¹¹ Ma tiñambu sêsôc baö si goc sêhu gêtñ hon sin, ma sênşkuc Yisu.

*Yisu kôm ñgac ti gêm bac leprasi
ñayham sa*

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Yisu mbo malac atu dan, ma ñgac dan nan gêm bac leprasi gêm in ndê ñamlic sambuc ahuc, nan têtñ in gi. Têtñ ndoc in gêlic Yisu, nan in hu dau angô andô têtñ nom, ma ten in, “Pômdau, am bu tac whiñ, dec gitôm bu am oc kôm aö ñamlic ñawasi sa.”

¹³ Goc Yisu kêmatôc amba ma kêmasac in ma sôm, “Aö atac whiñ, dec wasôm têtñ am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñagahô en gêm bac leprasi hu in sin.

¹⁴ Goc Yisu kêtñ yao ma sôm, “Ndic min têtñ ñamalac dan dom, tigen têtñ dabunşiga ndi, ma tôc daôm têtñ in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêtñ da tu am ñamlic ñawasi sa-nga tôm yomsu nan Moses kêtñ têtñ yac. Ma ñalêtñ dinañ lau hon oc sênşyalê bu am ñamlic ñayham sa.”

¹⁵ Yisu bu kêtñ yao ñgac dau, magoc ñawaê pi gêtñ nan Yisu kôm, nan gêm gamen sambuc ahuc. Bocdinañ lau daêsam sêtên in si ñapan, bu sênşö in ndê yom, ma bu in kôm nac si gêm bac ñayham sa.

¹⁶ Tigen têtñ ñatö in hu lau hon sin, ma sa gamen sawa gi bu ten mbec.

Yisu gêm ñgac bôliñ dan sa

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Têtñ bêt dan Yisu kêtôhôn lau mbo andu dan. Ma lau †Palêsai

* 5:1: Genesaret - Bugicton Galili-nga ndê ñaê dan.

ti kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô nan sêmen akêñ malac Galili-nga ti Ju dia-nga hon, ma akêñ Jerusalem, nan sêndöc sêsun sa têtñ in. Ma Pômdau ndê ñaclai gêm Yisu ahuc bu kôm lau gêmbac ñayham sa.

¹⁸ Têtñ têtñ dinan lau ñatô sêmen sêmbalan ñgac bôlin dan yêc sac, ma bu sêsöc andu dau sêndi, tu bu sêkên in yêc Yisu anğô-nga.

¹⁹ Magoc lau daêsam sênghihi Yisu ahuc e ñasawa mba. Bocdinañ ñac sêpi andu ñapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa. Goc sênwhañ sac ti ñgac bôlin dau sip lau daêsam ñalhu, solop têtñ Yisu anğô-nga gi.

²⁰ Yisu gêlic gêtñ dinan dec kêyalê bu ñac sêkên whin in, ma sôm têtñ ñgac bôlin, “O ñgac daôm, kwahic dec aö wasuc am nem sac kwi.”

²¹ Goc lau Palêsai ti lau nan sêndôhôn yomsu sic hu sem yomgalôm têtñ dau bocdec bu, “Ñgac dindec in asa? In ndê yom sac sambuc! Anötö tigen gitôm bu suc sac kwi!”

²² Yisu kêyalê ñac si gauc dinan ma ndac ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinañ?”

²³ Mac akêñ whin dom bu anen ñaclai yêc bu wasôm têtñ ñgac dau bu, ‘Aö wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinañ aö wasôm têtñ in, “Tisa ma êmsêlên.”

²⁴ Ma têtñ ndoc mac alic anen yom dau ñandô sa, nan anyalê bu Anötö kên ñaclai têtñ †Ñamalac ndê Atu bu suc ñamalac si sac kwi yêc nom whin.”

Goc Yisu sôm têtñ ñgac bôlin dau, “Tisa, kôc nem mbô sa, ma lhö têtñ nem andu ndi.”

²⁵ Ma ñagahô ñgac dau kalhac ñac si anğô-nga, kôc in ndê mbô sa, ma mbu têtñ ndê andu gi ti kêpin Anötö.

²⁶ Ma lau hon sêhêdaê ñandô. Sêmpin Anötö ma sêsôm, “Acsalô lec yac dalic gêtñ kain dan solop!”

*Yisu kêgalêm Liwai bu êñkuc in
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)*

²⁷ Tinambu Yisu sa awê gi ma gêlic ñgac kôc takis-nga dan nan ndê ñaê

Liwai, ndöc ndê mala kôc takis-nga. Ma Yisu sôm têtñ in, “Êmkuc aö!”

²⁸ Goc Liwai tisa, hu gêtñ hon sin yêc, ma kêkuc Yisu.

²⁹ Tinambu Liwai ndê mwasiñ atu dan tu Yisu-nga yêc in ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga daêsam, ma lau ñatô sêndöc tebo ma sen gêtñ sêwhin inlu Yisu.

³⁰ Ma lau Palêsai ti lau †Skraib ñatô nan sêmbô Palêsai si ton, nan sêlic gêtñ dau dec sêtucdin ma sêsôm têtñ Yisu ndê ñgacsênomi, “Tu sake-nga mac an ti anôm gêtñ awhin lau sêkôc takis-nga ti lau sac ñatô?”

³¹ Ma Yisu dau ô ñac si yom ma sôm, “Lau nan sêlic dau bu gêmbac mba, nan oc sênşalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sênşalê dokta.

³² Aö gameñ bu wanğalêm lau nan sêlic dau bu lau gitên, nan sa dom, aö gameñ bu wanğalêm lau sac sa bu sênem dau kwi.”

*Yao gêtñ danen-nga-nga
(Mat 9:14-15; Mak 2:18-20)*

³³ Ma lau Palêsai ti lau Skraib dinan sêsôm têtñ in, “Ndoc daêsam Jon, ñgac Kêku Lau-nga ndê sênomi sêhu gêtñ danen-nga sin ma sêten mbec, ma Palêsai si sênomi sêkôm bocdinañ. Magoc tôm bêc hon am nem ñgacsênomi sênôm ti sen gêtñ sêmbô.”

³⁴ Goc Yisu sôm, “Ñgac nem awhê-nga dan bu êngalêm lau sa sêmbô sêwhin in bu sênem mwasiñ nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu dasôm têtñ ñac bu sêhu gêtñ danen-nga sin têtñ ndoc ñgac dau mbo whin ñac.

³⁵ Nalên tigen aö gambo gawhin anen ñgacsênomi, ma tu dinan-nga dec sêhu gêtñ danen-nga sin dom. Tigen ndoc oc meñ, nan ñacyo oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têtñ ndoc dinan ñac oc ñalôm ñawapac, ma sênkuc lên dahu gêtñ danen-nga sin-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêtñ wakuc
(Mat 9:16-17; Mak 2:21-22)*

³⁶ Ma in sôm yom gôlin dan têtñ ñac bocdec bu, “Po akwa dan bu kic, dec yac dakêc po wakuc bu dasi pi po akwa dinan dom. Bu dakôm, oc

tanyain po wakuc, ma po wakuc oc tòm po akwa dom.

³⁷ Ma têtj ndoc lau sêmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba. Nac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hóc ñamlic akwa kôc ma wê niñga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinañ.

³⁸ Mba. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.

³⁹ Ma lau nañ sênôm wain akwa su, nañ sêtec bu sênôm wain wakuc, bu sêsôm, 'Wain akwa, inñ ñayham.'

6

Yisu inñ Pômdau bêc Sabat-nga (Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Têtj bêc Sabat-nga dañ, Yisu kêsêlêñ mbo lôcwha nañ gic ôm wit-nga dañ kic, ma inñ ndê ñgacsêñomi sêkôc wit ñandô ma sêñsê ñapa goc senñandô.

² Ma Palêsai ñatô sêlic gêtj dau ma sêndac, "Tu sake-nga mac akôm gwelenñ nañ yac neñ yomsu gic yao bu dakôm têtj bêc Sabat-nga dom?"

³ Ma Yisu ô yom ma sôm, "Gauc nem yom nañ sêto yêc pi gêtj nañ Kin Dawid kôm. Mac asam su, me? Têtj ndoc dañ gêtj yô inñ ma lau nañ sêwhiñ inñ,

⁴ dec inñ sôc Anötö ndê andu gi, ma gêtj bolom dabuñ nañ lau sêkêñ ti da, nañ Moses kêtj yao bu dabuñsiga tawasê sêneñ. Ma inñ kêtj têtj lau nañ sêmbo sêwhiñ inñ ma ñac senñ. Magoc lau dañ sêngôlinñ yom pi Dawid me sêsôm bu inñ kêtjilî yomsu lec dom."

⁵ Ma inñ sôm têtj ñac, "Ñamalac ndê Atu inñ gêtj honñ ñadau, ma inñ Pômdau bêc Sabat-nga whiñ."

Yisu kôm ñgac amba balê ñayham sa têtj bêc Sabat-nga (Mat 12:9-24; Mak 3:1-6)

⁶ Têtj bêc Sabat-nga dañ inñ sôc lôm wê-nga dañ gi, ma kêdôhônñ lau. Ma ñgac dañ nañ ndê amba andô-nga tibalê nañ ndöc.

⁷ Lau Palêsai ti lau nañ sêndôhônñ yomsu nañ sêñsalê yom bu sêngôlinñ pi Yisu. Tu dinañ-nga dec ñac tatiñ

inñ ñapep bu mboe inñ oc kôm ñgac dau ñayham sa têtj bêc Sabat-nga, dec ñac oc sêsôm bu inñ kêtjilî yomsu Sabat-nga.

⁸ Yisu kêtjalê ñac si gauc, ma sôm têtj ñgac amba balê, "Tisa, ma lhac lau honñ angô-nga." Ma inñ tisa kalhac.

⁹ Goc Yisu sôm têtj ñac, "Aô bu wandac mac bu gêtj bocke oc êngilî yomsu Sabat-nga? Dakôm ñayham têtj lau, me dakôm sac têtj lau? Danem ñamalac sa, me datec ñac sêmbac ndu?"

¹⁰ Inñ tahê ñac honñ, ma sôm têtj ñgac dau, "Êmatôc amam." Goc ñgac dau kêmatôc amba, ma amba dau ñayham sa tiyham.

¹¹ Magoc gêtj dau kôm lau Palêsai ti lau Skraib atac ñandê atu, ma ñac sem yomgalôm têtj dau pi Yisu, ma pi gêtj bocke bu sêkôm têtj inñ-nga.

Yisu kêtjalîñ aposel 12 sa (Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Têtj bêc dañ Yisu pi lôc dañ gi bu tenñ mbec, ma tôm ôbwêc baliñ inñ tenñ mbec mbo.

¹³ Têtj galañsê bêbêc inñ kêgalêm lau nañ sêñkuc inñ sêmeñ, ma kêtjalîñ ñac si lau 12 sa, ma sam ñac bu lau †Aposel.

¹⁴ Lau Aposel dau si ñaê bocdec: Saimon, nañ Yisu sam bu 'Pita,' lu asi Andru, ma Jems, Jon, Pilip, Batolomeas,

¹⁵ Matyu, Tomas, Jems (nañ Alpayas ndê atu), Saimon (nañ sêsam bu 'Ñgac †Selot'),

¹⁶ Judas (nañ ñadamba inñ ñgac dañ ñaê Jems), ma Judas Iskeriot nañ tiñambu oc hoc Yisu asê.

Yisu kêdôhônñ lau ma kôm gêmbac ñayham sa (Mak 3:7-12)

¹⁷ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêsip akêtj lôc sêmeñ, ma Yisu kalhac gameñ gapoñ. Ma †sêñomi daêsam nañ sêñkuc Yisu, nañ sêkac sa su sêmbo dinañ. Ma lau toñ atu akêtj malac Jerusalem ti malac gameñ Judia-nga honñ, ma lau akêtj gameñ gwêc-nga nañ yêc kêtjilî malac Taya ma Saidon, nañ sêmeñ bu sêngô inñ ndê yom, ma bu inñ kôm ñac si gêmbac ñayham sa.

18 Lau naŋ ɲalau sac sêmbô ɲac si ɲalôm, naŋ Yisu kôm ɲac ɲayham sa.

19 Ma lau hoŋ sêhóc sôsôwec bu sêmasec in, ɲahu bu ɲaclai sa yêc Yisu, ma kôm lau gêmbac hoŋ ɲayham sa.

*Yisu ndê yom ɲatô
(Mat 5:1-12)*

20 Yisu tahê in ndê ɲgacsêŋomi ma sôm,

“Anötö ndê mwasiŋ gic waê mac lau ɲalôm sawa, bu in gêlic ɲayham bu kôc mac sa andöc in ndê gôliŋ ɲapu.

21 Anötö ndê mwasiŋ gic waê mac lau naŋ kwahic dec gêŋ yô mac, bu in oc kêŋ gêŋ hóc mac dôŋ-ɲga. Anötö ndê mwasiŋ gic waê mac lau naŋ kwahic dec andöc ti tamsulu, bu in oc nem malô mac e ambwac.

22 Anötö ndê mwasiŋ gic waê mac lau naŋ sêtec mac ma sêtiŋ mac, ma sêpu mac ti sêkôm nem waêm tisac tu mac aŋkuc ɲamalac ndê Atu-ɲga.

23 Ahêgo daôm dom têtŋ ndoc lau sêkôm bocdinaŋ, tigenj atê wê ti atac ɲayham, bu Anötö oc kêŋ ɲagêyô ɲayham têtŋ mac yêc undambê. Ma gauc nem bu lau naŋ sêtec mac, naŋ si apai sêkôm ɲalêŋ tigenj dinaŋ têtŋ Anötö ndê lau propet ɲamata-ɲga.

24 Oyaê mac lau naŋ apo daôm sa ɲa awa ti wapa daêsam. Mac atap nem mwasiŋ ɲayham sa têtŋ têtŋ kwahic dec-ɲga, magoc gêŋ dau oc tôm dom bu nem mac sa têtŋ têtŋ ɲambu-ɲga.

25 Oyaê mac lau naŋ aŋ gêŋ ɲawahô kwahic dec. Tiŋambu gêŋ oc yô mac.

Oyaê mac lau naŋ ambwac kwahic dec. Tiŋambu mac oc atan dangibo atu ma andöc ti tamsulu.

26 Oyaê mac lau naŋ lau hoŋ sêmpin mac. Atac ɲayham tu gêŋ dinaŋ-ɲga dom, bu ɲalêŋ tigenj lau Israel-ɲga si apai sêmpin lau propet tasanj.”

*Atac whiŋ mac nem ɲacyo
(Mat 5:43-48)*

27 Ma Yisu sôm têtŋ lau dinaŋ, “Aŋgô aneŋ yom. Atac whiŋ mac nem ɲacyo, ma akôm ɲayham têtŋ lau naŋ sêtec mac.

28 Anem mbec lau naŋ sêpucbo mac, ma atetŋ mbec pi lau naŋ sêkôm sac têtŋ mac.

29 ɲgac daŋ bu tap am sip alim andô daŋga, naŋ kêŋ daŋga bu in ndic whiŋ. ɲgac daŋ bu kôc nem ɲakwê baliŋ su yêc am, naŋ êmgamiŋ nem ɲakwê ɲandô-ɲga dom magoc kêŋ têtŋ in whiŋ.

30 ɲgac daŋ bu ndac gêŋ daŋ, naŋ kêŋ têtŋ in. Ma ɲgac daŋ bu kôc am nem gêŋ daŋ, naŋ ndac bu in kêŋ mbu meŋ dom.

31 Mêtê ɲayham-ɲayham naŋ mac atac whiŋ bu lau sêkôm têtŋ mac, naŋ mac daôm akôm têtŋ ɲac.

32 “Lau hoŋ atac whiŋ lau naŋ atac whiŋ ɲac ô. Bocdinaŋ mac bu atac whiŋ nem silip tawasê ma atac tec nem ɲacyo, dec mac nem mêtê hóc gêlêc lau sac si mêtê su dom.

33 Ma lau hoŋ sêkôm ɲayham têtŋ lau naŋ sêkôm ɲayham têtŋ ɲac ô, ma mac bu akôm bocdinaŋ, dec mac nem mêtê hóc gêlêc lau sac si mêtê su dom.

34 Ma mac bu akêŋ tôp têtŋ mac nem silip, naŋ in gêŋ atu dom. Mac aŋyalê su bu tiŋambu ɲac oc sêndic tôp dau. Lau sac sêkêŋ tôp têtŋ si silip, ma takwê bu ɲac sêndic tôp hoŋ mbu meŋ.

35 “Bocdinaŋ ayob daôm bu aŋkuc lau sac si mêtê dom. Atac whiŋ nem ɲacyo, ma akôm ɲayham têtŋ ɲac. Akêŋ gêŋ têtŋ ɲac, ma ahêgo daôm dom pi ndoc bocke ɲac oc sêkêŋ gêŋ dau mbu meŋ-ɲga. Tu dinaŋ-ɲga Anötö, ɲaclai ti ɲawasi ɲadau oc kêŋ ɲaôli ɲayham atu têtŋ mac, ma sam mac bu in ndê atui awhê ma ɲgac. Bu Anötö dau kêmwasiŋ lau sac ma lau naŋ sem dange in dom, naŋ sêwhiŋ.

36 Bocdinaŋ tamwalô lau hoŋ, tôm Damam undambê-ɲga tawalô lau.”

*Yom datoc asidôwai sa-ɲga
(Mat 7:1-5)*

37 Ma Yisu sôm, “Anem dôhôn lau si lêŋ ti sakiŋ tu bu alic lau ɲatô sac

ɲambwa, me tu bu apu ɲac-ɲga dom. Mac bu akôm, dec Anötö oc lic mac sac ma pu mac tu mac nem lêɲ ti sakiɲ-ɲga boc-dinaɲ. Asuc lau si sac kwi, ma Anötö oc suc mac nem kwi boc-dinaɲ.

³⁸ Têɲ ndoc mac bu anem lau ɲatô sa, naɲ akêɲ gêɲ têɲ ɲac ti nem ɲalôm sambuc, ma boc-dinaɲ Anötö oc kêɲ gêɲ hóc gêlêc su têɲ mac e meɲhu ma êɲsalê mac ahuc. Bu Anötö oc êmwasiɲ mac, gitôm mac amwasiɲ lau.”

³⁹ Ma Yisu sôm yom gôliɲ daɲ bocdec, “Ngac tapec gitôm bu wê tapec daɲ dom. Mba! Inlu lu-lu oc sêpeɲ sêsip sê sêndi.

⁴⁰ Ma kwapuc daɲ oc hóc gêlêc gwalam akwa naɲ kédôhônɲ in, naɲ dom. Magoc kwapuc hoɲ naɲ sêndôhônɲ gêɲ hoɲ e tidônɲ ɲac, naɲ oc sêtôm ɲac si kédôhônɲwaga.

⁴¹ “Tu sake-ɲga am hêgo daôm tu gêɲ golop sauɲ naɲ yêc nem asidôwa tandô, tigenɲ gêɲ golop atu naɲ yêc am daôm tanôm, naɲ am gêlic apu?

⁴² Ma bocke am oc sôm têɲ nem asidôwa, ‘Aneɲ asidôwa, aô bu wakôc gêɲ golop naɲ yêc am tanôm, naɲ sa,’ magoc gêɲ golop atu naɲ pôc am daôm tanôm ahuc, naɲ am gêlic dom? Am ɲgac tim yom lau-ɲga! Gêɲ ɲamata-ɲga kôc gêɲ golop sa yêc daôm tanôm e tanôm ɲawa sa, goc tiɲambu kôc gêɲ golop sauɲ naɲ yêc nem asidôwa tandô, naɲ sa.”

Lau si mêtê whê ɲac sa bu ɲayham me sac
(Mat 7:16-19; 12:33-35)

⁴³ Ma Yisu sôm, “A ɲayham daɲ oc nem ɲandô sac dom, ma a sac oc nem ɲandô ɲayham dom.

⁴⁴ Dalic ɲandô naɲ a tidau-tidau sem, ma bocdinaɲ yac taɲyalê bu a ɲayham me sac. Gitôm dom bu dahinɲ ɲandô ɲayham yêc a sac.

⁴⁵ Ma ɲalêɲ tigenɲ, yom naɲ lau sêsôm, naɲ tôc gêɲ bocke naɲ hóc ɲac si ɲalôm ahuc, naɲ asê. Mêtê ti gauc ɲayham yêc lau ɲayham si ɲalôm, ma bocdinaɲ sêkôm mêtê ɲayham. Ma

mêtê ti gauc sac yêc lau sac si ɲalôm, dec sêkôm sac.”

Yom gôliɲ pi ɲgac sêkwê andu-ɲga lu
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Tu sake-ɲga mac asam aô bu, ‘Pômdau, Pômdau,’ tigenɲ mac daɲam wambu aneɲ yom dom?

⁴⁷ ɲamalac naɲ têɲ aô meɲ ma ɲgô aneɲ yom, ma daɲga wambu yom dau, naɲ aô bu wawhê in sa têɲ mac.

⁴⁸ In gitôm ɲgac kwê andu-ɲga naɲ kwê sê baliɲ sip nom ɲaɲga, ma kêɲ hoc kêgapiɲ alhô dôɲ têɲ ndoc in kêsuhuɲ sip sê baliɲ dinaɲ. Têɲ ndoc uhô-ɲga, bu hêc meɲ hóc pi andu dau, magoc andu dau kalhac ɲaɲga, bu in kwê ɲapep.

⁴⁹ Magoc ɲamalac naɲ ɲgô aneɲ yom ma daɲga wambu dom, naɲ gitôm ɲgac naɲ kwê andu, magoc kêɲ alhô sip nom ɲalôm gi dom. Têɲ ndoc uhô-ɲga, bu hêc ma hóc pi ndê andu e ɲagahô eɲ andu dau ku sa ma tisac sambuc.”

7

Ngac bata siɲ-ɲga daɲ kêɲ whin ɲaɲga
(Mat 8:5-13)

¹ Yisu gic bata yom naɲ in kédôhônɲ têɲ lau toɲ atu dinaɲ, goc sôc malac Kapenaom gi.

² Ma ɲgac bata Rom-ɲga naɲ gêm gôliɲ lau siɲ-ɲga 100, naɲ mbo malac dau. In ndê ɲgac akiɲ daɲ naɲ in tac whin kêlêc, naɲ gêmbac e kêpiɲ bu mbac ndu.

³ Ma in ɲgô Yisu ɲawaê, dec kêkiɲ lau bata Israel-ɲga ɲatô sêtêɲ in si, bu sêndac in bu meɲ ma kôm in ndê ɲgac akiɲ ɲayham sa.

⁴⁻⁵ ɲac sêhóc asê têɲ Yisu, ma sêsôm têɲ in bu, “Ngac bata siɲ-ɲga dinaɲ in ɲgac ɲayham, ma in tac whin yac lau Israel-ɲga. In gêm yac sa tu akwê yac mba lôm wê-ɲga. Boc-dinaɲ yac atenɲ am bu nem in sa.”

⁶ Goc Yisu whin ɲac gi. In meɲ suɲ sa têɲ andu, ma ɲgac bata siɲ-ɲga dau kêkiɲ ndê silip ɲatô bu sêsôm têɲ in, “Pômdau, ɲgac bata siɲ-ɲga dau sôm bu in tec bu kêɲ ɲawapac têɲ am. In

sôm bu am ngac tiwaê nanj hôc gêlêc in su, dec in maya bu am têtj in ndê andu ndi.

⁷ Tu dinanj-nga in dau têtj am menj dom. Tigenj in sôm bu in kêyalê su bu am ngac ti njaclai atu, ma bocdijan dec am gitôm bu sôm nja awham nambwa, dec in ndê ngac akinj oc njayham sa.

⁸ Bu in dau danja wambu lau nanj si njaclai hôc gêlêc in ndê, ma in ndê lau sinj-nga danja wambu in. In bu sôm têtj danj, 'Am ndi,' dec in oc ndi. Ma in bu sôm têtj danj, 'Mwenj!' dec in oc menj. Ma in bu sôm têtj ndê ngac akinj bu kôm gêtj danj, dec in oc kôm."

⁹ Yisu ngô ngac bata sinj-nga ndê yom dinanj e hêdaê. In kac dau kwi ma sôm têtj lau tonj atu nanj sênkuc in, "Aô wasôm têtj mac bu yêc lau Israel-nga honj aô gatap nja si danj nanj kêj whinj nanja gitôm ngac Rom-nga dinanj, nanj sa dom."

¹⁰ Ma tinjambu ngac bata sinj-nga ndê lau sêmbu sêtêtj in ndê andu si, ma sêtap sa bu ngac akinj dau njayham sa su.

Yisu unj ngac danj nanj mbac ndu su, nanj sa

¹¹ Bêc natô ginja su, ma Yisu têtj malac Nejn gi, ma in ndê ngac-sênomi ti lau daêsam sêwhinj in si.

¹² Têtj têtj in menj kêpinj malac dau ngatam, in gêlic lau natô sêsa sêmenj, sêmbalanj ngac batê danj bu sênsuhuj in. Ngac batê dinanj dinda in awhê sawa nanj ndê balêkoc natô mbasi. Ma lau malac-nga daêsam sêwhinj dinda sêsa sêmenj.

¹³ Pômdau gêlic dinda, ma tawalô in njandô, goc sôm, "Am tanj dom."

¹⁴ Goc in têtj nja gi, ma kêmasac sasac nanj ngac batê yêc. Ma lau nanj sêhóc sasac, nanj sêlhac tenj. Ma in sôm, "Anej balê, aô wasôm têtj am bu tisa!"

¹⁵ Ma ngac dau tisa ndöc, ma gic hu sôm yom. Goc Yisu kêj in mbu têtj dinda gi.

¹⁶ Gêtj dinanj kôm lau honj sêtöc dau atu, ma nja sic hu sêmpinj Anötö. Natô sêsôm, "Propet atu danj hôc asê yac."

Ma natô sêsôm, "Anötö kêlhinj in ndê lau yac sinj dom, in gêm yac sa."

¹⁷ Ma tinjambu njawaê pi gêtj nanj Yisu kôm, nanj gêm gamenj Judia-nga ma gamenj njamakê-nga honj ahuc.

Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga

(Mat 11:2-18)

¹⁸ Têtj ndoc dinanj Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndöc gapocwalô, ma in ndê sênomi sic minj têtj in pi gêtj honj nanj Yisu kôm. Goc Jon kêyalinj in ndê sênomi lu sa,

¹⁹ ma kêkinj inlu sêtêtj Yisu si, bu sêndac in, "Anötö gic bata têtj yac bu oc ênkij Mesaya. Am daôm dinanj, me yac oc akêtj batanj ngac danj tiyham?"

²⁰⁻²¹ Têtj ndoc ngac lu dinanj sêhóc asê Yisu, in gêm gwelenj mbo, ma kôm lau daêsam njayham sa, lau gêmbac ma lau ti njalau sac. Ma in kôm lau tapec daêsam si tandô po asê. Ma inlu sêsôm têtj in, "Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêkinj alu atêtj am amenj, bu andac am bu am Mesaya dau, me yac oc akêtj batanj ngac danj tiyham?"

²² Goc Yisu ô inlu si yom ma sôm, "Amlu ambu andi ma asôm yom têtj Jon pi mêtê nanj amlu anjô aô gahoc asê, ma pi gêtj nanj amlu alic aô gakôm. Lau tapec sêlic gamenj tiyham, lau bôlinj sênsêlênj tiyham, lau ti gêmbac leprasi si njamlic njawasi sa, lau danjasunj bic sêngô yom tiyham, lau batê sêtisa, ma lau njalôm sawa sêngô njawaê njayham.

²³ Anjô! Lau nanj atac lu-lu tu aô-nga dom, nanj oc sêtap Anötö ndê mwasi sa."

²⁴ Ngac lu nanj Jon kêkinj, nanj sêhu Yisu sinj ma sêmbu si, goc Yisu sôm yom pi Jon têtj lau tonj atu, ma ndac nja bocdec bu, "Têtj ndoc mac asa atêtj Jon yêc gamenj sawa a, nanj mac gauc gêm bu atap njamalac kainj bocke sa? Mac bu alic ngac gauc babalê, gitôm gakoc nanj mbu kêwic, a?"

²⁵ Mac asa a bu alic ngac nanj sôc njakwê njayham, a? Mba! Lau nanj sêsôc njakwê njayham ma senj gêtj njayham,

nañ sêmbô gameñ ñayham gitôm kin si andu.

²⁶ B ocdinañ dec aö bu wandac mac, bu mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dañ? Yomandô! In propet dañ, ma in hóc gêlêc propet honñ su.

²⁷ Propet akwa dañ to yom nañ Anötö sôm têtñ Mesaya bocdec bu, 'Aö wanñkin aneñ ñgac aheñ-ñga muñ am, bu êmasañ am nem señ.' Ý om pi ñgac aheñ-ñga dau hêganônñ Jon solop.

²⁸ Ñamalac nañ dinda nom-ñga sêkôc ñac, nañ si dañ hóc gêlêc Jon su dom. Tigeñ aö wasôm têtñ mac, bu lau honñ nañ sêsôc Anötö ndê gôlinñ ñapu su, lau tiwaê, ma lau waêmba bocdinañ, nañ honñ sêhóc gêlêc Jon su yêc Anötö anğô-ñga."

²⁹ Lau daêsam nañ sênğô Yisu ndê yom dinañ, ma lau sêkôc takis-ñga sêwhinñ, nañ sêtôc asê bu sêlic Anötö ndê lêtñ bu lêtñ solop eñ. Ñahu bu muñ-ñga, têtñ ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo, nañ sêkôc inñ ndê yom sa ma sêlinñ sanğu.

³⁰ Tigeñ lau Palêsai ti gwalam akwa yomso-ñga sêkôc Jon ti inñ ndê yom sa dom, ma sêlinñ inñ ndê sanğu dom, dec têtñ asê bu sêtec Anötö ndê lêtñ nañ Jon têtñ ñac.

³¹ Ma Yisu gic têtñ yom ma sôm, "Lau têtñ dindêc-ñga ñac lau kainñ bocke? Aö wanem dôhônñ pi gêtñ sake tu bu wawhê ñac si lêtñ sa-ñga?"

³² Ñac sêtôm balêkoc nañ sêkôc whê sêmbô malac lôm, nañ sêtucdinñ ñac si silip ñatô ma sêsôm, "Têtñ ndoc nañ yac ac oñ bu datê wê, nañ mac atec. Ma têtñ ndoc yac am wê danğibo-ñga, nañ mac atec bu atañ awhinñ."

³³ Ma mac lau têtñ dindêc-ñga bocdinañ. Jon, Ñgac Kêku Lau-ñga meñ ma gêtñ gêtñ ñayham dom, ma nôm wain dom, ma mac asôm bu ñalau sac dañ mbo inñ ndê ñalôm.

³⁴ Ma Ñamalac ndê Atu meñ hóc asê, ma gêtñ gêtñ ñayham ti nôm wain, ma mac asôm bu inñ ñgac gêtñ gêtñ ti nôm wain ñawahô-ñga, ma inñ hê silip têtñ lau sac ti lau sêkôc takis-ñ ga. Bocdinañ, mac lau têtñ dindêc-ñga atôm

balêkoc nañ sêkôm tô aninñ ñapañ.

³⁵ Tigeñ Anötö ndê gauc hóc gêlêc gêtñ honñ, ma inñ ndê lau sênğyalê bu inñ ndê lêtñ inñ lêtñ solop."

Awhê dañ kêc bu ñamalu pi Yisu gahi (Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

³⁶ Palêsai dañ ñaê Saimon kêgalêm Yisu bu neñ gêtñ whinñ inñ, dec Yisu sôc inñ ndê andu gi, ma ndôc tebo bu neñ gêtñ.

³⁷ Yêc malac dinañ, awhê sac dañ mbo. Inñ ngô ñawaê bu Yisu ndôc Palêsai ndê andu dinañ, dec kôc bu ñamalu ñayham sip kac dañ, ma têtñ andu dau gi.

³⁸ Inñ pônñ haduc yêc Yisu gahi-ñga ma tañ, ma inñ ndê tasulu sip Yisu gahidômbwê. Goc inñ puñ Yisu gahi ña kêclauñ, ñgutô inñ gahi, ma mbac gêtñ malu dau pi inñ gahi.

³⁹ Saimon gêlic gêtñ dau, ma gauc gêm yêc dau, "Ñgac dindêc inñ bu propet dañ, dec inñ oc êñğyalê bu awhê nañ kêmasêc inñ, nañ awhê sac dañ."

⁴⁰ Yisu kêyalê yom nañ Saimon gauc gêm, goc sôm, "Saimon, aö bu wasôm yom dañ têtñ am." Ma Saimon ô yom ma sôm, "Kêdôhônğwaga, sôm."

⁴¹ Goc Yisu sôm yom gôlinñ dañ bocdec bu, "Ñgac lu sêkôc têtñ yêc ñgac ti lêtñ. Ñgac dañ ndê têtñ gitôm ñdenarii 500 ma dañ ndê têtñ gitôm denarii 50.

⁴² Inñ lu si mone sêndic têtñ-ñga mbasi, dec inñ hu inñ lu si têtñ ñayom sinñ. Am gauc gêm bocke? Inñ lu si asa oc atac whinñ ñgac dau hóc gêlêc?"

⁴³ Ma Saimon sôm, "Ñgac nañ kôc têtñ atu, nañ." Ma Yisu sôm, "Am sôm solop."

⁴⁴ Goc inñ kac dau kwi, tahê awhê dinañ, ma sôm têtñ Saimon, "Aö gasôc am nem andu gameñ, magoc am kêñ bu têtñ aö bu wanğwasinñ gahinñ-ñga têtñ lau Israel-ñga si gêbôm dom. Tigeñ lic awhê dec. Inñ ndê tasulu kôm aö gahinñ ñamaim sa, ma inñ puñ aö gahinñ ña kêclauñ.

⁴⁵ Am ñgutô aö dom, tigeñ awhê dec ñgutô aö gahinñ ñapañ.

⁴⁶ Am kêc olib ñakwi pi aö ñagôlôn dom, tigen in kêc bu ñamalu pi aö gahin.

⁴⁷ Bocdinañ aö wasôm têt am bu awhê dindec kêyalê bu Anötö suc in ndê sac daêsam kwi, ma bocdinañ in atac whin aö ñandô. Tigen lau nañ gauc gêm bu ñac si sac atu dom, nañ oc atac whin in nañ bu suc ñac si sac kwi, nañ ñandô dom.”

⁴⁸ Ma Yisu sôm têt awhê dau, “Aö gasuc am nem sac kwi su.”

⁴⁹ Ma ñacleñ ñatô nañ sêndöc sêwhin, nañ sêsôm têt dandi, “Ñgac dindec in ñgac kain bocke, dec in suc sac kwi?”

⁵⁰ Tigen Yisu sôm têt awhê dau, “Am nem kêñ whin gêm am si. Lhö ti atac malô ndi.”

8

Lauwhê daêsam sêñkuc Yisu

¹ Tinambu Yisu golom malac atu-tu ti sauñ-sauñ, ma gêm mêtê ma hoc ñawaê ñayham asê pi Anötö ndê gôlin. Ma ñgacsêñomi 12

² ti lauwhê daêsam sêñsêlêñ sêwhin in. Lauwhê dinañ ñatô Yisu soc ñalau sac su yêc ñac, ma ñatô in kôm ñac si gêmbac ñayham sa. Ñac si dan in Maria Magadala, nañ Yisu soc ñalau sac 7 su yêc in.

³ Ma awhê dan in Joana, nañ ndê akweñ Kusa yob Herod ndê andu. Maria lu Joana, ma Susana, ma lauwhê daêsam sêñkuc Yisu ma sêkêñ si awa ti wapa tu sênem in ti ndê ñgacsêñomi sa-ñga.

Yom gôlin pi ñgac kêbalip wit ñawhê (Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Têt têt dan lau ton atu sêtêñ Yisu sêmen, ma lau akêñ malac hon yêc gameñ Galili-ñga sêmbo sêwhin. Ma Yisu sôm yom gôlin dan bocdec bu,

⁵ “Ñgac dan sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc ndê ôm, ma têt ndoc in kêbalip gêt dau, nañ ñatô sêpen sêsip sen, dec lau sêkwê dôñ ma mbac lôlôc-ñga sêsip sêmen ma sen su.

⁶ Ma ñawhê ñatô sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, ma têt têt sêpo sêpi sêmen, nañ sem bôlin, bu nom dau tibasô.

⁷ Ñawhê ñatô sêpen sêsip kwan ti ñakwa ñalôm, ma têt ndoc sêpo sêpi sêmen, nañ kwan pi whin e yan gêt dau ndu.

⁸ Ma ñawhê ñatô sêpen sêsip nom ñayham, ma sêpo sêpi sêmen e sem ñandô gitôm 100.” Yisu gic bata yom gôlin dau, goc sôm, “Asa bu dan gasun yêc, nañ ngô aneñ yom!”

Yisu whê yom gôlin wit ñawhê-ñga ñahu sa

(Mat 13:10-23; Mak 4:10-20)

⁹ Tinambu Yisu ndê ñgacsêñomi sêndac in bu whê yom gôlin dinañ ñahu sa.

¹⁰ Ma in sôm, “Anötö ndê gôlin ñalêñ ñahu sip ñalôm gi. In kêyalin mac sa bu anyalê ñahu dau, magoc aö wasôm yom têt lau ñatô ña yom gôlin ñambwa. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm, ‘Ñac sêlic gêt nañ aö gakôm, nañ ñapan, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêngô aneñ yom ñapan, tigen ñac sêñyalê ñahu dom.’”

¹¹ Goc Yisu sôm, “Yom gôlin dau ñahu bocdec. Yom pi wit ñawhê nañ hêganôn Anötö ndê yom.

¹² Wit ñawhê nañ sêpen sêsip sen, nañ hêganôn lau nañ sêngô Anötö ndê yom, magoc Sadañ men ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm, tu bu ñac sêkêñ whin dom, ma sêtap Anötö ndê mwasin nem ñac si-ñga sa dom.

¹³ Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, nañ hêganôn lau nañ sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti atac ñayham, tigen gitôm gêt ñawhê nañ ñawakac mba, dec lau dinañ sêkêñ whin ñasawa sauñ, magoc lêtôm men ku ñac dulu.

¹⁴ Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpen sêsip kwan ti ñakwa ñalôm, nañ hêganôn lau nañ sêngô Anötö ndê yom, magoc ñawapac ma mone ti gêt ñayham-ñayham nom-ñga gêm ñac si ñalôm ahuc, ma ñac si ñandô mbasi.

¹⁵ Tigen wit ñawhê nañ sêpen sêsip nom ñayham, nañ hêganôn lau ti ñalôm

ñawasi, nanj sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa tidônj yêc si ñalôm, ma sêlhac ñannga ñapanj ma sem ñandô daêsam.”

Dasiñ lam ñawê kwi dom

(Mak 4:21-25)

¹⁶ Ma Yisu sôm yom danj bocdec bu, “Yac datunj lam asê tu bu dasiñ kwi sip lônj ñalôm, me dakêñ sôc sasac ñapu dom. Mba! Tanjinj êngalêñ ñalhu, bu lau nanj sêsôc sêmenj, nanj sêlic ñawê.

¹⁷ Ma ñalêñ tigenj, yom nanj yêc siñ dau, ma yom nanj ñahu sip ñalôm gi, nanj oc menj sa tiawê.

¹⁸ “Bocdinañ akôc gauc ñapep pi Anötö ndê yom nanj mac anjô. Asa nanj kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ñalôm e tidônj, nanj Anötö oc kênj ñagauc daêsam têtj inj. Magoc asa nanj gauc gêm bu inj kôc Anötö ndê yom sa su, tigenj inj kôc sa tidônj dom, nanj Anötö oc kôc yom dau su yêc inj.”

Yisu dinda ti asii

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Yisu ndôc andu danj, ma inj dinda ti asii sêmenj bu sêlic inj. Magoc lau daêsam sêmbo sêwhinj inj, ma gitôm dom bu sêtigasuc inj.

²⁰ Ma ñamalac danj sôm têtj Yisu, “Am dinam ti asimi sêmbo awê, ma ñac bu sêlic am.”

²¹ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Lau nanj sêngô Anötö ndê yom ma dannga wambu ñapep, nanj sêti aô dinañj ti asiñj.”

Yisu kôm bu ñamponj timalô

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Têtj bêc danj Yisu sôm têtj inj ndê ñgacsêñomi, “Dapi bugictonj ñadanga dandi,” goc inj pi wanj danj whinj ñac, ma sêsa si.

²³ Sêlac wanj sêmbo, ma Yisu yêc bêc yêc. Ma mbu puc atu dec gêli bu sa ma ñamponj gic sip wanj e kêpiñ bu wanj pac.

²⁴ Dec sêtêtj Yisu si, sêunj inj sa ma sêsôm, “Ñadau, ñadau, yac oc dandiñanj!” Ma Yisu tisa ma sôm yom ñannga têtj mbu ti bu ñamponj, dec ñamponj dau timalô, ma gameñ ñanjen sa.

²⁵ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Tu sake-ñga mac akêñ whinj gwalec?” Ma ñac sêtôc dau ti sêhêdaê, ma sêsôm têtj dandi, “Ei! Inj ñgac dec asa? Inj gitôm bu kênj yatu gêñ honj, ma mbu ti bu ñamponj sêwhinj, ma sêsôc inj ndê yom ñapu!”

Yisu kôm ñgac ti ñalau sac ñayham sa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Sêlac e sêhêc asê lau Gerasa-ñga si gameñ nanj yêc Bugictonj Galili-ñga ñadanga mbu têtj gameñ ac pi-ñga.

²⁷ Yisu sip baô gi, ma ñgac danj akêñ malac atu nanj yêc gameñ dinañ, nanj têtj inj menj. Inj ñgac nanj ñalau sac sêmbo inj ndê ñalôm. Ñasawa baliñ su ñgac dau sôc ñakwê dom, ma ndôc andu dom, magoc mbo ôm sêhê-ñga.

²⁸⁻²⁹ Ndoc daêsam ñalau sac sêkôc inj dôñ, ma lau sêñsahê bu sêsô inj amba ti gahi dôñ ña sen ñannga ma sêyob inj. Magoc têm honj inj hê sen kic, ma ñalau sac sêwê inj sa gameñ sawa gi. Têtj ndoc inj gêlic Yisu menj, nanj inj mbwêc ma hu dau sip nom yêc inj anjô-ñga. Ma Yisu gic atu ñalau sac bu sêhu ñgac dau siñ, goc ñalau danj ta yom ti ñannga, “Yisu, Anötö Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê Atu, am bu kôm sake têtj aô? Aô watenj am bu kôm aô ñayom dom!”

³⁰ Goc Yisu ndac ñalau sac, “Am nem ñaê asa?” Ñalau sac daêsam sêmbo ñgac dau ñalôm, ma tu dinañ-ñga ñac si danj ô Yisu ndê yom ma sôm, “Aneñ ñaê ‘Tonj Atu.’ ”

³¹ Ma ñalau sac h onj dinañ sêtenj Yisu tidim daêsam, bu êñkinj ñac sêsip sunj baliñ sac nanj sêsam bu Abis,* nanj sêndi dom.

³² Têtj têm dinañ bôc tonj atu senj gêñ sêmbo lôc ñapu yêc gameñ dinañ, ma ñalau dau sêtenj Yisu bu êñkinj ñac sêsôc bôc dinañ si ñalôm, ma Yisu gôlôc.

³³ Goc ñalau sac sêhu ñgac dinañ siñ ma sêsôc bôc si ñalôm si. Ma bôc honj sênti sêsip salic sac ma sêsip bugictonj ñalôm si, ma bu kô ñac sêmbac ndu.

³⁴ Têtj ndoc lau sêyob bôc-ñga sêlic gêñ dau, nanj sêlhô si, ma sic minj pi gêñ dau têtj lau nanj sêmbo malac atu ti gameñ ñamakê-ñga.

* **8:31:** Sunj baliñ sac (Abis) - alic Rev 9:1.

³⁵ Ma lau honj sêsa si bu sêlic gêñ nanj Yisu kôm. Têñ tèm sêhóc asê in, nanj sêlic ngac nanj in soc ñalau sac su yêc in, nanj ndöc Yisu gahi-nga. Sêlic bu in ndê gauc ñawa sa, ma inj sôc ñakwê sa tiyham, dec sêtöc dandi.

³⁶ Lau nanj sêlic gêñ dau, nanj sic minj têtñ ñac pi ñalêñ nanj Yisu kôm ngac ti ñalau sac ñayham sa.

³⁷ Ma lau Gerasa-nga honj sêndac Yisu bu hu ñac sinj, bu ñac sêtöc dau atu. Goc Yisu pi wanj ma bu lhö ndi.

³⁸ Ma ngac nanj ñalau sac sêhu in sinj, nanj teñ Yisu ñannga bu whin in ndi, magoc Yisu kêkin in sa gi ma sôm,

³⁹ “Am mbu têtñ am nem andu ndi, ma ndic minj gêñ honj nanj Anötö kôm têtñ am.” Goc ngac dau kölhö gi, ma gic minj têtñ lau honj nanj sêmbo malac atu dinanj, pi gêñ atu nanj Yisu kôm têtñ in.

*Yisu kôm awhê lu ñayham sa
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Lau daêsam sêhônj Yisu sêmbo gameñ Galili-nga, ma têtñ tèm in mbu akêñ bugictonj ñadañga meñ, nanj sêkôc in sa ti atac ñayham.

⁴¹ Ma ngac bata danj, nanj yob lômwê-nga yêc gameñ dinanj, nanj meñ hóc asê Yisu. Inj ndê ñaê Jairas, ma inj hu dau sip nom yêc Yisu anğô-nga, ma teñ inj ñannga bu têtñ inj ndê andu ndi, ma nem inj ndê atuwê sa.

⁴² Bu inj ndê atuwê tigenj, nanj ndê yala gitôm 12, nanj gêmbac atu e kêpinj bu mbac ndu. Bocdinañ Yisu whin in gi.

Inj kêsêlêñ mbo señ, ma lau tonj atu sêñgihi inj ahuc.

⁴³ Lau tonj dinanj si danj inj awhê nanj gêm dac ñapanj tôm yala 12 su, magoc ñamalac danj gitôm bu nem inj sa dom.

⁴⁴ A whê dau meñ kêsêlêñ mbo Yisu ñambu-nga, ma kêmasêc inj ndê ñakwê sip ñadali. Ma ñagahô inj ndê dac sa tiyham dom.

⁴⁵ Têtñ dinanj Yisu ndac, “Asa kêmasêc aö?” Lau danj sêsôm dau asê dom, ma Pita sôm, “Aneñ ñadau, lau tonj dindec sêwhinj yac sêkôm am si.”

⁴⁶ Magoc Yisu sôm, “Ñamalac danj kêmasêc aö, bu aö kayalê bu aneñ ñaclai ñatô sa gi.”

⁴⁷ Awhê dinanj kêyalê bu inj gitôm dom bu sinj dau, dec tigasuc Yisu. Inj kêtitec, ma hu dau sip nom gi. Ma yêc lau honj anğô-nga, inj whê sa bu inj kêmasêc Yisu tu bu ñayham sa-nga, ma bu têtñ ndoc inj kêmasêc inj, nanj ñagahô inj ñayham sa.

⁴⁸ Ma Yisu sôm têtñ inj, “O aneñ bawhê, am nem kêñ whin aö dec kôm am ñayham sa. Am lhö ti atac malö ndi.”

⁴⁹ Yisu sôm yom dinanj mbo, ma ngac danj meñ akêñ Jairas ndê andu, ma sôm têtñ Jairas, “Am atömwê mbac ndu su, dec kêñ ñawapac têtñ Kêdôhônjwaga dau dom.”

⁵⁰ Yisu ngô yom dinanj, magoc inj sôm têtñ Jairas, “Töc daôm dom. Kêñ whin, ma inj oc ñayham sa.”

⁵¹⁻⁵³ Têtñ ndoc sêhóc asê Jairas ndê andu, nanj sêlic lau daêsam sêhu danjibo asê ma sêtanj sêmbo. Goc Yisu sôm, “Mac atanj dom! Inj mbac ndu dom, inj yêc béc yêc.” Magoc ñac sêmbwac inj, bu sêñyalê bu bawhê dau mbac ndu su. Tigenj Yisu kalhac lau honj ahuc sêmbo awê, ma kôc Pita, Jems ma Jon, ma bawhê dau damba lu dinda, sêwhin inj ma sêsôc andu si.

⁵⁴ Ma inj kêñ bawhê dau sip amba ma sôm, “Aneñ bawhê, tisa!”

⁵⁵ Goc bawhê dau tali sa tiyham, ma ñagahô inj tisa kalhac. Ma Yisu sôm bu sêkêñ gêñ danen-nga têtñ inj.

⁵⁶ Inj damba lu dinda sêhêdaê, magoc Yisu gic yao bu sêndic minj pi gêñ nanj inj kôm, nanj dom.

9

*Yisu kêkinj ngacsêñjomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Mak 6:7-11)*

¹ Yisu kêgalêm ngacsêñjomi 12 sa sêpitigenj, ma kêñ ñaclai ti licwalö têtñ ñac gitôm bu sêsoc ñalau sac su, ma sêkôm lau gêmbac ñayham sa.

² Ma inj kêkinj ñac bu sêsa sêndi ma sênem mêtê pi Anötö ndê gôlinj, ma bu sênem lau gêmbac sa.

³ Inj sôm têtj ñac, “Anşêlêtj amam sawa andi, akôc tôc dom, ma akôc talhi, me bolom, me mone, me ñakwê aô daôm-nga dom.

⁴ Têtj têtj mac asôc malac dañ ma lau sêkôc mac sa asôc ñac si andu, nañ ambo whinj ñac e mac ahu malac dau sinj.

⁵ Ma lau malac dañ-nga bu sêkôc mac sa dom, nañ atonj kop su yêc gahim têtj ndoc mac ahu ñac sinj, bu atôc ñac si giso asê.”

⁶ Ngacsêñomi sêngô yom dinañ, goc sêsa si. Ñac sêñsêlêtj sêlom-sêlom malac ma sêhoc ñawaê ñayham asê, ma sêkôm lau ñayham sa yêc gameñ hoñ.

*Herod ndac bata Yisu
(Mat 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Têtj ndoc dinañ gôliñwaga Galili-nga Herod ngô yom pi gêtj hoñ nañ Yisu kôm. Ma inj gauc gêm yom daêsam, bu lau ñatô sêsôm bu Yisu inj Jon, Ngac Kêku Lau-nga nañ tisa akêtj lau batê-nga.

⁸ Ma lau ñatô sêsôm bu inj propet akwa Elaija nañ meñ hoc dau asê, ma ñatô sêsôm bu inj propet ñamata-nga si dañ, nañ tisa akêtj lau batê-nga.

⁹ Tigeñ Herod sôm, “Aô gac atu, dec sêtim Jon ndê kachu kic su. Asa dec lau sic miñ pi inj?” Ma inj tac whinj bu lic Yisu.

*Yisu gôlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mak 6:32-44; Jon 6:1-15)*

¹⁰ Têtj têtj aposel 12 sêmbu sêmeñ, nañ sic miñ têtj Yisu pi gêtj hoñ nañ sêkôm. Ma tiñambu inj kôc ñac sa sêwhinj inj, ma ñac tawasê sêtêtj malac Betsaida si.

¹¹ Magoc lau daêsam sêngô ñawaê ma sêtêtj Yisu si. Ma inj kôc ñac sa, ma sôm y om têtj ñac pi Anötö ndê gôliñ, ma kôm ñac si lau gêmbac ñayham sa.

¹² Sêmbu e kêpiñ bu ac ndi sip, goc ngacsêñomi 12 sêtêtj inj si ma sêsôm, “Gameñ dindec yac dambo, nañ gameñ sawa. Bocdinañ êmkinj lau tonj dindec sêlhô sêtêtj malac ti gameñ ñamakê-nga sêndi, bu sêñsalê

gêtj sêneñ-nga ma gameñ sêyêc bêc-nga.”

¹³ Magoc Yisu sôm, “Mac akêtj gêtj têtj ñac sêneñ.” Ma ñac sêo yom ma sêsôm, “Yac mba gêtj danen-nga daêsam dom. Bolom limdañ ma i lu sêndöc. Bocke? Yac andi anemlhi gêtj bu lau hoñ sêneñ, a?”

¹⁴ Ñac sêsôm yom dinañ ñahu bu lau tonj dinañ si laungac ñanamba gitôm 5,000. Magoc Yisu sôm têtj inj ndê ngac-sêñomi, “Akêtj lau sêndöc sic titoñ-titoñ tôm 50.”

¹⁵ Goc ñac sêkôm gitôm inj sôm, ma lau hoñ sêndöc sic.

¹⁶ Ma Yisu kôc bolom limdañ ma i lu sa, tatak undambê, ma gêm danje, goc pô kôc-kôc, ma kêtj têtj ngacsêñomi bu sêndic sam têtj lau.

¹⁷ Lau hoñ señ gêtj e hôc ñac dôñ, ma tiñambu ngacsêñomi sic gêtj ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

*Pita sôm Yisu ñahu asê
(Mat 16:13-20; Mak 8:27-30)*

¹⁸ Têtj ndoc dañ Yisu ti inj ndê ngacsêñomi sêmbu tawasê, ma inj tenj mbec mbo. Pacndê, goc inj ndac ñac, “Lau sêsôm bu aô asa?”

¹⁹ Ma sêsôm, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, Ngac Kêku Lau-nga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet ñamata-nga si dañ, nañ tisa akêtj lau batê-nga.”

²⁰ Goc Yisu ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?” Ma Pita sôm, “Am Mesaya, nañ Anötö gic bata bu êñkinj meñ.”

²¹ Yisu ngô yom dau ma gic yao ñac bu sêsôm asê têtj lau dañ dom e tiñambu.

²² Inj sôm, “Ñamalac ndê Atu gic waê bu hôc ñawapac daêsam. Lau bata ti ñdabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhôn yomsu oc sêtetec inj ma lau oc sêndic inj ndu. Magoc têtj bêc titö-nga Anötö oc unj inj sa tiyham.”

*Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc
ñawapac*

(Mat 16:24-28; Mak 8:34-9:1)

²³ Ma inj sôm têtj ñac hoñ, “Asa nañ tac whinj bu êñkuc aô nañ êñgwiniñ

dau, ma tòm bêc honj hóc ndê a gicso dau sa, ma ênkuc aö.

²⁴ Bu asa nanj tac whinj bu sap gêñ nom-nga dôñ njapanj tu mbo tali-nga, nanj oc ninja. Magoc asa nanj bu hu gêñ nom-nga sinj tu ênkuc aö-nga, nanj oc ninja dom.

²⁵ Namalac danj bu po gêñ nom-nga honj sa, magoc inj dau gatu bu ninja, dec gêñ nom-nga honj dinañ oc tòm dom bu nem inj sa.

²⁶ Asa nanj bu maya tu aö ti anenj yom-nga, nanj Namalac ndê Atu oc maya tu inj-nga, têtñ ndoc inj mbu menj ti inj dau ndê njawasi, ma Damba ndê njawasi ma anjela dabunj si njawasi whinj.

²⁷ M a aö wasôm bu yomandô, lau njatô kwahic dec sêmbo, nanj oc gacgenj sêmbo tali e sêlic Anötö ndê gölinj menj sa tiawê.”

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê njawasi

(Mat 17:1-13; Mak 9:2-10)

²⁸ Yisu sôm yom dinañ su, ma bêc njatô gitôm 8 menj gi su. Ma Yisu bu tenj mbec, dec kôc Pita, Jon ma Jems sêwhinj inj ma sêpi lôc danj si.

²⁹ Ma têtñ têtñ Yisu tenj mbec mbo, nanj inj ndê anjô andô kainj danj sa, ma inj ndê njakwê njawasi sêp sambuc.

³⁰⁻³¹ Ma njac lu sêhóc asê ti njawasi atu, nanj Moses lu Elaija, ma injlu sem yomgalôm sêwhinj Yisu. Sêsôm yom pi gêñ nanj oc hóc asê Yisu yêc malac Jerusalem têtñ ndoc menj sa bu inj hu nom dindéc sinj.

³² Têtñ ndoc dinañ, Pita ma njac lu nanj sêwhinj inj, nanj kwapac ma bêc yô njac, tigenj njac tali sa ma sêlic Yisu ndê njawasi ti njac lu nanj sêlhac sêwhinj inj.

³³ Têtñ têtñ Moses lu Elaija bu sêhu Yisu sinj, nanj Pita sôm têtñ inj, “Nadau, njayham kêlêc bu yac dambo dec. Yac oc akwê bac töt, am nem danj, Moses ndê danj, ma Elaija ndê bac danj.” Inj sôm yom dinañ, magoc inj ndê gauc sa dom.

³⁴ Inj sôm yom dinañ mbo, ma dao danj menj ma kôm njac ahuc e njacsêñomi töt dinañ sêtöc dau atu.

³⁵ Ma awha danj sa yêc dao njalôm, nanj sôm, “Aö nenj atunjac dau dindéc, nanj aö kayalinj sa. Anjô inj ndê yom manj!”

³⁶ Sêñgô su goc sêlic Yisu tawasê mbo. Tinjambu njac sem yom dau ahuc yêc dau-nga, ma têtñ ndoc dinañ sêsôm yom asê pi gêñ nanj sêlic, nanj dom.

Yisu soc njalau sac su yêc balê danj
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)

³⁷ Têtñ galañsê njac sêsip akêtñ lôc dau sêmenj, ma lau tonj atu sêkac sa sêtêtñ Yisu si.

³⁸ Nac si danj ta yom bocdec bu, “Kêdôhônjwaga, aö gakôc anenj atunjac tigenj dindéc menj, ma watenj am bu nem inj sa.

³⁹ Njalau sac danj mbo inj njalôm, ma têtñ daêsam kôc inj dôñ, m a kêmwananj inj njanga e inj mbwêc atu, ma whapwic sa. Njalau sac dau bu kôm inj tisac, ma tec bu hu inj sinj.

⁴⁰ Aö gatenj am nem njac-sêñomi bu sêsoc njalau dau su, magoc njac sêtôm dom.”

⁴¹ Goc Yisu sôm, “O mac lau sac. Mac nem akêtñ whinj mbasi! Aö gambo gawhinj mac njasawa hic balinj su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêñ danj? Aö oc wambo wawhinj mac tu wanem mac sa njapanj-nga dom!” Ma Yisu sôm têtñ balê dau njadamba, “Kôc nem balê sa mwenj.”

⁴² Têtñ têtñ balê dau kêsêlêtñ menj, nanj njalau sac kôc inj dôñ ma kêmwananj inj. Tigenj Yisu hec yom njalau sac, ma kôm balê dau njayham sa, ma kêtñ inj mbu têtñ inj damba gi.

⁴³ Njalênj dinañ Yisu töt Anötö ndê njac lai ti njawasi atu asê, dec kôm lau honj sêhêdaê.

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Lau honj sêlhac ti sêhêdaê tu gêñ honj nanj Yisu kôm-nga, ma inj sôm têtñ inj ndê njacsêñomi,

⁴⁴ “Anjô anenj yom dindéc njapep! Tinjambu oc sêkêtñ Namalac ndê Atu sip lau njatô amba.”

⁴⁵ Magoc ñac sênyalê yom dau ñahu dom. Yom dau ñahu yêc siñ dau têtj ñac, ma sêtöc bu sêndac Yisu bu whê sa têtj ñac.

Asa ti ñgac ñamata-ñga
(*Mat 18:1-5; Mak 9:33-37*)

⁴⁶ Tiñambu Yisu ndê ñgac-sênyomi sêsenj dau pi ñac si asa inj ñgac ñamata-ñga.

⁴⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, goc kôc balê saunj danj ma kêñ inj kalhac kêpiñ inj,

⁴⁸ ma sôm têtj ñac, “Asa nanj kôc balê saunj danj tôm inj dindéc sa tu anenj ñaê-ñga, nanj kôc aô sa, ma asa nanj kôc aô sa, nanj kôc inj nanj kêkiñ aô gameñ, nanj sa. Mac nem asa nanj kêgwiniñ dau ma ti mac nem ñgac akiñ, nanj ti ñgac ñamata-ñga yêc Anötö anjô-ñga.”

Lau nanj sêkôm gwelenj tu Yisu-ñga,
nanj sêwhê dau kôc dom
(*Mak 9:38-41*)

⁴⁹ Ma Jon sôm, “Ñadau, yac alic ñgac danj kôm gwelenj ma soc ñalau sac su yêc lau ña am nem ñaê. Inj kêkuc am whiñ yac dom, ma boc-dinanj yac ac yao inj bu kôm gwelenj dau dom.”

⁵⁰ Tigenj Yisu sôm, “A lhac inj ahuc dom, bu asa nanj kêñ kisa mac dom, nanj mac nem danj.”

Lau gameñ Samaria-ñga sêkôc Yisu sa dom

⁵¹ Ndoc meñ kêpiñ bu Yisu mbu pi undambê ndi, dec inj kêmasanj dau bu pi malac Jerusalem ndi.

⁵² Inj kêkiñ lau ahenj-ñga sêmuñ inj, sêsôc lau †Samaria-ñga si malac danj si, bu sêmasanj gameñ tu inj mbo-ñga.

⁵³ Magoc lau Samaria-ñga sênyalê bu inj kêsêlêñ hêganôñ malac Jerusalem, ma tu dinanj-ñga dec sêkôc inj sa dom.

⁵⁴ Jems lu Jon sêlic gêñ dau, goc sêndac Yisu, “Pômdau, am bu sôm, dec yac oc anjalêm ya sip akêñ undambê meñ, ma señ ñac su.”

⁵⁵ Tigenj Yisu kac dau kwi, ma sôm injlu.

⁵⁶ Ma ñac honj sêlom malac danj si.

Lêñ tanjuc Yisu-ñga
(*Mat 8:18-22*)

⁵⁷ Yisu ti ndê ñgacsênyomi sênsêlêñ sêmbö señ ma ñgac danj sôm têtj Yisu, “Aô bu wanjuc am, wawhiñ am watêñ gameñ bocke nanj am oc ndi.”

⁵⁸ Ma Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsunj yêc, ma mbac lôlôc-ñga si ñaic yêc, tigenj Ñamalac ndê Atu ndê mala yêc bêc-ñga mba.”

⁵⁹ Ma inj sôm têtj ñgac danj, “Mwen êmkuc aô!” Magoc ñgac dau sôm, “Pômdau, gêñ ñamata-ñga aô wandi wambo wawhiñ anenj lau e anjshunj damanj su nanj, ma tiñambu wambu wameñ wanjuc am.”

⁶⁰ Ma Yisu sôm têtj inj, “Mba! Am êmkuc aô nanj gêñ ñamata-ñga. Tec lau batê sênsuhunj lau batê. Tigenj am ndi, ma hoc yom asê têtj lau pi Anötö ndê gôliñ.”

⁶¹ Ma ñgac danj tiyham sôm, “Pômdau, aô bu wanjuc am, tigenj gêñ ñamata-ñga wambu watêñ anenj andu, ma wakam anenj lau.”

⁶² Ma Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Asa nanj gic hu gwelenj danj, tigenj kac dau kwi ma hêgo gêñ nanj inj hu siñ su, nanj gitôm dom bu nem gwelenj mbo Anötö ndê gôliñ ñapu.”

10

Yisu kêkiñ sênyomi 72 sêsa si

¹ Tiñambu Pômdau kêyalinj sênyomi 72 tiyham sa, bu êñkiñ ñac lu-lu sêsa sêndi sêmuñ inj, sêtêñ gameñ ti malac honj nanj inj atac whiñ bu ndic kêsi.

² Ma inj sôm têtj ñac, “Gêñ ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic gêñ ñandô sa-ñga daêsam dom. Bocdinanj atenj mbec têtj ôm ñadau bu êñkiñ lau gwelenj-ñga sêsôc inj ndê ôm sêndi, ma sêndic gêñ ñandô sa.

³ Kwahic dec aô bu wanjkiñ mac asa andi! Magoc ayob daôm ñapep, bu aô kakiñ mac bu asa andi atôm domba ñatu, nanj sêtêñ giam pôm si gameñ sêndi.

⁴ Akôc talhi, me dalu, me atapa dom, ma anjêlêñ ñagahô andi. Ahê mwalêc lau yêc señ dom.

⁵ Têñ ndoc mac bu asôc andu dan, nan asôm bu, ‘Yom malô têt lau andu dindec-nga.’

⁶ Andu ndau bu ngac yom malô-nga dom, dec mac nem mbec yom malô-nga oc gacgen yêc mac-nga. Ma andu ndau bu ngac yom malô-nga, dec in oc kôc mbec yom malô-nga dinan sa.

⁷ Ambo andu dinan, ma alom-alom andu dom. Anen ti anôm gêt bocke nan sêkêt têt mac, nan ti mac nem nâoli gwelen-nga. Mêtê solop bu lau g welen-nga sêkôc nâoli gwelen-nga.

⁸ “Têt têt mac asôc malac dan, ma lau sêkôc mac sa, nan anen gêt danen-nga nan sêkêt têt mac.

⁹ Akôm nac si lau gembac nayham sa, ma asôm têt nac, ‘Anötö ndê gôlin menj kêpin.’

¹⁰ Tigen mac bu asôc malac dan, ma sêkôc mac sa dom, nan goc alhac malac lôm ma asôm,

¹¹ ‘Yac aton kop mac nem malac-nga su yêc yac mba gahin. Yac akêt kop dindec mbu têt mac bu atôc nem mêtê sac asê. Tigen anyalê bu Anötö ndê gôlin menj kêpin.’

¹² Yomandô aô wasôm têt mac bu têt bêc Anötö êmatôc lau-nga, nan lau malac dinan-nga oc sêtap ngagêyô sac andô sa, hóc gêlêc ngagêyô nan Anötö oc kêt têt lau sac malac Sodom-nga.”

*Yisu sôm yom pi lau nan sem dau kwi dom
(Mat 11:20-24)*

¹³ Yisu gic têt yom ma sôm, “Oyaê mac lau malac Korasin ma Betsaida-nga. Mac oc atap Anötö ndê atac ndandê sa. †Lau apa nan sêndôc malac Taya ma Saidon, bu sêlic gêt dalô nan aô gakôm yêc mac anôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndôc ti sêtanj si sac.

¹⁴ Tigen mac akôm dom, dec wasôm têt mac bu têt ndoc Anötö êmatôc lau-nga, nan in oc kêt ngagêyô sac sambuc têt mac, hóc gêlêc ngagêyô nan in oc kêt têt lau Taya ti Saidon-nga, nan su.

¹⁵ “Ma mac lau Kapenaom-nga, mac gauc gêm bu mboe Anötö oc kôc mac

sa andôc undambê, a? Mba! In oc êmasuc mac su asip lambwam andi!”

¹⁶ Ma Yisu sôm têt sênomi 72 bu, “Asa nan kôc mac nem yom sa, nan gitôm in kôc anen yom sa. Ma asa nan tec mac, nan gitôm in tec aô bocdinan. Ma asa nan tec aô, nan tec Daman nan kêkin aô gamen.” Yisu sôm yom dinan su, goc kêkin sênomi 72 sêsa si.

Sênomi 72 sêmbu sêmenj

¹⁷ Tinambu sênomi 72 dinan sêmbu sêmenj ti atac nayham, ma sêsôm, “Pômdau, têt ndoc yac asôm am nem nâê asê, nan gêt hon sêsôc yac mba yom napu, ma nalau sac sêwhin.”

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aô kayalê bu gêt nan mac akôm, nan ku Sadan ndê nalai dulu, e tôm in pen akêt undambê ngahô nambwa, tôm sickac hep tigen.

¹⁹ Aô gakêt nalai têt mac su, tôm bu akwê mboc ti gapiŋgap dôn, ma bu ahôc gêlêc mac nem nacyo Sadan ndê nalai hon su. Gêt dan oc kôm mac atisac dom.

²⁰ Kwahic dec mac atac nayham bu nalau sac sêsôc mac nem yom napu. Tigen atac nayham atu, bu Anötö to mac nem nâê sa yêc undambê.”

²¹ Têt ndoc dinan Nalau Dabun gêm Yisu ahuc, ma in tac nayham atu, ma sôm, “O Daman, undambê ti nom ndau. Aô wampin am bu am têt nem yom na-ndandê asê têt lau nan sêngwiniŋ dau, ma sin kwi têt lau nan gauc gêm bu nac lau tigauc ma sênjalê gêt hon. Aêc, Daman, am kôm bocdinan kêkuc am daôm nem atac whin.

²² “Daman kêt gêt hon sip aô aman. Lau dan sênjalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê in. Ma lau dan sênjalê Damba dom, tigen in ndê Atu kêyalê in, ma lau nan Atu dau atac whin bu têt in asê têt nac, nan sênjalê Damba.”

²³ Ma in kac dau kwi ma sôm têt in ndê ngacsênomi tawasê, “Atac nayham tu mac alic gêt hon dindec-nga.

²⁴ Aô wasôm têt mac bu propet ti kin daêsam atac whin bu sêlic gêt nan mac alic su, magoc sêlic dom. Ma

ɲac atac whiɲ bu sêɲgô yom naɲ mac aɲgô su, magoc sêɲgô dom.”

*Yom gôliɲ pi lau menpaɲ yac-ɲga
(Mat 22:34-40; Mak 12:28-31)*

²⁵ Têɲ ndoc daɲ gwalam akwa yomsu-ɲga daɲ tisa bu êɲsahê Yisu. Ma iɲ ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônɲwaga, aô wakôm sake, dec Anötö oc kôc aô sa wambo taɲli ɲapaɲ yêc undambê?”

²⁶ Ma Yisu sôm, “Am kêyalê yomsu hoɲ naɲ Anötö kêɲ têtɲ Moses. Ma yomsu dau sôm bu am kôm sake?”

²⁷ Goc ɲgac dau sôm, “Yomsu daɲ sôm bu, ‘Atac whiɲ Pômdau, am nem Anötö, ti am nem ɲalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti licwalô sambuc ma ti am nem gauc sambuc.’ Ma yomsu daɲ tiyham sôm bu, ‘Atac whiɲ lau menpaɲ am, tôm am tac whiɲ am daôm.’”

²⁸ Ma Yisu sôm, “Am sôm solop. Kôm bocdinaɲ, dec am oc ndöc tamli ɲapaɲ.”

²⁹ Magoc ɲgac dau gauc gêm bu tôc asê bu iɲ ɲgac gitêtɲ, dec ndac Yisu, “Ma lau asa sêti aneɲ lau menpaɲ aô-ɲga?”

³⁰ Yisu ô iɲ ndê yom ɲa yom gôliɲ daɲ bocdec bu, “Nɲgac Israel-ɲga daɲ kêsêlêɲ mbo seɲ akêɲ Jerusalem ma bu sip têtɲ malac Jeriko ndi, ma lau kaɲ sêkôc iɲ dôɲ. Nɲac sêkôc iɲ ndê ɲakwê su, sic iɲ tisac e kêpiɲ bu mbac ndu, goc sêhu iɲ siɲ yêc ma sêlhô si.

³¹ Tiɲambu dabuɲsiga Israel-ɲga daɲ kêsêlêɲ mbo seɲ tigeɲ dinaɲ meɲ, ma têtɲ ndoc iɲ gêlic ɲgac dau, naɲ kêlêc iɲ ma kölhô gi.

³² Malô goc ɲgac Israel-ɲga daɲ akêɲ †Liwai ndê toɲ meɲ hóc asê, gêlic ɲgac dau, ma kêlêc iɲ ma kêsêlêɲ gi.

³³ Tiɲambu ɲgac Samaria-ɲga daɲ kêsêlêɲ mbo seɲ dinaɲ, meɲ hóc asê, goc gêlic ɲgac dau ma tawalô iɲ.

³⁴ Iɲ têtɲ iɲ gi, kêgwasiɲ iɲ ndê gamboc ɲa olib ɲakwi ti wain, goc kêpaɲ. Ma iɲ kêɲ iɲ ndöc iɲ ndê donki ɲahô, kôc iɲ sa gi sôc andu ɲacleɲ-ɲga daɲ, ma yob iɲ.

³⁵ Galaɲsê bêbêc iɲ kêɲ mone denarii lu têtɲ andu ɲadau, ma sôm,

‘Nem yaom ɲgac dindec. Ma mone dindec bu nditôm dom, goc wakêtɲ mone ɲatô tiyham têtɲ ndoc aô wambu wameɲ.’”

³⁶ Ma Yisu ndac, “Am gauc gêm bocke? Lau tö dinaɲ si asa iɲ ɲgac naɲ sip lau kaɲ si amba, naɲ ndê ɲgac menpaɲ iɲ-ɲga?”

³⁷ Goc ɲgac yomsu-ɲga sôm, “Nɲgac dê, naɲ tawalô iɲ.” Ma Yisu sôm, “Am ndi ma kôm bocdinaɲ. Tamwalô lau hoɲ ma nem ɲac sa.”

Mata lu Maria

³⁸ Yisu ti ndê ɲgacsêɲjomi sêɲsêlêɲ si e sêhóc asê malac daɲ. Ma awhê daɲ, naɲ ndê ɲaê Mata, kêgalêm Yisu bu neɲ gêtɲ yêc iɲ ndê andu.

³⁹ Têtɲ ndoc Yisu sôc gi ndöc, naɲ Mata ndê asiwê Maria ndöc sic kêpiɲ Pômdau gahi-ɲga, bu ɲgô iɲ ndê yom.

⁴⁰ Tigeɲ Mata kôm gwelenɲ atu tu ndê gêtɲ-ɲga. Iɲ têtɲ Yisu meɲ ma ndac, “Pômdau, aô taɲwasêɲ gakôm gwelenɲ gambo! Aô asiɲwê lec gêm aô sa dom, ma am gêlic ɲayham, me? Sôm bu iɲ nem aô sa.”

⁴¹ Magoc Yisu ô iɲ ndê yom ma sôm, “Mata, Mata, am hêgo daôm tu gêtɲ daêsam-ɲga.

⁴² Magoc lau hoɲ sêpônɲa gêtɲ atu tigeɲ. Maria tac whiɲ gêtɲ ɲayham dau, ma lau daɲ oc sêtôm dom bu sêkôc su yêc iɲ.”

11

*Yom pi lêɲ dateɲ mbec-ɲga
(Mat 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Têtɲ bêc daɲ Yisu teɲ mbec mbo gameɲ daɲ. Iɲ teɲ mbec pacndê, ma iɲ ndê ɲgac-sêɲjom daɲ sôm têtɲ iɲ, “Pômdau, tôm Jon kêdôhôn iɲ ndê sêɲjomi, dec êmdôhôn yac bu ateq mbec.”

² Ma Yisu sôm, “Têtɲ ndoc mac bu ateq mbec, naɲ ateq bocdec bu:

Damaɲ, am nem ɲaê lau sênem dabuɲ maɲ.

Mweɲ ti lau hoɲ si Pômdau.

³ Tôm bêc hoɲ kêɲ yac mba gö têtɲ yac.

4 Suc yac mba sac kwi, bu lau hon nan sêkôm sac têt yac, nan asuc si sac natôp kwi bocdinañ.

Ma yob yac bu lêtôm tap yac sa dom.”

5-6 Ma inñ gic têt ku yom ma sôm, “Akôc gauc pi mac daôm nem lêt nan aten gêt têt nem dawami. Mboe am nem nacen sen baliñ-nga dan men hóc asê têt ôbwêc, ma am pôn da gêt danen-nga bu kêt têt inñ. Ma têt timaniñ hu am bu têt am nem dawam dan ndi, ma sôm têt inñ, ‘Oê dawañ, kêt gô natô têt aö bu wakêt têt aö nen silip nan kwahic dec men hóc asê.’

7 Am gauc gêm bocke? Am dawam dinañ oc ô nem yom yêc andu nalôm ma sôm, ‘Kêt nawapac têt aö dom! Aö gac gatam ahuc su, ma anen balêkoc sêyêc bêc su. Gitôm dom bu watisa ma wakêt gêt dan têt am!’ Inñ oc sôm bocdinañ, a?

8 Aö wasôm têt am, bu am nem dawam oc tisa ma kêt gêt têt am, magoc inñ oc kêt tu am dawam inñ-nga dom. Inñ oc kêt gêt têt am tôm am ndac, nahu bu am pôn da daôm ma mayam pac tu ndac inñ-nga.

9 “Bocdinañ aö wasôm têt mac. Aten gêt têt Anötö, dec oc akôc nandô, anjalê inñ ti ndê lêt, ma oc atap sa, ma amati gatam, dec oc lêt su têt mac.

10 Bu Anötö kêt gêt têt lau hon nan sêndac inñ, ma lau hon nan sênsalê inñ ti ndê lêt, nan oc sêtap sa, ma nac nan sêmati gatam, nan oc lêt su têt nac.

11 “Damba dan, bu atunñac ten i, dec oc kêt mboc wêm dan têt inñ dom.

12 Ma atunñac bu ndac mbac ñ agulu, goc damba oc kêt gapinñap têt inñ dom.

13 Mac lau sac, tigen atoc nem balêkoc sa ña gêt nayham-nayham. Magoc Damam nan mbo undambê inñ gitêt en, ma oc kêt Nalau Dabuñ têt lau nan sêt en inñ.”

Yisu ndê nac lai nahu

(Mat 12:22-32; Mak 3:23-27)

14 Têt ndoc dan Yisu soc nalau sac awha mba dan su yêc nac dan. Têt têt nalau sac hu nac awha mba dau

sin, nan nac dau gic hu sôm yom asê, ma lau ton atu nan sêlic, nan sêhêdaê.

15-16 Lau natô bu sênsahê Yisu, dec sêndac inñ bu kôm gêt dalô dan bu tôc asê bu inñ kôt nac lai yêc Anötö ndê. Ma lau natô sêsôm, “Nalau sac si nadau †Belsebal kêt nac lai têt Yisu, ma bocdinañ inñ soc nalau sac su.”

17 Yisu kêtalê nac si gauc, ma sôm, “Lau gameñ dan bu sêwhê dau kôt, dec nac si nac yo oc sêsen nac su. Ma gôlôwac dan bu sêwhê dau kôt, dec nac oc sêlhac nan ga dom, ma nac si nac yo oc sêku nac dulu.

18 Ma Sadañ boc-dinañ. Inñ bu kêt kisa inñ ndê nalau sac, dec inñ ndê gôlin oc nin ga. Bocke dec mac asôm bu aö gasoc nalau sac su ña Belsebal ndê nac lai.

19 Mac asôm bu aö gakôt nac lai yêc Belsebal, dec gasoc nalau sac su. Ma bocke? Mac nem sênomi nan sem gwelen sêsoc nalau sac-nga sêwhin, nan mac an gôlin yom dau pi nac whin, a? Nac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôt mac!

20 Aö gasoc nalau sac ña Anötö ndê nac lai, bocdinañ anjalê bu Anötö ndê nac lai bu nem gôlin gêt hon, nan hóc asê mac su.

21 “Sadañ inñ gitôm nac ti licwalô atu nan kôt inñ ndê wapa sin-nga, ma yob inñ ndê andu. Oc tôm dom bu lau sêngaho nac kain dinañ ndê gêt dan.

22 Tigen nac ti licwalô atu nan hóc gêlêc inñ ndê bu ndic sin têt inñ ma ku inñ dulu, dec inñ oc kôt inñ ndê wapa sin-nga su, ma whê inñ ndê wapa hon kôt.

23 “Asa nan kalhac whin aö dom, nan ti anen nac yo. Ma asa nan gic lau sa sêtêt aö sêmen dom, nan soc nac su yêc aö.”

Nalau sac sênsalê mala nan yêc nambwa

(Mat 12:43-45)

24 “Têt ndoc nalau sac dan sa yêc namalac dan, nan gitôm inñ kêt ghi mbo gameñ sawa ma kêsâlê mala êñwhañ dau-nga. Tigen têt ndoc inñ tap sa dom, nan inñ oc sôm têt dau, ‘Aö

wambu wandi wasôc andu nanj aô gahu siñ su.’

²⁵ Ma inj oc mbu ndi, ma tap sa bu ñamalac dau ndê ñalôm yêc ñambwa, gitôm andu sawa nanj sêmasañ ñawasi sa.

²⁶ Dec inj oc sa ndi, kôc ñalau sac 7 nanj sac sambuc sêhóc gêlêc inj su, nanj sêmenj, ma ñac honj oc sêsôc andu dinanj sêndi ma sêmbô dinanj. Bocdinañ ñawapac nanj tap ñamalac dau sa, nanj hóc gêlêc ñawapac ñamata-ñga-ñga su.”

²⁷ Yisu sôm yom dinanj, ma awhê danj yêc lau tonj atu ñalôm ta yom ma sôm, “Am dinam nanj kôc am ma kêñ su am, nanj tap Anötö ndê mwasiñ sa su.”

²⁸ Ma Yisu sôm, “Lau nanj sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti danja wambu, nanj oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa hóc gêlêc su.”

*Lau sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Lau daêsam nanj sêmbô sêwhiñ Yisu, nanj si tonj kêsôwec ñapanj. Ma inj sôm, “Lau têm dindec-ñga ñac lau sac. Sêndac gêñ dalô, magoc Anötö oc tôc gêñ dalô tigenj têtj ñac, tôm gêñ dalô nanj inj kôm pi Jona.

³⁰ Anötö kêkinj Jona têtj lau Ninewa gitôm gêñ dalô danj, ma ñalêtj tigenj gêñ nanj oc hóc asê ñamalac ndê Atu, nanj oc ti lau têm dindec-ñga si gêñ dalô.

³¹ “Muñ-ñga, Kwin Siba-ñga* kêsêlêtj señ baliñ, bu ñgô Kin Solomon ndê yom ti gauc atu-tu. Ma kwahic dec ñgac nanj hóc gêlêc Solomon su mbo dec, tigenj lau têm dindec-ñga sêpu inj ndê yom. Tu dinanj-ñga, kwin dau oc tisa akêtj lau batê têtj ndoc Anötö oc êmatôc lau, ma inj oc hoc lau têm dindec-ñga si sac asê.

³² Ma ñalêtj tigenj, têtj bêc ñambu-ñga lau Ninewa oc sêtisa sêwhiñ lau têm kwahic dec-ñga, ma ñac oc sêhoc lau dindec si sac asê. Ñahu bu lau Ninewa sêngô Jona ndê yom ma sem si ñalôm kwi. Ma kwahic dec, ñgac nanj hóc gêlêc Jona su mbo dec, tigenj lau kwahic dec-ñga sem dau kwi dom.”

*Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê
(Mat 6:22-23)*

³³ “Yac datuj lam asê tu bu dasinj kwi me tangatôc ña suc ahuc dom. Mba! Dakêtj êngalêtj lhu, bu lau nanj sêsôc sêmenj nanj sêlic ñawê.

³⁴ “Am nem tanôm gitôm ya ñawê nanj tôc señ têtj am. Bocdinañ am nem tanôm bu wê am sa lêtj ñayham, dec am oc gacgeñ mbo ñawê ñalôm. Magoc tanôm bu wê am sa lêtj sac-ñga, dec am gacgeñ mbo ñasec ñalôm.

³⁵ Tu dinanj-ñga dec yob daôm ñapep bu ñawê nanj yêc nem ñalôm, nanj mbac e ñasec sa dom.

³⁶ Ma am bu sap lêtj ñawê-ñga dôñ ñapanj, ma ndic ahê lêtj ñasec-ñga, dec ñawê oc nem am nem ñalôm sambuc ahuc, tôm lam danj pô am.”

Yisu pu lau Palêsai ti lau yomsu-ñga

³⁷ Yisu gic bata yom dinanj su, goc Palêsai danj kêgalêm inj bu neñ gêñ whiñ inj. Yisu sôc ñgac dau ndê andu gi ma ndöc sic ndöc tebo.

³⁸ Ma Palêsai dau hêdaê bu Yisu gêñ gêñ magoc kêgwasiñ amba muñ su dom.

³⁹ Goc Pômdau sôm têtj inj, “Mac lau Palêsai atôm laclhu ti pele nanj sêngwasinj ñadômbwê-ñga ñawasi sa, magoc ñalôm ñadômbwi yêc dôñ yêc. Bu mêtê tamgatu gêñ ma mêtê sac hóc mac nem ñalôm ahuc.

⁴⁰ Mac lau gauc mbasi-ñga. Anötö nanj kêmasañ ñamalac ñamlic ti gêñ awê-ñga nanj kêmasañ ñalôm-ñga whiñ.

⁴¹ Tamwalô lau ñalôm sawa, ma akêtj nem ñalôm sambuc tu anem ñac sa-ñga, ma bocdinañ dec mac nem ñamlic ti ñalôm whiñ oc ñawasi sa yêc Anötö anjô-ñga.

⁴² “Oyaê. Mac lau Palêsai awhê nem gêñ ôm-ñga sauñ-sauñ honj kôc ti tonj amanlu, ma akêtj tonj tigenj ti da têtj Anötö. Mac akôm gêñ sauñ dinanj, tigenj mac ahu gêñ atu siñ. Mac amatôc lau si yom ñapep dom, ma atac whiñ Anötö su dom. Gêñ sauñ nanj

* **11:31:** Kwahic dec dasam gameñ Siba-ñga bu ‘Arabia.’ Miñ pi Kwin Siba-ñga sêto yêc 1 Kin 10:1-13.

mac akôm, in ñayham, magoc akôm yêc gêñ atu-tu whiñ bocdinañ.

⁴³ Oyaê. Mac lau Palêsai atac whiñ bu andöc lau tiwaê si pôn yêc lôm wê-nga, ma atac whiñ bu lau sêtoc mac sa atôm lau tiwaê yêc malac lôm.

⁴⁴ Oyaê. Tu mêtê sac nañ hóc mac nem ñalôm ahuc, dec mac atôm nom nañ sêñsuhun ñgac batê dan yêc ñalôm, ma lau sêñyalê dom ma sêñsêlêñ sêmbo ñahô.”

⁴⁵ Gwalam akwa yomsu-nga dan ñgô Yisu ndê yom dinañ ma sôm, “Kêdôhônwaga, am sôm yom dinañ pi lau Palêsai, ma am pu yac lau yomsu-nga whiñ.”

⁴⁶ Ma Yisu sôm, “Oyaê. Mac lau yomsu-nga akêñ yomsu daêsam têt lau nañ kêt wapac ñac ñandô, tigen mac daôm akôm gêñ dan bu anem ñac sa tu sêhóc ñawapac dinañ-nga dom.

⁴⁷ “Oyaê. Mac amasañ sêhó bu atoc propet akwa-kwa sa, magoc mac daôm apami sic propet dau ndu.

⁴⁸ Bocdinañ mac atóc asê bu mac alic gêñ nañ apami sêkôm, nañ bu ñayham.

⁴⁹ Anötö kêyalê gêñ hon, dec hoc yom asê gwanañ pi mac apami bocdec bu, ‘*Aö wanñiñ lau propet ma lau aposel sêtêtñ ñac sêndi, magoc ñac oc sêndic propet ñatô ndu, ma sêkôm mêtê sac têtñ ñatô.*’

⁵⁰ Bocdinañ mac lau têt dindéc-nga oc awêkaiñ ñagêyô awhiñ apami, tu propet hon si dac nañ sêkêc siñ-nga, têtñ têtñ ñamata-nga andô e meñ.

⁵¹ Aêc, Abel in ñgac ñamata-nga, ma Sekaria in ñgac ñambu-nga, propet nañ ñac sic ndu yêc lôm dabun, ma alta nañ kalhac lôm dabun ñasactô, nañ ñalhu. Aêc, aö wasôm têtñ mac, lau têtñ kwahic dec-nga oc sêtap matóc sa pi lau hon dinañ si dac.

⁵² “Oyaê. Lau daêsam takwê mac gwalam akwa yomsu-nga bu awhê Anötö ti ndê lêt sa têtñ ñac, magoc mac am ñac sa ñapep dom. Mac atôm lau nañ sêyob ki gatam-nga, ma sêtec bu sêkac sa têtñ lau nañ bu sêsôc sêndi. Mac daôm anyalê Anötö ti asóc in

ñapu dom, ma mac alhac lau nañ bu sêñyalê in ti sêsôc in ñapu, nañ ahuc.”

⁵³ Yisu gic bata yom dinañ ma hu andu dau siñ. Ma lau Palêsai ti lau nañ sêndôhôn yomsu, nañ sic hu sêkêñ kisa in ñandô. Ñac sêndac in pi gêñ daêsam,

⁵⁴ sêñsahê bu sêtin in bu sôm yom giso, dec oc tôm bu sêmatóc in.

12

Yisu ndê yom ñatô (Mat 10:26-33)

¹ Têtñ têtñ dinañ lau daêsam andô, tausen ma t ausen, sêkôm mwasac bu sêtigasuc Yisu e sêñgapiñ dau sa. Ma Yisu sôm yom têtñ in ndê ñgacsêñjomi bocdec bu, “Ayob daôm ñapep bu lau Palêsai si mêtê sac lom mac dom. Ñac sêsôm yom ñayham magoc ñac dau sêkôm ñandô sa dom. Mêtê dau gitôm yist nañ tôm bu nem bolom ahuc ñagahô eñ.

² Gêtñ hon nañ lau sem ahuc, ma gêtñ hon nañ yêc siñ dau, nañ oc meñ sa tiawê.

³ Yom bocke nañ mac asôm têtñ daôm têtñ ôbwêc, nañ lau oc sêñgô têtñ acsalô. Ma yom nañ mac asôm malô têtñ daôm yêc andu ñalôm, nañ oc sêsôm asê yêc malac lôm.

⁴ Aneñ lau mac anğô. Atóc lau nañ bu sêndic mac ndu-nga dom, bu tiñambu ñac sêtôm dom bu sêkôm gêñ dan tiyham têtñ mac.

⁵ Tigen aö wasôm têtñ mac bu atóc Anötö, ma asóc in ñapu. Bu têtñ ndoc mac ambac ndu su, in ndê ñaclai yêc bu tuc mac asip lambwam andi. Aêc, aö wasôm têtñ mac, atóc in!

⁶ “Akôc gauc pi mbac kecsoc nañ lau sêlic bu gêñ ñambwa. Tigen Anötö oc êñlhiñ ñac si dan siñ dom.

⁷ Ma Anötö tac whiñ mac hóc gêlêc mbac saun-saun daêsam su. Yomandô! Anötö kêyalê mac e pi sa, gitôm in sê mac nem kêclauñ hon sa timala. Bocdinañ atóc daôm dom.

⁸ “Aö wasôm têtñ mac bu asa nañ sôm asê yêc lau anğô-nga bu in kêtñ whiñ aö, nañ Ñamalac ndê Atu oc sôm

namalac dau ndê ñaê asê yêc Anötö ndê anjela anjô-nga.

⁹ Tigenj asa nanj sêc inj ndê kênj whinj aö-nga ahuc yêc lau anjô-nga, nanj Namalac ndê Atu oc sêc inj ahuc yêc Anötö ndê anjela anjô-nga bocdinañ.

¹⁰ Asa nanj bu sôm yom sac pi Namalac ndê Atu, tigenj tinjambu kac ndê ñalôm kwi, nanj Anötö oc suc inj ndê sac kwi. Tigenj asa nanj sôm yom sac sambuc pi Njalau Dabuñ, nanj Anötö oc suc inj ndê sac kwi dom.

¹¹ “Tinjambu lau oc sêkôc mac dôñ tu mac akênj whinj aö-nga. Njac oc sêwê mac atênj lau bata Israel-nga andi, bu sêmatôc mac yêc ñac si lôm wê-nga. Ma ñac oc sêkênj mac alhac gôlinjwaga ma lau ti ñaclai anjô-nga bocdinañ. Tênj ndoc dinañ, ahêgo daôm tu yom asôm ma aö tênj ñac-nga dom.

¹² Bu Njalau Dabuñ oc êndôhônj mac ma kênj yom tênj mac tu asôm-nga tênj ndoc dinañ.”

Yom gôlinj pi ñgac ti lélôm

¹³ Ngac danj yêc lau tonj atu dinañ ñalôm ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônjwaga, sôm tênj aö dôwanj bu whê damanj ndê wapa lênsêm kôc ma kênj ñatô tênj aö.”

¹⁴ Magoc Yisu sôm, “Am ngô su nanj. Anötö kênjalinj aö sa ti am nem ngac êmatôc yom-nga me ngac whê wapa kôc-nga dom.”

¹⁵ Goc inj sôm tênj lau honj, “Ayob daôm ñapep bu tamgatu wapa nom-nga dom. Bu ñamalac si ñahu sêmbo tali-nga sip awa ti wapa daêsam nanj sic sa-nga, nanj dom.”

¹⁶ Ma inj sôm yom gôlinj danj tênj ñac bocdec bu, “Ngac ti lélôm danj mbo, ma gênj nanj inj sô yêc ndê nom gêm ñandô daêsam andô.

¹⁷ Dec inj gauc gêm tênj dau, ‘Aö wakôm sake? Anenj andu wakênj gênj ñandô sôc-nga oc nditôm dom.’

¹⁸ Bocdinañ dec inj sôm, ‘Aö wakôm gênj bocdec. Aö wasenj andu akwawa honj su, ma wakwê andu wakuc ñatô nanj atu andô. Ma yêc dinañ, aö wandic anenj gênj ñandô ti wapa honj sa.

¹⁹ Ma aö wasôm tênj dauñ, “Aö gac gênj ñayham daêsam sa, gitôm bu oc wambo yala daêsam. Aö wanjwhañ dauñ, ma waneñ ti wanôm gênj ma watisambuc.” ’

²⁰ Magoc Anötö sôm tênj inj, ‘Am ngac gauc mbasi-nga! Ôbwêc dec am oc mbwac ndu. Ma wapa nanj am gic sa tu daôm-nga, nanj oc ti asa ndê?’ ”

²¹ Goc Yisu sôm, “Lau honj nanj sic wapa daêsam sa tu dau-nga, magoc sêmbo sêtôm lau ñalôm sawa tu sênjyalê Anötö ti ndê mêtê dom-nga, nanj lau gauc mbasi-nga bocdinañ.”

Dahêgo dauñ dom

(Mat 6:25-34)

²² Ma Yisu sôm tênj inj ndê ngacsênjomi, “Bocdinañ dec aö wasôm tênj mac, ahêgo daôm tu gênj anenj-nga, me tu ñakwê asôc-nga dom.

²³ Bu Anötö kênj mac ambo tamli, ma gênj dinañ inj gênj atu. Gênj danenj-nga inj gênj atu dom. Ma Anötö kênj mac nem ñamlic ñagênj honj. Dinañ inj gênj atu, ma ñakwê asôc-nga inj gênj atu dom.

²⁴ “Akôc gauc pi mbac ko. Njac sêsô gênj dom, ma sic gênj ñandô sa dom. Njac si andu gênj ñandô-nga mbasi, tigenj Anötö gôlôm ñac. Ma Anötö tac whinj mac ñamalac hôc gêlêc mbac honj su.

²⁵ Ma mac nem asa, bu hêgo dau dec oc tôm bu ndic têku ndê têm mbo tali-nga?

²⁶ Mac atôm dom bu akôm gênj saunj andô dinañ, bocdinañ tu sake-nga mac ahêgo daôm pi gênj ñatô?

²⁷ “Ma akôc gauc pi ñaola ñayham nanj sêpo sêlhac kwanj ñalôm. Sêkôm gwelenj dom, ma sêmasañ ñakwê dom, tigenj aö wasôm tênj mac, bu Kinj Solomon inj sôc ñakwê ñayham andô, magoc inj ndê gôlônj ti ñawasi hôc gêlêc ñaola dinañ danj su dom.

²⁸ O mac lau nanj akênj whinj gwalec, anjô! Kwanj ti ñaola nom-nga sêlhac béc daêsam dom, ma lau oc sêkênj ya nenj su, magoc Anötö kênj gênj dau ti ñadalô ñayham ma yob ñapep. Ma bocdinañ, anjyalê bu yom ñandô, Anötö oc yob mac ma kênj ñakwê tênj mac whinj.

²⁹ Ahêgo daôm pi gêñ aneñ ti anôm-nga dom, ma ambo ti ñalôm ñawapac dom.

³⁰ Lau sambuc nañ sêñyalê Anötö dom, nañ sêhêgo dau pi gêñ kainñ dinanñ ñapañ, magoc Damam undambê-nga kêyalê su bu mac apönda gêñ dau.

³¹ Ahêgo daôm tu gêñ dinanñ-nga dom, magoc akôm ñanga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlinñ ñapu. Ma inñ oc yob mac tu gêñ nom-nga-nga whinñ.

³² O aneñ lau, atöc daôm dom. Bu mac nem Damam undambê-nga tac whinñ bu ti mac nem Kinñ ma kôc mac sa andöc inñ ndê gôlinñ ñapu.”

*Tañsalê awa ñandô undambê-nga
(Mat 6:19-21)*

³³⁻³⁴ “Aö wasôm têtñ mac, bu gameñ bocke nañ mac nem awa yêc, nañ mac oc ahê gauc pi ma atac whinñ ñapañ. Bocdinañ akêtñ nem wapa nom-nga têtñ lau sênemlhi, ma akêtñ nem awa tu anem lau ñalôm sawa sa-nga. Ma apo gêñ undambê-nga sa ti nem awa ñandô, nañ oc yêc ñayham ñapañ. Lau kañ oc sêtôm dom bu sênem kañ, ma gêñ danñ oc kôm tisac dom.”

*Tamasanñ dauñ tu Pômdau mbu
meñ-nga
(Mat 24:42-51)*

³⁵⁻³⁶ “Amasanñ daôm ñapep. Ambo atôm lau akinñ nañ sêsöc ñakwê gwelenñ-nga sa, ma sêtunñ si lam asê ma sêhônñ si ñadau bu mbu meñ akêtñ mwasiñ nem awêhê-nga. Têtñ ndoc ñac si ñadau mbu meñ ma êmati gatam, nañ ñac oc sêkac gatam sa têtñ inñ ñagahô.

³⁷ Ñadau bu mbu meñ ma tap lau akinñ sa, nañ sêmasanñ dau gwananñ ma sêhônñ inñ sêmbo, dec ñac oc sêtap mwasiñ atu sa yêc inñ. Aö wasôm yomandô, ñadau dau oc meñ, sôc ñakwê tôm lau akinñ sêsöc, kêtñ ñac sêndöc tebo, ma nem akinñ ñac.

³⁸ Ñadau bu meñ têtñ timaniñhu me têtñ ôbwêc lôm, ma tap ñac sa sem ali ma sêhônñ inñ sêmbo, dec inñ oc êmwasiñ ñac êñlêc.

³⁹ Tigenñ anğô su nañ! Lau kañ sêkêtñ puc pi ndoc sêmeñ-nga dom. Andu ñadau danñ, bu êñyalê ndoc nañ ñgac kañ danñ oc meñ, dec inñ oc yob inñ ndê andu ñapep bu ñgac kañ dinanñ sôc meñ dom.

⁴⁰ Ma mac bocdinañ, amasanñ daôm ñapep ma anem ali ñapañ, bu Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ têtñ ndoc nañ mac akêtñ batam, nañ dom.”

⁴¹ Têtñ dinanñ Pita sôm, “Pômdau, am sôm yom gôlinñ dinanñ bu yac ñgacsêñomi anğô, me bu lau honñ sêñgô?”

⁴² Ma Pômdau ô yom ma sôm, “Mac nem asa inñ gitôm ñgac akinñ ñayham ma ti gauc? Ñgac akinñ kainñ dinanñ ndê ñadau bu lhö têtñ gameñ danñ ndi, goc inñ oc kêtñ inñ yob lau akinñ ñatô ma kêtñ gêñ danenñ-nga têtñ ñac tôm ñandoc.

⁴³ Ma têtñ ndoc ñadau mbu meñ ma tap inñ sa kôm inñ ndê gwelenñ ñapep mbo, nañ inñ oc lic inñ ñayham ma kôm ñayham têtñ inñ.

⁴⁴ Yomandô! Ñadau oc kêtñ inñ yob inñ ndê wapa honñ.

⁴⁵ Magoc ñgac akinñ sac oc sôm têtñ dau, ‘Aneñ ñadau oc mbu meñ ñagahô dom.’ Goc inñ oc ndic lau akinñ ñatô, ma neñ gêñ ñawahô ti nôm wain e êñinñ inñ.

⁴⁶ Ñadau oc mbu meñ hóc asê têtñ bêc ti acgatu nañ ñgac akinñ dau kêtñ bata, nañ dom. Ma inñ oc kêtñ ñagêyô sac sambuc têtñ inñ, ma soc inñ su ndi bu mbo whinñ lau nañ danğapêc ma sêkêtñ whinñ dom.

⁴⁷ “Ñgac akinñ nañ kêyalê gêñ nañ inñ ndê ñadau tac whinñ bu inñ kôm, tigenñ tec bu kôm ma kêmasanñ dau dom, nañ oc tap ñagêyô atu sa.

⁴⁸ Magoc ñgac akinñ nañ kêyalê gêñ nañ ñadau tac whinñ bu inñ kôm, nañ dom, dec kôm mêtê sac nañ gic waê bu inñ tap ñagêyô sa, nañ oc kôc ñagêyô saunñ. Lau honñ nañ sêtap mwasiñ sa yêc Anötö, nañ inñ takwê ñac bu sêkôm gwelenñ ña mwasiñ dinanñ e nem ñandô. Ma ñac nañ sêtap mwasiñ atu sa, nañ inñ takwê ñandô daêsam.”

*Lau oc sêwhê dau kôc tu Yisu-nga
(Mat 10:34-36)*

⁴⁹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Aö gasip nom gameŋ bu wakêŋ ya êŋsahê lau nom-ŋga, ma aö atac whiŋ bu ya dau lom asê ŋagahô.

⁵⁰ Aö dauŋ oc wahôc ŋawapac ti ŋandê atu, naŋ gitôm busaŋgu kaiŋ daŋ tu waliŋ-ŋga. Ma aö wapô sim dauŋ ŋandô e gêŋ dau ŋandô sa.

⁵¹ Gauc nem bu aö gameŋ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aö-ŋga dec lau oc sêwhê dau kôc.

⁵² Têŋ kwahic dec ma ndi, lau naŋ sêmbu andu daŋ, naŋ oc sêwhê dau kôc tu aö-ŋga. Lau aman daŋ bu sêmbu, goc lu oc sêkêŋ kisa tö, ma tö oc sêkêŋ kisa lu.

⁵³ Tu aö-ŋga dec ŋac oc sêwhê dau kôc. Damba lu atuŋgac oc sêkêŋ kisa dau, ma dinda lu atuwê oc sêkêŋ kisa dau. Ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkêŋ kisa dau bocdinaŋ.”

Tanyalê ndoc

⁵⁴ Ma Yisu sôm têtŋ lau toŋ atu, “Mac bu alic dao yec sambuc daŋ puc pi meŋ, dec mac asôm bu u oc ndic, ma u gic.

⁵⁵ Ma muasa bu êŋsêlêŋ, dec mac asôm bu gameŋ oc ŋandê sa, ma gameŋ ŋandê sa.

⁵⁶ Mac lau atim yom lau-ŋga! Mac alic gêtŋ dalô nom-ŋga ti umbon-ŋga ma mac atôm bu aŋyalê ndoc. Ma bocke dec mac alic gêtŋ hoŋ naŋ aö gakôm yêc nom, magoc mac nem gauc sa pi aö neŋ ŋahu lec dom.

⁵⁷ “Oc tôm bu mac aŋsahê gêtŋ hoŋ tu bu aŋyalê lêtŋ bocke iŋ lêtŋ gitêtŋ, magoc tu sake-ŋga mac akôm dom?”

⁵⁸ Aŋgô! Am asa naŋ nem tôp bu yêc ŋamalac daŋ, ma iŋ bu wê am têtŋ ŋac êmatôc yom-ŋga, naŋ goc êmsahê bu êmasaŋ yom whiŋ iŋ têtŋ ndoc amlu aŋsêlêŋ ambo seŋ. Ma bocdinaŋ ŋac dau oc kêtŋ am têtŋ ŋac êmatôc yom-ŋga dom. Bu mba, mboe ŋac êmatôc yom-ŋga o c kêtŋ am têtŋ ŋac yob gapocwalô-ŋga, ma iŋ oc kêtŋ am sôc gapoc-walô ndi.

⁵⁹ Aö wasôm têtŋ am bu am oc ndöc gapocwalô ŋapaŋ e am ndic nem tôp hoŋ pacndê.”

13

Danem dauŋ kwi bu dandiŋaŋ dom

¹ Têtŋ ndoc dinaŋ lau ŋatô sêmbu sêwhiŋ Yisu, ma ŋac sic miŋ yom pi lau Galili-ŋga ŋatô. Lau dinaŋ sic domba ndu bu sêkêŋ ti da, ma gôliŋwaga Pailot ndê lau sêmeŋ ma sic ŋac ndu ma sêŋgaluŋ ŋac si dac whiŋ domba si dac.

² Yisu ŋgô ŋac si yom dau, goc ndac, “Mac gauc gêm bocke? Lau Galili-ŋga dinaŋ si sac hôt gêtêc lau Galili-ŋga ŋatô si sac su, ma bocdinaŋ ŋawapac dinaŋ hôt asê ŋac, a?”

³ Aö wasôm, mba! Tigeŋ mac bu anem nem ŋalôm kwi dom, dec mac oc andiŋam.

⁴ Gauc nem andu baliŋ naŋ lau sêkwê yêc Siloam, naŋ ku sa ma sec lau 18. M ac gauc gêm bocke? Lau 18 dinaŋ si sac hôt gêtêc lau Jerusalem-ŋga si sac, a?”

⁵ Aö wasôm têtŋ mac, mba! Tigeŋ mac bu anem nem ŋalôm kwi dom, dec mac hoŋ oc andiŋam.”

⁶ Goc Yisu sôm yom gôliŋ daŋ bocdec bu, “Yêc ŋac daŋ ndê ôm wain-ŋga, a kiŋ daŋ kalhac. Ma ŋac dau gi kêsâlê a kiŋ ŋandô, magoc tap sa dom.

⁷ Dec iŋ sôm têtŋ ŋac naŋ yob iŋ ndê ôm, “Tôm yala tö aö gameŋ kasâlê ŋandô yêc a kiŋ dindec, ma gatap sa dom. Lêtŋ dulu, bu a dau pôc gameŋ ahuc ma gêm ŋandô dom.”

⁸ Tigeŋ ŋac yob ôm-ŋga sôm, ‘Aneŋ ŋadau, hu siŋ lhac yala daŋ tiyham. Aö wandic gwelec ma wahôc nom pi ŋahu.

⁹ Iŋ bu nem ŋandô têtŋ yala wakuc, dec oc ŋayham. Ma bu nem ŋandô dom, naŋ goc am lêtŋ dulu.’ ”

Yisu kôm awhê bôliŋ daŋ ŋayham sa têtŋ bêc Sabat-ŋga

¹⁰ Têtŋ bêc Sabat-ŋga daŋ, Yisu kêtêhôn lau mbo lôm wê-ŋga daŋ.

¹¹ Ma awhê daŋ mbo, naŋ ŋalau sac kôm iŋ ndöc bôliŋ tôm yala 18. Iŋ kêsêlêŋ kêtêkôn ma gitôm dom bu iŋ lhac solop.

12 Yisu gêlic in ma ta in meñ, goc sôm, “O awê daôm, aö bu wasen gën nan sô am dön, nan su.”

13 Goc Yisu kên amba sac in, ma ngahô in kalhac tisolop, ma kêpin Anötö.

14 Tigen ngac bata nan yob lôm wênga dinan, in tac nandê bu Yisu kôm awê dinan nayham sa têt bêt Sabatnga. Dec in sôm têt lau, “Bêt 6 yêc bu danem gwelen. Mac bu atac whin bu nayham sa, dec amen têt bêt Sabatnga dom. Amen têt bêt 6 dinan nadan.”

15 Magoc Pômdau ô in ndê yom ma sôm, “Mac lau atim yom lau-nga. Mac hon akôm gwelen têt bêt Sabatnga têt ndoc mac ambwala nem donki ti makao su, ma awê nac sêsa si bu sênôm bu.

16 Awê dindêc in Abraham ndê apawê dan, ma Sadañ sô in dön tôm yala 18 su. Tu sake-nga dec tambwala in su têt bêt Sabatnga dom?”

17 Yisu ndê yom dau kôm in ndê nacyo hon maya atu. Tigen lau daêsam atac nayham pi gën nayham hon nan in kôm.

*Yom gôlin pi gën nawhê saun
(Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)*

18 Ma Yisu ndac lau dinan, “Anötö ndê gôlin kêsôwec nalên bocke? Aö wanem dôhôn pi gën sake bu wawhê sa?

19 Anötö ndê gôlin gitôm nawhê saun andô dan, gitôm a soc nawhê. Ngac dan kôc sa gi ma sô yêc ndê ôm, ma tinambu gën dau po ti a atu, ma mbac lôlôc-nga sêmen sêhê si naic yêc nasangac.”

*Yom gôlin pi yist
(Mat 13:33)*

20 Ma in sôm yom gôlin dan tiyham bocdec bu, “Aö wanem dôhôn Anötö ndê gôlin pi gën sake bu wawhê sa?

21 Aö wanem dôhôn pi yist, nan awê dan kên sip plawa lôn atu dan ma kêgalun. Ma nasawa saun en yist dinan kôm plawa hon sun.”

Gatam undambê-nga saun andô

22 Tinambu Yisu kêsêlên hêganôn Jerusalem gi. In golom-golom malac atu-tu ti saun-saun hon, ma kêdôhôn lau.

23 Ma nmalac dan ndac in, “Pômdau, Anötö oc kôc lau tigen-tigen sa sêndôc undambê, me lau daêsam?” Ma Yisu ô yom ma sôm têt lau,

24 “Lau daêsam oc sênsahê bu sêsôc gatam sêndi, magoc nac oc sêtôm dom, bu gatam dau saun andô. Bocdinan akôm nanga bu asôc gatam dau andi.

25 Andu nadau bu tisa ma ndic gatam ahuc, dec mac oc alhac awê, amati gatam ma asôm, ‘Pômdau, lêt gatam su têt yac.’ Magoc in oc sôm têt mac bu, ‘Mac lau dinan amen akên nde? Aö kayalê mac dom.’

26 Ma mac oc asôm, ‘Yac an gën ti anôm gën awhin am, ma am kêdôhôn lau yêc yac mba malac lôm.’

27 Tigen in oc sôm, ‘Mac lau dinan amen akên nde? Aö kayalê mac dom. Alhê su yêc aö, mac lau akôm sac-nga!’

28-29 Têt têt nambu-nga, mac oc alic Abraham, Aisak ma Jakob ti p ropet akwa-kwa hon sêndôc Anötö ndê gameñ undambê-nga. Ma lau oc sêmen akên nom nabatin hon, ma sênen mwasiñ atu yêc undambê. Magoc Anötö oc êmasuc mac su andi ambo gameñ ahôc nandê-nga, ma yêc dinan mac oc atan, ma mac nem lhôm ênsin pi dau.

30 Angô su nan! Lau natô nan kwahic dec sêti lau nambu-nga, nan oc sêti lau namata-nga, ma lau namata-nga oc sêti lau nambu-nga.”

Yisu tan pi lau Jerusalem-nga

31 Têt ndoc dinan lau Palêsai natô sêtên Yisu sêmen ma sêsôm, “Hu gameñ dindêc sin ma lhê ndi, bu Herod tac whin bu ndic am ndu.”

32 Magoc Yisu sôm têt nac, “Mac andi asôm têt Herod, giam pôm dinan, ‘Acsalô lec ma lansê aö oc wasoc nalau sac su, ma wakôm lau gêmbac nayham sa. Ma têt bêt titô-nga aö oc wandic dabin anen gwelen.’

33 Aö oc wakôm anen gwelen tôm bêt natô, ma tinambu aö watên

Jerusalem wandi. Mac lau Israel-nga ac propet daêsam ndu su yêc Jerusalem, ma bocdinaŋ dec aö gac waê bu wapi wandi wawhiŋ.

³⁴ “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêŋ naŋ inŋ kêkiŋ têtê mac, naŋ mac atuc ŋa hoc ndu. Ndoc daêsam aö tac whiŋ bu wandic mac lau sa asôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ŋatu sa sôc ŋamakê ŋapu. Tigeŋ mac atec.

³⁵ Bocdinaŋ Anötö oc hu mac ti nem andu siŋ. Ma aö wasôm têtê mac bu mac oc alic aö tiyham dom e mac asôm, ‘Tampiŋ Mesaya naŋ meŋ gêm Pômdau aŋgô.’”

14

Yisu gêm ŋac ŋamlic suŋ dan sa

¹ Têtê bêt Sabat-nga dan, Yisu sôc ŋac bata dan ndê andu gi bu neŋ gêtê. Ŋac bata dau inŋ lau Palêsai si dan, ma ŋac si lau ŋatô tatiŋ Yisu sêmbo.

² Yisu gêlic ŋac gêmbac dan ndöc, naŋ amba ti gahi suŋ.

³ Goc inŋ ndac lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga bocdec bu, “Yac bu dakôm lau ŋayham sa têtê bêt Sabat-nga, dec oc taŋgili yomsu Sabat-nga, me mba?”

⁴ Ŋac sem dôŋ ma sêo yom dan dom, goc inŋ kêmasac ŋac ti gêmbac dinaŋ, kôm inŋ ŋayham sa, ma kêŋ inŋ kôlhô gi.

⁵ Ma inŋ ndac ŋac, “Mac nem balê dan me doŋki dan bu peŋ sip sê ŋalôm têtê bêt Sabat-nga, dec mac oc akôm sake? Mac oc ahê inŋ sa pi meŋ, me ahu inŋ siŋ yêc?”

⁶ Ma ŋac sêtôm dom bu sêo inŋ ndê yom.

Datoc dauŋ sa dom

⁷ Yisu gêlic bu lau naŋ ŋac bata dau kêgalêm ŋac sa bu sêneŋ gêtê sêwhiŋ inŋ, naŋ atac whiŋ bu sêndöc pôtê naŋ gic lau tiwaê ŋawaê. Dec inŋ sôm yom gôliŋ dan têtê ŋac bocdec bu,

⁸ “Lau bu sêkêŋ aheŋ am bu neŋ mwasiŋ nem awhê-nga, naŋ ndi ndöc lau tiwaê si pôtê dom. Mboe mwasiŋ

ŋadau kêgalêm ŋac tiwaê dan naŋ hôt gêlêc am su.

⁹ Bu bocdinaŋ dec inŋ oc têtê am meŋ ma sôm, ‘Kêŋ pôtê ŋayham dindêc têtê ŋac atu dindêc.’ Ma am oc tisa ti mayam, ma ndi ndöc pôtê ŋambwa.

¹⁰ Boc-dinaŋ lau bu sêkêŋ aheŋ am bu neŋ mwasiŋ, naŋ ndi ma ndöc pôtê ŋambwa. Ma mboe ŋadau oc meŋ ma sôm têtê am, ‘Aneŋ silip, tisa ma mweŋ ndöc pôtê ŋayham.’ Ma bocdinaŋ inŋ oc po am nem waêm sa yêc ŋacleŋ hoŋ aŋgô-nga.

¹¹ Ŋalêŋ tigeŋ, lau naŋ sêtoc dau sa, naŋ Anötö oc êŋgwiniŋ ŋac. Ma lau naŋ sêŋgwiniŋ dau, naŋ Anötö oc toc ŋac sa.”

Tamwasiŋ lau ŋalôm sawa

¹² Ma Yisu sôm têtê ŋac bata dau, “Am bu ndê mwasiŋ bu lau sêneŋ sêwhiŋ am, naŋ kêŋ aheŋ nem silip ti asidôwai, me lau ti lêlôm naŋ sêndöc am nem malac, naŋ dom. Am bu kôm bocdinaŋ, dec tiŋambu ŋac oc sêkêŋ aheŋ am bu neŋ gêtê whiŋ ŋac, ma mwasiŋ dau ti am nem ŋagêyô.

¹³ Têtê têtê am ndê mwasiŋ dan, naŋ kêŋ aheŋ lau ŋalôm sawa ti lau bôliŋ ma lau tapec.

¹⁴ Ma bocdinaŋ am oc tap Anötö ndê mwasiŋ sa. Ŋahu bu lau dinaŋ sêtôm dom bu sêkêŋ gêtê dan ô nem mwasiŋ têtê kwahic dec. Magoc têtê ndoc lau gitêŋ sêtisa akêŋ lau batê-nga, naŋ Anötö oc kêŋ ŋagêyô ŋayham têtê am.”

Yom gôliŋ pi mwasiŋ atu (Mat 22:1-14)

¹⁵ Lau naŋ seŋ gêtê sêwhiŋ Yisu, naŋ si ŋac dan ŋgô Yisu ndê yom dinaŋ ma sôm têtê inŋ, “Lau naŋ bu sêneŋ mwasiŋ atu yêc Anötö ndê gameŋ undambê-nga, naŋ oc atac ŋayham hôt gêlêc.”

¹⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ŋac dan kêmasaŋ mwasiŋ atu dan, ma kêŋ aheŋ lau daêsam.

¹⁷ Têtê mwasiŋ dau ŋabêc inŋ kêkiŋ ŋac akiŋ dan bu sôm têtê lau naŋ inŋ kêgalêm ŋac sa bu, ‘Ameŋ, bu aö kamaŋ gêtê hoŋ su.’

18 Tigen ñac honj sêtec bu sêmenj, dec sêmasañ yom têtj inj. Ngac dañ sôm, 'Aö waloc dom, bu aö gamlhi nom dañ su, ma kwahic dec aö bu wasa wandi walic. Aö waterj am bu hu aö sinj.'

19 Ma dañ sôm, 'Aö waloc dom, bu aö gamlhi makao amanlu, ma kwahic dec aö bu wasa wandi ma wañsahê ñac tu sêkôm gwelenj-nga. Waterj am bu hu aö sinj.'

20 Ma dañ tiyham sôm, 'Kwahic dec aö gam awhê sa, bocdinañ gitôm dom bu waloc.'

21 Bocdinañ ñgac akiñ dau mbu gi ma gic miñ yom dinañ têtj inj ndê ñadau. Ma yom dau kôm ñadau tac ñandê, dec inj kêkiñ ndê ñgac akiñ tiyham ma sôm, 'Ñagahô sôc malac atu ndi, ma kôc lau ñalôm sawa ti lau bôliñ ma lau tapec sa sêmenj bu sênenj aö neñ mwasiñ.'

22 Ma ñgac akiñ kôm bocdinañ, goc mbu meñ ma sôm, 'Aneñ ñadau, aö gakôm gitôm am sôm, ma ñasawa yêc dôñ yêc.'

23 Dec ñadau sôm têtj inj, 'Sa señ ma gameñ ñamakê-nga ndi, ma kac lau bu sêsôc sêmenj. Aö tac whiñ bu aneñ andu meñhu.

24 Yomandô aö wasôm têtj mac, bu lau nañ aö gakêñ aheñ têtj ñamata-nga, nañ si dañ oc neñ aneñ mwasiñ dom.' "

Lêñ tanjuc Yisu-nga

25 Lau daêsam sêñsêlêñ sêwhiñ Yisu, ma inj kac dau kwi ma sôm têtj ñac,

26 "Asa nañ têtj aö meñ ma bu êñkuc aö, nañ atac whiñ aö hóc gêlêc gêñ honj ndic ñawaê. Inj bu atac whiñ damba me dinda, me inj nawhê ma balêkoc, me asidôwai ti lhuwêi, me inj dau ndê lêñ mbo-nga hóc gêlêc inj ndê atac whiñ aö, dec oc tôm dom bu inj ti aneñ dañ ma êñkuc aö.

27 Asa nañ bu êñkuc aö, magoc tec bu hóc ndê a gicso dau, nañ gitôm dom bu êñkuc aö.

28 "Mac nem dañ bu kwê andu atu dañ, nañ gêñ ñamata-nga inj oc ndöc sic ma kôc gauc pi inj ndê mone ti gêñ bu

oc nditôm bu kwê andu dau sa, me mba.

29 Inj bu kêñ alhö sip nom ndi, magoc ndic dabiñ andu dom, dec lau nañ sêlic, nañ oc sêsu inj susu,

30 ma sêsôm, 'Ngac dindê gic hu kwê andu, magoc gitôm dom bu ndic dabiñ.'

31 "Ma kiñ dañ bu sa ndi bu ndic sinj têtj kiñ dañ, dec gêñ ñamata-nga inj oc ndöc sic ma kôc gauc pi inj ndê lau sinj-nga 10,000, bu oc sêtôm bu sêhóc gêlêc kiñ dinañ ndê lau sinj-nga 20,000, me mba.

32 Inj bu lic bu ñac sêtôm dom, dec inj oc êñkiñ lau wamba-nga sêtêñ kiñ dinañ têtj ndoc inj mbo ahê, bu sêsôm yom wamba-nga.

33 "Bocdinañ akôc gauc ñapep munj su, goc ameneñ anjuc aö. Asa nañ tec bu hu inj ndê gêñ honj sinj tu aö-nga, nañ oc nditôm dom bu ti aö neñ dañ.

34 "Gwêc so inj gêñ ñayham, tigen ñamakic bu ñinga, oc dakôm ñamakic sa tiyham ñalêñ nde?

35 Gwêc so dau tisac su, ma bocdinañ tambaliñ sinj ñinga. Mac dañamsuñ bu yêc, nañ anjô aneñ yom."

15

Yom gôliñ pi domba dañ nañ giñga (Mat 18:12-14)

1 Lau sêkôc takis-nga ma lau ñatô nañ lau Palêsai sêsam ñac bu lau sac, nañ daêsam sêtêñ Yisu si bu sêñgô inj ndê yom.

2 Ma lau Palêsai ti lau nañ sêndôhônj yomsu, nañ sêtucdiñ Yisu ma sêsôm, "Ngac dau kôc lau sac sa, ma gêñ gêñ whiñ ñac."

3 Dec Yisu sôm yom gôliñ dañ têtj ñac bocdec bu,

4 "Mac nem ñgac dañ bu yob domba 100, ma inj ndê domba dañ bu ñinga, dec inj oc kôm sake? Inj oc hu 99 sinj sêmbo gameñ gaponj, ma êñsalê domba nañ giñga su e inj tap sa.

5 Ma têtj ndoc inj tap sa, nañ inj oc hu sac bakêyac ti atac ñayham atu.

6 Ma inj oc mbu têtj ndê andu ndi, ma êñgalêm inj ndê lau meñpanj inj-nga

ti ndê silip, ma sôm têtj ñac, ‘Mac atac ñayham awhiñ aö, bu aö gatap anen domba nan giñga su, nan sa.’

⁷ Aö wasôm têtj mac, bu ñalêtj tigen dinan Anötö ti anjela undambê-nga oc atac ñayham atu tu ñamalac sac dan nan gêm ndê ñalôm kwi, hóc gêlêc atac ñayham tu lau gitêtj 99 nan si yom me giso tu sênem dau kwi pi-ñga mbasi.”

Yom gôliñ pi mone nan giñga

⁸ Ma Yisu sôm, “Ma akôc gauc pi awhê dan, nan ndê mone silba amanlu sêndôc. Mone dan bu niñga, dec in oc tuñ lam asê ma sê andu ña-basac sa, goc êñsalê ñapep e in tap mone dau sa.

⁹ Têtj ndoc in tap sa su, nan in oc êñgalêm in ndê silip ti lau menpan in-nga sêmenj sêpitigenj ma sôm, ‘Mac atac ñayham awhiñ aö, bu aö gatap mone nan giñga su, nan sa.’

¹⁰ Aö wasôm têtj mac bu ñalêtj tigenj, Anötö ti anjela undambê-nga oc atac ñayham atu, têtj ndoc ñamalac kôm sac-nga dan gêm ndê ñalôm kwi.”

Yom gôliñ pi balê nan giñga

¹¹ Ma Yisu gic têtj yom ma sôm, “Ngac dan mbo ma in ndê atunçac lu.

¹² Ma balê saun sôm têtj damba, ‘Daman, wapa lêtj sêm nan gic aö ñawaê, nan kêtj têtj aö.’ Goc damba whê ndê wapa ti gêtj honj kôc tu inlu-nga, ma kêtj têtj balê saun tôm in ndac.

¹³ Nasawa saun ma balê saun dau gic in ndê gêtj honj sa, ma kôlhö têtj gameñ baliñ dan gi. Ma yêc dindê in kôm gêtj honj tôm in ndê atac whiñ, ma kêtj in ndê awa ti gêtj honj.

¹⁴ Têtj ndoc in ndê mone honj pac-ndê, nan têtj atu gêm gameñ dinan ahuc ma in ponda dau.

¹⁵ Goc in têtj ngac atu dan yêc gameñ dinan gi, ma kêsâlê gwelenj. Ma ngac dau kêtj in gôlôm in ndê bôc.

¹⁶ Gêtj yô in ñandô, tigenj lau sêkêtj gêtj dan têtj in tu neñ-nga dom, ma boc-dinan in gauc gêm bu neñ gêtj nan bôc señ.

¹⁷ Tiñambu in ndê gauc sa, ma in sôm têtj dau, ‘Daman ndê lau akinj sêpônda gêtj danen-nga dom. Tigenj

gêtj yô aö ndu tôm bu wambac ndu-ñga.

¹⁸ Aö walhö wambu watêtj daman wandi, ma wasôm, “Daman, aö gakôm mêtê sac têtj Anötö ma têtj am.

¹⁹ Aö ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômngac tiyham. Lic aö gitôm am nem ngac akinj danj.”

²⁰ Goc in tisa ma mbu têtj damba gi.

“In kêsêlêtj mbo señ, ma damba gêlic in yêc ahê ma tawalô in ñandô, dec kêtj têtj in gi, gôlô in dôñ ma ñgutô in.

²¹ Magoc atunçac sôm têtj in, ‘Daman, aö gakôm mêtê sac têtj Anötö ma têtj am. Aö ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômngac tiyham.’

²² Tigenj damba sôm têtj in ndê lau akinj, ‘Ñagahô, akôc ñakwê ñayham ti at-apa bu in sôc, ma akêtj gôlônj amanjatu-nga sôc in amba-atu.

²³ Ma akôc makao ñatu têtj ñayham dan, ma andic ndu. Yac oc dandê mwasiñ atu ti atac ñayham,

²⁴ bu yac gauc gêm bu anen atunçac dindê mbac ndu su, magoc kwahic dec dalic bu in mbo tali. In giñga su, ma datap in sa tiyham.’ Ma ñac honj atac ñayham.

²⁵ “Têtj ndoc dinan balê dau dôwa kôm gwelenj mbo ôm, ma têtj ndoc in mbu menj suñ sa andu, nan in ngô lau sêtê wê ti sêkôm atac ñayham atu.

²⁶ Goc in mbwêc ngac akinj dan menj ma ndac in bu, ‘Lau lê sêkôm ñanta ti atac ñayham tu sake-nga?’

²⁷ Ma in sôm, ‘Am asim menj su ma in mbo ñayham, ma boc-dinan dec damam gic makao têtj ñayham dan ndu, ma ndê mwasiñ atu.’

²⁸ Yom dau kôm dôwa tac ñandê atu, ma in tec bu sôc balan ñalôm ndi. Goc damba sa gi ma kêmwanen in bu sôc ndi.

²⁹ Tigenj in sôm têtj damba, ‘Yala neñ su aö gam akinj ti danan wambu am. Tigenj am kêtj nanin ñatu me gêtj saun dan têtj aö bu wandê mwasiñ tu anen silip-nga dom.

³⁰ Kwahic dec am nem atôm ngac dinañ, nañ kêyain am nem awa ti wapa whiñ lauwhê señ-nga, nañ mbu men ma am gic makao tu in-nga.'

³¹ Magoc damba sôm, 'Aneñ balê, am mbo whiñ aö napan, ma aneñ gêñ hoñ ti am nem.'

³² Tigen am asim dindéc nañ yac gauc gêm bu in mbac ndu su, nañ mbo tali. In giñga su, ma datap in sa tiyham. Bocdinañ in lêt solop bu yac atac nayham atu ma dandê mwasiñ tu in-nga.'"

16

Yom gôlin pi ngac yob wapa-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan têt ndê ngacsênomi bocdec bu, "Ngac ti lélôm dan mbo, ma lau sic miñ têt in bu ngac nañ yob in ndê gêñ, nañ kêyain in ndê wapa daêsam.

² Dec in ta ngac dau men, ma sôm têt in, 'Yom bocke dec gangô pi am lec. Kwahic dec am sa ndi ma sê gêñ hoñ sa ma êmasañ bapia wapa-nga bu kêñ têt aö. Bu aö oc watiñ am su yêc gwelen yob aneñ wapa-nga.'

³ Dec ngac yob wapa-nga sôm têt dau, 'Aö wakôm bocke? Aö neñ nadau oc soc aö su yêc aneñ gwelen. Aneñ licwalô gitôm dom bu wakôm gwelen ôm-nga, ma aö mayañ bu wateñ gêñ.

⁴ Aö kayalê gêñ nañ bu wakôm-nga, ma têt ndoc nadau tin aö su yêc aneñ gwelen, dec lau oc sêkôc aö sa ma sênem yaom aö yêc nac si andu.'

⁵ Bocdinañ in mbwêc lau nañ si têt yêc in ndê nadau, nañ tigen-tigen sêtêt in sêmen. Goc in ndac ngac namata-nga bocdec bu, 'Am nem têt bocke yêc aö neñ nadau?'

⁶ Ma ngac dau sôm, 'Aneñ têt gitôm olib nakwi sip lôn* 100.' Goc ngac yob wapa-nga sôm têt in, 'Am nem bapia têt-nga kelec. Kôc sa, ndôc sic ngahô, ma to bu am nem têt gitôm olib nakwi sip lôn 50.'

⁷ Goc in sôm têt ngac tilu-nga, 'Am nem têt bocke yêc?' Ma ngac dau sôm têt in, 'Aneñ têt gitôm bolom wit sip

dalu atu-tu 100.' Goc ngac yob wapa-nga sôm, 'Kôc nem bapia têt-nga, ma to bu am nem têt gitôm dalu 80.'

⁸ "Goc nadau kêpiñ ngac yob wapa-nga sac dinañ, bu in kôm gêñ ti gauc. Lau sambuc sêkôc awa nom-nga ma sêhê silip nac si lau. Nalêt dinañ nac sêkôm gêñ ti gauc sêhêc gêlêc Anötô ndê lau.

⁹ Awa nom dindéc-nga hê lau daêsam si gauc tu sêkôm mêtê sac-nga. Magoc aö wasôm têt mac bu akôc nem awa nom-nga ma anem lau sa, ma nalêt dinañ ahê silip têt daôm. Tinambu awa dau oc niñga, magoc nac oc sêkôc mac sa ti atac nayham têt ndoc mac andôc undambê."

¹⁰ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, "Asa nañ yob gêñ sañ napep, nañ oc yob gêñ atu napep bocdinañ. Ma asa nañ yob gêñ sañ napep dom, nañ oc yob gêñ atu napep dom.

¹¹ Bocdinañ mac bu ayob awa nom-nga napep dom, dec Anötô oc kêñ awa nandô têt mac tu ayob-nga dom!

¹² Ma mac bu ayob lau natô si gêñ napep dom, dec Anötô oc kêñ gêñ dan ti mac nem gêñ dom!

¹³ "Namalac dan gitôm dom bu nem akin nadau lu, bu in oc tec dan, ma atac whiñ dan, me oc sap dan dôñ ma pu dan. Ma mac boc-dinañ, gitôm dom bu atoc Anötô ma awa nom-nga lu-lu sa ti mac nem nadau."

¹⁴ Yisu sôm yom dinañ, ma lau Palêsai natô nañ sêngô, nañ sem tô in. Nahu bu nac lau atac whiñ mone-nga.

¹⁵ Tigen Yisu sôm têt nac, "Yêc namalac anjô-nga, mac lau dinañ atoc daôm sa bu mac lau gitêt, magoc Anötô kêyalê mac nem nalôm su. Gêñ nañ mac lau nom-nga atoc sa bu gêñ nayham kêlêc, nañ Anötô gêlic gitôm gêñ sac sambuc."

Yisu puc Anötô ndê yomsu dôñ

¹⁶ Ma Yisu sôm, "Anötô kêñ Moses ndê yomsu ti propet si yom bu lau sênkuc e Jon, Ngac Kêku Lau-nga hôc asê. Têt Jon ndê têt ma men, nañ lau sêhoc nawaê asê pi Anötô ndê

* 16:6: Lôn dinañ lôn atu - tigen-tigen gitôm 35-40 lita.

gôliṅ. Ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anötö ndê gôliṅ ṅapu.

17 Gitôm bu undambê ti nom oc niṅga, tigenṅ gitôm dom bu Moses ndê yomsu ṅalhô atêc daṅ niṅga.

18 Ṅgac daṅ bu hu nawhê siṅ ma nem awê wakuc, naṅ kôm mêtê mockaiṅ-ṅga yêc Anötö aṅgô-ṅga. Ma ṅgac naṅ gêm awê naṅ hu ndê akweṅ siṅ, naṅ kôm mêtê mockaiṅ-ṅga bocdinaṅ.”

Ṅgac ti lêlôm lu Lasarus

19 Ma Yisu sôm, “Ṅgac ti lêlôm daṅ mbo, naṅ sôc ṅakwê ṅayham ma po dau sa ṅa gêṅ ṅayham-ṅayham tôm bêc hoṅ.

20 Ma yêc iṅ ndê andu ṅamakê, ṅgac ṅalôm sawa daṅ ndöc, naṅ ndê ṅaê Lasarus. Gamboc daêsam sem iṅ ṅamlic ahuc,

21 ma giam sêmenṅ ma sêndambwê gamboc dau. Iṅ gêṅ yô iṅ, dec iṅ takwê bu neṅ gêṅ ṅapopoc naṅ peṅ akêṅ ṅgac ti lêlôm ndê tebo, magoc mba.

22 Têṅ bêc daṅ ṅgac ṅalôm sawa dinaṅ mbac ndu, ma aṅela sêkôc iṅ sa gi ndöc undambê whiṅ Abraham. Ma ṅgac ti lêlôm mbac ndu bocdinaṅ, ma lau sêṅsuhunṅ iṅ.

23 Iṅ sip lambwam gi ma kêsahê ṅandê atu, dec hôc tandô sa pi undambê, ma gêlic Abraham yêc ahê, ma Lasarus ndöc whiṅ iṅ.

24 Goc iṅ ta yom têṅ iṅ ma sôm, ‘Abaṅ Abraham, tamwalô aô! Êmkiṅ Lasarus bu kêṅ amba-atu sip bu ndi, ma meṅ kêṅ pi aô êmbalaṅ. Yâ dindêc kôm aô ṅamlic ṅandê atu.’

25 Tigenṅ Abraham ô yom ma sôm, ‘Aneṅ balê, gauc nem ndoc am mbo tamli, naṅ am tap gêṅ ṅayham-ṅayham daêsam sa, magoc Lasarus mbo sac ṅapaṅ. Kwahic dec iṅ mbo ṅayham, ma am tap ṅandê atu sa.

26 Ma gêṅ daṅ tiyham. Yêc hêclu ṅalhu, Anötö kêṅ ṅasawa atu daṅ, dec oc tôm dom bu lau sêtêṅ am sêloc. Ma gitôm dom bu mac nem daṅ lom têṅ yac meṅ.’

27 Goc ṅgac dau sôm, ‘Bocdinaṅ aô waterṅ am abañ, êmkiṅ Lasarus têṅ aô damaṅ ndê andu ndi,

28 ma kêṅ puc aneṅ asidôwai amañdaṅ, bu sênem dau kwi tu bu sêmenṅ ma sêhôt ṅandê yêc gameṅ dindêc dom.’

29 Magoc Abraham sôm, ‘Moses ma Propet si yom yêc bu kêṅ puc ṅac. Am nem asidôwai bu sêkêṅ daṅga ṅac si yom, dec oc tôm bu sênem dau kwi.’

30 Ma ṅgac dau sôm, ‘Mba, abañ Abraham! Lau batê si ṅgac daṅ bu mbu têṅ ṅac ndi, dec ṅac oc sêkac si ṅalôm kwi.’

31 Ma Abraham sôm, ‘Ṅac bu sêkêṅ whiṅ yom naṅ Moses ma lau propet sêto, naṅ dom, dec ṅac oc sêkêṅ whiṅ ṅgac naṅ tisa akêṅ lau batê-ṅga, naṅ dom.’ ”

17

Yisu ndê yom ṅatô

(Mat 18:6-7; Mak 9:42-48)

1 Yisu sôm têṅ iṅ ndê ṅgacsêṅomi, “Gêṅ lêtôm-ṅga oc sêmenṅ sêhôt asê. Tigenṅ ṅamalac asa naṅ bu kôc gêṅ lêtôm-ṅga daṅ meṅ, naṅ oc tap Anötö ndê matôc sa. Oyaê.

2 Oc ṅayham bu dasô hoc atu daṅ pi iṅ kachu, ma tambaliṅ iṅ sip gwêc ndi. Ma bocdinaṅ oc tôm dom bu iṅ êntôm aneṅ lau sauṅ si daṅ bu kôm mêtê sac, ma tiṅambu tap Anötö ndê matôc sa.

3 “Bocdinaṅ ayob daôm ṅapep! Am nem asidôwa daṅ bu kôm sac, naṅ goc hec yom iṅ. Ma iṅ bu nem dau kwi, goc suc iṅ ndê sac kwi.

4 Iṅ bu kôm sac têṅ am tidim 7 têṅ acsalô tigenṅ, magoc tiṅambu kac ndê ṅalôm kwi ma ndac am bu suc iṅ ndê sac kwi, naṅ dec am suc iṅ ndê sac kwi maṅ.”

5 Ma lau aposel sêsôm têṅ Pômdau, “Nem yac sa bu akêṅ whiṅ ṅaṅga.”

6 Goc iṅ ô yom ma sôm, “Mac nem akêṅ whiṅ bu gêṅ sauṅ andô nditôm soc ṅamatu sauṅ daṅ, dec oc tôm bu mac asôm têṅ a atu dindêc bu, ‘Puc daôm sa, ma sa ndi lhac gwêc

ngapon,' ma a dau oc danğa wambu mac."

⁷ Ma Yisu sôm, "Akôc gauc pi ngac akin nan gic nom me yob domba, ma mbu têtj nğau ndê andu têtj telha. Inj ndê nğau oc sôm têtj inj bu, 'Mwen nğahô, ndöc sic ma nen gêtj,' a?"

⁸ Mba, inj oc sôm, 'Sôc nğakwê sakin-nga sa, ma êmasan gêtj bu wanen, ma nem akin aô e aô wanen ti wanôm gêtj pacndê. Goc tinjambu am daôm nen ti nôm gêtj.'

⁹ Ma nğau oc nem danđe ngac akin dau bu inj danğa wambu inj ndê yom, a? Mba!

¹⁰ Ma mac bocdinañ, têtj ndoc mac akôm gêtj hon nan Anötö gic atu mac, nan asôm, 'Yac lau akin nambwa. Yac akôm gêtj nan gic yac nawaê en.' "

Yisu kôm lau 10 ti gêmbac leprasi ñayham sa

¹¹ Yisu kêsêlên hêganôn malac Jerusalem gi, ma mbo sen nan yêc gameñ Samaria ti Galili-nga ñabatinj.

¹² Inj hôc asê malac dan, ma tap laungac 10 ti gêmbac leprasi sa yêc malac dau ñamakê. Nac sêlhac ahê,

¹³ ma sêta inj ña awha atu bocdec bu, "Nğau Yisu, tamwalô yac!"

¹⁴ Yisu tahê ñac ma sôm, "Andi, ma atôc daôm têtj lau dabunjsiga." Ma têtj ndoc ñac sêlhô s i, nan sêlic bu ñac si ñamlic ñawasi sa.

¹⁵ Nac si dan gêlic bu inj ñayham sa su, dec gic hu kêpinj Anötö ña awha atu, ma kac dau kwi ma mbu têtj Yisu gi.

¹⁶ Ngac dau inj ngac gameñ Samaria-nga, ma inj hu dau sip nom yêc Yisu gahi-nga, ma gêm danđe inj.

¹⁷ Ma Yisu sôm, "Bocke? Mac lau 10 hon ñamlic ñayham sa, me? Bocdinañ dec lau 9 sêmbo nde?"

¹⁸ Am ngac Israel-nga dom, magoc am ngac tigenj dec mbu mwenj ma kêpinj Anötö."

¹⁹ Ma Yisu sôm têtj inj, "Tisa, ma lhô ndi. Am nem kêñ whinj kôm am ñayham sa."

Anötö ndê gôlinj ñapuc

²⁰ Têtj bêc dan lau Palêsai sêndac Yisu pi ndoc bocke Anötö ndê gôlinj oc menj sa tiawê yêc nom. Ma Yisu sôm, "Têtj ndoc Anötö ndê gôlinj menj sa tiawê, nan oc tôm dom bu mac alic gêtj dan tu kêñ puc mac-nga.

²¹ Ma oc tôm dom bu lau sêsôm, 'Alic gêtj dau kelec,' me 'Gêtj dau kêlê.' Mba! Anötö ndê gôlinj menj sa su, ma yêc mac ñalôm."

Yisu ndê bêc mbu menj-nga (Mat 24:37-44)

²² Ma inj sôm têtj inj ndê ngac-sêñomi, "Têm oc menj sa, nan mac tamkwê bu alic ñamalac ndê Atu mbu menj ma mbo whinj mac tiyham, magoc mac oc alic inj dom.

²³ Lau oc sêñsau bu inj mbu menj su, ma sêsôm inj mbo gameñ bocdê, me gameñ bocdec. Magoc anğô ñac si yom dau dom, ma anjuc ñac dom.

²⁴ Bu têtj ndoc ñamalac ndê Atu mbu menj, nan inj oc hôc asê nğahô gitôm sickac hep tigenj ma umbonj ñasawa sambuc ñawê sa.

²⁵ Tigenj gêtj ñamata-nga inj oc hôc nğandê atu ma lau têm dindec-nga oc sêtec inj.

²⁶ "Têm nan ñamalac ndê Atu oc mbu menj, nan lau oc sêmbo tôm sêmbo têtj Noa ndê têm.

²⁷ Têtj ndoc dinañ lau senj gêtj ti sênôm gêtj, ma laungac ti lauwhê sem dau e Noa sôc wanj gi. Goc bu atu sunj ma senj ñac honj su sinja.

²⁸ Ma oc kainj tigenj tôm Lot ndê têm, nan lau senj ti sênôm gêtj, semlhi gêtj ti sêkênj gêtj bu lau semlhi, sêsô gêtj ñawhê ma sêkwê andu.

²⁹ Magoc têtj bêc Lot hu malac Sodom sinj, nan ya ti ñsolpa penj sip akênj undambê ma senj lau Sodom-nga honj su.

³⁰ Ma lau oc sêmbo ñalênj tigenj dinañ têtj bêc nan ñamalac ndê Atu mbu menj ma hoc dau asê.

³¹ Têtj bêc dinañ, oc tôm dom bu lau nan sêndöc andu ñasactô, nan sêsôc andu ñalôm sêndi bu sêkôc gêtj danj. Ma ñalênj tigenj, oc tôm dom bu lau nan

sêmbo ôm, nanj sêkac dau kwi bu sêkôc si gêj danj.

³² Gauc nem gêj nanj hôc asê Lot ndê awhê!

³³ Asa nanj tac whinj bu sap gêj nom-nga dôj napanj tu mbo tali-nga, nanj oc ninja. Magoc asa nanj hu sinj tu ênkuc aô-nga, nanj oc ninja dom.

³⁴ Aô wasôm têj mac, têj bêc nanj Namalac ndê Atu mbu menj, nanj namalac lu oc sêyêc andu danj, ma Anötö oc kôc injlu si danj, ma hu danj sinj.

³⁵⁻³⁶ Ma awhê lu oc sêndê gêj sêmbo, ma Anötö oc kôc danj, ma hu danj sinj.”

³⁷ Yisu ndê ngacsênjomi sênjô yom dau su, goc sêndac inj, “Pômdau, gêj dinanj oc hôc asê yêc nde?” Ma Yisu sôm, “Yac bu dalic macmponj sênjgihi sêmbo, nanj tanjalê bu gêj mbôp danj yêc.”

18

Yom gôlinj pi lêj datej mbec-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj têj inj ndê ngac-sênjomi, ma kêdôhônj nac bu sêtej mbec tôm bêc honj, ma takwê bu sêtap njandô sa ma sêhu sinj dom.

² Inj sôm, “Ngac êmatôc yom-nga danj mbo malac atu danj. Inj tôc Anötö dom, ma toc namalac danj sa dom.

³ Ma awhê sawa danj ndôc malac dinanj, ma inj têj ngac êmatôc yom-nga dau gi napanj, ma sôm, ‘Namalac danj kêj njawapac têj aô. Nem aô sa ma êmatôc alu mba yom.’

⁴ Inj ndac tidim daêsam magoc ngac dau tec bu nem inj sa e tinjambu inj sôm têj dau, ‘Aô gatôc Anötö dom, ma gatoc namalac sa dom,

⁵ tigenj awhê sawa dindec ndac aô napanj, ma bocdinanj aô wanem inj sa ma wamatôc inj ndê yom. Aô bu wakôm dom, dec inj oc menj napanj e kôm aô lic kam sa.’ ”

⁶ Ma Pômdau sôm têj ndê ngac-sênjomi, “Ngac êmatôc yom-nga dau inj ngac gitêj dom, magoc inj sôm bu nem awhê sawa dinanj sa.

⁷ Mac lau nanj Anötö kêyalinj mac sa ati inj ndê, nanj atenj mbec têj inj acsalô

ti ôbwêc, mac gauc gêm sake? Anötö oc tec bu ngô mac nem mbec ma nem mac sa, a?

⁸ Mba! Aô wasôm têj mac bu inj oc nem mac sa njagahô. Tigenj, têj ndoc Namalac ndê Atu mbu menj, nanj inj oc tap lau njatô sa, nanj sêsap si sêkêj whinj inj-nga dôj sêmbo, me mba?”

Yom gôlinj pi Palêsai ma ngac kôc takis-nga danj

⁹ Yisu kêyalê bu lau njatô nanj sêkêj danja inj, nanj sêtoc dau sa bu lau gitêj ma sêpu lau njatô. Bocdinanj inj sôm yom gôlinj danj bocdec bu.

¹⁰ “Ngac lu sêtêj lôm dabunj si, bu sêtej mbec. Injlu si danj inj Palêsai, ma ngac danj inj ngac kôc takis-nga.

¹¹ Palêsai dau tisa kalhac, ma tenj mbec tu dau-nga bocdec bu, ‘Anötö, aô wanem danje am bu aô gatôm lau njatô nanj lau sac, nanj dom. Aô gatôm lau kanj dom, me lau nanj sêkôm mêtê sac me mêtê mockainj-nga dom. Ma yomandô, aô gatôm ngac kôc takis-nga dindê dom.

¹² Yêc wake honj njalôm aô gahu gêj danenj-nga sinj tidim lu tu gauc nem am-nga. Aô gawhê nenj awa ti wapa honj kôc gi tonj amanju, ma gakêj tonj danj ti da têj am.’

¹³ Palêsai tenj mbec bocdinanj, tigenj ngac kôc takis-nga kalhac ahê. Inj hôc tandô sa têj undambê dom, magoc wec ti njalôm njawapac ma tenj mbec bocdec bu, ‘Anötö, tamwalô aô ngac sac dec.’ ”

¹⁴ Goc Yisu sôm, “Aô wasôm têj mac bu Anötö gêlic ngac kôc takis-nga dinanj ti ngac gitêj, ma Palêsai dinanj mba. Nahu bu asa nanj po dau ndê waê sa, nanj Anötö oc êngwininj inj, ma asa nanj kêgwininj dau, nanj Anötö oc toc inj sa.”

Yisu gêm mbec balêkoc saunj

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Têj bêc danj lau sêkôc si balêkoc saunj sêtêj Yisu sêmenj, bu inj kêj amba sac nac. Inj ndê ngac-sênjomi sêlic e sêsôm dinda ti dambai.

¹⁶ Tigenj Yisu mbwêc njac sêmenj ma sôm, “Atec balêkoc dinanj sêtêj aô

sêmen, ma alhac ñac ahuc dom. Bu Anötö ndê gôlinj gic lau nañ sêtôm balêkoc saun-saun dindec, nañ ñawaê.

¹⁷ Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ bu sôc Anötö ndê gôlinj ñapu nditôm balêkoc saun dañ dom, nañ oc nditôm dom bu sôc ndi.”

*Ngac bata ti lêlôm
(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)*

¹⁸ Ma ñgac bata Israel-nga dañ ndac Yisu, “Kêdôhônwaga ñayham, aö wakôm sake, dec tiñambu Anötö oc kôc aö sa wambo tanli yêc undambê?”

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Tu sake-nga am sam aö bu ñayham? Anötö tawasê inj ñayham.

²⁰ Am kêyalê Moses ndê yomsu, ‘Kôm gêtj mockaiñ-nga dom. Ndic ñamalac ndu dom. Nem kañ gêtj dom. Sôm yom tasanj pi lau dom,’ ma ‘Toc damam lu dinam sa.’ ”

²¹ Ma ñgac dau sôm, “Aö kakuc yomsu hoñ dinañ têtj ndoc aö gambo balê ñapanj e kwahic dec.”

²² Yisu ngô yom dinañ ma sôm têtj inj, “Am pônđa gêtj tigenj. Kêñ am nem wapa hoñ têtj lau sênemlihi, ma ndic sam ña-awa têtj lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu mwenj ma êmkuc aö.”

²³ Magoc ñgac dau ngô Yisu ndê yom e ñalôm ñawapac, ñahu bu inj ñgac ti wapa daêsam.

*Puc pi awa ti wapa
(Mat 19:23-30; Mak 10:23-31)*

²⁴ Yisu tahê inj ma sôm, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu ñagahô.

²⁵ Bôc atu dañ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalásê ñagahô hóc gêlêc ñgac ti lêlôm dañ bu sôc Anötö ndê gôlinj ñapu su.”

²⁶ Lau nañ sênjô yom dau sêsôm, “Bu bocdinañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!”

²⁷ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Gêtj nañ ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nañ Anötö gitôm bu kôm.”

²⁸ Ma Pita sôm têtj inj, “Yac oc bocke? Yac ahu mba andu ti gêtj hoñ siñ tu anjuc am-nga.”

²⁹ Ma Yisu sôm têtj inj, “Aö wasôm yom ñandô têtj mac bu asa nañ bu hu andu, me awê, me asidôwai, me damba lu dinda, me balêkoc siñ tu ênjuc aö-nga,

³⁰ nañ Anötö oc kêñ gêtj kainj dinañ daêsam têtj inj ô, têtj têtj inj mbo nom. Ma têtj têtj ñambu-nga, Anötö oc kôc inj sa ma kêñ inj ndôc tali ñapanj yêc undambê.”

*Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)*

³¹ Yisu kôc ñgacsênjomi 12 sa sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têtj ñac bu, “Kwahic dec yac bu dapi Jerusalem dandi, magêtj hoñ nañ lau propet sêto pi ñamalac ndê Atu, nañ oc ñandô sa.

³² Lau oc sêkêñ inj sip lau Rom-nga amba, ma ñac oc sêsu inj susu, sêkôm inj ñayom, sêhê gasôp pi inj, sêtap inj, ma sêndic inj ndu.

³³ Magoc inj oc tisa tiyham têtj bêc titô-nga.”

³⁴ Tigenj ñac sênjalê yom dau ñahu dom. Ñahu yêc siñ dau têtj ñac, ma ñac si gauc sa pi Yisu ndê yom dau dom.

*Yisu kôm ñgac tapec tandô po asê
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Yisu ma lau nañ sênjuc inj sênjêlêñ e sêsuñ sa malac Jeriko. Ma yêc señ ñamakê ñgac tapec dañ ndôc ma teñ gêtj.

³⁶ ñgac dau ngô bu lau daêsam sênjêlêñ sêmbo señ, goc ndac gêtj dau ñahu.

³⁷ Ma lau sêsôm têtj inj bu Yisu Nasaret-nga kêsêlêñ mbo señ menj.

³⁸ Goc inj mbwêc, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!”

³⁹ Lau nañ sênjêlêñ sêmuñ Yisu sêhec yom ñgac tapec dau, ma sêsôm têtj inj bu nem dôñ. Magoc inj mbwêc ti ñanga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö!”

⁴⁰ Yisu kwê dôñ kalhac, ma sôm têtj lau bu sêkôc ñgac dau sêtêñ inj sêmenj. Ma têtj ndoc inj tigasuc Yisu, nañ Yisu ndac inj,

41 “Am tac whiņ bu aö wakôm sake têtj am?” Ma iņ sôm, “Pômdau, aö tac whiņ bu tanôtj ņayham sa.”

42 Goc Yisu sôm têtj iņ, “Tanôm ņayham sa! Am nem kêtj whiņ kôm am ņayham sa.”

43 Ma ņagahô eņ iņ tandô ņayham sa, ma iņ kêtuc Yisu ma kêtpiņ Anötö. Ma lau hoņ naņ sêlic gêtj dinan, naņ sêmpij Anötö bocdinan.

19

Yisu lu Sakias

1 Yisu sôc malac Jeriko gi, ma bu êņsêlêtj gacgeņ sa ndi.

2 Ma ņgac daņ mbo, naņ sêsam iņ ndê ņaê bu Sakias. Iņ ņgac bata kôc takis-ņga, ma iņ dau ndê mone daêsam.

3 Iņ tac whiņ bu lic Yisu pi ņandô, magoc iņ gitôm dom, bu iņ ņgac apê, ma lau daêsam sêņgihi Yisu ahuc.

4 Tu dinan-ņga iņ kêtj muņ gi, ma pi a kiņ daņ, bu lic Yisu naņ kêsêlêtj mbo seņ meņ.

5 Têtj ndoc Yisu hôt asê a dinan ņapu, naņ tatac ma sôm têtj iņ, “Sakias, sip mweņ ņagahô! Acsalô dec aö wambo am nem andu wawhiņ am.”

6 Goc ņagahô Sakias sip nom ma kôc Yisu sa ti atac ņayham, ma sêtêtj iņ ndê andu si.

7 Magoc lau hoņ naņ sêlic gêtj dau sêtucdiņ ma sêsôm, “Yisu bu ndic ņgac sac daņ kês!”

8 Têtj ndoc sêmbo Sakias ndê andu, naņ ņgac dau tisa ma sôm têtj Yisu, “Pômdau lic! Kwahic dec aö wawhê aneņ wapa hoņ kôc ndi toņ lu, ma wakêtj toņ daņ têtj lau ņalôm sawa. Ma lau naņ aö kasau ņac ma gakôc ņac si mone, naņ aö waô mone dau tidim hale têtj ņac.”

9 Dec Yisu sôm, “Acsalô lec Anötö ndê mwasiņ nem lau si-ņga meņ pi lau andu dindêc-ņga. Bu ņgac dindêc iņ Abraham ndê apaņgac daņ whiņ.

10 ņamalac ndê Atu meņ bu êņsalê lau naņ siņga su, ma bu nem ņac si.”

Yom gôliņ pi mone gol (Mat 25:14-30)

11 Lau naņ sêņgô Yisu ndê yom dinan, naņ sêlic bu iņ suņ sa têtj Jerusalem, ma sêkêtj bata bu têtj ndoc iņ hôt asê, naņ Anötö ndê gôliņ oc meņ sa tiawê, ma Yisu oc ti lau Israel-ņga si kiņ. Bocdinan Yisu gic hu sôm yom gôliņ daņ têtj ņac.

12 Iņ sôm, “ņgac ti waê atu daņ kêmasaņ dau bu têtj gameņ baliņ daņ ndi, bu yêc dindê kiņ atu oc kêtj ņaclai têtj iņ bu nem gôliņ lau yêc iņ dau ndê gameņ. Ma tiņambu iņ oc mbu meņ.

13 Boc-dinan iņ kêgalêm iņ ndê lau akiņ amanlu sa, ma kêtj mone gol daņ naņ sêsam bu ‘maina’ têtj ņac tôm gi.* Ma iņ sôm têtj ņac, ‘Akôc mone dec sa, ma akôm gwelen pi e nditôm aö wambu wameņ.’

14 Magoc iņ ndê lau sêtec iņ, ma sêkêtj lau aheņ-ņga ņatô sêņkuc iņ bu sêsôm têtj kiņ atu bu, ‘Yac atec ņgac dec bu nem gôliņ yac.’

15 Magoc kiņ atu ņgô ņac si yom dom ma kêtj ņaclai têtj ņgac dau bu nem gôliņ lau, goc iņ mbu têtj iņ ndê gameņ gi. Iņ hôt asê su, goc kêtj yom bu iņ ndê lau akiņ naņ iņ kêtj mone têtj ņac, naņ sêtêtj iņ sêndi. Iņ bu lic ņac sêkôm gwelen bocke pi mone dau.

16 “ņgac akiņ ņamata-ņga meņ ma sôm, ‘Aneņ ņadau, aö gakôm gwelen pi am nem mone tigeņ, ma gatap mone amanlu tiyham sa.’

17 Ma ņadau sôm, ‘Aneņ ņgac akiņ, am kôm ņayham! Am yob gêtj sauņ dindêc ņapep, ma kwahic dec aö wakêtj am nem gôliņ malac amanlu.’

18 “Ma ņgac tilu-ņga meņ ma sôm, ‘ņadau, aö gakôm gwelen pi am nem mone tigeņ, ma gatap mone amanlan tiyham sa.’

19 Ma ņadau sôm têtj iņ, ‘Kwahic dec aö wakêtj am nem gôliņ malac amanlan.’

20 “Ma lau akiņ dau si daņ meņ ma sôm, ‘ņadau, am nem mone gol tigeņ kelec. Aö kapaņ si ņapep.’

* 19:13: Maina tigeņ gitôm +denarii 100, naņ gitôm ņaôli gwelen bêc 100-ņga.

21 Aö gatöc am, bu am ngac lélê-nga dom. Am kêñ batam bu kôc gêñ ñandô yêc lau nañ am kêñ gêñ têtñ ñac dom. Ma am gic gêñ ñandô sa yêc gameñ nañ am sô gêñ ñawhê dom.'

22 Goc ñadau sôm têtñ in, 'Am ngac akiñ sac! Aö wamatôc am wanñuc yom nañ am daôm sôm. Am kêyalê bu aö ngac lélê-nga dom, ma bu aö gakêñ batan bu wakôc gêñ yêc lau nañ aö gakêñ gêñ têtñ ñac dom, ma bu wandic gêñ ñandô sa yêc gameñ nañ gasô gêñ dom.

23 Tu sake-nga am kôm gwelen pi aneñ mone dom? Oc tòm bu am kêñ aneñ mone têtñ lau sêyob mone-nga bu sêyob e aö wambu wameñ, dec oc tòm bu sêkêñ mone ñagec sac mone dau ñahô ma aö wakôc hoñ sa.'

24 "Ma in sôm têtñ lau nañ sêlhac sêmpin, 'Akôc in ndê mone tigen dinan su, ma akêñ têtñ ngac akiñ nañ kôc mone amanlu.'

25 Magoc ñac sêsôm, 'Ñadau, in kôc mone amanlu su!'

26 Goc ñadau sôm, 'Aö wasôm têtñ mac bu asa nañ yob gêñ nañ aö gakêñ sip in amba, nañ ñapep, nañ wakêñ gêñ ñatô tiyham têtñ in whin. Tigen asa nañ yob ndê gêñ ñapep dom, nañ aö wakôc in ndê gêñ hoñ su.

27 Ma anğô! Aneñ ñacyo nañ sêtec bu aö wanem gôlin ñac, nañ akôc ñac sêmeñ, ma andic ñac ndu yêc aö anğôn-nga.'

*Yisu hôc asê Jerusalem
(Mat 21:1-9; Mak 11:1-10; Jon 12:12-15)*

28 Yisu sôm yom dinan su, ma kêsêlêñ hêganônñ Jerusalem gi, ma in ndê sêñomi sêñkuc in.

29 In kêsêlêñ gi e kêpin malac lu nañ sêsam bu Betpagi ma Betani, malac lu nañ sêyêc Lôc Olib. Ma in kêkin ndê ngacsêñom lu

30 ma sôm têtñ inlu, "Asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donki dan sa, nañ sêsô dônñ kalhac. In donki ñatu wakuc, nañ ñamalac dan ndöc ñahô mun su dom. Anğapwêc su ma akôc sa ameñ.

31 Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu bu anğapwêc in su, goc asôm têtñ ñac bu, 'Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa.'

32 Boc-dinan ñac lu dinan sêsôc malac dau si, ma sêtap donki dau sa tòm Yisu sôm.

33 Sêñgapwêc donki sêmbô, ma ñadau sêndac inlu bu, "Amlu anğapwêc in tu sake-nga?"

34 Ma sêsôm, "Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa."

35 Inlu sêwê donki dau sêtêtñ Yisu si, ma sêkêñ ñac si ñakwê awê-nga sac donki, ma sêkêñ in pi gi ndöc ñahô.

36 Yisu ndöc donki ma kêsêlêñ gi, ma lau sêhê si ñakwê yêc señ.

37 In kêsêlêñ gi e hôc asê gameñ nañ señ sip akêñ Lôc Olib, goc sêñomi tonñ atu nañ sêñkuc in, nañ sêmbwêc ti atac ñayham atu, ma sêmpin Anötö pi gêñ dalô nañ sêlic.

38 Sêsôm, "Anötö nem mbec kin nañ meñ gêm Pômdau anğô. Yom malô yêc undambê, ma Anötö ndê waê sa yêc lôlôc!"

39 Palêsai ñatô sêmbô sêwhin lau daêsam dinan, ma sêsôm têtñ Yisu, "Kêdôhônñwaga, hec yom am nem sêñomi, bu ñac si yom so."

40 Ma Yisu sôm têtñ ñac, "Anğô! Sêñomi bu sênem dônñ, goc hoc dindêc oc sêmbwêc asê!"

41 Yisu kêsêlêñ gi e hôc tandô sa pi malac atu Jerusalem, dec tan pi malac dau.

42 In sôm, "Tòm ñasawa balin su e meñ têtñ acsalô lec aö tac whin bu mac lau Jerusalem-nga anğyalê lêtñ nañ oc tòm bu kêñ mac ambo ti atac malô. Tigen mac nem ñalôm ñadandi ma kwahic dec lêtñ dau yêc sinñ dau têtñ mac.

43 Têm oc meñ sa, nañ nem ñacyo oc sêñgih mac ahuc ma sêñgili tunbôm ma sêsôc nem malac sêloc.

44 ñac oc sêndic mac ti nem balêkoc hoñ ndu, ma sêseñ malac dindêc su e hoc dan ndöc hoc dan ñahô tiyham dom. ñac oc sêkôm bocdinan, ñahu bu Anötö têtñ mac meñ bu nem mac sa, magoc mac anğyalê dom."

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Mak 11:15-17)*

⁴⁵ Têŋ ndoc Yisu hôc asê Jerusalem, naŋ iŋ kêsêlêŋ gi e sôc lôm dabuŋ ŋabatêmdö gi. Ma iŋ soc lau naŋ sêkêŋ gêŋ bu lau sênemlhi, naŋ sêsa awê.

⁴⁶ Iŋ sôm têŋ ŋac, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘*Aneŋ andu gic waê bu lau sêteŋ mbec sêmbo-ŋga,*’ magoc mac akôm Anötö ndê andu ti lau kaŋ si gameŋ.”

⁴⁷ Tôm béc hoŋ iŋ kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö. Ma dabuŋsiga atu-tu ti lau †Skraib naŋ sêndôhôn yomsu, ma lau bata Israel-ŋga sêŋsalê lêŋ bu sêndic iŋ ndu.

⁴⁸ Magoc sêtap lêŋ daŋ sa dom, bu lau hoŋ atac whiŋ bu sêŋgô iŋ ndê yom, ma sêsap iŋ dôŋ ŋapaŋ.

20

*Gêndac pi Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)*

¹ Têŋ têm dinaŋ Yisu kêdôhôn lau, ma gêm mêtê pi ŋawaê ŋayham mbo lôm dabuŋ. Ma dabuŋsiga atu-tu ti lau Skraib ma lau bata Israel-ŋga sêtêŋ iŋ si,

² ma sêsôm, “Sôm têŋ yac. Am kôc ŋaclai yêc nde, bu kôm gêŋ hoŋ naŋ am kôm? Asa kêŋ têŋ am?”

³ Ma iŋ sôm, “Gêŋ ŋamata-ŋga aö bu wakêŋ gêndac daŋ têŋ mac. Asôm têŋ aö,

⁴ asa kêŋ ŋaclai têŋ Jon dec iŋ kêku lau? Anötö kêŋ ŋaclai têŋ iŋ, me mba?”

⁵ ŋac sem yomgalôm têŋ dau pi Yisu ndê gêndac ma sêsôm, “Yac bu dasôm bu, ‘Anötö kêŋ ŋaclai têŋ Jon,’ dec iŋ oc ndac yac, ‘Tu sake-ŋga mac akêŋ whiŋ Jon dom?’

⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ŋamalac nom-ŋga si gauc ŋambwa, dec lau hoŋ oc sêtuc yac ŋa hoc dambac ndu, bu ŋac sêlic Jon bu Anötö ndê propet daŋ.”

⁷ Bocdinaŋ sêsôm têŋ Yisu bu sêŋyalê Jon ndê ŋaclai ŋahu dom.

⁸ Ma Yisu sôm têŋ ŋac, “Ma bocdinaŋ aö wasôm aneŋ ŋaclai ŋahu asê têŋ mac dom.”

*Yom gôliŋ pi lau sêyob ôm wain-ŋga
(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têŋ lau dau bocdec bu, “Ŋgac daŋ sô ôm wain-ŋga daŋ, ma kêŋ têŋ lau ŋatô bu sêyob. Goc iŋ têŋ gameŋ daŋ gi ma mbo ŋasawa baliŋ.

¹⁰ Têŋ ndoc sêhoŋ wain ŋandô sa-ŋga, iŋ kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ têŋ lau naŋ sêyob iŋ ndê ôm, naŋ gi, bu sêkêŋ wain ŋandô ŋatô têŋ iŋ. Tigeŋ ŋac sic iŋ, ma sêkêŋ iŋ kôlhô amba sawa gi.

¹¹ Goc ŋadau kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ tiyham, magoc ŋac sic iŋ ma sêkôm mêtê sac têŋ iŋ, ma sêkêŋ iŋ kôlhô amba sawa gi.

¹² Ma iŋ kêkiŋ ŋgac titô-ŋga têŋ ŋac gi, magoc ŋac sic iŋ basô, ma sêmasuc iŋ sa awê gi.

¹³ Goc ôm wain-ŋga ŋadau sôm, ‘Aö wakôm sake? Aö waŋkiŋ aneŋ balê, naŋ aö atac whiŋ iŋ ndu andô. Mboe ŋac oc sêtoc iŋ sa.’

¹⁴ Tigeŋ têŋ têm lau sêyob ôm-ŋga sêlic ŋadau ndê atu kêsêlêŋ meŋ, naŋ sêsôm têŋ dandi, ‘Ŋadau ndê atuŋgac dê oc wêkaiŋ ôm dindec. Dandic iŋ ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neŋ.’

¹⁵ Ma sêmasuc iŋ yêc ôm wain-ŋga, ma sic iŋ ndu.”

Ma Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ŋadau oc kôm sake têŋ ŋac?”

¹⁶ Iŋ oc meŋ ma ndic lau sêyob ôm-ŋga ndu, ma kêŋ ndê ôm têŋ lau ŋatô sêyob.” Lau naŋ sêŋgô yom dinaŋ sêsôm, “Mba! Bocdinaŋ dom!”

¹⁷ Magoc Yisu tahê ŋac ma sôm, “Gauc nem yom naŋ sêto yêc bocdec bu, ‘*Hoc naŋ lau sêkwê andu-ŋga sêtec, naŋ kwahic ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau.*’ Mac aŋyalê yom dau ŋahu, me mba?”

¹⁸ Lau hoŋ naŋ sêtiŋ gahi pi hoc dinaŋ e sêpeŋ, naŋ oc sêŋiŋga, ma hoc dau bu peŋ pi ŋamalac daŋ, dec oc sec iŋ popoc.”

¹⁹ Lau Skraib ti dabuŋsiga atu-tu sêŋyalê bu Yisu ndê yom gôliŋ dinaŋ hêganôn ŋac, dec ŋac atac whiŋ bu sêkôc iŋ dôŋ ŋagahô eŋ. Magoc ŋac

sêtöc lau nanj sêmbö sêwhinj inj, dec sêkôm dom.

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

20 Ma lau bata Israel-nga dinan tatinj Yisu napep, ma sêkênj lau natô bu sêtip inj. Lau sêtip Yisu-nga dinan sênsau bu nac tac whinj bu sêngô inj ndê yom. Tigenj sêkênj danja bu mboe sêngô inj sôm yom so danj, dec nac oc sêkênj inj sip gôlinjwaga Rom-nga ndê amba, bu êmatôc inj.

21 Ma nac sêsôm têtj inj bu, “Kêdôhônjwaga, yac anjalê bu am sôm yom ma kêdôhônj lau nalênj gitênj. Am toc lau honj sa nalênj tigenj, ma kêdôhônj Anötö ndê lêtj têtj lau kêkuc yom njandô.

22 Kwahic dec yac bu andac am bu inj solop bu yac dakênj takis têtj Sisa, me mba?”

23 Yisu kêyalê bu nac gauc gêm bu sêtim inj, dec sôm têtj nac,

24 “Atôc mone silba danj têtj aö.” Ma inj ndac, “Asa ndê njagatu ti njê yêc mone dindec?”

25 Ma nac sêsôm, “Sisa ndê.” Goc Yisu sôm têtj nac, “Bocdinañ atoc Sisa sa na gêtj nanj gic inj njawaê, ma atoc Anötö sa na gêtj nanj gic inj njawaê.”

26 Nalênj dinan nac sênsahê bu sêtim inj bu sôm yom so danj yêc lau honj anjgô-nga, magoc sêtôm dom. Sêhêdaê tu inj ndê yom ti gauc-nga, ma nac si yom mba bu sêsôm ô.

*Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akênj lau batê-nga
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)*

27 Têtj dinan lau †Sadiusi natô sêtênj Yisu si. Nac lau Israel-nga si tonj danj, nanj sêkênj whinj bu lau batê oc sêtisa tiyham dom. Ma nac sêkênj gêndac danj têtj Yisu bocdec bu,

28 “Kêdôhônjwaga, Moses to yac nenj yomsu danj bocdec bu. Njag danj bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, nanj njag dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

29 Têtj têtj danj, asidôwai 7 sêmbö. Njag njamata-nga gêm awhê sa, magoc inj mbac ndu ma inj ndê balêkoc mba.

30-31 Ma njag tilu-nga gêm awhê sawa dau, tigenj mbac ndu ma balêkoc mba. Nalênj tigenj njag titô-nga e têtj njag ti-7-nga honj sem awhê sawa dau magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba.

32 Ma tinjambu awhê dau mbac ndu.

33 Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau natô sêsôm, dec awhê dau oc ti asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinan honj sem inj su têtj ndoc sêmbö tali.”

34 Ma Yisu ô yom ma sôm têtj nac, “Lau têtj dindec-nga sem dau,

35 tigenj têtj têtj njambu-nga, lau nanj Anötö oc lic bu lau gitênj ma unj nac sa bu sêndöc tali yêc undambê, nanj oc sênem dau dom.

36 Ma oc tôm dom bu nac sêmbac ndu tiyham, bu nac oc sêmbö sêtôm anjela. Lau nanj Anötö unj sa sêndöc undambê, nanj oc sêti inj ndê balêkoc.

37 Ma Moses dau têtj asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem yom nanj inj to pi ndoc inj gêlic ya golom sa a danj. Têtj ndoc dinan inj sam Pômdau bu Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö, ma Jakob ndê Anötö.

38 Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau tötö dinan si Anötö? Anötö inj lau batê si Anötö dom, inj lau tali si Anötö, bu lau honj si njahu sêmbö tali-nga yêc Anötö.”

39 Lau †Skraib natô sêngô Yisu ndê yom dau ma sêsôm, “Kêdôhônj-waga, am nem yom njayham!”

40 Ma tinjambu lau sêtöc dau bu sêkênj gêndac têtj Yisu tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)*

41 Ma Yisu sôm têtj nac, “Bocke ma lau sêsôm bu Mesaya inj Dawid ndê Atu?”

42 Dawid dau to yom yêc Buku Wê-nga bocdec bu, ‘Anötö sôm têtj anej Pômdau, “Am ndöc aö amanj andô-nga,

43 e nditôm aö wakênj nem njacyo sêsôc am gahim njapu.” ’

44 Bocdinaŋ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke dec lau sêsôm bu Mesaya in Dawid ndê Atu?"

Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac

(Mat 23:1-7; Mak 12:38-40)

45 Ma yêc lau hoŋ dinaŋ si aŋgô-ŋga, Yisu sôm têt in ndê ngacsêŋomi,

46 "Ayob daôm napep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. Nac sêsôc ŋakwê balin ma sêŋsêlêŋ sêmbo malac lôm, bu nac atac whin bu lau sêtoc nac sa ma sêhê mwalêc nac. Nac atac whin bu sêndôc mala ŋamata-ŋga yêc lôm wê-ŋga, ma lau tiwaê si mala têt ndoc sêneŋ mwasin-ŋga.

47 Yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga, sêteŋ mbec balin, magoc têt ndoc lau sêlic nac dom, naŋ sêŋsau lauwê sawa bu sêŋgaho nac si andu su. Anötö oc êmatôc nac ma kêt ŋagêyô sac andô têt nac."

21

Awhê tuc daŋ kêt da danje

(Mak 12:41-44)

1 Yisu hôc tandô sa ma gêlic lau ti lêlôm sêkêt si da sip apa da-ŋga naŋ kalhac lôm dabuŋ ŋamakê.

2 Ma in gêlic awhê tuc ŋalôm sawa daŋ kêt awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-ŋga.

3 Ma in sôm, "Aö wasôm yomandô têt mac, bu yêc Anötö aŋgô-ŋga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kêt da hôc gêlêc lau hoŋ si da su.

4 Nahu bu lau ti lêlôm sêkêt si da, magoc nac si awa daêsam gacgeŋ yêc nac-ŋga. Tigeŋ awhê dindec in awhê ŋalôm sawa, ma in kêt in ndê gêt hoŋ ti da."

Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ Jerusalem-ŋga

(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)

5 Yisu ndê ngacsêŋomi ŋatô sêsôm yom pi hoc ŋayham-ŋayham ma gôlôn ŋayham naŋ lau ŋatô sêkêt bu sêŋgôlôn lôm dabuŋ. Magoc Yisu sôm,

6 "Ndoc oc meŋ sa, naŋ gêt ŋayham hoŋ naŋ kwahic dec mac alic yêc gameŋ dindec, naŋ oc niŋga. Nacyo oc

sêseŋ hoc hoŋ su, ma hoc daŋ oc ndôc hoc daŋ ŋahô tiyham dom."

Gêt wapac têt ŋambu-ŋga-ŋga

(Mat 24:3-14; 10:17-22; Mak 13:3-13)

7 Ma Yisu ndê ngacsêŋomi sêndac in, "Kêdôhônwaga, ŋawapac naŋ am sôm yom pi, naŋ oc hôc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gêt sake oc kêt puc yac bu têt dau meŋ kêt in?"

8 Ma Yisu sôm, "Ayob daôm napep bu lau sêŋsau mac dom. Lau daêsam oc sêmeŋ sênem aö aŋôn ma sêsôm, 'Aö Mesaya dau,' ma 'Têt dau meŋ kêt in.' Aŋkuc nac dom!

9 Ma têt têt mac aŋgô ŋawaê bu lau sic sin têt dau, me lau sêli dau sa, naŋ atôc daôm dom. Bu gêt hoŋ dinaŋ gic waê bu meŋ sa muŋ, magoc têt ŋambu-ŋga yêc dôŋ yêc."

10 Ma Yisu gic têt yom ma sôm, "Kin nom-ŋga oc sêkêt kisa dau, ma lau akêt gameŋ daŋ oc sêndic sin têt lau akêt gameŋ daŋ.

11 Tiyhê oc nem atu, ma têtôm ti gêmbac atu-tu oc sêhêc asê gameŋ ŋatô. Lau oc sêlic gêt dalô atu-tu yêc umboŋ, ma gêt atu-tu naŋ oc kôm nac sêtôc dau atu.

12 "Gêt ŋamata-ŋga, lau oc sêkêt kisa mac, ma sêkêc mac dôŋ. Tu mac akêt whin aö-ŋga, dec lau oc sêmatôc mac yêc lôm wê-ŋga, ma sêkêt mac andôc gapocwalô. Ma nac oc sêkêt mac alhac kin ti gôlinwaga aŋgô-ŋga bu sêmatôc mac.

13 Ndoc dinaŋ in mac nem têt bu asôm yom asê pi aö.

14 Ahêgo daôm tu yom asôm-ŋga dom,

15 bu aö dauŋ oc wanem mac sa, ma wakêt yom ti gauc têt mac. Ma mac nem nacyo oc sêtôm dom bu sêô mac nem yom me sêseŋ mac nem yom.

16 Dinami ti damami, ma asidôwai ma silip naŋ sêkêt whin dom, naŋ oc sêhoc mac nem lau ŋatô asê, ma sêndic ŋatô ndu.

17 Tu aö-ŋga dec lau hoŋ oc sêtêc mac.

18 Tigeŋ Anötö oc yob mac e nem kêclauŋ ŋandô daŋ niŋga dom.

¹⁹ Magoc alhac nanga ma ahu aö sin dom, ma Anötö oc kôc mac sa andöc tamli napan yêc undambê.”

Nawapac gameñ Judia-nga
(*Mat 24:15-28; Mak 13:14-23*)

²⁰ “Têñ ndoc mac alic lau sin-nga sêngihi Jerusalem ahuc, nan dec anyalê bu nasawa sauñ ma nac oc sêsen malac atu dau su.

²¹ Têñ ndoc dinañ, mac lau nan ambo gameñ Judia-nga nan alhö ngahô api gameñ lôc-nga andi. Lau nan sêmbu Jerusalem, nan sêhu malac dau sin, ma lau nan sêmbu gameñ namakê-nga nan sêsôc malac atu dau tiyham dom.

²² Yom hon nan lau propet sêhoc asê gwanan pi ngâyô nan oc tap lau nom-nga sa, nan oc nandô sa têñ têt dinañ.

²³ Oyaê. Lauwhê nan daê ma lauwhê nan sêkên su têñ balêkoc, nan oc sêtap nawapac atu sa têñ têt dinañ. Nawapac atu oc hôc asê nom, ma lau Israel-nga oc sênsahê nacyo si atac nandê.

²⁴ Lau gameñ apa-nga oc sêndic lau Israel-nga natô ndu na bien balin, ma sêngaho natô su ma sêwê nac sêtên lau apa si gameñ sêndi sêtôm lau gapocwalô-nga. Anötö kêmatiñ têt bu lau gameñ apa-nga sêngwiniñ lau Jerusalem-nga, ma nac oc sêkôm e têt dau pacndê.”

Namalac ndê Atu ndê bêc mbu men-nga

(*Mat 24:29-36; Mak 13:24-31*)

²⁵ “Lau oc sêlic gên dalô ac-nga ti ayô-nga ma tata-nga. Ma yêc nom, gwêc oc li dau sa atu, ma kôm lau si gauc ênsôn ma nalôm nawapac atu.

²⁶ Gên ti naclai nan sêlhac umbon oc wiwic sa, ma tu dinañ-nga lau oc sêtöc dau e nac tagôlô ma sêhêgo dau tu gên bocke nan oc hôc asê nom-nga.

²⁷ Têñ ndoc dinañ lau oc sêlic Namalac ndê Atu mbu men ndöc dao nahô ti naclai ma nawasi atu.

²⁸ Têñ ndoc gên kain dinañ bu men sa, nan atisa ma tamtac, bu mac nem ndoc bu atap Anötö ndê mwasiñ

nem mac si-nga na-nandô sa, nan men kêpiñ.”

²⁹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan bocdec, “Gauc nem a lan ma a natô.

³⁰ Têñ ndoc mac alic nalauñ wakuc bu lêc, nan mac anyalê bu ndoc ac-nga men kêpiñ.

³¹ Ma bocdinañ têñ ndoc mac alic gên nan aö gasôm yom pi, nan hôc asê, dec anyalê bu ndoc men kêpiñ bu Anötö ndê gôlin men sa tiawê.

³² Yomandô! Lau têt dinañ-nga oc sêmbac ndu dom e gên hon dinañ hôc asê.

³³ Undambê ti nom oc niñga, tigen aneñ yom dan oc niñga dom.”

Danem ali

³⁴⁻³⁵ Ma Yisu sôm, “Oc têt dom bu namalac dan êñlêc bêc nambu-nga dau. Bocdinañ dec amasan daôm napep ma anem ali. Ayob bu anôm gên êniñ mac-nga ma aneñ gên nawahô me apô sim daôm tu nawapac nom-nga êñlêc dom, bu mboe gên dau oc hê nem gauc dôñ têñ têt bêc nambu-nga dau men sa. Bu bêc dau oc hôc asê mac ngahô, têt bôc dan sip akô sep eñ.

³⁶ Anem ali ma atên mbec bu Anötö kêñ licwalô têñ mac bu nawapac hon nan oc sêhoc asê, nan ku mac dulu dom, ma bu mac oc atôm bu alhac Namalac ndê Atu anğô-nga ti mayam pac.”

³⁷ Têñ nasawa dinañ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuñ nabatêmdö têñ acsalô, ma in sa gi yêc Lôc Olib têñ ôbwêc.

³⁸ Têt bêt hon lau daêsam sêtên lôm dabuñ si têñ bêbêc ganduc, bu nac atac whiñ bu sêngô Yisu ndê yom.

22

Judas sôm tidôn bu hoc Yisu asê
(*Mat 26:14-16; Mak 14:10-11*)

¹ Lau Israel si †Mwasiñ Bolom Yist Mba-nga nan lau sêsam bu Mwasiñ Pasowa-nga, nan men kêpiñ.

² Ma dabuñsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga sênsalê lêt bu sêndic Yisu ndu gelec, nahu bu sêtöc lau.

3 Têñ ndoc dinan Sadan sip Judas ndê ñalôm. In ñgac nan sêsam bu Iske-riot, ma in ñgacsêñomi 12 si dan.

4 In têtñ dabuñsiga atu-tu ti lau sin-nga nan sêyob lôm dabuñ, nan gi, ma ñac sem yomgalôm pi lêtñ tu Judas hoc Yisu asê têtñ ñac-nga.

5 Goc ñac atac ñayham, ma sêsôm tidôn bu sênemli in ña mone.

6 Judas gôlôc ma kêsâlê ndoc bocke nan lau daêsam oc sêmbo sêwhin Yisu dom, dec oc tòm bu in hoc Yisu asê.

Yisu ndê ñgacsêñomi sêmasan Mwasin Pasowa-nga

(Mat 26:17-19; Mak 14:12-16)

7 Mwasin Bolom Yist Mba-nga ñabêc nan lau Israel sic domba Pasowa-nga ndu, nan men hóc asê.

8 Ma Yisu kêkin Pita lu Jon ma sôm, “Amlu andi ma amasan Mwasin Pasowa-nga bu danen.”

9 Ma sêndac in, “Am tac whin bu alu amasan Pasowa yêc nde?”

10 Ma Yisu sôm têtñ inlu, “Asôc Jerusalem andi, ma amlu oc atap ñgac dan sa, nan hóc bu lôñ dan. Ankcuc in atên in ndê ñadau ndê andu andi,

11 ma asôm têtñ andu ñadau, ‘Alu mba kêdôhônwaga ndac am pi ñalôm ñacleñ-nga, bu in ti ndê ñgacsêñomi bu sênen Mwasin Pasowa-nga yêc am nem andu.’

12 Ma in oc tôc ñalôm atu dan yêc andu dau ñahô-nga têtñ amlu. Tebo ti gêtñ hon tu yac danen Mwasin Pasowa-nga yêc ñalôm dinan, goc amlu amasan gêtñ yêc ñalôm dinan.”

13 Goc inlu sêsôc Jerusalem si ma sêtap gêtñ hon sa gitôm Yisu sôm têtñ inlu, ma sêmasan mwasin Pasowa-nga.

Yisu gic hu Mwasin Dabuñ

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-26)

14 Têtñ ôbwêc dinan, Yisu ndôc tebo whin lau aposel bu sênen Mwasin Pasowa-nga.

15 Ma in sôm têtñ ñac, “Ñasawa saun aô oc wahôc ñandê atu, magoc aô atac whin bu wanen Mwasin Pasowa-nga dindéc wawhin mac mun.

16 Bu aô wasôm têtñ mac, aô wanen Mwasin Pasowa-nga tiyham dom e Anötô ndê gôlin men sa tiawê, ma Pasowa dau ña-ñandô men sa.”

17 Goc in kôc laclhu wain-nga dan, gêm danje ma sôm, “Akôc ma akên lom têtñ daôm.

18 Aô wasôm têtñ mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e Anötô ndê gôlin men sa tiawê.”

19 Ma in kôc bolom, gêm danje ma pô kôc, goc gic sam têtñ ñac ma sôm, “Aô nen ñandô dau dec, nan gakên tu mac-nga. Anen gêtñ dindéc tu bu gauc nem aô-nga.”

20 Nac sen gêtñ pacndê, goc ñalên tigen in kôc laclhu wain-nga dan ma sôm, “Laclhu dindéc ti dôhôn pwac wakuc anen dac-nga, nan wakêc sin tu mac-nga.

21 Tigen angô! Ngac nan bu hoc aô asê, nan gêtñ gêtñ ndôc tebo whin aô.

22 Bu gêtñ nan oc hóc asê Ñamalac ndê Atu, nan kêkuc lêtñ nan Anötô kêmasan gwanan su, tigen ñgac nan hoc aô asê, nan oc tap ñagêyô atu sa. Oyaê!”

23 Goc ñac hon sêndac dandi pi ñac si asa oc kôm gêtñ dau.

Asa ti ñgac ñamata-nga

(Mat 20:25-28; 19:28; Mak 10:42-45)

24 Ma têtñ ndoc dinan ñgac-sêñomi sêsen dau bu ñac si asa ti ñgac ñamata-nga.

25 Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Lau sambuc si kin sêtoc dau sa têtñ ñac si lau, ma lau nan sem gôlin lau, nan sêsam dau bu lau ñamata-nga.

26 Magoc mac ankcuc mêtê kain dinan dom. Mac nem asa in ñgac tiwaê, nan êngwinin dau ti ñgac waêmbe. Ma asa in ñgac ñamata-nga, nan ti ñgac akin ñambwa.

27 Mac gauc gêm bocke? Ngac nan ndôc tebo, ma ñgac nan gêm akin in, nan inlu si asa ti ñgac ñamata-nga? Yêc ñamalac angô-nga, ñgac nan ndôc tebo in ñgac ñamata-nga. Tigen aô gambo gawhin mac gitôm ñgac akin.

28 “Ndoc bocke nanj nawapac me kisa tap aö sa su, nanj mac ahu aö sinj dom.

29 Bocdinañ tinjambu aö wakêñ mac anem göliñ lau, gitôm Damañ kên ñaclai tu wanem göliñ-ñga sip aö dauñ amañ.

30 Ma mac oc aneñ ti anôm gêñ awhiñ aö yêc gameñ undambê-ñga, ma mac oc andöc pônj atu ma amatôc Israel si lau ñatoñ 12.”

*Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31)*

31 Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Saimon, Saimon, Sadañ ndac bu êñsahê mac nem akêñ whiñ bu gêñ ñandô me mba, gitôm lau sêwhê wit ñapa ti ñandô kôc.

32 Tigeñ aö gateñ mbec tu am-ñga Saimon, bu am oc hu nem kên whiñ sinj dom. Ma tinjambu têtêm am nem daôm kwi, nanj puc nem asidôwai dôñ.”

33 Dec Pita sôm, “Pômdau, tôm ñac sêkêñ hêclu dasôc gapocwalô, me sêndic hêclu ndu, aö wahu am sinj dom.”

34 Ma Yisu sôm, “Pita, aö wasôm têtêm am, ôbwêc dec am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tinjambu dalec oc tañ.”

Ngacsêñomi oc sêtap kisa sa

35 Goc Yisu ndac ñac, “Têtêm ndoc aö kakiñ mac asa a bu anem mêtê lau, nanj mac akôc talhi mone-ñga, ti gata, ma atapa dom. Têtêm ndoc dinañ mac apônnda daôm, me mba?” Ma ñac sêsôm, “Mba.”

36 Goc Yisu sôm, “Kwahic dec ma ndi, mac nem talhi mone-ñga me gata bu yêc, nanj akôc sa. Ma mac nem bienj baliñ bu mbasi, dec akêñ nem ñakwê awê-ñga têtêm lau sênemlhi, goc akôc ñawa ma anemlhi bienj baliñ danj.

37 Bu sêto yom danj yêc bocdec bu, ‘Sêlic inj gitôm lau sac si danj.’ Yom dau hêganônj aö, ma gic waê bu ñandô sa. Yomandô, yom nanj sêto pi aö, nanj oc ñandô sa.”

38 Ma ngacsêñomi sêsôm, “Pômdau lic! Bienj baliñ lu dec sêyêc.” Ma Yisu sôm, “Gitôm.”

*Yisu teñ mbec yêc Lôc Olib
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)*

39 Yisu ti ndê ngacsêñomi sêhu malac Jerusalem sinj, ma sêsa sêtêtêm Lôc Olib si. Têtêm daêsam su sêkac sa sêmbo gameñ dinañ.

40 Inj hôc asê ma sôm têtêm ñac, “Ateñ mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

41 Goc inj hu ñac sinj ma sa ñasawa sauñ gi, pônj haduc ma teñ mbec bocdec bu,

42 “Damañ, am bu tac whiñ, dec kôc laclhu nawapac-ñga dindec su yêc aö. Tigeñ êmkuc aneñ tac whiñ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiñ bu kôm.”

43 Ma añela undambê-ñga danj hoc dau asê têtêm inj, ma kôm inj licwalô sa.

44 Yisu pô sim dau ñandô, ma teñ mbec ñannga, ma inj ndê wahenj kêc sip nom gitôm dac.

45 Inj teñ mbec su, goc tisa ma mbu têtêm inj ndê ngacsêñomi gi, ma gêlic bu ñac sêyêc bêc sêyêc. Ñac si ñalôm nawapac kôm ñac kwapac.

46 Ma inj unj ñac sa goc ndac ñac, “Tu sake-ñga mac ayêc bêc ayêc? Atisa mac ateñ mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

*Sêkôc Yisu dôñ
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-52; Jon 18:1-11)*

47 Yisu sôm yom dau mbo, ma ngacsêñomi 12 si danj, nanj sêsam bu Judas, nanj hôc asê ma wê lau tonj atu sêwhiñ inj. Inj kêsêlêñ têtêm Yisu bu ñgutô inj,

48 magoc Yisu ndac inj, “Judas, bocke? Am bu ñgutô ñamalac ndê Atutu bu hoc inj asê, a?”

49 Lau nanj sêmbo sêwhiñ Yisu, nanj sêlic gêñ nanj bu hôc asê ma sêndac, “Pômdau, yac andic ñac ña bienj, a?”

50 Ma ñac si danj puc ndê bienj sa ma pa dabuñ-siga ñamata-ñga ndê ñgac akiñ ndê danjgalaun andô-ñga su.

51 Magoc Yisu sôm, “Akôm bocdinañ dom!” Ma inj kêmasec ñgac dau ndê danjgalaun, ma kôm inj ñayham sa.

52 Goc Yisu sôm têtêm dabuñsiga atutu ti lau bata, ma lau sinj sêyob lôm dabuñ-ñga, nanj sêmenj bu sêkôc inj

dôn, “Bocke dec mac akôc bien ti gên siñ-nga ma asa amen bu akôc aö dön gitôm ngac kan dan?”

⁵³ Tôm bêc hon aö gambo gawhin mac yêc lôm dabun ngamen, ma mac akôc aö dön dom. Tigen kwahic dec ti mac nem ndoc, ma naclai nasec-nga gêm gôlin mac.”

Pita sêc Yisu ahuc
(*Mat 26:69-75; Mak 14:66-72; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁵⁴ Nac sêkôc Yisu dön, ma sêwê in sêtên dabunsga namata-nga ndê andu si. Ma Pita kêkuc nac mbo ahê.

⁵⁵ Yêc dabunsga dau ndê andu natunlôm, lau natô sêkôm ya golom asê, goc sêndôc sêwhin dau ma sênsulu. Ma Pita gi ndôc sic whin nac.

⁵⁶ Awhê akin dan gêlic Pita ndôc ya nawê, goc tahê in ma sôm, “In ngac dindec in kêkuc Yisu whin.”

⁵⁷ Tig en Pita pa dau ma sôm, “Awhê! Aö kayalê in dom!”

⁵⁸ Nasawa sauñ ma namalac dan gêlic in ma sôm, “Am lau nan sênkuc in, nan si ngac dan!” Ma Pita ô yom ma sôm, “Am ngac, mba!”

⁵⁹ Acgatu nasawa dan men gi su, ma namalac dan tiyham sôm ti nannga, “Ngac dindec in kêkuc Yisu whin! Yomandô! Bu in ngac Galili-nga.”

⁶⁰ Magoc Pita sôm, “O ngac daôm! Aö kayalê yom nan am sôm, nan nahu dom!” In sôm yom dinañ mbo, ma mbac dalec tañ.

⁶¹ Ma Pômdau kac dau kwi ma tahê Pita, ma Pita gauc gêm yom nan Pômdau sôm têt in bocdec bu, “Ôbwêc dindec am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tinambu mbac dalec oc tañ.”

⁶² Goc in sa awê gi, ma tañ dau ndu.

Lau siñ-nga sêsu Yisu susu
(*Mat 26:67-68; Mak 14:65*)

⁶³⁻⁶⁴ Lau siñ-nga nan sêkôc Yisu dön, nan sic hu sêsu in susu. Sêkic in tandô ahuc na po, goc sêtap in ma sêndac, “Am bu propet, dec sôm asê bu asa dec tap am?”

⁶⁵ Ma sêpu in ti sêngwiniñ in na yom sac daêsam.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu
(*Mat 26:63-68; Mak 14:61-65*)

⁶⁶ Têt bêbêc ganduc lau bata Israel-nga, ma dabunsga atu-tu ti lau Skraib sêkac sa sêpitigen, ma sêkên Yisu kalhac nac ango-nga. Nac sêsôm têt in,

⁶⁷ “Am bu Mesaya dau, dec sôm têt yac!” Ma Yisu sôm têt nac, “Aö bu wasôm, dec mac oc akên whin aö dom,

⁶⁸ ma aö bu wakên gêndac dan têt mac, dec mac oc aö anen yom dom.

⁶⁹ Tigen, têt kwahic dec ma ndi, Namalac ndê Atu oc ndôc Anötö Naclai Nadau ndê amba andô-nga.”

⁷⁰ Ma nac hon sêsôm, “Bocdinañ, am sôm bu am Anötö ndê Atu, a?” Ma Yisu sôm, “Mac asôm solop bu aö dauñ dindec.”

⁷¹ Goc sêsôm têt dandi, “Yac dangô yom nan in dau sôm su. Dapônda yom dan tu tanngôlin pi in-nga dom.”

23

Pailot kêsû Yisu
(*Mat 27:11-26; Mak 15:2-15; Jon 18:29-19:16*)

¹ Goc lau hon dinañ sêtisa ma sêwê Yisu sêtên Pailot si.

² Ma nac sêngôlin yom pi in, ma sêsôm, “Ngac dindec gêli lau Israel-nga nalôm sa. In sôm bu lau sêkên takis têt Sisa dom, ma in toc dau sa ma sam dau bu Mesaya, kin nan lau Israel-nga sêkên bata.”

³ Goc Pailot ndac Yisu bocdec bu, “Am lau Israel-nga si kin, a?” Ma Yisu sôm, “Tôm nan am daôm sôm.”

⁴ Dec Pailot sôm asê têt dabunsga atu-tu ti lau hon, “Aö gatap ngac dindec ndê giso dan sa dom, bu tamatôc in pi-nga.”

⁵ Tigen nac sêsôm ti nannga, “In kêdôhôn lau ma gêli nac si nalôm sa yêc gamen Judia-nga hon. In gic hu yêc gamen Galili-nga ma kôm napan e men têt gamen dindec.”

Pailot kêkin Yisu têt Herod Antipas

⁶ Têt ndoc Pailot ngô yom dinañ, nan in ndac nac bu Yisu in ngac Galili-nga, me mba.

7 Ma in tap sa bu in ngac Galili-nga, dec kêkin in têt Herod gi. Herod in ngac nan gêm gôlin gameñ Galili-nga, ma in mbo malac Jerusalem têt têt dinan.

8 Têt têt Herod gêlic Yisu, nan in tac nayham atu, bu ñasawa baliñ su in tac whin bu lic in. In ngô ñawaê pi Yisu su, ma kêt bata bu lic in kôm gêt dalô dan.

9 In kêt gêndac daêsam têt Yisu, magoc Yisu ô yom dom.

10 Têt dinan dabunsigna atu-tu ti lau Skraib sêtisa ma sêngôlin yom pi in ti ñanga.

11 Goc Herod ti lau sin-nga sêsu Yisu susu ma sêngwiniñ in. Sêkêt in sôc ñakwê baliñ gitôm kin sêsôc, ma sêñkin in mbu têt Pilot gi.

12 Mun-nga Herod lu Pilot sêkêt kisa dau, magoc acsalô dinan inlu sêhê silip dandi.

Pilot bu êngapwêc Yisu

13 Pilot mbwêc dabunsigna atu-tu ti lau bata ma lau Israel-nga ñatô sêpitigen,

14 ma sôm têt ñac, “Mac akôc ngac dau atêt aô amen, ma asôm bu in gêli lau ñalôm sa. Aô kasahê in yêc mac anôm-nga, ma gatap sa bu yom nan mac angôlin pi in, nan ñahu mba.

15 Ma Herod bocdinañ, bu in kêkin in mbu têt yac meñ. Bocdinañ wasôm têt mac bu ngac dau kôm giso dan dom bu dandic in ndu.

16-17 Tu dinan-nga aô wakêt aneñ lau sêhi in ña sô, ma sêhu in sin lhô ndi.”

18 Magoc ñac sêmbwêc atu sêwhin dau bu, “Kôc in sa ma ndic in ndu! Ma hu Barabas sin têt yac.”

19 Barabas in ngac nan ndôc gapocwalô têt ndoc dinan, bu in kêtgilî lau bu sêndic sin, ma in gic lau ñatô ndu.

20 Magoc Pilot tac whin bu êngapwêc Yisu su, dec sôm yom ñanga tiyham bu nem ñac si ñalôm kwi.

21 Magoc ñac sêmbwêc yom ñapañ, “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!”

22 Goc Pilot sôm têt ñac tidim têt-nga, “Tu sake-nga? In kôm giso bocke? Aô gatap yom dan sa pi in dom, bu dandic in ndu. Bocdinañ aô wakêt aneñ lau sin-nga sêndic in ñamlic ñandê, ma wahu in sin.”

23 Tigen ñac sêmbwêc hêc ahuc ñapañ, bu sêndic in pi a gicso dau. Ma sêmbwêc yom dau e Pilot sôc ñapu.

24 In gôlôc ma sôm têt lau sin-nga bu sêkôm gitôm lau dau si yom.

25 Barabas, ngac sinjêlêc nan ndôc gapocwalô tu in gic lau ndu-nga, nan sêngapwêc in su tôm lau sêndac. Magoc Yisu, nan sêtec, nan Pilot kêkin in têt lau sin-nga bu sêndic in ndu.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

26 Ñac sêwê Yisu sêsa si, ma yêc señ sêtap ngac dan ñaê Saimon sa. In ngac malac Sairin-nga,* ma in kêsêlêñ mbo señ akêt gameñ ñamakê-nga bu têt Jerusalem ndi. Lau sin-nga sêkôc Saimon ma sêkêt in kêbalañ a gicso dau kêtuc Yisu.

27 Lau daêsam sêñkuc Yisu si, ma lauwhê ñatô sêwhin ñac, sêhu dangibo asê pi in ma sêtañ.

28 Goc Yisu kac dau kwi ma sôm têt ñac, “Mac lauwhê Jerusalem-nga, atañ aô dom! Tigen atañ tu daôm-nga, ma tu mac nem balêkoc-nga.

29 Bu ndoc ñawapac-nga oc meñ sa, nan mac oc asôm bu in gêt nayham bu lauwhê ñatô ñac lauwhê gapoc ma sêkôc balêkoc me sêkêt su têt balêkoc dom.

30 Têt ndoc dinan, lau oc tac whin bu lôc dan tip meñ ma êngatôc ñac si.

31 Gêt nan kwahic dec sêkôm têt aô, nan gitôm sêkêt ya gêt a batac. Bocdinañ ahêgo daôm pi gêt ñac oc sêkôm tinambu-nga, oc nditôm sêkêt ya neñ a basô.”

32 Lau sin-nga sêwê ngac sac lu sêwhin Yisu, bu sêndic inlu ndu sêwhin in.

33 Ñac sêsa si e sêhêc asê gameñ nan sêsam bu Ñakêcyha, ma yêc dinde

* 23:26: Sairin - malac dan nan yêc Not (North) Afrika.

ngac sic Yisu pi a gicso dau. Ma sic ngac sac lu sêpi a gicso sêwhiņ Yisu, dan kêgalên andô-ņga, ma dan kêgalên gasê-ņga.

³⁴ Têņ dinan Yisu ten mbec ma sôm, “Daman, suc anen ņacyo si sac kwi, bu ņac sênjalê gên nan sêkôm, nan dom.” Tinambu lau siņ-ņga sêpuc gapoc bu sêlic ņac si asa oc kôc Yisu ndê ņakwê.

³⁵ Lau daêsam sêlhac ma tahê Yisu, ma lau bata Israel-ņga bocdinan. Sêlhac ti sem tô in ma sêsôm, “In gêm lau ņatô sa. In bu Mesaya nan Anötö kêyalin sa, nan nem dau si man.”

³⁶ Ma lau siņ-ņga sêtigasuc ma sêsu in susu boc-dinan. Sêkên wain ņamakic tên in,

³⁷ ma sêsôm, “Am bu lau Israel-ņga si kin, nan goc nem daôm si.”

³⁸ Ⱥac sêto yom kalhac in ndê a gicso dau ņahô, nan sôm, ‘Lau Israel-ņga si Kin dindéc.’

³⁹ Ngac sac dan nan kêgalên a gicso dau kêpin Yisu, nan su in susu ma sôm, “Am Mesaya dau, a? Bocdinan dec nem daôm si, ma nem alu si awhin!”

⁴⁰ Tigen ngac sac tilu-ņga hec yom in, ma ndac, “Am töc Anötö, me mba? Yac lau tö dakôc ņagêyô tigen.

⁴¹ Hêclu dakôc ņagêyô solop, bu hêclu dakôm sac. Magoc ngac dindéc kôm giso dan dom.”

⁴² Goc in sôm tên Yisu, “Yisu, tên ndoc am ndöc nem pôn kin-ņga, nan gauc nem aö.”

⁴³ Ma Yisu ô yom ma sôm tên in, “Aö wasôm yomandô tên am bu acsalô lec am oc ndöc †Paradais whin aö.”

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-39; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Tên ac kalhac lhu, ņasec gêm gameņ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-ņga,

⁴⁵ bu ac gêm ganduc. Ma po balin nan kêgalên lôm dabun ņalôm, nan dau kic gi lu.

⁴⁶ Tên ndoc dinan Yisu mbwêc awha atu ma sôm, “Daman, aö gakên

anen gatun sip am amam!” In sôm yom dinan su, goc mbac ndu.

⁴⁷ Ngac bata siņ-ņga gêlic gên hon dinan, ma kêpin Anötö ma sôm, “Yomandô! Ngac dindéc in ngac gitên!”

⁴⁸ Ma lau daêsam nan sêkac sa su bu sêlic lau siņ-ņga sic Yisu pi a gicso dau, nan sêlic gên hon dinan e kôm ņac si ņalôm ņawapac, dec sêndahin ņasu ma sêlhô si.

⁴⁹ Ma lau hon nan sênjalê Yisu, ma lauwhê nan sênkuc in akên gameņ Galili-ņga, nan sêlhac ahê ma sêlic gên dinan.

Josep kêņ Yisu ndê ņamlan yêc hoc ņasun

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Ngac dan mbo, nan ndê ņae Josep. In ndê malac Arimatiya yêc gameņ Judia-ņga, ma in ngac ņayham ma gitên nan kêņ bata Anötö ndê gôlin bu men sa tiawê. In lau †Sanedrin-ņga si dan, tigen in ņalôm whin yom nan ņac sêkic pi Yisu bu sêndic in ndu, ti gên nan sêkôm tên in, nan dom.

⁵² Tên telha dinan in tên Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ņamlan.

⁵³ Goc in kôc in su yêc a gicso dau, kêpan in ņa po ņayham dan, ma kêņ in yêc sêhôn dan. Lau sêlên sêhôn dinan gwanan su yêc hoc dan ņalôm, ma sêkên ngac batê dan yêc sêhôn dau mun su dom.

⁵⁴⁻⁵⁵ Lauwhê nan mun-ņga sênsêlên sêwhin Yisu tên ndoc in men akên gameņ Galili-ņga, nan sênkuc Josep si, ma sêlic sêhôn dinan ti gameņ nan Josep kêņ Yisu ndê ņamlan yêc nan. Tigen béc dinan in lau Israel si béc sêmasan dau tu sêlic om-ņga, ma ndoc Sabat-ņga men kêpin.

⁵⁶ Bocdinan lauwhê dinan sêmbu sêtên si andu si, ma sêmasan bu ņamalu ti gên ņatô bu sênem oso Yisu. Ma tên béc Sabat-ņga, ņac sênwhan dau tôm yomsu Sabat-ņga sôm.

24

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-13)

¹ Sabat meñ gi su, ma têt wake ñabêc ñamata-nga, goc lauwhê dinañ sêti têt bêtêc ganduc. Sêkôc gêt ñamalu nañ sêmasañ su, ma sêsa sêtêt sêhô dau si.

² Ma sêlic bu hoc atu nañ Josep kêpi gi tiñ sê awha, nañ ndöc ñamala dom.

³ Dec sêsôc si, magoc sêtap Pômdau Yisu ndê ñamlañ sa dom.

⁴ Sêlhac ma sêhêdaê, ma ñgac lu ti ñakwê ñawasi atu, sêhoc dau asê ma sêlhac sêwhiñ ñac.

⁵ Dec lauwhê sêtöc dau, ma sêwec añgô andô têt nom. Ma ñgac lu sêsôm têt ñac, “Tu sake-nga mac añsalê in nañ mbo tali, yêc lau batê si mala?”

⁶ In mbo lec dom, in tisa su. Gauc nem yom nañ in sôm têt mac muñ su, têt têt in mbo gameñ Galili-nga.

⁷ In sôm bu lau oc sêhoc ñamalac ndê Atu asê ma sêkêt in sip lau sac si amba, ma ñac oc sêndic in pi a gicso dau, ma têt bêt titö-nga in oc tisa tiyham.”

⁸ Goc lauwhê dinañ gauc gêm yom nañ Yisu sôm muñ su.

⁹ Ma ñac sêhu sêhô dau siñ ma sêmbu sêtêt Jerusalem si, ma sic miñ yom hoñ dinañ têt ñgacsêñomi 11, ma têt lau hoñ nañ muñ-nga sêñkuc Yisu.

¹⁰ Lauwhê dau si ñaê bocdec. Maria Magadala, Joana, ma Jems dinda Maria, ma lauwhê ñatô sêwhiñ. Ñac sic miñ têt lau aposel,

¹¹ magoc aposel sêñgô yom dau gitôm yom ñambwa, ma sêkêt whiñ dom.

¹² Goc Pita tisa ma kêt têt sêhô gi. In wec bu tôc gwaniñ sêhô ñalôm, dec in gêlic po ñambwa nañ yêc. Goc in kôlhö gi ma gauc gêm yom daêsam pi gêt hoñ dinañ.

Yisu hoc dau asê têt ñgacsêñom lu

¹³ Têt bêt tigeñ dinañ ñgac-sêñom lu sêñsêlêt sêmbu señ bu sêtêt malac Emeyas sêndi. Señ akêt Jerusalem têt Emeyas, nañ ñasawa gitôm kilometa 11.

¹⁴ Inlu sem yomgalôm têt dandi, pi gêt hoñ nañ hêc asê têt têt dinañ.

¹⁵ Sêñsêlêt ti sem yomgalôm sêmbu, ma Yisu dau meñ kêsêlêt whiñ inlu.

¹⁶ Tigeñ Anötö kôm inlu tandô ñalêt kain dan sa, dec sêñyalê in dom.

¹⁷ Ma in sôm têt inlu, “Yom bocke dec amlu asôm têt daôm ma añsêlêt ambo señ?” Goc inlu sêkwê döñ sêlhac, ma sêwec.

¹⁸ Ma inlu si dan nañ sêsam bu Kliopas ô yom ma sôm, “Ñacleñ hoñ nañ sêmbu Jerusalem têt têt dindec, nañ sêñyalê gêt nañ hêc asê. Bocke dec am kêtalê dom?”

¹⁹ Ma Yisu ndac, “Gêt sake?” Ma sêsôm têt in, “Gêt nañ hêc asê Yisu Nasaret-nga. Ñgac dau in propet dan, ma in kôm gêt ma sôm yom ti ñaclai atu yêc Anötö ma ñamalac hoñ añgô-nga.

²⁰⁻²¹ Ma yac akêt batan su, bu mboe in Mesaya nañ Anötö oc êñkiñ bu êñgaho lau Israel-nga su yêc lau Rom-nga amba. Tigeñ yac mba dabuñ-siga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêkêt in têt lau Rom-nga bu sêmatôc in, ma ñac sêkic yom bu in mbac ndu, ma sic in pi a gicso dau. Gêt hoñ dinañ hêc asê in, ma kwahic dec bêt tö giñga su.

²² Ma bêtêc lec yac mba lauwhê ñatô sêsôm yom nañ kôm yac hoñ asö. Têt bêtêc ganduc, ñac sêtêt sêhô si,

²³ magoc sêtap in ndê ñamlañ sa dom. Sêmbu sêmeñ, ma sêsôm bu añela sêhoc dau asê têt ñac, ma sêsôm têt ñac bu Yisu mbo tali.

²⁴ Lau ñatô nañ sêmbu sêwhiñ yac, nañ sêsa sêtêt sêhô si, ma sêtap gêt hoñ sa tôm lauwhê dau sêsôm, magoc sêlic Yisu dom.”

²⁵ Goc Yisu sôm têt inlu, “O mac lau! Mac nem gauc sa dom. Lau propet sêhoc yom asê pi gêt hoñ dinañ gwanañ su, magoc mac akêt whiñ gwalec!”

²⁶ Sêhoc yom asê ma sêsôm bu Mesaya gic waê bu hêc ñawapac hoñ dinañ, ma tiñambu tap in ndê ñawasi sa.”

²⁷ Ma Yisu whê inlu si gauc sa pi yom hoñ nañ Moses ti lau propet sêto

hêganônj inj, e inj whê Anötö ndê yom honj nanj sêto gwananj pi inj, nanj sa têtj injlu.

²⁸ Njac sêsunj sa malac Emeyas, ma Yisu kôm bu hu injlu sinj, ma ênsêlên gacgej ndi.

²⁹ Magoc sêtej inj ti njanga, ma sêsôm, “Mbo whinj alu, bu ac pacndê ma saunj oc ôbwêc sa.”

³⁰ Dec Yisu sôc malac dau gi, bu mbo whinj injlu. Ma têtj ndoc sêndöc sic bu sêne j gêtj, nanj Yisu kôc bolom sa, gêm danje ma pô kôc, goc kêj têtj injlu.

³¹ Ma injlu si tandô njawa sa, dec sênjalê inj. Ma njagahô ej Yisu anjô mba.

³² Ma injlu sêsôm têtj dandi, “Yomandô. Têtj ndoc inj sôm yom têtj hêclu yêc se j, ma whê Anötö ndê yom nanj sêto yêc, nanj sa, dec kôm hêclu ne j njalôm kac hêclu njandô.”

³³ Goc injlu sêtisa njagahô, ma sêlhô sêmbu sêtêj Jerusalem si. Ma sêtap njacsênjomi 11 sa, ti lau njatô nanj sêmbu sêwhinj njac.

³⁴ Ma njacsênjomi sêsôm têtj injlu, “Pômdau tisa yomandô, ma inj hoc dau asê têtj Saimon!”

³⁵ Goc injlu sic minj yom pi gêtj nanj hôc asê yêc se j, ma bu injlu sênjalê Yisu têtj ndoc inj pô bolom kôc.

Yisu hoc dau asê têtj sênjomi honj

³⁶ Sêsôm yom dinanj sêmbu, ma Yisu hoc dau asê ma kalhac njac anjô-njga, ma sôm têtj njac, “Yom malô whinj mac.”

³⁷ Njac sêsö ti sêtöc dandi njandô, bu njac gauc gêm bu sêlic njalau danj.

³⁸ Ma inj sôm têtj njac, “Tu sake-njga mac nem njalôm njawapac, ma gauc gêm yom daêsam?”

³⁹ Alic amanj ti gahinjapa, bu aô daunj dindéc. Amasec aô, ma alic. Njalau si njamsôm ti njakwa mbasi, magoc alic aô ne j.”

⁴⁰ Inj sôm yom dinanj, goc tôc amba ti gahinjapa têtj njac.

⁴¹ Njac atac njayham babalec, magoc njac gauc gêm yom daêsam, ma atac lulu bu gêtj nanj hôc asê, nanj gêtj njandô,

me mba. Goc inj ndac njac, “Mac nem gêtj danenj-njga ndöc?”

⁴² Ma sêkêj i tô danj nanj sêpec su, nanj têtj inj.

⁴³ Ma inj kôc su, ma gêtj yêc njac si anjô-njga.

⁴⁴ Goc inj sôm têtj njac, “Gauc nem bu aô gasôm yom têtj mac munj su, pi gêtj nanj kwahic dec njandô sa. Têtj ndoc aô gambo gawhij mac, nanj gawhê sa bu gêtj honj nanj sêto pi aô yêc Moses ma lau propet si bapia tilhunj, ma yêc Buku Wê-njga, nanj gic waê bu njandô sa.”

⁴⁵ Ma inj whê njac si gauc sa pi Anötö ndê yom honj nanj sêto yêc.

⁴⁶ Inj sôm têtj njac, “Sêto yom pi Mesaya bu inj oc hôc njandê atu ma mbac ndu, ma têtj bêc titô-njga inj oc tisa ma mbo tali tiyham.

⁴⁷ Ma sêto bu lau oc sênem mêtê tu inj ndê njê-njga, ma sêsôm têtj lau bu sêkac si njalôm kwi, dec Anötö oc suc njac si sac kwi. Njac oc sêndic hu sênem mêtê dau yêc malac Jerusalem, ma tinjambu mêtê dau oc sa têtj lau gamej apa-njga honj.

⁴⁸ Gêtj honj dindéc mac alic gatô su, dec oc ahoc yom njandô asê pi gêtj dau awhij.

⁴⁹ Ma alic! Aô oc wakêj gêtj nanj anej Damanj gic bata su, nanj têtj mac. Bocdina nj ambo malac dindéc e Anötö kêj inj ndê njac lai nem mac ahuc.”

Yisu pi undambê gi

⁵⁰ Tinjambu Yisu wê njac sêsa sêtêj gamej nanj yêc kêpij malac Betani si. Yêc dinanj inj hôc amba sa, ma gêm mbec njac.

⁵¹ Ma têtj têtj inj gêm mbec njac mbo, nanj inj hu njac sinj, ma Anötö kôc inj sa pi undambê gi.

⁵² Dec njac sêpônj haduc ma sêmpinj inj. Ma sêlhô sêmbu sêtêj Jerusalem si ti atac njayham atu.

⁵³ Ma tôc bêc honj, sêkac sa sêmbu lôc dabunj njabatêmdö, ma sêhoc Anötö ndê waê asê.

Jon ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Jon in Yisu ndê ñgacsêñomi 12 si dan, nan kêsêlêñ whin Yisu ma mbo whin in tòm in ndê bêc mbo nom-nga hon, ma bocdinañ dec ngô yom hon nan in kêdôhôn ma gêlic gwelen nan in kôm. Yêc 13:24, 19:26, 20:2 ma 21:7, Jon to yom pi ñgacsêñom dan, nan Yisu atac whin ñandô. Lau daêsam sêñyalê bu yom dau hêganôn Jon dau, magoc in tec bu tõe dau tiawê.

Lau ñatô sêsam Jon ndê bapia bu 'Buku Gêñ Dalô-nga,' bu in to yom pi gêñ dalô atu-tu nan Yisu kôm. In to yom pi gêñ dalô hon nan Yisu kôm, nan dom. In to yom pi gêñ nan bu whê Yisu sa bu Mesaya nan Anötö gic bata bu êñkin têt in ndê lau Israel-nga. Jon dau whê ndê bapia ñahu sa bocdec bu:

Yom pi gêñ dalô dindéc, nan yêc tu bu mac asam ma akêñ whin bu Yisu in Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akêñ whin in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap sen ambo tamli-nga sa. (20:31)

Jon sam Yisu bu Anötö ndê Yom Dau nan mbo titêm-titêm, nan men ti ñamalac. In mbo whin Damba Anötö têt ñamata-nga, ma in Anötö dau (1:1). Bocdinañ lau nan sêñyalê Yisu tidôn, nan gitôm sêñyalê ti sêlic in Damba dau whin (1:18; 8:19; 14:7). Jon tac whin bu lau nan sêsam in ndê bapia sêtap sen dandöc tanli-nga sa. Ma sen dau datap sa yêc Yisu tawasê, tòm yom nan Yisu sôm pi dau, ma Jon to yêc (14:6) bocdec bu:

Aö tanwasêñ gati sen bu ñamalac sêtên Daman sêndi, ma sen dan yêc dom.

Yisu Kilisi Nahu

¹ Têt têt ñamata-nga nom sambuc dindéc mbasi, nan Yisu nan dasam

bu Yom Dau, in mbo. In mbo whin Anötö, ma in Anötö dau.

² In mbo whin Anötö têt têt ñamata-nga.

³ Gêñ hon nan yêc, nan in dau kêt, ma gêñ dan hóc asê ña lêt dan dom.

⁴ Yac nen dambo tanli ñahu in dau, ma in dau ti ñamalac nom-nga si Ñawê.

⁵ Ñawê dau pô gamen ñasec, ma ñasec gitôm dom bu kôm ñawê dau ahuc.

⁶ Anötö kêtin ñgac ahen-nga dan men, nan ndê ñaê Jon.

⁷ In men bu hoc yom ñandô asê pi Ñawê dau, tu bu lau hon nan sêngô in ndê yom, nan sêkêt whin Ñawê dau.

⁸⁻⁹ Jon in Ñawê dau dom, tigen in men bu hoc yom asê pi Ñawê ñandô dau, nan oc men êñkuc in bu pô ñamalac hon.

¹⁰ Nom sambuc dindéc Anötö kêt ña in, tigen têt ndoc in hóc asê, nan lau nom-nga sêñyalê in dom.

¹¹ In ti nom sambuc dindéc ñadau, magoc têt ndoc in men, nan in ndê lau Israel-nga sêköt in sa dom.

¹² Magoc lau hon nan sêköt in sa, ma sêkêt whin in, nan Anötö gêlic ñayham ma kôt ñac sa sêti in ndê balêkoc.

¹³ Sêti in ndê balêkoc ña lêt tòm lau nom-nga si lêt sêkwê balêkoc asê-nga dom, me tu ñamalac dau si gauc gêm me atac whin-nga dom. Mba! Anötö dau kôm ñac sêtihakuc dec sêti in ndê balêkoc.

¹⁴ In nan dasam bu Yom Dau sip nom men ti ñamalac, ma mbo whin yac. In men akêt Damba Anötö, ma Damba ndê mwasiñ ti yom ñandô gêm in ahuc. In Anötö ndê Atu tigen, dec wêkain ñaclai ti ñawasi atu, ma yac alic in ndê ñaclai ti ñawasi dau, nan su.

¹⁵ Jon hoc yom asê pi in gwanan su bocdec bu, "Ñgac dan oc êñkuc aö, nan hóc gêlêc aö su, ñahu bu in mbo wandêc su mbo." Ma têt ndoc in hóc asê, nan Jon sôm bu, "In ñgac dau dinañ dec gahoc yom asê pi in gwanan su."

¹⁶⁻¹⁷ Mun-nga Anötö kêmwasin lau Israel-nga ña yomsu nan in kêt têt

Moses. Magoc kwahic dec Yisu Kilisi men, ma Anötö ndê mwasiñ gêm in ahuc sambuc, dec yac hon datap mwasiñ ti yom nandô sa hôc gêlêc su, yêc Yisu.

¹⁸ Namalac dan gêlic Anötö su dom. Magoc in ndê Atu tigen Yisu †Kilisi, nan mbo kêpin Anötö dau, in dau in Anötö, nan sip nom men ti namalac, ma whê Damba Anötö sa têng yac, dec tanyalê in.

Lau sêndac bata Jon, Ngac Kêku Lau-nga

¹⁹⁻²⁰ Têng ndoc Jon kêku lau mbo, nan lau bata Israel-nga sêngkin †dabuñsiga natô ti lau †Liwai natô akên Jerusalem sêtêng in si, ma sêndac in bu, “Am asa?” Jon sêc yom dan ahuc dom, in sôm yom yêc awê bu, “Aô †Mesaya dom.”

²¹ Dec nac sêndac in, “Bocdinañ dec am asa? Am Elaija, a?” Ma in sôm, “Mba!” Goc sêndac, “Am propet gitôm Moses nan Anötö gic bata bu ênkin men, a?” Ma in sôm, “Mba!”

²² Bocdinañ sêsôm têng in, “Dec sôm daôm asê têng yac bu am asa. Yac bu akên nawae têng lau nan sêngkin yac amen nan.”

²³ Jon ô nac si gêndac na propet Aisaya ndê yom dan, ma sôm, “*Namalac nan ta yom yêc gameñ sawa bu, ‘Amasan Pômdau ndê sen tisolop,’* nan aô daun dec.”

²⁴ Lau Palêsai natô sêmbo sêwhin lau nan lau bata sêngkin sêtêng Jon si.

²⁵ Sêngô Jon ndê yom dau, dec sêndac in bocdec bu, “Am daôm sôm bu am Mesaya dom, ma bu am Elaija dom, ma propet atu dau dom. Ma bocke dec am kêku lau mbo?”

²⁶⁻²⁷ Ma Jon sôm, “Aô dec kaku lau na bu, magoc ngac dan oc ênkuc aô, nan hôc gêlêc aô su. Aô dec ngac nambwa, gitôm dom bu wati in ndê ngac akin bu wangapwêc in ndê atapa nawalô. Ngac dau kwahic dec mbo mac nalhu, magoc mac anyalê in dom.”

²⁸ Jon kêku lau mbo malac dan naê Betani, nan yêc Bu Jordan nandanja

mbu têng ac pi-nga. Ma gêng hon dinañ hôc asê yêc gameñ dinañ.

Yisu in Anötö ndê Domba

²⁹ Bêc dan tiyham ma Jon gêlic Yisu kêsêlêng têng in men, ma sôm, “Alic ngac dê! In †Anötö ndê Domba, nan Anötö kêñ bu kôc namalac si sac su.

³⁰ In ngac dau nan aô gasôm yom pi in mun su, bu ngac dan oc ênkuc aô men, nan hôc gêlêc aô su, bu in mbo wandêc su mbo.

³¹ Mun-nga aô daun neñ gauc sa pi in dom, tigen kwahic dec aô gameñ kaku lau na bu, tu bu watôc in asê têng lau Israel-nga.”

³²⁻³³ Jon sôm yom dinañ su, goc gic têku yom ma whê yom sa bocdec bu, “Yomandô. Mun-nga aô daun neñ gauc sa pi in dom, tigen Anötö nan kêkin aô bu wanke lau na bu, nan sôm têng aô bu, ‘Am oc lic Nalau Dabuñ sip têng ngac dan men. Ma ngac dau dinañ oc ênku lau na Nalau Dabuñ.’ Tinambu aô galic Nalau Dabuñ gêm balusi angô ma sip akên undambê têng ngac dindec men ma mbo whin in.

³⁴ Aô tanôn galic gêng dinañ hôc asê ngac dau su, ma tu dinañ-nga kwahic dec gahoc yom asê pi in, ma gasôm asê têng mac bu in Anötö ndê Atu.”

Yisu ndê ngacsêñomi namata-nga

³⁵ Nagalansê Jon mbo bu dau nadali ma in ndê †ngacsêñom lu sêmbo sêwhin in.

³⁶ Yisu kêsêlêng men, ma Jon tahê in ma sôm, “Kec, Anötö ndê Domba dê.”

³⁷ Têng ndoc ngacsêñom lu sêngô Jon ndê yom dinañ, nan sêhu in sin ma sêngkuc Yisu.

³⁸ Yisu kac dau kwi ma gêlic bu inlu sêngkuc in, dec ndac, “Bocke dec amlu anke aô?” Goc inlu sêsôm, “Rabai, am yêc nde?” (Naê †Rabai danem kwi bu ‘Kêdôhôn-waga.’)

³⁹ Ma in sôm, “Amen ma alic.” Goc inlu sêñsêlêng sêwhin in si, ma sêlic gameñ nan in yêc. Sêhêc asê têng telha, acgatu gitôm 4 kilok, ma bocdinañ dec sêmbo sêwhin in.

⁴⁰ Ngac lu nanj sêngô Jon ndê yom ma sênkuc Yisu, nanj si danj in Andru, Saimon Pita ndê asi.

⁴¹ Nagahô in gi tap dôwa Saimon sa, ma sôm têt in, “Yac atap †Mesaya sa su.” (Yom Mesaya dau danem kwi bu Kilisi.)

⁴² Goc in wê Saimon s a têt Yisu gi. Yisu tahê in ma sôm, “Am Saimon, Jon ndê atu. Kwahic dec aô wasam am bu Kepas.” (Njê dau* sem kwi sip Yom Grik bu Pita.)

Yisu kêgalêm Pilip lu Natanael sa

⁴³⁻⁴⁴ Têt njagalanjê Yisu tisa ma gi tap ngac danj njê Pilip sa. Pilip in ngac akêt malac Betsaida yêc gamej Galili-nga. Malac dau Pita lu Andru si malachu whin. Yisu gauc gêm bu têt Galili ndi, dec sôm têt Pilip, “Mwenj êmkuc aô.”

⁴⁵ Goc Pilip gi tap ngac danj njê Natanael sa, ma sôm têt in bu, “Mesaya nanj Moses ti lau propet sêto yom pi in munj su, nanj yac atap in sa su. In Josep ndê atu Yisu akêt malac Nasaret.”

⁴⁶ Natanael ngô su goc ndac, “Nasaret? Gêt njayham bocke oc menj akêt malac njambwa dinanj?” Dec Pilip sôm, “Mwenj ma lic.”

⁴⁷ Yisu gêlic Natanael têt in menj, ma sôm yom pi in bocdec bu, “Yomandô! In ngac Israel-nga nanj yom tasanj danj yêc in ndê njalôm dom.”

⁴⁸ Dec Natanael ndac in, “Am kêyalê aô njalêj bocke?” Ma Yisu sôm têt in, “Pilip mbwêc am dom enj, ma aô galic am ndôc a atu danj njahu.”

⁴⁹ Natanael ô yom ma sôm, “Kêdôhônjwaga, am Anötö ndê Atu. Am yac lau Israel-nga mba Kinj.”

⁵⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm têt in, “Aô gasôm bu galic am yêc a danj njahu ma tu dinanj-nga dec am kêt whin. Am oc lic gêt atu-tu hóc gêlêc in dinanj su.”

⁵¹ Ma inj gic têt yom ma sôm, “Yom njandô aô wasôm têt mac. Tinjambu mac oc alic undambê kac sa, ma

†Njmalac ndê Atu oc ti senj bu Anötö ndê anjela sêsip sêpi-nga.”

2

Yisu gêm bu kwi ti wain

¹ Bêc lu gi su ma lau yêc malac Kana nanj yêc gamej Galili-nga sêndê mwasi in tu ngac danj bu nem awhê-nga. Yisu dinda mbo whin njac, ma

² sêkêt ahên Yisu ti ndê njacsêjomi bu sênenj mwasi in dau sêwhin.

³ Ma lau senj ti sênôm gêt sêmbo e wain pacndê. Dec Yisu dinda sôm têt in bu, “Njaci wain pacndê su.”

⁴ Goc Yisu sôm têt in, “O awhê! Tu sake-nga am sôm têt aô? Anênj ndoc menj sa su dom.”

⁵ Tigenj Yisu dinda sôm têt lau akinj bu, “Gêt bocke nanj in bu sôm têt mac, nanj akôm.”

⁶ Yêc mwasi in dau njamala, lôj bu-nga 6 sêlhac. Lôj dinanj atu andô, tigenj-tigenj gitôm 100 lita, ma sic wê lau Israel-nga si mêtê sêngwasi in dau njawasi sa yêc Anötö anjô-nga.

⁷ Ma Yisu sôm têt lau akinj, “Akêt bu sip lôj honj dinanj e menjhu.”

⁸ Sêtac bu sip e menjhu su, goc in sôm têt njac, “Anjati sa ma akêt têt mwasi in njadau ênjahê.” Ma sêkôm gitôm in sôm.

⁹ Mwasin njadau kêsahê bu nanj Yisu gêm kwi ti wain, ma kêyalê dom bu menj akêt nde. Tigenj lau akinj nanj sêtac bu sip lôj, nanj dec sênjyalê. Mwasin njadau kêsahê su, goc mbwêc njac gêm awhê-nga menj, ma sôm têt in,

¹⁰ “Lau honj sêkêt wain njayham têt lau sênôm munj e tac njayham sa, goc sêkêt wain njambwa kêkuc. Tu sake-nga am kêgaminj wain njayham kalhac e tinjambu?”

¹¹ Yisu kôm gêt dalô njamata-nga dinanj yêc malac Kana, nanj yêc gamej Galili-nga. Gêt dau tôc in ndê njawasi ti njac lai asê, ma in ndê njacsêjomi sêkêt whin in.

* **1:42:** Njê ‘Kepas’ nanj Yisu kêt têt Pita, in Yom †Hibru danj, nanj danem kwi bu ‘hoc.’ Alic Yisu ndê yom yêc Mat 16:18.

12 Ma tiñambu Yisu lu dinda ma asii ti ngacsêñomi sêsip malac Kapenaom si, ma sêmbô bêc ñatô.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuñ
(Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)*

13 Têñ têtêm dinañ lau Israel-nga si om atu †Mwasin Pasowa-nga meñ kêpin. Tu dinañ-nga Yisu pi Jerusalem gi.

14 In hóc asê su, ma yêc lôm dabuñ ñabatêmdö, in gêlic lau sêhoñ makao ti domba ma balusi bu lau sênemlihi, ma lau ñatô sêndöc tebo bu sêo lau apa si mone ña lau Israel-nga si mone.

15 Dec in gêm bocbiñ wac ti po ma kêbulu ñac sêsa awê si, ma kêbulu makao ti domba sêwhiñ. Ma in tac lau sêo mone-nga si tebo sa, ma kêbalip ñac si mone babalip.

16 Goc in hec yom lau balusi-nga ma sôm têtñ ñac, “Akôc nem balusi dinañ asa awê andi! Damañ ndê andu yêc bu lau sênemlihi gêtñ sêmbô-nga dom. Mac akôm sac sambuc!”

17 Têtñ dinañ in ndê ngacsêñomi gauc gêm Anötö ndê yom dan nañ sêto yêc bocdec bu:

Aö neñ atac whiñ tu am nem andu-nga, mbô aö neñ ñalôm sa ñapañ.
[BW 69:9]

18 Ma lau bata Israel-nga sêndac Yisu ma sêsôm, “Asa kêtñ ñaclai têtñ am bu kôm gêtñ dinañ? Kôm gêtñ dalô dan bu tôc am nem ñaclai ñahu asê têtñ yac.”

19 Yisu ô ñac si awaha ma sôm, “Aseñ lôm dabuñ dindec su, ma aö oc wakwê sa tiyham nditôm bêc tö.”

20 Goc sêsôm, “Muñ-nga lau sêkôm gwelen sêkwê lôm dabuñ dindec-nga gitôm yala 46. Ma bocke dec am gauc gêm bu am gitôm bu kwê sa tôm bêc tö?”

21 Sêsôm yom dinañ bu ñac sênjalê dom bu lôm dabuñ nañ in sôm yom pi, nañ in dau.

22 T inambu, têtñ ndoc Yisu tisa akêtñ lau batê-nga, nañ in ndê sêñomi gauc gêm in ndê yom dinañ. Ma têtñ dinañ sêkêtñ whiñ yom nañ in sôm, ma sêkêtñ whiñ Anötö ndê yom nañ sêto yêc muñ su, pi in ndê mbac ndu ma tisa-nga.

23 Yisu mbo Jerusalem têtñ Om Pasowa-nga, ma lau daêsam sêlic gêtñ dalô hoñ nañ in kôm, dec sêkêtñ whiñ in.

24-25 Tigen Yisu kêyalê ñamalac si gauc ti yom hoñ nañ yêc ñac si ñalôm. In pônca ñamalac si yom pi dau dom. Ma tu dinañ-nga in whê dau sa sambuc têtñ ñamalac dan dom.

3

Yisu lu Nikodemas

1 Lau Israel si ñgac bata dan mbo Jerusalem, nañ ndê ñaê Nikodemas. In mbo lau †Palêsai si ton, ma in lau bata †Sanedrin-nga si dan whiñ.

2 Têtñ ôbwêc dan, Nikodemas têtñ Yisu gi, ma sôm têtñ in, “O Kêdôhônwaga. Yac alic gêtñ dalô hoñ nañ am kôm, dec anyalê bu am kêdôhônwaga dan nañ Anötö kêkin meñ. Ñahu bu Anötö bu mbo whiñ ñamalac dan dom, dec oc tôm dom bu ñamalac dau kôm gêtñ dalô gitôm nañ am kôm.”

3 Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtñ am. Ñamalac dan bu tiwakuc tiyham dom, dec oc tôm dom bu in mbo †Anötö ndê gôliñ ñapu.”

4 Goc Nikodemas sôm têtñ in, “Ñamalac andô dan oc tiwakuc ñalêñ bocke? Oc tôm bu sip dinda atac ñalôm ma dinda kôc in tiyham, me?”

5 Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom ñandô têtñ am. Ñamalac dan bu tiwakuc ña bu ma ña Ñalau Dabuñ dom, dec oc nditôm dom bu mbo Anötö ndê gôliñ ñapu.

6 Ñamalac sêkwê ñamalac asê, magoc Ñalau tigen g itôm bu kôm ñamalac dan tiwakuc ma kêtñ ñalôm wakuc têtñ in.

7 Aö gasôm têtñ am bu mac atiwakuc tiyham ña ñaclai undambê-nga mañ. Am sö tu yom dinañ-nga dom.

8 Mbu kêsêlêñ kêkuc Anötö ndê atac whiñ. Am gitôm bu ngô ñakêcsia, tigen am kêyalê mbu ñahu me mbu ñapwê dom. Ma Ñalau Dabuñ ndê gwelen kôm lau sêtiwakuc-nga, nañ kain tigen.”

⁹ Nikodemas ngô yom dinaŋ, dec ndac Yisu, “Aluê! Yom dinaŋ oc ɲandô sa ɲalêŋ bocke?”

¹⁰ Ma Yisu sôm, “Am lau Israel si kédôhôn-waga mêtê-nga daŋ, ma bocke dec am kêyalê yom dindec ɲahu dom?”

¹¹ Aô wasôm yom ɲandô têt am. Gêŋ naŋ aô ti lau naŋ sêŋkuc aô naŋ aŋyalê, dec yac asôm asê. Ma yac ahoc yom ɲandô asê pi gêŋ naŋ yac alic su. Magoc mac akôc yac mba yom sa dom.

¹² Aô gasôm yom têt mac pi gêŋ nom-nga, magoc mac akêŋ whiŋ dom. Ma aô bu wasôm yom têt mac pi gêŋ undambê-nga, dec oc akêŋ whiŋ ɲalêŋ bocke?

¹³ ɲamalac daŋ pi undambê gi bu êŋyalê gêŋ undambê-nga dom, tigen ɲamalac ndê Atu, naŋ sip akêŋ undambê meŋ, naŋ kêyalê.

¹⁴ Muŋ-nga, têt ndoc lau Israel-nga sêmbo gameŋ sawa, naŋ Moses gic mboc ɲagatu* pi a, ma hôc sa pi lôlôc gi. Ma ɲalêŋ tigen, lau oc sêndic ɲamalac ndê Atu pi a, ma sêhôt in sa pi lôlôc ndi. Lêŋ dinaŋ gic in ɲawaê,

¹⁵ tu bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ in, naŋ oc sêtap seŋ sêndôc tali ɲapaŋ-nga sa.

¹⁶ “Bu Anötö atac whiŋ lau nom-nga ndu andô, dec kêŋ ndê Atu tigen mbac ndu tu ɲac-nga, bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ in, naŋ oc sêniŋga dom, magoc sêtap seŋ sêndôc tali-nga sa.

¹⁷ Anötö kêŋ ndê Atu sip nom meŋ bu êmatôc lau dom, magoc kêŋ in meŋ bu ti lêŋ nem lau si-nga.

¹⁸ Lau naŋ sêkêŋ whiŋ in, naŋ oc sêtap Anötö ndê matôc sa dom. Magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ gitôm sêmatiŋ dau si yom tidôn su bu oc sêtap Anötö ndê matôc sa, ɲahu bu ɲac sêkêŋ whiŋ Anötö ndê Atu tigen dom.

¹⁹ Ma ɲac si matôc dau ɲahu bocdec bu. ɲawê ɲandô sip nom meŋ, tigen sêtec ɲawê dau ma atac whiŋ lêŋ ɲasec-nga, ma sêsap mêtê sac dôn ɲapaŋ.

²⁰ Lau hoŋ naŋ sêkôm mêtê sac, naŋ sêtec bu ɲawê dau pô ɲac si mêtê sac e yêc awê, ma tu dinaŋ-nga sêtigasuc ɲawê dau dom.

²¹ Magoc lau naŋ sêŋkuc yom ɲandô, naŋ sêtêŋ ɲawê sêmeŋ ma gacgeŋ sêmbo dinaŋ. Ma tu dinaŋ-nga lau hoŋ sêlic yêc awê bu ɲac sêkôm mêtê ɲayham tôm Anötö kêŋ ɲaclai têt ɲac.”

Jon sôm yom pi Yisu

²² Dinaŋ su, goc Yisu ti in ndê ɲgacsêŋomi sêhu Jerusalem siŋ, ma sêsa si sêmbo gameŋ ɲamakê-nga yêc gameŋ Judia-nga. Ma yêc dindê in mbo whiŋ ɲac ma sêŋku lau.

²³ Têt ndoc dinaŋ Jon mbo malac Aenon, naŋ yêc suŋ sa têt Salim. Bu ɲagapoŋ ɲayham poc gameŋ dinaŋ, ma tu dinaŋ-nga Jon mbo dinaŋ, ma kêku lau naŋ sêtêŋ in si.

²⁴ Têt ndoc dinaŋ Jon mbo awê, sêkêŋ in ndôc gapocwalô su dom.

²⁵ Ma Jon ndê sêŋomi ɲatô ma ɲgac bata Israel-nga daŋ sêseŋ dau pi lêŋ lau sêŋgwasin dau ɲawasi sa yêc Anötö aŋgô-nga.

²⁶ Dec sêtêŋ Jon si, ma sêsôm, “Kédôhôn-waga, muŋ-nga am hoc yom asê pi Yisu, têt ndoc in hôc asê am yêc Bu Jordan ɲadaŋga. Kwahic dec yac aŋgô bu lau hoŋ sêtêŋ in si, bu in êŋku ɲac.”

²⁷ Jon ô ɲac si yom ma sôm, “Ahêgo daôm dom! Alu Yisu lu-lu akôm mba gwelen gitôm Anötö dau kêŋ sip alu amanŋ.

²⁸ Mac aŋyalê yom hoŋ naŋ aô gasôm têt mac su. Aô gasôm bu aô dauŋ Mesaya dom, magoc Anötö kêkiŋ aô gamuŋ in gameŋ.

²⁹ Lau hoŋ bu sêtêŋ Yisu sêndi, dec oc solop. Bu ɲac gitôm awhê naŋ sêmatiŋ in ndê yom bu nem ɲgac, ma Yisu in gitôm ɲgac nem awhê-nga dau. Aô gitôm ɲgac dau ndê silip, naŋ atac ɲayham kêlêc têt ndoc ɲgac nem awhê-nga hôc asê bu nem ndê awhê sa. Ma bocdinaŋ kwahic dec aô neŋ atac ɲayham tu Yisu-nga gêm aô ahuc sambuc.

* **3:14:** Yom pi mboc ɲagatu naŋ Moses kêŋ pi a daŋ, naŋ asam yêc Nam 21:4-9.

³⁰ Ma in solop bu kwahic dec Yisu ndê waê tiatu, ma aneñ waêñ tisaun.

³¹ In sip akêñ undambê meñ, dec hôc gêlêc lau hon su. Aô dec, aô ñamalac nom-nga ma aô neñ ñahu yêc nom, ma bocdinañ gasôm yom tôm ñamalac nom-nga. Magoc in sip akêñ undambê meñ,

³² ma sôm yom ñandô pi gêñ nañ in gêlic ti ngô su yêc undambê. Magoc lau daêsam sêkôc in ndê yom sa dom.

³³ Ñamalac bocke nañ kôc in ndê yom sa, nañ tôc asê bu in gêlic Anötö ndê yom bu yom ñandô eñ.

³⁴ Ñahu bu in nañ Anötö kêkin sip nom meñ, nañ sôm Anötö dau ndê yom asê. Ma Anötö kêgamiñ in ndê Ñalau têt in dom.

³⁵ Damba tac whin in ndê Atu kêlêc, dec kêñ gêñ hon sip in amba.

³⁶ Ma asa nañ kêñ whin Atu, nañ Anötö gic bata su, bu in oc mbo tali ñapañ. Tigen asa nañ kôc in sa dom, nañ Anötö ndê atac ñandê yêc in dôn yêc, dec in oc lic undambê dom.”

4

Yisu lu awhê Samaria-nga dan

¹⁻² Têt ndoc dinañ Yisu mbo whin in ndê ngacsêñomi, ma ñac sênku lau. In dau kêku lau dan dom. Magoc lau Palêsai sêngô ñawaê bu Yisu kêku lau daêsam, ma bu lau daêsam nañ êlêmê sênkuc in, nañ sêhóc gêlêc Jon ndê sêñomi su. Yisu kêyalê bu lau Palêsai sêngô ñawaê dinañ, ma bu sêkên kisa in,

³ ma bocdinañ dec in hu gameñ Judia-nga sin, bu mbu têt Galili ndi.

⁴ Yisu gauc gêm tidôn bu ho señ nañ gic lau †Samaria-nga si gameñ kôc, dec in ti ndê ngac-sêñomi sêñsêlêñ sêmbo señ dinañ.

⁵ Ñac sêñsêlêñ e sêsuñ sa lau Samaria si malac atu dan ñaê Sika. Malac dau yêc kêpiñ nom ñasawa dan nañ muñ-nga andô, Jakob kêñ têt in ndê atu Josep.

⁶ Ma sê nañ Jakob kwê tu sêtap bu sa-nga, nañ yêc malac dau ñamakê.

Yisu ti ndê ngacsêñomi sêhóc asê sê bu-nga dau têt ac kac lhu, ma sêñsêlêñ señ baliñ su e Yisu kwapac sa, dec in ndôc sic ndôc dinañ.

⁷⁻⁸ Ma in ndê ngacsêñomi sêhu in sin ma sêhóc malac dau si, bu sêñsalê gêñ sêneñ-nga.

Malô goc awhê Samaria-nga dan sa meñ bu têt bu. Ma Yisu sôm têt in, “Gitôm bu am kêñ bu têt aô wanôm?”

⁹ Goc awhê dau ô yom bocdec bu, “Bocke dec am ngac Israel-nga ndac aô awhê Samaria-nga bu wakêñ bu têt am nôm?” (In sôm yom dinañ, ñahu bu lau Israel m a lau Samaria-nga sêtec dandi ma sêmbo ahê dau.)

¹⁰ Ma Yisu sôm, “Kwahic dec aô gandac bu têt am. Am bu êmyalê aô neñ ñahu, ma mwasin nañ Anötö kêñ ñambwa, dec am oc ndac bu têt aô, ma aô wakêñ bu nañ oc kêñ ñamalac sêndôc tali, nañ têt am.”

¹¹ Awhê dau ngô yom dinañ, goc sôm, “O ñadau. Bu tali-nga nañ am sôm yom pi, nañ am oc kôc yêc nde? Bu am nem laclhu êmgati bu sa-nga mba, ma sê bu-nga dindêc baliñ andô.

¹² Abañ Jakob ti ndê atui, ma in ndê makao ti domba hon sênôm bu yêc dec. Ma bocke? Am nem bu bocke yêc, nañ hôc gêlêc in dindêc nañ Jakob kêñ têt yac, nañ su?”

¹³ Dec Yisu sôm têt in, “Lau hon nañ sênôm bu nom-nga, nañ bu oc yô ñac tiyham.

¹⁴ Magoc lau nañ sênôm bu nañ aô wakêñ têt ñac, nañ bu oc yô ñac tiyham dom. Mba. Bu nañ aô wakêñ têt ñac, nañ oc ti bubata nañ êmbulup pi ñac si ñalôm, ma ñac oc sêndôc tali ñapañ.”

¹⁵ Têt dinañ awhê dau sôm, “O ñadau, kêñ bu dinañ têt aô. Ma bocdinañ dec bu oc yô aô tiyham dom, ma wasa wameñ tôm bêc hon bu watê bu yêc sê bu-nga dindêc tiyham dom.”

¹⁶ Goc Yisu sôm têt in, “Am mbu ndi ma ta nem akweñ, ma amlu ambu amên.”

¹⁷ Ma awhê dau sôm, “Aneñ akweñ mba.” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Am sôm solop bu am nem akweñ mba.

18 Bu am gêm ngac amanđan su, magoc sêhu am siñ. Ma ngac nan kwahic dec am mbo whiñ in, nan ti am nem akweñ dom. Am sôm yom ñandô.”

19 Têñ dinañ awhê dau sôm, “Ñadau, aö g alic bu am propet ñan.

20 Muñ-nga yac lau Samaria-nga mba abañi sem akiñ Anötö yêc lôc dindec. Tigen mac lau Israel-nga asôm bu gameñ tigen yêc tu lau sênem akiñ Anötö-nga, nan yêc Jerusalem.”

21 Goc Yisu sôm, “O awhê! Aö wasôm yom ñandô têt am. Ndoc oc meñ sa, nan lau nan sem akiñ Anötö oc sêhêgo dau dom bu sênem akiñ in sêmbo lôc dindec, me bu sêmbo Jerusalem.

22 Mac lau S amaria-nga am akiñ Anötö, magoc mac anyalê in dom. A nötö gic bata bu Mesaya oc sa yêc yac lau Israel-nga, ma tu dinañ-nga yac anyalê in nan yac am akiñ.

23 Yomandô! Ndoc nan bu meñ sa, nan kwahic dec meñ su, dec lau nan sem akiñ Anötö ñalêñ solop, nan oc sênem akiñ in ti Ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ti lêñ yom ñandô-nga. Damañ Anötö dau kêsâlê lau nan sem akiñ in ñalêñ bocdinañ.

24 In dau in ñalau, dec ñalêñ tigen yêc bu lau sênem akiñ in, nan sênem akiñ in ti Ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ti lêñ yom ñandô-nga.”

25 Goc awhê dau sôm, “Aö kayalê bu Mesaya nan sêsam bu Kilisi oc meñ. Ma têt ndoc in meñ, nan in oc whê gêt hon sa têt yac.”

26 Ma Yisu sôm, “Aö Mesaya daun gasôm yom têt am.”

27 Têt dinañ Yisu ndê ngac-sêñomi sêmbu sêmeñ, ma sêlic bu in sôm yom whiñ awhê ñan, dec sêhê gauc ñambwa. Magoc ñac si ñan sôm yom dom. Sêndac in bu bocke ma in sôm yom têt awhê dau lec dom. Ma sêndac awhê dau bu in tac whiñ gêt sake lec dom.

28 Awhê dau hu in ndê lôñ bu-nga siñ kalhac, ma mbu sôc malac gi. Ma in sôm têt in ndê lau,

29 “Ameñ ma alic ngac ñan! In kêyalê gêt hon nan aö gakôm, ma sôm asê têt aö. Oc mboe in Mesaya dau?”

30 Goc ñac sêhu malac dau siñ ma sêsa si bu sêlic Yisu.

31 Têt ndoc awhê dau mbu sôc malac gi, nan ngacsêñomi sêsôm têt Yisu, “Kêdôhônwaga, yac akôc gêt tu am neñ-nga.”

32 Magoc in sôm têt ñac, “Aö neñ gêt daneñ-nga yêc, nan mac anyalê dom.”

33 Goc sêndac dandi bu, “Mboe lau ñan sêkêt gêt daneñ-nga têt in su, me?”

34 Ma Yisu sôm têt ñac, “Aö ñanañ wambu in nan kêkiñ aö gameñ, ma wandic dabiñ in ndê gwelen. Aneñ gêt daneñ-nga dau dinañ.

35 Anğô su nan. Têt ndoc mac asô gêt ñawhê sip ôm, nan mac asôm bu, ‘Ayô hale su goc yac oc dandic gêt ñandô sa.’ Tigen aö wasôm têt mac, bu ahôc nem tanôm sa, ma alic bu gêt ñandô ôm-nga mbêc su.

36 Ma kwahic dec ngac gic gêt ñandô sa-nga kôm in ndê gwelen mbo. Ma gêt ñandô nan in gic sa, nan lau nan sêkêt whiñ ma sêtap señ sêmbo tali-nga sa. Tu dinañ-nga in nan sô gêt ñawhê, lu in nan gic ñandô sa, nan lu-lu atac ñayham sa sêwhiñ dau.

37 Yom gôliñ ñan yêc bocdec, ‘Ñamalac ñan sô gêt ñawhê, ma ñan tiyham gic gêt ñandô sa.’ Yom dau in yom ñandô, ma hêganôn gwelen ñawaé ñayham-nga whiñ.

38 Bu aö kakiñ mac bu andic gêt ñandô sa yêc ôm nan mac asô dom. Lau ñatô sêkôm gwelen atu tu sêsô gêt-nga, dec mac atap ñac si gwelen ña-ñandô sa.”

Lau Samaria-nga daêsam sêkêt whiñ Yisu

39 Têt ndoc awhê Samaria-nga dinañ sôm yom asê pi Yisu têt lau malac-nga bu, “In sôm gêt hon nan aö gakôm su, nan asê têt aö,” nan lau Samaria-nga daêsam sêkêt whiñ Yisu.

40 Ma têt ndoc sêsa sêtêt in si, nan sêteñ in ñapan bu mbo whiñ ñac. Dec in mbo whiñ ñac gitôm bêc lu.

41 Inj sôm yom whinj lau malac-nga ma lau daêsam tiyham sêkênj whinj inj.

42 Ma sêsôm têtj awhê dinanj, “Têtj namata-nga yac anjô yom nanj am sôm pi inj, dec akênj whinj inj. Magoc kwahic dec yac anjô inj dau ndê yom, ma yac anyalê pi njandô, bu inj njac nanj Anötö kêkinj bu nem lau nom-nga si.”

Yisu hôc asê gamej Galili-nga

43 Bêc lu dinanj pacndê su, goc Yisu tisa ma kêselênj gi e hôc asê gamej Galili-nga.

44 Munj-nga inj sôm asê bu yêc propet danj ndê gamej, inj ndê lau oc sêtoc inj sa dom.

45 Magoc têtj ndoc inj hôc asê Galili, nanj lau dinanj sêkôc inj sa ti atac njayham. Nahu bu njac sêmbo Jerusalem têtj ndoc Pasowa-nga, ma sêlic gêtj honj nanj inj kôm yêc dindê.

Yisu kôm balê danj njayham sa (Mat 8:5-13; Luk 7:1-10)

46 Têtj têtj Yisu mbo gamej Galili-nga, nanj inj sôc malac Kana gi tiyham, malac nanj munj-nga inj gêm bu kwi ti wain. Têtj ndoc dinanj njac bata Rom-nga danj mbo malac Kapenaom, ma inj ndê atu njac gêm bac yêc.

47 Balê dau gêm bac atu e kêpinj bu mbac ndu. Ma njac bata dau njô njawaê bu Yisu menj akênj gamej Judia-nga ma hôc asê Galili. Tu dinanj-nga dec inj têtj inj gi, ma ndac inj bu têtj malac Kapenaom ndi, ma kôm balê dau njayham sa.

48 Dec Yisu sôm, “O mac lau! Mac bu alic gêtj dalô atu-tu dom, dec oc akênj whinj dom.”

49 Magoc njac bata dau tenj inj tiyham ma sôm, “O njadau, mwenj njagahô! Bu mba, anenj balê oc mbac ndu.”

50 Goc Yisu sôm têtj inj, “Am ndi, am atôm oc mbo tali.” Ma njac dau kêtj whinj Yisu ndê yom, ma kôlhô gi.

51 Têtj têtj inj kêselênj mbo senj, nanj inj ndê lau akinj njatô sêsa akênj Kapenaom sêmenj ma sêtap inj sa. Ma sêsôm têtj inj bu, “Am nem balê njayham sa su.”

52 Dec inj ndac njac bu, “Acgatu njasawa bocke ma balê dau njayham

sa?” Ma njac sêsôm têtj inj, “Alhabêc, têtj ac ho dau, nanj gêm bac hu inj sinj ma inj njamlic njalhuc sa.”

53 Têtj dinanj damba ndê gauc sa bu acgatu njasawa dinanj enj, dec Yisu sôm têtj inj bu, “Am atôm oc mbo tali.” Ma inj ti inj ndê lau honj nanj sêndöc sêwhinj inj, nanj sêkênj whinj bu Yisu inj Mesaya dau.

54 Gêtj dalô tilu-nga nanj Yisu kôm yêc malac Kana, nanj njaminj dau dinanj. Yisu kôm gêtj dau têtj têtj inj hu gamej Judia-nga sinj, ma mbu têtj gamej Galili-nga gi.

5

Yisu gêm njac bôlinj danj sa

1 Tinjambu lau Israel-nga si mwasinj atu danj njabêc hôc asê, ma Yisu mbu pi Jerusalem gi.

2 Yêc Jerusalem, bu njatonj atêc danj, nanj sêwhê njac hoc ahuc, nanj poc kêpinj malac dau njagatam nanj sêsam bu Gatam Domba-nga. Sêsam bu njatonj dau njac yêc Yom †Hibru bu Betesda, ma andu selep amandanj sêlhac njamakê.

3 Ma yêc dinanj lau gêm bac daêsam sêyêc, lau tapec, lau bôlinj ma lau njasac njatô. [

4 Tôm têtj njatô Pômdau ndê anjela danj oc sip menj ma kôm bu dau li sa. Lau gêm bac sêhônj têtj dinanj, ma asa nanj sip bu dau tinjamata, nanj oc njayham sa.]

5 Njaci danj inj njac bôlinj nanj gêm bac gitôm yala 38.

6 Têtj ndoc Yisu kêselênj mbo gamej dinanj, inj gêtj njac bôlinj dau, ma kêyalê bu inj gêm bac yêc njasawa hic balinj su, goc ndac inj, “Am tac whinj bu am njayham sa, me?”

7 Ma njac bôlinj dau sôm, “O njadau! Aô gahônj têtj nanj bu dindêc njali sa, magoc njamalac danj mba bu nem aô sa. Ma aô bu wasip bu wandi, tigenj njamalac danj êlêmê hôc gêtjêc aô su.”

8 Goc Yisu sôm têtj inj, “Tisa! Ma hôc nem mbô sa, ma êmsêlênj.”

9 Ma njagahô njac dau njayham sa, goc hôc ndê mbô sa ma kêselênj gi.

Yisu kôm gêñ dinan têt bêt †Sabat-nga dan.

¹⁰ Ma tu dinan-nga lau bata Israel-nga sêsôm têt ngac nan Yisu kôm nayham sa bu, “Acsalô lec in bêt Sabat-nga. Yac neñ yomsu gic yao yac bu dakôm gwelen têt bêt Sabat-nga dom, ma bocke dec am kôc nem mbô ma kêsêlên.”

¹¹ Magoc in sôm, “Ngac nan kôm aö nayham sa, nan sôm têt aö bu, ‘Hôc nem mbô sa, ma êmsêlên.’ ”

¹² Ma sêndac in, “Ngac nan sôm têt am bu am hôc nem mbô sa ma êmsêlên, nan asa?”

¹³ Tigen ngac dau kêyalê dom. Nahu bu têt ndoc Yisu kôm in nayham sa, nan lau daêsam sêmbo, ma Yisu kêdahin dau su sip nac nalôm ma kôlhô gi.

¹⁴ T inambu Yisu tap in sa tiyham mbo lôm dabun, ma sôm têt in, “Am ngô su nan! Am nayham sa su. Dec yob daôm bu kôm sac tiyham dom, mboe nawapac atu dan nan hôc gêlêc in dinan su, nan tap am sa tinambu.”

¹⁵ Ma têt dinan ngac dau sa gi ma kêñ nawaê têt lau bata Israel-nga, bu ngac nan kôm in nayham sa, nan Yisu.

Lau bata Israel-nga sêkên kisa Yisu

¹⁶ Lau bata Israel-nga sêlic bu Yisu kôm gêñ kain dinan têt bêt Sabat-nga natô, ma tu dinan-nga sic hu sêkên kisa in.

¹⁷ Dec in sôm têt nac, “Daman kôm in ndê gwelen napan, têt têt namata-nga e meñ têt kwahic dec. Bocdinan aö oc wanem gwelen.”

¹⁸ Têt namata-nga lau bata Israel-nga sêkên kisa Yisu bu in sôc yomsu Sabat-nga napu dom. Ma têt ndoc sêngô in ndê yom dinan, nan sêkôm nang bu sêndic in ndu. Sêsôm, “In sam Anötö bu in Damba ma bocdinan in bu po dau ndê waê sa nditôm Anötö dau.”

Anötö kêñ nac lai têt in ndê Atu

¹⁹ Goc Yisu sôm têt nac, “Aö wasôm yom nandô têt mac. Oc tôm dom bu Anötö ndê Atu kôm gêñ dan ênkuc dau ndê atac whin. Mba! Gêñ bocke nan

Atu gêlic Damba kôm, nan dec in kôm. Bu Atu kôm gêñ hon gitôm Damba kôm.

²⁰ Damba atac whin Atu kêlêc, ma tôc gêñ hon nan in dau kôm, nan asê têt in. Ma aö wasôm têt mac bu Damba oc hoc gêñ atu-tu asê têt Atu bu kôm, nan hôc gêlêc gêñ nan in kôm, nan su. Ma têt têt mac alic gêñ dau, nan mac oc asö.

²¹ Tôm Damba un lau batê sa ma kêñ nac sêmbo tali, nan in ndê Atu dec kêñ lau nan in atac whin nac, nan sêmbo tali boc-dinan.

²² Ma gêñ dan tiyham. Damba oc êñsahê lau dan dom. In kêñ nac lai têt in ndê Atu bu êñsahê lau pi nac si mêtê.

²³ Ma tu dinan-nga lau hon nan sêtoc Atu ndê waê sa, nan sêtoc Damba ndê waê sa bocdinan. Magoc asa nan toc Atu sa dom, nan toc Damba nan kêkin in meñ, nan sa dom.

²⁴ “Aö wasôm yom nandô têt mac, bu asa nan kôc aneñ yom sa, ma kêñ whin in nan kêkin aö gameñ, nan oc tap matôc sa dom. In hu señ mbac ndu-nga sin su, ma tap señ mbo tali napan-nga sa.

²⁵ Yomandô dec wasôm têt mac. Têt nan Anötö gic bata, nan kwahic dec meñ su, dec lau nan sêmbo señ sêmbac ndu-nga, nan oc sêngô Anötö ndê Atu awha. Ma nac nan sêngô ma danğa wambu, nan oc sêmbo tali.

²⁶ Tali nahu yêc Damba dau, ma in kêñ tali nahu têt in ndê Atu whin.

²⁷ Ma in kêñ nac lai têt in bu êñsahê namalac, bu in Namalac ndê Atu.

²⁸ Asö tu yom dindec-nga dom. Ndoc oc meñ, nan lau hon nan sêmbac ndu su, nan oc sêngô Atu ndê awha,

²⁹ ma sêtisa akên lau batê-nga. Lau nan sêkôm nayham, nan oc sêtisa ma sêtap Anötö ndê gameñ sêndoc tali napan-nga sa. Magoc lau nan sêkôm sac, nan oc sêtisa ma sêtap matôc sa.

³⁰ “Oc tôm dom bu aö wakôm gêñ dan tanwasên. Ma aö oc wanşahê ma wamatôc lau wanşuc aö dauñ neñ gauc dom. Mba! Aö wamatôc lau

wan̄kuc yom nan̄ Daman̄, nan̄ kêkin̄ aö gameñ, nan̄ sôm têt̄ aö. Ma aö oc wakôm gêt̄ dau wan̄kuc lêt̄ gitêt̄, ñahu bu aö gakôm gêt̄ dan̄ tu aneñ atac whiñ-nga dom, aö gakôm gêt̄ hon̄ kakuc Daman̄ ndê atac whiñ.”

Gêt̄ nan̄ whê Yisu ndê ñahu sa

31 “Aö bu wahoc yom asê pi dauñ, dec mac oc asôm bu aneñ yom ñandô mba, ma akêt̄ whiñ dom.

32 Magoc Daman̄ hoc yom asê bu whê aneñ ñahu sa, ma aö kayalê bu in̄ ndê yom in̄ yom ñandô.

33 “Jon, Ngac Kêku Lau-nga sôm yom ñandô asê pi aö whiñ, têt̄ têt̄ mac an̄kin̄ lau sêt̄ in̄ si.

34 Aö gapônda yom nan̄ ñamalac sêhoc asê pi aö, nan̄ dom. Tigen̄ kwahic dec aö gasôm yom pi Jon, bu mboe mac akêt̄ whiñ yom nan̄ in̄ sôm pi aö, dec atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa.

35 Jon mbo gitôm ya ñawê nan̄ pô gameñ, ma gitôm ñasawa apê mac ati-sambuc in̄ ndê ñawê.

36 “Magoc gêt̄ ñatô sêpuñ yom ñandô pi aö dôn̄, nan̄ hóc gêt̄c Jon ndê yom pi aö. Alic gwelen̄ nan̄ aö gakôm gambo. Daman̄ dau kêt̄ gwelen̄ dinañ sip aö aman̄ tu bu wandic dabiñ, ma gwelen̄ dau têt̄ asê bu in̄ kêkin̄ aö gameñ.

37 Ma Daman̄ dau, nan̄ kêkin̄ aö gameñ, nan̄ hoc yom asê pi aö. Magoc mac lau daôm an̄gô in̄ ndê awha dom, ma mac alic in̄ an̄gô su dom.

38 Ma in̄ ndê yom yêc mac nem ñalôm dom, ñahu bu in̄ kêkin̄ aö gameñ, magoc mac akêt̄ whiñ aö dom.

39 Mac asam Anötö ndê yom nan̄ sêto yêc, nan̄ ñapan̄, tu bu akip yom hon̄ ñahu sa. Ñahu bu mac gauc gêm bu mac oc atap sen̄ andöc tamli-nga sa yêc yom dau ñalôm. Yom dau dinañ hêganôn̄ aö, ma whê aneñ ñahu sa,

40 tigen̄ mac atec bu atêt̄ aö amen̄, ma atap sen̄ andöc tamli-nga dau sa.

41 “Aö gameñ bu ñamalac sêpo aö neñ waên̄ sa dom.

42 Magoc aö kayalê mac su, dec galic bu Anötö ndê atac whiñ yêc mac nem ñalôm dom.

43 Aö gameñ gam Daman̄ an̄gô, tigen̄ mac akôt̄ aö sa dom. Magoc ñamalac dan̄ nan̄ meñ tu dau-nga, nan̄ mac akôt̄ in̄ sa ñagahô eñ.

44 Mac atac whiñ bu atap waêm sa yêc mac daôm nem lau, magoc akôm bu atap waêm sa yêc Anötö tigen̄ ndê dom. Ma bocdinañ, mac oc akêt̄ whiñ aö ñalêt̄ bocke?

45 Gauc nem bu aö dauñ oc wasôm mac nem giso asê yêc Daman̄ an̄gô-nga dom. Mba! Mac akêt̄ batam bu yomsu nan̄ Moses to, nan̄ oc ti mac nem sen̄ andöc tamli ñapan̄-nga, tigen̄ yomsu dau oc têt̄c nem giso asê.

46 Ñahu bu Moses dau to yom pi aö, ma mac bu akêt̄ whiñ in̄, dec oc akêt̄ whiñ aö.

47 Tigen̄ mac akêt̄ whiñ yom nan̄ in̄ to, nan̄ dom, ma bocdinañ mac oc akêt̄ whiñ aneñ yom ñalêt̄ nde? Oc têt̄c dom!”

6

Yisu gêt̄c lau 5,000

(*Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17*)

1 Tin̄ambu Yisu kôt̄c ndê ñgac-sêñomi sa ma sic Bugicton̄ Galili-nga kic ma sêpi dan̄ga si. (Bugicton̄ dau sêsam ñaê dan̄ bu Taibirias.)

2 Ma lau daêsam sêñkuc in̄ si, ñahu bu ñac sêlic gêt̄c dalô nan̄ in̄ kôm têt̄c ndoc in̄ kôm lau gêm̄bac ñayham sa.

3-4 Têt̄c têt̄c dinañ lau Israel si om atu Mwasiñ Pasowa-nga meñ kêt̄piñ tiyham. Yêc bugicton̄ ñadañga, Yisu pi lôc dan̄ gi ma ndöc sic whiñ in̄ ndê ñgacsêñomi.

5 Ma in̄ hóc tandô sa ma gêt̄c lau daêsam nan̄ sêwê sêmen̄, goc sôm têt̄c Pilip, “Danemlhi gêt̄c danen̄-nga yêc nde, bu dakêt̄c têt̄c lau daêsam dindec sênen̄?”

6 In̄ dau kêyalê gêt̄c nan̄ in̄ bu kôm, nan̄ su, magoc sôm yom dinañ bu êñsahê Pilip.

7 Ma Pilip ô yom ma sôm, “Oc têt̄c dom andô! Mone atu gitôm †denarii

200 bu ndöc, ma dakôc mone dau ma danemlhi gêñ danen-nga, tigen oc tòm dom bu lau daêsam dindec sênen ñagec-ñagec.”

8 Têñ dinan Yisu ndê ñgacsêñom dan, Saimon Pita ndê asi Andru, sôm têtñ Yisu,

9 “Balê dan mbo, nan kôc bolom amanđan ma i lu. Tigen gêñ dinan oc nditôm lau hon dindec dom andô!”

10 Goc Yisu sôm, “Mac asôm têtñ lau bu sêndöc sic.” Kwan daêsam yêc gameñ dinan, ma lau hon sêndöc sic sêndöc kwan. Lau ton dinan si launğac gitôm 5,000.

11 Ma Yisu kôc bolom ma gêm danğe, goc kêtñ têtñ lau nan sêndöc dinan, bu sêndic sam têtñ dandi. Ma in gêm mbec i lu ma kêtñ têtñ ñac bocdinan, ma ñac sen tòm si atac whin.

12 Ñac sen e hóc ñac dôn, goc in sôm têtñ ñgacsêñomi, “Mac andic ñadêlê hon sa, bu tanyainğen dan dom.”

13 Bolom amanđan ma i lu dinan, lau sen e gitôm, ma ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

14 Lau sêlic gêñ dalô atu nan Yisu kôm, goc sêsôm têtñ dau, “Yomandô! Propet atu nan dakêtñ batan bu sip nom men, nan ñgac dau dindec, me?”

15 Têtñ dinan Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêkôm ñanğa bu sêkôc in sa ma sêkên in ti ñac si kin. Dec in kêdahinğ dau su, ma kôlhô tawasê pi lôc dan gi.

*Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô
(Mat 14:22-33; Mak 6:47-51)*

16 Têtñ ac gi sip, Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêtêtñ bugicton si.

17 Ñac bu sêndic bu kic ma sêmbu sêtêtñ malac Kapenaom sêndi, dec sêpi wan dan ma sêsa si. Ñasec sa su, magoc Yisu men hóc asê ñac su dom.

18-19 Ñac sêhêc wan sêsa ñasawa baliñ gitôm 5 kilmeta, ma mbu puc ñadinda e gêli bu ñampon sa. Têtñ dinan sêlic Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô men kêtñ wan, dec sêtöc dau atu.

20 Magoc in sôm têtñ ñac, “Atöc daôm dom! Bu aö danğ dindec.”

21 Goc sêkôc in pi wan ti atac ñayham, ma ñagahô sêhóc asê baö yêc Kapenaom.

22-23 Têtñ ñagalañsê, lau daêsam nan sêmbu sêwhin Pômdau têtñ ndoc in gêm danğe bolom ma kêtñ têtñ ñac sen, nan gacgen sêmbu bugicton ñadanga. Ñac sêñyalê bu wan tigen dinan ñgacsêñomi sêpi ma sêlhô si, ma bu Yisu pi wan dau whin ñac dom. Malô goc wan ñatô akêtñ malac Taibirias sêmen sêsôc baö yêc dinan.

24 Ñac sêlic su bu Yisu ti in ndê ñgacsêñomi sêmbu dom, dec sêpi wan dau, ma sêtêtñ malac Kapenaom si bu sêñsalê Yisu.

Yisu in bolom kêtñ ñamalac sêndöc tali-nga

25 Ñac sic bugicton kic, ma sêtap Yisu sa, goc sêsôm, “Kêdôhônğwaga, am mwen têtñ nde?”

26 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtñ mac. Aö gakôm gêñ dalô nan tòm bu whê mac nem gauc sa pi aö neñ ñahu. Magoc mac añsalê aö ma atac whin bu ambo awhin aö tu gêñ dinan-nga dom. Mba. Mac atac whin bu ambo awhin aö, ñahu bu aö gakêtñ bolom têtñ mac an e hóc mac dôn.

27 Akôm mwasac bu atap gêñ danen-nga nan gic waê bu ñinğa, nan sa lec dom. Mba! Akôm mwasac tu bu atap gêñ danen-nga nan oc kêtñ mac ambo tamli ñapan, nan sa. Ma gêñ dau Ñamalac ndê Atu oc kêtñ têtñ mac, bu Damba Anötö kêyalinğ in sa su, ma kêtñ ñaclai têtñ in bu kôm gêñ dau.”

28 Goc ñac sêndac in, “Gitôm bu am whê sa têtñ yac, gêñ nan Anötö atac whin bu yac akôm?”

29 Ma Yisu sôm, “Anötö ndê atac whin ñandô bu mac akôm gêñ bocdec. Akêtñ whin ñgac nan in kêtñ in men.”

30-31 Goc ñac sêsôm, “Muñ-nga yac mba abanğ sêmbu gameñ sawa ma sen mana ti ñac si gêñ danen-nga, tòm yom nan sêto yêc bocdec, ‘In kêtñ bolom undambê-nga têtñ ñac sen.’ Kwahic dec yac bu andac am bu kôm gêñ dalô

kain tigen. Yac bu alic, dec yac oc akêñ whiñ am.”

³² Goc Yisu sôm, “Mac gauc gêm bu Moses kêñ bolom undambê-nga têt mac. Magoc aö wasôm yom ñandô têt mac bu aneñ Damañ oc kêñ bolom ñandô undambê-nga têt mac.

³³ Ma Anötö ndê bolom dau dec, in nañ sip akêñ undambê meñ ma kêñ lau nom-nga sêndöc tali ñapañ.”

³⁴ Lau sêngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têt in, “Pômdau, kwahic dec ma ndi, yac atac whiñ bu am kêñ bolom dau dinañ têt yac.”

³⁵ Goc Yisu sôm, “Bolom nañ kêñ ñamalac sêndöc tali, nañ aö dauñ dec. Lau nañ sêtêt aö sêmeñ, nañ gêt oc yô ñac tiyham dom. Ma lau nañ sêkêt whiñ aö, nañ bu oc yô ñac tiyham dom.

³⁶ Tigen têt aö gasôm têt mac su, mac alic aö su, magoc akêñ whiñ aö dom.

³⁷ Lau bocke nañ Damañ kêñ têt aö, nañ hoñ oc sêtêt aö sêmeñ. Ma lau nañ sêtêt aö sêmeñ, nañ oc têt dom bu wasoc ñac si dañ su.

³⁸ Aö gasip akêñ undambê gameñ, bu wakôm gêt têt aö dauñ neñ atac whiñ dom. Mba! Aö gasip gameñ, bu wakôm gêt têt Damañ nañ kêñ aö gameñ, nañ ndê atac whiñ.

³⁹ Ma Damañ atac whiñ bu aö wayob ñamalac hoñ nañ in kêñ têt aö, bu ñac si dañ ñinga dom. Aö waun ñac hoñ sa têt bêt ñambu-nga.

⁴⁰ Damañ ndê atac whiñ bocdec bu, lau hoñ nañ sêñyalê in ndê Atu, ma sêkêt whiñ in, nañ oc sêtap señ sêndöc tali-nga sa, ma aö waun ñac sa têt bêt ñambu-nga.”

⁴¹ Têt ndoc nañ lau bata Israel-nga sêngô Yisu sôm bu in bolom nañ sip akêñ undambê meñ, nañ sêli awa sa pi in.

⁴² Ñac sêsôm têt dandi, “Ñgac dindec in Yisu, Josep ndê atungac. Yac tanyalê in dinda lu damba. Bocke ma kwahic dec in sôm têt yac bu in sip akêñ undambê meñ?”

⁴³ Dec Yisu sôm, “Ali awham sa têt daôm dom!

⁴⁴ Lau dañ gitôm dom bu sêtêt aö sêmeñ ñambwa. Damañ nañ kêñ aö gameñ, nañ bu kac ñac si gauc kwi, dec oc têt bu sêtêt aö sêmeñ. Ma aö oc waun ñac sêtisa têt bêt ñambu-nga.

⁴⁵ Sêto propet akwa dañ ndê yom yêt bocdec bu, ‘Anötö oc êndôhôn ñamalac hoñ.’ Bocdinañ dec añgô. Lau hoñ nañ sêkêt dañga Damañ ndê yom ma in kêtôhôn ñac, nañ oc sêtêt aö sêmeñ.

⁴⁶ Yom dau sôm bu Anötö oc êndôhôn lau, magoc ñamalac dañ gêt Damañ su dom. Anötö ndê Atu nañ mbo whiñ in ma sip nom meñ, in tigen gêt in.

⁴⁷ Ma aö wasôm yom ñandô. Asa nañ kêñ whiñ Atu, nañ tap señ ndöc tali ñapañ-nga sa su.

⁴⁸ Bolom kêñ ñamalac sêndöc tali-nga, nañ aö dauñ dindec.

⁴⁹ Mac nem apami señ mana yêt gameñ sawa, magoc tinambu ñac hoñ sêmbac ndu.

⁵⁰ Tigen bolom nañ sip akêñ undambê meñ, in bolom kain dañ. Ñamalac dañ bu neñ, dec oc ñinga dom.

⁵¹ Ma bolom tali-nga nañ sip akêñ undambê meñ, nañ aö dauñ dec. Ñamalac dañ bu neñ bolom dindec, dec oc ndöc tali ñapañ. Ma bolom dau dinañ aö neñ ñamsôm, nañ aö oc wakêt bu lau hoñ nañ sêkêt whiñ aö, nañ oc sêndöc tali ñapañ.”

⁵² Têt dinañ lau bata Israel-nga sêseñ dandi ñandô, ma sêsôm têt dau, “Bocke ma ñgac dindec sôm bu kêñ in ndê ñamsôm têt yac danen?”

⁵³ Ma Yisu sôm têt ñac, “Yomandô aö wasôm têt mac. Mac bu aneñ Ñamalac ndê Atu ndê ñamsôm ti anôm in ndê dac dom, dec oc têt dom bu mac atap señ andöc tamli-nga sa.

⁵⁴ Asa nañ bu neñ aö neñ ñamsôm, ma nôm aneñ dac, nañ tap señ ndöc

tali napan-nga sa su.* Ma aö oc waun in sa tén bêc nambu-nga.

⁵⁵ Bu aö neñ namsôm ti gên aneñ-nga nandô, ma aö neñ dac ti gên anôm-nga nandô.

⁵⁶ Asa nañ bu neñ aö neñ namsôm, ma nôm aö neñ dac, nañ gên dau oc piñ alu dôñ anem damiñ dauñ. In oc mbo aö ñalôm, ma aö wambo in ndê ñalôm.

⁵⁷ Tali ñahu yêc Damañ nañ kêkiñ aö gameñ, ma aö dauñ gambo tanli tu in-nga. Bocdinañ asa nañ kôc aö sa ti in ndê gên daneñ-nga nandô, nañ oc mbo tali tu aö-nga.

⁵⁸ Mac damami señ mana, magoc tiñambu sêmbac ndu. Bolom nañ sip akêñ u ndambê meñ, nañ aö dauñ dindec. Ma asa nañ bu neñ bolom dindec, nañ oc mbo tali napan.”

⁵⁹ Yisu sôm yom honñ dinañ tén ndoc in kédôhôn lau mbo lôm wê-nga yêc malac Kapenaom.

Yisu ndê sêñomi ñatô sêhu in siñ

⁶⁰ Têñ ndoc sêñgô Yisu ndê yom dinañ, goc in ndê †sêñomi daêsam sêsôm, “Aluê! Yom dinañ ñawapac nandô! Asa gitôm bu oc kôc sa ma êñyalê?”

⁶¹ Yisu kêyalê bu in ndê sêñomi sêtuçdiñ tu in ndê yom-nga, dec sôm, “Yom dindec kêñ wapac mac, a?”

⁶² Bocdinañ, tén ndoc mac alic Ñamalac ndê Atu mbu pi gameñ nañ in mbo tén ñamata-nga ndi, nañ mac oc akêñ whiñ, me oc kêñ wapac mac êñlêc?

⁶³ Ñamalac si gauc me licwalô oc tôm dom bu kêñ ñac sêndôc tali. Ñalau tigen kêñ ñamalac sêndôc tali napan. Ma yom nañ aö gasôm tén mac, nañ Ñalau tigen oc whê mac nem gauc sa e anyalê, ma bocdinañ atap señ andôc tamli napan-nga sa.

* **6:54:** Lau ñatô gauc gêm bu yom pi Yisu ndê namsôm ti dac hêganônñ Mwasinñ Dabuñ. Tigen ñabatinñ 53 whê sa bu asa nañ neñ Yisu ndê namsôm ma nôm in ndê dac dom, nañ oc tôm dom bu tap señ ndôc tali-nga sa. Bocdinañ yom dau bu hêganônñ Mwasinñ Dabuñ, dec lau nañ señ dom, nañ oc sêtôm dom bu sêtap Anötô ndê mwasinñ sêndôc tali-nga sa bocdinañ. Gauc dinañ in so. Pômdau kêñ in ndê Mwasinñ Dabuñ bu puc yac dôñ, ma ti señ datap undambê sa-nga dom. Ñamalac nañ gên Mwasinñ Dabuñ dom, magoc kêñ whiñ Yisu, nañ oc ndôc tali. Ñalêñ tigen yêc bu datap señ dambo tanli napan-nga sa, nañ dakêñ whiñ Yisu.

⁶⁴ Magoc mac nem lau ñatô sêkêñ whiñ aö dom.” (Yisu sôm yom dinañ bu in kêyalê gwanañ lau ñatô nañ sêkêñ whiñ in dom, ma ñac nañ oc hoc in asê.)

⁶⁵ Ma in gic têku yom ma sôm, “Tu dinañ-nga dec aö gasôm bu lau dañ sêtôm dom bu sêtên aö sêmeñ ñambwa. Damañ bu kêñ ñaclai tén ñac, dec oc tôm.”

⁶⁶ Têñ dinañ Yisu ndê sêñomi daêsam sêhu in siñ ma sêñkuc in tiyham dom.

⁶⁷ Goc in ndac in ndê ñ gacsêñomi 12 bu, “Ma bocke? Mac bu ahu aö siñ awhiñ, a?”

⁶⁸ Ma Saimon Pita sôm, “Pômdau, yac oc atên asa andi? Am tamwasêm sôm yom nañ tôm bu kêñ yac andôc tanli napan.”

⁶⁹ Yac anyalê ma akêñ whiñ bu am Anötô ndê ñac dabuñ am.”

⁷⁰ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Aö dauñ kayaliñ mac lau 12 sa. Magoc aö kayalê su bu mac nem ñac dañ ti Sadañ ndê su.”

⁷¹ In sôm yom dinañ pi Judas, Saimon Iskeriot ndê atungac. Bu Judas in ñgacsêñomi 12 si dañ, nañ tiñambu hoc Yisu asê.

7

Yisu ndê asii sêkêñ whiñ in dom

¹ Tiñambu Yisu kêsêlên golom-golom malac nañ sêyêc gameñ Galili-nga. In mbo ahê gameñ Judia-nga, bu in kêyalê bu lau bata Israel-nga nañ sêmbo gameñ dinañ, nañ atac whiñ bu sêndic in ndu.

² Têñ ndoc lau Israel si †Mwasinñ atu Lôm Bac-nga meñ kêpiñ, nañ

³ Yisu ndê asii sêsôm, “Yac gauc gêm bu ñayham bu am sip tén gameñ Judia-nga ndi. Bu am nem sêñomi ñatô

sêmbo dindê, dec kôm gêñ dalô bu ñac sêlic.

⁴ Ñamalac danj bu kôm dau ti ñgac tiwaê, nanj sinj dau dom. Am kôm gêñ dalô daêsam, bocdinañ tôc daôm asê têtñ ñamalac honj.

⁵ Yisu ndê asii sêsôm yom dinañ, ñahu bu sêkêtñ whinj inj dom.

⁶⁻⁸ Dec Yisu sôm têtñ inj ndê asii, “Aö oc wasip gameñ Judia-ñga wandi dom, bu aneñ ndoc yêc dôñ yêc. Lau sac nom-ñga sêtec aö, bu aö êlêmê gahoc yom asê pi gêñ giso honj nanj ñac sêkôm. Magoc lau nom-ñga sêtec mac dom, ma bocdinañ mac api Jerusalem andi, tu Mwasinj dinañ-ñga. Mac atôm bu akôm gêñ têtñ têtñ bocke nanj mac atac whinj, magoc aneñ têtñ hóc asê su dom.”

⁹ Yisu sôm yom dinañ su, ma gacgen mbo Galili.

¹⁰ Tigenj têtñ ndoc inj ndê asii sêpi Jerusalem si bu sêlic om atu Lôm Bac-ñga, nanj inj kêtuc ñac gi. Magoc inj sinj dau bu lau sêlic inj dom.

¹¹ Lau bata Israel-ñga nanj sêmbo Jerusalem tu Mwasinj dinañ-ñga, nanj taso inj ma sêndac, “Ñgac dinañ mbo nde?”

¹² Ma lau daêsam nanj sêmbo malac dinañ, nanj sic yom sec têtñ dandi pi Yisu. Ñatô sêsôm, “Inj ñgac ñayham.” Ma ñatô sêsôm, “Mba! Inj kêsau lau.”

¹³ Magoc ñamalac danj sôm yom pi Yisu yêc awê dom, bu sêtöc lau bata Israel-ñga.

Yisu kêdôhônj lau

¹⁴ Bêc ñatô giñga su ma Mwasinj Lôm Bac-ñga gi sa ñalhu. Ma têtñ dinañ, Yisu sôc lôm dabunj ñabatêmdö gi, ma gic hu kêdôhônj lau.

¹⁵ Inj ndê yom kôm lau bata Israel-ñga sêhêdaê ma sêsôm, “Ñgac dindêc sôc lôm dom, ma bocke dec inj kêdôhônj lau ña yom ti gauc atu-tu?”

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Aö kadôhônj aö daunj neñ yom dom, magoc inj nanj kêtñ aö gameñ, nanj ndê yom.

¹⁷ Lau nanj atac whinj bu danja wambu Anötö, nanj oc sêñyalê bu yom

honj nanj aö kadôhônj, nanj menj akêtñ Anötö ndê, ma aö neñ yom dom.

¹⁸ Asa nanj sôm dau ndê yom, nanj bu po dau ndê waê sa. Magoc aö bu wapo inj nanj kêtñ aö gameñ, nanj ndê waê sa. Aö kasau dom, aö gasôm yom ñandô.

¹⁹ Moses kêtñ yomsu têtñ mac, magoc mac ne m danj danja wambu ñapep dom. Tu sake-ñga mac asôm bu aö kagili yomsu, dec atac whinj bu andic aö ndu?”

²⁰ Goc lau ñatô sêsôm, “Asa tac whinj bu ndic am ndu? Ñalau sac danj oc sip am nem ñalôm su!”

²¹ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Aö gakôm gêñ dalô danj têtñ bêc Sabat-ñga, ma mac honj asö.

²² Mac añgôlij yom pi aö ma asôm bu aö kagili y omsu Sabat-ñga, magoc mac daôm akôm gwelenj têtñ bêc Sabat-ñga. Mac añkuc †pwac asê balêi si ñamlic ñatô su-ñga, tôm Moses to ma gic dulu têtñ mac. (Pwac dau Anötö kêtñ têtñ Moses dom, magoc kêmwatinj têtñ abanj munj su.) Mac asê balêi si ñamlic têtñ ñac si bêc ti-8-ñga, ma bocdinañ balêi ñatô mac asê ñac têtñ bêc Sabat-ñga.

²³ Mac alic ñayham bu akôm gêñ dau têtñ Sabat tu bu añgili Moses ndê yomsu dom. Aö dec gakôm ñamalac danj ndê ñamlic sambuc ñayham sa têtñ bêc Sabat-ñga, ma bocdinañ tu sake-ñga mac atac ñandê têtñ aö?

²⁴ Alic gêñ awê-ñga ñambwa tu amatôc yom-ñga dom! Akôc gauc ñapep pi gêñ ñalôm-ñga whinj.”

Lau sêndac bata Yisu

²⁵ T êñ ndoc dinañ lau Jerusalem-ñga ñatô sêsôm, “Ñgac dindêc inj ñgac nanj lau bata sêñsalê lêtñ tu bu sêndic inj ndu-ñga.

²⁶ Tigenj alic! Inj sôm yom mbo awê, magoc lau bata sêsôm yom danj têtñ inj dom. Bocke? M boe ñac sêkêtñ whinj bu inj Mesaya dau, me?

²⁷ Tigenj yac añyalê ñgac dindêc ndê malachu. Ma têtñ ndoc Mesaya oc menj, nanj lau danj oc sêñyalê gameñ nanj inj menj akêtñ, nanj dom.”

28 Yisu kédôhôn lau mbo lôm dabun njabatêmdö têt têt dinan, ma in ta yom bocdec bu, “Mac lau dinan gauc gêm bu mac anjalê aö, ma bu mac anjalê a ö neñ malachu, a? Aö gameñ ña aö daun neñ ñac lai dom. Aö Daman kêkin aö gameñ, ma in Anötö ñandö, magoc mac anjalê in dom.

29 Aö dec kayalê in, bu muñ-nga aö gambo gawhin in, ma kwahic dec in kêkin aö gameñ.”

30 Têt dinan ñac sêñsahê bu sêkôc in dôñ, tigen in ndê ndoc yêc dôñ yêc, dec lau dan gitôm dom bu sêkêñ amba pi in.

31 Magoc lau daêsam yêc ton atu dinan sêkêñ whin in ma sêsôm, “Yac akêñ batan Mesaya, ma akêñ whin bu têt ndoc in meñ, nañ in oc kôm gêñ dalô daêsam. Tigen asa gitôm bu kôm gêñ dalô atu-tu nañ sêhóc gêlêc gêñ dalô daêsam nañ ñgac dindec kôm, nañ su?”

Lau Palêsai ti dabunsigna atu-tu sêkôm bu sêkôc Yisu dôñ

32 Lau Palêsai sêngô bu lau sem yomgalôm pi Yisu ma sêkôc gauc kain dinan pi in. Goc ðdabunsigna atu-tu ti lau Palêsai sêñkin lau sin-nga ñatô nañ sêyob lôm dabun, bu sêkôc in dôñ.

33 Têt dinan Yisu sôm, “Aö wambo wawhin mac ñasawa saun, goc walhö wambu watêñ in nañ kêkin aö gameñ, nañ wandi.

34 Mac oc anjalê aö, magoc oc atap aö sa dom, ma mac atôm dom bu anjuc aö atêñ gameñ nañ aö oc wambo.”

35 Goc lau Israel-nga sêsôm têt dandi, “Ñgac dindec oc mbo nde, dec yac oc datôm dom bu datap in sa? Mboe in oc ndi mbo whin yac neñ lau Israel-nga ñatô, nañ sêndöc lau Grik si gameñ ma êndôhôn lau Grik yêc dindê?”

36 In sôm bu yac oc tañsalê in, magoc oc datap in sa dom, ma bu yac datôm dom bu datêñ gameñ nañ in oc mbo, nañ dandi. Yom dau ñahu bocke?”

Yisu sôm yom pi Nalau Dabun

37 Têt Mwasin Lôm Bac-nga ñabêc atu nambu-nga, nañ Yisu tisa kalhac ma mbwêc awha atu bocdec bu, “Am asa nañ bu yô am, nañ têt aö mweñ, ma nôm.

38 Tôm Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sôm, asa nañ kêñ whin aö, nañ bu tali-nga oc êmbulup pi in ndê ñalôm.”

39 Yisu ndê yom dinan hêganôn Nalau Dabun, nañ tinambu Anötö oc kêñ têt lau nañ sêkêñ whin Yisu. (Têt têt dinan, Anötö kêñ Nalau Dabun têt lau su dom, ñahu bu Yisu ndê têt tu tap in ndê ñawasi sa-nga yêc dôñ yêc.)

Lau sêseñ dau pi Yisu

40 Têt ndoc Yisu sôm yom dau, nañ lau ñatô sêsôm, “Yomandô! Ñgac dindec in propet atu gitôm Moses, nañ Anötö gic bata bu êñkin meñ.”

41 Ma ñatô sêsôm, “Mba! In Mesaya dau!” Magoc lau ñatô sêsôm, “Mba! Bu Mesaya oc meñ akêñ gameñ Galili-nga dom.

42 Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sôm bu Mesaya oc meñ sa yêc Kin Dawid ndê wakuc, ma yêc Dawid ndê malac Betlehem.”

43 Bocdinañ lau sêseñ dau pi Yisu.

44 Lau ñatô tac whin bu sêkôc in dôñ, magoc ñamalac dan gitôm dom bu kêñ amba pi in.

Lau bata Israel-nga sêkêñ whin Yisu dom

45 Tinambu lau sin lôm dabun-nga sêmbu sêtêñ dabunsigna atu-tu ti lau Palêsai si. Ma ñac sêndac lau sin-nga dau bocdec bu, “Bocke ma mac akôc Yisu dôñ dom?”

46 Goc lau sin-nga sêto yom ma sêsôm, “Ñamalac nañ sôm yom gitôm ñgac dinan, nañ yac anjô dan su dom.”

47 Goc lau Palêsai sêsôm, “Mboe in kêsau mac awhin, a?”

48 Alic bu yac lau Palêsai ma lau bata mba dan kêñ whin bu in Mesaya dau dom. Mba andô!

49 Tigen lau ñambwa-ñambwa, nañ si gauc sa dom pi Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sêkêñ whin in. Anötö ndê atac ñandê pi ñac!”

⁵⁰ Lau bata dinaŋ si daŋ iŋ Nikode-mas, ŋgac naŋ muŋ-ŋga gi gêlic Yisu. Têŋ ndoc iŋ ŋgô ŋac si yom dinaŋ, dec sôm têŋ ŋac bu,

⁵¹ “Yac neŋ yomsu gic yao bu dakic yom tu tamatôc ŋamalac daŋ-ŋga ŋambwa dom! Gêŋ ŋamata-ŋga daŋgô iŋ dau ndê yom, ma dakip yom sa pi gêŋ naŋ iŋ kôm.”

⁵² Magoc ŋac sêsôm, “Mboe am bu ti iŋ ndê ŋgacsêŋom daŋ whiŋ ŋac lau Galili-ŋga dinaŋ, a? Am ndi ma kip ŋahu sa yêc Anötö ndê yom, ma am oc tap sa bu propet daŋ oc meŋ akêŋ gameŋ Galili-ŋga dom.”

[Yisu tawalô awhê sac daŋ]*

⁵³ Dinaŋ su, ma lau hoŋ sêlhö têtêŋ ma sêmbu sêtêŋ ŋac si andu si.

8

¹ Goc Yisu hu malac Jerusalem siŋ ma sa gi mbo Lôc Olib.

² Têŋ ŋagalaŋsê bêbêc, iŋ mbu sôc Jerusalem gi, ma mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö. Ma lau daêsam sêwê sêtêŋ iŋ sêmeŋ, dec iŋ ndöc sic ma kêdôhônŋ ŋac.

³ Ma lau naŋ sêndôhônŋ yomsu ti lau Palêsai sêwê awhê daŋ sêtêŋ iŋ sêmeŋ, naŋ sêtap iŋ sa têŋ ndoc iŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga. Ma sêkêŋ a whê dau kalhac lau hoŋ aŋgô-ŋga.

⁴ Ma sêsôm têŋ Yisu, “Kêdôhônŋwaga, sêtap awhê dindéc sa kôm mêtê mockaiŋ-ŋga.

⁵ Moses to yomsu bu datuc lauwhê kaiŋ dindéc ŋa hoc ndu. Bocdinaŋ sôm bu yac oc dakôm sake?”

⁶ Ŋac bu sêtîm iŋ ŋa gêndac dinaŋ, sêŋsalê yom daŋ bu sêŋgôliŋ pi iŋ. Magoc Yisu pôŋ sic gi ndöc, ma gic hu to yom yêc nom ŋa amba-atu.

⁷ Goc ŋac sêŋsu iŋ e iŋ tisa ma sôm têŋ ŋac, “Mac nem asa bu ndê sac mbasi, naŋ ti ŋgac ŋamata-ŋga bu kôc hoc ma tuc pi awhê dindéc.”

⁸ Goc iŋ pôŋ sic tiyham ma to yom yêc nom.

⁹ Têŋ dinaŋ lau naŋ sêŋgô Yisu ndê yom sic hu sêlhö tigeŋ-tigeŋ. Lau atu-tu sêlhö sêmuŋ, goc lau ŋatô sêŋkuc e Yisu tawasê mbo, ma awhê dau kalhac iŋ aŋgô-ŋga.

¹⁰ Dec Yisu tisa ma ndac iŋ, “O awhê! Ma lau dau nde? Asa dec mbo bu êŋgôliŋ yom pi am ma êmatôc am?”

¹¹ Ma iŋ sôm, “O ŋadau, lau mba!” Goc Yisu sôm, “Ma bocdinaŋ aô wamatôc am dom whiŋ. Magoc am lhö ndi, ma hu nem mêtê sac siŋ.”]

Yisu iŋ Ŋawê Nom-ŋga

¹² Tiŋambu Yisu sôm yom têŋ lau bocdec bu, “Aô ŋawê nom-ŋga. Asa naŋ bu êŋkuc aô, naŋ oc sa seŋ ŋasec-ŋga tiyham dom. Iŋ oc êŋsêlêŋ mbo ŋawê naŋ tôc seŋ ndöc tali-ŋga asê.”

¹³ Magoc lau Palêsai sêsôm têŋ iŋ, “Am tamwasêŋ hoc yom asê pi daôm. Tu dinaŋ-ŋga dec yac oc akôc am nem yom sa dom.”

¹⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô bu wahoc dauŋ neŋ yom asê, dec aneŋ yom dau iŋ yom ŋandô. Ŋahu bu aô kayalê gameŋ naŋ aô gameŋ akêŋ naŋ, ma gameŋ nde naŋ wambu wandi. Tigeŋ mac aŋyalê gameŋ dinaŋ dom.

¹⁵ Mac aŋsahê ti amatôc lau aŋkuc ŋamalac si gauc. Magoc aô dec wamatôc ŋamalac daŋ gitôm mac akôm, naŋ dom.

¹⁶ Aô bu wamatôc lau, dec aneŋ yom hoŋ iŋ yom ŋandô, ŋahu bu aô taŋwasêŋ dom. Damaŋ naŋ kêkiŋ aô, naŋ mbo whiŋ aô.

¹⁷ Mac daôm nem yomsu sôm bu ŋgac lu bu sêpuc si yom dôŋ bu yom ŋandô, dec mac oc akôc yom dau sa.

¹⁸ Kwahic dec aô gahoc yom asê tu dauŋ-ŋga, ma Damaŋ naŋ kêkiŋ aô, naŋ dec puc aneŋ yom dôŋ. Bocdinaŋ tu sake-ŋga mac akôc aneŋ yom sa dom?”

¹⁹ Goc sêndac iŋ, “Am Damam nde?” Ma Yisu sôm, “Mac aŋyalê aô dom, ma mac aŋyalê Damaŋ dom bocdinaŋ. Mac bu aŋyalê aô, dec oc tôm bu mac aŋyalê Damaŋ whiŋ.”

* 7:52: Yom naŋ yêc 7:53–8:11 naŋ yêc bapia akwa ŋatô dom.

20 Yisu sôm yom dinaŋ têt ndoc in kêdôhôn lau mbo kêpin apa nan lau sêkên si da sip-ŋga yêc lôm dabun ŋamakê. Magoc lau dan sêkôc in dôn dom, bu in ndê ndoc hôc asê su dom.

Yisu ndê ŋahu yêc nom dom

21 Ma Yisu sôm tiyham têt lau Palêsai, “Aö oc wahu mac sin, ma mac oc anşalê aö. Magoc gameŋ nan aö bu wandi, nan mac atôm dom bu andi. Mac oc ambac ndu ti nem sac tôhôn.”

22 Goc lau bata dinaŋ sêsôm têt dandi, “In dau sôm bu gameŋ nan in oc ndi, nan yac datôm dom bu dandi. Bocke? In oc ndic dau ndu, a?”

23 Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Aneŋ ŋahu yêc lôlôc. Mac lau nom dindec-ŋga, magoc aö neŋ ŋahu yêc nom dindec dom.

24 Aö gasôm têt mac su, bu mac oc ambac ndu ti nem sac tôhôn. Aö wasôm yom ŋandô têt mac, bu mac bu akên whin yom nan aö gawhê sa pi dauŋ, nan dom, dec mac oc ambac ndu ti mac nem sac.”

25 Goc ŋac sêndac, “Am asa?” Ma in sôm, “Oc tôm bu mac anşalê su, bu têt ŋamata-ŋga e meŋ, aö gawhê dauŋ sa têt mac.

26 Yom daêsam yêc bu wasôm pi mac bu watôc nem giso asê. Magoc yom hoŋ nan aö ganğô yêc in nan kêkin aö gameŋ, nan dec wasôm asê têt lau nom-ŋga. Ma in ndê yom in yom ŋandô eŋ.”

27 Ŋac sênşalê dom bu in sôm yom dau pi in Damba.

28 Goc in sôm, “Têt ndoc mac asuŋ Ŋamalac ndê Atu sa yêc nom, nan mac oc anşalê bu aö dauŋ dec Mesaya dau, ma aö gakôm gêt dan kakuc aö taŋwasêŋ neŋ gauc dom. Mba. Yom hoŋ nan aö gasôm, nan Damaŋ dau kêŋ têt aö.

29 In dau kêkin aö gameŋ, ma in oc tec aö bu wambo taŋwasêŋ dom. In mbo whin aö ŋapaŋ. Ŋahu bu aö gakôm gêt hoŋ tôm in atac whin.”

30 Yisu sôm yom dinaŋ, ma lau daêsam nan sênğô, nan sêkên whin in.

Yom ŋandô oc êŋgapwêc yac su

31 Ma Yisu sôm têt lau Israel-ŋga nan sêkên whin in, “Mac bu asap aneŋ yom dôn ma danam wambu, dec mac ati aneŋ sênşomi ŋandô.

32 Ma mac oc anşalê yom ŋandô, ma yom ŋandô dau oc êŋgapwêc mac su bu ambo atôm lau akiŋ ŋambwa tiyham dom.”

33 Goc ŋac sêsôm, “Abraham ndê wakuc yac. Ma yac am akiŋ lau dan dom. Bocdinaŋ am sôm bu êŋgapwêc yac su yêc sakin bocke?”

34 Goc Yisu ô yom bocdec bu, “Aö wasôm yom ŋandô. Asa nan sap mêtê sac dôn, nan ŋac me awhê akiŋ mêtê sac-ŋga.

35 Ma ŋac akiŋ ŋambwa oc wêkain ŋadau ndê gêt dan, me mbo in ndê andu ŋapaŋ dom. Mba! Ŋadau ndê atu solop oc wêkain gêt ma mbo ŋapaŋ.

36 Magoc Anötö ndê Atu bu êŋgapwêc mac su, dec mac oc ambo atôm lau akiŋ ŋambwa tiyham dom andô.

37 “Aö kayalê su, bu Abraham ndê wakuc mac. Tigeŋ mac akôm bu andic aö ndu, ŋahu bu mac akôc aneŋ yom sa sip nem ŋalôm su dom.

38 Aö gasôm yom asê pi gêt nan Damaŋ tôc asê têt aö, magoc mac akôm mêtê anşuc yom nan mac daôm damam sôm têt mac.”

39 Ma ŋac sêsôm tiyham, “Yac damaŋ in Abraham.” Magoc Yisu sôm, “Mac bu Abraham atui mac, dec mac oc asa lêŋ gitêt gitôm in dau ndê.

40 Tigeŋ aö gasôm yom ŋandô gitôm aö ganğô yêc Anötö, ma mac akôm bu andic aö ndu. Abraham oc kôm gêt kain dinaŋ dom.

41 Mac anşuc Abraham ndê lêŋ dom, dec tôc asê bu mac nem damam in ŋac dan dau-ŋga dan.” Magoc ŋac sêsôm, “Yac lau ŋasawa-ŋga dom. Yac mba damaŋ tigeŋ in Anötö dau.”

42 Têt dinaŋ Yisu sôm, “Anötö bu ti mac nem damam, dec mac oc atac whin aö. Ŋahu bu aö gameŋ akên Anötö, dec gambo lec. Aö gameŋ tu dauŋ-ŋga dom, magoc Anötö dau kêkin aö gameŋ.

43 Mac atôm dom bu anğô aneñ yom, ma bocdinañ mac anjalê aneñ yom ñahu dom.

44 Mac nem damam in Sadañ, ma mac akôm tôm in atac whin. Têñ têm ñamata-nga e meñ, in sa lêñ ndic ñamalac ndu-nga. In sap yom ñandô dôñ dom, bu yom ñandô dañ yêc in ndê ñalôm dom. In tasan-nda, ma yom tasan ñadamba in. In sôm yom kêkuc in dau ndê awha solop, ma yom hon nañ in sôm, nañ yom tasan.

45 Tigen aö dec gasôm yom ñandô en, ma tu dinañ-nga mac akêñ whin aneñ yom dom.

46 Mac nem asa gitôm bu tôle aneñ giso dañ asê? Aö gasôm yom ñandô, ma tu sake-nga mac akêñ whin aö dom?

47 Anötö ndê atui ñandô sêngô in ndê yom ma dañga wambu. Magoc mac anğô in ndê yom dom, dec tôle asê bu mac ati in ndê atui ñandô dom.”

Yisu sôm yom asê pi dau

48 Têñ dinañ lau bata Israel-nga sêsôm, “Yac asôm solop bu am gitôm lau Samaria-nga nañ si gauc sa pi Anötö dom, ma bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm.”

49 Magoc Yisu sôm, “Mba! Ñalau sac mbo aö neñ ñalôm dom. Mac atoc aneñ waêñ sa dom, magoc aö bu wapo Damañ ndê waê sa.

50 Aö kasalê dauñ neñ waêñ dom, magoc Anötö oc po aneñ waêñ sa. Ma in oc êmatôle gêñ hon.

51 Aö wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nañ ngô aneñ yom ma dañga wambu, nañ oc niñga dom, magoc in oc mbo tali ñapañ.”

52 Goc lau bata Israel-nga sêsôm têt in, “Kwahic dec yac anjalê pi ñandô bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm. Abraham ma lau propet sêmbac ndu, tigen am sôm bu asa nañ ngô am nem yom ma dañga wambu, nañ oc niñga dom.

53 Am asa dec toc daôm sa? Am gauc gêm bu am hôle gêlêc damañ Abraham su, a? Yac anjalê bu in mbac ndu su, ma lau propet boc-dinañ.”

54 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö dauñ bu wapo dauñ neñ waêñ sa, dec waêñ dau ti gêñ ñambwa-nga. Magoc aö Damañ, nañ mac asam bu mac nem Anötö, nañ po aneñ waêñ sa.

55 M agoc mac anjalê in dom. Aö dec kayalê in, ma dañga wambu in ndê yom. Aö bu wasôm bu kayalê in dom, dec aö ngac tasan gitôm mac lau tasan.

56 Mac nem damam Abraham atac ñayham sa kêlêc, bu in kêt bata bu lic aneñ bêc wahôle asê-nga. Ma in gêlic su ma tisambuc.”

57 Goc lau bata Israel-nga sêsôm têt in, “Am nem yala tap 50 sa su dom. Ma bocke dec am sôm bu am gêlic Abraham su?”

58 Ma Yisu sôm, “Yomandô! Ndoc nañ Abraham dinda kôle in su dom, nañ aö gambo.”

59 Têt têt ñac sêngô yom dinañ, goc sêkôle hoc sa bu sêtuc in, magoc Yisu siñ dau, ma kêtahin dau su yêc lôm dabun ñagameñ.

9

Yisu kôm ngac tapec dañ tandô po asê

1 Yisu kêsêlêt gi, ma gêlic ngac tapec dañ. Ngac dau in tandô pec têt ndoc in dinda kôle in ma meñ.

2 Ma Yisu ndê ngacsêñomi sêndac in bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, ngac dinañ tapec tu in dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga?”

3 Goc Yisu sôm, “In tapec tu in dau ndê sac-nga, me tu dinda lu damba si sac-nga dom. Magoc dinda kôle in ti tapec tu bu kwahic dec lau sêlic Anötö ndê gwelen ti ñaclai nem in sa-nga.

4-5 Aö gambo nom gatôm lau nom-nga si ñawê, ma kwahic dec ti têt ñawê-nga. Ma bocdinañ kwahic dec yac oc dakôm Anötö nañ kêt in aö gameñ, nañ ndê gwelen. Têt ñasec-nga oc meñ hôle asê, ma têt dinañ lau dañ oc sêtôm dom bu sêkôm gwelen.”

6 In sôm yom dinañ su, goc hê gasöp sip nom, kêtalin whin nom, ma sê pi ngac tapec tandô.

7 Ma in sôm têt in, “Am ndi êmgwasin anôm sip bu gapon Siloam.” (Njê Siloam dau danem kwi bu ‘Kêkin.’) Goc in kôlhö gi kégwasin anjô, ma in tandô njayham sa. Ma in mbu têt ndê andu gi.

8 Ma in ndê lau menpan in-nga, ti lau nan sênjalê bu mun-nga in ngac ten gêt-nga, n an sêsô ma sêndac dandi, “In ngac nan mun-nga ndöc ma ten gêt, a?”

9 Ma lau natô sêsôm, “In ngac dau dinan.” Magoc natô sêsôm, “Mba! In ngac dan dau-nga, nan anjô gi tap ngac ten gêt-nga dinan ndê anjô sa.” Magoc ngac dau sôm, “Aö ngac dau dec.”

10 Goc sêndac in, “Ma bocke dec am nem tanôm njayham sa?”

11 Ma in sôm, “Ngac nan sêsam in bu Yisu, nan kêyalin sachalê, ma kêt pi aö tanôn, goc kêkin aö bu wangwasin anôn andô sip bu Siloam. Bocdinan aö ga kagwasin dau, dec tanôn njayham sa.”

12 Ma sêndac, “Ngac dinan mbo nde?” Goc in sôm, “Aö kayalê dom.”

Lau Palêsai sêkip yom sa pi ngac nan tandô po asê

13-14 Yisu kêyalin sachalê ma kôm ngac tapec dinan tandô po asê têt béc Sabat-nga dan. Ma tinambu l au sêwê ngac dau sêtêt lau Palêsai si.

15 Têt ndoc lau Palêsai sêlic in, nan sêndac in bu, “Am tanôm po asê nalên bocke?” Ma in ô yom ma sôm, “Ngac dinan kêt sachalê pi aö tanôn, ma aö kagwasin dec tanôn po asê.”

16 Goc Palêsai natô sêsôm yom pi Yisu bocdec bu, “Ngac dinan kégili yomsu Sabat-nga, dec tanjalê bu in men akêt Anötö dom.” Magoc Palêsai natô sêsôm, “Ngac sac oc tôm dom bu kôm gêt dalô kain dinan.”

17 Boc-dinan nac si yom so dau, ma sêndac ngac dau tiyham, “Am ngac daôm, am ngac nan in kôm am nem tanôm po asê, ma bocdinan am sôm sake pi in?” Ma in sôm, “In propet dan.”

18 Magoc lau bata Israel-nga dinan sêkêt whin dom bu mun-nga in tapec ma kwahic dec tandô njayham sa. Bocdinan sêkêt yom têt in dinda lu damba bu sêmen.

19 Ma sêndac inlu, “Ngac dindec in amlu atômngac nan amlu asôm bu dinda kôc in ti tapec, a? Bocke ma kwahic dec in tandô njayham sa?”

20 Ma inlu sêsôm, “Aéc! Alu anjalê bu in alu mba balê, ma bu alu akôc in ti tapec.

21 Magoc in tandô po asê nalên bocke ma asa kôm in tandô njayham sa, nan alu anjalê dom. Mac andac in dau. In ti ngac atu su, ma gitôm bu sôm dau ndê yom.”

22 Inlu sênjalê bu lau bata Israel-nga sêkic yom bu nac oc sêtin lau nan sêkêt whin bu Yisu in Mesaya, nan su yêc gôlôwac Israel-nga, ma bocdinan inlu sêtöc nac.

23 Tu dinan-nga sêsôm yom bocdec, “In ti ngac atu su. Mac andac in dau!”

24 Goc nac sêmbwêc ngac dau tiyham, ma sêsôm, “Toc Anötö sa ma sôm yom nandô. Yac anjalê bu ngac dinan in ngac sac.”

25 Ma in ô yom bocdec bu, “In bu ngac sac me in ngac gitêt, aö kayalê dom. Gêt tigen aö kayalê. Mun-nga aö ngac tapec, ma kwahic dec aö tanôn po asê.”

26 Goc sêndac in, “In kôm gêt sake têt am? In kôm am tanôm njayham sa nalên bocke? Sôm asê têt yac.”

27 Ma in sôm, “Aö gasôm têt mac su, magoc mac akôc anen yom sa dom. Tu sake-nga mac bu anjô tiyham? Mboe mac atac whin bu ati in ndê sênomi awhin, a?”

28 Têt dinan sêpu in ma sêsôm, “Mba! Am daôm ti ngac dinan ndê ngacsênôm! Moses ndê sênomi yac.

29 Yac anjalê bu Anötö kêt in ndê yom têt Moses, magoc ngac dinan ti in ndê nahu, yac anjalê dom.”

30 Goc ngac dau sôm, “Gêt kain dan solop! Mac asôm bu mac anjalê in ndê nahu dom. Tigen alic su nan! In kôm aö tanôn po asê.

³¹ Yac tanjalê bu Anötö oc kêñ danğa têtñ lau sac dom. Mba! In kêñ danğa lau gitêtñ nan sêñkuc in ndê yom.

³² Yac danğô dan mun su dom, bu ñamalac dan kôm ñgac nan dinda kôc in ti tapec, nan tandô po asê. Mba sambuc!

³³ Ñgac dinan bu men akêtñ Anötö dom, dec oc tòm dom bu in kôm gêtñ dan.”

³⁴ Ñac sêñgô in ndê yom dinan, dec gêli ñac si ñalôm sa ñandô. Ma sêsôm, “Am bu êmdôhôn yac, a? Sac gêm am ahuc têtñ ndoc dinam kôc am!” Goc sêtin in sa awê gi.

Lau nan sêkêtñ whin Yisu dom, nan sêtôm lau tapec

³⁵ Têtñ ndoc Yisu ñgô ñawaê bu lau Palêsai sêtin ñgac dau su, nan in kêsâlê in e tap in sa, ma ndac in, “Am kêñ whin Ñamalac ndê Atu, me mba?”

³⁶ Ma in ô yom ma sôm, “O ñadau! Ñamalac ndê Atu in asa? Sôm têtñ aô, goc aô wakêtñ whin in.”

³⁷ Goc Yisu sôm, “Am gêlic in su. Aô ñgac dauñ dec, nan gasôm yom têtñ am.”

³⁸ Ma in sôm, “Pômdu, aô gakêtñ whin am.” Goc in pôn haduc têtñ Yisu.

³⁹ Ma Yisu sôm, “Aô gasip nom gameñ ma lau oc sêtap matôc sa tu aô-ñga. Lau tapec oc sêti lau tandô ñayham, ma lau nan gauc gêm bu ñac lau tandô ñayham, nan oc sêtôm lau tapec.”

⁴⁰ Lau Palêsai ñatô sêmbo sêwhin, ma sêñgô Yisu ndê yom dinan ma sêndac, “Bocke? Am sôm bu yac tanpec awhin, a?”

⁴¹ Ma in sôm, “Mac bu lau tampec, dec mac nem giso mba. Mac asôm bu mac lau tanôm ñayham, magoc mac akêtñ whin aô dom. Tu dinan-ñga dec mac nem giso gacgen yêc mac-ñga.”

10

Yom gôlin pi ñgac yob domba-ñga

¹ Ma Yisu sôm, “Yom ñandô aô wasôm têtñ mac, bu ñgac nan sôc domba si tunlôm yêc gatam dom,

magoc kêgîli tun bambalin bu sôc ndi, nan ñgac kan-nda.

² Magoc ñgac nan sôc domba si tunlôm yêc gatam solop, nan ñgac yob domba-ñga ñandô.

³ Ñgac nan yob gatam oc lêc gatam su têtñ in, ma domba sêñyalê in awha. In oc ta domba tigen-tigen si ñaê, ma wê ñac sêsa sêndi.

⁴ Têtñ ndoc in kôc in ndê domba hon sêsa si, nan in kêsêlêñ mun ma ñac sêñkuc in, bu ñac sêñyalê in awha.

⁵ Tigen ñac oc sêñkuc ñgac apa dan dom. Mba! Ñac oc sêlhô bambalin yêc in, bu sêñyalê in awha dom!”

⁶ Yisu sôm yom gôlin dinan, magoc ñac sêñyalê in ndê yom ñahu dom.

Yisu in gatam domba-ñga

⁷ Bocdinan Yisu sôm tiyham, “Yom ñandô aô wasôm têtñ mac! Aô gatôm gatam tu domba sêsôc si tunlôm sêndi-ñga.

⁸ Kêdôhônwaga tasan hon nan sêhôt asê sêmun aô, nan lau kan. Magoc domba sêkêtñ danğa ñac dom.

⁹ Aô gatam, ma domba nan sêsôc yêc aô, nan oc sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-ñga sa. Ñac oc sêsôc sêsa, ma sêtap gêtñ sêneñ-ñga ñayham sa.

¹⁰ Ñgac kan men bu nem kan ti ndic ndu ma señ popoc. In ndê gwelen dau dinan. Tigen aô gameñ bu wamasan lêtñ bu lau sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndôc tali-ñga sa, ma mwasiñ dau oc êñsalê ñac ahuc.”

Yisu in Ñadau yob domba-ñga ñayham

¹¹ “Aô ñgac wayob domba-ñga ñayham. Ñgac yob domba-ñga ñayham oc kêñ dau sambuc e nditôm in mbac ndu bu nem in ndê domba sa.

¹² Magoc ñgac nan yob domba tu tap ñaôli sa-ñga, nan gitôm ñgac nan yob dau ndê domba, nan dom. In bu lic giam sac dan men, dec in oc hu domba siñ ma lhô ndi. Goc giam sac oc señ domba ma sêlhô bambalin.

¹³ Ñgac dinan oc lhô ndi, bu in gêm gwelen tu awa-ñga ñambwa, ma hêgo dau tu domba-ñga dom.

14-15 “Aö ngac wayob domba-nga ñayham. Gitôm Damañ kêyalê aö, ma aö kayalê Damañ, bocdinañ aö kayalê aneñ domba, ma aneñ domba sênyalê aö. Ma wakêñ dauñ sambuc e nditôm wambac ndu bu wanem ñac sa.

16 Ma aneñ domba ñatô sêmbo, nañ sêmbo sêwhiñ domba toñ dindéc dom. Aö wandic ñac sa sêmenñ sêmbo sêwhiñ domba dindéc, ma ñac oc sêti toñ tigenñ. Ñac si ñadau tigenñ aö dec wayob ñac, ma ñac honñ oc sêkêñ danğa aö awhañ.

17 “Damañ tac whiñ aö, bu aö wakêñ dauñ gacgeñ wambac ndu, ma tiñambu aö watisa tiyham.

18 Ñamalac danğ oc kôc tañli ñahu su yêc aö dom. Aö dauñ oc wahu tañli ñahu siñ tôm aö dauñ atac whiñ. Anötö kêñ ñaclai têtñ aö bu aö dauñ wahu siñ, ma bu aö dauñ wakôc sa tiyham. Damañ gic atu yom dau dinañ.”

19 Lau bata Israel-nga sêngô yom dinañ ma sêwhê dau kôc ti sêsenñ dandi tiyham.

20 Lau daêsam sêsôm, “Ñalau sac danğ mbo inñ ndê ñalôm ma kôm inñ ndê gauc timboloc. Anğô inñ ndê yom dom!”

21 Magoc lau ñatô sêsôm, “Ñgac ti ñalau sac oc sôm yom kainñ dinañ dom. Ma ñalau sac oc kôm ñgac tapec tandô po asê dom!”

Lau bata Israel-nga sêtinñ Yisu su

22 Têtñ ndoc uhô-nga, lau Israel-nga si †Mwasinñ Sic Gawî Lôm-nga hóc asê Jerusalem.

23 Yisu kêselêñ mbo lôm dabuñ ñabatêmdö, mbo gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm.

24 Ma lau bata Israel-nga sêkac sa sêngihi inñ ahuc, ma sêsôm, “Ñasawa baliñ lec yac atac lu-lu tu am-nga. Bocdinañ dec sôm yom yêc awê têtñ yac. Am Mesaya dau, me mba?”

25 Ma Yisu sôm, “Aö gasôm têtñ mac su, magoc mac akêñ whiñ aö dom. Ma

aö gakôm gêtñ dalô gam Damañ anğô. Gêtñ dau puñ yom ñandô pi aö dôñ, ma whê aneñ ñahu sa tiawê.

26 Magoc mac akêñ whiñ aö dom, ñahu bu mac ati aö neñ domba dom.

27 Aneñ domba sêkêñ danğa aö awhañ. Aö kayalê ñac, ma ñac sêñkuc aö.

28 Aö oc wakêñ ñac sêndöc tali ñapañ ma oc tôm dom bu ñac sêniñga têtñ têm ñambu-nga dom. Ma lau danğ sêtôm dom bu sêngaho ñac su yêc aö amanñ.

29 Damañ kêñ aneñ domba têtñ aö, ma gêtñ danğ hóc gêlêc inñ su dom. Bocdinañ lau danğ sêtôm dom bu sêngaho ñac su yêc Damañ amba.

30 Alu Damañ ati gêtñ tigenñ.”

31 Têtñ dinañ lau bata sêkôc hoc sa tiyham bu sêtuc inñ.

32 Magoc inñ sôm têtñ ñac, “Mac bu atuc aö ña hoc tu gêtñ dalô bocke-nga? Bu aö gatôc gêtñ ñayham daêsam têtñ mac, tôm nañ Damañ kêñ têtñ aö.”

33 Ma ñac sêo yom ma sêsôm, “Yac bu atuc am tu gêtñ danğ nañ am kôm-nga dom. Mba! Am ñamalac danğ, magoc toc daôm sa bu nditôm Anötö dau. Am nem yom dinañ sac sambuc, ma tu dinañ-nga yac bu atuc am ña hoc.”

34 Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac anğyalê yom nañ Anötö dau sôm pi lau bata Israel-nga ñatô, nañ sêto yêc mac nem Buku Yomsu-nga* bocdec bu, ‘Aö gasam mac bu anötöi.’

35 Anğô su nañ! Anötö kêñ inñ ndê yom têtñ lau nom-nga dinañ, ma sam ñac bu anötöi. Ma gitôm dom bu dasenñ Anötö ndê yom danğ su.

36 Ma aö bocke? Damañ dau kêyalinñ aö sa ma kêkiñ aö gasip nom gameñ. Bocdinañ tu sake-nga mac asôm bu aneñ yom sac sambuc, têtñ ndoc aö gasôm bu aö Anötö ndê Atu?

37 Aö bu wakôm Damañ ndê gweleñ nañ kêñ sip aö amanñ, nañ dom, nañ akêñ whiñ aö dom.

* **10:34:** Yom dau yêc Buku Wê-nga 82:6 (alic footnote yêc Jon 15:25). Anötö dau kêñ ñaclai têtñ kiñ ti gôliñwaga bu sênem gôliñ sêmbo nom, ma bocdinañ inñ sam ñac bu anötöi. Ma têm ñatô inñ sam ñac bu Anötö atui - alic BW 2:7 ma 82:6.

³⁸ Tigen aö gakôm Daman ndê gwelen, ma bocdinaŋ dec mac bu akêŋ whiŋ aneŋ yom dom, tigen akêŋ whiŋ tu gêŋ naŋ aö gakôm-ŋga. Ma bocdinaŋ mac oc aŋyalê pi ñandô bu Daman mbo aö ñalôm, ma aö gambo iŋ ñalôm.”

³⁹ Têŋ dinaŋ sêŋsahê tiyham bu sêkôc iŋ dôŋ, magoc ñac gitôm dom, ma iŋ kôlhô gi.

⁴⁰ Ma iŋ pi Bu Jordan ñadaŋga gi, ma mbo gameŋ naŋ muŋ-ŋga Jon kêku lau mbo.

⁴¹ Lau daêsam sêsa sêtêŋ iŋ si, ma sêsôm têŋ dau, “Jon kôm gêŋ dalô daŋ dom. Magoc yom hoŋ naŋ iŋ sôm pi ñgac dindêc, naŋ yom ñandô.”

⁴² Ma lau daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu yêc gameŋ dinaŋ.

11

Lasarus mbac ndu

¹⁻² ñgac daŋ ñaê Lasarus mbo malac Betani. Ma iŋ ndê lhuwê lu sêmbo, daŋ ndê ñaê Mata, ma daŋ ñaê Maria, awhê naŋ tiŋambu tac bu ñamalu ñayham pi Pômdau gahi, ma puŋ ña iŋ kêclaun. Têŋ bêc daŋ Lasarus gêmbac.

³ Goc Maria lu Mata sêkêŋ yom têŋ Yisu bocdec bu, “Pômdau, ñgac naŋ am atac whiŋ dec gêmbac.”

⁴ Yisu ñgô yom dau ma sôm, “Iŋ gêmbac tu bu mbac ndu ñambwa-ŋga dom. Iŋ gêmbac bu tôc Anötô ndê ñaclai ti waê asê, ma bu Anötô ndê Atu tap waê sa whiŋ.”

⁵ Yisu tac whiŋ Maria lu Mata ma Lasarus.

⁶ Tigen têŋ ndoc iŋ ñgô ñawaê bu Lasarus gêmbac, naŋ iŋ têŋ iŋ gi ñagahô dom. Iŋ gacgeŋ mbo gameŋ dinaŋ gitôm bêc lu.

⁷ Goc iŋ sôm têŋ iŋ ndê ñgacsêŋomi, “Dalhô dambu datêŋ gameŋ Judia-ŋga dandi.”

⁸ Magoc ñac sêsôm, “Kêdôhônwaga, mba! ñasawa apê lec lau bata Israel-ŋga naŋ sêmbo dindê, naŋ tac whiŋ bu sêtuc am ña hoc. Bocke dec am bu mbu ndi tiyham?”

⁹ Ma Yisu ô yom ña yom gôliŋ daŋ, ma sôm, “Têŋ bêc hoŋ ac pô gameŋ

gitôm acgatu ñasawa 12, ma tiŋambu ñasec sa. ñamalac daŋ bu êŋsêlêŋ têŋ ndoc ac-ŋga, dec iŋ oc tiŋ gahi dom, bu iŋ gêlic ñawê nom dindêc-ŋga.

¹⁰ Magoc iŋ bu êŋsêlêŋ têŋ ôbwêc, dec iŋ oc tiŋ gahi, bu iŋ ndê ñawê mba.”

¹¹ Goc Yisu gic têku yom ma sôm, “Yac neŋ silip Lasarus yêc bêc. Aö watêŋ iŋ wandi bu waun iŋ sa.”

¹² Ma ñgacsêŋomi sêsôm, “Pômdau, iŋ bu yêc bêc yêc, dec iŋ dau oc ñayham sa.”

¹³ ñac gauc gêm bu Yisu sôm bu Lasarus mbo tali ma yêc bêc, magoc iŋ ndê yom dau ñahu bu Lasarus mbac ndu su.

¹⁴ Goc Yisu sôm yom yêc awê têŋ ñac bu, “Lasarus mbac ndu.

¹⁵ Tu mac-ŋga dec aö atac ñayham bu aö gambo g awhiŋ iŋ dom, bu kwahic dec mac oc akêŋ whiŋ tu gêŋ naŋ aö bu wakôm-ŋga. Bocdinaŋ yac datêŋ iŋ dandi.”

¹⁶ Ma Tomas, ñgacsêŋom naŋ sêsam bu Lôcmpôn, naŋ sôm têŋ ñgacsêŋomi ñatô, “Ayôc! Dawhiŋ iŋ dandi, ma dambac ndu dawhiŋ iŋ.”

Yisu iŋ yac neŋ datisa ti dambo tanli ñahu

¹⁷ Yisu hôc asê gameŋ Judia-ŋga ma tap sa bu sêkêŋ Lasarus ndê ñamlaŋ yêc hocsuŋ daŋ gitôm bêc hale su.

¹⁸ Malac Betani yêc suŋ sa têŋ Jerusalem, seŋ ñasawa gitôm kilometa tö.

¹⁹ Ma lau Israel-ŋga daêsam sêsa akêŋ Jerusalem sêmeŋ, ma sêndôc sêwhiŋ Mata lu Maria, bu sênem malô iŋlu tu lhuŋgac hu iŋlu siŋ-ŋga.

²⁰ Mata ñgô bu Yisu kêsêlêŋ meŋ, goc sa gi bu lic iŋ, magoc Maria ndôc andu.

²¹ Têŋ ndoc Mata hôc asê Yisu, naŋ iŋ sôm têŋ iŋ, “O Pômdau, am bu mbo, dec aö lhuŋgac oc mbac ndu dom.

²² Magoc kwahic dec am mweŋ hôc asê su, ma aö kayalê bu gêŋ bocke naŋ am bu ndac têŋ Anötô, naŋ iŋ oc kôm.”

²³ Ma Yisu sôm, “Am lhômŋgac oc tisa ma mbo tali tiyham.”

24 Dec Mata ô yom ma sôm, “Aêc! Aô kayalê bu in oc tisa têt bêt nambu-nga nan lau batê hon oc sêtisa.”

25 Goc Yisu sôm, “Namalac si sêtisa ma sêmbo tali nahu, nan aô daun. Asa nan kêt whin aô ma mbac ndu su, nan oc mbo tali tiyham.”

26 Ma asa nan mbo tali ma kêt whin aô, nan oc ninnga têt têt nambu-nga dom, in oc gacgen mbo tali. Am kêt whin yom dindec, me mba?”

27 Ma Mata sôm, “Aêc Pômdau! Aô gakêt whin bu am Mesaya, ma Anötö ndê Atu nan in gic bata bu ênkin sip nom meñ.”

28 Mata sôm yom dinan su, goc mbu gi ma ta Maria têt in meñ. Ma in sôm têt in, “Kêdôhônwaga meñ su, ma in ndac am.”

29 Maria ngô su, goc tisa ngahô bu sa têt Yisu ndi.

30 Têt ndoc dinan Yisu hêt asê Betani su dom, in gacgen mbo gameñ nan Mata hêt pi in.

31 Lau Israel-nga nan sêmbo andu sêwhin Maria tu bu sênem malô in, nan sêlic in tisa ngahô ma kôlhô gi. Nac gauc gêm bu in oc têt sêhôn di bu tan lhungac mbo dindê, ma bocdinan sêsa si ma sênkuc in.

32 Têt ndoc Maria hêt asê gameñ nan Yisu mbo ma gêlic in, nan in hu dau sip nom yêt in gahi-nga, ma sôm, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhungac oc mbac ndu dom.”

33 Yisu gêlic Maria tan, ma gêlic lau Israel-nga nan sêwhin in, nan sêtan bocdinan, dec kêsahê nawapac atu yêt ndê nalôm.

34 Ma in ndac, “Mac anshun in yêt nde?” Ma sêsôm, “Mweñ Pômdau, ma lic.”

35 Têt dinan Yisu tasulu sa.

36 Ma lau Israel-nga dinan sêsôm, “Alic, in atac whin Lasarus ndu andô.”

37 Magoc natô sêsôm, “In kôm ngac tapec tandô po asê. Bocke dec in kôm Lasarus nayham sa dom, ma in mbac ndu?”

Yisu un Lasarus sa

38 Têt dinan Yisu ndê nalôm nawapac atu tiyham, ma in kêsêlêt têt sêhôn gi. Nac sêkêt ngac batê dau ndê namlan yêt hocsun dan, ma sêmpi hoc dan gi ndoc sê awha ahuc.

39 Têt ndoc Yisu hêt asê, nan in sôm têt lau nan sêwhin in bu, “Mac ampi hoc dau sa.” Magoc ngac batê ndê lhuwê Mata sôm, “Pômdau! In yêt gitôm bêt hale su. Oc namaniñ sa su.”

40 Dec Yisu sôm, “Aô gasôm têt am su, bu kêt whin, dec am oc lic Anötö ndê naclai ti nawasi.”

41 In sôm yom dinan su, goc lau sêmpi hoc dau sa. Ma Yisu tatak undambê ma sôm, “Daman, aô wanem dange am, bu am ngô aneñ yom.”

42 Aô kayalê bu am kêt danam aô napan, magoc kwahic dec aô bu wanem dange am, bu lau nan sêlhac dec oc sêngô aneñ yom, ma sêkêt whin bu am kêkin aô gameñ.”

43 Goc in mbwêc awha atu, “Lasarus! Sa mweñ!”

44 Dec Lasarus sa meñ, ma po nan sêmpan in gahi ti amba, ma po dan nan sêhi pi in ngôlôn, nan gacgen sêyêt in. Ma Yisu sôm têt nac, “Akôc po su yêt in, ma akêt in lhô ndi.”

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

45 Tu gêt atu dinan-nga dec lau Israel-nga daêsam nan sêmbo sêwhin Maria ma sêlic gêt nan Yisu kôm, nan sêkêt whin in.

46 Magoc natô sêtêt lau Palêsai si, ma sic min pi gêt nan Yisu kôm.

47 Goc dabunsigna atu-tu ti lau Palêsai sêmbwêc lau †Sanedrin-nga sêpitigen, ma sêndac nac, “Yac oc dakôm gêt sake? Ngac dinan kôm gêt dalô daêsam.”

48 Yac bu dalhac in ahuc dom, dec lau hon oc sêkêt whin bu in Mesaya dau. Ma lau Rom-nga oc sêmey ma sêsey yac neñ gameñ danem akin Anötö-nga ti yac lau Israel-nga hon su.”

49 Têt yala dinan Kayapas in †dabunsigna namata-nga. Ma in sôm têt

lau Sanedrin-nga, “Mac nem gauc sa dom!

⁵⁰ In mbac ndu man! Yham dom bu lau Israel-nga hon sêninga. Ngac tigen bu mbac ndu ô lau hon, nan oc nayham hóc gêlêc su.”

⁵¹ Kayapas sôm yom dinañ na in dau ndê gauc dom. Magoc têt yala dinañ in dabuñsiga ñamata-nga, dec in sôm yom dau gitôm propet dan. Ma yom dau ñahu bocdec bu. Yisu oc mbac ndu tu lau Israel-nga hon.

⁵² Ma tu ñac tawasê-nga dom. In oc mbac ndu tu Anötö ndê lau hon nan sêmbo gameñ nom-nga tidau-tidau, tu bu ndic ñac hon sa sêpitigen.

⁵³ Bocdinañ têt bêc dinañ lau bata Israel-nga dinañ sic hu sêñsalê lêt bu sêndic Yisu ndu.

⁵⁴ Ma tu dinañ-nga Yisu kêsêlêt mbo awê yêc lau Israel-nga ñalôm dom. In kölhö gi mbo malac Eprayim, nan yêc gameñ sawa ñamakê. Ma in ndê ñgacsêñomi sêmbo gameñ dinañ sêwhin in.

⁵⁵ Têt ndoc lau Israel si om atu Mwasin Pasowa-nga meñ kêtin, n an lau daêsam yêc gameñ ñamakê-nga sêpi Jerusalem si. Ñac bu sêñkuc lau Israel si lêt sêmasañ dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga mun su nan goc Pasowa ñabêc hóc asê.

⁵⁶ Ma ñac sêñsalê Yisu ñapan. Têt ndoc sêkac sa sêmbo lôm dabuñ, nan sêndac dandi, “Mac gauc gêm bocke? In oc meñ tu Mwasin Pasowa-nga, me mba?”

⁵⁷ Tigen dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sic atu lau bu asa bu tap gameñ nan Yisu mbo, nan sa, nan kêt ñawaê têt ñac, ma ñac oc sêkôc in dêt.

12

Maria gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Luk 7:37-38)

¹ Bêc 6 yêc dêt yêc bu Mwasin Pasowa-nga hóc asê, ma Yisu têt malac Betani gi. Lasarus, ñac nan in un sa akêt lau batê-nga, nan mbo malac dinañ.

² Ma yêc Lasarus ndê andu, ñac sêndê mwasin tu Yisu-nga. Lasarus ti lau ñatô señ gêt sêndôc sêwhin in, ma Mata gêm akin ñac mbo.

³ Goc Maria meñ, kôc a ñakwi ñamalu nayham nan ñaôli atu sip kac dan, ma kêt pi Yisu gahi. Goc in puñ in gahi na in dau kêclauñ. Ma gêt dau ñamalu hêt dau sa ma gêm andu ñalôm ahuc.

⁴ Têt dinañ Judas Iskeriot, ñgacsêñom nan tinambu hoc Yisu asê, nan sôm,

⁵ “Bu ñamalu nayham dindêc ñaôli atu, gitôm denarii 300 nan dakôc ti ñaôli tu gwelen yala sambuc-nga. Tu sake-nga awhê dec kêtaiñ? Gitôm bu dakêt têt lau sênemlhi, ma dakêt ñawa tu danem lau ñalôm sawa sa-nga.”

⁶ Judas sôm yom dinañ, magoc in gauc gêm lau ñalôm sawa dom. In sôm yom dinañ ñahu bu in ñgac kan-nda. In yob ñgac-sêñomi si talhi mone-nga, ma gêm kan mone ñatô bu nem dau sa.

⁷ Magoc Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Mac alhac awhê dindêc ahuc dom. In yob gêt dau ñapan e kwahic dec, gic waê bêc sêñsuhun aô-nga.

⁸ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhin mac ñapan. Tigen aô oc wambo wawhin mac ñapan dom.”

Lau dabuñsiga sêkic yom pi Lasarus

⁹ Têt ndoc dinañ lau Jerusalem-nga daêsam sêngô ñawaê bu Yisu mbo malac Betani, dec sêsa si bu sêlic in. Ma ñac bu sêlic Lasarus, ñac nan Yisu un sa yêc lau batê-nga, nan whin.

¹⁰ Tu dinañ-nga dabuñsiga atu-tu Israel-nga sêkic yom bu sêndic Lasarus ndu whin.

¹¹ Ñahu bu lau Israel-nga daêsam sêhu ñac sin ma sêkêt whin Yisu tu Lasarus-nga.

Yisu sôc malac Jerusalem gi

(Mat 21:4-9; Mak 11:7-10; Luk 19:35-38)

¹² Têt ñagalansê lau daêsam nan sêmbo Jerusalem tu Mwasin Pasowa-nga sêngô ñawaê bu Yisu kêsêlêt mbo señ bu têt Jerusalem meñ.

¹³ Bocdinañ ñac sêsa si bu sêkôc in sa. Sêhóc tômtôm ñalauñ ma sêmbwêc,

“Hosana! Tampin in nan men gem Pômdau angô. Tampin lau Israel-nga si Kinj.”

¹⁴ Yisu kêsêlêñ men ndöc donki natu dan ñahô, ma ñalêñ dinan propet akwa dan ndê yom ñandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

¹⁵ O mac lau †Sayon-nga, atöc daôm dom. Alic mac nem Kinj têt mac men, ndöc donki natu ñahô. [*Sek 9:9*]

¹⁶ Yisu ndê ñgacsêñomi sêlic gêt hon dinan, magoc ñac sêñyalê ñahu dom. Tigen tinambu, têt ndoc Yisu tisa ti ñawasi atu, nan sêñyalê bu yom dau, nan sêto muñ su, nan hêganôn Yisu, ma tu dinan-nga lau sêkôm gêt dinan têt in.

¹⁷ L au daêsam nan sêmbô sêwhin Yisu têt ndoc in mbwêc Lasarus ma un in sa akêt lau batê-nga, nan sic min pi in ñapan.

¹⁸ Bocdinan lau daêsam sêngô ñawaê bu Yisu kôm gêt dalô atu dinan, ma sêsa si bu sêlic in têt bêc dinan.

¹⁹ Ma têt têt lau Palêsai sêlic gêt dau, nan sêsôm têt dandi, “Alic, yac neñ yom hon ñandô mbasi. Yac oc dalhac in ahuc ñalêñ bocke? Lau hon oc sêñkuc in!”

Yisu sôm gwanan bu in oc mbac ndu

²⁰ Lau Grik ñatô sêmbô sêwhin lau nan sêpi malac Jerusalem tu sênem akin Anötö-nga têt om atu Pasowa-nga.

²¹ Lau Grik dinan sêtêt Pilip, ñgacsêñom nan men akêt malac Betsaida yêc gameñ Galili-nga, ma sêsôm têt in bu, “O ñgac atu, yac bu alic Yisu.”

²² Dec Pilip gi sôm yom dau têt Andru, ma inlu si sêsôm têt Yisu.

²³ Yisu ñgô yom dau goc sôm yom gôlin dan bocdec bu, “Ndoc men sa bu

Ñamalac ndê Atu tap in ndê waê atu sa.

²⁴ Aö wasôm yomandô têt mac. Gêt ñawhê dan bu sêsô sip nom ndi dom, dec gêt tigen dau oc gacgen yêc. Magoc gêt dau bu dasô sip nom ñalôm ndi, dec oc tibalê ma ñinga, magoc tinambu oc po pi men ma nem ñandô daêsam tiyham.

²⁵ Asa nan tac whin bu sap gêt nom-nga dön ñapan tu mbo tali-nga, nan oc ñinga. Magoc asa nan bu hu gêt nom dindec-nga sin tu êñkuc aö-nga, nan tap señ ndöc tali têt têt ñambu-nga-nga sa.

²⁶ Asa nan gauc gem bu nem akin aö, nan men êñkuc aö. Ma gameñ nan aö oc wambo, nan in nan gem akin aö, nan oc mbo bocdinan. Lau hon nan sem akin aö, nan Daman oc toc ñac sa.

²⁷ “Kwahic dec aö neñ ñalôm kedehe aö ñandô. Tigen aö wandac Daman bu êñgaho aö su yêc ndoc ñawapac-nga dindec dom. Mba! Tu gêt dau dindec-nga dec aö gameñ.

²⁸ Daman, aö wasa lêt dindec tu bu wapo nem waêm sa.”

Yisu sôm yom dinan, ma awha dan sa akêt undambê bocdec bu, “Aö gatap waên sa tu am-nga su, ma watap sa tiyham.”

²⁹ Lau daêsam nan sêmbô gameñ dinan sêngô ñakêcsia dau, ma ñatô sêsôm bu wapap gic. Ma ñatô sêsôm bu anela dan sôm yom têt Yisu.

³⁰ Magoc Yisu sôm, “Awha dinan sa tu aö-nga dom, magoc sa tu mac-nga.

³¹ Kwahic dec ti ndoc Anötö êmatôc lau nom dindec-nga. Ma in oc êmasuc nom dindec ñadau su.*

³² Magoc têt ndoc sêndic aö pi a ma sêsun aö sa yêc nom, nan aö oc wahê ñamalac akêt gameñ hon sêtêt aö sêmen.”

* **12:31:** Yisu sôm bu Anötö oc êmasuc nom dindec ñadau su. Têt ndoc Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, in ku Sadañ ndê ñalai dulu-alic Jon 16:33; Kol 2:15; Hib 2:15; ma 1 Jon 3:8. Yisu ku in dulu su yomandô, magoc Anötö kêt ñasawa têt Sadañ ma in kôm in ndê gwelen yêc nom - alic Epe 2:2; 2 Kor 4:4; ma 1 Jon 5:19. Bocdinan lau nan sêkêt whin sic waê bu sêlhac ñanga ma sêndic sin têt Sadañ, (Jon 17:15; Epe 6:10-18) ma Anötö kêt ñalai têt ñac bu sêku in dulu (Rom 16:20). Têt bêc ñambu-nga, Anötö oc señ Sadañ ti in ndê anela ti lau sac su ma in ndê ñalai oc pacndê sambuc (Rev 20:2-3, 10).

³³ Yisu sôm yom dinan bu tôc ñalên nan in oc mbac ndu, nan asê.

³⁴ Ma lau dinan sêo in awha ma sêsôm, “Sêto yom yêc buku yomsu-nga, nan sôm bu Mesaya oc mbo ñapan. Ma bocke dec am sôm bu ñac oc sêsun Ñamalac ndê Atu sa? Ñamalac ndê Atu dau in asa?”

³⁵ Goc Yisu sôm, “Ya ñawê oc mbo whin mac ñasawa saun, ma boc-dinan anjêlên ambo ñawê dau ñalôm, bu ñasec nem mac ahuc dom. Lau nan sênsêlên sêmbo ñasec ñalôm, nan sem gauc gameñ nan oc sêndi nan.

³⁶ Akên whin Ñawê dau nan kwahic dec mbo whin mac, ma mac oc ati lau ñawê-nga.” Yisu sôm yom dau su, goc hu ñac sin, ma sin dau têt ñac.

Lau daêsam sêkên whin Yisu dom

³⁷ Yisu kôm gêt dalô daêsam yêc lau Israel anjê-nga, magoc daêsam sêkên whin dom bu in Mesaya dau.

³⁸ Ma bocdinan yom nan propet Aisaya to muñ su, nan ñandô sa. Yom dau yêc bocdec:

Pômdau, ñac si asa kên whin yom nan yac ahoc asê?

Ma ñac si asa ndê gauc sa pi am nem ñac lai atu, nan am tôc tiawê? [*Ais 53:1*]

³⁹ Bocdinan Anötö ndê propet Aisaya tôc asê gwanan bu lau dinan sêtôm dom bu sêkên whin. Ma in to yom dan tiyham bocdec bu:

⁴⁰ Pômdau kôm ñac si tandô tipec, ma ñac si ñalôm ñadandi. Bocdinan gitôm dom bu sêlic ña tandô, ma sênyalê yêc ñac si ñalôm. Ma gitôm dom bu ñac sênem dau kwi, ma wakôm ñac ñayham sa tiyham. [*Ais 6:10*]

⁴¹ Aisaya to yom dau, ñahu bu in gêlic Yisu ndê ñawasi su, ma bocdinan dec sôm yom asê pi in.

⁴² Yom dau yêc bocdinan, magoc lau Israel-nga daêsam sêkên whin Yisu, ma ñac si lau bata ñatô sêwhin. Tigeñ ñac sêtôc si sêkên whin in tiawê dom, ñahu bu ñac sêtôc bu lau Palêsai oc sêtin ñac su yêc gôlôwac Israel-nga.

⁴³ Ñac atac whin bu ñamalac sêlic ñac ñayham ma sêken waê têt ñac, hôc gêlic bu sêtap waê sa yêc Anötö.

⁴⁴ Ma Yisu sôm yom awha atu, “Asa nan kên whin aô, nan kên whin aô tanwasên dom. In kên whin in nan kên aô gameñ, nan whin.

⁴⁵ Ma asa nan gêlic aô, nan gêlic in nan kên aô gameñ, nan bocdinan.

⁴⁶ Aô gahôc asê nom gitôm ya ñawê, bu lau hoñ nan sêkên whin aô, nan oc sêmbo ñasec dom.

⁴⁷ Asa nan ngô aneñ yom magoc danja wambu dom, nan aô dau oc wamatôc in dom. Bu aô gameñ bu wamatôc lau nom-nga dom, magoc bu wanem ñac si.

⁴⁸ Lau hoñ nan sêkôc aô ti aneñ yom sa dom, nan oc sêtap matôc sa têt bêt ñambu-nga. Ma ñac si matôc ñahu sip ñac sêkôc aneñ yom sa dom.

⁴⁹ Bu aô gasôm dauñ neñ yom dom. Daman nan kên aô gameñ, nan gic atu yom hoñ tu wasôm asê-nga.

⁵⁰ Ma aô kayalê bu yom nan in gic atu, nan ti ñamalac si señ sêndôc tali ñapan-nga. Bocdinan anyalê bu yom hoñ nan aô gasôm, nan kêtuc yom nan Daman dau kên têt aô.”

13

Yisu kêtwasin ñgacsênjomi gahi

¹ Lau Israel-nga si om atu mwasin Pasowa-nga meñ kêtin, ma Yisu kêtalê bu ndoc meñ hôc asê su, bu in hu nom dindéc sin ma mbu têt Damba ndi. In atac whin in dau ndê lau nan sêmbo nom, ma in bu tôc asê tiawê, ñalên nan in atac whin ñac ndu andô.

² In ti ndê ñgacsênjomi sêndôc sêwhin dau bu sêneñ gêt, ma Judas Iskeriot, Saimon ndê atungac, mbo whin ñac. Sadañ sip in ndê ñalôm muñ su, ma kên gauc têt in bu hoc Yisu asê.

³ Yisu kêtalê bu Damba kên gêt hoñ sip in amba, ma bu in meñ akên Anötö, ma oc mbu têt in ndi.

⁴ Bocdinan in tisa yêc tebo, kac in ndê ñakwê awê-nga su, ma kic po dapun dauñ-nga dan pi in ñampê.

⁵ Goc in tac bu sip suc dan, ma gic hu kêgwasiñ ngacsêñomi gahi, ma pun ña po nan in kic pi ñampêbalê.

⁶ In têt Saimon Pita meñ, ma Pita ndac, “Pômdau, am bu êmgwasiñ aö gahiñ whiñ, a?”

⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Kwahic dec am nem gauc sa dom pi gêt nan aö gakôm gambo, tigen tiñambu am oc êmyalê.”

⁸ Magoc Pita sôm, “Mba! Am êmgwasiñ aö gahiñ dom andô!” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wanğwasiñ am dom, dec am oc ti aneñ dan dom.”

⁹ Dec Pita sôm, “Bocdinañ Pômdau, êmgwasiñ aö gahiñ ñambwa dom, magoc aman ti ñagôlôñ whiñ!”

¹⁰ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Ñamalac nan gêliñ bu su, nan tiñambu êngwasiñ gahi ñambwa, dec in ndê ñamllic sambuc ñawasi sa. Aö wasôm têt mac lau dinañ bu mac ñawasi sa su, magoc mac hon dom.”

¹¹ Yisu kêyalê ngac nan oc hoc in asê, ma tu dinañ-nga sôm bu ñac hon ñawasi dom.

¹² Yisu kêgwasiñ ñac hon gahi pacndê, dec sôc in ndê ñakwê awê-nga sa tiyham, ma mbu gi ndöc ndê mala. Ma in ndac, “Mac anyalê gêt nan aö gakôm têt mac, nan ñahu, me mba?”

¹³ In solop bu mac asam aö bu ‘Kêdôhônwaga,’ ma ‘Pômdau,’ bu aö dauñ dindec.

¹⁴ Ma kwahic dec aö, mac nem kêdôhônwaga ma Pômdau, kagwasiñ mac gahim. Ma aö wasôm têt mac, bu anğwasiñ nem asidôwai si gahi bocdinañ.

¹⁵ Aö gatôc ñadôn têt mac, bu mac alic ma akôm tôm aö gakôm têt mac.

¹⁶ Aö wasôm yom ñandô, bu ngac akiñ dan hóc gêlêc in ndê ñadau dom, ma ngac aheñ-nga hóc gêlêc in nan kêkiñ in, nan dom.

¹⁷ Kwahic dec aö gawhê gêt dindec sa ma mac anyalê, ma mac bu akôm ñandô sa, dec oc atap Anötö ndê mwasiñ sa.”

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm yom dindec pi mac hon dom, bu aö kayalê lau nan aö kayaliñ ñac sa. Tigen yom dan nan sêto yêc, nan oc ñandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu, ‘*Ngac nan gêt gêt whiñ aö, nan kêñ kisa aö.*’

¹⁹ Aö gasôm yom asê gwanan pi gêt dau, bu têt têt gêt dau hóc asê, nan mac oc akêt whiñ bu aö Mesaya dau.

²⁰ Aö wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nan kôc ñamalac nan aö kakiñ in, nan sa, nan kôc aö dauñ sa. Ma asa nan kôc aö sa, nan kôc in nan kêkiñ aö gameñ, nan sa.”

²¹ Yisu sôm yom dinañ su, ma in ndê ñalôm ñawapac ñandô, dec sôm, “Yomandô aö wasôm têt mac, bu ngac dan mbo dec, nan oc hoc aö asê.”

²² Yisu ndê ngacsêñomi sêngô yom dinañ ma tahê dandi, bu ñac sem gauc bu ngac nan in sôm yom pi, in asa.

²³ Ngacsêñom nan Yisu tac whiñ ndu andô, nan ndöc gi pan Yisu.

²⁴ Dec Saimon Pita gic amba têt in, ma sôm, “Am ndac in bu in sôm yom pi asa.”

²⁵ Goc ngacsêñom dau tön sac Yisu, ma ndac, “Pômdau, asa?”

²⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ngac nan aö wapuc bolom dindec sip sulu ma wakêt têt in.” Goc in puc bolom sip sulu ma kêñ têt Judas Iskeriot, Saimon atungac.

²⁷ Judas kôc bolom dau su, ma ñagahô Sadañ sip in ndê ñalôm. Ma Yisu sôm têt in, “Sa ndi, ma gêt nan am gauc gêm bu kôm, nan kôm ñagahô.”

²⁸ Lau hon nan sêndöc tebo, nan sêngô yom nan Yisu sôm têt Judas, magoc sênyalê ñahu dom.

²⁹ Judas in ngac nan yob ñac si talhi mone-nga, ma bocdinañ dec ngacsêñomi ñatô gauc gêm bu Yisu kêkiñ in sa gi bu nemlhi gêt tu Mwasin Pasowa-nga, me bu kêñ gêt têt lau ñalôm sawa.

³⁰ Judas gêt bolom nan Yisu kêñ têt in, ma sa awê gi. Ma gameñ ñasec sa.

Yisu sôm ngac hoc in asê-nga asê

Yomsu wakuc

³¹ Judas sa gi su, ma Yisu sôm, “Kwahic dec N̄amalac ndê Atu oc tap in̄ ndê waê sa, ma in̄ oc po Anötö ndê waê sa whin̄.

³² Ma Anötö oc kêñ dau ndê ñawasi têtñ ndê Atun̄gac bu po Atu ndê waê sa. Ma in̄ oc po ndê waê sa ñagahô en̄.

³³ “O anen̄ lau hac. Aö wambo wawhin̄ mac ñasawa saun̄ en̄. Tin̄ambu mac oc an̄salê aö, tigen̄ tôm aö gasôm têtñ lau bata Israel-ña su, dec wasôm têtñ mac bu gameñ nan̄ aö bu wandi, nan̄ mac atôm dom bu amen̄.

³⁴ Kwahic dec aö wakêtñ yomsu wakuc têtñ mac bocdec bu. Akêtñ nem atac whin̄ lom daôm. Tôm aö atac whin̄ mac, dec mac atac whin̄ nem asidôwai bocdinañ.

³⁵ Ma têtñ ndoc lau hon̄ sêlic mac nem mêtê atac whin̄ daôm-ña, dec ñac oc sên̄yalê pi ñandô bu anen̄ ñgacsên̄omi mac.”

Yisu sôm asê bu Pita oc sêc in̄ ahuc (Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Goc Saimon Pita ndac in̄ bu, “Pômdau, am oc mbo nde?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gameñ nan̄ aö oc wandi, nan̄ am gitôm dom bu êmkuc aö kwahic dec. Magoc tin̄ambu am oc êmkuc aö mwen̄.”

³⁷ Goc Pita ndac, “Pômdau, tu sake-ña am sôm bu kwahic dec aö gatôm dom bu wan̄kuc am? Aö wakêtñ dauñ sambuc e nditôm wambac ndu tu am-ña.”

³⁸ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am gauc gêm bu am gitôm bu mbwac ndu tu aö-ña, a? Aö wasôm yomandô têtñ am, bu ôbwêc dau dindac am oc sêc aö ahuc tidim tö mun̄, goc dalec oc tan̄.”

14

Yisu ti sen̄ datêtñ in̄ Damba-ña

¹ Ma Yisu sôm têtñ ndê ñgacsên̄omi, “Ambo ti nem ñalôm ñawapac dom. Akêtñ whin̄ Anötö, ma akêtñ whin̄ aö bocdinañ.

² Ñalôm daêsam yêc Damañ ndê andu. Bu mba, oc wasôm yom dindac asê têtñ mac dom. Aö watêtñ Damañ

ndê andu dau wandi, bu wamasan̄ mac nem malam.

³ Aêc, aö oc wandi, ma wamasan̄ nem malam, ma tin̄ambu aö wambu wameñ ma wakôc mac sa bu amen̄ andôc gameñ dinañ awhin̄ aö.

⁴ Mac an̄yalê sen̄ têtñ gameñ nan̄ aö oc wandi.”

⁵ Magoc Tomas sôm têtñ in̄, “Pômdau, yac am gauc gameñ nan̄ am oc ndi, ma bocdinañ ñalên̄ bocke dec yac oc an̄yalê sen̄ bu atêtñ gameñ dau andi?”

⁶ Ma Yisu sôm, “Aö dauñ gati sen̄, ma yom ñandô ti mac andôc tamli ñahu yêc aö. Aö tan̄wasêtñ gati sen̄ bu ñamalac sêtêtñ Damañ sên̄di, ma sen̄ dan̄ yêc dom.

⁷ Mac bu an̄yalê aö ñapep, dec oc an̄yalê Damañ whin̄. Ma kwahic dec ma ndi, mac an̄yalê in̄, ma mac alic in̄ su.”

⁸ Goc Pilip sôm, “Pômdau, têtñ Damam têtñ yac, nan̄ goc nditôm.”

⁹ Ma Yisu ô in̄ ndê yom ma sôm, “O Pilip, aö gambo gawhin̄ mac ñasawa baliñ su, ma bocke am kêyalê aö dom? Tu sake-ña am sôm têtñ aö bu watôc Damañ têtñ mac? Aö wasôm têtñ am, bu asa nan̄ gêlic aö su, nan̄ gêlic Damañ su bocdinañ.

¹⁰ Aö gasôm su, bu aö gambo Damañ ñalôm, ma in̄ mbo aö ñalôm. Mac akêtñ whin̄ yom dau, me mba? Yom nan̄ aö gasôm, nan̄ aö tan̄wasêtñ neñ yom dom. Damañ nan̄ mbo aö ñalôm, nan̄ kôm in̄ ndê gwelen̄ ña aö.

¹¹ Aö gasôm bu aö gambo Damañ ñalôm, ma in̄ mbo aö ñalôm. Akêtñ whin̄ anen̄ yom dinañ. Magoc mac bu akêtñ whin̄ anen̄ yom dom, dec gauc nem gêtñ atu-tu nan̄ aö gakôm ña Damañ ndê ñaclai, ma akêtñ whin̄ tu gêtñ dinañ-ña.

¹² Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu asa nan̄ kêñ whin̄ aö, nan̄ oc kôm gêtñ atu-tu gitôm aö gakôm. Ma in̄ oc kôm gêtñ atu-tu nan̄ hôt gêlêc in̄ dinañ su. Ñahu bu kwahic dec aö watêtñ Damañ wandi.

¹³ Ma aö wakôm gêtñ bocke nan̄ mac aten̄ tu anen̄ ñaê-ña, ma ñalên̄ dinañ aö wapo Damañ ndê waê sa.

14 Ateñ gêñ tu aneñ ñaê-nga, ma aö wakôm gêñ dau ñandô sa.”

Yisu gic bata bu êñkin Nalau Dabuñ

15 Ma Yisu sôm, “Mac bu atac whiñ aö, dec danam wambu aneñ yom.

16-17 Ma aö wandac Damañ, ma in oc kên Nalau Yom Nandô-nga bu meñ mbo whiñ mac ñapañ eñ. In oc puc mac dôñ ti nem mac awham ô aö. Lau sac nom-nga oc sêkôc in sa dom, bu ñac sêtôm dom bu sêlic in me sênyalê in. Tigeñ mac anyalê in, bu in mbo whiñ mac, ma oc mbo mac nem ñalôm.

18 Aö wahu mac siñ bu ambo atôm mosibu dom. Mba! Aö dauñ watêñ mac waloc.

19 “Ñasawa sauñ ma lau nom-nga oc sêlic aö tiyham dom, tigeñ mac oc alic aö. Nahu bu aö oc watisa tiyham ma wambo tañli, ma tu dinañ-nga dec oc nditôm bu mac ambo tamli ñapañ awhiñ.

20 Têñ têm dinañ, mac oc anyalê bu aö gambo Damañ ñalôm, ma mac ambo aö ñalôm, ma aö gambo mac ñalôm.

21 Asa nañ kôc aneñ yomsu sa yêc in ndê ñalôm ma danğa wambu, nañ tôc asê bu in atac whiñ aö ñandô, ma Damañ oc atac whiñ in bocdinañ. Ma aö dauñ oc atac whiñ in, ma watôc dauñ asê têt in.”

22 Goc ñgacsêñom dan ñaê Judas sôm, “Pômdu, tu sake-nga am sôm bu tôc daôm asê têt yac, magoc têt lau nom-nga hoñ dom?” (Ñgacsêñom dinañ in Judas Iskeriot dom.)

23 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Asa nañ atac whiñ aö, nañ oc danğa wambu aneñ yom. Ma Damañ oc atac whiñ in ma alu oc atêñ in aloc ma ambo awhiñ in.

24 Yom nañ aö gasôm asê têt mac, nañ aö dauñ neñ yom dom. Damañ nañ kêkin aö gameñ, nañ ndê yom. Tigeñ lau nom-nga nañ atac whiñ aö

dom, nañ danğa wambu aneñ yom dau dom.

25 “K wahic dec aö gambo gawhiñ mac ma gasôm yom hoñ dindec têt mac.

26 Magoc tiñambu, Damañ oc êñkin Nalau Dabuñ nem aö añôñ têt mac loc bu nem mac sa. In oc êndôhôn mac pi gêñ hoñ, ma kên mac gauc nem yom hoñ nañ aö gasôm têt mac su.

27 Aö wakêñ aneñ yom malô têt mac bu yêc mac ñapañ, dec ambo ti atac malô. Bu yom malô nañ aö oc wakêñ têt mac, nañ hôc gêlêc lau nom-nga si su. Bocdinañ ahêgo daôm dom, ma atôc daôm dom.

28 “Aö gasôm têt mac bu aö oc wahu mac siñ, ma tiñambu oc wambu wameñ tiyham. Ma mac bu atac whiñ aö, dec mac oc atac ñayham bu aö watêñ Damañ wandi, bu Damañ hôc gêlêc aö su.

29 Kwahic dec aö gasôm yom dindec têt mac gwanañ, bu tiñambu têt ndoc aneñ yom dau ñandô sa, nañ goc mac oc akêñ whiñ aö.

30 “Ndoc tiapê, dec gitôm dom bu wasôm yom daêsam têt mac. Nahu bu nom dindec ñadau kêpin bu meñ. In dau ndê ñaclai mba bu kôm gêñ dan têt aö.

31 Magoc aö wakôm gêñ hoñ nditôm Damañ gic atu aö, ma ñalêñ dinañ dec lau nom-nga oc sênyalê bu aö atac whiñ Damañ. Bocdinañ atisa ma dalhô.”

15

Yisu gêm dôhôn dau pi a wain

1 Ma Yisu sôm, “Aö a wain ñandô,* ma Damañ ti ôm wain-nga ñadau.

2 A wain ñasañgac hoñ nañ sêlhac wain nahu aö dauñ ma sem ñandô dom, nañ Damañ oc so kic. Ma ñasañgac nañ sem ñandô, nañ in oc ndic sêli bu kôm ñawasi sa ma nem ñandô daêsam.

* 15:1: Yêc Yom Lêñsêm Akwa Anötô gêm dôhôn lau Israel-nga pi a wain - alic BW 80:8-16, Ais 5:1-7; ma Jer 2:21. Magoc ndoc daêsam lau Israel sêso Anötô ndê mêtê. Yisu gêm dôhôn dau pi a wain, ma sôm bu in a wain ñandô.

³ Ma ñalêñ tigen, yom nan aö gasôm têt mac su, nan kôm mac nem ñalôm ñawasi sa su.

⁴ Asap aö dôñ, ma aö wasap mac dôñ bocdinañ. A wain ñasañgac dan bu sap ñahu dôñ dom, dec oc tòm dom bu nem ñandô yêc dau-ñga. Ma mac bocdinañ. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc tòm dom bu mac anem ñandô.

⁵ Aö gatôm a w ain ñahu, ma mac atôm ñasañgac. Asa nan sap aö dôñ, ma aö wasap in dôñ, nan oc nem ñandô daêsam. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc atôm bu akôm gêt ñayham dan dom.

⁶ Asa nan sap aö dôñ dom, nan gitôm ñasañgac nan kegwelec sip nom ma tibasô. Ma ñasañgac kain dinañ oc sêhoñ sa ma sêkêt pi ya ndi ma ya neñ su.

⁷ “Mac bu asap aö dôñ, ma bu akôc aneñ yom sa tidôn yêc nem ñalôm, dec gêt bocke nan mac bu atac whiñ, nan ateñ têt Anötö, ma in oc kêt têt mac.

⁸ Asap aö dôñ ma anem ñandô daêsam, dec oc whê mac sa bu aneñ ñgacsêñomi ñandô, ma ñalêñ dinañ mac oc apo Damañ ndê waê sa.

⁹ Aö atac whiñ mac, gitôm Damañ atac whiñ aö. Kwahic dec ambo aneñ atac whiñ ñalôm.

¹⁰ Aö danañ wambu yom hoñ nan Damañ gic atu aö, ma aö gambo in ndê atac whiñ ñalôm. Ma mac bu danañ wambu yom nan aö gac atu mac, dec mac oc ambo aneñ atac whiñ ñalôm.

¹¹ “Aö gasôm yom dindec têt mac, tu bu aneñ atac ñayham nem mac nem ñalôm ahuc. Ma aneñ atac ñayham oc êñsalê mac ahuc.

¹² Aneñ yomsu dau dec, bu mac atac whiñ nem asidôwai, gitôm aö atac whiñ mac.

¹³ Ñamalac nan kêt dau sambuc ma mbac ndu ô in ndê asidôwa, nan ndê mêtê atac whiñ-ñga hóc gêtêc lau hoñ si su.

¹⁴ “Mac bu ankcuc aö neñ yomsu ma akêt nem atac whiñ lom daôm, nan mac ati aneñ lau atac whiñ-ñga.

¹⁵ Ñadau dan oc sôm gêt hoñ asê têt in ndê lau akiñ dom. Magoc gêt hoñ nan aö gançô yêc Damañ, nan aö gawhê sa têt mac su. Tu dinañ-ñga aö wasam mac bu lau akiñ tiyham dom, magoc aö wasam mac bu aö neñ lau atac whiñ-ñga.

¹⁶ Mac ankcuc aö tu daôm nem gauc-ñga dom. Mba! Aö dauñ kayaliñ mac sa, ma kakin mac bu asa andi ma anem ñandô daêsam, nan oc yêc ñapañ. Ma têt ndoc dinañ, gêt sake nan mac ateñ têt Damañ anem aö anôtö, nan in oc kêt têt mac.

¹⁷ Aö neñ yomsu dau bocdec bu, atac whiñ mac nem asidôwai andic ñawaê.”

Lau nom-ñga atac tec Yisu ndê lau

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Têt ndoc lau sac nom-ñga atac tec mac, nan gauc nem bu ñac sêtec aö muñ su.

¹⁹ Mac bu ankcuc lau nom-ñga si mêtê, dec lau nom-ñga oc atac whiñ mac, ñahu bu ñac atac whiñ ñac dau si lau. Magoc mac ambo atôm lau nom-ñga dom, bu aö kayaliñ mac sa su yêc ñac, ma tu dinañ-ñga dec ñac oc sêtec mac.

²⁰ Gauc nem yom nan aö gasôm têt mac bocdec bu, ‘Ñgac akiñ dan oc hóc gêtêc in ndê ñadau dom.’ Lau nom-ñga sêkêt kisa aö, ma oc sêkêt kisa mac bocdinañ. Ñac sêkêc aneñ yom sa dom, ma bocdinañ ñac oc sêkêc mac nem yom sa dom.

²¹ Ñac oc sêkôm gêt hoñ dinañ têt mac tu mac akêt whiñ aö-ñga, ñahu bu ñac sêñyalê in nan kêt in aö gameñ, nan dom.

²² “Aö bu wameñ ma wahoc neñ yom asê têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêñgô aneñ yom hoñ su ma sêkêt whiñ dom, dec ñalêñ mba bu sêmasañ yom têt Anötö tu ñac si giso-ñga.

²³ Asa nan atac tec aö, nan atac tec Damañ whiñ.

²⁴ Aö gakôm gêt dalô yêc ñac si ançô-ñga, nan ñamalac dan gitôm dom bu kôm. Aö bu watêc têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêlic su, ma

sêkêñ whiñ aö dom. Mba! Ñac sêtec aö, ma sêtec Damañ whiñ.

²⁵ Ma bocdinañ Anötö ndê yom nañ sêto yêc ñac si buku yomsu-ñga,† nañ dec ñandô sa. Yom dau sôm bu, ‘*Ñac atac tec aö ñambwa.*’

²⁶ “Tiñambu, aö wañkiñ Ñalau men bu puc mac dôñ ma nem mac awham sa. In Ñalau nañ sa akêñ Damañ, ma sôm yom ñandô eñ. Ma têtñ ndoc in men, nañ in oc hoc yom ñandô asê pi aö.

²⁷ Ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aö bocdinañ, bu mac ambo awhiñ aö têtñ ñamata-ñga e men têtñ dec.

16

¹ “Aö gasôm yom hoñ dindéc têtñ mac bu wapuc mac dôñ, bu ahu nem akêñ whiñ aö siñ dom têtñ ndoc mac atap kisa sa.

² Lau Israel-ñga oc sêmasuc mac su yêc gôlôwac Israel-ñga. Ndoc oc men, nañ lau oc sêndic mac nem lau ñatô ndu, ma ñac oc gauc nem bu sêkôm gêtñ ñayham tu sênem akiñ Anötö-ñga.

³ Ñac sêñyalê Damañ dom, ma sêñyalê aö dom, ma tu dinañ-ñga dec ñac oc sêkôm bocdinañ têtñ mac.

⁴ Magoc kwahic dec aö gasôm yom dindéc têtñ mac, bu têtñ ndoc gêtñ dau hóc asê mac, nañ gauc nem bu aö gakêñ puc mac gwanañ su.”

Ñalau Dabuñ ndê gwelen

“Aö gasôm yom dinañ asê têtñ mac muñ su dom, ñahu bu aö gambo gawhiñ mac.

⁵ Magoc kwahic dec aö oc wahu mac siñ, ma wambu watêtñ in nañ kêkiñ aö gameñ, nañ wandi. Ma bocke dec mac nem dañ ndac aö pi gameñ wandi-ñga dom?

⁶ Tigenñ tu aö gasôm bu wahu mac siñ-ñga, dec kayalê bu mac nem ñalôm ñawapac ñandô.

⁷ Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu aö bu wahu mac siñ dec oc wanem mac sa. Aö bu wahu mac siñ dom, goc Ñalau Nem Mac Sa-ñga oc têtñ mac menñ dom. Magoc aö bu wandi, dec aö wañkiñ in têtñ mac menñ.

⁸ Ma têtñ ndoc in menñ, nañ in oc têtñ lau nom-ñga si giso asê tiawê pi sac, ma pi lêtñ gitêtñ, ma pi Anötö ndê matôc.

⁹ In oc têtñ ñac si sac ñahu asê, nañ sip ñac sêkêñ whiñ aö dom.

¹⁰ Ma in oc têtñ asê bu lau nom-ñga sêñyalê Anötö ndê lêtñ gitêtñ dom, bu aö oc watêtñ Damañ wandi, ma mac oc alic aö tiyham dom.*

¹¹ Ma in oc têtñ asê bu Anötö oc êmatôc sac hoñ, têtñ kwahic dec in oc êmatôc nom dindéc ñadau.

¹² “Yom daêsam yêc bu wasôm têtñ mac, magoc mac atôm dom bu akôc sa.

¹³ Magoc têtñ ndoc Ñalau Yom Ñandô-ñga menñ su, nañ in oc nem mac sa bu añyalê yom ñandô hoñ. Ñahu bu in oc sôm dau ndê yom asê dom, magoc yom hoñ nañ in ñgô yêc alu Damañ, nañ dec in oc hoc asê. Ma in oc kêñ puc mac pi gêtñ nañ oc hóc asê tiñambu.

¹⁴ Ñalau Dabuñ oc po aneñ waêtñ sa, ñahu bu in oc kôc aö dauñ neñ yom, ma hoc asê têtñ mac.

¹⁵ Damañ ndê gêtñ hoñ ti aö neñ, ma tu dinañ-ñga dec gasôm têtñ mac bu gêtñ hoñ nañ Ñalau oc hoc asê têtñ mac, nañ menñ akêñ aö neñ.”

Ñalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham

† **15:25:** Yom dau yêc BW 35:19, 69:4. Têtñ ñatô lau Israel sêsam Anötö ndê yom nañ kwahic dec dasam bu Yom Lêñsêm Akwa nañ bu ‘Buku Yomsu-ñga.’ Magoc ñaê ‘Buku Yomsu-ñga’ dau hêganônñ buku amanñ nañ Moses to (Genesis, Eksodas, Levitikas, Namba ma Diuteronomi). * **16:10:** Yom dau ñahu yêc awê dom. Lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec bu. Lau nom-ñga sêtec Yisu ma sêkic yom bu sêndic in ndu. Ñac si gauc sa dom, ma sêlic in gitôm ñgac sac dañ. Magoc Anötö unñ in sa, ma kôc in sa pi undambê gi, dec têtñ asê bu Yisu in ñgac gitêtñ. Bocdinañ Ñalau Dabuñ oc têtñ asê bu lau nom-ñga si gauc sa pi Yisu dom. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec. Yisu oc pi undambê ndi ma gitôm dom bu êndôhônñ lau nom-ñga pi lêtñ gitêtñ tiyham, dec Ñalau oc menñ bu whê ñac si gauc sa pi mêtê sac ma mêtê gitêtñ.

16 Goc Yisu sôm, “Nasawa sauñ mac oc alic aõ dom, ma nasawa sauñ mac oc alic aõ tiyham.”

17 Yisu sôm yom dinañ, goc inñ ndê ngacsêñomi sem yomgalôm, ma ñatô sêsôm têtñ dandi, “Yom bocke dec inñ sôm bu nasawa sauñ yac oc dalic inñ dom, ma nasawa sauñ yac oc dalic inñ tiyham? Ma inñ sôm bu inñ oc têtñ Damba ndi.”

18 Goc sêndac dandi ñapañ bu, “Inñ ndê yom dinañ pi nasawa sauñ, nañ ñahu bocke? Yac tañyalê inñ ndê yom ñahu dom.”

19 Yisu kêyalê bu ñac bu sêndac inñ pi yom dau, dec sôm têtñ ñac, “Aõ gasôm bu nasawa sauñ mac oc alic aõ dom, ma nasawa sauñ mac oc alic aõ tiyham. Tu sake-ñga mac am yomgalôm pi yom dau?”

20 Yomandô aõ wasôm têtñ mac, bu têtñ ndoc aõ wahu mac siñ, nañ mac oc ahu dañgibo asê ma atañ, magoc lau sac nom-ñga oc atac ñayham sa. Mac oc ambo ti nem ñalôm ñawapac, magoc tiñambu mac nem ñalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham.

21 Oc nditôm awhê tidaê nañ ndê ndoc meñ sa bu kôc balêkoc-ñga. Inñ ñalôm ñawapac bu inñ kêsahê ñandê atu. Tigeñ têtñ ndoc inñ kôc balêkoc dau su, nañ inñ oc gauc nem ñandê dau tiyham dom, bu inñ atac ñayham sa bu inñ ndê balêkoc hôc asê su.

22 Ma mac bocdinañ, kwahic dec mac ambo ti ñalôm ñawapac, magoc tiñambu aõ walic mac tiyham, ma têtñ ndoc dinañ, mac oc atac ñayham atu. Ma lau dañ oc sêkôc atac ñayham su yêc mac dom.

23 Têtñ têtñ dinañ mac oc andac aõ pi gêtñ dañ tiyham dom. Yomandô aõ wasôm têtñ mac, bu gêtñ sake nañ mac ateq têtñ Damañ tu aneq ñaê-ñga, nañ inñ oc kêtñ têtñ mac.

24 Têtñ ñamata-ñga e meñ têtñ kwahic dec, mac ateq gêtñ dañ tu aneq ñaê-ñga dom. Kwahic dec ma ndi, nañ ateq gêtñ tu aneq ñaê-ñga. Ma Anötô oc kêtñ têtñ mac, ma mac oc atisambuc ñandô.”

Yisu ku ñaclai nom-ñga dulu

25 “Gêtñ hoñ dinañ aõ gasôm têtñ mac ña yom gôliñ. Magoc têtñ oc meñ sa, nañ aõ oc wasôm yom têtñ mac ña yom gôliñ dom. Aõ oc wasôm yom yêc awê têtñ mac pi Damañ.

26 Têtñ ndoc dinañ mac oc ateq gêtñ tu aneq ñaê-ñga. Aõ wasôm têtñ mac, bu aõ dañ oc wanem mac awham têtñ Damañ lec dom. Mac daôm ateq nem mbec solop têtñ inñ,

27 bu inñ atac whiñ mac. Aêc! Damañ Anötô atac whiñ mac, ñahu bu mac atac whiñ aõ, ma akêtñ whiñ bu inñ kêtñ aõ gameñ.

28 Aõ gambo gawhiñ Damañ muñ su, dec gasip nom gameñ. Ma kwahic dec aõ bu wahu nom siñ ma wambu watêtñ inñ wandi.”

29 Têtñ dinañ Yisu ndê ngac-sêñomi sêsôm têtñ inñ, “Kwahic dec am sôm yom yêc awê, ma sôm ña yom gôliñ dom.

30 Ma kwahic dec yac añyalê bu am kêyalê gêtñ hoñ. Ma lau sêkêtñ gêndac têtñ am dom magoc am kêyalê ñac si gauc ti yom hoñ muñ. Tu dinañ-ñga dec yac akêtñ whiñ bu am mweñ akêtñ Anötô ndê.”

31 Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Kwahic dec mac akêtñ whiñ, a?”

32 Aõ wasôm têtñ mac, bu ndoc oc meñ sa, ma kwahic dec meñ kêtñ su, nañ mac hoñ oc ahu aõ siñ ma alhô têtñ têtñ. Magoc aõ oc wambo tañwasêtñ dom, bu Damañ oc mbo whiñ aõ.

33 Aõ gasôm yom hoñ dindec têtñ mac bu wapuc mac dôtñ bu ambo ti atac malô tu aõ-ñga. Yêc nom mac oc ateq ñawapac sa, magoc ambo ti nem ñalôm pêtñ dôtñ, bu aõ gaku ñaclai nom-ñga dulu su.”

17

Yisu teñ mbec tu inñ dau-ñga

1 Yisu sôm yom dinañ su, goc tatac undambê, ma teñ mbec bocdec bu, “Damañ, aneq ndoc hôc asê su. Po am Atôm, aõ dec neñ waêtñ sa, ma ñalêtñ dinañ aõ oc wapo am nem waêm sa.

2 Am kêñ ñaclai têtñ aö pi ñamalac honñ, tu bu wakêtñ lau honñ nañ am kêñ têtñ aö, nañ sêmbo tali ñapañ.

3 Ma ñac si ñahu sêmbo tali ñapañ-ñga dau bocdec bu, sênñyalê am Anötö ñandô tigenñ, ma sênñyalê aö, Yisu Kilisi nañ am kêkinñ aö gameñ.

4 “Aö gac dabinñ gwelenñ nañ am kêñ sip aö amanñ, ma tu dinañ-ñga dec aö gapo nem waêm sa yêc nom.

5 Têtñ ñamata-ñga nom dindéc mbasi, nañ aö dec gambo gawhinñ am ma hêclu dawêkainñ ñawasi atu dawhinñ daunñ. Kwahic dec Damañ, aö wandac am bu kôc aö sa bu wambo wawhinñ am tiyham ti ñawasi atu dau.”

Yisu têtñ mbec tu inñ ndê ñgacsênñomi-ñga

6 Ma Yisu sôm, “O Damañ, am kêyalinñ am nem lau sa yêc nom, ma kêñ ñac sêsip aö amanñ. Aö gatôc am asê têtñ ñac su, ma ñac danña wambu am nem yom.

7 Ma kwahic dec ñac sênñyalê bu gêtñ honñ nañ aö gakôm, nañ ñahu am daôm, ma am kêñ sip aö amanñ bu wakôm-ñga.

8 Bu yom nañ am kêñ têtñ aö, nañ aö gasôm asê têtñ ñac, ma sêkôc sa. Ma ñac sênñyalê pi ñandô bu munñ-ñga aö gambo gawhinñ am, ma sêkêtñ whinñ bu am daôm kêkinñ aö gameñ.

9 Kwahic dec aö bu watenñ mbec tu ñac-ñga. Aö watenñ tu lau nom-ñga honñ-ñga dom, magoc aö watenñ tu am nem lau honñ, nañ am kêñ sip aö amanñ-ñga.

10 Aneñ lau honñ sêti am nem, ma am nem lau honñ sêti aö neñ. Ma aö gatap waên sa tu ñac-ñga.

11 Aneñ têtñ wambo nom-ñga pacndê, ma malô aö oc watêtñ am waloc. Magoc ñac oc gacgeñ sêmbo nom. O Damañ dabuñ, aö bu watenñ am bu yob lau dinañ ña am nem ñaê ña-ñaclai atu nañ am gêlic ñayham bu kêñ têtñ aö. Yob ñac bu sêpinñ dau dônñ sêti gêtñ tigenñ, gitôm hêclu dati gêtñ tigenñ.

12 Têtñ ndoc aö gambo gawhinñ ñac, nañ aö gayob ñ ac ñapep ña am nem ñaê ña-ñaclai nañ am kêñ têtñ aö. Ma

bocdinañ ñac si danñ giñga dom. Ngac tigenñ nañ gic waê bu peñ, nañ tawasê oc niñga, bu kôm yom nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.

13 “Malô aö oc watêtñ am waloc. Tigenñ kwahic dec aö gambo nom ma gasôm yom honñ dinañ asê têtñ aneñ lau, tu bu aneñ atac ñayham nem ñac ahuc, ma kôm ñac sêtisambuc.

14 Aö gakêtñ am nem yom têtñ ñac, ma lau sac nom-ñga atac tec ñac. Sêtec ñac ñahu bu ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö daunñ neñ malañ ñandô yêc nom dom.

15 Aö watenñ am bu kôc ñac su yêc nom dom, magoc aö watenñ am bu yob ñac tu ñgac sac Sadañ-ñga.

16 ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö neñ malañ ñandô yêc nom dom.

17 Damañ, am nem yom inñ yom ñandô eñ. Kêtñ nem yom ñandô sip ñac si ñalôm bu kôm ñac sêti lau dabuñ ñandô.

18 Tôm am kêkinñ aö gasip nom gameñ, dec aö wanñinñ ñac sêsa sêndi sêmbo lau nom-ñga ñalôm.

19 Kwahic dec aö gam dabuñ daunñ bu wandic bata am nem lêtñ nem lau si-ñga, ma ñalêtñ dau dinañ dec oc tôm bu ñac dau sêti am nem lau dabuñ.”

Yisu têtñ mbec tu lau honñ nañ oc sêkêtñ whinñ inñ-ñga

20 “Aö watenñ mbec tu lau nañ kwahic dec sênñyalê aö, nañ tawasê-ñga dom. Aö watenñ mbec tu lau honñ nañ sênñgô yom nañ ñac oc sêhoc asê pi aö, ma sêkêtñ whinñ aö-ñga sêwhinñ.

21 Kêtñ ñac honñ sêmbo ti ñalôm ma gauc tigenñ, gitôm hêclu dati gêtñ tigenñ, am mbo aö ñalôm, ma aö gambo am ñalôm. Pwinñ ñac honñ dônñ sênem daminñ hêclu, ma bocdinañ têtñ ndoc lau nom-ñga sêlic ñac sêpinñ dau dônñ ti ñalôm tigenñ, dec ñac honñ oc sêkêtñ whinñ bu am kêkinñ aö gameñ.

22 Am nem ñaclai ti ñawasi nañ am kêñ têtñ aö, nañ dec aö gakêtñ têtñ ñac, bu ñac oc sêti gêtñ tigenñ gitôm hêclu dati gêtñ tigenñ.

²³ Am mbo aö ñalôm, ma aö wambo ñac ñalôm, tu bu wapiñ ñac dôñ bu sêmbo ti ñalôm ma gauc tigen. Ma bocdinañ lau nom-nga oc sênyalê bu am kêkiñ aö gameñ, ma bu am atac whiñ ñac gitôm am atac whiñ aö.

²⁴ “Damañ, aö tac whiñ bu lau hon nañ am kêñ ñac sêsip aö amañ, nañ sêwhiñ aö sêmeñ ma sêmbo gameñ nañ aö oc wambo. Dec ñac oc sêlic ñawasi atu nañ am kêñ têtñ aö. Bu muñ-nga, nom dindéc mbasi, nañ am atac whiñ aö ndu andô, dec kêñ ñawasi dau têtñ aö.

²⁵ O Damañ gitêtñ, lau nom-nga sênyalê am dom. Tigen aö kayalê am, ma lau dindéc sênyalê bu am kêkiñ aö gameñ.

²⁶ Aö gatôc am asê têtñ ñac, ma watôc am asê ñapañ. Ma tu dinañ-nga dec am nem atac whiñ aö-nga oc yêc ñac si ñalôm. Ma aö dauñ oc wambo ñac si ñalôm wawhiñ.”

18

Sêkôc Yisu dôñ

(*Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53*)

¹ Yisu tenj mbec dau pacndê, goc in ti ndê ñgacsêñomi sêhu Jerusalem siñ, ma sêpi Busuñ Kidron-nga ñadañga si. Ma sêsôc ôm ñolib-nga dan nañ yêc dinañ.

² Judas, ñgac nañ hoc Yisu asê, nañ kêyalê ôm dinañ, bu ndoc daêsam Yisu ti ñgacsêñomi sêkac sa sêmbo dindê.

³ Bocdinañ têtñ ôbwêc dinañ inj kêkuc ñac, ma sa têtñ ôm dau gi. Inj wê lau siñ Rom-nga tonj dan ma lau siñ-nga lôm dabuñ-nga ñatô nañ dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêñkiñ. Ñac sêñsêlêñ ti sêhóc dawên ti lam, ma wapa siñ-nga, ma sêhóc asê ôm dinañ.

⁴ Yisu kêyalê gêñ hon nañ oc hóc asê inj, goc sa gi ma ndac ñac bu, “Mac anjalê asa?”

⁵ Ma ñac sêsôm, “Yac anjalê Yisu Nasaret-nga.” Dec Yisu sôm, “Aö dauñ dindéc.” (Têtñ ndoc dinañ, Judas, ñgac hoc inj asê-nga, kalhac whiñ lau dinañ.)

⁶ Têtñ ndoc ñac sêñgô Yisu ndê yom bu, “Aö dauñ dindéc,” goc ñac hon sêyu dau su ma sêpeñ sêsip nom si.

⁷ Ma inj ndac tiyham, “Mac anjalê asa?” Ma sêsôm, “Yisu Nasaret-nga.”

⁸ Goc inj ô yom ma sôm, “Aö gasôm su, bu aö dauñ dindéc. Mac asôm bu mac anjalê aö, ma bocdinañ atec aneñ lau dindéc sêlhô sêndi.”

⁹ Yisu sôm yom dau tu bu nem inj ndê ñgacsêñomi si-nga. Ma tu dinañ-nga yom nañ inj sôm muñ su bocdec bu, “Aö oc wayob ñamalac hon nañ Damañ kêñ têtñ aö, bu ñac si dan ñinga dom,” nañ dec ñandô sa.

¹⁰ Saimon Pita kôc inj ndê bien baliñ sa, ma pa dabuñsiga ñamata-nga ndê ñgac akiñ ndê danjalauñ andô-nga su. Ñgac akiñ dau ndê ñaê Malkus.

¹¹ Magoc Yisu sôm têtñ Pita, “Kêñ nem bien mbu sip ñapañ ndi. Damañ kêñ laclhu ñawapac-nga dindéc têtñ aö, ma aö gac waê bu wanôm.”

Sêwê Yisu sêtêtñ Anas si

(*Mat 26:57*)

¹² Goc ñgac bata siñ-nga ti ndê lau siñ, ma lau siñ sêyob lôm dabuñ-nga nañ lau bata Israel-nga sêñkiñ, nañ sêkôc Yisu ma sêsô inj amba dôñ.

¹³ Goc sêwê inj sêtêtñ Kayapas lawa Anas ndê andu si. Kayapas, inj lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga têtñ têtñ dinañ.

¹⁴ Inj ñgac nañ muñ-nga sôm asê têtñ lau bata Israel-nga, bu oc ñayham bu ñgac tigen mbac ndu ô lau hon.

Pita sêc Yisu ahuc

(*Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57*)

¹⁵ Sêwê Yisu sêtêtñ dabuñsiga ñamata-nga ndê andu, ma sêsôc tunlôm nañ kêgihi andu dau, nañ si. Ma Saimon Pita lu ñgacsêñom dan sêñkuc. Ñgacsêñom dau dabuñsiga ñamata-nga kêyalê inj tidôn, ma bocdinañ dec inj kêkuc Yisu ma gacgen sôc tunlôm dau gi.

¹⁶ Magoc Pita sôc gi dom, inj kalhac awê kêpiñ gatam. Dec ñgacsêñom nañ dabuñsiga ñamata-nga kêyalê, nañ mbu gi ma sôm yom pi Pita whiñ

awhê akind nan yob gatam, goc kôc Pita sôc gi.

¹⁷ Ma awhê akind dinan ndac Pita bocdec, “Ma bocke? Am Yisu ndê ngacsênom dan whin, a?” Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba! Aô dom!”

¹⁸ Têj ôbwêc dinan gamej njalhuc sa, dec lau akind ti lau sinj lôm dabun-nga sêkôm ya golom asê goc sêlhac sêngihi ma sênsulu. Ma Pita gi kalhac whin nac ma kêsulu ya.

Dabujsiga Anas kêsû Yisu

(*Mat 26:59-68; Mak 14:55-65; Luk 22:63-71*)

¹⁹ T êj dinan, dabujsiga njamata-nga Anas* kêsû Yisu pi in ndê sênomi, ma pi yom nan in kêdôhônj têj lau.

²⁰ Ma Yisu sôm, “Aô gasôm anej yom honj yêc awê. Aô kadôhônj lau gambo nac si lôm wê-nga ma yêc lôm dabun Jerusalem-nga, gamej nan lau Israel-nga honj êlêmê sêkac dau sa sêmbo nan. Ma aô gasêc yom dan ahuc dom.

²¹ Bocdinanj tu sake-nga am kêsû aô? Ndac lau nan sêngô anej yom. Nac honj sênyalê yom nan aô gasôm.”

²² Têj ndoc Yisu sôm yom dinan, goc ngac sinj lôm dabun-nga nan kalhac kêpinj in, nan tap in sip ali andô ma sôm, “Toc dabujsiga atu sa, ma ô in ndê yom bocdinanj dom!”

²³ Dec Yisu sôm, “Yom nanj aô gasôm, nanj bu yom so, nanj goc sôm têj aô. Magoc aô gasôm yom so danj dom, ma tu sake-nga dec am tap aô?”

²⁴ Têj dinanj Anas kêkinj Yisu têj dabujsiga njamata-nga Kayapas gi. Ma wac nanj sêsô inj amba dôj, nanj gacgenj yêc.

Pita sêc Yisu ahuc tiyham

(*Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵ Saimon Pita kêsulu ya mbo, ma njamalac danj ndac inj, “Am ngac dau ndê ngacsênom danj, me?” Ma Pita pa dau ma sôm, “Mba!”

²⁶ Dabujsiga njamata-nga ndê ngac akind danj mbo gamej dinan. Inj ngac nanj Pita pa inj ndê dangalaun su, nanj ndê têngac. Ma inj sôm têj Pita, “Ma bocke? Aô galic am kalhac whin ngac dinanj yêc ôm olib-nga. Yomandô, me?”

²⁷ Magoc Pita pa dau tiyham, ma njagahô enj dalec danj gic hu tanj.

Pailot kêsahê Yisu

(*Mat 27:11-18, 20-23; Mak 15:2-15; Luk 23:2, 3, 18-25*)

²⁸ Ôbwêc pacndê, ma têj bêbêc ganduc lau bata Israel-nga sêhu Kayapas ndê andu sinj ma sêwê Yisu sêtêj gôlinjwaga Rom-nga ndê andu si. Lau bata Israel-nga dinanj sêsôc andu dau dom, sêtôc dau ma gauc gêm bu oc kôm nac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-nga, dec oc tôm dom bu sênej Mwasinj Pasowa-nga.†

²⁹ Bocdinanj Pailot, ngac nanj gêm gôlinj gamej Judia-nga sa têj nac gi, ma ndac nac, “Mac asôm bu ngac dindec kôm giso bocke?”

³⁰ Ma sêwê yom ma sêsôm, “Inj bu ndê giso mbasi, dec yac oc akôc inj atêj am amenj lec dom.”

³¹ Dec Pailot sôm, “Mac daôm akôc inj sa andi, ma amatôc inj ênkuc mac daôm nem yomsu.” Magoc nac sêsôm, “Mba! Bu mac lau Rom-nga akêj yao bu yac lau Israel-nga andic njamalac danj ndu dom.”

* **18:19:** Anas - Mun-nga lau Israel-nga sênyalinj Anas sa ti nac si dabujsiga njamata-nga. Têj yala AD15 lau Rom-nga sêkôc inj su yêc gwelenj dau. Tinjambu Kayapas inj lau Israel si dabujsiga njamata-nga, magoc lau Israel daêsam êlêmê sêsam Anas bu dabujsiga njamata-nga whin. † **18:28:** Lau Israel-nga si yomsu danj sôm bu nac bu sênem dabunj dau, dec nac sêmbo ahê têj flau gamej apa-nga. Nahu bu lau gamej apa-nga sênkuc Anötö ndê yomsu dom, ma lau Israel-nga bu sêmbo sêmpinj nac, dec oc kôm nac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-nga. Pailot inj ngac Rom-nga danj, ma lau gamej apa-nga daêsam sêmbo inj ndê andu, ma tu dinan-nga lau bata Israel-nga sêtêc bu sêsôc inj ndê andu. ‡ **18:32:** Yisu sôm bu lau oc sêsunj inj sa yêc nom - alic Jon 12:32-33; 3:14; ma 8:28. Lau Israel-nga sêtuc lau sac na hoc ndu, magoc lau Rom-nga sêndic lau sac pi a gicso dau ma tu dinan-nga Yisu sôm bu nac oc sêsunj inj sa akêj nom.

³² Nalêñ dinan dec Yisu ndê yom pi lêt nan in oc mbac ndu,‡ nan nandô sa.

³³ Têñ dinan Pailot hu ñac sin ma sôc andu gi, goc ta Yisu sôc gi ma ndac in, “Am lau Israel-ña si Kin, a?”

³⁴ Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Am sôm yom dinan tòm am daôm nem gauc, me lau ñatô sêsôm yom dau pi aö?”

³⁵ Ma Pailot sôm, “Aö ñgac Israel-ña dom! Am daôm nem lau ti dabuñsiga atu-tu Israel-ña sêkêñ am têtñ aö mwen. Am kôm gêtñ giso bocke?”

³⁶ Dec Yisu sôm, “Aneñ gôlin kin-ña gitôm kin nom dindec-ña si gôlin dom. Aö bu wanem gôlin gameñ nom-ña dan, dec oc tòm bu aneñ lau akin sêyob aö ma sêndic sin bu lau bata Israel-ña sêkôc aö dôn dom. Magoc aö neñ gôlin ñahu yêc nom dindec dom.”

³⁷ Goc Pailot sôm, “Bocdinan, am sôm bu am kin dan, a?” Ma Yisu sôm, “Am daôm sôm bu aö kin dan. Aneñ dinan kôc aö, ma aö gahôc asê nom tu gêtñ tigen-ña, nan tu wahoc yom nandô asê-ña. Ma lau hon nan atac whin yom nandô, nan sêkôc aneñ yom sa.”

³⁸ Pailot ngô yom dau goc ndac, “Ma yom bocke in yom nandô?”

In sôm yom dinan su, goc sa têtñ lau bata Israel-ña gi, ma sôm tiyham têtñ ñac, “Aö gatap yom dan bu tamatôc in pi-ña, nan sa dom.

³⁹ Magoc mac nem mêtê dan yêc, bu wahu gapocwalô dan sin têtñ mac têtñ Mwasin Pasowa-ña ñandoc. Mac atac whin bu aö wahu ñgac dindec, nan sêsam bu Kin Israel-ña, nan sin têtñ mac, me mba?”

⁴⁰ Magoc sêmbwêc, “Mba! In dom! Hu Barabas sin têtñ yac.” Barabas in lau nan sêngilí sin têtñ lau Rom-ña, nan si dan.

19

*Sêsôm tidôn bu sêndic Yisu ndu
(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)*

¹ Goc Pailot kêtñ Yisu têtñ lau sin-ña bu sêhi in ña sö.

² Ma sêñsau bu sêtoc in sa. Sêwhê wac kêm ma sêkêñ in uñ gitôm sunsun, ma sêkêñ in sôc ñakwê kokoc gitôm kin si ñakwê.

³ Goc sêsôc sêsa sêlhac in angô-ña ma sêmbwêc, “Ei! Datoc lau Israel si Kin dindec sa man!” Ma sêtap in sip ali andô.

⁴ Ma Pailot sa meñ tiyham ma sôm têtñ lau bata bu, “Angô su nan! Aö neñ lau sin-ña oc sêkôc in sa têtñ mac meñ. Ma bocdinan dec anyalê bu aö gatap yom dan sa pi in dom.”

⁵ Goc sêkôc Yisu sa meñ, ti sunsun wac kêm ma ñakwê kokoc. Ma Pailot sôm, “Alic ñgac dau dec.”

⁶ Têtñ ndoc dabuñsiga atu-tu ma lau sin lôm dabuñ-ña sêlic in, nan sêmbwêc, “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!” Magoc Pailot sôm, “Mba! Aö gatap yom dan sa pi in dom. Mac daôm akôc in sa andi ma andic in pi a.”

⁷ Ma lau bata Israel-ña sêsôm, “In toc dau sa ma sam dau bu Anötô ndê Atu! Ma tu yom sac dinan-ña, yac mba yomsu sôm bu in mbac ndu man.”

⁸ Pailot ngô yom dinan ma töc dau nandô.

⁹ Goc in kôc Yisu mbu sôc andu ñalôm gi, ma ndac in, “Am mwen akêñ nde?” Magoc Yisu gêm dôn.

¹⁰ Ma Pailot sôm têtñ in, “Bocke am ô aneñ yom dom? Aneñ ñaclai yêc bu wangapwêc am su, me bu wandic am pi a gicso dau ndi. Am kêyalê, a?”

¹¹ Dec Yisu ô yom ma sôm, “Anötô bu kêtñ têtñ am dom, dec am oc tòm dom bu kôm gêtñ dan têtñ aö. Bocdinan dabuñsiga nan kêtñ aö gasip am amam, nan kôm giso hóc gêlêc am nem su.”

¹² Pailot ngô yom dinan, dec kêsâlê lêtñ bu hu Yisu sin. Magoc lau bata Israel-ña sêmbwêc ñapan ma sêsôm, “Asa nan toc dau sa bu in kin dan, nan kôm bu hóc gêlêc Sisa, lau Rom-ña si kin. Bocdinan am bu hu ñgac dindec sin, nan am Sisa ndê silip dom.”

13-14 Bêc dinan in bêc lau Israel-nga sêmasan Mwasin Pasowa-nga, ma ac kalhac lhu su. Têñ ndoc Pailot ngô lau bata Israel-nga si yom dinan, nan dec in kôc Yisu sa awê têñ gameñ nan sêsam bu Sen Hoc nan gi. (Yêc Yom †Hibru sêsam gameñ dau bu Gabata.) Yêc dinan, Pailot ndôc sic ndôc in ndê pôn êmatôc yom-nga, ma sôm têñ lau bata Israel-nga bu, “Alic mac nem kin dindêc!”

15 Tigen ñac sêmbwêc, “Kôc in sa ndi! Kôc in sa ndi! Ndic in pi a gicso dau!” Dec Pailot ndac, “Mac atac whin bu aô wandic nem Kin pi a gicso dau ndi, a?” Ma dabunsga atu-tu sêo yom ma sêsôm, “In yac mba kin dom! Sisa tigen in yac mba kin.”

16 Têñ dinan Pailot sôc ñac si yom ñapu, ma kêñ Yisu têñ ñac bu lau sin-nga sêndic in pi a gicso dau ndi.

Lau sin-nga sic Yisu pi a gicso dau (Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

17 Sêkêñ Yisu hôc dau ndê a gicso dau, ma sêwê in sêsa gameñ nan sêsam bu Gameñ Nakecyha-nga si. Yêc Yom Hibru sêsam gameñ dau bu Golgota.

18 Ma yêc dinan, ñac sic in pi a gicso dau gi. Ma ñac sic ñac lu sêpi a sêwhin, dan kêgalên andô-nga ma dan kêgalên gasê-nga.

19 Pailot sôm bu sêto yom pi bapia dan ma sêndic pi a gicso dau ñahô-nga. Bapia dau sôm, “Yisu Nasaret-nga. Lau Israel-nga si Kin.”

20 Sêto yom dau ña lau Israel, ti lau Rom-nga ma lau Grik-nga si awha. Gameñ dinan yêc sun sa têñ malac Jerusalem, dec lau Israel-nga daêsam sêlic bapia dau.

21 Boc-dinan dabunsga atu-tu Israel-nga sêtuclin ma sêsôm têñ Pailot, “Am to, ‘Lau Israel-nga si Kin,’ ma yac alic yham dom! Am bu to, ‘Ñac dindêc sam dau bu lau Israel-nga si kin,’ dec oc solop.”

22 Magoc in ô yom ma sôm, “Aô gato yom dinan, ma oc yêc bocdinan.”

23 Têñ ndoc lau sin-nga sic Yisu pi a gicso dau, nan sêkôc in ndê ñakwê su.

Ñac lau hale, ma sêwhê ñakwê awê-nga kôc gi ton hale, ma sêkôc sa tôc gi. Magoc ñac sic sam in ndê ñakwê ñalôm-nga dom. Ñakwê dau ñayham andô, sêsê dom, sêwhê sambuc ti po balin yêc ñasu ma sip têñ gahi.

24 Bocdinan lau sin-nga sêsôm têñ dandi, “Dakêc po dau kic dom. Dapuc gapoc ma yac neñ dan kôc po sambuc.” Ñac sêkôm bocdinan, dec yom dan nan sêto yêc, nan ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

Ñac sêwhê aneñ ñakwê kôc têñ dandi, ma sêpuc gapoc tu aneñ ñakwê-nga. *[BW 22:18]*

25 Têñ ndoc dinan Yisu dinda lu asiwê dan, ma Klopas ndê awê Maria lu Maria Magadala sêlhac sêmpin a gicso dau.

26 Ma Yisu gêlic in dinda kalhac whin ñac-sêñom nan in atac whin ñandô, dec in sôm têñ dinda, “O dinan. Lic nem atômñac dinan.”

27 Ma in sôm têñ ñacsêñom dau bu, “Lic am dinam dinan.” Ma têñ bêc dinan ma gi, ñacsêñom dau kôc Yisu dinda sa ndôc in ndê andu.

Yisu mbac ndu (Mat 27:48, 50; Mak 15:36-37; Luk 23:36)

28 Yisu kêyalê bu in gic dabin gêñ hon su. Ma tu yom dan nan sêto yêc, nan ñandô sa-nga, dec in sôm, “Aô bu yô aô.”

29 Lôn wain ñamakic-nga dan kalhac gameñ dinan, ma ñac sin-nga dan kôc sôwam dan ma kêñ sip wain. Goc in sô pi a balin dan, ma hôc sa pi têñ Yisu whasun gi.

30 In nôc su ma sôm, “Aô neñ gwelen hon pacndê su.” Goc in wec, ma mbac ndu.

31 Têñ bêc dinan lau Israel-nga sêmasan dau tu bêc Sabat-nga, ma Sabat lansê-nga in ñac si om atu dan. Ñac sêtec bu lau batê sêngalên a gicso dau têñ bêc atu dinan, boc-dinan dec lau bata sêndac Pailot bu lau sin-nga sêtuc lau dau si gahi dulu tu bu sêmbac ndu ñagahô-nga, goc sêkôc ñac si ñamlan su ma sêñsuhun.

³² Pailot gôlôc su, dec lau siñ-nga sêtêñ ngac dan nan sic pi a gicso dau whiñ Yisu nan si, ma sêtuc in gahi dulu. Goc nac sêtuc ngac tilu-nga gahi dulu boc-dinan.

³³ Tigenj têtj têtj sêtêñ Yisu si, nan sêlic bu in mbac ndu su, dec sic in gahi dulu dom.

³⁴ Magoc ngac siñ-nga dan kôc in ndê kêm ma kuñ Yisu sip nabî, ma ngahô dac ti bu kêc sa meñ.

³⁵ (Ngac nan gêlic gêtj honj dinan su, nan dec sôm asê, ma in ndê yom in yom nandô. In dau kêyalê bu in ndê yom in yom nandô, ma in sôm asê bu mac akêñ whiñ bocdinan.)

³⁶ Gêtj dinan hôc asê, dec yom lu nan sêto yêc, nan nandô sa.

Yom dan yêc bocdec bu:

Nac oc sêtuc in ndê nakwa dan dulu dom. *[BW 34:20]*

³⁷ Ma yom dan tiyham yêc bocdec: Nac oc sêlhac ma tahê ngac nan sêkuñ in nan. *[Sek 12:10]*

Sêkêñ Yisu ndê namlan yêc hoc nasun (Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Ngac dan mbo, nan sêsam bu Josep, ma in meñ akêñ malac A rimatiya. In kêtj whiñ Yisu, magoc sêc dau ahuc, bu in tôc lau bata Israel-nga. Têtj telha dinan in têtj Pailot gi ma ndac Yisu ndê namlan. Pailot gôlôc, dec Josep sa gi ma kôc Yisu ndê namlan su yêc a gicso dau.

³⁹ Ma Nikodemas gêm in sa. Nikodemas in ngac bata Israel-nga nan muñ-nga gi gêlic Yisu têtj ôbwêc dan. In kôc a nakwi ti gêtj namlu nan sêngaluñ whiñ dau su, nan gitôm 30 kilogram, ma whiñ Josep gi.

⁴⁰ Inlu sêkôc Yisu ndê namlan, ma sem oso na gêtj namlu, goc sêhi ahuc na po nayham. Sêkôm gêtj dau kêkuc lau Israel-nga si gêbôm sêñsuhun lau batê-nga.

⁴¹ Ôm dan yêc sun sa têtj gameñ nan lau siñ-nga sic Yisu pi a gicso dau. Ma sêhê dan yêc ôm dau nalôm, nan lau sêlêñ gwanañ su yêc hoc nalôm, ma

sêkêñ ngac batê dan yêc hoc nasun dau muñ su dom.

⁴² Bocdinan sêñsuhun Yisu namlan yêc hocsun dinan, nahu bu bêt dinan in bêt lau Israel-nga sêmasan dau tu Sabat-nga, ma hocsun dau yêc kêpiñ.

20

Yisu tisa (Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-10)

¹ Bêt Sabat-nga meñ gi su, ma têtj wake nabêt namlan-nga Maria Magadala tisa têtj bêt bêt ganduc, ma sa têtj sêhê gi. In gêlic bu hoc atu nan sêkêñ ndôc sê awha, nan ndôc namlan dom.

² Goc in kêtj mbu têtj Saimon Pita lu ngacsênom nan Yisu atac whiñ nandô, nan gi, ma sôm têtj inlu, “Oyaê! Nac sêkôc Pômdau ndê namlan su yêc sêhê, ma yac am gauc gameñ nan sêkêñ in yêc.”

³ Goc Pita lu ngacsênom dinan sêti bu sêtêñ sêhê sêndi.

⁴ Inlu sênti si, ma ngacsênom dinan hôc gêlêc Pita su ma hôc asê muñ.

⁵ In sôc gi dom, magoc in wec ma tôc gwaniñ, ma gêlic po nan sêhi pi Yisu ndê namlan, nan yêc namlan.

⁶ Saimon Pita kêkuc meñ hôc asê ma gacgeñ sôc hocsun dau nalôm gi. In gêlic po nan yêc,

⁷ ma po nan sêhi pi Yisu ngagôlôn. Po dinan yêc dau-nga, magoc yêc bambalin dom, yêc gitôm sêtj sa napep.

⁸ Goc ngac-sênom nan hôc asê sêhê muñ, nan sôc gi whiñ. In gêlic po nambwa, dec kêtj whiñ bu Yisu tisa su yomandô.

⁹ (Muñ-nga e meñ têtj têtj dinan, nan nac si gauc sa dom pi yom hon nan sêto yêc bu Yisu oc tisa akêñ lau batê-nga.)

Yisu hoc dau asê têtj Maria Magadala

¹⁰ Dinan su ma ngacsênom lu dinan sêlhê sêmbu sêtêñ si andu si.

¹¹ Magoc Maria Magadala nan mbu meñ su, nan gacgeñ kalhac sêhê namlan ma tan. In wec bu tôc gwaniñ sêhê nalôm,

12 ma in gêlic anela lu ti ñakwê sêsêp sêndôc gameñ nan muñ-nga Yisu yêc, dan ndôc ñagôlôn-nga, ma dan ndôc gahi-nga.

13 Ma sêndac in, “O awhê! Am tan tu sake-nga?” Ma in ô yom ma sôm, “Lau sêkôc aneñ Pômdau ndê ñamlan su, ma aô gam gauc gameñ nan sêkêñ in yêc nan.”

14 In sôm yom dinañ su, dec tagêlic ma gêlic Yisu, magoc kêyalê dom bu in Yisu.

15 Ma Yisu sôm, “Awhê! Am tan tu sake-nga? Am kêsâlê asa?” Maria gauc gêm bu in ñgac nan yob ôm dau, dec sôm, “O ñadau, am bu kôc in ndê ñamlan su, goc sôm asê têt aô bu am kêt in yêc gameñ bocke, ma yac oc andi akôc in sa.”

16 Têt dinañ Yisu sôm têt in, “Maria.” Goc Maria kac dau kwi ma mbwêc ña Yom Hibu, “Raboni!” (Yom dau danem kwi bu ‘Kêdôhônwaga.’)

17 In kêgape Yisu dôñ ñannga, magoc in sôm, “Am êmasec aô ñapan dom, bu aô gatêt Daman ga su dom. Magoc am mbu ndi, ma sôm têt aneñ asidôwai bu aô oc wambu watêt aneñ Daman, ma mac nem Damam. In aô neñ Anôtô, ma mac nem Anôtô.”

18 G oc Maria Magadala kôlhô têt Yisu ndê sêñomi gi, ma sôm têt ñac bu, “Pômdau tisa ma aô galic in su!” Ma yom hoñ nan Yisu sôm têt in, nan in gic min têt ñac.

Yisu hoc dau asê têt ndê sêñomi

19 Têt wake ñabêc ñamata-nga dinañ ñaôbwêc, sêñomi sêmbo andu dan ñalôm sêwhin dau. ñac sic gatam ahuc ñannga, bu sêtôc lau bata Israel-nga. Sêmbo dinañ, ma Yisu hoc dau asê kalhac ñac ñalhu, ma sôm, “Yom malô whin mac!”

20 In sôm yom dinañ su, goc tôc in amba ma ñabi têt ñac sêlic. Ma ñac hoñ atac ñayham atu tu sêlic Pômdau-nga.

21 Ma in sôm tiyham, “Yom malô whin mac! Tôm Daman kêkin aô gasip nom gameñ, nan kwahic dec wan kin mac asa andi.”

22 Dec in yu wayahô pi ñac ma sôm, “Akôc ñalau Dabuñ sa loc.

23 Aô wakêt ñac lai têt mac bu asuc ñamalac si sac kwi. ñac nan mac asuc ñac si sac kwi, nan Anôtô suc ñac si sac kwi bocdinañ. Ma ñac nan mac asuc si sac kwi dom, nan si sac oc gacgen yêc ñac-nga.”

Yisu hoc dau asê têt Tomas

24 Têt ndoc ñamata-nga nan Yisu hoc dau asê têt in ndê sêñomi, nan Tomas mbo whin ñac dom. In ñgacsêñomi 12 si dan nan sêsam bu Lôc mpôn.

25 Tinambu sêñomi ñatô sêsôm têt in bu, “Yac alic Pômdau su!” Magoc in sôm, “Aô gakêt whin dom! Aô bu walic bôlêm ñamala yêc in amba, ma wakêt aô amanatu sip ñamala dau, ma sôc kêm ñamala yêc in ñabi, dec aô oc wakêt whin.”

26 Wake dan ginga su, ma Yisu ndê sêñomi sêmbo andu dau tiyham, ma Tomas mbo whin ñac. ñac sic gatam ahuc ñannga sa, magoc Yisu meñ kalhac ñac ñalhu. Ma in sôm, “Yom malô whin mac!”

27 Ma in sôm têt Tomas, “Lic aô aman, ma kêt amam-atu sip dec, ma kêt amam-atu sôc aneñ ñabi. Hu nem atac lu-lu sin, ma kêt whin.”

28 Dec Tomas sôm, “Aneñ Pômdau, ma aneñ Anôtô am!”

29 Goc Yisu sôm têt in, “Am gêlic aô su, dec kêt whin. Aô awhan hôc lau nan sêlic pi tandô dom, magoc sêkêt whin, bu ñac oc sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa.”

Jon ndê bapia ñahu

30 Yisu kôm gêt dalô daêsam yêc in ndê sêñomi ango-nga, nan ñamiñ yêc bapia dindac dom.

31 Magoc yom pi gêt dalô nan sêto sip bapia dindac, nan yêc tu bu mac asam ma akêt whin bu Yisu in Mesaya, Anôtô ndê Atu. Ma tu mac akêt whin in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap sen ambo tamli-nga sa.

21

Ñgacsêñomi sêhê i daêsam

1 Tiŋambu Yisu hoc dau asê têtŋ ngacsêŋomi tiyham, yêc Bugicton Taibirias* ŋamakê. Ma ŋamiŋ dau dindec.

2 Saimon Pita, ma Tomas naŋ sêsam bu Lôcmpôn, Natanael naŋ meŋ akêŋ malac Kana yêc Galili, Sebedi ndê atu lu, ma ngacsêŋom lu tiyham sêmbo sêwhiŋ dau.

3 Ma Pita sôm têtŋ ŋac, “Aô bu wasa wandi wakôc i.” Ma ŋac sêsôm, “Ayôc, yac awhiŋ am daloc.” Bocdinaŋ ŋac hoŋ sêpi waŋ daŋ ma sêsa si bu sêkêŋ wasaŋ. Magoc têtŋ ôbwêc dinaŋ, sêkôc i daŋ dom.

4 Têtŋ bêbêc ganduc Yisu kalhac baö, tigenŋ ŋac sêŋyalê dom bu inŋ Yisu.

5 Ma inŋ hê mwalêc ŋac ma sôm, “Aê mac lau. Mac akôc i ŋatô, me mba?” Ma sêsôm, “Mba!”

6 Dec inŋ sôm têtŋ ŋac, “Akêŋ wasaŋ sip andô-ŋga, ma mac oc atap i ŋatô sa.” Bocdinaŋ ŋac sêkêŋ wasaŋ sip gi ma sêkôc i daêsam andô, dec gitôm dom bu sêhê sa.

7 Têtŋ dinaŋ ngacsêŋom naŋ Yisu atac whiŋ kêlêc, naŋ sôm têtŋ Pita bu, “Kec, Pômdau dau dê.” Saimon Pita ngô yom dau, goc ŋagahô inŋ kôc ndê ŋakwê awê-ŋga sa, hi pi dau, ma pwê sip bu gi, ma bu têtŋ Yisu ndi.

8 Waŋ dau poc kêpiŋ baö, ŋasawa gitôm 90 mita, ma ngacsêŋomi ŋatô sêhêc waŋ ma sêhê wasaŋ ti i sêŋkuc Pita.

9 ŋac sêhêc asê baö, ma sêlic i sa ya ŋanda, ma bolom ŋatô.

10 Ma Yisu sôm têtŋ ŋac, “Akôc i ŋatô sa yêc wasaŋ amenŋ.”

11 Goc Saimon Pita têtŋ waŋ gi, kêgapwêc wasaŋ su, goc sêhê pi baö gi. I atu-atu daêsam sêyêc wasaŋ, naŋ sêse sa gitôm 153, magoc wasaŋ dau kic dom.

12 ŋac hoŋ sêtöc bu sêndac inŋ bu, “Am asa?” Magoc yêc ŋac si ŋalôm sêŋyalê bu inŋ Pômdau. Ma Yisu sôm, “Amenŋ ma aneŋ gêŋ bêbêc-ŋga.”

13 Dec inŋ kêsêlêŋ gi ma kôc i ti bolom sa, ma kêŋ têtŋ ŋac.

14 Dinaŋ ti têtŋ titö-ŋga naŋ Yisu hoc dau asê têtŋ ndê ngacsêŋomi têtŋ ndoc Anötö uŋ inŋ sa akêŋ lau batê-ŋga.

Yisu ndê yom têtŋ Pita

15 ŋac seŋ gêŋ pacndê, goc Yisu sôm têtŋ Saimon Pita, “Saimon, Jon ndê atu. Am tac whiŋ aö ŋandô, hêc gêlêc lau dindec si atac whiŋ aö su, me?” Ma inŋ sôm, “Aêc Pômdau! Am kêyalê bu aö atac whiŋ am.” Dec Yisu sôm, “Bocdinaŋ lôm aneŋ domba.”

16 Ma Yisu ndac inŋ tiyham bu, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiŋ aö ŋandô, me?” Ma inŋ ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, am kêyalê bu aö atac whiŋ am.” Dec Yisu sôm, “Yob aneŋ domba.”

17 Ma inŋ ndac tidim titö-ŋga, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiŋ aö ŋandô, me?” Pita ndê ŋalôm ŋawapac bu Yisu ndac yom tigenŋ dinaŋ têtŋ inŋ tidim tö, ma inŋ sôm, “Pômdau, am kêyalê gêŋ hoŋ. Am kêyalê bu aö atac whiŋ am kêlêc.” Goc Yisu sôm, “Lôm aneŋ domba.”

18 Aö wasôm yom ŋandô têtŋ am. Têtŋ ndoc am mbo balê, naŋ am kêmasaŋ daôm, ma kêsêlêŋ têtŋ gameŋ bocke naŋ am daôm atac whiŋ bu ndi. Tigenŋ tiŋambu, têtŋ ndoc am ti ŋamalac andô, naŋ am oc êmatôc amam, ma lau daŋ oc sêsô am nem piŋkap dôŋ, ma sêwê am têtŋ gameŋ naŋ am atac whiŋ dom bu ndi-ŋga naŋ.”

19 Yisu sôm yom dinaŋ gwananŋ pi Pita ndê mbac ndu ŋalêŋ, naŋ oc po Anötö ndê waê sa. Ma Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Êmkuc aö!”

Yisu lu ngacsêŋom naŋ inŋ atac whiŋ

20 Têtŋ dinaŋ Pita kac dau kwi ma gêlic ngacsêŋom naŋ Yisu atac whiŋ inŋ ŋandô, naŋ kêkuc inŋlu. (Inŋ ngac dinaŋ têtŋ ndoc ŋac seŋ Pasowa, naŋ ndôc gi paŋ Pômdau, ma ndac inŋ bu asa oc hoc inŋ asê.)

21 Têtŋ ndoc Pita gêlic inŋ, naŋ goc inŋ ndac Yisu, “Pômdau, ngac dê oc bocke?”

* 21:1: Taibirias - Bugicton Galili-ŋga ndê ŋaê daŋ.

²² Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am êmkuc aö ma hêgo daôm pi in dom. Aö bu wakêñ in mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.”

²³ Tinambu sêñomi ñatô sêñgô yom dau ñawaê, ma ñatô gauc gêm bu ñgacsêñom dinañ oc mbac ndu dom. Magoc Yisu ndê yom hêganôn ñgacsêñom dau mbo tali-ñga lec dom. In sôm bu, “Aö bu wakêñ in mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.”

Yom ndic bata-ñga

²⁴ In ñgacsêñom dau dinañ dec hoc yom hoñ dindéc asê, ma to sip bapia dindéc. Ma yac añyalê bu in ndê yom in yom ñandô eñ.

²⁵ Yisu kôm gêñ daêsam ma daêsam andô nañ ñamiñ yêc bapia dindéc dom. Yac bu añsahê bu ato yom sip bapia, pi gêñ hoñ nañ Yisu kôm, mboe yom dau oc nem bapia nom-ñga hoñ ahuc.

Aposel si gwelen Yom whê bapia dindéc sa-nga

Luk to in ndê buku tilu-nga dindéc, ma gic têku yom nan in to yêc in ndê njawaê njayham. Alic yom natô pi Luk yêc 'Yom whê Luk ndê njawaê njayham sa-nga.'

Yêc buku dindéc, Luk to yom pi lèn nan njawaê njayham sa tiapa yêc gamej nan lau Rom-nga sem gôlinj. Sêsam buku dindéc bu 'Aposel si Gwelen,' magoc lau natô sêsom bu 'Nalau Dabun ndê Gwelen.' Nahu bu gêj hon nan aposel sêkôm, nan sêkôm na Nalau dau ndê naclai. Têj ndoc Yisu bu hu nom dindéc sinj ma mbu pi undambê ndi, nan sôm têtj in ndê lau bu sêhu malac Jerusalem sinj dom, e sêtap mwasiñ nan Anötö gic bata têtj nac, nan sa. Yom dau hêganônj in ndê Nalau Dabun (1:4). Ma tinjambu in sôm têtj nac bu sêhoc yom njandô asê pi in yêc Jerusalem, ma yêc gamej Judia-nga ma gamej Samaria-nga, e yom dau sa têtj nom njagamej honj (1:8).

Luk whê sa bu lau aposel sêkôm gêj dalô daêsam bu puc nac si yom dôj, tu bu lau sêlic ti sêngô, ma sêkinj whinj Yisu-nga. Ma in to yom daêsam pi Saul, nan tinjambu sêsam bu Pol, ma pi njalên nan Anötö gêm in kwi, ma kêyalinj in sa bu hoc njawaê njayham asê têtj lau gamej apa-nga nan lau Israel dom.

Yisu gic bata Nalau Dabun

¹ O Tiopilas, yêc anej buku njamata-nga aô gato yom pi gêj hon nan Yisu gic hu bu kôm ti kêdôhônj têtj lau.

²⁻³ Anej yom nan gato, nan menj têtj bêc nan Anötö kôc in su pi undambê gi. In hóc njandê ma mbac ndu su, ma tinjambu tisa ma hoc dau asê têtj lau taposel nan in kêyalinj nac sa su. Tôm bêc 40 in mbo whinj nac ma tôc dau têtj nac sêlic, e sênyalê pi njandô bu in tisa

ma mbo tali tiyham yom njandô. Têtj njasawa dinanj Yisu whê yom sa têtj nac pi †Anötö ndê gôlinj ma pi gwelen nan bu sêkôm-nga, ma Nalau Dabun punj yom dau dôj yêc nac si njalôm.

⁴ Têtj bêc danj in gêj gêj mbo whinj nac, ma in kêtj yatu nac bocdec bu, "Mac ahu Jerusalem sinj dom, magoc ahônj e atap mwasiñ nan Damanj gic bata bu kêtj menj, nan sa. Aô gasôm yom pi mwasiñ dau munj su.

⁵ Munj-nga Jon kêku lau na bu, magoc bêc menj kêpinj bu Anötö ênjku mac na Nalau Dabun."

⁶ Têtj têtj danj Yisu mbo whinj ndê aposel, ma sêndac in bocdec bu, "Pômdau, bocke? Kwahic dec am oc êmgaho yac lau Israel-nga su yêc lau Rom-nga si gôlinj njapu, ma ti kinj ma nem gôlinj yac, me mba?"

⁷ Ma in ô yom ma sôm, "Gêj bocke nan bu hóc asê lau Israel-nga, ma natêm ti njabêc, nan Damanj Anötö ti njadau ma kêyalinj sa su, ma in oc tôc asê têtj mac dom.

⁸ Magoc têtj ndoc Nalau Dabun menj ma nem mac ahuc, dec oc kêtj naclai têtj mac, ma mac oc ahoc yom njandô asê pi aô yêc Jerusalem, ma yêc gamej Judia-nga ma gamej Samaria-nga, e yom dau tiapa nem nom njagamej honj ahuc."

Yisu pi undambê gi

⁹ Yisu sôm yom dinanj su, goc Anötö kôc in sa pi lôlôc gi e sôc dao njalôm, dec sêlic in apu.

¹⁰ In pi gi ma nac tatak umbonj sêlhac, ma sep enj njac lu ti njakwê sêsêp sêmenj sêlhac sêwhinj nac.

¹¹ Ma inlu sêsom, "Mac laungac Galili-nga. Tu ake-nga dec alhac tatak undambê? Kwahic dec Anötö kôc Yisu su yêc mac, ma tinjambu in oc mbu menj tiyham njalênj tigenj tôm nan alic in pi gi."

Sênyalinj Matias sa ti aposel ô Judas su

¹² Dinanj su, goc sêhu Lôc Olib sinj ma sêmbu sêtêtj Jerusalem si. Lôc dau

kalhac kêpiñ Jerusalem, sen ñasawa gitôm kilometa tigen.*

13 Têñ ndoc sêhóc asê su, nañ sêtên ñac si andu sêmbo-nga si, ma sêpi ñalôm ñahô-nga si. Lau dau si ñaê bocdec: Pita lu Jon, ma Jems lu Andru, Pilip lu Tomas, ma Batolomeas lu Matyu, Alpayas atungac nañ ndê ñaê Jems, ma Saimon (nañ sêsam bu 'Ngac †Selot'), ma Jems† atungac Judas.

14 Yisu dinda Maria, ti in ndê asii, ma lauwê ñatô sêmbo sêwhiñ ñac. Ñac hon sêpiñ dau dôn ti ñalôm tigen, ma sêteñ mbec sêwhiñ dandi tôm bêc hon.

15 Têñ bêc dañ lau sêkên whiñ-nga gitôm lau 120 sêkac sa sêmbo sêwhiñ dau. Ma Pita tisa kalhac ñalhu, ma sôm,

16-17 "O asidôwai hac. Mac anyalê Judas, ñac nañ wê lau nañ sêkôc Yisu dôn. In yac lau aposel 12 mba dañ, ma wêkaiñ gwelen whiñ yac. Muñ-nga andô, Ñalau Dabuñ hoc yom asê sa akên Dawid whasuñ, nañ hêganôn Judas. Ma yom dau gic waê bu ñandô sa."

18 (Tu Judas ndê mêtê sac hoc Yisu asê-nga, dec lau semlhi in, ma in kôc ñaôli dau ma gi gêmlihi nom dañ. Yêc dinañ in peñ sip gi, e gambo hóc kôc ma ñatac wê.

19 Lau Jerusalem-nga sêngô ñawaê, ma sêsam nom dau yêc si awha-nga bu Akeldama, nañ danem kwi bu 'Nom ti Dac.')

20 "Yom nañ Dawid hoc asê pi Judas, nañ sêto yêc Buku Wê-nga bocdec bu, 'In ndê gameñ tigasañ mañ, ma lau dañ oc sêmbo dom.' Ma sêto dañ tiyham bocdec bu, 'Ñamalac dañ oc ti ñgac bata ma kôc in ndê gwelen ô in su.'

21 Sêto yom dau yêc bocdinañ, dec aô gauc gêm bu yac tanyaliñ ñgac dañ sa ô Judas su. Gauc nem lau hon nañ

sêmbo sêwhiñ yac tôm bêc hon nañ Pômdau Yisu mbo yac ñasawa.

22 Lau nañ sêmbo têt Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê têt e meñ têt ndoc Yisu pi undambê gi. Yac tanyaliñ ñac si dañ sa, bu hoc Yisu tisa ñawaê asê whiñ yac."

23 Goc sênyaliñ ñgac lu sa, dañ ndê ñaê Matias, ma dañ ñaê Josep, nañ sêsam in ndê ñaê dañ bu Basabas, ma in ndê ñaê dañ tiyham bu Justus.

24 Ma sêteñ mbec bocdec b u, "O Pômdau. Am kêyalê ñamalac hon si ñalôm. Tôc ñgac lu dau si asa nañ am kêyaliñ sa su, nañ asê têt yac.

25 In oc kôm gwelen nañ am kên sip lau aposel amba, nañ Judas hu siñ ma kôlhô têt gameñ nañ gic in ñawaê, nañ gi."

26 Goc sêpuc gapoc e gi sip Matias. Ma bocdinañ in ti aposel dañ whiñ ñac lau 11.

2

Ñalau Dabuñ sip meñ

1 Têt Om †Pentikos ñac hon sêmbo sêwhiñ dau.

2 Ma ñagahô en ñakêcsia gitôm mbu puc ñadinda meñ akên undambê, ma gêm andu nañ ñac sêndôc, nañ ahuc.

3 Ma sêlic gên gitôm yawahô meñ ma whê dau kôc-kôc, goc gi sac ñac ñagôlôn têtên gitôm ya ña-êmbala.

4 Ma Ñalau Dabuñ gêm ñac hon ahuc e sêsôm lau apa awha nañ sênyalê muñ su dom, tôm Ñalau Dabuñ hóc ñac awha sa.

5 Têt têt dinañ lau daêsam sêmbo Jerusalem, nañ sêmeñ akên nom ñagameñ hon. Ñac lau Israel-nga nañ sem akiñ Anötö ma sêtoc in sa.

6 Ñac sêngô lau nañ Ñalau Dabuñ gêm ñac ahuc, nañ sêsôm ñac awha têtên, goc sêsô ñandô ma sêkac sa sêtigasuc.

* **1:12:** Yom nañ Luk to, nañ sôm bu sen nañ yêc Lôc Olib ma malac Jerusalem ñasawa, nañ gitôm sen †Sabat-nga dañ. Lau andô Israel-nga sêmasañ ñagôlin daêsam nañ hêganôn yomsu bêc Sabat-nga, bu tôc asê gên nañ lau Israel-nga gitôm bu sêkôm têt bêc Sabat-nga, ma gên bocke nañ sêlic bu gwelen. Ñagôlin Sabat-nga dañ sôm bu lau sêtôm bu sêngêlêñ sêsa sen ñasawa gitôm kilometa tigen têt bêc Sabat-nga. Lau bu sêngêlêñ sêhóc gêlêc kilometa tigen, dec ñac oc sêsôm bu sêkôm gwelen, ma sêngili yomsu Sabat-nga. † **1:13:** Luk to ñaê Jems tidim tö, magoc ñaê dau ñgac tigen ndê dom, ñac lau tö.

7 Nac sêhêdaê nandô, ma sêsôm têt dandi, “Aluê! Nac lau dê sêsôm yom sêmbo dê, nan lau Galili-nga me?”

8 Ma bocke dec danngô nac sêsôm yac awhanj têtêtê, tôm dinanj sêkôc yac ma dasôm?

9 Yac lau nanj dambo dec, nanj amenj a kêj Pata, Midia ma Elam, ma akêj Mesopotemia, Judia, Kapadosia, Pontus ma Esia,

10-11 ma akêj Prigia ti Pampilia, Isip ma Libia kêpij Sairin, ma akêj Krit ma Arabia ma akêj malac Rom. Yac lau Israel-nga, ma lau apa nanj sênkuc lau Israel-nga si sakinj tu sênem akinj Anötö-nga. Bocke ma kwahic dec danngô lau Galili-nga dindê sêsôm yom asê yêc yac dauj awhanj têtêtê, pi gêtj dalô nanj Anötö kôm!”

12 Gêtj dau kôm nac sêhêdaê ti gauc gêm yom daêsam, ma sêndac dandi, “Gêtj dindec njahu bocke?”

13 Magoc lau njatô sêsu lau aposel susu ma sêsôm, “Mboe sênôm wain ma kêpij nac.”

Pita whê Nalau ndê gwelenj sa

14 Têtj dinanj Pita ti aposel 11 sêtisa ma inj hóc awha sa ma sôm têtj lau daêsam dinanj, “Mac lau Israel-nga ti mac honj nanj andöc Jerusalem. Akêj danjam njapep ma aö wawhê gêtj dindec njahu sa têtj mac.

15 Mac lau njatô gauc gêm bu wain kêpij lau dindec, a? Aö wasôm têtj mac bu mba! Bu ac kwahic pi menj.

16 Magoc yom nanj propet Joel to munj su, nanj dec njandô sa.

17 Joel to Anötö ndê yom dau bocdec bu:

Tinjambu aö wakêj anenj Nalau sip lau honj si njalôm, e atômngaci ti atômwêi sêsôm yom asê sêtôm lau propet. Nalau oc kôm mac nem balêkoc wakuc tandô kainj danj sa e sêlic gêtj njagatu, ma Nalau dau oc suj mbê têtj lau andô.

18 Têtj têtj dinanj aö wakêj anenj Nalau têtj anenj lau akinj awhê ma njac honj. Ma nac oc sêsôm yom asê sêtôm propet.

19 Aö wakôm gêtj dalô yêc umbonj ma yêc nom bocdinanj, gêtj dalô dac ti ya ma yawasu-nga.

20 Ac oc nem ganduc, ma ayô oc tikoc nditôm dac. Ma tinjambu béc atu oc menj sa, nanj Pômdau mbu menj ti njawasi atu.

21 Ma têtj dinanj lau honj nanj sêta Pômdau ndê njâê, nanj Anötö oc nem nac si.” *[Joel 2:28-32]*

22 Goc Pita sôm, “Mac lau Israel-nga, anngô anenj yom dindec pi Yisu Nasaret-nga. Inj njac nanj Anötö whê sa têtj mac nj gêtj dalô tidau-tidau. Mac njyalê su, bu inj kôm gêtj dau yêc mac anngôm-nga.

23 Ma tu lêtj nanj Anötö gauc gêm tidôj gwananj su-nga, dec Judas hoc Yisu asê ma kêj inj sip mac amam. Ma mac akêj inj têtj lau Rom-nga nanj sêsôc Anötö ndê yomsu njapu dom, bu sêndic inj pi a gicso dau, dec tôm mac daôm ac inj ndu.

24 Tigenj gitôm dom bu njac lai dambac ndu-nga ku inj dulu. Anötö kôc inj ndê njandê mbac ndu-nga su yêc inj, ma unj inj sa akêj lau batê-nga.

25 Dawid to yom pi Yisu bocdec bu: Aö galic Pômdau kalhac aö anngôm-nga njapanj. Aö oc wantitec dom, bu inj mbo aö amanj andô-nga.

26 Tu dinanj-nga dec aö atac njayham sa, ma gasôm yom njayham-njayham. Aö gauc gêm anenj njamlic, ma gakêj batanj

27 bu am oc tec aö wayêc sêhê njapanj dom. Mba! Am oc tec am nem njac dabunj e inj njamlic tibalê dom.

28 Am têtj sejn wandöc tanjli-nga asê têtj aö, ma oc kêj aö walhac am anngôm-nga ti atac njayham atu. *[BW 16:8-11]*

29 O asidôwai hac. Abanj Dawid sôm yom dinanj pi inj dau dom. Yac tanjyalê bu inj mbac ndu su ma sênsuhunj inj. Ma inj ndê sêhê yêc gamej dindec e menj têtj kwahic dec.

30 Magoc Anötö gic bata têtj inj bu kêj inj ndê wakuc danj ndöc inj ndê pôtj kinj-nga. Dawid dau kêyalê yom dinanj tidôj, njahu bu inj propet danj.

31 Ma gêñ nanj oc hôc asê tinjambu-nga, nanj inj kêyalê gwananj su. Tu dinanj-nga inj sôm yom dinanj pi †Mesaya, ma sôm bu Anötö oc tec inj yêc sêhê dom, ma inj ndê ñamlic oc tibalê dom. Mba! Mesaya tisa su.

32 Anötö unj Yisu sa mbo tali tiyham, ma inj ndê lau yac alic su dec asôm asê.

33 Kwahic dec Anötö toc inj sa ndöc inj amba andô-nga, ma inj kêñ Njalau Dabunj têtj yac tôm Damba gic bata. Gêñ nanj mac alic ti anjô têtj acsalô lec, nanj Njalau dau ndê gwelenj ña-ñandô.

34 “Ma Dawid dau pi undambê gi dom, magoc inj to yom yêc bocdec bu, ‘Anötö sôm têtj anej Pômdau, “Am ndöc aö amanj andô-nga

35 e nditôm aö wakêñ nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.”

36 Inj to yom dau hêganônj Yisu. Boc-dinanj mac lau Israel-nga honj anjô. Anjalê pi ñandô, bu Yisu nanj mac ac inj ndu pi a gicso dau gi, nanj Anötö toc inj sa ti Pômdau, ma tôc asê bu inj Mesaya dau.”

37 Pita ndê yom honj dinanj kunj lau dau si ñalôm ñandô, dec sêsôm têtj inj ti lau aposel ñatô bu, “O asidôwai, yac dec oc akôm bocke?”

38 Ma Pita ô yom ma sôm, “Mac honj anem nem ñalôm kwi ma alinj sanju tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, tu bu Anötö suc mac nem sac kwi-nga. Ma mac oc akôc mwasinj nanj Anötö gic bata, nanj Njalau Dabunj dau.

39 Bu inj gic bata Njalau Dabunj gic waê lau honj nanj Pômdau yac neñ Anötö kêgalêm ñac sa. Gêñ dau gic waê mac ti mac nem balêkoc, ma lau honj nanj kwahic dec sêmbo ahê ma tinjambu oc sêkêñ whinj Yisu nanj.”

40 Tinjambu Pita sôm yom daêsam ti gêm la ñac, ma kac ñac bocdec bu, “Anem daôm kwi têtj Anötö bu nem mac si, dec mac oc andinjam awhinj lau sac nanj kwahic dec sêmbo nom, nanj dom.”

41 Ma têtj bêc dau dinanj lau nanj sêkêñ whinj sêti daêsam, bu lau gitôm 3,000 sêkôc Pita ndê yom sa ma sêlinj busangu.

Lau sêkêñ whinj-nga si lêtj

42 Tôm bêc honj lau sêkêñ whinj-nga sêpiñ dau dôñ ti sêkêñ danga yom nanj aposel sêndôhônj têtj ñac, ma ñac sêteñ mbec ti señ gêñ sêwhinj dau.

43 Aposel sêkôm gêñ atu-tu ti gêñ dalô daêsam, e lau Jerusalem-nga honj sêhêdaê.

44 Lau honj nanj sêkêñ whinj, nanj sêndöc tigenj ma sêyob si gêñ honj sêwhinj dau.

45 Ñac si lau ñatô bu sêpôn da dau, dec asidôwai ñatô oc sêkêñ si wapa ñatô ti gêñ têtj lau semlhi, goc sic sam ña-awa bu sênem lau nanj sêpôn da dau, nanj sa.

46 Tôm bêc honj sêkac dau sa sêmbo lôm dabunj ñabatêmdö, ma yêc ñac si andu ñac señ gêñ sêwhinj dau ti atac ñayham, ma sêsôc Anötö ñapu ti si ñalôm sambuc.

47 Ñac sêmpiñ Anötö ma lau honj sêlic ñac ñayham dec sêtoc ñac sa. Ma tôm bêc honj Pômdau kôm lau wakuc sêkêñ whinj, dec kôm gôlôwac dabunj Jerusalem-nga kêsôwec tiatu.

3

Pita kôm ñac bôlinj ñayham sa

1 Têtj bêc danj Pita lu Jon sêñsêlêñ bu sêtêñ lôm dabunj sêndi, têtj acgatu gitôm 3 kilok telha-nga, nanj lau Israel si têtj sêteñ mbec-nga danj.

2 Ma ñgac danj mbo, nanj dinda kôc inj tigahi tigolonj. Tôm bêc honj lau sêmbalanj inj si, sêkêñ inj ndöc lôm dabunj ñagamenj kêpiñ gatam danj nanj sêsam bu Gatam Ñayham, ma inj teñ gêñ têtj lau nanj sêsôc sêsa.

3 Têtj ndoc inj gêlic Pita lu Jon sêmenj bu sêsôc sêndi, nanj inj teñ mone têtj injlu.

4 Pita lu Jon tahê inj, ma Pita sôm têtj inj, “Tamhê alu.”

5 Dec ñgac dau tahê injlu, ma kêñ bata bu oc sêkêñ gêñ têtj inj.

6 Goc Pita sôm têtj inj, “Aö neñ awa silba me gol bu wakêñ têtj am-nga mbasi, magoc gêñ nanj yêc aö, nanj

oc wakêñ. Tu Yisu Kilisi Nasaret-nga ndê ñaê-nga aô wasôm têtñ am bu êmsêlêñ!”

⁷Ma Pita kêm inñ têtñ amba andô-nga, keñ inñ sa, ma ñagahô ñambwa inñ ndê hapa ti hagwam ñayham sa.

⁸Inñ pwê gi kalhac e kêsêlêñ, goc sôc lôm dabuñ ñabatêmdö whiñ inñlu gi. Ma inñ kêsêlêñ ti pwê-pwê ma kêpiñ Anötö.

⁹Lau hoñ nañ sêlic inñ kêsêlêñ ti kêpiñ Anötö,

¹⁰nañ sêñyalê bu inñ ñgac teñ gêtñ-nga nañ muñ-nga ndöc lôm dabuñ ñasactô yêc gatam nañ sêsam bu Gatam Ñayham. Ma sêhêdaê ti sêsen amba ñandô tu inñ ñayham sa-nga.

Pita gêm mêtê mbo lôm dabuñ ñabatêmdö

¹¹Pita lu Jon sêlhac lôm dabuñ ñabatêmdö yêc gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm, ma ñgac teñ gêtñ-nga dau sap inñlu dôñ ñapañ. Ma lau hoñ nañ sêlic gêtñ dau sêsö, ma sênti sêtêñ inñlu si.

¹²Pita tahê ñac ma sôm, “Mac lau Israel-nga! Tu sake-nga mac asö tu gêtñ dindêc-nga ma tamhê alu ñanga? Mac gauc gêm bocke? Alu mba ñaclai ti mêtê gitêñ dec kôm inñ ñgac dinañ ñayham sa ma kêsêlêñ, a? Wasôm têtñ mac, mba!

¹³Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötö, yac neñ abañi si Anötö, kôm gêtñ dindêc tu bu po inñ ndê ñgac akiñ Yisu ndê waê sa. Mac daôm akêñ inñ sip lau Rom-nga amba bu sêndic inñ ndu. Pailot dau gauc gêm tidôñ bu êñgapwêc Yisu su, magoc mac atôc asê têtñ Pailot bu mac atec Yisu.

¹⁴Inñ ñgac dabuñ ti gitêñ, magoc mac atec inñ, ma atenñ Pailot bu êñgapwêc ñgac nañ gic ñamalac ndu, nañ su têtñ mac.

¹⁵Magoc ñgac nañ ti yac neñ dandöc tanli-nga ñahu, nañ mac ac inñ ndu. Tigenñ Anötö uñ inñ sa akêñ lau batê-nga. Yac alic inñ tisa su, dec asôm asê bu yomandô.

¹⁶Alic ñgac dindêc. Mac añyalê bu muñ-nga inñ ñgac bôlinñ. Kwahic dec inñ

gahi ñayham sa tu Yisu ndê ñaê-nga, ñaê nañ yac akêñ whiñ. Yomandô! Inñ ñayham sa sambuc tu Yisu ndê ñaê-nga ma tu yac akêñ whiñ Yisu-nga.

¹⁷“O asidôwai hac! Aô kayalê su bu mac ti nem lau bata Israel-nga nem gauc sa pi Yisu ndê ñahu dom, dec mac ac inñ ndu.

¹⁸Magoc lau propet hoñ sêhoc Anötö ndê yom asê gwananñ su, bu inñ ndê Mesaya oc hôc ñandê. Ma kwahic dec ñac si yom dau ñandô sa pi gêtñ nañ mac akôm.

¹⁹Tu dinañ-nga dec wasôm têtñ mac bu apu daôm ma anem daôm kwi. Ma bocdinañ dec Anötö oc suc mac nem sac kwi.

²⁰Ma Pômdau ndê mwasiñ oc puc mac nem gatôm dôñ. Ma Anötö oc kêñ Mesaya nañ inñ kêyalinñ sa gwananñ su, nañ Yisu dau, nañ mbu têtñ mac meñ.

²¹Inñ oc mbo undambê e tôm Anötö kôm gêtñ hoñ tiwakuc tiyham, tôm inñ hoc asê muñ-nga ña inñ ndê propet dabuñ hoñ whasuñ.

²²Bu Moses to yom bocdec bu, ‘Pômdau mac nem Anötö, oc êñyalinñ ñgac danñ sa yêc lau Israel-nga, bu ti mac nem propet nditôm aô dauñ. Ma yom hoñ nañ inñ sôm, nañ mac asôc ñapu manñ.

²³Lau nañ sêkêñ danñga propet dinañ ndê yom dom, nañ Anötö oc tinñ ñac su yêc inñ ndê lau ñatonñ.’

²⁴Moses to yom dinañ, ma Samuel ti propet hoñ nañ sêñkuc inñ, nañ sêhoc yom asê gwananñ su pi gêtñ nañ hôc asê têtñ têtñ dindêc.

²⁵Yom nañ lau propet sêhoc asê têtñ abañi, nañ mac atap ña-ñandô sa su. Ma pwac nañ Anötö kêmatinñ whiñ abañi, nañ bocdinañ. Bu Anötö sôm têtñ Abraham bu, ‘Lau nom-nga hoñ oc sêtap mbec ñamwasiñ sa yêc am nem wakuc.’

²⁶Ma kwahic dec Anötö kêñ ndê ñgac akiñ-nga meñ. Inñ têtñ mac lau Israel-nga muñ, bu nem mac kwi ma ahu nem mêtê sac siñ. Ma mac bu akôm bocdinañ, dec oc atap inñ ndê mbec ñamwasiñ sa.”

4

Sêkên Pita lu Jon sêndöc gapocwalô

¹ Pita lu Jon sêsôm yom têt lau sêmbo, ma lau †dabuŋ-siga ti lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ŋga si ŋgac bata, ma lau †Sadiusi ŋatô sêtêt inlu si.

² Ŋac sêŋgô bu Pita lu Jon sêndôhôn lau ma sêsôm têt ŋac bu Yisu tisa su, ma bu inŋ ti lau si ŋahu sêtisa akêt lau batê-ŋga. Ma inlu si yom dau kôm ŋac atac ŋandê.

³ Tu dinaŋ-ŋga sêkôc inlu dôŋ, tigen ŋasec sa su, dec sêŋlahi inlu ahuc bu sêndöc e bêtêc.

⁴ Magoc lau daêsam naŋ sêŋgô yom naŋ Pita lu Jon sêsôm, naŋ sêkêt whiŋ yom dau. Ŋac lau dau si launŋac ŋambwa si namba gitôm 5,000.

⁵ Galaŋsê bêtêc lau bata ma lau andô ti lau naŋ sêndôhôn yomsu sêkac sa yêc Jerusalem.

⁶ Ma †dabuŋsiga ŋamata-ŋga Anas, ma Kayapas lu Jon ma Aleksanda ti lau ŋatô yêc dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndê gôlôwac, naŋ sêmbo sêwhiŋ ŋac.

⁷ Sêkôc Pita lu Jon sêmeŋ sêlhac ŋac aŋgô-ŋga, goc sêŋsu inlu bocdec bu, “Amlu akôm gêt dindêc am asa aŋgô, me akôm asa ndê ŋaclai dec akôm?”

⁸ Têt dinaŋ Ŋalau Dabuŋ gêm Pita ahuc, dec sôm têt ŋac bu, “O mac lau bata ti lau andô Israel-ŋga!

⁹ Kwahic dec mac bu aŋsu alu pi mwasiŋ naŋ akôm têt ŋgac bôliŋ dindêc. Ma andac alu pi lêt inŋ ŋayham sa-ŋga.

¹⁰ Mac lau bata, ti mac lau Israel-ŋga hoŋ aŋgô! Ŋgac dindêc kalhac mac aŋôm-ŋga, naŋ ŋamlic ŋayham sa su tu Yisu Kilisi ndê ŋaê-ŋga. Inŋ ŋgac Nasaret-ŋga naŋ mac ac inŋ ndu pi a gicso dau. Magoc Anötô uŋ inŋ sa akêt lau batê-ŋga ma mbo tali tiyham.

¹¹ Sêto yom pi Yisu naŋ yêc bocdec bu, ‘Hoc naŋ mac lau akwê andu-ŋga alic sac ma atec ndöc, naŋ kwahic dec ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau.’

¹² Aŋgô! Seŋ tigen yêc bu yac lau nom-ŋga datap Anötô ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga sa, naŋ datap sa tu Yisu ndê ŋaê-ŋ ga. Ŋaê daŋ yêc naŋ

gitôm bu nem yac si-ŋga yêc dom. Mba andô!”

¹³ Lau bata sêŋgô yom dinaŋ, ma sêŋyalê bu Pita lu Jon sêsôc lôm mêtê-ŋga daŋ dom, magoc sêŋyalê bu muŋ-ŋga inlu sêmbo sêwhiŋ Yisu ŋapaŋ. Ma ŋac sêhêdaê bu inlu sêto lau si yom ti atac pa su.

¹⁴ Magoc ŋgac bôliŋ naŋ ŋamlic ŋayham sa, naŋ kalhac whiŋ inlu, ma tu dinaŋ-ŋga ŋac si yom mba bu sêsôm.

¹⁵ Bocdinaŋ sic atu inlu bu sêhu ŋac lau †Sanedrin-ŋga siŋ ma sêkêt ŋasawa têt ŋac bu sêsôm yom pi inlu.

¹⁶ Goc sêsôm têt dau bu, “Yac oc dakôm sake têt ŋgac lu dindê? Lau Jerusalem-ŋga hoŋ sêlic gêt dalô atu naŋ inlu sêkôm su, ma yac oc dasêc ahuc nditôm dom.

¹⁷ Lau hoŋ bu sêŋgô ŋawaê pi gêt dindêc, dec oc yham dom. Bocdinaŋ dakêt yao ŋaŋga têt inlu, bu sêsôm yom pi Yisu ma sêsam inŋ ndê ŋaê têt lau tiyham dom.”

¹⁸ Goc sêmbwêc inlu sêmbu sêmeŋ, ma sic yao inlu bu sêsôm yom ti sêndôhôn lau tu Yisu ndê ŋaê-ŋga tiyham dom.

¹⁹ Magoc Pita lu Jon sêto ŋac awha bocdec bu, “Mac gauc gêm bocke? Oc solop yêc Anötô aŋgô-ŋga bu alu asôc mac nem yom ŋapu, ma daŋaŋ wambu Anötô dom, a?

²⁰ Mba! Alu atôm dom bu aŋgapic whaŋsuŋ tu gêt naŋ alic ti aŋgô-ŋga.”

²¹⁻²² Lau bata sic yomsu inlu tiyham, goc sêkêt inlu sêsa si. Ŋac sêtôm dom bu sêtap lêt sêmatôc inlu-ŋga daŋ sa. Ŋahu bu lau hoŋ sêmpinŋ Anötô tu inŋ kôm ŋgac naŋ ndöc bôliŋ yala daêsam su, naŋ ŋayham sa. Bu ŋgac dau ndöc bôliŋ ŋapaŋ e ndê yala gi tap 40 sa.

Lau sêkêt whiŋ-ŋga sêteŋ mbec

²³ Sêŋgapwêc Pita lu Jon su, ma inlu sêmbu sêtêt lau sêkêt whiŋ-ŋ ga si, ma sic miŋ yom naŋ †dabuŋ-siga atu ti lau bata sêsôm têt inlu.

²⁴ Sêŋgô su, goc ŋac hoŋ sêteŋ mbec têt Anötô bocdec, “O Ŋaclai Ŋadau

Pômdau, am nanj kêñ undambê ti nom ma gwêc ti gêñ honj nanj sêmbô ñalôm.

²⁵ Am daôm kêñ Ñalau Dabunj hôc abanj Dawid awha sa ma inj sôm, ‘*Tu sake-nga lau nom-nga sêli dau sa ma sêkic yom nanj ñandô mba?*

²⁶ *Ma kinj ti gôlinjwaga sêkac dau sa ma sêmatinj yom pitigenj bu sêsej Pômdau lu Mesaya nanj inj kêyalinj sa, nanj su.*

²⁷ Dawid ndê yom dau ñandô sa yêc malac atu dindec. Bu †Herod lu Pontias Pailot, ma lau sinj gameñ apa-nga, ma lau bata Israel-nga sêkêñ si gauc pitigenj bu sêsej am nem ñgac akiñ-nga dabunj Yisu nanj am kêyalinj inj sa ti Mesaya, nanj su.

²⁸ Gêñ nanj am, Ñaclai Ñadau gauc gêm tidônj su, nanj dec sêkôm ñandô sa.

²⁹ O Pômdau, lau dinanj sêsôm yom daêsam bu sêlhac yac ahuc. Magoc yac atenj am bu puc yac dôñ bu ahoc am nem mêtê asê ti atac pa su.

³⁰ Kêñ nem ñaclai têtj yac bu akôm am nem gwelenj ma akôm lau gêm bac ñayham sa, ma akôm gêñ dalô tidau-tidau tu am nem ñgac akiñ-nga dabunj Yisu ndê ñaê-nga.”

³¹ Sêtenj mbec dinanj su, goc gameñ nanj sêkac sa sêndöc nanj kêwic dau. Ma Ñalau Dabunj gêm ñac honj ahuc, ma ñac sic hu sêsôm Anötö ndê mêtê asê ti atac pa su.

Lau sêkêñ whinj-nga sêwêkainj gêñ tonj tigenj

³² Lau sêkêñ whinj-nga honj sêkêñ si ñalôm ti gauc pitigenj. Ma ñac si danj gêlic ndê gêñ tôm inj dau ndê dom. Honj sêwêkainj gêñ tonj tigenj.

³³ Lau aposel sêhoc Pômdau Yisu tisa ñawaê asê ti ñaclai enj, ma Anötö ndê mwasiñ kêsalê ñac honj ahuc sambuc.

³⁴ Ñac si danj pôn da dau tu gêñ danj-nga dom. Ñahu bu lau nanj sêwêkainj nom me andu, nanj sêkêñ si gêñ têtj lau semlhi. Goc sêkôc ña-awa sa si,

³⁵ ma sêkêñ têtj aposel sêyob. Ma lau aposel sic sam gêñ dau têtj lau sêpôn da dau-nga tôm gi.

³⁶ Ma ñgac danj mbo, nanj menj akêñ nduc Saipras. Inj †Liwai ndê wakuc danj, ma inj ndê ñaê Josep. Magoc

aposel sêsam inj bu Banabas, nanj danem kwi bu ñgac puc lau dôñ-nga.

³⁷ Ñgac dau ndê nom danj y êc, dec kêñ têtj lau semlhi, ma kôc ña-awa menj kêñ têtj lau aposel.

5

Ananias lu Sapaira

¹ Ñgac danj ñaê Ananias lu inj nawhê Sapaira sêmbô, ma inj lu sêkêñ si nom danj têtj lau semlhi.

² Nom dau ña-awa danja Ananias kêgamiñ yêc inj-nga, ma inj nawhê Sapaira kêyalê. Ma ñadanja nanj Ananias kêñ têtj lau aposel, ma kêsau bu nom dau ñaôli sambuc dinanj.

³ Têtj ndoc Pita gêlic awa dau, nanj sôm têtj inj bu, “Ananias, bocke dec Sadañ gêm am nem ñalôm ahuc e am gauc gêm bu êñsau Ñalau Dabunj, ma kêgamiñ nom ña-awa ñatô yêc am-nga?”

⁴ Munj-nga am daôm ti ñadau nem nom, ma têtj ndoc am kêñ têtj lau semlhi su, nanj am ti ñadau ña-awa dau bocdinañ. Magoc am kêñ ñadanja têtj yac ma kêsau bu nom dau ñaôli sambuc dinanj. Bocke dec am gauc gêm bu kôm gêñ boc-dinañ? Am kêsau ñamalac dom, am kêsau Anötö goc.”

⁵ Têtj têtj Ananias ñgô yom dinanj, dec inj hu dau sip nom gi ma mbac ndu yêc. Ma lau honj nanj sêñgô gêñ dau ñawaê, nanj sêtöc dau ñandô.

⁶ Lau batac ñatô sêtêtj Ananias si, sêmpanj inj ndê ñamlanj ahuc ma sêkôc sa si sêñsuhuj.

⁷ Ñasawa gitôm acgatu tö giñga su, goc ñgac dau nawhê menj ma gêm gauc gêñ nanj kôm inj nakwenj.

⁸ Ma Pita têtj mone dau têtj inj, goc ndac, “Lau semlhi amlu nam akwenj nem nom danj, ma ñaôli dau dindec, me?” Ma awhê dau sôm bu, “Aêc, gêñ dau dindec.”

⁹ Dec Pita sôm, “Bocke dec amlu nem ñalôm pitigenj bu anjahê Pômdau ndê Ñalau? Lic su nanj, lau nanj sêñsuhuj nam akwenj dec kwahic sêlhac andu ñasactô, bu sêmbalanj am sa ndi whinj.”

10 Ma ñagahô ñambwa awhê dau ku sa yêc Pita gahi-ña ma mbac ndu. Ma lau batac sêsôc si ma sêlic bu in mbac ndu su, dec sêkôc in sa si ma sêñsuhun in whin nakwen.

11 Ma lau sêkên whin-ña hon, ti lau ñatô nan sêngô gên dau ñawaê, nan hon sêsô ma sêtôc dau ñandô.

Aposel sêkôm gên dalô daêsam

12 Têñ ñasawa dinan lau aposel sêkôm gên dalô ti gên atu-tu daêsam yêc lau sêkên whin-ña si ton ñalôm. Ma lau sêkên whin-ña êlêmê sêkac dau sa sêmbo lôm dabun yêc gameñ nan lau sêsam bu Solomon ndê Batêm.

13 Lau hon sêlic ñac ñayham ma sêtoc ñac sa, tigen tu lau bata Israel-ña dec sêtôc dau bu sêlhac sêwhin ñac.

14 Magoc laungac ti lauwê daêsam sic hu sêkên whin Pômdau, dec lau sêkên whin-ña si namba kêsôwec tiatu ñapan.

15 Tu gên atu-tu nan lau aposel sêkôm-ña, dec lau sêhon si lau gêmbac sêsa malac lôm sêmey ma sêkên ñac sêyêc sac ti mbô. Ñac sêkên bata bu Pita oc êñsêlên meñ ma êmasec lau gêmbac me mboe ac kên in ndê gatu nem ayun lau gêmbac ma kôm ñac ñayham sa.

16 Ma lau daêsam akên malac nan sêyêc Jerusalem ñamakê, nan sêhon lau gêmbac ti lau nan ñalau sac sêkôm ñac sêtisac, nan sêmey ma lau aposel sêkôm ñac hon ñayham sa.

Sêkên aposel sêndôc gapocwalô tiyham

17 Têñ dinan dabun-siga ñamata-ña ti in ndê lau hon akên Sadiusi si ton sem lêmun lau aposel ñandô.

18 Tu dinan-ña dec sêkôc ñac dôn ma sêkên ñac sêndôc gapocwalô.

19 Tigen têtê ôbwêc Pômdau ndê anjela gêlêc andu gapocwalô-ña ñagatam su ma wê ñac sêsa si.

20 Ma in sôm têtê ñac bu, “Andi alhac lôm dabun ñabatêmdö, ma ahoc yom asê timala en têtê lau, pi lau sêkên whin-ña si lêtê wakuc.”

21 Sêngô anjela ndê yom dinan su, dec bêbêc ganduc sêtên lôm dabun si ma sic hu sêndôhôn lau.

Têñ ndoc dinan dabun-siga ñamata-ña ti in ndê lau sêmbwêc lau bata Sanedrin-ña hon sa sêpitigen bu sêmatôc aposel si yom. Goc sêñkin lau ñatô sêtên gapocwalô si bu sêkôc lau aposel sa sêmey.

22 Magoc têtê ndoc lau dau sêhêc asê gapocwalô, nan sêlic bu aposel anjô mba. Goc sêmbu si ma sêsôm bu,

23 “Yac a alic bu sêñlahi gamam ahuc ñapep ma lau sêyob gamam sêlhac. Dec yac alêc gamam su magoc alic bu ñac sêndôc dom.”

24 Lau sin sêyob lôm dabun-ña si ñgac bata, ma dabun-siga atu-tu sêngô yom dau e sêpônnda gauc.

25 Sêhê gauc sêmbo ma ñgac dan meñ ma sôm têtê ñac bu, “Alic su nan! Laungac nan mac akên ñac sêndôc gapocwalô, nan kwahic dec sêlhac lôm dabun ñamakê ma sêndôhôn lau sêmbo.”

26 Goc lau sin-ña nan sêyob lôm dabun ti ñac si ñgac bata sêtên lôm dabun si, ma sêkôc aposel sa sêmey. Ñac sêwê ñac malô ma sêñsahic ñac dom, ñahu bu sêtôc dau bu lau nan sêtoc aposel sa, nan oc sêtuc ñac ña hoc.

27 Sêwê aposel sêmey ma sêkên ñac sêlhac lau Sanedrin-ña anjô-ña bu dabun-siga ñamata-ña êñsu ñac.

28 In sôm têtê ñac bu, “Y ac ac yao mac ñanga bu andôhôn lau pi ñgac dinan ma asôm in ndê ñaê asê tiyham dom. Magoc mac nem yom pi in gêm Jerusalem ahuc su. Mac bu ahê ñamalac dinan ndê dac meñ pi yac, a?”

29 Dec Pita ti aposel sê in awha ma sêsôm bu, “Yac danan wambu Anötö ndê yom hêc gêlêc ñamalac si yom su, ac ñawaê.

30 Mac daôm ac Yisu ndu pi a, tigen abanji si Anötö un in sa mbo tali tiyham.

31 Ma Anötö toc in sa ma kên in ndôc in ndê andô-ña ti Kin, ma ti ñadau Nem Lau Si-ña. In kôm bocdinan, ñahu bu in bu kên ñasawa têtê lau

Israel-nga bu sêkac si ñalôm kwi, dec in oc suc ñac si sac kwi.

³² Yom dinan yac alic ñandô su, dec asôm asê. Ma Ñalau Dabun puñ yom dau dôñ bocdinan. In Ñalau nan Anötö kêñ têtñ lau nan danğa wambu in ñapep.”

³³ Lau bata Israel-nga dinan sêngô aposel si yom dau e gêli ñac ñalôm sa sac andô, ma ñac tac whin bu sêndic aposel ndu.

³⁴ Tigen lau Sanedrin-nga si ñgac bata dan tisa bu lhac ñac ahuc. In Palêsai dan ñaê Gamaliel, nan kêdôhôn yomsu, ma lau hon sêtoc in sa. In gic atu yom bu sêkêñ aposel sêsa awê sêndi sêmbô ñasawa saun.

³⁵ Goc in sôm têtñ lau bata hon, “Mac lau Israel-nga, akôc gauc ñapep pi gêtñ nan mac bu akôm têtñ lau dinan.

³⁶ Gauc nem Teudas, ñgac nan ñasawa apê gi su toc dau sa bu ñgac tiwaê. Magoc lau sin Rom-nga sic in ndu, ma lau 400 nan sêmbô sêwhin in, nan sêmbulu ñac sêlhô têtñtêtñ si. Ma in ndê gwelen hon hê su.

³⁷ Ma têtñ têtñ sêse lau sa tu bu sênemlhi takis-nga, nan ñgac Galili-nga dan ñaê Judas tisa. In gêli lau ton dan sa bu sêkêñ kisa lau Rom-nga. Magoc in ginğa bocdinan, ma in ndê lau hon sêlhô têtñtêtñ.

³⁸ Bocdinan kwahic dec aö bu wasôm anen ñalôm asê têtñ mac. Ahu lau aposel dindê sin ma akêñ ñac sêlhô sêndi. Ñac si gwelen bu men akêñ ñamalac ñambwa si, gitôm Teudas lu Judas si gwelen, dec oc têtñ dom bu nem ñandô.

³⁹ Tigen ñac si gwelen bu men akêñ Anötö ndê, dec oc atôm dom bu alhac ñac ahuc. Ma mac bu akêñ kisa ñac, dec mac oc akêñ kisa Anötö dau.”

⁴⁰ Lau bata hon sêngô in ndê yom ma sêsôc ñapu. Ñac sêmbwêc aposel sêsôc sêmen ma sêkêñ lau sin-nga sêhi ñac ña sô. Ma sêkêñ yao bu sênem mêtê pi Yisu tiyham dom, goc sêkêñ ñac sêsa si.

⁴¹ Aposel sêhu lau bata Sanedrin-nga sin, ma sêsa si ti atac ñayham atu.

Ñahu bu Anötö kêñ ñac sêhoc ñawapac ti ñandê tu Yisu ndê ñaê-nga, dec toc ñac sa.

⁴² Ma têtñ bêt hon sêndôhôn lau sêmbô lôm dabun ñabatêmdö, ma sêndôhôn lau sêlom-sêlom andu. Ma sêhoc ñawaê ñayham asê ñapan ma sêsôm bu Yisu in Mesaya dau.

6

Sênyalin lau 7 sa bu sêndic sam gêtñ danen-nga

¹ Lau sêkêñ whin Yisu-nga si ton kêsôwec ñapan. Magoc têtñ têtñ dinan ñawapac dan hêt asê. Yêc ton dau ñalôm lau Israel-nga nan sêsôm lau Grik awha, nan sêtuçin lau Israel-nga nan sêsôm Yom †Hibru. Ñahu bu têtñ bêt hon lau sic sam gêtñ danen-nga têtñ lau nan sêpônnda dau, magoc tandô ton lauwhê sawa nan sêsôm Yom Grik.

² Tu dinan-nga aposel 12 sêmbwêc lau sêkêñ whin-nga hon sêpitigen, ma sêsôm, “Yham dom bu yac ahu Anötö ndê gwelen ñawaê ñayham-nga sin tu ayob gwelen andic sam gêtñ-nga.

³ Bocdinan asidôwai, anyalin laungac 7 sa yêc ton dindê ñalôm, nan lau tigauc ma Ñalau Dabun gêm ñac ahuc. Ma lau dinan yac oc dakêñ ñac sêyob gwelen dindê.

⁴ Ma yac daun oc akôm gwelen anem mêtê ti aten mbec-nga ñapan.”

⁵ Lau hon sêngô ñac si gauc dinan ma sêlic ñayham. Bocdinan ñac sênyalin lau 7 sa, nan si ñaê bocdec. Steven, in ñgac nan Ñalau Dabun gêm in ahuc ma kêñ whin ñanğa, ma Pilip, Prokoras, Nikanor, Timon, Pamenas, ma Nikolas nan ndê malachu Antiok. Nikolas in ñgac Israel-nga dom, magoc muñ-nga in gêm dau kwi ma gêm akin Anötö kêtuc lau Israel-nga si sakin akwa.

⁶ Ñac sêkêñ lau 7 dau sêlhac aposel anğô-nga, ma aposel sêten mbec ma sêkêñ amba sac ñac.

⁷ Têtñ ñasawa dinan Anötö ndê mêtê tiapa, ma lau Jerusalem-nga daêsam sêkêñ whin Yisu. Ma dabun-siga Israel-nga daêsam sêkêñ whin bocdinan.

Sêkôc Steven dôḡ

⁸ Steven in ḡac naḡ Anötö ndê mwasiḡ ti ḡaclai gêm in ahuc, ma kôm gêḡ atu-atu ti gêḡ dalô mbo lau ḡalôm.

⁹ Magoc lau akêḡ lau Israel-ḡga si toḡ daḡ sic hu sêkêḡ kisa in. ḡac lau dinaḡ sêmeḡ akêḡ malac Sairin ti Aleksandria ma akêḡ gameḡ Silisia ti Esia-ḡga. Muḡ-ḡga ḡac lau akiḡ ḡambwa, magoc tiḡambu si ḡadaui sêhu ḡac siḡ yêc si sakiḡ, ma êlêmê sêkac sa sêmbu dau si lôm wê-ḡga daḡ. ḡac sêpu Steven ti in ndê yom.

¹⁰ Magoc tu Steven ndê gauc ti yom naḡ ḡalau Dabuḡ kêḡ têḡ in-ḡga, dec ḡac sêtôm dom bu sêku in ndê yom dulu.

¹¹ Tu dinaḡ-ḡga ḡac sêkôc lau ḡatô ma sêkic yom gelec sêwhiḡ ḡac, bu ḡac oc sêtisa ma sêḡgôliḡ yom pi Steven bocdec bu, “Yac aḡgô Steven sôm yom sac-sac pi Moses ma pi Anötö.”

¹² Goc ḡac sêsôm yom dau e gêli lau hoḡ si ḡalôm sa, ma lau bata ti lau naḡ sêndôhôn yomsu-ḡga sêwhiḡ. Goc sêkôc in dôḡ ma sêwê in e sêkêḡ in kalhac lau Sanedrin-ḡga si aḡgô-ḡga.

¹³ Goc sêkêḡ lau tasanḡ ḡatô sêtisa ma sêsôm, “In ḡac dindec sôm yom ḡapanḡ bu êḡḡwiniḡ yac neḡ lôm dabuḡ ma Anötö ndê yomsu.

¹⁴ Yac aḡgô in sôm bu Yisu Nasaret-ḡga oc seḡ gameḡ dindec su, ma kêḡ ḡagôliḡ wakuc ô mêtê naḡ Moses gic dulu têḡ yac.”

¹⁵ Têḡ dinaḡ lau hoḡ naḡ sêndöc Sanedrin si toḡ, naḡ tahê Steven, ma sêlic bu in ndê aḡgô andô ḡawasi gitôm aḡela daḡ ndê.

7

Steven sôm yom têḡ lau Sanedrin-ḡga

¹ Ma dabuḡsiga ḡamata-ḡga ndac in bu, “Yom dindec naḡ sêḡgôliḡ pi am, naḡ yom ḡandô, me mba?”

² Ma Steven ô yom ma sôm, “Asidôwai ti damani. Aḡgô su naḡ! Muḡ-ḡga lê abanḡ Abraham ndöc Mesopotemia, in têḡ malac Haran gi

su dom, ma Anötö ḡawê ḡadau hoc dau asê têḡ in.

³ Ma sôm têḡ in, ‘Hu nem gameḡ ti am nem lau siḡ, ma têḡ gameḡ daḡ naḡ aö bu watôc têḡ am, naḡ ndi.’

⁴ Bocdinaḡ in hu lau Saldi si gameḡ siḡ, ma sa gi ndöc Haran. Tiḡambu in damba mbac ndu su, goc Anötö kêkiḡ Abraham bu têḡ gameḡ dindec naḡ kwahic dec mac andöc, naḡ meḡ.

⁵ Tigeḡ in kêḡ nom têḡ Abraham wêkaiḡ yêc gameḡ dindec dom. Mba, Abraham dau tap nom sauḡ daḡ sa dom! Têḡ ndoc dinaḡ Abraham ndê balêkoc mba, magoc Anötö kêmatiḡ yom tidôn têḡ in, bu in ti in ndê lau wakuc oc sêwêkaiḡ gameḡ dau.

⁶ Ma Anötö sôm têḡ in bu, ‘Am nem wakuc oc sêhu gameḡ dindec siḡ ma sêndöc sêtôm lau apa yêc lau daḡ si gameḡ. Ma ḡac oc sênem akiḡ lau dau, ma lau dau oc sêkôm ḡac ḡayom nditôm yala 400.

⁷ Magoc tiḡambu aö oc wakêḡ ḡagêyô têḡ lau gameḡ dinaḡ-ḡga naḡ sem akiḡ ḡac, ma am nem wakuc oc sêhu gameḡ dinaḡ siḡ ma sêmbu sêmeḡ sênem akiḡ aö yêc gameḡ dindec.’

⁸ Ma Anötö kêḡ ḡpwac sêsê launḡac si ḡamlic ḡatô su-ḡga têḡ Abraham. Tiḡambu Abraham kwê ndê atunḡac Aisak asê, ma sê in ndê ḡamlic ḡatô su têḡ in ndê bêc ti-8-ḡga. Aisak dau kwê Jakob asê, ma Jakob kwê yac neḡ abanḡ 12 asê, naḡ sêti yac neḡ gôlôwac Israel-ḡga toḡ 12 si ḡahu.

⁹ Josep in abanḡ 12 si daḡ, magoc dôwai sem lêmuḡ in, dec sêkêḡ in têḡ lau semlhi. Ma lau dau sêkôc in sa sêsip gameḡ Isip-ḡga si, ma in mbo gameḡ dinaḡ tôḡ ḡac akiḡ ḡambwa daḡ. Magoc Anötö mbo whiḡ Josep,

¹⁰ dec gêm in si yêc ḡawapac bocke naḡ tap in sa. In kêḡ gauc ḡayham-ḡayham têḡ in dec lau Isip-ḡga si kiḡ Parao gêlic in ḡayham, ma kêḡ in gêm gôliḡ gêḡ hoḡ yêc in ndê andu kiḡ-ḡga, ma gameḡ Isip-ḡga sambuc.

¹¹ Tiḡambu tôbôm gêm Isip ma Kanan ahuc e lau sêhóc ḡawapac atu,

ma abanji sêpônda gêñ sêneñ-nga.

12 Jakob ngô ñawaê bu gêñ danen-nga yêc Isip, dec kêkiñ ndê atui sêsip Isip si. Têm ñamata-nga dinan sêsip si ma semlhi gêñ danen-nga, ma sêmbu sêmeñ.

13 Tiñambu in kêkiñ ñac sêsip Isip si tiyham, ma têtñ dinan Josep sôm dau asê têtñ ndê asidôwai, ma Parao ngô ñawaê pi Josep ndê gôlôwac.

14 Goc Josep kêkiñ yom têtñ in damba Jakob ti in ndê lau ñatô, bu ñac hon sêsip Isip sêtêtñ in sêndi. Ñac lau dinan lau 75.

15 Bocdinañ Jakob ti yac neñ abanji sêsip Isip si, ma sêndöc e sêmbac ndu sêyêc gameñ dinan.

16 Ma tiñambu ñac si lau wakuc sêkôc ñac si ñakwa su yêc Isip bu sêñsuhun ñac yêc malac Sekem, sêyêc sêhô nan Abraham gêmlihi su yêc Hamo ndê atui.

17 “Tiñambu, ndoc meñ kêpiñ bu yom nan Anötö gic bata têtñ Abraham, nan ñandô sa. Têtñ têm dinan lau Israel-nga nan sêndöc Isip, nan sêti daêsam ñandô.

18 Magoc kiñ wakuc dan gêm gôliñ Isip, nan kêyalê Josep dom.

19 In yob yac neñ abanji solop dom, ma kêñ ñawapac atu têtñ ñac. In gic yomsu ñac bu sêmbaliñ balêkoc wakuc hon sin sêniñga.

20 Têtñ ndoc dinan Moses dinda kôc in, ma Anötö gêlic in ñayham. Ñac sêlôm in sêmba damba ndê andu gitôm ayô tô.

21 Tiñambu sêkôc in sa si ma sêsiñ in, ma malô goc Parao ndê atuwê tap in sa ma gôlôm in ti ndê balêkoc.

22 Ma bocdinañ dec Moses sôc lôm bapia ma kêdôhôn lau Isip-nga si gauc hon. Ma in ti ñgac ñannga tu sôm yom ma kôm gwelen-nga.

23 In mbo e in ndê yala ti 40 su, ma bêt dan in gauc gêm bu sa ndi lic ndê asidôwai Israel-nga.

24 Têtñ ndoc dinan in gêlic ñgac Isip-nga dan kôm ñgac Israel-nga dan ñayom. Dec in gic ñgac Isip-nga dinan ndu bu nem in ndê asidôwa dinan si.

25 In gauc gêm bu mboe in ndê asidôwai oc sênyalê bu Anötö kêyaliñ in sa bu nem ñac sa, magoc mba. Ñac sem gauc.

26 Ñagalañsê in sa gi tiyham ma gêlic Israel lu sic dau sêmba. In bu nem malô inlu, dec sôm, ‘Amlu asidôwa, ma tu sake-nga dec akêñ kisa daôm?’

27 Magoc ñgac lu dau si dan, nan bu kôm ndê asidôwa tisac, nan suc Moses sa gi, ma sôm, ‘Asa kêñ am bu nem gôliñ ma êmatôc yac?’

28 Bocke? Am bu ndic aö ndu gitôm am gic ñgac Isip-nga dan têtñ alhabêc, a?’

29 “Têtñ ndoc Moses ngô yom dinan, nan in kôlhö têtñ gameñ Midian-nga gi, ma ndöc dinan gitôm ñgac apa. Ma yêc dinan in gêm awhê sa ma kwê balêkoc ñgac lu asê.

30 Yala 40 giñga su, goc añela dan hoc dau asê têtñ in ñalêñ bocdec. Moses mbo Lôc †Sainai yêc gameñ sawa, ma gêlic ya ñawahô golom sa a saun dan.

31 Gêñ dau kôm in sô ma gauc gêm yom daêsam. In tigasuc gi bu lic gêñ dau, dec ngô Pômdau awha sa têtñ in meñ bocdec bu,

32 ‘Am apami Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötö aö.’ Moses ngô yom dau e kêtitec ñandô ma töc dau bu hôt tandô sa ma lic tiyham.

33 Goc Pômdau sôm têtñ in, ‘Kôc nem atapa su yêc gahim, bu gameñ nan am kalhac, nan gameñ dabun.

34 Aö galic su bu aö neñ lau sêmba sac yêc Isip. Aö gangô ñac si danji, madec gasip gameñ bu wanngaho ñac su yêc ñawapac dau. Bocdinañ kwahic dec aö oc wanjiñ am mbu têtñ Isip ndi.’ ”

35 Steven gic miñ yom dinan, goc sôm, “Aö wasôm têtñ mac, bu Moses in ñgac dau, nan mun-nga lau Israel-nga sêtec in ti sêsôm in bocdec bu, ‘Asa kêñ am bu nem gôliñ ti êmatôc yac?’ Tigeñ Anötö dau ndê añela hoc dau asê têtñ in yêc a saun dinan, ma kêkiñ in bu nem gôliñ lau Israel-nga ma kôc ñac su yêc gameñ Isip-nga.

³⁶ Bocdinañ in kôc ñac sêsa akêñ Isip sêmen. Têñ ndoc dinañ in kôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu daêsam yêc gameñ Isip-nga, ma yêc gwêc nañ sêsam bu Gwêc Koc. Ma in kôm gêñ dalô tidau-tidau yêc gameñ sawa tòm yala 40.

³⁷ “In Moses dau dinañ goc sôm têñ lau Israel-nga bu, ‘Anötö oc tôlec ñac dañ yêc mac nem ton ñalôm, ti propet nditôm aõ daun.’

³⁸ Moses mbo whin lau Israel-nga têñ ndoc sêmbu gameñ sawa. In kalhac añela nañ sôm yom têñ in yêc Lôc Sainai, ma yac neñ abañi ñalhu, bu kôc Pômdau ndê yom dandöc tanli-nga ma kên têñ lau Israel-nga. Ma lau dau sic yom dau dulu e meñ têñ yac.

³⁹ Magoc yac neñ abañi sêtec bu sêsôc in ñapu. Ñac sêpu in ma ñac si ñalôm gauc gêm gameñ Isip-nga ñapan, e ñac atac whin bu sêmbu sêndi.

⁴⁰ Têñ ndoc Moses mbo Lôc Sainai ñasawa balin, nañ ñac sêsôm têñ Aron bu, ‘In ñac Moses dinañ, kôc yac sa asa yêc Isip amen, ma kwahic dec yac am gauc gêñ bocke hôlec asê in. Bocdinañ êmasañ anötöi gwam bu sêwê yac.’

⁴¹ Têñ ndoc dinañ ñac sêmasañ makao ñagatu ti gwam, goc sêndê mwasin atu dañ tu bu sêtoc gêñ dau sa-nga. Ñac sêkên da têñ gwam dau, ma atac ñayham kêlêc pi gêñ nañ ñac dau amba sêmasañ.

⁴² Tu dinañ-nga dec Anötö puc dômbwê ñac ma hu ñac sin bu sênem akin tata ti gêñ umbon-nga. Lau propet sêto yom pi ñac si mêtê dau bocdec bu:

O mac lau Israel-nga. Yala 40 dinañ mac ambo gameñ sawa, nañ mac akêñ nem gêñ dañ ti da têñ aõ dom. Mba!

⁴³ Mac êlêmê ambalañ bac po dañ tu anem akin mac nem anötö tasan Molek-nga. Ma mac am akin tata dañ ñaê Repa ti mac nem anötö, ma apôn hamduc têñ anötöi gwam daêsam nañ mac amasañ. Tu dinañ-nga aõ watin mac su andi andöc gameñ Babilon-nga ñadañga tòm lau gapocwalô-nga. *[Amos 5:25-27]*

⁴⁴ Yêc gameñ sawa, Anötö whê sa ti tôlec lêt têñ Moses bu lau Israel-nga sêmasañ ñbac dabun dañ ti ñac si gameñ sênem akin in-nga, nañ sêkên ñapa yomsu-nga yêc ñalôm. In kêmasañ gêñ dau tòm Anötö tôlec asê têñ in, ma abañi sêmbalañ gêñ dau whin ñac, têñ ndoc ñac sêñsêlêt si.

⁴⁵ Ñalêt dau dinañ Anötö kên ndê bac dabun têñ lau Israel-nga yêc gameñ sawa. Tinambu Anötö soc lau nañ sêndöc gameñ Kanan-nga su, bu kên gameñ dau têñ ñac. Ma têñ ndoc Josua wê ñac sêsôc gameñ Kanan-nga si, nañ sêmbalañ bac dabun dau whin ñac. Ma bac dau kalhac whin ñac e Dawid ndê têm.

⁴⁶ Anötö gêlic Dawid ñayham, ma Dawid tac whin bu kwê lôm dañ sa ti Jakob ndê Anötö ndê andu ñandô.

⁴⁷ Magoc Dawid kwê andu dau dom, in ndê atungac Solomon kwê andu dau sa.

⁴⁸ Tigen kwahic dec aõ wasôm têñ mac bu Anötö Ñaclai ti Ñawasi Ñadau, in ndöc andu nañ ñamalac sêkwê, nañ dom. Tôm yom nañ propet Aisaya to bocdec bu:

⁴⁹ Pômdau sôm, ‘Undambê ti aneñ pôn kin-nga, ma gameñ nom-nga ti gameñ gahin lhac-nga. Bocdinañ mac oc akwê andu kain bocke tu bu wandöc-nga? Me amasañ gameñ bocke tu wanwhañ daun-nga?’

⁵⁰ Bu aõ daun gakên gêñ hon dinañ.’” *[Ais 66:1-2]*

⁵¹ Têñ dinañ Steven sôm têñ ñac lau Sanedrin-nga bu, “Mac lau ñalôm ñadandi-nga. Mac am daôm kwi dom, ma mac nem dañamsun kwa ñañga. Mac nem mêtê gitôm apami si. Mac êlêmê atec Ñalau Dabun ndê gwelen.

⁵² Mac nem apami sêkên kisa propet hon nañ Anötö kên. Ma propet nañ sêhoc yom asê pi ñac gitên nem lau si-nga nañ Anötö oc êñkin meñ, nañ apami sic ñac ndu. Ñac gitên dau meñ su, magoc mac akên in sip lau Rom-nga amba ma ac in ndu.

⁵³ O mac lau daôm! Mac daôm akôc Anötö ndê yomsu nanj anjela sêkêj têtj abanj, nanj su, tigenj asôc njapu dom!”

Sêtuc Steven nj hoc mbac ndu

⁵⁴ Têtj ndoc lau Sanedrin-njga sêngô Steven ndê yom dinanj, nanj njac atac njandê atu ma sêsenj lhô tu inj-njga.

⁵⁵ Magoc Njalau Dabunj gêm Steven dau ahuc, ma inj tatac undambê ma gêlic Anötö ndê njawasi, ma Yisu kalhac Anötö amba andô-njga.

⁵⁶ Dec inj sôm, “Alic su nanj! Aô galic undambê kac sa ma †Njamalac ndê Atu kalhac Anötö ndê amba andô-njga.”

⁵⁷ Njac sêngô yom dinanj goc sêpôc danjasunj ahuc, ma sêmbwêc atu pi gi. Njac sênti sêtêj inj si,

⁵⁸ ma sêtinj inj sa malac njamakê gi, ma sic hu sêtuc inj nj hoc. Lau nanj sêngôlinj yom pi Steven, nanj sêkac si njakwê bambalinj su, ma sêkêj têtj njac wakuc danj njâ Saul bu yob.

⁵⁹ Njac sêtuc hoc pi Steven sêmbo, ma inj tenj mbec têtj Pômdau bocdec, “O Pômdau Yisu, kôc anenj gatu nj sa loc.”

⁶⁰ Goc inj penj nj haduc-njga sip gi ma mbwêc atu bu, “Pômdau, gauc nem sac nanj lau sêkôm têtj aô, nanj dom.” Inj sôm su, goc mbac ndu.

8

¹⁻² Saul gêlic Steven mbac ndu ma atac njayham tu gêtj nanj lau dau sêkôm têtj inj-njga. Ma tinjambu lau sêkêj whinj njnjga-njga njatô sêjsuhunj Steven ma sêtanj inj.

Saul ma lau Israel-njga sêkêj kisa lau nanj sêkêj whinj Yisu

Têtj bêc dau dinanj lau sic hu sêkêj kisa njnjga têtj lau sêkêj whinj-njga nanj sêmbo Jerusalem. Tu dinanj-njga njac si lau daêsam sêhu Jerusalem sinj ma sêlhô têtj têtj sêtêj gamenj Judia ti Samaria-njga si. Magoc lau aposel sêhu Jerusalem sinj dom.

³ Ma Saul bocdinanj gic hu bu senj lau sêkêj whinj Yisu-njga. Inj kêsâlê njac tôm andu, goc hê njac sêsa si ma kêtj njac sêndôc gapocwalô, launjac sêkêj whinj-njga, ma lauwhê bocdinanj.

Pilip gêm mêtê mbo Samaria

⁴ Lau sêkêj whinj-njga nanj sêhu Jerusalem sinj ma sêlhô têtj têtj, nanj sêhoc njawaê njayham pi Yisu asê, yêc malac honj nanj sêhêc asê nanj.

⁵ Pilip têtj malac atu danj yêc gamenj Samaria-njga gi, ma gêm mêtê yêc dindê ma whê sa bu Yisu inj Mesaya dau.

⁶ Lau daêsam sêngô Pilip ndê yom ti sêlic gêtj dalô nanj inj kôm, dec sêkêj danga inj ndê yom njapep.

⁷ Pilip soc njalau sac daêsam su sêsa yêc lau ti sêmbwêc atu. Ma inj kôm lau bôlinj daêsam njayham sa.

⁸ Tu dinanj-njga lau daêsam yêc malac atu dinanj atac njayham atu.

Saimon, njac balô

⁹ Njac danj mbo malac dinanj, nanj ndê njâ Saimon. Tôm njasawa balinj inj pec balô ti kôm gêtj atu-tu e lau gamenj Samaria-njga honj sêhêdaê. Inj toc dau sa bu inj njac tiwaê.

¹⁰ Lau atu-tu ma lau njambwa honj tatinj Saimon njapanj. Njac sêsôm, “Anötö ndê njac lai nanj dasam bu Njanja Atu, nanj puc njac dindec dônj.”

¹¹ Ma lau daêsam tatinj inj njapanj, bu sêhêdaê tu gêtj atu-tu nanj inj kôm njasawa hic su nanj-njga.

¹² Magoc sêhu sinj têtj ndoc sêngô njawaê njayham pi Anötö ndê gôlinj ma pi Yisu Kilisi, nanj Pilip hoc asê. Lau njac ti lauwhê daêsam sêkêj whinj inj ndê yom, ma sêlinj sanju.

¹³ Ma Saimon dau kêtj whinj ma gêlinj sanju whinj. Inj gêlic gêtj dalô ti gêtj atu-tu nanj Pilip kôm, dec hêdaê njandô ma kêtj inj njapanj.

¹⁴ Têtj ndoc lau aposel nanj sêmbo Jerusalem sêngô njawaê bu lau Samaria-njga sêkêc Anötö ndê yom sa, nanj sêkinj Pita lu Jon sêtêj njac si.

¹⁵ Injlu sêhêc asê njac su, goc sêtenj mbec bu Pômdau kêtj ndê Njalau Dabunj pi njac honj.

¹⁶ Têtj ndoc lau Samaria-njga dinanj sêkêj whinj, nanj sêlinj sanju tu Pômdau Yisu ndê njâ-njga, magoc Njalau Dabunj sip menj pi njac si danj dom. Tu dinanj-njga dec Pita lu Jon sêtenj mbec pi njac.

17 Sêteŋ mbec su ma sêkêŋ amba sac ŋac, goc Nalau Dabuŋ meŋ gêm ŋac ahuc.

18 Saimon gêlic bu têtŋ ndoc aposel lu sêkêŋ amba sac lau dau, naŋ Nalau Dabuŋ meŋ pi ŋac, dec gauc gêm bu nemlhi ŋaclai dau yêc inlu.

19 In ndac inlu bocdec bu, “Akêŋ ŋaclai dinaŋ lom aö. Ma bocdinaŋ asa naŋ bu wakêŋ aman sac in, naŋ oc kôc Nalau Dabuŋ.”

20 Magoc Pita ô yom ma sôm, “Bocke? Am gauc gêm bu nemlhi Anötö ndê mwasiŋ ŋa mone, a? Am oc niŋam, ti nem mone hoŋ!

21 Am wêkain gwelen dindec whiŋ yac dom. Nahu bu gauc naŋ yêc am nem ŋalôm, naŋ Anötö gêlic bu solop dom.

22 Kac nem ŋalôm kwi ma hu mêtê sac dinaŋ siŋ. Ma teŋ mbec têtŋ Pômdau bu suc am nem giso kwi pi gauc sac naŋ yêc nem ŋalôm.

23 Aö galic su bu am gêm lêmun Anötö ndê ŋaclai e am ŋalôm gêli sa, ma sac ŋa-ŋaclai sô am dôŋ ŋapaŋ.”

24 Saimon ngô Pita ndê yom dinaŋ, goc sôm, “Gitôm bu am teŋ mbec têtŋ Pômdau tu aö-ŋga, ma bocdinaŋ gêtŋ naŋ am sôm yom pi, naŋ oc tap aö sa dom.”

25 Pita lu Jon sêhoc Pômdau ndê yom asê ti sem mêtê lau su, goc sêlhö bu sêmbu sêtêtŋ Jerusalem sêndi. Ma yêc seŋ ŋasawa, naŋ sêsôm ŋawaê ŋayham asê yêc malac daêsam naŋ sêyêc gameŋ Samaria-ŋga.

Pilip lu ŋac Itiopia-ŋga

26 Têtŋ ndoc dinaŋ Pômdau kêkiŋ ndê aŋela daŋ têtŋ Pilip gi, ma sôm têtŋ in bu, “Êmasaŋ daôm, goc sa ndi ma êmsêlêŋ êmkuc seŋ akêŋ Jerusalem naŋ sip têtŋ malac Gasa, seŋ naŋ gic gameŋ sawa kic.”

27 Bocdinaŋ Pilip tisa ma kêsêlêŋ gi. Ma yêc seŋ dinaŋ in tap ŋac Itiopia-ŋga daŋ sa, naŋ bêc ŋatô su mbö Jerusalem bu lic om, ma bu mbu têtŋ ndê gameŋ ndi. In ŋac tiwaê naŋ

yob lau Itiopia-ŋga si Kwin Kandis ndê awa hoŋ, naŋ muŋ-ŋga sêsip in ndê ŋamatu sa.*

28 Têtŋ ndoc Pilip tap in sa yêc seŋ, naŋ ŋac dau ndöc ndê kaleta, ma sam propet Aisaya ndê buku.

29 Dec Nalau Dabuŋ sôm têtŋ Pilip, “Am tigasuc kaleta ma êmkuc ŋac dindê.”

30 Goc Pilip kêtŋ têtŋ kaleta gi ma ngô bu ŋac dau sam propet Aisaya ndê yom asê. Dec Pilip ndac in, “Am sam yom dinaŋ ma kêyalê ŋahu, me mba?”

31 Ma in sôm, “Ŋamalac daŋ bu whê sa têtŋ aö dom, dec oc wanyalê bocke?” Ma in ndac Pilip bu pi kaleta ma ndöc whiŋ in.

32 In ngô bu ŋac dau sam Aisaya ndê yom bocdec bu:

Ŋac sêwê in bu sêndic in ndu gitôm domba.

Ma in gêm dau dôŋ tôm domba naŋ sêŋgapiŋ ŋamlichu, magoc taŋ dom.

33 Ŋac sêŋgwiniŋ in, ma sêmatôc in ndê yom gi solop dom.

Ŋac sic in ndu, ma bocdinaŋ in ndê wakuc mba. *[Ais 53:7-8]*

34 Ma ŋac dau ndac Pilip, “Gitôm bu am whê sa têtŋ aö bu propet sôm yom dinaŋ pi in dau, me pi ŋamalac daŋ?”

35 Goc Pilip whê yom hoŋ sa têtŋ in, gic hu yêc Aisaya ndê yom dinaŋ e sôm ŋawaê ŋayham pi Yisu têtŋ in. Ma ŋac dau kêŋ whiŋ Yisu.

36-37 Ŋac si e sêhoc asê bu daŋ poc seŋ ŋamakê. Ma ŋac dau sôm, “Lic bu dê poc. Gitôm bu aö waliŋ busaŋgu, me mba?”

38 Goc in sôm têtŋ ŋac naŋ gêm gôliŋ kaleta bu kêŋ kaleta lhac. Ma inlu Pilip sêsip bu si ma Pilip kêku in.

39 Têtŋ ndoc naŋ sêpi akêŋ bu sêmeŋ, naŋ Pômdau ndê Nalau kôc Pilip su sep tigen. Ma ŋac dau gêlic in tiyham dom, magoc kôlhö ti atac ŋayham gi.

40 Ma Nalau kôc Pilip sa gi kêŋ in mbo malac Asotas. Ma in kêsêlêŋ

* **8:27:** Muŋ-ŋga lau si gêbôm daŋ yêc bu laungac akiŋ naŋ sêyob Kiŋ si andu me wapa me lauwhê, naŋ sêsip ŋac ŋamatu sa. Laungac kain dinaŋ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Eunuch’ (Yunok).

golom-golom malac, ma sôm ñawaê ñayham asê e hôc asê malac Sisaria.

9

Pômdau gêm Saul kwi

¹ Têñ ñasawa dinañ Saul kêñ kisa lau sêkêñ whiñ Pômdau-nga ñapañ. In sôm ñaŋga bu in oc kôm ñac ñayom ma ndic ñac ndu. In têtñ dabuñsiga ñamata-nga gi,

² ma ndac in bu to bapia puc in dôñ-nga, bu tôc têtñ lau bata nañ sêyob lau Israel si lôm wê-nga yêc malac Damaskas. Bapia dau kêñ ñaclai têtñ Saul bu kôc lauñgac ti lauwê Damaskas-nga nañ sêkêñ whiñ Yisu, nañ dôñ, ma wê ñac sa sêtêtñ Jerusalem sêndi bu sêmatôc ñac.

³ In kôc bapia dau su ma kêsêlêtñ e gi kêpiñ Damaskas. Ma ñagahô ñambwa ñawê atu dañ akêñ undambê meñ pô gameñ nañ in mbo.

⁴ In peñ sip nom ma ñgô awha dañ ta in bocdec bu, “Saul, Saul, tu sake-nga am kêñ kisa aô?”

⁵ Goc Saul ô yom ma ndac, “O ñadau, am asa?” Ma awha dau sôm, “Aô Yisu dauñ, dec am kêñ kisa.

⁶ Am tisa ma sôc malac atu dê ndi. Ma gêtñ bocke nañ aô tac whiñ bu am kôm-nga, nañ aô oc wañkiñ lau bu sêwhê sa têtñ am yêc dindê.”

⁷ Lau nañ sêmbo señ sêwhiñ Saul, nañ sêlhac ti sem dau dôñ. Ñac sêñgô ñakêcsia dau, magoc sêlic ñamalac dañ dom.

⁸ Têtñ ndoc Saul tisa kalhac, nañ kac tandô sa magoc gitôm dom bu lic gameñ. Bocdinañ lau dinañ sêkêm in sip amba, ma sêwê in sêsôc malac Damaskas si.

⁹ Gitôm bêc tō in mbo tapec, ma gêtñ ti nôm gêtñ dañ dom.

¹⁰ Ngac kêñ whiñ Yisu-nga dañ mbo Damaskas, nañ ndê ñaê Ananias. Ma Pômdau hoc dau asê têtñ in ña mbê, ma ta in bu, “Ananias!” Ma in ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, bocke?”

¹¹ Goc Pômdau sôm têtñ in, “Am sa señ nañ sêsam bu Señ Solop ma têtñ Judas ndê andu ndi, ma am oc tap ngac dañ sa, nañ ndê ñaê Saul akêñ

malac Tasis. Ngac dau ten mbec mbo dinañ.

¹² Aô gatôc têtñ in su ña mbê bu ñamalac dañ ñaê Ananias oc têtñ in ndi, kêñ amba sac in, ma kôm in tandô po asê tiyham.”

¹³ Ananias ñgô yom dinañ ma sôm, “Pômdau. Aô ganğô ngac dinañ ñawaê su. In ngac nañ kêñ ñawapac atu têtñ am nem lau dabuñ nañ sêmbo Jerusalem.

¹⁴ Ma dabuñsiga atu-tu sêkêñ ñaclai têtñ in bu têtñ malac dindêc meñ, ma kôc lau nañ sêtoc am nem ñaê sa, nañ dôñ.”

¹⁵ Magoc Pômdau ô Ananias ndê yom ma sôm, “Am ndi, ma hêgo daôm dom! Aô kayaliñ ngac dau sa su, bu hoc yom asê pi aneñ ñaê têtñ lau gameñ apa-nga ti ñac si kiñ, ma têtñ lau Israel-nga sêwhiñ.

¹⁶ Ma ñawapac ti ñandê nañ in oc hôc tu aneñ ñaê-nga, nañ aô oc watôc têtñ in.”

¹⁷ Goc Ananias têtñ andu dau gi. In sôc gi, goc kêñ amba sac Saul ma sôm, “Aneñ asidôwa Saul. Pômdau Yisu nañ hoc dau asê têtñ am yêc señ têtñ malac dindêc, nañ kêkiñ aô gatêtñ am gameñ. In kêkiñ aô bu wakôm nem tanôm po asê, ma bu Ñalau Dabuñ nem am ahuc.”

¹⁸ Ma ñagahô gêtñ gitôm i ñagala peñ akêñ Saul tandô, ma in gêlic gameñ tiyham. In tisa ma Ananias kêku in.

¹⁹ Ma tiñambu in gêtñ gêtñ e hôc in dôñ.

Saul gêm mêtê mbo Damaskas

Saul mbo Damaskas whiñ lau sêkêñ whiñ-nga gitôm bêc ñatô.

²⁰ Ma têtñ têtñ dau dinañ in gic hu gêm mêtê lau yêc lau Israel si lôm wê-nga, ma hoc asê têtñ ñac bu Yisu in Anötö Atu.

²¹ Ma lau hon nañ sêñgô in ndê yom, nañ sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ngac nañ kêñ kisa lau Jerusalem-nga nañ sêtoc Yisu ndê ñaê sa, in ngac dau dindêc me? Ma in têtñ yac mba malac dec meñ, bu kôc lau sêkêñ whiñ Yisu-ñ ga dôñ ma wê ñac sêtêtñ dabuñsiga atu-tu sêndi bu sêmatôc ñac.”

²² Tigen Saul sôm yom nanga ma in ndê ñac lai kêsôwec. In tôte asê têt lau Israel-nga nan sêndöc Damaskas, bu yom andô, Yisu in lau Israel si Mesaya dau. Ma lau nan sêkên whin Yisu dom, nan sêtôm dom bu sêo in ndê yom.

²³ Saul mbo malac Damaskas e bêc daêsam ginnga su, ma lau Israel-nga ñatô sêkic yom bu sênhsalê lêt bu sêndic in ndu.

²⁴ Ma Saul ngô yom dau ñawaê. Tôm acsalô ti ôbwêc ñac sêkên lau sêtíp gatam malac-nga ñapep bu sêkôc in dôñ ma sêndic in ndu.

²⁵ Magoc lau nan s êlhac sêwhin Saul ti sênkuc in, nan sem in sa bu lhô ndi. Têt ôbwêc dan sêkên in sip sambec atu dan, ma sênwhan in sip akên gatam sauñ dan yêc malac dau ñatunbôm e gi sip nom ma kölhô gi.

Saul mbo Jerusalem

²⁶ Tinambu Saul mbu têt Jerusalem gi, ma gauc gêm bu mbo whin lau sêkên whin Yisu-nga nan sêmbo dinan. Magoc ñac sêkên whin dom bu in gêm dau kwi su ma kên whin Yisu, dec ñac hon sêtôc in.

²⁷ Magoc Banabas wê in sôc gi kalhac aposel angô-nga. Ma in whê sa bu Pômdau hoc dau asê ma sôm yom têt Saul yêc sen, ma tinambu in kalhac nanga ma gêm mêtê pi Yisu ti atac pa su yêc malac Damaskas.

²⁸ Banabas ndê yom gêm malô lau Jerusalem-nga si ñalôm, dec Saul mbo whin ñac, ma sôc sa yêc lhu, ma hoc yom asê pi Pômdau Yisu ti atac pa su en.

²⁹ In sôm yom whin lau Israel-nga ñatô nan sêsôm awha Grik, ma kêsahê bu whê ñac si gauc sa pi Yisu. Magoc ñac sêtec in ndê yom, ma bu sêndic in ndu.

³⁰ Yom dau ñawaê tap lau sêkên whin-nga sa, dec sêkôc in whin ñac sêsip malac Sisaria si, ma sênkin in têt malac Tasis gi.

³¹ Têt ñasawa dinan lau sêhu si kisa têt lau sêkên whin-nga sin. Ma lau sêkên whin-nga yêc gameñ Judia ti

Galili ma Samaria-nga sêndöc ti yom malô. Anötô kên Ñalau Dabuñ bu puc ñac dôñ ma nem ñac sa. Ma sêsôc Pômdau ñapu ti sêtoc in sa, ma ñac si ton kêsôwec tiatu ñapan.

Pita kôm ñac bôlin dan ñayham sa

³² Têt têt dinan Pita kêsêlêt golom-golom malac ma gêm mêtê lau. Têt bêc dan in sôc malac Lida gi, bu ndic lau sêkên whin Yisu-nga kêsî.

³³ Yêc malac dau in tap ñac dan ñaê Aenias sa. In ñac bôlin ma yêc mbô ñapan gitôm yala 8 su.

³⁴ Ma Pita sôm têt in, “Aenias. Yisu Kilisi kôm am ñayham sa. Tisa ma tip nem mbô sa.” Ma ñagahô Aenias tisa kalhac.

³⁵ Ma têt ndoc lau nan sêndöc malac Lida ti malac Saron sêlic bu in ñayham sa, dec ñac hon sem si ñalôm kwi ma sêkên whin Pômdau.

Pita uñ awê batê dan sa

³⁶ Têt têt dinan awê kên whin-nga dan ndöc malac Jopa. In ndê ñaê Tabita, nan yêc lau Grik awa bu Dokas. In awê nan kôm mêtê ñayham-ñayham, ma gêm lau ñalôm sawa sa ñalêt daêsam.

³⁷ Magoc Dokas tap gêm bac atu sa e in mbac ndu. Goc lau sênghasin in ndê ñamlan ma sêkên yêc andu ñalôm ñahô-nga dan.

³⁸ Malac Jopa dau yêc kêpin malac Lida, ma têt têt lau sêkên whin-nga yêc malac Jopa sênghô bu Pita mbo Lida, nan sênkin ñac lu sêtêt in si, ma sêten in nanga bu mbu têt Jopa whin inlu ndi.

³⁹ Pita whin inlu gi e hôc asê Jopa, ma sêwê in pi andu ñalôm ñahô-nga dinan gi. Lauwhê sawa daêsam sêmbo ti sêtan Dokas. Ñac sênghi Pita ahuc ma sêtôc ñakwê bambalin ti ñakwê ñatô nan Dokas kêmasan têt ndoc in mbo tali, nan têt Pita.

⁴⁰ Goc in kên ñac hon sêsa awê si, ma pôn haduc ma ten mbec. In kac dau kwi bu lic awê batê dinan, ma sôm, “Tabita, am tisa!” Ma awê dau tali sa e gêlic Pita, ma yêc dau sa men ndöc.

41 Goc Pita kê m in sip amba ma ken in sa kalhac. Ma in mbwêc lauwhê sawa dinañ ti lau sêkêñ whin-nga ñatô sêsôc sêmen, ma tôc têtñ ñac bu awhê dau mbo tali tiyham.

42 Ma gêtñ dau ñawaê tiapa yêc malac Jopa, e lau daêsam sêkêñ whin Pômdau.

43 Ma Pita mbo Jopa bêc ñatô, whin ñgac dan ñaê Saimon. In ñgac kôm gwelen kêmasan bôc ñamlic-nga.

10

Anötö kêkin añela dan têtñ Konelias

1 Yêc malac Sisaria ñgac dan mbo, nan ndê ñaê Konelias. In ñgac bata sin-nga nan yob lau sin-nga ton dan yêc lau sin Rom-nga si ton atu nan sêsam bu Itali Naton.*

2 In ti ndê gôlôwac hon sêtoc Anötö sa ma sêsôc in ñapu ñapep. In ten mbec têtñ Anötö tô m bêc hon, ma kêtñ ndê awa daêsam bu nem lau Israel-nga nan sêpônda dau, nan sa.

3 Têtñ bêc dan, acgatu gitôm 3 kilok telha-nga, nan Anötö tôc gêtñ ñagatu dan têtñ in. In gatu gêlic Anötö ndê añela dan têtñ in men ma ta in bu, “Konelias!”

4 Goc Konelias tahê in ti töc dau atu, ma ndac, “Pômdau, bocke?” Ma añela dau sôm, “Mbec hon nan am ten, ti mwasin nan am kêtñ têtñ lau ñalôm sawa, nan Anötö gêlic gitôm da ñayham nan in gauc gêm ñapan.

5 Kwahic dec in kêtñ yom têtñ am bocdec bu. Êmkin lau ñatô sêtêtñ malac Jopa sêndi, bu sêkôc ñgac dan ñaê Saimon mbu têtñ am men. Ngac dau ndê ñaê dan sêsam bu Pita.

6 In mbo whin in ndê wakançac dan ñaê Saimon, nan kôm gwelen bôc ñamlic-nga, ma in ndê andu kalhac gwêc dali.”

7 Añela sôm yom dau pacndê su, goc hu in sin. Dec Konelias ta in ndê ñgac akin lu ma in ndê ñgac sin-nga dan

sêmen. Ngac sin-nga dau gêm in sa tô m bêc hon, ma in toc Anötö sa.

8 Konelias gic min têtñ ñac pi yom hon nan añela sôm têtñ in, goc kêkin ñac sêtêtñ malac Jopa si.

Pita gêlic gêtñ ñagatu dan

9 Galañsê ñac sêñsêlêñ sêmbo sen ma têtñ ac kalhac lhu, nan sêsun sa malac atu Jopa. Têtñ têtñ dinañ, Pita pi andu gi bu ten mbec.

10 In mbo e gêtñ yô in dec tac whin bu nen gêtñ. Lau sêmasan in ndê gêtñ sêmbo, ma Pita gatu kain dan sa.

11 In gêlic undambê kac sa, ma gêtñ gitôm po atu dan nan sêsô wac sip ñakêcsu hale, nan sêñwhan sip nom men yêc in añgô-nga.

12 Ma in gêlic bôc tidau-tidau ma gêtñ nan sêñsêlêñ ña ñatac pu-nga, ti mbac lôlôc-nga sêmbo po dau ñalôm.

13 Goc awa dan sôm têtñ in bocdec bu, “Pita, tisa ndic ma nen.”

14 Magoc in ô yom ma sôm, “Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêtñ dau ma sôm bu in gêtñ ñadômbwi, ma bocdinañ aô whançun gêm gauc sambuc.”

15 Dec awa dau sôm tiyham, “Anötö bu sôm bu gêtñ dan in ñawasi, dec am sôm bu gêtñ ñadômbwi dom.”

16 Gêtñ hon dinañ hóc asê in tidim tö su, goc po dau pi undambê gi tiyham.

17 Têtñ ndoc dinañ Pita ndê gauc sa bu in gêlic gêtñ ñagatu dan, goc in ndôc ma kôc gauc pi gêtñ dau ñahu. Têtñ ndoc dinañ, lau nan Konelias kêkin, nan sêtap Saimon ndê andu sa, ma sêlhac andu dau ñagatam.

18 M a sêta yom ma sêndac bu Saimon nan sêsam bu Pita, nan mbo andu dau, me mba.

19 Pita hê gauc pi gêtñ nan in gatu gêlic nan mbo, ma Nalau Dabun sôm têtñ in, “Saimon, lau tö sêñsalê am.

20 Tisa ma sip nom ndi, ma whin ñac ndi. Hêgo daôm bu ñac lau gameñ

* **10:1:** Lau Rom-nga si ñgac bata nan yob lau sin-nga gitôm 100, nan sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Centurion’ (Senturion). Konelias in senturion dan. Lau sin-nga gitôm 600 sêmbo Itali Naton ñalôm, ma sêsam ton atu gitôm Itali Naton yêc Yom Inglis bu ‘Regiment.’ Ma ñac sêkêñ Regiment ñaton 10 sêpitigen sêti ton atu, nan sêsam bu ‘Legion’ (lau sin-nga gitôm 6,000).

apa-nga lec dom, bu aö daun kakin ñac sêmenj.”

²¹ Goc Pita sip gi ma sôm têtj lau dinan, “Ñamalac nanj mac anjalê ambo, nanj aö daun dec. Mac amenj tu sake-nga?”

²² Ma ñac sêsôm, “Ñgac bata sinj-nga Konelias kêtj yac amenj. Inj ñgac gitêtj toc Anötö sa-nga, ma lau Israel-nga honj nanj sêmbo malac Sisaria, nanj sêlic inj ñayham. Anjela dabunj danj sôm têtj inj bu êngalêm am sa têtj inj ndê andu ndi, bu am sôm yom ñatö têtj inj.”

²³ Pita ngö ñac si yom dinan su, goc kôc ñac sêsôc andu dau si bu sêmbo sêwhinj inj têtj ôbwêc dinan.

Pita gêm mêtê têtj Konelias ti ndê lau

Têtj galanjsê Pita ti akêtj malac Jopa whinj lau dau, ma lau sêkêtj whinj-nga ñatö akêtj Jopa sêwhinj ñac si.

²⁴ Bêc danj tiyham sêhóc asê Sisaria. Konelias kêtj bata ñac, dec mbwêc inj ndê dawai ti ndê silip honj sêkac sa sêpitigenj.

²⁵ Têtj ndoc Pita bu sôc inj ndê andu ndi, nanj Konelias têtj inj gi, ma hu dau yêc inj gahi-nga bu toc inj sa.

²⁶ Magoc Pita sôm, “Am kôm bocdinañ dom! Tisa, bu aö daun ñamalac ñambwa.”

²⁷ Inju sem yomgalôm ma sêsôc andu dau si, ma Pita gêlic lau tonj atu sêndöc andu ñalôm.

²⁸ Dec inj sôm têtj ñac, “Mac anyalê bu yac lau Israel-nga mba yomsu gic yao yac bu andic ahê lau nanj lau Israel dom, ma ati ñaclenj ñac d om. Tigenj Anötö tôc asê têtj aö bu wapu ñamalac danj bu ñadômbwi me sac dom.

²⁹ Bocdinañ têtj ndoc mac ankinj lau bu sêngalêm aö sa, nanj aö gasôm yom danj dom, ma gawhinj ñac gameñ. Ma kwahic dec, gitôm bu mac asôm asê têtj aö, ñahu bocke dec mac anjalêm aö sa gameñ?”

³⁰ Goc Konelias ô yom ma sôm, “Bêc hale su, aö gambo andu ti gateñ mbec têtj acgatu gitôm kwahic dec-nga, têtj 3 kilok telha-nga. Ma ñagahô ñamalac

danj ti ñakwê ñawasi atu hóc asê kalhac aö anôn-nga.

³¹ Ma inj sôm têtj aö bu, ‘Konelias, Anötö ngö am nem mbec, ma gauc gêm mwasiñ nanj am kêtj têtj lau ñalôm sawa.

³² Kwahic dec êmkinj lau ñatö sêtêtj malac Jopa sêndi, ma sêkôc ñgac danj ñaê Saimon nanj sêsam bu Pita, nanj menj. Inj ti ñaclenj inj ndê wakanjgac ñaê Saimon ma ndöc whinj inj. Ñgac kêmasañ bôc ñamlic-nga dinañ ndê andu kalhac gwêc ñadali.’

³³ Aö gangô su, goc ñagahô kakinj lau ñatö sêtêtj am sêloc, ma ñayham bu am mwenj su. Kwahic dec yac honj dambo Anötö anjô-nga, ma yac bu anjô yom bocke nanj Pômdau gic atu am bu sôm têtj yac.”

³⁴ Goc Pita gic hu yom ma sôm, “Kwahic dec aö kayalê pi ñandô bu Anötö toc lau tonj danj sa, hóc gêlêc tonj ñatö su dom.

³⁵ Yomandô! Lau akêtj lau ñatonj nom-nga honj nanj sêtöc inj ma sêkôm mêtê ñayham ma solop, nanj inj oc kôc ñac sa.

³⁶ Anötö kêtj ndê ñawaê ñayham têtj lau Israel, ma yom dau hêganônj Yisu Kilisi, nanj ti lau Israel ma lau gameñ apa-nga honj si Pômdau, ma whê lêtj nanj datap yom malô sa tu inj-nga, nanj sa. Mac anjô ñawaê dau su.

³⁷ Mac anyalê gêtj honj nanj hóc asê gameñ Judia-nga, têtj ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo Galili e menj têtj dec.

³⁸ Anötö kêtj inj ndê ñaclai atu ti Ñalau Dabunj gêm Yisu Nasaret-nga ahuc, dec kêyalinj inj sa tu kôm gwelenj-nga. Ma Anötö whinj inj, dec inj gêm lau sa yêc gameñ daêsam, ma kôm lau honj nanj Sadan ndê ñaclai kêgwiniñ ñac dôñ, nanj ñayham sa tiyham.

³⁹ Yac ambo awhinj inj, ma alic gêtj honj nanj inj kôm yêc lau Israel si gameñ ma yêc Jerusalem. Ñac sic inj ndu pi a,

⁴⁰ magoc têtj bêc titö-nga Anötö unj inj sa akêtj lau batê-nga, ma kôm bu lau daêsam sêlic inj.

⁴¹ Lau honj sêlic inj dom, magoc yac lau nanj anj ti anôm gêj awhinj Yisu têtj ndoc inj tisa ma mbo whinj yac tiyham, nanj Anötö kêyalinj yac sa bu ahoc inj ndê tisa njawaê asê.

⁴² Ma Anötö gic atu yac bu anem mêtê lau, ma bu ahoc yom asê bu inj kêyalinj Yisu dau sa su, bu êñsahê lau tali ti lau batê honj têtj bêc njambu-nga.

⁴³ Ma propet akwa honj bocdinañ sêhoc yom asê pi inj. Nac sêto bu lau honj nanj sêkêj whinj inj, nanj Anötö oc suc njac si sac kwi tu inj ndê njawê-nga.”

⁴⁴ Pita sôm yom dau mbo, ma Njalau Dabuñ gêm lau honj nanj sêngô inj ndê yom, nanj ahuc.

⁴⁵ Ma lau Israel-nga nanj sêkêj whinj Yisu ma sêmbo sêwhinj Pita, nanj sêhêdaê njandô bu sêlic Anötö kêmwasiñ lau nanj sêmbo lau Israel si toñ dom, nanj njawê Njalau Dabuñ.

⁴⁶ Bu njac sêngô njac lau dau sêsôm yom awha wakuc-nga ti sêmpiñ Anötö, tòm Njalau Dabuñ hóc njac awha sa. Dec Pita sôm têtj lau Israel-nga dinañ,

⁴⁷ “Anötö kêj Njalau Dabuñ têtj lau gameñ apa-nga dindêc tòm inj kêj têtj yac lau Israel-nga. Bocdinañ njayham bu njac sêlinj busanju.”

⁴⁸ Goc inj kêj yatu bu sêjku njac tu Yisu Kilisi ndê njawê-nga. Ma tiñambu lau dinañ sêndac Pita bu mbo whinj njac tòm bêc njatô.

11

Pita gic minj lau gameñ apa-nga si yom têtj lau Jerusalem-nga

¹ Lau aposel ti lau sêkêj whinj Yisu-nga nanj sêmbo gameñ Judia-nga, nanj sêngô njawaê bu lau nanj Israel dom, nanj sêkôc Anötö ndê yom sa sêwhinj.

² Magoc têtj ndoc Pita hu Sisaria siñ ma mbu têtj Jerusalem gi, nanj lau njatô sêsôm inj. Nac lau Israel-nga nanj sêkêj whinj Pômdau, ma sêsap lau Israel-nga si sakinj akwa ma pwac sêsê njamlic njatô su-nga dôñ. Ma njac sêsôm Pita bocdec bu,

³ “Bocke am sôc lau nanj sêjku yac neñ mêtê dasê njamlic-nga dom, nanj si andu, ma gêj gêj whinj njac?”

⁴ Dec Pita gic hu whê sa timala têtj njac, gêj honj nanj hóc asê inj, ma sôm,

⁵ “Têtj bêc danj aö gateñ mbec gambo malac Jopa, e gatuñ kainj danj sa ma galic gêj njagatu danj. Galic gêj gitôm po atu danj, nanj sêsô wac sip njakêcsu hale, ma sêjwhañ sip akêj undambê têtj aö meñ.

⁶ Aö gatôc gwaninj ma galic bôc nom-nga tidau-tidau, bôc saleñ-nga ti gêj nanj sêñsêlêj njawê pu-nga, ma mbac lôlôc-nga.

⁷ Dinañ su, goc ganjgô awha danj sôm têtj aö bocdec bu, ‘Pita! Tisa ndic ma neñ.’

⁸ Magoc aö gaö yom ma gasôm, ‘Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêj dau ma sôm bu inj gêj njadômbwi, ma aö whañsuñ gêm gauc sambuc.’

⁹ Ma awha dau sa akêj undambê tiyham ma sôm, ‘Anötö bu sôm bu gêj danj inj gêj njawasi, dec am sôm bu njadômbwi dom.’

¹⁰ Gêj honj dinañ hóc asê aö tidim tö su, goc Pômdau kôc mbu pi undambê gi tiyham.

¹¹ Ma têtj ndoc dinañ launjac tö sêhóc asê andu nanj aö gambo. Njamalac danj kêkinj njac sêtêtj aö sêmêj akêj malac Sisaria.

¹² Njalau Dabuñ sôm têtj aö bu wahêgo dauñ tu njac lau gameñ apa-nga lec dom, ma kac aö bu wawhinj njac wandi, dec aö gawhinj njac ga. Ma asidôwai 6 akêj Jopa sêwhinj yac si. Yac ahóc asê ma asôc njamalac dau ndê andu a.

¹³ Ma inj gic minj têtj yac bu anjela danj hoc dau asê têtj inj yêc ndê andu, ma sôm yom têtj inj bocdec bu, ‘Êmkinj lau sêtêtj malac Jopa sêndi ma sêkôc Saimon nanj sêsam bu Pita, nanj meñ.

¹⁴ Inj oc whê yom sa têtj mac, pi lêtj nanj am ti nem lau honj atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si ambo tamli njapanj-nga sa.’

¹⁵ “Bocdinañ aö gac hu bu wasôm

yom têtj ñac, ma têtj ndoc dau dinan Nalau Dabuñ gêm ñac ahuc tòm in men pi yac têtj ñamata-ña.

¹⁶ Ma têtj dinan aõ gauc gêm Pômdau ndê yom bocdec bu, 'Jon kêku lau ña bu, tigen Anötö oc êñku mac ña Nalau Dabuñ.'

¹⁷ Lau dinan sêkêñ whin Pômdau Yisu Kilisi tòm yac lau Israel-ña dakêñ whin, ma bocdinan dec Anötö kêmwasin ñac ña Nalau Dabuñ tòm in kôm têtj yac. Anötö dau ndê lêtj dinan, ma aõ asa dec bu walhac ahuc?"

¹⁸ Lau Israel-ña dau sêngô Pita ndê yom dinan e ñac si yom mba, ma sêmpin Anötö ma sêsôm, "Kwahic dec yac tanyalê bu lau hon nan sem dau kwi, nan oc sêtap Anötö ndê mwasin sêndöc tali ñapan-ña sa. Yac lau Israel-ña, ma lau nan sêmbö Israel si ton dom, nan sêwhin."

Lau sêkêñ whin Yisu yêc malac Antiok

¹⁹ Têtj ndoc lau Israel-ña sic Steven ndu, nan sic hu sêkêñ kisa lau sêkêñ whin-ña e ñac si daêsam sêhu Jerusalem sin ma sêlhö têtjtêtj. Nätö sêtêtj gamen Pionisia-ña ti nduc Saipras, ma ñatö sêtêtj malac Antiok si. Yêc gamen bocke nan sêhóc asê, nan sêhoc ñawaê ñayham asê, magoc sêsôm têtj lau Israel-ña tawasê.

²⁰ Magoc lau ñatö nan sêhu Jerusalem sin, nan si malachu Sairin ma nduc Saipras, nan sêtêtj Antiok si, ma sic hu sêsôm ñawaê ñayham pi Pômdau Yisu têtj lau Grik sêwhin lau Israel-ña yêc malac dinan.

²¹ Ma Pômdau gêm mbec gwelen dau e lau daêsam ñandô sem dau kwi ma sêkêñ whin Pômdau.

²² Tinambu lau Jerusalem-ña nan sêkêñ whin Yisu, nan sêngô gêtj dau ñawaê, dec sênkin Banabas têtj Antiok gi.

²³⁻²⁴ Banabas in ñac ñayham nan Nalau Dabuñ gêm in ahuc ma kên whin ñannga. Têtj ndoc in hóc asê Antiok, nan gêlic bu lau daêsam sêtap Anötö ndê mwasin sa ma sêkêñ whin Yisu. Dec in tac ñayham atu, ma kêgilí

ñac bu sêsap Pômdau dôn, ma sêkêñ whin in ti si ñalôm sambuc. Ma têtj ndoc dinan lau daêsam sêngô Banabas ndê yom ma sêkêñ whin Pômdau.

²⁵ Malô goc Banabas têtj malac atu Tasis gi ma kêsâlê Saul.

²⁶ In tap in sa su, goc kôc in sa, ma inlu sêmbu sêtêtj Antiok si. Ma inlu sêkôm gwelen yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, sêndôhôn lau daêsam gitôm yala sambuc dan. Malac Antiok ti malac ñamata-ña nan lau sic hu sêsam lau sêkêñ whin-ña bu Kilisi ndê lau.

²⁷ Têtj ñasawa dinan propet ñatö akêñ Jerusalem sêsip Antiok si.

²⁸ Ma Nalau Dabuñ kac ñac si ñac dan ñaê Agabus, dec tisa yêc lau sêkêñ whin-ña anğô-ña, ma hoc yom asê bu tinambu tóbôm atu oc nem gamen nan lau Rom sem gôlin, nan ahuc sambuc. (Ma in ndê yom dau ñandô sa têtj ndoc Klaudias ti kin Rom-ña.)

²⁹ Tu dinan-ña lau nan sêkêñ whin Yisu sêkôc gauc pi lêtj bu sênem asidôwai nan sêndöc gamen Judia-ña, nan sa. Nac tigen-tigen sic awa sa tòm Anötö kêmwasin ñac,

³⁰ ma sêkêñ têtj Banabas lu Saul bu sêkôc sa sêndi, ma sêkêñ têtj lau sêkêñ whin-ña si lau bata nan sêmbö Jerusalem.

12

Lau sêkêñ whin-ña sêtap kisa atu sa

¹ Têtj ndoc dinan Kin †Herod gauc gêm tidôn bu kên kisa lau sêkêñ whin-ña, ma kôc ñac si lau ñatö dôn.

² In gic atu in ndê lau sin, dec sic Jon ndê dôwa Jems ndu ña bien balin.

³ In gêlic bu gêtj dinan kôm lau Israel-ña atac ñayham sa, dec in sôm bu in ndê lau sin-ña sêkôc Pita dôn, têtj têm lau Israel-ña sêlic om atu †Mwasin Bolom Yist Mba-ña.

⁴ Bocdinan lau sin-ña sêkôc Pita dôn ma sêkêñ in ndöc gapocwalô. Ma sêkêñ lau sin-ña ton hale sêyob in sêô dau sêô dau, ma ñac hale sêmbö ton tigen-tigen ñalôm. Herod gauc

gêm bu kêñ in ndöc dinan e lau Israel si Mwasin Bolom Yist Mba-nga ti †Pasowa-nga pacndê, goc kôc in sa ma êmatôc in yêc lau anğô-nga.

⁵ Bocdinan Pita ndöc gapocwalô, magoc lau sêkên whin-nga hon nan sêmbo Jerusalem, nan sêten mbec nanğa tu in-nga têt Anötö.

Pômdau ndê anjela gêm Pita sa

⁶ Têt öbwêc dan Pita yêc bêc yêc gapocwalô, ma Herod kêmatin yom tidôn su bu êmatôc in têt lanşê. Sêsô in amba dön na sen lu, ma gi sêsô pi ngac sin-nga lu. Ma lau sin-nga natô sêlhac sêyob gatam.

⁷ Ma ngahô nambwa Pômdau ndê anjela dan hóc asê, ma nawê pô gapocwalô nalôm. In ton Pita sip nabi e tali sa, ma sôm têt in, “Nagahô! Tisa!” Goc sen nan sêsô in amba dön, nan tigolon ma peñ sip gi.

⁸ Ma anjela sôm, “Êmasan daôm. Kic nem pinğap dön ma sôc nem atapa ti nakwê baliñ sa, goc êmkuc aö.” Pita kôm gitôm in sôm,

⁹ ma kêkuc anjela dau. In gauc gêm bu gêt nan anjela kôm, nan gitôm mbê dan, ma kêyalê dom bu gêt dau in gêt nandô.

¹⁰ Inlu sêñlêc ngac sin-nga lu nan sêyob andu dau e sêhóc asê gatam nan sa malac lôm. Gatam dau gêlêc dau su, ma sêsa awê si. Inlu sêñsêlên sêsa señ dan, ma sep tigen anjela hu in sin.

¹¹ Têt dinan Pita ndê gauc sa ma sôm têt dau, “Kwahic dec aö kayalê tidôn bu Pômdau kêkin ndê anjela bu êngaho aö su yêc Herod amba, bu gêt nan lau Israel-nga gauc gêm bu sêkôm têt aö, nan oc nandô sa dom.”

¹² In kêyalê gêt dau pi nandô, goc sa têt awê dan naê Maria ndê andu gi. Maria in Jon, †ngacsênom nan sêsam bu Mak, nan dinda. Ma têt öbwêc dinan lau daêsam sêkac sa sêmbo Maria ndê andu bu sêten mbec.

¹³ Pita hóc asê ma kêmati gatam. Ma awê akin dan naê Roda sa gi bu lic asa kêmati gatam.

¹⁴ In ngô in awha dec kêyalê bu Pita, dec tac nayham sa atu ma kêlin

gatam sin kêti mbu gi ma sôm têt lau bu, “Pita dê kalhac gatam!”

¹⁵ Magoc nac sêkên whin dom, ma sêsôm têt in bu, “Am nem gauc kêñsôn!” Goc in sôm yom pi Pita nan e nac sêsôm, “Mboe in ndê anjela, me?”

¹⁶ Sêkôc gauc dinan sêmbo, ma Pita gacgen kêmati gatam kalhac. Malô ma sêlêc gatam su têt in e sêlic in ma sêsô nandô.

¹⁷ Pita gic amba bu sênem dau dön, goc gic miñ yom pi nalên nan Pômdau kôc in su yêc gapocwalô. Ma in sôm, “Mac andi ma asôm asê têt Jems ma asidôwai natô.” Goc in hu nac sin ma sa gi.

¹⁸ Têt bêbêc lau sin-nga nan sêyob gapocwalô sêlic bu Pita anğô mba. Gêt dau gêli nac nalôm sa nandô, ma nac gauc gêm yom daêsam pi in bu oc mbo nde.

¹⁹ Ma Herod ngô nawae, dec kêñ lau sêñsalê in e gimba. Goc in kêsau lau sin-nga nan sêyob Pita, ma gic atu bu sêndic nac ndu.

Pômdau gic Herod ndu

Tinambu Herod hu gameñ Judia-nga sin ma sa têt malac Sisaria gi bu mbo bêc natô.

²⁰ Tôm nasawa hic baliñ nagec gi su, nan yom nawapac natô yêc Herod ma lau malac Taya ma Saidon-nga nalhu, dec in gêlic nac sac. Magoc têt têt in mbo malac Sisaria, nan lau dau nalôm tigen ma gauc gêm bu sêhê wamba in tiyham. Nahu bu nac sêmbo Herod ndê gôlin napu ma lau gameñ dinan-nga takwê Herod têt yala hon, bu nem nac sa na gêt danen-nga natô. Tu dinan-nga sêmasan yom whin Blastus, ngac nan yob Herod ndê andu, ma semhi in bu nem nac awha têt Herod. Ma sic ndoc bu sêmasan yom wamba-nga dau whin Herod.

²¹ Têt bêc dau Herod sôc ndê nakwê ti nawasi kin-nga sa, goc ndöc ndê pôn ma sôm ndê yom daêsam asê têt lau malac lu dinan-nga.

²² Nac sêngô su ma sêmbwêc, “Kec! Awha dindê namalac nambwa ndê awha dom, anötö dan ndê awha.”

²³ Herod ngô ñac si yom dinañ, dec toc dau sa kêlêc ma kêñ waê têtñ Anötö dom. Ma tu dinañ-ñga Pômdau ndê anjela gic inñ ma kôm inñ gêmbac atu. Dombo sem inñ ahuc ma señ inñ e mbac ndu.

²⁴ Têtñ têtñ dinañ ma kêsêlêñ meñ, nañ lau sem mêtê ñapañ e Anötö ndê yom tiapa, ma lau daêsam sêkêñ whiñ.

²⁵ Banabas lu Saul sic bata si gwelenñ yêc malac Jerusalem, goc sêmbu sêtêñ Antiok si. Ma sêkôc Jon, ñgac nañ sêsam inñ ndê ñaê danñ bu Mak, nañ whiñ inñlu gi.

13

Sem mbec Banabas lu Saul bu sêkôm gwelenñ

¹ Lau propet ti kêdôhônñ-waga bocdec sêmbu m alac Antiok ma sêkôm gwelenñ yêc gôlôwac dabuñ ñalôm. Banabas lu Saimon nañ sêsam bu Naiga, Lusias akêñ malac Sairin, Saul ma Manaen (nañ tiatu whiñ †Herod Antipas têtñ ndoc inñlu sêmbu balê).

² Têtñ bêc danñ ñac lau dau sêmbu sêwhiñ dau ma sêhu gêtñ daneñ-ñga siñ tu sêtoc Pômdau sa-ñga. Ma Ñalau Dabuñ sôm têtñ ñac bu, “Aö kayaliñ Banabas lu Saul sa bu sêkôm gwelenñ ñawaê ñayham-ñga. Bocdinañ anem mbec inñlu ma anñkiñ inñlu sêsa sêndi ma sêkôm gwelenñ dau.”

³ Lau dau sêngô su, goc sêhu gêtñ daneñ-ñga siñ ti sêteñ mbec ñasawa danñ tiyham, ma sêkêñ amba sac Saul lu Banabas, ma sêñkiñ inñlu sêsa si.

Saul lu Banabas sêmbu nduc Saipras

⁴ Ñalêñ dinañ Ñalau Dabuñ kêkiñ Saul lu Banabas, dec inñlu sêtêñ malac Selusia si, ma sêpi wañ danñ ma sêsa nduc Saipras si.

⁵ Ñac sêsôc baö yêc malac Salamis, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-ñga yêc dindê, ma sem mêtê lau ti sêhoc Anötö ndê yom asê. Ma Jon mbo whiñ inñlu bu nem inñlu sa.

⁶ Tiñambu sêñsêlêñ ma sêhoc ñawaê ñayham asê yêc nduc Saipras ñagamenñ honñ e sêhoc asê malac Papos. Yêc dinañ sêtap propet tasanñ danñ sa nañ kôm gwelenñ mbectoma-ñga whiñ. Inñ ñgac Israel-ñga danñ ma inñ ndê ñaê Ba-Jisas.

⁷ Inñ gêm akiñ ñgac Rom-ñga nañ gêm gôliñ nduc Saipras, nañ ndê ñaê Segias Polas. Gôliñwaga dau inñ ñgac tigauc, dec kêgalêm Banabas lu Saul sa, bu inñ tac whiñ bu sêwhê Anötö ndê yom sa têtñ inñ.

⁸ Magoc Ba-Jisas kôm bu êñgwiniñ ti kêñ kisa inñlu, ma tac whiñ bu kac gôliñwaga dau kwi bu kêñ whiñ Pômdau dom. (Ba-Jisas ndê ñaê danñ Elimas, nañ danem kwi bu Mbectoma.)

⁹ Têtñ ndoc dinañ Ñalau Dabuñ gêm Saul, nañ sêsam bu Pol ahuc, ma inñ tahê Elimas ma sôm,

¹⁰ “Am Sadañ atu am! Am kêñ kisa lêtñ gitêñ honñ, ma sac ti mêtê tasanñ gêm am ahuc. Am bu kôm Pômdau ndê lêtñ solop êñsônñ.

¹¹ Kwahic dec am oc êmsahê Pômdau ndê ñaclai. Am oc tampec sa ma tôm bêc ñatô am oc lic gameñ ti ac ñawê tiyham dom.” Ma ñagahô ñasec gêm ñgac dau tandô ahuc, ma inñ kêsêlêñ kêsa ma kêsâlê ñamalac danñ bu kêm inñ amba ma wê inñ.

¹² Segias Polas hêdaê tu Saul lu Banabas si yom pi Pômdau-ñga, ma têtñ ndoc inñ gêlic gêtñ nañ hóc asê Elimas, nañ inñ kêñ whiñ Yisu.

Pol gêm mêtê mbo Antiok

¹³ Pol lu Banabas ma Mak sêhu Papos siñ ma sêpi wañ danñ, ma sêlac sêtêñ malac Pega nañ yêc gameñ Pampilia-ñga si. Yêc gameñ dinañ Jon hu inñlu siñ ma mbu têtñ Jerusalem gi.

¹⁴ Goc inñlu sêhu Pega siñ ma sêtêñ malac Antiok nañ yêc gameñ Pisidia-ñga,* nañ si. Têtñ bêc Sabat-ñga sêsôc lau Israel si lôm wê-ñga si, ma sêndôc sic.

* **13:14:** Malac lu ñaê Antiok sêyêc. Danñ yêc gameñ Siria-ñga - alic Apo 13:1; ma 14:26. Ma danñ yêc gameñ Pisidia-ñga (alic map).

15 Sêngô Anötö ndê yom nan sêsam yêc Buku Yomsu-nga ti Propet si Buku, goc lau bata lôm wê-nga-nga sêkêñ yom têñ inlu ma sêsôm, “Asidôwa lu. Amlu nem yom bu yêc bu apuc lau dindêc dôñ, dec asôm asê têñ yac.”

16 Goc Pol tisa kalhac, ma gic amba têñ lau bu sênem dau dôñ, goc sôm, “Mac lau Israel-nga ti mac lau apa nan atoc Anötö sa. Anjô su nan!

17 Yac lau Israel-nga mba Anötö kêyalin yac mba abanji sa. Ma tinjambu in kôm nac si wakuc nan sêndöc gameñ Isip-nga, n an sêti lau toñ atu. Ma têñ ndoc in kôc nac su yêc Isip, nan kôm gêñ ti naclai atu daêsam.

18 Tinjambu nac sêkôm mêtê wachuc daêsam tôm yala 40 nan sêmbo gameñ sawa, magoc Anötö hu nac sinj dom.

19 T injambu in ku lau toñ 7 dulu yêc gameñ Kanan-nga, ma kêñ nac si gameñ têñ lau Israel-nga sêwêkainj.

20 Gêñ honj dinañ hóc asê yêc yala 450 ñalôm. Tinjambu in kêñ lau sêmatôc yom-nga sêyob lau Israel-nga e meñ têñ propet Samuel ndê têm.

21 Têñ ndoc dinañ lau dau sêndac kinj danj bu nem gôlinj nac, ma Anötö kêñ Saul, nan ndê damba Kis akêñ Benjamin ndê toñ. Saul gêm gôlinj tôm yala 40,

22 goc Anötö kôc in su ma kêñ Dawid ti kinj ô in su. Ma in sôm yom pi Dawid bocdec bu, ‘Aö galic Jessi ndê atu Dawid bu ngac nan ndê ñalôm ti gauc tap aneñ atac whin sa, ma oc kôm gêñ honj tôm aö atac whin.’

23 Anötö kêyalin ngac nem lau si-nga Yisu sa yêc Dawid dau ndê wakuc, tôm in gic bata munj su, ma kêñ in hóc asê Israel.

24 Yisu gic hu ndê gwelenj su dom, ma Jon gêm mêtê têñ lau Israel-nga honj bu sênem si ñalôm kwi ma sêlinj busanju.

25 Têñ ndoc Jon ndê gwelenj kêpinj bu pacndê, nan in sôm têñ lau bu, ‘Mac gauc gêm bu aö asa? Ngac nan Anötö gic bata bu ti mac nem Mesaya, nan aö dom. Mba! Magoc in oc meñ

ênkuc aö. In ngac tiwaê ma aö ngac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ngac akinj tu wanjapwêc in ndê atapa ñawalô su-nga.’

26 “O asidôwai. Mac lau Israel-nga nan asa akêñ aban Abraham, ti mac lau nan ambo lau Israel si toñ dom magoc atoc Anötö sa. Nawaê dindêc pi Anötö ndê lêñ nem lau si-nga, nan in kêñ gic waê yac honj.

27 Lau Israel Jerusalem-nga ti nac si lau bata sêsam propet akwa-kwa si yom asê yêc nac si lôm wê-nga tôm bêc Sabat-nga honj. Magoc têñ têm Yisu hóc asê, nan sênyalê dom bu in Mesaya dau, ma sêkic yom bu sêndic in ndu. Nac sênyalê dom bu lêñ bocdinan dec kôm yom nan lau propet dau sêhoc asê pi Mesaya, nan ñandô sa.

28 Nac sêtap yom giso danj sa pi Yisu tu bu sêndic in ndu-nga lec dom, magoc sêndac Pailot bu ndic in ndu.

29 Nac si lêñ dinañ dec kôm yom honj nan sêto pi Yisu munj su, nan ñandô sa. Pailot ndê lau sic Yisu ndu su, goc lau sêkôc in su yêc a gicso ma sêkêñ in ndê ñamlan yêc sêhê.

30 Magoc Anötö unj in sa akêñ lau batê-nga.

31 Ma tôm bêc daêsam in mbo whin lau nan sêñsêlêñ sêwhin in têñ ndoc in gic hu ndê gwelenj yêc Galili e lau sic in ndu yêc Jerusalem. Nac lau dau sêlic in tisa su yomandô, madec sêsôm asê têñ lau honj.

32-33 Kwahic dec yac asôm ñawaê ñayham asê têñ mac bocdec bu, Anötö unj Yisu sa akêñ lau batê-nga. Ma bocdinañ dec yom nan in gic bata têñ abanji, nan kwahic dec in kôm ñandô sa têñ abanji si lau wakuc yac dec. Tôm yom nan sêto yêc Wê tilu-nga yêc Buku Wê-nga bocdec bu, ‘*Acsalô lec am ti aö neñ atunjac solop, ma aö gati am Damam.*’

34 Anötö unj in sa akêñ lau batê-nga bu in ñamlac tibalê dom. Bu mba, dec oc tôm dom bu sêto yom bocdec bu, ‘*Pwac dabun nan aö kamatinj gawhinj Dawid, nan tidôn su, ma mac oc atap pwac dau ña-mwasin sa.*’

³⁵ Ma yom dau Dawid to yêc bocdec, ‘*Am oc hu nem Nygac Dabuñ siñ bu tibalê dom.*’

³⁶ Anğô su nañ! Dawid to yom dinañ hêganôn in dau dom. Bu têt ndoc Dawid gic bata gwelen nañ Anötö kêt sip in amba, nañ Dawid mbac ndu whin lau têt dinañ-nga, ma sêñsuhun in whin ndê apai. Ma in ndê namlan tibalê su.

³⁷ Tigen Yisu, nañ Anötö un in sa akêt lau batê-nga, nañ ndê namlan tibalê dom.

³⁸ “Bocdinañ aneñ asidôwai hac, anğô. Aö tac whin bu mac anyalê napep bu yom nañ yac ahoc asê têt mac, nañ bu whê mac nem gauc sa pi lêt bu Anötö suc mac nem sac kwi tu Yisu-nga.

³⁹ Mac nem dañ gitôm dom bu êñkuc yomsu hoñ nañ Moses to e Anötö lic in bu namlac gitêt. Mba andô! Tigen kwahic dec lau nañ sêkêt whin Yisu, nañ Anötö gêlic nac bu lau gitêt tu in-nga.

⁴⁰ Ayob daôm bu atec nawaê nayham dindec dom, tu bu yom nañ lau propet sêsôm, nañ nandô sa pi mac dom. Yom dau bocdec:

⁴¹ Alic su nañ mac lau apu yom ti atan bôlê-nga. Kwahic dec aö oc wakôm gêt atu dañ, nañ lau bu sêsôm asê têt mac, dec oc akêt whin dom! Mac alic ti ahêdaêm, magoc oc andinam!” [Hab 1:5]

⁴² Pol gic bata in ndê yom dinañ, ma inlu Banabas bu sêhu lôm wê-nga siñ sêsa awê sêndi. Ma lau sêndac inlu bu sêmbu sêmen têt Sabat nambu-nga, ma sêsôm yom tiyham pi gêt hoñ dinañ.

⁴³ Lau bata lôm wê-nga sêkêt gôlôwac sêsa si su, ma lau daêsam sêñkuc Pol lu Banabas. Lau natô nac lau Israel-nga, ma lau natô nac lau gameñ apa-nga nañ sêñkuc lau Israel si sakin sênem akin Anötö-nga. Ma Pol lu Banabas sem yomgalôm sêwhin nac, ma sem la nac bu takwê Anötö ndê mwasin tu bu puc nac si sêkêt whin dôn tôm bêc hoñ.

⁴⁴ Sabat dañ tiyham hêc asê, ma lau daêsam andô sêkac dau sa bu sêngô

Pômdau ndê yom. Kêpin bu lau malac-nga hoñ sêmen sêpitigen.

⁴⁵ Tigen lau Israel-nga natô sêlic ton atu dinañ ma sem lêmun nandô. Bocdinañ nac atac nandê ma sêsôm yom sac-sac daêsam bu sêngwinin Pol ti ndê yom.

⁴⁶ Magoc inlu Banabas sêlhac ti atac pa su ma sêc nac si yom ma sêsôm, “Anötö kêt in alu bu asôm in ndê yom asê têt mac lau Israel-nga mun. Magoc mac atec in ndê yom. Mac atec bu atap señ andôc tamli-nga sa, a? Tu dinañ-nga dec alu oc ahu mac siñ, ma atêt lau nañ lau Israel dom, nañ andi.

⁴⁷ Pômdau dau gic atu alu bu akôm bocdinañ, tôm yom nañ Aisaya to pi Anötö ndê ngac akin bocdec bu:

Aö wanin am gitôm nawaê bu têt lau nañ lau Israel dom, nañ ndi.

Ma am oc sôm nawaê nayham asê pi aneñ lêt wanem lau si-nga e tiapa yêc gameñ hoñ.” [Ais 49:6]

⁴⁸ Lau gameñ apa-nga dinañ sêngô yom dau, ma nac atac nayham sa ma sêtoc Pômdau ndê yom sa. Ma lau hoñ nañ Pômdau kêtalin nac sa su bu sêtap señ sêndôc tali-nga sa, nañ sêkêt whin.

⁴⁹ Ma Pômdau ndê yom gi tiapa gêm gameñ hoñ dinañ ahuc.

⁵⁰ Magoc yêc malac dinañ lau Israel-nga natô sêngilí lau bata ti lauwhê tiwaê nañ sêmbu gôlôwac Israel-nga nalôm, ma sêkêt kisa Pol lu Banabas ma sêmasuc inlu su yêc nac si gameñ.

⁵¹ Bocdinañ inlu sêton kop su yêc si gahi bu têt lau dau si giso asê, ma sêtêt malac Aikoniam si.

⁵² Ma Anötö kêt Nalau Dabuñ gêm lau malac Antiok-nga nañ sêkêt whin Yisu, nañ ahuc, ma sêmbu ti atac nayham napan.

14

Pol lu Banabas sem mêtê sêmbu malac Aikoniam

¹ Pol lu Banabas sêhêc asê malac Aikoniam, ma sêñkuc si gêbôm ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si. Ma yêc dinañ inlu sem mêtê nalên

ñayham e lau daêsam sêkêñ whiñ Yisu, lau Israel-nga ma lau gameñ apa-nga sêwhiñ.

² Magoc lau Israel-nga nañ sêkôc inlu si yom sa ti sêkêñ whiñ dom, nañ sêngilí lau gameñ apa-nga e sêlic lau sêkêñ whiñ-nga sac.

³ Tu dinan-nga Pol lu Banabas sêmbo malac Aikoniam ñasawa hic baliñ, ma sêlhac ñaŋga tu bu sêwhê Pômdau ndê yom sa-nga. Ma Pômdau kên ñaclai têtñ inlu bu sêkôm gêtñ dalô ti gêtñ atu-tu, tu bu puñ yom nañ inlu sêhoc asê pi in ndê mwasin, nañ dôñ.

⁴ Gêtñ dau kôm lau malac-nga sêwhê dau kôc, ñatô sêlhac sêwhiñ lau Israel-nga, ma ñatô sêlhac sêwhiñ aposel lu dinan.

⁵ Têtñ dinan lau Israel-nga ma lau gameñ apa-nga nañ sêkêñ kisa inlu, nañ sêkic yom sêwhiñ ñac si lau bata bu sêkôm inlu ñayom ma sêtuc inlu ña hoc ndu.

⁶⁻⁷ Tigen inlu sêngô ñapuc, ma bocd-inañ dec sêlhô sêtêtñ gameñ Likonia-nga si. Ma yêc gameñ dinan, inlu sêkôm gwelen ñawaê ñayham-nga yêc malac Listra ma malac Derbi ma yêc ñagameñ ñamakê-nga.

Pol lu Banabas sêtêtñ malac Listra si

⁸ Yêc malac Listra ñgac bôlin dan mbo, nañ gahi lu-lu tibalê. Dinda kôc in bocdinañ, ma in kêsêlêñ dan dom.

⁹ Têtñ bêc dan in ndôc gameñ nañ Pol gêm mêtê mbo, ma ngô in ndê yom. Pol tahê in e kêyalê bu in kên whiñ Pômdau ñaŋga tôm bu kôm in ñayham sa.

¹⁰ Dec Pol ta yom ña awha atu ma sôm, “Tisa lhac!” Ma ñagahô ñambwa ñgac dau tisa ma kêsêlêñ.

¹¹ Lau Likonia-nga sêlic gêtñ nañ Pol kôm, dec sêmbwêc yêc dau awha-nga ma sêsôm, “Kec, anötöi sem ñamalac anğô ma sêsip sêtêtñ yac sêmenj.”

¹² Ma sêhê ñaê Seus pi Banabas kêkuc ñac si anötö ñamata-nga ndê ñaê. Ma sêsam Pol bu Hermes, kêkuc ñac si anötö apa dan ñaê, ñahu bu in ñgac sôm yom-nga.

¹³ Lau malac dinan-nga si lôm tu sênem akiñ ñac si anötö apa Seus, nañ kalhac kêpiñ malac dau ñagatam. Ma anötö apa Seus ndê dabuñsiga dan, ti ñac lau malac-nga atac whiñ bu sêkêñ gêtñ pi ya ti da têtñ Pol lu Banabas. Dec in kôc makao gapoc ñatô ma gêtñ ñatô tu sêngôlôn makao ma sêkêñ ti da-nga, ma ñac hoñ sêkac dau sa sêmbo malac dau ñasactô.

¹⁴ Magoc têtñ ndoc aposel lu sêngô gêtñ dinan ñawaê, nañ sêkac si ñakwê kic bu sêtôc asê bu sêlic gêtñ dau so sambuc. Ma sêsa ñalhu si, ma sêmbwêc yom bocdec bu,

¹⁵ “Ei! Mac akôm in dinan tu ake-nga? Alu ñamalac atôm mac, ma amenj bu asôm ñawaê ñayham asê têtñ mac. Alu bu asôm têtñ mac bu ahu nem anötöi tasan hoñ sinj ma anem daôm kwi ma anem akiñ Anötö Tali Njatau, nañ kêmasan undambê ti nom ma gwêc ti gêtñ hoñ.

¹⁶ Muñ-ñ ga in kên ñasawa têtñ lau nom-nga hoñ bu sêkôm gêtñ tôm si atac whiñ.

¹⁷ Magoc in kêmwasiñ lau nom-nga ñapanj bu whê ñac si gauc sa pi in. In kên u gic akên umbonj, dec mac nem ôm sem ñandô daêsam. In kên gêtñ danen-nga daêsam têtñ mac, ti gêtñ ñayham-ñayham tu bu kôm mac atac ñayham-nga.”

¹⁸ Inlu sêwhê gêtñ hoñ dinan sa têtñ lau dau, magoc lau ñatô si gauc sa dom, ma sêkôm ñaŋga bu sêkêñ da têtñ inlu.

¹⁹ Têtñ dinan lau Israel-nga ñatô nañ sêmenj akên malac Antiok ma Aikoniam, nañ sêsôm yom daêsam têtñ lau e sêkac si ñalôm kwi ma sêlic Pol lu Banabas sac. Dec sêtuc Pol ña hoc e gauc gêm bu in mbac ndu su, goc sêhê in sa malac ñamakê gi.

²⁰ Magoc lau sêkêñ whiñ Yisu-nga ñatô sêsa si sêngihi in a huc, dec in tisa ma mbu sôc malac Listra gi. Ma ñagalañsê inlu Banabas sêlhô sêtêtñ malac Derbi si.

Pol lu Banabas sêmbu sêtêtñ Antiok si

²¹ Inlu sêsôm ñawaê ñayham asê yêc malac atu Derbi, e lau daêsam sêkên whiñ Pômdau. Tinjambu inlu sêmbu si, ma sic lau sêkên whiñ-nga kêsî yêc malac Listra, Aikoniam, ma Antiok yêc gameñ Pisidia-nga.

²² Sêpuc lau sêkên whiñ-nga dôñ bu sêlhac ñanga ma sêhu si sêkên whiñ siñ dom. Sêsôm têtñ ñac bu, “Yac bu dambo Anötö ndê gôliñ ñapu, nañ inñ gêtñ saunñ dom. Dalhac ñanga ma dahôc ñawapac dandic ñawaê.”

²³ Ma yêc lau sêkên whiñ-nga ñaton honñ nañ inlu sic kêsî, nañ Pol lu Banabas sênyaliñ lau bata sa bu sêyob tonñ tigenñ-tigenñ. Inlu sem mbec lau bata dau ma sêkên ñac sêsip Pômdau, nañ ñac honñ sêkên whiñ inñ, nañ amba. Ma ñac honñ sêhu gêtñ danenñ-nga siñ tu bu sêtenñ mbec-nga, ma sêndac Pômdau bu puc lau bata dau dôñ.

²⁴ Inlu sic gameñ Pisidia-nga kêsî su, goc sêtênñ gameñ Pampilia-nga si.

²⁵ Yêc dinanñ sêhoc ñawaê ñayham asê yêc malac Pega, ma tinjambu sêsa malac Atalia si.

²⁶ Ma yêc Atalia sêpi wañ danñ, ma sêmbu sêtênñ malac Antiok nañ yêc gameñ Siria-nga si. Munñ-nga lau yêc malac d au sênyaliñ inlu sa ma sêtenñ Anötö bu êmwasiñ inlu tu gwelenñ nañ kwahic dec inlu sic bata su-nga.

²⁷ Sêhóc asê su goc sêkac lau sêkên whiñ-nga honñ sa, ma sic miñ gêtñ honñ nañ Anötö gêm inlu sa bu sêkôm. Ma sêsôm asê têtñ ñac bu kwahic dec Anötö gêlêc gatam su têtñ lau nañ lau Israel dom, dec ñac si lau daêsam sêkên whiñ Yisu.

²⁸ Ma inlu sêmbu sêwhiñ lau sêkên whiñ-nga yêc malac Antiok ñasawa baliñ.

15

Lau atu-tu sêkac sa sêmbu Jerusalem

¹ Lau sêkên whiñ-nga ñatô akên gameñ Judia-ñ ga sêhóc asê Antiok, ma sêndôhônñ yom têtñ lau sêkên whiñ-nga nañ lau Israel dom, nañ bocdec bu, “Mac bu asê nem launñac si ñamlic ñatô su anñkuc pwac nañ Moses to yom

pi, nañ dom, dec oc tôm dom bu Anötö nem mac si.”

² Tu yom dinanñ-nga dec kisa atu yêc Pol lu Banabas ma lau gameñ Judia-nga dinanñ ñasawa, ma sêsenñ dau ñapanñ pi yom dau. Bocdinanñ lau sêkên whiñ-nga sênyaliñ Pol lu Banabas ma lau sêkên whiñ-nga ñatô sa, ma sêñkiñ ñac bu sêpi Jerusalem sêndi ma sêngô lau aposel ti lau bata si gauc pi yom dau.

³ Sêñkiñ ñac si su, ma têtñ ndoc Pol ti lau dau sêñsêlênñ sêmbu senñ, nañ sic miñ têtñ lau sêkên whiñ-nga yêc gameñ Pionisia ti Samaria-nga, pi ñac si gwelenñ têtñ lau nañ lau Israel dom. Sêwhê sa bu lau apa daêsam sêkac si ñalôm kwi ma sêkên whiñ Pômdau. Ma yom dau kôm lau sêkên whiñ-nga honñ atac ñayham atu.

⁴ Ma têtñ ndoc sêhóc asê Jerusalem, nañ lau sêkên whiñ-nga ti aposel ma lau bata sêkôc ñac sa. Ma inlu sic miñ gêtñ honñ nañ Anötö gêm inlu sa bu sêkôm.

⁵ Têtñ dinanñ lau Palêsai ñatô nañ sêkên whiñ Yisu, nañ sêtisa ma sêsôm, “Yac gauc gêm tidônñ bu dandic atu bu lau gameñ apa-nga nañ sêkên whiñ Yisu, nañ sêsê launñac si ñamlic ñatô su ma sêsôc Moses ndê yomsu ñapu.”

⁶ Goc sêkac lau aposel ti lau bata honñ sa sêpitigenñ bu sêkôc gauc pi yom dau.

⁷ Sêsôm yom ñasawa baliñ su, goc Pita tisa ma sôm, “Asidôwai, gauc nem gêtñ nañ Anötö kôm têtñ lau gameñ apa-nga ñatô, têtñ têtñ dê gi su. Mac anñyalê su bu inñ gêlic ñayham bu ñac sêngô ñawaê ñayham sa aô dauñ whanñsunñ, ma sêkên whiñ.

⁸ Anötö nañ kêyalê ñamalac honñ si ñalôm, nañ kêtñ ñalau Dabuñ têtñ ñac tôm inñ kêtñ têtñ yac, dec têtñ asê bu inñ ndê mwasiñ gic ñac ñawaê whiñ.

⁹ Inñ kêmasañ ñac si ñalôm ñawasi sa tu ñac si sêkên whiñ-nga, gitôm inñ kôm têtñ yac. Gêtñ dau whê sa bu inñ gêlic yac honñ bu lau kainñ tigenñ.

¹⁰ Magoc inñ kôc ñac sa tu sêñkuc Moses ndê yomsu-nga dom. Yomsu dau kêtñ ñawapac têtñ yac ti damani,

nañ datôm dom bu dahôc. Bocke dec mac bu akêñ ñawapac dau sac lau gameñ apa-nga nañ sêkêñ whiñ, nañ si bakéyac? Mac bu akôm bocdinañ dec oc anjahê Anötö, ma mboe oc kôm inñ atac ñandê. Ma mac oc alhac inñ ndê lêñ nem lau si-nga ahuc.

¹¹ Magoc yac dakêñ whiñ bu Anötö gêm yac lau Israel-nga si tu mwasiñ nañ datap sa ñambwa yêc Pômdau Yisu-nga. Ma ñac lau dindê bocdinañ.”

¹² Ma têtñ dinañ Banabas lu Pol sic miñ yom pi gêtñ dalô ti gêtñ atu-tu nañ Anötö gêm inñ sa bu sêkôm yêc lau gameñ apa-nga ñalôm. Ma lau honñ nañ sêkac sa sêndôc, nañ sem dôñ ma sêkêñ dança inñ si yom.

¹³ Inñ si yom pacndê, goc Jems sôm yom asê bocdec bu, “Asidôwai, anğô aneñ yom.

¹⁴ Pita whê sa têtñ yac su pi gêtñ nañ Anötö kôm bu kôc lau gameñ apa-nga ñatô sa sêti inñ ndê.

¹⁵ Gêtñ dau kêtuc yom nañ propet danñ to muñ su bocdec bu:

¹⁶ Pômdau sôm, “Tiñambu aö oc wambu wameñ, ma wapuc Dawid ndê gôliñ kiñ-nga dôñ tiyham. Dawid ndê gôliñ dau kwahic dec tisac gitôm andu nañ tiakwa su, magoc aö oc wakwê sa tiyham.

¹⁷ Nalêñ dinañ dec wamasanñ lêtñ bu lau sêñsalê aö, ma sêtigasuc aö tiyham. Ma lau gameñ apa-nga nañ gahê aneñ ñ aê pi ñac, nañ sêwhiñ.’ Pômdau, nañ oc kôm gêtñ dau ñandô sa, nañ ndê yom dau dinañ.

¹⁸ Inñ kêmasanñ lêtñ dau gwananñ su.”
[Amos 9:11-12]

¹⁹ Goc Jems sôm, “Bocdinañ aö gauc gêm bu lau gameñ apa-nga nañ sêkac si ñalôm kwi ma sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu, nañ oc dakêñ ñawapac têtñ ñac dom.

²⁰ Mba! Dato bapia têtñ ñac, ma dakêñ puc ñac bu sêneñ gêtñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têtñ anötöi gwam, nañ dom, bu gêtñ dau ñadômbwi yêc Anötö anğô-nga. Danem la ñac bu sêkôm mêtê mock-

aiñ-nga dom, ma sêneñ bôc nañ sêkiñ ndu ma wata ti dac nañ dom.

²¹ Yom dau dinañ. Moses ndê yom, nañ oc sêñyalê su, ma bocdinañ dato yom pi dom. Bu lau sem mêtê pi Moses ndê yom yêc malac atu-tu honñ gitôm yala daêsam su, ma sêsam inñ ndê buku yêc ñac si lôm wê-nga tôm bêc Sabat-nga honñ.”

Sêto bapia têtñ lau gameñ apa-nga

²² Têtñ dinañ lau aposel ti lau bata, ma lau sêkêñ whiñ-nga honñ si ñalôm tigenñ, bu sêñyaliñ ñac si lau ñatô sa, bu sêtêtñ Antiok sêwhiñ Pol lu Banabas sêndi. ñac s êñyaliñ lau sêkêñ whiñ-nga si ñac bata lu sa, nañ Judas, nañ sêsam inñ ndê ñaê danñ bu Basabas, lu Sailas.

²³ Ma sêto bapia danñ bu inñ sêkôc tôhôn, nañ sôm yom bocdec bu:

Yac ato bapia dindêc têtñ mac lau gameñ apa-nga nañ akêñ whiñ Pômdau, yêc malac Antiok ma gameñ Siria-nga ti Silisia-nga. Mac nem asidôwai yac lau aposel ti lau bata lec, akôm acsalô ñayham têtñ mac.

²⁴ Yac atap sa bu yac mba lau ñatô sêhóc asê mac, ma sêkôm mac nem ñalôm ñawapac tu ñac si yom pi mêtê dasê laungac ñamlic-nga. Yac anñkiñ lau dau sêtêtñ mac sêloc dom.

²⁵ Bocdinañ yac honñ gauc gêm tidôn bu anñyaliñ lau ñatô sa ma anñkiñ ñac sêtêtñ mac sêloc sêwhiñ yac mba silip ñayham lu, nañ Pol lu Banabas.

²⁶ Inñ sêkêñ dau sambuc bu sêhoc Pômdau Yisu Kilisi ndê ñawaê ñayham asê, ma sêtôc dau dom bu sêmbac ndu tu inñ ndê ñaê-nga.

²⁷ Ma kwahic dec yac anñkiñ Judas lu Sailas sêwhiñ inñ sêtêtñ mac sêloc, bu sêpuc yom bapia dindêc-nga dôñ.

²⁸ Yac bu akêñ ñawapac têtñ mac dom, tigenñ bu anem la mac. Ma yac akêñ whiñ bu Nalau Dabuñ oc puc yac mba yom dau dôñ. Yom dau bocdec.

²⁹ Aneñ gêtñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têtñ anötöi gwam, nañ dom. Aneñ bôc nañ sêkiñ ndu ma wata ti

dac, nañ dom. Ma akôm mêtê mock-ain-nga dom. Ayob daôm bu ambo ahê gêñ dau, nañ dec oc akôm mêtê ñayham. Yom dau dinañ. Acsalô ñayham têtñ mac hoñ.

³⁰ Sêto bapia dau su, goc sêñkinj lau dau sêtêtñ Antiok si. Ma yêc dindê, ñac sêkac lau sêkêñ whiñ-nga sa, ma sêkêñ bapia dau têtñ ñac.

³¹ Lau sêkêñ whiñ-nga sêsam, dec puc ñac dôtñ ma kôm ñac atac ñayham sa.

³² Judas lu Sailas dau propet lu, ma sêsôm yom ti sêkêñ gauc ñayham daêsam têtñ lau sêkêñ whiñ-nga, bu sêpuc ñac dôtñ.

³³ Sêmbo sêwhiñ ñac bêc ñatô, goc lau sêkêñ whiñ-nga sem mbec injlu ña yom malô, ma sêñkinj injlu sêmbu sêtêtñ gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga, nañ sêñkinj injlu sêmeñ, nañ si tiyham. [

³⁴ Magoc Sailas gauc gêm bu mbo malac Antiok.]

³⁵ Ma Pol lu Banabas sêmbo malac Antiok, ma injlu sêwhiñ lau daêsam, sêmbo ti sêndôhôn lau ma sêhoc Pômdau ndê yom asê.

Pol lu Banabas sêhu dau siñ

³⁶ Tiñambu Pol sôm yom têtñ Banabas bocdec bu, “Aô gauc gêm bu hêclu dambu datêtñ malac hoñ nañ muñ-nga dahoc Pômdau ndê yom asê dambo, nañ dandi. Dandic lau kêsi yêc dindê, ma dalic bu ñac sêmbo ñalêñ bocke.”

³⁷ Banabas tac whiñ bu sêkôc Jon nañ sêsam inj ndê ñaê dañ bu Mak, nañ whiñ injlu ndi.

³⁸ Magoc Pol gêlic gauc dau bu yham dom. Nahu bu muñ-nga Jon hu injlu ma injlu si gwelenj siñ yêc gameñ Pampilia-nga.

³⁹ Tu yom dinañ-nga Pol lu Banabas sêsenj dau e sêhu dau siñ. Banabas kôc Mak ma injlu sêpi wañ dañ ma sêtêtñ nduc Saipras si.

⁴⁰ Magoc Pol kêyalinj Sailas sa bu êñsêlêñ whiñ inj ndi. Asidôwai Antiok-nga sem mbec injlu ma sêteñ Pômdau

bu puc injlu dôtñ ña inj ndê mwasiñ, ma tiñambu injlu sêlhô si.

⁴¹ Ma injlu sic gameñ Siria ti Silisia-nga kêsi ma sêpuc lau sêkêñ whiñ-nga dôtñ yêc gameñ dinañ.

16

Timoti kôm gwelenj whiñ Pol lu Sailas

¹ Pol lu Sailas sêhóc asê malac Derbi, ma tiñambu sêtêtñ malac Listra si. Yêc malac dinañ ñgac kêñ whiñ-nga dañ ñaê Timoti mbo. Inj dinda inj awhê Israel-nga dañ nañ kêñ whiñ Pômdau, ma Timoti damba inj ñgac Grik-nga.

² Lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo malac Listra ma Aikoniam sêlic Timoti bu ñgac ñayham ma sêmpinj inj.

³ Pol tac whiñ bu Timoti êñsêlêñ ti kôm gwelenj whiñ inj. Tigenj inj kêyalê bu lau Israel-nga hoñ nañ sêmbo gameñ dinañ, nañ sêñyalê bu Timoti damba inj ñgac Grik-nga. Tu dinañ-nga inj sê Timoti ndê ñamlic ñatô su.

⁴ Tiñambu sêñsêlêñ sêlom-sêlom malac, ma sêhoc yom nañ lau bata ti lau aposel sêmatinj tidôtñ yêc Jerusalem, nañ asê têtñ lau sêkêñ whiñ-nga bu sêñkuc.

⁵ Nalêñ dau dinañ Anötö puc lau si sêkêñ whiñ dôtñ yêc malac hoñ dinañ, ma tôm bêc hoñ lau sêkêñ whiñ-nga si toñ kêsôwec tiatu.

Pol yêc mbê pi ñgac Masedonia-nga

⁶ Nalau Dabuñ kalhac Pol ti lau nañ sêwhiñ inj ahuc, bu sênem mêtê yêc gameñ Esia-nga têtñ ñasawa dinañ dom. Bocdinañ dec ñac gacgeñ sêmbo gameñ Prigia ti Galesia-nga, ma sêkôm gwelenj sêmbo dinañ.

⁷ Têtñ ndoc sêhóc asê gameñ Misia-nga ñabatinj, ma bu sêsôc malac Bitinia sêndi, nañ Yisu ndê Nalau kalhac ñac ahuc tiyham.

⁸ Bocdinañ sêhóc gêlêc gameñ Misia-nga ma sêsip malac Troas si.

⁹ Têtñ ôbwêc dinañ Pol yêc mbê ma gêlic ñgac dañ akêñ gameñ

Masedonia-nga meŋ kalhac iŋ aŋgô-nga, ma teŋ iŋ bocdec bu, “Têŋ Masedonia mweŋ ma nem yac sa.”

¹⁰ Pol yêc mbê dau su ma whê sa têŋ yac* e aŋyalê bu Anötö mbwêc yac bu anem mêtê têŋ lau Masedonia-nga. Bocdinaŋ dec yac aŋsahic daŋ bu atêŋ lau dau andi.

Lidia kôc Pol ndê yom sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹¹ Yac api waŋ yêc Troas ma solop atêŋ nduc Samotres a, ma ŋagalaŋsê yac ahu nduc dau siŋ ma asôc baö yêc malac Niapolis.

¹² Goc yac aŋsêlêŋ atêŋ malac Pili-pai a a mbo bêc ŋatô. Malac dau ti gameŋ Masedonia-nga ŋa-malac atu, ma lau Rom-nga naŋ sem gôliŋ gameŋ dau, naŋ sêndôc malac dinaŋ.

¹³ Têŋ Sabat daŋ yac ahu malac dau siŋ, ma asa atêŋ bu daŋ yêc malac dau ŋamakê a. Yac gauc gêm bu mboe gameŋ dinaŋ, iŋ lau ŋatô si gameŋ sêteŋ mbec-nga. Ma yac atap lauwhê ŋatô sa, naŋ sêkac sa sêmbo dindê, dec andôc sic ma ac hu asôm yom têŋ ŋac.

¹⁴ Lauwhê naŋ sêŋgô yom dau, naŋ si daŋ iŋ Lidia. Iŋ awhê tidulu po ŋadalô-nga, naŋ meŋ akêŋ malac Tay-atira, ma iŋ awhê toc Anötö sa-nga. Têŋ ndoc iŋ ŋgô Pol ndê yom, naŋ Pômdau kac iŋ ndê ŋalôm bu kôc yom dau sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹⁵ Dec Lidia ti lau hoŋ naŋ sêndôc iŋ ndê andu naŋ sêliŋ sanġu. Ma tiŋambu iŋ sôm têŋ yac, “Mac bu alic aö gitôm awhê naŋ kêŋ whiŋ Pômdau, dec amen ambo aneŋ andu.” Ma iŋ piŋkap yac ŋapaŋ e yac awhiŋ iŋ a.

Pol lu Sailas sêndôc gapocwalô

¹⁶ Têŋ ndoc daŋ yac bu atêŋ gameŋ naŋ lau sêteŋ mbec sêmbo, naŋ andi, ma awhê daŋ meŋ tap yac sa. Iŋ awhê akiŋ ŋambwa daŋ, ma ŋalau daŋ mbo whiŋ iŋ ma hoc yom asê pi gêŋ naŋ oc meŋ sa tiŋambu. Lau daêsam êlême sêteŋ iŋ si, bu iŋ whê yom sa pi

gêŋ naŋ oc hôc asê ŋac têŋ têm ŋambu-nga. Ma awhê dau ndê ŋadaui sêtap awa atu sa tu iŋ-nga.

¹⁷ Têŋ têm dinaŋ yac aŋsêlêŋ awhiŋ Pol, ma awhê dau kêkuc yac ma mbwêc bocdec bu, “Lau dindec sem akiŋ Anötö ŋawasi ti ŋaclai ŋadau, ma sêwhê yom sa pi lêŋ Anötö nem mac si andôc tamli ŋapaŋ-nga.”

¹⁸ Tôm bêc daêsam iŋ kôm boc-dinaŋ e mbô Pol ŋalôm sa. Goc iŋ kac dau kwi ma sôm têŋ ŋalau bu, “Tu Yisu Kilisi ndê ŋaê-nga, dec wandic atu am bu sa yêc awhê dinaŋ.” Ma ŋagahô eŋ ŋalau hu awhê dau siŋ.

¹⁹ Têŋ ndoc dinaŋ awhê dau ndê ŋadaui sêŋyalê bu ŋac si lêŋ sêkôc awa-nga pacndê. Dec sêlô Pol lu Sailas dôŋ ma sêhê iŋlu sa sêsôc malac lôm sêteŋ lau atu-tu si.

²⁰ Sêkêŋ iŋlu sêlhac lau sêmatôc yom-nga si aŋgô-nga, ma sêsôm, “Ŋgac lu dindec iŋlu ŋgac Israel-nga. Ma sêmeŋ bu sêli lau malac-nga si ŋalôm sa.

²¹ Bu iŋlu sêkac lau bu sêŋkuc mêtê ŋatô naŋ yac lau Rom-nga bu taŋkuc, dec oc so yac neŋ ŋagôliŋ.”

²² Awhê akiŋ dau ndê ŋadaui sêŋgôliŋ yom dinaŋ pi Pol lu Sailas, ma lau malac-nga sêpuc yom dau dôŋ. Bocdinaŋ lau sêmatôc yom-nga sêkêŋ yatu bu sêkac iŋlu si ŋakwê su ma sêhi iŋlu ŋa sö.

²³ Sêhi iŋlu ŋa sö sac andô, goc sêkêŋ iŋlu sêndôc gapocwalô. Ma sêsôm yom ŋaŋga têŋ ŋgac naŋ yob gapocwalô bu yob iŋlu ŋapep.

²⁴ Iŋ ŋgô yom dau su dec kêŋ iŋlu sêndôc ŋalôm daŋ, naŋ yêc andu gapocwalô-nga dau ŋa-ŋalôm andô. Ma iŋ sô iŋlu gahi dôŋ gêm damiŋ a.

²⁵ Timaniŋhu Pol lu Sailas sêteŋ mbec ti sem wê sêmpiŋ Anötö, ma lau gapocwalô-nga ŋatô sêkêŋ daŋga iŋlu.

²⁶ Sem wê sêmbo ma t iyhô atu gêm dec andu gapocwalô-nga wiwic sa. Ma gatam gapocwalô-nga hoŋ sêlêc dau su, ma sen gapocwalô-nga suc yêc lau hoŋ.

* **16:10:** Yêc ŋabatiŋ 10 Luk to yom ‘yac,’ dec tôc asê bu iŋ dau mbo whiŋ Pol têŋ ndoc dinaŋ e tôm ndoc sêteŋ malac Pilipai si - yêc ŋabatiŋ 19 iŋ to ‘yac’ tiyham dom. Iŋ kôm ŋalêŋ tigeŋ yêc Apo 20:5–21:18; ma 27:1–28:16.

27 Têñ tēm dinan̄ ñgac yob gapocwalô-ñga tali sa ma gêlic bu gatam hon̄ kac sa su. In̄ gauc gêm bu lau hon̄ oc sêlhô si su, dec púc in̄ ndê bien̄ baliñ sa bu kuñ dau ndu.

28 Magoc Pol mbwêc, “Kôm daôm ñayom dom. Yac hon̄ kelec ambo!”

29 Goc ñadau sôm bu lau sêtuñ ya sa sêmen̄, ma sôc gapocwalô gi. In̄ hu dau sip nom yêc Pol lu Sailas gahi-ñga, ma tôc dau ti kêtitec ñandô.

30 Malô goc in̄ wê in̄lu sêsa awê si ma ndac in̄lu, “O ñgac atu lu. Aô wakôm sake bu watap sen̄ wandôc tan̄li-ñga sa?”

31 Ma in̄lu sêo yom ma sêsôm, “Kêñ whiñ Pômdau Yisu, dec am oc tap Anötö ndê mwasiñ nem am si-ñga sa. Am ti am nem lau hon̄ nan̄ ambo nem andu, nan̄ asa lêñ tigen̄ dinan̄.”

32-33 Têñ ôbwêc dinan̄ ñgac yob andu gapocwalô-ñga kôc in̄lu ma kêgwasin̄ in̄lu gamboc. Ma in̄lu sêwhê Pômdau ndê yom sa têt in̄ ti lau hon̄ nan̄ sêmbo in̄ ndê andu. Ma in̄ ti ndê lau hon̄ sêlin̄ san̄gu.

34 Tin̄ambu in̄ kôc in̄lu sêsôc in̄ ndê andu si ma kêñ gêm danen̄-ñga in̄lu sen̄. In̄ tac ñayham atu bu in̄ ti ndê lau hon̄ kwahic dec sêkên̄ whiñ Anötö.

35 T êñ galañsê bêbêc lau sêmatôc yom-ñga sên̄kin̄ lau sin̄-ñga ñatô sêtên̄ ñgac yob gapocwalô-ñga si, bu sêsôm têt in̄ bu êñgapwêc Pol lu Sailas su.

36 Ñgac nan̄ yob andu gapocwalô-ñga ñgô yom dau, goc sôm têt Pol, “Lau sêmatôc yom-ñga sêkên̄ yom men̄ bu wan̄gapwêc amlu Sailas su yêc gapocwalô. Bocdinan̄ amlu alhô andi ti yom malô.”

37 Magoc Pol sôm têt lau s in̄-ñga dinan̄, “Alu ñgac Israel-ñga, magoc alu ñgac Rom-ñga† awhiñ. Sêmatôc alu mba yom ñapep dom, ma sic alu yêc lau hon̄ an̄gô-ñga e sêkên̄ alu andôc dec. Ma bocke dec ñac bu sêhu alu sin̄ gelec alhô andi? Mba! Ñac dau sêmen̄ ma sêwê alu asa andi.”

38 Lau sin̄-ñga dinan̄ sêmbu si ma sic miñ yom dau têt lau sêmatôc yom-ñga. Ñac sên̄gô bu Pol lu Sailas in̄lu ñgac Rom-ñga sêtôm ñac, dec ñac sêtôc dau atu.

39 Goc ñac sêtên̄ gapocwalô si ma sêkôm bu sênem malô in̄lu si ñalôm. Sêkôc in̄lu su yêc andu gapocwalô-ñga, ma sêwê in̄lu sêsa si. Ma sêndac in̄lu bu sêhu malac dau sin̄.

40 Têt ndoc Pol lu Sailas sêhu gapocwalô sin̄, nan̄ in̄lu sêtên̄ Lidia ndê andu si. Sêkac lau sêkên̄ whiñ-ñga hon̄ sa, ma sêsôm yom ñayham daêsam tu sêpuc ñac dôñ-ñga. Ma tin̄ambu sêhu ñac sin̄.

17

Lau sêkên̄ kisa Pol lu Sailas yêc Tesalonika

1 In̄lu sên̄sêlên̄ si sêsa sen̄ têt malac Ampipolis ma Apolonia, ma gacgen̄ si e sêhóc asê Tesalonika. Yêc malac dinan̄ lau Israel si lôm wê-ñga dan̄ kalhac.

2 Pol kêkuc in̄ ndê mêtê, ma têt Sabat sôc lôm wê-ñga dau gi. Ma gitôm Sabat tö in̄ gêm yomgalôm whiñ lau yêc dindê, bu whê ñac si gauc sa pi Anötö ndê yom daêsam nan̄ sêto yêc muñ su nan̄.

3 In̄ whê sa ma tôc asê bu Mesaya gic waê bu hóc ñandê e mbac ndu, ma tisa akên̄ lau batê-ñga ma mbo tali tiyham. Dec in̄ sôm têt ñac, “Kwahic dec aô wasôm têt mac bu Yisu in̄ Mesaya dau. Yom ñandô!”

4 Lau Israel-ñga ñatô sêkên̄ whiñ ma sêlhac sêwhiñ Pol lu Sailas. Ma lau Grik-ñga daêsam nan̄ sêtoc Anötö sa, nan̄ sêkên̄ whiñ, ma lauwhê tiwaê daêsam bocdinan̄.

5 Magoc lau Israel-ñga ñatô sem lêmuñ Pol lu Sailas, dec sêsôc malac lôm si, ma sêkac lau sac ñatô sa sêpitigen̄, ma sên̄gilí ñac tu bu sêndic hu kisa. Ñac sên̄yalê bu Pol lu Sailas sêyêc Jason ndê andu, dec sênti sêtên̄ andu dau si, bu sêhê in̄lu sêsa sêmen̄.

† 16:37: Yom dau ñahu sêsôm yêc Yom Inglis bu ‘citizenship.’ Pol whê in̄lu Sailas sa bu citizen Israel-ñga, ma citizen Rom-ñga whiñ. Lau Rom si ñagôlin̄ dan̄ kêñ yao bu sêhi citizen Rom-ñga dom, bocdinan̄ gêm nan̄ sêkôm têt in̄lu Sailas, nan̄ gêm so. Alic yom ñatô yêc Apo 22:25-29.

⁶ Magoc sêtap inlu sa dom, ma bocdinañ sêkôc Jason ti lau sêkêñ whiñ-nga ñatô ma sêkêñ ñac sêlhac lau bata malac-nga anğô-nga. Ma sêsôm ña awaha atu, “Lau nañ sêli lau ñalôm sa yêc gameñ hoñ, nañ kwahic dec sêmeñ sêkôm yêc yac neñ malac.

⁷ Ma Jason, ñgac dindéc, in kôc ñac sa sêmbo in ndê andu. Ñac sêsôc †Sisa ndê ñagôlin ñapu dom, ma ñac hoñ sêsôm bu kiñ dañ tiyham mbo, nañ ndê ñaê Yisu.”

⁸ Lau bata ti lau toñ dinañ ma lau malac-nga hoñ sêngô yom dinañ e gêli ñac si ñalôm sa ñandô.

⁹ Goc sêsôm bu Jason ti in ndê lau sênemli dau su yêc gapocwalô. Semli su goc sêkêñ ñac sêlhô si.

Pol lu Sailas sêtêñ malac Berea si

¹⁰ Lau sêkêñ whiñ-nga yêc Tesalonika sêhôn e ñasec sa su, goc sênkin Pol lu Sailas sêlhô sêtêñ malac Berea si. Sêhôn asê su sêmbo malac dinañ, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si ma sem mêtê.

¹¹ Lau Berea-nga ñac lau si mêtê ñayham hóc gêlêc lau Tesalonika-nga si mêtê. Sêkêñ dañga ñapep têt Pol lu Sailas si yom pi Yisu, ma sêkôc sa ti atac whiñ. Ma tòm bêc hoñ sem dôhôn yom dau whiñ Anötö ndê yom nañ sêto muñ su yêc nañ. Ñac bu sênyalê inlu si yom bu yom ñandô me mba.

¹² Ma lau Israel-nga daêsam sêkêñ whiñ Yisu, ma yêc lau Grik-nga, lauwê tiwaê ma laungac daêsam sêkêñ whiñ bocdinañ.

¹³ Malô goc lau Israel-nga yêc malac Tesalonika sêngô ñawaê bu Pol gêm Anötö ndê mêtê têt lau mbo Berea. Dec ñac sêtêñ Berea si, bu sêli lau ñalôm sa bu sêkêñ kisa Pol lu Sailas.

¹⁴ Tu dinañ-nga lau sêkêñ whiñ-nga sênkin Pol kôlhô têt malac dañ yêc gameñ gwêc-nga gi. Magoc Sailas lu Timoti gacgeñ sêmbo malac Berea.

¹⁵ Lau nañ sêhoñ Pol ma sêsa señ sêwhiñ in, nañ sêkôc in sêsip malac Athens si. Goc Pol kêkin ñac sêmbu si, ma sôm bu sêkêñ yom têt Sailas lu Timoti bu sêtêñ in sêmeñ ñagahô.

Pol gêm mêtê yêc Athens

¹⁶ Pol hôñ inlu mbo Athens, ma gêlic anötöi gwam daêsam sêlhac malac lôm, dec kôm in ñalôm ñawapac.

¹⁷ Bocdinañ in sôc lôm wê-nga gi ma gêm yomgalôm whiñ lau Israel ti lau Grik-nga nañ sêtoc Anötö sa. Ma tòm bêc hoñ in sôc malac lôm gi tap lau ñatô sa, ma whê Anötö ndê yom sa têt ñac bocdinañ.

¹⁸ Yêc Athens lau ñatô sêmbo, nañ êlêmê sem yomgalôm pi gêt hoñ ñahu sêwhiñ dau. Sêsam ñac bu lau Epikuria ma lau Stoik. Têt ndoc ñac si lau ñatô sêngô Pol sôm ñawaê ñayham asê pi Yisu, ma pi lêt datisa akêt lau batê-nga, nañ ñac sic hu sêseñ in ndê gauc ti yom ñatô. Lau ñatô sêsôm, “Ñgac dindéc sôm yom daêsam ñapañ, ñahu bocke?” Ma ñatô sêsôm, “Mboe in bu nem yac neñ gauc kwi tu bu dakêt whiñ anötöi apa-nga.”

¹⁹ Bocdinañ dec sêwê in sêtêñ gameñ nañ sêsam bu Areopagas, gameñ nañ lau nañ sêkip gêt ñahu sa-nga êlêmê sêkac sa sêmbo. Ñac sêkêñ Pol kalhac lau Areopagas-nga anğô-nga, ma sêndac in bocdec bu, “Gitôm bu am whê yom wakuc nañ am kêtôhôn têt lau, nañ sa têt yac?”

²⁰ Yac anğô am nem yom tòm yom wakuc andô dañ, ma yac bu anyalê yom dau ñahu.”

²¹ Lau Athens ti lau apa hoñ nañ sêndôc malac dinañ, nañ sêmbo tu sêngô yom ti sênem yomgalôm ñapañ pi gauc wakuc bocke nañ hóc asê ñac-nga. Ñac si gwelen dañ mba. Tu dinañ-nga dec ñac bu sêngô Pol ndê yom.

²² Ma Pol tisa kalhac lau anğô-nga yêc Areopagas, ma sôm, “O mac lau Athens-nga. Aô kayalê bu mac akôm gêt daêsam tu bu anem akiñ anötöi nom-nga.

²³ Bu aô kasêlêt ti gatôc gwaniñ gêt hoñ nañ mac amasañ tu anem akiñ mac nem anötöi-nga. Ma aô gatap alta dañ sa, nañ mac ato yom pi bocdec bu, ‘Anötö nañ yac tam gauc, nañ ndê alta.’ Anötö nañ mac am akiñ magoc

am gauc in, nan kwahic dec aö oc wawhê in sa têt mac.

²⁴ In Anötö, nan kêt nom ti gêt hon, ma in undambê ti nom ñadau. Ma bocdinañ in ndöc lôm dabuñ nan ñamalac amba sêmasañ, nan dom.

²⁵ Ma gêt nan ñamalac sêmasañ, nan oc nem in sa ñalêt bocke? Bu in pôn da gêt dan dom. Ma in dau kêt wayahô têt ñamalac bu sêmbo tali ma kêt gêt hon bocdinañ.

²⁶ In kêt ñamalac ñamata-ña mbo nom e kwahic dec lau titoñ-titoñ hon sêsa akêt ñgac tigen dinañ, ma sem nom ñagameñ sambob ahuc. Lau titoñ-titoñ hon si gameñ ñabatiñ, nan Anötö kêtalin sa gwanañ su, ma têt bu lau toñ tigen-tigen si ñaclai tiatu ma tisañ, nan kêmatiñ tidôn gwanañ su bocdinañ.

²⁷ Anötö kôm gêt hon dinañ tu bu lau sêlic, ma sêt salê in e sêtap in sa. Magoc in mbo baliñ têt yac lau tigen-tigen dom.

²⁸ Tôm yom ñagauc dan nan mac daôm nem ñgac dan to muñ su, nan sôm, 'Tu Anötö ndê ñaclai-ña dec yac dambo tanli ma tan sêlêt, ma yac neñ ñahu yêc sip in-ña.' Ma mac nem ñgac dan tiyham to yom ñagauc dan bocdec bu, 'Yac dati in ndê balêkoc.'

²⁹ Yac dati in ndê balêkoc ma bocdinañ yac bu gauc nem bu in gitôm gol me silba me hoc me ñagatu dan, nan ñamalac sêmasañ tôm ñac si gauc, nan dec yac gauc gêm yom so pi in.

³⁰ Muñ-ña lau daêsam gauc gêm yom bocdinañ, bu sêt salê Anötö dom. Magoc in kêt ñagêtô têt ñac dom. Tigen kwahic dec in gic atu bu lau hon sênem dau kwi.

³¹ Bu in kêtalin bêt dan sa bu êmatôc lau nom-ña hon, ma in oc kôm gêt dau êñkuc in ndê lêt gitêt. Ma in kêtalin ñgac dan sa bu kôm gwelen dau. In un ñgac dau sa akêt lau batê-ña, dec tôc gêt dau tiawê têt lau hon sêlic."

³² Têt ndoc sêtngô Pol ndê yom pi lau sêtisa akêt lau batê-ña, nan lau ñatô sêpu in. Magoc lau ñatô sêsôm,

"Yac bu anğô am nem yom pi gêt dinañ tiyham."

³³ Ma têt dinañ Pol tisa ma hu lau nan sêndöc Areopagas, nan sin.

³⁴ Lau ñatô sêtñkuc Pol ma sêt kêt whiñ Yisu. Ñac si dan in Dionisias, nan muñ-ña ndöc whiñ lau nan sêtac sa yêc Areopagas. Ma awhê dan ñaê Damaris ma lau ñatô sêt kêt whiñ bocdinañ.

18

Pol mbo malac Korin

¹ Tinambu Pol hu Atens sin ma têt malac Korin gi.

² Yêc dinañ in tap ñgac Israel-ña dan sa, nan ndê ñaê Akwila. In dinda kôc in yêc gameñ Pontus-ña, ma muñ-ña inlu ndê awhê Prisila sêndöc malac Rom yêc gameñ Itali-ña. Magoc tinambu Kiñ Klaudias kêt yatu bu lau Israel-ña hon sêhu malac Rom sin, dec inlu Prisila sêlhö si sêmbo malac Korin. Têt ndoc Pol hêt asê, nan gi gêt inlu.

³ Akwila lu Prisila i nlu awhê lu ñgac sêt kêt bêt ñamlic ma po ma sêsi pitigen tu sêmasañ bac-ña. Pol kêtalê gwelen dau tidôn whiñ, bocdinañ dec mbo whiñ inlu, ma sêt kôm gwelen sêt whiñ dau.

⁴ Pol tac whiñ bu lau Israel ma lau Grik nan sêmbo Korin sêt kêt whiñ Pômdau, dec tôm bêt Sabat-ña hon sêt lôm wê-ña gi, ma gêm yomgalôm whiñ ñac.

⁵ Têt ndoc Sailas lu Timoti sêm kêt gameñ Masedonia-ña, nan Pol kêt dau sambuc tu gwelen nem mêtê lau-ña. In hoc yom asê têt lau Israel-ña ma sôm têt ñac bu Yisu in Mesaya dau.

⁶ Magoc lau Israel-ña sêt kêt whiñ Pol ndê yom dom, ma sêli awha sa têt in. Bocdinañ in kêtolon kop su yêc ndê ñakwê bu tôc ñac si giso asê, ma sôm, "Mac atec Anötö ndê yom, dec awêkain daôm nem ñagêtô. Aö dom. Kwahic dec wahu mac lau Israel-ña sin, ma wakôm gwelen têt lau nan lau Israel dom."

⁷ Goc Pol hu lôm wê-nga sin, ma sa gi mbo Titius Justus ndê andu. In ngac gameŋ apa-nga naŋ gêm akiŋ Anötö, ma in ndê andu kalhac kêpiŋ lôm wê-nga.

⁸ Ma ngac bata lôm wê-nga dan ŋaê Krispas, ti lau hoŋ naŋ sêmbu in ndê andu, naŋ sêkêŋ whiŋ Pômdau. Ma lau Korin-nga daêsam naŋ sêngô Pol ndê yom, naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu ma sêlin saŋgu.

⁹ Têŋ ôbwêc dan Pol yêc mbê, ma gêlic Pômdau sôm yom têŋ in bocdec bu, “Töc daôm dom. Sôm aneŋ yom asê ŋapaŋ, ma nem daôm dôŋ dom.

¹⁰ Bu aô gambo gawhiŋ am, ma oc tôm dom bu lau dan sêkêŋ sac am. Bu yêc malac dindéc, aneŋ lau daêsam sêmbu.”

¹¹ Bocdinaŋ Pol mbo Korin tôm yala tigeŋ ma ayô 6, ma kêdôhôn Anötö ndê yom têŋ lau.

¹² Têŋ ndoc naŋ Galio gêm gôlin gameŋ Akaya-nga, naŋ lau Israel-nga naŋ sêndöc malac Korin, naŋ sêkêŋ si ŋalôm pitigeŋ bu sêkêŋ kisa Pol. Ma sêkêŋ in kalhac Galio aŋgô-nga bu êmatôc in ndê yom.

¹³ Ma ŋac sêsôm, “Ngac dindéc kêdôhôn lau bu sênem akiŋ Anötö ŋa lêŋ naŋ so yac mba yomsu.”

¹⁴ Pol kac awha sa bu sôm yom, m agoc Galio dau ô lau Israel si yom ma sôm, “O mac lau Israel-nga! Mac nem yom dec bu hêganôn sac atu dan, me gêŋ naŋ so ŋagôlin Rom-nga, dec waŋgô.

¹⁵ Magoc yom naŋ mac asôm pi ngac dindéc, naŋ hêganôn mac daôm nem yom ti ŋaê ŋatô ma yomsu Israel-nga. Bocdinaŋ mac daôm amasaŋ. Aô oc wamatôc yom kaiŋ dinaŋ dom.”

¹⁶ Dec in soc ŋac su yêc andu matôc-nga.

¹⁷ Ma lau hoŋ sêkôc Sostene, ngac bata naŋ yob lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac Korin, naŋ dôŋ, ma sic in yêc lau matôc-nga aŋgô-nga. Ma Galio gêlic, magoc kôm tôm gêm gauc.

Pol mbu têŋ Antiok gi

¹⁸ Pol mbo malac Korin têm baliŋ ŋagec, goc hu lau sêkêŋ whiŋ-nga sin ma têŋ malac Kenkria gi, bu kôc waŋ ma mbu têŋ gameŋ Siria-nga ndi. Ma Prisila lu Akwila sêwhiŋ in si. Muŋ-nga Pol gic bata yom dan têŋ Anötö, ma tu dinaŋ-ŋ ga têŋ ndoc sêmbu malac Kenkria, naŋ kêŋ kêclauŋ sêŋgapiŋ tiapê. Pacndê su, goc ŋac sêpi waŋ ma sêlhö si.

¹⁹⁻²⁰ Sêtêŋ malac Epesas si, ma Pol sôc lôm wê-nga gi, ma gêm yomgalôm whiŋ lau Israel-nga. Ma ŋac sêndac in bu mbo whiŋ ŋac têm ŋatô tiyham, magoc in gôlôc têŋ ŋac dom. In hu Prisila lu Akwila sin sêmbu sêwhiŋ ŋac.

²¹ Ma têŋ ndoc in pi waŋ gi, naŋ kêmatiŋ yom têŋ lau Epesas-nga bocdec bu, “Anötö bu lic ŋayham, dec aô wambu watêŋ mac wameŋ tiyham.” Goc waŋ dau hu Epesas sin ma sa gi.

²² Waŋ dau kêsêlêŋ e hóc asê malac Sisaria, goc Pol sip baô gi. Ma in pi Jerusalem gi ma gic lau sêkêŋ whiŋ-nga kêsi yêc dinaŋ. Ma tiŋambu in têŋ malac Antiok gi.

²³ In mbo Antiok ŋasawa saun, goc kêsêlêŋ têŋ gameŋ Prigia ma Galesia-nga gi. Yêc dindê in golom-golom malac ma puc lau sêkêŋ whiŋ-nga dôŋ bu sêlhac ŋaŋga.

Apolos ndê miŋ

²⁴ Têŋ ŋasawa dinaŋ ngac dan ŋaê Apolos hóc asê malac Epesas. In ngac Israel-nga naŋ ndê malachu Aleksandria, ma in ngac tigauc ma kêyalê Anötö ndê yom naŋ sêto muŋ su yêc, naŋ tidôn.

²⁵ Lau ŋatô sêndôhôn in pi Pômdau Yisu su, ma bocdinaŋ in kêŋ ndê ŋalôm ti gauc sambuc bu êndôhôn lau pi Yisu ma whê in ndê yom sa ŋapep. Magoc in kêyalê busaŋgu ŋalêŋ tigeŋ, naŋ Jon ndê lêŋ êŋku lau tu sênem dau kwi-nga.

²⁶ Yêc Epesas Apolos sôc lôm wê-nga gi, ma gêm mêtê ti ŋaŋga. Prisila lu Akwila sêngô in ndê yom, dec sêŋgalêm in têŋ inlu si andu gi, ma sêwhê yom

natô sa têtî in e in kêyalê Anötö ndê lêtî nem lau si-nga njapep enj.

²⁷ Tinambu Apolos bu têtî gamej Akaya-nga ndi, dec lau sêkêj whinj-nga yêc malac Epesas sêpuc in ndê njalôm dônj. Ma sêto bapia têtî lau Akaya-nga nanj sêtap Anötö ndê mwasinj sa ma sêkêj whinj Yisu, ma sêtenj nac bu sêkôc Apolos sa. Ma têtî ndoc inj hôc asê, nanj inj mbo whinj lau sêkêj whinj-nga dinanj, ma gêm njac sa njandô.

²⁸ Bu inj kalhac njanga ma ô lau Israel-nga si yom yêc lau honj anjô-nga, ma whê Anötö ndê yom nanj sêto yêc, nanj sa, bu tôc asê bu Yisu inj Mesaya dau.

19

Pol mbu têtî malac Epesas gi

¹ Têtî ndoc Apolos mbo Korin, nanj Pol hu gamej Prigia ti Galesia-nga sinj, ma kêsêlêj ho senj lôc-nga nanj sa têtî malac Epesas gi. Inj hôc asê Epesas, ma tap lau sêkêj whinj-nga njatô sa.

² Ma inj ndac njac bocdec bu, “Têtî ndoc mac akêj whinj tiwakuc, nanj mac akôc Njalau Dabuj su, me mba?” Ma sêto yom ma sêsôm, “Mba. Yac akôc Njalau Dabuj su dom, ma anjô yom danj pi inj dom.”

³ Dec Pol ndac, “Mac alinj busangu kainj bocke?” Ma sêsôm bu, “Yac alinj busangu njalêj gitôm Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê.”

⁴ Goc Pol sôm, “Jon kêku lau nanj sem dau kwi, ma sôm têtî njac bu sêkêj whinj njac nanj oc menj ênkuc inj, nanj Yisu.”

⁵ Njac sêngô Pol ndê yom dinanj goc sêlinj busangu tu Pômdau Yisu ndê njê-nga.

⁶ Ma têtî ndoc Pol hu amba sac njac, nanj Njalau Dabuj gêm njac ahuc, dec sêsôm yom sem lau apa awha, ma sêhoc yom asê gitôm lau propet.

⁷ Lau nanj gêtî dau hôc asê têtî njac, nanj launjac 12.

⁸ Pol mbo malac Epesas njasawa gitôm ayô tö, ma sôc lôc wê-nga

napanj. Ma yêc dindê inj gêtîj yom dônj bu whê Anötö ndê gôlinj njahu sa têtî lau.

⁹ Magoc lau njatô si njalôm njadandi ma sêkôc Pol ndê yom sa dom. Ma yêc lau honj anjô-nga sêpu senj nanj Pol whê sa têtî njac. Goc Pol hu njac sinj ma kôc lau sêkêj whinj-nga su yêc lôc wê-nga. Ma tôc bêtî honj inj gêm mêtê njac mbo Tiranus ndê andu lau sêkac sa-nga.

¹⁰ Inj kôm bocdinanj tôc yala lu e lau Israel ti Grik-nga honj nanj sêmbo gamej Esia-nga, nanj sêngô Pômdau ndê njawaê.

¹¹ Anötö kêj njac lai têtî Pol ma kôm gêtî dalô atu-tu daêsam.

¹² Inj kôc njac lai atu, gitôm inj bu êmasec po wahenj-nga ti njakwê awê-nga ma njac lai dau oc lom ndi. Ma lau bu sêkôc po dau, ma sêkêj sac lau gêmbac ti lau nanj njalau sac sêmbo njac si njalôm, dec oc kôm njac njayham sa.

Skiwa atui

¹³ Lau Israel-nga njatô sêkôm gwelenj sêsoc njalau sac yêc lau. Ma njac sic hu sêsôm Pômdau Yisu ndê njê asê têtî ndoc sêkôm gwelenj dau. Njac sêkêj yatu njalau sac bocdec bu, “Am sa mwenj, tu Yisu, nanj Pol gêm mêtê pi inj, nanj ndê njê-nga.”

¹⁴ Ma Israel si dabunjsiga a tu danj njê Skiwa ndê atui 7 sêkôm gwelenj dau sêwhinj.

¹⁵ Magoc têtî bêtî danj njalau sac danj ô njac si yom ma sôm, “Yisu lu Pol aô kayalê injlu su, magoc mac lau dinanj aô kayalê mac dom!”

¹⁶ Goc njac ti njalau sac dinanj gic njac e ku njac dulu, ma gic njac basô-basô e sêlinj dac sac andô ma sênti sêsa akêj andu dau njamlic njambwa-njambwa si.

Mêtê kêsôwec yêc Esia

¹⁷ T êj ndoc lau Israel ti lau Grik-nga nanj sêndôc Epesas nanj sêngô gêtî dau njawaê, nanj sêtôc dau atu, ma lau honj sêtoc Pômdau Yisu ndê njê sa.

¹⁸ Ma lau daêsam nanj sic hu sêkêj whinj Yisu su, magoc sêsap si mêtê akwa dônj, nanj sêtisa sêlhac lau honj anjô-nga ma sêhoc si sac asê.

19 Lau mbectoma-nga ñatô sêkôc si bapia mbec-nga ma sêkêñ pitigen yêc lau anğô-nga, goc sêpec ya gêñ. Bapia mbec-nga dinan ñaôli atu-tu. Ñac bu sêkêñ hon têtñ lau sênemlhi, dec oc sêtap awa sa gitôm mone silba 50,000.*

20 Ñalêñ dinan dec Pômdau ndê yom tiapa, ma kôm gwelen ti ñaclai yêc lau sêkêñ whin-nga si ñalôm.

21 Gêñ hon dinan hóc asê su, goc Pol gauc gêm bu têtñ gameñ Masedonia ti Akaya-nga ndi, ma tinambu mbu têtñ malac Jerusalem ndi. In sôm, “Aô watêñ Jerusalem wandi, ma tinambu wandic malac Rom kêsi whin.”

22 Ma in kêkin Timoti lu Erastas, ngac lu nan sêkôm gwelen sêwhin in, nan sêmun in sêtêñ Masedonia si. Ma in dau gacgen mbo ñasawa saun mbo gameñ Esia-nga.

Lau sêli dau sa yêc Epesas

23 Têtñ ñasawa dinan lau sêli dau sa ñandô pi sen nan lau sêkêñ whin-nga sêñkuc.

24 Ngac nan gic hu gêñ dau nan ndê ñaê Dimitrias. In ngac nan pec silba ma kêmasan ti alta me gêñ ñatô bu lau sêkêñ lhac si andu bu sênem akin anötö gwam awhê nan sêsam bu Artemis. Ma in ti lau ñatô sêtap awa daêsam sa yêc gwelen dinan.

25 In kêgalêm lau dau sa, sêwhin lau ñatô nan sêkôm gwelen kain tigen, ma sôm têtñ ñac, “Mac lau! Anğô su nan. Mac anyalê bu yac datap awa atu sa tu gwelen dindéc-nga.

26 Magoc mac alic ti anğô ñawaê pi gêñ nan Pol kôm. In ngac nan sôm têtñ lau bu gwam nan ñamalac amba sêmasan, nan anötö ñandô dom. Ma in gêm lau daêsam si ñalôm kwi bu sêhu sakin anötö gwam-nga sin. In kôm yêc malac Epesas ma saun in ndê yom oc nem gameñ Esia-nga sambuc ahuc.

27 Gêñ dau oc kôm lau sêlic yac neñ gwelen sac, ma lôm nan lau sem akin

Atemis sêmbo, nan oc sêlic tôm gêñ ñambwa. Ma anötö awhê dau, nan lau sem akin yêc gameñ Esia-nga ma tôm nom ñagameñ hon, nan ndê waê oc ninga.”

28 Lau sêngô Dimitrias ndê yom ma gêli ñac si ñalôm sa e sic hu sêmbwêc, “Lau Epesas-nga si anötö Artemis, in anötö tiwaê!”

29 Malô goc lau malac-nga hon nan sêkac sa, nan sêli dau sa. Ñac sêkôc Gaius lu Aristakus, ngac lu akêñ Masedonia nan êlêmê sêñsêlêñ sêwhin Pol, nan dôn, ma ñac hon sênti sêtêñ gameñ lau sêkac dau sa-nga, nan si.

30 Pol tac whin bu sôm yom têtñ lau dau, magoc lau sêkêñ whin-nga sêlhac in ahuc.

31 Ma lau bata Rom-nga ñatô nan sêmbo gameñ dinan, nan Pol ndê silip, nan sêkêñ yom têtñ in, ma sêten in bu têtñ gameñ dinan ndi dom.

32 Lau hon nan sêkac dau sa sêmbo, nan si gauc kêñsôn. Ñac hon sêmbwêc yom tidau-tidau. Ma ñac si daêsam sem gauc ñahu bocke dec sêkac sa sêmbo dinan.

33 Lau Israel-nga sêtin ñac si ngac bata dan ñaê Aleksanda sa ñalhu gi, bu sôm yom ma nem malô lau Epesas-nga ñalôm tu ñac lau Israel-nga. Lau daêsam sêmbwêc yom ñagauc têtñ in, dec in gic amba bu sênem dau dôn ma sêngô in ndê yom.

34 Magoc lau sêlic bu in ngac Israel-nga dan, dec hon sêmbwêc ña awha atu tôm acgatu ñasawa lu bu, “Lau Epesas-nga si anötö Artemis, in anötö tiwaê! In anötö tiwaê!”

35 Têtñ dinan ngac bata Epesas-nga dan tisa ma sôm lau hon maman. In ngac nan to yom nan lau bata malac dinan-nga sêmatin tidôn, ma yob ñac si bapia. Ma in sôm, “Mac lau Epesas-nga, bocke? Lau nom-nga hon sênyalê bu mac ayob anötö awhê atu Artemis ndê lôm, ti hoc nan pen sip akêñ um-

* 19:19: Mone silba dinan sêsam bu drakma, ma drakma tigen gitôm ñaôli gwelen béc tigen-nga. 50,000 drakma dinan ñaôli atu andô, oc hóc gêlêc PNG si mone K500,000. Lau ñatô sêkêñ whin bu yom nan lau mbectoma sêto pi bapia dau, nan kêñ ñaclai atu têtñ ñac, dec semlhi bapia dau ña ñaôli atu.

bon, nan lau sêtoc sa tòm Atemis ndê ñagatu.

³⁶ Gêñ honñ dinañ tôc dau yêc awê su, bocdinañ anem daôm dôñ ma ayob daôm bu akôm gêñ honñ ti gauc eñ.

³⁷ Mac akôc ñgac lu dinañ dôñ, ma awê inlu sêsôc sêmeñ, magoc sêsu yac neñ anötö awhê susu dom, ma sem kanñ gêñ danñ yêc inñ ndê lôm dom.

³⁸ Yac neñ andu sêmatôc yom-ñga dê sêlhac, ma lau sêmatôc yom-ñga sêmbo. Dimitrias ti lau sêpec silba-ñga nanñ si yom bu yêc asa, nanñ dec sêkôc inñ solop sêtêñ lau dau sêndi.

³⁹ Kwahic dec mac nem yom ñatô bu yêc, nanñ akêñ têtñ lau sêmatôc yom-ñga bu sêmatôc.

⁴⁰ Ayob daôm ñapep! Tu gêñ nanñ mac akôm têtñ acsalô lec-ñga, dec gitôm bu mac daôm alhac lau dau añgô-ñga, ma oc atap matôc sa pi mêtê ali lau sa-ñga. Gêñ dau bu hóc asê, dec oc tòm dom bu mac amasañ yom têtñ ñgac êmatôc yom-ñga. Bu gêñ nanñ mac akôm, nanñ ñahu ñayham mbasi.”

⁴¹ Inñ sôm yom dinañ su, goc kêkinñ lau sêlhô têtñtêtñ.

20

Pol kôm gwelenñ mbo Masedonia ma gameñ Grik-ñga

¹ Nantijnñ atu dau pacndê, goc Pol kêgalêm lau Epesas-ñga nanñ sêkêñ whijnñ Yisu, nanñ sa sêpitigenñ. Inñ sôm yom bu puc ñac dôñ ma êngilí ñac bu sêlhac ñañga, goc ponñ ñac ma ti bu têtñ Masedonia ndi.

² Inñ gi hóc asê su, ma kôm gwelenñ golom-golom malac. Inñ gêm mêtê ti sôm yom daêsam tu bu puc lau si sêkêñ whijnñ dôñ-ñga, ma inñ kôm ñapañ e hóc asê gameñ Grik-ñga.

³ Inñ mbo dindê gitôm ayô tö ma bu pi wañ danñ bu mbu têtñ gameñ Siria-ñga ndi. Magoc têtñ ndoc dinañ lau Israel-ñga ñatô sêkic yom bu sêpi wañ sêwhijnñ sêndi, ma sêkôm inñ ñayom. Pol ñgô ñapuc, dec inñ pi wañ gi dom, magoc mbu sôc gameñ Masedonia-ñga gi tiyham.

⁴ Lauñgac nanñ sêkôm gwelenñ sêwhijnñ inñ, nanñ si ñaê bocdec. Sopate, inñ Pirius atunñgac akêñ malac Berea, Aris-takus lu Sekundus akêñ malac Tesalonika, Gaius akêñ Derbi, ma Tikikus lu Tropimus akêñ gameñ Esia-ñga, ma Timoti.

⁵ Lau honñ dinañ sêmunñ si sêhônñ yac sêmbo malac Troas.

⁶ Ma yac ambo malac Pilipai e lau Israel si Mwasijnñ Bolom Yist Mba-ñga pacndê, goc akôc wañ danñ bu atêtñ Troas andi. Wañ dau kêsêlêñ mbo gwêc ñasawa gitôm bêc amañdanñ su, goc yac ahóc asê Troas ma atap lau dinañ sa. Ma yac ambo malac dinañ tòm wake sambuc danñ.

Pol unñ Yutikas sa

⁷⁻⁹ Têtñ Sonda ôbwêc lau sêkêñ whijnñ-ñga sêpitigenñ bu sêneñ mwasijnñ dabunñ. Yac akac sa ambo andu baliñ danñ, andöc ñalôm ñahô titö-ñga ma lau sêkêñ lam daêsam sêngalêñ. Pol gauc gêm bu hu Troas sinñ têtñ lañsê, ma bocdinañ gêm mêtê baliñ e timaniñhu. Balê wakuc danñ ñaê Yutikas ndöc gatam atú ma kêñ danñga Pol ndê yom e bêc ku inñ dulu. Inñ yêc bêc kêlhinñ dau sinñ, ma gacgenñ peñ sip nom gi akêñ ñalôm ñahô-ñga dinañ. Lau sêsip si bu sêkôc inñ sa, magoc sêlic bu inñ mbac ndu su.

¹⁰ Magoc Pol sip gi, hu dau sac balê dau ñahô ma kêgape inñ dôñ. Ma inñ sôm têtñ lau, “Mac ahêgo daôm dom. Inñ tali.”

¹¹ Goc inñ mbu pi andu ñalôm ñahô-ñga tiyham gi. Ma inñ pô bolom kôc ma ñac senñ mwasijnñ dabunñ. Ma inñ gic têtñ inñ ndê yom tiyham e bêbêc, goc hu ñac sinñ ma kölhô gi.

¹² Ma balê nanñ Pol unñ inñ sa mbo tali tiyham, nanñ lau sêkôc inñ mbu têtñ inñ ndê andu gi ti atac ñayham atu.

Pol têtñ malac Miletus gi

¹³ Pol gauc gêm bu êñsêlêñ ho senñ têtñ malac Asos ndi, ma sôm têtñ yac bu api wañ danñ andi atap inñ sa yêc dindê.

¹⁴ Yac a ahóc asê ma inñ tap yac sa yêc Asos. Ma yac akôc inñ pi wañ whijnñ yac, goc atêtñ malac Mitilene a.

15 Nagalañsê yac ahu malac dau siñ ma alac e a gi apoc ampiñ nduc Kios. Têñ bêbêc yac alac atêñ nduc Samos a, ma ñagalañsê ahôc asê malac Miletus.

16 Pol tac whiñ bu lic Om †Pentikos-nga yêc Jerusalem. Tu dinañ-nga in gauc gêm bu yac andi ñagahô, ahôc gêlêc malac Epesas, ma ambo gameñ Esia-nga ñasawa baliñ dom.

Pol gic yomsu lau bata Epesas-nga

17 Têñ ndoc yac ambo Miletus, nañ Pol kêñ yom têñ lau sêkêñ whiñ-nga yêc malac Epesas, ma kêgalêm ñac si lau bata sa sêtêñ in sêmeñ.

18 Ñac sêhôt asê ma in sôm yom têñ ñac bocdec bu, “Mac aňyalê aneñ lêtñ hoñ nañ gakôm tôm bêc hoñ nañ gambo gawhiñ mac, têñ bêc ñamata-nga nañ gahôt asê gameñ Esia-nga ñapañ e meñ têñ kwahic dec.

19 Lau Israel-nga sêkêñ kisa aö ñapañ dec sêkêñ ñawapac atu têñ aö. Tigen aö kagwiniñ dauñ ma gam akiñ Pômdau ti tañsulu tu mac-nga.

20 Mac aňyalê bu yom bocke nañ gitôm bu nem mac sa, nañ aö gasêc ahuc têñ mac dom. Aö gasôm yom hoñ asê timala eñ. Aö kadôhôn mac yêc lhu, ma kadôhôn mac yêc mac nem andu tôm gi.

21 Aö gahoc yom asê têñ lau Israel ti lau Grik su, bu sênem dau kwi ma sêsôt Anötö ñapu, ma sêkêñ whiñ yac neñ Pômdau Yisu.

22 Kwahic dec Ñalau Dabuñ kac aö bu watêñ Jerusalem wandi. Magoc aö kayalê gêñ bocke nañ oc hôt asê aö yêc dindê, nañ dom.

23 Gêñ tigen dec kayalê su, bu yêc malac hoñ Ñalau Dabuñ kêñ puc aö bu ñawapac oc sêtap aö sa, ma aö oc wandôc gapocwalô.

24 Tigen aö gatôc ti gahêgo dauñ pi gêñ dau dom. Aö galic dauñ ñamlic gitôm gêñ ñambwa-nga. Aneñ gauc atu bu walhac ñanga e wandic dabiñ gwelen nañ Pômdau Yisu kêñ têñ aö. Ma gwelen dau bocdec bu, aö oc wahoc ñawaê ñayham asê pi Anötö ndê mwasin.

25 Mac lau hoñ nañ gahoc yom pi Anötö n dê gôliñ asê têñ mac su, nañ aňgô. Kwahic dec aö kayalê bu mac nem dau oc lic aö aňôn tiyham dom.

26 Boc-dinañ dec wasôm asê têñ mac, bu ñamalac asa nañ tec Anötö ndê yom, nañ aö oc wawêkain in ndê ñagêyô dom.

27 Bu aö gawhê Anötö ndê lêtñ hoñ sa têñ mac su, yom dau siñ dau yêc-nga dom.

28 “Mac lau dindec, ayob daôm ti lau sêkêñ whiñ-nga hoñ ñapep. Bu Anötö gêmli in ndê lau hoñ su ña in dau ndê dac, ma Ñalau Dabuñ dau kêyaliñ mac sa bu ayob ñac. Bocdinañ ayob Anötö ndê domba ñapep.

29 Aö kayalê bu têñ ndoc aö wahu mac siñ, nañ kédôhônwaga tasan oc sêmeñ gitôm giam pôm nañ sêsôt sêmeñ bu sêseñ domba.

30 Ma mac daôm nem lau ñatô oc sêtisa, ma sênem yom ñandô kwi ti yom tasan, bu sêñsôn lau ñatô si gauc e sêhu mac ti yom ñandô siñ ma sêñkuc ñac.

31 Bocdinañ anem ali ñapañ. Gauc nem bu tôm yala sambuc tô aö gakêñ puc mac tôm ac ma ôbwêc hoñ ti tañsulu eñ.

32 “Kwahic dec aö wakêñ mac asip Anötö amba. Asap yom pi in ndê mwasin atu dôñ ñapañ. Bu yom dau gitôm bu oc puc mac dôñ alhac ñanga e awêkain malam yêc undambê awhiñ lau dabuñ hoñ.

33 Aö tañkwê lau dauñ bu sênem aö sa ña gol me silba me ñakwê dom.

34 Mac aňyalê bu aö dauñ aman gakôm gwelen tu watap gêñ sa bu nem aö ti lau nañ sêkôm gwelen sêwhiñ aö, nañ sa.

35 Gwelen hoñ nañ aö gakôm nañ tôc asê têñ mac bu dakôm gwelen atu kain dinañ ñapañ bu danem lau ñasac sa dandic ñawaê. Gauc nem yom nañ Pômdau Yisu dau sôm bocdec bu, ‘Dakêñ gêñ têñ lau oc êmwasiñ yac hôt gêlêc lau sêkêñ gêñ têñ yac, nañ su.’ ”

36 Pol gic bata ndê yom goc pôn haduc whiñ ñac hoñ, ma teñ mbec.

³⁷ Goc ñac honj sêngape inj dôñ ti sêngutô inj, ma sêtañ inj.

³⁸ Pacndê, goc sêhon inj sêsa wañ si. Ñac si ñalôm ñawapac atu pi inj ndê yom nañ sôm bu ñac oc sêlic inj anğô tiyham dom.

21

Pol hóc asê gameñ Siria-nga

¹ Yac ahu ñac siñ ma api wañ a tiyham, ma wañ dau sa hêganônñ nduc dañ ñaê Kos, nañ solop gi. Ñagalañsê wañ dau kôc yac atêñ malac Rodes, ma a e wañ sôc malac Patara.

² Yêc dindê yac atap wañ dañ sa, nañ bu têtñ gameñ Pionisia-nga ndi, dec apwê gi alom ma wañ dau hu Patara siñ.

³ Yac alac e alic nduc Saipras poc ñalôm-nga, ma anlêc ambo awê-nga ma anti e asôc malac Taya yêc gameñ Siria-nga, ma asip baô a. Wañ dau kôc wapa malac dinañ-nga ñatô.

⁴ Yêc malac Taya yac atap lau sêkênñ whiñ-nga sa, ma ambo awhiñ ñac tôm bêc 7. Ñalau Dabuñ kênñ puc ñac dec ñac bu sêlhac Pol ahuc bu têtñ Jerusalem ndi dom.

⁵ Magoc bêc 7 dinañ su, goc yac ahu ñac siñ bu api wañ tiyham. Lau sêkênñ whiñ-nga ti ñac si lauwhêi ma balêkoc honj sêhon yac asa gwêc a, ma yêc dindê yac apônñ hanđuc ma atênñ mbec awhiñ dauñ.

⁶ Goc yac akam dauñ ma ahu dauñ siñ. Yac api wañ ma ñac sêlhô sêmbu si.

⁷ Wañ dau sa akênñ Taya ma kêtî e hóc asê malac Tolemai. Yêc dindê yac atap lau sêkênñ whiñ-nga sa ma ambo awhiñ ñac tôm bêc tigenñ.

⁸ Ñagalañsê yac api wañ tiyham ma alac e asôc malac Sisaria. Ma yac asip baô a ma ayêc awhiñ ñgac ahenñ-nga dañ ñaê Pilip. Muñ-nga sêñyaliñ lau 7 sa bu sêndic sam gêtñ daneñ-nga, ma Pilip inj ñac si dañ.

⁹ Inj ndê atuwêi hale sêmbu, nañ sem ñgac sa su dom, ma Anötô kêmwasinñ ñac honj bu sêhoc yom asê sêtôm propet.

¹⁰ Yac ambo awhiñ ñac bêc ñatô su, goc propet dañ ñaê Agabus sip akênñ gameñ Judia-nga meñ.

¹¹ Inj têtñ yac meñ, goc kôc Pol ndê piñkap su, ma sô inj dau amba ti ga hi dôñ. Ma inj sôm, “Ñalau Dabuñ sôm bu ñalênñ tigenñ lau Israel-nga nañ sêmbu malac Jerusalem, nañ oc sêso piñkap dindêc ñadau dôñ, ma sêkênñ inj sip lau Rom-nga amba.”

¹² Têtñ ndoc yac anğô yom dau, nañ yac ac yao Pol bu pi Jerusalem ndi dom.

¹³ Magoc inj ô yom ma sôm, “Tu sake-nga dec mac atañ tu aô-nga, ma bu akôm aô ñalôm ndi lu? Ñac bu sêso aô dôñ me sêndic aô ndu yêc Jerusalem tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, nañ gitôm.”

¹⁴ Yac alic bu inj oc sôc yac mba yom ñapu dom, dec ahu siñ ma asôm, “Gêtñ nañ Pômdau tac whiñ bu hóc asê, nañ ñandô sa.”

Pol mbo Jerusalem

¹⁵ Dinañ su, goc yac amasañ dauñ ma api Jerusalem a.

¹⁶ Lau sêkênñ whiñ-nga ñatô akênñ Sisaria sêwhiñ yac, ma sêwê yac atêñ Nason ndê andu a, bu ambo dindê. Nason inj ñgac akênñ nduc Saipras, ma inj lau ñamata-nga nañ sêkênñ whiñ Yisu, nañ si dañ.

¹⁷ Têtñ ndoc yac ahóc asê Jerusalem, nañ asidôwai sêkôc yac sa ti atac ñayham.

¹⁸ Ñagalañsê dec Pol ti yac honj a alic Jems, ma lau bata honj sêkac dau sa sêmbu Jems ndê andu.

¹⁹ Pol kam ñac, goc gic miñ yom pi inj ndê gwelenñ yêc lau apa si gameñ, ma pi gêtñ honj nañ Anötô kôm bu puc gwelenñ dau dôñ.

²⁰ Ñac sêngô yom dau su ma sêmpinñ Anötô. Magoc sêso têtñ Pol, “O asidôwa. Lic su nañ. Yêc dec, lau Israel-nga daêsam andô sêkênñ whiñ Yisu, magoc sêsap Moses ndê yomsu honj dôñ ñapañ.

²¹ Ma ñac sêngô ñawaê bu am kêdôhônñ lau Israel-nga nañ sêndôc lau apa si gameñ, bu sêhu Moses ndê

yomsu siñ. Sêngô bu am sôm têtñ ñac bu sêhu yac neñ mêtê dasê balêi si ñamlic ñatô su-ñga, ti yac neñ gêbôm ñatô siñ.

22 Bocdinañ kwahic dec yac oc dakôm bocke? Ñac oc sêngô ñawaê bu am mweñ su.

23 D ec yac gauc gêm bu am kôm b ocdec. Yac mba lau hale dec sêmbo, nañ sêmatiñ yom tu bu sênem dabuñ dau-ñga.*

24 Bocdinañ am kôc lau dau sa ma êmkuc yac lau Israel-ñga neñ lêtñ tamasañ dauñ ñawasi sa yêc Anötö anğô-ñga, ma nem dabuñ daôm whiñ ñac. Nem ñac sa ma nemlhi gêtñ bocke nañ sêpônnda bu sêndic dabiñ yom nañ sêmatiñ têtñ Anötö, ma sêngaliñ ñac kêclauñ su. Kôm bocdinañ dec lau Jerusalem-ñga oc sênyalê bu yom nañ sêngô pi am, nañ ñahu mbasi. Ñac oc sêlic bu am daôm sap yac neñ yomsu dôtñ ma sa lêtñ hoñ ñapep.

25 Ma yom nañ yac tamatiñ pi lau gameñ apa-ñga nañ sêkêtñ whiñ Yisu, ma dato sip bapia ma dakêtñ têtñ ñac su, nañ dec yac oc dasenñ su dom. Yac dato têtñ ñac bu sêneñ gêtñ daneñ-ñga nañ lau sêkêtñ ti da têtñ anötöi gwam nañ dom, ma dac ma wata ti dac, nañ sêneñ dañ dom bocdinañ. Ma dato bu sêkôm mêtê mockaiñ-ñga dom.”

26 Têtñ galañsê Pol kôc lau hale dinañ sa, goc gic hu têtñ tu bu êmasañ dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-ñga, ma kêkuc lêtñ sênem dabuñ dau-ñga whiñ ñac. Goc inñ sôc lôm dabuñ gi bu kêtñ ñawaê têtñ dabuñsiga pi bêc bocke ñac si ndoc sênem dabuñ dau-ñga oc pacndê, ma ñac tigenñ-tigenñ oc sêkêtñ si da.

Sêkôc Pol dôtñ

27 Pol ndê bêc 7 bu êmasañ dau ñawasi sa-ñga kêpiñ bu pacndê, ma lau Israel-ñga ñatô akêtñ gameñ Esia-ñga sêlic inñ yêc lôm dabuñ. Goc sêli lau hoñ ñalôm sa bu sêkôc inñ dôtñ.

28 Ñac sêmbwêc, “Mac lau Israel-ñga, amenñ anem yac sa. Alic ñgac dec. Inñ ñgac nañ kêdôhônñ lau tôm gameñ hoñ, ma pu yac lau Israel-ñga ti yac neñ yomsu, ma pu gameñ dindec whiñ. Ma gêtñ dañ tiyham. Inñ kôc lau Grik ñatô sêsôc lôm dabuñ ñabatêmdö sêmeñ, dec kôm gameñ dabuñ dindec ñadômbwi sa.”

29 Ñac sêsôm yom dinañ ñahu bu muñ-ñga sêlic ñgac Epesas-ñga dañ ñaê Tropimus, mbo malac Jerusalem whiñ Pol. Ma ñac gauc gêm bu mboe Pol kôc inñ têtñ lôm dabuñ gi.

30 Têtñ dinañ lau malac-ñga hoñ sêli dau sa ñandô ma sic dau sa sêpitigenñ yêc lôm dabuñ ñabatêmdö. Ñac sêkôc Pol dôtñ ma sêhé inñ sa awê gi, goc lau sic gameñ dau ñagatam ahuc.

31 Ñac sêkôm bu sêndic inñ ndu sêmbo, ma lau siñ Rom-ñga si ñadau ngô ñawaê bu lau malac Jerusalem-ñga hoñ sêli dau sa.

32 Goc ñagahô inñ kôc lau siñ-ñga ti ñac si lau bata ñatô, ma sênti sêtêtñ lau toñ dinañ si. Ma têtñ ndoc lau dau sêlic ñgac bata ti inñ ndê lau siñ-ñga, nañ sic Pol tiyham dom.

33 Goc lau siñ si ñadau kôc ndê lau ma sêkôc Pol dôtñ, ma inñ gic atu bu sêsô inñ dôtñ ña sen lu. Goc inñ ndac lau bu inñ asa, ma inñ kôm sac bocke.

34 Lau yêc toñ atu ñalôm sêmbwêc yom tidau-tidau, dec ñgac dau kêyalê bu inñ gitôm dom bu tap gêtñ dau ñahu sa. Goc inñ gic atu bu sêkôc Pol sêtêtñ lau siñ-ñga si gameñ sêndi.

35 Têtñ ndoc sêhôt asê tunbôm ñatêt nañ yêc gameñ dau ñasactô, nañ lau sêkôm mwasac ñanğa bu sêndic Pol ndu. Tu dinañ-ñga lau siñ-ñga sêhôt inñ sa lôlôt bu sêkôc inñ sôc ñac si gameñ sêndi.

36 Ma lau toñ atu nañ sêñkuc, nañ sêmbwêc ñapan, “Ndic inñ ndu! Ndic inñ ndu!”

37 Lau siñ-ñga bu sêkôc Pol sôc ñac si gameñ ñalôm ndi, magoc inñ ndac ñac

* **21:23:** Yom nañ lau dinañ sêmatiñ tidôtñ, nañ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Nazirite Vow.’ Lau nañ sêmatiñ yom dau, nañ sêtimêtê dau ñapep ti sem dabuñ dau tu bu sênem akin Anötö, e yom dau ñatêm pacndê. Ñac oc sêngapiñ si kêclauñ dom e têtñ dau pacndê, dec sêngaliñ kêclauñ hoñ su ma sêkêtñ da ñatô yêc lôm dabuñ. Alic Nam 6:1-21.

si n̄adau bocdec bu, “Gitôm bu wasôm yom danj t̄ej am, me?” Ma ngac dau ndac, “Am kêyalê yom Grik, a?”

³⁸ Aö gam gauc bu am ngac Isip-nga nanj ndoc dê giŋga su, gic nem lau gitôm 4,000 sa yêc gameŋ sawa, ma kêgilí ñac bu sêndic siŋ t̄ej lau Rom-nga.”

³⁹ Magoc Pol sôm, “Mba! Aö ngac Israel-nga danj, ma anej malac Tasis yêc gameŋ Silisia-nga. Inj malac ñambwa dom, malac tiwaê. Kwahic dec aö bu wandac am gitôm bu wasôm yom t̄ej lau dindec, me mba?”

⁴⁰ Lau siŋ-nga si n̄adau gôlôc, dec Pol kac dau kwi kalhac t̄ec, ma gic amba t̄ej lau bu sênem dau dôŋ. Ma t̄ej ndoc gameŋ ñañej sa, nanj gic hu sôm yom t̄ej ñac ña Yom †Hibru.

22

Pol sôm yom t̄ej lau Jerusalem-nga.

¹ Inj sôm, “O asidôwai ti damani. Akêŋ danjam ma aö waô yom nanj lau sêngôliŋ pi aö.”

² Ñac sêngô inj sôm yom t̄ej ñac yêc ñac dau si awha, nanj Yom Hibru, dec lau hoŋ sem dau dôŋ ma sêhê danja inj. Goc inj sôm,

³ “Aö ngac Israel-nga. Dinaŋ kôc aö yêc gameŋ Silisia-nga, ma anej malachu Tasis. Magoc aö gatiatu yêc malac atu dindec, ma kadôhôn abani si yomsu hoŋ ñapep enj gambo Gamaliel ñapu. Aö gayêm dauŋ su ñandô tu wanem akiŋ Anötö-nga tôm kwahic dec mac daôm gauc gêm bu akôm.

⁴ Aö gakêŋ kisa lau nanj sêŋkuc lêŋ wakuc dindec, ma gakêŋ lauwhê ma ngac sêkêŋ whiŋ Yisu-nga daêsam sêsôc gapocwalô, ma gac atu bu lau sêndic ñatô ndu.

⁵ Dabuŋsiga ñamata-nga ti lau bata hoŋ sêŋyalê anej gwelenj dinaŋ. Ñac lau dinaŋ sêto bapia puc aö dôŋ-nga t̄ej lau bata Israel-nga nanj sêmbo malac Damaskas. T̄ej bêc danj aö kasêlêŋ gambo seŋ bu wasip Damaskas wandi, bu wakôc lau sêkêŋ whiŋ Yisu-nga yêc dindê sa sêtêŋ

Jerusalem sêmenj, bu sêkêŋ ñandê t̄ej ñac.

⁶ Aö kasêlêŋ e t̄ej ac kac lhu gasuŋ sa Damaskas, ma sep tigenj ñawê undambê-nga atu danj pô aö.

⁷ Dec gapenj gasip nom ma gangô awha danj sôm yom t̄ej aö bu, ‘Saul, Saul, tu sake-nga am kêŋ kisa aö?’

⁸ Ma aö gandac bu, ‘O n̄adau, am asa?’ Goc awha dau ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu Nasaret-nga nanj am kêŋ kisa.’

⁹ Lau nanj sêwhiŋ aö nanj sêlic ñawê dau ma sêngô awha, magoc sêŋyalê yom nanj Yisu sôm t̄ej aö, nanj dom.

¹⁰ Ma aö gandac, ‘Pômdau, aö wakôm sake?’ Ma inj sôm, ‘Tisa, ma sôc Damaskas ndi. Ma gêŋ bocke nanj aö tac whiŋ bu am kôm-nga, nanj aö oc wanjiŋ lau bu sêwhê sa t̄ej am yêc dindê.’

¹¹ “Ñawê dau kôm aö tanôŋ tipec, bocdinaŋ dec lau nanj sêwhiŋ aö sêhê aö amanj, ma sêwê aö gasôc Damaskas ga.

¹² Ma ngac danj ñaê Ananias menj gêlic aö. Inj ngac nanj sa ndê lêŋ hoŋ kêkuc yomsu Israel-nga ñapep, ma lau Israel Damaskas-nga hoŋ sêtoc inj sa.

¹³ Inj kalhac kêpiŋ aö ma sôm, ‘Asidôwa Saul, tanôm ñawa sa!’ Ma t̄ej ndoc dinaŋ enj aö tanôŋ ñayham sa e galic inj.

¹⁴ Ma inj sôm, ‘Damani si Anötö kêyalij am sa bu êmyalê inj ndê atac whiŋ, ma bu lic ngac gitêŋ Yisu dau, ma bu ngô yom yêc inj dau whasuŋ.

¹⁵ Ma am oc hoc yom ñandô pi inj asê t̄ej lau hoŋ, ma sôm yom asê pi gêŋ hoŋ nanj am gêlic ti ngô su.

¹⁶ Ma kwahic dec am hôŋ sake? Tisa ma liŋ busanju tu Yisu ndê ñaê-nga bu êŋgwasinj am nem sac hoŋ su.’

¹⁷ “T̄ej ndoc aö gambu gatêŋ Jerusalem gameŋ, nanj gateŋ mbec gambo lôm dabuŋ e gatuŋ kaiŋ danj sa.

¹⁸ Ma galic Pômdau Yisu sôm yom t̄ej aö bocdec bu, ‘Ñagahô, hu Jerusalem siŋ kwahic dec, bu lau dec oc sêkôc yom nanj am hoc asê pi aö, nanj sa dom.’

19 Dec aö gaô yom ma gasôm, 'Pômdau, lau dindéc sênjalê bu muñ-nga aö kasalê lau sêkên whin am-nga tôm lôm wê-nga hon, bu wandic ñac ma wakên ñac sêndöc gapocwalô.

20 Ma têt ndoc nan lau sêkêc Steven ndê dac sin tu in hoc yom asê pi am-nga, nan aö galhac ma galic ti atac ñayham. Ma gayob lau nan sêtuc in ña hoc, nan si ñakwê.'

21 Goc Pômdau sôm têt aö, 'Ndi! Aö oc wanin am sa yêc lau Israel si gameñ, bu têt lau apa si gameñ ndi.' "

22 Lau hon sêngô Pol ndê yom ti sem dau dôn e in sôm yom dinan. Dec sêli awha sa ma sêmbwêc, "In gitôm bu mbo tali-nga dom. Ndic in ndu ninnga!"

23 Ñac sêmbwêc ti sêkac si ñakwê andô-nga su ma sêmbalip kop pi lôlôc gi sêmbô.

24 Dec lau sin-nga si ñadau kên yatu ñac bu sêkôc Pol sôc ñac si gameñ ndi. In sôm bu sêhi in ña sö, ma sên su in tu bu sêtap sa bu ñahu bocke dec lau sêmbwêc in ñalên bocdinan.

25 Sêsô in amba ti gahi dôn pi a bu sêhi in, dec Pol sôm têt ñac bata nan yob lau sin-nga ton dan, nan bocdec bu, "Bocke? Mac bu ahi ñac Rom-nga dan, nan atap giso dan sa yêc in dom, nan dec oc angili Rom si ñagôlin, me mba?"

26 Ñac dau ngô Pol ndê yom, dec têt lau sin-nga si ñadau gi ma sôm têt in bu, "Am oc kôm sake, bu ñac dindê in ñac Rom-nga?"

27 Goc ñac dau têt Pol gi ma ndac in, "Sôm asê têt aö. Am ñac Rom-nga, me mba?" Ma Pol sôm, "Aêc."

28 Dec lau sin-nga si ñadau sôm, "Aö gahu awa atu sin dec gamlhi anen bapia bu wati ñac Rom-nga." Magoc Pol sôm, "Aö daman in ñac Rom-nga, ma bocdinan dec aö ñac Rom-nga gawhin."

29 Yom dau kôm ñac dau sö ñandô, bu in kôc Pol ma sö in dôn, magoc kêyalê dom bu in ñac Rom-nga. Ma lau nan bu sên su Pol, nan ñagahô sêkac dau su yêc in.

Pol kalhac lau bata Israel-nga anğô-nga

30 Lau sin-nga si ñadau bu tap sa bu ñahu bocke dec lau Israel-nga sêngôlin yom pi Pol. Bocdinan ñagalañsê bêbêc in kên yatu bu lau dabuñsiga ti lau bata Sanedrin-nga hon sêkac dau sa, goc kôc Pol su yêc lau sin-nga si gameñ, ma kên in kalhac ñac anğô-nga.

23

1 Pol tahê lau Sanedrin-nga hon ma sôm, "O anen asidôwai. Aö neñ atac pa su pi lêt hon nan gasa tu wanem akin Anötö-nga ñapan, e meñ têt acsalô lec galhac mac anôm-nga."

2 Dabuñsiga ñamata-nga ñaê Ananias ngô yom dinan, dec sôm têt lau nan sêlhac sêmpin Pol bu sêtap in sôc tôkwa.

3 Goc Pol sôm têt in, "Anötö oc ndic am ô! Bocke dec am ndôc tu êmatôc aö ênkuc yomsu Israel-nga, magoc am daôm sôm lau sêtap aö dec kêgili yomsu dau? Am gitôm a nan ñadômbwê-nga ñawasi, magoc ñalôm-nga sop wen sa."

4 Lau nan sêlhac sêmpin Pol sêsôm têt in bu, "Bocke dec am sôm yom sac-sac pi Anötö ndê dabuñsiga ñamata-nga?"

5 Ma Pol ô yom ma sôm, "Asidôwai. Aö kayalê dom bu in dabuñsiga ñamata-nga. Bu sêto yom yêc bocdec bu, 'Sôm yom sac pi ñac nan gêm gôlin nem lau, nan dom.' "

6 Pol kêyalê bu lau Sanedrin-nga ñatô ñac lau Palêsai, ma ñatô ñac lau Sadiusi. Tu dinan-nga dec in mbwêc yom têt ñac bocdec bu, "Anen asidôwai anğô. Aö daman in Palêsai dan, ma aö bocdinan. Aö gakên whin bu yac oc datisa akên lau batê-nga. Ma kwahic dec ñac bu sêmatôc aö tu yom dinan-nga."

7 Têt ndoc in sôm yom dinan, dec lau Sanedrin-nga sêwhê dau kôc, ma lau Sadiusi ti lau Palêsai sêsen dau.

8 Sêsen dau ñahu bu lau Sadiusi sêkên whin dom bu lau batê oc sêtisa tiyham, ma sêsôm bu anela ma ñalau

danj sêmbô dom. Magoc lau Palêsai sêkêj whinj gêj honj dinanj.

⁹ Bocdinañ lau dau sêli dau sa ñalêñ sac. Ma Palêsai ñatô nanj sêndôhôn yomsu, nanj sêtisa ma sêsôm yom ti ñanğa, “Yac atap giso danj sa yêc ñgac dindec dom. Mboe añela me ñalau danj kêj yom nanj inj êlêmê hoc asê têtj lau, nanj têtj inj.”

¹⁰ Kêpiñ bu siñ hóc asê, dec lau siñ-ñga si ñadau töt bu mboe lau oc sêkac Pol kóc ndi lu. Bocdinañ inj kêkiñ inj ndê lau siñ-ñga bu sêsa sêndi ti ñanğa ma sêñgaho Pol su yêc lau dinanj, ma sêkóc inj mbu têtj ñac si gameñ ndi tiyham.

¹¹ Têtj ôbwêc Pômdau hoc dau asê têtj Pol ma sôm, “Hêgo daôm dom, puc daôm dônj! Am hoc yom asê pi aö su yêc Jerusalem, ma am oc kôm bocdinañ yêc malac Rom whinj.”

Lau Israel-ñga sêkic yom bu sêndic Pol ndu

¹² Galansê bêbêc lau Israel-ñga ñatô sêkic yom bu sêndic Pol ndu. Ma sêmatinj pwac têtj dau bu oc sêneñ me sênôm gêj dom e inj mbac ndu su.

¹³ Lauñgac nanj bu sêkôm gêj dau nanj si namba hóc gêlêc 40 su.

¹⁴ Ñac sêtêtj dabuñsiga atu-tu ti lau bata ñatô si, ma sêsôm, “Yac amatinj pwac bu aneñ gêj dom e andic Pol ndu su nanj.

¹⁵ Bocdinañ yac gauc gêm bu mac awhinj lau Sanedrin-ñga andac lau siñ si ñadau bu hu Pol siñ têtj mac, bu andac inj pi gêj ñatô tiyham. Ma yac oc asiñ ambo señ bu têtj ndoc sêwê inj sêsa sêmeñ, nanj yac andic inj ndu.”

¹⁶ Pol lhuwê atuñgac ñgô gêj dau ñawaê, dec sôc lau siñ-ñga si gameñ têtj Pol gi ma sôm asê têtj inj.

¹⁷ Pol ñgô su dec ta ñgac nanj yob lau siñ-ñga tonj danj ma sôm têtj inj, “Kóc balê dindec têtj mac nem ñadau ndi. Inj kóc yom danj bu sôm têtj inj.”

¹⁸ Goc ñgac siñ-ñga dinanj wê balê dau têtj ñac si ñadau gi ma sôm, “Pol, ñgac nanj ndöc gapocwalô, nanj ndac aö bu wakóc balê dindec têtj am meñ, bu inj kóc yom danj bu sôm têtj am.”

¹⁹ Ñgac dau kêm balê dau sa ma inju sêsa ahic si, ma inj ndac inj bu, “Am kóc yom bocke bu sôm têtj aö?”

²⁰ Goc balê dau sôm, “Lau Israel-ñga sêkic yom bu sêndac am bu êmkiñ Pol ndi lhac lau Sanedrin-ñga anğô-ñga têtj lansê, bu ñac tac whinj bu sêndac inj tu yom ñatô-ñga.

²¹ Ñgô ñac si yom dom, bu ñac si lau hóc g êlêc 40 sem neneñ sêhônj inj sêmbô señ. Lau dau sêsôm tidônj su bu sêneñ ma sênôm gêj dom e sêndic inj ndu. Ñac kwahic dec sêmasañ dau sêmbô, sêhônj bu am lôc têtj ñac si yom.”

²² Lau siñ-ñga si ñadau ñ gô balê dau ndê yom su, goc kêkiñ inj sa gi ma gic yomsu inj bocdec bu, “Sôm têtj lau danj dom bu am mweñ kêj ñawaê dindec têtj aö.”

Sêkóc Pol têtj malac Sisaria gi

²³ Goc inj ta ndê ñgac lu nanj sêyob lau siñ-ñga tonj lu nanj sêtêtj inj sêmeñ, ma sôm têtj inju bu, “Andic lau siñ-ñga tôm 200 sa, ma lau siñ sêndöc hosi-ñga 70, ma lau siñ kêm-ñga 200 sêwhinj. Asôm bu sêmasañ dau bu sêtêtj malac Sisaria sêndi têtj 9 kilok ôbwêc dindec.

²⁴ Amasañ hosi tu Pol ndöc ñahô-ñga, ma ayob inj ñapep e akêj inj sip gôliñwaga Rom-ñga Filiks amba.”

²⁵ Ma ñgac atu dau to bapia danj bocdec:

²⁶ Aö Klaudias Lisias dec gato têtj am ñgac atu gôliñwaga Filiks. Ac-salô ñayham am.

²⁷ Lau Israel-ñga sêkóc ñgac dindec dônj ma bu sêndic inj ndu. Magoc aö gatap sa bu inj ñgac Rom-ñga danj, dec aö ti neñ lau siñ-ñga anğaho inj su yêc ñac amba.

²⁸ Aö bu watap yom nanj sêngôliñ pi inj, nanj ñahu sa, dec gakêj inj kalhac lau Israel si lau bata Sanedrin-ñga anğô-ñga bu sêñsahê inj.

²⁹ Aö gatap sa bu yom nanj sêngôliñ pi inj, nanj hêganônj lau Israel-ñga si yomsu. Magoc aö gatap yom danj sa gitôm bu yac andic inj ndu me akêj inj ndöc gapocwalô-ñga dom.

³⁰ Malô aô gangô ñawaê bu lau ñatô sêkic yom gelec bu sêndic in ndu. Bocdinañ dec aô kakin in têt am goloc ñagahô, bu am êmatôc in ndê yom. Ma aô gac a tu lau nañ sêngôlin yom pi in, bu sêwhê yom dau sa têt am.

³¹ In to yom dau su, goc kêt bapia sip inlu amba, ma inlu sic lau sin-nga sa ma sêkôm tôm in gic atu ñac. Têt ôbwêc dau dinañ sêkôc Pol whin ñac, ma sêsa sêtêt malac Antipatris si.

³² Galansê bêbêc lau sin-nga nañ sênsêlêt sêmbo nom, nañ sêlhô sêmbu sêtêt si gameñ yêc Jerusalem si. Ma lau sin-nga nañ sêndôc hosi sêhoñ Pol sa si.

³³ Têt ndoc sêhôt asê Sisaria, nañ sêkêt Pol ti bapia dau têt gôlinwaga Filiks.

³⁴ Ma in sam bapia dau, goc ndac Pol bu in ñac gameñ bocke-nga. Ma tap sa bu in ñac gameñ Silisia-nga.

³⁵ Goc sôm, “Aô oc wañgô am nem yom, têt ndoc lau nañ sêngôlin yom pi am, nañ sêhôt asê.” Goc in kêt yatu in ndê lau bu sêyob Pol yêc andu atu nañ muñ-nga Kin Herod kwê sa nañ.

24

Pol kalhac Filiks angô-nga

¹ Bêc 5 ginça su, goc dabuñsiga ñamata-nga Ananias ti lau bata Israel-nga ñatô sêsip malac Sisaria si, bu sêkêt yom nañ sêngôlin pi Pol, têt gôlinwaga Filiks. Ma sêkôc ñac dañ ñaê Tetulus whin ñac, bu nem ñac awaha têt Filiks.

²⁻³ Lau sêkôc Pol sôt meñ, goc Tetulus gic hu sôm ndê yom têt Filiks bocdec bu, “O ñac ñayham kêtêc Filiks. Am gêm gôlin yac ñapep, dec yac ambo ñayham ma ti yom malô ñasawa baliñ su. Am ñac tiguaç dec kêmasañ lêt wakuc ñayham ñatô, nañ lau gameñ dindêc-nga kwahic dec sêñkuc sêmbo. Yac ti mba lau hoñ

nañ sêmbo am nem gôlin ñapu, nañ bu anem dañge am ñapan.

⁴ Aô bu wañyain am nem têt dom, ma bu wakôm am lic ñakam sa dom. Bocdinañ wandac am bu ñgô yac mba yom apê lec.

⁵ Ñac dindêc in ñac êngilí lau-nga, ma gêli lau Israel-nga ñalôm sa tôm gameñ hoñ. In lau toñ nañ sêñkuc yom so pi ñac Nasaret-nga dinañ, nañ si ñac ñamata-nga.

⁶⁻⁷ Ma gêt dañ whin. In bu kôm mêtê nañ toc yac mba lôm dabuñ sa bu gameñ dabuñ dom. Tu dinañ-nga dec yac akôt in dôñ.*

⁸ Am daôm bu kip in sa, dec am oc tap sa bu yom hoñ nañ yac angôlin pi in, nañ yomandô.”

⁹ Tetulus sôm in ndê yom dinañ, goc lau Israel-nga hoñ nañ sêwhin in, nañ sêpuc in ndê yom dôñ ma sêsôm bu yomandô.

¹⁰ Goc gôlinwaga Filiks têt amba têt Pol bu sôm ndê yom, dec Pol sôm, “Aô kayalê bu am gêm gôlin gameñ dindêc ma kêmatôt lau si yom tôm yala ñatô su. Bocdinañ aô atac ñayham bu wasôm aneñ yom têt am ma waô yom nañ sêngôlin pi aô.

¹¹ Am bu ndac lau ñatô, dec am oc tap sa ñagahô bu bêc 12 gi su, nañ gapi Jerusalem ga, tu bu watoc Anôtô sa-nga.

¹² Lau nañ sêngôlin yom pi aô, nañ sênyalê su bu aô gakôm mêtê sac dañ dom. Aô gasôm ñamalac dañ yêc lôm dabuñ dom, ma gali lau ñalôm sa yêc lau Israel si lôm wê-nga me yêc malac Jerusalem ñalôm dom.

¹³ Bocdinañ yom nañ sêngôlin pi aô, nañ ñac gitôm dom bu oc sêtôt asê bu yomandô.

¹⁴ Magoc yom ñandô tigeñ dec wasôm asê têt am bocdec bu. Aô gam akin damañi si Anôtô kakuc lêt wakuc tôm lau sêkêt whin Yisu-nga sêñkuc. Lau dinañ sêlic lêt dau bu lêt

* **24:6-7:** Yêc bapia akwa ñandô nañ ñabatin 6b ma ndi têt 8a sêmbo dom. Lau atu-tu gauc gêm bu lau ñatô sêto ñabatin 6b-8a tinambu-nga. Yom dau yêc bocdec bu: ... ma yac bu amatôt in êñkuc yac mba yomsu. vs7 Magoc lau sin-nga si ñadau Lisias ti ndê lau sin-nga daêsam sêmeñ sêngaho in su yêc yac aman. vs8 Ma Lisias gic atu bu lau nañ sêngôlin yom pi in, nañ sêmeñ sêsôm asê têt am.

so. Magoc aö gakêñ whiñ yom hon nanj kékuc Moses ndê yomsu ti yom hon nanj lau propet sêto muñ su.

¹⁵ Ma gakêñ batan bu Anötö oc uñ lau gitêñ ma lau sac hon sa akêñ lau batê-nga tòm ñac lau dindê sêkêñ whiñ.

¹⁶ Nalêñ dinan dec aö kasahê bu wasa neñ lêt hon solop eñ tu bu wal-hac ti neñ atac pa su yêc Anötö ti ñamalac anğô-nga.

¹⁷ Aö gahu Jerusalem siñ yala neñ su, ma kwahic dec gambu gatêñ Jerusalem ga, bu wanem aneñ lau Israel-nga si lau ñalôm sawa sa, ma bu wakêñ da têt Anötö.

¹⁸ Aö kakuc lau Israel-nga si lêt sêmasan dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga muñ su, goc gasôc lôm dabuñ ga bu wakêñ neñ da. Ma têt ndoc dinan lau Israel-nga ñatô akêñ gameñ Esia-nga sêlic aö. Aö gac lau tonj atu sa dom, ma gali lau ñalôm sa bu sêkôm kisa dom.

¹⁹ Ñac lau Esia-nga dau sic hu sêngôlinj yom pi aö, ma bocdinan ñac bu gauc nem bu aö gakôm giso, dec ñac dau sêmeñ ma sêsôm asê têt am.

²⁰ Bu mba, goc sôm têt lau Israel-nga nanj kwahic sêmbo dec, bu sêtôc asê têt am, giso bocke nanj lau Israel si lau bata Sanedrin-nga sêtap sa yêc aö.

²¹ Mboe ñac sêlic aö sac ma sêkêñ aö galhac am anôm-nga bu êmatôc aö, pi yom tigen nanj aö gambwêc têt ñac bocdec bu, ‘Aö gakêñ whiñ bu yac oc datisa akêñ lau batê-nga.’ ”

²² Filiks ngô ti kêyalê yom daêsam su pi lau sêkêñ whiñ Yisu-nga si lêt wakuc. Bocdinan dec inj gic bata yom, ma sôm têt lau Israel-nga nanj sêmeñ akêñ Jerusalem, “Têt ndoc lau siñ-nga si ñadau Lisias meñ akêñ Jerusalem, nanj aö oc wasôm aneñ gauc asê pi mac nem yom.”

²³ Goc inj gic atu ñgac nanj yob lau siñ-nga tonj dan, bu sêyob Pol ñapep, magoc sêsô inj dôt dom. Ma inj sôm têt inj bu kêt ñasawa têt Pol ndê lau nanj bu sêndic inj kêsi ti sênem inj sa, ma lhac ñac ahuc dom.

Sêyob Pol sêmbo Sisaria

²⁴ Bêc ñatô giñga su, dec Filiks lu nawhê Drusila, nanj awhê Israel-nga dan, sêngalêm Pol bu sêngô inj whê yom sa pi lau sêkêñ whiñ Yisu Kilisi-nga si lêt.

²⁵ Pol gêm yomgalôm whiñ inlu ma sôm yom ñasawa hic baliñ, pi lêt nanj lau sêti lau gitêñ, ma sêtimêtê dau ñapep, ma pi Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga nanj oc meñ sa. Yom dau kôm Filiks töc dau sa, dec sôm, “Nanj gitôm, am lhö mbu ndi. Têt ndoc aö bu walic ñasawa ñayham dan, nanj wakêñ yom am tiyham.”

²⁶ Ma tinambu inj kêgalêm Pol ti gêm yomgalôm whiñ inj tidim daêsam, bu inj kêt bata bu Pol oc kêt awa têt inj, bu nemlhi dau su yêc gapocwalô.

²⁷ Filiks bu kôm lau Israel-nga sêlic inj ñayham, dec kêt Pol ndoc gapocwalô ñapanj. Yala lu giñga su, goc Pokias Festus ti gôlinjwaga ô Filiks su.

25

Pol kalhac Festus anğô-nga

¹ Têt ndoc Festus hóc asê bu nem gôlinj gameñ dinan, nanj inj mbo malac Sisaria tòm bêc tö eñ, goc pi Jerusalem gi.

² Ma yêc dindê dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêpitigenj, ma yom nanj sêngôlinj pi Pol su, nanj sêhoc asê têt Festus.

³ Ñac sêndac bu inj bu lic ñac ñayham, dec kêt Pol mbu pi Jerusalem ndi. Ñac sêndac gêt dau, ñahu bu ñac sêmatiñ yom tidôt su gelec, bu sêkêñ lau ñatô sêsiniñ sêmbo señ bu sêndic Pol ndu.

⁴ Magoc Festus ô yom ma sôm, “Pol dê sêyob sêmbo Sisaria, ma malô goc aö dauñ oc wambu watêt malac dinanj wandi.

⁵ Mac asôm bu inj kôm giso, dec akêñ nem lau bata ñatô sêwhiñ aö, bu sêsôm mac nem yom pi inj asê têt aö yêc dindê.”

⁶ Festus mbo Jerusalem bêc 8 me 10 su, goc sip Sisaria gi. Ma têt ñagalanse inj gi ndoc inj ndê pôt êmatôc yom-nga,

ma gic atu bu sêkôc Pol meŋ lhac in aŋgô-ŋga.

⁷ Têŋ ndoc Pol hôc asê, naŋ lau Israel-ŋga naŋ sêmeŋ akêŋ malac Jerusalem, naŋ sêlhac sêŋgihi in ahuc, ma sêsôm bu in kôm giso atu. Sêŋgôlin yom daêsam pi in, magoc gitôm dom bu sêtôc ŋandô asê.

⁸ Goc Pol sôm ndê yom asê bocdec bu, “Aô gakôm giso dan pi lôm dabuŋ dom, ma kagilî lau Israel si yomsu, me Sisa ndê ŋagôlin dan dom.”

⁹ Festus tac whiŋ bu lau Israel-ŋga sêlic in ŋayham, dec ndac Pol, “Am gêlic ŋayham bu pwi Jerusalem ndi, ma aô waŋsahê ŋac si yom pi am yêc dindê, me mba?”

¹⁰ Ma Pol sôm, “Mba. Aô ŋac Rom-ŋga, ma am ndôc nem pôn êmatôc yom-ŋga g êm Sisa aŋgô. Bocdinaŋ êmatôc yom naŋ sêŋgôlin pi aô yêc dindec maŋ. Am kêyalê tidôn su bu aô gakôm giso dan têŋ lau Israel-ŋga dom.

¹¹ Aô bu wakôm giso dan naŋ gic waê bu wambac ndu, naŋ dec ndic aô ndu. Magoc yom naŋ lau Israel-ŋga dindec sêŋgôlin pi aô, naŋ bu ŋandô mba, dec solop dom bu am kêŋ aô wasip ŋac amba. Sisa dau goc êmatôc aneŋ yom yêc malac Rom!”

¹² Têŋ dinaŋ Festus gêm yomgalôm whiŋ lau atu-tu naŋ sêmbo in ndê gôlin ŋapu, goc sôm têŋ Pol, “Am ndac bu Sisa êmatôc nem yom. Bocdinaŋ dec am oc têŋ Sisa ndi.”

Festus lu Kiŋ Agripa sem yomgalôm pi Pol

¹³ Bêc ŋatô giŋga su, goc Kiŋ Agripa* lu lhuwê Berenis sêhóc asê Sisaria bu sêti ŋacleŋ Festus.

¹⁴ Inlu sêmbo sêwhiŋ in bêc daêsam su, goc Festus gic miŋ pi Pol ma sôm t êŋ Kiŋ Agripa, “Ŋac dan mbo dec, naŋ Filiks kêŋ ndôc gapocwalô ŋapan e meŋ têŋ kwahic dec.

¹⁵ Têŋ ndoc aô gapi Jerusalem ga, naŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau bata

Israel-ŋga sêŋgôlin yom pi in, ma sêndac aô bu walôc bu in mbac ndu.

¹⁶ Aô gawhê sa têŋ ŋac bu yac lau Rom-ŋga neŋ mêtê bocdec bu. Dandic ŋamalac dan ndu dom e dakêŋ ŋasawa têŋ in bu lhac lau naŋ sêŋgôlin yom pi in, naŋ aŋgô-ŋga, ma in ô ŋac si yom su naŋ.

¹⁷ Têŋ ndoc ŋac si lau ŋatô sêsip akêŋ Jerusalem sêwhiŋ aô, naŋ gahôn bêc daêsam dom. Aô gahóc asê, ma galaŋsê bêbêc aô gac atu aneŋ lau bu sêkôc ŋac dau sôc meŋ lhac aneŋ pôn wamatôc yom-ŋga ŋa-ndô-ŋga.

¹⁸ Lau dau sêtisa bu sêŋgôlin yom pi in, ma aô gauc gêm bu ŋac oc sêtôc in ndê giso ŋandô dan asê. Magoc mba!

¹⁹ Ŋac sêsôm yom pi ŋac dau si mêtê sênem akiŋ si anötö-ŋga, naŋ ŋac gauc gêm bu Pol kêkuc dom. Ma sêlic in sac pi ŋac batê dan ŋaê Yisu, naŋ Pol sôm bu tisa akêŋ lau batê-ŋga ma mbo tali tiyham.

²⁰ Aô gapônnda dauŋ tu lêtŋ wamatôc yom kaiŋ dinaŋ-ŋga. Bocdinaŋ aô gasôm têŋ Pol bu in bu tac whiŋ bu pi Jerusalem ndi, dec yac oc amatôc in ndê yom yêc dindê.

²¹ Magoc Pol tec ma ndac bu Sisa dau êmatôc in ndê yom, dec aô gac atu bu aneŋ lau sêyob in e waŋkiŋ in têŋ Sisa ndi.”

²² Goc Agripa sôm têŋ Festus, “Aô dauŋ atac whiŋ bu waŋgô ŋamalac dau ndê yom.” Ma Festus sôm, “Bocdinaŋ, laŋsê naŋ am ŋô in ndê yom.”

Pol kalhac Agripa aŋgô-ŋga

²³ Têŋ galaŋsê Agripa lu Berenis sêsôc si gôlôn kiŋ-ŋga sa, goc sêsôc andu sêŋgô yom-ŋga ŋalôm si sêndôc. Ma lau bata siŋ-ŋga ti lau bata malac-ŋga hoŋ sêwhiŋ inlu. Goc Festus kêŋ yatu bu sêkôc Pol sôc meŋ.

²⁴ Ma in sôm, “Kiŋ Agripa ti mac lau hoŋ naŋ ambo dindec. Alic in ŋac dec. Lau Israel-ŋga hoŋ sêteŋ aô yêc Jerusalem ma yêc malac Sisaria dindec, bu walôc bu in mbac ndu.

* **25:13:** Kiŋ Agripa gêm gôlin gameŋ dan yêc bugicton Galili-ŋga ŋamakê, ma ndôc malac Sisaria Pilipai. In †Herod Agripa I (Apo 12:1-23) ndê atuŋac.

²⁵ Magoc aö gatap in ndê giso dan sa, nan gitôm bu dandic in ndu-nga dom. Ma in dau ndac bu Sisa êmatôc in ndê yom, madec aö bu wanjin in têt Rom ndi.

²⁶ Ma kwahic dec aö bu wato bapia dan têt Sisa, magoc aö kayalê yom nandô dan bu wato pi ngac dindec-nga dom. Tu dinan-nga Kin Agripa, aö gakêt in kalhac am ti mac lau hon anôm-nga, bu dakip yom hon sa, ma datap yom nandô dan sa, nan tôm bu wato têt Sisa.

²⁷ Yac bu tanjin namalac g apocwalô-nga dan têt Sisa, magoc dawhê in ndê giso nahu sa whin dom, oc solop dom.”

26

Pol whê dau sa têt Agripa

¹ Têt dinan Kin Agripa sôm têt Pol, “Aö wakêt nasawa bu am sôm yom tu daôm-nga.” Goc Pol hôc amba sa têt lau, ma gic hu sôm in ndê yom bocdec bu,

² “Kin Agripa, kwahic dec aö bu waô yom hon nan lau Israel-nga sêngôlin pi aö. Ma aö atac nayham bu wasôm asê walhac am anôm-nga.

³ Gêt atu dan whin bocdec bu, lau Israel-nga si mêtê ti yom nan sêwhê dau kôc pi, nan am kêyalê tidôn su. Bocdinan aö wandac am bu kêt nasawa hic balin têt aö bu wasôm ney yom hon asê.

⁴ Lau Israel-nga hon sênjalê anen lêt têt ndoc gambo balê-nga yêc daun ney gamey, ma lêt nan gasa têt ndoc gambo Jerusalem, nan bocdinan.

⁵ Lau Palêsai nac lau nan sem akin Anötö nanga sêhóc gêlêc lau Israel-nga natô su. Ma oc tôm bu lau dinan nan sênjalê aö têt balin su, nan sêwhê sa bu aö kakuc lau Palêsai si lêt dinan. Magoc sêsôm asê dom.

⁶ Aö gakêt batan gêt nan Anötö gic bata têt damani, ma tu dinan-nga

kwahic dec sêkêt aö galhac am anôm-nga.

⁷ Yac lau Israel-nga mba ton 12 sem akin Anötö acsalô ti ôbwêc, ma sêkêt bata bu sêlic gêt nan Anötö gic bata, nan nandô sa. O kin, aö wasôm têt am bu lau Israel-nga sêkêt kisa aö tu gêt dinan-nga en.

⁸ Yac akêt batan bu Anötö oc un lau batê sa tiyham, ma bocke dec mac lau natô asô ti gauc gêm bu gêt dau oc tôm dom bu nandô sa?

⁹ “Mun-nga lê aö daun gauc gêm tidôn ma galic nayham bu wakôm gêt daêsam tu wakêt kisa lau nan sêkêt whin Yisu Nasaret-nga.

¹⁰ Ma gêt dau dinan dec gakôm yêc Jerusalem. Dabujsiga atu-tu sêlic nayham ma sêlôc têt aö bu wakôm lau sêkêt whin-nga daêsam dôn, ma wakêt nac sêndôc gapocwalô. Ma têt ndoc sic nac si lau natô ndu, nan aö galhac gawhin nac ma galic nayham.

¹¹ Tôm têt daêsam aö galom-galom lôm wê-nga hon ma kasalê lau sêkêt whin Yisu-nga bu wakêt nagêyô têt nac. Aö gauc gêm bu wakêt nandê têt nac e sêsôm yom sac sambuc.* Aö atac tec nac nandô, bocdinan kasêlêt gatêt lau gamey apa-nga si malac atu-tu bu wakêt kisa têt Yisu ndê lau.

¹²⁻¹³ “O kin, têt bêc dan dabun-si ga atu-tu sênjalin aö sa ma sênkin aö bu wasip malac Damaskas wandi. Aö kasêlêt gambo sey, ma têt ac kalhac lhu nawê atu dan sip akêt undambê ma pô aö ti lau nan sêwhin aö.

¹⁴ Yac hon apen asip nom, ma aö gangô awha dan sôm yom têt aö yêc Yom Hibu bocdec bu, ‘Saul, Saul, tu sake-nga am kêt kisa aö? Am gitôm bôc nan gêli dau sa têt nadau ndê gôlin dec tap nandê sa.’

¹⁵ Têt ndoc dinan aö gandac, ‘O nadau, am asa?’ Ma in ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu, nan am kêt kisa.

* **26:11:** Yom sac sambuc - yêc Yom Inglis sêsam bu ‘blasphemy’. Lau natô gauc gêm bu Pol ndê yom dau nahu bu in bu kêt nandê têt lau sêkêt whin-nga e sêhu si sêkêt whin sin ma sêpu Yisu. Ma lau natô gauc gêm bu lau sêkêt whin-nga bu sêlhac nanga ma sêsôm bu Yisu in Anötö ndê Atu, dec Pol ti lau Israel-nga oc sêlic yom dau bu yom sac sambuc gitôm bu sêndic nac ndu. Alic yom natô yêc Mat 26:63-66.

¹⁶ Kwahic dec tisa. Aö gahoc daun asê têtj am, ma kayaliñ am sa bu nem akiñ aö. Ma gêtj nañ am kêyalê pi aö, ti gêtj nañ watôc têtj am, nañ am oc hoc asê têtj lau.

¹⁷ Aö wanğaho am su yêc lau Israel-nga amba, ma yêc lau nañ lau Israel dom, nañ si amba whiñ. Kwahic dec wanğkiñ am têtj lau gameñ apa-nga dinañ ndi.

¹⁸ Am oc kôm ñac tandô po asê e sêkac dau kwi ma sêhu señ ñasec-nga ma Sadañ ndê gôliñ siñ, ma sêsa señ ñawê-nga ma sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu. Ma lau nañ sêkac si ñalôm kwi, nañ dec Anötö oc suc ñac si sac kwi, ma kêñ ñac sêwêkaiñ gameñ sêndöc tali ñapañ-nga sêwhiñ lau nañ sêti lau dabuñ tu ñac si sêkêtj whiñ aö-nga.

¹⁹ “O kiñ Agripa. Aö galic Yisu hoc dau asê akêtj undambê, ma aö ganğô iñ ndê yom dec gasôc ñapu.

²⁰ Aö gam mêtê lau bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö ñapu, ma sêkôm mêtê gitêtj bu sêtôc asê bu ñac sem dau kwi ñandô. Aö gac hu yêc malac Damaskas, ma malô goc gam mêtê yêc Jerusalem, ma yêc gameñ Judia-nga hoñ e gatêtj lau apa si gameñ whiñ.

²¹ Tu dinañ-nga dec lau Israel-nga sêkôc aö dôñ yêc lôm dabuñ, ma bu sêndic aö ndu.

²² Magoc Anötö yob aö ñapep e meñ têtj acsalô dindec aö galhac am anôm-nga. Ma kwahic dec aö wasôm asê têtj lau hoñ, lau tiwaê ma lau waêmba sêwhiñ, bu yom hoñ nañ aö gahoc asê pi Yisu, nañ ñadañ so yom nañ Moses ma lau propet sêhoc asê gwanañ su pi gêtj nañ oc hóc asê, nañ dom.

²³ Ñac sêsôm bu Mesaya oc hóc ñandê e mbac ndu, ma tiñambu iñ oc ti ñgac ñamata-nga bu tisa akêtj lau batê-nga, ma hoc yom asê pi Anötö ndê lêtj nem lau si sêmbo tali-nga têtj iñ ndê lau Israel-nga, ma têtj lau nañ lau Israel dom, nañ sêwhiñ. Yom dau oc tôm ñawê bu pô gameñ ñasec-nga.”

²⁴ Pol whê ndê yom sa mbo, ma Festus mbwêc iñ awha ahuc ma sôm,

“Pol, am nem yom iñ yom solop dom. Yom daêsam nañ sêndôhôn têtj am, nañ kôm am nem gauc kêñsôn.”

²⁵ Magoc Pol ô yom ma sôm, “O ñgac atu Festus, aö neñ gauc kêñsôn dom. Aney yom iñ yom solop ma yom ñandô.

²⁶ Gêtj hoñ dindec hóc asê yêc lhu, ma bocdinañ dec kiñ Agripa gitôm dom bu nem gauc gêtj dau. Yomandô! Iñ kêyalê gêtj hoñ dindec su, ma bocdinañ aö gasôm neñ yom asê têtj iñ yêc awê.

²⁷ Kiñ Agripa, am kêñ whiñ lau propet si yom pi Mesaya, me mba? Aö gauc gêm bu am oc kêñ whiñ su.”

²⁸ Dec Agripa sôm têtj Pol, “Am gauc gêm bu ñasawa apê lec am oc kac aney ñalôm kwi bu wakêtj whiñ Yisu, a?”

²⁹ Ma Pol ô yom ma sôm, “Aö bu wasôm yom ñasawa apê me ñasawa baliñ, aö oc atac whiñ gêtj tigenj. Aö wateñ mbec pi am ti mac lau hoñ nañ anğô aney yom dindec, bu Anötö kôm mac hoñ andi atôm aö ma akêtj whiñ Yisu, magoc bu kôm mac atôm aö tu gandöc gapocwalô-nga lec dom.”

³⁰ Pol sôm iñ ndê yom meñ têtj dinañ, goc Kiñ Agripa tisa, ma gôliñwaga Festus ti Berenis ma lau hoñ nañ sêndöc sêwhiñ iñ, nañ sêtisa bocdinañ.

³¹ Ñac sêhu andu dau siñ, ma sem yomgalôm têtj dau ma sêsôm, “Ñgac dindec kôm giso dañ nañ tôm bu sêndic iñ ndu me sêkêtj iñ ndöc gapocwalô-nga lec dom.”

³² Ma Agripa sôm têtj Festus, “Oc tôm bu yac dahu ñgac dindec siñ lhô ndi, tigenj iñ dau ndac bu Sisa êmatôc iñ ndê yom.”

27

Pol têtj malac Rom gi

¹ Ma tiñambu sêsôm tidôn bu sêkêtj Pol ti lau gapocwalô-nga ñatô sêpi wanğ dañ, ma sênkiñ ñac sêtêtj malac Rom nañ yêc gameñ Itali-nga sêndi. Sêkêtj ñac sêsip ñgac siñ-nga dañ amba, nañ ndê ñaê Julias, nañ ti ñgac bata siñ-nga nañ yob Sisa ndê lau siñ-nga tonğ dañ.

² Dec ñac sêpi wañ si, ma alu ñgac dañ ñaê Aristakus akêñ malac Tesalonika yêc gameñ Masedonia-ñga api awhiñ, ma yac asa a. Wañ dau meñ akêñ malac Adramitiam ma gic waê bu êñsêlêñ sôc malac ñatô nañ sêyêc gameñ Esia-ñga.

³ Ñagalañsê wañ dau sôc baö yêc malac Saidon. Julias tawalô Pol dec kêñ in sip baö gi bu ndic in ndê silip kêsi tu bu sêpuc in dôñ ña gêñ ñatô-ñga.

⁴ Tiñambu yac api wañ dau ma asa a tiyham. Yac bu ahôc gêlêc nduc Saipras, tigen mbu ñadinda puc wañ dôñ, dec yac añgihî aho yêc nduc ñadômbwê-ñga.

⁵ Goc wañ dau kêsêlêñ mbo gwêc sawa, ma gi e ahôc gêlêc gameñ Silisia-ñga ma gameñ Pampilia-ñga su, ma gacgeñ a asôc malac Maira yêc gameñ Lisia-ñga.

⁶ Ma yêc dindê ñgac bata siñ-ñga dau tap wañ dañ sa, nañ meñ akêñ Aleksandria ma bu têtñ Itali ndi. Dec in kêñ yac a alom.

⁷ Magoc wañ dau kêtî ñagahô dom. Yac ambo gwêc ñasawa bêc daêsam, e a ampiñ malac Naidas. Mbu ñadinda puc yac dôñ ñapan, bocdinañ dec akac wañ kwi añôñ gêm nduc Krit ña-awê-ñga, ma anti a e ampiñ malac dañ ñaê Salmone.

⁸ Wañ kêsêlêñ ti ñawapac e ahôc asê sôc nañ sêsam bu Salañ Ñayham, nañ yêc kêpiñ malac Lasea.

⁹ Bêc daêsam giñga su ma lau Israel si om atu nañ sêhu gêñ daney-ñga siñ, nañ pacndê su, dec yac añyalê bu oc asip têtñ sac tu dalac wañ-ñga ñalôm. Bocdinañ Pol kêñ puc lau wañ-ñga ma sôm,

¹⁰ “Mac lau, aö kayalê su bu oc dasip ñasac ñalôm e wañ ti wapa hoñ oc sêniñga, ma mboe yac daun dawhiñ.”

¹¹ Magoc ñgac bata siñ-ñga dau kêñ dañga Pol ndê yom dom. In sôc ñgac nem gôlin wañ-ñga ti wañ ñadau si yom ñapu.

¹² Sôc dinañ gitôm dom bu wañ poc ñayham têtñ ndoc uhô-ñga. Bocdinañ dec lau wañ-ñga daêsam sêsôm yom

pitigen bu sêsa tiyham ma sêñsahê bu sêlac sêtêñ malac Pioniks sêndi, ma wañ poc dindê e têtñ ñayham meñ sa. Yêc malac Pioniks, nduc Krit pôc mbu ahuc, ma bocdinañ sôc nañ yêc malac dinañ in sôc ñayham tu wañ sêpoc-ñga têtñ têtñ uhô-ñga.

Mbu ñadinda

¹³ Yac ahôñ e bêc dañ mbu lilic kêsêlêñ ñayham, ma bocdinañ ñac gauc gêm bu sêtap têtñ ñayham sa bu sêlom malac Pioniks. Ñac sêhê aña sa ma sêlac sêñkuc baö Krit-ñga si.

¹⁴ Ñasawa baliñ dom ma mbu sac dañ puc ñañga akêñ baö-ñga mbu sa têtñ gwêc sawa-ñga.

¹⁵ Wañ dau sip mbu dinda ñalôm e tôm dom bu yac alac añkuc baö-ñga. Bocdinañ yac am wañ kwi kêsêlêñ kêkuc mbu.

¹⁶ Mbu soc yac e nduc saun dañ ñaê Kauda pôc mbu ahuc ñagec. Yac bu ahê wañ ña-gômbwa pi lôlôc meñ, magoc akôm wapac-wapac bu mbu puc ñadinda sac andô.

¹⁷ Lau sêhê gômbwa sa pi lôlôc meñ su, goc sêkic po pi wañ atu ñampê bu suc dom. Ñac sêtôc dau bu mbu oc soc yac ñapan e wañ ndi lôc pi gañgac yêc Sirtis, dec sêlêc lac su ma sêkêñ aña gwêc-ñga sip gi bu têtñ wañ dôñ ênti timalô, ma sêkêñ wañ dau tam mbo.

¹⁸ Têtñ bêc tilu-ñga mbu ti gwêc gic pi wañ sac andô, dec lau wañ-ñga sêtôc dau atu ma sic hu sêmbaliñ wapa ñatô siñ sip gwêc.

¹⁹ Bêc titô-ñga sêhêc wañ ñalac ti po ma wapa wañ-ñga ñatô sa ma sêmbaliñ siñ sip gwêc gi.

²⁰ Tigen mbu dau timalô dom e bêc daêsam yac alic ac ti tata dom. Ma yac hoñ mba gauc tigen bu oc andinañ.

²¹ Lau wañ-ñga señ gêñ dañ dom tôm bêc daêsam su, goc Pol tisa ma sôm, “Mac lau, aö gakêñ puc mac muñ su, bu ahu nduc Krit siñ dom, magoc mac asôc aney yom ñapu dom. Mac bu añgô aney yom dau, dec gitôm dom bu atap ñawapac dindêc sa, ma gêñ dañ oc niñga dom.

22 Magoc kwahic dec wasôm têt mac bu nem ñalôm pêñ dôñ, bu mac nem dañ oc niñga dom. Wañ tigen dec oc niñga.

23 Aö Anötö ndê ñgac dañ, ma gam akind in ñapañ. Alhabêc ôbwêc in kêkin ndê añela dañ meñ kalhac whin aö.

24 Ma sôm têt aö, 'Pol, am töc daôm dom. Am oc lhac Sisa añgô-ñga bu in êmatôc nem yom. Ma tu am-ñga, Anötö oc kêñ lau hoñ nañ sêmbo wañ sêwhin am, nañ sêmbo tali.'

25 Bocdinañ mac lau, nem ñalôm pêñ dôñ, bu aö gakêñ whin Anötö bu yom dau oc ñandô sa, tôm in ndê añela sôm têt aö.

26 Wañ oc ndi lôc pi nduc dañ, tigen yac oc dandinãñ dom."

Wañ gôlôc pi nduc

27 Mbu tam yac ñapañ ambo Gwêc Adria-ñga. Têt bêc ti-14-ñga ma timaniñhu goc lau wañ-ñga sêñsahê bu yac asuñ sa baö.

28 Sem dôhôn gwêc ñagapoñ ma sêtap sa bu ñagapoñ gitôm 37 mita. Ñasawa sauñ sem dôhôn tiyham ma sêtap sa bu ñagapoñ gitôm 27 mita.

29 Ñac sêtöc bu wañ oc popoc pi hoc, bocdinañ sêmbalin aña hale sip wañku-ñga, ma sêkêñ bata bu lansê ñagahô.

30 Lau sêyob wañ-ñga gauc gêm bu sêhu wañ ti lau ñatô sin, dec sêkôm bu sêkêñ gômbo sip gwêc ndi, sêñsau bu oc sêkêñ aña ñatô sip yêc wañ ñampê-ñga.

31 Magoc Pol sôm têt ñgac bata ti ndê lau sin-ñga bu, "Lau dinañ bu sêhu wañ sin, dec mac oc andinãñ."

32 Tu dinañ-ñga lau sin-ñga sêtîm wac kic yêc gômbo, ma sêkêñ peñ sip gwêc gi.

33 Têt bêbêc ganduc Pol sôm têt lau bu sêneñ gêt. In sôm, "Bêc 14 ginã su lec mac ayob wañ ñapañ e mac añ gêt dañ dom.

34 Kwahic dec aö wasôm têt mac bu gêt dañ oc kôm mac ñayom dom, mac hoñ oc ambo tamli. Bocdinañ dec aneñ gêt bu puc mac dôñ."

35 In sôm yom dinañ su, goc kôc bolom ma gêm dañge Anötö yêc ñac hoñ añgô-ñga, goc pô kôc ma gêt.

36 Dec lau hoñ si ñalôm timalô ma señ gêt sêwhin.

37 Yac lau nañ ambo wañ, nañ mba namba gitôm 276.

38 Lau hoñ señ gêt hóc ñac dôñ, goc sêmbalin bolom batac sip gwêc gi bu kôm wañ tilo.

39 Têt ndoc gameñ ñawê sa nañ sêlic baö, tigen sem gauc gameñ dau. Sêlic söc ti gangac apa ñayham, dec gauc gêm bu sêkêñ wañ ndi pi baö yêc dindê.

40 Ñac sêtîm aña ñawac kic sip gwêc ginã, ma sêñgapwêc wac nañ sô gôlin dôñ, nañ su. Goc sêsö lac wañ ñatôkwa-ñga sa, bu mbu peñ lac ma kôc yac api baö andi.

41 Magoc wañ dau kêtî gi gôlôc pi gangac ñabaö dañ yêc gwêc lôm e gacgeñ ñaña sa. Ma gwêc dinda gic pi wañ ñambu-ñga e kac popoc.

42 Têt ndoc dinañ lau sin-ñga sêkic yom bu sêndic lau gapocwalô-ñga hoñ ndu, bu sêsip gwêc ma sêlhô sêndi dom.

43 Magoc ñac si ñgac bata bu nem Pol sa, dec kalhac ñac ahuc bu sêkôm si yom ñandô sa dom. In kêñ yatu bu lau nañ sêñkôc tidôn nañ sêpwê sêsip gwêc ma sêmuñ sêsôc baö sêndi.

44 Ma in kêñ yatu bu lau ñatô sêsac apa wañ-ñga ñatô nañ gwêc gic popoc. Ma ñalêñ dinañ dec lau hoñ sêhóc asê baö ti lic sambuc.

28

Pol mbo nduc Malta

1 Yac hoñ api baö ti lic sambuc, ma malô atap sa bu nduc dau ñaê sêsam bu Malta.

2 Ma lau nduc-ñga sêkôc yac hoñ sa ma sêyob ti sêmwasiñ yac ñalêñ ñayham. Têt ndoc dinañ u gic ma gameñ ñalhuc atu, bocdinañ sêkôm ya golom bu yac aheñ dauñ.

3 Pol tap a basô ti gap bu kêñ pi ya ndi, magoc mboc sac dañ yêc gap ñalôm, ma têt ndoc kêsahê ya ñandê, dec sa bu lhô ndi ma señ Pol sip amba.

⁴ Lau malachu sêlic mboc dau ke-señeñ Pol amba dôn gacgeñ kêgalên, dec sêsôm têt dau bu, “Ngac dê mboe in ngac gic ñamalac ndu-nga, dec in wêkain ñagêyô atu. Gitôm bu gwêc kô in ndu su, magoc kwahic dec in oc wê sa dom.”

⁵ Tigeñ Pol kêbalip mboc dau sip ya gi, ma gêt dañ kôm in dom.

⁶ Lau dau sêkên bata bu in amba oc suñ me ñagahô in oc hudau sip ndi mbac ndu. Magoc sêhôn ñasawa baliñ e sêlic gêt dañ hóc asê in dom. Bocdinañ dec ñac gauc gêm bu mboe in oc anötô dañ.

⁷ Ngac dañ ñaê Publias gêm gôlin nduc dinañ, ma in wêkain ndê gameñ dañ yêc kêpiñ baö nañ wañ popoc kalhac. In kôc yac sa a andöc in ndê andu, ma yob yac ñapep gitôm bêc tö.

⁸ Têt ndoc dinañ Publias damba gêm bac yêc, ñamlic ñamahom ti kêc dau. Pol sôc gi gêlic in, ma teñ mbec ti kên amba sac in, ma kôm in ñayham sa.

⁹ Ma têt ndoc lau nduc-nga sêlic gêt dinañ, nañ sêhoñ si lau gêm bac hoñ sêtêt Pol sêmeñ, ma in kôm ñac ñayham sa tiyham.

¹⁰ Ma ñac sêtoc yac sa ñalên ñayham daêsam. Ma têt ndoc yac bu api wañ ma alhö andi, nañ sêkên gêt hoñ bu puc yac dôn ambo gwêc ñasawa-nga têt yac.

Pol hóc asê Rom

¹¹ Yac ambo nduc dau tôm ayô tö su, goc api lau malac Aleksandria-nga si wañ dañ. Wañ dau poc nduc dinañ têt ndoc uhô-nga ma hôñ têm ñayham, ma yêc ñatôkwa-nga sêlên ñac si anötô gwam lu si anğô, dañ sêsam ñaê Kasto, ma dañ ñaê Polaks. Yac ahu gameñ dau siñ,

¹² ma alac e ahóc asê malac Sairakyus ma ambo dinañ tôm bêc tö.

¹³ Goc ahu malac dau siñ ma alac tiyham e a asôc malac Regiam. Têt galañsê mbu ñayham dañ peñ lac ñapep, dec kên yac alac bêc tigeñ a asôc sôc yêc malac Puteoli, ma asip baö a.

¹⁴ Yêc dinañ yac atap lau sêkên whiñ Yisu-nga ñatô sa, ma sêkôc yac

sa a ambo awhiñ ñac gitôm bêc 7. Ma tiñambu yac anşêlên bu atên malac Rom andi.

¹⁵ Lau sêkên whiñ-nga yêc malac Rom sêngô ñawaê bu yac anşêlên ambo señ, dec sêsa sêmeñ bu sêkôc yac sa. Ñatô sêtap yac sa yêc Apias ndê gameñ sêtidulu gêt-nga, ma ñatô sêtap yac sa yêc gameñ nañ sêsam bu Andu Ñacleñ-nga Tö. Têt ndoc Pol gêlic lau sêkên whiñ-nga dinañ, nañ in atac pa su ma gêm danje Anötô.

¹⁶ Yac hoñ anşêlên a, e ahóc asê Rom su, goc sêkên ñasawa têt Pol bu ndöc andu dañ, ma sêkên ñac siñ-nga dañ yob in.

Pol gêm mêtê mbo Rom

¹⁷ Bêc tö giñga su, goc Pol kêgalêm lau bata Israel-nga nañ sêndöc Rom, nañ sa sêpitigeñ, ma sôm têt ñac, “Aneñ asidôwai Israel-nga, aö gakôm gêt so dañ têt yac neñ lau Israel-nga dom. Ma gakôm gêt dañ nañ so abañi si gêbôm, nañ dom. Magoc sêkôc aö dôn yêc Jerusalem ma sêkên aö gasip gôlinwaga Rom-nga ti in ndê lau siñ-nga amba.

¹⁸ Ma lau Rom-nga dau sêñsahê aö e sêtap sa bu aö gakôm gêt giso dañ nañ tôm bu sêndic aö ndu-nga, nañ dom. Dec ñac bu sêhu aö siñ walhö wandi.

¹⁹ Magoc lau Israel-nga sêtéc, ma sêli awha sa e aneñ lêt dañ mbasi, dec aö gandac bu Sisa ngô aneñ yom. Tigeñ aö gakôm tu galic ñac sac-nga dom, me tu bu wañgôlin yom pi ñac-nga dom.

²⁰ Acsalô lec aö kagalêm mac sa amên, bu anğô aneñ yom pi gêt hoñ dinañ. Mac alic bu sêsô aö dôn ña sen dindec, magoc aö gakôm gêt sac dañ dom. Gêt tigeñ gakôm, nañ gakên batan gêt nañ lau Israel dau sêkên bata.”

²¹ Lau Israel-nga dinañ sêngô Pol ndê yom ma sêsôm, “Lau nañ sêndöc gameñ Judia-nga nañ sêto bapia dañ têt yac, nañ hêganôn am dom. Ma asidôwai Israel-nga akên gameñ dinañ, nañ sêtêt yac sêmeñ, nañ sêsôm yom sac dañ pi am dom.

22 Magoc yac anyalê bu yêc gamen hoŋ lau sêpu lêŋ naŋ lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga sêŋkuc. Bocdinaŋ yac bu aŋgô am nem gauc ti yom pi lêŋ dau.”

23 Goc sêkêŋ bêc daŋ bu sêkac sa sêwhiŋ Pol tiyham.

Ma têŋ bêc dau ŋac sêkac sa sêmbo andu naŋ Pol yêc naŋ, ma lau Israel-ŋga hic daêsam sêmen sêwhiŋ, dec ti toŋ atu. Têŋ bêbêc ŋapaŋ e telha Pol sôm yom têŋ ŋac. Inj tôc Anötö ndê gôliŋ ŋahu asê têŋ ŋac. Ma inj whê Moses ti lau propet si yom sa bu kôm ŋac sêŋyalê bu Yisu inj Mesaya dau.

24 Lau ŋatô sêŋgô inj ndê yom ma sêkêŋ whiŋ, magoc ŋatô sêkêŋ whiŋ dom.

25 Ŋac sêsen dau pi inj ndê yom, ma bocdinaŋ Pol sôm ndê yom ŋambu-ŋga têŋ ŋac, ma tiŋambu sêlhö têtêŋ. Ma yom ŋambu-ŋga naŋ inj sôm têŋ ŋac naŋ sôm bocdec bu, “Yom dindec naŋ Ŋalau Dabuŋ sôm têŋ mac apami, naŋ yom ŋandô ma hêganôŋ mac solop. Propet Aisaya hoc yom dau asê bocdec bu:

26 Am têŋ lau dindê ndi ma sôm têŋ ŋac, ‘Mac aŋgô aneŋ yom ŋapaŋ, magoc anyalê ŋahu dom. Mac alic gêŋ naŋ aö gakôm, naŋ ŋapaŋ, tigeŋ mac nem gauc sa dom.’

27 Bu lau dau si ŋalôm ŋadandi sa. Ŋac si daŋgasuŋ hóc ahuc, ma sêpôc si tandô ahuc. Bu bocdinaŋ dom, dec oc tôm tandô sêlic, daŋgasuŋ sêŋgô, ma sêŋyalê aö tidôŋ yêc ŋac si ŋalôm e sênem dau kwi ma wakôm ŋac ŋayham sa.” *[Ais 6:9-10]*

28 Goc Pol sôm, “Bocdinaŋ anyalê bu Anötö kêkiŋ ŋawaê ŋayham pi inj ndê lêŋ nem lau si-ŋga naŋ mac atec, naŋ têŋ lau gamen apa-ŋga. Ma ŋac lau dau oc sêŋgô ti sêkôc sa.” [

29 Inj sôm su goc lau Israel-ŋga sêlhö si, ma sêsen dau pi inj ndê yom.]

30 Tiŋambu Pol mbo malac Rom gitôm yala lu. Ma tôm ŋasawa dinaŋ, inj gêmlihi ŋamalac daŋ ndê andu daŋ tu ndôc-ŋga, ma inj kôc lau daêsam sa yêc andu dau, naŋ sêmen bu sêndic inj kêsi.

31 Inj gêm mêtê pi Anötö ndê gôliŋ ma kêdôhôn lau pi Pômdau Yisu Kilisi. Inj kôm gêŋ dau ti atac pa su, ma lau daŋ sêlhac inj ahuc dom.

Pol ndê bapia têtj lau Rom-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia dindéc têtj lau sêkên whin-nga nan sêndöc malac atu Rom. In to têtj ndoc in mbo malac Korin, ma kên têtj awê dan ñaê Pibi (16:2) bu kôc sa ndi ma kên têtj lau malac Rom-nga. Pol tac whin bu ndic lau Rom-nga kêsî, ma in to bapia dindéc mun, bu whê mêtê nan in gêm, nan ñahu sa.

Lau ñatô gauc gêm bu Pol to 1:18-32 hêganôn lau gameñ apa-nga, ma in to 2:1-29 hêganôn in dau ndê lau Israel-nga. In têtj yêc awê bu yac lau hoñ dakôm sac, ma tu yac neñ sac-nga, dec yac hoñ dawêkainj señ dambac ndu-nga. Magoc Anötö kêmasañ lêtj bu suc lau nom-nga si sac kwi, ma asa nan bu kên whin gêtj atu nan Yisu Kilisi kôm tu yac-nga, nan Anötö sam in bu ñamalac gitêtj.

Ma Pol bu whê sa bu Anötö sam yac bu lau gitêtj ñambwa dom, magoc in kên Ñalau Dabuñ têtj yac tu bu kôm yac dati lau wakuc nan danañ wambu Anötö, ma dasa neñ lêtj gitêtj ti dabuñ. Bocdinañ Pol to yom pi lêtj ñayham tu dasa-nga, ma dapin daun dôñ ma dahu mêtê sac sinj. Yêc lôcwha (sapta) 9-11 Pol têtj asê bu in ñalôm ñawapac pi in dau ndê lau Israel-nga nan sêkên whin dom, ma in tac whin ñandô bu sêkên whin Yisu.

Pol gic hu ndê yom têtj lau Rom-nga

¹ Aö Pol, Yisu Kilisi ndê ñgac akinj, gato bapia dindéc. Anötö kêgalêm aö sa gati in ndê ñapocel, ma kêyalin aö sa bu wahoc in ndê ñawaê ñayham asê.

² Ñawaê ñayham dau Anötö kêmatin tidôn mun su, ma in ndê propet sêhoc asê, ma sêto sip Buku Dabuñ.

³⁻⁴ Ma yom dau hêganôn in ndê Atu Yisu Kilisi, yac neñ Pômdau. In ti ñamalac nan sa akên Kin Dawid ndê tonj. Ma tinambu Anötö un in sa

akên lau batê-nga ña Ñalau Dabuñ ndê ñalacai, dec têtj asê tiawê bu in Anötö Atu.

⁵ Ma Yisu Kilisi dau kêyalin yac sa ma kêmwasiñ yac bu ati aposel tu in ndê ñaê-nga, dec kêkinj yac bu angalêm lau sa yêc gameñ hoñ bu s êkên whin in, ma tu dinañ-nga dec danja wambu in ndê yom.

⁶ Ma galem dau têtj mac lau Rom-nga bu ati Yisu Kilisi ndê lau bocdinañ.

⁷ Aö gato bapia dindéc têtj mac lau Rom-nga hoñ nan Anötö tac whin mac, ma kêgalêm mac sa ati in ndê lau dabuñ. Mwasin ti yom malô têtj mac hoñ akên Damañ Anötö, lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gauc gêm bu ndic lau Rom-nga kêsî

⁸ Gêtj ñamata-nga aö wasôm têtj mac bu têtj bêt hoñ, aö gateñ mbec tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, ma gam danje aneñ Anötö tu mac hoñ-nga. Ñahu bu yêc gameñ hoñ lau sêngô mac nem akên whin ñawaê.

⁹ Ma Anötö nan aö gam akinj ti aneñ ñalôm sambuc, ma gahoc in Atu ndê ñawaê ñayham asê, nan kêyalê bu yomandô aö gauc gêm mac ñapanj,

¹⁰ têtj têtj hoñ nan gateñ mbec. Ñasawa balin su, aö atac whin bu wandic mac kêsî, ma kwahic dec aö gateñ mbec têtj Anötö bu lic aö neñ gauc dinañ ñayham, ma lêtj gatam su têtj aö bu watêtj mac waloc.

¹¹ Bu aö atac whin ñandô bu walic mac, tu bu wakên Ñalau Dabuñ ndê mwasin ñatô lom mac bu puc mac dôñ.

¹² Ma têtj ndoc yac dambo dawhin daun, nan mac nem akên whin ma aö neñ gakên whin, oc pinj yac hoñ dôñ bu dalhac ñanga.

¹³ O asidôwai, aö atac whin bu mac anjalê bu têtj daêsam aö gauc gêm bu watêtj mac waloc, magoc gêtj daêsam kalhac aö ahuc e meñ têtj kwahic dec. Aö gam mêtê yêc lau apa si gameñ ñatô, ma aneñ gwelenj dau gêm ñandô su. Boc-dinañ aö gauc gêm bu wakôm gwelenj kainj tigen wawhin

mac e gwelen dau nandô sa yêc mac-nga whiņ.

¹⁴ Gwelen dau gic aö nawaê bu wanem mêtê lau Grik ti lau naņ lau Grik dom, ma lau ti gauc ma lau gauc mba sêwhiņ.

¹⁵ Tu dinaņ-nga dec aö neņ nalom kac aö bu wanem mêtê mac lau Rom-nga awhiņ.

Anötö ndê nawaê nayham ti naclai

¹⁶ Bu aö mayañ tu Anötö ndê nawaê nayham-nga dom. Nahu bu Anötö ndê naclai yêc yom dau, bu nem lau naņ bu sêkêņ whiņ, naņ si. In gic bata têņ lau Israel-nga muņ, ma têņ lau naņ lau Israel dom, naņ tiņambu.

¹⁷ Nawaê nayham dau ndê naclai yêc bu nem lau si, nahu bu nawaê dau tôc lêņ naņ Anötö kêņ bu namalac sêti lau gitêņ, naņ asê. Lêņ dau lêņ dakêņ whiņ-nga, ma nâlêņ daņ mba. Tôm yom naņ propet akwa daņ to yêc bocdec bu:

Lau gitêņ oc sêndoc tali tu si sêkêņ whiņ-nga. *[Hab 2:4]*

Namalac hoņ sêkôm giso

¹⁸ Anötö naņ ndoc undambê, kwahic dec tôc in ndê nalom asê têņ yac.* In tac nandê têņ lau naņ sêpuc dômbwê in, ma sêkôm mêtê sac. Nac si mêtê sac kêgwiniņ yom nandô dôņ.

¹⁹ Gitôm bu lau nom-nga sênyalê yom nandô pi Anötö, bu gêņ naņ in kôm, naņ whê in sa tiawê têņ nac su.

²⁰ Lau daņ sêlic Anötö su dom, yomandô! Tigen têņ ndoc in kêņ undambê ti nom e meņ têņ kwahic dec, naņ sêlic gêņ hoņ naņ in kêņ. Ma gêņ dau whê in ndê nahu sa ma tôc in ndê naclai atu naņ yêc titêm-titêm, naņ asê tiawê. Tu dinaņ-nga dec namalac daņ oc tôm dom bu pa dau ma sôm bu in gêm gauc Anötö.

²¹ Lau nom-nga sênyalê bu Anötö dê mbo, magoc sêtoc in sa ti nac si Anötö, ma sem danġe in tu gêņ daņ-nga dom. Nac sêhê gauc pi yom nambwa-nambwa daêsam e nasec kôm nac si nalom ahuc.

²² Nac sêtoc dau sa bu nac lau ti gauc, magoc nac lau gauc mbasi.

²³ Nac sêtec bu sênem akiņ Anötö naņ mbo titêm-titêm, magoc sem akiņ gêņ naņ gic waê bu niņga. Nac sêhu Anötö ti ndê nawasi atu siņ, ma sem akiņ gwam naņ nac dau sêmasañ sem namalac anġô, mbac anġô, bôc anġô, ma mboc anġô.

²⁴ Tu dinaņ-nga dec Anötö hu nac siņ bu sêkôm mêtê nalom nagalac-nga tôm si atac whiņ. Ma sêkôm mêtê nadômbwi pi dau namlic gitôm gêņ nambwa-nga.

²⁵ Nac sêpuc dômbwê Anötö ndê yom nandô, ma yom tasanġ gêm nac si nalom ahuc. Nac sêtec bu sênem akiņ Anötö naņ kêņ gêņ hoņ, ma sêhu in siņ ma sem akiņ gêņ naņ in kêņ. Magoc in gêņ hoņ nadau, ma nayham bu yac tampiņ in tôm bêc hoņ. Yomandô!

²⁶ Tu namalac si giso-nga, dec Anötö hu nac siņ bu sêkôm gêņ mayañ-nga tôm nac si nalom nagalac kêgilî nac. Nac si lauwhê sêhu lauwhê ti ngac si lêņ solop sêmbô sêwhiņ dauņ-nga siņ, ma sêsa lêņ so.

²⁷ Ma nâlêņ tigen launġac sêhu lauwhê ti ngac si lêņ solop siņ ma mêtê atac nagalac pi dandi-nga gêm nac ahuc sambuc. Launġac sêkôm mêtê mayañ-nga sêwhiņ launġac, ma tu dinaņ-nga sêtap nageyô naņ gic mêtê sac kaiņ dinaņ nawaê, naņ sa yêc dau si namlic.

²⁸ Namalac sêlic nayham bu s êpuc dômbwê Anötö, ma tu dinaņ-nga in hu nac siņ e nac si gauc timboloc, ma sêkôm mêtê naņ gic namalac nawaê dom.

²⁹ Mêtê sac tidau-tidau gêm nac si nalom ahuc. Nac sêkôm mêtê gitôm mêtê wec ma mêtê mayañ-nga, nac tagatu gêņ, nac sêlic lau natô sac, sic namalac ndu, sêngalom lau, sêkôm gêņ daêsam bu sêtim lau ma sênsau nac, ma sêsec lau.

³⁰ Nac sêngoliņ yom pi lau, atac tec Anötö, ma sêpu lau natô. Sêpo dau

* **1:18:** Têņ ndoc Yisu mbac ndu pi a gicso dau, naņ tôc asê bu Anötö tac nandê tu namalac si sac-nga. Magoc tu Yisu hôc nandê dau ô lau nom-nga su, dec tôc asê bu in tac whiņ lau nom-nga hoņ ma tec bu daņ niņga. Alic Rom 2:4; 3:26; 8:3; ma Jon 3:16.

ti sêtoc dau sa, sêkôc gauc pi lêñ sac napan, ma ñac danğapêc ñawahô têt dinda ti dambai.

³¹ Ñac lau gauc mbasi-nga, ma yom bocke nan sêsôm, nan sêkôm ñandô sa dom. Ñac lau ñalôm ñadandi-nga nan atac tec lau ma tawalô ñac dom.

³² Lau sac dau sênjalê bu Anötö sôm tidôn su bu lau nan sêkôm mêtê sac kain bocdinañ, oc sêmbac ndu. Tigen ñac sêkôm sac sêsiniñ su eñ. Ma gên dan whiñ bocdec bu, lau ñatô nan sêkôm mêtê sac tôm ñac dau sêkôm, nan sêlic ñac ñayham.

2

Anötö ndê lêñ êmatôc lau-nga

¹⁻³ Yac tanyalê bu têt ndoc Anötö êmatôc lau nan sêkôm sac kain dinañ, dec in oc êmatôc ñac êñkuc yom ñandô pi ñac. Bocdinañ dec am asa nan kêngôlin yom pi lau ñatô, ma sam ñac bu lau sêkôm sac-nga, nan êmyalê bu am kêngôlin yom pi daôm whiñ, bu am ñamalac kôm sac-nga whiñ. Ma am oc tôm dom bu êmasañ yom têt Anötö tu daôm nem sac-nga ma lhö su in ndê matôc.

⁴ Am ngô su nan! Anötö tawalô yac ndu andô, dec kôc ndê ñalôm dôn ma kêmatôc yac ñagahô dom. Am gêlic in ndê lêñ dinañ bu gên ñambwa, a? Bocke? Am kêyalê dom bu Anötö kôm gên dinañ tu bu kên ñasawa têt yac bu danem dauñ kwi-nga, a?

⁵ Magoc am nem ñalôm ñadandi ma am tec bu nem daôm kwi. Tu dinañ-nga am daôm gic Anötö ndê atac ñandê sa tu daôm-nga, ma oc yêc tôm bêc ñambu-nga nan Anötö dau oc têt in ndê matôc gitên ma in ndê atac ñandê asê.

⁶ Têt bêc dinañ, in oc kên ñagêyô têt lau hon êñkuc ñac tigen-tigen si mêtê.

⁷ Lau nan sêsap mêtê ñayham dôn napan ma takwê bu sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndôc tali napan-nga ma ñawasi ti waê atu sa, nan Anötö oc kên ñac sêndôc tali napan.

⁸ Magoc lau nan sêkôm gên hon tu sêpo dau sa-nga, ma sêtec yom ñandô ma sêsap mêtê sac dôn, nan oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa.

⁹⁻¹⁰ Aêc! Lau hon nan sêkôm mêtê sac, nan oc sêtap ñawapac ti ñasac sa. Tigen lau nan sêkôm mêtê ñayham, nan oc sêtap ñawasi ti waê ñayham ma yom malô sa. Oc ñandô sa pi lau Israel-nga sêmun, goc lau nan lau Israel dom, nan sênkuc.

¹¹ Bu têt ndoc Anötö oc êñsahê lau pi ñac si mêtê, nan in oc toc lau ton dan sa hóc gêlêc lau ton dan dom.

¹² Bu lau hon nan sêkôm sac, nan oc sêtap Anötö ndê matôc sa. Lau nan lau Israel-nga dom, nan sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nan oc sêtap matôc sa tu yomsu-nga dom, ñac dau si giso oc tin ñac su. Ma lau Israel-nga nan sêkôc Moses ndê yomsu sa, ma sêkôm mêtê sac, nan oc sêtap Anötö ndê matôc sa êñkuc yomsu dau.

¹³ Bu Anötö oc sam ñamalac dan bu ñamalac gitên tu in ngô yomsu-nga ñambwa lec dom. Tigen ñamalac nan sôc yomsu dau ñapu ma danğawambu ñapep eñ, nan Anötö oc sam in bu ñamalac gitên.*

¹⁴ Magoc lau nan lau Israel dom, nan sêkôc Anötö ndê yomsu sa dom, nan ñalên bocke? Ñac bu sêkôm mêtê ñayham nan tôm yomsu whê sa, dec têt asê bu ñac dau si yomsu yêc bocdinañ.

¹⁵ Ma têt asê bu lêñ gitên tôm yomsu whê sa têt yac, nan yêc ñac si ñalôm. Ma ñac dau sêtôm bu sênjalê si lêñ ma sênjalê yêc ñac si ñalôm, mêtê bocke nan sêkôm solop, ma mêtê bocke nan sêkôm so.

¹⁶ Yom hon dindêc ñahu oc tiawê têt bêc nan Anötö oc kên Yisu Kilisi êñsahê lau hon, êñkuc ñac si yom nan yêc sin dau yêc ñac si ñalôm. Ñawaê ñayham nan aô gahoc asê, nan whê gên hon dinañ sa.

Lau Israel-nga ma Moses ndê yomsu

* **2:13:** Tinjambu Pol têt asê tiawê bu ñamalac dan oc tôm dom bu êñkuc yomsu hon timala e Anötö lic in bu ñamalac gitên - alic Rom 3:20, 23.

¹⁷ Mac lau nanj ambo gamej bocke, ma asam daôm bu lau Israel-nga, anjô su nanj. Mac gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu mac akôc Moses ndê yomsu su-nga, a? Mac atoc daôm sa bu mac ati Anötö ndê lau, a?

¹⁸ Bocke? Mac anjalê lêj nanj Anötö tac whinj, ma gauc gêm bu mac ahôc gêlêc lau natô tu mac anjalê yomsu-nga, a?

¹⁹⁻²⁰ Mac gauc gêm bu yomsu whê mac nem gauc sa pi yom njandô, dec tac whinj bu andôhônj lau wakuc ti lau gauc mba, a? Mac bu awê lau nanj tandô pec, me alic daôm gitôm ya njawê bu pô lau nanj sêmbo njasec njalôm, a?

²¹ Mac andôhônj lau natô, ma bocke dec andôhônj daôm dom? Mac am mêtê lau bu sênem kanj gêj dom. Mac daôm akôm, me mba?

²² Mac asôm têj lau bu sêkôm mêtê mockainj-nga dom, ma mac daôm? Mac atac tec gwam, magoc têm natô mac asôc lôm nanj lau sem akinj gwam sêmbo, ma am kanj gêj, me mba?

²³ Mac atoc daôm sa tu akôc yomsu su-nga, magoc têj ndoc mac anjili yomsu, dec mac akôm Anötö ndê waê tisac.

²⁴ Tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm:

Lau gamej apa-nga sêpu Anötö ndê naê tu mac nem lêj sac-nga. [Ais 52:5]

²⁵ Am njac nanj sêsê am nem njamlic natô su kêkuc lau Israel-nga si t'pwac, nanj ngô. Am bu danjam wambu yomsu honj, dec gêj nanj sêkôm têj am njamlic, nanj gêj ti njahu njayham. Magoc am bu êmgili yomsu, dec gêj nanj sêkôm têj am, oc nditôm gêj njambwa. Yêc Anötö anjô-nga am oc tôm njac t'gamej apa-nga nanj sêsê inj njamlic natô su dom.

²⁶ Ma lau nanj sêsê njac si njamlic natô su dom, magoc sêkôm mêtê njayham tôm yomsu whê sa, nanj Anötö oc lic njac gitôm lau nanj sêsê njac si njamlic natô su.

²⁷ Ma njac nanj sêsê inj dom, magoc kôm gêj nanj kêkuc yomsu, nanj oc puc am nem giso asê. Njahu bu am

daôm kôc yomsu su, ma kêkuc pwac sêsê njamlic-nga, magoc am njac ênjili yomsu-nga.

²⁸ Lau si njahu sêti lau Israel-nga njandô sip gêj njamlic-nga dom. Ma pwac sêsê njamlic-nga nanj njahu andô hêganônj gêj nanj sêkôm têj njamlic, nanj dom.

²⁹ Mba! Lau nanj sêmasanj si njalôm njapep yêc Anötö anjô-nga, nanj sêti lau Israel-nga njandô. Ma pwac sêsê njamlic-nga njahahu andô, nanj yomsu nanj sêto sip bapia, nanj oc tôm dom bu kôm njandô sa. Magoc gwelenj nanj njalau kôm mbo njamalac si njalôm, nanj kôm pwac dau njahahu andô njandô sa. Njamalac kainj dinanj hêgo dau bu tap ndê waê sa yêc lau nom-nga dom, tigenj inj tap waê sa yêc Anötö dau.

3

Mêtê sac oc tôm dom bu nem njandô njayham

¹ Bocdinaj lau Israel-nga sêtap mwasij bocke sa tu sêti lau Israel-nga, nanj hêc gêlêc lau natô si mwasij su? Ma njac si pwac sêsê njamlic natô su-nga oc nem njac sa njalêj bocke?

² Anjô! Lau Israel-nga sêtap mwasij tidau-tidau sa. Gêj njamata-nga njac lau dau dinanj Anötö kênj inj ndê yom sip njac apai amba.

³ Magoc lau Israel-nga natô bu sêkêj whinj Anötö dom, dec mac gauc gêm bocke? Tu njac si sêkêj whinj dom-nga, dec Anötö oc hu yom nanj inj gic bata su, nanj sinj, me?

⁴ Mba andô! Tôm bu njamalac honj sêti lau sênsau tasanj-nga, magoc Anötö oc tôm dom bu sej yom danj nanj inj kêmatinj tidônj, nanj su. Tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm:

Yom honj nanj am sôm, nanj oc sêlic bu yom njandô enj.

Ma lau bu sênsahê am, dec oc tôm dom bu sêtap am nem giso danj sa. [BW 51:4]

⁵ Lau natô gauc gêm gauc njambwa ma sêsôm yom bocdec bu, "Yac nej lêj sac-nga têt Anötö ndê lêj gitêj asê yêc awê, dec tu sake-nga inj atac njandê

têñ yac? In bu kêñ ñagêyô têñ yac, dec oc solop dom.”

⁶ Gauc dinan in so sambuc! Bu bocdinan, goc Anötö oc êmatôc lau nom-nga ñalêñ nde?

⁷ Ma lau ñatô sêsôm, “Aneñ yom tasan tôc Anötö ndê yom ñandô asê tiawê e lau sêhoc in ndê waê asê ñapan. Bocdinan tu sake-nga in gêlic aô gitôm ñgac sac dan ma kic aneñ yom bu watap matôc sa?”

⁸ Oyaê, anğô su nan! Yom bu bocdinan, dec gitôm bu dasôm, “Yac dakôm sac tu bu sac nem ñandô ñayham-nga.” Magoc bocdinan dom. Lau ñatô sêñsau ma sêñgôlin yom pi yac lau aposel ma sêsôm bu yom ñalhô dinan sa yac whanşun. Oc sêtap ñagêyô sac sa tu ñac si yom tasan dinan-nga.

Ñamalac gitêñ dan mbo dom

⁹ Bocke, yac lau Israel-nga mba lêñ nan asa ambo Anötö anğô-nga, nan hóc gêlêc lau ñatô si su, me? Mba andô! Tôm yac asôm su bocdec bu, lau Israel-nga ma lau apa hon sêmbo sac ña-ñaclai ñapu.

¹⁰ Tôm yom nan sêto yêc nan sôm: Ñamalac gitêñ dan mbo dom andô.

¹¹ Ma ñamalac dan kêyalê Anötö, me kôm mwasac tu bu ti in ndê gêñ-nga lec dom.

¹² Lau hon sêpuc dômbwê Anötö e sêti gêñ ñapopoc-nga. Ñamalac gitêñ dan mbo dom. Mba andô! [BW 14:1-3; 53:1-3; Ekl 7:20]

¹³ Ñac si whaşun sac sambuc, gitôm gêñ batê nan sêñsuhun si dom, ma ñasu pôm gameñ kwi. Ma ñac lau sêsôm yom tasan-nga. Yom nan sa ñac tôkwa, nan gitôm mboc ñamalac sac. [BW 5:9; 140:3]

¹⁴ Ñac sêpucbo lau ñawahô, ma yom ñamakic gêm ñac si whaşun ahuc. [BW 10:7]

¹⁵ Ñac lau hôp-hôp tu sêkêc dac şin-nga.

¹⁶ Ma gameñ bocke nan sêmbo, nan sêkôm tisac ma sêkêñ ñawapac têñ lau.

¹⁷ Ñac sêñyalê lêñ yom malô-nga dom. [Ais 59:7-8]

¹⁸ Ma ñac sêtôc Anötö dan dom. [BW 36:1]

¹⁹ Yac tanjalê bu Moses ndê yomsu hon hêganôn lau nan sêmbo yomsu dau ñapu. Tu dinan-nga lau hon si yom mba, ma ñac hon sic waê bu sêtap Anötö ndê matôc sa.

²⁰ B ocdinan ñamalac dan mbo dom, nan tôm bu êmasan yomsu sambob ñapep e Anötö lic in bu ñamalac gitêñ. Mba! Magoc Moses ndê yomsu tôc yac neñ sac asê têñ yac.

Yac dati lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whin-nga

²¹ Kwahic dec Anötö tôc lêñ dati lau gitêñ-nga asê, nan ñahu sip yomsu dom. Moses ti lau propet sêto yom pi lêñ dau mun su.

²² Lau hon nan sêkêñ whin Yisu Kilisi, nan sêtap lêñ dau sa su, ma Anötö gêlic ñac bu lau gitêñ. Lêñ tigen dinan gic waê lau Israel-nga ti lau sambob.

²³ Ñahu bu yac hon yac lau dakôm sac-nga, ma tu yac neñ sac-nga, dec gitôm dom bu datigasuc Anötö ti in ndê ñawasi atu.

²⁴ Magoc yac hon datôm bu dati lau gitêñ tu gwelen nan Yisu Kilisi kôm tu nem yac si-nga. Anötö kêmasan lêñ dinan bu êmwasiñ yac ñambwa eñ.

²⁵ In kêñ Yisu gitôm da bu hóc ñandê ô yac neñ sac ñagêyô, ma dakêñ whin bu dac nan in kêc şin, nan hê wamba yac su têñ Anötö. Ñalêñ dinan in tôc asê bu in Anötö gitêñ. Bu in gêlic sac gitôm gêñ ñambwa dom, magoc lau nan sêkôm sac mun-nga, nan in hê ñac si yom dôn. Ma in kôc ndê ñalôm dôn

²⁶ e in kêñ lau hon si sac ñagêyô pi Yisu. Bocdinan kwahic dec Anötö tôc asê bu in dau in gitêñ, ma in kêmasan lêñ bu sam lau nan sêkêñ whin Yisu, nan bu lau gitêñ.

²⁷ Bocdinan ñamalac dan gitôm dom bu toc dau sa. Ñahu bu Anötö oc lic ñamalac dan bu ñamalac gitêñ tu lêñ yomsu-nga dom, magoc tu lêñ dakêñ whin Yisu-nga.

²⁸ Mêtê nan yac ahoc asê, nan sôm bu yac dati lau gitêñ tu yac neñ dakêñ

whiñ-nga, ma tu yac nen sakin tanjuk yomsu-nga dom.

²⁹ Bocke? Anötö in lau Israel-nga tawasê si Anötö, me? Mba! In lau Israel-nga si Anötö, ma lau gameñ apa-nga si Anötö bocdinañ.

³⁰ Bu Anötö tigenj dê mbo, nañ sam lau honj nañ sêkêñ whiñ Yisu bu lau gitêñ, lau nañ sêñkuc pwac sêsê ñamlic ñatô-nga, ma lau nañ sêñkuc pwac dau dom bocdinañ.

³¹ Magoc mac gauc gêm bocke? Yac asôm yom pi lêñ dakêñ whiñ-nga tu bu aseñ Moses ndê yomsu su-nga, me? Aô wasôm têñ mac, mba andô! Yac apuc yomsu dau dôñ.

4

Abraham kêñ whiñ Anötö dec ti ñgac gitêñ

¹ Gauc nem abañ Abraham ndê lêñ, oc whê gêñ sake sa têñ yac?

² Anötö sam Abraham bu ñgac gitêñ tu gêñ nañ in dau kôm-nga, a? Bu bocdinañ, dec oc tôm bu Abraham toc dau sa. Magoc Anötö gêlic in ñalêñ bocdinañ dom.

³ Bu sêto yom yêc, nañ sôm bocdec bu:

Abraham kêñ whiñ Anötö, ma tu dinañ-nga Anötö gêlic in bu ñgac gitêñ. *[Gen 15:6]*

⁴ Ñgac nañ kôm gwelenj nañ kôc in ndê ñaôli sa tôm mwasiñ ñambwa dom. In tap ñaôli dau sa tu in kôm gwelenj-nga.

⁵ Magoc asa nañ bu kêñ whiñ Anötö, dec Anötö oc êmwasiñ in ñambwa ma lic in bu ñamalac gitêñ. In tap mwasiñ dau sa tu in kôm gwelenj dañ-nga dom, magoc tap sa ñambwa tu in ndê kêñ whiñ-nga. Anötö dau kêmasañ lêñ bu lau sac sêti lau gitêñ.

⁶ Kinj Dawid sôm yom kaiñ tigenj pi ñamalac nañ Anötö kêmwasiñ ma sam in bu ñamalac gitêñ, nañ tap mwasiñ dau sa ñambwa, ma tu gwelenj nañ in kôm-nga dom. Dawid to yom ma whê ñamalac kaiñ dinañ ndê ñahu atac ñayham-nga sa bocdec bu:

⁷ Mac lau nañ Anötö suc mac nem sac kwi ma hu ñayom siñ, nañ atac ñayham sa.

⁸ Ma am asa nañ Anötö suc nem giso kwi ma oc gauc nem tiyham dom, nañ atac ñayham sa bocdinañ. *[BW 32:1-2]*

⁹ Mac gauc gêm bocke? Yom dau gic waê lau Israel-nga nañ sêñkuc pwac sêsê ñamlic ñatô su-nga, nañ tawasê, me gic waê lau nañ sêñkuc pwac dau dom, nañ sêwhiñ? Yac asôm su, bu Anötö gêlic Abraham bu ñgac gitêñ tu in ndê kêñ whiñ-nga.

¹⁰ Bocke? Sêsê Abraham ndê ñamlic ñatô su, dec Anötö gêlic in bu ñgac gitêñ, me? Wasôm mba. Anötö sam in bu ñgac gitêñ muñ su.

¹¹ Têñ têm sêsê Abraham su dom, nañ in kêñ whiñ, dec Anötö sam in bu ñgac gitêñ. Ma tiñambu Anötö kêmatinj pwac sêsê ñamlic-nga têñ in, gitôm dôhônj dañ, bu puc yom pi in ti ñgac gitêñ tu kêñ whiñ-nga, nañ dôñ. Bocdinañ Abraham in ti lau gameñ apa-nga nañ sêsê ñac dom magoc sêkêñ whiñ, nañ honj si damba. Ma tôm Anötö sam Abraham bu ñgac gitêñ, goc ñalêñ tigenj Anötö oc sam lau dau bu lau gitêñ.

¹² Ma lau Israel-nga nañ sêñkuc pwac sêsê ñamlic-nga, nañ bu sêkêñ whiñ, dec Abraham ti ñac si damba bocdinañ. Bu ñac lau dau sêñkuc Abraham ndê lêñ kêñ whiñ-nga, nañ in kêkuc têñ têm sêsê in su dom.

¹³ Anötö gêm mbec Abraham ma gic bata yom têñ in ti in ndê lau wakuc, bu ñac oc sêwêkaiñ nom sambuc. Ñac sêtap mbec dau ña-ñandô sa tu lêñ sêkêñ whiñ-nga nañ kôm ñac sêti lau gitêñ yêc Anötö anjô-nga, ma tu sêñkuc yomsu-nga dom.

¹⁴ Lau bu sêtap Anötö ndê mbec ñamwasiñ sa tu sêñkuc yomsu-nga, dec lêñ dakêñ whiñ-nga gitôm gêñ ñambwa, ma mwasiñ nañ Anötö gic bata bu kêñ têñ Abraham, nañ gitôm gêñ ñambwa bocdinañ.

¹⁵ Ñahu bu lau honj nañ sêñgili Moses ndê yomsu ma sêkôm sac, nañ

sic waê bu oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa. Yomsu bu mba, goc yom tanğili yomsu-nga mba bocdinañ.

¹⁶ Ma bocdinañ lau nañ sêkêñ whiñ, nañ sêtap yom nañ Anötö gic bata têñ Abraham, nañ ña-ñandô sa gitôm mwasiñ ñambwa. Ma Anötö puc yom nañ inñ gic bata têñ Abraham ndê lau wakuc, nañ dôñ. Inñ puc dôñ têñ lau Israel-nga nañ sêkôc inñ ndê yomsu sa, nañ tawasê dom, magoc puc dôñ têñ lau nañ sêñkuc Abraham ndê lêñ kêñ whiñ-nga sêwhiñ. Tu dinañ-nga Abraham ti yac hoñ neñ damañ.

¹⁷ Tôm yom nañ Anötö sôm têñ Abraham, nañ sêto yêc bocdec bu:

Aö wakôm am ti lau toñ daêsam si damba. *[Gen 17:5]*

Bocdinañ Abraham nañ kêñ whiñ Anötö, nañ ti yac hoñ neñ damañ yêc Anötö angô-nga.

Ma Anötö, inñ Anötö nañ ndê ñaclai atu yêc bu uñ lau batê sa sêmbo tali tiyham, ma bu sôm yom ña awha goc gêñ nañ yêc dom, nañ meñ hôc asê.

¹⁸ Abraham takwê gêñ nañ lau hoñ gauc gêm bu tôm dom bu oc ñandô sa. Ma Anötö tôc tata hoñ têñ Abraham goc sôm têñ inñ bu:

Am nem wakuc oc sêtôm dinañ. *[Gen 15:5]*

Abraham kêñ whiñ Anötö, dec kôm inñ ti lau toñ daêsam si damba.

¹⁹ Abraham kêyalê bu inñ ndê yala ti 100 su, ma inñ ndê licwalô pacndê su. Ma inñ kêyalê bu Sara ndê têm kôc balêkoc-nga pacndê. Tigen inñ kôc inñ ndê kêñ whiñ dôñ ñaŋga,

²⁰ ma atac lu-lu dom pi gêñ nañ Anötö gic bata têñ inñ. Inñ kêñ whiñ ñaŋga, ma po Anötö ndê waê sa.

²¹ Inñ kêyalê tidôñ bu Anötö ndê ñaclai yêc bu kôm gêñ nañ inñ gic bata, nañ ñandô sa.

²²⁻²³ Tu dinañ-nga dec sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö gêlic inñ bu ñgac gitêñ. *[Gen 15:6]*

Yom dau sêto tu Abraham tawasê-nga dom.

²⁴ Sêto tu yac lau nañ dakêñ whiñ Anötö nañ uñ yac neñ Pômdau Yisu sa

yêc lau batê-nga. Tu yac neñ dakêñ whiñ-nga, dec Anötö oc lic yac bu lau gitêñ bocdinañ.

²⁵ Anötö kêñ Yisu mbac ndu tu yac neñ sac-nga, ma uñ inñ sa tiyham dec kêmasañ lêñ bu dati lau gitêñ.

5

Dati lau gitêñ ña-ñandô

¹ Bocdinañ, tu yac neñ dakêñ whiñ-nga, dec Anötö gêlic yac bu lau gitêñ. Ma tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga, dec dambo Anötö angô-nga ti atac pa su eñ.

² Yisu gêlêc gatam su têñ yac bu dambo Anötö ndê mwasiñ ñalôm, tu yac neñ dakêñ whiñ-nga. Yac datap mwasiñ dau sa su, ma bocdinañ dec dambo ti atac ñayham tu gêñ nañ dakêñ batañ dambo, nañ bu oc datap Anötö ndê ñawasi sa.

³ Ma gêñ dañ tiyham. Ñawapac bocke nañ dahôc tu dakêñ whiñ Yisu-nga, nañ dahôc ti atac ñayham bocdinañ. Bu yac tañyalê bu gêñ wapac nañ pi yac, nañ gêm yac sa bu dalhac ñaŋga.

⁴ Ma yac bu dati lau dalhac ñaŋga-nga, dec tôc asê bu yac lau nañ datôm bu dahôc gêlêc saê. Ma tu yac dahôc gêlêc saê-nga, dec puc yac dôñ bu dakêñ batañ gêñ nañ Anötö gic bata.

⁵ Ma yac neñ dakêñ batañ oc ñandô mbasi dom, ma bocdinañ yac oc mayañ dauñ dom. Bu yac tañyalê Anötö ndê mêtê atac whiñ yac-nga su, tu Ñalau Dabuñ nañ inñ kêñ sip yac neñ ñalôm-nga.

Yisu Kilisi hé wamba Anötö tu yac-nga

⁶ Têñ têm yac tañyalê Anötö su dom, ma licwalô mba tu danem dauñ sa-nga, nañ Anötö kêkiñ Yisu bu mbac ndu tu yac-nga, tôm têm nañ inñ dau kêyalin sa su.

⁷ Lau dañ oc sêmbac ndu tu ñamalac gitêñ dañ-nga dom. Me mac gauc gêm bocke? Ñamalac dañ oc tôm bu puc dau dôñ ma mbac ndu tu ñamalac ñayham dañ-nga, me mba?

⁸ Tigen Kilisi mbac ndu tu yac lau dakôm sac-nga. Ma ñalêñ dinan dec Anötö tîc in ndê atac whin yac asê.

⁹ Kwahic dec yac lau nan dakên whin Yisu, nan dati lau gitên tu dac nan in kêc sin-nga. Ma bocdinan yac tanjalê tidôn bu Yisu oc nem yac sa, têt ndoc Anötö êñsahê lau hon-nga. Ma yac oc datap Anötö ndê atac ñandê sa dom.

¹⁰ Muñ-nga yac neñ sac kôm yac dambo datôm Anötö ndê ñacyo, magoc in hê wamba yac ña in ndê Atu ndê mbac ndu. Kwahic dec in hê wamba yac su, ma in ndê Atu mbo tali tiyham, dec tanjalê bu yomandô, in oc nem yac si têt bêc ñambu-nga.

¹¹ Ma gêt dan whin bocdec bu. Tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi hê wamba yac têt Anötö-nga, dec yac dambo ti atac ñayham atu, tu dati Anötö ndê lau-nga.

Adam ti dambac ndu ñahu, ma Yisu ti dandöc tanli ñahu

¹² Sac hóc asê nom tu ñamalac tigen-nga. Ma lêt dambac ndu-nga hóc asê nom tu sac-nga. Lau nom-nga hon sêkôm sac, ma tu dinan-nga ñac sêmbac ndu.

¹³ Sac hóc asê nom muñ su, ma tinambu Anötö kêt in ndê yomsu têt Moses. Ma yomsu bu mba, goc ñalêñ mba bu Anötö hê lau si yom dôñ tu sêngili yomsu-nga.

¹⁴ Bocdinan lau nan sêñkuc Adam e meñ têt têt nan Anötö kêt yomsu têt Moses, nan sêngili Moses ndê yomsu dau ñadan dom. Magoc Anötö gic yomsu ñac ñamata-nga Adam, ma in kêtgili yomsu dau. Ma lau nan sêñkuc Adam, nan sêmbac ndu tu sêwêkain in ndê sac ñagêyô-nga. Ngac ñamata-nga Adam in têt dôhôn nan danem dôhôn whin ñac nan meñ sa kêtuc in.

¹⁵ Lau daêsam sêmbac ndu tu ñac tigen ndê sac-nga. Magoc Anötö ndê mwasiñ nan kêt ñambwa têt lau tu ñac tigen Yisu Kilisi-nga, nan gêm lau daêsam sa kêtêc. Bocdinan gêt lu dinan, Anötö ndê mwasiñ ma Adam ndê sac, nan sêtôm dau dom.

¹⁶ Yomandô. Anötö ndê mwasiñ hóc gêtêc ñac tigen ndê sac. Bu ñac tigen ndê sac hê Anötö ndê matôc pi lau daêsam, magoc lau sac daêsam sêti lau gitên tu Anötö ndê mwasiñ-nga.

¹⁷ Tu ñac tigen ndê sac-nga, dec ñac lai dambac ndu-nga gêm gêtin lau nom-nga hon. Magoc tu ñac tigen Yisu Kilisi-nga, lau nan sêtap Anötö ndê mwasiñ sêti lau gitên-nga sa, nan oc sêmba tali ma sênem gêtin sêwhin in têt têt ñambu-nga.

¹⁸ Bocdinan, lau hon sic waê bu sêtap matôc sa tu sac tigen dinan-nga. Magoc lau hon nan sêkêt whin, nan sêti lau gitên ma sêtap mwasiñ dandöc tanli-nga sa, tu gwelen gitên tigen nan Yisu Kilisi kôm-nga.

¹⁹ Bu ñac tigen dangapêc têt Anötö, dec lau daêsam sêti lau sêkôm sac-nga. Magoc ñac tigen ñanga wambu Anötö, dec kêtasan lêt bu lau daêsam oc têt bu sêti lau gitên.

²⁰ Lau hon sêwêkain Adam ndê sac ñagêyô, magoc Anötö kêt ndê yomsu têt lau tu bu sêñyalê si sac-nga. Magoc têt ndoc lau si sac kêtowec tiatu, nan Anötö ndê mwasiñ suc sac kwi-nga kêtowec tiatu andô hóc gêtêc sac su.

²¹ Têt ñamata-nga sac gêm gêtin lau hon ma tu dinan-nga ñac sêmbac ndu. Ma ñalêñ tigen kwahic dec Anötö ndê mwasiñ gêm gêtin lau nan sêkêt whin ma sêti lau gitên, ma kêt ñac sêndöc tali ñapan tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

6

Dapuc dômwên sac tu Kilisi-nga

¹ Mac gauc gêm bocke? Yac dakôm sac ñapan bu Anötö ndê mwasiñ suc sac kwi-nga êñsowec tiatu ñapan, me?

² Mba andô! Yac dahu mêtê sac sin su, gitôm lau batê nan sêhu gêt nom-nga sin.

³ Anğô. Busanğun nan pin yac dôñ tam damin Yisu Kilisi, nan pin yac dôñ tam damin in ndê mbac ndu whin. Mac anjalê yom dau, me mba?

⁴ Mac anjalê bu Yisu Kilisi mbac ndu ma sêñsuhun in. Ma busanğun

naŋ yac daliŋ su, naŋ gitôm Anötö kêsuhunŋ yac dawhinŋ Yisu Kilisi. Ma tu dinaŋ-ŋga tôm Damaŋ unŋ Yisu sa akêŋ lau batê-ŋga ŋa inŋ ndê ŋaclai ti ŋawasi atu, dec kwahic dec inŋ gêlic yac gitôm lau naŋ sêtisa tiyham, ma bocdinaŋ taŋsêlêŋ ti dasa neŋ lêŋ tiwakuc.

⁵ Busaŋgu naŋ daliŋ, naŋ piŋ yac dôŋ tam damaŋ Yisu ndê mbac ndu, dec tôm yac dambac ndu dawhinŋ inŋ. Ma piŋ yac dôŋ tam damaŋ inŋ ndê tisa akêŋ lau batê-ŋga bocdinaŋ.

⁶ Tu dinaŋ-ŋga dec aŋyalê ŋapep bu yac neŋ ŋalôm akwa sac-ŋga, naŋ Anötö gic pi a gicso dau whinŋ Yisu, tu bu ŋalôm akwa nem gôlinŋ yac dom, ma dambo datôm lau akiŋ mêtê sac-ŋga tiyham dom.

⁷ Bu yac dambac ndu dawhinŋ Kilisi su, ma asa naŋ mbac ndu su, naŋ Anötö kêgapwêc inŋ su yêc sac ŋa-ŋaclai.

⁸ Yac dambac ndu su dawhinŋ Kilisi, ma bocdinaŋ yac dakêŋ whinŋ bu yac oc dambo taŋli dawhinŋ inŋ.

⁹ Ŋahu bu yac taŋyalê bu Anötö unŋ Kilisi sa akêŋ lau batê-ŋga, ma tu dinaŋ-ŋga tôm dom bu inŋ mbac ndu tiyham. Ŋaclai dambac ndu-ŋga oc êŋgwiniŋ inŋ tiyham dom.

¹⁰ Bu inŋ mbac ndu, ma inŋ ndê mbac ndu tigenŋ dinaŋ gêmlihi lau hoŋ si sac ŋatôp. Ma kwahic dec inŋ mbo tali tiyham, ma mbo tali tu bu po Anötö ndê waê sa-ŋga.

¹¹ Ŋalêŋ tigenŋ akôc gauc pi daôm bocdec bu, mac ahu mêtê sac siŋ su, gitôm lau batê sêhu gêŋ nom-ŋga siŋ. Ma kwahic Anötö piŋ mac dôŋ am damaŋ Yisu Kilisi, dec mac ambo tamli awhinŋ inŋ, tu bu apo Anötö ndê waê sa-ŋga.

¹² Sac tac whinŋ bu ti nem ŋadau, ma hê mac bu akôm mêtê sac ŋapaŋ. Bocdinaŋ ayob daôm bu sac nem gôlinŋ mac nem ŋamlic ŋagêŋ danŋ dom.

¹³ Ayob tanôm ti amam ma ŋamlic ŋagêŋ hoŋ bu sênem akiŋ sac dom. Magoc akêŋ daôm sambuc têŋ Anötö, atôm lau naŋ sêtisa akêŋ lau batê-ŋga ma sêmbo tali. Ma akêŋ nem ŋamlic

ŋagêŋ hoŋ tu anem akiŋ Anötö-ŋga, ma akôm mêtê gitêŋ eŋ.

¹⁴ Bu inŋ solop dom bu sac ti ŋadau mac tiyham. Ŋahu bu mac ambo yomsu ŋapu tôm muŋ-ŋga lê dom, kwahic dec mac ambo Anötö ndê mwasinŋ ŋapu.

Dati Anötö ndê lau akiŋ lêŋ gitêŋ-ŋga

¹⁵ Mac gauc gêm bocke? Yac dambo yomsu ŋapu dom, magoc dambo Anötö ndê mwasinŋ ŋapu. Bocdinaŋ yac oc dakôm sac ŋapaŋ, a? Aô wasôm têŋ mac, mba andô!

¹⁶ Anŋô su naŋ. Gêŋ bocke naŋ mac asôc ŋapu, naŋ ti nem ŋadau. Sac bu ti nem ŋadau, dec mac oc awêkainŋ seŋ ambac ndu-ŋga. Magoc mac bu akêŋ Anötö ti nem ŋadau ma danŋam wambu inŋ, dec mac oc ati lau gitêŋ. Mac aŋyalê yom dau, me mba?

¹⁷ Muŋ-ŋga mac ati mêtê sac ndê lau akiŋ ŋambwa. Magoc danem danŋe Anötö bu kwahic dec mac akêŋ nem ŋalôm sambuc bu danŋam wambu yom naŋ yac andôhônŋ mac, ma akôc sa su.

¹⁸ Kilisi kêgapwêc mac su yêc sac ŋa-ŋaclai, ma mac ac waê bu asa Anötö ndê lêŋ gitêŋ, gitôm lau akiŋ sic waê bu danŋa wambu si ŋadaui.

¹⁹ Mac nem gauc sa pi lau sêkêŋ whinŋ-ŋga si lêŋ wakuc dom, dec aô gam dôhônŋ pi lau akiŋ ŋambwa ti ŋadaui nom-ŋga si lêŋ, bu wawhê sa yêc awê têŋ mac. Muŋ-ŋga mac akêŋ nem amam ti gahim ma mac nem gêŋ hoŋ tu sênem akiŋ mêtê sac ma mêtê ŋadômbwi-ŋga. Magoc kwahic dec akêŋ nem gêŋ hoŋ bu ati lau akiŋ naŋ sêsa lêŋ gitêŋ eŋ, e ati lau dabuŋ.

²⁰ Têŋ ndoc mac ambo atôm lau akiŋ mêtê sac-ŋga, naŋ mac ac ahê lêŋ gitêŋ gacgenŋ.

²¹ Muŋ-ŋga lê mac atap ŋandô ŋayham bocke sa tu lêŋ naŋ kwahic dec kêŋ maya mac naŋ-ŋga? Lêŋ sac-ŋga dau naŋ ŋa-ŋandô dambac ndu gôc.

²² Magoc kwahic dec Kilisi kêgapwêc mac su yêc mêtê sac, ma mac ati Anötö ndê lau akiŋ. Ma sakinŋ

wakuc dindéc ña-ñandô, nañ mac ati lau dabuñ ma oc andöc tamli ñapañ.

²³ Bu ñaôli nañ gic waê lau nañ sêsa lêñ sac-ñga, nañ sêmbac ndu. Magoc mwasiñ nañ Anötö bu kêñ ñambwa têtñ yac lau nañ dakêñ whiñ, nañ dandöc tañli ñapañ, tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-ñga.

7

Pol whê yomsu, ma Ñalau Dabuñ si gôliñ sa

¹ O asidôwai, mac lau nañ anyalê yomsu tidôn. Mac anyalê su bu yomsu hêganônñ lau têtñ ndoc sêmba tali eñ.

² Akôc gauc pi yomsu lauwhê ti ñgac sênem dau-ñga. Awhê dañ bu nem ñgac sa su, nañ goc yomsu dau sô inlu nakweñ dôñ, tòm têtñ nakweñ mbo tali. Magoc inñ nakweñ bu mbac ndu, goc awhê dau mbo yomsu dau ndê gôliñ ñapu tiyham dom.

³ Inñ bu nem ñgac wakuc têtñ têtñ nakweñ mbo tali dôñ mbo, nañ dasam inñ bu awhê kôm mockaiñ-ñga. Magoc inñ nakweñ bu mbac ndu, goc yomsu sô inlu dôñ-ñga pacndê, ma inñ bu nem ñgac wakuc, goc dasam inñ bu awhê mockaiñ-ñga dom.

⁴ Ma ñalêñ tigenñ aneñ asidôwai, tu Anötö piñ mac dôñ am damiñ Kilisi-ñga, dec tòm mac ambac ndu su, ma ambo yomsu ndê gôliñ ñapu tiyham dom. Ma kwahic dec mac atap nem ñadau wakuc sa, nañ Anötö uñ inñ sa akêñ lau batê-ñga. Tu dinañ-ñga dec yac danem ñandô ñayham tu Anötö-ñga dandic ñawaê.

⁵ Bu têtñ ndoc yac dakêñ whiñ su dom, nañ yac neñ ñalôm akwa gêm gôliñ yac. Ma mêtê sac nañ yomsu sôm bu dakôm dom, nañ ñalôm akwa kac yac bu dakôm. Ma mêtê dau ña-ñandô nañ dawêkaiñ señ dambac ndu-ñga.

⁶ Magoc kwahic dec yac dambac ndu su ma dahu gêtñ nañ sô yac dôñ, nañ siñ. Kilisi kêtgapwêc yac su yêc yomsu akwa nañ sêto su yêc, ma kwahic dec tam akiñ Anötö ma tañkuc

lêñ wakuc nañ Ñalau Dabuñ têtñ têtñ yac.

Moses ndê yomsu têtñ sac asê tiawê

⁷ Bocdinañ dasôm yom bocke pi yomsu? Yomsu inñ gêtñ sac me? Mbasi andô! Yomsu bu yêc dom, dec aô oc wanjalê mêtê sac ñalêñ nde? Yomsu dañ sôm bu, “Tamgatu gêtñ dom.” Ma tu dinañ-ñga dec aô kayalê bu mêtê tañgatu gêtñ-ñga inñ mêtê sac.

⁸ Magoc sac kêsâlê lêñ bu êñgilí aneñ ñalôm e tañgatu gêtñ ñapañ, ma yomsu ñayao têtñ dau têtñ sac. Yomsu bu mba, goc sac ña-ñaclai dau oc pacndê bocdinañ.

⁹ Muñ-ñga aô kayalê yomsu dom, ma gambo ñayham ma gauc gêm sac dom. Magoc têtñ ndoc aô kadôhônñ yomsu, nañ sac ña-ñaclai tisa ti ñañga e aô kayalê bu gawêkaiñ señ wambac ndu-ñga.

¹⁰ Aô gatap sa bu yomsu hoñ nañ Anötö kêtñ tu bu wê lau sêsa señ sêmba tali-ñga, nañ wê aô gasa señ wambac ndu-ñga.

¹¹ Ñahu bu yomsu dau kêñ ñasawa têtñ sac, dec sôc meñ e ndê ñaclai tim aô, ma wê aô gasa señ wambac ndu-ñga.

¹² Bocdinañ dasôm sake? Dasôm bu yomsu dau inñ sac, a? Mba! Ñagôliñ hoñ nañ Moses to, nañ gêtñ dabuñ. Ma Anötö ndê yomsu hoñ, nañ gêtñ dabuñ, ma gitêñ, ma ñayham.

¹³ Mac gauc gêm bocke? Gêtñ ñayham dinañ wê aô gasa señ wambac ndu-ñga? Mba andô! Magoc tu yomsu-ñga dec aô kayalê bu gakôm sac ma gawêkaiñ señ wambac ndu-ñga. Ma yomsu dau têtñ asê bu mêtê sac inñ gêtñ sac sambuc.

Ñalôm akwa ndê lêñ so Ñalau Dabuñ ndê lêñ

¹⁴ Yac tañjalê bu Anötö ndê yomsu inñ Ñalau Dabuñ ndê gêtñ. Magoc aneñ ñalôm akwa kêtñ Ñalau ndê lêñ dom, dec aô gati ñgac akiñ mêtê sac-ñga.

¹⁵ Bu gêtñ nañ aô gakôm, nañ kayalê dom. Mêtê nañ aô tac whiñ bu wakôm, nañ gakôm dom. Magoc mêtê nañ aô atac tec, nañ gakôm ñapañ.

¹⁶ Mêtê sac nañ gakôm, nañ yomsu dau sôm bu mêtê so. Ma tu aõ daun atac tec mêtê sac nañ gakôm-nga, dec galic bu yomsu in solop ma ñayham.

¹⁷ Bocdinañ dec aõ daun gakôm gêñ dau dom, magoc sac nañ yêc aneñ ñalôm, dec kêgilí aõ bu wakôm gêñ dau.

¹⁸ Aõ kayalê bu gêñ ñayham dan yêc aneñ ñalôm akwa dom. Bu aõ tac whin bu wakôm mêtê ñayham, magoc aõ gakôm dom.

¹⁹ Bu aõ gakôm mêtê nañ aõ atac whin bu wakôm, nañ dom, magoc mêtê nañ aõ atac tec bu wakôm, nañ dec aõ gakôm ñapañ.

²⁰ Ma tu gakôm gêñ nañ aõ atac tec bu wakôm-nga, goc wasôm bu aõ daun gakôm gêñ dau dom, magoc sac nañ yêc aneñ ñalôm, dec kêgilí aõ bu wakôm gêñ dau.

²¹ Bocdinañ aõ gatap ñagôlin bocdec sa yêc aneñ ñalôm. Aõ bu wakôm mêtê ñayham, magoc sac kêtí aõ ahuc ñapañ.

²² Bu yêc aneñ gatun aõ galic Anötö ndê yomsu gitôm gêñ atac whin-nga.

²³ Magoc aõ kasahê bu ñagôlin dau-nga dan gêm gôlin yêc aneñ ñamlic, ma bu wê aõ aman ti gahin ma aneñ gêñ hon bu sêkôm sac ñapañ. Ñagôlin sac-nga dau gic sin têt ñagôlin ñayham nañ aõ gauc gêm bu wakôm, ma kêgwiniñ aõ dôn gitôm ñgac gapocwalô-nga.

²⁴⁻²⁵ Bocdinañ aõ wasôm yom bocdec bu. Aneñ gauc gêm bu wati ñgac akiñ nañ sôc Anötö ndê yomsu ñapu, magoc aneñ ñalôm akwa gêm akiñ ñagôlin sac-nga ñapañ. Oyaê, asa oc êngaho aõ ñgac sac dec su, yêc ñalôm akwa nañ wêkain señ wambac ndu-nga? Magoc kwahic dec Anötö kêgaho aõ su, ma tu dinañ-nga dec wanem danje in tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

8

Dambo tanli tu Nalau Dabuñ-nga

¹ Bocdinañ dec yac lau nañ Anötö piñ yac dôn tam damin Yisu Kilisi,

nañ kwahic dec tanyalê bu yac oc datap matôc sa dom andô.

² Nahu bu Nalau gêm gôlin yac, ma kêñ yac dambo tanli tu Yisu Kilisi-nga, ma kêgapwêc yac su yêc ñaclai sac ti dambac ndu-nga nañ mun-nga gêm gôlin yac.

³ Tu yac neñ ñalôm akwa-nga, dec gitôm dom bu tan kuc Anötö ndê yomsu. Ma bocdinañ yomsu dau gitôm dom bu kôm yac dati lau gitên. Magoc Anötö kêmasañ lêt bu kôm yac dati lau gitên bocdec bu. In kêkin in ndê Atu tigen meñ mbo nom ti ñamalac tôm lau sac nom-nga. Ma kêñ in ti da tu yac neñ sac-nga. Nalêt dinañ Anötö kêñ ñamalac hon si sac ñagêyô pi ndê Atu ma kêmatôc in gitôm ñamalac sac dan.

⁴ In kôm gêñ dau, tu bu yac dasa neñ lêt tan kuc ñalôm akwa dom, magoc dasa neñ lêt tôm Nalau Dabuñ gêm gôlin yac, dec dakôm mêtê gitên eñ, tôm yomsu tôc têt yac.

⁵ Lau nañ sêsa si lêt sêñ kuc ñalôm akwa, nañ gauc gêm mêtê nañ ñalôm akwa kôm, nañ ñapañ. Magoc lau nañ sêsa si lêt tôm Nalau Dabuñ gêm gôlin ñac, nañ gauc gêm mêtê nañ Nalau tac whin bu sêkôm, nañ ñapañ.

⁶ Ñamalac nañ ndê gauc sap mêtê ñalôm akwa-nga dôn ñapañ, nañ gacgen mbo señ mbac ndu-nga. Magoc asa nañ ndê gauc sap mêtê nañ Nalau Dabuñ tac whin, nañ dôn ñapañ, nañ mbo señ ndöc tali-nga ma tap yom malô sa.

⁷ Bu gauc ñalôm akwa-nga, in êlêmê kêñ kisa têt Anötö, nahu bu in sôc Anötö ndê yomsu ñapu dom, ma bu gauc nem bu sôc ñapu, dec oc tôm dom.

⁸ Lau nañ si ñalôm akwa gêm gôlin ñac, nañ oc tôm dom bu Anötö lic ñac ñayham.

⁹ Magoc ñalôm akwa gêm gôlin mac dom, Anötö ndê Nalau mbo mac nem ñalôm ma gêm gôlin mac. Kilisi ndê Nalau bu mbo mac nem ñalôm dom, dec mac ati Kilisi ndê gêñ dom.

10 Mac nem n̄amlic wêkainj seŋ ambac ndu-ŋga tu mac akôm sac-ŋga. Magoc Kilisi mbo mac nem n̄alôm ma Anötö gêlic mac bu lau gitêŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec mac nem gatôm wêkainj seŋ ambo tamli-ŋga.

11 Anötö naŋ uŋ Yisu Kilisi sa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ ndê N̄alau mbo nem n̄alôm, ma bocdinaŋ dec Anötö oc uŋ mac nem n̄amlic naŋ wêkainj seŋ ambac ndu-ŋga, naŋ sa mbo tali tiyham tu inj ndê N̄alau-ŋga.

N̄alau Dabuŋ kôm yac dati Anötö ndê balêkoc

12 Bocdinaŋ asidôwai, lêŋ wakuc yêc naŋ gic yac n̄awaê bu taŋkuc-ŋga, ma dasa lêŋ n̄alôm akwa-ŋga tiyham dom.

13 N̄ahu bu asa naŋ sa lêŋ dinaŋ, oc mbac ndu. Magoc mac bu apuc dômwêm mêtê n̄alôm akwa-ŋga n̄a N̄alau ndê n̄aclai, dec mac oc ambo tamli.

14 Bu lau naŋ Anötö ndê N̄alau gêm gôlinj n̄ac, naŋ sêti Anötö ndê balêkoc.

15 Mac akôc N̄alau dau su, ma inj kôm mac ati lau akinj naŋ atöc nem n̄adau, naŋ dom. Mba! N̄alau dau kôm mac ati Anötö ndê atui awhê ma n̄gac, ma tôm bu ata Anötö bocdec bu, “Damaŋ, Damaŋ.”

16 Ma N̄alau dau gêm yac neŋ gatun sa, dec taŋyalê bu dati Anötö ndê balêkoc, yomandô.

17 Ma yac bu dati Anötö ndê balêkoc, dec yac oc dawêkainj Anötö ndê gêŋ lêŋsêm dawhinj Kilisi. Yomandô! Yac bu taŋkuc Kilisi ndê lêŋ hôc n̄andê-ŋga, dec oc datap n̄awasi sa dawhinj inj bocdinaŋ.

N̄awasi naŋ oc meŋ sa têtê têtê n̄ambu-ŋga

18 Têtê ndoc aô gakôc gauc pi waêŋ n̄ayham ti n̄awasi naŋ yac oc datap sa têtê têtê n̄ambu-ŋga, naŋ galic gêŋ wapac hoŋ naŋ kwahic dec dahôc dambo nom, naŋ gitôm gêŋ sauŋ.

19 Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê yêc nom, naŋ sêmbo sêtôm yac lau naŋ dakêŋ batan ma dahôŋ têtê naŋ Anötö oc tôc inj ndê balêkoc asê tiawê.

20 Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ sêtisac sêwhinj yac n̄amalac. Gêŋ dau si atac whinj lêŋ bocdinaŋ dom, magoc têtê ndoc Anötö pucbo nom tu n̄amalac si sac-ŋga, naŋ inj ndê yom kêtê sac gêŋ hoŋ. Magoc yac dakêŋ batan

21 bu tiŋambu Anötö oc êŋgapwêc gêŋ hoŋ su yêc lêŋ sêtisac-ŋga. Ma têtê têtê dinaŋ n̄awapac dau oc êŋgwiniŋ yac lau naŋ dati Anötö ndê balêkoc, me gêŋ daŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ tiyham dom, ma yac ti gêŋ hoŋ oc dambo n̄ayham ma ti n̄awasi eŋ.

22 Yac taŋyalê bu têtê têtê n̄amata-ŋga e meŋ, gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ sêhôc n̄awapac gitôm awhê naŋ bu kôc balêkoc, dec kêsahê n̄andê ma taŋ.

23 Ma n̄awapac dau kêtêgwiniŋ gêŋ nom-ŋga tawasê dom, magoc kêtêgwiniŋ yac n̄amalac whinj, dec dambo ti danji yêc neŋ n̄alôm. Yomandô yac dakôc N̄alau Dabuŋ su gitôm gêŋ n̄andô mbêc n̄ayham. Tigeŋ gêŋ n̄atô naŋ Anötö gic bata bocdec bu, inj oc kôc yac sa dambo dawhinj inj datôm inj ndê balêkoc, ma nem yac si yêc n̄awapac nom-ŋga, naŋ n̄andô sa su dom. Bocdinaŋ kwahic dec yac dahôŋ ti dakêŋ batan gêŋ n̄ayham naŋ oc meŋ sa.

24 Têtê ndoc yac dakêŋ whinj ma datap Anötö ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga sa, naŋ yac dakêŋ batan bu oc datap gêŋ dinaŋ sa whinj. Magoc yac neŋ dakêŋ batan n̄ahu sip gêŋ naŋ datap sa su, naŋ dom. Yac bu datap sa su, dec yac oc dakêŋ batan dom.

25 Kwahic dec yac dakêŋ batan gêŋ naŋ dalic su dom, ma dahôŋ dambo ti atac pa su eŋ.

N̄alau Dabuŋ gêm yac sa tu daten mbec-ŋga

26 Ma gêŋ daŋ whinj bocdec bu. N̄alau Dabuŋ oc nem yac sa têtê ndoc yac bu daten mbec magoc dapônda dauŋ tu gêŋ naŋ gic waê bu daten mbec pi-ŋga. N̄alau dau oc nem yac awhaŋ têtê Anötö, pi danji naŋ yêc yac neŋ n̄alôm, naŋ tôm dom bu yac dauŋ dasôm asê.

27 Ma Anötö nanj kêyalê ñamalac si ñalôm e pi sa, nanj oc ñgô mbec dau, ñahu bu inlu ndê Ñalau sêkôm si gêñ honj ña gauc tigenj. Ma Ñalau dau tenj mbec tu lau dabun-nga, kêkuc Anötö ndê atac whinj solop.

Gêñ danj gitôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whinj

28 Ma yac lau nanj Anötö kêgalêm yac sa dati inj ndê lau, tôm inj dau gauc gêm tidônj, nanj tanjalê bu inj gêm gôlinj gêñ honj, bu ti yac lau nanj atac whinj inj, nanj neñ ñayham.

29 Bu yac dahôc asê nom su dom, magoc Anötö kêyalê yac munj su, ma kêyalinj yac sa bu oc datôm inj Atunjac dau. Ma bocdinañ inj ndê Atunjac ti ñgac mbêc, ma yac dati inj asii ti lhuwêi daêsam.

30 Ma yac lau nanj inj kêyalinj yac sa gwananj su, nanj inj kêgalêm yac, ma kêmasanj lêñ tu dati lau gitêñ ma datap inj ndê ñawasi sa-nga.

31 Bocdinañ dasôm sake pi gêñ honj nanj Anötö kôm tu yac-nga? Yac bu dambo Anötö ndê mwasiñ ñapu, dec ñacyo bocke oc ku yac dulu?

32 Inj kêgamiñ inj dau ndê Atu têtj yac dom, magoc kêkinj inj meñ mbac ndu tu yac honj-nga. Ma bocdinañ dec tôm dom bu inj êngamiñ gêñ danj têtj yac, inj oc êmwasiñ yac ña gêñ bocke nanj dapônnda nanj.

33 Inj dau kêyalinj yac sa, ma punj yac dôñ ma sam yac bu lau gitêñ. Tu dinañ-nga dec asa gitôm bu oc êngôlinj yom danj pi yac têtj inj?

34 Ma asa gitôm bu oc êmatôc yac ma señ yac su? Ñalêñ mba. Ñahu bu Yisu Kilisi nanj mbac ndu ma Anötö unj inj sa mbo tali tiyham, nanj ndöc Anötö ndê amba andô-nga, ma gêm yac awhanj têtj inj.

35-36 Ma asa oc tôm bu êngaho yac su yêc Kilisi ndê atac whinj ñalôm? Ñawapac daêsam sêyêc, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Tôm bêc honj lau tac whinj bu sêndic yac ndu tu am-nga.

Ñac sêlic yac datôm domba bu sêndic ndu-nga. [BW 44:22]

Yac bu dahôc ñawapac me ñandê, ma lau bu sêkêñ kisa yac me sêndic yac ña bienj, me yac bu dapônnda gêñ daneñ-nga me ñakwê, me yac bu datap gêñ ti ñaclai nanj bu señ yac su-nga sa, goc gêñ dinañ ñadañ oc tôm dom bu êngaho yac su yêc Kilisi ndê atac whinj ñalôm.

37 Mba andô! Tu Kilisi nanj atac whinj yac-nga, nanj dec gêñ honj dinañ ñadañ oc tôm dom bu ku yac dulu.

38-39 Aêc! Aô kayalê tidônj bu gêñ danj oc tôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whinj, nanj datap sa tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga. Mba! Yac bu dambac ndu me dambo tanji, yac bu dapi lôc baliñ me dasip gwêc ñalôm dandi, tigenj oc tôm dom bu daso Anötö ndê atac whinj. Ma añela me ñalau sac me gêñ kwahic dec-nga me gêñ nanj oc meñ sa tinambu-nga, me ñaclai tidau-tidau me gêñ honj nanj Anötö kêñ, nanj ñadañ oc tôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whinj.

9

Pol tawalô lau Israel-nga nanj sêkêñ whinj Yisu dom

1 Tu Kilisi nanj aô gakêñ whinj-nga, dec aô wasôm yom ñandô têtj mac. Aô oc wañsau mac dom. Ma yêc aneñ ñalôm, nanj Ñalau Dabunj gêm gôlinj, dec kayalê tidônj bu aneñ yom inj yom ñandô eñ.

2 Aô wasôm têtj mac bu aneñ ñalôm ñawapac ñapanj ma kasahê ñandê atu, tu lau Israel-nga daêsam nanj sêkêñ whinj Kilisi dom-nga.

3 Lau dau aneñ asidôwai ti lhuñwêi Israel-nga, nanj yac mba ñahu tigenj. Ma aô tac whinj ndu andô bu ñac lau dau sêkêñ whinj Kilisi. Aêc, tôm Anötö êmasuc aô su yêc Kilisi-nga, me lic aô gitôm ñgac sac sambuc, magoc lêñ dau bu nem ñac sa tu sêkêñ whinj Yisu-nga, dec aô oc walic ñayham bu wahôc ñawapac dau.

4 Lau Israel-nga dinañ Anötö kêyalinj ñac sa bu sêti inj ndê lau, ma hoc inj ndê ñawasi asê têtj ñac. Inj kêmatinj pwac whinj ñac si apai, ma

gic bata gêñ ñayham daêsam tu nem ñac sa-nga. In kêñ yomsu ti sakin lôm dabun-nga têtñ ñac.

⁵ Ñac hon sêsa akêñ apai nan Anötö dau kêyalin sa sêti in ndê lau. Ma lau Israel-nga si †Mesaya dau men sa akêñ apai dinan si dac ñapu. Kilisi dau dinan in Anötö ñandô ma gêñ hon ñadau, dec gic waê bu tampin in tôm bêc hon. Yomandô!

Anötö ndê lêñ ênyalin lau sa-nga

⁶ Anötö gic bata mwasiñ hon dinan têtñ lau Israel-nga. Magoc tu ñac si daêsam sêkêñ whin Yisu dom-nga, dec dasôm bu Anötö ndê yom dau ñandô mba lec dom. Mba! Ñahu bu lau hon nan sêsa akêñ †Jakob, nan sêti lau Israel-nga ñandô, nan Anötö kêyalin ñac sa, nan dom.

⁷ Ma ñalêñ tigen, lau hon nan sêsa akêñ Abraham, nan dasam ñac bu Abraham atui ñandô dom. Tôm yom nan Anötö sôm têtñ Abraham bocdec bu:

Lau oc sêsam lau wakuc nan sêsa akêñ Aisak bu am nem gôlôwac ñandô. *[Gen 21:12]*

⁸ Yom dau ñahu bocdec bu, Ismael lu Aisak lu-lu sêsa akêñ Abraham. Magoc Ismael ti ndê lau wakuc sêti lau Israel-nga ñandô, nan Anötö sam bu in ndê atui, nan dom. Magoc Aisak ti ndê lau wakuc nan Anötö kêmatin pwac hêganôn ñac, nan in gêlic ñac tôm Abraham ndê atui solop.

⁹ Bu Anötö kêmatin pwac têtñ Abraham bocdec bu:

Têtñ yala dan ñinga goc aö wambu wamen, ma am nem awê Sara oc kôc nem atômñac dan su. *[Gen 18:10, 14]*

¹⁰ Ma gauc nem balêkoc lôcmpôn nan Rebeka kôc. Inlu si damba tigen, yac mba aban Aisak.

¹¹⁻¹² Magoc Rebeka kôc inlu su dom, ma sêkôm gêñ ñayham me sac dan su dom, nan Anötö kêyalin inlu si dan sa gwanan. In sôm yom têtñ Rebeka bocdec bu:

Ngac atu oc nem akin ñgac saun. *[Gen 25:23]*

Anötö kôm gêñ dau kêkuc in ndê lêñ ênyalin lau sa-nga tôm in dau gauc gêm, ma tu gwelen nan ñac dau sêkôm nan-nga dom.

¹³ Sêto Anötö ndê yom dan tiyham pi balê lu dau bocdec bu:

Aö atac whin Jakob, magoc atac tec Iso. *[Mal 1:2-3]*

¹⁴ Bocdinan oc dasôm sake? Dasôm bu Anötö ndê lêñ ênyalin lau sa-nga in solop dom, me? Mba andô!

¹⁵ Bu in sôm yom têtñ Moses bocdec bu:

Aö oc tanwalô lau nan aö atac whin bu tanwalô ñac. Ma aö oc atac apu lau nan aö atac whin bu atac apu ñac. *[Eks 33:19]*

¹⁶ Bocdinan Anötö kêyalin lau sa tu ñac dau si atac whin me ñac si gwelen-nga dom, magoc tu in dau ndê tawalô-nga.

¹⁷ Ma gêñ dan tiyham. Sêto yom nan Anötö sôm têtñ Parao yêc bocdec bu:

Aö gakêñ am ti kin bu watôc anen ñac lai asê pi gêñ nan wakôm têtñ am, ma bu anen ñaê ñawaê sa ma nem nom ñagamen sambuc ahuc. *[Eks 9:16]*

¹⁸ Ñalêñ dinan Anötö tawalô lau nan in tac whin bu tawalô, ma lau nan in tac whin bu kôm ñac si ñalôm ñadandi, nan kôm ñadandi sa.

¹⁹ Ma mboe mac nem dan oc sôm yom têtñ aö bocdec bu, “Lêñ dau bu bocdinan, dec tu sake-nga Anötö puc yac neñ giso asê? Bu Anötö kêmasan lêñ hon tidôn tôm in gauc gêm, dec asa gitôm bu sa lêñ dau-nga dan?”

²⁰ Magoc aö wasôm têtñ am ñamalac bocke nan gauc gêm bu sôm yom kain dinan pi Anötö. Bocke ma lôn andô dan oc sôm têtñ ñamalac nan kêmasan in ma ndac, “Tu sake-nga am kêmasan aö kain dindec?”

²¹ Yom dau solop dom. Bu ñamalac kêmasan lôn-nga dau in ti ñadau. Ma in gitôm bu kôc nomdac ma êmasan gêñ ñayham tiwaê dan, me gêñ ñambwa waêmbe dan, tôm in dau gauc gêm.

²² Ma ñalêñ tigen Anötö in ñadau, ma tôm bu kôm tôm in atac whin. Lau

naŋ sêkôm sac sic waê bu sêninga, ma Anötö bu tôc ndê atac ɲandê ti in ndê ɲaclai asê têŋ ɲac, dec oc tôm. Ma in bu gauc nem bu kôc ndê ɲalôm dôn, ma hê yom malô sa têŋ ɲac, dec oc tôm bocdinaŋ.

²³ In bu êŋkuc lêŋ yom malô-ɲga dinaŋ, dec in oc kôm tu bu tôc in ndê ɲawasi atu asê têŋ lau naŋ sic waê bu sêtap in ndê tawalô sa-ɲga. Lau dau in kêyalin ɲac sa gwanaŋ su, bu sêwêkain in ndê ɲawasi.

²⁴ Yom dau hêganônŋ yac lau naŋ Anötö kêgalêm yac sa, lau Israel, ma lau naŋ lau Israel dom, naŋ bocdinaŋ.

²⁵ Tôm Anötö ndê yom naŋ propet Hosea to bocdec bu:

Lau naŋ aneŋ lau dom, naŋ aö oc wasam ɲac bu aneŋ lau. Ma bawhê naŋ muŋ-ɲga aö atac whin in dom, naŋ aö oc wasam in bu aneŋ bawhê atac whin-ɲga.

²⁶ Ma yêc gameŋ tigeŋ naŋ muŋ-ɲga aö gasôm têŋ ɲac bu, “Aneŋ lau mac dom,” naŋ lau oc sêsam ɲac bu, “Anötö Tali Ƴadau ndê balêkoc.” [Hos 2:23; 1:10]

²⁷ Ma propet Aisaya hoc yom asê pi lau Israel-ɲga bocdec bu:

Lau Israel-ɲga ɲac lau daêsam ɲandô, gitôm ganŋac gwêc-ɲga. Magoc Pômdau oc nem honŋ si dom, oc kôc ɲandôlu eŋ sa.

²⁸ Bu yom naŋ Pômdau kêmatin tidôn, naŋ in oc kôm ɲandô sa yêc nom, ma ndic dabinŋ ɲagahô eŋ. [Ais 10:22-23]

²⁹ Ma tôm yom danŋ tiyham naŋ Aisaya hoc asê muŋ su:

Pômdau Ƴaclai Ƴadau bu hu yac neŋ lau wakuc ɲatô sinŋ gacgeŋ sêmbo dom, dec oc dandinŋ gitôm malac Sodom ma Gomora. [Ais 1:9]

Lau Israel-ɲga sêkêŋ whin dom, dec sêti lau gitêŋ dom

³⁰ Bocdinaŋ oc dasôm sake pi Anötö ndê lêŋ êŋyalin lau sa-ɲga? Lau naŋ lau Israel dom, naŋ sêkôm gwelenŋ tu sêŋsalê lêŋ gitêŋ-ɲga dom, magoc

sêtap sa tu sêkêŋ whin gwelenŋ naŋ Yisu kôm tu ɲac-ɲga.

³¹ Ma lau Israel-ɲga sêŋsalê lêŋ gitêŋ yêc yomsu ɲalôm, magoc sêtap sa dom.

³² Ma sêtap sa dom, ɲahu bu ɲac sêkêŋ whin gwelenŋ naŋ Yisu kôm tu ɲac-ɲga, naŋ dom. Ƴac gauc gêm bu ɲac oc sêti lau gitêŋ, tu ɲac dau si gwelenŋ-ɲga, ma bocdinaŋ ɲac sêtôm lau naŋ sêtinŋ gahi pi hoc ma sêpeŋ.

³³ Tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu: Alic su naŋ! Aö gakêŋ hoc danŋ kalhac Lôc †Sayon, naŋ lau daêsam oc sêtinŋ gahi pi ma sêpeŋ. Magoc asa naŋ kêŋ whin in, naŋ oc maya dau dom. [Ais 28:16; 8:14]

10

¹ O asidôwai. Aö tac whin ɲandô ma gateŋ mbec têŋ Anötö, bu lau Israel-ɲga naŋ sêkêŋ whin Yisu dom, naŋ oc sêkêŋ whin dec sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ɲac si-ɲga sa.

² A ö wasôm yomandô bu lau dau sêyêm dau su bu sêsa Anötö ndê lêŋ. Ƴac sêkôm gêŋ dau, magoc ɲac si gauc sa pi yom ɲandô dom.

³ Ƴahu bu ɲac gauc gêm bu sêtôc ɲac dau si lêŋ asê tôm lêŋ gitêŋ. Magoc ɲac sem gauc lêŋ naŋ Anötö kêmasaŋ bu sam yac bu lau gitêŋ, dec sêsôc lêŋ dau ɲapu dom.

⁴ Bu Kilisi dau ndê lêŋ gitêŋ gic bata yomsu honŋ, dec lau honŋ naŋ sêkêŋ whinŋ Yisu, naŋ Anötö gêlic ɲac bu lau gitêŋ.

Anötö ndê lêŋ nem lau si-ɲga

⁵ Lêŋ bu lau sêti lau gitêŋ tu sêŋkuc yomsu-ɲga, naŋ Moses whê sa bocdec bu:

Asa naŋ bu êŋkuc yomsu honŋ ɲapep eŋ, naŋ oc ndôc tali tu yomsu-ɲga. [Lev 18:5]

⁶⁻⁷ Magoc ɲamalac danŋ oc tôm bu t i ɲamalac gitêŋ tu in kêkuc yomsu-ɲga lec dom. Lêŋ dati lau gitêŋ tu yac neŋ dakêŋ whinŋ-ɲga, naŋ meŋ sa tiawê su. Tôm yom danŋ naŋ sêto yêc bocdec bu:

Akôc gauc daêsam pi asa oc pi undambê ndi, me sip lambwam ndi dom. *[Diut 30:13]*

Bocdinañ yac dapônnda ñamalac dan bu pi undambê ndi bu kôc Kilisi sa sip meñ, me bu sip lambwam ndi bu kôc in su akêñ lau batê-nga dom, tu bu datap yom pi lêñ dakêñ whiñ-nga ñahu sa. Mba!

⁸ Bu yom pi lêñ dakêñ whiñ-nga dec yac ahoc asê têt mac su, tòm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Yom dau siñ dau têt mac dom, bu mac akôc sa sip nem ñalôm su, ma mac asôm ambo. *[Diut 30:14]*

⁹ Ma yom dau bocdec bu. Am bu kêt whiñ ti nem ñalôm sambuc bu Anötö uñ Yisu sa akêñ lau batê-nga, ma whamsuñ hoc yom asê bu Yisu in am nem Pômdau, dec Anötö oc nem am si.

¹⁰ Bu yêc am nem ñalôm nañ am kêt whiñ, dec Anötö gêlic am bu ñamalac gitêt, ma yêc am nem whamsuñ am hoc nem kêt whiñ Yisu-nga asê, dec Anötö gêm am si.

¹¹ Tòm Anötö ndê yom nañ sêto yêc nañ sôm:

Asa nañ kêt whiñ in, nañ oc maya dau dom. *[Ais 28:16]*

¹² Bu Anötö gêlic lau Israel ma lau nañ lau Israel dom, nañ ñalêt tigen. Pômdau tigen dec ti lau hoñ si Pômdau, ma lau hoñ nañ sêta in ndê ñaê, nañ in oc êmwasiñ ñac ñandô.

¹³ Tòm yom nañ propet Joel to yêc bocdec bu:

Lau hoñ nañ sêta Pômdau ndê ñaê, nañ Anötö oc nem ñac si. *[Joel 2:32]*

¹⁴ Magoc lau nañ sêkêt whiñ Yisu su dom, nañ oc sêta in ndê ñaê ñalêt bocke? Ñac bu sêngô in ñawaê dom, dec oc sêkêt whiñ ñalêt bocke? Ma lau bu sêhoc ñawaê ñayham asê têt ñac dom, dec oc sêngô ñalêt bocke?

¹⁵ Ma lau bu sêñkin lau aheñ-nga sêsa sêndi dom, dec ñawaê ñayham dau oc hêc asê lau dau ñalêt bocke? Tòm yom nañ sêto yêc nañ sôm:

Lau nañ sêngô ñawaê ñayham, nañ oc sêtisambuc lau aheñ-nga nañ

sêñsêlêt sêmen tu sêhoc ñawaê dau asê-nga. *[Ais 52:7]*

¹⁶⁻¹⁷ Bocdinañ yac neñ dakêt whiñ ñahu sip dangô ñawaê ñayham, ma yom pi Kilisi ti ñawaê ñayham ñahu. Magoc lau Israel-nga hoñ sêkêt ñawaê ñayham sa dom. Tòm Aisaya to:

O Pômdau, lau dan sêkêt whiñ yom nañ yac ahoc asê, nañ dom. *[Ais 53:1a]*

¹⁸ Mac gauc gêm bocke? Lau Israel-nga sêngô ñawaê ñayham su, me mba? Aêc, ñac sêngô su, tòm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Yom dau sa têt nom ñabatiñ hoñ, ma lau sêngô yêc nom ñagameñ sambob. *[BW 19:4]*

¹⁹⁻²¹ Ma gêndac dan tiyham bocdec bu, lau Israel-nga sêñyalê yom nañ sêngô su, me mba? Gauc nem Anötö ndê yom, nañ Aisaya to pi lau Israel-nga bocdec bu:

Tòm bêc hoñ aô kamatôc aman tu wakôc lau dau sa-nga, magoc ñac lau dangapêc ma ñac si ñalôm ñadandi. *[Ais 65:2]*

Lau Israel-nga sêtec bu sêkêt ñawaê ñayham sa, ma bocdinañ yom dau sa têt lau gameñ apa-nga gi. Yom nañ Anötö sôm têt lau Israel-nga, nañ whê gêt dau sa, tòm Moses to yêc bocdec bu:

Aô oc watoc lau waêmbe sa, e kôm mac anem lêmuñ ñac. Ma watoc lau gauc mbasi-nga sa, e kôm mac atac ñandê. *[Diut 32:31]*

Ma Aisaya dau sôm yom yêc awê bocdec bu:

Lau nañ sêñsalê aô dom, nañ sêtap aô sa. Ma gatôc dauñ asê têt lau nañ sêndac aô dom nañ. *[Ais 65:1]*

11

Anötö puc dômbwê in ndê lau Israel-nga dom

¹ Bocdinañ aô bu wandac mac bocdec bu. Mac gauc gêm bu Anötö puc dômbwê in ndê lau Israel-nga, me? Aô wasôm mba andô, bu aô dauñ ñgac Israel-nga, ma Abraham

ndê wakuc dan, nan gasa akêñ Benjamin ndê ton.

² Anötö puc dômbwê in ndê lau nan in kêyalin ñac sa gwanan su, nan dom. Gauc nem yom nan sêto yêc pi Elaija, têt in ndoc in pu lau Israel-nga têt Anötö, ma sôm yom bocdec bu:

³ Pômdau, ñac sic am nem lau propet ndu, ma sêsen alta nan lau sem akin am sêmbo, nan su. Aö tanwasêt dec gasôc am ñapu, ma ñac bu sêndic aö ndu. *[1 Kij 19:10, 14]*

⁴ Gauc nem yom nan Anötö ô têt in bocdec bu:

Aö gasin anen lau 7,000 sêmbo lau Israel-nga ñalôm, nan sêpôn haduc têt anötö tasan Baal dom. *[1 Kij 19:18]*

⁵ Nalên tigen kwahic dec lau ton dan sêmbo lau Israel-nga ñalôm, nan Anötö kêyalin ñac sa sêti in ndê, kêkuc in ndê lêt êmwasiñ lau ñambwa-nga.

⁶ Ñac sêtap Anötö ndê mwasiñ sa tu ñac dau si sakin-nga dom. Anötö bu ênyalin ñac sa tu ñac si sakin-nga, dec yom nan dasôm pi in ndê lêt êmwasiñ lau ñambwa-nga, nan oc yom ñandô dom.

⁷ Bocdinan oc dasôm sake? Lau Israel-nga sêkôm mwasac bu sêti lau gitên yêc Anötö anğô-nga, magoc gitôm dom. Magoc ñac si lau nan Anötö dau kêyalin ñac sa, nan sêtap lêt sêti lau gitên-nga sa. Ma ñac si lau ñatô, Anötö kôm ñac si ñalôm ñadandi sa,

⁸ tôm yom nan sêto yêc bocdec bu: Anötö kêt ñasec kôm ñac si ñalôm ahuc, ma in kôm ñac si tandô tipec ma ñac si dangasuñ hóc ahuc. Ma ñac sêmbo bocdinan ñapan e meñ têt kwahic dec. *[Diut 29:4; Ais 29:10]*

⁹ Ma Dawid to yom bocdec bu: Mwasiñ nan ñac bu sênen-nga, nan oc kac dau kwi ma kêt sac ñac, gitôm huc me akô bu kôc ñac dôn-nga, ma gitôm hoc sêtin gahi pi-nga, ma gitôm ñagêyô sac bu kêt wapac ñac.

¹⁰ Anötö kôm ñac si tandô tipec, e sêlic gameñ apu. Ma in kêt ñac sêhoc ñawapac ñapan e dômbwêkwa mbwê-alô. *[BW 69:22-23]*

Lau apa sêtap mwasiñ sa tu lau Israel-nga

¹¹ Aö bu wakêt gêndac dan tiyham. Mac gauc gêm bu lau Israel-nga sêpen e singa gacgen, me mba? Aö wasôm têt mac bu mba andô. Magoc tu lau Israel si giso-nga, dec lau nan lau Israel dom, nan sêtap Anötö ndê lêt nem lau si-nga sa. Ma gêt dau oc kôm lau Israel-nga sênem lêtun lau apa dau.

¹² Magoc ñac si giso dau ti sen bu lau apa hon sêtap Anötö ndê mwasiñ sa hóc gêlêc. Ma ñac lau Israel-nga dau bu sêkac dau kwi ma sêkêt whin Yisu, dec lau daêsam andô oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa êñlêc, ñac lau Israel-nga dau, ma lau gameñ apa-nga sêwhin.

¹³ Aö gato yom dindec têt mac lau nan lau Israel dom. Anötö kêyalin aö sa gati aposel tu bu wahoc ñawaê ñayham asê têt mac-nga. Ma aö atac ñayham atu tu anen gwelen dindec-nga.

¹⁴ Nahu bu mboe anen asidôwai Israel-nga ñatô oc sênem lêtun Anötö ndê mwasiñ nan mac atap sa, e kôm ñac sênem dau kwi ma sêtap lêt Anötö nem ñac si-nga sa sêwhin.

¹⁵ Kwahic dec ñac sêkôc ñawaê ñayham pi Yisu sa dom, ma tu dinan-nga dec lau gameñ apa-nga hon sêngô ñawaê nan hê wamba ñac têt Anötö. Magoc lau Israel-nga bu sêkôc ñawaê ñayham dau sa ma sêkêt whin Yisu, dec ñac oc sêtôm lau nan sêtisa akêt lau batê-nga.

¹⁶ Gêt ñandô mbêc nan dakêt ti da têt Anötö nan gêt dabun, ma oc kôm gêt ñandô ñambu-nga hon ti dabun. Ma Anötö bu lic a dan ñawakac bu

dabuŋ, dec inŋ oc lic a dau ŋasaŋgac hoŋ bu dabuŋ bocdinaŋ.*

Pol gêm dôhônŋ lau Israel pi a olib

17 Lau Israel-ŋga gitôm a tolib malac-ŋga naŋ Anötö tim ŋasaŋgac ŋatô kic. Ma mac lau naŋ lau Israel dom, mac atôm a olib saleŋ-ŋga ŋasili. Ma Anötö kôc mac, ma sô mac dôŋ pi a olib malac-ŋga dau ŋampê, awhinŋ a dau ŋasaŋgac ŋatô, bu atap ŋakwi ŋayham sa yêc a olib dinaŋ ŋawakac.

18 Bocdinaŋ atoc daôm sa tu mac akôc a ŋasaŋgac naŋ siŋga su, naŋ si mala-ŋga dom. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec gauc nem bu mac akêŋ ŋaŋga têŋ a olib dau dom, magoc mac daôm akôc ŋaŋga yêc a olib ŋawakac.

19 Ma mboe mac gauc gêm bu Anötö tim ŋasaŋgac ŋatô su, tu bu kôc mac sa aô ŋac su.

20 Yom dau inŋ yomandô, tigenŋ gauc nem bocdec bu, Anötö kôc mac sa tu mac akêŋ whinŋ Yisu-ŋga, ma tim ŋac su bu ŋac sêkêŋ whinŋ dom. Bocdinaŋ atoc daôm sa dom, magoc atôc Anötö.

21 Bu a dau ŋasaŋgac solop naŋ Anötö tim ŋatô su. Ma inŋ gitôm bu oc tim mac su bocdinaŋ.

22 Tu dinaŋ-ŋga dec aŋyalê tidônŋ bu Anötö inŋ Anötö êmwasiŋ lau-ŋga, ma inŋ Anötö kêŋ ŋagêyô têŋ lau-ŋga whinŋ. Inŋ kêŋ ŋagêyô têŋ lau naŋ sêpeŋ, magoc kêmwasiŋ mac. Asap inŋ ndê mwasiŋ dinaŋ dôŋ. Bu mba, dec inŋ oc tim mac su.

23 Ma lau Israel-ŋga dinaŋ bu sêkac dau kwi ma sêkêŋ whinŋ Yisu, dec Anötö oc kôc ŋac sa, ma inŋ gitôm bu kêŋ ŋac sêmbu sêndi sêsap a olib dau dôŋ tiyham.

24 Bu mac a olib malac-ŋga ŋasaŋgac solop dom, magoc Anötö kôc mac yêc a olib saleŋ-ŋga, ma kêŋ mac ati a olib malac-ŋga ŋasaŋgac. Bocdinaŋ oc ŋawapac dom bu inŋ kôc a dau ŋasaŋgac solop, ma kêŋ ŋac sêlhac si a ŋampê solop tiyham.

Anötö tawalô lau hoŋ

25 O asidôwai. Yom dindec ŋahu sip ŋalôm gi, ma aô tac whinŋ bu mac aŋyalê ŋapep. Ma bocdinaŋ oc tôm dom bu mac atoc daôm sa. Anötö kôm lau Israel-ŋga si ŋalôm ŋadandi sa, bu sêmbu bocdinaŋ e lau gameŋ apa-ŋga hoŋ naŋ Anötö kêgalêm ŋac sa, naŋ sêmeŋ sêsôc Anötö ndê gôlinŋ ŋapu su naŋ.

26 Ma ŋalêŋ dinaŋ dec Anötö oc nem lau Israel-ŋga hoŋ si, tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Ŋgac nem lau si-ŋga oc meŋ sa akêŋ Lôc Sayon. Ma inŋ oc nem Jakob ndê wakuc kwi sêhu mêtê sac siŋ.

27 Ma aô wamatiŋ aneŋ pwac whinŋ ŋac, têŋ têm naŋ aô oc wasuc ŋac si sac kwi.

[Ais 59:20-21]

28 Lau Israel-ŋga sêti Anötö ndê ŋacyo, ŋahu bu sêkôc ŋawaê ŋayham pi Yisu sa dom. Ma tu dinaŋ-ŋga ŋawaê dau golom mac. Magoc Anötö kêyaliŋ ŋac sa gwananŋ su, dec tac whinŋ ŋac tu abanŋi Israel-ŋga.

29 Bu galem ti mwasiŋ naŋ Anötö gic bata têŋ lau, naŋ inŋ oc tôm dom bu seŋ su.

30-31 Muŋ-ŋga mac lau gameŋ apa-ŋga danampêc têŋ Anötö. Magoc kwahic dec lau Israel-ŋga danŋapêc têŋ Anötö, dec mac atap inŋ ndê tawalô sa. Ma tu dinaŋ-ŋga ŋac lau Israel-ŋga naŋ kwahic dec danŋapêc têŋ Anötö, naŋ tiŋambu oc sêtap inŋ ndê tawalô sa sêwhinŋ.

32 Bu Anötö sam lau hoŋ bu lau danŋapêc-ŋga. Inŋ tôc gêŋ dau tiawê, dec lau hoŋ naŋ bu sênem dandi kwi, naŋ inŋ oc tawalô ŋac.

Datoc Anötö ndê waê sa

33 Oyaê. Anötö ndê mwasiŋ ti inŋ ndê gauc inŋ gêŋ atu andô, ma inŋ kêyalê gêŋ hoŋ e pi sa timala eŋ. Asa oc nditôm bu êŋyalê inŋ ndê lêŋ me yom naŋ tidônŋ yêc inŋ-ŋga?

* 11:16: Yom dau inŋ gitôm yom gôlinŋ danŋ. Yom pi gêŋ ŋandô mbêc ma a ŋawakac, naŋ hêganônŋ lau Israel-ŋga si apai. Pol bu tôc asê bu Anötö kôc lau Israel-ŋga si apai sa ma gêlic ŋac bu lau dabuŋ, ma ŋac si lau wakuc bu sêkêŋ whinŋ Yisu, dec inŋ oc lic ŋac bu lau dabuŋ ŋalêŋ tigenŋ.

³⁴ Asa kêyalê Pômdau ndê gauc, me gitôm bu kêñ gauc têt in? [*Ais 40:13*]

³⁵ Ma asa tòm bu kêñ gêt ñayham dan têt Anötö, dec Anötö oc kêñ gêt têt in ô? [*Job 41:11*]

³⁶ Bu gêt hon sa akêt in ndê, ma in ti gêt hon ñahu ma ti gêt hon ñadau bocdinañ. Datoc in ndê waê sa titêm-titêm. Yomandô.

12

Dasa neñ lêt wakuc dawhiñ Kilisi

¹ O asidôwai. Gauc nem yom hon nañ aö gasôm tu gawhê Anötö ndê tawalô sa têt mac-ña sa. Dec akêt daôm sambuc bu anem akiñ Anötö tòm mac nem bêc ambo tamli-ña hon. Akêt daôm sambuc atôm da tali ma dabuñ, nañ oc ndic Anötö tandô ñayham. Mac nem lêt ñandô ankc Nalau Dabuñ tu anem akiñ Anötö-ña dau dinañ.

² Anselêt ti asa nem lêt atôm lau nom dindec-ña dom, magoc ati lau wakuc tòm Anötö kêñ gauc wakuc têt mac. Ma bocdinañ mac oc atôm bu anjahê gêt hon, ma anyalê mêtê gitêt, ma mêtê ñawasi ma mêtê nañ oc ndic Anötö tandô ñayham, nañ in atac whiñ bu yac dakôm.

Anötö kêmwasiñ yac ñalêt têt têt

³ Tòm Anötö ndê mwasiñ puc aö dêt, dec wasôm têt mac hon têt têt ndi, bu atoc daôm sa êñlêc dom, magoc akôc gauc ñapep pi daôm. Bu mac hon akêt whiñ Yisu tòm mwasiñ nañ Anötö dau gic sam têt mac ñalêt têt têt.

⁴ Yac tanyalê bu ñamalac dan in ñamlic tigen, magoc ñagêt daêsam sêyêc in ndê ñamlic tigen dinañ. Ma gêt dau sêwêkaiñ gwelen têt têt.

⁵ Ma ñalêt tigen dinañ, yac lau daêsam nañ dakêt whiñ Kilisi su, nañ dati Yisu ndê gôlôwac dabuñ tigen, ma yac tigen-tigen dambo tu danem lau hon nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm, nañ sa.

⁶ Yac dawêkaiñ mwasiñ dakôm gwelen-ña têt têt, tòm Anötö

kêmwasiñ yac ñalêt. Asa nañ tap mwasiñ hoc yom asê tòm propet-ña sa, nañ kôm tòm in ndê kêñ whiñ têt asê.

⁷ Asa nañ tap mwasiñ nem akiñ gôlôwac-ña sa, nañ nem akiñ mañ. Ma in nañ tap mwasiñ sa bu êndôhôn Anötö ndê yom têt lau, nañ bocdinañ.

⁸ Asa nañ tap mwasiñ sôm yom ñayham-ñayham tu puc lau dêt-ña sa, nañ kôm. Ma asa nañ Anötö ndê mwasiñ kac in bu kêñ gêt tu nem lau ñalôm sawa sa-ña, nañ kêñ ti ndê ñalôm sambuc. Asa nañ tap mwasiñ bu nem gôliñ gôlôwac-ña sa, nañ kôm ti licbalê, ma in nañ tap mwasiñ tawalô lau-ña sa, nañ tawalô lau ti atac ñayham.

Mêtê atac whiñ-ña

⁹ Mêtê atac whiñ-ña in gêt dasôm ñambwa-ña dom. Dakôm ñandô sa ñalêt bocdec. Yac atac tec mêtê sac ma dasap mêtê ñayham dêt.

¹⁰ Dakêt neñ ñalôm sambuc tu atac whiñ asidôwai-ña, ma datoc ñac sa hôc gêlêc dauñ dandic ñawaê.

¹¹ Dakêt dauñ sambuc tu danem akiñ Pômdau-ña, ma dakôm ti ñalôm lu-lu dom.

¹² Gêt nañ dakêt batan bu Anötö kôm, nañ dahêt ti atac ñayham, dal-hac ñanga tu dahôc ñawapac-ña ti neñ atac pa su, ma dasap mêtê daten mbec-ña dêt ñapan.

¹³ Dakêt gêt tu danem Anötö ndê lau dabuñ nañ sêpônnda dau, nañ sa-ña, ma dandic ya ñac.

¹⁴ Lau nañ sêkêt kisa mac, nañ apucbo ñac dom, magoc andac Anötö bu nem mbec ñac.

¹⁵ Lau bu sêkôm atac ñayham, dec atac ñayham awhiñ ñac. Ma lau bu sêtan, nañ atan awhiñ ñac.

¹⁶ Apiñ daôm dêt ti ñalôm tigen. Atoc daôm sa me alic daôm bu lau ti gauc atu-tu dom, magoc atac whiñ lau waêmbo ma ambo ahê ñac dom.

¹⁷ Akôm mêtê sac ô sac nañ sêkôm têt mac, nañ dom. Ayob daôm ñapep

bu akôm mêtê nanj lau honj sêlic bu najham enj.

¹⁸ Anjahê bu nditôm, dec ambo awhinj lau ti yom malô enj, ma mac daôm akôm gêj danj bu asenj yom malô su dom.

¹⁹ O anenj asidôwai, akêj njagêyô ô sac dom, magoc akêj lau nanj sêkôm sac têj mac sêsip Anötö amba e sêtap inj dau ndê atac njandê sa. Bu sêto yom danj yêc, nanj sôm bocdec bu:

Pômdau sôm, “Gwelenj sac njagêyô-nga yêc aö amanj, ma aö daunj oc wakêj.” *[Diut 32:35]*

²⁰ Akêj njagêyô dom, magoc akôm tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Am nem njacyo bu gêj yô inj, nanj kêj gêj inj nenj. Inj bu bu yô inj, nanj kêj bu inj nôj. Am bu kôm bocdinaj, dec oc kôm inj maya dau njalêj sac. *[Prov 25:21-22]*

²¹ Ayob bu sac ku mac dulu dom, magoc akôm mêtê najham enj e aku sac dulu.

13

Dasôc gôlinjwaga najpu

¹ Gôlinjwaga honj nanj sem gôlinj sêmbo nom, nanj si njac lai njahu yêc Anötö, ma inj dau kêj njasawa têj njac bu sênem gôlinj. Njac si danj hóc asê njambwa dom. Bocdinaj lau honj sêsôc njac najpu sêndic njawê.

² Asa nanj tec bu sôc gôlinjwaga najpu, nanj tec gôlinj nanj Anötö dau kêj, ma inj oc tap matôc sa.

³ Gôlinjwaga si njac lai yêc bu sêmatôc lau, magoc njac si matôc dau gic waê lau nanj sêkôm mêtê najham, nanj dom, gic waê lau nanj sêkôm mêtê sac. Tu dinaj-nga dec akôm mêtê najham enj, ma gôlinjwaga oc sêlic mac najham, ma mac oc atôc daôm tu gôlinjwaga si matôc-nga dom.

⁴ Njahu bu njac sêti Anötö ndê lau akinj bu sêyob yac dambo najham-nga. Magoc mac bu akôm mêtê sac, nanj atôc daôm, bu njac sêkôc njac lai bu sêmatôc lau, ma njac lai dau inj gêj njambwa dom. Njac Anötö ndê lau akinj nanj sêo inj su sêmbo nom, bu sêkêj

njagêyô têj lau nanj sêkôm mêtê sac nanj.

⁵ Tu dinaj-nga dec dasôc gôlinjwaga najpu. Njahu bu njac si njac lai yêc bu sêmatôc yac. Ma gêj danj whinj bocdec bu. Tanjalê yêc nenj njalôm bu dasôc njac najpu, inj lêj solop.

⁶ Gôlinjwaga dinaj sêkêj si têm tu sênem gôlinj tôm Anötö ndê lau akinj, ma tu dinaj-nga dec inj solop bu mac akêj takis bu anemlhi njac.

⁷ Aêc! Gêj bocke nanj mac ac waê bu akêj, nanj akêj. Takis me mone bocke nanj mac ac waê bu akêj, nanj akêj. Lau nanj sic waê bu mac atoc njac sa, nanj dec atoc njac sa, ma lau ti njac lai, nanj asôc njac najpu njapep.

Mêtê atac whinj asidôwai-nga

⁸ Ayob daôm bu tốp danj yêc mac-nga dom. Tốp tigenj yêc mac-nga, nanj bu akêj nem atac whinj lom daôm. Bu asa nanj tac whinj inj ndê asidôwa, nanj kôm Anötö ndê yomsu honj njandô sa.

⁹ Bu yomsu nanj Moses to bocdec bu, “Kôm gêj mockainj-nga dom. Ndic njamalac ndu dom. Nem kanj gêj dom,” ma “Tamgatu gêj dom,” ma yomsu njatô honj, nanj njahu sip yomsu tigenj dindec, “Atac whinj lau menjpanj am-nga gitôm am atac whinj daôm.”

¹⁰ Asa nanj kêkuc mêtê atac whinj-nga, nanj oc kôm lau menjpanj inj-nga najyom dom. Bocdinaj mêtê atac whinj lau-nga kôm yomsu honj njandô sa.

Bêc njambu-nga menj kêpinj

¹¹ Asap mêtê atac whinj-nga dôj njapanj, bu mac anjalê têm kwahic dec-nga su. Têj ndoc dakêj whinj tiwakuc, nanj dalic bu bêc datap Anötö ndê mwasi njem yac si-nga njandô sa, nanj yêc ahê dôj yêc. Magoc kwahic dec bêc dau menj kêpinj su. Bocdinaj ayêc bêc dom, anem ali.

¹² Ôbwêc pacndê su, ma kêpinj bu lansê. Bocdinaj dahu mêtê njasec-nga honj sinj, ma dasap mêtê njawê-nga dôj, gitôm dakôc wapa dandic sinj-nga sa.

¹³ Tanjêlêj ti dasa nenj lêj njapep, nditôm lau nanj sêmbo njawê njalôm. Dakôm mêtê sac atac njagalac-nga me

danôm gêñ êñiñ yac-nga dom. Dasa lêt mockaiñ-nga ma dakôm mêtê mayañ-nga dom. Ma dahu mêtê atac ñandê-nga ma mêtê lêmuñ-nga hoñ siñ.

¹⁴ Anşêlêt ti asa nem lêt anşuc Pômdau Yisu Kilisi, gitôm mac asôc in ti nem ñakwê. Ma mac nem ñalôm akwa bu êñgilî mac bu akôm sac, nañ goc asôc ñapu me akôm ñandô sa dom.

14

Yom pi lau nañ sêkêñ whiñ ñaŋga dom

¹ Lau nañ si sêkêñ whiñ ñaŋga dom, nañ akôc ñac sa, ma alic ñac sac pi yom ma pi lêt nañ Pômdau tôc tiawê têtñ yac dom, nañ dom.

² Lau ñatô sêkêñ whiñ ñaŋga dec señ gêñ hoñ. Magoc lau ñatô sêkêñ whiñ ñaŋga dom, dec sêkêñ yao wata ma señ dom.

³ Am asa nañ gêlic gêñ hoñ ñayham tu neñ-nga, nañ pu lau nañ sêtec wata, nañ dom. Ma am asa nañ gêñ wata dom, nañ pu lau nañ señ wata, nañ dom. Bu Anötö kôc lau dau sa su.

⁴ Am asa dec gauc gêm bu êmatôc ñamalac dañ ndê ñgac akiñ? ñgac akiñ dau ndê ñadau oc êñsahê in ndê lêt, ma sôm bu in lhac, me in peñ. Ma in oc lhac, ñahu bu Pômdau gitôm bu puc in dôñ.

⁵ Ma yom dañ tiyham. Lau ñatô sêtoc bêc dañ sa bu bêc dabuñ hôc gêlêc bêc ñatô su. Ma lau ñatô sêlic bêc hoñ tôm dau. Magoc ñalêt solop bu lau hoñ sêkôc gauc pi lêt sênem akiñ Anötö-nga, ma sêkôm tôm ñac dau si ñalôm kac ñac.

⁶ Lau nañ sêtoc bêc ñatô sa kêlêc, nañ sêkôm tu sêtoc Pômdau sa-nga. Ma lau nañ señ wata, nañ sem danşe Anötö, dec señ gêñ dau ma sêtoc Pômdau sa. Ma ñac nañ señ wata dom, nañ sêkêñ yao gêñ dau tu sêtoc Pômdau sa-nga. Ma ñac bocdinañ sem danşe Anötö.

⁷ Bu yêc yac lau dakêñ whiñ Yisu-nga ñalôm, nañ ñamalac dañ ti ñadau

dau tu in ndê têt mbo tali-nga, me tu ndê têt mbac ndu-nga dom.

⁸ Yac bu dambo tañli me dambac ndu, nañ dambo tu dapo P ômdau ndê waê sa-nga. Yomandô. Yac bu dambo tañli me dambac ndu, nañ dati Pômdau ndê lau.

⁹ Kilisi mbac ndu ma tisa mbo tali tiyham, tu bu ti lau batê si Pômdau, ma lau tali si Pômdau bocdinañ.

¹⁰ Ma bocdinañ tu sake-nga mac alic nem asidôwai sac, me apu ñac tu yom ñambwa-ñambwa-nga? Yac tañyalê su bu yac hoñ oc dalhac Anötö anşô-nga têtñ in ndê bêc êmatôc lau-nga.

¹¹ Tôm yom nañ sêto yêc bocdec bu: Pômdau sôm, “Tôm aô gambo tañli yomandô, dec anşyalê pi ñandô bu lau hoñ oc sêpôn haduc têtñ aô, ma sêhoc si yom asê yêc Anötö anşô-nga.” *[Ais 45:23]*

¹² Yom dau tôc asê tiawê bu yac tigen-tigen oc dalhac Anötö anşô-nga, bu dawhê dauñ neñ lêt sa têtñ in.

Mêtê atac whiñ-nga oc kôm asidôwa dañ peñ dom

¹³ Tu dinañ-nga dec danem dôhôn dauñ neñ lêt whiñ asidôwai si lêt tu dapu ñac-nga dom. Ma dayob bu dakôm gêñ dañ, nañ oc tôm bu lhac asidôwa dañ ahuc e in so Anötö ndê lêt, nañ dom.

¹⁴ Aô gakêñ whiñ Pômdau Yisu, dec whê aneñ gauc sa, ma kayalê tidôn bu gêñ hoñ in ñayham yêc Anötö anşô-nga. Magoc ñamalac dañ bu kêtñ whiñ bu gêñ dañ in ñadômbwi yêc Anötö anşô-nga ma kêtñ yao bu neñ dom, goc gêñ dau ñadômbwi yêc ñamalac dau anşô-nga.

¹⁵ Magoc mac bu aneñ gêñ dañ nañ kôm nem asidôwa dañ ndê ñalôm ñawapac, dec mac atôc mêtê atac whiñ-nga têtñ in dom. Ayob daôm bu mac nem lêt aneñ gêñ-nga kôm nem asidôwa nañ Kilisi mbac ndu tu in-nga, nañ ndê kêtñ whiñ tisac dom.

¹⁶ Akôm gêñ hoñ ti gauc, ma bocdinañ lau dañ oc sêtôm dom bu sêpu gêñ nañ mac alic ñayham.

¹⁷ Lêñ nanj dambo †Anötö ndê gôlinj ñapu, nanj ñahu hêganônj gêñ danenj ti danôm-nga dom. Magoc dambo Anötö ndê gôlinj ñapu ñahu sip dasa lêñ gitênj, ma dambo ti yom malô ma ti atac ñayham nanj Ñalau Dabuñ puñ dôñ sip yac neñ ñalôm têtênj.

¹⁸ Asa nanj bu nem akinj Kilisi êñkuc lêñ dinanj, nanj Anötö oc lic inj ñayham, ma lau nom-nga sêwhinj oc sêmpiñ inj.

¹⁹ Bocdinanj dasap lêñ yom malô-nga dôñ, ma dakôm gêñ honj tu dapuc asidôwai honj dôñ ma dalhac ñanga.

²⁰ Akôm Anötö ndê gwelenj popoc tu yom pi gêñ danenj-nga-nga dom. Gêñ honj inj ñayham tu danenj-nga, magoc yac bu dakôm ñamalac danj ndê kêñ whinj tisac tu gêñ nanj tañ-nga, dec dakôm giso.

²¹ Mac bu anenj wata me anôm wain me akôm gêñ ñatô nanj kôm nem asidôwa danj ndê kêñ whinj tisac, nanj ñayham bu mac ahu gêñ dau sinj yêc-nga.

²² Yom bocke nanj am kêñ whinj pi gêñ honj dinanj, nanj kôc dôñ yêc amlu Anötö ñalhu. Asa nanj kôc gauc ñapep pi gêñ honj dinanj e kôm giso dom, nanj oc tap Anötö ndê mwasinj sa.

²³ Magoc ñamalac nanj gêñ gêñ ma ñalôm lu-lu pi gêñ dau, nanj kêkuc lêñ kêñ whinj-nga dom, ma oc tap Anötö ndê matôc sa. Lêñ bocke nanj am kêñ whinj bu lêñ solop yêc Anötö anjô-nga, nanj kôm. Gêñ bocke nanj am kôm ti atac lu-lu, nanj sac.

15

Dakôm gêñ honj tu danem asidôwai sa-nga

¹ Yac lau nanj dakênj whinj ñanga, nanj dahôc ñawapac dawhinj lau nanj sêkênj whinj babalê, tu bu danem ñac sa-nga dandic ñawaê. Dakôm gêñ tu dapu dauñ sa-nga dom.

² Yac lau tigenj-tigenj dakôm mêtê ñayham têtê lau menpañ yac-nga tu danem ñac sa-nga, ma tu dapuc ñac dôñ-nga.

³ Gauc nem Kilisi. Inj kôm gêñ danj tu dau ndê atac whinj-nga dom, magoc

kôm gêñ honj kêkuc Anötö ndê atac whinj. Ma tu dinanj-nga dec sêpu inj, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Lau nanj sêpu am, nanj sêpu aô bocdinanj. *[BW*

69:9]

⁴ Anötö ndê yom honj nanj sêto yêc muñ su, nanj Anötö kêñ bu êndôhônj yac. Ma yom dau oc puc yac dôñ bu dalhac ñanga, ma êñgilí yac bu dahu ñandô ñayham nanj dakênj batanj dambo, nanj sinj dom.

⁵ Anötö nanj puc mac dôñ ma kêgilí mac bu alhac ñanga, nanj piñ mac honj dôñ tu anjuc Yisu Kilisi-nga.

⁶ Ma ñalênj dinanj inj oc kêñ mac ambo ti nem ñalôm tigenj, ma awham pitigenj ma ahoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba Anötö ndê waê asê.

Ñawaê ñayham gic lau Israel-nga ma lau apa honj ñawaê

⁷ Bocdinanj akôc lau sêkênj whinj Yisu-nga honj sa, tôm Kilisi dau kôc mac sa. Ñalênj dinanj mac oc apo Anötö ndê waê sa.

⁸ Aô wasôm têtê mac bu Kilisi menj gitôm lau Israel-nga si ñgac akinj, bu kôm yom nanj Anötö gic bata têtê abanj Israel-nga, nanj ñandô sa.

⁹ Ma lau nanj lau Israel dom, nanj oc sêmpiñ Anötö tu inj ndê mêtê tawalô lau-nga. Gitôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Tu dinanj-nga aô wampinj am têtê ndoc aô wambo wawhinj lau gameñ apa-nga. Wanem wê tu watoc am nem ñaê sa-nga. *[BW*

18:49]

¹⁰ Ma yom danj tiyham yêc bocdec bu:

Mac lau gameñ apa-nga, atac ñayham awhinj Anötö ndê lau Israel-nga. *[Diut 32:43]*

¹¹ Ma danj tiyham:

Mac lau gameñ apa-nga honj ampinj Pômdau. Ma mac lau honj anem wê atoc inj sa-nga. *[BW 117:1]*

¹² Ma Aisaya to yom bocdec bu:

Ñasili danj oc puc pi menj yêc Jessi ndê ñawakac. Ma inj oc tisa bu nem gôlinj lau nom-nga honj. Ma lau nanj lau Israel dom, nanj oc

sêkêñ bata bu in nem ñac si. [*Ais 11:10*]

13 Aö wateñ Anötö, nañ ti gêñ ñayham honñ nañ yac dakêñ batanñ, nañ ñahu, bu kênñ atac ñayham ti yom malô nem mac ahuc tu mac nem akêñ whiñ Yisu Kilisi-ñga. Ma bocdinañ Ñalau Dabuñ ndê ñaclai oc puc mac dônñ bu alhac ti atac pa su, ma ahônñ gêñ ñandô ñayham nañ mac akêñ batam ambo.

Pol ndê gwelenñ ñawaê ñayham-ñga

14 O aneñ asidôwai. Yêc aneñ ñalôm aö gakêñ whiñ ñanğa bu mac akôm mêtê ñayham eñ, ma mac anjalê yom ñandô tidônñ, e mac atôm bu andôhônñ têtñ daôm.

15 Tu Anötö ndê mwasiñ nañ kênñ têtñ aö-ñga, dec gato yom pi gêñ ñatô ti ñanğa têtñ mac, tu bu wawhê mac nem gauc sa, ma gauc nem yom dau tiyham.

16 Aêc. Anötö kêmwasiñ aö, dec kêyalinñ aö sa bu wanem akinñ Yisu Kilisi tôm dabuñsiga, bu wahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têtñ lau gameñ apa-ñga. Ma tu aneñ gwelenñ dindec-ñga dec lau gameñ apa-ñga nañ sêkêñ whiñ Yisu, nañ oc sêti lau dabuñ ña Ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ñac oc sêtôm da nañ Anötö gêlic ñayham.

17 Bocdinañ dec aneñ ñahu gapo dauñ sa tu gwelenñ nañ gakôm tu Anötö-ñga, nañ Yisu Kilisi dau.

18 Aö gatec bu wasôm yom pi gêñ nañ aö dauñ gakôm, tigenñ wasôm yom pi gêñ honñ nañ Kilisi dau kôm. Aö gahoc ñawaê ñayham asê têtñ lau gameñ apa-ñga, ma sêlic gêñ daêsam nañ aö gakôm. Magoc Kilisi dau gêm ñac si ñalôm kwi e ñac danğa wambu Anötö.

19 Inñ ndê Ñalau Dabuñ kênñ ñaclai têtñ aö bu wakôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu daêsam. Bocdinañ aö gahoc ñawaê ñayham pi Kilisi asê timala eñ, yêc malac Jerusalem ma yêc gameñ honñ e meñ têtñ gameñ Ilirikum-ñga.

20 Aö gatec bu wakwê andu pi lhac alhö nañ ñamalac danñ kêsuhunñ munñ su. Bocdinañ têtñ ñamata-ñga e meñ, aö atac whiñ bu wasôm ñawaê ñayham

asê têtñ lau nañ dangasuñ sambuc Kilisi ndê ñaê-ñga.

21 Tôm yom danñ nañ sêto munñ su pi Kilisi bocdec bu:

Lau nañ sêngô inñ ñawaê danñ dom, nañ oc sêlic inñ. Ma ñac nañ sêngô yom pi inñ su dom, nañ oc sênyalê inñ. [*Ais 52:15*]

Pol gauc gêm bu ndic lau malac Rom-ñga kêsî

22 Tu gwelenñ dinañ hê aö dônñ ñapanñ-ñga, dec gitôm dom bu watêtñ mac waloc.

23 Yala daêsam gi su, aö ñalôm kac aö bu walic mac. Ma kwahic dec aneñ gwelenñ pacndê yêc gameñ dindec.

24 Bocdinañ aö gauc gêm bu watêtñ gameñ Spein-ñga wandi, ma têtñ ndoc wañsêlêñ wandi, nañ dec gauc gêm bu walic mac têtñ ndoc dinañ. Aö tac whiñ ñandô bu wambo wawhiñ mac tôm bêc ñatô, ma gakêñ batanñ bu tiñambu mac oc anem aö sa bu watêtñ Spein wandi.

25 Magoc gêñ ñamata-ñga aö kwahic dec bu wapi Jerusalem wandi, bu wanem lau sêkêñ whiñ-ñga sa yêc dindê.

26 Bu lau gameñ Masedonia ti Akaya-ñga sêlic ñayham bu sêndic awa sa bu sênem lau sêkêñ whiñ-ñga nañ sêpônnda dau yêc malac Jerusalem, nañ sa.

27 Ñac sêlic ñayham bu sêkôm bocdinañ, ma lêtñ dau inñ solop. Ñahu bu lau gameñ apa-ñga si têtñ yêc lau Israel-ñga. Ñac sêtap mwasiñ nem ñac si gatu sa-ñga sa tu Kilisi-ñga, nañ meñ akêñ lau Israel-ñga si tonñ. Bocdinañ solop bu ñac sêkêñ si awa nom-ñga ñatô, bu sênem lau Israel-ñga nañ sêpônnda dau, nañ sa, ma sêo si têtñ.

28 Têtñ ndoc gwelenñ dindec pacndê su, ma wakêñ awa dindec sip lau Jerusalem-ñga amba su, nañ goc watêtñ Spein wandi. Ma têtñ têtñ dinañ wameñ walic mac.

29 Ma aö gakêñ whiñ bu têtñ ndoc waloc wambo wawhiñ mac, nañ Kilisi oc êmwasiñ yac honñ êñlêc.

³⁰ Tu yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi-ŋga, ma tu mêtê atac whiŋ-ŋga naŋ Nalau kêŋ têtŋ yac, dec waterŋ mac bu alhac awhiŋ aö, ma dahôc ŋawapac ŋawaê ŋayham-ŋga dawhiŋ daun. Ma atenŋ mbec têtŋ Anötö tu aö-ŋga.

³¹ Atenŋ mbec bu Anötö êŋgaho aö su yêc lau gameŋ Judia-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu dom, naŋ amba. Ma atenŋ mbec bu gwelenŋ naŋ gakôm bu wanem lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sa yêc malac Jerusalem, naŋ oc sêkôc sa ti atac ŋayham.

³² Ma Anötö bu lic ŋayham, dec tiŋambu watêŋ mac waloc ti atac ŋayham, ma waŋwhaŋ daun wawhiŋ mac e licwalô sa tiyham.

³³ Anötö Yom Malô Nadau whiŋ mac sambob. Yomandô.

16

Pol kêŋ acsalô têtŋ iŋ ndê silip naŋ sêmbo malac Rom

¹ Yac neŋ lhuŋwê kêŋ whiŋ Yisu-ŋga daŋ gêm akiŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Kenkria, naŋ ndê ŋaê Pibi. Aö bu wawhê iŋ sa têtŋ mac bu iŋ awhê ŋayham.

² Iŋ gêm lau daêsam sa, ma gêm aö sa whiŋ, ma bocdinaŋ dec wandac mac bu akôc iŋ sa tu Pômdau ndê ŋaê-ŋga, aŋkuc Anötö ndê lau dabuŋ si lêŋ solop. Ma anem iŋ sa tu gêŋ bocke naŋ pônnda dau-ŋga.

³ Akêŋ aneŋ acsalô ŋayham têtŋ Prisila lu Akwila, awhê lu ŋgac naŋ sêkôm gwelenŋ sem akiŋ Yisu Kilisi-ŋga sêmbo malac Rom, tôm aö gakôm gambo gameŋ dindec.

⁴ Muŋ-ŋga iŋlu sêkêŋ dau sambuc tu sênem aö sa-ŋga, ma sêhêgo dau bu sêmbac ndu tu aö-ŋga dom. Tu dinaŋ-ŋga aö bu wanem danŋe iŋlu, ma gôlôwac dabuŋ hoŋ yêc lau apa si gameŋ, naŋ sem danŋe iŋlu sêwhiŋ.

⁵ Ma wandac mac bu akêŋ acsalô têtŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ naŋ sêkac

dau sa bu sêlic om yêc iŋlu si andu, naŋ sêwhiŋ. Ma akêŋ aneŋ acsalô têtŋ Epenetus, aneŋ ŋamalac atac whiŋ-ŋga, naŋ ti ŋgac ŋamata-ŋga bu kêŋ whiŋ Yisu yêc gameŋ Esia-ŋga.

⁶ Asôm aneŋ acsalô têtŋ Maria naŋ kôm gwelenŋ atu tu nem mac sa-ŋga.

⁷ Ma akêŋ acsalô têtŋ Andronikus lu Junias, naŋ yac asa akêŋ abaŋ tigeŋ, ma muŋ-ŋga andôc gapoc-walô awhiŋ daun. Iŋlu awhê lu ŋgac tiwaê yêc aposel si toŋ ŋalôm. Ma iŋlu sêkêŋ whiŋ Kilisi sêmuŋ aö.

⁸ Asôm acsalô têtŋ Ampliatus, ŋgac kêŋ whiŋ Pômdau-ŋga naŋ aö atac whiŋ kêlêc.

⁹ Ma asôm acsalô têtŋ Urbanus, naŋ alu am akiŋ Kilisi awhiŋ daun, ma têtŋ Stakis aneŋ ŋgac tac whiŋ-ŋga daŋ.

¹⁰ Ma têtŋ Apeles naŋ hóc ŋawapac daêsam tu Kilisi-ŋga, magoc kalhac ŋaŋga ma hu ndê kêŋ whiŋ siŋ dom. Ma akôm acsalô têtŋ lau hoŋ naŋ sêmbo Aristobalus ndê andu,

¹¹ ma têtŋ Herodion, aneŋ ŋatô daŋ. Ma têtŋ lau naŋ sêmbo Nasisus ndê andu, naŋ sêkêŋ whiŋ Pômdau.

¹² Ma akôm acsalô têtŋ Tripena lu Triposa, awhê lu naŋ sem gwelenŋ ŋaŋga tu Pômdau-ŋga. Ma têtŋ Pesis, awhê naŋ aö atac whiŋ kêlêc, naŋ kôm gwelenŋ ŋaŋga tu Pômdau-ŋga whiŋ.

¹³ Akôm acsalô têtŋ Rupas naŋ Pômdau kêyaliŋ iŋ sa, ma têtŋ iŋ dinda naŋ yob aö gitôm aneŋ dinaŋ solop.

¹⁴ Ma asôm acsalô têtŋ Asiŋkretus, Plegon, Hemes, Patrobas, Hemas ma asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ ŋac.

¹⁵ Ma têtŋ Pilologus, Julia, Nereus lu lhuwê, ma Olimpasi ti lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ naŋ sêmbo sêwhiŋ ŋac.

¹⁶ Akam daôm* aŋkuc Anötö ndê lau dabuŋ si lêŋ. Kilisi ndê gôlôwac dabuŋ toŋ tigeŋ-tigeŋ yêc gameŋ dindec, naŋ sêkêŋ si acsalô ŋayham têtŋ mac sêwhiŋ.

* **16:16:** Yêc iŋ ndê bapia, Pol to yom ma sôm têtŋ lau Rom-ŋga bu sêŋgutô dau ŋa lêŋ dabuŋ. Mêtê dau bu tôc asê bu ŋac hoŋ sêmbo ti ŋalôm tigeŋ ma atac whiŋ dau. Alic yom kaiŋ tigeŋ yêc bapia ŋatô - 1 Kor 16:20; 2 Kor 13:12; 1 Tes 5:26; ma 1 Pit 5:14. Mêtê dau kêkuc lau Israel-ŋga si gêbôm, magoc lau Papua Niugini-ŋga si mêtê naŋ êlême sêkôm, naŋ sêkam dau.

Pol puc lau Rom-nga dôṅ bu sêlhac ṅaṅga

¹⁷ O asidôwai, aö wateṅ mac bu ayob daôm têṅ lau naṅ si mêtê kôm lau sêwhê dau kôc-kôc, ma sêsôm yom naṅ so yom ṅandô naṅ mac akôc sa su, bu ṅac si yom dau kôm lau si sêkêṅ whiṅ tisac. Andic ahê lau kaiṅ dinaṅ.

¹⁸ Bu ṅac sem akiṅ yac neṅ Pômdau Kilisi dom, magoc sêkôm tu dau-ṅga. ṅac sêmbac-sêmbac yom lau, ma sêsôm yom ṅayham-ṅayham bu sêṅsau lau gauc babalê, naṅ sêtôm dom bu sêṅyalê yom ṅahu.

¹⁹ Lau hoṅ sêṅgô ṅawaê bu mac daṅam wambu Kilisi ndê yom, ma bocdinaṅ aö atac ṅayham atu tu mac-ṅga. Magoc aö wanem la mac, bu ati lau ti gauc tu lêṅ ṅayham-ṅga, ma andic ahê mêtê sac hoṅ.

²⁰ Anötö Yom Malô ṅadau ṅasawa sauṅ oc ku Sadaṅ dulu, ma kêṅ iṅ sôc mac gahim ṅapu. Yac neṅ Pômdau Yisu ndê mwasiṅ têṅ mac.

Lau ṅatô sêkêṅ si acsalô têṅ lau Rom-nga

²¹ Timoti, naṅ kôm gwelenṅ whiṅ aö, naṅ kêṅ ndê acsalô ṅayham têṅ mac. Ma Lusias, Jason ma Sosipata, lau naṅ yac asa yêc abuṅ tigenṅ, naṅ sêwhiṅ.

²² (Ma aö Tetius, naṅ gato Pol ndê yom sip bapia dindéc, naṅ wasôm acsalô têṅ mac tu Pômdau-ṅga.)

²³ Ma Gaius, naṅ kôc aö Pol ti lau sêkêṅ whiṅ-ṅga malac dindéc-ṅga sa, ma kêṅ ndê andu ti yac mba gameṅ akac sa ambo-ṅga, naṅ kôm ndê acsalô têṅ mac whiṅ. Ma Erastas, ṅac naṅ yob malac dindéc si ganom mone-ṅga, lu yac mba asidôwa Kwatus, sêkôm si acsalô têṅ mac bocdinaṅ.

[²⁴ Yac neṅ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiṅ têṅ mac hoṅ. Yomandô.]

Pol teṅ mbec êmpinṅ Anötö-ṅga

²⁵ Tampiṅ Anötö dandic ṅawaê. Bu ṅawaê ṅayham naṅ aö gahoc asê, ma mêtê naṅ sem pi Yisu Kilisi, naṅ Anötö gitôm bu puṅ dôṅ yêc mac nem ṅalôm e kôm mac akêṅ whiṅ ma alhac

ṅaṅga. Anötö ndê lêṅ nem lau si-ṅga yêc siṅ dau ṅasawa baliṅ su.

²⁶ Propet akwa sêto yom pi lêṅ dau muṅ su, ma kwahic dec Anötö naṅ mbo titêm-titêm, naṅ gic atu lau bu sêhoc yom dau asê tiawê, e lau nom-ṅga sambob sêkêṅ whiṅ, ma daṅga wambu iṅ.

²⁷ Dahoc Anötö tigenṅ, gauc ti gauc ṅahu, naṅ ndê waê sa tôm têm hoṅ, tu Yisu Kilisi-ṅga. Yomandô.

**Pol ndê bapia ñamata-nga
têñ lau
Korin-nga
Yom whê bapia dindéc
sa-nga**

Pol in ñgac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê têñ lau yêc malac Korin, ma in kôm gwelen mbo malac dau ñasawa hic baliñ ma kêdôhôn lau nañ sic hu sêkêñ whiñ Yisu (Apo 19:1-17).

Tiñambu Pol mbo whiñ ñac dom, ma ñgô ñawaê pi ñawapac daêsam nañ hôc asê lau sêkêñ whiñ-nga, ma ñac sêto bapia têñ in ma sêndac in bu whê yom ñatô sa. Tu dinañ-nga dec in to bapia dindéc têñ ñac, têñ têm in dau mbo malac Epesas. Ñawapac ñatô nañ in to yom pi, nañ lau sêsa lêñ mockaiñ-nga, sêwhê dandi kôc-kôc, señ Mwasin Dabuñ ña lêñ so, sêkôc gauc so pi yom datisa akêñ lau batê-nga, ma sêñyalê yom pi Ñalau Dabuñ ndê mwasin ñapep dom. Ma ñac sêtoc mwasin sêsôm yom awaha wakuc-nga sa hôc gêlêc mwasin hoñ.

Pol to yom dindéc têñ lau Korin-nga, tigen yom daêsam hêganôn lau sêkêñ whiñ-nga hoñ, ma gitôm bu puc yac dôñ bu datimêtê dauñ ñapep ma dasap mêtê ñayham dôñ.

Pol ndê yom ñamata-nga

¹ Aô Pol, nañ Anötö kêgalêm aô sa kêkuc in ndê atac whiñ dec gati Yisu Kilisi ndê ñapotel. Alu yac neñ asidôwa Sostene ato bapia dindéc

² têñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ yêc malac Korin. Alu ato têñ mac lau hoñ nañ ati lau dabuñ, ñahu bu Anötö piñ mac dôñ am damiñ Yisu Kilisi. Aêc, Anötö kêgalêm mac sa bu ati in ndê lau dabuñ, awhiñ lau akêñ gameñ hoñ, nañ sêtoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê sa. Yisu tigen ti yac neñ Pômdau, ma ñac si Pômdau bocdinañ.

³ Mwasin ti yom malô têñ mac, akêñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gêm dançe Anötö tu in ndê mwasin-nga

⁴ Tôm bêc hoñ aô gam dançe aneñ Anötö, tu mwasin nañ in kên têñ mac tu mac nem akêñ whiñ Yisu Kilisi-nga.

⁵ Yomandô. Tu mac ati Kilisi ndê lau-nga, dec Anötö ndê mwasin kêsâlê mac ahuc, ma gêm mac sa bu anyalê Anötö ndê yom ma asôm yom dau asê.

⁶ Ma ñalêñ dinañ Anötö ndê mwasin puñ ñawaê nañ yac ahoc asê pi Kilisi, nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ dôñ yêc mac nem ñalôm.

⁷ Tu dinañ-nga têñ têm dindéc nañ mac hoñ ambo ti tamkwê ñandô bu alic bêc nañ Anötö oc hoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi asê, nañ mac apônda Ñalau Dabuñ ndê mwasin dan dom.

⁸ Ma Anötö oc puc mac dôñ bu alhac ñanga e bêc nañ yac neñ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ, dec mac oc alhac in anğô-nga ti nem yom me giso mbasi.

⁹ Anötö nañ kêgalêm mac sa bu piñ mac dôñ anem damiñ in ndê Atu Yisu Kilisi, yac neñ Pômdau, nañ gic bata bu yob mac ñalêñ dinañ. Ma yom hoñ nañ in gic bata têñ yac, nañ oc kôm ñandô sa.

Yham dom bu Kilisi ndê lau sêwhê dau kôc

¹⁰ O asidôwai. Yac neñ Pômdau Yisu Kilisi kêkiñ aô bu wanem gwelen ñawaê ñayham-nga wanem in anğô, ma tu dinañ-nga dec aô bu w anem la mac bocdec bu. Ahu nem mêtê awhê daôm kôc-kôc-nga siñ! Apiñ daôm dôñ ma ambo ti ñalôm tigen bu mac nem yom ti gauc dan so dau dom.

¹¹ O asidôwai. Aô gasôm yom dinañ ñahu bu Klowe ndê lau ñatô sêkêñ puc aô bu mac nem lau ñatô sêseñ dandi e sêwhê dandi kôc-kôc.

¹² Aô gangô bu mac nem lau ñatô sêsôm bu sêñkuc aô Pol, ma ñatô sêsôm bu sêñkuc Apolos, ma ñatô sêñkuc Pita, ma ñatô sêsôm bu sêñkuc Kilisi.

¹³ Oyaê! Mac gauc gêm sake? Kilisi whê dau kôc, a? Lau sic aô Pol lec ndu pi a gicso dau bu nem mac sa, a? Mac aliñ busanğu tu aô neñ ñaê-nga, a?

¹⁴ Aö gam danje Anötö bu aö kaku mac nem lau daêsam dom. Aö kaku Krispas lu Gaius.

¹⁵ Tu dinan-nga dec oc tòm dom bu ñamalac dan sòm bu mac alin busanngu tu anen ñaê-nga.

¹⁶ Yomandô aö kaku lau nan sêmbo Stepanas ndê andu sêwhin, magoc ñac lau dinan en. Aö bu wanngu mac nem lau ñatô whin, dec kalhin sin su.

¹⁷ Kilisi kêkin aö bu wanngu lau dom, magoc in kêkin aö bu wanem mêtê. Ma ñawaê nan gahoc asê pi Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau, nan yom ti ñaclai atu. Bocdinan aö tankwê gauc atu-tu nom-nga bu nem aö sa tu wanem mêtê-nga dom. Mba! Aö gatec bu wakôm a gicso dau ndê ñaclai ti gên ñambwa.

Kilisi tõe Anötö ndê ñaclai ti gauc atu asê

¹⁸ Aö gasôm yom dinan, ñahu bu ñawaê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, tõe Anötö ndê ñaclai asê tøn yac lau nan in bu nem yac si. Magoc lau nan sic waê bu sêninnga, nan sênngô yom pi a gicso dau gitôm yom gauc mbasi-nga.

¹⁹ Bu sêto Anötö ndê yom dan yêc bocdec bu:

Lau ti gauc atu-tu nom-nga, ma ñac nan gauc gêm bu sênnyalê gên hon ñahu, nan wasen ñac si gauc su, ma watõe asê bu gên ñambwa. *[Ais 29:14]*

²⁰ Bocdinan, mac lau tigua ma gwalam akwa ma mac lau nom-nga nan anshê bu akip gên hon ñahu sa, mac nem gauc dau ñandô nde? Anötö tõe asê bu ñamalac si gauc atu-tu nom-nga, in gitôm gên gauc mbasi-nga.

²¹ Ma in tõe in ndê gauc atu asê bocdec bu. In kôm bu lau nom-nga sêtôm dom bu sênnyalê in ña ñac dau si gauc. Ma in ndê ñawaê ñayham nan yac ahoc asê, nan lau nom-nga sêlic bu yom gauc mbasi-nga. Tigen Anötö dau gêlic ñayham bu nem lau nan sêkên whin ñawaê dau, nan si.

²² Lau Israel-nga takwê bu sêlic gên dalô. Ñac bu sêlic, dec oc sêkên whin.

Ma lau Grik sênnyalê yom ti gauc atu, bu sênngô dec oc sêkên whin.

²³ Magoc yac mba mêtê hêganôn Kilisi ti in ndê mbac ndu pi a gicso dau. Yom dau kêkuc gên nan lau Israel-nga takwê, nan dom, ma bocdinan dec sêkên whin dom. Ma lau Grik sêlic gitôm yom gauc mbasi-nga.

²⁴ Magoc lau Israel ti lau Grik bocke nan Anötö kêgalêm ñac sa sêti in ndê, nan sêkoc yac mba yom pi Kilisi sa, ma sênnyalê bu in Anötö ndê ñaclai ti gauc ñahu.

²⁵ Bu gauc nan Anötö kêkuc, dec kêmasan lèn bu Yisu sip nom men ma mbac ndu pi a gicso dau, nan lau sêlic bu lèn gauc mbasi-nga. Magoc Anötö ndê gauc dau hõe gêlêc ñamalac si gauc atu-tu hon. Ma Anötö ndê lèn dinan, lau sêlic bu lèn ñaclai mba-nga, magoc hõe gêlêc ñamalac hon si ñaclai su.

²⁶ O asidowai, akoc gauc pi daôm. Tøn ndoc mac anngô ñawaê ñayham tiwakuc ma atap Anötö ndê galem sa, nan mac ambo atôm lau tigua me lau ti ñaclai atu, me lau tiwaê? Mba!

²⁷ Anötö tac whin bu ênyalin lau nan lau nom-nga sêlic bu lau gauc mbasi-nga, ma lau ñaclai mba-nga, nan sa, tu bu kôm lau tigua ma lau tinclai maya sa tøn bèn ñambu-nga.

²⁸ Lau nan lau nom-nga sêpu ma sêlic bu lau waêmbe ma lau ñambwa, nan Anötö kêyalin ñac sa, tu bu êngwinin lau nan sêtoc dau sa-nga.

²⁹ Tu dinan-nga dec gitôm dom bu lau dan sênngiya dau sa yêc Anötö anngô-nga.

³⁰ Bu Anötö dau pin yac dôn tam damin Yisu Kilisi, nan ti yac nen gauc ñahu. Ma Kilisi dau ti yac nen ñahu dati lau gitên ti lau dabun-nga, ma in ti ñahu Anötö gêm yac si-nga.

³¹ Bocdinan, annguc yom nan sêto yêc, nan sôm bocdec bu:

Asa nan bu po dau sa, nan po dau sa tu Pômdau-nga en. *[Jer 9:24]*

2

Pol gêm mêtê ña in dau ndê gauc ti

licwalô dom

¹ O asidôwai, gauc nem tèm ñamata-nga nañ aô gahôc asê mac. Têñ ndoc dinañ aô gahêgo daun pi yom ñayham-ñayham me yom ti gauc atu-tu tu bu wawhê Anötö ndê yom sa têtñ mac-nga dom. Mba!

² Aô gahu yom pi gêtñ daêsam siñ, ñahu bu aô gauc gêm tidôn bu wasôm yom pi Yisu Kilisi tawasê, ma pi inñ ndê mbac ndu pi a gicso dau.

³ Têtñ tèm aô gahôc asê mac, nañ aô gameñ tôm ñgac ti licwalô dom. Aô gatôc daun ma katitec ñandô tu gwelen nañ Anötö kêtñ sip aô aman-nga.

⁴ Ma aô gam mêtê ti gasôm yom têtñ mac kakuc gauc atu-tu nom-nga tu wambac yom mac-nga dom. Aô gasôm aneñ yom ma Anötö ndê Ñalau têtñ inñ ndê ñaclai asê bu puc aneñ yom dôñ.

⁵ Ñalêtñ dinañ mac nem akêtñ whiñ ñahu sip aneñ gauc me ñamalac si gauc dom, magoc sip Anötö ndê ñaclai.

Ñalau têtñ Anötö ndê gauc atu asê

⁶ Bocdinañ, têtñ ndoc yac bu anem mêtê, nañ tañkwê gauc atu-tu nom-nga tu puc yac mba yom dôñ-nga dom. Mba. Magoc yac bu ambo awhiñ lau nañ sêkêtñ whiñ ñañga, nañ dec oc têtñ bu yac asôm yom ti gauc atu-tu têtñ ñac. Magoc yom dau kêtñ lau nom-nga si gauc, me gôliñwaga tèm dindec-nga nañ oc sêniñga, nañ si gauc dom.

⁷ Mba. Yom nañ yac ahoc asê, nañ kêtñ Anötö ndê gauc, ma hêganôn lêtñ nañ inñ kêmasañ muñ-nga andô lê, tu bu nem yac lau nañ dakêtñ whiñ Yisu, nañ si, ma datap inñ ndê ñawasi sa. Lêtñ dau kêtñ inñ ndê gauc atu, nañ ñahu sip ñalôm gi, ma yêc siñ dau têtñ lau nom-nga.

⁸ Gôliñwaga tèm dindec-nga dañ sêñyalê lêtñ dau ñahu dom. Ñac bu sêñyalê, dec oc têtñ dom bu sêkic yom bu sêndic Pômdau Ñawasi Ñadau ndu pi a gicso dau.

⁹ Magoc ñac sêñyalê dom. Têtñ Anötö ndê yom nañ sêto yêc muñ su, nañ whê sa bocdec bu:

Gêtñ ñayham nañ Anötö kêmasañ gwanañ tu lau nañ atac whiñ inñ-nga, nañ lau dañ sêlic dom, dañ sêngô ñawaê dom, ma lau dañ sêñyalê dom. *[Ais 64:4]*

¹⁰ Tigeñ Anötö ndê Ñalau têtñ gêtñ dau asê têtñ yac. Bu Ñalau dau kip gêtñ hoñ ñahu sa, ma kêyalê gêtñ hoñ. Ma inñ kêyalê Anötö ndê gauc atu-tu, nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ whiñ.

¹¹ Anjô! Asa gitôm bu êñyalê yom nañ ñamalac dañ gauc gêm yêc ndê ñalôm? Lau dañ sêñyalê dom, magoc ñamalac dau ndê ñalau kêyalê inñ ndê gauc. Ma bocdinañ lau dañ sêñyalê Anötö dau ndê gauc dom, magoc Anötö ndê Ñalau tawasê kêyalê.

¹² Anötö tac whiñ bu yac tanyalê mwasiñ nañ inñ kêtñ têtñ yac ñambwa. Tu dinañ-nga dec ñalau nañ inñ kêtñ têtñ yac, nañ ñalau nom-nga dañ dom, magoc inñ dau ndê Ñalau.

¹³ Ma yac ahoc yom asê pi Anötö ndê mwasiñ dau. Magoc yac asôm yom ankcuc gauc atu-tu nañ lau nom-nga sêtoc sa, nañ dom. Yac asôm asê têtñ Ñalau Dabuñ kêdôhôn yac. Yom ñandô pi gwelen nañ Anötö kôm tu yac neñ gatun-nga, nañ yac asôm asê têtñ lau nañ Ñalau Dabuñ mbo ñac si ñalôm, ankcuc yom ti gauc nañ Ñalau dau kêtñ têtñ yac.

¹⁴ Magoc lau nañ Anötö ndê Ñalau mbo ñac si ñalôm dom, nañ oc sêtôm dom bu sêkôc yom nañ Ñalau dau kêdôhôn yac, nañ sa. Ñahu bu ñac sêlic gêtñ dau gitôm gêtñ gauc mbasi-nga, ma têtñ dom bu sêñyalê. Ñalêtñ tigeñ nañ têtñ bu sêñyalê, nañ Ñalau Dabuñ whê ñac si gauc sa.

¹⁵ Bocdinañ yac lau nañ dakôc Ñalau Dabuñ sa su, nañ datôm bu tañsahê ti tanyalê gêtñ hoñ ñahu. Magoc lau nañ sêkôc Ñalau sa su dom, nañ sêtôm dom bu sêñyalê yac neñ ñahu.

¹⁶ Gauc nem Anötö ndê yom dañ, nañ sêto yêc bocdec bu:

Asa kêyalê Pômdau ndê gauc, ma asa gitôm bu êndôhôn inñ? *[Ais 40:13]*
Lau nom-nga dañ sêñyalê dom,

magoc yac tanyalê, nahu bu Nalau Dabuŋ tîc Kilisi ndê gauc asê têŋ yac.

3

Lau Korin-nga sêkêŋ whiŋ gwalec

¹ O asidôwai hac. Têŋ ndoc aö gambo gawhiŋ mac, naŋ aö gasôm yom têŋ mac tôm gasôm têŋ lau nom-nga naŋ Nalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac dom. Nahu bu mac atôm balêkoc dedec tu nem lêŋ akêŋ whiŋ Kilisi-ŋga.

² Yom naŋ aö gasôm têŋ mac, naŋ tôm aö gakêŋ mac anôm su ŋambwa. Bu mac atôm balêkoc dedec naŋ sêtôm dom bu sêneŋ gêŋ ŋaŋga. Ma kwahic d ec aö galic bu mac ambo bocdinaŋ ŋapaŋ.

³ Nahu bu tôm bêc hoŋ mac am lêmur ti aseŋ daôm ŋapaŋ. Mac asap lêŋ nom-nga dôŋ ŋapaŋ, dec tîc asê bu mac aŋkuc lêŋ ŋalôm akwa-ŋga, ma Nalau Dabuŋ gêm gôliŋ mac nem lêŋ dom.

⁴ Bu mac awhê daôm kîc-kîc, ma mac nem lau ŋatô sêsôm bu sêŋkuc aö Pol, ma ŋatô sêsôm bu sêŋkuc Apolos. Mac nem gauc dinaŋ in gauc nom-nga ŋambwa.

Aposel sem gwelen sêtôm lau akiŋ ŋambwa

⁵ Aö bu wandac mac bu Apolos i ŋ asa? Ma aö Pol dec aö asa? Anŋô su naŋ. Yac lau akiŋ ŋambwa, naŋ ahoc Pômdau ŋawaê asê, ma tu ŋawaê dinaŋ-nga dec mac akêŋ whiŋ in. Yac akôm mba gwelen têtêŋ tôm in kêŋ têŋ yac.

⁶ Aö d auŋ gatôm ŋac naŋ sô gêŋ ŋawhê sip nom. Ma Apolos in gitôm ŋac naŋ kêsôwê bu sip gêŋ ŋawhê naŋ aö gasô. Magoc Anötö dau kôm gêŋ dau po pi meŋ.

⁷ Bocdinaŋ atoc ŋac naŋ sô gêŋ, me ŋac naŋ kêsôwê bu, naŋ sa dom, bu alu ŋac akiŋ ŋambwa. Atoc Anötö sa, bu in kôm gêŋ po tiatu.

⁸ ŋamalac naŋ sô gêŋ ŋawhê, ma ŋamalac kêsôwê bu sip-nga, inlu lu-lu si gwelen ŋahu tigen. Ma Anötö oc kêŋ ŋaôli têŋ inlu, êŋkuc gwelen naŋ inlu sêkôm.

⁹ Gwelen ŋawaê ŋayham-nga naŋ yac akôm ambo mac ŋalôm, naŋ gitôm yac akôm gwelen yêc yac mba ôm têtêŋ dom. Mba. Bu mac hoŋ atôm Anötö ndê ôm tigen, ma yac atôm in ndê lau akiŋ naŋ akôm gwelen yêc ôm dau.

Gôlôwac dabuŋ sêtôm Anötö ndê andu

Ma mac atôm Anötö ndê andu naŋ in bu kwê sa.

¹⁰ Tôm Anötö ndê mwasiŋ puc aö dôŋ dec aö gam mêtê mac. Aö gakôm gwelen dinaŋ gitôm gwalam akwa kwê andu-nga, naŋ kêsuhun alhō sip nom gi. Ma lau ŋatô naŋ sem gwelen mêtê-nga sêŋkuc aö, naŋ sêtôm lau naŋ sic daŋ ti lêlôm ma akiŋkwa pi alhō naŋ aö kasuhun muŋ su. Mac lau asa naŋ bu akôm gwelen tu andic dabiŋ andu dau-nga, naŋ ayob daôm bu akôm gwelen dau ŋapep en.

¹¹ Bu Yisu Kilisi tawasê in ti yac neŋ dakêŋ whiŋ nahu. Kilisi dau gitôm alhō naŋ Anötö kêŋ bu lau sêkwê andu pi-nga, ma alhō ŋandô daŋ yêc dom.

¹² Lau ŋatô sêkôm gwelen ŋayham tu bu sêkwê andu sa pi alhō dau, naŋ gitôm sêkwê andu ŋa gol me silba me hoc ŋayham. Magoc lau ŋatô sêkôm gwelen bambaliŋ, naŋ gitôm sêkwê andu ŋa gêŋ ŋambwa gitôm kwan me a babalê.

¹³ Têŋ bêc ŋambu-nga Anötö oc êŋsahê lau tigen-tigen si gwelen ŋa ya, ma ya oc tîc ŋac si gwelen ŋa-ŋandô asê tiawê.

¹⁴ ŋac naŋ sêkôm gwelen ŋayham, naŋ si gwelen ŋa-ŋandô oc gacgen yêc. Ya oc neŋ su dom, ma ŋac oc sêtap si ŋaôli sa.

¹⁵ Magoc ŋac naŋ sêkôm gwelen bambaliŋ, naŋ ya oc êŋsahê ŋac si gwelen ma neŋ hoŋ su niŋga. ŋac lau dau oc sêwê sa yêc yawahô, magoc ŋac si gwelen ŋandô daŋ oc gacgen yêc dom.

Lau sêkêŋ whiŋ-nga si ŋahu yêc nom dom

¹⁶ O lauhac! Mac atôm Anötö ndê lôm dabuŋ, ma Anötö ndê Nalau mbo

mac nem ñalôm. Mac anyalê yom dinañ, me mba?

¹⁷ Yomandô, mac atôm Anötö ndê lôm, ma lôm dau inñ gêñ dabuñ. Tu dinañ-ñga asa nañ kôm Anötö ndê andu dabuñ tisac, nañ Anötö oc kôm inñ tisac bocdinañ.

¹⁸⁻²⁰ Anñsau daôm pi gauc nañ lau nom-ñga sêlic bu gauc atu-tu, nañ dom. Bu gauc nañ lau nom-ñga a sêlic bu gauc atu-tu, nañ Anötö gêlic tôm gêñ gauc mbasi-ñga. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Gauc atu-tu nañ ñamalac sêtoc dau sa pi, nañ Anötö oc nem kwi ti ñac si akô bu sêsip sêndi-ñga. *[Job 5:13]*

Ma yom danñ tiyham sêto yêc bocdec bu:

Pômdau kêyalê gauc nañ lau nom-ñga sêtoc sa ti gauc atu-tu, ma inñ gêlic gitôm gêñ ñandô mbasi-ñga. *[BW 94:11]*

Bocdinañ, mac nem asa nañ gauc gêm bu inñ ñamalac ti gauc atu-tu pi gêñ nom-ñga, magoc kêyalê Anötö dom, nañ hu gauc nom-ñga siñ, ma ti ñamalac gauc mbasi-ñga. Ma ñalêñ dinañ dec oc tôm bu inñ ti ñamalac tigauc yêc Anötö anñgô-ñga.

²¹ Bocdinañ dec atoc daôm sa tu anñkuc aô Pol, me Apolos, me ñamalac danñ-ñga dom! Bu gêñ ñayham honñ nañ tôm bu po mac sa, nañ menñ akêñ Anötö tigenñ.

²² Inñ kêkiñ aô Pol, lu Apolos ma Pita atôm lau akiñ, tu bu anem mac sa-ñga. Ma mac nem gameñ ambo-ñga ti nem têm ambo tamli-ñga ma têm ambac ndu-ñga, gêñ nañ kwahic dec sêmbo ti gêñ nañ oc sêhóc asê tinambu, gêñ honñ dinañ Anötö ti ñadau ma kêñ têt mac bu nem mac sa.

²³ Ma Anötö tigenñ piñ mac dônñ am damiñ Kilisi, ma Kilisi ndê ñahu yêc Anötö dau.

4

Lau aposel si gwelenñ ti sakiñ

¹ Bocdinañ, alic yac atôm Kilisi ndê lau akiñ ñambwa, nañ inñ gêlic yac atôm bu akôm inñ ndê gwelenñ, dec kêñ

Anötö ndê yom nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ sip yac amanñ.

² Ma yac honñ tanyalê su, bu yac neñ ñadau bu kêñ gwelenñ sip yac amanñ, nañ dayob ñapep dandic ñawaê.

³⁻⁴ Bocdinañ inñ lêt solop bu yac datôc gwaninñ yac neñ gwelenñ ti sakiñ tu bu tanñsahê bu yac akôm ñapep me mba. Aô neñ atac pa su pi gwelenñ nañ Anötö kêñ sip aô amanñ. Tigenñ yom dinañ whê aô sa bu aô ñgac akiñ gitêtñ lec dom. Aô gahêgo dauñ tu gauc bocke mac akôc, me lau ñatô sêkôc, me aô dauñ gakôc pi aneñ sakiñ-ñga lec dom. Bu Pômdau tawasê ti ñadau bu êñsahê aô-ñga.

⁵ Bocdinañ gauc nem bu anñsahê lau pi ñac si lêt ti sakiñ ñagahô dom, ahônñ Pômdau ndê bêc bu mbu menñ-ñga. Têtñ dinañ gêñ nañ siñ dau yêc ñasec ñalôm, ma gauc honñ nañ yêc ñamalac si ñalôm, nañ Pômdau dau oc hoc asê tiawê. Ma têtñ dinañ lau honñ nañ sic waê bu sêtap waê sa, nañ oc sêtap sa akêñ Anötö tôm ndi.

⁶ O asidôwai hac. Aô gato yom dinañ pi alu Apolos gitôm yom gôlinñ danñ, tu bu wawhê mac nem gauc sa-ñga. Aô bu wandôhônñ yom ñalhô danñ têtñ mac, nañ sêsôm bocdec bu, “Ayob bu akôm gêñ danñ so Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ dom.” Mac bu anyalê yom dau ñahu, dec oc tôm dom bu mac atoc ñamalac danñ sa hóc gêlêc danñ su.

⁷ Am asa nañ toc daôm sa, nañ ñgô. Asa sôm bu am hóc gêlêc lau ñatô? Ma am nem gêñ sake yêc, nañ am tap sa yêc Anötö ndê dom? Ma am nem gauc ti gêñ ñayham honñ bu menñ akêñ Anötö, dec tu sake-ñga am toc daôm sa bu am nem gêñ honñ ñahu am daôm?

⁸ Bocke? Anötö ndê mwasinñ kêsalê mac ahuc su, a? Mac gauc gêm bu mac atôm lau ti lêlôm Anötö ndê mwasinñ-ñga, a? Mac atap têm ñambu-ñga sa su, dec andôc atôm kiñ ma kwiñ ma am gôlinñ awhiñ Kilisi, magoc yac hic lec mba, a? Oyaê! Têm dau bu menñ sa su, dec oc ñayham kêlêc, ma bocdinañ dec oc tôm bu yac honñ danem gôlinñ dawhiñ dauñ.

Magoc mba!

⁹ Bu yac lau aposel ambo nom atôm lau waêmba nan atinambu lau hon, ma atôm lau nan sêkic yom bu sêndic nac ndu. Aö gauc gêm bu Anötö kégwiniñ yac ma kêñ yac ambo bocdinañ atôm dôhôn bu lau hon ma anjela sêwhin sêlic.

¹⁰ Tu Kilisi-nga dec lau nom-nga sêlic yac atôm lau gauc mbasi-nga. Magoc yêc Kilisi ndê lau nalôm, mac apo daôm sa bu ati lau ti gauc atu-tu, a? Yac lau licwalô mba, magoc mac lau ti licwalô atu, a? Bocke dec mac lau ti waêm, magoc yac hic lec lau waêñ mba?

¹¹ Nasawa baliñ su e meñ têtñ kwahic dec, yac ahôc nawapac daêsam. Gêñ yô yac, bu yô yac, yac mba nakwê mbasi, lau sic yac, ma yac mba gameñ andöc-nga mbasi.

¹² Yac aman am gwelenj atu tu akôm kwanj daun-nga. Lau sêpu yac, tigenj yac am mbec nac ô. Sêkêñ kisa yac, magoc ahôc ti atac pa su.

¹³ Lau sêsec yac, magoc yac asôm yom malô ô. Sêlic yac atôm gêñ napopoc nom-nga nambwa. Nawapac kainj dinañ yac ahôc napanj.

¹⁴ Aö gato yom dinañ tu bu wakôm mac mayam daôm-nga dom. Mba. Aö galic mac tôm anej balêkoc atac whiñ-nga, ma tu dinañ-nga dec gato tu wakêñ puc mac-nga.

¹⁵ Yêc Kilisi ndê gôlôwac dabuñ nalôm, lau daêsam sêmbo, nan sêtôm bu sêndôhôn mac. Tigenj tôm dom bu mac alic nac tôm damami. Magoc aö galic daun tôm mac damam, nahu bu mac akêñ whiñ Yisu Kilisi tu nawaeñ nayham nan aö gahoc asê pi in-nga.

¹⁶ Tu dinañ-nga dec wanjilí mac bu anjuc anej lêtñ.

¹⁷ Ma bocdinañ dec aö bu wanjinj Timoti têtñ mac loc. Inj sap Pômdau dôñ nanja enj, ma inj anej balê atac whiñ-nga solop. Anej yom ti lêtñ hon nan gasa tu kakuc Yisu Kilisi-nga, nan inj oc whê sa bu kêñ gauc mac. Ma inj oc êndôhôn mac êñkuc mêtê nan aö gam, ma yom nan aö daun kadôhôn

têtñ gôlôwac dabuñ yêc gameñ hon.

¹⁸ Mac nem lau natô sêtoc dau sa kêtêc ma sêpu aö ti anej yom, nahu bu nac gauc gêm bu aö oc watêtñ mac waloc dom.

¹⁹ Tigenj Pômdau bu lic nayham, dec nasawa saun enj aö oc waloc. Ma aö oc wakip lau nan sêtoc dau sa, nan si yom nahu sa. Ma gêñ danj whiñ, nan oc wanjalê najlai bocke dec puc nac dôñ.

²⁰ Bu lau nan Anötö gêm gôlinj nac, nan sêsôm yom nambwa dom, magoc Anötö ndê najlai puc nac si yom dôñ.

²¹ Bocke? Mac atac whiñ bu aö waloc ma wamatôc mac tôm damba nan hi inj ndê balêkoc na sö, me mac atac whiñ bu aö waloc ma wanjuc mêtê atac whiñ-nga ti lêtñ yom malô-nga?

5

Yom pi ngac mockainj-nga

¹ Lau daêsam sêngô nawaeñ pi ngac mockainj-nga danj nan mbo mac nem gôlôwac dabuñ nalôm. Yac gauc gêm bu lau sambuc sêkôm mêtê sac, magoc nac oc sêkôm mêtê sac sambuc gitôm ngac dinañ kôm, nan dom. Inj gêm awhê nan inj damba gêm muñ su.

² Bocke? Mac atoc daôm sa ma alic mêtê dau nayham, a? Oc tôm bu inj ndê mêtê kôm mac nem nalôm nawapac ma mayam daôm atu, e atinj inj su yêc gôlôwac dabuñ nalôm. Magoc tu sake-nga mac akôm dom?

³ Kwahic dec aö gambo ahê mac, magoc anej nalôm sambuc yêc whiñ mac. Ma aö gauc gêm lêtñ tamatôc ngac dau-nga gwananj su, gitôm aö daun gambo gawhinj mac ma yac tamatôc inj.

⁴ Tu yac neñ Pômdau Yisu ndê najê-nga, aö wasôm têtñ mac bu akac daôm sa ma amatôc giso dau. Anjalê bu Pômdau Yisu ndê najlai yêc mac, ma anej nalôm sambuc yêc whiñ mac bocdinañ.

⁵ Atinj ngac dau su yêc gôlôwac dabuñ nalôm, ma akêñ inj mbu sip Sadañ ndê gôlinj napu. Najlêtñ dinañ dec mboe inj oc nem dau kwi ma hu

ndê mêtê ñalôm akwa-nga siñ. Ma bocdinañ dec têtj Pômdau ndê bêc êmatôc lau-nga, inñ ndê gatu oc niñga dom.

⁶ Mac atoc daôm sa yham dom. Gauc nem yist. Mac aňyalê su bu yist ñagec oc êñsôwec malô-malô yêc bolom ñalôm e nem bolom sambuc ahuc. Ma mêtê sac gitôm bu êñsôwec yêc gôlôwac dabuñ ñalôm gitôm yist.

⁷ Tu dinañ-nga dec atinñ ñgac mockain-nga dinañ su yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, bu inñ ndê mêtê ñalôm akwa-nga gitôm yist. Ma bocdinañ dec mac oc ambo atôm bolom wakuc yist mbasi-nga. Bu Kilisi, nañ sic ndu gitôm Domba †Pasowa-nga, nañ kêgaho mac su yêc lêtj ñalôm akwa-nga, dec mac ati lau wakuc su.

⁸ Bocdinañ dec atec yist akwa nañ ñahu sip mêtê sac, tôm lau Israel-nga nañ sêkôc yist hoñ su yêc ñac si andu têtj ndoc Pasowa-nga. Ma asa nem lêtj tiwakuc, tu bu andi atôm bolom yist mba-nga, nañ ñahu hêganônj lêtj ñawasi ma lêtj yom ñandô-nga.

⁹ Aô gato bapia dañ têtj mac muñ su, ma gasôm têtj mac bu andic ahê lau mockain-nga.

¹⁰ Aô gato yom dau hêganônj lau sambuc dom. Aô gato hêganônj lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm, nañ sêkôm sac. Ñahu bu lau sambuc si lêtj mockain-nga me mêtê sênenj gêtj ñawahô-nga me mêtê sêñsau lau tu sêñgaho ñac si gêtj-nga me lêtj sênem akinj gwam-nga, nañ gêm nom ahuc sambuc. Ma aô bu wasôm têtj mac bu andic ahê lau sambuc ti ñac si lêtj sac, dec oc tôm dom bu mac atap ñasawa dañ sa yêc nom tu ambo-nga.

¹¹ Aô gasôm têtj mac bu andic ahê ñamalac bocke nañ sam dau bu ñamalac kêñ whin-nga, magoc kôm sac ñapañ. Mac nem asa nañ kôm mêtê mockain-nga, me gêtj gêtj ñawahô, me gêm akinj gwam, me sôm yom sac-sac, me nôm gêtj e kêñin inñ, me kêsau lau bu êñgaho ñac si gêtj, nañ andic ahê inñ ñapep. Andôc awhin inñ, ma aneñ gêtj awhin inñ dom.

¹²⁻¹³ Gwelenj tamatôc lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm dom, nañ gic waê yac dom. Anötö dau oc êmatôc ñac. Magoc lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm bu sêkôm sac, dec inñ yac neñ gwelenj bu tamatôc ñac. Akôm tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bu:

Ñamalac bocke nañ kôm sac, nañ atin inñ su yêc mac nem toñ ñalôm.

[Diut 17:7]

6

Lêtj tamatôc ñawapac-nga

¹ Tu sake-nga dec mac akêtj lau sêkêtj whin-nga si yom têtj ñgac êmatôc yom-nga nañ kêñ whin dom, bu êmatôc? Yom dañ bu yêc ñamalac sêkêtj whin-nga lu ñasawa, dec mac daôm amasañ.

² Aňyalê tidônj! Têtj ndoc Yisu mbu menj, nañ Anötö oc kêñ gwelenj sip i ñ ndê lau dabuñ amba, bu sêmatôc lau nom-nga. Gwelenj dau inñ gwelenj atu andô, ma yom nañ kwahic dec yêc lau sêkêtj whin-nga ñasawa, nañ gitôm gêtj sauñ. Boc-dinañ dec mac atôm bu amatôc.

³ Ma aňyalê gêtj atu dañ tiyham. Yac oc tamatôc aňela sac si yom whin. Bocdinañ têtj têtj kwahic dec-nga yac datôm bu tamatôc yom bocke nañ yêc yac ñasawa.

⁴ Tu dinañ-nga dec yom bu yêc mac nem ñamalac lu ñasawa, nañ tu sake-nga mac akêtj têtj lau nañ si ñaê mba yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, bu sêmatôc? Mac daôm atôm dom bu amatôc, a?

⁵ Aô gato y om dindec bu wakôm mac mayam daôm. Bocke? Yêc mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm, ñamalac tigauc nañ gitôm bu êmatôc lau sêkêtj whin-nga si yom, nañ dañ mbo dom, a?

⁶⁻⁷ Bocke dec mac nem dañ kêñ inñ ndê asidôwa dañ kalhac lau nañ sêkêtj whin dom, nañ aňgô-nga, tu bu sêmatôc inñ si yom-nga? Tu mac akôm bocdinañ-nga dec ku mac nem lêtj aňkuc Kilisi-nga dulu su. Mac nem lau sêkêtj whin-nga ñatô bu sêkôm sac têtj mac, me sêsôm yom tasan bu sêñgaho mac nem gêtj ñatô su, dec wasôm têtj

mac bu ahu gêḅ dau siḅ têtḅ ḅac ma ahôc ḅawapac dau!

⁸ Magoc mac akôm dom. Mac daôm akôm sac t êḅ daôm, ma aḅgaho nem asidôwai si gêḅ su.

Lau sac oc sêḅap undambê sa dom

⁹ Aḅgô ma aḅyalê! Lau naḅ sêkôm mêtê sac, naḅ si daḅ oc wêkaiḅ ndê mala yêc Anötô ndê gameḅ undambê-ḅga dom. Akôc gauc ḅapep ma aḅsau daôm dom! Lau naḅ sêkôm mêtê mockaiḅ-ḅga ḅalêḅ tidau-tidau naḅ so pwac naḅ Anötô kêmatiḅ tidôḅ tu lauwê ma launḅac sênem dandi-ḅga, launḅac naḅ sêkêḅ dau têtḅ launḅac ḅatô, lau naḅ sem akiḅ gwam,

¹⁰ lau kaḅ, lau naḅ seḅ gêḅ ḅawahô, lau naḅ sênom gêḅ e kêḅiḅ ḅac, lau naḅ sêsôm yom sac-sac, lau naḅ sêḅsau lau tu sêḅgaho ḅac si gêḅ-ḅga, lau kaiḅ dinaḅ si daḅ oc wêkaiḅ ndê mala yêc Anötô ndê gameḅ dom.

¹¹ Muḅ-ḅga mac nem lau ḅatô sêsa lêtḅ sac bocdinaḅ. Tigeḅ kwahic dec yac neḅ Anötô kôm gwelenḅ pi mac ḅa iḅ ndê ḅalau Dabuḅ. Iḅ kêḅwasiḅ mac nem sac hoḅ su giḅga, ma kôm mac ati lau dabuḅ ma lau gitêḅ tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ḅaê-ḅga.

¹² Mac nem lau ḅatô sêsôm yom bocdec bu, “Gêḅ hoḅ gitôm bu yac dakôm. Yao daḅ yêc dom.” Magoc aô wasôm têtḅ mac bu gêḅ hoḅ oc nem yac sa dom. Yomandô, gêḅ hoḅ gitôm bu yac dakôm, ma yao daḅ yêc dom. Magoc aô daunḅ gatec bu gêḅ daḅ nem gôliḅ aô.

¹³ Ma mac nem lau ḅatô sêsôm bu, “Anötô kêḅ gêḅ daneḅ-ḅga tu ḅatac-ḅga, ma kêḅ ḅatac tu gêḅ daneḅ-ḅga-ḅga. Magoc iḅ oc seḅ gêḅ daneḅ-ḅga ma ḅatac lu-lu su sêniḅga.” Tu ḅac si yom dinaḅ-ḅga dec sêlic si ḅamlic tôm gêḅ ḅambwa-ḅga ma sêkêḅ si ḅamlic bambaliḅ tu sêkôm mêtê mockaiḅ-ḅga tidau-tidau. Magoc aḅgô! Anötô kêmasaḅ yac ne ḅ ḅamlic tu danem akiḅ Pômdau-ḅga, ma Pômdau ndê gwelenḅ nem yac si-ḅga gic waê yac gatunḅ tigeḅ dom, magoc gic waê yac neḅ ḅamlic whiḅ.

¹⁴ Anötô ndê ḅaclai unḅ Pômdau sa akêḅ lau batê-ḅga, ma oc unḅ yac sa ti ḅamlic sambuc bocdinaḅ.

¹⁵ Aḅgô su naḅ! Mac nem akêḅ whiḅ piḅ mac dôḅ am damiḅ Kilisi, dec kôm mac nem ḅamlic ti iḅ ndê ḅandô ḅadaḅga daḅ. Mac aḅyalê yom dindec, me mba? Ma bocce dec mac alic ḅayham bu akôc Kilisi ndê ḅandô ḅadaḅga ma asap pi awhê mockaiḅ-ḅga? Lêtḅ dau sac sambuc!

¹⁶ ḅḅac daḅ bu yêc whiḅ awhê mockaiḅ-ḅga daḅ, naḅ iḅlu sêti ḅamlic tigeḅ. Mac aḅyalê, me mba? Gauc nem Anötô ndê yom naḅ sêto yêc bocdec bu:

Iḅlu oc sêti gêḅ tigeḅ. *[Gen 2:24]*

¹⁷ Magoc asa naḅ sap Pômdau dôḅ, naḅ ḅalau piḅ iḅlu dôḅ sêti gêḅ tigeḅ.

¹⁸ Bocdinaḅ alhô su yêc mêtê mockaiḅ-ḅga. Bu asa naḅ kôm mêtê mockaiḅ-ḅga naḅ kôm mêtê sac têtḅ dau ḅamlic, bu mêtê dau kêyaiḅ iḅ ndê ḅamlic hôc gêlêc mêtê sac ḅatô naḅ iḅ bu kôm.

¹⁹ Aḅgô! Anötô kêḅ ḅalau Dabuḅ têtḅ mac lau tigeḅ-tigeḅ ma iḅ mbo nem ḅalôm, dec mac nem ḅamlic gitôm ḅalau ndê lôm dabuḅ. Aḅyalê, me mba? Mac ḅadau daôm dom.

²⁰ Mba! Anötô gêmlihi mac su ati iḅ ndê, ḅa ḅaôli atu. Tu dinaḅ-ḅga dec ayob nem ḅamlic ḅapep, tu bu gêḅ hoḅ naḅ mac akôm, naḅ oc po Anötô ndê waê sa.

7

Yom pi lauwê ti launḅac sênem dandi-ḅga

¹ Kwahic dec aô bu waô yom ḅatô naḅ mac ato sip nem bapia. Mac ato yom pi mac nem gauc bocdec bu, lauwê ma ḅḅac bu sênem dau dom, dec oc ḅayham.

² Gauc dinaḅ iḅ ḅayham, magoc lêtḅ mockaiḅ-ḅga kêsôwec tiatu yêc nom, ma tu dinaḅ-ḅga dec wasôm têtḅ mac bu iḅ lêtḅ ḅayham kêlêc bu lauwê sênem ḅḅac sa, ma launḅac sênem awhê sa.

³ Ma ngac dan êngamin dau têt ndê awhê dom, ma awhê êngamin dau têt ndê akwen dom.

⁴ Bu awhê dan ti ndau dau ndê namlic tawasê dom, in nakwen ti ndau whin. Ma ngac dan ti ndau dau ndê namlic tawasê dom, in ndê awhê ti ndau whin.

⁵ Bocdinañ awhê lu ngac sêngamin dau têt dandi dom, mboe inlu si dan ndê nalôm kac in e Sadañ êntôm in bu kôm mêtê mockain-nga. Inlu bu si nalôm pitigen bu sêmbo ahê dau nasawa sauñ bu sênem dabuñ dau tu sêten mbec-nga, dec oc tôm. Magoc têt t êm dau pacndê, nañ sêmbo sêwhin dau tiyham.

⁶ Aö gauc gêm bu in lêtñ nayham bu lauwê ma ngac sênem dau, ma tu dinañ-nga dec gawhê yom dau sa têt mac. Magoc aö gato tu bu wandic yomsu lauwê ma ngac hon bu sênem dau-nga lec dom.

⁷ Aö tac whin bu lau hon sêmbo sêtôm aö dec gambo. Tigen Anötö gic sam in ndê mwasiñ tidau-tidau têtñ namalac tigen-tigen tôm gi. Yac hon dawêkain mwasiñ kain tigen dom.

⁸ Aö bu wasôm yom pi laungac sawa, ma lauwê sawa. Nac bu sênem awhê me ngac wakuc dom, ma sêmbo sêtôm aö gambo, dec oc nayham.

⁹ Magoc nac bu sênsahê bu sêtôm dom bu sêtimêtê dau tu lêtñ nalôm ñagalac-nga, nañ in oc nayham hôc gêlêc bu lauwê sawa sênem ngac sa, ma laungac sawa sênem awhê sa tiyham.

¹⁰ Aö bu wakêtñ ñagôlin dan têtñ lauwê ma ngac nañ sem dau sa su. Aö tanwasêtñ neñ yom dom, bu Pômdau dau kêtñ ñagôlin bocdec bu, awhê dan hu ndê akwen siñ dom.

¹¹ Magoc in bu hu ndê akwen siñ, nañ nem ngac wakuc dom. In ênsahê bu êmasañ yom whin nakwen tiyham ma mbu ndi mbo whin in. Bu mba, nañ in mbo tawasê. Ma ñagôlin tigen dinañ gic waê laungac bocdinañ. Ngac dan hu ndê awhê siñ dom.

¹² Ma aö bu wasôm yom têtñ mac

hon, pi awhê lu ngac nañ sem dau sa su, magoc dan kêtñ whin, ma dan kêtñ whin dom. Yom dindêc Pômdau sôm têtñ aö dom, aö dauñ gauc gêm bu in lêtñ nayham dec bu wasôm têtñ mac. Ngac kêtñ whin-nga dan bu ndê awhê kêtñ whin dom, magoc awhê dau tac whin bu mbo whin in, nañ ngac dau hu in siñ dom.

¹³ Ma awhê kêtñ whin-nga dan bu nakwen kêtñ whin dom, magoc ngac dau tac whin bu mbo whin in, nañ awhê dau hu nakwen siñ dom.

¹⁴ Nahu bu Anötö oc lic inlu si sem dau-nga bu ñadômbwi tu inlu si dan kêtñ whin dom-nga lec dom. Mba. Tu awhê me ngac nañ kêtñ whin-nga, dec Anötö gêlic inlu si sem dau-nga dinañ tôm gêtñ dabuñ. Bu bocdinañ dom, dec Anötö oc lic balêkoc nañ inlu sêkwê asê bu ñadômbwi. Magoc mba. In gêlic inlu si balêkoc bu dabuñ tu in nañ kêtñ whin-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Bocdinañ in lêtñ nayham bu lauwê ma ngac kain dinañ nañ sem dau su, nañ sêhu dandi siñ dom. Bu mboe am awhê nañ kêtñ whin, oc ti lêtñ bu am nem akwen nañ kêtñ whin dom, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ nem in si-nga sa. Ma am ngac nañ kêtñ whin, mboe am oc ti lêtñ bu Anötö nem am nem awhê nañ kêtñ whin dom, nañ si. Asa kêtñalê? Magoc yom dau in bu ti balañ ñanga tu lauwê ma laungac sêhu dandi siñ-nga dom. Bu Anötö kêtñalê yac sa bu dambo ti yom malô. Bocdinañ ngac nañ kêtñ whin dom bu tac whin bu hu ndê awhê kêtñ whin-nga siñ, nañ dec alhac in ahuc dom. Ma awhê nañ kêtñ whin dom, nañ bocdinañ.

Anötö ndê galem, ma lêtñ dambo-nga

¹⁷ Aö gakêtñ ñagôlin dan têtñ gôlôwac dabuñ hon nañ gam mêtê nac su, nañ hêganôn yom hon dindêc, ma ñagôlin dau bocdec bu. Pômdau dau kêtñmasañ namalac si lêtñ têtñtêtñ su, ma ñalêtñ bocke nañ namalac dan mbo têtñ ndoc Anötö ndê galem tap in sa, nañ in gauc nem bu hu siñ dom.

18 Anötö bu êngalêm ngac nañ sêsê in ndê ñamlic ñatô su kêkuc lau Israel-nga si pwac, nañ sa, nañ goc sêc gêñ dau ahuc dom. In bu êngalêm ngac dañ sa nañ sêsê in su dom, nañ goc sêsê in dom.

19 Yac bu dasê laungac me dasê ñac dom, in gêñ ñandô dom. Gêñ ñandô dau bocdec bu, yac dañañ wambu Anötö ndê yom hoñ mañ.

20 Ñalêñ bocke nañ lau sêmbo têt ndoc Anötö kêgalêm ñac sa, nañ sêsap dôñ ñapañ.

21 Am bu awhê me ngac akin ñambwa têt têt Anötö ndê galem tap am sa, nañ goc hêgo daôm dom. Am bu tap lêt dañ sa bu nem ñadau êngapwêc am su, dec oc tôm, magoc in gêñ atu dom.

22 Bu awhê me ngac akin ñambwa nañ Pômdau kêgalêm in sa, nañ Pômdau kêgapwêc in su yêc sakin mêtê sac-nga. Ma am asa nañ gêm akin lau dañ dom, magoc Pômdau kêgalêm am sa, nañ goc añyalê ñapep bu kwahic dec am ti Kilisi ndê awhê me ngac akin.

23 Kilisi gêmlihi mac su ña ñaôli atu. Tu dinañ-nga dec añyalê ñapep bu ñamalac nom-nga dañ ti mac nem ñadau ñandô dom.

24 O asidôwai hac! Ñalêñ bocke nañ mac ambo têt ndoc Anötö ndê galem tap mac sa, nañ gauc nem bu akôm ñapañ ambo Anötö añgô-nga.

Yom pi lau nañ sem dandi sa su dom

25 Aö bu wasôm yom pi lau wakuc nañ sem dau sa su dom. Pômdau kêt ñagôlin dañ têt aö hêganôn ñac dom. Magoc in ndê mwasiñ puc aö dôñ, dec akêt whiñ aö ma akôc yom dindec sa.

26 Tu lau sêkêt kisa ña nga têt yac lau dakêt whiñ-nga têt têt dindec-nga, dec aö gauc gêm lêt ñayham

bocdec bu, lau nañ sem dau sa su dom, nañ sêmbo bocdinañ.

27 Am ngac nañ sêhoc am nem yom asê su bu nem awhê dañ, nañ êmsalê lêt tu hu yom dau siñ-nga dom. Ma am ngac nañ sêhoc am nem yom asê su dom, nañ êmsalê awhê tu nem-nga dom.

28 Magoc am asa nañ gauc gêm tidôn bu nem awhê me ngac, nañ am kôm sac dom. Tigen lau nañ sem dau sa su, nañ oc sêhoc ñawapac yêc nom dindec, ma aö gatec bu mac atap ñawapac sa atôm ñac, dec gasôm yom dinañ.

Danem akin Pômdau ti neñ ñalôm sambuc

29 O asidôwai, aö wasôm têt mac bu têt tiapê su. Bocdinañ têt kwahic dec ma ndi, nañ ambo bocdec. Laungac nañ sem awhê sa su, nañ sêmbo têt sem awhê sa dom.

30 Lau nañ sêtañ dañgibo, nañ sêmbo têt sêtañ dom. Lau nañ atac ñayham, nañ sêmbo têt ñac atac ñayham dom. Lau nañ semlihi gêñ, nañ sêmbo têt ñac si wapa mbasi.

31 Ma lau nañ sêkôm gwelen pi gêñ nom-nga, nañ gauc nem gêñ dau êñlêc dom. Yom dau ñahu bu nom kwahic dec-nga oc yêc ñapañ dom, oc niñga.*

32 Aö tac whiñ bu mac ayêm daôm su tu gêñ nom-nga-nga lec dom. Laungac nañ sem awhê sa su dom, nañ oc sêyêm dau su tu sêkôm Pômdau ndê gwelen-nga, ma bu sêkôm gêñ nañ gic Pômdau tandô ñayham.

33 Magoc laungac nañ sem awhê sa su, nañ oc sêyêm dau su tu gêñ nom-nga-nga, tu bu sêkôm ñac si lauwhêi atac ñayham sa.

34 Bocdinañ sêyêm dau su tu Pômdau tigen-nga dom, magoc sêkôm ti ñalôm lu-lu. Ñalêñ tigen, lauwhê akin me lauwhê bocke nañ sem ngac sa dom, nañ oc sêyêm dau su tu sêkôm

* **7:31:** Yom nañ Pol sôm yêc ñabatin 29-31 nañ ñahu bocdec, yac neñ ñahu andô dambo nom-nga nañ sip gêñ nom-nga dom. In sôm bu laungac nañ sem awhê sa su, nañ sêmbo têt sem awhê sa dom. Magoc in sôm tu bu laungac sêpu si awhêi me sêpuc dômbwê ñac lec dom. Mba. In bu whê sa bu danem dañ, me datañ dañgibo, me dambo ti atac ñayham, me datidulu gêñ, me dakôm gwelen pi gêñ nom-nga, nañ ti yac neñ ñahu andô dambo nom-nga dom. Dakêt whiñ Pômdau ti danem akin in, nañ in gêñ atu.

Pômdau ndê gwelen-nga, ma pi lêñ bu sêtimêtê dau si ñamlic ti gatu ñapep. Magoc lauwhê nañ sem ñgac sa su, nañ sêyêm dau su tu gêñ nom-nga-nga tu bu sêkôm nakwenji atac ñayham sa.

³⁵ Aö gato yom dindec tu bu wanñwiniñ mac-nga dom. Aö gato bu wanem mac sa, ma bu mac asa lêñ ñayham ma anem akiñ Pômdau ti nem ñalôm sambuc, ma ahê gauc pi gêñ nom-nga êñlêc dom.

Yom ñatô pi lauwhê ma launñac si lêñ

³⁶ Aö bu wasôm yom pi ñgac nañ sêhoc inñu awhê akiñ dañ si yom asê bu sênem dau, magoc inñu sem dau sa su dom. Ñgac dau bu ndê ñalôm kac inñ ma tac whiñ ñandô bu nem awhê dau, dec inñ kôm sac dom. Akêñ inñu sênem dau.

³⁷ Magoc ñgac dau bu gauc nem tidônñ yêc inñ ndê ñalôm bu nem inñ ndê awhê akiñ dinañ dom, nañ inñ kôm gêñ ñayham. Inñ bu nditôm bu nem gôlinñ dau ndê lêñ, dec kôm tôm inñ ndê ñalôm gauc gêm tidônñ. Ñamalac dañ gitôm dom bu kac inñ.

³⁸ Bocdinañ ñgac nañ gêm ndê awhê sa, nañ kôm mêtê ñayham, ma inñ nañ gêm awhê sa dom, nañ kôm mêtê ñayham hôc gêlêc su.

³⁹ Awhê nañ gêm ñgac sa su, nañ inñu si yom sênem dau-nga piñ inñu dôñ e inñ nakwenñ mbac ndu. Inñ nakwenñ bu mbac ndu, ma awhê dau tac whiñ bu nem ñgac dañ tiyham, nañ yao mbasi. Oc tôm bu inñ nem ñgac kêñ whiñ-nga bocke nañ inñ tac whiñ, magoc gitôm dom bu nem ñgac nañ kêñ whiñ Pômdau dom.

⁴⁰ Magoc aö dañ gauc gêm bu awhê tuc dau bu mbo tawasê, dec oc êmwasiñ inñ êñlêc. Aö dañ neñ gauc dinañ, ma Anötö ndê Ñalau, nañ mac asôm bu gêm gôlinñ mac, nañ mbo aneñ ñalôm whiñ, dec puc aneñ gauc dôñ.

* **8:1:** Têñ têm dinañ lau daêsam sem akiñ anötöi gwam. Ñac sêkêñ wata ti da pi alta gwam-nga, ma tiñambu senñ ñatô, ma ñatô sêkêñ sa maket. Lau Korin-nga ñatô gauc gêm bu yao dañ kalhac ñac ahuc tu sênenñ wata kainñ dinañ dom, ma sêto yom têñ Pol ma sêndac inñ pi gêñ dau.

8

Gêñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têñ anötöi gwam

¹ Mac ato yom ñatô pi gêñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têñ anötöi gwam.* Tôm mac asôm, yac honñ datap gauc sa su. Magoc yac bu dakôm gêñ nañ tañyalê bu yao dañ kalhac yac ahuc bu dakôm-nga dom, dec tañkuc lêñ dapo dañ sa-nga. Yac bu dakôm gêñ nañ tôlec asê bu yac atac whiñ neñ asidôwai, ma bu dapo ñac sa, nañ inñ lêñ ñayham kêlêc.

² Asa nañ toc dau sa bu inñ ñamalac ti gauc atu, nañ tap sa gitôm su dom.

³ Magoc asa nañ tac whiñ Anötö, nañ Anötö kêyalê inñ.

⁴ Yom dinañ bu whê yom dec kwahic aö bu wasôm pi gêñ daneñ-nga nañ sêkêñ ti da têñ gwam, nañ sa. Yac tañyalê bu Anötö ñandô tigenñ dec mbo, ma gwam inñ gêñ ñambwa nom-nga.

⁵ Lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ sêtoc gêñ daêsam sa ti ñac si anötöi ma pômdau. Ñac sem akiñ gêñ nom-nga ma gêñ undambê-nga ma sêsam bu ñac si anötöi.

⁶ Magoc yac lau dakêñ whiñ-nga datoc Anötö tigenñ sa. Inñ Damañ nañ kêñ gêñ honñ, ma yac dati inñ ndê. Ma Pômdau tigenñ mbo. Inñ Yisu Kilisi, nañ Anötö kêñ gêñ honñ ña inñ, ma ti yac neñ ñahu dambo tañli-nga.

⁷ Tigenñ lau honñ si gauc sa ñapep pi gêñ nañ lau sêkêñ ti da têñ gwam, nañ dom. Lau sêkêñ whiñ-nga ñatô muñ-nga sem akiñ gwam, ma sêhu siñ su, magoc lêñ dau k alhac ñac si gauc ñapañ. Bocdinañ kwahic dec ñac bu sênenñ gêñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têñ gwam, dec oc kôm ñac si ñalôm lu-lu bu mboe sêkôm sac.

⁸ Magoc Anötö oc lic yac ñayham me sac tu gêñ daneñ-nga-nga dom. Yac bu daneñ me daneñ dom, nañ lêñ dañ hôc gêlêc dañ su dom.

⁹ Magoc ayob napep bu gêṅ naṅ mac alic tòm bu akôm, naṅ kôm ṅamalac daṅ, naṅ ndê ṅalôm lu-lu pi gêṅ dau, naṅ ndê kêṅ whiṅ tisac dom.

¹⁰ Am asa naṅ kêyalê bu yao daṅ kalhac am ahuc dom bu neṅ gêṅ ndöc lôm sênem akiṅ gwam-ṅga, naṅ ṅgô. ṅamalac kêṅ whiṅ-ṅga daṅ naṅ ndê gauc sa napep pi gêṅ dau dom, naṅ bu lic am neṅ gêṅ ndöc dindê, dec oc mboe iṅ ndê ṅalôm oc pêṅ dôn bu neṅ gêṅ naṅ sêkêṅ ti da têtṅ gwam, naṅ whiṅ am.

¹¹⁻¹² Am nem gauc sa napep, magoc am nem lêṅ dinaṅ iṅ s o. ṅahu bu mboe tiṅambu ṅamalac dinaṅ oc ṅalôm ṅawapac pi gêṅ naṅ iṅ kôm e kôm iṅ ndê kêṅ whiṅ tisac ma sa lêṅ niṅga-ṅga. Kilisi mbac ndu su bu nem am nem asidôwa dinaṅ, naṅ ndê gauc babalê, naṅ si-ṅga, ma bocdinaṅ gêṅ naṅ am kôm têtṅ iṅ, naṅ tòm am kôm sac têtṅ Kilisi dau.

¹³ Bocdinaṅ aö neṅ lêṅ waneṅ wata-ṅga bu wê aneṅ asidôwa daṅ sa seṅ sac-ṅga, dec waneṅ gêṅ dau tiyham dom andô. ṅahu bu aö gatec bu wakôm aneṅ asidôwa daṅ ndê kêṅ whiṅ tisac.

9

Pol whê dau sa bu aposel ṅandô

¹ Aö gambo ṅamalac daṅ ṅapu dom, ma aö aposel ṅandô. Aö galic yac neṅ Pômdau Yisu pi tanônṅ solop. Ma mac daôm ati lau akêṅ whiṅ-ṅga, tu mêtê naṅ aö gam pi Pômdau têtṅ mac-ṅga. Yom hoṅ dinaṅ iṅ yom ṅandô, me?

² Lau ṅatô sêlic aö gitôm aposel si daṅ dom, ma mac bocke? Oc tòm dom bu mac andac batam aö. ṅahu bu mac ati lau akêṅ whiṅ Kilisi-ṅga tu ṅawaê ṅayham naṅ aö gahoc asê têtṅ mac-ṅga, ma gêṅ dau têtṅ asê bu aö Pômdau ndê aposel ṅandô.

³ Mac lau naṅ andac batam aö bu aposel ṅandô me mba, naṅ ṅgô!

⁴ Aö ti lau naṅ sêkôm gwelen ṅawaê ṅayham-ṅga sêwhiṅ aö, naṅ bu taṅkwê lau bu sêpuc yac dôn ṅa gêṅ aneṅ ti

anôm-ṅga ô yac mba gwelen, dec yac akôm so, a?

⁵⁻⁶ Mac gauc gêm bocke? Iṅ solop bu alu Banabas taṅwasêṅ anem gwelen tu akôm kwanṅ dauṅ-ṅga, magoc aposel ṅatô takwê lau tu sênem ṅac sa-ṅga, a? Ma yac bu akôm mba lauwhêi naṅ sêkêṅ whiṅ sêṅsêlêṅ sêwhiṅ yac, ma taṅkwê lau bu sêkêṅ gêṅ sêpuc ṅac dôn sêwhiṅ yac-ṅga, naṅ iṅ lêṅ so, a? Mac anyalê su bu Pita ma lau aposel ṅatô ma Pômdau ndê asii sêkôc si lauwhêi sêṅsêlêṅ sêwhiṅ ṅac.

⁷ ṅgac siṅ-ṅga bocke gêmlihi dau tu gwelen ndic siṅ-ṅga? Ma ṅamalac naṅ sô gêṅ ṅawhê, naṅ iṅ lêṅ solop bu iṅ neṅ gêṅ dau ṅa-ṅandô, me? Ma ṅamalac naṅ yob domba ma naniṅ, naṅ bu nôm su ṅagec ô iṅ ndê gwelen dinaṅ, naṅ so me?

⁸ Aö gasôm yom pi ṅamalac si lêṅ gwelen-ṅga ṅatô bu wawhê gêṅ dau sa. Magoc Anötö ndê yom whê gêṅ dau sa whiṅ.

⁹ Bu yomsu daṅ naṅ Moses to, naṅ sôm bu:

Têtṅ ndoc mac akêṅ makao sêkôm gwelen bolom-ṅga, naṅ asô ṅac têtṅ ahuc dom. Sêneṅ bolom ṅatô ô ṅac si gwelen. *[Diut 25:4]*

Mac gauc gêm bu Anötö kêṅ yom dau gic waê makao ṅambwa, a?

¹⁰ Iṅ kêṅ yom dau gic yac ṅamalac ṅawaê solop. Yomandô! Moses to yom dau tu yac-ṅga. Bu ṅamalac naṅ sô gêṅ ṅawhê, ma ṅamalac naṅ gic gêṅ ṅandô sa, naṅ lu-lu sêkêṅ bata bu oc sêneṅ gêṅ ṅandô.

¹¹ Ma yac lau aposel bocdinaṅ. Yac akôm gwelen tu mac gatôm-ṅga, tòm lau naṅ sêkôm gêṅ ṅawhê sip ôm. Ma yac bu taṅkwê gêṅ ṅatô yêc mac tu bu puc yac dôn-ṅga, dec tu sake-ṅga mac alic sac?

¹² Lau ṅatô sêkôm gwelen têtṅ mac ma sêkac mac bu akêṅ gêṅ puc ṅac dôn-ṅga. Ma yac atôm bu andac mac bu anem yac sa hôc gêlêc su. Yac atôm, magoc yac akôm dom. Mba! Yac atec bu gêṅ daṅ lhac yac mba gwelen pi Kilisi ndê ṅawaê ṅayham ahuc. Ma

tu dinan-nga dec yac alic nayham bu ahôc nawapac daêsam.

¹³ Ma gêñ dan tiyham. Mac anyalê su bu lau nan sem akiñ Anötö sêmbo lôm dabuñ, nan sêtap gêñ danen-nga sa yêc gêñ danen-nga nan lau sêkên ti da pi alta yêc lôm dabuñ.

¹⁴ Ma Pômdau dau gic atu yom kain tigen, ma tôc asê bu in lêt solop bu lau nan sêhoc nawae nayham asê, nan sêtap gêñ puc nac dôn-nga sa yêc lau nan sêkôc nawae dau sa.

¹⁵ Bocdinañ, aö gatôm bu wakên batan gêñ puc aö dôn-nga, magoc gakôm dom. Ma yom nan kwahic dec aö gato, nan gato tu bu wandac mac bu anem aö sa-nga lec dom. Mba! Aö bu gêñ yô aö e wambac ndu, nan nayham hôc gêlêc bu wandac gêñ puc aö dôn-nga yêc lau napan, e sêtec bu sêngô nawae nayham. Aö gapo daun sa tu anen lêt dinan-nga, ma aö bu wasa lêt dan dau-nga, dec anen nahu wapo daun sa-nga oc mbasi.

¹⁶ Magoc aö oc wapo daun waên sa tu gwelen nawae nayham-nga dom, nahu bu Anötö kên gwelen dau sip aö aman, dec anen nalôm kac aö nandô bu wakôm. Ma aö bu wahoc nawae nayham asê dom, dec oc kên wapac aö sac sambuc.

¹⁷ Bu aö gakôm gwelen dau tu aö daun gauc gêm tidôn bu wakôm-nga lec dom. Bu bocdinañ dec oc tôm bu tankwê bu wakôc naôli ô anen gwelen. Magoc aö gakôm gwelen dau tu Anötö-nga, bu in dau kêyalin aö sa gac waê gwelen dau.

¹⁸ Bocdinañ aö oc tankwê naôli bocke? Gêñ nan yac lau ahen-nga atôm bu tankwê, nan aö oc wahu sin. Aö tac whin bu têt ndoc wahoc nawae nayham asê têt lau, nan wakên têt nac nambwa. Lêt dinan ti anen naôli.

¹⁹ Bu aö gambo namalac dan napa dom, magoc aö galic nayham bu wati lau hon si ngac akiñ nambwa, tu bu

wansahê bu wanem lau daêsam kwi bu sêkên whin Kilisi ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem nac si-nga sa.

²⁰ Têt ndoc nan aö gambo gawhin lau Israel-nga, nan aö kasahê bu wambo watôm nac si dan, tu bu wanem nac si daêsam kwi e sêkên whin Kilisi. Aö gambo Moses ndê yomsu dan napa dom, tigen têt têt aö gambo gawhin lau nan sêmbo yomsu napa, nan aö kasahê bu wambo watôm nac si dan, tu bu wanem nac si lau daêsam kwi tu Kilisi-nga.

²¹ Ma têt ndoc aö gambo gawhin flau gameñ apa-nga nan sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nan kasahê bu wambo watôm nac si dan, tu bu wanem nac si lau daêsam kwi tu Kilisi-nga. (Aö gatec Anötö ndê yomsu dom, magoc aö gambo Kilisi ndê yomsu napa.)

²² Têt ndoc aö gambo gawhin lau nan sêkên whin gwalec, nan aö kasahê bu wambo watôm nac sêmbo, tu bu wanem nac si daêsam kwi sêkên whin Kilisi.* Aö kakuc lêt daêsam têt ndoc gambo lau tidau-tidau si ton nalôm, ma gakôm gêñ hon tu bu wanem lau natô kwi-nga.

²³ Aö gakôm gêñ hon dinan tu nawae nayham-nga, tu bu lau daêsam sêtap namwasiñ sa sêwhin aö.

²⁴ Gauc nem lau nan sênti tu sêhoc gêgêlêc dandi-nga. Nac hon sênti, magoc namalac tigen oc hôc gêlêc ma tap namalac namata-nga ndê naôli sa. Asa nem lêt akên whin-nga atôm namalac nan kêtî hôc gêlêc lau natô, tu bu atap nem naôli nayham sa-nga.

²⁵ Lau hon nan bu sênti, nan sêtimêtê dau napep tu bu sêtap naôli sa-nga, magoc naôli dau oc yêc napan dom. Yac lau dakên whin-nga tanti tu bu datap naôli yêc napan-nga sa.

²⁶ Bocdinañ, aö daun gasa neñ lêt wanem akiñ Anötö-nga gitôm nac

* **9:22:** Pol tôc asê tiawê bu in mbo yomsu napa dom, magoc têt ndoc in mbo whin lau nan atac lu-lu pi gêñ natô, dec in hu gêñ nan in kêyalê bu yao mba, nan sin tu bu êñsôn nac-nga dom. Gauc nem yom nan in to pi wata nan lau sêkên ti da têt gwam yêc 1 Kor 8:1-13. Pol ndê nalôm nawapac tu neñ gêñ dinan-nga dom, tigen lau natô bu gauc nem yom daêsam pi gêñ dau, dec in oc hu sin têt têt in mbo whin nac, tu bu kôm nac si sêkên whin tisac dom-nga.

naŋ kêtî bambaliŋ, naŋ dom. Ma aö gac siŋ gatôm ñgac naŋ kêbaliŋ amba ñambwa-ñambwa, naŋ dom.

²⁷ Mba! Aö gac siŋ ñaŋga têtŋ ñalôm akwa bu watimêtê dauŋ ma wayob dauŋ neŋ lêtŋ ñapep eŋ. Aö bu wakôm bocdinaŋ dom, dec mêtê naŋ aö gam têtŋ lau ñatô, naŋ aö dauŋ oc waso ñamwasiŋ.

10

Lau Israel si mêtê sac kêtŋ puc yac

¹ O asidôwai. Aö atac whiŋ bu mac akôc gauc ñapep pi gêtŋ naŋ tap abaŋi Israel-ŋga sa. Ñac hoŋ sêŋsêlêŋ sêwhiŋ Moses sêmbo Anötö ndê dao ñapu, ma sêlom gwêc sêwhiŋ dau si.

² Ñac sêmbo sêwhiŋ Moses yêc gwêc ti dao dinaŋ, dec gitôm sêliŋ busaŋgu kaiŋ daŋ, naŋ piŋ ñac hoŋ dôŋ sem damiŋ iŋ.

³ Ñac hoŋ seŋ gêtŋ daneŋ-ŋga kaiŋ tigeŋ, naŋ Anötö kêtŋ ña iŋ ndê ñaclai atu.

⁴ Ma ñac hoŋ sênôm bu kaiŋ tigeŋ naŋ Anötö ndê ñaclai kêtŋ sa akêtŋ hoc. Hoc dinaŋ iŋ Kilisi dau, naŋ kêsêlêŋ whiŋ ñac têtŋ ndoc sêmbo gameŋ sawa.

⁵ Anğô ñapep! Lau dau hoŋ sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa, tigeŋ ñac si lau daêsam sêsa si lêtŋ sic iŋ tandô dom, dec iŋ gic ñac ndu yêc gameŋ sawa.

⁶ Gêtŋ hoŋ dinaŋ ñandô sa gitôm dôhônŋ bu kêtŋ puc yac. Abaŋi Israel-ŋga dinaŋ si ñalôm sap mêtê sac dôŋ ñapaŋ, ma bocdinaŋ dayob dauŋ bu taŋkuc ñac si lêtŋ dom.

⁷ Ñac si lau ñatô sem akiŋ anötöi gwam têtŋ têtŋ sêmbo gameŋ sawa. Sêto yom pi ñac, naŋ yêc bocdec bu:

Lau dau sêndöc sic bu sêneŋ ti sênôm gêtŋ, ma sêtisa bu sêtê wê ma sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-ŋga tidau-tidau. *[Eks 32:6]*

Bocdinaŋ ayob daôm ñapep bu aŋkuc ñac si lêtŋ sênem akiŋ gwam-ŋga dom.

⁸ Ma akôm mêtê mockaiŋ-ŋga tôm ñac si lau ñatô sêkôm, naŋ dom. Bu Anötö gic ñac si lau 23,000 ndu têtŋ bêc tigeŋ.

⁹ Ma gauc nem ñac si lau ñatô naŋ sêŋsahê Pômdau, ma iŋ kêtŋ mboc sac sêseŋ ñac ndu. Bocdinaŋ gauc nem bu akôm sac ma aŋsahê Pômdau dom.

¹⁰ Ma atucdiŋ tôm ñac si lau ñatô sêkôm, naŋ dom. Ñac sêtucdiŋ, dec Anötö kêtŋ aŋela seŋ lau su-ŋga gic ñac ndu.

¹¹ Anğô su naŋ. Bêc ñambu-ŋga meŋ kêtŋ su. Ma gêtŋ hoŋ naŋ hóc asê abaŋi, ma sêto ñayom sa yêc, naŋ gitôm dôhônŋ bu kêtŋ puc yac lau têtŋ kwahic dec-ŋga, bu taŋkuc ñac si lêtŋ dom.

¹² Bocdinaŋ am asa naŋ gauc gêm bu am kalhac ñaŋga, naŋ yob daôm bu pweŋ dom!

¹³ Lêtôm bocke naŋ mac aŋsahê, naŋ tap lau hoŋ sa bocdinaŋ. Iŋ gêtŋ wakuc dom. Magoc Anötö oc hu mac siŋ me tec mac dom. Iŋ oc yob mac bu lêtôm naŋ hóc gêlêc nem licwalô su, naŋ ñadaŋ tap mac sa dom. Magoc lêtôm bu meŋ, dec iŋ oc êmasaŋ lêtŋ bu mac alhö su yêc lêtôm dau, ma puc mac dôŋ bu alhac ñaŋga ma aku sa dom.

Sakiŋ mwasiŋ dabuŋ-ŋga ma sakiŋ gwam-ŋga

¹⁴ Bocdinaŋ aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, anğô! Alhö su yêc sakiŋ gwam-ŋga.

¹⁵ Mac lau tiguauc, ma bocdinaŋ aŋsahê aneŋ yom ma alic, iŋ yom ñandô.

¹⁶ Têtŋ ndoc yac daneŋ mwasiŋ dabuŋ, naŋ tam mbec laclhu wain-ŋga goc danôm, ma gêtŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê dac. Ma têtŋ ndoc yac taŋ bolom mwasiŋ dabuŋ-ŋga naŋ dapô kôc-kôc, dec gêtŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê ñandô. Yom dindéc iŋ yom ñandô, me?

¹⁷ Yac lau daêsam taŋ yêc bolom tigeŋ, dec gêtŋ dau piŋ yac hoŋ dôŋ dati gêtŋ tigeŋ.

¹⁸ Gauc nem lau Israel-ŋga naŋ seŋ gêtŋ daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêtŋ ti da pi alta. Lau hoŋ naŋ seŋ gêtŋ dau, naŋ gêtŋ dau piŋ ñac dôŋ sem damiŋ alta dinaŋ ñadau.

19 Aö gasôm yom dau tu bu watôc asê bu gwam in gêñ ñandô lec dom, me da nañ lau sêkêñ pi alta tu sênem akiñ gwam dan-nga, in gêñ ñandô lec dom. Mba andô!

20 Magoc gêñ nañ lau sambuc sêkêñ ti da, nañ sêkêñ ti da têtñ Anötö dom, sêkêñ tu sênem akiñ ñalau sac-nga. Ma aö gatec bu mac aneñ gêñ nañ oc piñ mac dôñ anem damiñ ñalau sac.

21 Gitôm dom andô bu mac anôm gêñ yêc laclhu nañ piñ mac dôñ am damiñ Pômdau, ma tiñambu andi anôm yêc laclhu nañ oc piñ mac dôñ anem damiñ ñalau sac whiñ. Gitôm dom andô bu mac aneñ Pômdau ndê mwasiñ, ma aneñ mwasiñ nañ lau señ tu sêtoc ñalau sac sa-nga whiñ.

22 Yac bu dakôm, dec oc dakôm Pômdau tac ñandê sa, bu in gêm lêmun in ndê gêñ. Mac gauc gêm bocke? Yac neñ i icwalô hóc gêlêc in ndê, dec datôm bu tanlêc in ndê atac ñandê, a?

Dakôm neñ gêñ hoñ tu dapo Anötö waê sa-nga

23 Mac nem lau ñatô sêsôm yom dan bocdec bu, “Gêñ hoñ gitôm bu yac dakôm. Yao dan yêc dom.” Tigen aö wasôm têtñ mac bu gêñ hoñ oc êmwasiñ yac dom. Yomandô, gêñ hoñ gitôm bu yac dakôm, ma yao dan yêc dom, magoc gêñ hoñ oc puc yac dôñ dom.

24 Ayob daôm bu akôm gêñ hoñ tu apo daôm sa-nga dom, magoc akôm tu bu amwasiñ lau ñatô-nga.

25 Wata nañ mac amlhi yêc maket ñamala, nañ aneñ ti atac lu-lu dom, aneñ ti atac pa su eñ.

26 Bu sêto yom yêc bocdec:

Nom sambuc, ma gêñ nom-nga hoñ, nañ Pômdau ndê gêñ. *[BW 24:1]*

27 Ñamalac nañ kêtñ whiñ dom, nañ bu êñgalêm mac bu aneñ gêñ awhiñ in, ma mac bu atac whiñ bu andi, nañ andi. Ma gêñ hoñ nañ in bu kêtñ têtñ mac, nañ aneñ ti atac lu-lu dom. Aneñ ti atac pa su.

28-29 Magoc ñgac dan bu lic mac ma sôm bu, “Ei! Wata dinañ sêkêñ ti da têtñ gwam muñ su,” nañ aneñ dom. Mac daôm anyalê ñapep ma atôm bu

aneñ ti atac pa su, magoc tu ñgac nañ kêtñ puc mac-nga, dec aneñ dom, bu anñsôn in ndê gauc dom. Lau nañ sêkêñ whiñ ñanga, nañ sênyalê bu gêñ hoñ nañ Anötö kêtñ têtñ yac tu danen-nga, nañ yao dan kalhac ahuc dom. Magoc yac bu danen gêñ nañ sêkêñ ti da têtñ gwam, dec mboe ñamalac nañ kêtñ whiñ gwalec, nañ ndê gauc sa ñapep pi gêñ dau dom, nañ oc pu yac neñ lêtñ yao mbasi-nga dinañ.

30 Yac bu danen gêñ, nañ danem danje Anötö muñ, ma aö gatec bu lau sêpu yac tu gêñ danen-nga nañ yac tam danje Anötö muñ su ma tan-nga.

31 Bocdinañ, gêñ hoñ nañ mac bu aneñ ti anôm ma akôm, nañ akôm ñalêñ ñayham nañ tôm bu po Anötö ndê waê sa.

32 Gauc nem lau hoñ, lau Israel me lau Grik, ma lau hoñ nañ sêmbô Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñalôm, ma ayob nem lêtñ hoñ ñapep, bu akôm lau dan si sêkêñ whiñ tisac dom.

33 Aö dauñ neñ lêtñ dinañ. Aö gayob neñ lêtñ hoñ bu ndic lau hoñ tandô ñayham. Aö gakôm tu bu wamwasiñ dauñ-nga dom, magoc gakôm tu bu wanem lau daêsam sa bu sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa.

11

1 Anñkuc aneñ lêtñ dinañ, tôm aö dauñ kakuc Kilisi ndê.

Ñagôlin lauwhê ma laungac sêlic om-nga

2 Aö wampin mac bu mac gauc gêm aö ñapañ, ma mêtê nañ aö kadôhôn ti gac dulu têtñ mac, nañ mac asap dôñ ñapañ.

3 Magoc aö bu mac anyalê ñapep bu Anötö in Kilisi ndê ñagôlôn, ma Kilisi in laungac si ñagôlôn, ma laungac sêti lauwhê si ñagôlôn.

4 Ñgac asa nañ teñ mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uñ gêñ dan kôm in ndê ñagôlôn ahuc, nañ toc in ndê ñagôlôn Kilisi sa ñapep dom.

5 Ma awhê asa nañ teñ mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uñ gêñ dan kôm in ndê ñagôlôn ahuc dom, nañ kôm in ndê ñagôlôn nañ

in nakwenj maya sa. Awhê dau in gitôm awhê nanj sêngalinj kêclauj honj su ginjga, nanj lau sêlic tôm gêj mayanj-nga.

⁶ Bocdinañ, awhê asa nanj tec bu unj gêj tinj ñagôlônj, nanj anjgapinj in ndê kêclauj honj su ninjga. Inj bu maya tu anjgapinj inj kêclauj su-nga, dec ênkuc lauwê si lêtj solop, ma unj gêj danj kôm ndê ñagôlônj ahuc.

⁷ Nahu bu inj lêtj solop bu laungac sêuj gêj tinj ñagôlônj dom, bu Anötö kêmasanj ñac bu sênem inj angô sêmbo nom, ma sêtôc inj ndê waê asê. Ma inj lêtj solop bu lauwê sêuj gêj kôm si ñagôlônj ahuc, bu ñac sêtôc si laungac si waê asê.

⁸ Bu têtj ndoc Anötö kêmasanj gêj honj, nanj ñgac sa akêtj awhê dom, magoc awhê sa akêtj ñgac.

⁹ Ma Anötö kêtj ñgac tu awhê-nga dom, inj kêtj awhê tu ñgac-nga.

¹⁰ Tu dinañ-nga, ma tu anjela-nga, dec solop bu lauwê sêuj gêj tu bu sêtôc asê bu sêsôc si ñagôlônj ñapu.

¹¹ Magoc yêc yac lau nanj dakêtj whinj Pômdau-nga, nanj mac lauwê ambo tu daôm-nga dom, ma mac laungac ambo tu daôm-nga dom bocdinañ.

¹² Bu awhê ñamata-nga sa akêtj ñgac, ma tinjambu laungac sêsa akêtj lauwê. Ma gêj honj mej akêtj Anötö.

¹³ Akôc gauc ñapep pi lauwê nanj sêtenj mbec têtj Anötö magoc sêuj gêj dom. Mac anjalê dom bu inj lêtj so, a?

¹⁴ Ñamalac si lêtj sêmbo-nga tôc sake asê pi gêj dindec? Ñgac danj bu ndê kêclauj balinj, dec dasôm sake? Dalic gitôm gêj mayanj-nga. Yomandô, me?

¹⁵ Ma awhê danj bu ndê kêclauj balinj, nanj dasôm sake? Dasôm bu gêj dau po inj ndê waê sa. Bu Anötö kêtj kêclauj balinj têtj lauwê bu êngatôc ñac si ñagôlônj ahuc.

¹⁶ Lau danj bu sêsenj yom dec ma sêsôc ñapu dom, dec wasôm têtj ñac bu yac ma Anötö ndê gôlôwac dabunj honj tanjuc lêtj tigenj dindec, ma lêtj danj tiyham yêc dom.

Lau Korin-nga señ Mwasinj Dabunj

ña lêtj so

¹⁷ A ö bu wasôm yom pi mac nem lêtj akac daôm sa tu alic om-nga. Aö wampinj mac pi lêtj dinañ dom, magoc wandic yomsu mac. Mac nem lêtj dau so, ma gêm gôlôwac dabunj sa dom.

¹⁸ Gêj ñamata-nga aö ganjgô ñawaê bu têtj ndoc mac akac daôm sa, nanj mac awhê daôm kôc-kôc. Ma aö gauc gêm bu ñawaê nanj ganjgô, nanj yom tasanj dom, magoc yom ñandô.

¹⁹ Inj solop dom bu mac awhê daôm kôc-kôc ênkuc gêj nom-nga, magoc mac nem lêtj ti sakinj bu whê mac kôc-kôc ma tôc asê bu lau nde sêkêtj whinj ñannga ma lau nde sêkêtj whinj gwalec, dec inj lêtj solop.

²⁰ Têtj têtj mac akac daôm sa bu anej Pômdau ndê Mwasinj, nanj mac gauc gêm bu anj ñapep. Magoc aö wasôm bu gêj nanj mac anj, nanj Pômdau ndê Mwasinj dom.

²¹ Bu têtj ndoc mac bu anej gêj, nanj mac honj anj têtjtêtj e lau ñatô gêj yô ñac, magoc lau ñatô sênôm gêj e kêtjinj ñac.

²² Bocke? Mac nem andu sêlhac dom, a? Gitôm bu mac anej ti anôm gêj yêc nem andu munj su, goc akac daôm sa. Mac nem lêtj anej Mwasinj Dabunj-nga tôc asê bu mac apu nem asidôwai nanj sêmbo Anötö ndê gôlôwac dabunj ñalôm, ma alic ñayham bu akôm lau ñalôm sawa maya sa. Aö wasôm yom bocke têtj mac? Mac gauc gêm bu aö wampinj mac pi gêj dinañ, a? Mba andô!

Pômdau ndê yom pi Mwasinj Dabunj (Mat 26:26-28; Mak 14:22-24; Luk 22:17-20)

²³ Bu yom nanj aö gac dulu têtj mac pi Mwasinj Dabunj, nanj Pômdau dau kêtj têtj aö bocdec bu. Têtj ôbwêc nanj Judas hoc Pômdau Yisu asê, nanj Yisu kôc bolom sa,

²⁴ gêm danje Anötö, ma pô kôc goc sôm, “Aö neñ ñandô dau dec, nanj wakêtj tu mac-nga. Anej gêj dindec tu bu gauc nem aö-nga.”

²⁵ Nac senj gêñ danen-nga su, ma ñalên tigen inj kôc laclhu wain-nga dan ma sôm, “Inj dindec anen dac, nanj aô wakêc sinj tu wamatinj pwac wakuc-nga. Têm honj nanj mac bu anôm wain mwasiñ dindec-nga tiyham, nanj akôm tu bu gauc nem aô-nga.”

²⁶ Gauc nem Pômdau ndê yom dinanj ñapep, bu têm bocke nanj mac bu anen bolom ti anôm wain Mwasin Dabuñ-nga tiyham e inj mbu menj, nanj gitôm mac ahoc inj ndê mbac ndu ñawaê asê.

Danen Mwasin Dabuñ ñambwa dom

²⁷ Bocdinañ dec asa nanj bu neñ bolom dau me nôm yêc Pômdau ndê laclhu, magoc gauc gêm ñahu ti toc sa ñapep dom, nanj kôm giso pi Pômdau ndê ñandô ti dac.

²⁸ Lau tigen-tigen honj sêtôc gwaniñ dau si lêtñ muñ su, goc sêneñ bolom ti sênôm yêc laclhu.

²⁹ Nahu bu asa nanj bu neñ ti nôm magoc inj ndê gauc sa ñapep pi Pômdau ndê ñandô dom,* nanj oc tap Anötö ndê matôc sa tu inj ndê lêtñ neñ Mwasin Dabuñ-nga.

³⁰ Tu dinañ-nga dec mac nem lau daêsam licwalô mbasi ma gêm bac kôm ñac, ma ñatô sêmbac ndu su.

³¹ Yac bu tañsahê dauñ ñapep, dec oc datap Pômdau ndê matôc kainj dinañ sa dom.

³² Magoc Pômdau kênj ñawapac têtñ yac ti kêmatôc yac tu bu danem dauñ kwi e dandinanj dawhinj lau sac nom-nga dom.

³³ Bocdinañ anen asidôwai, anjô ñapep. Têtñ ndoc mac akac daôm sa bu anen Mwasin Dabuñ, nanj ayob bu akôm ñalên nanj toc asidôwai honj sa ñapep.

³⁴ Ñamalac danj bu gêtñ yô inj basô, nanj neñ gêtñ yêc ndê andu muñ. Ma bocdinañ têtñ ndoc mac akac sa, nanj

oc tôm dom bu atap Pômdau ndê matôc sa tu akôm gêtñ bambalinj-nga. Gauc nem yom dinañ, ma têtñ ndoc aô watêtñ mac waloc, nanj oc wawhê gêtñ ñatô sa têtñ mac tiyham.

12

Ñalau Dabuñ ndê Mwasin Ñalôm-nga

¹ O asidôwai, yêc mac nem bapia, mac ato yom ñatô pi Ñalau Dabuñ ndê mwasin, ma kwahic dec aô bu wato yom bu wawhê mac nem gauc sa ñapep.

² Mac anyalê ñalên nanj Sadan gêm gôlinj mac nem gauc têtñ têm mac akênj whinj su dom, ma wê mac asa lêtñ anem akinj anötöi gwam awha mba-nga.

³ Tu dinañ-nga dec mac oc atôm bu anyalê yom nanj aô bu wasôm têtñ mac bocdec bu. Anötö ndê Ñalau bu nem gôlinj ñamalac danj ndê whasun, dec inj oc tôm dom bu sôm bu, “Aô wapucbo Yisu.” Ma ñamalac nanj Ñalau Dabuñ gêm gôlinj inj dom, nanj oc tôm dom bu hoc yom asê ma sôm bu, “Yisu inj Pômdau.”

⁴ Yac datap mwasin tidau-tidau sa, magoc menj akênj Ñalau tigenj.

⁵ Ma yac tam akinj Pômdau ñalên tidau-tidau, magoc tam akinj Pômdau tigenj.

⁶ Ma yac dakôm gwelenj tidau-tidau tu danem akinj Anötö-nga, magoc Anötö tigenj kôm gwelenj yêc yac honj neñ ñalôm, ma kênj ñaclai têtñ yac bu dakôm gêtñ dau.

⁷ Ma gêtñ honj nanj lau tigenj-tigenj sêkôm ña Ñalau ndê ñaclai, nanj Anötö kênj tu bu êmwasiñ yac lau honj nanj dambo gôlôwac dabuñ ñalôm, ma puc yac honj dôñ.

⁸ Ñalau Dabuñ kênj yom ti gauc têtñ ñamalac danj bu hoc asê têtñ gôlôwac dabuñ. Ma Ñalau tigenj dinañ kênj gauc têtñ ñamalac danj tiyham, bu ênyalê gêtñ

* **11:29:** Lau ñatô gauc gêm bu Pol ndê yom pi ‘Pômdau ndê ñandô’ hêganônj gôlôwac dabuñ (tôm inj to yêc 1 Kor 10:17), dec Pol to bu kênj puc lau nanj senj Mwasin Dabuñ magoc sêtoc si asidôwai sa ñapep dom (11:17-22). Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganônj Yisu dau ndê ñandô (1 Kor 10:16), dec Pol to bu kênj puc lau nanj sêlic sac gitôm gêtñ ñambwa ma senj Mwasin Dabuñ, bu lau dau sênjalê dom bu gêtñ dau pinj ñac dôñ sem daminj Yisu ndê ñandô.

nañ njahu sip njalôm gi, ma sôm asê têtj lau.

⁹ Namalac danj oc tap mwasinj kêtj whinj njanja-nga sa, ma danj tiyham oc tap mwasinj kôm lau ti gêmbac njayham sa-nga yêc Njalau tigenj dinanj.

¹⁰ Namalac danj oc kôc njaclai bu kôm gêtj dalô, ma danj oc kôc mwasinj tu hoc yom asê tôm lau propet-nga. Danj tiyham oc kôc mwasinj bu ênyalê bu lau nañ sêhoc yom asê, nañ Njalau Dabunj gêm gôlinj njac, me njalau danj dau-nga danj gêm gôlinj njac. Ma danj oc kôc mwasinj bu sôm yom awha wakuc-nga nañ inj kêyalê munj su dom. Ma njamalac danj tiyham oc tap mwasinj sa bu ênyalê yom awha wakuc-nga kainj dinanj ma nem kwi.

¹¹ Gwelenj tidau-tidau honj dinanj menj akêtj Njalau tigenj dinanj, nañ gic sam inj ndê mwasinj ti njaclai têtj lau tigenj-tigenj tôm inj dau gêlic njayham.

Lau sêkêtj whinj-nga sêti gôlôwac dabunj tigenj

¹² Alic su nañ. Namalac danj ndê njandô tigenj, magoc inj amba ti gahi ma tandô ma njagêtj daêsam. Magoc gêtj honj dinanj sêyêc têtjtêtj dom, sêyêc njandô tigenj dinanj. Ma njalêtj tigenj, yac lau nañ dambo Kilisi ndê gôlôwac dabunj njalôm, nañ dati njandô tigenj.

¹³ Bu Anötö kêku yac njac Njalau Dabunj ma pinj yac dônj dati gôlôwac dabunj tigenj. Yac neñ lau njatô lau Israel-nga, ma njatô njac lau gamenj apa-nga. Njatô sem akinj njadaui nom-nga, ma njatô sem akinj dom. Magoc yac honj dakôc Njalau tigenj sip yac neñ njalôm têtjtêtj.

¹⁴ Ma njamalac danj ndê njandô njagêtj honj kainj tigenj dom. Gêtj tidau-tidau sêyêc njandô tigenj dinanj.

¹⁵ Inj ndê gahi bu sôm bu, “Aö amba dom, bocdinañ gati njandô njagêtj danj dom,” dec yom dau oc kac gahi dau su yêc njandô dinanj dom.

¹⁶ Me inj ndê danjasunj bu sôm bu, “Aö tandô dom, bocdinañ gati njandô njagêtj danj dom,” dec yom dau oc kac danjasunj su yêc inj ndê njandô dom.

¹⁷ Ma gêtj honj nañ sêyêc yac neñ njandô bu tanônj honj, dec oc danjô yom njalêtj bocke? Ma gêtj honj nañ sêyêc yac neñ njandô bu danjansunj honj, dec oc danjgu gêtj njamalu njalêtj nde?

¹⁸ Magoc yac neñ njandô inj bocdinañ dom. Anötö dau kêmasanj yac neñ njandô njagêtj tidau-tidau honj tôm inj dau gêlic njayham.

¹⁹ Ma yac neñ njandô njagêtj honj bu kainj tigenj, dec yac oc dambo njalêtj bocke? Oc tôm dom bu dambo.

²⁰ Magoc yac njagêtj daêsam sêyêc njandô tigenj dinanj njalôm, dec dambo njayham.

²¹ Oc tôm dom bu tandô sôm têtj amba, “Am bu mbo dom, aö wambo njayham enj.” Ma tôm dom bu njagôlônj sôm têtj gahi, “Am bu mbo dom, oc wambo njayham enj.”

²² Mba andô! Yac njagêtj njatô dalic bu gêtj licwalô mba, tigenj gêtj dau bu yêc dom, dec oc dambo njayham dom.

²³ Ma njandô njagêtj njatô nañ dalic bu gêtj waêmbe, nañ datoc sa têtj ndoc dakôm ahuc njac po. Ma njagêtj nañ dalic bu gêtj mayanj-nga, nañ dakôm ahuc ti dayob njapep.

²⁴ Magoc njagêtj njatô nañ dalic bu gêtj njayham tu lau sêlic-nga, nañ sêpônnda gôlônj dom, ma dakôm ahuc dom. Anötö dau kêmasanj yac njagêtj honj dinanj, ma toc gêtj njambwanjambwa sa kêlêc.

²⁵ Inj kêmasanj njamalac njalêtj dinanj tu bu njagêtj honj sênem njandô tigenj dinanj sa, ma sêwhê dau kôc-kôc dom.

²⁶ Yac njagêtj danj bu ênjahê njandê, dec njagêtj honj oc sênjahê njandê sêwhinj. Ma njagêtj danj bu tap waê sa, dec njagêtj honj oc atac njayham sêwhinj.

²⁷ Anjô su nañ! Mac lau tigenj-tigenj honj ati Kilisi ndê njandô tigenj, nañ gôlôwac dabunj.

²⁸ Ma Anötö kêyalinj lau sa yêc gôlôwac dabunj njalôm bocdec bu. Lau njamata-nga njac lau aposel, lau tilu-nga lau propet, ma lau titô-nga inj kêtj njac bu sêndôhônj gôlôwac dabunj. Ma inj kêmwasinj lau njatô bu sêkôm gêtj dalô, njatô sêkôm lau gêmbac njayham sa, njatô

bu sênem lau sa, ma ñatô bu sênem gôlinj gôlôwac dabuñ. Ma ñatô sêtap mwasiñ sêsôm yom awha wakuc-nga sa.

²⁹ Mac gauc gêm bocke? Inj kêmwasiñ lau hoñ tu bu sêti aposel, a? Ñac hoñ sêti propet, a? Ñac hoñ kédôhônwaga, a? Hoñ sêkôm gêñ dalô, a?

³⁰ Ñac hoñ sêtap mwasiñ sêkôm gêmbac ñayham sa-nga, a? Ñac hoñ sêkôc mwasiñ sêsôm yom awha wakuc-nga me sênem yom awha wakuc kwi-nga, a? Mba andô!

³¹ Bocdinañ dec aö wasôm têtñ mac, bu tamkwê mwasiñ ñandô nañ oc nem lau hoñ sa êñlêc. Ma lêtñ nañ kwahic dec aö bu watôc têtñ mac nañ hôc gêlêc lêtñ hoñ su.

13

Mêtê ñandô atac whiñ-nga

¹ Aö bu watôm bu wasôm ñamalac si yom ma añela si yom, magoc mêtê atac whiñ-nga m ba yêc aö, nañ aö gatôm genjelen me oñ nañ tañ ñambwa.

² Ma aö bu wahoc yom asê gitôm propet, ma bu wanjalê gêñ hoñ nañ ñahu sip ñalôm gi, ma watap gauc atu sa pi gêñ hoñ, ma bu wakêñ whiñ ñannga tôm bu wasôm têtñ lôc dañ bu puc dau sa ma lom gameñ wakuc ndi, tigenj mêtê atac whiñ-nga mba yêc aö, dec aö gatôm gêñ ñambwa.

³ Ma aö bu wakêñ aneñ gêñ hoñ tu wanem lau ñalôm sawa sa-nga, me wakêñ dauñ sambuc tu gwelenj ñawaê ñayham-nga e tôm ñacyo sêkêñ ya neñ aö su, magoc mêtê atac whiñ-nga bu mba yêc aö, dec oc tôm dom bu wapo dauñ sa tu gêñ hoñ dinañ ñadañ-nga.

⁴ Mêtê atac whiñ-nga ñandô ñahu bocdec. Ñamalac nañ mêtê atac whiñ-nga kêsälê inj ahuc, nañ kôc ndê ñalôm dôñ, ma kêmwasiñ lau. Inj gêm lêmunj lau ñatô dom, ma sôm yom toc dau sa-nga me po dau sa ñambwa dom.

⁵ Inj kôm gêñ mayañ-nga dom, gauc gêm gêñ tu êmwasiñ dau-nga kêlêc

dom, ma atac ñandê ñagahô dom. Ma inj hê yom dôñ pi sac nañ lau sêkôm têtñ inj, nañ dom.

⁶ Mêtê nañ so lêtñ gitêñ, nañ ñadañ oc kôm inj atac ñayham dom, magoc inj oc atac ñayham tu lau hoñ nañ sêñkuc yom ñandô-nga.

⁷ Inj oc hôc kisa ti atac pa su. Inj oc hu inj ndê kêtñ whiñ ti gêñ bocke nañ inj takwê, nañ siñ dom, ma ñawapac dañ oc ku inj dulu dom.

⁸ Mêtê atac whiñ-nga oc yêc ñapañ. Magoc mêtê dahoc yom asê gitôm propet-nga oc pacndê. Ma mêtê dasôm yom awha wakuc-nga ma gauc pi gêñ nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ oc sêñinga.

⁹ Ñahu bu têtñ têtñ kwahic dec-nga yac tañyalê gêñ hoñ timala dom, ma yom nañ lau propet sêhoc asê, nañ tôc gêñ hoñ asê timala dom.

¹⁰ Magoc têtñ ndoc Yisu mbu meñ, nañ inj oc ndic dabiñ gêñ hoñ, ma mêtê hoñ nañ kwahic dec dakôm timala dom, nañ oc pacndê.

¹¹ Têtñ têtñ nañ aö gambo balê, nañ gasôm yom gitôm balê, ma kayalê gêñ gitôm balê, ma gakôc gauc gitôm balê. Magoc têtñ ndoc aö gati ñgac su, nañ gahu balêkoc si mêtê siñ.

¹² Kwahic dec yac tañyalê gêñ hoñ yêc awê dom, gitôm datôc gwaninj sip busunôm* ñadañ-dauñ dañ. Magoc têtñ têtñ ñambu-nga yac oc dalic gêñ hoñ yêc awê eñ. Kwahic dec aö kayalê gêñ timala dom, magoc tinambu aö oc wanjalê gêñ hoñ timala, tôm Anötö kêtälê aö e pi sa timala eñ têtñ kwahic dec.

¹³ Mêtê atu tö kwahic dec sêyêc, mêtê dakêñ whiñ-nga, mêtê dakêñ batañ-nga, ma mêtê atac whiñ-nga. Magoc mêtê atac whiñ-nga tinamata mêtê hoñ.

14

Tañkwê mwasiñ nañ tôm bu puc gôlôwac dabuñ dôñ

* **13:12:** Busunôm - lau ñatô sêsam bu glas tasalagatu, ma yêc Yom Inglis sêsôm bu 'mirror.'

1 Bocdinaŋ asap mêtê atac whiŋ-nga dôŋ, ma tamkwê Nalau Dabuŋ ndê mwasiŋ tidau-tidau. Ma tamkwê mwasiŋ bu ahoc yom asê nditôm lau propet hôc gêlêc mwasiŋ ŋatô su.

2 Bu Nalau ndê mwasiŋ dasôm yom awha wakuc-nga iŋ gêŋ ŋamata-nga dom. Ŋamalac naŋ sôm yom awha wakuc-nga, naŋ ndê yom yêc iŋ ma Anötö ŋasawa, ma lau daŋ oc s êŋyalê dom. Iŋ sôm yom naŋ ŋahu yêc siŋ dau, tôm Nalau Dabuŋ kac iŋ.

3 Magoc ŋamalac naŋ hoc yom asê gitôm propet, naŋ ndê yom gitôm bu po gôlôwac dabuŋ sa, ma êŋgilí ŋac bu sêlhac ŋaŋga ma nem malô ŋac si ŋalôm.

4 Ŋamalac naŋ sôm yom awha wakuc-nga, naŋ ndê yom dau gêm iŋ tawasê sa, magoc ŋamalac naŋ hoc yom asê gitôm propet, naŋ ndê yom oc tôm bu po gôlôwac dabuŋ hoŋ sa.

5 Aö tac whiŋ bu mac hoŋ asôm yom awha wakuc-nga, tigen aö tac whiŋ kêlêc bu mac ahoc yom asê atôm propet. Bu ŋamalac naŋ hoc yom asê gitôm propet, naŋ ndê mwasiŋ hôc gêlêc iŋ naŋ sôm yom awha wakuc, naŋ ndê su. Magoc ŋamalac daŋ bu mbo mac nem gôlôwac dabuŋ ŋalôm, naŋ kôc mwasiŋ bu nem yom awha wakuc-nga kwi têt mac, dec yom dau oc tôm bu nem mac sa, tôm yom naŋ ŋamalac hoc asê gitôm propet.

Mwasiŋ dasôm yom awha wakuc-nga ŋahu

6 O asidôwai, aŋgô su naŋ. Aö bu watêŋ mac waloc, ma wasôm yom têt mac ŋa awha wakuc daŋ, dec oc wanem mac sa ŋalêŋ bocke? Ti geŋ aö bu waloc ma Nalau Dabuŋ kêŋ yom têt aö, tu bu wahoc asê têt mac, me tu wawhê nem gauc sa me wandôhôn mac-nga me wahoc asê gitôm propet, dec aneŋ yom dau oc nem mac sa.

7 Akôc gauc pi gêŋ naŋ dakôc tu danem wê sip-nga, gitôm gasuc me gita. Ŋamalac daŋ bu yu me ndic ŋapep dom, dec asa oc tôm bu êŋyalê wê dau ŋawa?

8 Ma ŋac ndic dahuc-nga bu ndic ŋapep dom, dec asa oc êmasaŋ dau tu ndic siŋ-nga?

9 Ma mac lau naŋ asôm yom awha wakuc-nga yêc gôlôwac dabuŋ ŋalôm, naŋ bocdinaŋ. Bu yom kaiŋ dinaŋ ŋahu yêc awê dom, ma lau oc sêŋyalê ŋalêŋ bocke? Mac oc asôm yom dau tôm gêŋ ŋakêcsia ŋambwa-ŋambwa.

10 Lau nom-nga si awha têtêtêŋ daêsam yêc, ma lau naŋ sêsôm dau si awha, naŋ sêŋyalê ŋahu.

11 Ŋac daŋ bu sôm dau ndê awha ma aö bu waŋyalê ŋahu dom, dec aö walic iŋ gitôm ŋac apa, ma iŋ oc lic aö bu ŋac apa bocdinaŋ.

12 Ma yêc mac-nga bocdinaŋ. Mac tamkwê Nalau Dabuŋ ndê mwasiŋ, bocdinaŋ dec tamkwê mwasiŋ naŋ tôm bu po gôlôwac dabuŋ sa, naŋ hôc gêlêc mwasiŋ ŋatô, tu bu akôm gôlôwac dabuŋ êŋsôwec tiatu.

13 Bocdinaŋ dec ŋamalac naŋ sôm yom awha wakuc-nga, naŋ teŋ mbec bu Anötö kêŋ mwasiŋ nem yom dau kwi-nga têt iŋ whiŋ maŋ.

14 Bu têt ndoc aö gateŋ mbec ŋa yom awha wakuc-nga, naŋ aö dauŋ neŋ gatuŋ teŋ mbec, magoc aneŋ gauc kêkuc mbec dau dom.

15 Bocdinaŋ aö oc wakôm sake? Aö wateŋ mbec ŋa awha wakuc naŋ aneŋ gatuŋ kêyalê, ma wateŋ mbec ŋa aö dauŋ neŋ awhaŋ naŋ kayalê ŋahu, naŋ whiŋ. Aö wanem wê awha wakuc naŋ aneŋ gatuŋ kêyalê, ma wanem wê ŋa dauŋ neŋ awhaŋ naŋ kayalê ŋahu, naŋ whiŋ.

16 Am bu êmpin Anötö ŋa yom awha w akuc-nga, tôm nem gatôm kêyalê, ma ŋamalac daŋ bu mbo gôlôwac dabuŋ ŋalôm naŋ kêyalê awha dau dom, dec iŋ oc tôm dom bu sôm, “Yomandô,” têt ndoc am gic bata nem yom. Ŋahu bu iŋ gêm gauc yom naŋ am sôm.

17 Am daôm gêm d aŋge Anötö ŋapep, magoc am nem yom gêm ŋamalac dinaŋ sa dom.

18 Aö gam danŋe Anötö bu iŋ kêŋ

mwasin wasôm yom awha wakuc-nga têtj aô hóc gêlêc mac honj su.

¹⁹ Magoc têtj têtj nanj aô gambo gôlôwac dabunj ñalôm, nanj aô tac whinj bu wasôm yom nanj lau honj sênjalê, tu bu wandôhônj ñac-nga. Aô bu wasôm yom ñalhô amañdanj nanj ñahu yêc awê, nanj hóc gêlêc bu wasôm yom awha wakuc-nga ñalhô 10,000, nanj lau honj sênjalê ñahu dom.

²⁰ O asidôwai hac. Akôc gauc ñapep, atôm lau atu-tu. Akôc gauc atôm balêkoc saunj dom. Ambo atôm balêkoc dedec tu gêtj tigenj-nga, nanj tu ambo ahê lêtj sac-nga.

²¹ Gauc nem yom nanj Pômdau sôm, nanj sêto yêc bocdec bu:

Aô wanjkinj lau apa sênem aô awhanj ma wakêtj puc lau dindec ña lau apa dau awha. Magoc ñac oc sêkêtj danja aô dom, tôm sêkêtj danja anej yom munj su dom.

[Ais 28:11-12]

²² Pômdau kêtj lau nanj sêsôm yom awha apa gitôm gêtj dalô kainj danj, bu kêtj puc lau Israel-nga nanj sêkêtj whinj inj dom. Ma mwasin dasôm yom awha wakuc-nga inj kainj tigenj. Anötö kêtj gitôm gêtj dalô tu lau nanj sêkêtj whinj dom-nga. Inj kêtj tu lau sêkêtj whinj-nga-nga dom. Magoc mwasin dahoc yom asê tôm propet-nga, nanj inj kêtj tu lau sêkêtj whinj-nga-nga. Inj kêtj tu lau nanj sêkêtj whinj dom nanj-nga dom.*

²³ Bocdinañ, mac lau akêtj whinj-nga bu akac daôm sa ma mac honj bu asôm yom awha wakuc-nga, ma lau ñatô nanj sêkêtj whinj dom me si gauc sa pi gêtj dau dom, nanj bu sêmbo sêwhinj mac, dec ñac oc sêsôm sake? Ñac oc sêsôm bu mac nem gauc kênsônj.

²⁴ Magoc mac honj bu ahoc yom asê atôm propet têtj ndoc lau kainj dinañ sêmbo sêwhinj mac, dec mac nem yom

oc kunj ñac si ñalôm e sênjalê bu sic waê bu sêtap matôc sa tu ñac si mêtê sac-nga.

²⁵ Ma yom pi ñac si mêtê sac, nanj ñac gauc gêm bu sêsijn yêc ñac si ñalôm, nanj mac nem yom oc puc asê tiawê. Ma bocdinañ ñac oc sêpônj haduc angô andô têtj nom ma sêtoc Anötö sa. Ma ñac oc sêsôm asê bu, “Anötö mbo whinj mac, yomandô!”

Pol whê ñagôlinj om-nga sa

²⁶ Bocdinañ asidôwai, têtj ndoc mac akac daôm sa tu alic om-nga, nanj lau ñatô sêkôc wê sêmeñ, lau ñatô sêkôc yom bu sêndôhônj lau, lau ñatô sêkôc yom nanj Ñalau Dabunj hoc asê têtj ñac, ñatô sêsôm yom awha wakuc-nga, ma ñatô sênem yom awha wakuc-nga dau kwi. Gêtj honj nanj mac bu akôm, nanj akôm tu apuc gôlôwac dabunj honj dôñ-nga.

²⁷ Lau bu sêsôm yom awha wakuc-nga, dec lu me tó sêsôm goc tôm. Danj sôm e pacndê, goc ñamalac tilu-nga sôm ndê. Ma ñamalac danj nem ñac si yom dau kwi manj.

²⁸ Magoc ñamalac nem y om dau kwi-nga danj bu mbo dom, goc ñamalac nanj tac whinj bu sôm y om awha wakuc-nga nem dau dôñ yêc gôlôwac dabunj ñalôm. Tôm bu inj sôm inj ndê yom awha wakuc-nga têtj ndoc inj mbo tawasê, ma yom dau yêc inj ma Anötö ñasawa.

²⁹ Ma lau bu sêhoc yom asê sêtôm propet yêc gôlôwac dabunj ñalôm, dec lu me tó sêhoc yom asê, ma lau honj sêkêtj danja ñapep ma sênjahê yom dau.

³⁰ Ñamalac danj bu ndöc mac ñalôm, ma Ñalau Dabunj bu hoc yom danj asê têtj inj, dec ñamalac nanj sôm yom mbo, nanj hu sinj ma kêtj ñasawa têtj ñamalac dinañ bu sôm yom dau asê.

³¹ Gitôm bu mac honj ahoc yom asê atôm propet aô daôm aô daôm, bu

* **14:22:** Aisaya ndê yom, nanj Pol to yêc ñabatinj 21, nanj hêganônj lau apa nanj Pômdau kêtjinj bu sênjwinjinj lau Israel-nga nanj sêsôc inj ñapu ti sêkêtj whinj inj dom. Pol gêm dôhônj lau apa awha, nanj lau Israel si ñacyo dinañ sêsôm, ma mwasin dasôm yom awha wakuc-nga. Lau Israel-nga sêkac si ñalôm kwi tu lau apa si yom-nga dom, ma Pol bu tó asê bu ñalêñ tigenj, yom awha wakuc oc nem lau nanj sêkêtj whinj dom, nanj sa dom, me kac si ñalôm kwi e sêti lau sêkêtj whinj-nga dom. Ñabatinj 23 whê gêtj dau sa tiawê.

andôhôn ti apuc gôlôwac dabuñ hon dôn.

³² Lau nañ sêtap mwasiñ sa bu sêhoc yom asê sêtôm propet, nañ sêtôm bu sênem gôliñ dau si lêñ sêhoc yom dau asê-nga.

³³ Bu Anötö tec bu in ndê lau sêkôm gêñ bambaliñ. In Anötö yom malô-nga.

Anötö ndê gôlôwac dabuñ hon sêñkuc lêñ tigeñ bocdec bu.

³⁴ Têñ ndoc mac akac sa tu alic om-nga, nañ lauwhê sêsôm yom dom sic ñawaê. Nac sêsôc laungac ñapu tôm yomsu sôm, ma sênem dau dôn.

³⁵ Awhê dañ bu ngô yom dañ nañ in kêyalê ñahu dom, nañ nem dau dôn e om pacndê, ma ndac nakweñ têñ ndoc inlu sêmbo si andu. In bu sôm yom yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, nañ gêñ mayañ-nga.

³⁶ Mac lau Korin-nga bu atec aneñ yom dindec, goc wandac mac bocdec bu. Anötö kêñ ndê yom têñ mac tamwasêm, me kêñ têñ mac muñ bu andic dulu têñ lau ñatô, a?

³⁷ Asa nañ gauc gêm bu in propet dañ, me tap Nalau Dabuñ ndê mwasiñ sa kêlêc, nañ ênyalê bu yom nañ gato têñ mac, nañ Pômdau dau ndê yatu.

³⁸ Ñamalac dañ bu kôc aneñ yom sa dom, nañ Pômdau oc kôc in sa dom.

³⁹ Bocdinañ aneñ asidôwai, tamkwê mwasiñ bu ahoc yom asê atôm lau propet, ma alhac lau nañ sêsôm yom awha wakuc-nga, nañ ahuc dom.

⁴⁰ Magoc têñ ndoc mac bu alic om, nañ akôm gêñ hon ñapep ma añkuc lêñ solop.

15

Pol puc yom nañ in hoc asê pi Yisu, nañ dôn

¹ O asidôwai, aö bu wawhê mac nem gauc sa tiyham pi ñawaê ñayham nañ gahoc asê têñ mac muñ su. Mac akôc ñawaê dau sa, ma ti mac nem akêñ whiñ ñahu.

² Ñawaê ñayham nañ gahoc asê têñ mac, nañ tôc lêñ Anötö nem mac si-nga asê, ma bocdinañ dec asap dôn

nañ. Mac bu asap dôn dom, dec mac nem akêñ whiñ oc tisac ma ñandô mbasi.

³ Bu yom nañ gac dulu têñ mac, nañ kêkuc yom nañ aö dauñ gangô muñ su. Ma yom nañ atu ma tiñamata aneñ yom hon, nañ bocdec bu. Kilisi mbac ndu tu yac neñ sac-nga, tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm.

⁴ Lau sêñsuhun in, ma têñ bêc titö-nga Anötö un in sa, tôm sêto yêc nañ.

⁵ Goc in hoc dau asê têñ Pita, ma têñ lau ñatô nañ sêmbo ñngacsêñomi 12 si ton.

⁶ Ma tiñambu in hoc dau asê têñ asidôwai ton atu nañ sêmbo sêwhiñ dau. Nac lau daêsam, sêhoc gêlêc 500 su. Kwahic dec ñac si lau ñatô sêmbac ndu su, magoc daêsam gacgeñ sêmbo tali.

⁷ Tiñambu in hoc dau asê têñ Jems ma têñ lau aposel hon.

⁸ Ma tiñambu andô in hoc dau asê têñ aö dauñ, nañ gati aposel gitôm balêkoc nañ dinda kôc so ndê têm.

⁹ Bu aö galic dauñ tôm lau aposel si ñgac ñambu-nga solop. Sêsam aö bu aposel, magoc aö ñgac ñayham dom bu sêhê ñaê aposel pi aö. Nahu bu muñ-nga lê aö gakêñ kisa Anötö ndê lau sêkêñ whiñ-nga.

¹⁰ Magoc tu Anötö kêmwasiñ aö-nga, dec aö gati aposel, ma in ndê mwasiñ dau meñ ñambwa dom. Mba! Bu aö gakôm gwelen gahoc gêlêc Kilisi ndê aposel hon su. Magoc aö dauñ gakôm dom. Anötö ndê mwasiñ puc aö dôn, dec kêñ ñaclai têñ aö bu wakôm gwelen.

¹¹ Bocdinañ anyalê ñapep bu yom nañ aö gahoc asê pi Kilisi, ma aposel hon sêhoc asê, in yom tigeñ. Ma yom dau ti mac nem akêñ whiñ ñahu.

Lau batê oc sêtisa

¹² Yac am mêtê ma ahoc asê bu Anötö un Kilisi sa akêñ lau batê-nga. Ma bocdinañ bocke dec mac nem lau ñatô sêsôm bu lau batê oc sêtisa dom?

¹³ Anğô! In bu yom ñandô bu lau batê sêtôm dom bu sêtisa, dec tôm dom bu Kilisi dau tisa ma mbo tali tiyham bocdinañ.

14 Ma Kilisi bu tisa su dom, dec mêtê nan yac am, nan oc nahu mbasi, ma mac nem akêñ whin nahu mbasi bocdinañ.

15 Ma gêñ dan tiyham. Yac lau aposel am mêtê ma asôm bu Anötö un Kilisi sa akêñ lau batê-nga. Magoc mac asôm bu lau batê oc sêtisa dom. Mac nem yom bu yom ñandô, dec mêtê nan yac ahoc asê pi Anötö, nan yom tasan.

16 Bu lau batê bu sêtisa dom, dec Kilisi dau tisa su dom.

17 Ma in bu yom ñandô bu Anötö un Kilisi sa su dom, dec mac nem akêñ whin oc ñandô mbasi, ma mac nem sac gacgeñ yêc mac-nga.

18 Ma Anötö bu un Kilisi sa su dom, dec lau nan sêkêñ whin Yisu ma sêmbac ndu su, nan gacgeñ sinğa su.

19 Tu Kilisi-nga dec yac dakêñ batan bu Anötö oc un yac hon sa têtêm têtêm nambu-nga. Yom dau bu yom ñandô dom, dec gêñ nan dakêñ batan, nan gêñ têtêm kwahic dec-nga ñambwa ma ñandô mbasi têtêm têtêm nambu-nga. Ma lau hon oc sêpu yac ma sêlic yac têtêm lau gauc mbasi-nga.

20 Magoc Anötö un Kilisi sa akêñ lau batê-nga yomandô. In gitôm lau hon nan sêmbac ndu su, nan si ngac mbêc.

21 Ñamalac tigeñ ti dambac ndu nahu. Ma ñamalac tigeñ ti datisa akêñ lau batê-nga nahu.

22 Yomandô! Tu Adam-nga dec yac hon dawêkain sen dambac ndu-nga. Magoc tu Kilisi-nga dec lau nan sêkêñ whin in, nan sêwêkain sen sêmba tali-nga.

23 Tigeñ lau nan sêmbac ndu, nan oc sêtisa têtêm ñandoc. Kilisi tisa mun, gitôm gêñ ñandô mbêc. Ma têtêm ndoc in mbu men, nan lau nan sêti in ndê, nan oc sêtisa.

24 Têtêm dinañ in oc ndic bata têtêm kwahic dec-nga, ma in oc sen ñaclai ti ñagôlin hon su, ma kêtêm gêñ hon sip Daman Anötö amba bu nem gôlin.

25 Bu Kilisi gic waê bu nem gôlin e in kêtêm in ndê ñacyo hon sêsôc in gahi ñapu.

26 Ma ñacyo ñambu-nga nan in oc sen su, nan ñaclai dambac ndu-nga.

27 Sêto yom yêc bocdec bu:

In kêtêm gêñ hon sêsôc in gahi ñapu. *[BW 8:6]*

Yom dinañ pi 'gêñ hon,' nan hêganôn Anötö dom, bu Anötö dau kêtêm ñaclai têtêm Kilisi pi gêñ hon.

28 Tigeñ têtêm ndoc Anötö ndê Atu dau kêtêm gêñ hon sêsôc in ndê gôlin ñapu su, nan goc in dau oc sêsôc Anötö ñapu. Ma bocdinañ Anötö tigeñ oc ti ñadau ma nem gôlin gêñ hon.

29 Anötö oc un lau batê sa têtêm têtêm nambu-nga, yomandô. Bu bocdinañ dom, dec tu sake-nga lau ñatô sêlin sanğu tu lau nan sêmbac ndu su-nga?*

30 Ma gauc nem yac lau aposel. Tu sake-nga yac ahôc ñawapac ti kisa ñapan tu gwelen ñawaê ñayham-nga?

31 O asidôwai. Aô gapo mac nem waêm sa tu mac nem akêñ whin yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga. Mac anyalê bu yom dau in yom ñandô, dec anyalê bu yom dec in yom ñandô bocdinañ. Lau sêkôm bu sêndic aô ndu têtêm bêtêm hon.

32 Yêc malac Epesas lau sêkêñ kisa aô gitôm bêtêm sac, magoc aô gac sin têtêm ñac ti ñanğa. Magoc lau batê bu sêtisa dom, têtêm mac nem lau ñatô sêsôm, dec aô neñ gwelen ñawaê ñayham-nga in ñamalac ñambwa si gêñ, ma oc nem aô sa dan dom. Bu bocdinañ dec dakôm têtêm yom nan sêto yêc bocdec bu:

Gauc nem gêñ danen ti danôm-nga en, bu ñasawa apê en yac oc dambac ndu ma dandinañ. *[Ais 22:13]*

33 Ayob daôm bu lau sêñsau mac dom. Gauc nem yom nan sêsôm bocdec bu, "Mac bu ambo awhin lau nan sêkôm mêtêm sac, dec mêtêm sac dau

* **15:29:** Mêtêm dau nahu yêc awê dom, magoc Pol ndê yom têtêm asê bu lau Korin ñatô sêlin sanğu tu ñac si lau nan sêmbac ndu-nga. Mboe lau batê dinañ sêkêñ whin Yisu su, magoc sêlin busanğu su dom têtêm ndoc sêmba tali, ma tu dinañ-nga dec lau ñatô sêlin sanğu tu ñac-nga. Pol sôm bu mêtêm dinañ in solop me so dom, magoc in sôm yom pi mêtêm dau tu bu puc in ndê yom pi lau batê sêtisa-nga nan dôn.

oc kôm mac nem mêtê n̄ayham tisac whin.”

³⁴ Aö wasôm t̄eñ mac bu mayam daôm, bu mac nem lau n̄atô s̄esa si l̄eñ gitôm sem gauc Anötö ma s̄esap mêtê sac d̄oñ n̄apañ. Bocdinañ akôc gauc n̄apep ma ahu mêtê sac siñ gacgeñ.

Lau oc s̄etisa ti n̄amlic kain̄ bocke?

³⁵ Mboe mac nem lau n̄atô oc s̄endac, “Anötö oc uñ lau batê sa n̄alêñ bocke?” me “Lau batê oc s̄etisa ti n̄amlic kain̄ bocke?”

³⁶ Yom dau in̄ yom gauc mbasi-n̄ga. An̄gô! Ḡeñ nañ mac asô sip nom, nañ bu tibalê dom, dec oc po pi meñ dom.

³⁷ Mac bu asô ḡeñ n̄amatu gitôm yan̄gom me ḡeñ n̄awhê n̄atô, dec mac asô ḡeñ dau n̄agatôm nañ oc po pi meñ tiñambu, nañ dom, magoc asô n̄amatu n̄ambwa sip nom.

³⁸ Ma Anötö dau k̄eñ ḡeñ n̄agatôm t̄eñ ḡeñ n̄awhê t̄ôm in̄ dau k̄emasañ su. In̄ k̄eñ n̄agatôm tidau-tidau t̄eñ ḡeñ n̄awhê tigen-tigen.

³⁹ Ma n̄agatôm ti n̄amlic nañ in̄ k̄eñ t̄eñ ḡeñ hon̄, nañ s̄etôm dau d om. In̄ k̄eñ n̄amalac si n̄amlic kain̄ dan̄, ma bôc si kain̄ dan̄, ma mbac ti i bocdinañ.

⁴⁰ Ḡeñ undambê-n̄ga s̄embo ti n̄ac si n̄awasi kain̄ dan̄, ma ḡeñ nom-n̄ga s̄embo ti n̄ac si n̄awasi kain̄ dan̄ bocdinañ.

⁴¹ Ac ti ayô ma tata hon̄ si n̄awasi t̄eñt̄eñ. Ma tata hon̄ si n̄awasi gitôm dau dom.

⁴² Ma t̄eñ ndoc lau batê s̄etisa, nañ oc n̄alêñ kain̄ tigen. Lau batê nañ tañsuhun̄ sip nom, nañ si n̄amlic in̄ ḡeñ t̄em kwahic dec-n̄ga, ma t̄ôm dom bu yêc n̄apañ. Magoc Anötö oc uñ sa ma nem kwi ti ḡeñ yêc n̄apañ-n̄ga.

⁴³ Ḡeñ nañ tañsuhun̄ in̄ ḡeñ waêm̄ba, magoc Anötö oc uñ sa ma kôm ti ḡeñ tiwaê. Tañsuhun̄ ḡeñ n̄aclai mba, magoc Anötö oc uñ sa ti n̄aclai.

⁴⁴ Bu yac tañsuhun̄ n̄amlic nom-n̄ga, magoc Anötö oc uñ sa ti n̄amlic wakuc undambê-n̄ga. Yac tañyalê bu n̄amlic nom-n̄ga dec yêc, ma n̄amlic undambê-n̄ga yêc bocdinañ.

⁴⁵ Anötö k̄emasañ n̄amalac si n̄amlic nom-n̄ga, t̄ôm yom nañ s̄eto yêc bocdec bu:

Ngac n̄amata-n̄ga Adam in̄ ti ḡeñ tali.

[Gen 2:7]

Ma Adam n̄ambu-n̄ga, nañ Kilisi dau, nañ tisa ti n̄amlic undambê-n̄ga. Ma yac oc dambo tañli tu in̄-n̄ga, ma datap neñ n̄amlic wakuc undambê-n̄ga sa, t̄ôm in̄ ndê.

⁴⁶ Yac dakôc n̄amlic undambê-n̄ga muñ dom, magoc dakôc n̄amlic nom-n̄ga muñ, ma tiñambu oc datap n̄amlic undambê-n̄ga sa.

⁴⁷ N̄amalac n̄amata-n̄ga meñ ak̄eñ nom. Magoc n̄amalac tilu-n̄ga meñ ak̄eñ undambê.

⁴⁸⁻⁴⁹ Kwahic dec yac hon̄ dambo datôm n̄amalac nom-n̄ga n̄amata-n̄ga dinañ. Dinañi s̄ekôc yac bu dambo datôm n̄amalac nom-n̄ga dinañ. Magoc lau nañ s̄embo undambê, nañ s̄embo s̄etôm n̄ amalac undambê-n̄ga, ma tiñambu yac oc datiwakuc, ma dambo datôm n̄amalac undambê-n̄ga.

⁵⁰ Bocdinañ aneñ asidôwai, aö wasôm t̄eñ mac bu yac datôm dom bu dasôc Anötö ndê gameñ undambê-n̄ga ti neñ n̄amlic t̄em kwahic dec-n̄ga. Bu yac neñ dac ti n̄amsôm in̄ ḡeñ yêc n̄apañ-n̄ga dom, ma t̄ôm dom bu wêkain̄ gameñ dandöc tañli n̄apañ-n̄ga.

⁵¹ Aö bu wasôm yom n̄ahu atu dan̄ t̄eñ mac an̄gô. Yac hon̄ oc dambac ndu dom, magoc Anötö oc nem yac hon̄ kwi ma k̄eñ n̄amlic wakuc t̄eñ yac.

⁵² T̄eñ b̄ec n̄ambu-n̄ga dahuc oc tañ, ma sep tigen lau batê oc s̄etisa ti n̄amlic wakuc s̄endöc tali n̄apañ-n̄ga. Ma Anötö oc nem yac lau nañ dambo tañli, nañ kwi dawhin̄, ma k̄eñ n̄amlic wakuc t̄eñ yac.

⁵³⁻⁵⁴ Bu n̄amlic nom-n̄ga oc t̄ôm dom bu yêc n̄apañ, ma gic waê bu niñga. Bocdinañ t̄eñ b̄ec n̄ambu-n̄ga Anötö oc nem n̄amlic nom-n̄ga kwi ti ḡeñ yêc n̄apañ-n̄ga, nañ t̄ôm dom bu niñga. Gauc nem yom nañ s̄eto yêc bocdec bu:

Anötö ku n̄aclai dambac ndu-n̄ga dulu su, ma pacndê sambuc. *[Ais*

25:8]

Yom dau oc nhandô sa têtj bêc nambu-nga.

⁵⁵ O nlaclai dambac ndu-nga, am oc ku yac dulu njalên bocke? Am nem namalic ndic yac ndu-nga yêc nde? *[Hos 13:14]*

⁵⁶ Namalic nanj wê yac dasa senj dambac ndu-nga, nanj mêtê sac. Ma yomsu kêtj nlaclai têtj mêtê sac.

⁵⁷ Magoc danem danje Anötö nanj ku yac neñ nacyo dulu tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

⁵⁸ Bocdinañ, aneñ asidôwai atac whiñ-nga, alhac nanja ma ayob daôm bu gêtj danj ku mac dulu dom. Akêtj nem njalôm sambuc tu Pômdau ndê gwelen-nga. Bu mac anyalê su bu gêtj bocke nanj mac akôm tu Pômdau-nga, nanj gêtj nhandô mbasi-nga dom. Oc nem nhandô!

16*Sêkêtj da bu sênem lau sêkêtj whiñ-nga natô sa*

¹ Aô wasôm yom pi awa nanj mac bu andic sa bu anem Anötö ndê lau dabuñ Jerusalem-nga sa. Akôm tôm yom nanj aô gasôm têtj gôlôwac dabuñ nanj sêmbo gameñ Galesia-nga, nanj su.

² Tôm wake nabêc namata-nga sambob, mac tigenj-tigenj andic nem awa da-nga sa tôm awa nanj mac tigenj-tigenj atap sa yêc wake dinañ njalôm. Andic sa gwanañ ma akêtj ndôc. Ma têtj ndoc aô wahôc asê mac yêc malac Korin, nanj oc wakêtj nawapac têtj mac bu andic sa têtj têtj dinañ-nga dom.

³ Anyalinj lau natô sa nanj mac alic nayham bu sêkôc mac nem da dau, ma sêkêtj têtj gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga. Ma têtj ndoc aô wahôc asê mac, nanj wato bapia puc nac dôñ-nga ma wanjinj nac sêndi.

⁴ Ma aô bu walic tôm bu aô daun watêtj Jerusalem wandi, goc yac anjêlêtj awhiñ daun.

Pol ti lau natô oc sêndic lau Korin kêsî

⁵ Aô gauc gêm bu wandic lau gameñ Masedonia-nga kêsî, ma tinambu watêtj mac waloc.

⁶ Aô bu wambo wawhiñ mac nasawa baliñ, mboe aô oc wambo e ndoc uhô-nga pacndê. Ma bocdinañ oc tôm bu mac anem aô sa tu senj bocke nanj wasa tinambu-nga.

⁷ Aô gakêtj batan bu Pômdau oc kêtj nasawa baliñ têtj aô tu wambo wawhiñ mac-nga. Magoc aô bu waloc nagahô, d ec oc tôm dom bu wambo wawhiñ mac nasawa baliñ.

⁸ Kwahic dec aô oc gacgeñ wambo malac Epesas e Om †Pentikos-nga pacndê.

⁹ Nahu bu Pômdau gêlêc gatam su bu wakôm gwelenj atu danj yêc dindec e nhandô sa. Ma gêtj danj whiñ, nanj lau daêsam sêkêtj kisa aô yêc dec.

¹⁰ Timoti bu hóc asê mac, nanj goc akôc inj sa ti yom malô, tu bu inj mbo whiñ mac ti atac pa su enj. Nahu bu inj kôm Pômdau ndê gwelenj tôm aô gakôm.

¹¹ Alic bu lau danj sêtec inj me sêpu inj dom. Ma têtj ndoc inj bu mbu têtj aô menj, nanj ankinj inj lhô menj ti yom malô. Aô gakêtj batan bu nasawa sauñ Timoti ma asidôwai natô oc sêmbu sêtêtj aô sêmenj.

¹² Yom pi yac neñ asidôwa Apolos wasôm bocdec bu. Aô gatenj inj tidim daêsam bu êñsêlêtj whiñ asidôwai natô ma têtj mac loc. Kwahic dec inj sôm bu inj oc loc dom, magoc têtj ndoc inj tap nasawa nayham danj sa, nanj inj oc loc.

Yom nambu-nga

¹³ Anem ali, asap nem mêtê akêtj whiñ-nga dôñ napanj, ma alhac nanja ti nem njalôm pêñ dôñ.

¹⁴ Ma akôm nem gêtj honj ti mêtê atac whiñ-nga.

¹⁵ O asidôwai. Mac anyalê bu Stepanas ma lau honj nanj sêmbo inj ndê andu, nanj sêti lau namata-nga tu sêkêtj whiñ Yisu-nga yêc mac nem gameñ Akaya-nga. Ma nac sêkêtj si njalôm sambuc tu sênem akinj Anötö ndê lau dabuñ-nga. Kwahic dec aô bu wandac mac bocdec bu.

¹⁶ Lau kainɔɔ dinanɔɔ, ma lau asa nanɔɔ sêlhac sêwhinɔɔ ɔɔac ma sêkôm gwelenɔɔ ɔɔawaeɔɔ ɔɔayham-ɔɔnga, nanɔɔ asôc ɔɔac ɔɔapu.

¹⁷ Têɔɔ ndoc Stepanas lu Fotunatas ma Akayakus sêmenɔɔ akêɔɔ Korin ma sêhóc asê aô, nanɔɔ sêkôm aô atac ɔɔayham atu. Nahu bu ɔɔac sêkóc mac honɔɔ anôm sêtêɔɔ aô sêmenɔɔ.

¹⁸ ɔɔac sêkôm aô nenɔɔ ɔɔalôm tighô, tôm sêkôm mac nem ɔɔalôm tighô têɔɔ têm sêmbô sêwhinɔɔ mac. Tu dinanɔɔ-ɔɔnga dec wasôm têɔɔ mac bu atoc lau kainɔɔ dinanɔɔ sa ɔɔapep.

Pol ti lau ɔɔatô sêkôm acsalô têɔɔ lau Korin-ɔɔnga

¹⁹ Gôlôwac dabunɔɔ titonɔɔ-titonɔɔ honɔɔ nanɔɔ sêmbô gameɔɔ Esia-ɔɔnga dindec, nanɔɔ sêkêɔɔ si acsalô ɔɔayham têɔɔ mac honɔɔ. Ma Akwila lu Prisila ti gôlôwac dabunɔɔ nanɔɔ sêkac sa yêc inɔɔlu si andu, nanɔɔ sêkêɔɔ acsalô ɔɔayham ti atac whinɔɔ têɔɔ mac tu Pômdau-ɔɔnga.

²⁰ Ma asidôwai honɔɔ nanɔɔ sêmbô gameɔɔ dindec sêkêɔɔ acsalô têɔɔ mac bocdinanɔɔ. Mac honɔɔ akam daôm, anɔɔkuc Anötö ndê lau dabunɔɔ si lêɔɔ.

²¹ Aô Pol gato yom dindec ɔɔa daunɔɔ amanɔɔ tu bu wakêɔɔ anenɔɔ acsalô têɔɔ mac-ɔɔnga.

²² Namalac daunɔɔ bu atac tec Pômdau, nanɔɔ Anötö pucbo inɔɔ. O Pômdau, mbu mwenɔɔ!

²³ Pômdau Yisu ndê mwasiɔɔ têɔɔ mac.

²⁴ Aô bu wakêɔɔ anenɔɔ atac whinɔɔ têɔɔ mac lau akêɔɔ whinɔɔ Yisu Kilisi-ɔɔnga honɔɔ.

**Pol ndê bapia tilu-nga têtj
lau
Korin-nga
Yom whê bapia dindéc
sa-nga**

Pol to bapia dindéc têtj ndoc in mbo gamej Masedonia-nga. In tap sa bu aposel tasan jatô sêkôm gwelen sêmbô malac Korin, ma sêndôhôn yom tasan têtj lau sêkêj whin-nga, ma sêpu Pol dau ma sêsôm bu in aposel ñandô dom. Bocdinaj Pol to bapia dindéc têtj ñac bu whê dau sa bu in aposel ñandô, ma bu puc lau Korin-nga dôj tu bu sêsôc lau tasan dinaj si yom ñapu dom. Tiñambu in kêkinj Taitus têtj ñac gi bu lic ñac sêmbô ñalêj bocke, ma Taitus mbu mej ma sôm têtj Pol bu lau Korin-nga daêsam sêsôc in ndê yom ñapu, ma sem dau kwi.

Pol to bapia dindéc ma tôc asê bu in tac ñayham kêlêc tu ngô Taitus ndê ñawaê pi lau Korin-nga. Ma in whê in ndê lêtj tu ndic ñac kêsi-nga sa. In sôm têtj ñac bu sêmatôc aposel tasan dinaj, ma sêmatôc ñac dau si lau nañ sêkôm mêtê sac, nañ sêwhin. Ma in to yom pi ñac si gwelen sic awa sa-nga tu sênem lau Jerusalem-nga nañ sêpônnda dau, nañ sa-nga.

Yom ñamata-nga

¹ Aô Pol, nañ gati Yisu Kilisi ndê taposel kêkuc Anötö ndê atac whin, gambo gawhin yac neñ asidôwa Timoti, ma alu ato bapia dindéc têtj Anötö ndê gôlôwac dabuj yêc malac Korin, ma têtj Anötö ndê lau dabuj honj yêc gamej Akaya-nga.

² Mwasin ti yom malô akêj Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têtj mac.

Anötö gêm malô ndê lau

³⁻⁴ Tampiñ Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi Damba. In Daman nañ tawalô ti gêm malô yac yêc ñawapac honj-nga. Ma tu dinaj-nga dec yac atôm bu anem malô lau nañ ñawapac

tidau-tidau tap ñac sa, ñalêj tigenj tôm Anötö dau kôm têtj yac.

⁵ Nahu bu ñawapac ti ñandê tôm Kilisi hôc, nañ kêsalê yac ahuc tu yac am akiñ in-nga. Magoc tu Kilisi-nga, dec Anötö ndê mwasin nem malô yac-nga kêsalê yac ahuc bocdinaj.

⁶ Têtj ndoc bocke ñawapac tap yac sa, nañ alic ñayham bu ahôc tu bu anem malô mac-nga, ma tu mac atap Anötö ndê mwasin nem mac si-nga sa. Ma têtj ndoc Anötö gêm malô yac, nañ mwasin dau golom mac bocdinaj, ma gêm mac sa bu alhac ñanga ti nem atac pa su, ma ahôc ñawapac kainj tigenj tôm yac ahôc.

⁷ Yac añyalê bu mac ahôc ñawapac awhin yac, ma Anötö oc nem malô mac ti puc mac dôj awhin yac bocdinaj. Tu dinaj-nga dec yac atac lu-lu tu mac nem akêj whin-nga dom.

Aposel sêhêc ñawapac daêsam

⁸ O asidôwai. Añyalê pi ñandô enj bu yac ahôc ñawapac atu-tu daêsam yêc gamej Esia-nga. Gêj dinaj kêgwiniñ yac ñandô ma hôc gêlêc yac mba licwalô su e yac gauc gêm bu oc senj yac su andinaj.

⁹ Yomandô! Yac gauc gêm bu yac mba têtj ambo tanji-nga pacndê têtj ndoc dinaj. Magoc mba. Wapac dau tap yac sa bu êndôhôn yac bu tanjkwê yac dauj mba licwalô dom, magoc tanjkwê Anötö nañ tôm bu uñ lau batê sa, nañ ndê ñaclai.

¹⁰ Yac gauc gêm bu ñawapac dinaj oc ku yac dulu, magoc Anötö kêgaho yac su. Ma yac akêj whin ti tanjkwê inj bu nem yac sa ñalêj tigenj dinaj ñapanj.

¹¹ Ma yac akêj whin bu mbec nañ mac atenj, nañ oc nem yac sa bocdinaj. Têtj ndoc ñawapac bu tap yac sa tiyham, nañ Anötö oc nem yac sa tu mac nem mbec-nga. Ma lau daêsam nañ sêlic gêj dau, nañ oc sênem danje Anötö tu in ndê mwasin nañ kêj têtj yac-nga.

Pol kêj ndê têtj ndic lau Korin kêsi-nga pi ahic

¹² Anjô su nañ. Lêtj ti sakinj nañ yac akôm ambo nom, nañ akôm anjuk

gauc nom-nga dan dom. Mba. Yêc yac mba ñalôm yac akêñ whiñ bu yac asa mba lêñ tòm Anötö atac whiñ en. Yac akôm gwelen hoñ ti mba ñalôm ma gauc sambuc, ma asa lêñ ñawasi en, tòm Anötö ndê mwasin puc yac dôñ. Ma têtñ ndoc yac ambo awhiñ mac, nañ yac añkuc lêñ tigenñ dinañ. Lêñ dau ti yac mba ñahu apo dauñ sa-nga.

13-14 Lau ñatô sêsôm bu yom hoñ nañ yac ato têtñ mac, nañ ñahu yêc awê dom, ma mac atôm dom bu asam ma anyalê. Magoc mba. Kwahic dec mac anyalê yac ti mba gwelen ñahu ñapep su dom. Magoc yac akêñ batan bu mac oc anyalê yac pi ñandô en. Ma bocdinañ yac oc ati mac nem ñahu apo daôm sa-nga, ma mac oc ati yac mba ñahu apo dauñ sa-nga têtñ ndoc Pômdau Yisu mbu meñ.

15-16 Aneñ ñalôm pêñ dôñ pi mac, dec galic ñayham ma kamasan neñ lêñ bu wandic mac kêsi tidim lu. Aö gauc gêm bu wandic mac kêsi têtñ ndoc watêtñ gameñ Masedonia-nga wandi. Ma têtñ ndoc wambu akêñ gameñ dinañ wameñ, nañ gauc gêm bu oc walic mac tiyham. Ñalêñ dinañ oc tòm bu wanem mac sa tidim lu, ma tiñambu dec oc tòm bu mac añkiñ aö watêtñ gameñ Judia-nga wandi.

17 Magoc tu aö gac mac kêsi dom têtñ ndoc gambu akêñ gameñ Masedonia-nga, dec mac gauc gêm bocke? Aö kamasan lêñ dinañ gitôm gêtñ ñambwa-nga, a? Me aö gasôm “Aêc, aö waloc,” ma ñasawa sauñ gakac awhañ kwi, ma gasôm bu “Mba, aö oc waloc dom,” kakuc lau nom-nga si lêñ, a?

18 Añgô su nañ. Anötö in Yom Ñandô Ñadau, ma bocdinañ yac lau nañ am akiñ in, nañ atôm dom bu añsau mac atôm lau nañ sêsôm “Aêc,” ma ñasawa sauñ sêkac si ñalôm kwi tiyham, ma sêsôm “Mba.”

19 Bu ñawaê ñayham nañ alu Sailas ma Timoti ahoc asê têtñ mac pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi, nañ têtñ asê bu Anötö gôlôc tidôñ bu kôc yac sa, ma sôm “Aêc” têtñ yac tu Kilisi-nga. Ma in gitôm dom bu sôm “Aêc” têtñ mac,

ma ñagahô kac ndê awha kwi, ma sôm “Mba.”

20 Bu gêtñ hoñ nañ Anötö gic bata, nañ in oc kôm ñandô sa ma sôm “Aêc” têtñ yac tu Kilisi-nga. Ma tu Yisu Kilisi-nga dasôm “Yomandô” tu Anötö ndê yom-nga, ma datoc in ndê waê sa.

21 Anötö dau puc mac ma yac dôñ, bu dasap neñ dakêtñ whiñ Yisu Kilisi dôñ ñapan. In kêyalin yac sa dati in ndê.

22 Ma in kêñ ndê Ñalau Dabun sip yac neñ ñalôm tòm gêtñ ñandô mbêc. Ma tu dinañ-nga yac tanyalê bu mwasin hoñ nañ in gic bata bu kêñ têtñ yac, nañ in oc kôm ñandô sa. Ma Ñalau dau ti Anötö ndê ñadalô nañ têtñ asê bu in ndê lau yac.

23 Añgô su nañ. Aö gambu gatêtñ malac Korin dom, ñahu bu mac asap nem lêñ giso ñatô dôñ ambo, ma aö gatec bu waloc ma wakôm mac nem ñalôm ñawapac andô tu wamatôc mac-nga. Anötö kêyalê aneñ ñalôm, ma aö wasôm yêc in añgô-nga bu yom dau in yom ñandô.

24 Aö gasôm yom pi mac nem lêñ giso tu bu yac ati mac nem akêñ whiñ ñadaui lec dom. Mba. Mac tigenñ-tigenñ alhac Anötö añgô-nga tu daôm nem akêñ whiñ-nga. Ma yac akôm gwelen awhiñ mac tu bu mac asa nem lêñ ñapep e ambo ti atac ñayham en.

2

1 Tu dinañ-nga dec aö gauc gêm tidôñ bu wambu watêtñ mac waloc dom, ñahu bu aö gatec bu yac dambo ti ñalôm ñawapac tiyham tu wamatôc mac-nga.

2 Ma aö bu wakôm mac ñalôm ñawapac, dec asa mbo bu kôm aö atac ñayham? Bu mac lau daôm dinañ ati aneñ atac ñayham ñahu.

3 Tu dinañ-nga dec aö gac mac kêsi tòm aö gasôm su, nañ dom, magoc gato bapia dan têtñ mac. Ma aö gakêtñ batan bu mac oc asôc aneñ yom dau ñapu. Ma bocdinañ têtñ ndoc aö bu watêtñ mac waloc, nañ ñawapac dan oc yêc yac ñasawa dom, ma gêtñ dau oc kôm aö atac ñayham. Ma aö gakêtñ

whiņ bu mac hoņ oc atac ņayham awhiņ aö.

⁴ Yom dau aö kayalê bu yom ņaņga, ma aö gato ti taņsulu eņ, ma kasahê ņawapac ti ņandê atu yêc neņ ņalôm. Aö gato tu bu wakêņ ņawapac têņ mac-ņga dom, magoc tu bu watôc asê bu aö atac whiņ mac ndu andô.

Pol sôm bu sêsuc ņac si ņamalac dan ndê sac kwi

⁵ Mac nem ņgac dan kôm aö ņayom, ma gêņ dau kêņ ņawapac têņ aö taņwasêņ dom. Aö gatec bu wasôm yom daêsam pi gêņ dau, tigeņ aö wasôm têņ mac bu in kêņ wapac mac hoņ bocdinaņ.

⁶ Magoc kwahic dec in pu dau, dec aö wasôm têņ mac bu lêņ bocke naņ gôlôwac dabuņ sêsôm tidôņ tu sêmatôc in-ņga, naņ gitôm.

⁷ Aö gatec bu in mbo ti ņalôm ņawapac atu ņapaņ, ma bocdinaņ asuc in ndê sac kwi, ma anem malô in ndê ņalôm.

⁸ Aö atac whiņ bu mac akôm bocdinaņ, tu bu atôc asê têņ in bu mac atac whiņ in.

⁹ Yom naņ aö gato pi ņgac dinaņ, naņ gato tu bu waņsahê mac bu oc asôc aneņ yom hoņ ņapu, me mba.

¹⁰ Mac bu asuc ņamalac dinaņ ndê giso kwi, dec aö wasuc in ndê sac kwi bocdinaņ. Bu giso bocke naņ in kôm têņ aö, naņ Kilisi kêyalê bu aö gasuc kwi, ma aö gakôm bocdinaņ tu bu wanem mac sa tu lêņ amatôc giso-ņga ti apiņ daôm dôn-ņga.

¹¹ Aö gatec bu mac akêņ ņasawa têņ Sadaņ bu seņ lêņ dapiņ dauņ dôn-ņga su. Bu yac taņyalê Sadaņ ndê lêņ hoņ su.

Pol tac whiņ bu lic Taitus

¹² Têņ ndoc aö gatêņ malac Troas ga, naņ galic bu Pômdau gêlêc gatam su têņ aö bu wahoc Kilisi ndê ņawaê ņayham asê yêc gameņ dinaņ.

¹³ Magoc aneņ ņalôm gi lu gi lu, ņahu bu aö gatap aneņ asidôwa Taitus sa yêc malac dinaņ dom. Tu dinaņ-ņga aö gahu lau malac dinaņ-ņga siņ, ma gatêņ gameņ Masedonia-ņga ga.

Pol whê lau aposel si gwelen sa

¹⁴ Magoc aö bu wanem danje Anötö, ņahu bu in wê yac lau naņ dakêņ whiņ Kilisi, gitôm ņgac siņsêlêc ti ndê lau siņ-ņga naņ sêku si ņacyo hoņ dulu. Ma wanem danje in bu lau daêsam sêtap gauc sa pi Kilisi, tu gwelen naņ in kêņ sip yac amaņ-ņga. Ma gauc pi Kilisi dau, in gitôm gêņ malu ņayham naņ ņamalu pôm gameņ kwi.

¹⁵⁻¹⁶ Bu Anötö gêlic yac atôm gêņ malu ņayham, tu yac mba gwelen ahoc ņawaê ņayham asê pi Kilisi-ņga. Lau naņ sêkôc ņawaê dau sa ma sêtap seņ sêndôc tali-ņga sa, naņ sêlic yac ti mba gwelen tôm sêņgu gêņ ņamalu ņayham. Magoc lau naņ sêkôc sa dom dec sic waê bu sêninga, naņ sêtec yac ti mba gwelen tôm sêņgu gêņ mbôp ņasu. Gwelen ņawaê ņayham-ņga dau in gwelen atu andô, ma yac neņ asa gitôm bu kôm?

¹⁷ Magoc tu Anötö puc yac dôn-ņga, dec yac atôm bu akôm. Ma yac akôm tôm lau daêsam naņ sêkôm tu sêtap awa sa-ņga lec dom. Mba. Yac aņyalê tidôņ bu Anötö kêyalin yac sa ma piņ yac dôn am damiņ Kilisi, dec akôm gwelen ņawaê ņayham-ņga ti ņalôm ņawasi ambo in aņgô-ņga.

3

Lau Korin-ņga si lêņ whê Pol ndê gwelen sa

¹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom dindec tu bu atoc dauņ sa-ņga, a? Mba. Lau ņatô sêkôc bapia whê ņac sa tu sêkôm gwelen-ņga. Magoc yac atôm lau dinaņ dom. Yac ahêgo dauņ bu akôc bapia dan bu whê yac sa têņ mac, me bu mac ato bapia whê yac sa têņ lau ņatô-ņga dom. Mba.

² ņahu bu mac daôm atôm bapia whê yac sa-ņga, naņ sêto yêc yac mba ņalôm. Ma têņ ndoc lau sêlic mac nem lêņ ti sakiņ, naņ tôm ņac sêsam bapia dau, ma sêņyalê bu yac aposel ņandô.

³ Kwahic dec mac ati Kilisi ndê lau tu yac mba gwelen-ņga. Ma têņ ndoc lau sêlic mac asa nem lêņ tiwakuc,

nañ tòm sêlic bapia whê yac sa têtj ñac-nga. Ma mac atôm bapia nañ sêto ña kélêpê me atôm Moses ndê yomsu nañ Anötö to pi hoc, nañ dom. Mba! Mac atôm bapia nañ Anötö Tali Njatau ndê Njalau to, ma in to sip ñamalac si ñalôm.

Pwac wakuc oc kêtj yac dandöc tanli

⁴ Tu Kilisi-nga dec yac akêtj whin bu mac oc asap nem lêtj ti sakin ñayham dinañ dôñ ñapañ. Bocdinañ yac ambo ti atac pa su tu mac-nga yêc Anötö anğô-nga.

⁵ Yac bu atoc daun sa ma asôm bu yac daun atôm bu akôm Anötö ndê gwelen lec dom. Mba. Tigen tu Anötö kêtj ñaŋga têtj yac-nga, dec yac atôm bu akôm.

⁶ Aêc! Tu ñaclai nañ Anötö dau kêtj têtj yac-nga, dec yac atôm bu anem akin in, ma ati lau akin pwac wakuc-nga. Ma pwac wakuc dau, in gitôm pwac akwa yomsu-nga dom. Bu lau dañ sêtôm dom bu sênkuc pwac yomsu-nga ñapep, ma bocdinañ pwac dau têtj asê bu tac waê bu dambac ndu. Tigen pwac wakuc nañ hêganôn Njalau ndê gwelen, nañ oc nem yac sa bu dandöc tanli.

Pwac wakuc hóc gêlêc pwac akwa su

⁷ Anğô su nañ. Pwac akwa nañ Anötö to pi hoc ma kêtj têtj Moses, nañ meñ ti Anötö ndê ñawasi. ñawasi dau gêm Moses ahuc dec lau Israel-nga dañ sêtôm dom bu sêlic in anğô andô solop e ñawasi dau hê su. Pwac dau meñ ti ñawasi, magoc sakin pwac akwa-nga dau ña-ñandô, nañ dambac ndu.*

⁸ Tigen sakin pwac wakuc-nga, nañ Njalau Dabun gêm gôlin, nañ ndê ñawasi hóc gêlêc su.

⁹ Pwac yomsu-nga ña-ñandô nañ datap Anötö ndê matôt sa. Tigen pwac wakuc ña-ñandô nañ dati lau

gitêtj tu Njalau Dabun ndê gwelen-nga. Bocdinañ pwac wakuc ndê ñawasi hóc gêlêc pwac akwa ndê su.

¹⁰ Pwac akwa meñ ti ñawasi, tigen yac bu danem dôhôn pwac akwa dau whin pwac wakuc, oc dalic gitôm gêtj ñawasi mba, bu pwac wakuc ndê ñawasi hóc gêlêc su.

¹¹ ñawasi nañ gêm Moses ahuc têtj ndoc in kôt pwac akwa, nañ yêc balin dom ma hê su, magoc pwac wakuc ndê ñawasi in atu andô, ma oc pacndê dom.

¹² Bocdinañ yac akêtj batan pwac wakuc ña-ñandô, ma akôm mba gwelen ti atac pa su.

¹³ Ma yac akôm Anötö ndê ñawasi ahuc tòm Moses kôm, nañ dom. Bu têtj ndoc Anötö ndê ñawasi gêm Moses ahuc, nañ in kôm anğô andô ahuc ña po, bu lau Israel-nga sêlic in anğô andô dom e ñawasi dau hê su.

¹⁴⁻¹⁵ Magoc lau dau si gauc ti ñalôm ñadandi, ma ñac gauc gêm bu pwac yomsu-nga nañ Anötö kêtj sip Moses amba, nañ ti lêtj Anötö nem ñac si-nga. Têtj ndoc sêsam pwac yomsu-nga dinañ, nañ sênjalê ñahu andô dom, tòm po dañ kôm ñac si ñalôm ahuc. Ma têtj Moses ndê têtj e meñ têtj kwahic dec, po dau gacgen yêc. Ñalêtj tigen yêc bu po dau ñiŋga yêc ñac si ñalôm, nañ sêkêtj whin Kilisi, dec in oc kac po dau su.

¹⁶ Yomandô. Asa nañ gêm ndê ñalôm kwi ma kêtj whin Pômdau, nañ Pômdau dau oc kac po dau su yêc in.

¹⁷ Pômdau in Njalau, ma Pômdau ndê Njalau bu mbo whin yac, dec in oc êngapwêc yac su yêc gapocwalô yomsu-nga.

¹⁸ Kwahic dec po dañ kôm yac anôn andô ahuc gitôm Moses dom, magoc yac lau dakêtj whin-nga hon datôt Pômdau ndê ñawasi asê tiawê gitôm busunôm. Ma ñawasi dau oc hê su dom, magoc oc tiatu-tiatu ndi. Ñahu bu Pômdau ndê Njalau gêm gwelen yêc

* **3:7:** Yom dau ñahu bocdec bu. Yac bu gauc nem bu danem akin Anötö tanjuc lêtj pwac yomsu-nga, dec oc tòm dom bu dati lau gitêtj ma datap señ dandöc tanli-nga sa. Bu ñamalac dañ oc tòm dom bu êjkuc yomsu hon ñapep, ma bocdinañ lêtj yomsu-nga oc tòm dom bu kêtj yac dandöc tanli. Alic yom ñatô yêc Rom 3:20; Gal 2:16; ma Jem 2:10.

yac neŋ ɲalôm ɲapaŋ, tu bu kôm yac datiwakuc.

4

Ŋawaê ɲayham gitôm ya ɲawê

¹ Anötö tawalô yac ma kêŋ sakin pwac wakuc-ɲga sip yac amaŋ, ma tu in ɲ tawalô yac-ɲga dec yac atôm dom bu ahu gwelen ɲau siŋ têtŋ ndoc ɲawapac tap yac sa.

² Mba. Mêtê mayan-ɲga naŋ lau sêkôm sêsini-sêsini sêmbo, naŋ yac ac ahê su. Yac aŋgaluŋ yom dan whin Anötö ndê yom, me aŋsau lau dan bu sêkêŋ whin-ɲga lec dom. Mba. Yac ahoc yomandô asê yêc awê. Ma ɲalêŋ dinaŋ, lau oc sêŋyalê yêc ɲac si ɲalôm, bu yac akôm mba gwelen solop ambo Anötö aŋgô-ɲga.

³ Lau ɲatô sêŋgô ɲawaê ɲayham naŋ yac ahoc asê, magoc sêkêŋ whin dom, gitôm gêŋ dan kôm ɲac si gauc ti ɲalôm ahuc, ma bocdinaŋ ɲac gacgeŋ sêmbo seŋ sêniŋga-ɲga.

⁴ Anötö tasan têtŋ dindéc-ɲga, naŋ Sadaŋ ɲau, in kêŋ ɲasec atu pôc lau naŋ sêkêŋ whin dom, naŋ si gauc ahuc. Ma ɲac gitôm dom bu sêkôc ɲawaê ɲayham sa. Bocdinaŋ dec sêŋyalê Kilisi ndê ɲawasi dom. Ma sêŋyalê Anötö ndê ɲawasi dom bocdinaŋ, bu Kilisi gêm Anötö ɲau aŋgô bu têtŋ Anötö asê têtŋ yac.

⁵ Aŋgô su naŋ. Yac am mêtê hêganônŋ ɲauŋ dom. Mba. Yac am mêtê pi Yisu Kilisi, ma akac lau bu sêkôc in sa ti ɲac si Pômdau. Ma yac am akiŋ mac atôm lau akiŋ, tu bu apo Yisu ndê waê sa-ɲga.

⁶ Anötö in ɲawê ɲadau naŋ sôm, “ɲawê sa ma pô gameŋ ɲasec,” têtŋ ndoc in kêŋ undambê ti nom. Ma in kêŋ ndê ɲawê pô yac neŋ ɲalôm tu bu taŋyalê in ndê ɲawasi atu-ɲga. Ma ɲawasi atu ɲau, naŋ dalic yêc Kilisi, naŋ gêm Anötö aŋgô têtŋ yac.

Anötö kêŋ ndê ɲawaê ɲayham têtŋ lau licwalô mba bu sêhoc asê

⁷ Yac ɲauŋ mba licwalô gitôm dom bu akôm gwelen ɲawaê ɲayham-ɲga, tigen Anötö kêŋ gwelen ɲau sip yac

amaŋ. In ndê lêtŋ dinaŋ gitôm in kêŋ gêŋ ɲaôli atu dan sip gêŋ ɲambwa-ɲga gitôm lôŋ-si. In kôm bocdinaŋ dec têtŋ asê bu ɲaclai puc gwelen ɲau dônŋ-ɲga, naŋ hêc gêlêc ɲaclai hon su, naŋ meŋ akêŋ in ndê.

⁸ ɲawapac daêsam sêyêc, magoc kêtŋwiniŋ yac dom. Yac aŋsalê lêtŋ bu aŋlêc ɲawapac daêsam dinaŋ ɲapaŋ, magoc kôm yac atac tec mba gwelen dom.

⁹ Daêsam sêkêŋ kisa yac, magoc yac aŋyalê bu Anötö mbo whin yac ma têtŋ dom bu hu yac siŋ. Sêpu ti sêkôm yac ɲayom, magoc sêseŋ yac su dom.

¹⁰⁻¹¹ Yac akôm gwelen tu Yisu-ɲga, ma tu dinaŋ-ɲga dec lau sêkôm bu sêndic yac ndu, magoc mba, yac ambo taŋli. Yac ahêc ɲandê ti ɲawapac ɲapaŋ, naŋ têtŋ asê bu yac aŋkuc Yisu ndê lêtŋ mbac ndu-ɲga. Magoc gêŋ ɲau ku yac dulu dom, tu bu têtŋ asê bu Yisu mbo tali tiyham ma kêŋ ɲaclai têtŋ yac bu akôm gwelen.

¹² Bocdinaŋ, tu gwelen ɲawaê ɲayham-ɲga dec yac ahêc ɲawapac atu ɲapaŋ, têtŋ bu ndic yac ndu, magoc mac atap Anötö ndê ɲaclai kêŋ mac andôc tamli-ɲga sa.

¹³ Sêto yom dan yêc bocdec bu:

Aô gakêŋ whin Pômdau, dec gahoc in ndê waê asê. [BW 116:10]

Ma yac aŋkuc gauc tigen dinaŋ. Yac akêŋ whin Pômdau, dec ahoc in ndê waê asê.

¹⁴ Ma yac aŋyalê bu Anötö, naŋ uŋ Pômdau Yisu Kilisi sa akêŋ lau batê-ɲga, naŋ oc uŋ yac sa awhin Yisu bocdinaŋ, ma kêŋ yac alhac in aŋgô-ɲga awhin mac.

¹⁵ Yac alic ɲayham bu ahêc ɲawapac tu bu anem mac sa-ɲga. Ma tu yac mba gwelen-ɲga, dec Anötö ndê mwasiŋ oc êŋsalê mac nem lau daêsam ahuc, ma mac oc anem danŋe Anötö êŋlêc e in ndê waê tiatu ma tiapa.

¹⁶ Tu dinaŋ-ɲga yac atôm dom bu ahu gwelen ɲau siŋ têtŋ ndoc ɲawapac tap yac sa. Yomandô. Yêc awê-ɲga yac neŋ ɲamlic tiakwa ma tisac,

magoc yêc ñalôm-nga Anötö kôm yac atiwakuc tôm bêc hoñ.

¹⁷ Bu ñawapac nañ yac ahôc, nañ yac alic gitôm gêñ ñambwa têm apê-nga. Ma tu yac ahôc ñawapac dinañ-nga, dec oc atap Anötö ndê ñawasi atu sa. Ma ñawasi dau oc pacndê dom, magoc oc yêc titêm-titêm, ma in gêñ ñandô hóc gêlêc ñawapac hoñ dinañ su.

¹⁸ Bocdinañ yac tañkwê gêñ nom-nga nañ tanôñ alic su, nañ dom, ñahu bu gêñ dau oc niñga. Magoc yac akêñ batañ gêñ nañ yac tanôñ alic su dom, bu gêñ dau oc yêc ñapañ ma pacndê dom.

5

Yac neñ ñamlic nom-nga oc pô dau su tiwakuc

¹ Yac neñ ñamlic nom-nga gitôm bac batác, ma in bu tisac, dec yac tañyalê bu Anötö kêmasañ yac neñ ñamlic wakuc undambê-nga, nañ gitôm andu ñandô nañ oc lhac ñapañ. Andu ñandô dau gitôm andu me bac têm apê-nga nañ ñamalac sêkwê, nañ dom.

² Ma yac neñ ñamlic nom-nga gitôm yac neñ ñakwê têm dindec-nga. Magoc tu gêñ wapac nom dindec-nga, dec yac atac whiñ ndu andô bu dasôc neñ ñamlic wakuc undambê-nga ti ñakwê, dec yac tam awhañ su bu datap gêñ dau sa.

³ Ma yac bu dasôc ñakwê undambê-nga dau sa, dec oc ti yac neñ ñakwê ñandô, ma oc dambo ñamlic ñambwa dom.

⁴ Têñ ndoc ñamlic nom-nga ti yac neñ bac, nañ dahôc ñawapac ñapañ, ma bocdinañ tam awhañ su bu datap neñ ñamlic wakuc undambê-nga sa. Yac atac tec ñamlic dindec dom, magoc yac atac whiñ ndu andô bu ñamlic têm dindec-nga nañ gitôm dom bu yêc ñapañ, nañ pô dau su ti gêñ wakuc nañ oc yêc ñapañ.

⁵ Anötö kêmasañ yac tac waê gêñ dau solop. Ma in kêñ Ñalau Dabuñ têtñ yac gitôm gêñ ñandô mbêc, nañ tôc asê bu gêñ ñandô nañ in gic bata bu

kêñ têtñ yac tiñambu, nañ oc ñandô sa bocdinañ.

⁶ Tu dinañ-nga dec yac ambo ti atac pa su eñ. Yac añyalê bu têm hoñ nañ yac ambo nom ma ñamlic nom-nga ti yac mba ñakwê, nañ yac ambo awhiñ Pômdau yêc undambê dom.

⁷ Bu gêñ nañ Anötö gic bata bu kêñ têtñ yac tiñambu, nañ yac alic ña-ñandô su dom, magoc akêñ whiñ bu oc ñandô sa.

⁸ Yac atac pa su ma alic ñayham bu ambo ti ñamlic nom dindec-nga, tigen oc ñayham hóc gêlêc bu ahu ñamlic dau siñ, ma andi ambo awhiñ Pômdau.

⁹ Bocdinañ yac bu ambo nom dindec me ahu siñ, nañ yac tañkwê ñandô tigen, nañ bu asa mba lêtñ ndic Pômdau tandô ñayham eñ.

¹⁰ Ñahu bu tiñambu yac hoñ oc dalhac Kilisi añgô-nga bu êmatôc yac. In oc kêñ ñagêyô têtñ yac êñkuc gêñ ñayham me sac bocke nañ dakôm têtñ ndoc dambo nom dindec.

Pol whê ndê gwelen ñahu sa

¹¹ Yac añyalê gêñ dau su, dec atoc Pômdau sa ti asôc in ñapu, ma tu dinañ-nga dec yac am mêtê lau ma akac ñac bu sênem dau kwi. Yac mba lêtñ ti sakiñ ñahu yêc awê têtñ Anötö, ma aô gakêñ batañ bu mac oc añyalê yac mba lêtñ ti sakiñ ñahu bocdinañ.

¹² Yac ato yom dindec tiyham tu bu atoc dauñ sa têtñ mac-nga dom. Mba. Yac atac whiñ bu mac añyalê yac mba gauc ti ñalôm tidôñ, ma bocdinañ mac oc alic yac ñayham. Ma oc tôm bu mac apo yac mba waêñ sa têtñ lau nañ sêpu yac. Bu lau dau sêkôc gauc nom-nga ñambwa ma sêtoc gêñ awê-nga sa hóc gêlêc gêñ ñalôm-nga.

¹³ Magoc yac ahêgo dauñ tu lau nañ sêsôm bu yac mba gauc kêñsôn, nañ dom. Bu gêñ nañ yac akôm, nañ akôm tu Anötö-nga. Ma yac akôm ti mba gauc ñawa, tu bu anem mac sa-nga.

¹⁴ Kilisi ndê atac whiñ kêgilí yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têtñ lau. Bu yac akêñ whiñ bu ñgac tigen mbac ndu ô lau hoñ, dec gitôm lau hoñ sêmbac ndu.

¹⁵ Aêc! Kilisi mbac ndu tu lau hon-nga, tu bu lau nan sêmbo tali nan sênkuc dau si atac whin dom, magoc sênkuc in nan mbac ndu tu nac-nga ma tisa ma mbo tali tiyham, nan ndê atac whin.

Kilisi hê wamba yac têt Anötö

¹⁶ Muñ-nga yac alic Kilisi gitôm ñamalac nom-nga ñambwa, magoc kwahic dec yac akôc gauc kain dinan tiyham dom. Ma ñalên tigen kwahic dec yac ahêgo dau pi gên awê-nga dom têt ndoc yac akôc gauc pi lau nom-nga.

¹⁷ Bu ñamalac bocke nan kêt whin Kilisi, nan yac anyalê bu Anötö kôm in tiwakuc su. In hu lêt akwa sin, ma sa ndê lêt tiwakuc.

¹⁸ Anötö dau kôm gên hon dinan ñandô sa. Yac neñ sac kac yac su yêc Anötö, magoc in kêkin Kilisi sip nom meñ ma mbac ndu tu yac neñ sac-nga, dec hê wamba yac têt Anötö, ma kêmasan lêt bu datigasuc in tiyham. Ma in kêt ñawaê ñayham pi in ndê lêt dinan sip yac aman, bu ahoc asê têt lau.

¹⁹ Ma ñawaê ñayham dau bocdec. Anötö kêkin Kilisi sip nom meñ, ma tu Kilisi-nga dec suc lau nom-nga si sac kwi, ma kêmasan lêt bu sêmbu sêtên in sêndi. Ma in kêt gwelen têt yac bu ahoc ñawaê dau asê têt lau nom-nga.

²⁰ Tu dinan-nga dec yac akôm gwelen dau am Kilisi anğô, gitôm Anötö dau sôm ndê yom têt mac sa yac whansun. Ma yac aten mac am Kilisi anğô, bu gauc nem yom pi gwelen atu nan Kilisi kôm tu bu suc mac nem sac kwi ma hê wamba mac têt Anötö-nga, ma akôc yom dau sa.

²¹ Alic su nan. Kilisi ndê sac mbasi, magoc Anötö kêt yac neñ sac ñagêyô hon pi in, tu bu nem yac sa-nga. Ma tu dinan-nga asa nan kêt whin Kilisi, nan Anötö gêlic in bu ñamalac gitên.

6

¹⁻² Anötö sôm yom bocdec bu:

Têm nan aô galic ñayham bu wamwasin mac-nga, dec ganğô mac nem yom. Ma têt bêt nan

kamatin tidôn bu wanem mac si, nan gam mac sa. *[Ais 49:8]*

Aô wasôm têt mac bu têm kwahic dec-nga in Anötö ndê têm êmwasin ti nem yac si-nga. Tu dinan-nga yac lau nan akôm gwelen awhin Anötö, nan aten mac bu akôc Anötö ndê mwasin ñambwa dom.

Pol hêc ñawapac tu gwelen ñawaê ñayham-nga

³ Yac atec bu lau dan sêpu yac mba gwelen ñawaê ñayham-nga e sêtec Anötö ndê yom. Tu dinan-nga dec yac ayob mba lêt bu akôm giso dan dom.

⁴ Gên nan yac akôm, nan whê sa bu yac Anötö ndê lau akin. Yac ahôc ñawapac ti anjahê ñandê tidau-tidau kêgwiniñ yac, tigen ahu mba gwelen sin dom, akôm ti atac pa su en.

⁵ Lau sic yac, sêkên yac andôc gapocwalô, ma sêli dau sa tu yac-nga. Yac akôm gwelen atu, ma têm daêsam gên yô yac, ma yac ayêc bêt tanôn dom.

⁶ Magoc gwelen atu nan yac akôm, nan akôm ti mba ñalôm ñawasi, ma ti gauc ñawa, akôc mba ñalôm dôn ma akôm mêtê ñayham têt lau hon. Ñalau Dabuñ gêm gôlin yac, ma yac asap mêtê atac whin lau-nga dôn ñapan.

⁷ Yac akôm gwelen dau ña Anötö ndê ñac lai, ma asôm yom ñandô en. Ma yac asap lêt gitên dôn, gitôm yac akôc wapa sin-nga yêc aman danğa lulu bu andic sin.

⁸ Lau ñatô sênjalê bu yac aposel ñandô, ma sêmpin yac ma sem ñawaê sa pi gwelen nan yac akôm. Ma ñatô sêpu ma sêngôlin yom pi yac ti mba gwelen, ma sêsôm bu yac lau tasan.

⁹ Ñatô sênjalê yac, ma ñatô sem gauc yac. Yac ahôc ñawapac ñapan tôm bu ambac ndu, magoc mba, yac ambo tanli. Lau sic yac, magoc sic yac ndu dom.

¹⁰ Gên hon dinan gitôm bu kôm yac ñalôm ñawapac, magoc ambo ti atac ñayham ñapan. Yac atôm lau ñalôm sawa, tigen yac am lau daêsam sa sêti lau ti lêtôm tu sêtap Anötö ndê

mwasiŋ sa-ŋga. Yac awêkaiŋ gêŋ nom-ŋga danŋ dom, magoc tu Kilisi-ŋga dec yac awêkaiŋ gêŋ honŋ tu puc yac gatunŋ dôŋ-ŋga.

Pol teŋ lau Korin-ŋga bu sêtôc si atac whiŋ asê

¹¹ Yac asôm mba yom honŋ tiawê têŋ mac lau Korin-ŋga, ma akêŋ mba ŋalôm sambuc têŋ mac.

¹² Yac atôc têŋ mac bu yac atac whiŋ mac, tigenŋ mac atôc nem atac whiŋ yac-ŋga asê su dom.

¹³ Aö galic mac atôm aneŋ balêkoc, dec wateŋ mac bu akêŋ nem ŋalôm sambuc têŋ yac, tôm yac akôm têŋ mac.

Pol kêŋ puc lau Korin-ŋga pi lau nanŋ sêkêŋ whiŋ dom

¹⁴ Anŋô su nanŋ. Lau gitêŋ ti lau ŋawê-ŋga oc sêwêkaiŋ gêŋ danŋ sêwhiŋ lau ŋasec-ŋga ti lau sac-ŋga dom. Tu dinaŋ-ŋga yac lau nanŋ dakêŋ whiŋ Yisu, nanŋ dayob bu dandic sônŋ dauŋ dawhiŋ lau nanŋ sêkêŋ whiŋ dom, nanŋ dom.

¹⁵ Yomandô! Kilisi lu Belial* oc tôm dom bu sêkêŋ si ŋalôm pitigenŋ tu gêŋ danŋ-ŋga. Ma ŋgac nanŋ kêŋ whiŋ ma ŋgac nanŋ kêŋ whiŋ dom, inŋlu si gauc kaiŋ tigenŋ dom.

¹⁶ Ma lau nanŋ sem akiŋ Anötö bu sêndic sônŋ dau sêwhiŋ lau nanŋ sem akiŋ anötöi gwam, nanŋ inŋ gêŋ so sambuc. Bu yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga datôm Anötö Tali Ndadu ndê lôm dabuŋ. Anötö dau sôm yom pi ndê lau bocdec bu:

Aö oc waŋsêlêŋ ti wambo wawhiŋ ŋac. Aö wati ŋac si Anötö, ma ŋac oc sêti aneŋ lau. *[Lev 26:12]*

¹⁷ Tu dinaŋ-ŋga dec andic ahê lau nanŋ sêsap mêtê sac dôŋ ŋapanŋ, tôm Pômdau ndê yom nanŋ sêto yêc bocdec bu:

Ahu ŋac siŋ ma andic ahê ŋac. Amasec gêŋ ŋadômbwi danŋ dom, ma aö oc wakôc mac sa. *[Ais 52:11]*

¹⁸ Ma Pômdau, Nac lai Ndadu kêmatiŋ yom tidônŋ bocdec bu:

Aö oc wati mac Damam, ma mac ati aneŋ balêkoc ŋgac ti awhê. *[2 Sam 7:14]*

7

¹ O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Anötö kêmatiŋ yom tidônŋ bu kôc yac sa ŋalêŋ dinaŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec danem dabuŋ dauŋ, ma dandic ahê gêŋ honŋ nanŋ oc kôm yac neŋ ŋamlic ma gatunŋ ŋadômbwi sa yêc inŋ anŋô-ŋga. Yomandô! Yac bu datôc Anötö ti datoc inŋ sa ŋapep, dec dandic dabiŋ dauŋ e dasa neŋ lêŋ dabuŋ eŋ.

Lau Korin-ŋga si ŋawaê kôm Pol tac ŋayham

² Yac atenŋ mac bu gauc nem yac yêc mac nem ŋalôm ti atac ŋayham eŋ. Anŋô su nanŋ. Yac akôm mêtê sac têŋ lau dom, yac anŋsônŋ lau si gauc dom, ma yac ambac-ambac yom lau tu bu akôc ŋac si gêŋ-ŋga dom. Mba.

³ Gauc nem bu aö gato yom dinaŋ tu bu wamatôc mac-ŋga dom. Tôm aö gasôm têŋ mac munŋ su, bu yac akêŋ mba ŋalôm ti atac whiŋ têŋ mac. Yac atac whiŋ mac kêlêc, dec yac bu ambo taŋli me ambac ndu awhiŋ mac, oc ŋayham.

⁴ Aö gasôm aneŋ yom honŋ haŋ têŋ mac, ŋahu bu aö gakêŋ whiŋ bu mac oc akôc sa. Ma aö gatoc mac nem waêm sa yêc lau ŋatô anŋô-ŋga. Mac nem ŋawaê kôm aö lic pi ma ŋalôm tigahô. Nwapac daêsam kêsalê yac ahuc, magoc yac gauc gêm mac, dec kôm yac atac ŋayham atu andô.

⁵ Têŋ ndoc yac ahôc asê gameŋ Masedonia-ŋga, nanŋ ŋawapac daêsam tap yac sa. Lau sêkêŋ kisa yac ŋandô, ma yêc yac mba ŋalôm atôc dauŋ atu. Tu dinaŋ-ŋga dec ŋasawa mba bu yac anŋwhaŋ dauŋ.

⁶ Magoc Anötö, nanŋ gêm malô lau ti ŋalôm ŋawapac, nanŋ kêkiŋ Taitus mbu têŋ yac, dec kôm yac mba ŋalôm tigahô.

⁷ Ma Taitus gic miŋ pi mac, ma whê sa bu mac nem lêŋ gêm malô inŋ ndê ŋalôm. Inŋ sôm bu mac anŋyalê nem

* **6:15:** Belial - Sadaŋ ndê ŋaê danŋ.

giso ma apu daôm, ma whê sa bu mac gauc gêm aö napan, ma tamkwê bu alic aö tiyham. Bocdinañ yac mba ñalôm tigahô tu alic in-nga, ma tu anğô in ndê yom pi mac-nga. Yom hon dinañ kôm aö atac ñayham atu andô.

⁸⁻⁹ Têñ ndoc aö ganğô bu bapia nañ gato têt mac, nañ kôm mac nem ñalôm ñawapac, dec kasahê yham dom tu gakêñ bapia dau têt mac-nga. Magoc aneñ bapia kêñ wapac mac napan dom, ma boc-dinañ kwahic dec aö atac ñayham pi gêt dau. Aö atac ñayham tu gakêñ ñawapac têt mac-nga dom, magoc tu ñawapac dau whê nem gauc sa pi nem giso e am daôm kwi. Nalêñ dinañ dec ñawapac nañ aö gakêñ têt mac, nañ kêkuc Anötö ndê atac whiñ. Ma yom nañ yac ato têt mac, nañ kôm mac atisac dom, magoc gêm mac sa.

¹⁰ Têm ñatô Anötö gêlic ñayham bu yac dahôc ñawapac tu bu yac tanjalê yac neñ sac ma danem dauñ kwi-nga. Ñawapac kain dinañ oc dalic sac dom, ñahu bu in gêm yac sa tu datap Anötö ndê mwasiñ nem yac si-nga sa. Yac bu dahôc ñawapac nom-nga ñambwa ma danem dauñ kwi dom, dec yac oc gacgeñ dambo lêt dandiñ-nga.

¹¹ Mac anjalê su bu ñalôm ñawapac nañ mac anjahê, nañ kêkuc Anötö ndê atac whiñ, ma gêm ñandô bocdec. Têt ndoc aneñ bapia whê mac nem gauc sa pi nem giso, dec kôm mac asô ma atôc daôm. Ma bocdinañ mac akôc gauc ñanğa pi lêt bu amatôc giso dinañ, ma amasañ tisolop. Mac akêñ daôm sambuc tu akôm bocdinañ, tu bu atôc asê bu mac atec lêt sac. Gêt hon nañ mac akôm tu amatôc gêt dau-nga, nañ tôc asê bu giso dan yêc mac-nga dom.

¹² Yêc aneñ bapia aö gato yom pi ñamalac nañ kôm giso, ma gato pi ñamalac nañ giso dau kêñ wapac in. Magoc bapia dau in ñahu andô dinañ dom. Aö gato tu bu watôc asê yêc awê, bu mac akêñ daôm sambuc tu asôc yac mba yom ñapu yêc Anötö anğô-nga.

¹³ Yac anğô ñawaê bu mac am daôm

kwi ma akôm gêt hon dinañ, dec kôm yac mba ñalôm tigahô. Ma gêt dan whiñ kôm yac atac ñayham, nañ Taitus gic miñ bu têt ndoc in hôt asê mac, nañ mac akôc in sa ti atac ñayham, dec kôm in ndê ñalôm timalô.

¹⁴ Muñ-nga aö gatoc mac nem waêm sa têt Taitus. Ma kwahic dec in kêyalê bu yom nañ aö gasôm pi mac in yomandô, dec kôm aö mayañ dauñ dom. Mac anjalê bu yom hon nañ yac asôm têt mac, in yomandô eñ, ma ñalêt tigen yom nañ yac asôm tu ampiñ mac-nga, nañ Taitus tap sa bu yomandô bocdinañ.

¹⁵ Têt ndoc in hôt asê mac, nañ mac akôc in sa ñalêt ñayham, ma in gêlic bu mac apu daôm ti atôc Anötö, dec asôc yac mba yom ñapu. Bocdinañ ndoc bocke in gauc gêm mac nem lêt dinañ, dec kôm in atac whiñ mac kêtêc su.

¹⁶ Ma aö Pol ganğô su bu mac anjuk lêt solop, dec gakêñ whiñ bu mac oc asap lêt dinañ dêt napan. Ma tu dinañ-nga aö atac ñayham atu.

8

Lau Korin-nga sic awa sa tu sênem lau sêkêt whiñ-nga ñatô sa

¹ O asidôwai. Yac bu awhê mac nem gauc sa pi lêt nañ Anötö ndê mwasiñ gêm ñandô yêc lau sêkêt whiñ-nga nañ sêmbo gameñ Masedonia-nga.

² Ñac lau ñalôm sawa, ma ñawapac atu-tu daêsam kêgwiniñ ñac, magoc sêmbo ti atac ñayham ma sic awa daêsam sa tu sênem lau sêkêt whiñ-nga ñatô sa-nga.

³ Aö wasôm yomandô têt mac, bu awa hon nañ sêtap sa, nañ sêkêt. Magoc awa tigen dinañ dom. In nañ bu yob ñac-nga, nañ sêkêt ñatô gi whiñ. Yac akac ñac bu sêkôm bocdinañ dom. Mba.

⁴ Ñac dau sêlic gwelen dinañ bu gêt ñayham kêtêc, dec sêtet yac napan bu sênem gwelen dau sêwhiñ gôlôwac dabuñ ñatô, tu bu sênem Anötö ndê lau dabuñ Jerusalem-nga nañ sêpônda dau, nañ sa.

⁵ Gêñ ñamata-nga ñac sêkêñ si ñalôm sambuc têt Pômdau, ma têt yac bocdinañ. Lêt dau kêkuc Anötö ndê atac whiñ. Yac gauc gêm bu Anötö ndê mwasiñ oc nem ñandô yêc ñac, magoc tañkwê ñandô atu kaiñ dinañ dom.

⁶ Têt têt Taitus mbo whiñ mac, nañ inñ gic hu gwelen dinañ ma mac ac awa ñatô sa su. Tu dinañ-nga yac akac inñ bu mbu têt mac loc, ma kôm gwelen dau whiñ mac e pacndê.

⁷ Yac aňyalê su bu mac akôm nem gêt honñ ñalêt ñayham. Mac akêt whiñ ñaňga, asôm yom ñayham, ma aňyalê ñawaê ñayham ñapep. Mac akêt daôm sambuc tu anem akiñ Anötö-nga, ma mac atac whiñ yac kêtêc. Bocdinañ akôm gwelen andic awa sa-nga dinañ aňkuc nem lêt ñayham dinañ.

⁸ Aö bu wakac mac bu akôm gêt dinañ dom. Mba. Aö bu walic bu mac nem mêtê atac whiñ-nga inñ mêtê ñandô nañ tap lau sêkêñ whiñ-nga ñatô si sa, me mba.

⁹ Bu mac aňyalê Pômdau Yisu Kilisi ndê lêt êmwasiñ yac-nga. Inñ gêt honñ ñadau, magoc inñ hu inñ ndê ñaclai ti ñawasi atu honñ siñ, ma sip nom meñ gitôm ñamalac ñambwa. Inñ kôm dau gitôm ñgac ñalôm sawa, tu bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa, dec ati lau ti lêtôm.

¹⁰ Têt yala akwa mac lau ñamata-nga bu atôc asê bu mac atac whiñ ndu andô bu anem lau Jerusalem-nga sa, ma mac ac awa ñatô sa. Kwahic dec aö bu watôc aneñ gauc têt mac pi lêt ñayham bu andic bata gwelen dau-nga.

¹¹ Mac ac hu gwelen dau ti atac ñayham atu, ma bocdinañ kwahic dec andic bata gwelen dau ñalêt tigenñ, ma ti nem ñalôm sambuc eñ. Mac bu atôm bu akêt awa atu, dec akêt. Ma bu mba, nañ akêt têt Anötö kêtmwasiñ mac.

¹² Bu lau ñalôm sawa oc têt dom bu sêkêñ atu. Bocdinañ gêt bocke nañ mac atôm bu akêt, nañ akêt ti atac whiñ ma ti nem ñalôm sambuc, dec Anötö oc lic ñayham.

¹³ Yac bu akac mac bu akêt gêt daêsam bu anem lau ñatô sa, e mac daôm ati lau ñalôm sawa lec dom. Mba. Yac atac whiñ bu Anötö ndê mwasiñ nem yac honñ sa têt ndi.

¹⁴ Kwahic dec mac atap gêt daêsam sa, ma bocdinañ mac atôm bu anem lau nañ sêpônda dau, nañ sa. Ma mboe tiñambu ñac oc sêtap daêsam sa, ma sênem mac sa têt ndoc mac apônda daôm. Ñalêt dinañ dec Anötö ndê mwasiñ oc nem yac honñ sa têt ndi.

¹⁵ Gauc nem lau Israel-nga nañ sic †mana sa yêc gameñ sawa, têt sêtô yêc bocdec bu:

Lau nañ sic gêt ñagec sa, nañ sêpônda dau dom, ma lau nañ sic gêt daêsam sa, nañ si gêt hêt gêtêc dom. *[Eks 16:18]*

Taitus ti lau ñatô oc sêtêt malac Korin sêndi

¹⁶ Aö gam danje Anötö bu inñ kêt gauc sip Taitus ndê ñalôm bu nem mac sa, gitôm inñ kêt gauc kaiñ tigenñ têt aö.

¹⁷ Bu yac andac Taitus bu mbu têt mac loc, ma inñ gêt ñayham. Magoc inñ oc loc tu yac andac inñ-nga lec dom. Inñ dau atac whiñ ñandô bu lic mac tiyham.

¹⁸ Ma yac neñ asidôwa danñ, nañ lau sêkêñ whiñ-nga honñ yêc gameñ dindec sêmpiñ inñ tu inñ ndê gwelen ñawaê ñayham-nga, nañ yac bu aňkiñ inñ whiñ Taitus loc.

¹⁹ Inñ ñgac dinañ, gêtôwac dabuñ sêtñaliñ inñ sa bu êñsêlêt whiñ yac, ma yac akêt awa nañ lau sêkêñ whiñ-nga sic sa, ma akêt têt lau Jerusalem-nga. Gwelen dau, yac akôm tu bu atoc Pômdau sa-nga, ma bu atôc asê bu yac atac whiñ bu anem lau ñalôm sawa sa.

²⁰ Magoc yac atec bu lau danñ sêtñôliñ yom pi yac tu awa dinañ-nga.

²¹ Bocdinañ dec yac ayob danñ ñapep bu akôm giso danñ yêc Pômdau me yêc ñamalac aňgô-nga dom.

²² Ma yac bu aňkiñ yac neñ asidôwa danñ tiyham têt mac loc, whiñ ñgac lu dinañ. Gêt honñ nañ yac akêt sip inñ

amba, nan kôm napep en, dec tõe asê bu in kên ndê nalom sambuc tu nem akiñ Anötö-nga. In ngô nawaê pi mac su, dec kôm in ndê atac pa su, ma in atac whin bu têt mac loc.

²³ Lau natô bu sêndac bata lau tö dinan, dec awhê sa têt nac bu Taitus kôm gwelen nawaê nayham-nga whin aö, dec galic nayham bu wanñin in têt mac loc bu nem akiñ mac. Ma awhê sa bu asidowai lu dinan sem gôlowac dabun hon ngô, ma sêkôm gwelen nanga bu sêkôm Kilisi ndê waê tiapa.

²⁴ Bocdinan têt ndoc yac neñ asidowai tö dinan sêhac asê mac, nan akoc nac sa napep, tu bu atoc nem mêtê atac whin-nga yêc awê têt nac. Ma lau sêkên whin-nga hon oc sênjalê bu yac apo mac waêm sa nambwa dom.

9

Yom natô pi gwelen sêndic awa sa-nga

¹ Oc tøm dom bu wato yom daêsam pi mac nem gwelen andic awa sa tu anem Anötö ndê lau dabun sa-nga.

² Nahu bu aö kayalê su bu mac atac whin ndu andô bu akôm gêt dau, ma tu dinan-nga dec gapo mac nem waêm sa têt lau Masedonia-nga. Aö gasôm têt nac bocdec bu, “Nac lau gameñ Akaya-nga dinan, nac atac whin nandô bu sênem yac neñ asidowai sa, ma sic hu gwelen sêndic awa sa-nga têt yala akwa.” Lau Masedonia-nga sêngô mac nem nawaê dec kêgilí nac si daêsam bu sêndic awa natô sa sêwhin.

³ Magoc aö bu wanñin yac neñ asidowai tö dinan sêtêt mac sêloc, bu sênem mac sa bu andic bata gwelen awa-nga dinan gwanañ. Nahu bu yac apo mac waêm sa ma asôm bu mac atac whin gwelen dau, ma mac bu akôm yac mba yom nandô sa dom, dec oc yham dom.

⁴ Lau Masedonia-nga natô bu sêwhin aö sêloc, ma sêlic bu mac akôm gêt dau nandô sa dom, dec oc kêt maya mac. Ma oc kêt maya aö

bocdinan, bu aö gakêt whin bu mac oc akôm, magoc akôm dom.

⁵ Tu dinan-nga aö galic nayham bu wanñin asidowai tö dinan sêmun aö, bu sêndic bata gwelen dau sêwhin mac. Mac asôm tidêt bu andic awa sa tu amwasin lau nalom sawa, bocdinan akôm. Aö gatec bu wahac asê ma wakac mac bu andic dabun gêt dau. Bu bocdinan, mac oc akêt ti nem nalom sambuc dom. Andic sa gwanañ, ma ti nem nalom sambuc.

Dakêt gêt ti nalom sambuc en

⁶ Gauc nem yom bocdec bu. Asa nan sô gêt nawahê daêsam, nan oc tap nandô daêsam sa. Ma asa nan sô gêt nandôlu, nan oc tap nandô daêsam sa dom. Yom dau hêganêt lêt dakêt gêt-nga.

⁷ Anötö tac whin lau nan sêkên gêt ti si nalom sambuc. Yac bu dakêt ti atac lu-lu, me tu sêkac yac-nga, dec oc tap Anötö ndê atac whin sa dom. Bocdinan in lêt solop bu yac tigen-tigen dakêt gêt tøm yac neñ nalom kac yac.

⁸ Ma Anötö dau gitôm bu êmwasiñ mac na gêt daêsam. Ma bocdinan bêt hon mac oc aponda daôm tu gêt dan-nga dom, ma oc atôm bu akôm gêt daêsam tu anem lau natô sa-nga.

⁹ Gauc nem yom pi ngac mwasin, nan sêto yêc bocdec bu:

In gic sam in ndê gêt bu êmwasiñ lau nalom sawa. Ma in ndê lêt gitêt na-nandô oc yêc napan. [BW 112:9]

¹⁰ Gauc nem bu Anötö, nan kêt gêt nawahê têt lau sêsô gêt-nga, ma kêt gêt têt lau tu sêneñ-nga, nan gitôm bu kêt gêt daêsam têt mac tu amwasin lau nalom sawa-nga. Ma in oc kôm mac nem lêt gitêt anem lau sa-nga nem nandô daêsam.

¹¹ Anötö oc êmwasiñ mac na gêt daêsam, ma mac oc atôm bu anem lau sa êñlêc. Ma lau daêsam oc sênem danje Anötö tu awa nan mac ac sa bu yac akêt têt lau Jerusalem-nga nan sêponda dau.

12 Yomandô. Awa nan mac bu andic sa, nan oc nem Anötö ndê lau dabun nan sêpônda dau, nan sa. Ma gêñ atu dan whin. Lau daêsam oc atac nayham atu ma sênem danje Anötö êñlêc tu mac-nga.

13 Mac ahoc yom asê ma asôm bu mac akêñ whin jawae nayham pi Kilisi, ma bu danam wambu in. Ma gêñ nan mac akêñ bu anem lau Jerusalem-nga dinañ ma lau natô sa-nga, nan tôc asê bu mac nem yom in yomandô. Ma lau dau oc sêmpin Anötö tu mac nem lêt ti sakin dinañ-nga.

14 Nac oc sênyalê bu Anötö ndê mwasiñ kôm gwelen yêc mac nem nalôm. Ma nac oc atac whin mac nandô ma gauc nem mac napan yêc nac si mbec nalôm.

15 Oyaê. Mwasin nan Anötö kên têt yac nambwa in gêñ atu andô, hóc gêlêc gêñ hon su. Tu dinañ-nga danem danje in napan.

10

Pol whê ndê lêt sa

1 Lau natô sêsec aô ma sêsôm yom bocdec bu, “Pol, in ngac kain dan. Têt ndoc in mbo whin mac, nan in tôc dau bu sôm yom ti nanja têt mac, magoc têt ndoc in hu mac sin, nan in ndê nalôm pên dôñ ma to yom nanja sip in ndê bapia têt mac.” Aô Pol bu wan kuc Kilisi ndê lêt malô kégwinin dau-nga, ma wandac mac bu mac akôc gauc kain tigen pi aô, me mba?

2 Aô water mac bu akôc gauc pi yom dau, ma amasan nem nalôm ti-solop mun su nan. Ma bocdinañ têt ndoc aô watêt mac waloc, nan gêñ dan oc yêc bu wasôm yom nanja pi-nga dom. Tigen aô bu waloc ma watap sa bu lau natô gauc gêm bu yac an kuc lau nom-nga si mêtê, dec aô oc wakêt gêli nac dom.

3 Yomandô yac ambo nom, magoc yac ac sin tôm lau nom-nga sic dom.

4 Ma yac mba wapa sin-nga in gitôm lau nom-nga si wapa sêndic sin-nga dom. Mba. Yac akôc Anötö dau ndê

naclai bu andic sin, ma bu asen nacyo si tunbôm nanja hon su.

5 Gauc ti yom tasan hon, ma lau hon nan sêtoc dau sa ma sêkên kisa Anötö, ma sêlhac lau ahuc tu bu sênyalê Anötö ti ndê yom dom, nan yac akôc Anötö ndê naclai bu asen nac su. Gauc sac-sac hon, nan yac akwê dôñ yêc-nga, tu bu akêñ gauc hon sôc Kilisi napu-nga.

6 Têt ndoc yac aloc, nan yac oc akêñ nagêyô têt lau dan gapêc-nga hon. Bocdinañ kwahic dec yac asôm têt mac bu amasan nem nalôm, ma asôc Kilisi ndê yom ti yac mba yom hon napu.

7 Mac nem lau natô sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu nac tawasê sêti Kilisi ndê. Am bu namalac kain dinañ, dec wasôm têt am bu kôc gauc napep pi gêñ nan yêc awê, ma am oc êmyalê bu yac ati Kilisi ndê, atôm am.

8 Ma mboe mac gauc gêm bu têt daêsam yac apo dauñ mba waên sa tu naclai nan Kilisi kên têt yac, dec kêyalin yac sa ati aposel. Aô oc mayan dauñ tu yom dinañ-nga dom. Nahu bu Kilisi kên naclai dau têt yac tu bu an gwiniñ mac-nga dom, magoc tu bu apuc mac dôñ-nga.

9 Anen bapia natô, nan gato têt mac mun su, nan nahu dau dinañ. Aô gato tu wakôm mac atôc daôm-nga dom.

10 Bu lau natô sêsôm yom pi aô bocdec bu, “Pol to yom nanja daêsam sip in ndê bapia, tu kên wapac yac-nga. Tigen têt têt in dau men kalhac yac anôn-nga, nan dalic in gitôm ngac ti naclai atu dom, ma in sôm yom nanja dom.”

11 Mac lau nan asôm yom kain dinañ pi yac, nan ayob daôm. Bu têt ndoc yac bu ahôc asê mac, nan mac oc alic bu gêñ nan yac oc akôm, nan oc êñkuc yom nan ato sip bapia.

Pol ndê nahu po dau waê sa-nga

12 Yac atec bu atoc dauñ sa tôm aposel tasan sêkôm, me anem dôhôn mba lêt ma nac si lêt. Bu aposel tasan dinañ sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu lau dan si lêt gi tap nac si sa dom. Ma bocdinañ nac sem dôhôn dau si lêt

whiņ ņac dau si lēņ. Ȋac si gauc dinan solop dom.

¹³ Ȋac atōm dom bu apo dauņ mba waēņ sa tōm ņac lau dau sēkōm, magoc apo dauņ sa tu gwelen ņan Anōtō kēņ tēņ yac-ņga. Bu Anōtō dau kēyalıņ gameņ sa bu yac akōm gwelen ņawaē ņayham-ņga ambo, ma yac akōm gwelen dau e akōm yēc mac nem gameņ whiņ.

¹⁴ Yomandō. Yac akōm gwelen ma ahoc ņawaē ņayham pi Kilisi asē e meņ tēņ mac nem gameņ. Yac bu akōm bocdinaņ dom, dec oc tōm dom bu yac apo dauņ sa tu mba gwelen-ņga.

¹⁵ Ma yac atec bu apo dauņ sa tu gwelen ņan lau ņatō sēkōm-ņga. Yac akēņ batan bu mac nem akēņ whiņ oc ēņsōwec tiatu, ma tu dinan-ņga gwelen ņan yac akōm awhiņ mac, ņan ņa-ņandō oc ēņsōwec tiatu bocdinaņ.

¹⁶ Ȋalēņ dinan yac oc atōm bu anem mētē lau ņatō, ņan si gameņ yēc mac nem ņa-ņambu-ņga. Yac bu anem mētē lau wakuc, ņahu bu yac atec bu apo dauņ sa pi lau ņatō si gwelen ņa-ņandō.

¹⁷ Aneņ lēņ wapo dauņ sa-ņga kēkuc Anōtō ndē yom ņan sēto yēc bocdec bu:

Asa ņan bu po dau sa, ņan po dau sa tu Pōmdau-ņga eņ. *[Jer 9:24]*

¹⁸ Bu ņamalac ņan po dau sa tu dau ndē lēņ-ņga, ņan Anōtō gēlic bu yham dom. Magoc ņamalac ņan Pōmdau po iņ sa, ņan Anōtō oc lic iņ ņayham.

11

Pol ndē puc pi aposel tasan

¹ Mboe lau ņatō sēlic aneņ yom gitōm yom gauc mbasi-ņga. Magoc aō bu wasōm yom ņatō tiyham, ma gakēņ whiņ bu mac oc alic aō sac dom.

² Bu Anōtō kac aneņ ņalōm bu wanem lēmuņ mac, ma wayob mac ati Kilisi ndē lau solop. Aō galic mac atōm aō atuņwē ņayham dan, ņan kamatiņ yom whiņ ņgac dan bu nem. Tu dinan-ņga dec gakōc gauc ņanņa pi iņ bu wayob iņ ņapep bu sa ndē lēņ

ņawasi ma mbo whiņ ņgac dan dom e nem ndē ņgac solop. Ma ņgac dau iņ Kilisi.

³ Kwahic dec mac asap Kilisi dōņ ti nem ņalōm ņawasi. Tigeņ aō gatōc dauņ bu mboe lau tasan ņatō oc sēmeņ ma sētim yom mac bu ahu mac nem lēņ dinan siņ, tōm mboc tasan ņadau meņ ma tim yom Ewa.

⁴ Bocke? Lau ņatō bu sēhōc asē mac ma sēnem mētē pi Yisu, magoc ņac si yom pi iņ so yom ņandō ņan yac ahoc asē pi iņ, dec mac oc akōm sake? Aō gatōc dauņ bu mboe mac oc gauc nem yom daēsam dom, oc akōc ņac si yom sa ņagahō eņ. Mac akōc Ȋalau Dabuņ su, magoc lau ņatō bu sēmeņ ma sēkac mac bu akōc ņalau dan dau-ņga, me sēhoc ņawaē ņayham asē ņan so yac mba, dec aō gatōc dauņ bu mboe mac oc akōc sa eņ.

⁵ Mac alic lau tasan dinan bu aposel ņandō, a? Ȋac si asa hōc gēlēc aō su?

⁶ Aō ņgac ņayham tu wasōm yom ti gauc atu-tu-ņga dom, magoc aō kayalē Anōtō ti ndē yom. Ma gēņ hoņ ņan aō gakōm, ņan tu bu wawhē Anōtō ti ndē yom sa tiawē tēņ mac.

⁷ Tēņ ndoc aō gahoc Anōtō ndē ņawaē ņayham asē tēņ mac, ņan aō taņkwē mac dom, magoc kagwiniņ dauņ ma gakōm gwelen tu wakōm kwan dauņ-ņga. Aō kakuc lēņ dau, tu bu watoc mac sa ma wanem mac sa-ņga. Bocke? Aneņ lēņ dinan iņ so, a?

⁸ Gōlōwac dabuņ gameņ ņatō-ņga sēkēņ gēņ tu sēpuc aō dōņ-ņga. Ȋalēņ dinan gitōm aō gam kaņ ņac si gēņ tu wanem akiņ mac-ņga.

⁹ Ma tēņ ndoc aō gambo gawhiņ mac ma gapōnda gēņ dan, ņan gateņ mac nem ņamalac dan bu nem aō sa dom. Magoc asidōwai ņan sēmeņ akēņ Masedonia sem aō sa. Aō gayob neņ lēņ hoņ tu bu wakēņ ņawapac tēņ mac dom, ma oc waņkuc lēņ tigeņ dinan.

¹⁰⁻¹¹ Mac gauc gēm bocke? Aō kakuc lēņ dinan ņahu bu aō tac whiņ mac dom, a? Mba! Anōtō dau kēyalē bu aō atac whiņ mac ndu andō. Aō gapo dauņ sa tu aneņ lēņ gakōm gwelen ņaōli mbasi-ņga, ma gwelen

bocke nanj aö bu wakôm wawhiñ mac lau gameñ Akaya-nga, nanj wan̄kuc lēñ tigeñ dinañ napanj. Kilisi dau ndê yom nandô yêc aneñ njalôm, dec gasôm yom dau.

¹² Aö tan̄kwê mac bu anemlhi aö tu gwelenj n̄awaê n̄ayham-nga dom, ma oc wakôm bocdinañ napanj. Aö gatec bu wakêñ n̄asawa tēñ lau nanj sêkôm gwelenj tu sêkôc awa-nga, bu sêtoc dau sa ma sêsôm bu n̄ac si lēñ gwelenj-nga gi tap yac mba sa.

¹³ Lau kainj dinañ, n̄ac aposel tasanj. N̄ac si gwelenj n̄andô bu sêtim yom lau. Bu n̄ac sêsij si mêtê tasanj kwi, ma sem Kilisi ndê aposel n̄andô an̄gô.

¹⁴ Asö tu aneñ yom dinañ-nga dom, bu Sadañ dau muñ apu lēñ tasanj dinañ ma gêm an̄ela n̄awê-nga an̄gô.

¹⁵ Bocdinañ iñ ndê lau akinj bu sênem lau gitēñ nanj sem akinj Anötö, nanj an̄gô, dec oc kôm yac dasö dom. Magoc tin̄ambu n̄ac oc sêtap n̄agêyô sa tu si lēñ sac dinañ-nga.

Pol h̄oc n̄awapac daêsam

¹⁶ Aö wateñ mac tiyham bu alic aö tôm n̄gac gauc mba-nga dom. Magoc aö bu wapo dauñ sa pi ahic tiyham tôm n̄ac lau tasanj dinañ sêkôm. Ma mac bu alic aneñ yom gitôm n̄gac gauc mba-nga ndê, nanj akôc aö sa tôm mac akôc lau gauc mba dinañ sa.

¹⁷ Aö kayalê bu yom nanj aö bu wasôm tu wapo dauñ sa-nga, nanj kêkuc Pômdau ndê lēñ dom, magoc aö gasôm kakuc lau gauc mbasi si lēñ.

¹⁸ Aêc. Lau tasanj dinañ sêñkuc lēñ nom-nga ma sêpo dau waê sa, dec aö bu wapo dauñ sa bocdinañ.

¹⁹ Mac lau ti gauc atu, a? Bocke dec mac alic n̄ayham bu akôc lau gauc mbasi-nga sa sêmbo sêwhiñ mac?

²⁰ Yomandô. N̄ac lau tasanj dinañ sêñgwiniñ mac e ati lau akinj n̄ambwa, sêmbac yom mac bu sêñgaho mac nem gēñ su, sêñsôñ mac nem gauc e asôc n̄ac n̄apu, sêtoc dau sa tēñ mac, ma

sêh̄oc mac mayam su, tigeñ mac akôc n̄ac sa.

²¹ Mac gauc gêm bocke? Yac mayañ dauñ bu yac lau licwalô mba dec an̄kuc lau dau si lēñ dom, a? Lau gauc mbasi-nga dinañ sêpo dau sa tu n̄ac si lēñ-nga ti atac pa su. Bocdinañ kwahic dec aö bu wan̄kuc n̄ac si lēñ dinañ wawhiñ.

²² N̄ac sêpo dau sa bu n̄ac lau †Hibru, a? Aö Hibru bocdinañ. N̄ac lau Israel-nga, a? Aö bocdinañ. N̄ac Abraham ndê wakuc n̄ac? Aö bocdinañ.

²³ N̄ac sêsôm bu n̄ac sem akinj Kilisi, a? Aö kayalê bu mac oc alic aneñ yom tôm n̄gac n̄agulu kêñsôñ dan̄ ndê, magoc aö wasôm tēñ mac bu aö gam akinj Kilisi ma gakôm gwelenj n̄awaê n̄ayham-nga gahôc gêlêc n̄ac su. Lau sêkêñ aö gandöc gapocwalô, sic aö basô, ma tēm daêsam kêpiñ bu wambac ndu tu gam akinj Kilisi-nga. Ma n̄ac lau dau? Mba.

²⁴ Lau bata Israel-nga sêmatôc aö tidim 5, ma tôm tēm matôc-nga 5 dinañ sêhi aö tidim 39* n̄a po nanj sem bocbiñ.

²⁵ N̄ac sic aö n̄a sö tidim tö. Sêtuc aö n̄a-hoc tidim tigeñ. Aö gapac wan̄ tidim tö, ma gapoc gwêc sawa tôm ôbwêc dan̄ ma acsalô dan̄.

²⁶ Aö ga gameñ ga gameñ napanj ma gandöc sic tēñ dom. Ma n̄awapac n̄atô nanj gahôc whiñ, nanj bocdec. Aö galom bu hêc n̄asambac atu, ma gambo gwêc tēñ tēm sac. Lau kan̄ sêkôm aö n̄ayom, ma aö gatap kisa sa yêc aö dauñ neñ lau Israel-nga ma yêc †lau gameñ apa-nga, ma yêc lau malac atu-tu-nga ma lau malac saun̄-saun̄-nga, ma yêc asidôwai tasanj bocdinañ. Gēñ hoñ dinañ gitôm bu señ aö su, magoc mba.

²⁷ Aö gakôm gwelenj ti gahôc n̄awapac atu napanj. Tēm daêsam aö gayêc bêc n̄apep dom, gēñ yô a ö, bu yô aö, gambo n̄aml̄ic n̄alhuc, ma gapônda n̄akwê.

²⁸ Wapac hoñ dinañ kêsalê aö ahuc.

* **11:24:** Lau Israel-nga si yomsu dan̄ (Diut 25:3) sôm bu sêhi n̄amalac giso n̄a-po sêh̄oc gêlêc tidim 40 dom. Bocdinañ lau bata Israel-nga bu sêmatôc n̄amalac dan̄, nanj sêhi iñ tidim 39 bu sêñgili yomsu dau n̄adôh̄oñ dom.

Ma gêñ danj tiyham kêñ wapac aö tòm bêc honj, nanj bocdec bu. Aö gitôm dom bu wanjhij lau sêkêñ whij Kilisi-nga danj sinj, tigenj gauc gêm ñac ñapanj.

²⁹ Ñamalac danj bu ndê kêñ whij ñannga dom, dec oc wahêgo dauñ tu in-nga e anej licwalô pacndê. Ma gêñ lêtôm-nga bu kôm ñamalac danj penj sip sac ñalôm, dec aö oc atac ñandê pi gêñ dinanj.

³⁰ Aö gatec bu wapo dauñ sa, magoc aö bu wakôm, dec wasôm yom pi gêñ nanj tôc asê bu aö ñgac licwalô mba-nga.

³¹ Anötö kêyalê bu aö kasau dom. Inj Pômdau Yisu Damba, ma yac tac waê bu tampinj inj tòm bêc honj.

³² Têñ ndoc aö gambo malac Damaskas, nanj gôlinjwaga nanj yob malac dau mbo Kinj Aretus ñapu, nanj gic atu inj ndê lau sinj-nga bu sêyob gatam malac-nga honj tu sêkôc aö dôñ-nga.

³³ Magoc mba. Asidôwai sêkêñ aö gasip sambec sö danj, ma sêñwhañ aö gasip yêc gatam atu danj yêc malac dau ñatunjbôm ñadômbwê-nga ma galhö ga.

12

Pol gêlic undambê ñagatu

¹ Mêtê dapo dauñ waêñ sa-nga oc kêñ ñayham danj têñ yac dom. Magoc anej ñalôm kac aö, dec oc wapo dauñ sa ma wandic têku yom, ma wasôm yom pi gêñ ñagatu, ma pi gêñ ñatô nanj Pômdau hoc asê têñ aö.

²⁻³ Aö kayalê ñgac kêñ whij Kilisi-nga danj. Yala 14 gi su, Anötö kôc inj sa pi lôlôc solop têñ inj yêc undambê gi. Anötö kôc inj ti ñamlic sambuc me kôc inj gatu ñambwa, aö gam gauc. Anötö tawasê kêyalê.

⁴ Ma Anötö tôc gamenj †Paradais-nga têñ inj. Inj ngô yom pi gêñ atu-tu ñatô nanj inj gitôm dom bu w hê sa, ma Anötö gic yao inj bu sôm asê dom.

⁵ Aö oc wapo ñamalac kainj dinanj waê sa, magoc aö bu wapo dauñ sa, dec wasôm yom pi gêñ tigenj, nanj bu watôc asê bu aö ñgac licwalô mba.

⁶ Gêñ ñatô yêc bu wapo dauñ sa pi-nga, ma aö bu wakôm, dec oc watôm ñgac gauc mbasi-nga dom. Nahu bu anej yom inj yomandô. Magoc aö watoc dauñ sa pi gêñ dinanj dom. Lau bu sêmpinj aö tu lêñ nanj sêlic aö gasa-nga, ma tu yom ñandô nanj gahoc asê-nga, dec oc solop.

Anötö kêmwasiñ lau licwalô mba, bu tôc inj ndê ñaclai asê

⁷ Yomandô Anötö tôc gêñ atu têñ aö. Magoc inj tec bu aö wapo dauñ sa pi gêñ dau. Tu dinanj-nga inj kêñ ñasawa têñ Sadanj bu êñkinj inj ndê anjela danj bu êñgwiniñ aö ña gêñ wapac ñamlic-nga danj. Gêñ dau kêñ ñandê têñ aö gitôm gêñ ñakwa kuj aö.

⁸ Aö gateñ mbec ñannga têñ Pômdau ma gandac inj tidim tö bu kôc gêñ wapac dau su yêc aö.

⁹ Magoc inj sôm têñ aö bu, “Mba. Anej mwasiñ gitôm bu puc am dôñ ma hôc ñawapac dinanj. Bu aö oc wamwasiñ lau licwalô mba, bu watôc anej ñaclai asê.” Tu dinanj-nga aö Pol oc wapo dauñ sa tu ñawapac bocke nanj kêgwiniñ aö e kôm aö licwalô mba. Njalêñ dinanj aö oc tanjkwê Kilisi bu kêñ inj ndê ñaclai tu nem aö sa-nga.

¹⁰ Tu dinanj-nga aö bu wambo licwalô mba, me lau bu sêpu aö ma sêkêñ kisa aö, aö bu wapônda dauñ, me aö bu wahôc ñawapac tidau-tidau tu Kilisi-nga, dec wahôc ti atac ñayham. Bu têñ ndoc aö kasahê licwalô tòm dom, nanj tanjkwê Kilisi ndê ñaclai bu puc aö dôñ ma walhac ñannga.

Pol tac whij lau Korin-nga

¹¹ Aö galic dauñ gitôm ñgac ñambwa-nga danj, magoc aposel tasanj nanj mac atoc ñac sa, nanj si asa hôc gêlêc aö su? Oc tòm bu mac apo aö waêñ sa, magoc mba. Mac akôm dom, ma tu dinanj-nga dec aö kakuc lau gauc mbasi-nga si lêñ ma gapo dauñ sa têñ mac.

¹² Têñ têm aö gambo gawhij mac, nanj aö gakôm gêñ nanj aposel ñandô sic waê bu sêkôm. Aö gakôm gêñ dalô, gêñ atu-tu ma gêñ ti ñaclai atu daêsam.

13 Bocdinaŋ mac gauc gêm bu aö gakôm gêŋ sake têtê gôlôwac dabuŋ ŋatô, naŋ gakôm têtê mac dom? Mboe mac alic aö sac bu gandac mac bu akêŋ gêŋ tu anem aö sa-ŋga dom, a? Bu bocdinaŋ, dec wateŋ mac bu asuc aneŋ sac kwi.

14 Kwahic dec aö kamasanŋ daŋ bu wandic mac kêsi tidim tö-ŋga. Magoc aö waloc tu bu wakôc mac nem gêŋ daŋ-ŋga dom. Bu gêŋ naŋ aö tac whiŋ, naŋ mac nem wapa ti mone dom, magoc mac daôm. Y omandô. Aö bu wakêŋ wapac mac dom, bu aö gatôm mac damam, ma solop dom bu balêkoc sêkêŋ gêŋ tu sêlôm damba ti dindai-ŋga. Damba ti dindai bu sêkêŋ gêŋ tu sêlôm si balêkoc-ŋga, dec oc solop.

15 Boc-dinaŋ aö galic ŋayham bu wakêŋ neŋ gêŋ hoŋ tu wanem mac sa-ŋga, e wakêŋ daŋ sambuc tu mac-ŋga whiŋ. Ŋalêŋ dinaŋ aö bu watôc asê bu aö atac whiŋ mac ndu andô, ma mac bu atac whiŋ aö gwalec, oc ŋayham me mba?

16 Mac bu atac whiŋ aö me atac whiŋ aö dom, magoc mac aŋyalê su bu aö gakêŋ ŋawapac daŋ têtê mac dom. Magoc mboe lau naŋ sêkêŋ kisa aö, naŋ oc sêsôm bu aö kasalê lêŋ bu waŋsau mac ma malô wakôc mac nem gêŋ ŋatô-ŋga.

17 Mac gauc gêm bu aö kakinŋ aneŋ lau ŋatô sêtêŋ mac sêloc, bu sêŋgaho mac nem gêŋ ŋatô su tu aö-ŋga, a?

18 Aö gandac Taitus bu têtê mac loc, ma kakinŋ yac neŋ asidôwa daŋ whiŋ iŋ. Ma Taitus kôc mac nem gêŋ bocke, a? Mba andô. Alu akôc gauc tigeŋ ma asa lêŋ tigeŋ, naŋ akôm gwelenŋ ŋaôli mbasi-ŋga.

Pol gêm la lau Korin-ŋga

19 Mac gauc gêm bu yac asôm yom hoŋ dinaŋ tu bu alhac daŋ ahuc, a? Mba. Yac akêŋ whiŋ Kilisi, ma asôm mba yom hoŋ yêc awê têtê mac yêc Anötö aŋgô-ŋga. Ma gêŋ hoŋ naŋ yac akôm, naŋ akôm tu bu apuc yac mba lau atac whiŋ-ŋga mac dôŋ alhac ŋaŋga-ŋga.

20 Aö gatôc daŋ bu mboe aö waloc ma watap sa bu mac nem la u ŋatô sêsap mêtê sac dôŋ sêmbo. Bocke? Mac nem lau ŋatô sêsôm dau, me sem lêmuŋ dau, a? Lau ŋatô atac ŋandê têtê dau, sêwhê dau kôc-kôc, sêpu si asidôwai ma sêsec gameŋ, sêtoc dau sa, me sêli dau sa, a? Aö bu waloc ma walic bu mac nem lau ŋatô sêŋkuc lêŋ naŋ aö atac whiŋ dom, dec aö oc waŋkuc lêŋ matôc-ŋga naŋ mac oc atac whiŋ dom.

21 Muŋ-ŋga, mac nem lau daêsam sêkôm mêtê mockainŋ-ŋga ti atac ŋagalac-ŋga tidau-tidau. Aö gasôm têtê ŋac bu sênem dau kwi ma sêhu lêŋ sac dinaŋ siŋ. Kwahic dec aö gatôc daŋ bu mboe aö wambu waloc, ma walic bu ŋac sêsap lêŋ dinaŋ dôŋ ŋapaŋ sêmbo. Bu bocdinaŋ, dec mêtê sac dau oc kêtê wapac aö, ma aneŋ Anötö oc kêtê aö mayanŋ daŋ atu tu mac-ŋga.

13

Pol oc kêtê gêli lau naŋ sêkôm sac, naŋ dom

1 Ŋasawa saŋ aö oc wandic mac kêsi tidim tö-ŋga. Ma aö bu wamatôc mac nem lau ŋatô, dec aö oc waŋkuc ŋagôliŋ solop tamatôc lau giso-ŋga, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Ŋamalac tigeŋ bu êŋgôliŋ yom pi ŋgac daŋ, dec oc tôm dom bu dakôc iŋ ndê yom sa. Ŋamalac lu me tö bu sêpuc yom dau dôŋ, dec dalic bu yomandô. *[Diut 19:15]*

2 Têtê ndoc aö gac mac kêsi tidim lu-ŋga, naŋ gasôm têtê lau naŋ sêkôm mêtê sac bu sêhu siŋ. Ma aö gakêŋ puc mac bu têtê ndoc aö bu wambu waloc, ma watap sa bu lau dau sêsap si lêŋ dinaŋ dôŋ ŋapaŋ sêmbo, dec oc wakêŋ matôc ŋaŋga têtê ŋac, ma têtê lau ŋatô naŋ sêkôm sac, naŋ bocdinaŋ. Kwahic dec aö gambo ahê, magoc ndoc kêpiŋ bu wambu waloc, dec wakêŋ puc mac pi gêŋ tigeŋ dinaŋ tiyham.

3 Mac nem lau ŋatô sêndac aö bu w atôc gêŋ daŋ têtê mac, naŋ oc whê sa bu aö gasôm yom gam Kilisi aŋgô.

Bocdinaŋ ayob daôm ŋapep, bu aö oc wamatôc lau sêkôm métê sac-ŋga hoŋ ti ŋaŋga. Kilisi dau bu mbo whiŋ mac, dec oc kêŋ gêli mac dom, iŋ oc kôm métê ŋaŋga kaiŋ tigeŋ.

⁴ Yomandô. Lau sic Kilisi pi a gicso dau gitôm ŋgac licwalô mba. Magoc Anötö ndê ŋaclai uŋ iŋ sa ma kêŋ iŋ mbo tali ŋapaŋ. Ma yac lau naŋ mba akêŋ whiŋ piŋ yac dôŋ am damiŋ Kilisi, naŋ lau licwalô mbasi bocdinaŋ. Magoc Anötö ndê ŋaclai kêŋ yac ambo taŋli awhiŋ iŋ, tu bu anem akiŋ mac-ŋga.

Pol gêm la lau Korin-ŋga tiyham

⁵⁻⁶ Mac bu andac batam yac bu aposel ŋandô me mba, dec atôc gwanŋ daôm nem lêŋ. Mac anyalê su bu ŋamalac naŋ kêŋ whiŋ dom, naŋ Kilisi mbo iŋ ndê ŋalôm dom. Bocdinaŋ mac bu alic bu mac akêŋ whiŋ ambo, ma Yisu Kilisi mbo nem ŋalôm, dec anyalê bu yac mba gwelen ŋa-ŋandô dinaŋ, ma whê yac sa bu aposel ŋandô.

⁷ Yac atep mbec têt Anötö bu puc mac dôŋ ma akôm sac daŋ dom. Yac atac whiŋ bu mac asa lêŋ gitêŋ, tu bu mac nem lêŋ tôc asê bu yac aposel ŋandô lec dom. Mba. Lau ŋatô bu gauc nem bu yac aposel tasan, naŋ iŋ gêŋ ŋambwa. Yac mba mbec dinaŋ ŋa-ŋahu andô, naŋ yac atac whiŋ bu Anötö puc mac dôŋ bu aŋkuc lêŋ gitêŋ eŋ.

⁸ Lau bu sêsap lêŋ yom ŋandô-ŋga dôŋ, dec oc tôm dom bu yac akôm gêŋ ti ŋaclai tu amatôc ŋac-ŋga. Magoc lau naŋ sêŋkuc lêŋ yom ŋandô-ŋga dom, naŋ yac akôm gêŋ ti ŋaclai tu bu amatôc ŋac-ŋga e sêhu si giso siŋ.

⁹ Bocdinaŋ mac bu alhac ŋaŋga ma asap yom ŋandô dôŋ, dec oc tôm dom bu yac atôc mba ŋaclai têt mac, magoc yac oc atac ŋayham atu tu mac nem lêŋ ŋayham-ŋga. Ma yac atep mbec bu mac lau akêŋ whiŋ-ŋga asa nem lêŋ hoŋ ŋapep eŋ.

¹⁰ Aö gato yom hoŋ dinaŋ bu wakêŋ puc mac bu ahu nem métê s ac hoŋ siŋ muŋ, bu têt ndoc aö bu wahôc asê,

naŋ gatec bu wamatôc mac ŋa ŋaclai naŋ Pômdau kêŋ têt aö. Bu iŋ kêyalŋ aö sa ma kêŋ ŋaclai têt aö bu wapuc mac dôŋ, ma tu bu wangwiniŋ mac-ŋga dom.

Pol ndê yom ŋambu-ŋga

¹¹ O asidôwai, aö bu wandic bata bapia dindec, dec bu wakôm neŋ acsalô têt mac hoŋ. Aŋsahê ŋaŋga bu andic dabŋ nem lêŋ akêŋ whiŋ-ŋga hoŋ tisolop. Aneŋ yom hoŋ dindec puc mac dôŋ. Akêŋ nem gauc ti ŋalôm pitigeŋ, ma ambo awhiŋ daôm ti yom malô. Akôm bocdinaŋ, ma Anötö, naŋ Atac Whiŋ ti Yom Malô ŋadau, naŋ oc mbo whiŋ mac.

¹² Akam daôm aŋkuc gôlôwac dabuŋ si lêŋ.

¹³ Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ naŋ sêmbô gameŋ Masedonia-ŋga dindec, naŋ sêkôm si acsalô ŋayham têt mac.

¹⁴ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiŋ ti Anötö ndê atac whiŋ puc mac dôŋ, ma ŋalau Dabuŋ piŋ mac hoŋ dôŋ ŋapaŋ.

Pol ndê bapia têḡ lau Galasia-ḡga Yom whê bapia dindéc sa-ḡga

Aposel Pol to bapia dindéc têḡ lau sêkêḡ whiḡ-ḡga naḡ sêḡbo gamenḡ Galesia-ḡga. Muḡ-ḡga iḡ dau kêsêlêḡ tôm malac ma hoc ḡawaê ḡayham asê têḡ lau Galesia-ḡga, dec lau sic hu sêkêḡ whiḡ Yisu (Apo 13:14-14:23).

Tiḡambu lau Israel-ḡga ḡatô sêhóc asê gôlôwac dabuḡ Galesia-ḡga, ma sêḡsôḡ lau sêkêḡ whiḡ Yisu-ḡga si gauc pi lêḡ sêti lau gitêḡ yêc Anötô aḡgô-ḡga. ḡac lau naḡ sêsap lau Israel-ḡga si sakiḡ akwa dônḡ, ma sêkac lau Galesia-ḡga bu sêḡkuc pwac sêsê launḡac si ḡamlic ḡatô su-ḡga, ma sêsóc Moses ndê yomsu hoḡ ḡapu. ḡac sêsôm bu lau sêkêḡ whiḡ Yisu-ḡga naḡ lau Israel dom, naḡ bu sêkôm bocdi- naḡ dom, dec oc tôm dom bu Anötô kôc ḡac sa me lic ḡac bu lau gitêḡ. Ma lau dau sêpu Pol ma sêsôm bu iḡ aposel ḡandô dom, ḡahu bu iḡ kac lau gamenḡ apa-ḡga bu sêḡkuc Israel si sakiḡ akwa dom.

Tu dinaḡ-ḡga Pol to bapia dindéc tu bu whê dau sa bu iḡ aposel ḡandô, naḡ Yisu Kilisi lu Anötô sêḡyaliḡ iḡ sa (1:1), ma gêm mêtê tôm Yisu dau hoc asê têḡ iḡ (1:12). Ma iḡ bu puc lau sêkêḡ whiḡ-ḡga dônḡ bu sêsóc lau tasanḡ dinaḡ si yom ḡapu dom. Iḡ sôm bu ḡawaê ḡayham tigenḡ iḡ yom ḡandô, ma ḡawaê dau tóc asê tiawê bu lau sêti lau gitêḡ tu ḡac si sêkêḡ whiḡ-ḡga, ma tu sêḡkuc yomsu-ḡga lec dom. Yêc lôcwaha 5 - 6 iḡ to yom ḡatô tu bu puc lau dônḡ bu sêkêḡ whiḡ ḡaḡga, sêsap mêtê atac whiḡ-ḡga dônḡ, ma sêpiḡ dau dônḡ ḡapep. Lau naḡ ḡalau Dabuḡ gêm gôliḡ ḡac, naḡ oc sêhu mêtê sac siḡ, ma sêkôm mêtê ḡayham enḡ (5:16-26).

Pol ndê yom ḡamata-ḡga

¹⁻² Aô Pol, ma asidôwai naḡ sêḡbo sêwhiḡ aô, ato bapia dindéc têḡ Kilisi

ndê gôlôwac dabuḡ hoḡ yêc gamenḡ Galesia-ḡga. Aô gati †aposel magoc ḡamalac danḡ kêyaliḡ aô sa, me lau toḡ danḡ sêḡkiḡ aô bu wati aposel dom. Mba. Yisu Kilisi lu iḡ Damba Anötô naḡ uḡ iḡ sa akêḡ lau batê-ḡga, naḡ dec sêḡyaliḡ aô sa ti sêḡkiḡ aô.

³ Mwasinḡ ti yom malô têḡ mac akêḡ yac neḡ Damaḡ Anötô lu Pômdau Yisu Kilisi.

⁴ Yisu kêḡ dau mbac ndu tu yac neḡ sac-ḡga, bu êḡgaho yac su yêc mêtê sac naḡ gêm nom dindéc ahuc. Lêḡ dau Damaḡ Anötô gauc gêm tidônḡ ma tac whiḡ bu Yisu kôm ḡandô sa.

⁵ Bocdinaḡ datoc Anötô ndê waê sa tôm têm sambob dandic ḡawaê. Yomandô!

Pol kêḡ puc lau bu sêḡkuc ḡawaê ḡayham tigenḡ

⁶ Tu Kilisi-ḡga dec Anötô kêmwasinḡ mac, ma kêgalêm mac sa ati iḡ ndê lau. Magoc ḡagahô enḡ, mac ahu iḡ ti ḡawaê ḡayham naḡ aposel sem, naḡ siḡ, ma aḡkuc yom wakuc. Mac nem lêḡ dinaḡ kôm aô gahêdaêḡ.

⁷ Yom naḡ mac aḡkuc, naḡ yom ḡandô dom. Mboe lau ḡatô sêḡsôḡ mac nem gauc ma sêḡsahê bu sêḡsôḡ ḡawaê ḡayham pi Kilisi whiḡ.

⁸ Aḡgô su naḡ! Yac dauḡ me aḡela undambê-ḡga danḡ, me asa bu têḡ mac meḡ ma nem mêtê wakuc, naḡ so mêtê naḡ muḡ-ḡga yac ahoc asê têḡ mac, naḡ oc tap Anötô ndê atac ḡandê sa.

⁹ Aêc! Yac asôm su, ma aô wasôm tiyham. Asa naḡ bu hoc mêtê asê têḡ mac naḡ so yac lau aposel mba mêtê naḡ mac akôc sa su, naḡ oc tap Anötô ndê atac ḡandê sa.

¹⁰ Mac gauc gêm sake? Aô gato yom dindéc tu bu lau sêlic aô ḡayham ma sêmpinḡ aô-ḡga, me tu bu Anötô lic aô ḡayham-ḡga? Aḡgô! Aô bu wakôm tu ḡamalac-ḡga, dec aô Kilisi ndê ḡac akiḡ dom.

Pol whê sa bu iḡ Anötô ndê aposel ḡandô

11 O asidôwai, aö bu wawhê sa têt mac bu mêtê nan gahoc asê têt mac, nan ñamalac si yom dom.

12 Bu ñamalac dan kêt têt aö me kêdôhôn aö dom, magoc Yisu Kilisi hoc asê têt aö.

13-14 Mac anğô aö ñawaê su, dec anjalê bu muñ-nga lê aö gam akiñ Anötö kakuc lau Israel-nga si sakiñ akwa. Aö gasa ñac si lêñ dau gahôc gêlêc ñac si daêsam nan si yala gitôm aö neñ. Ma gayêm dauñ su tu wanñuc abañi Israel-nga si ñagôliñ. Ma mac anğô bu aö gakêñ kisa ñanğa têt Anötö ndê gôlôwac dabuñ nan sêkêñ whiñ Yisu, ma gakôm bu wasen ñac su.

15 Magoc Anötö kêyalin aö sa gwanan su, têt têt aö gambo dinan atac ñalôm en, ma tu in ndê lêñ êmwasiñ lau-nga dec kêgalêm aö sa bu wanem akiñ in. Ma tiñambu in gêlic ñayham

16 bu hoc in ndê Atu Yisu asê têt aö, tu bu wasôm in ndê ñawaê ñayham asê têt lau nan lau Israel dom. Têt dinan aö gasôm yom gawhiñ lau ñatô dom.

17 Ma aö gapi Jerusalem bu walic lau nan sêti aposel sêmuñ aö, nan dom. Mba. Aö gatêñ gameñ Arabia-nga ga, ma tiñambu gambu gatêñ malac Damaskas.

18 Aö gambo malac dinan yala tö su, goc gapi Jerusalem ga bu walic Pita, ma gambo gawhiñ in tôm bêc 15.

19 Aö galic Pômdau asi Jems, magoc galic aposel ñatô dom.

20 Aö wasôm yêc Anötö anğô-nga bu yom nan kwahic dec gato, nan yom tasan dom.

21 Tiñambu aö gatêñ gameñ Siria ma Silisia-nga ga.

22 Gôlôwac dabuñ gameñ Judia-nga nan sêkêñ whiñ Kilisi, nan sêlic aö anôn andô dom.

23 Magoc sêngô ñawaê pi aö bocdec bu, “Ngac nan muñ-nga kêt kisa têt yac, kwahic dec kôm gwelen ma gêm mêtê pi lêñ dakêñ whiñ-nga nan muñ-nga in kôm bu sen su.”

24 Bocdinan sêmpin Anötö tu in gêm aö kwi-nga.

2

Lau aposel Jerusalem-nga sêkôc Pol sa

1 Yala 14 giñga su goc gapi Jerusalem ga tiyham, ma gakôc Banabas lu Taitus sêwhiñ aö.

2 Anötö dau hoc yom dan asê têt aö ma kac aö, dec gapi Jerusalem ga têt ndoc dinan. Ma ñawaê ñayham nan gahoc asê têt ñlau gameñ apa-nga, nan aö gawhê sa yêc Jerusalem. Aö gawhê sa têt lau hon dom, magoc gawhê sa têt lau sêkêñ whiñ-nga si lau bata. Aö gatec bu lau sêpu gwelen nan gakôm, me sêsôm bu aö gakôm ñambwa, ma tu dinan-nga dec gawhê dauñ sa têt ñac lau dau.

3 Ñac sênjalê bu Taitus nan whiñ aö têt têt dinan, in ngac Grik-nga. Magoc sêkac yac bu asê in ndê ñamlic ñatô êñkuc lau Israel-nga si pwac nan dom.

4 Yom hon dinan hóc asê, ñahu bu lau ñatô sêñsau bu sêti yac mba asidôwai ma sêmeñ sêmbô sêwhiñ yac bu sêtip lêñ ti sakiñ nan yac andôhôn têt lau gameñ apa-nga. Yisu Kilisi kêgapwêc yac su yêc sakiñ yomsu-nga, magoc ñac lau tasan dinan sêkôm bu sêkac yac kwi ma anñkuc lêñ yomsu-nga tiyham atôm lau akiñ ñambwa.

5 Tigen yac alhac ñanğa ma asôc ñac ñapu dan dom, ñahu bu yac atac whiñ bu mac lau Galesia-nga anjalê yom ñandô pi ñawaê ñayham, ma asap dôn ñapan.

6 Aö kayalê bu Anötö toc ñamalac dan sa hóc gêlêc dan su dom. Tu dinan-nga dec gahêgo dauñ dom têt ndoc nan gawhê dauñ sa têt lau nan gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga sêtoc sa sêti ñac si lau bata. Ma ñac sêsôm yom dan bu sêmatôc ñawaê ñayham nan gam yêc lau apa si gameñ, nan dom.

7 Mba! Ñac sêlic bu Anötö kêt ñawaê ñayham sip aö aman bu wahoc asê têt lau nan lau Israel dom, tôm in kêt sip Pita amba bu hoc asê têt lau Israel-nga.

8 Bu Anötö kêt ñac lai têt Pita ma kêyalin in sa ti lau Israel-nga si aposel,

ma kêñ ñaclai têtñ aõ bocdinañ, ma kêyalinñ aõ sa gati lau gameñ apa-ña si aposel.

⁹ Lau sêkêñ whin-ña yêc Jerusalem sêtoc Jems, Pita ma Jon sa sêti ñac si ñagôlôn. Ma têtñ ndoc lau tõe dinañ sêlic bu aõ gatap Anötö ndê mwasin sa su, dec sêkam alu Banabas tu bu sêtôc asê bu ñac sêkôc alu ti alu mba yom sa. Ma ñac si ñalôm pitigen bu yac akôm gwelenñ ñawaê ñayham-ña awhinñ lau gameñ apa-ña, ma ñac sêkôm sêwhinñ lau Israel-ña.

¹⁰ Ñac sêndac gêtñ tigen, nañ bu yac gauc nem ñac si lau nañ sêpônnda dau. Ma gêtñ dau aõ gauc gêm tidônñ su bu wakôm.

Pol sôm Pita yêc malac Antiok

¹¹ Tinambu aõ gambo malac Antiok, ma Pita meñ mbo malac dau whin. Magoc malô aõ galic yêc awê bu in kôm gêtñ dan, nañ so yom ñandô ñawaê ñayham-ña. Ma tu dinañ-ña dec aõ gasôm yom sêmbalan-ña solop têtñ in.

¹² Bu têtñ ndoc in hóc asê Antiok tiwakuc, nañ in kôm mêtê solop. In ndöc ti gêtñ gêtñ whinñ lau sêkêñ whin-ña nañ lau Israel dom, dec tõe asê bu in hêgo dau tu Moses ndê yomsu-ña dom. Magoc tinambu lau Israel-ña ñatô nañ sem gwelenñ sêwhinñ Jems, nañ sêhóc asê malac Antiok. Pita kêyalê bu ñac sêsap Moses ndê yomsu dôñ ma ñac bu sêkac lau gameñ apa-ña bu sêñkuc lau Israel-ña si ñpwac sêsê laungac ñamlic ñatô su-ña. Tu dinañ-ña dec in tõe dau ma kêdahinñ dau su yêc lau nañ lau Israel dom. In ndê lêtñ dau in lêtñ giso.

¹³ Ma lau sêkêñ whin-ña Israel-ña ñatô nañ sêmba malac Antiok, nañ sêñkuc in ma sêsa lêtñ tasanñ dinañ sêwhinñ, e lêtñ dau hê Banabas kwi whin.

¹⁴ Têtñ ndoc aõ galic bu ñac si mêtê dau so yom ñandô ñawaê ñayham-ña, dec gasôm yom têtñ Pita yêc ñac hon angô-ña bocdec bu, “Am ñgac Israel-ña, magoc têtñ ndoc am mwenñ hóc asê malac Antiok, nañ am mbo whinñ lau nañ lau Israel dom, ma hêgo

daôm tu Israel-ña si yomsu-ña dom. Magoc malô am kac nem ñalôm kwi ma kôm gitôm am gêlic Moses ndê yomsu gitôm gêtñ atu, ma hu lau dau sinñ ma mbo ahê ñac. Bocke? Kwahic dec am bu kac lau gameñ apa-ña bu sêsôc lau Israel-ña si ñagôlinñ ñapu, a?”

Lêtñ tigen yêc bu dati lau gitên, nañ dakên whin

¹⁵ Ma aõ gasôm têtñ Pita, “Yac lau Israel-ña êlêmê dasam lau gameñ apa-ña bu lau sac, bu ñac sêñkuc Moses ndê yomsu dom. Magoc hêclu neñ ñahu yêc lau gameñ apa-ña dom. Mba. Dinañi sêkôc hêclu dambo lau Israel-ña nañ dakôc Moses ndê yomsu, nañ ñalôm.

¹⁶ Magoc yac tanjalê su bu ñamalac danñ oc ti ñamalac gitên yêc Anötö angô-ña tu in kêkuc lêtñ yomsu-ña dom. Mba, oc tõe dom. Magoc tu ñamalac danñ kêñ whinñ Yisu Kilisi-ña, dec Anötö gêlic in bu ñamalac gitên. Senñ tigenñ dinañ gic lau honñ ñawaê, yac lau Israel-ña, ma lau gameñ apa-ña boc-dinañ. Tanñkuc lêtñ dakên whinñ Yisu Kilisi-ña tu bu dati lau gitên tu lêtñ dinañ-ña, ma tu tanñkuc lêtñ yomsu-ña lec dom.”

¹⁷ Kwahic dec yac tanñkuc lêtñ dakên whinñ Kilisi-ña tu bu dati lau gitên-ña. Mboe lau ñatô oc sêsam yac bu lau sac tu yac tanñkuc lêtñ yomsu-ña tiyham dom. Magoc yac oc dasôm sake? Lêtñ dakên whinñ Kilisi-ña kêñ ñasawa têtñ yac tu dakôm sac-ña, a? Aõ wasôm, mba andô!

¹⁸ Muñ-ña aõ kasahê bu wati ñgac gitên tu kakuc yomsu-ña, magoc kwahic dec gahu lêtñ dau sinñ su. Aõ bu wambu wandi wasôc yomsu ñapu tiyham, dec oc tõe gêtñ tigenñ asê têtñ aõ, nañ bu aõ ñgac kagili yomsu-ña.

¹⁹ Bu sakinñ yomsu-ña tõe asê têtñ aõ bu gawêkainñ senñ wambac ndu-ña, ma bocdinañ dec aõ tanñkwê lêtñ yomsu-ña bu nem aõ sa tiyham lec dom. Yomandô. Aõ gahu lêtñ yomsu-ña sinñ, tu bu wanem akinñ Anötö tõe aneñ bêc honñ wambo tanñli-ña.

Anötö dau piñ aõ dôñ gam damiñ Kilisi gitôm gambac ndu pi a gicso dau gawhiñ in.

²⁰ Ma kwahic dec aneñ ñahu gambo tanli-nga sip aõ daun dom, magoc gambo tanli tu Kilisi nañ tisa mbo tali tiyham ma mbo aneñ ñalôm nañ-nga. Ma tòm bêc hoñ nañ wambo tanli wambo nom lec, nañ wasa lêñ tigen bocdec bu, wakêñ whiñ Anötö Atu nañ tac whiñ aõ ma kêñ dau tu aõ-nga.

²¹ Aõ galic Anötö ndê mwasin gitôm gêñ ñambwa dom. Mba. Ñahu bu ñamalac dañ gitôm dom bu ti ñamalac gitêñ tu in kêkuc yomsu-nga. Bu bocdinañ, dec Kilisi ndê mbac ndu nañ oc ñahu mbasi.

3

Lêñ yomsu-nga ma lêñ dakêñ whiñ-nga

¹ O mac lau Galesia-nga, mac lau gauc mba. Yac awhê yom hoñ pi Yisu Kilisi sa yêc awê têñ mac, e tòm mac daôm tanôm alic in mbac ndu pi a gicso dau. Magoc asa dec meñ ma kêñsôñ mac nem gauc?

² Aõ bu wakêñ gêndac têñ mac pi yom tigen bocdec bu, mac añkuc yomsu dec Anötö kêñ Ñalau Dabuñ têñ mac, me mac akêñ whiñ ñawaê ñayham pi Kilisi, nañ mac añgô su, dec in kêñ Ñalau têñ mac?

³⁻⁴ Bocke ma kwahic dec mac nem gauc tisac? Têñ ndoc mac akêñ whiñ tiwakuc, nañ mac asa nem lêñ ti Ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ahu lêñ yomsu-nga sin. Tu dinañ-nga lau nañ sêsap yomsu dôñ, nañ sêkêñ kisa mac. Tu sake-nga kwahic dec mac bu ambu asôc yomsu ñapu tiyham, ma gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu gêñ nañ mac daôm akôm tu añkuc yomsu-nga. Mac bu akôm bocdinañ, dec kisa atu nañ mac ahôc têñ ñamata-nga, nañ ñahu mbasi.

⁵ Añgô! Anötö kêñ ndê Ñalau Dabuñ têñ mac ma kôm gêñ dalô daêsam yêc mac añôm-nga. In kôm gêñ dau tu mac añkuc yomsu-nga, me tu mac akêñ whiñ yom pi Kilisi, nañ mac añgô su-nga?

⁶ Gauc nem Abraham. In kêñ whiñ Anötö, ma tu dinañ-nga Anötö gêlic in bu ñgac gitêñ.

⁷ Bocdinañ añyalê bu lau hoñ nañ sêñkuc lêñ sêkêñ whiñ-nga, nañ Anötö gêlic ñac sêtôm Abraham ndê lau wakuc.

⁸ Yom nañ sêto yêc, nañ tôc asê gwanaj bu Anötö oc lic lau nañ lau Israel dom, nañ bu lau gitêñ, tu ñac si sêkêñ whiñ-nga. Anötö sôm ñawaê ñayham dau asê têñ Abraham gwanaj su bocdec bu:

Lau nom-nga hoñ oc sêtap aneñ mbec ñamwasin sa yêc am. *[Gen 12:3]*

⁹ Abraham kêñ whiñ, dec tap Anötö ndê mbec ñamwasin sa. Ma bocdinañ lau hoñ nañ sêkêñ whiñ, nañ oc sêtap mbec dau ñamwasin sa sêwhiñ Abraham.

¹⁰ Magoc lau hoñ nañ gauc gêm bu ñac oc sêti lau gitêñ tu sêñkuc yomsu-nga, nañ oc sêtap Anötö ndê tac ñandê sa, tòm yom dañ nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Asa nañ kêkuc yomsu hoñ nañ sêto sip buku yomsu-nga, nañ ñapep ma timala dom, nañ oc tap Anötö ndê tac ñandê sa. *[Diut 27:26]*

¹¹ Ma yom dañ tiyham sêto yêc bocdec bu:

Lau gitêñ oc sêndöc tali tu ñac si sêkêñ whiñ-nga. *[Hab 2:4]*

Yom dau tôc asê tiawê bu ñamalac dañ oc ti ñamalac gitêñ yêc Anötö añgô-nga tu in kêkuc yomsu-nga dom.

¹² Lêñ yomsu-nga sôm bu ñamalac nañ tòm bu sa ndê lêñ êñkuc yomsu hoñ ñapep eñ, nañ oc ndöc tali. Magoc lêñ yomsu-nga dinañ so lêñ dakêñ whiñ-nga.

¹³ Asa nañ takwê lêñ yomsu-nga bu nem in sa, nañ gic waê bu tap Anötö ndê atac ñandê sa. Magoc Kilisi kêgaho yac su yêc lêñ datap atac ñandê dinañ sa-nga. In dau hóc Anötö ndê atac ñandê tu yac-nga, tòm yom nañ sêto pi lau sac, nañ yêc bocdec bu:

Lau hoñ nañ sêkêñ ñac sêñgalêñ a, nañ dalic ñac gitôm lau nañ sêtap

Anötö ndê tac nandê sa. *[Diut 21:23]*

¹⁴ Yisu Kilisi hôc nandê dinaŋ tu bu lau naŋ lau Israel dom, naŋ dec oc sêtap Abraham ndê mbec n̄amwasin sa sêwhin lau Israel-nga. Ma yac hoŋ oc dakôc N̄alau Dabuŋ, naŋ Anötö gic bata su, naŋ sa tu yac neŋ dakêŋ whin Yisu-nga.

Pwac yomsu-nga, ma pwac mwasin-nga

¹⁵ O asidôwai, wanem dôhôn pi n̄amalac si lêŋ bu wawhê gêŋ dau sa. Pwac naŋ n̄amalac lu sêmatin tidôn su, naŋ oc tòm dom bu ngac daŋ ndic têku, me seŋ su. Ma Anötö ndê pwac bocdinaŋ.

¹⁶ In gic bata yom têŋ Abraham ma sôm bocdec bu, “*Aö oc wanem mbec am ti nem wakuc.*” Yom naŋ in sôm pi Abraham ndê wakuc, naŋ hêganôn lau daêsam dom, magoc hêganôn Abraham ndê ngac wakuc tigen, naŋ Kilisi dau.

¹⁷ Aö wasôm têŋ mac bu Anötö gic bata yom dau têŋ Abraham muŋ su, ma tinambu yala 430 giŋga su, dec in kên ndê yomsu têŋ lau Israel-nga. Magoc yomsu dau seŋ pwac mwasin-nga naŋ Anötö kêmatin whin Abraham, naŋ su dom.

¹⁸ Lau bu sêtap Anötö ndê mwasin sa tu sêhkuc yomsu-nga, naŋ dec lêŋ dau kêkuc yom naŋ Anötö gic bata têŋ Abraham, naŋ dom. Magoc bocdinaŋ dom. Bu Anötö gic bata yom têŋ Abraham ma sôm bu êmwasin in n̄ambwa.

¹⁹ Bocdinaŋ Anötö kên yomsu n̄ahu bocke? In kên tu bu tôle n̄amalac si sac asê-nga, bu lhac e Abraham ndê wakuc naŋ Anötö gic bata yom pi in, naŋ hoc asê. Ma gêŋ daŋ tiyham. An̄ela sêkôc Anötö ndê yomsu ma sêkêŋ têŋ ngac n̄alhu-nga daŋ, naŋ Moses.

²⁰ Ngac n̄alhu-nga dau kôm gwelen mbo Anötö ma lau Israel-nga n̄alhu ma kôc yomsu. Magoc pwac mwasin-nga naŋ Anötö kêmatin whin Abraham, naŋ in dau kên solop têŋ in, ma ngac n̄alhu-nga mbasi.

Yomsu oc tôle yac neŋ sac asê, ma wê yac datêŋ Kilisi dandi

²¹ Bocdinaŋ wandac mac bocdec bu, yomsu seŋ mwasin naŋ Anötö gic bata tidôn bu kên têŋ Abraham naŋ su, me? Wasôm têŋ mac bu mba andô. Yac bu datôm bu datap seŋ dandôc taŋli-nga sa yêc yomsu, dec yomsu dau oc ti yac neŋ seŋ dati lau gitêŋ-nga.

²² Magoc oc tôle dom. Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ whê sa bu lau nom-nga hoŋ sêndôc gapocwalô sac-nga. N̄alêŋ dinaŋ mwasin naŋ Anötö gic bata, naŋ hêganôn lêŋ dakêŋ whin-nga, ma datap mwasin dau sa tu dakêŋ whin Yisu Kilisi-nga.

²³ Muŋ-nga, lêŋ dakêŋ whin-nga dinaŋ meŋ sa tiawê su dom. Têŋ têm dinaŋ yac dambo datôm lau gapocwalô-nga naŋ yomsu sô yac dôŋ, bu dambo bocdinaŋ e Anötö tôle lêŋ dakêŋ whin-nga asê tiawê.

²⁴ Anötö kên yomsu bu nem gôlin yac ma tôle yac neŋ sac asê, goc wê yac datêŋ Kilisi dandi, bu datap lêŋ dati lau gitêŋ-nga sa tu yac neŋ dakêŋ whin in-nga.

²⁵ Ma kwahic dec lêŋ dakêŋ whin-nga meŋ sa su, dec dambo yomsu n̄apu tiyham dom.

Dati Anötö atuwêi ti ngac

²⁶ Mac hoŋ ati Anötö ndê balêkoc tu mac nem akêŋ whin Yisu Kilisi-nga.

²⁷ Bu mac hoŋ naŋ alin busan̄gu, naŋ gêŋ dau pin mac dôŋ am damin Kilisi, tôle mac asôc in ti nem n̄akwê.

²⁸ Ma Anötö kôc mac sa kêkuc mac nem n̄ahu nom-nga dom. Mba. Mac bu lau Israel-nga, me lau apa, lau akin n̄ambwa me lau naŋ dau sêmbô si gêŋ, lauwhê me laungac, tigen an̄yalê bu Anötö kôc yac hoŋ sa tu yac neŋ dakêŋ whin Yisu Kilisi-nga, naŋ pin yac hoŋ dôŋ dapitigen.

²⁹ Ma mac lau asa naŋ ati Kilisi ndê, naŋ ati Abraham ndê lau wakuc bocdinaŋ, ma awêkain mwasin naŋ Anötö gic bata têŋ Abraham.

4

¹ Aö wawhê gêñ dau sa têt mac bocdec bu. Balê nan damba gic bata bu kêt ndê wapa lêñsêm têt in, nan oc wêkain gêt dau yomandô. Magoc damba bu mbac ndu têt ndoc in mbo balê, dec in oc kôc wapa dau sep dom, ma in oc mbo gitôm damba ndê ñgac akin ñambwa dan.

² Ma lau ñatô oc sêyob in ti ndê wapa lêñsêm e in ndê yala gitôm nan damba sôm tidôn gwanan su.

³ Ma yac bocdinan. Mun-ña yac dakêt whin su dom, nan dambo datôm balêkoc saun, ma datôm lau akin ñambwa nan dambo yomsu ti ñagôlin nom-ña ñapu.

⁴ Magoc têt ndoc nan Anötö sôm gwanan su, nan meñ sa, goc in kêt ndê Atungac meñ mbo nom. In dinda kôc in ti ñamalac nom-ña nan mbo yomsu ñapu,

⁵ bu êñgapwêc yac lau nan dambo yomsu ñapu, nan su, ma yac dati Anötö ndê balêkoc.

⁶ Ma Anötö kêt ndê Atu ndê Njalau sip yac hon neñ ñalôm, dec tôc asê bu mac lau gameñ apa-ña ati Anötö ndê balêkoc awhin yac lau Israel-ña. Ma Njalau dau gêm yac sa dec data Anötö ti atac pa su, ma dasam in bu, “Daman, Daman.”

⁷ Bocdinan kwahic dec yac lau akin tiyham dom, magoc yac Anötö ndê balêkoc solop. Ma yac dati Anötö ndê balêkoc, dec dawêkain gêt lêñsêm nan gic waê in ndê balêkoc.

Pol ñalôm ñawapac tu lau Galesia-ña

⁸ Mun-ña mac am gauc Anötö, ma am akin gêt nom-ña ñambwa nan Anötö ñandô dom.

⁹ Magoc kwahic dec mac anyalê Anötö, ma gêt atu dan whin bocdec bu, Anötö dau kêyalê mac su. Ma bocke dec mac bu akac daôm kwi, ma ambu andi asôc yomsu ñapu, dec ambo atôm lau akin tiyham? Bu yomsu hon, nan ñagôlin nom-ña ñambwa nan ña-ñaclai ti ñandô mbasi.

¹⁰ Tu sake-ña mac bu ankcuc ñagôlin ñambwa nan hêganôn bêc ti ayô, ma yala ti têt ñatô?

¹¹ Aö gatôc daun tu mac-ña bu mboe gwelen nan aö gakôm têt mac, nan oc ñandô mbasi.

¹² O asidôwai. Mun-ña mac lau apa ambo yomsu ñapu dom, ma aö gahu lêt yomsu-ña sin tu bu wambo watôm mac. Magoc kwahic dec lau ñatô sêñsau mac, dec mac ambo atôm lau akin tiyham tu yomsu-ña. Bocdinan dec wateñ mac bu ahu lêt dinañ sin ma ambo atôm aö. Ma alic aö ñayham tôm mun-ña nan aö gambo gawhin mac, nan mac akôm aö sac dom.

¹³ Têt têt dinañ gêmbac kôm aö, dec gambo teñ gawhin mac, ma gahoc ñawaê ñayham asê têt mac. Mac anyalê gêt dau su.

¹⁴ Aneñ gêmbac dau kêt ñawapac têt mac bu ayob aö, magoc mac apu aö me alic aö sac dom. Mba. Mac akôc aö sa gitôm Anötö ndê anela dan, me tôm mac akôc Yisu Kilisi dau sa.

¹⁵ Têt ndoc dinañ mac atac whin bu anem aö sa êñlêc, e tôm mac bu akip nem tanôm ñakôp sa ma akêt têt aö. Yomandô. Magoc kwahic dec mac nem atac ñayham tu aö-ña giñga su.

¹⁶ Bocke? Tu aö gasôm yom ñandô asê têt mac-ña, dec kwahic mac alic aö tôm nem ñacyo, a?

¹⁷ Nac lau tasan dinañ sêkôm ñanga bu sêkac mac kwi asôc yomsu ñapu tiyham. Magoc sêkôm tu mac atap ñandô ñayham dan sa-ña dom. Nac atac whin bu mac ahu aö sin ma akêt daôm sambuc tu ankcuc ñac-ña.

¹⁸ In lêt ñayham bu mac akêt daôm sambuc tu bu akôm gêt nan ñahu ñayham yêc. Ma aö bu wambo wawhin mac, me aö bu wambo dom, magoc akôm bocdinan ñapan.

¹⁹ O aneñ balêkoc awhê ma ñgac. Kwahic dec aö kasahê ñandê atu tiyham tu mac-ña, gitôm awhê nan balêkoc tun in. Nahu bu aö tac whin ndu andô bu Kilisi ndê yom tidôn yêc mac nem ñalôm, e andi atôm in dau.

20 Aö neŋ ɲalôm ɲawapac atu tu mac-ɲga, ma seŋ daŋ bu hóc pi aö, dec aö atac whiŋ kêlêc bu wambo wawhiŋ mac, ma wasôm yom ɲayham-ɲayham têtŋ mac, ô yom ɲaŋga naŋ kwahic dec gato têtŋ mac.

Sara lu Haga sêti ɲadôhônŋ

21 Mac lau naŋ atac whiŋ bu ambo yomsu ɲapu, aö bu wandac mac bocdec bu. Mac aŋyalê seŋ naŋ yomsu bu wê mac atêtŋ andi, me mba?

22 Gauc nem yom naŋ sêto yêc pi balêkoc ɲgac lu naŋ Abraham kwê asê. Balê daŋ dinda Haga iŋ awhê akiŋ ɲambwa, ma balê daŋ dinda Sara iŋ awhê akiŋ dom, iŋ Abraham nawhê solop.

23 Haga kôc balêkoc kêkuc ɲamalac nom-ɲga si lêtŋ ɲambwa. Magoc Sara kôc balêkoc kêkuc yom naŋ Anötö gic bata têtŋ Abraham.

24-25 Gêŋ dau iŋ gitôm yom gôliŋ daŋ, bu awhê lu dinaŋ sêti pwac lu ɲadôhônŋ. Haga ti dôhônŋ pwac akwa yomsu-ɲga naŋ Anötö kêmatiŋ yêc Lóc †Sainai yêc gameŋ Arabia-ɲga. Ma balêkoc pwac dinaŋ-ɲga sêti lau akiŋ ɲambwa tôm Haga. Ma Haga ti dôhônŋ malac Jerusalem têm dindêc-ɲga, bu malac dau ti ndê lau sêmbo sêtôm lau akiŋ ɲambwa bocdinaŋ.

26 Magoc Sara ti dôhônŋ malac Jerusalem wakuc naŋ yêc undambê, ma iŋ gitôm yac neŋ dinaŋ ɲandô naŋ awhê akiŋ ɲambwa dom.

27 Bu sêto yom daŋ yêc bocdec bu: Am awhê gapoc naŋ kôc balêkoc dom, atac ɲayham sa. Am naŋ kêsahê balêkoc tuŋ am dom, naŋ mbwêc ti atac ɲayham. Bu kwahic dec am mbo gitôm awhê naŋ balêkoc mba, magoc tiŋambu am oc tap nem balêkoc sa hóc gêlêc

awhê naŋ gêm ɲgac sa, naŋ su.*
[Ais 54:1]

28 Aneŋ asidôwai. Tu Kilisi-ɲga dec mac ati balêkoc pwac mwasiŋ-ɲga gitôm Aisak, balêkoc naŋ hóc asê kêkuc yom naŋ Anötö gic bata têtŋ Abraham.

29 Muŋ-ɲga Ismael, balêkoc naŋ hóc asê kêkuc ɲamalac si lêtŋ, naŋ kêtŋ kisa Aisak, naŋ hóc asê ɲa ɲalau Dabuŋ ndê ɲaclai. Ma kwahic dec mac aŋsahê kisa ɲalêtŋ kaiŋ tigenŋ yêc lau naŋ sêsap lêtŋ yomsu-ɲga dôŋ.

30 Magoc gauc nem yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Kêtŋ awhê akiŋ lu iŋ atunŋac sêlhô sêndi, bu awhê akiŋ ndê balê dau oc wêkaiŋ wapa lêtŋsêm ɲatô whiŋ ɲadawê ndê atunŋac dom. [Gen 21:10]

31 Bocdinaŋ asidôwai, akôc gauc ɲaŋga bocdec bu. Yac awhê akiŋ Haga ndê balêkoc dom, magoc yac ɲadawê Sara ndê balêkoc solop.

5

Dasap lêtŋ dakêtŋ whiŋ-ɲga dôŋ, bu Kilisi kêtŋgapwêc yac su yêc lêtŋ yomsu-ɲga

1 Kilisi kêtŋgapwêc yac su dec dambo datôm lau akiŋ ɲambwa tiyham dom. Bocdinaŋ alhac ɲaŋga, ma ayob daôm bu wapac lêtŋ yomsu-ɲga êŋgwiniŋ mac e ati lau akiŋ tiyham dom.

2 Aö Pol wasôm têtŋ mac bu asa naŋ gauc gêm bu ti ɲgac gitêtŋ tu iŋ kêkuc yomsu sêsê launŋac ɲamlic ɲatô su-ɲga, naŋ Kilisi gitôm dom bu oc nem iŋ sa.

3 Aö wasôm tiyham têtŋ mac, bu asa naŋ sôc yomsu tigenŋ dinaŋ ɲapu, naŋ êŋkuc yomsu hoŋ bocdinaŋ ndic ɲawaê.

4 Mac lau naŋ gauc gêm bu ati lau gitêtŋ tu aŋkuc yomsu-ɲga, naŋ akac daôm su yêc Kilisi ma yêc Anötö ndê mwasiŋ.

* 4:27: Aisaya to yom dau pi malac Jerusalem têtŋ ndoc ɲacyo sêŋgaho lau Israel-ɲga su ma sêkôc ɲac sa si sêndôc gameŋ Babilon-ɲga gitôm lau gapocwalô-ɲga. Aisaya gêlic bu malac dau tiganŋ, dec gêm dôhônŋ pi awhê gapoc. Pol kôc Aisaya ndê yom ma to sip iŋ ndê bapia têtŋ lau Galesia-ɲga bu whê yom naŋ iŋ to pi malac Jerusalem lu, naŋ sa. Yom pi awhê naŋ gêm ɲgac sa su, naŋ hêganônŋ lau Israel-ɲga ma malac Jerusalem akwa. Ma yom pi awhê gapoc naŋ oc tap balêkoc daêsam sa, naŋ hêganônŋ lau sêkêtŋ whiŋ Yisu-ɲga naŋ oc sêndôc malac Jerusalem wakuc.

⁵ Nahu bu Anötö gêlic yac tòm lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whiñ-nga. Ma Nalau Dabuñ puc yac dôn bu dahôn ti dakêñ batan gêñ dau ña-ñandô.

⁶ Bu yac lau nanñ dati Yisu Kilisi ndê, nanñ tanyalê bu lêñ yomsu-nga danñ oc nem yac sa ñandô dom. Nac bu sêsê yac ñamlic ñatô su, me sêsê yac dom, nanñ dalic tòm gêñ ñambwa. Gêñ tigenñ yac dalic bu gêñ atu, nanñ dakêñ whiñ Kilisi. Ma yac neñ mêtê atac whiñ neñ asidôwai-nga tôc yac neñ dakêñ whiñ asê.

⁷ Muñ-nga lê, mac asa nem lêñ akêñ whiñ-nga ñapep eñ, atôm lau nanñ sêtiñ ñannga. Tigenñ asa kalhac mac ahuc e ahu yom ñandô siñ?

⁸ Lau nanñ sêlhac mac ahuc, nanñ sêmeñ akêñ Anötö nanñ kêgalêm mac sa, nanñ ndê dom.

⁹ Ayob daôm ñapep têtñ lau kainñ dinañ, bu yom nanñ ñac sêndôhôn, nanñ gitôm yist nanñ sêkêñ sip bolom ñalôm ma kôm gwelenñ malô-malô e gêm bolom sambuc ahuc.

¹⁰ Tu Kilisi piñ yac honñ dôn-nga, dec gakêñ whiñ bu mac oc akôc aneñ yom dindec sa, ma atec yom bambalinñ honñ. Ma asa nanñ bu lhac mac ahuc ma êñsônñ mac nem gauc, nanñ oc tap inñ ndê gwelenñ dau ñagêyô sa.

¹¹ O asidôwai, lau ñatô sêñgôlinñ yom pi aô ma sêsôm bu aô gam mêtê ma gapuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga dôn. Anğô su nanñ. Aô bu wapuc yomsu dau dôn, dec tu sake-nga lau Israel-nga nanñ sêsap yomsu dôn, nanñ sêkêñ kisa aô? Ma aô bu wapuc yomsu dau dôn, dec yom nanñ yac ahoc asê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, nanñ dec oc wakôm nditôm yom ñambwa. Yom pi Yisu ndê mbac ndu, nanñ gitôm hoc nanñ lau Israel-nga daêsam sêtiñ gahi pi-nga.

¹² Oc ñayham bu lau nanñ sêñgilí mac bu ankcuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga, nanñ sêtim dandi ñamlic sambuc kic-kic.

¹³ O aneñ asidôwai. Anötö kêgalêm mac sa bu ambo atôm lau akinñ yomsu-nga dom. Tigenñ inñ ndê galem

dinañ kêtñ ñasawa têtñ mac bu akôm sac tòm ñalôm akwa kêgilí mac dom. Mba! Anem akinñ asidôwai ti ankcuc mêtê atac whiñ-nga.

¹⁴ Bu yomsu honñ sôc yomsu tigenñ ñapu, nanñ yêc bocdec bu, “*Am atac whiñ lau menpan am, gitôm am atac whiñ daôm.*”

¹⁵ Magoc mac bu alic daôm sac-sac me awhê daôm kôc-kôc, dec lêñ dinañ gitôm bu oc señ mac su andiñam.

Lêñ nom-nga, ma Nalau Dabuñ ndê lêñ

¹⁶ Bocdinañ wasôm têtñ mac bu asa nem lêñ tòm Nalau Dabuñ gêm gôlinñ mac, dec oc tòm dom bu akôm mêtê ñalôm akwa-nga ñandô sa.

¹⁷ Bu mêtê nanñ mac nem ñalôm akwa bu êñgilí mac bu akôm, ma mêtê nanñ Nalau tac whiñ bu mac akôm, nanñ sêtôm dau dom. Nahu bu mac nem ñalôm akwa ma Nalau Dabuñ sic siñ têtñ dandi, tu bu sênem gôlinñ mac-nga. Tu dinañ-nga dec mac atôm dom bu akôm tòm mac daôm atac whiñ. Mac oc ankcuc ñalôm akwa ndê ñagôlinñ, me Nalau Dabuñ oc nem gôlinñ mac.

¹⁸ Magoc Nalau bu nem gôlinñ mac, dec mac ambo yomsu ñapu tiyham dom.

¹⁹ Lau nanñ ñalôm akwa gêm gôlinñ ñac, nanñ si mêtê sac-sac tôc dau yêc awê. Nac sêkôm mêtê mockainñ-nga, mêtê ñadômbwi, ma mêtê atac ñagalac-nga.

²⁰ Nac sem akinñ anötö tasanñ, sêpec balô, sêkêñ kisa lau, sêñgilí siñ, tagatu gêñ, ñac lau atac ñandê-nga, ma sêpo dau sa hôc gêlêc. Nac si lêñ kôm lau sêlic dau sac-sac e sêwhê dau kôc.

²¹ Nac sem lêmunñ lau ñatô si gêñ, ma êlêmê señ asam ti sênôm gêñ êñiñ ñac-nga, ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau bocdinañ. Aô wakêñ puc mac, tòm gakêñ puc mac su, bu lau nanñ sêsa lêñ kainñ dinañ, nanñ oc sêwêkainñ si mala yêc Anötö ndê gameñ undambê-nga dom andô.

²² Magoc lau nanñ Nalau Dabuñ gêm gôlinñ ñac, nanñ sêsa lêñ bocdec bu. Nac atac whiñ lau, sêmbo ti atac ñayham, ma sêsa si lêñ ti yom malô, sêkôc

si ñalôm dôñ pi lêñ agwa-agwa hoñ, ñac tawalô lau, sêkôm mêtê ñayham eñ, ma gwelenj bocke nañ sêsôm bu sêkôm, nañ sêkôm ñandô sa.

²³ Ñac sêtoc dau sa dom, ma sêtimêtê dau ñapep. Mêtê kainj dinañ so yomsu danj dom.

²⁴ Ma yac lau nañ dati Yisu Kilisi ndê, nañ dahu mêtê atac ñagalac-nga ti mêtê sac hoñ nañ meñ akêñ ñalôm akwa, nañ siñ, tôm yac tac ñalôm akwa ndu pi a gicso dau gi.

²⁵ Yac oc dandöc tarli tu Ñalau Dabuñ ndê gwelenj-nga, dec dakêñ Ñalau ti gôliñ yac neñ lêñ hoñ.

²⁶ Datoc daun sa dom, ma danem lêmuñ asidôwai ti dali ñac ñalôm sa dom.

6

Lêñ ñayham ñatô

¹ O asidôwai, mac bu anyalê bu mac nem danj kôm sac, dec mac lau nañ Ñalau Dabuñ gêm gwelenj ñanğa yêc nem ñalôm, nañ anjahê bu anem in sa. Akôm lêñ malô eñ têt in, e in nem dau kwi ma sa Pômdau ndê lêñ tiyham. Magoc ayob daôm bu lêtôm tap mac sa whiñ dom.

² Dahôc asidôwai si ñawapac dawhiñ ñac, ma ñalêñ dinañ yac oc dakôm Kilisi ndê yomsu atac whiñ asidôwai-nga ñandô sa.

³ Bu asa nañ toc dau sa bu in ñamalac tiwaê hôc gêlêc ndê asidôwai su, nañ kêsau dau. In ñamalac waêmbe.

⁴ Anem dôhôn daôm nem lêñ pi asidôwai ñatô si lêñ tu bu apo daôm sa-nga dom. Mba. Mac tigenj-tigenj akôm gwelenj bocke nañ Anötö kêt sip mac amam, nañ ñapep eñ, dec oc ti mac nem ñahu apo daôm sa-nga.

⁵ Bu Anötö gic sam gwelenj ti sakinj tidau-tidau têt yac tigenj-tigenj bu dawêkainj, ma bocdinañ dakôc sa tôm ndi, ma dakôm ñapep.

⁶ Asa nañ bu ndöc ñamalac danj ñapu tu êndôhôn Anötö ndê yom-nga, nañ goc êmwasiñ in ndê kêdôhônwaga dau ña gêt ñayham-ñayham ñatô ndic ñawaé.

Anötö oc kêt ñagêyô têt lau êñkuc ñac si mêtê têtêt

⁷ Akôc gauc ñapep pi yom dindec. Mac atôm dom bu anjah Anötö ma asiñ gêt danj têt in. Mba! Bu gêt ñandô nañ datap sa yêc yac neñ ôm, nañ kêtuc gêt ñawhê nañ dasô muñ.

⁸ Am bu kôm mêtê êñkuc lêñ ñalôm akwa-nga, nañ gitôm am sô gêt ñawhê sac yêc ôm, ma am oc tap ñandô sac sa. Am oc niñam tu ñalôm akwa-nga. Magoc am bu kôm mêtê êñkuc Ñalau Dabuñ ndê atac whiñ, nañ gitôm am sô gêt ñawhê ñayham. Ma am oc tap ñandô ñayham sa bocdec bu, Ñalau dau oc kêt am ndöc tamli ñapañ.

⁹ Yac dakôm mêtê ñayham dasiñ su, ma lic ñakam dom. Yac bu dahu siñ dom, dec oc datap ñandô ñayham sa tôm ñandoc.

¹⁰ Tu dinañ-nga têt hoñ nañ Anötö kêt têt yac, nañ dakôm mêtê ñayham têt lau hoñ. Ma dakôm hôc gêlêc têt lau sêkêt whiñ Kilisi-nga.

Yac datiwakuc in gêt atu

¹¹ Alic yom ñalhô atu-tu dindec nañ aö daun amanj gato têt mac.

¹² Lau nañ sêkac mac bu asôc yomsu sêsê ñamlic-nga ñapu, nañ sêkôm gêt dau ñahu bu sêtec bu sêtap kisa sa tu Kilisi ndê a gicso-nga. Ñac atac whiñ bu lau Israel-nga nañ sêkêt whiñ Kilisi dom, nañ sêlic ñac ñayham.

¹³ Bu ñac lau dau sêsôc yomsu sêsê ñamlic-nga ñapu su, magoc ñac sêñkuc Anötö ndê yomsu ñatô hoñ dom. Ñac sêkac mac bu anjuk yomsu sêsê ñamlic-nga, tu bu sêtoc dau sa pi gêt nañ sêkôm têt mac nem ñamlic-nga ñambwa.

¹⁴ Magoc aö oc watoc daun sa pi gêt tigenj, nañ gêt atu nañ Pômdau Yisu Kilisi kôm têt ndoc in mbac ndu pi a gicso dau. Bu gêt dau gêm aö sa bu wahu mêtê ti lêñ nom-nga hoñ siñ, tôm aö gac pi a gicso gi. Ma ñalêñ dinañ tôm aö daun gambac ndu pi a gicso dau gawhiñ.

¹⁵ Mac lau nañ sêsê mac nem ñamlic ñatô su, ma mac lau nañ sêsê mac dom, anyalê bu gêt dau in gêt

ɲambwa. Gêɲ atu tigen bocdec yêc, naɲ bu dati lau wakuc tu Yisu Kilisi-ɲga.

¹⁶ Pômdau ndê yom malô ti tawalô têɲ mac hoɲ naɲ aɲkuc ɲagôlin wakuc dindec. Mac atôm Anötö ndê lau Israel-ɲga wakuc.

¹⁷ Aö gatec bu ɲamalac daɲ kêɲ ɲawapac têɲ aö pi yom kain dindec tiyham. Lau sic aö ma sêkêɲ gôc daêsam têɲ aö tu kakuc Yisu-ɲga, naɲ whê aö sa bu in ndê ɲgac akin.

¹⁸ O aneɲ asidôwai. Mwasin akêɲ yac neɲ Pômdau Yisu Kilisi puc mac gatôm dôɲ. Yomandô.

Pol ndê bapia têt lau Epesas-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Epesas in malac tiwaê dan yêc gamej Esia-nga, ma Luk to yom pi Pol ndê gwelen yêc malac Epesas yêc Apo 18:18-21, ma 19:1-41. Lau daêsam gauc gêm bu Pol to bapia dindéc têt gôlôwac dabun malac Epesas-nga têt ndoc in ndôc gapocwalô ndôc malac Rom, ma gauc gêm bu in to bapia dau têt lau Epesas-nga tawasê dom, magoc gitôm bapia nan gic waê lau sêkêj whin-nga hon bu puc nac dôn.

Yêc lôcwha (sapta) 1-3 Pol to yom pi mwasiñ ti nac lai atu nan Anötö gic bata têt lau sêkêj whin-nga, ma pi lêt nan in gauc gêm tidôn mun su bu pin gêt undambê-nga ti gêt nom-nga hon dôn pitigen, ma kêt Yisu ti nagôlôn (1:10). Yisu ndê gwelen gic lau Israel-nga ma lau gamej apa-nga, nan nawaê bocdinañ. Nac hon sêtap Anötö ndê mwasiñ nem nac si-nga sa tu nac si sêkêj whin-nga, gitôm mwasiñ nambwa (2:8-10).

Yêc lôcwha 4-6 Pol to yom ma gêm la lau sêkêj whin-nga pi lêt nayham tu sêsa-nga, ma tu sêmbo sêwhin dandi-nga, ma tu sêlhac nannga ma sêndic sin têt Sadañ-nga.

Pol gic hu ndê bapia têt lau Epesas-nga

¹ Aö Pol, nan gati Yisu Kilisi ndê taposel kêkuc Anötö ndê atac whin, gato bapia dindéc têt lau dabun malac Epesas-nga, mac lau nan akêt whin Yisu Kilisi.

² Mwasiñ ti yom malô têt mac akêt Damañ Anötö, lu Pômdau Yisu Kilisi.

Mwasiñ nalôm-nga nan datap sa tu Kilisi-nga

³ Tampin Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi Damba, nan kêmwasiñ yac lau nan dakêt whin Kilisi, na Nalau

Dabun ndê mwasiñ nalôm-nga tidau-tidau, nan nahu yêc undambê.

⁴ Bu têt ndoc in kêt undambê ti nom su dom, nan in kêyalin yac sa gwanañ su, bu pin yac dôn danem damin Kilisi, ma bu dati lau dabun ma dambo in angô-nga ti neñ giso mbasi. In tac whin yac ndu andô,

⁵ dec kêyalin yac sa gwanañ su, ma kêmasañ lêt bu kôc yac sa dati in ndê balêkoc, tu Yisu Kilisi-nga. Lêt dau kêkuc in ndê atac whin, ma in gêlic nayham bu kôm nandô sa,

⁶ tu bu yac dapo Anötö ndê waê sa tiatu, tu mwasiñ atu nan datap sa nambwa, tu in ndê Atungac nan in atac whin kêlêc-nga.

⁷ Yac lau nan dakêt whin Yisu Kilisi, nan Anötö suc yac neñ sac kwi ma gêmlihi yac neñ sac natôp, na Kilisi ndê dac. Anötö in mwasiñ ti mwasiñ Nadau, dec kôm gêt dau nandô sa.

⁸ In ndê mwasiñ kêsalê yac ahuc, ma kêt gauc nayham-nayham têt yac bu tanjalê in ti ndê yom-nga.

⁹ Ma lêt nan Anötö gauc gêm tidôn mun su, ma gêlic nayham bu Kilisi kôm nandô sa, nan yêc sin dau têt têt namata-nga andô e meñ, magoc kwahic dec Anötö hoc asê têt yac.

¹⁰ Lêt dau bocdec. Anötö tac whin bu pin gêt undambê-nga ti gêt nom-nga hon dôn sêsôc nagôlôn tigen napu, ma nagôlôn dau in Kilisi. Ma gêt dau oc nandô sa têt ndoc nan Anötö kêmatin tidôn.

¹¹ Lêt hon nan Anötö gauc gêm tidôn, nan kôm nandô sa kêkuc in dau ndê atac whin. Ma têt têt namata-nga andô, in gauc gêm tidôn bu ênyalin yac lau nan ambo Israel si ton nalôm nan sa, bu pin yac dôn anem damin Kilisi.

¹² Anötö kôm gêt dau, bu yac lau nan ati lau namata-nga bu akêt batan bu atap Anötö ndê mwasiñ nem yac si-nga sa tu Kilisi-nga, nan oc ambo tu ampin in, ma tu apo in ndê waê sa-nga.

¹³ Ma mac flau gamej apa-nga bocdinañ. Anötö pin mac dôn am damin Kilisi awhin yac lau Israel-nga, têt

ndoc mac angô yom nandô nawae nayaham-nga, nan whê Anötö ndê lën nem mac si-nga sa. Ma têt ndoc mac akên whin, nan Anötö kên Nalau Dabuñ nan in gic bata mun su, bu ti mac nem ndalô bu tôc asê bu mac ati Kilisi ndê lau.

¹⁴ Nalau dau, Anötö kên têt yac gitôm gêt nandô mbêc, tu bu tôc asê bu mwasin hon nan in gic bata bu dawêkain tinambu, nan oc datap sa yomandô. Anötö gêmlihi yac su dati in ndê, ma gêt dau na-nandô yac oc datap sa têt bêc nambu-nga. Tu dinan-nga tampin Anötö ma dapo in ndê waê sa.

Pol ten mbec tu lau Epesas-nga

¹⁵ Aö ganngô nawae bu mac akên whin Pômdau Yisu Kilisi nannga, ma atac whin lau dabuñ hon. Ma tu dinan-nga dec,

¹⁶ aö gateñ mbec ma gam danje Anötö tu mac-nga tômbêc hon.

¹⁷ Yêc aneñ mbec hon nalôm, aö gateñ yac neñ Pômdau Yisu Kilisi Damba, Nawasi Nadau Anötö, bu in ndê Nalau kên gauc nayaham têt mac, ma whê Anötö ndê yom sa têt mac e anyalê in tidon andô.

¹⁸ Ma aö gateñ whin bu Anötö whê mac nem gauc sa e anyalê sôc nalôm ndi, mwasin ti nawasi atu nan in kêgalêm mac sa bu awêkain awhin in ndê lau dabuñ hon, nan mac tamkwê ambo.

¹⁹ Ma aö gateñ mbec bu mac anyalê Anötö ndê naclai nan hóc gêlêc naclai hon su, nan in kên bu nem yac lau dakên whin-nga sa. Anötö ndê naclai atu tigen dinan,

²⁰ un Kilisi sa akên lau batê-nga, ma kên in ndoc in dau amba andô-nga yêc undambê.

²¹ Ma Kilisi ndoc Anötö ndê andô-nga, dec hóc gêlêc kin ti gôlinwaga ma naclai ti nannga hon nan sêmbo undambê me sêmbo nom, ma in hóc gêlêc naê ti waê hon nan sêtoc sa têt têt kwahic dec-nga ma têt têt nambu-nga bocdinañ.

²² Ma Anötö kên gêt hon sêsôc Kilisi gahi napu, ma kêyalin in sa ti gôlôwac

dabuñ si ngôlôn bu nem gôlin gêt hon.

²³ Gôlôwac dabuñ dau ti Kilisi ndê nandô. Ma Kilisi ndê mwasin ti naclai nan gêm gameñ hon ahuc, nan kêsalê gôlôwac dabuñ ahuc.

2

Kilisi ti yac neñ dandoc tanli nahu

¹ Mun-nga, mac akên whin Kilisi su dom, nan mac atôm lau batê yêc Anötö angô-nga, bu mac asa lën giso ma akôm sac napan.

² Mac asa nem lën dinan ankcuc lau nom-nga si mêtê sac, ma Sadañ, nan gêm gôlin in ndê gameñ yêc umbon nasawa, nan ti mac nem ndau. Ma kwahic dec in kôm gwelen napan, mbo lau nan dangapêc têt Anötö, nan nalôm.

³ Mun-nga, yac hon dasa lën dananpêc-nga dawhin nac. Ma mêtê atac ngalac-nga ti gauc sac-sac hon nan meñ akên nalôm akwa, nan yac dakôm su. Tu dinan-nga yac tac waê bu datap Anötö ndê atac nandê sa tômbêc hon lau dinan.

⁴ Magoc Anötö in Tawalô Nadau ma tac whin yac ndu andô, ma tu dinan-nga dec,

⁵ in kêmwasin yac ma gêm yac si. Mwasin dau in kên têt yac nambwa en. Têt ndoc dinan yac gacgen dambo datôm lau batê tu yac neñ sac-nga, magoc in kêmasan lën tu suc yac neñ sac dau kwi-nga ma pin yac dôñ danem damin Kilisi, ma nalên dinan kwahic dec dambo tanli nandô dawhin Kilisi.

⁶ Anötö un Yisu Kilisi sa ma kên in ndoc undambê, ma tu in pin yac dôñ tam damin Kilisi-nga, dec tômbêc in un yac sa ma kên yac dandoc undambê dawhin Kilisi bocdinañ.

⁷ In kôm gêt hon dinan nahu bu in tac whin bu tôc mwasin atu nan in kên têt yac tu Yisu Kilisi-nga, nan asê tiawê têt lau hon têt têt hon nan oc meñ sa. Mwasin atu dau hóc gêlêc gêt hon su.

⁸ Bu Anötö gêm yac si nanj nahu andô inj ndê mwasiñ nanj kêñ nambwa têtñ yac, ma datap sa tu yac neñ dakêñ whiñ-nga. Ma yac neñ dakêñ whiñ nahu yêc yac-nga dom, magoc nahu yêc Anötö ndê mwasiñ.

⁹ Inj gêm yac si tu yac neñ gwelen ñayham danj-nga dom. Tu dinanj-nga ñalêñ mba bu ñamalac danj toc dau sa.

¹⁰ Bu Anötö dau ndê gwelen piñ yac dôñ tam damiñ Kilisi, ma kôm yac dati lau wakuc bu dakôm mêtê ñayham tidau-tidau nanj inj kêmasañ gwanan su tu bu dakôm-nga.

Kilisi piñ lau honj dôñ

¹¹ Kwahic dec mac lau apa nanj dinami sêkôc mac yêc Israel-nga si toñ ñalôm dom, nanj atap Anötö ndê mwasiñ atu sa su. Bocdinañ aô bu wandac mac bu gauc nem lêñ nanj mac ambo muñ-nga lê. Lau Israel-nga nanj sêñkuc ðpwac sêsê ñamlic ñatô su-nga, nanj sêpu mac ma sêsam mac bu lau sambuc, nahu bu mac anjuc pwac dinanj dom. Pwac dau hêganônñ ñamlic ñambwa, ma inj gêñ nanj ñamalac amba ñambwa kôm.

¹² Gauc nem bu têtñ ndoc dinanj mac awêkainj gêñ danj awhiñ Anötö ndê lau Israel-nga dom. Pwac honj nanj Anötö kêmatinj whiñ lau Israel-nga tu êmwasiñ ñac-nga, nanj ñadanj gic mac ñawaê dom. Mac akêñ batam ñandô ñayham nanj Anötö gic bata têtñ lau Israel-nga, nanj danj dom, ma gacgeñ ambo ahê A nötö dau. Tu dinanj-nga mac ambo ahê Kilisi dau whiñ.

¹³ Magoc mac lau nanj muñ-nga ambo ahê Anötö, kwahic dec mac ati Yisu Kilisi ndê lau. Anötö kêmasañ lêñ bu mac atigasuc inj, tu dac nanj Kilisi kêc siñ-nga.

¹⁴ Bu kwahic dec yac lau honj datap yom malô sa su tu Kilisi-nga. Muñ-nga lau Israel-nga ma lau apa sêlic dandi sac-sac, gitôm tunbôm atu kalhac ñac ñalhu ma whê ñac kôc. Magoc Kilisi señ tunbôm dau su giñga, ma kêñ lau toñ lu dau sêpitigeñ.

¹⁵ Tunbôm dau inj lau Israel-nga si yomsu, ma têtñ ndoc Kilisi mbac

ndu, nanj inj kêmasañ señ wakuc tu lau sêtigasuc Anötö-nga, nanj hôc gêlêc yomsu ti ña-ñagôlinj honj su. Inj kôm gêñ dau bu hê wamba toñ lu dau e sêti toñ wakuc ma toñ tigeñ tu ñac si sêkêñ whiñ inj-nga.

¹⁶ Ma toñ lu nanj inj kêñ pitigeñ, nanj inj mbac ndu pi a gicso dau, bu hê wamba toñ tigeñ dinanj têtñ Anötö. Ma ñac si mêtê sêkêñ kisa dandi-nga, nanj inj gic ndu pi a gicso dau whiñ.

¹⁷ Bocdinañ Kilisi meñ ma kêñ ñawaê ñayham yom malô-nga têtñ mac lau apa nanj ambo ahê Anötö, ma têtñ yac lau Israel-nga nanj ambo ahê inj dom.

¹⁸ Ma Nalau tigeñ wê yac lau Israel-nga ti mac lau apa honj datigasuc Damañ Anötö, tu gwelen nanj Kilisi kôm-nga.

¹⁹ Tu dinanj-nga dec Anötö gêlic mac atôm lau apa tiyham dom. Magoc mac ati inj ndê lau solop, ma lau dabuñ, awhiñ yac lau Israel-nga. Yac honj datôm andu tigeñ nanj inj bu kwê sa.

²⁰ Yêc andu dau lau propet ti aposel sêtôm danj ti lêlôm, ma Yisu Kilisi dau gitôm andu ña-alhô.

²¹ Ma Anötö piñ yac honj dôñ tam damiñ Kilisi, datôm andu ña-gêñ lêlôm honj, nanj inj gic dôñ pi sac alhô ma danj ti lêlôm. Ma inj gêm gwelen bu ndic têku andu dau tiatu ñapanj e ti lôm dabuñ atu tu Pômdau-nga.

²² Yom dau hêganônñ mac lau apa awhiñ. Anötö piñ mac dôñ awhiñ yac lau Israel-nga tam damiñ Kilisi, ma datôm andu nanj Anötö ndê Nalau ndôc ñalôm.

3

Pol gêm akiñ lau apa

¹ Nalêñ dinanj Anötö kêmwasiñ mac lau apa, ma tu dinanj-nga dec aô Pol, gati Yisu Kilisi ndê ñgac gapocwalô-nga tu wanem gwelen ma wanem mac sa bu atap mwasiñ dau sa.

² Mac anjô ñawaê su, pi lêñ nanj Anötö kêmasañ tu bu êmwasiñ mac lau gamenj apa-nga, dec kêyalinj aô sa bu wahoc yom dau asê têtñ mac.

³ Bu yom pi Anötö ndê lêñ nem lau si-nga, nan mun-nga yêc sinj dau, nan inj hoc asê têtj aö. Aö gato bapia njalhö apê têtj mac pi gêtj dau su.

⁴ Ma bapia nan kwahic dec gato, nan bu whê nem gauc sa pi Kilisi ndê gwelen nan njahu yêc sinj dau, nan Anötö hoc asê têtj aö.

⁵ Yom pi Kilisi dau inj tiawê têtj lau njamata-nga dom. Magoc kwahic dec Nalau Dabun hoc asê têtj Anötö ndê aposel dabun ma têtj lau propet.

⁶ Ma yom nan mun-nga yêc sinj dau nan bocdec bu, mwasinj njayham hon nan Anötö gic bata bu kêtj têtj yac, nan mac lau apa awêkainj awhinj yac lau Israel-nga, ma yac honj dati tonj tigenj. Asa nan kêtj whinj Yisu Kilisi, nan oc tap mwasinj dau sa, tøm njawaê njayham whê sa têtj yac.

⁷ Anötö kêmwasinj aö ma puc aö dönj na inj ndê njac lai atu, ma bocdinañ dec gati inj ndê njac aking bu wahoc njawaê njayham dau asê.

⁸ Aö gati Anötö ndê lau dabun honj si njac njambu-nga, tigenj inj kêmwasinj ma kêtj aö bu wahoc njawaê njayham asê têtj mac lau apa, pi mwasinj atu nan datap sa yêc Kilisi. Mwasinj dau atu andö, njahu sip njalôm gi ma pi lolöc gi, ma hóc gêlêc njamalac si gauc atu-tu honj.

⁹ Ma inj kêtj aö bu wawhê lau honj si gauc sa pi Anötö ndê lêñ nem lau si-nga, nan tøm hic balinj su yêc sinj dau yêc Anötö nan kêtj undambê ti nom ma gêtj honj.

¹⁰ Magoc kwahic dec Anötö tac whinj bu njac lai ti gölinj honj nan sêmbo undambê ma sêmbo umbonj njasawa, nan oc sênjalê inj ndê gauc atu-tu. Inj pinj lau apa ma lau Israel-nga dönj sêti gölôwac dabun tigenj, ma lêñ dinañ tötj inj ndê gauc asê tiawê.

¹¹ Lêñ dau inj gauc gêm tidönj munj su, ma kwahic dec yac neñ Pômdau Yisu Kilisi kôm njandö sa.

¹² Tu dakêtj whinj ti dasap Kilisi dönj-nga, dec gêtj danj kalhac yac ahuc bu datêtj Anötö dandi-nga dom, ma datigasuc inj ti atac pa su.

¹³ Bocdinañ aö watenj mac bu ahêgo daôm dom tu njawapac honj nan gahóc tu mac-nga, bu gahóc tu bu mac ati lau tiwaê yêc Anötö anjô-nga.

Pol tenj mbec tu lau Epesas-nga

¹⁴⁻¹⁵ Tu gêtj honj dinañ-nga, dec aö gapônj hanjuc têtj Damañ Anötö, nan gêlic njayham bu hê ndê njê pi lau undambê ti nom-nga honj nan sêkêtj whinj Kilisi, ma sam njac bu inj ndê balêkoc.

¹⁶ Ma aö gatenj Mwasinj Nalau Anötö, bu kêtj ndê Nalau sip nem njalôm, bu puc mac dönj na inj ndê njac lai atu.

¹⁷ Ma gatenj inj bu kêtj Kilisi ndöc nem njalôm tu mac nem akêtj whinj-nga. Ma mêtê atac whinj-nga puc mac dönj bu alhac njanga, tøm a nan njawakac gacgenj sip nom njalôm gi.

¹⁸⁻¹⁹ Kilisi ndê atac whinj yac inj gêtj atu andö, nan tøm dom bu danem dôhônj, ma njahu hóc gêlêc gauc nom-nga honj su. Magoc aö gatenj Anötö bu kêtj njac lai ti gauc têtj mac bu anyalê Kilisi ndê atac whinj, awhinj lau dabun honj. Aö gatenj mbec pi gêtj honj dinañ, tu bu mac ati lau gwalam akwa akêtj whinj-nga nan Anötö ti ndê mwasinj ti njawasi ma njac lai atu nem mac honj ahuc.

²⁰ Anötö ndê njac lai, nan gêm gwelenj yêc yac neñ njalôm, nan njac lai atu andö. Yac datôm dom bu gauc nem me datenj gêtj danj, nan inj ndê njac lai oc tøm dom bu kôm njandö sa njagahö enj.

²¹ Tu dinañ-nga yac lau nan dambo gölôwac dabun njalôm, ma yac neñ wakuc honj nan bu sênjuk yac, nan dahoc Anötö ndê waê asê tu Yisu Kilisi-nga, tøm tøm honj ndi. Yomandö.

4

Yac gölôwac dabun dapinj daunj dönj dati Kilisi ndê njandö

¹ Nalênj dinañ Anötö tac whinj mac ma kêtj galem mac sa bu ati inj ndê lau dabun. Tu dinañ-nga dec aö, nan gati Pômdau ndê njac gapocwalô-nga, wanjilí mac bu asa nem lêñ gitêtj ti dabun, anjuk inj ndê galem dau.

² Akôm nem gêñ hon ti anɣwiniñ daôm, ma ti lêñ malô. Akôc nem ñalôm dôñ, ma giso bocke nan asidôwai bu sêkôm têñ mac, nan asuc kwi ma akôc ñac sa bu atôc nem mêtê atac whiñ-nga asê.

³ Ayob bu gêñ dan sen Ñalau Dabuñ ndê gwelen piñ mac dôñ-nga su dom. Ma bocdinañ in ndê yom malô oc piñ mac hon dôñ bu ambo ti nem ñalôm tigen.

⁴ Yac dati Kilisi ndê ñandô tigen, ma Ñalau tigen mbo yac tigen-tigen neñ ñalôm. Ma tu Anötö kêgalêm mac sa awhiñ yac-nga, dec yac hon tankwê mwasin atu tigen.

⁵ Tam akiñ Pômdau tigen, dakên whiñ yom ñandô tigen, ma busanɣu tigen piñ yac hon dôñ tam damiñ Yisu Kilisi.

⁶ Anötö tigen ti yac lau dakên whiñ-nga hon Damañ, ma in gêm gôliñ yac. In mbo yac hon ñalôm, ma puc yac dôñ bu dakôm in ndê gwelen.

Kilisi kêmwasin yac tu bu dapo gôlôwac dabuñ sa-nga

⁷ Ma Anötö kêmwasin yac tigen-tigen ña mwasin ñalôm-nga tidau-tidau, tôm Kilisi gic sam têñ yac ñambwa.

⁸ Tôm Anötö ndê yom dan, nan sêto yêc bocdec bu:

In ku ndê ñacyo dulu ma wê ñac gitôm lau gapocwalô-nga, goc pi lôlôc gi ma kêmwasin lau ña gêñ ñayham-ñayham, nan kêñ têñ ñac ñambwa. *[BW 68:18]*

⁹ Yom dau sôm bu in pi lôlôc gi, dec whê sa bu in sip nom meñ mun.

¹⁰ Ma in ñgac tigen dinañ, nan sip nom meñ, nan mbu pi lôlôc gi mbo gameñ ñamata-nga andô yêc undambê, tu bu nem gôliñ gêñ hon ma êmwasin in ndê lau hon êñlêc.

¹¹ Ma bocdinañ in kêyalin in ndê lau ñatô sa sêti aposel, ñatô sêti propet, ñatô sêti lau aheñ-nga, ñatô sêti ñacsakiñ, ma ñatô bu sêndôhôn Anötö ndê mêtê.

¹² In kêmwasin ti kêyalin ñac sa bu sêndôhôn ma sêpuc Anötö ndê lau

dabuñ dôñ e ñac hon sêkôm sakin tidau-tidau tu bu sêpo gôlôwac dabuñ, nan sêti Kilisi ndê ñandô, nan sa-nga.

¹³ Ma yac hon dakôm neñ sakin tidau-tidau e yac neñ dakên whiñ ti gauc tanyalê Anötö ndê Atu-nga êñsôwec tiatu ma piñ yac hon dôñ pitigen. Ma ñalên dinañ yac oc dati lau gwalam akwa dakên whiñ-nga ma dasa neñ lêñ gitên eñ tôm Kilisi dau.

¹⁴ Ma bocdinañ yac oc dambo datôm balêkoc tiyham dom. Ma lau nan sêndôhôn yom tasan ma sêñsalê lêñ bu sêtim yac ma sêkôm yac neñ dakên whiñ tisac, nan oc sêtôm dom bu sêkôm yac atac lu-lu tôm gakoc nan mbu kêyôc, me agatê nan gwêc ñampon kêñin gi ma meñ.

¹⁵ Magoc yac oc dati lau nan dalhac ñanga ma dasap yom ñandô ti mêtê atac whiñ-nga dôñ eñ. Ma dakôm gêñ hon datôm lau gwalam akwa nan dasap yac neñ ñagôlôn tigen, nan Kilisi dôñ.

¹⁶ Bu in dau piñ yac hon dôñ dati in ndê ñandô, ma kêmwasin yac tigen-tigen tu bu danem akiñ asidôwai-nga ma dasap mêtê atac whiñ-nga dôñ. Ma ñalên dinañ gôlôwac dabuñ oc êñsôwec tiatu-tiatu ndi.

Dasa neñ lêñ tiwakuc

¹⁷ Tu dinañ-nga dec aô bu wasôm yom têñ mac wanem Pômdau anɣô, ma wakac mac bu ambu atên lêñ akwa tiyham dom. Ambo atôm lau nan dangasun sambuc ñawaê ñayham ma sêsap gauc ti lêñ ñandô mba-nga dôñ ñapan, nan dom.

¹⁸ Ñasec kôm ñac si gauc ahuc. Ma sêsa lêñ gauc mbasi-nga tu ñac si ñalôm ñadandi-nga, dec kalhac ñac ahuc bu sêtap Anötö ndê lêñ sêndôc tali-nga sa dom.

¹⁹ Ñac maya dau dan dom, ma sêkên dau sambuc têñ lêñ ñalôm ñagalac-nga. Ñac si ñalôm kac ñac bu sêkôm mêtê ñadômbwi tidau-tidau ñapan, ma ñac atac whiñ awa ti wapa hêc gêlêc.

²⁰ Magoc têñ ndoc mac anɣô ñawaê ñayham pi Kilisi, nan sêndôhôn mac bu asa lêñ kaiñ dinañ dom.

²¹ Mac aŋgô yom pi Yisu ma akêŋ whiŋ iŋ, ma sêndôhôn mac sêŋkuc yom ŋandô naŋ ŋahu yêc iŋ.

²² Sêndôhôn mac su bu ahu lêŋ ŋalôm akwa-ŋga naŋ muŋ-ŋga asa ambo, naŋ siŋ. Bu lêŋ dau kêgilí mac bu asa lêŋ tasan ŋalôm ŋagalac-ŋga, naŋ kôm mac nem lêŋ ambo-ŋga tisac, ma ac waê bu andiŋam.

²³ Ma sêndôhôn mac bu aŋkuc gauc wakuc naŋ Anötö ndê Ŋalau kêŋ sip nem ŋalôm, dec asa nem lêŋ tiwakuc.

²⁴ Asa lêŋ ŋalôm wakuc-ŋga tôm mac asôc nem ŋakwê wakuc sa. Anötö dau kêŋ ŋalôm wakuc têŋ yac, naŋ iŋ kêmasaŋ tu bu datôm iŋ dau, ma taŋkuc iŋ ndê yom ŋandô ti dasa neŋ lêŋ dabuŋ ma gitêŋ eŋ.

²⁵ Tu dinaŋ-ŋga ahu yom tasan hoŋ siŋ, ma asôm yom ŋandô eŋ awhiŋ daôm. Bu yac hoŋ dambo datôm Kilisi ndê ŋandô tigeŋ, ma yac bu taŋsau neŋ asidôwai, dec oc seŋ yac neŋ lêŋ dapin dauŋ dôŋ-ŋga popoc.

²⁶ Mac bu atac ŋandê, naŋ ayob daôm bu akôm sac dom. Yom atac ŋandê-ŋga bu lhac mac ŋasawa, naŋ amasaŋ têŋ acsalô dau dinaŋ, muŋ su naŋ ac ndi sip.

²⁷ Akêŋ ŋasawa têŋ Sadaŋ bu êntôm mac dom.

²⁸ Am asa naŋ gêm kaŋ gêŋ, naŋ hu siŋ ma kôm gwelen ŋayham ŋa amam bu nem daôm sa, ma nem lau naŋ sêpônda dau, naŋ sa sêwhiŋ.

²⁹ Ayob nem whamsuŋ têŋ yom sac-sac hoŋ. Asôm yom ŋayham eŋ, naŋ tôm bu nem asidôwai sa ma puc ŋac dôŋ, ma mac nem yom oc êmwasiŋ lau naŋ sêŋgô.

³⁰ Ayob daôm bu asa lêŋ gitêŋ ti dabuŋ eŋ, bu akêŋ ŋawapac têŋ Ŋalau Dabuŋ dom. Bu Anötö kêŋ ndê Ŋalau dau têŋ mac ti nem ŋadalô, bu tôc asê bu mac ati iŋ ndê, ma bu wê mac asa nem lêŋ gitêŋ ti dabuŋ eŋ, e iŋ kôc mac sa têŋ bêc ŋambu-ŋga, awhiŋ lau hoŋ naŋ iŋ gêmlihi ŋac su sêti iŋ ndê.

³¹ Yom dalic dauŋ sac-ŋga, yom atac ŋandê-ŋga, mêtê dali dauŋ sa ti dasôm dauŋ-ŋga, ma yom datigasec lau-ŋga,

mêtê kaiŋ dinaŋ hoŋ naŋ ahu siŋ sambuc.

³² Ma ambo ti atac whiŋ nem asidôwai hoŋ, ma tamwalô ŋac ti anem ŋac sa. Ma asuc sac naŋ asidôwai bu sêkôm têŋ mac, naŋ kwi, tôm Anötö suc mac nem sac kwi tu Kilisi-ŋga.

5

¹ Bocdinaŋ asa nem lêŋ aŋkuc Anötö ndê, atôm iŋ ndê balêkoc atac whiŋ-ŋga.

² Ma asa nem lêŋ ti atac whiŋ asidôwai hoŋ, tôm Kilisi tac whiŋ yac ma kêŋ dau sambuc ti da tu yac-ŋga, naŋ Anötö gêlic gitôm da ŋamalu ŋayham.

³ Ayob daôm bu mêtê kaiŋ bocdec daŋ yêc mac ŋasawa dom. Mêtê mockaiŋ-ŋga, mêtê ŋadômbwi tidau-tidau ma lau si mêtê sêpo awa ti wapa sa tu dau-ŋga. Bu lêŋ bocdinaŋ gic lau naŋ sêti Anötö ndê lau dabuŋ, naŋ ŋawaê dom.

⁴ Ma yom sac-sac ti yom gauc mbasi-ŋga ma yom mayan-ŋga bocdinaŋ gic waê lau dabuŋ dom. Magoc yom danem danŋe Anötö ti danem danŋe yac neŋ asidôwai-ŋga dec gic yac ŋawaê solop.

⁵ Bu mac aŋyalê pi ŋandô bu Anötö oc kôc lau kaiŋ bocdec sa dom. Lau mockaiŋ-ŋga, lau naŋ sêsa lêŋ ŋadômbwi, ma lau naŋ sêkêŋ awa ti wapa nom-ŋga kalhac si gauc ŋamata ŋapaŋ, naŋ gitôm ŋac sem akiŋ anötöi gwam. Lau naŋ sêsa lêŋ kaiŋ dinaŋ, naŋ oc sêwêkaiŋ si mala yêc Kilisi ma Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga dom andô.

⁶ Ayob daôm bu lau tasan si yom ŋambwa-ŋambwa êŋsau mac pi lêŋ sac-sac dinaŋ dom. Aŋyalê ŋapep bu lau danŋapêc naŋ sêsa lêŋ sac-ŋga, naŋ oc sêtap Anötö ndê atac ŋandê sa.

⁷ Tu dinaŋ-ŋga andic sôŋ daôm awhiŋ ŋac dom.

⁸ Bu muŋ-ŋga mac asa lêŋ ŋasec-ŋga, magoc kwahic dec mac akêŋ whiŋ

Pômdau dec ati balêkoc gamenɲ ɲawê-ɲga. Bocdinaɲ asa lɛɲ ɲawê-ɲga en andic ɲawaê.

⁹ Ma lɛɲ ɲawê-ɲga ɲa-ɲandô bocdec, dakôm mêtê ɲayham tidau-tidau, dasa lɛɲ gitɛɲ, ma dasap yom ɲandô dôɲ.

¹⁰ Bocdinaɲ akôc gauc pi mêtê bocke naɲ gic Pômdau tandô ɲayham.

¹¹ Andic ahê lau naɲ sêsap mêtê ɲasec-ɲga, naɲ ɲandô ɲayham mbasi, naɲ dôɲ. Asa lɛɲ ɲawê-ɲga en, tu bu atôc asê tiawê bu ɲac si mêtê dau in sac sambuc.

¹² Bu mêtê naɲ lau sac sêkôm sêsɲ-sêsɲ sêmbo, naɲ bu dasôm yom pi, dec oc kêɲ maya yac atu andô.

¹³ Magoc Anötô ndê ɲawê pô gɛɲ hoɲ dinaɲ, ma tôc gɛɲ naɲ yêc sɲ dau, naɲ ɲahu asê tiawê.

¹⁴ Tu dinaɲ-ɲga sêsôm yom gôlinɲ daɲ pi ɲamalac naɲ sap mêtê sac dôɲ ɲapaɲ, naɲ yêc bocdec bu, “Am ɲgac naɲ yêc bêc yêc, tampo sa ma tisa! Tisa akêɲ lau batê-ɲga, ma Kilisi ndê ɲawê pô am.”

¹⁵ Bocdinaɲ dec ayob daôm bu asa lɛɲ gauc mbasi-ɲga dom, magoc asa nem lɛɲ ti gauc en.

¹⁶ Akôc gauc bu akôm mêtê ɲayham en, tôm nem têm ambo tamli-ɲga hoɲ, bu yac dambo têm sac-ɲga ɲalôm.

¹⁷ Tu dinaɲ-ɲga ambo ti nem gauc ɲawa ma aɲyalê lɛɲ naɲ Pômdau tac whiɲ bu dakôm-ɲga.

¹⁸ Anôm gɛɲ êɲɲ mac-ɲga dom, bu lau naɲ sêsa lɛɲ dinaɲ sɛɲyainɲ dau ti si gɛɲ hoɲ. Magoc akêɲ nem ɲalôm sambuc tɛɲ ɲalau Dabuɲ bu nem mac ahuc.

¹⁹ Ma bocdinaɲ asôm yom ɲayham-ɲayham tɛɲ daôm tu apuc daôm dôɲ-ɲga, tôm mac atap sa yêc Buku Wê-ɲga ti Wê Dabuɲ ma wê naɲ ɲalau dau kêɲ tɛɲ mac. Anem wê, ma gauc nem wê tu ampɲ Pômdau-ɲga yêc nem ɲalôm tôm bêc hoɲ.

²⁰ Ma gɛɲ hoɲ naɲ Damaɲ Anötô kêɲ tɛɲ mac, naɲ anem danɲe in ɲapaɲ, tu yac neɲ Pômdau Yisu Kilisi ndê ɲaê-ɲga.

²¹ Asôc nem asidôwai ɲapu tu bu

atôc asê bu mac atoc Kilisi sa-ɲga.

Pol to yom pi lauwê ma ɲgac

²² Mac lauwê tigen-tigen asôc nem ɲgaci ɲapu tôm asôc Pômdau dau ɲapu.

²³ ɲahu bu laungac sêti lauwê si ɲagôlôn, ɲalɛɲ tigen tôm Kilisi ti gôlôwac dabuɲ naɲ in gêm ɲac si ma sêti in ndê ɲandô, naɲ si ɲagôlôn.

²⁴ Bocdinaɲ tôm gôlôwac dabuɲ sêsôc Kilisi ɲapu, dec mac lauwê asôc nem ɲgaci ɲapu tu gɛɲ hoɲ-ɲga.

²⁵ Ma mac laungac, atac whiɲ nem awhêi, ɲalɛɲ tigen tôm Kilisi tac whiɲ gôlôwac dabuɲ dec kêc ndê dac sɲ ma mbac ndu tu ɲac-ɲga.

²⁶ In kôm gɛɲ dau tu bu êɲgwasiɲ ɲac si sac hoɲ su e sêti lau dabuɲ, ma busaɲgu ti Anötô ndê yom kôm gɛɲ dau ɲandô sa.

²⁷ Ma in bu kêɲ gôlôwac dabuɲ sêlhac in aɲgô-ɲga tôm lau dabuɲ ti ɲawasi atu, naɲ giso me mêtê sac me yom daɲ yêc ɲac-ɲga dom.

²⁸ ɲalɛɲ tigen dinaɲ mac laungac atac whiɲ nem lauwê andic ɲawaê. Atac whiɲ ɲac tôm mac atac whiɲ daôm nem ɲamlic. Asa naɲ tac whiɲ ndê awhê, naɲ gitôm in atac whiɲ dau.

²⁹⁻³⁰ Bu ɲamalac daɲ oc tec in dau ndê ɲamlic dom, magoc yob ti gêm yaom ɲapep tôm Kilisi kôm tɛɲ yac lau naɲ dati in ndê ɲandô, naɲ gôlôwac dabuɲ.

³¹ Anötô sôm yom pi lauwê ma ɲgac, tôm sêto yêc bocdec bu:

Tu dinaɲ-ɲga dec ɲgac daɲ oc hu damba lu dinda sɲ, ma sap in nawhê dôɲ, ma inlu sêti gɛɲ tigen.

[Gen 2:24]

³² Yom pi lauwê ma ɲgac, aô gam dôhôn whiɲ yom pi Kilisi ma gôlôwac dabuɲ, ma yom dau ɲahu sip ɲalôm gi.

³³ Magoc aô wasôm tɛɲ mac laungac tigen-tigen, bu atac whiɲ nem awhêi tôm mac atac whiɲ daôm. Ma mac lauwê hoɲ atoc nem ɲgaci sa.

6

Damba ti dindai ma balêkoc si yom ɲatô

¹ Mac balêkoc, danam wambu dinam ti damami tu Pômdau-nga, bu lêng dau in lêng gitên.

² Bu Anötö ndê yomsu nan sôm bu, “*Toc damam lu dinam sa,*” nan yomsu namata-nga nan Anötö gic bata yom dan whin bocdec bu,

³ “*Kôm bocdinañ, dec aö wanem mbec am nem lêng hon, ma wandic têku nem têm mbo tamli yêc nom-nga.*”

⁴ Mac dambai, ayob daôm bu akôm nem balêkoc atac nandê dom. Magoc tôm têm hon nan sêmbo sêwhin mac, nan andôhôn ti anem la nac nalên solop nan gic Pômdau ndê lau jawae, e sêtiatu.

Lau akiñ ma nadaui si yom

⁵ Mac lau akiñ, danam wambu nem nadaui nom-nga, ma atoc nac sa ti asôc nac napu napep. Akôm ti nem nalôm sambuc, tôm mac am akiñ Kilisi dau.

⁶⁻⁷ Ma gauc nem bu akôm tu bu nem nadaui sêlic mac nayham-nga nambwa lec dom. Mba. Mac nem nadaui bu sêmbo sêwhin mac, me sêmbo dom, magoc anem akiñ napep en. Anem akiñ nac ti nem nalôm sambuc, bu Anötö tac whin bu mac akôm bocdinañ. Akôm tôm mac am akiñ Kilisi dau, ma tôm mac am akiñ lau nom-nga tawasê dom.

⁸ Bu mac anyalê su, bu lau hon oc sêtap si nagêyô sa yêc Pômdau, tu gêñ nayham bocke nan sêkôm-nga. Lau nan sem akiñ nadaui, ma lau nan sêkôm gwelen tu dau-nga, nan sêwhin.

⁹ Ma mac nadaui, ayob nem lau akiñ nalên nayham en. Asôm yom matôc-nga tu bu akac nem lau akiñ tu sêkôm gwelen-nga, nan dom. Bu mac anyalê su bu Pômdau, nan ti mac nem Nadau ma nac si Nadau whin, nan mbo undambê, ma in oc toc namalac dan sa hóc gêlêc dan dom, in oc êñsahê yac hon na saê tigen.

Dandic siñ ti Anötö ndê naclai

¹⁰ Aneñ yom nambu-nga bocdec. Tamkwê Pômdau ti ndê naclai atu bu puc mac dön alhac nannga.

¹¹ Asôc Anötö ndê wapa siñ-nga hon sa, dec oc tôm bu mac alhac nannga ma

aku Sadañ ndê lêng tasan ti saê hon dulu.

¹² Bu yac lau dakên whin-nga nen nacyo dec namalac nom-nga dom. Mba! Yac tac siñ têng gôlin ti naclai hon nan sêmbo Sadañ napu. Yomandô! Yac tac siñ têng Sadañ ma têng in ndê nalau sac nan sêmbo umbon nasawa, ma sem gôlin lau sac têng têm nasac-nga dindec.

¹³ Tu dinañ-nga asôc Anötö ndê wapa siñ-nga hon sa, bu alhac nannga ma andic siñ têng ndoc mac nem nacyo sac hóc asê mac. Ma nalên dinañ nacyo dau ndê lêng dan oc tôm dom bu kôm mac aku sa.

¹⁴ Bocdinañ alhac nannga. Asap yom nandô dön napan bu puc mac dön, gitôm pinkap nan lau siñ-nga sêkic pi nac si nampêbalê. Ayob daôm bu asa lêng gitên en, gitôm lau siñ-nga sêyob si nabapo na wapa siñ-nga.

¹⁵ Amasan daôm napep tu ahoc jawae nayham yom malô-nga asê, tôm lau siñ-nga sêsôc atapa sa bu sêmasañ dau tu sêñsêlên-nga.

¹⁶ Ma asap nem akên whin dön nannga tôm têm hon, bu yob mac têng Sadañ, gitôm lau siñ-nga si lautuc nan tin nac, ma si nacyo si sôp ti ya hon ndu.

¹⁷ Gauc nem napan bu Anötö gêm mac si su, ma yom dau oc yob mac nem gauc gitôm gulun ain nan lau siñ-nga sêun tin nagôlôn. Ma Anötö ndê yom tidôn yêc mac, bu yom dau ti Nalau Dabuñ ndê bien baliñ bu andic siñ-nga.

¹⁸ Akôc wapa siñ-nga hon dinañ, ma aten mbec têng Anötö ti Nalau Dabuñ ndê naclai, ma andac in bu nem mac sa tôm têm hon. Anem ali, alhac nannga, ma aten mbec tu lau dabuñ-nga tôm bêc hon.

¹⁹⁻²⁰ Ma aten mbec tu aö-nga whin. Anötö kêyalin aö sa bu wahoc jawae nayham asê pi in ndê lêng nem lau siñ-nga, nan mun-nga yêc siñ dau. Aten mbec bu Anötö puc aö dön ma kêñ yom ti gauc têng aö bu wawhê jawae dau nahu sa napep en, ma ti nen atac pa su, tôm in ndê atac whin. Kwahic dec aö gandöc gapocwalô tu aö nen

gwelen ɲawaê ɲayham-ɲga dinan.

Pol gic bata ndê yom

²¹ Tikikus, yac neɲ asidôwa atac whin-ɲga, ma Pômdau ndê ɲgac akin ɲandô, nan oc têt mac loc, bu ndic min aneɲ yom ti gwelen ɲawaê hon têt mac.

²² Aö wanɲin in têt mac loc, tu bu ndic min yac mba yom hon têt mac, ma bu êɲgilí mac bu alhac ɲanɲa.

²³ Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi sêpuc mac asidôwai hon dôɲ, bu asap mêtê atac whin ti akêt whin-ɲga dôɲ ɲanɲa, ma ambo ti yom malô.

²⁴ Anötö ndê mwasin nem mac lau hon nan atac whin yac neɲ Pômdau Yisu Kilisi, nan ahuc tôm têt hon ndi.

Pol ndê bapia têt lau Pilipai-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol gic lau nan sêmbô malac Pilipai kêsî ma hoc ñawaê ñayham asê têt ñac, tòm dasam yêc Aposel 16:12-40. Tinambu in ndöc gapocwalô yêc malac Rom, ma têt ndoc dinan in to bapia dindéc têt lau nan sêkêt whin Yisu yêc malac Pilipai.

Malac Pilipai in malac tiwaê, ma lau Rom-nga daêsam sêndöc dinan tu sênem gölin gameñ Masedonia-nga. Luk whê sa yêc Apo 16:13 bu têt ndoc Pol bu hoc ñawaê ñayham asê yêc malac Pilipai, nan in gauc gêm bu tap lau nan sêtoc Anötö sa yêc malac dau ñamakê. Tu dinan-nga lau ñatô gauc gêm bu mboe lau Israel-nga si lôm wê-nga dan kalhac malac Pilipai têt têt dinan dom, bu Pol sôc lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac hon tu bu nem mêtê-nga.

Pol to bapia dindéc tu bu têt in ndê atac ñayham ñahu asê, ma bu nem danje lau Pilipai tu gêt nan sêkêt têt in tu sênem in sa-nga. Ma in whê in ndê lêt nan mbo-nga, nan sa têt ñac, ma gic min pi in ndê gwelen. In kac lau Pilipai bu sêlhac ñanga, ma gêt ñayham me sac bocke bu hóc asê ñac, nan sêmbô ti atac ñayham ñapan. Ma in kêt puc ñac pi kêdôhônwaga tasan.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Pol lu Timoti, nan am akiñ Yisu Kilisi, ato bapia dindéc têt mac lau nan akêt whin Yisu Kilisi yêc malac atu Pilipai. Alu ato têt gölôwac dabun si ñagôlôn, ma têt lau nan sem akiñ gölôwac dabun, ma têt Anötö ndê lau dabun hon.

² Mwasin ti yom malô akêt yac nen Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têt mac.

Pol ten mbec ti gêm danje Anötö

³ Têt hon nan aö gauc gêm mac, nan gam danje anen Anötö tu mac-nga.

⁴ Têt bêt hon aö gateñ mbec têt Anötö tu mac hon-nga, ma gakôm ti atac ñayham atu.

⁵ Nahu bu têt têt mac akêt whin tiwakuc e meñ têt kwahic dec, nan mac apuc anen gwelen ñawaê ñayham-nga dön ñapan.

⁶ Ma aö gakêt whin bu Anötö, nan gic hu in ndê gwelen ñayham yêc mac nem ñalôm, nan oc ndic dabin gwelen dau ma puc mac dön e Yisu Kilisi mbu meñ.

⁷ Aö gakôc gauc bocdinan pi mac hon gac ñawaê, ñahu bu aö tac whin mac ma gauc gêm mac ñapan. Mac awêkain Anötö ndê mwasiñ awhin aö, ma alhac awhin aö ñapan. Mac alhac awhin aö têt têt nan aö gandöc gapocwalô, ma têt têt nan galhac tu wapuc ñawaê ñayham dön ma wawhê sa bu yom ñandô-nga, nan bocdinan.

⁸ Ma aö wasôm yom ñandô yêc Anötö anğô-nga, bu aö atac whin mac ndu andô, tòm Yisu Kilisi dau tac whin ti tawalô mac.

⁹ Ma aö gateñ mbec bu Anötö kôm mac nem gauc anyalê in-nga ti anyalê lêt ñayham ma sac-nga êñsôwec tiatu. Ma gauc dinan oc puc mac nem mêtê atac whin-nga dön e êñsôwec tiatu bocdinan.

¹⁰ Ma bocdinan mac oc atôm bu anjahê gêt hon ma anyalê sac ma ñayham. Asap ñayham dön ñapan ma bocdinan têt Kilisi ndê bêt mbu meñ-nga, nan mac oc atôm bu alhac in anğô-nga ti nem ñalôm ñawasi ma nem giso mbasi.

¹¹ Ma ñalêt dinan dec mêtê gitêt oc ti mac nem akêt whin Yisu Kilisi ñandô. Ma mac nem lêt gitêt dinan oc po Anötö ndê waê sa, ma lau daêsam oc sêmpin in tu mac-nga.

Pol ndê ñahu mbo tali-nga yêc Kilisi

¹² O asidôwai, aö atac whin bu mac anyalê ñapep bu ñawapac nan hóc asê aö, nan kalhac ñawaê ñayham

ahuc dom, magoc gêm gwelen ñawaê ñayham-nga sa.

¹³ Bu lau hoñ nañ sêmbo Sisa ndê andu kiñ-nga, ma lau hoñ yêc malac atu dindec, nañ sêñyalê bu aö gandöc gapocwalô tu Kilisi-nga.

¹⁴ Ma aö neñ gandöc gapocwalô puc asidôwai sêkêñ whiñ Pômdau-nga daêsam dôñ bu sêlhac ñaŋga ma sêhoc Anötö ndê yom asê ti atac pa su, hôc gêlêc ñamata-nga lê su.

¹⁵ Asidôwai ñatô sêkôc gauc ñayham pi aö ma tu dinan-nga dec sêhoc Kilisi ndê ñawaê asê. Ma ñatô sêhoc ñawaê ñayham asê bu ñac sem lêmun aö ma sêkôm tu bu sêhoc gêlêc aö-nga.

¹⁶⁻¹⁷ Ñac si ñahu sem Kilisi ñawaê sa-nga solop dom, ma sêkôm tu sêpo dau sa-nga ma tu sêkêñ ñawapac atu têtñ aö, pi sac aneñ ñawapac gapocwalô-nga ñahô. Magoc asidôwai ñayham sêlhac sêwhiñ aö, ñahu bu ñac atac whiñ aö, ma sêñyalê bu aö gandöc gapocwalô tu aneñ gwelen wapuc ñawaê ñayham dôñ-nga.

¹⁸ Aö wasôm sake? Ñac si ñahu sêkôm gwelen-nga bu ñayham me sac, nañ gêtñ atu dom. Tigen aö galic gêtñ atu dan, nañ bocdec bu, Kilisi ndê ñawaê tiapa, ma gêtñ dau kôm aö atac ñayham atu. Ma aö wambo ti atac ñayham ñapan,

¹⁹ ñahu bu aö kayalê tidôñ bu Yisu Kilisi ndê Ñalau, ma mbec nañ mac aten, nañ lu-lu oc sênem aö sa yêc ñawapac gapocwalô-nga.

²⁰ Aö tac whiñ ma gakêñ batan bu aö oc mayan tu gêtñ dan-nga dom, magoc aö bu walhac ti neñ atac pa su, ma wapo Kilisi ndê waê sa, tôm aö gakôm ñapan e meñ têtñ kwahic dec. Aö bu wambo tanli me aö bu wambac ndu, magoc gêtñ atu tigen yêc, nañ bu wapo Kilisi ndê waê sa.

²¹ Aö bu wambo tanli, dec wambo tu wapo Kilisi ndê waê sa-nga en, ma bu wambac ndu, dec wandi wambo wawhiñ in, nañ oc êmwasiñ aö êñlêc.

²² Magoc aö bu wambo tanli, dec oc nditôm bu gwelen nañ in kêtñ sip aö aman, nañ oc ñandô sa. Aö galic sen

lu dinan, magoc kayalê lêtñ bu wasa-nga, nañ dom.

²³ Sen lu dinan kôm aö neñ ñalôm gi lu. Aö tac whiñ bu wahu nom dindec siñ, wandi wambo wawhiñ Kilisi. Sen dau ñayham kêlêc.

²⁴ Tigen aneñ ñalôm kac aö bu wanem mac sa, ma bocdinañ aö bu wambo tanli, nañ dec oc êmwasiñ mac êñlêc.

²⁵ Aö gakêñ whiñ bu aö wambo nom wawhiñ mac hoñ tu bu wapuc mac nem akêñ whiñ dôñ, e alhac ñaŋga ma ti atac ñayham atu tu nem akêñ whiñ-nga.

²⁶ Ma tu gêtñ hoñ dinan-nga, dec mac oc apo Yisu Kilisi ndê waê sa êñlêc, ma atac ñayham atu tu aö wambu wameñ ma wambo wawhiñ mac tiyham-nga.

²⁷ Yom atu dec wasôm têtñ mac. Ayob daôm bu asa nem lêtñ hoñ ankc lêtñ gitêtñ, nañ gic lau nañ sêkêñ whiñ Kilisi ndê ñawaê ñayham, nañ ñawaê. Ma bocdinañ aö bu waloc ma walic mac tiyham, me bu wanğô ñawaê ñambwa pi mac, goc wanğyalê bu mac hoñ apiñ daôm dôñ, ma ambo ti nem ñalôm tigen, ma alhac ñaŋga tu apuc ñawaê ñayham, nañ mac akêñ whiñ, nañ dôñ.

²⁸ Ma aö oc wanğyalê bu mac atöc daôm tu lau nañ sêkêñ kisa mac-nga dom. Gêtñ dau oc töt asê bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa su, ma lau nañ sêkêñ kisa mac, nañ sic waê bu Anötö sen ñac su sêninga.

²⁹ Anğô su nañ. Anötö kêmwasiñ mac tu Yisu Kilisi-nga. Tu dinan-nga dec mac akêñ whiñ Yisu, ma gêtñ dan whiñ bocdec bu, mac ahôc ñawapac tu in-nga whiñ.

³⁰ Ñawapac kain tigen mac alic aö gahôc mun-nga, ma kwahic dec mac anğô bu gahôc ñapan gambo, nañ kwahic dec tap mac sa su bocdinañ.

2

Lau sêkêñ whiñ-nga si lêtñ

¹ Mac ati Kilisi ndê lau, dec gêm mac sa, me mba? In ndê atac whiñ

mac-nga kégilí mac bu atac whiñ nem asidôwai, me mba? Nalau Dabuñ kên mac nem ñalôm pitigen, me mba? Mac nem akên whiñ Kilisi kégilí mac bu tamwalô nem asidôwai ti anem ñac sa, me mba?

² Bu bocdinañ, dec wandac mac bu ambo ti nem gauc pitigen, ma ti nem ñalôm tigen, ma asap mêtê atac whiñ asidôwai-nga dôñ ñapañ. Ambo bocdinañ, dec mac oc akôm aô atac ñayham êñlêc.

³ Mac lau tigen-tigen gauc nem daôm êñlêc dom ma atoc daôm sa dom, magoc angwiniñ daôm ma atoc nem asidôwai sa hôc gêlêc daôm.

⁴ Akôc gauc pi lêñ anem daôm sa-nga ñapañ dom, magoc akôc gauc pi lêñ anem asidôwai sa-nga.

Kilisi kégwiniñ dau, ma Anötö toc in sa

⁵ Akôc gauc kain tigen dinañ bu in kêkuc Yisu Kilisi dau ndê lêñ.

⁶ Bu Kilisi in Anötö ñandô. Tigen in gauc gêm bu kôc ñaclai ti ñawasi atu tôm Anötö dau ndê, nañ dôñ ma mbo gitôm Anötö dau ñapañ dom.

⁷ In gêlic ñayham bu hu gêñ undambê-nga hon dinañ siñ, ma ti ñgac akiñ ñambwa. In meñ mbo nom, ma lau nom-nga sêlic in gitôm ñac dau si dañ.

⁸ In kégwiniñ dau ma danğa wambu têt Damba e tôm in mbac ndu. Yomandô. In mbac ndu pi a gicso dau gitôm ñgac sac dañ.

⁹ Tu in ndê lêñ hon dinañ-nga dec Anötö toc in sa kêlêc, ma kên ñaê ti waê têt in nañ hôc gêlêc ñaê ti waê hon su.

¹⁰ Ma tu dinañ-nga anela ma ñamalac ti gêñ hon nañ sêmbo undambê ma sêmbo nom me nom ñalôm, nañ oc sêtoc Yisu ndê ñaê sa ma sêpôn haduc têt in.

¹¹ Ma ñac hon oc sêhoc yom asê ma sêsôm asê bu yomandô, Yisu Kilisi in Pômdau. Ma ñalêñ dinañ ñac oc sêtoc Damañ Anötö ndê waê sa.

Lau sêkên whiñ-nga sêtôm ñawê nom-nga

¹² O aneñ lau atac whiñ-nga. Têt têt aô gambo gawhiñ mac, nañ aô galic bu mac danam wambu Anötö ñapep. Ma kwahic dec aô g ambo gawhiñ mac dom, ma gangô ñawaê bu mac akôm bocdinañ hôc gêlêc ñamata-nga su. Asap nem lêñ dinañ dôñ ñapañ andic ñawaê. Atoc Anötö sa ma atoc in, ma asa nem lêñ hon tôm in atac whiñ. Ma ñalêñ dinañ in ndê mwasiñ nem mac si-nga, nañ mac atap sa su, nañ oc ti gêñ ñandô mbasi-nga dom.

¹³ Bu Anötö dau ndê ñaclai gêm gwelen yêc mac nem ñalôm, tu bu kôm mac atac tec lêñ bocke nañ so in ndê atac whiñ. Ma ñaclai dau oc nem mac sa bu asa nem lêñ ankc in ndê atac whiñ.

¹⁴ Gêñ hon nañ mac bu akôm, nañ ayob daôm bu atucd in me asen daôm pi dom.

¹⁵ Ma ñalêñ dinañ mac oc ambo ti nem ñalôm ñawasi ma giso mbasi. Bu mac ati Anötö atui awhê ma ñgac, ma ambo nom ambo lau sac nañ si lêñ dañ solop dom, nañ ñalôm. Magoc mac akôm mêtê solop en andic ñawaê, bu ambo lau dau ñalôm atôm ya ñawê nañ pô gameñ têt ôbwêc.

¹⁶ Ma ñalêñ dinañ oc nem lau dau sa tu bu sênyalê yom ñandô nañ tôc sen dandôc tanli-nga asê, nañ mac asap dôñ ambo. Ma tu dinañ-nga gwelen nañ gakôm yêc mac-nga oc ñandô mbasi dom, ma têt ndoc Kilisi mbu meñ, nañ mac oc ati aneñ ñahu wapo dauñ sa-nga.

¹⁷⁻¹⁸ Gwelen ti sakiñ nañ ti mac nem akên whiñ ña-ñandô, nañ gitôm da ñayham nañ mac akên têt Anötö. Ma lau Rom-nga bu sêkic yom bu sêkêc aneñ dac siñ, dec oc tôm da dañ tiyham nañ sêkêc sac mac nem da dau ñahô. Tigen aô neñ atac ñayham tu mac-nga oc pacndê dom, aô oc wambo ti atac ñayham en. Ma mac bocdinañ, ambo ti nem atac ñayham awhiñ aô.

Pol bu êñkiñ Timoti têt Pilipai ndi

¹⁹ Pômdau Yisu bu lic ñayham, dec gakên batan bu ñasawa sauñ aô oc

wanjkiñ Timoti têtj mac loc. Aö atac whiñ bu wanjgô ñawaê pi mac, oc kôm aneñ ñalôm tigahô.

²⁰ Aö bu wanjkiñ iñ, ñahu bu ñamalac dañ tôm iñ mbo dom, nañ kêtj ndê ñalôm sambuc tu nem yaom mac-ñga.

²¹ Bu lau daêsam gauc gêm Yisu Kilisi ndê gwelenj hóc gêlêc dom, magoc gauc gêm dau si gêtj hóc gêlêc su.

²² Magoc Timoti ndê lêtj ti sakiñ ña-ñandô ñayham mac alic su, ma añyalê bu iñ gêm akiñ aö gitôm iñ dau damba, tu puc gwelenj ñawaê ñayham-ñga dôñ.

²³ Bocdinañ têtj ndoc aö bu walic señ bocke ñac oc sêkôm têtj aö, nañ aö gauc gêm bu wanjkiñ iñ têtj mac loc ñagahô.

²⁴ Ma aö gakêtj whiñ bu Pômdau dau oc nem aö sa, ma ñasawa saun aö daun oc watêtj mac waloc bocdinañ.

Pol sôm bu êñkiñ Epaprodaitas têtj ñac ndi

²⁵ Muñ-ñga mac anjô bu aö gandöc ti ñawapac, dec anjkiñ Epaprodaitas bu nem aö sa. Iñ gêm gwelenj whiñ aö gitôm aneñ asidôwa ñandô, ma kalhac gitôm ñgac siñ-ñga ñayham tu kôm gwelenj ñawaê ñayham-ñga. Kwahic dec aö gauc gêm tidôñ bu wanjkiñ iñ mbu têtj mac loc ñagahô.

²⁶ Iñ tac whiñ ñandô bu lic mac honj tiyham, ma iñ kêtjalê bu mac anjô ñawaê pi iñ ndê gêm bac, dec kôm iñ ñalôm ñawapac tu mac-ñga.

²⁷ Bu gêm bac dau kôm iñ yham dom, kêtj iñ bu iñ mbac ndu. Tigenj Anötö tawalô iñ ma kôm iñ ñayham sa. Ma Anötö tawalô aö bocdinañ, bu Epaprodaitas bu mbac ndu ma hu aö siñ, dec oc kêtj ñawapac atu dañ tiyham têtj aö.

²⁸ Tu dinañ-ñga dec aneñ ñalôm kac aö bu wanjkiñ iñ mbu têtj mac loc, ma mac oc atac ñayham bu alic iñ tiyham, ma aneñ ñalôm ñawapac oc tigahô bocdinañ.

²⁹ Tu Pômdau-ñga dec akôc iñ sa ti atac ñayham atu têtj ndoc iñ hóc asê mac. Aö wasôm têtj mac bu atoc iñ ma lau nañ sêtôm iñ, nañ sa ñapep.

³⁰ Bu iñ kêtj dau sambuc ma töc dau dom bu mbac ndu tu Kilisi ndê gwelenj-ñga. Bu iñ gêm akiñ aö gêm mac honj anôm, e kêtj iñ bu iñ mbac ndu.

3

Ñahu andô dati lau gitêtj yêc Anötö anjô-ñga

¹ A neñ asidôwai, aö bu wasôm yom ñatô têtj mac whiñ bocdec bu. Ambo ti atac ñayham ñapañ tu mac ati Pômdau ndê lau-ñga. Yom nañ kwahic dec aö bu wato, nañ gato kainj tigenj têtj mac muñ su, magoc aö galic ñayham bu wato tiyham, tu bu wapuc mac dôñ bu yom tasanj kôm mac nem akêtj whiñ tisac dom.

² Ayob daôm ñapep têtj lau sac nañ sêkac mac bu asôc ñpwac sêsê launjac ñamlic ñatô su-ñga ñapu. ñac sêtôm giam pôm ma atac whiñ bu sêkôm mac nem ñamlic tisac ñambwa.

³ ñac gauc gêm bu pwac sêsê ñamlic-ñga dinañ kôm ñac sêti Anötö ndê lau solop. Magoc mba. Pwac dinañ ña-ñahu andô hêganôñ yac lau nañ tam akiñ Anötö tôm ñalau Dabuñ gêm gôliñ yac. Yac neñ ñahu dapu daun sa-ñga sip gêtj nañ ñamalac ñambwa sêkôm têtj yac ñamlic, nañ dom, magoc sip gwelenj nañ Yisu Kilisi kôm yêc yac neñ ñalôm-ñga.

Kilisi tigenj ti Pol ndê ñahu po dau sa-ñga

⁴ Lau ñatô gauc gêm bu Anötö oc kôc ñac sa tu gêtj ñamlic-ñga. Oc tôm bu wapo daun sa pi gêtj kainj dinañ whiñ, ma aö bu wakôm dec aneñ ñahu wapo daun sa-ñga hóc gêlêc lau honj si su.

⁵ Bu sêsê aneñ ñamlic ñatô su têtj aneñ bêc ti-8-ñga kêtjuc lau Israel-ñga si pwac. Aö Israel si dañ, nañ gasa akêtj Benjamin ndê tonj. Aö kayalê abañi si yom Hibrû ti gêbôm honj. Aö kakuc lau Palêsai si lêtj sêsôc Moses ndê yomsu honj ñapu-ñga.

⁶ Aö gakêtj daun sambuc tu gêtj bocke nañ gakôm, tôm nañ muñ-ñga gakêtj kisa lau sêkêtj whiñ Yisu-ñga ti neñ ñalôm sambuc. Ma yêc ñamalac

anġo-nga aö gatôm ngac gitêḡ tu kakuc Moses ndê yomsu hoḡ ḡapep-nga.

⁷ Muḡ-nga aö gapo daun sa ma gauc gêm bu Anötö oc kôc aö sa tu gêḡ dinan-nga, tigen kwahic dec aö kayalê Kilisi, dec taḡkwê gêḡ dinan ḡadan bu nem aö sa tiyham lec dom.

⁸ Yomandô. Kwahic dec aö gatap mwasiḡ atu andô sa, tu kayalê Yisu Kilisi-nga, ma tu aneḡ Pômdau in-nga. Ma aö taḡkwê in tigen bu nem aö sa. Tu dinan-nga dec galic gêḡ ḡatô hoḡ gitôm gêḡ ḡambwa ma gêḡ ḡagolop, ma gahu siḡ su tu bu Kilisi tigen ti aneḡ ḡahu gapo daun sa-nga.

⁹ Aö bu wasap Kilisi tawasê dôn ḡanġa, ḡahu bu Anötö kôc aö sa ma gêlic aö gitôm ngac gitêḡ tu gakêḡ whiḡ Kilisi-nga, ma tu kakuc lêḡ yomsu-nga dom. Yomandô. Anötö kêmwasin aö ḡambwa, dec sam aö bu ngac gitêḡ tu gakêḡ whiḡ Kilisi-nga.

¹⁰ Aö tac whiḡ bu waḡyalê Kilisi ti Anötö ndê ḡaclai atu, naḡ un Kilisi sa akêḡ lau batê-nga. Ma waḡkuc in ndê lêḡ hôc ḡandê ti mbac ndu-nga.

¹¹ Ma aö gakêḡ batan bu oc waḡkuc in ndê lêḡ tisa akêḡ lau batê-nga bocdinaḡ.

Pol yêm dau su ḡandô tu bu êḡkuc Kilisi-nga

¹² ḡalêḡ dinan aö tac whiḡ ndu andô bu waḡyalê Kilisi ti waḡkuc in-nga, tigen aö wasôm bu aö gac dabiḡ neḡ lêḡ hoḡ tu waḡkuc in-nga su lec dom. Mba. Magoc Yisu Kilisi kôc aö dôn ma gêm aö k wi tu bu wati in ndê, ma tu dinan-nga dec aö gayêm daun su tu bu waḡyalê ti waḡkuc in ḡapep eḡ, gakôm gitôm ngac naḡ kêtî ḡanġa bu tap in ndê ḡaôli sa.

¹³ Asidôwai, aö kayalê bu aö gac dabiḡ lêḡ dau su dom. Magoc aö gakôm gêḡ tigen bocdec bu, aö waḡlhiḡ gêḡ naḡ yêc aö dômwêḡ-mbu naḡ siḡ, ma wakôm ḡanġa bu wakôc gêḡ naḡ yêc aö aḡôn ndô-nga,

¹⁴ gitôm ngac naḡ kêtî ḡanġa ma gêm neneḡ bu hôc asê batiḡ pacndê-nga ma tap ndê ḡaôli sa. Ma ḡaôli naḡ aö gayêm daun su bu wakôc, ma

Anötö kêgalêm aö sa ma piḡ aö dôḡ gam damiḡ Yisu Kilisi tu bu watap sa-nga, naḡ mwasiḡ dandöc taḡli yêc undambê-nga.

Dasa neḡ lêḡ bambaliḡ dom

¹⁵ Yac lau naḡ dati gwalam akwa dakêḡ whiḡ-nga, naḡ taḡkuc gauc tigen dinan dandic ḡawaê. Ma mac bu gauc nem yom ḡatô so aneḡ, naḡ Anötö oc tôc tiawê têḡ mac.

¹⁶ Magoc lêḡ naḡ Anötö tôc têḡ yac lau dakêḡ whiḡ-nga su, naḡ dasa dandic ḡawaê.

¹⁷ O asidôwai. Aneḡ lêḡ ti mac hoḡ nem dôhôn aḡkuc-nga. Ma tamtiḡ lau naḡ sêḡkuc aö neḡ lêḡ, ma aḡkuc ḡac bocdinaḡ.

¹⁸ Aö gasôm yom dinan, ḡahu bu lau daêsam sêsa si lêḡ bambaliḡ, dec tôc asê bu sêlic Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau gitôm gêḡ ḡambwa, ma sêtôm ḡacyo yom ḡandô-nga. Aö gasôm yom dau têḡ mac têm ḡatô su, ma kwahic dec wasôm tiyham ti taḡsulu eḡ.

¹⁹ Lau kaiḡ dinan sic waê bu sêniḡa. ḡac gauc gêm gêḡ nom-nga gitôm gêḡ daneḡ ti danôm-nga kêlêc, ma bocdinaḡ dec gêḡ dau ti ḡac si pômdau. Magoc gêḡ naḡ sêlic bu ḡayham ma sêtoc dau sa pi, naḡ dalic bu gêḡ mayan-nga.

²⁰ Yac neḡ malaḡ ḡandô yêc undambê. Ma yac dakêḡ batan ti dahôn yac neḡ †ḡac Nem Yac Si-nga bu mbu akêḡ undambê meḡ, naḡ Pômdau Yisu Kilisi dau.

²¹ In kôc ḡaclai atu gitôm bu kêḡ gêḡ hoḡ sêsôc in ndê gôliḡ ḡapu, ma in oc nem yac neḡ ḡamlic waêmba kwi ti ḡamlic wakuc ma ti ḡawasi atu, ḡa ḡaclai tigen dinan.

4

Pol gêm la lau Pilipai

¹ Tu dinan-nga dec aneḡ asidôwai, aö wasôm têḡ mac bu alhac ḡanġa ti asap nem akêḡ whiḡ Pômdau dôn. Aö atac whiḡ mac ndu andô, ma gakêḡ batan bu walic mac tiyham. Aneḡ gwelen ḡa-ḡaôli ḡayham ti neḡ atac ḡayham ḡahu, naḡ mac daôm.

² Aö ganğô bu mac nem awhê lu, nan Yuodia lu Sintike sêsen dau. Aö bu wasôm têt inlu bu sêmasan yom nan yêc inlu nasawa, ma sêmbô ti si nalôm tigen tu inlu sêkên whin Pômdau-nga.

³ Ma aneñ silip nayham Sisigus,* aö bu wandac am bu nem awhê lu dinan sa, nahu bu mun-nga inlu sem gwelen tu sêpuc nawae nayham dôñ-nga sêwhin aö ma Klemen ti aneñ asidôwai natô, nan si naê hon yêc Anötö ndê Buku Tanli-nga.

⁴ Tu mac ati Pômdau ndê lau-nga dec wasôm têt mac bu ambo ti atac nayham napan. Aö wasôm tiyham bu ambo ti atac nayham napan.

⁵ Asap lêt malô dôñ tu bu lau hon sênjalê bu yac lau dakên whin-nga neñ mêtê dau dinan. Gauc nem bu ndoc kêpin bu Pômdau mbu meñ.

⁶ Ahêgo daôm tu gêt dan-nga dom. Nawapac bocke nan tap mac sa, nan atôc têt Anötö sip nem mbec nalôm, ma andac in bu nem mac sa. Ma anem danje in tu gêt hon-nga.

⁷ Ma Anötö ndê yom malô oc nem mac lau nan in pin mac dôñ am damin Yisu Kilisi, nan ahuc, ma nem gôlin mac nem gauc ti nalôm. Bu Anötö ndê yom malô in gêt atu andô, hóc gêlêc namalac hon si gauc.

⁸ O aneñ asidôwai. Aö wasôm yom dan tiyham. Yom bocke nan yomandô, ma gêt bocke nan gêt tiwaê ma gêt solop ma nawasi, gêt nan gic lau hon tandô nayham, ma gêt nayham datoc sa-nga, ma mêtê ti yom ma gauc hon nan gitêt en, nan wasôm têt mac bu gauc nem lhac nem gauc napan.

⁹ L êñ ti sakin bocke nan aö kadôhôn ti gac dulu têt mac, me mac anğô y êc aö me alic aö gakôm, nan akôm andic nawae. Ma Yom Malô Nadau Anötö dau oc mbo whin mac.

Pol gêm danje lau Pilipai

* **4:3:** Sisigus - yom dau yêc Yom Grik, ma danem kwi bu 'namalac nan kôm gwelen whin ndê silip.' Lau natô gauc gêm bu yom dau in ngac Pilipai-nga dan ndê naê, ma lau natô gauc gêm bu in naê dom, magoc Pol to yom dau hêganôn namalac dan nan kôm gwelen whin in.

¹⁰ Mun-nga mac am aö sa, magoc nasawa lê e meñ têt kwahic dec, mac atap sen dan sa tu anem aö sa tiyham-nga dom. Kwahic dec mac gauc gêm aö ma ankin gêt tu anem aö sa-nga, ma gêt dinan kôm aö atac nayham atu, ma kapin Pômdau tu mac am aö sa-nga.

¹¹⁻¹² Aö gato yom dinan tu gapônda dau-nga dom. Mba. Aö kayalê têt gapônda dau-nga, ma kayalê têt gandôc mwasiñ nalôm-nga. Aö bu neñ gêt mba ma gêt yô aö, me bu neñ gêt daêsam ma waneñ hóc aö dôñ, tigen wahêgo dau dom. Nahu bu aö kadôhôn dau su bu nayham me sac bocke bu tap aö sa, nan aö oc wambo ti atac nayham en.

¹³ Kilisi kêt naclai têt aö bu wakôm gêt hon, ma tu dinan-nga dec aö gatôm bu wambo ti atac nayham en.

¹⁴ Bocdinan, aö bu wapônda dau, dec wambo ti atac nayham en, magoc mac akôm mêtê nayham ma gauc gêm aneñ nawapac dec ankin gêt tu anem aö sa-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Mac lau Pilipai-nga anjalê su bu têt ndoc mac anğô nawae nayham tiwakuc, ma aö galom malac atu Tesalonika, nan mac ankin gêt tu anem aö sa-nga têt natô. Ma têt têt nan gahu mac nem gamen Masedonia-nga sin, nan gôlôwac dabun malac natô-nga sêkên gêt dan tu sênem aö sa-nga dom. Mac tamwasêm.

¹⁷ Aö tac whin bu mac asap nem mêtê akên gêt-nga dinan dôñ napan. Aö gasôm yom dau tu bu wakac mac bu akên gêt têt aö-nga lec dom, magoc aö kayalê bu mac bu asap nem lêt amwasiñ aö ma lau natô-nga dôñ, dec lêt dau oc êmwasiñ mac hóc gêlêc su ô.

¹⁸ Kwahic dec aö gapônda gêt dan dom. Gêt nan mac ankin têt aö ma Epaprodaitas kêt têt aö gêm mac anôm, nan daêsam nandô dec gêm aö sa kêlêc. Gêt dau gitôm da namalu

ņayham naņ Anötö tac whiņ, ma gic iņ tandô ñayham.

¹⁹ Anötö, naņ yob aö ñapaņ, iņ Mwasin ti Ñawasi atu Ñadau, ma Yisu Kilisi ti ñahu datap iņ ndê mwasin atu sa-ņga. Ma aö kayalê bu gêņ bocke naņ mac apônda, naņ yêc iņ ndê mwasin atu ñalôm, ma iņ oc kêņ têņ mac.

²⁰ Bocdinaņ dapo Damaņ Anötö ndê waê sa tôm têm hoņ ndi. Yomandô.

Pol gic bata iņ ndê bapia

²¹ Akêņ aneņ acsalô têņ lau dabuņ hoņ naņ sêkêņ whiņ Yisu Kilisi yêc malac Pilipai. Asidôwai naņ sêmbo sêwhiņ aö, naņ sêkêņ si acsalô têņ mac bocdinaņ.

²² Ma Anötö ndê lau dabuņ hoņ naņ sêmbo malac dindec, naņ bocdinaņ. Ma lau sêkêņ whiņ-ņga naņ sem gwelen sêmbo Sisa ndê andu, naņ gauc gêm mac hóc gêlêc.

²³ Mwasin akêņ Pômdau Yisu Kilisi puc mac nem gatôm dôņ.

Pol ndê bapia têtj lau Kolosi-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Malac Kolosi yêc gameŋ Esia-nga, magoc Pol dau in gêm mêtê yêc malac Kolosi dom. Têtj ndoc in gêm mêtê mbo malac Epesas, nanŋ ngac Kolosi-nga danŋ ñaê Epapras ngô ma kêŋ whinŋ, ma tinambu Epapras mbu gi hoc ñawaê ñayham asê yêc ndê malachu Kolosi (1:7; 4:12), ma lau ñatô sic hu sêkêŋ whinŋ Yisu. Tinambu Epapras ndöc gapocwalô whinŋ Pol (Pilemon 23), ma gic miŋ têtj Pol pi lau sêkêŋ whinŋ-nga yêc malac Kolosi.

Pol to bapia dindéc ma sôm têtj lau Kolosi-nga bu in gêm danŋe Anötö tu ñac si sêkêŋ whinŋ-nga, ma in tôc lêŋ ñayham daêsam têtj lau sêkêŋ whinŋ-nga tu sênkuc-nga. Ma in to yom ñatô bu whê lau Kolosi si gauc sa pi yom ñandô. Nahu bu lau ñatô sêŋsônŋ ñac pi lau nom-nga si lêŋ ñatô (2:4, 8, 16-23), ma ñac sêtoc Kilisi sa ñapep dom, ma bocdinaŋ in tôc asê bu Anötö kêŋ gêŋ hoŋ sêsôc Kilisi ñapu (1:15-20; 2:9-15).

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, nanŋ gati Yisu Kilisi ndê aposel kêkuc Anötö ndê atac whinŋ, lu yac neŋ asidôwa Timoti ato bapia dindéc.

² Ato têtj mac asidôwai nanŋ andöc malac atu Kolosi, mac lau dabuŋ nanŋ akêŋ whinŋ Kilisi. Mwasinŋ ti yom malô akêŋ Damaŋ Anötö têtj mac.

Pol teŋ mbec tu lau Kolosi-nga

³ Tôm bêc hoŋ yac atenŋ mbec têtj Anötö, yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi Damba, ma am danŋe in tu mac-nga.

⁴ Nahu bu yac anŋô ñawaê bu mac akêŋ whinŋ Yisu Kilisi ñanga, ma atac whinŋ Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ.

⁵ Mac nem akêŋ whinŋ ti atac whinŋ nahu sip mwasinŋ atu nanŋ mac akêŋ batam ambo, nanŋ Anötö po sa gwananŋ tu mac-nga yêc undambê.

Yom pi gêŋ dau mac anŋô muŋ su, têtj ndoc sêhoc yom ñandô ñawaê ñayham-nga asê têtj mac.

⁶ Ñawaê ñayham dau têtj mac meŋ, ma mac anŋô ti anŋalê yom ñandô pi Anötö ndê mwasinŋ atu. Têtj ndoc mac anŋô tiwakuc e meŋ têtj kwahic dec, nanŋ ñawaê ñayham dau gêm ñandô ma tiapa yêc mac nem gameŋ. Ma ñalêŋ tigenŋ in gêm ñandô ma tiapa ma gêm gameŋ nanŋ lau Rom-nga sem gôlinŋ, nanŋ ahuc.

⁷ Ñawaê dau Epapras kêdôhônŋ têtj mac. In yac neŋ ngac atac whinŋ-nga nanŋ gêm gwelenŋ whinŋ yac, ma ngac akinŋ ñandô nanŋ gêm akinŋ Kilisi tu mac-nga.

⁸ Ma in gic miŋ têtj yac pi mac nem lêŋ atac whinŋ asidôwai-nga nanŋ Ñalau Dabuŋ kêŋ têtj mac.

⁹ Tu dinaŋ-nga têtj bêc ñamata-nga nanŋ yac anŋô mac nem ñawaê e meŋ têtj kwahic dec, nanŋ yac atenŋ mbec tu mac-nga ñapaŋ. Yac andac Anötö bu kêŋ gauc têtj mac e anŋalê Ñalau Dabuŋ ndê lêŋ tidônŋ. Ma ñalêŋ dinaŋ mac oc anŋalê lêŋ nanŋ Anötö tac whinŋ bu yac dasa-nga, nanŋ ñapep eŋ.

¹⁰ Yac atenŋ mbec bu mac asa nem lêŋ gitêŋ, bu tôc asê bu mac ati Pômdau ndê lau, ma in oc lic mac nem lêŋ hoŋ ndic in tandô ñayham. Yac atenŋ mbec bu mac nem akêŋ whinŋ oc nem ñandô ñayham yêc gwelenŋ hoŋ nanŋ mac akôm, ma bu mac nem gauc anŋalê Anötö-nga êŋsôwec tiatu.

¹¹ Anötö ndê ñaclai ti ñawasi atu kêŋ ñanga têtj mac bu akôm gêŋ hoŋ, ma ñawapac bu tap mac sa, dec mac atôm bu alhac ñanga ma ahôc ti atac pa su. Ma ambo ti atac ñayham,

¹² ma anem danŋe Damaŋ Anötö, nanŋ gic dabuŋ mac e atôm bu awêkainŋ in ndê gameŋ ñawê-nga awhinŋ in ndê lau dabuŋ hoŋ.

¹³ In kêgaho yac su yêc ñaclai ñasec-nga, ma kêŋ yac dambo in ndê Atu nanŋ in atac whinŋ ñandô, nanŋ ndê gôlinŋ ñapu.

¹⁴ Ma Anötö kêmwasiŋ yac, dec gêmlihi yac ti kêgapwêc yac su yêc sakinŋ mêtê sac-nga, ma suc yac neŋ

sac kwi. Ma datap mwasin atu dau sa yêc in ndê Atu dau.

Kilisi ti ndê gwelen

¹⁵ Lau dan sêlic Anötö dom, magoc in Atu Kilisi gêm in anğô ma tîc in asê têt yac. In tinamata gêt hon nan Anötö kêt.

¹⁶ Bu gêt undambê-nga ti gêt nom-nga hon nan Anötö kêt, nan kêt na Kilisi. Gêt nan dalic na tanôn, ma gêt nan tîm dom bu dalic na tanôn, gitôm anjela me nalau me gôlin ma naclai tidau-tidau, gêt hon dinan Anötö kêt na Kilisi ma kêt tu Kilisi-nga.

¹⁷ In tinamata gêt hon, ma gêt hon si nahu sêmbo-nga yêc in.

¹⁸ Ma in gêm gôlin gôlôwac dabun. In ti nagôlôn, ma gôlôwac dabun sêti in ndê nandô. Ma in mun gôlôwac dabun bu ti ngac namata-nga bu tisa akêt lau batê-nga. Ma bocdina gêt dan hîc gêlêc in su dom.

¹⁹ Bu Anötö gêlic nayham bu kêt dau sambuc sip Atungac nalôm ma mbo whin in.

²⁰ Ma in kêtin Atu dau sip nom men bu hê wamba namalac ma gêt nom-nga ti gêt undambê-nga hon têt Anötö. Ma kwahic dec namalac sêtôm bu sêmbo Anötö anğô-nga ti yom malô, tu Atungac ndê dac nan kêt sip pi a gicso-nga.

²¹ Mun-nga, mac ambo ahê têt Anötö. Mac ambo atôm in ndê nacyo tu gauc ti mêtê sac-sac nan yêc mac-nga.

²² Magoc in dau kêmasan lêt bu Kilisi sip nom men ti namalac ma mbac ndu, tu bu hê wamba mac têt Anötö tiyham. Ma in tac whin bu kêt mac alhac in anğô-nga atôm lau dabun nan nem giso ti yom mbasi.

²³ Mac bu alhac ti akêt whin nanğa ma akêt batam Anötö ndê mwasin nan nawaê nayham tîc asê têt mac, ma ahu sin dom, dec mac oc atap mwasin dau sa. Nawaê nayham dau mac anğô su, ma sêhoc asê yêc gameh hon nan yêc lau Rom si gôlin napu, nan bocdina. Ma aö Pol gati ngac akêt nawaê nayham dau-nga.

Pol whê ndê gwelen nawaê nayham-nga sa

²⁴ Nandê bocke nan aö gahîc tu wapuc mac nem akêt whin dôn-nga, nan gahîc ti atac nayham en. Ma aö kayalê bu aö gac waê bu wahîc nandê napan, tu gwelen nan aö gakôm tu bu wapo Kilisi ndê nandô, nan gôlôwac dabun sa-nga. M agoc aö oc wahîc e wandic dabin gêt hon nan Kilisi kêtalin sa bu wahîc.

²⁵ Aö gakôm gwelen gam akêt gôlôwac dabun, kakuc lêt nan Anötö dau kêmasan dec kêtalin aö sa tu mac-nga, ma kêtin aö bu wahoc nawaê nayham asê e Anötö ndê yom tiapa yêc gameh hon.

²⁶ Têt namata-nga e men, yom pi Anötö ndê lêt nem lau si-nga, nan nahu yêc sin dau têt lau nom-nga. Magoc kwahic dec in tîc asê tiawê têt in ndê lau dabun.

²⁷ In tac whin bu lau dabun sêtynalê yom nan mun-nga yêc sin dau, nan bocdec bu. In bu êmwasin mac flau gameh apa-nga bu atap in ndê nawasi atu sa, dec kêt Kilisi sip nem nalôm. Ma gêt dinan ti mac nem nahu akêt batam bu atap in ndê nawasi sa-nga.

²⁸ Yac ahoc Kilisi ndê nawaê nayham asê, ma Anötö kêt gauc nayham têt yac bu akêt puc ti andônôn lau sêkêt whin-nga hon. Ma yac akôm bocdina tu bu andic dabin nac hon e akêt nac sêlhac Anötö anğô-nga sêtôm lau gwalam akwa sêkêt whin Kilisi-nga.

²⁹ Ma aö gakôm gwelen ti gahîc nandê atu, tu bu wakôm gêt dau nandô sa-nga, na Kilisi dau ndê naclai nan gêm gwelen nanğa yêc aö nen nalôm.

2

¹ Aö gawhê nen gwelen sa têt mac, nahu bu aö atac whin bu mac anyalê bu aö gayêm dau su nandô tu mac-nga, ma tu lau Laodisia-nga, ma tu lau sêkêt whin-nga hon nan sêlic aö anôn dom-nga, nan bocdina.

² Aö tac whin bu mêtê atac whin-nga pin mac hon dôn, ma puc mac dôn bu alhac nanğa. Ma yom pi Anötö ndê lêt nem lau si-nga nan mun-nga

yêc siŋ dau, naŋ aö tac whiŋ bu mac aŋyalê tidôŋ andô, e kôm mac alhac ti akêŋ whiŋ ŋaŋga eŋ. Yom dau hêganôŋ Kilisi.

³ Bu yom ti gauc naŋ atu andô ma tôm bu êmwasiŋ yac-ŋga, naŋ Anötö gêm ahuc yêc iŋ-ŋga.

⁴ Aö gawhê yom hoŋ dinaŋ sa têt mac, ŋahu bu aö gatec bu lau ŋatô sêmbac yom mac ma sêŋsau mac.

⁵ Bu aö dauŋ gambo gawhiŋ mac dom, tigeŋ yêc aneŋ ŋalôm aö gauc gêm mac ŋapaŋ. Ma aö atac ŋayham atu, bu kayalê bu mac akêŋ whiŋ Kilisi ŋaŋga, ma asa nem lêŋ hoŋ ŋapep.

Dasa neŋ lêŋ tiwakuc tu Kilisi-ŋga

⁶ Mac akôc Yisu Kilisi sa su ti mac nem Pômdau, dec akêŋ iŋ tiŋamata nem lêŋ hoŋ.

⁷ Akôc ŋaŋga yêc iŋ tôm a naŋ ŋawakac gacgeŋ sip nom ŋalôm gi. Ma iŋ ndê ŋaclai po mac nem akêŋ whiŋ sa bu alhac ŋaŋga, alhac yom ŋandô naŋ sêndôhôn têt mac, naŋ ŋahô. Ma yom anem danŋe Anötö-ŋga nem mac ahuc tôm bêc hoŋ.

⁸ Ayob daôm ŋapep bu lau tasan si yom ŋambwa-ŋambwa êŋsôn mac nem gauc ma êŋgaho mac su yêc yom ŋandô e ati lau gapocwalô-ŋga lec dom. Ŋac si yom dau ŋahu kêkuc abunŋaci si lêŋ ti mêtê nom-ŋga ŋambwa, ma meŋ akêŋ Kilisi ndê dom.

⁹ Bu Anötö kêŋ dau sambuc sip Kilisi ŋalôm, ma meŋ mbo nom gitôm ŋamalac.

¹⁰ Kilisi dau iŋ gôliŋ ti ŋaclai hoŋ ŋadau. Ma tu mac nem akêŋ whiŋ piŋ mac dôŋ am damiŋ iŋ-ŋga, dec Anötö ndê mwasiŋ gêm mac ahuc.

¹¹ Kilisi kôm lau Israel-ŋga si t̄pwac sêsê ŋamlic ŋatô su-ŋga ŋandô sa pi mac lau naŋ ati iŋ ndê. Gêŋ dau hôc asê kêkuc ŋamalac si lêŋ sêsê ŋamlic-ŋga dom, magoc Kilisi dau kôm gwelen yêc mac nem ŋalôm gitôm iŋ sê mac nem mêtê sac ŋalôm akwa-ŋga su giŋga.

¹² Busanŋu naŋ mac aliŋ, naŋ piŋ mac dôŋ am damiŋ Kilisi, tôm sêŋsuhun mac awhiŋ iŋ, ma Anötö

uŋ mac sa awhiŋ iŋ. Gêŋ dau ŋandô sa tu mac akêŋ whiŋ Anötö, naŋ uŋ Kilisi dau sa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ ndê ŋaclai.

¹³ Muŋ-ŋga, mac ambo atôm lau batê tu mac nem sac-ŋga, ma tu mac asap mêtê ŋalôm akwa-ŋga dôŋ ŋapaŋ-ŋga. Tigeŋ Anötö suc mac nem sac hoŋ kwi, ma kôm mac ati lau ambo tamli tiyham-ŋga awhiŋ Kilisi.

¹⁴ Tu yac taŋgili Anötö ndê yomsu-ŋga, dec yac datôm lau naŋ si bapia tôp-ŋga yêc, ma datôm dom bu dandic tôp dau, dec tac waê bu datap matôc sa. Magoc Anötö kôc bapia tôp-ŋga dau su yêc yac, ma gic pi a gicso dau whiŋ Kilisi.

¹⁵ Ma Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau ti lêŋ bu Anötö ku Sadaŋ ti ndê ŋalau ma ŋaclai sac hoŋ dulu, gitôm ŋgac bata siŋ-ŋga naŋ kôc ŋacyo si wapa siŋ-ŋga hoŋ su, ma wê ŋac gitôm lau gapocwalô-ŋga bu tôc asê tiawê bu ŋac si ŋaclai pacndê sambuc.

Yom pi ŋagôliŋ nom-ŋga

¹⁶ Tu dinaŋ-ŋga dec lau ŋatô bu sêŋgôliŋ yom pi mac tu gêŋ naŋ aŋ ti anôm-ŋga, me tu om naŋ lau sêlic tôm wake me ayô me yala-ŋg a, me tu bêc Sabat-ŋga, naŋ aŋgô ŋac si yom dom.

¹⁷ Bu gêŋ hoŋ dinaŋ gitôm gêŋ ŋagatu ŋambwa naŋ dalic muŋ su, ma tiŋambu ŋandô meŋ hôc asê. Ma ŋandô dau, naŋ Kilisi.

¹⁸ Lau ŋatô sêŋkuc lêŋ ŋalôm akwa-ŋga ma sêtoc dau sa tu ŋac si lêŋ sem akiŋ Kilisi-ŋga. Ŋac sêsôm bu sêpu dau ŋandô, ma sem akiŋ aŋela kêkuc gêŋ ŋatô naŋ sêyêc mbê ma sêlic. Lau kaiŋ dinaŋ bu sêpu mac ma sêsôm bu mac nem a kêŋ whiŋ iŋ gêŋ ŋandô mbasi-ŋga, dec akôc ŋac si yom sa dom.

¹⁹ Bu lau kaiŋ dinaŋ sêsap Kilisi, naŋ ti gôlôwac dabun hoŋ si ŋagôlôn, naŋ dôŋ dom. Iŋ tawasê piŋ yac hoŋ dôŋ dapitigeŋ, ma gôlôwac dabun kêsôwec ŋa ŋaclai naŋ Anötö dau kêŋ.

²⁰ Aŋgô su naŋ. Têt ndoc ŋamalac d aŋ mbac ndu, naŋ ŋagôliŋ ti ŋaclai nom-ŋga gêm gôliŋ iŋ tiyham dom. Ma tu Anötö piŋ mac dôŋ am damiŋ

Kilisi-nga, dec tòm mac ambac ndu awhiñ in. Bocdinañ tu sake-nga mac ambo atôm lau nañ sêhêgo dau pi ñagôlinñ nom-nga?

²¹ Lau kainñ dinañ sic yao gêñ tidau-tidau ma sêsôm bocdec bu, “Akôc dom, aneñ ti anôm dom, ma amasec dom.”

²² Yom kainñ dinañ kêkuc gauc ti ñagôlinñ nañ lau nom-nga sêndôhôn, ma hêganônñ gêñ têm kwahic dec-nga nañ tañ ti danôm ma gêñ dau meñ giñga.

²³ Lau nañ sêsôc ñagôlinñ kainñ dinañ ñapu, nañ sêñkuc gauc ñamalac-nga tu lêt sênem akiñ Anötö-nga ti sêñgwiniñ dau-nga ma lêt sêkêñ wapac pi dau ñamlic-nga. Sêtoc lêt dau sa gitôm lêt ti gauc atu, ma gauc gêm bu oc ndic Pômdau tandô ñayham. Magoc mba. Lêt dau hêganônñ gêñ awê-nga ñambwa, ma oc tòm dom bu nem ñac si ñalôm kwi e sêhu lêt ñalôm ñagalac-nga siñ.

3

Kilisi ti yac neñ dambo tanli ñahu

¹ Anötö uñ mac sa awhiñ Kilisi, ma kwahic dec in ndöc Anötö ndê andô-nga yêc undambê. Tu dinañ-nga dec asa nem lêt ti tamkwê gêñ undambê-nga eñ.

² Gauc nem gêñ nom-nga êñlêc dom. Gauc nem gêñ undambê-nga hôc gêlêc.

³ Bu mac ambac ndu su awhiñ Kilisi, ma mac nem ñahu ñ andô ambo tamli awhiñ Kilisi-nga, nañ yêc siñ dau yêc Anötö-nga.

⁴ Têñ ndoc mac nem tamli ñahu Kilisi dau meñ hôc asê, nañ Anötö oc têt mac nem lêt ambo tamli-nga asê tiawê, ma mac oc alhac awhiñ Kilisi ti ñawasi atu.

Lêt ñalôm akwa-nga

⁵ Bocdinañ ahu mêtê sac hoñ nañ meñ akêñ ñalôm akwa, nañ siñ. Mêtê dau gitôm mac nem ñacyo dañ nañ kalhac señ andöc tamli-nga ahuc, bocdinañ andic in ndu. Mêtê kainñ bocdec ahu hoñ siñ, mêtê mockainñ-nga, mêtê

ñadômbwi, ma mêtê sac-sac ñalôm ñagalac-nga. Ma ayob daôm bu añkuc lau nañ sêkêñ awa ti wapa nom-nga kalhac si gauc ñamata ñapan, nañ dom. Bu lêt dau gitôm ñac sem akiñ anötö gwam.

⁶ Lau hoñ nañ sêsa lêt kainñ dinañ, oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa.

⁷ Muñ-nga, mac daôm akôc gauc tòm ñac lau dinañ sêkôc, ma añkuc ñac si mêtê sac.

⁸ Magoc kwahic dec ahu mêtê sac hoñ siñ. Atac ñandê têt lau me alic ñac sac dom, ñalôm li sa dom, ma ayob nem whamsuñ bu asôm yom sac-sac apu lau-nga ti yom mayañ-nga dom.

⁹ Ma asôm yom tasan têt nem asidôwai dom. Gauc nem bu mac ahu lêt ñalôm akwa-nga siñ su, dec akôm mêtê kainñ dinañ tiyham dom.

¹⁰ Ma asa nem lêt ti ñalôm wakuc. Bu Anötö, nañ kêmasañ ñamalac bu sênem in añgô sêmbo nom, nañ gêm gwelen pi mac mbo, tu bu mac ati-wakuc, ma tu bu mac añyalê in ti ndê lêt gitêt tidôn.

¹¹ Ma yac lau nañ dasa lêt wakuc dinañ, nañ dahêgo dauñ tu yac neñ ñahu nom-nga tiyham dom. Yac bu lau Grik me lau Israel-nga, gai me lau añgô batac, lau nañ tanñkuc pwac sêsê ñamlic-nga me tanñkuc dom, lau akiñ ñambwa me lau nañ dau sêmbo si gêñ, nañ Anötö gauc gêm lêt hoñ dinañ ñadañ hôc gêlêc su dom. Gêñ tigen nañ gêñ atu têt in, nañ Kilisi piñ yac hoñ dôñ dati in ndê.

Lêt ñalôm wakuc-nga

¹² Anötö tac whiñ mac ma kêyalin mac sa ati in ndê lau dabuñ. Tu dinañ-nga dec asap mêtê ñayham bocdec dôñ gitôm mac asôc ti nem ñakwê. Tamwalô lau ma atac apu ñac ti nem ñalôm sambuc, añgwiniñ daôm, asa lêt malô, ma akôc nem ñalôm dôñ.

¹³ Asa nañ ndê asidôwa kôm sac têt in, nañ kôc ndê ñalôm dôñ bu hôc ñawapac dau, ma suc in ndê sac kwi. Asuc sac nañ asidôwai sêkôm têt mac nañ kwi, tòm Pômdau dau suc mac nem kwi.

¹⁴Ma asap mêtê atac whiņ-ņga dôn, bu mêtê dau piņ mêtê ñayham-ñayham hoņ dôn sêpitigeņ.

¹⁵Kilisi ndê yom malô nem gôliņ mac nem ñalôm. Bu Anötö kêgalêm mac sa bu ati gôlôwac dabuņ tigeņ, naņ yom malô dau piņ mac dôn. Ma anem danġe Anötö ñapaņ.

¹⁶Kilisi ndê yom ñandô nem mac nem ñalôm ahuc sambuc, dec kêņ gauc ñayham têņ mac bu anem la ti andôhôn têņ daôm. Anem wê yêc Buku Wê-ņga, ti wê dabuņ ma wê ñatô naņ Ñalau Dabuņ kêņ têņ mac, bu ampîņ Anötö ma anem danġe iņ ti nem ñalôm sambuc.

¹⁷Gêņ hoņ naņ mac akôm ti yom hoņ naņ asôm, naņ akôm tu Pômdau Yisu ndê ñaê-ņga. Ma anem danġe Damaņ Anötö tu Kilisi-ņga.

Damba ti dindai ma balêkoc si ñagôliņ ñatô

¹⁸Mac lauwê, asôc nem ñgaci ñapu, bu lêņ dinaņ gic waê lauwê naņ sêkêņ whiņ Kilisi.

¹⁹Ma mac launġac, atac whiņ nem lauwê ma atigasec ñac dom.

²⁰Balêkoc, mac danġam wambu yom hoņ naņ dinam ti damami sêsôm têņ mac. Bu lêņ dinaņ gic Pômdau tandô ñayham.

²¹Mac dambai, ali nem balêkoc si ñalôm sa dom. Ayob ñac ñapep tu bu ñac lic ñakam sa e sêtec lêņ ñayham lec dom.

Lau akiņ ma ñadaui si ñagôliņ

²²Mac lau akiņ, asôc nem ñadaui nom-ņga si yom hoņ ñapu. Anem akiņ tu bu mac nem ñadaui sêlic mac ñayham-ņga ñambwa lec dom. Mba. Mac nem ñadaui bu sêmbo sêwhiņ mac me sêmbo dom, magoc akôm nem gwelen hoņ ñapep eņ. Anem akiņ ti nem ñalôm sambuc, ma atôc asê bu mac atoc Pômdau sa.

²³Akôm gêņ hoņ ti nem ñalôm sambuc eņ, gitôm mac am akiņ Pômdau, ma tôm mac am akiņ lau nom-ņga tawasê dom.

²⁴Mac anġalê su bu mac am akiņ Kilisi mac nem Pômdau, ma iņ oc kêņ

mac awêkaiņ nem gêņ lêñsêm yêc undambê ti mac nem ñagêyô ñayham.

²⁵Magoc asa naņ kôm giso, naņ oc tap ndê ñagêyô sa. Ma Anötö oc toc ñamalac danġ sa hóc gêlêc danġ dom. Iņ oc êñsahê yac hoņ ña saê tigeņ.

4

¹Mac ñadaui, anġalê ñapep bu mac daôm nem Ñadau mbo undambê, ma bocdinaņ ayob nem lau akiņ ñapep, ma ñaôli bocke naņ gic ñac ñawaê, naņ akêņ têņ ñac.

Pol gêm la lau Kolosi-ņga

²Anem ali ma asap mêtê dateņ mbec-ņga ti danem danġe Anötö-ņga dôn ñaņga.

³Ma atenġ mbec tu yac-ņga whiņ, bu Anötö lêc gatam su têņ yac bu ahoc iņ ndê yom asê, ma bu awhê yom pi Kilisi naņ muņ-ņga yêc siņ dau, naņ sa tiawê. Tu Kilisi ndê yom dinaņ-ņga dec aô gandôc gapocwalô.

⁴Atenġ mbec bu Anötö puc aô dôn bu wakôm neņ gwelenġ ñapep, ma wawhê yom dau sa yêc awê eņ.

⁵Asa nem lêņ ambo lau sêkêņ whiņ dom-ņga ñalôm ti gauc eņ. Ma anġalê lêņ tu bu atôc Kilisi têņ ñac tôm bêc hoņ.

⁶Akôc gauc ñapep pi yom asôm-ņga bu asôm yom êmwasiņ lau ti nem ñac sa-ņga, ma aô lau si yom ñalêņ ñayham.

Pol sôm bu êñkiņ Tikikus lu Onesimus sêtêņ Kolosi sêndi

⁷⁻⁸Kwahic dec aô bu waņkiņ yac neņ asidôwa ma ñgac atac whiņ-ņga Tikikus têņ mac loc. Iņ kalhac ñaņga ma gêm akiņ Pômdau whiņ aô. Aô waņkiņ iņ loc bu ndic miņ aneņ yom, ma asidôwai gameņ dindec-ņga si yom hoņ têņ mac. Ma iņ oc nem malô mac nem ñalôm.

⁹Ma aô waņkiņ Onesimus, naņ mac nem danġ ma yac mba asidôwa atac whiņ-ņga naņ kêņ whiņ ñaņga eņ, whiņ Tikikus têņ mac loc. Iņlu oc sêndic miņ yom gameņ dindec-ņga hoņ têņ mac.

Pol kêņ ndê acsalô têņ lau ñatô

¹⁰ A ristakus, nan ndöc gapocwalô whiñ aö, nan kêñ ndê acsalô têt mac, ma Banabas ndê têtñgac Mak kôm acsalô têt mac bocdinañ. Mak bu hôc asê mac, dec akôm tôm aö gasôm têt mac muñ su, ma akôc in sa.

¹¹ Ma Jisas, ñgac nan sêsam in ndê ñaê dañ bu Justus, nan kêñ ndê acsalô têt mac whiñ. Ñac lau tö dinañ sêmbo sêwhiñ aö ma sem malô aneñ ñalôm. Ñac lau Israel-ñga nan sêkêñ whiñ Kilisi, ma sem gwelen sêwhiñ aö ma yac ahoc ñawaê pi Anötö ndê gôliñ asê. Lau Israel-ñga daêsam sêmbo sêwhiñ aö dom, ñac lau tö dinañ solop.

¹² Ma Epapras, Kilisi ndê ñgac akin, nan mac daôm nem dañ, nan kêñ ndê acsalô têt mac bocdinañ. In tôm bêc hoñ teñ mbec tu mac-ñga bu mac alhac ñañga atôm lau gwalam akwa akêñ whiñ-ñga, ma asa nem lêñ hoñ tôm Anötö tac whiñ.

¹³ Aö wasôm yom ñandô têt mac bu in yêm dau su ñandô tu mac-ñga ñapañ, ma tu lau sêkêñ whiñ-ñga nan sêmbo malac Laodisia ma malac Hierapolis-ñga bocdinañ.

¹⁴ Luk, dokta nan yac atac whiñ, lu Demas sêkêñ si acsalô têt mac whiñ.

¹⁵ Akêñ yac mba acsalô têt asidôwai Laodisia-ñga, ma têt lau sêkêñ whiñ-ñga nan sêkac sa yêc Nimpa ndê andu tu sêlic om-ñga, ma têt Nimpa dau bocdinañ.

¹⁶ Têt ndoc sêsam bapia dindéc têt mac su, nan akêñ têt gôlôwac dabuñ yêc Laodisia bu ñac sêsam whiñ. Ma bapia nan aö gakêñ têt ñac, nan sêkêñ têt mac asam bocdinañ.

¹⁷ Asôm têt Akipus bu sap sakin nan Pômdau kêñ sip in amba, nan dôñ, ma kôm ñapañ e ndic dabin.

¹⁸ Aneñ ñaê Pol dec, gato ña aö dauñ aman. Aö gacgeñ gandöc gapocwalô, dec wandac mac bu gauc nem aö. Anötö ndê mwasin whiñ mac hoñ.

**Pol ndê bapia ñamata-nga
têñ lau
Tesalonika-nga
Yom whê bapia dindéc
sa-nga**

Tesalonika in malac atu dan nan yêc gameñ Masedonia-nga. Pol in ngac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê yêc Tesalonika (Apo 17:1-9). In mbo whin ñac bêc daêsam dom, ma lau Israel-nga nan sêkên whin Yisu dom yêc malac dau, nan sem lêmun in ma sêkên kisa in, dec in kôlhô gi. Magoc lau Tesalonika-nga nan sic hu sêkên whin Pômdau, nan sêsap si sêkên whin dôñ ñanga, e ñawaê ñayham gi tiapa yêc gameñ hon dinan (1:8).

Tinambu Pol gauc gêm ñac ñapan ma kêkin Timoti bu mbo whin ñac ma êndôhôn ñac, ma bu lic ñac sêmbo ñalên bocke (3:1-5). Ma Timoti mbu têñ Pol gi tiyham, ma gic min pi ñac si lêm ñayham (3:6-10). Ñawaê dau kôm Pol tac ñayham sambuc, dec in to bapia dindéc têñ ñac.

Pol to yom ñatô têñ lau Tesalonika-nga, bu puc ñac dôñ bu sêsap mêtê ñayham dôñ ma sêtimêtê dau ñapep. In whê lau batê si sêtisa ñalên sa têñ ñac, bu nem malô ñac ma sêtan lau nan sêmbac ndu su, nan êñlêc dom. Ma in to yom pi mêtê ñayham-ñayham daêsam nan gic lau sêkên whin-nga ñawaê.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindéc têñ gôlôwac dabun malac Tesalonika-nga, mac lau nan akên whin Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. Pômdau ndê mwasiñ ti yom malô têñ mac hon.

Pol tac ñayham tu lau Tesalonika si mêtê-nga

² Tôm bêc hon yac aten mbec, ma am dançe Anötö tu mac hon-nga.

³ Têm hon yac aten mbec têñ Daman Anötö, nan yac gauc gêm mac nem

mêtê ñayham. Mac akôm gwelen ñayham tu mac nem akên whin-nga, ma akôm gên daêsam bu anem akin asidôwai, tu mac nem mêtê atac whin lau-nga. Ma mac akên batam bu Pômdau Yisu Kilisi oc mbu men, dec mac alhac ñanga en.

⁴ O asidôwai nan Anötö tac whin mac ndu andô. Yac anyalê su bu Anötö kêgalêm mac sa ati in ndê.

⁵ Nahu bu têñ ndoc yac ahoc ñawaê ñayham asê têñ mac, nan yom dau men ñambwa dom, magoc men ti Anötö ndê ñac lai. Ma Ñalau Dabun puñ ñawaê dau dôñ sip nem ñalôm, e mac akên whin ñanga en. Ma mac daôm anyalê mêtê nan yac akôm, bu anem mac sa têñ ndoc yac ambo awhin mac.

⁶ Ñawapac daêsam tap mac sa, magoc Ñalau Dabun puc mac dôñ, dec akôc ñawaê ñayham sa ti atac ñayham atu. Ñalên dinan mac apuc yac mba wanan, ma apuc Pômdau ndê wanga bocdinan.

⁷ Mac nem lêm dinan ti dôhôn ñayham, bu lau sêkên whin-nga yêc gameñ Masedonia ti Akaya-nga hon sêlic ma sênkuc.

⁸ Ma mac nem lêm ñayham kôm Pômdau ndê ñawaê ñayham tiapa yêc gameñ Masedonia-nga ma gameñ Akaya-nga tawasê dom. Lau yêc gameñ hon sêngô ñawaê bu mac akên whin Anötö. Bocdinan gitôm dom bu yac asôm yom dan bu awhê mac nem lêm sa têñ lau.

⁹ Lau dau sic min yom hon pi mac nem lêm ñayham. Sic min bu mac akôc yac sa ñalên ñayham, ma mac ahu anötöi gwam sin, ma anem daôm kwi bu anem akin Anötö nan Anötö ñandô, ma mbo tali ñapan.

¹⁰ Ma kwahic dec mac akên batam in ndê Atu Yisu bu mbu akên undambê men. In Yisu nan Anötö un in sa akên lau batê-nga. Yisu dau dinan dec kêgaho yac su yêc Anötö ndê atac ñandê, nan oc men sa tiawê têñ bêc ñambu-nga.

2

Pol ndé gwelen yêc Tesalonika

¹ O asidôwai, mac aňyalê bu yac ac mac kêsi nambwa dom, magoc gwelen nan akôm têñ mac, nan nandô sa su.

² Mac aňgô su bu têñ ndoc yac ambo malac Pilipai, nan lau sêpu ti sêkôm yac nayom daêsam. Ma têñ ndoc yac ahôc asê mac nem malac Tesalonika, nan lau sêkên kisa yac nãnga bocdinañ. Magoc Anötö puc yac dôñ, dec alhac nãnga ma ahoc in ndê jawae nayham asê têñ mac.

³ Yac alhac nãnga ma akac mac bu akên whin Yisu, nahu bu yac aňyalê bu yom nan yac ahoc asê, nan yom tasan dom, ma yac amen ambo awhin mac tu bu akôm mête sac me aňsau mac-nga dom.

⁴ Mba! Yac aňyalê bu Anötö gêlic yac atôm solop, dec kên jawae nayham sip yac aman. Ma bocdinañ yac ahoc jawae nayham asê tu bu lau sêlic yac nayham-nga dom. Mba! Yac akôm tu bu Anötö, nan kêyalê yac neñ nalôm e pi sa, nan lic nayham.

⁵ Mac aňyalê bu yac ambac yom mac dom. Ma Anötö dau kêyalê bu yom tanjatu gêñ-nga dan sin dau yêc yac mba nalôm dom.

⁶ Ma yac akôm tu bu mac me lau natô sêtoc yac mba waên sa-nga dom.

⁷ Kilisi dau kêyalin yac sa ati taposel, ma tu dinañ-nga dec gitôm bu yac oc tanjkwê mac bu akên gêñ tu anem yac sa-nga. Tigen yac atec bu akên nawapac têñ mac, dec andac mac bu akên gêñ dan têñ yac dom. Yac ambo awhin mac ti akôm gêñ malô, gitôm dinda dan yob in ndê balêkoc.

⁸ Yac atac nayham atu bu ahoc Anötö ndê jawae nayham asê têñ mac. Magoc yac akên gêñ tigen dinañ dom. Yac alic nayham bu akên dau sambuc tu mac-nga bocdinañ. Nahu bu yac atac whin mac ndu andô.

⁹ O asidôwai, gauc nem gwelen nan yac akôm yêc mac nem gameñ. Yac ambo awhin mac bu ahoc Anötö ndê jawae nayham asê, magoc tôm ac ti ôbwêc yac akôm gwelen atu whin, bu

akôm kwan dauñ-nga. Yac atec bu akên nawapac têñ mac, ma tu dinañ-nga dec yac akôm gwelen dinañ.

¹⁰ Mac lau nan akên whin Yisu alic yac mba mête hon nan akôm têñ ndoc yac ambo awhin mac, ma aňyalê bu yac akôm gêñ so dan dom. Yac akôm mête gitên ti dabun en. Ma Anötö kêyalê yac mba mête hon whin.

¹¹ Mac aňyalê bu yac akôm mête nayham têñ mac hon, gitôm damba dan kôm têñ in ndê balêkoc.

¹² Yac am malô mac, ma aňgılı mac ti ac yomsu mac bu aňsêlên ti asa nem lên atôm Anötö ndê lau dabun solop. Bu in kêgalêm mac sa bu asôc in ndê †gôlin nãpu, ma bu atap in ndê jawasi atu sa.

Lau Tesalonika-nga sêhóc nawapac magoc sêlhac nãnga

¹³ Ma yac am danje Anötö tôm bêc hon, bu têñ ndoc mac aňgô in ndê yom yêc yac, nan mac akôc sa gitôm namalac si yom nambwa dom. Mba! Mac aňyalê nãp bu Anötö ndê yom solop, ma bocdinañ dec mac akôc sa. Ma kwahic dec yac aňyalê bu yom dau kôm gwelen yêc mac nem nalôm.

¹⁴ Nahu bu mac daôm nem lau nan sêkên whin dom, nan sêkên nawapac daêsam têñ mac, magoc yac alic bu mac alhac nãnga. O asidôwai, nalên dinañ mac aňkuc Anötö ndê gôlôwac dabun nan sêmbo gameñ Judia-nga, nan si lên. Bu nãc dau si lau Israel-nga sêkên nawapac têñ nãc tu sêkên whin Yisu Kilisi-nga.

¹⁵ Aňgô su nan! Mun-nga lau Israel-nga dau sic Anötö ndê lau propet ndu, ma nãsawa lec nãc sic Pômdau Yisu ndu, ma sêsoc yac su yêc nãc si gameñ. Nãc si lên dinañ Anötö gêlic sac. Ma nãc sêkên kisa lau yêc gameñ hon,

¹⁶ bu nãc sêkôm bu sêlhac yac mba gwelen jawae nayham-nga ahuc e yac atôm dom bu ahoc yom asê têñ flau gameñ apa-nga pi Anötö ndê lên nem nãc si-nga. Bocdinañ sac nan nãc sêkôm, nan kêsôwec tiatu nãpan, ma nãc sic waê bu sêtap Anötö ndê tac nandê atu sa.

Pol tac whiñ bu lic lau Tesalonika-nga tiyham

¹⁷ O asidôwai, lau nañ sêkên kisa yac, nañ sêkac yac su ambo ahê mac ñasawa apê lec. Yac añôñ mba, magoc yac gauc gêm mac ñapañ, ma yac atac whiñ kêlêc bu alic mac tiyham.

¹⁸ Yac atac whiñ bu ambu aloc, ma aô Pol kasahê tidim daêsam bu waloc, tigen Sadan kalhac yac ahuc.

¹⁹ O lauhac! Têñ ndoc Pômdau Yisu bu mbu men, nañ yac lau aposel oc akên batan gên sake? Ma gên sake oc kôm yac atisambuc? Ma ñaôli ñayham bocke oc po yac sa yêc Yisu añgô-nga? Aô wasôm têñ mac! Mac lau daôm dinañ.

²⁰ Yomandô! Mac daôm ati yac mba waên ti atac ñayham ñahu.

3

Pol kêkiñ Timoti têñ malac Tesalonika gi

¹ Yac mba ñalôm kac yac ñandô bu alic mac. Magoc atap sen dan sa dom. Bocdinañ yac alic ñayham bu ambo malac Atens,

² ma añkiñ Timoti têñ mac goloc. In yac neñ asidôwa dan, nañ kôm Anötö ndê gwelen ma hoc Kilisi ndê ñawaê ñayham asê whiñ yac. Yac añkiñ in têñ mac goloc, bu puc mac dôn ma êngilí mac bu asap nem akên whiñ dôn ñaŋga.

³ Yac ahêgo daun bu mboe ñawapac nañ tap mac sa, nañ oc kôm mac nem lau ñatô sêhu si sêkên whiñ siñ. Magoc mac anyalê su, bu ñawapac kain dinañ gic waê yac lau dakên whiñ-nga.

⁴ Gauc nem bu têñ ndoc yac ambo awhiñ mac, nañ yac asôm asê têñ mac tidim daêsam, bu kisa oc tap yac sa. Ma yac mba yom dinañ, kwahic dec ñandô sa su.

⁵ Aô gahêgo daun bu mboe Sadan êntôm mac e gwelen nañ yac akôm têñ mac, nañ oc ñandô mba. Gauc dinañ kôm aô ñalôm ñawapac ñapañ, dec kakin Timoti bu lic mac ma kên ñawaê têñ aô bu mac asap nem lên akên whiñ-nga dôn, me ahu siñ su.

Pol tac ñayham têñ ndoc in ñgô Timoti ndê yom

⁶ Ma kwahic dec Timoti mbu men hôc asê aô, ma kên puc ñayham pi mac nem lên akên whiñ Pômdau ti atac whiñ lau-nga. Ma in sôm bu mac gauc gêm yac ti atac ñayham ñapañ, ma atac whiñ bu alic yac tiyham, tôm yac atac whiñ bu alic mac tiyham bocdinañ.

⁷ O asidôwai. Yac dec ambo ti ahôc ñawapac daêsam, ma lau sêkên kisa yac ñapañ. Tigen kwahic dec yac añgô bu mac akên whiñ ñaŋga ambo, ma ñawaê dau puc yac dôn ma kôm yac ñalôm tighô.

⁸ Kwahic dec yac anyalê bu mac asap Pômdau dôn ma ahu in siñ dom, dec ambo ti atac ñayham sambuc.

Pol ten mbec tu lau Tesalonika-nga

⁹ Yac mba atac ñayham tu mac-nga gêm yac mba ñalôm ahuc têñ ndoc yac aten mbec yêc yac neñ Anötö añgô-nga. Yac atac whiñ ñandô bu anem danje in tu mac-nga, madec oc akôm andic ñawaê.

¹⁰ Tôm acsalô ti ôbwêc yac aten mbec ñaŋga, ma andac Anötö bu tôc sen dan têñ yac bu alic mac tiyham. Yac atac whiñ bu atên mac aloc, ma awhê mac nem gauc sa tiyham pi Anötö ndê yom ñatô, bu apuc mac nem akên whiñ dôn.

¹¹ Yac andac Daman Anötö lu yac neñ Pômdau Yisu bu sêmasañ sen bu yac atên mac aloc.

¹² Ma yac aten mbec tu mac-nga bocdec bu. Pômdau êmwasiñ mac e mac nem mêtê atac whiñ asidôwai sêkên whiñ-nga êñsôwec tiatu. Ma mac atac whiñ lau hoñ bocdinañ, e mac nem mêtê atac whiñ-nga êñsalê mac ahuc, tôm yac atac whiñ mac.

¹³ Ma in puc mac nem ñalôm dôn bu asa Anötö ndê lên en, e Pômdau Yisu mbu men whiñ in ndê añela ti lau dabuñ hoñ. Bocdinañ têñ ndoc mac alhac Daman Anötö añgô-nga, nañ in oc lic mac bu lau dabuñ ma mac nem giso mbasi.

4

Tanjuc lêñ nanj Anötö tac whin

¹ O asidôwai, yac mba yom nambu-nga têt mac bocdec. Lêñ gitêt nanj Anötö gêlic ñayham, ma yac andôhôn têt mac su, nanj mac akôm ambo. Ma kwahic dec yac bu atên mac tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, bu asap lêt dau dôñ ñapanj, ma akôm tiatu-tiatu ndi.

² Bu yom honj nanj yac andôhôn têt mac am Pômdau Yisu anjô, nanj mac anjalê su.

³ Ma lêt nanj Anötö tac whin, nanj bocdec. Asa nem lêt solop e ati lau dabuñ ñandô. Ma andic ahê mêtê mockainj-nga tidau-tidau.

⁴ Anötö kêmasanj lêt ñayham ma dabuñ bu awhê lu ñgac sêmbo sêwhin dau, dec mac lau tigenj-tigenj ayob daôm bu asa lêt dau ñapep eñ.

⁵ Yomandô! Akôm mêtê ñalôm ñagalac-nga tôm lau sambuc dom, bu ñac sênjalê Anötö dom.

⁶ Ayob ñapep bu mac nem danj kôm mêtê mockainj-nga whin asidôwa danj ndê awhê dom. Yac asôm asê ti akênj puc mac muñ su, bu Pômdau oc kênj ñagêyô têt lau pi sac kainj dinanj honj.

⁷ Anjô! Anötö kêgalêm yac sa bu dasa lêt ñadômbwi dom. Mba! Inj kêgalêm yac sa bu dasa lêt dabuñ eñ.

⁸ Yom dindec meñ akênj Anötö, nanj kênj ndê ñalau Dabuñ sip mac nem ñalôm. Bocdinañ asa nanj sôc yom dau ñapu dom, nanj tec ñamalac si yom dom, inj tec Anötö dau ndê yom bocdinañ.

⁹ Anötö dau kêtôhônj mac pi mêtê atac whin asidôwai-nga, ma bocdinañ dec yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi mêtê dau dom.

¹⁰ Bu yac anjalê su bu mac atac whin asidôwai sêkênj whin-nga honj nanj sêndôc gameñ Masedonia-nga. Kwahic dec yac bu asôm têt mac bu asap mêtê dau dôñ ñapanj eñ, ma akôm tiatu-tiatu ndi.

¹¹ Akênj nem gauc ti atac whin sambuc bu asa nem lêt malô. Gauc nem gêt nanj gic mac ñawaê solop, ma auñ

lau ñatô si yom sa dom. Ma anem gwelenj bu akôm kwam daôm-nga, tôm yac asôm têt mac su.

¹² Akôm bocdinañ bu akênj ñawapac têt lau ñatô tu sênem mac sa-nga dom. Ma lau nanj sêkênj whin Yisu dom, nanj oc sêlic mac nem mêtê dinañ, ma sêtoc mac nem lêt sa.

Lau batê oc sêtisa tiyham

¹³ O asidôwai, yac atac whin bu awhê mac nem gauc sa pi lau nanj sêmbac ndu su. Yac atec bu mac atanj danjibo atu tu ñac-nga, gitôm lau nanj sêkênj whin Yisu dom, nanj sêtanj. Lau dau sêtanj danjibo atu, ñahu bu sêkênj bata bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

¹⁴ Tigenj yac dakênj whin bu Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, ma tu dinañ-nga dec yac dakênj whin bu lau nanj sêkênj whin inj ma sêmbac ndu su, nanj Anötö oc unj ñac sa têt ndoc Yisu mbu meñ.

¹⁵ Pômdau dau sôm têt yac, ma kwahic dec yac ahoc inj ndê yom asê têt mac bocdec bu. Têt ndoc inj mbu meñ, nanj inj oc kôc yac lau nanj dambo tanji, nanj sa muñ dom. Inj oc kôc lau nanj sêmbac ndu su, nanj sa muñ.

¹⁶ Anötö oc ndic atu yom ti ñanja, ma anjela ñamata-nga oc mbwêc awha atu, ma Anötö ndê dahuc oc tanj, goc Pômdau oc sip akênj undambê meñ. Ma lau nanj sêkênj whin Kilisi ma sêmbac ndu su, nanj oc sêtisa sêmuñ.

¹⁷ Goc Anötö oc kôc yac lau nanj dambo tanji, nanj sa dapi lôlôc dandi dawhinj ñac, ma yac honj oc datap Pômdau sa yêc dao ñalôm. Ma yac oc dambo dawhinj inj ñapanj eñ.

¹⁸ Bocdinañ, asôm yom dindec têt daôm, bu puc mac dôñ ma ndic malô mac nem ñalôm.

5

Pômdau ndê bêc mbu meñ-nga

¹⁻² O asidôwai. Mac anjalê su, bu bêc Pômdau mbu meñ-nga nanj ñapuc mbasi, tôm ñgac kanj nanj sôc andu têt ôbwêc. Bocdinañ yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi têt ti bêc dom.

³ Lau ñatô oc sêsôm yom bocdec bu, “Yac dambo têm ñayham ma ñawapac mba.” Ñac oc sêsôm yom kain ñinan sêmbo, ma ñagahô eñ bêc ñambu-ñga dau oc meñ sa ma ñac oc sêninga. Lau ñan oc sêlhô su têm ñinan dom. Oc tôm awhê tidaê ñan kêlhin dau sin, magoc ñandê tu kôc balêkoc-ñga meñ sa in ñagahô ñambwa.

⁴ Magoc asidôwai, mac anjalê yom pi bêc ñambu-ñga dau su. Mac atôm lau ñan sêmbo ñasec ñalôm, ñan dom. Ma bocdinañ oc tôm dom bu bêc dau hóc asê mac gitôm ñgac kan e kôm mac asô.

⁵ Bu mac ati balêkoc ñasec ti ôbwêc-ñga dom. Mac hoñ ati balêkoc ñawê ti acsalô-ñga.

⁶ Bocdinañ dambo datôm lau ñan sêyêc bêc pu, ñan dom. Mba! Dambo ti neñ gauc ñawa ma ñanem ali.

⁷ Bu lau ñan sênôm bu ñannga e si gauc timboloc ma sêyêc bêc pu ñawahô, ñan lau ñasec ti ôbwêc-ñga.

⁸ Magoc yac lau ñawê-ñga, ma bocdinañ dambo ti neñ gauc ñawa. Mêtê dakêñ whin-ñga ma atac whin lau-ñga, ñan ñasap dôn ñannga, gitôm ñakwê sin-ñga ñan ñasôc sac yac ñabapo. Ma yac neñ dakêñ batan Anötö ndê mwasiñ nem yac si-ñga ñan ñandô, ñan gitôm gulun ain ñan lau sin-ñga sêun.

⁹ Bu Anötö kêyalin yac sa bu dahôc in ndê tac ñandê dom. In kêyalin yac sa bu ñatap in ndê mwasiñ nem yac si-ñga sa tu Pômdau Yisu Kilisi-ñga.

¹⁰ Yisu mbac ndu tu yac-ñga, ma bocdinañ yac bu ñambac ndu me ñambo ñanli têt ndoc in mbu meñ, ñan ñanjalê bu yac oc ñambo ñanli ñawhin in.

¹¹ Tu ñinan-ñga asôm yom ñayham-ñayham têt ñadôm, ma apuc ñadôm dôn bu alhac ñannga, tôm mac akôm ambo.

Yom ñambu-ñga

¹² O asidôwai. Yac bu andac mac bu atac lau bata ñan sêyob mac sem Pômdau anğô, ñan sa ñapep. Ñac sêkôm gwelen atu tu sênem mac sa-ñga, ma

sem la mac tu bu mac asap lêt gitêt dôn eñ.

¹³ Boc-ñinan atac ñac sa ma atac whin ñac tu gwelen atu ñan sêkôm têt mac-ñga. Ma mac hoñ ambo awhin ñadôm ti atac malô eñ.

¹⁴ Asidôwai. Yac bu anem la mac bocdec bu. Akêt puc lau oyom bu sêndôc ñambwa dom. Lau ñan maya ti sêtôc dau, ñan anğilí ñac bu sêlhac ñannga. Ma anem lau gauc babalê ma lau licwalô mba, ñan sa. Akôc nem ñalôm dôn ma akôm mêtê malô têt lau hoñ.

¹⁵ Lau bu sêkôm sac têt mac, ñan dec mac hoñ ayob ñadôm bu aô dom. Mac lau akêt whin-ñga akôm mêtê ñayham eñ têt ñadôm, ma têt lau hoñ bocdinañ.

¹⁶ Tôm bêc hoñ ambo ti atac ñayham.

¹⁷ Ma atet mbec ñapan.

¹⁸ Anem ñanğe Anötö tu gêt wapac me gêt ñayham bocke ñan tap mac sa-ñga. Bu in tac whin bu mac lau ñan akêt whin Yisu Kilisi, ñan anğuc lêt ñinan.

¹⁹ Ma asi ñalau Dabuñ ndê ya ndu dom.

²⁰ In bu kac lau ñatô bu sêhoc yom asê gitôm propet, ñan dec apu ñac si yom dom.

²¹ Anğahê gêt hoñ, ma asap ñayham dôn.

²² Ma andic ahê mêtê sac-sac hoñ.

²³ Yac atet mbec tu mac-ñga bocdec bu. Anötö Yom Malô ñadau ndic ñabin mac ati lau dabuñ solop. Ma bocdinañ têt bêc ñan Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ, ñan Anötö oc tap sa bu mac nem giso mbasi, ma lic mac nem gatôm ti nem ñalôm ma ñamlic sambuc bu dabuñ.

²⁴ Yac akêt whin bu Anötö, ñan kêgalêm mac sa, ñan oc ngô yac mba mbec ma kôm ñandô sa.

²⁵ O asidôwai, atet mbec tu yac-ñga.

²⁶ Ma akam asidôwai hoñ anem yac anğun tu Pômdau Yisu-ñga.

²⁷ Yêc Pômdau anğô-ñga, aô wandac mac bu asam bapia ñandec têt asidôwai hoñ ñan sêmbo mac nem gameñ.

²⁸ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasin
têḡ mac hoḡ.

**Pol ndê bapia tilu-nga têtj
lau
Tesalonika-nga
Yom whê bapia dindec
sa-nga**

Pol to bapia tilu-nga dindec tu bu puc lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo malac Tesalonika, nañ dôñ-nga. In gêm danje Anötö bu ñac sêsap si sêkêñ whiñ dôñ ñaŋga, ma têtj asê bu ñawapac nañ sêhôt, nañ oc nem ñac sa ma puc ñac dôñ bu sêlhac ñaŋga.

Lau tasan ñatô sêñsônñ lau Tesalonika-nga, ma sêsôm bu Kilisi mbu meñ su, ma bocdinañ lau ñatô sêhu si gwelenñ ti gêtj honñ siñ ma sêhônñ sêmbo. Bocdinañ Pol gêm la lau sêkêñ whiñ-nga bu sêkôt yom tasan sa dom, ma sêhu lêtj oyom-nga siñ, ma sêñkuc inñ ti lau aposel si lêtj sem gwelenñ aman-nga. In whê sa bu Kilisi oc mbu meñ dom e ñgac sac sambuc nañ inñ sam bu 'wachuc honñ ñadamba,' nañ meñ sa tiawê, ma têtj ndoc dinañ mêtê sac oc êñsôwec tiatu sambuc yêc nom.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindec têtj gôlôwac dabuñ Tesalonika-nga, mac lau nañ akêñ whiñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi.

² Mwasiñ ti yom malô têtj mac akêñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi.

Lau Tesalonika-nga sêhôt ñawapac magoc sêlhac ñaŋga

³ O asidôwai, têtj bêtj honñ yac mba ñalôm kac yac bu anem danje Anötö tu mac-nga. Yac alic ñayham bu akôm bocdinañ, ñahu bu mac nem akêñ whiñ ti mac lau tigen-tigenñ nem mêtê atac whiñ asidôwai-nga, kêsôwec tiatu ñapañ.

⁴ Ma yac ampinñ mac yêc Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñatô anğô-nga, ñahu bu yac anğô ñawaê bu mac ahôt ñawapac

daêsam ma bu lau sêkêñ kisa mac, tigenñ mac alhac ti akêñ whiñ ñaŋga.

Anötö oc kêtj ñagêyô têtj lau nañ sêtec yom ñandô

⁵⁻⁶ Gêtj nañ hôt asê mac, nañ têtj asê bu Anötö ndê lêtj êmatôt lau-nga inñ lêtj gitêtj. Bu mac ahôt ñawapac, ñahu bu mac am akiñ Anötö ma atoc inñ sa ti mac nem Kin. Magoc mac alhac ñaŋga, ma tu dinañ-nga dec Anötö gêtj mac atôm solop bu ambo inñ ndê ñgôlinñ ñapu. Ma inñ oc kêtj ñawapac têtj lau nañ sêkêñ kisa mac, ô ñawapac nañ sêkêñ têtj mac, nañ su.

⁷ Ma inñ oc kêtj mac asê awham su yêc ñawapac nañ mac ahôt, ma yac bocdinañ. Têtj ndoc Pômdau Yisu ti inñ ndê anela ñaŋga sêsip akêñ undambê sêmenñ, ma sêhoc dau asê ti ya ñawê atu, nañ goc Anötö oc kôm gêtj honñ dinañ ñandô sa.

⁸ Lau nañ sêtoc Anötö sa dom ma sêsôt Pômdau Yisu ndê ñawaê ñayham ñapu dom, nañ Anötö oc kêtj ñagêyô têtj ñac.

⁹ Inñ oc êmasuc ñac su yêc Pômdau, nañ ndôt undambê ti ndê ñaclai ma ñawasi atu, nañ anğô-nga. Ma ñac oc sêkôt si ñagêyô nañ sêmbo sac ñapañ ma ñapañ.

¹⁰ Gêtj dau oc ñandô sa têtj ndoc Pômdau mbu meñ, ma lau dabuñ honñ nañ sêkêñ whiñ inñ, nañ oc sêtoc inñ ndê waê sa ti sêmpinñ inñ. Ma mac awhiñ, oc ambo awhiñ lau dau, ñahu bu mac akêñ whiñ ñawaê ñayham nañ yac ahoc asê têtj mac.

Mbec pi lau Tesalonika-nga

¹¹ Yac gauc gêm gêtj honñ dinañ dec atenñ mbec tu mac-nga ñapañ. Yac neñ Anötö kêtj mac sa ati inñ ndê lau, ma bocdinañ dec yac atenñ mbec bu inñ puc mac dôñ, e andic dabinñ nem lêtj ti sakinñ honñ nditôm inñ ndê atac whiñ. Ma yac atenñ mbec bu lêtj ti sakinñ ñayham honñ nañ mac bu akôm tu mac nem akêñ whiñ Pômdau-nga, nañ Anötö ndê ñaclai oc nem mac sa bu akôm ñandô sa.

¹² Ma bocdinañ mac oc apo Pômdau Yisu ndê waê sa, ma mac daôm oc

atap nem waêm sa tu in-nga. Mwasin akêñ yac neñ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, nañ oc kôm gêñ dau ñandô sa.

2

Wachuc hoñ Ñadambaoc hoc dau asê

¹ * O asidôwai. Yac ato yom têt mac su, pi Pômdau Yisu Kilisi ndê bêc mbu meñ-nga, nañ Anötö oc ndic yac hoñ sa dapitigen, ma dambo dawhiñ Yisu. Yac gauc gêm yom dau, ma bu anem la mac bocdec bu.

² Lau ñatô bu sêsôm têt mac bu Pômdau ndê bêc dau meñ hóc asê su, nañ goc ahêgo daôm dom me atac lu-lu dom. Lau dau bu sêsôm bu Ñalau Dabuñ kêt ñawaê dau têt ñac, me yac dauñ asôm me ato têt ñac, dec akêñ whiñ dom. Yom dau yom tasan!

³ Ayob daôm bu lau dan sêñsau mac dom, bu gêñ ñatô oc sêhóc asê muñ su, nañ goc Pômdau ndê bêc oc meñ sa. Têm dan oc meñ sa, nañ lau daêsam oc sêhu Anötö ti ndê yom siñ. Ma tiñambu wachuc hoñ ñadamba dau oc meñ sa tiawê. In ñgac nañ gic waê bu niñga gacgen.

⁴ In oc toc dau sa ma kêt kisa Anötö ñandô ti gêñ hoñ nañ lau sem akiñ ti ñac si anötöi yêc nom, nañ bocdinañ. Ma in oc sôc ndi ndöc Anötö ndê †lôm dabuñ, ma êñsau lau bu in Anötö dau.

⁵ Yom dindéc pi ñgac wachuc, in yom wakuc dom. Gauc nem bu têt ndoc aõ gambo gawhiñ mac, nañ gasôm têt mac su.

⁶ Ma gêñ nañ kwahic dec kalhac in ahuc dec in meñ sa tiawê su dom, nañ mac anyalê su. In oc hóc asê tôm ñandoc nañ Anötö dau kêmatin tidôn su.

⁷ Kwahic dec in ndê ñaclai nañ kêtgilí lau bu sêkôm mêtê sac, nañ kôm gwelen yêc siñ dau. Ma ñaclai dau oc kôm gwelen bocdinañ, e Anötö kôc gêñ nañ kalhac ñgac dau ahuc, nañ su.

⁸ Têt dinañ wachuc hoñ ñadamba dau oc meñ sa tiawê. Tigen têt têt

nañ Pômdau Yisu mbu meñ ti ndê ñawasi ma ñaclai atu, nañ in oc yu wayahô, ma señ in su ñagahô ñambwa.

⁹ Têt ndoc ñgac sac dau meñ, nañ Sadañ oc kêt ñaclai têt in bu kôm gêñ dalô atu-tu, ma gêñ ti ñaclai, ma êñsau bu Anötö ndê ñaclai kôm gêñ dau.

¹⁰ In oc kôm gêñ sac daêsam ma êñsau lau nañ sêsa lêt sêniñga-nga. Ñac lau dau sêtec Anötö ndê yom ñandô, nañ tôm bu têt señ dandöc tanli-nga asê têt ñac.

¹¹ Tu dinañ-nga dec Anötö oc hu ñac siñ bu Sadañ êñsôn ñac, e sêkêt whiñ yom tasan.

¹² Ma lau hoñ nañ sêkêt whiñ yom ñandô dom, ma atac ñayham atu tu lêt sac-nga, nañ oc sêtap si ñagêyô sac sa, têt Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga.

Anötö kêyalin in ndê lau sa gwanan

¹³ O asidôwai nañ Pômdau tac whiñ mac ndu andô, yac mba ñalôm kac yac bu anem danje Anötö tu mac-nga tôm bêc hoñ. Ñahu bu têt têt ñamata-nga andô in kêyalin mac sa gwanan, bu atap in ndê mwasin nem mac si-nga sa. Ma gêñ dau ñandô sa bocdec bu, kwahic dec mac akêñ whiñ yom ñandô, ma Ñalau Dabuñ kôm gwelen yêc mac nem ñalôm bu êmasañ mac ati lau dabuñ.

¹⁴ Anötö kêgalêm mac sa bu awêkain mwasin dinañ, ma bu atap yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê ñawasi atu sa. Ma mac atap galem dau sa têt ndoc in kêkiñ yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têt mac nañ.

¹⁵ Bocdinañ asidôwai, alhac ñanğa. Yom ñandô hoñ nañ yac ac dulu têt mac ña whañsun me ato sip bapia, nañ akôc dön ma anjuc ñapep.

Pol teñ mbec pi ñac

¹⁶⁻¹⁷ Yac aten yac neñ Pômdau Yisu Kilisi lu Damañ Anötö bu kôm mac nem ñalôm tighô, ma puc mac dön bu akôm mêtê ti asôm yom ñayham en. Anötö dau in tac whiñ yac ndu

* **2:1:** Wachuc hoñ Ñadamba - yom nañ Pol to yêc Yom Grik nañ danem kwi bu 'ñgac sôc yomsu ñapu-nga dom,' me 'ñgac nañ yomsu mbasi yêc in ndê ñalôm.' (Yom Inglis: 'lawless one.') Ñgac dau oc tec Anötö ndê yomsu ma kôm gêñ hoñ bambalin tôm in dau atac whiñ.

andô ma in̄ gic bata mwasiñ ñayham nañ ña-ñandô dakêñ batan̄ dambo, ma mwasiñ dau oc puc yac neñ ñalôm dôñ tòm bêc hoñ.

3

Pol tac whiñ bu sêteñ mbec tu in̄ ti ndê lau-nga

¹ Asidôwai, aneñ yom dañ yêc bu wandac mac bocdec bu. Ateñ mbec tu yac-nga, tu bu Pômdau ndê ñawaê tiapa tòm gameñ hoñ-nga ma bu lau sêtoc yom dau sa, tòm mac atoc sa.

² Ma ateñ mbec bu Anötö êngaho yac su yêc lau sac amba. Bu lau daêsam sêkêñ whiñ Pômdau dom, ma sêkêñ kisa yac.

³ Tigeñ Pômdau oc hu yac siñ dom. In̄ oc puc mac dôñ ma yob mac tu ñgac sac Sadañ-nga.

⁴ Ma in̄ kôm yac atac pa su pi mac, dec yac akêñ whiñ bu yatu hoñ nañ yac akêñ têt mac, nañ mac asôc ñapu kwahic dec, ma oc añkuc ñapan̄.

⁵ Yac ateñ mbec ma andac Pômdau bu whê mac nem gauc sa, e añyalê Anötö ndê mêtê atac whiñ mac-nga tidôn̄. Ma yac ateñ in̄ bu nem mac sa, bu alhac ñan̄ga ma ahôc ñawapac ti nem atac pa su, tòm Kilisi dau.

Pol kêt puc lau oyom dinda

⁶ Tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, yac bu akêñ yatu mac asidôwai bocdec bu. Andic ahê asidôwai oyom hoñ nañ sêsôc yom nañ yac ac dulu têt mac, nañ ñapu dom.

⁷ Têt têt yac ambo awhiñ mac, nañ yac ambo ñambwa dom, magoc akôm gwelen̄ tu anem dauñ sa-nga. Ma mac añyalê bu in̄ lêt solop bu mac añkuc yac mba mêtê dinañ andic ñawaê.

⁸ Yac akôc gêt daneñ-nga ñambwa yêc mac dom. Mba! Yac amlhi dec añ. Yac am gwelen̄ atu ôbwêc ma ac bu akôm kwan̄ dauñ, ma bu akêñ ñawapac têt mac nem lau tu sêyob yac-nga dom.

⁹ Pômdau ndê yom têt asê bu yac atôm bu andac mac bu akêñ gêt puc yac dôñ-nga, ô yac mba gwelen̄ ñawaê ñayham-nga. Tigeñ yac akôm kwan̄

dauñ bu atôt lêt ñayham têt mac bu añkuc.

¹⁰ Ma gauc nem ñagôlin̄ nañ yac akêñ têt mac têt têt yac ambo awhiñ mac, nañ yêc bocdec bu, “Asa nañ tec bu kôm gwelen̄, nañ neñ gêt dom.”

¹¹ Yac añgô ñawaê pi mac nem lau oyom ñatô, dec ato yom dinañ. Ñac lau dau sem gwelen̄ aman̄-nga dom, magoc sem gwelen̄ whañsuñ-nga hôc gêtêc, ma sêuñ lau ñatô si yom sa sêtôm andu.

¹² Lau kain̄ dinañ yac bu akêñ yatu ti anem la ñac tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, bu sêhu lêt oyom-nga dau siñ, ma sênem gwelen̄ tu sêkôm kwa dau-nga.

¹³ O asidôwai, alhac ñan̄ga ma lic kam sa tu akôm mêtê ñayham-nga dom.

¹⁴ Asa nañ bu sôt yom nañ yac ato sip bapia dindêc ñapu dom, nañ tamtiñ in̄ ñapep. Ambo ahê in̄, e in̄ êñyalê in̄ ndê giso ma maya dau.

¹⁵ Alic in̄ gitôm nem ñacyo dom, magoc akêñ puc in̄ tòm mac nem asidôwa dañ.

Yom ndic bata-nga

¹⁶ Pômdau whiñ mac hoñ. In̄ Yom Malô Ñadau dau kêt mac nem atac timalô pi gêt hoñ ma tòm bêc hoñ.

¹⁷ Aô Pol dauñ gato yom ñambu-nga dindêc, bu wakêñ neñ acsalô têt mac. Aô gato yom bocdinañ ña aô dauñ aman̄, sip aneñ bapia hoñ tòm aneñ ñadôhôn̄.

¹⁸ Mwasiñ akêñ Pômdau Yisu Kilisi têt mac hoñ.

**Pol ndê bapia namata-nga
têñ
Timoti
Yom whê bapia dindéc
sa-nga**

Timoti in ngac gamen Galesia-nga, nan ndê malachu Listra. Timoti damba in ngac Grik-nga, ma dinda in awê Israel-nga nan kêñ whiñ Yisu (2 Tim 1:5). Têm daêsam Timoti kêsêlêñ whiñ Pol ma kôm gwelen whiñ in (Rom 16:21, Apo 16-20). Tinambu Timoti yob lau sêkêñ whiñ-nga yêc malac Epesas, ma Pol to bapia dindéc têñ in ndoc dinañ. In kêkin bapia dau têñ Timoti, magoc to yom daêsam nan gic lau sêkêñ whiñ-nga hon nawaê.

Pol kêñ puc Timoti tu kêdôhônwaga tasan-nga. In tœc bu mboe nac oc sêkôm lau si sêkêñ whiñ tisac. In gêm la Timoti bu yob ndê lêñ ti sakin napep bu lau sêkêñ whiñ-nga sêlic ma sêñkuc. Ma in tœc lêñ nayham-nayham nan gic waê lau bata ti lau nan sem akin ti sêyob gôlôwac dabuñ.

Pol gic hu ndê bapia têñ Timoti

¹ Aô Pol, Yisu Kilisi ndê taposel, gato bapia dindéc. Anötö nan gêm yac si, lu Yisu Kilisi sic atu yom ma sênyalin aô sa, dec gati aposel. Yisu dau, in ti gêñ nayham hon nan dakên batan, nan nadau.

² Aô gato yom dindéc têñ am Timoti, nan aô galic am gitôm aô atungac nandô, tu am nem kêñ whiñ-nga. Mwasin ti tawalô ma yom malô têñ am, akêñ Daman Anötö lu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi.

Yom pi kêdôhônwaga tasan

³ Têñ ndoc aô gatên gamen Masedonia-nga ga, nan aô gaten am bu gacgen mbo malac Epesas, bu kêñ yao lau nan sêndôhôn yom tasan bu sêhu sin.

⁴ Ma bu sôm têñ nac bu sêhu min akwa nambwa-nambwa sin, ma yom daêsam nan êlêmê sêsôm pi apai ti

pungaci si nawaê, nan sêhu sin bocdinañ. Yom kain dinañ kôm lau atac lu-lu, ma sêhu lêñ nayham sem akin Anötö ti sêkêñ whiñ in-nga sin.

⁵ Aô gaten am bu ndic yao lau dau bu sêhu si yom tasan hon sin, tu bu lau sêkêñ whiñ-nga hon sêsap mêtê atac whiñ-nga dôñ. Mêtê dau datap sa yêc lau ti nalôm nawasi, nan sêmbo ti atac pa su tu nac si lêñ gitên-nga, ma sêkêñ whiñ nannga.

⁶ Lau natô sêhu lêñ dau sin su ma sêsap yom nambwa-nambwa dôñ.

⁷ Nac atac whiñ bu sêndôhôn Anötö ndê yomsu têñ lau, ma sêkôm gêñ dau ti licwalô en sêmbo. Tigen nac sênyalê yom dau nahu nandô dom.

⁸ Yac bu neñ gauc sa pi Anötö ndê yomsu na-gwelen ti nahu napep, dec oc dalic bu yomsu dau in gêñ nayham.

⁹ Ma tanyalê bu yomsu nan Anötö kêñ têñ Moses, nan gic waê lau gitên dom. Magoc in ndê yomsu gic waê lau kain bocdec. Lau wachuc dinda nan sêtec bu sêsôc yomsu dau napu, lau nan sêtec Anötö ti ndê gêñ dabuñ hon, ma sêsap mêtê sac ti mêtê nadômbwi dôñ. Ma lau nan sic dindai ti dambai me lau natô ndu-nga.

¹⁰ Ma yomsu dau gic waê lau nan sêkôm mêtê mockain-nga ti mêtê nan so pwac nan Anötö kêmatin tu awê lu ngac sênem dau-nga, ma lau nan sêngaho lau ma sêkêñ têñ lau natô semlhi nac sêti lau akin nambwa, lau tasan, ma lau nan sêsôm yom tasan yêc lau sêmatôc yom-nga anğô-nga. Aêc! Anötö ndê yomsu gic waê lau bocke nan sêkôm mêtê sac, nan so yom pi lêñ solop nan yac tandôhôn.

¹¹ Ma lêñ solop dau kêkuc nawae nayham nan Anötö kêñ sip aô aman bu wandôhôn têñ lau. Ma nawaê dau tœc in ndê waê ti naclai ma nawasi asê têñ yac.

Pol gêm danje Pômdau tu tawalô in-nga

¹² Aô wanem danje yac neñ Pômdau Yisu Kilisi, nan kêñ nannga têñ aô, bu in gêlic aô gitôm bu wakôm in ndê

gwelen njawê nayaham-nga, dec kêyalin aö sa bu wanem akin in.

¹³ Aö ngac nan mun-nga gasôm yom sac sambuc pi Yisu ti ndê lau sêkên whin-nga, ma gakên kisa nac ma gac lau natô. Magoc Yisu Kilisi gêlic bu aö neñ gauc sa dom, ma gakên whin in su dom, dec gakôm gên dinañ, ma tu dinañ-nga dec in tawalô aö ma gêm aneñ nalôm kwi.

¹⁴ Yac neñ Pômdau kêsâlê aö ahuc na in ndê mwasin, dec mêtê dakên whin-nga ti mêtê atac whin-nga nan gic lau nan sêkên whin Yisu Kilisi njawê, nan in kên têt aö.

¹⁵ Yom dec aö bu wasôm, in yom nandô ma yom nayaham bu lau hon sêkôc sa ma sêkên whin. Ma yom dau bocdec, “Yisu Kilisi sip nom meñ bu nem lau nan sêkôm mêtê sac, nan si.” Yom dau gic waê aö daun solop, bu mun-nga aö ngac gakôm sac-nga gahôc gêlic lau hon su.

¹⁶ Ma bocdinañ dec Yisu Kilisi tawalô aö ngac sac dec, tu bu lau hon sêlic nalên nan in hê yom malô sa têt aö, ma kên nasawa têt aö bu wanem neñ nalôm kwi. Ma lau nan bu sêkên whin in, ma sêtap señ sêndôc tali napan-nga sa, nan oc tôm bu sêtap in ndê tawalô sa, nalên tigen tôm aö gatap sa.

¹⁷ Yac neñ Anötö in Kin atu nan mbo titêm-titêm, ma oc pacndê dom. Namalac dan sêlic in ango su dom, magoc in tigen in Anötö nandô. Tu yom hon dinañ-nga dec tampin in, ma dapo in ndê waê sa, kwahic dec ma nditôm bêc hon. Yomandô!

Pol puc Timoti dôn bu lhac nanga

¹⁸ Aneñ balê Timoti. Mun-nga lau sêkên whin-nga natô sêlhac sêtôm propet ma sêhoc yom asê pi am. Kwahic dec aö bu wanem la am bu gauc nem lau dau si yom napan, bu puc am dôn bu lhac nanga, ma ndic sin nanga tu Anötö ndê yom nandô-nga.

¹⁹ Kôc nem kên whin dôn, ma atac pa su tu am nem lêt nan am sa mbo Anötö ango-nga. Lau natô sêtec yom nandô, ma bocdinañ dec nac si sêkên

whin ginga su, gitôm wan nan gwêc gic popoc pi hoc gi.

²⁰ Gauc nem Himeneus lu Aleksanda, ngac lu nan sêtec yom nandô dec kamasuc inlu su sêsip Sadañ amba, tu bu sênjalê si giso, ma sêsôm yom sac pi Anötö tiyham dom.

2

Nagôlin daten mbec-nga

¹ Gên namata-nga aö bu waten am bu êmgilî lau sêkên whin-nga pi lêt daten mbec-nga. Sôm têt nac bu sêten mbec tu lau hon-nga, ma sênem danje Anötö tu nac-nga. Gên bocke nan sêpônnda, nan sêndac Anötö, ma sênem lau natô awha têt in.

² Aö atac whin bu sêten mbec tu kin ma lau hon nan sem gôlin yac-nga, bu sênem gôlin yac napep e dambo ti yom malô, ma datoc Anötö sa ti dasa neñ lêt hon dabun en.

³ Mbec kain dinañ in gêt nayaham, ma yac neñ Anötö nan gêm yac si, nan gêlic nayaham.

⁴ Bu Anötö tac whin bu lau hon sênjalê yom nandô pi Yisu, e sêkên whin ma sêtap Anötö ndê mwasin nem nac si-nga sa.

⁵ Yac tanyalê bu Anötö tigen dê mbo, ma ngac nem siliñ-nga tigen mbo Anötö ma lau nom-nga nalhu, in Yisu Kilisi dau.

⁶ In ngac nan kên dau ma mbac ndu bu nemlhi lau hon si sac natôp, ma êngapwêc nac su yêc sakin mêtê sac-nga. Gên dau meñ sa tôm nandoc nan Anötö kêmatin tidôn mun su, ma tôc Anötö ndê lêt nem lau si-nga asê.

⁷ Ma in kêyalin aö sa gati in ndê ngac ahen-nga ti in ndê aposel, bu wandôhôn yom nandô nan yac lau dakên whin-nga hon dasap dôn, nan têt flau gameñ apa-nga. Aö gasôm yomandô, aö kasau dom.

⁸ Aö tac whin bu lau sêhoc amba sa ma sêten mbec tôm gameñ sambob. Magoc nac sêyob dau bu sêsa si lêt dabun en. Asa nan atac nandê têt lau me sôm lau natô, nan hêc amba sa ma ten mbec dom.

Lauwhê sêkêñ whiñ-nga si lêñ

⁹ Aö tac whiñ bu lauwhê sêhêgo dau êñlêc tu ñakwê ñayham-ñayham bu sêsôc-nga dom. Whê ñac si gauc sa pi ñakwê ñaôli atu-tu ma gôlôn ñayham gitôm gol me kôm, ma pi mêtê sênem bocbiñ kêclauñ-nga, bu gêñ honñ dinañ inñ gêñ ñambwa-nga yêc Anötö anğô-nga.

¹⁰ Awhê asa nañ sôm bu nem akind Anötö, nañ bu kôm mêtê ñayham, dec mêtê dau gitôm inñ ndê ñakwê ti gôlôn ñayham.

¹¹ Têñ ndoc lau sêkac sa tu sêlic om-nga, nañ aö tac whiñ bu lauwhê sênem dau dôn ma sêkêñ danğa Anötö ndê yom ñapep, ma sêsôc launğac ñapu.

¹² Aö atac whiñ bu lauwhê sênem dau dôn, ma gakêñ yao bu ñac sêndôhôn me sênem gôlin launğac dom.

¹³ Bu Anötö kêmasañ Adam mun, goc kêmasañ Ewa kêkuc inñ.

¹⁴ Ma Sadañ kêsau Adam mun dom, inñ kêsau Ewa e inñ kêgılı Anötö ndê yom ma kôm sac.

¹⁵ Magoc tinambu awhê danğ kôc Anötö ndê †Ñgac Nem Lau Si-nga, ma oc tôm bu lauwhê sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa tu ñac dinañ-nga, ma tu ñac sêsap mêtê dakêñ whiñ-nga ti atac whiñ-nga dôn, ma sem dabuñ dau ma sêsa si lêñ ti gauc ñayham eñ.

3

Yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn

¹ Yom dindêc inñ yom ñandô. Asa nañ tac whiñ bu ti gôlôwac dabuñ si ñagôlôn,* nañ atac whiñ gwelen ñayham danğ.

² Bocdinañ ñgac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ñapep, ma sa ndê lêñ gitêñ e lau danğ gitôm dom bu sêpu inñ. Inñ nem awhê tigen, ma kôm gêñ honñ ti gauc ñawa. Alic bu

inñ ñgac kain bocdec. Inñ ñgac kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-nga, ma ñgac ti gauc gitôm bu êndôhôn lau.

³ I ñ ñgac nôm gêñ êñin inñ-nga dom, ma ñgac tac ñandê-nga me ñgac sôm lau-nga dom. Inñ ñgac malô ma inñ atac whiñ mone kêlêc dom.

⁴ Ñgac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ndê balêkoc ñapep e sêsôc inñ ñapu ma sêtoc inñ sa.

⁵ Ñamalac danğ nañ tôm dom bu nem gôlin inñ dau ndê gôlôwac, nañ oc tôm dom bu nem gôlin Anötö ndê gôlôwac bocdinañ.

⁶ Ma ñgac nañ gêm dau kwi ma kêñ whiñ ñasawa apê eñ, nañ akêñ inñ yob gôlôwac dabuñ dom. Bu mboe inñ oc toc dau sa e Anötö kêñ ñagêyô têt inñ, gitôm inñ kêñ têt Sadañ.

⁷ Alic bu inñ ñgac nañ gôlôwac dabuñ ti lau nañ sêmbo gôlôwac ñalôm dom, nañ honñ sêlic inñ ñayham. Ma bocdinañ gitôm dom bu lau danğ sêpu inñ, ma Sadañ oc tôm dom bu ku inñ dulu.

⁸ Ma lau nañ bu sênem akind gôlôwac dabuñ,† nañ bocdinañ. Ñac lau nañ sêsa lêñ gitêñ eñ ma tu dinañ-nga lau honñ sêtoc ñac sa. Ñac lau tasanğ dom, magoc sêsôm yom ñandô eñ. Ñac lau sênom gêñ êñin ñac-nga dom, ma lau nañ sêñsalê lêñ daêsam tu sêtap awa sa-nga dom.

⁹ Yom ñandô dakêñ whiñ-nga nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ sêsap dôn ñanğa, ma sêsa lêñ gitêñ eñ tu bu sêmbo Anötö anğô-nga ti atac pa su eñ.

¹⁰ Bocdinañ lau nañ mac bu akêñ ñac tu sênem akind gôlôwac dabuñ-nga, nañ anğahê ñac si lêñ ti sakinğ mun, ma lau nañ si giso mbasi, nañ goc sêkoc gwelenğ dau.

¹¹ Yom kainğ tigenğ hêganônğ lau dau si lauwhê. Ñac lauwhê ti lêñ solop nañ lau honñ sêtoc ñac sa. Ñac sêyob si whasunğ bu sêsôm yom bambalinğ pi lau ñatô dom, lauwhê gauc ñawa,

* **3:1:** Yêc 3:1-7 Pol to yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn. Yêc Yom Grik inñ to *episkopos*, nañ danem kwi bu 'ñgac ñamata-nga' me 'hetman.' Lau ñatô sem kwi bu 'Bisop.' Bocdinañ Pol ndê yom hêganônğ gôlôwac dabuñ si ñagôlôn honñ gitôm Bisop me Siots Presiden me gêyobwaga. † **3:8:** Yêc 3:8-13 Pol to yom pi lau bocke nañ bu sênem akind gôlôwac dabuñ. Yêc Yom Grik inñ to *diakonoi*, nañ danem kwi bu 'lau akind.' Bocdinañ yom dau gic waê lau nañ bu sênem akind gôlôwac dabuñ, gitôm pasto (ñgacsakinğ), ma lau bata (ol elda), ma dabuñwaga.

m a lauwê nañ lau hoñ sêkêñ whiñ bu gêñ bocke nañ sêkêñ sip ñac amba, nañ ñac oc sêyob ñapep eñ.

¹² Ngac bocke nañ bu nem akiñ gôlôwac dabuñ, nañ nem awhê tigen ma nem gôliñ inñ ndê awhê ti balêkoc ñapep.

¹³ Lau nañ sem akiñ ñapep, nañ oc sêtap waê ñayham sa, ma ñac oc sêlhac ñañga ma atac l u-lu dom tu ñac si sêkêñ whiñ Yisu Kilisi-ñga.

Pol whê ndê bapia ñahu sa

¹⁴⁻¹⁵ Aö gakêñ batañ bu ñasawa saun aö oc watêñ am waloc. Magoc aö gakôc gauc gi lu gi lu, bu mboe gwelen dañ oc hê aö dôñ, ma boc-dinañ dec gato bapia dindéc têtñ am. Ma gato yom hoñ dindéc bu wawhê am nem gauc sa pi lêtñ solop tu yac gôlôwac dabuñ tañkuc-ñga. Bu yac dati Anötö Tali Nadau ndê gôlôwac dabuñ ma yac datôm alhò ñañga bu tambalañ inñ ndê yom ñandô.

Yom tampiñ Kilisi-ñga

¹⁶ Ma yac lau nañ tam akiñ Anötö, nañ dakêñ whiñ yom pi Kilisi, nañ ñahu atu ma sip ñalôm gi. Yomandô! Bu yac dakêñ whiñ yom bocdec bu:

Inñ sip nom meñ ti ñamalac.

Ñalau Dabuñ whê inñ sa ma tôc asê bu inñ ñgac gitêñ.

Ma añela sêlic inñ.

Lau sêhoc ñawaê ñayham asê pi inñ yêc nom ñagameñ hoñ.

Ma lau sêkêñ whiñ inñ yêc gameñ sambob.

Ma Anötö kôc inñ sa, mbu têtñ inñ ndê gameñ ñawasi-ñga gi.

4

Lau oc sêhu yom ñandô siñ

¹ Ñalau Dabuñ tôc asê yêc awê bu têtñ têtñ ñambu-ñga, lau ñatô oc sêhu yom ñandô dakêñ whiñ-ñga siñ. Ma ñac oc sêñkuc Sadañ ndê ñalau sac ti ñac si yom tasan.

² Lau tasan oc sêmeñ ma sêndôhôn yom tasan dau e sêtim lau ñatô ma sêhu yom ñandô siñ. Lau tasan dinañ sêkôm gêñ dau ti atac pa su, ñahu bu

Sadañ pôc ñac si gauc ahuc e sênyalê si giso dom.

³ Ñac sêkêñ yao bu lauwê ma ñgac sênem dau dom, ma sic yao ñac bu sêneñ gêñ daneñ-ñga ñatô dom. Magoc yac lau nañ dakêñ whiñ ma tañkuc yom ñandô, nañ tañyalê bu Anötö kêtñ gêñ daneñ-ñga dau bu yac daneñ ti danem danje inñ.

⁴ Bu gêñ hoñ nañ Anötö kêtñ, nañ gêñ ñayham ma bocdinañ datec dom. Dakôc sa ma danem danje inñ.

⁵ Anötö ndê yom ma mbec nañ dateñ, nañ gitôm bu kôm gêñ hoñ ti dabuñ.

Pol gêm la Timoti

⁶ Am bu whê yom hoñ dindéc sa têtñ am nem asidôwai sêkêñ whiñ-ñga, dec am oc ti Yisu Kilisi ndê ñgac akiñ-ñga ñayham. Tôm am kôm e meñ têtñ kwahic dec, sap yom ñandô dakêñ whiñ-ñga dôñ, ma dañam wambu yom ñayham nañ yac ac dulu têtñ am, bu gêñ dau oc puc am dôñ bu lhac ñañga tôm bêtñ hoñ.

⁷ Ma miñ ñambwa nañ lau andô nañ sem gauc Anötö, nañ sic dulu têtñ lau wakuc, ma yom ñasawa-ñga hoñ, nañ am tec yêc-ñga. Yob daôm nem lêtñ ñapep, ma timêtê daôm tu bu ti Anötö ndê ñgac gitêñ-ñga.

⁸ Lau nañ sêtimêtê dau ñamlic tu sêtap licwalô sa tu gêñ nom-ñga-ñga, nañ oc nem ñac sa ñandô dom. Magoc yac bu datimêtê dauñ tu dasa Anötö ndê lêtñ gitêñ-ñga, oc nem yac sa ñandô. Oc nem yac sa têtñ kwahic dec, ma têtñ têtñ ñambu-ñga bocdinañ.

⁹ Yom dec aö bu wasôm, inñ yom ñandô ma yom ñayham tu lau hoñ sêkôc sa ma sêkêñ whiñ-ñga.

¹⁰ Anötö Tali Nadau kêmasañ lêtñ bu nem lau hoñ si, ma lau nañ sêkêñ whiñ inñ, nañ sêtap lêtñ dau sa su. Bocdinañ yac dakêñ batañ bu oc datap yom dau ña-ñandô sa, dec dalhac ñañga ti dakôm gwelen bu dapuc yom dau dôñ.

¹¹ Êmdôhôn yom hoñ dindéc ma ndic atu lau bu sêsôc ñapu.

¹² Yob daôm bu kôm nem gêñ hon ñapep, ma lau ðañ oc sêpu am bu am balê wakuc dom. Yob nem lêñ mbo-ñga, sôm yom ñayham eñ, sap mêtê atac whiñ lau ti kêñ whiñ-ñga ðoñ ñañga, ma sa nem lêñ gitêñ bu tôc ðôhôn ñayham têñ lau sêkêñ whiñ-ñga bu sêlic ma sêñkuc.

¹³ Kêñ daôm sambuc bu nem akiñ Anötö e tòm aô wahôc asê am. Sam in ñdê yom nañ sêto yêc, nañ asê têñ lau, nem mêtê ñac, ma êmdôhôn ñac.

¹⁴ Muñ-ñga, têñ ndoc lau bata sêkêñ amba sac am, nañ ñac si ðañ tisa gitôm propet, ma hoc yom asê pi mwasiñ nañ Ñalau Dabuñ oc kêñ têñ am, tu kôm Anötö ñdê gwelen-ñga. Kwahic dec aô bu wapuc am ðoñ bu kôm nem gwelen ñapañ ña mwasiñ ðinañ ña-ñaclai.

¹⁵ Kôc aneñ yom ðindec sa ma kôm ñandô sa. Kêñ nem ñalôm sambuc tu kôm Anötö ñdê gwelen-ñga, ma lau hon oc sêlic am nem gwelen ña-ñandô yêc awê.

¹⁶ Yob daôm nem lêñ ti yom nañ am kêdôhôn têñ lau, nañ ñapep. Sap lêñ ñayham ti yom ñandô ðoñ ma lhac ñañga, ma am bu kôm bocðinañ, dec am oc tap Anötö ñdê mwasiñ nem am si-ñga ña-ñandô sa, ma lau nañ sêkôc am nem yom sa, nañ bocðinañ.

5

¹ Am bu nem la ñamalac andô ðañ, nañ goc sôm yom ñañga têñ in dom. Sôm yom tòm am bu sôm têñ am daôm ðamam. Ma nem la balêi wakuc tòm am bu kôm têñ am daôm nem asimi.

² Lic lauwhê atu-tu tòm am daôm ðinañ, ma bawhêi ñditôm am lhômwêi, ma kôm mêtê ñawasi eñ têñ ñac.

Yom pi lauwhê sawa

³ Lauwhê sawa nañ si lau mba tu sênem ñac sa-ñga, nañ toc ñac sa ñapep ma nem ñac sa.

⁴ Magoc awhê sawa ðañ bu ñdê balêkoc me puñgaci ti puwêi sêmbô,

goc gwelen sênem in sa-ñga yêc ñac amba. Ñalêñ ðinañ ñac si lêñ sênem akiñ Anötö-ñga oc nem ñandô, ma sêo sakiñ nañ ðinda ti ðambai ma pui sêkôm têñ ñac muñ su. Ma lêñ ðinañ gic Anötö tandô ñayham.

⁵ Magoc awhê sawa ðañ nañ mbo tawasê ma pônña lau tu sênem in sa-ñga, nañ oc teñ mbec ôbwêc ma ac, ma takwê Anötö bu nem in sa.

⁶ Awhê sawa nañ êlêmê po ðau sa ña gêñ ñayham-ñayham nom-ñga, nañ gitôm awhê batê ðañ yêc Anötö añgô-ñga.

⁷ Am whê yom ðindec sa têñ lau sêkêñ whiñ-ñga hon, bu sêsa si lêñ ñapep e lau ðañ sêtôm dom bu sêngôlin yom pi ñac.

⁸ Asa nañ sôm bu in kêñ whiñ Yisu, magoc gêm ðinda lu ðamba me in ðau ñdê lau sa dom, nañ tôc asê bu in ñdê kêñ whiñ in gêñ tasan, ma kôm mêtê sac sambuc hôc gêlêc lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ si mêtê sac su.

⁹ Mac bu akêñ awhê sawa ðañ ñdê ñaê sip lauwhê sawa si ñadênañ,* goc gauc nem gêñ bocdec. In bu ñdê yala hôc gêlêc 60 su, nañ goc gitôm bu mac akêñ in ñdê ñaê sip lauwhê sawa si ñadênañ. Ma alic bu in awhê nañ sap in nakwen ðoñ ñapep têñ ndoc in mbo tali.

¹⁰ Ma in awhê nañ lau hon sêtoc in sa bu in awhê kôm mêtê ñayham-ñga. In yob ñdê balêkoc ñapep, in awhê kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-ñga, ma in gêm akiñ lau sêkêñ whiñ-ñga, gitôm in kêgwiniñ ðau ma kêgwasiñ ñac gahi. Ma in awhê nañ êlêmê gêm lau ti ñawapac sa, ma kôm gwelen ñayham ðaêsam whiñ bocðinañ. Awhê sawa nañ ñdê lêñ ñayham gitôm ðinañ, nañ akêñ in ñdê ñaê sip lauwhê sawa si ñadênañ.

¹¹ Magoc lauwhê wakuc nañ sêti lauwhê sawa, nañ akêñ ñac si ñaê sip ñadênañ dom. Têñ ñamata-ñga ñac oc

* **5:9:** Pol to yom pi lauwhê sawa si ñadênañ, magoc in tôc ñadênañ ðau ñahu tiawê dom. Lau ñatô gauc gêm bu ñadênañ ðau gic waê lauwhê sawa hon nañ gôlôwac dabuñ Epesas-ñga sêyob ti sem sa - alic ñabatiñ 16. Ma lau ñatô gauc gêm bu lauwhê nañ si ñaê yêc ñadênañ, nañ sêkêñ ðau sambuc tu sênem akiñ Yisu ma gôlôwac dabuñ-ñga (ñabatiñ 5, 10 ma 11).

sêkêñ si atac whiñ ma sêmatiñ pwac bu sênem akiñ Kilisi, magoc mboe ñasawa sauñ ñac oc ñalôm pwê bu sênem ñgac tiyham.

¹² Ñac bu sêkôm bocdinañ, dec tòm ñac sic si pwac dinañ popoc ma sêkôm giso atu.

¹³ Ma gêñ ñatô whiñ. Lauwhê sawa wakuc ñatô sêsa lêñ oyom-ña e tidôn ñac. Ñac atac whiñ bu sêñsêlêñ sêlom-sêlom andu, ma sêsec gameñ ti sêuñ lau ñatô si yom sa. Ñac sêsôm yom daêsam so yom ñayham dasôm-ña.

¹⁴ Tu dinañ-ña dec aô êlêmê gakêñ ñagôliñ têñ lauwhê sawa wakuc bu sênem ñgac tiyham, sêkôc balêkoc, ma sêyob si andu ti si lau. Ma bocdinañ oc nditôm dom bu yac neñ ñacyo dañ sôm yom bu pu yac lau dakêñ whiñ-ña neñ lêñ.

¹⁵ Aô gasôm yom dinañ, ñahu bu lauwhê sawa ñatô sêhu Anötö siñ su, ma sêsa Sadañ ndê lêñ.

¹⁶ Mac lauwhê nañ akêñ whiñ Yisu, nañ anğô. Awhê sawa dañ bu mbo mac nem toñ, dec mac anem in sa andic ñawaê. Ma bocdinañ oc kêñ ñawapac têñ gôlôwac dabuñ dom, ma lauwhê sawa nañ sêpônđa dau ñandô, nañ gôlôwac dau oc tòm bu sênem ñac sa.

Yom pi lau bata

¹⁷ Lau bata nañ sêkêñ dau sambuc ma sem gôliñ gôlôwac dabuñ ñapep, nañ datoc ñac sa êñlêc. Ma ñac nañ sem mêtê ti sêndôhôn lau, nañ yom dindec hêganôn ñac solop.

¹⁸ Gauc nem Anötö ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Têñ ndoc mac akêñ makao sêkôm gwelen bolom-ña, nañ asô ñac tôkwa ahuc dom. Sêneñ bolom ñatô ô ñac si gwelen. *[Diut 25:4]*

Ma yac neñ yom dañ tiyham yêc bocdec, “Asa nañ bu kôm gwelen, nañ akêñ in ndê ñaôli têñ in ñapep.”

¹⁹ Ñamalac tigen bu êngôliñ yom pi ñgac bata dañ, nañ am ngô in ndê yom dau dom. Magoc lu me tö bu sêpuc in ndê yom dau dôn, nañ goc êmatôc yom dau.

²⁰ Am bu tap sa bu yom ñandô, dec sôm ñgac bata dau yêc lau hoñ anğô-ña, bu lau sêlic ma sêtöc dau.

Pol gêñ la Timoti

²¹ Yêc Anötö lu Yisu Kilisi ma añela nañ Anötö kêyalin ñac sa, nañ si anğô-ña, nañ wasôm têñ am bu êmkuc aneñ yom hoñ dindec, ma kôm mêtê ñayham eñ têñ lau hoñ. Lhac whiñ lau toñ dañ, ma lic toñ dañ sac dom.

²² Am bu êmyalin lau ñatô sa tu sêkôm gwelen-ña, dec êmsahê ñac si lêñ muñ, ma kêñ amam sac ñac sep dom. Ma yob daôm bu sa nem lêñ ñawasi eñ. Ndic ahê lau nañ sêkôm mêtê sac, bu wêkain ñac si sac ñagêyô dom.

²³ Nôm bu ñambwa dom. Nôm wain ñagec tu am ñatac-ña. Ma oc nem am sa tu am nem gêmbac nañ kôm am ñapañ-ña.

Mêtê hoñ nañ lau sêkôm oc meñ tiawê

²⁴ Lau ñatô si mêtê sac yêc awê, ma bocdinañ ñac si yom pi undambê gi su, ma Anötö kêmasañ ñagêyô su bu kêñ têñ ñac têñ têm ñambu-ña. Ma lau ñatô si sac yêc siñ dau têñ kwahic dec, magoc oc meñ sa tiawê têñ têm ñambu-ña, ma sêtap si ñagêyô sa.

²⁵ Ma ñalêñ tigen, lau gitêñ ñatô si mêtê ñayham yêc awê. Ma mêtê ñayham nañ kwahic dec yêc awê dom, nañ oc tòm dom bu yêc siñ dau ñapañ. Oc sa meñ tiawê.

6

Yom pi lau akiñ ñambwa

¹ Sôm têñ lau akiñ ñambwa nañ sêkêñ whiñ Yisu, bu sêsôc si ñadaui ñapu, ma sêtoc ñac sa ñapep. Ñac bu sêkôm dom, goc lau nañ sêlic, nañ oc sêpu Anötö ndê ñaê ti yom nañ yac tandôhôn pi in.

² Ma ñgac akiñ dañ bu ndê ñadau kêñ whiñ Yisu whiñ, goc sôm têñ ñgac akiñ dau bu toc dau sa têñ in ndê ñadau bu inlu sêti asidôwa tu inlu si sêkêñ whiñ-ña lec dom. Magoc in nem akiñ in ndê ñadau ñapep eñ, ñahu bu in

ndê gwelen oc nem ndê asidôwa kêñ whin-nga nan Anötö tac whin, nan sa.

Puc pi lau nan sêndôhôn yom tasan

Êmdôhôn yom hon dindec têt lau sêkên whin-nga, ma êmgilí nac bu sêñkuc napep.

³ Namalac dan bu êndôhôn yom nan so aneñ yom nan gato sip bapia dindec, me so yom nandô nan Pômdau Yisu Kilisi dau kêdôhôn, me so yom nan tandôhôn pi Anötö ndê lêt, nan têt asê bocdec bu.

⁴ In nac toc dau sa-nga, ma kêyalê gêt dan napep dom. In tac whin yom agwa-agwa nambwa, ma yom nan kôm lau sêseñ dau. Tu yom kain dinan-nga dec lau sem lêtun dau, sic dau, sêsôm yom sac-sac pi dau, ma sêkôc gauc sac pi si asidôwai.

⁵ Lau kain dinan si gauc kêñsôn, ma sêseñ dau napan. Yom nandô dan yêc nac si nalôm dom. Nac gauc gêm bu lêt danem akin Anötö-nga ti lêt sêtap awa sa-nga nambwa.

Yom pi lêt atac whin mone-nga

⁶ Magoc yac bu danem akin Anötö ma atac nayham pi gêt bocke nan in bu kêñ têt yac, nan gitôm datap awa nandô sa su.

⁷ Bu têt têt dinan sêkôc yac, nan dahôc asê aman sawa, ma dambac ndu ti aman sawa bocdinan.

⁸ Magoc gêt danen-nga ti nakwê bu yêc yac-nga, dec yac atac nayham pi gêt dau.

⁹ Lau nan atac whin bu sêti lau ti lêtôm, nan si atac whin dinan oc ti lêt Sadan êntôm nac-nga, ma nac oc sêpeñ ma sêsip in ndê akô sêndi. Nac oc tagatu gêt daêsam, ma sêsa lêt gauc mbasi-nga tu sêtap gêt dau sa-nga, e kôm nac sêtisac ma sêniñga.

¹⁰ Sac daêsam nahu yêc lêt atac whin mone-nga. Lau natô sêhu si sêkên whin sin su, nahu bu mêtê atac whin mone-nga gêm nac ahuc sambuc. Ma tu dinan-nga dec nawapac daêsam tap nac sa.

Pol gic yomsu Timoti

¹¹ O Anötö ndê nac, am ngô su nan. Ndic ahê mêtê sac hon dinan. Êmsahê nanga bu kôm mêtê gitên ma sa Anötö ndê lêt en. Sap nem kêñ whin ti mêtê atac whin lau-nga dôn, puc daôm dôn bu kôm Anötö ndê gwelen ma lic nakam sa dom, ma mbo ti nem lêt malô en.

¹² Lhac nanga ma ndic sin têt lêtôm hon nan bu ku am nem kêñ whin dulu. Mun-nga lê am hoc yom asê yêc lau daêsam angô-nga bu am kêñ whin Yisu Kilisi. Gêt dau têt asê bu am tap Anötö ndê galem ndôc tamli napan-nga sa su. Bocdinan sap galem dau na-nandô dôn nanga en.

¹³ Yêc Yisu Kilisi, nan sôm ndê yom asê solop têt Pontias Pailot, ma yêc Anötö nan kêñ gêt hon sêmbô tali, nan angô-nga, aô wandic atu am bocdec bu.

¹⁴ Yom hon nan aô gac atu am, nan êmkuc napep, ma sa nem lêt solop ti dabun en, e yac neñ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ hôt asê,

¹⁵ têt ndoc nan Anötö kêyalin sa su.

Tampin Anötö dandic nawê. In tigen in gêt hon nadau. In kin hon si Kin, ma pômdau hon si Pômdau.

¹⁶ In mbo titêm-titêm ma oc pacndê dom. In ndôc ndê nawê atu nalôm, têt dom bu namalac dan tigasuc nawê dau me lic in. In ndê waê nayham ti in ndê naclai atu oc yêc napan. Yomandô!

¹⁷ Sôm têt lau ti lêtôm bu sêtoc dau sa dom ma takwê nac si awa nom-nga bu nem nac sa lec dom. Bu awa in gêt yêc napan-nga dom, oc niñga. Ndic atu nac bu takwê Anötö nan kêmwasiñ yac na gêt daêsam tu kôm yac atac nayham-nga.

¹⁸ Ma ndic atu nac bu sêkôm mêtê nayham en têt lau hon, ma bu sêkên si awa ti wapa tu bu sênem lau natô sa, ma sêmwasiñ nac-nga.

¹⁹ Sêkôm bocdinan dec nac oc sêpo si awa nandô sa yêc undambê tu têt nambu-nga-nga, nan nac oc sêtap lêt nandô dandôc tanli-nga sa.

²⁰ O Timoti. Gwelen ti yom nandô hon nan Anötö kêñ sip am amam,

naŋ yob ɲapep eŋ. Ndic ahê lau naŋ sêsap yom ɲambwa-ɲambwa dôŋ, ma sêndôhôn yom naŋ so yom ɲandô. Lau dau gauc gêm bu ɲac sêtap gauc ɲandô sa, magoc mba.

²¹ Lau naŋ sêkêŋ whiŋ yom tasan dinaŋ, naŋ sêhu si sêkêŋ whiŋ Yisu siŋ su.

Anötö ndê mwasinŋ têtŋ mac.

Pol ndê bapia tilu-nga têtj Timoti Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol ndöc gapocwalô ndöc Rom, ma kêsahê bu ñasawa saun oc sêndic in ndu, dec to ndê bapia tilu-nga dindéc têtj Timoti. Pol tac whin Timoti ndu andô, ma to bapia dindéc bu puc in dôj bu lhac ñannga, ma maya dau me töc dau dom bu hoc ñawaê ñayham asê. In tac whin bu Timoti lhac gitôm Yisu ndê ñgac sin-nga ñayham dan. Ma Pol gêm la Timoti bu yob dau tu mêtê sac tidau-tidau nan oc êñsôwec tiatu têtj têtj ñambu-nga, ma kêtj puc in pi kêtjôhônwaga tasan.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, nan gati Yisu Kilisi ndê taposel kêtjuc Anötö ndê atac whin. In gic bata bu lau nan sêkêtj whin Yisu Kilisi oc sêtap sen sêndöc tali-nga sa, dec kêtjalin aô sa gati aposel, bu wahoc yom dau asê têtj lau.

² Gato bapia dindéc têtj anen atunçac tac whin-nga, am Timoti. Mwasin ti tawalô ma yom malô akêtj Daman Anötö lu yac nen Pômdau Yisu Kilisi têtj am.

Pol puc Timoti dôj

³ Aô gam akin Anötö têtj daman sêkôm, ma galhac in ançô-nga ti atac pa su tu anen lêtj-nga. Ma têtj ôbwêc ti acsalô, aô gauc gêm am yêc anen mbec ñalôm, ma aô gam dançge Anötö tu am-nga.

⁴ Aô gauc gêm ndoc nan hêclu dahu dau sin, ma am tan. Tu dinan-nga aô tac whin bu walic am tiyham, oc kôm aô atac ñayham sa.

⁵ Ma aô gauc gêm am nem lêtj kêtj whin ñannga-nga. Aô kayalê bu am nem pômwê Lois lu dinam Yunis sêkêtj whin ñannga, ma gakêtj whin bu am kêtjuc in lu si lêtj.

⁶ Tu dinan-nga dec aô bu waten am bu gauc nem Anötö ndê mwasin nan

am kôt têtj ndoc aô gakêtj aman sac am. Lhac ñannga ma kôm gwelen ña mwasin dau ña-ñaclai, gitôm am kôm ya golom tiatu.

⁷ Anötö kêtj ndê ñalau têtj yac, ma bocdinan dec datöc dau tu sake-nga? In kêtj ndê ñalau tu kêtj ñaclai têtj yac, ma tu dambo ti mêtê atac whin lau-nga, ma dayob dau nen lêtj-nga.

⁸ Bocdinan mayam daôm tu hoc yom asê pi yac nen Pômdau-nga dom. Ma mayam tu aô gandöc gapocwalô tu in-nga dom. Mba! Lhac ñannga whin aô ma hêclu dahôc ñawapac tu Yisu ndê ñawaê ñayham-nga, têtj Anötö dau kêtj ndê ñaclai bu puc hêclu dôj.

⁹ In gêm yac si ma kêtjgalêm yac sa bu dasa in ndê lêtj dabun. In kôm gêtj dau tu yac nen ñayham dan-nga dom. Magoc in kôm tu in dau ndê mêtê atac whin ti êmwasin yac-nga. Têtj têtj in kêtj undambê ti nom su dom, nan in kêtjmatin yom tidôn bu êmwasin yac tu Yisu Kilisi-nga.

¹⁰ Ma yac nen †Ngac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi men hôt asê nom su, dec Anötö ndê mwasin dau men tiawê. Ma ñawaê ñayham töc asê bu Yisu Kilisi ku ñaclai dambac ndu-nga dulu, ma in ti yac nen sen dandöc tan li ñapan-nga.

¹¹ Ma tu ñawaê ñayham dau-nga, dec Anötö kêtjalin aô sa gati ñgac ahen-nga ma aposel, ma kêtj in aô bu wandôhôn lau.

¹² Tu dinan-nga dec gahôc ñawapac dindéc. Magoc aô mayan dau dom, galhac ti atac pa su. Nahu bu aô gakêtj whin Yisu Kilisi, ma aô kayalê in tidôn. Ma gakêtj dau ti nen gêtj hon sip in amba, ma gakêtj whin bu in gitôm bu yob ñapep e bêtj ñambu-nga.

¹³ Yom ñandô nan aô kadôhôn têtj am, nan kôt dôj gitôm dôhôn ñayham bu êndôhôn têtj lau. Ma lêtj dakêtj whin-nga ti atac whin asidôwai-nga, nan gic lau sêkêtj whin Yisu Kilisi-nga ñawaê, nan am sap dôj ñannga.

¹⁴ ñalau Dabun nan mbo yac lau dakêtj whin-nga nen ñalôm, nan puc am dôj bu yob yom ñandô dakêtj whin-nga nan aô gakêtj sip am amam su.

15 Am kêyalê bu Pigelas lu Hemo-gene ma lau Esia-nga honj nanj sêmbomalac Rom, nanj sêhu aö sinj su.

16 Magoc aö watenj Pômdau bu tawalô Onesiporas ti ndê gôlôwac honj, nahu bu inj gêm aö sa tidim daêsam. Ma inj maya tu aö gandöc gapocwalô-nga dom.

17 Tênj ndoc inj hóc asê malac Rom, nanj kêsalê aö nanja e tap aö sa.

18 Ma am kêyalê su bu tênj ndoc aö gambo malac Epesas, nanj inj gêm aö sa daêsam. Tu dinanj-nga aö watenj Pômdau bu tawalô inj, ma nem inj sa tênj bêc nambu-nga.

2

1 Bocdinañ aneñ balê, lhac nanja tôm Yisu Kilisi ndê mwasiñ puc am dôñ.

2 Yom nanj aö gahoc asê yêc lau daêsam anjô-nga, nanj am ngô su ma kêyalê. Kwahic dec aö bu wasôm tênj am bu êmyalinj lau natô sa, nanj sêsap Kilisi ma yom nandô dôñ nanja, ma êmdôhônj yom dau tênj nac e sênjalê tidônj, goc sêkôm gwelenj sêwhinj am ma sêndôhônj lau natô.

3 Lhac nanja ma hóc nawapac whinj yac, tôm Yisu Kilisi ndê ngac sinj-nga nayham danj.

4 Ngac sinj-nga nayham kôc gauc pi inj ndê gwelenj ndic sinj-nga napanj, ma hêgo dau tu gênj natô-nga dom. Nahu bu inj bu kôm gênj honj tôm inj ndê natau tac whinj.

5 Ma nalênj tigenj, asa nanj kêtî whinj lau nanj sêntî tu sêhóc gêgêlêc dandi-nga, nanj kêtî kêkuc najôlinj solop. Inj bu ênkuc najôlinj dom, dec oc tôm dom bu inj kôc najôli nanj gic waê ngac namata-nga.

6 Ma nalênj solop bu ngac gwelenj andô kôc gênj nandô tu neñ-nga yêc ndê ôm tinamata.

7 Kôc gauc pi aneñ yom honj dindec, bu Pômdau oc whê am nem gauc sa pi yom dau nahu.

8 Am bu hóc nawapac, dec gauc nem Yisu Kilisi nanj sa akênj Dawid ndê tonj, nanj Anötö unj inj sa akênj lau batê-nga.

Nawaê nayham nanj aö gahoc asê, nanj nahu inj dau.

9 Tu nawaê nayham dau-nga, dec gahóc nawapac ma sêsô aö dôñ na sen gitôm ngac sac danj. Nac sêsô aö dôñ, magoc oc tôm dom bu sêsô Anötö ndê yom dôñ.

10 Aö galic nayham bu wahóc nawapac, tu bu wanem lau nanj Anötö kêyalinj nac sa muñ su, nanj sa. Aö bu watôc senj tênj nac bu sêtap Anötö ndê mwasiñ nem nac si-nga sa tu Yisu Kilisi-nga, ma sêndöc tali napanj yêc Anötö ndê gameñ nawê-nga.

11 Yom dindec inj yom nandô solop: Yac bu dambac ndu dawhinj Yisu, oc dambo tanli dawhinj inj bocdinañ.

12 Yac bu dalhac nanja tênj ndoc nawapac tap yac sa, dec yac oc danem gôlinj dawhinj inj.

Yac bu dasôm bu dati inj ndê dom ma dasêc inj ahuc, dec inj oc sêc yac ahuc bocdinañ.

13 Yac bu dakênj whinj gwalec, tigenj Yisu inj Yom Nandô Natau, ma yom bocke nanj inj gic bata tu yac-nga, nanj oc kôm nandô sa. Nahu bu inj gitôm dom bu sêc dau ndê yom ahuc.

Anötö ndê lau gwelenj-nga si lêñ

14 Yom honj dindec, am kênj lhac gôlôwac dabunj si gauc napanj e tidônj nac. Yêc Anötö anjô-nga kênj puc nac bu sêsenj dandi tu yom nambwanambwa-nga dom. Nac bu sêsenj dau, dec oc nandô mba, ma oc kôm lau natô si sêkênj whinj tisac.

15 Êmsahê nanja bu kôm nem gwelenj honj bu ndic Anötö tandô nayham. Ma inj oc lic am gitôm ngac gwelenj-nga nayham nanj whê inj ndê yom nandô sa napep, ma gênj danj oc kôm am mayam daôm dom.

16 Ndic ahê lau nanj sênlhinj Anötö sinj ma sem yomgalôm pi gênj nambwanambwa nom-nga napanj. Bu lau nanj sêsap yom kaiñ dinanj dôñ, nanj si mêtê sac oc ênsôwec tiatu napanj e sêhu Anötö sinj gacgenj.

17 Ma yom dau oc tiapa ma kôm lau sêtisac, nditôm gambocbôm sac nan gêj lau tidac-tidac. Himeneus lu Pile-tus sêmbo lau dinañ si toñ ñalôm.

18 Inlu sêhu yom ñandô siñ su. Sêsôm têt lau bu ndoc lau sêtisa akêt lau batê-nga meñ hóc asê su. Ma boc-dinañ sêkôm lau ñatô si sêkêt whiñ tisac.

19 Magoc Anötö ndê yom ñandô in gitôm alhö ñanğa, nan in po in ndê gôlôwac dabuñ sa sêlhac ñahô. Ma in kêt yom ñalhô dinda lu têt yac bocdec bu, “Lau nan sêti Pômdau ndê lau, nan in kêyalê ñac hoñ tidôn,” ma “Lau hoñ nan sêsôm bu sêkêt whiñ Pômdau, nan sêhu mêtê sac hoñ siñ mañ.”

20 Wapa gwelen-nga tidau-tidau yêc ñgac ti lêlôm ndê andu ñalôm. Ñatô gic waê gwelen tiwaê, ma ñatô gic waê gwelen bambalin. Gêj tiwaê sêmasañ ña gol ma silba, ma gêj waêmbe sêmasañ ña a me nom.

21 Ma yêc yac ñamalac bocdinañ. Mêtê daêsam yêc tu tançuc-nga. Asa nan timêtê dau ñapep ma hu mêtê sac hoñ siñ, nan gitôm gêj nan sêmasañ ña gol ma silba. In oc ti ñgac akiñ ñayham ma dabuñ bu nem akiñ yac neñ Ñadau, ma in oc tôm bu kôm gwelen ñayham-ñayham daêsam.

22 Mêtê ñalôm ñagalac-nga nan balêi sêkôm, nan hu siñ gacgeñ. Ma êmkuc lêt gitêt ti mêtê dakêt whiñ-nga ti atac whiñ lau-nga ma lêt yom malô-nga, tôm lau nan sêkêt whiñ Pômdau sêkôm ti ñalôm ñawasi eñ.

23 Lau nan sêseñ dau tu yom gauc mbasi-nga, nan ndic sôn daôm whiñ ñac dom. Bu yom kain dinañ oc li lau sa ma sêkêt kisa dandi.

24 Asa nan bu ti Pômdau ndê ñgac akiñ ñayham, nan ndic ahê yom nan kôm lau sêseñ dau-nga mañ. Ma in kôc ndê ñalôm dôn ma tac ñandê ñagahô tu gêj nan lau sêkôm têt in-nga, nan dom. Ñayham bu in ñgac tiguañ nan gitôm bu êndôhôn lau ñatô, ma in kôm mêtê malô ti ñayham têt lau hoñ.

25 Lau nan bu sêseñ Anötö ndê yom ñandô, nan goc in oc êndôhôn ñac ti ndê ñalôm malô, bu mboe Anötö oc kêt ñac sênem si ñalôm kwi, ma whê ñac si gauc sa e sênyalê yom ñandô.

26 Ñac oc sênyalê bu muñ-nga sêpeñ sêsip Sadañ ndê akô si, ma sêti in ndê lau akiñ ñambwa nan sêkôm tôm in atac whiñ. Magoc ñac bu si gauc sa ma sênem dau kwi, dec oc tôm bu sêhu Sadañ siñ ma sêsa Anötö ndê lêt.

3

Mêtê sac têt ñambu-nga-nga

1 Aô wasôm têt am bu têt têt ñambu-nga mêtê sac daêsam oc meñ sa.

2 Lau oc atac whiñ dau ma atac whiñ mone hóc gêlêc, ñac oc sêpo dau sa ma sêsôm yom sêtoc dau sa-nga daêsam, sêsôm yom sac-sac daêsam, danğapêc têt damba ti dindai, sênem danğe lau nan sêkêt gêj têt ñac-nga dom, ma sêtec mêtê dabuñ ti mêtê gitêt.

3 Ñac oc atac whiñ lau dom ma sêsôm yom sac pi ñac, ma ñac oc sêsuc lau ñatô si yom kwi dom. Ñac oc sênem gôlin dau si lêt ñapep dom, sêkôm gêj hoñ bambalin tôm si atac whiñ, sêndic lau ti sêkôm ñac ñayom, ma sêtec mêtê ñayham ti gêj ñayham hoñ.

4 Ñac lau sêpêt biakiñ-nga, lau nan si lêt sançalañ, ma lau sêtoc dau sa-nga. Ñac atac whiñ Anötö dom, tigeñ ñac atac whiñ gêj ñayham-ñayham nom-nga hóc gêlêc su.

5 Ñac sêsa si lêt gitôm sem akiñ Anötö, tigeñ sêsec in ndê ñaclai ahuc. Am mbo ahê lau kain dinañ hoñ.

6 Bu ñac si lau ñatô sêmbac yom lau e lau dau sêkôc ñac sa. Ma sêndôhôn ñac si yom tasan têt lauwhê gauc babalê, e lauwhê dau sêsôc ñac si yom ñapu. Lauwhê kain dinañ mêtê sac ti mêtê ñalôm ñagalac-nga gêm ñac si ñalôm ahuc.

7 Ñac atac whiñ bu sêngô yom daêsam, ma tac whiñ bu lau sêndôhôn ñac, magoc ñac si gauc sa dom pi yom bocke in yom ñandô.

⁸ Kêdôhônwaga tasan dinan sêkên kisa yom nandô tòm Yanis lu Yambres sêkên kisa Moses.* Nac si gauc tisac su, ma nac si sêkên whin Anötö mbasi sambuc.

⁹ Magoc nac si gwelen oc nem nandô dom, nahu bu lau tiguaç hon oc sênjalê bu nac si lêt in lêt gauc mbasi-nga, tòm Yanis lu Yambres si lêt.

Pol gêm la Timoti

¹⁰ Am daôm kêyalê aö tidôn. Am kêyalê yom hon nan aö kadôhôn, ti anen lêt gambo-nga, ma nahu bocke dec gakôm gwelen, anen lêt gakên whin-nga ti atac whin lau-nga, ma lêt galhac nannga ma gahôc nawapac ti atac malô-nga.

¹¹ Am kêyalê gên hon nan hóc asê aö yêc malac Antiok, malac Aikoniam ma malac Listra, ma nawapac ti nandê hon nan aö gahôc. Magoc Pômdau kêgaho aö su yêc gên hon dinan.

¹² Yomandô wasôm têt am. Lau hon nan sêkên whin Yisu Kilisi, ma atac whin bu sêsa lêt gitên, nan lau oc sêkên kisa nac bocdinan.

¹³ Ma lau sac ti lau tasan si lêt sac oc tisac sambuc. Nac oc sênsau lau ma lau oc sênsau nac.

¹⁴ Ma am daôm, yom nan am kêdôhôn ma kên whin su, nan sap dôh. Nahu bu lau nan sêndôhôn am, nan am kêyalê nac ti nac si lêt gitên su.

¹⁵ Têt ndoc am mbo balê, nan am kêyalê Anötö ndê yom dabun nan sêto yêc nan. Yom dau gitôm bu kên gauc têt yac e dakên whin Yisu Kilisi ma datap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa.

¹⁶ Ma Anötö ndê yom hon nan sêto yêc nan, in ndê Nalau gêm gôlin lau dec sêto. Bocdinan yom dau in nayham bu tandôhôn têt lau, tu datôc lau si giso asê ma tamatôc nac-nga, ma tu dawhê Anötö ndê lêt gitên sa-nga.

¹⁷ Yac dakôm bocdinan tu bu Anötö ndê lau sênjalê in ndê yom hon tidôn,

ma yom dau nem nac sa e sêkôm si gên sambob napep en.

4

¹ Am kêyalê bu Yisu Kilisi oc mbu men ti nac lai atu bu nem gôlin gên hon, ma in oc ênsahê lau tali ma lau batê pi nac si mêtê. Yêc in anğô-nga, ma yêc Anötö anğô-nga, aö bu wandic yomsu am bocdec bu.

² Nem mêtê lau, ma whê Anötö ndê yom sa têt nac tòm têt hon. Kên puc lau bu sêkôm sac dom, ma nac nan sêkôm giso, nan tóc nac si giso asê e sêkac si nalôm kwi. Êmgilí lau hon bu sêlhac nannga. Puc daôm dôh ma lhac nannga ti atac pa su. Ma whê gên hon sa yêc awê têt lau.

³ Bu têt oc men sa, nan lau oc sêtec bu sênğô yom nandô pi Anötö ndê lêt. Magoc nac oc atac whin bu sênğô yom nan puc nac dôh bu sêkôm mêtê sac-sac tòm nac dau si atac whin. Tu dinan-nga dec nac oc sêsap kêdôhônwaga tasan dôh, ma sêhê danğa nac si yom napep en.

⁴ Nac oc sêpôc dangasun ahuc têt yom nandô, ma tac whin bu sênğô lau andô si miñ nambwa-nambwa.

⁵ Magoc am ngac daôm ngô. Yob daôm bu kôm gên hon ti gauc en. Hóc nawapac ti atac pa su, hoc nawê nayham asê têt lau, ma kôm am nem gwelen nem akiñ Anötö-nga hon napep ma ti atac whin.

⁶ Ma aö daun dec, kasahê bu têt men kêpiñ bu wahu nom dindec siñ. Anen têt wambo nom-nga gitôm lalhu wain-nga nan sêkêc pi alta ti da têt Anötö, ma kêpiñ bu pacndê.

⁷ Aö galhac nannga ma gac siñ tu Anötö ndê yom nayham-nga, aö kati e gahôc asê nabatiñ su, ma gakôc anen gakên whin dôh.

⁸ Pômdau, yac neñ ngac gitên êmatôc yac-nga kêmasan naôli nayham bu kên têt lau gitên têt bêc nambu-nga. Ma malô aö watap naôli nayham dau sa. Magoc aö tanwasên dom. Lau hon nan

* **3:8:** Yanis lu Yambres - ngac lu dinan si naê yac oc datap sa yêc Yom Lênsêm Akwa dom. Magoc lau natô gauc gêm bu inlu ngac mbectoma lu nan sêkôm gên dalô bu sêhêc gêlêc gên dalô nan Moses kôm. Alic Eks 7:11, 22; ma 9:11.

sêkêñ bata Yisu bu mbu meñ, nañ oc sêtap si ñaôli ñayham sa bocdinañ.

Pol tac whiñ bu Timoti têtñ inñ ndi

⁹ Aô tac whiñ bu am êmasañ daôm ñagahô ma têtñ aô mwen.

¹⁰ Bu aô kakin Kresens têtñ gameñ Galesia-nga gi, ma Taitus têtñ gameñ Dalmesia-nga gi. Ma Demas hu aô siñ ma kôlhô têtñ malac Tesalonika gi, ñahu bu inñ tac whiñ gêtñ nom-nga hôc gêtêc su.

¹¹⁻¹² Aô kakin Tikikus têtñ malac Epesas gi su, ma Luk tawasê dec mbo whiñ aô. Têtñ ndoc am mwen, goc kôc Mak whiñ am, bu inñ ñgac ñayham bu nem aô sa tu aneñ gwelen-nga.

¹³ Ma kôc aneñ ñakwê baliñ nañ gahu siñ whiñ Kapus yêc malac Troas, ma kôc aneñ bapia tilhuñ. Ma aô tac whiñ ñandô bu am kôc aneñ bôc ñamlic ñatô, nañ sêto Anôtô ndê yom pi, nañ whiñ.

¹⁴ Aleksanda, ñgac pec ain-nga dinañ, inñ kêtñ kisa aô ma kôm mêtê sac daêsam têtñ aô. Pômdau oc kêtñ ñagêyô têtñ inñ, êñkuc inñ ndê mêtê sac.

¹⁵ Yob daôm tu inñ-nga, bu inñ kêtñ kisa yac tu gwelen ñawaê ñayham-nga, ma kalhac lau ahuc bu sêngô dom.

¹⁶ Têtñ ndoc ñamata-nga nañ lau Rom-nga sêmatôc aneñ yom, nañ lau dañ sêpuc aô dôñ dom, hoñ sêhu aô siñ. Magoc aô wateñ Anôtô bu suc ñac si giso kwi.

¹⁷ Têtñ ndoc dinañ Pômdau dau kalhac whiñ aô ma puc aô dôñ, dec gam mêtê hoñ timala ma flau gameñ apa-nga hoñ nañ sêmbô andu sêmatôc yom-nga, nañ sêngô. Ma inñ kêtñ aô su yêc layon whasuj.*

¹⁸ Ma aô gakêñ whiñ bu inñ oc nem aô si yêc gêtñ hoñ nañ lau sac bu sêkôm têtñ aô, ma kêtñ aô wandôc ñayham yêc inñ ndê gameñ undambê-nga. Dahoc inñ ndê waê asê kwahic dec ma tôm bêc hoñ ndi. Yomandô!

Yom ñambu-nga

¹⁹ Kôm aneñ acsalô ñayham têtñ Prisila lu inñ nakwen Akwila ma têtñ lau hoñ nañ sêmbô Onesiporas ndê andu.

²⁰ Erastas gacgeñ mbo malac Korin, ma gahu Tropimus siñ mbo malac Miletus, bu inñ gêtmbac.

²¹ Aô tac whiñ bu am mwen ñagahô, ma hôc asê dindec muñ su, nañ goc ndoc uhô-nga. Yubelas lu Pudens, ma Lainas lu Klaudia ma asidôwai gameñ dindec-nga hoñ sêkêñ si acsalô têtñ am.

²² Pômdau whiñ am ma inñ ndê mwasiñ puc mac hoñ dôñ.

* **4:17:** Pol sôm bu Pômdau gêm inñ sa bu layon sen inñ dom. Têtñ têtñ dinañ lau nañ sêkêñ kisa lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêkêñ daêsam têtñ layon sen ñac. Tigen ñac sic yao bu sêkêñ lau Rom-nga têtñ layon dom. Pol inñ ñgac Rom-nga (Apo 16:37) ma tu dinañ-nga lau atu-tu gauc gêm bu Pol ndê yom dinañ inñ gitôm yom gôlin, ma lau sac nañ sêkêñ kisa inñ, nañ inñ gêm dôhôn ñac pi layon.

Pol ndê bapia têt Taitus Yom whê bapia dindéc sa-nga

Taitus in nga Israel-nga dom, magoc in ngô njawaê njayham nan Pol hoc asê, dec kêñ whin Yisu Kilisi. Tinambu in kêsêlên whin Pol, ma kôm gwelen njawaê njayham-nga whin in. In pi malac Jerusalem whin Pol lu Banabas têt têt nan inlu si sêlic lau aposel yêc dinan (Gal 2:1; Apo 15:2). Pol kêkin Taitus têt malac Korin tidim lu (2 Kor 7:6-7; 8:6, 16), ma tinambu inlu sêkôm gwelen sêmbo nduc Krit. Pol hu Taitus sin mbo nduc Krit tu yob lau sêkên whin-nga nan sêmbo dinan (Taitus 1:5), ma tinambu in to bapia dindéc têt Taitus.

Yêc bapia dindéc Pol to yom pi lêt bu Taitus ênyalin lau bata sa tu sênem gôlin lau sêkên whin-nga. In kêñ puc Taitus pi kêtôhônwaga tasan, ma whê in ndê gauc sa pi yom tu êndôhôn têt lau sêkên whin-nga, ma pi mêtê njayham ma lêt gitên tu sênkuc-nga. Yom atu nan Pol tac whin bu lau sêkên whin-nga gauc nem njapan, nan bu nac sêti lau wakuc na Nalau Dabun ndê naclai (2:14; 3:1-8).

Pol gic hu ndê bapia têt Taitus

¹ Aô Pol, Anötö ndê ngac akin ma Yisu Kilisi ndê faposel, gato bapia dindéc. Aô gati aposel bu wapuc lau nan Anötö kêyalin nac sa, nan dôn, tu bu sêkên whin Yisu njanga, ma sênyalê yom njandô nan tôc Anötö ndê lêt gitên têt nac tu sênkuc-nga.

² Ma lau nan sêkên whin ma danga wambu yom njandô dau, nan sêkên bata mwasiñ dandöc tanli njapan-nga. Anötö gic bata mwasiñ dau têt yac muñ su, têt ndoc in kêñ undambê ti nom su dom. Ma yac tanyalê bu Anötö gitôm dom bu ênsau yac, ma boc-dinan yom bocke nan in kêmatin tidôn, nan oc njandô sa.

³ Yac neñ Anötö Nem Yac Si-nga kêyalin ndoc sa bu yom pi mwasiñ dau men sa tiawê, dec kwahic dec gic atu aô ma kêñ yom dau sip aô aman bu wahoc asê têt lau.

⁴ Bapia dindéc gato têt am Taitus, nan aô galic am gitôm aô atuñ njandô tu hêclu neñ dakên whin-nga. Mwasin ti yom malô têt am, akên Daman Anötö lu yac neñ †Ngac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi.

Taitus ndê gwelen

⁵ Aô gahu am sin mbo nduc Krit, njahu bu aô tac whin bu am mbo whin lau sêkên whin-nga ma ndic dabin gwelen njatô. Ma êmyalin lau bata sa tôc malac ndi, tôc nan gasôm têt am muñ su.

⁶ Lic bu njamalac bocke nan am bu kêñ ti ngac bata, nan ndê lêt bocdec. In ngac nan ndê giso mbasi, ma in gêm awê tigen. In ndê balêkoc sêkên whin Yisu, sêngô yom, ma sêsa si lêt malô. Ma bocdinan lau dan oc tôc dom bu sêngôlin yom pi nac.

⁷ Bu ngac nan ti gôlôwac dabun si nagôlôn, nan yob Anötö dau ndê gên, ma bocdinan lic bu in ngac nan kôm giso dan dom. Lau sêtoc dau sa-nga, lau atac njandê-nga, lau sêndic lau bambalin-nga, lau sênôm gên êniñ nac-nga, ma nac nan atac whin mone kêlêc, nan si dan oc tôc dom bu ti ngac bata.

⁸ Ngac njayham bu am kêñ ti ngac bata, nan njamalac kôc lau sa ma êmwasiñ nac-nga, in atac whin mêtê njayham ti gên njayham hon, in njamalac gauc njawa, ma in sa ndê lêt gitên ti dabun ma timêtê dau njapep.

⁹ In sap yom njandô dakên whin-nga tôc aposel sêndôhôn, nan dôn. Ma bocdinan dec in gitôm bu whê yom sa njapep bu puc lau dôn, ma tôc lau nan sêsen yom njandô, nan si giso asê.

¹⁰ Bu lau sêsen yom njandô-nga daêsam dec sêmbo. Nac lau whapan njambwa nan sêndôhôn yom tasan tu sênsau lau-nga. Ma mêtê kain dinan, lau nan sêsap lau Israel-nga

si tɔwac sêsê ñamlic ñatô su-nga dôn, nañ sêkôm hóc gêlêc su.

¹¹ Sôm têtj lau dinañ bu sênem dau dôn. Bu yom nañ sêndôhôn, nañ yom so, ma kênsôn lau daêsam si sêkên whiñ. Ma sêndôhôn yom dau tu sêkôc awa-nga ñambwa.

¹² Ñac dau si propet dañ hoc yom asê pi ñac ma sôm, “Lau Krit ñac lau tasan ma lau siñsêlêc. Ñac lau oyom dinda, ma êlêmê señ gêtj ñawahô.”

¹³ Yom dau iñ yom ñandô. Bocdinañ sôm yom sêmbalañ-nga solop têtj lau Krit nañ sêndôhôn yom tasan, bu sênem dau kwi ma sêkên whiñ yom ñandô.

¹⁴ Ma sêhu l au andô Israel-nga si miñ ñambwa-ñambwa hon siñ, ma sêsôc lau nañ sêhu yom ñandô siñ, nañ si ñagôliñ ñambwa ñapu tiyham dom.

¹⁵ Lau nañ si ñalôm ñawasi, nañ si gêtj hon oc ñawasi bocdinañ. Magoc lau ti ñalôm ñadômbwi nañ sêkên whiñ Yisu dom, nañ si gêtj dañ oc ñawasi yêc Anötö anğô-nga dom. Ñac si gauc ti ñalôm ñadômbwi sa ma tisac su.

¹⁶ Lau kaiñ dinañ sêsôm bu sênjalê Anötö, magoc ñac si mêtê tôc asê bu sênjalê iñ dañ dom. Ñac lau sac sambuc, ma lau dañgapêc-nga. Oc tôm bu ñac sêkôm gêtj ñayham dañ dom.

2

Pol kêtj yom têtj Taitus bu êndôhôn têtj lau

¹ Taitus, êmdôhôn lau êmkuc yom ñandô nañ lau sêkên whiñ-nga hon sêñkuc.

² Êmdôhôn launğac akwa-kwa bu sênôm gêtj êñiñ ñac-nga dom ma sêmbo gauc ñawa eñ, sêtimêtê dau ñapep, ma sêsa si lêtj solop eñ. Puc ñac dôn bu sêsap yom ñandô dakên whiñ-nga ma mêtê atac whiñ lau-nga dôn, ma sêlhac ñañga.

³ Ma ñalêtj tigen dinañ, êmdôhôn lauwhê akwa-kwa bu sêsa si lêtj gitôm lauwhê dabuñ andô, sêsôm yom bambaliñ pi lau dom, sênôm wain êñlêc dom, ma sêti kêdôhônwaga mêtê ñayham-nga.

⁴ Bocdinañ ñac oc sêtôm bu sêndôhôn lauwhê wakuc bu atac whiñ si launğaci ti balêkoc,

⁵ sêtimêtê dau ñapep, sêsa lêtj ñayham ma ñawasi, sêkôm si gweleñ andu-nga ñapep eñ ma ti atac whiñ, ma sêsôc si launğaci ñapu. Ñac bu sêkôm bocdinañ, dec oc tôm dom bu lau nañ sêkên whiñ dom, nañ sêsu Anötö ndê yom susu.

⁶ Ma êmgilí balêi wakuc bu sênem gôliñ si lêtj ñapep.

⁷ Am daôm yob nem lêtj hon bu ti dôhôn ñayham bu balêi sêlic ma sêñkuc. Gêtj bocke nañ am bu êmdôhôn têtj ñac, nañ am daôm kôm muñ, goc ñac sêlic ma sêñkuc. Kôm ti ñandô ma ti nem ñalôm sambuc eñ.

⁸ Yob nem whamsuñ bu sôm yom ñayham eñ têtj ndoc am bu êmdôhôn ñac, ma bocdinañ lau dañ oc sêtôm dom bu sêpu am nem yom. Ma bocdinañ lau nañ sêkên kisa am, nañ oc tôm dom bu sêtap yom dañ sa bu sêñgôliñ pi yac lau dakên whiñ-nga, ma tu dinañ-nga ñac oc maya dau.

⁹ Sôm têtj lau akiñ ñambwa nañ sêkên whiñ Yisu, bu sêsôc si ñadaui si yom hon ñapu, ma sêsôm yom sac dañ pi ñac dom. Sênem akiñ ñapep, tu bu si ñadaui sêlic ñac ñayham-nga.

¹⁰ Ñac sênem kañ si ñadaui si gêtj dom, dec ñadaui oc atac lu-lu dom bu sêkên gêtj sip ñac amba bu sêyob. Ñac bu sêkôm si mêtê hon ñapep, dec lau daêsam oc tac whiñ bu sêñgô yom nañ tandôhôn pi yac neñ Anötö, nañ gêm yac si.

Anötö ndê mwasiñ nem yac si-nga ña-ñandô

¹¹ Bu Anötö kêkiñ Kilisi sip nom meñ ma mbac ndu tu lau hon-nga, ma bocdinañ iñ ndê mwasiñ atu nem lau si-nga meñ sa tiawê.

¹² Ma mwasiñ dau gêm yac sa tu lêtj dambo nom-nga, ma kêdôhôn yac bu dapuc dômwên mêtê sac nom-nga hon, ma datimêtê dauñ bu dasa lêtj gitêtj ti dabuñ eñ.

¹³ Dasap lêtj dau dôn, ma dahôn bêc ñayham nañ dakên batan dambo, nañ

yac neŋ Anötö tiwaê ma Ngac Nem Yac Si-ŋga Yisu Kilisi, oc mbu meŋ ti ŋawasi aŋu.

¹⁴ Yisu Kilisi kênj dau tu yac-ŋga, bu nemlhi yac ma êŋgapwêc yac su yêc sakinj mêtê sac-ŋga, ma bu kôm yac dati inj dau ndê lau wakuc. Ma inj atac whinj bu yac dambo ti lêŋ ŋawasi ma dakêŋ neŋ ŋalôm sambuc tu dakôm mêtê ŋayham-ŋga.

¹⁵ Taitus, êmdôhônj yom hoŋ dindéc têŋ lau sêkêŋ whinj-ŋga. Êmgilí ŋac ti ŋanŋa bu sêsôc yom dau ŋapu, ma lau naŋ sêkôm giso, naŋ êmatôc ŋac ti ŋaclai bocdinaŋ. Ma yob daôm ŋapep bu lau daŋ sêpu am dom.

3

Lau sêkêŋ whinj-ŋga si lêŋ wakuc

¹ Whê sa tiyham têŋ lau sêkêŋ whinj-ŋga, bu mêtê ŋayham bocdec gic ŋac ŋawaê. Sêsôc gôlinwaga ti lau bata ŋapu, ma daŋga wambu yom ŋapep. Ma ŋac sêhê gauc pi mêtê ŋayham e sêkôm ŋapanj.

² Ŋac sêsôm yom sac-sac pi lau dom, sêseŋ dau dom, ma sêkôm mêtê malô têŋ lau hoŋ. Ma sêmbo ti sêŋgwininj dau ma sêtoc lau hoŋ sa ŋapep.

³ Bu kwahic dec yac dasa neŋ lêŋ tiwakuc. Magoc muŋ-ŋga, yac dakêŋ whinj su dom, ma dasa lêŋ gauc mbasi-ŋga. Yac lau daŋaŋpêc-ŋga, ma mêtê ŋalôm ŋagalac-ŋga ti mêtê nom-ŋga kôm yac neŋ gauc kêŋsônj e tam akinj mêtê sac dau tac ŋawaê. Dambo ti dalic lau ŋatô sac ma tam lêmuj ŋac, ma mêtê atac tec asidôwai-ŋga gêm yac hoŋ ahuc.

⁴ Tigenj tinjambu yac neŋ Anötö Nem Yac Si-ŋga ndê lêŋ tawalô ti atac whinj yac-ŋga meŋ tiawê.

⁵ Inj gêm yac si, tu yac neŋ lêŋ ŋayham daŋ-ŋga dom, magoc tu inj dau ndê mêtê tawalô yac-ŋga. Inj gêm yac si ŋalêŋ bocdec. Inj kêgwasinj yac neŋ mêtê sac hoŋ su dec yac dati lau wakuc, ma Ŋalau Dabuŋ wê yac dasa neŋ lêŋ tiwakuc.

⁶ Yomandô. Tu Yisu Kilisi yac neŋ Ngac Nem Yac Si-ŋga, dec Anötö

kêmwasiŋ yac kêlêc ma kênj Ŋalau Dabuŋ dau sip yac neŋ ŋalôm.

⁷ Inj kôm boc-dinaŋ dec sam yac bu lau gitêŋ, kêkuc inj ndê lêŋ êmwasiŋ yac-ŋga. Ma kwahic dec yac dawêkainj gameŋ dandôc taŋli ŋapanj-ŋga, naŋ dakêŋ batanj dambo.

⁸ Yom hoŋ dinaŋ inj yom ŋandô ma ŋayham tu dakêŋ whinj-ŋga.

Aô tac whinj bu am puc aneŋ yom hoŋ dôŋ têŋ gôlôwac dabuŋ, bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whinj Anötö, naŋ sêyob dau ŋapep bu sêkôm mêtê ŋayham ŋapanj. Lêŋ dinaŋ inj lêŋ ŋayham ma oc êmwasiŋ lau hoŋ.

⁹ Am ndic ahê lau naŋ êlême sêseŋ dau tu yom gauc mbasi-ŋga, ma tu yom pi abanji si ŋaê-ŋga. Ma ndic ahê lau naŋ sêwhê dau kôc ma sêseŋ dau pi lau Israel-ŋga si yomsu. Ŋahu bu ŋac si yom hoŋ dinaŋ ŋandô mba, ma oc nem lau sa dom.

¹⁰ Asa naŋ bu kôm mêtê whê lau kôc-ŋga, naŋ sôm inj. Inj bu kôm tiyham, goc sôm inj tidim lu-ŋga. Ma inj bu sôc ŋapu dom, dec am ti lau sêkêŋ whinj-ŋga hoŋ apuc dômwêm inj.

¹¹ Am kêyalê su, bu ŋamalac kainj dinaŋ ndê lêŋ kêŋsônj, ma inj kôm sac. Inj kic dau ndê yom tu tap Anötö ndê matôc sa-ŋga, ŋahu bu inj sap lêŋ naŋ inj kêyalê bu lêŋ so, naŋ dôŋ.

Yom ŋambu-ŋga

¹² Malô wanjinj Atemas me Tikikus têŋ am loc, ma têŋ ndoc inlu si daŋ hôc asê am, naŋ êmsalê seŋ bu têŋ malac Nikopolis mweŋ ŋagahô ma lic aô. Ŋahu bu aô gauc gêm bu wambo malac dindê têŋ ndoc uhô-ŋga.

¹³ Têŋ ndoc Senas, ŋac êmatôc yom-ŋga, lu Apolos bu sêhu nduc Krit siŋ, naŋ goc kôm gêŋ hoŋ bu êmasanj inlu si seŋ gwananj. Ma bocdinaŋ inlu oc sêpônda gêŋ daŋ dom.

¹⁴ Êmdôhônj yac neŋ lau sêkêŋ whinj-ŋga bu sêkôm gwelenj ŋayham tu bu sêkôm kwa dau ma sênem lau naŋ sêpônda dau, naŋ sa-ŋga. Ma bocdinaŋ ŋac si sêkêŋ whinj oc nem ŋandô.

¹⁵ Lau hoŋ naŋ sêmbo sêwhinj aô, naŋ sêkêŋ si acsalô têŋ am. Ma

aö wandac am bu kêṅ aneṅ acsalô
têṅ lau sêkêṅ whiṅ-ṅga hoṅ naṅ atac
whiṅ yac. Pômdau ndê mwasiṅ whiṅ
mac hoṅ.

Pol ndê bapia têñ Pilemon Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pilemon dau in ngac kênj whin Pômdau-nga nan ndöc malac Kolosi, ma in ngac ti lélôm. Muñ-nga Pilemon gêmli ngac dan ñaê Onesimus bu ti in ndê ngac akiñ nambwa, magoc malô in sin Pilemon ma kölhö gi mbo malac dan. Tinambu Onesimus ngô ñawaê ñayham nan Pol hoc asê e in gêm dau kwi ma kênj whin Yisu. Inlu sêmbo sêwhin dau e Pol bu êñkinj Onesimus mbu têt Pilemon ndi, dec to bapia dindéc têt in. Lau Rom-nga si yomsu dan yêc bocdec bu, ngac akiñ bocke nan sin ndê ñadau ma kölhö su yêc in, nan tôm bu ñadau ndic in ndu. Tu dinan-nga dec Pol to bapia ma ndac Pilemon bu kôc Onesimus sa ti atac ñayham, ma lic in tôm ngac akiñ dom, magoc tôm asidôwa kênj whin-nga dan. Bu kwahic dec ngac dau kênj whin Yisu Kilisi.

Pol whê bapia dindéc ñahu sa

¹ Aö Pol, nan gandöc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga, alu Timoti yac neñ asidôwa, ato bapia dindéc têt Pilemon, alu mba silip ñayham nan kôm Anötö ndê gwelen whin alu.

² Ma yac ato têt lau sêkênj whin-nga nan êlêmê sêkac sa bu sêlic om sêmbo am nem andu, ma têt yac neñ lhuñwê Apia, ma têt Akipus yac neñ asidôwa nan kôm gwelen whin yac tôm Anötö ndê ngac sin-nga ñayham.

³ Mwasin ti yom malô akênj Daman Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, têt mac honj.

Pol gêm danje Anötö tu Pilemon-nga

⁴ Yêc anej mbec honj ñalôm, aö gauc gêm am, ma gam danje anej Anötö tu am-nga.

⁵ Nahu bu aö gangô bu am kênj whin Pômdau Yisu ñanga, ma am atac whin Anötö ndê lau dabun honj.

⁶ Aö gatenj mbec bu mwasin ñayham honj nan yac datap sa yêc Kilisi, nan oc lhac am nem gauc ñamata tôm bêc honj. Ma bocdinan am nem kênj whin oc nem ñandô daêsam ma nem lau daêsam sa.

⁷ O anej asidôwa, ñawaê pi am nem mêtê atac whin lau sêkênj whin-nga ti gêm ñac sa-nga, dec kôm aö atac ñayham atu ma puc aö dônj.

Pol gêm malô Pilemon ndê ñalôm tu Onesimus-nga

⁸ Aö bu wandac am tu gênj dan-nga. Gitôm bu wandic atu am bu kôm gênj dau tu Kilisi ndê ñaê-nga.

⁹ Magoc tu mêtê atac whin daun-nga, dec wasôm nambwa têt am. Am këyalê aö su, aö ngac andô Pol nan gandöc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga.

¹⁰ Aö bu wanem aö neñ balê Onesimus awha têt am. In ngô mêtê nan aö gahoc asê yêc gapocwalô, ma kênj whin dec aö gasam in bu aö atungac.

¹¹ Muñ-nga in gêm akiñ am, tigenj in hu am sin dec am gêlic in bu ngac akiñ sac. Magoc kwahic dec in ti ngac akiñ ñayham tôm bu oc nem alu lu-lu sa.

¹² Aö tac whin in ñandô, magoc kwahic dec wanjin in mbu têt am loc.

¹³ Aö gandöc gapocwalô tu gwelen ñawaê ñayham-nga, ma aö tac whin bu wakôc Onesimus dônj gacgenj mbo whin aö bu nem aö sa. Am bu lic ñayham bu hu in sin bu mbo whin aö, dec am oc nem aö sa ñandô.

¹⁴ Magoc aö gatec bu wakac am bu hu in sin têt aö. Aö atac whin bu am kôm tu am daôm nem atac whin-nga. Tu dinan-nga dec aö oc wakôc in dônj bu mbo whin aö lec dom, bu aö gangô yom gatô yêc am su dom.

¹⁵ Mboe Anötö gêlic ñayham bu Onesimus hu am sin ñasawa apê, tu bu in tap señ ndöc tali ñapan-nga sa, ma bocdinan in oc mbu loc ma mbo whin am ñapanj enj.

¹⁶ Ma in oc mbo whin am gitôm ngac akiñ nambwa dom. Kwahic dec in hôc gêlêc ngac akiñ, in ti am nem asidôwa tac whin-nga solop. Aö atac whin in ndu andô, magoc aö kayalê bu am oc

atac whiṅ iṅ hōc gēlēc. Nahu bu iṅ am nem ṅac akiṅ, ma iṅ am nem asidōwa kēṅ whiṅ Pōmdau-ṅga whiṅ.

¹⁷ Bocdinaṅ am bu lic aō tōm nem asidōwa daṅ, dec kōc iṅ sa tōm am kōc aō daṅ sa.

¹⁸ Giso me tōp bocke naṅ iṅ kōm tēṅ am, naṅ hu siṅ sip aō amaṅ.

¹⁹ Aō Pol gato yom dindec ṅa aō daṅ amaṅ, ma aō wasōm tēṅ am bu aō oc waō iṅ ndē tōp tēṅ am. Magoc gauc nem bu am daōm nem tōp yēc aō bocdinaṅ, ṅahu bu tu aō-ṅga dec am tap seṅ mbo tamli-ṅga sa.

²⁰ O aneṅ asidōwa, aō wandac am bu kōc Onesimus sa tu Pōmdau Yisu Kilisi ndē ṅaē-ṅga, dec oc kōm aneṅ ṅalōm tigahō.

²¹ Aō gato bapia dindec tēṅ am, ma gakēṅ whiṅ bu am oc sōc aneṅ yom ṅapu, ma kōc Onesimus sa ti atac whiṅ, hōc gēlēc gēṅ naṅ aō gandac, naṅ su.

Yom ṅambu-ṅga

²² Ma gēṅ daṅ tiyham. Aō wandac am bu êmasaṅ am nem andu ṅalōm daṅ gwanaṅ, tu aō waloc wambo-ṅga. Nahu bu aō gakēṅ whiṅ bu Anötō oc ṅgō mac nem mbec, dec gakēṅ batanaṅ bu wahu gapocwalō siṅ ma wati ṅacleṅ mac.

²³ Epapras naṅ ndōc gapocwalō whiṅ aō tu Yisu Kilisi-ṅga, naṅ kēṅ ndē acsalō tēṅ am.

²⁴ Ma Mak lu Aristakus, ma Demas lu Luk naṅ sêkōm gwelenṅ sêwhiṅ aō, naṅ bocdinaṅ.

²⁵ Pōmdau Yisu Kilisi ndē mwasinaṅ puc mac hoṅ nem ṅalōm dōṅ.

Hibru Yom whê bapia dindéc sa-nga

Namalac nan to bapia dindéc, nan to ndê naê dom, magoc in kêyalê lau Israel-nga si lêñ ti sakin akwa, ma yom nan sêto yêc Yom Lêñsêm Akwa, nan tidôn. Lau natô gauc gêm bu mboe Banabas to, ma natô gauc gêm bu ngac dan naê Apolos to, tigen yac tanyalê dom bu asa solop to bapia dau.

Bapia dindéc hêganôn lau Israel-nga nan sêkên whin Yisu Kilisi. Lau dau sêtap kisa daêsam sa tu nac si sêkên whin-nga, dec natô gauc gêm bu sêmbu sêtên si lêñ akwa sem akin Anötö-nga sêndi. Tu dinan-nga, namalac nan to bapia dindéc, nan bu puc nac si sêkên whin Kilisi dôn. In tôc asê tiawê bu Yisu ndê waê hóc gêlêc Anötö ndê anela si, ma hóc gêlêc Moses ndê bocdinañ. Ma Yisu in ti dabuñsiga atu pwac wakuc-nga, nan hóc gêlêc lau Israel-nga si lau dabuñsiga pwac akwa-nga su. Ma Yisu ndê sakin pwac wakuc-nga dau, hóc gêlêc dabuñsiga pwac akwa-nga si sakin su bocdinañ.

Bapia dindéc whê sa bu lêñ tigen yêc bu lau sêti lau gitên yêc Anötö ango-nga, nan sêkên whin Yisu Kilisi dau. Tu dinan-nga dec namalac nan to bapia dindéc, nan bu êngilí lau bu sêsap si sêkên whin Yisu dôn nannga. In to yom pi lau hon nan sêkên whin Anötö têt Abraham ndê têt ma meñ, ma toc nac sa ti dôhôn nayham bu lau têt kwahic dec-nga sêñkuc. Ma in tôc lêñ nayham têt lau sêkên whin-nga bu sêlhac nannga têt ndoc nawapac me kisa tap nac sa, ma sêsap mêtê atac whin asidôwai-nga dôn.

Yisu tôc Anötö ndê nawasi asê

* **1:6:** Yom nan sêto yêc Yom Lêñsêm Akwa, nan sêto na Yom Hibru, ma tinambu lau Israel-nga sem kwi sip Yom Grik, ma sêsam trenlesen dau bu 'Septuagint.' Mac bu alic 'LXX' yêc whin nabatin dan nanamba, nan tôc asê bu yom dau meñ akên Septuagint. Têt natô yom nan yêc Septuagint ma yom nan yêc Hibru Baibel sêso dau.

¹ Muñ-nga Anötö hoc in ndê yom asê têt abanji Israel-nga tidim daêsam ma nalên daêsam, na in ndê lau propet.

² Magoc tinambu in kêkin in dau Atungac sip nom meñ, ma Atu dau hoc Anötö ndê yom asê têt yac. Anötö kêñ undambê ti nom ma gêt hon na Atu dau, ma kêñ in ti nadau bu wêkain gêt hon.

³ Atu dau ndê yom na-naclai yob gêt hon, ma ti nac si nahu sêmbo-nga. In kóc Damba Anötö ango solop, ma dalic Anötö ndê nawasi atu yêc in. In sip nom meñ ma kêmasan lêt bu êngwasin yac neñ mêtê sac n adômbwi su, goc mbu pi undambê gi ndóc Anötö naclai ti nawasi nadau ndê andô-nga.

Anötö toc Atu sa hóc gêlêc anela su

⁴ Nalên dinan Anötö toc in ndê Atu sa hóc gêlêc anela hon su, ma naê ti waê nan Anötö kêñ têt in, nan hóc gêlêc anela hon si su bocdinañ.

⁵ Gauc nem yom nan Anötö gic bata pi kin nan oc wêkain Dawid ndê pôn kin-nga, nan sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aö neñ atungac solop, ma aö gati am Damam.

[BW 2:7]

Ma sêto yom kain tigen pi in bocdec bu:

Aö wati in Damba, ma in oc ti aö Atungac. *[2 Sam 7:14]*

Yom lu dinan gic waê Anötö Atu solop, magoc Anötö sôm yom kain dinan pi anela dan dom.

⁶ Ma têt ndoc Anötö kêkin Atu mbêc dau sip nom meñ, nan in sôm yom pi in tôc sêto yêc bocdec bu:

Anötö ndê anela hon sêpôn haduc têt in ma sêtoc in sa sêndic nawawê.

*[Diut 32:43 LXX]**

⁷ Anela dau sem akin Anötö, tôc yom nan in sôm pi nac bocdec bu:

In kêkin in ndê anela bu sênem akin in gitôm mbu ma gitôm ya nawahô. *[BW 104:4]*

⁸ Magoc in̄ toc in̄ Atun̄gac sa kêlêc, ma sôm yom pi in̄ bocdec bu:

O Anötö, am nem gôlin̄ oc yêc titêm-titêm, ma am oc nem gôlin̄ am nem lau ti lêng gitên̄ en̄.

⁹ Am tac whin̄ lêng gitên̄ ma tec lêng sac, ma tu dinan̄-nga dec Anötö, am nem Anötö, toc am sa hôc gêlêc nem asidôwai hon̄ su, ma kên̄ atac n̄ayham kêsalê am ahuc, gitôm in̄ kêc ndip kwi pi am e gêm am ahuc. [BW 45:6-7]

¹⁰ Ma sêto yom dan̄ tiyham pi Atun̄gac, nan̄ yêc bocdec bu:

O Pômdau, têng têm n̄amata-nga andô, am kêmasan̄ nom ti gêng hon̄, ma undambê in̄ am amam n̄a-gwelen̄.

¹¹ Nom ti undambê oc sênin̄ga, magoc am oc mbo. Gameñ lu dinan̄ oc sêtisac gitôm n̄akwê akwa.

¹² Am oc kôc undambê ti nom su, tôm n̄amalac dan̄ kôc ndê n̄akwê akwa su ma kêlhuñ sa. Tigen̄ am oc nem daôm kwi dom, ma am nem têm mbo-nga oc pacndê dom bocdinan̄. [BW 102:25-27]

¹³ Ma yom dan̄ tiyham Anötö sôm gic waê in̄ Atun̄gac bocdec bu:

Am ndöc aô aman̄ andô-nga e nditôm aô wakên̄ nem n̄acyo sêsôc am gahim n̄apu. [BW 110:1]

In̄ sôm yom kain̄ bocdinan̄ pi an̄ela si dan̄ dom. Mba!

¹⁴ Anötö ndê an̄ela n̄ac n̄alau nan̄ sem akin̄ in̄, ma in̄ kêkin̄ n̄ac bu sênem akin̄ lau nan̄ sêwêkain̄ mwasiñ sêndöc tali-nga.

2

Dayob dauñ bu daso mwasiñ dandöc tan̄li-nga dom

¹ Tu dinan̄-nga dec yom nan̄ Anötö ndê Atu hoc asê, ma yac dan̄gô n̄awaê su, nan̄ dakôc tidôn̄ lhac neñ gauc n̄apan̄, bu daso Anötö ndê mwasiñ dom.

² Gauc nem aban̄i Israel-nga nan̄ an̄ela sêhoc Anötö ndê yomsu asê têng n̄ac. Yom dau in̄ yom n̄ambwa dom. Bu n̄ac si asa nan̄ kêgilì yomsu dau n̄adan̄, me dan̄gapêc têng Anötö, nan̄ tap n̄agêyô sa tu gêng dinan̄-nga.

³ Bocdinan̄ yac lau têm kwahic dec-nga bu dapuc dômwên̄ Anötö ndê mwasiñ atu nan̄ kôm tu nem yac si-nga, dec n̄alên̄ mba bu dalhö su yêc in̄ ndê matôc. Pômdau Yisu hoc yom asê pi mwasiñ dau su, ma lau nan̄ sêngô sa in̄ whasuñ solop, nan̄ sic dulu têng yac ma sêpuc dôñ bu yomandô.

⁴ Ma Anötö dau puc yom dau dôñ bocdec bu. In̄ kên̄ n̄aclai têng lau nan̄ sêhoc yom dau asê bu sêkôm gêng dalô ti gêng atu-tu tidau-tidau, ma in̄ puc n̄ac dôñ n̄a Nalau Dabuñ ndê mwasiñ tidau-tidau, nan̄ gic sam têng n̄ac tôm in̄ ndê atac whin̄.

Yisu meñ ti n̄amalac bu kôm Anötö ndê lêng nem yac si-nga n̄andô sa

⁵ Yom pi têm wakuc, nan̄ yac asôm asê su. Ma têng ndoc dau meñ sa, nan̄ goc an̄ela dan̄ oc sênem gôlin̄ dom.

⁶ Magoc gauc nem yom nan̄ n̄amalac dan̄ sôm têng Anötö, nan̄ sêto yêc bocdec bu:

Yac n̄amalac yac sake dec am gauc gêm yac n̄apan̄?

Ma tu sake-nga am yob Adam ndê wakuc yac?

⁷ N̄awasi ti waê nan̄ am kên̄ têng yac, nan̄ kêpin̄ bu tap an̄ela dau si sa.

⁸ Ma am kên̄ gêng hon̄ sêsôc yac n̄apu. [BW 8:4-6]

Yom nan̄ sôm bu Anötö kên̄ gêng hon̄ sêsôc yac n̄amalac n̄apu, nan̄ hêganôn̄ gêng hon̄ nan̄ Anötö kên̄. Tigen̄ kwahic dec dalic gitôm gêng hon̄ sêsôc yac n̄apu su dom.

⁹ Magoc yac dalic Yisu, nan̄ Anötö kêkin̄ sip nom meñ, dec hu ndê waê nan̄ hôc gêlêc an̄ela si su, nan̄ siñ, ma meñ ti n̄amalac. Ma in̄ mbac ndu tu lau hon̄ si sac-nga, kêkuc Anötö ndê lêng êmwasiñ lau-nga, dec Anötö un̄ in̄ sa tiyham, ma kên̄ waê ti n̄awasi atu têng in̄.

¹⁰ Bu Anötö tac whin̄ bu êmasan̄ lêng bu lau daêsam sêti in̄ atun̄gaci ti atuwêi, ma sêtap in̄ ndê n̄awasi sa. Ma lêng dau n̄andô sa bocdec bu, Yisu ti n̄amalac ma hôc n̄andê atu e mbac ndu. Ma n̄alên̄ dinan̄ Anötö gêlic in̄ gitôm solop bu ti n̄adau nem lau si-nga.

Anötö kêmasañ gêñ hon, ma gêñ hon sêmbu tu in-nga, ma bocdinañ lêt kain dinañ gic in ñawaê solop.

¹¹ Yisu kêkuc lêt dinañ bu kôm lau sêti dabuñ, ma lau nañ sêti dabuñ kwahic dec sêsam Anötö bu ñac si Damba sêwhiñ in. Tu dinañ-nga Yisu maya dau dom bu sam ñac bu in ndê asii ti lhuwêi.

¹² Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Aö oc wahoc am nem waêm asê têt
aö neñ asidôwai ti lhuñwêi,
ma wanem wê wampiñ am-nga yêc
gôlôwac dabuñ anğô-nga. [BW
22:22]

¹³ Ma yom dañ tiyham sôm:
Aö oc wakêtñ whiñ Anötö. [Ais
8:17]

Ma dañ tiyham yêc bocdec bu:
Alic aö dec galhac gawhiñ balêkoc
nañ Anötö kêtñ têt aö. [Ais 8:18]

¹⁴ Balêkoc nañ Yisu sôm yom dinañ hêganônñ ñac, nañ ñamalac ti dac ma ñamsôm. Tu dinañ-nga dec in ti ñamalac gitôm ñac, ma mbac ndu gitôm ñamalac. Ma in ndê mbac ndu ma tisa akêtñ lau batê-nga ña-ñahu andô, nañ bu ku Sadañ, nañ ti ñaclai dambac ndu-nga ñadau, nañ dulu.

¹⁵ Ma lau nañ sêtöc dambac ndu e gêtñ dau kôm ñac sêmbu sêtôm lau nañ sêndöc gapocwalô ñapañ, nañ Yisu ndê gwelen dinañ kêtgapwêc ñac su.

¹⁶ Gêtñ dau töt dau yêc awê bu in kôm tu bu nem añela sa-nga dom, magoc in kôm bu nem Abraham ndê wakuc sa.

¹⁷ Nalêtñ tigen yêc bu Yisu nem in ndê asii ti lhuwêi nom-nga sa ñapep, ma nem akiñ ñac yêc Anötö anğô-nga gitôm dabuñsiga ñayham nañ tôm bu tawalô ñac, ma tôm bu êmasañ lêt bu Anötö suc ñac si sac kwi-nga. Ma ñalêtñ dau bocdec, têtñ ndoc in mbo nom, nañ in ti ñamalac ma mbo gitôm ñac, ma kêsahê gêtñ hon gitôm ñac sêñsahê.

¹⁸ Bu in dau kêsahê ñawapac lêtôm-nga su, ma tu dinañ-nga in gitôm bu nem yac lau nom-nga sa têtñ ndoc lêtôm tap yac sa.

3

Yisu ndê waê hôt gêtêc Moses ndê su

¹ Bocdinañ aneñ asidôwai dabuñ, nañ datap Anötö ndê galem undambê-nga sa dawhiñ dauñ, akôt gauc pi Yisu. In têtñ yac meñ gitôm aposel gêm Anötö anğô, ma ti yac neñ ñdabuñsiga atu nañ kalhac Anötö anğô-nga tu yac-nga, tôm yom nañ yac dakêtñ whiñ ti dahoc asê. Kwahic dec aö bu wasôm têtñ mac bu akêtñ in lhac nem gauc ñamata.

² Anötö kêtaliñ Yisu sa ma in gêm ndê gwelen ñapep e gic dabiñ, tôm Moses gêm in ndê gwelen ma gêm akiñ Anötö ndê lau Israel-nga ñapep eñ.

³ Magoc Anötö po Yisu ndê waê sa hôt gêtêc Moses ndê su, ma tu dinañ-nga dec akêtñ Yisu lhac nem gauc ñamata. Nalêtñ tigen, yac datoc ñamalac nañ kwê andu, nañ sa hôt gêtêc andu nañ in kwê, nañ su.

⁴ Bu andu dañ dau kwê dau dom, ñamalac kwê-nga mbo. Magoc gêtñ hon ñahu, nañ Anötö dau.

⁵ Moses kôm in ndê gwelen hon ñapep mbo Anötö ndê lau Israel-nga ñalôm, ma hoc yom asê gwanañ pi gêtñ nañ tiñambu Anötö oc töt tiawê. In kôm gwelen dau gitôm Anötö ndê ñac akiñ ñambwa.

⁶ Magoc Kilisi in Anötö ndê Atungac solop, ma kôm ndê gwelen ñapep ma yob Anötö ndê lau gitôm ñac si ñagôlônñ. Ma yac bu dasap neñ dakêtñ whiñ dôtñ ñañga ti neñ ñalôm pêtñ dôtñ, ma mayañ dauñ dom pi mwasiñ nañ tankwê bu datap sa tu Yisu-nga, dec yac oc dati Anötö ndê lau solop.

Puc dasap neñ dakêtñ whiñ dôtñ-nga

⁷ Tu dinañ-nga dec akôt gauc ñapep pi yom nañ Nalau Dabuñ sôm, nañ sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec mac bu anğô Anötö
awha,

⁸ nañ ayob bu asôtñ dañamsuñ ahuc têtñ in dom, tôm lau Israel-nga sêkôm têtñ ndoc sêtap lêtôm sa, ma sêli dau sa têtñ in yêc gameñ sawa.

9 Yêc dinan mac apami sêlic gêñ dalô nan aö gakôm têtñ nac gitôm yala 40, tigen sêtec aö ma sêñsahê aö napan na nac si mêtê sac.

10 Tu dinan-nga dec aö atac nandê têtñ lau têtñ dinan-nga, ma gasôm têtñ daun, “Nac si nalôm nandandi napan, ma sêsap aö dôñ dom. Ma sêsa anen lêtñ dom.”

11 Ma tu anen atac nandê-nga dec kamatiñ yom tidôn bocdec bu, “Nac oc sêtap têtñ nan aö kayaliñ sa tu sêñwhañ dau-nga, nan sa dom.” *[BW 95:7b-11]*

12 Bocdinañ anen asidôwai, mac tigen-tigen ayob daôm bu mêtê sac êñgalôm nem nalôm e akêtñ whiñ gwalec, ma akac daôm su yêc Anötö Tali Nadau dom.

13 Ançilî nem asidôwai hon bu sêsap lêtñ gitêtñ dôñ ma sêyob dau têtñ mêtê sac, bu kôm nac si dan ndê nalôm nandandi sa e in hu Anötö ti ndê lêtñ siñ dom. Akôm bocdinañ tôm bêc hon, bu Anötö kêtñ nasawa têtñ yac bu dasôc in ndê yom napan têtñ têtñ kwahic dec-nga.

14 Bu têtñ têtñ yac dakêtñ whiñ ti-wakuc, nan dalhac nanga ma tankwê Yisu ti dakêtñ whiñ in ti neñ nalôm sambuc. Magoc yac bu dakôm bocdinañ dom e dahu nom dindéc siñ, dec oc tôm dom bu dawêkaiñ Anötö ndê mwasiñ atu, nan gic lau nan sêti Kilisi ndê, nan nawaê.

15 Gauc nem yom nan Anötö sôm bocdec bu:

Acsalô lec mac bu ançô Anötö awha, nan ayob bu asôn danamsuñ ahuc têtñ in dom, tôm lau Israel-nga sêkôm têtñ ndoc sêli dau sa têtñ in. *[BW 95:7b-8]*

16 Ançô su nan! Lau nan sêñgô Anötö awha magoc sêli dau sa têtñ in, nac asa? Nac lau nan Moses wê nac sêsa akêtñ gamen Isip-nga sêmen.

17 Ma lau nan Anötö tac nandê têtñ nac gitôm yala 40, nac asa? Nac lau nan sêkôm sac napan, ma sêmbac ndu sêyêc gamen sawa.

18 Ma lau bocke dec Anötö kêmatiñ yom tidôn pi nac, ma sôm bu nac oc

sêtap têtñ nan in kêyaliñ sa tu sêñwhañ dau-nga, nan sa dom? In sôm yom dinan hêganôn lau nan dançapêc têtñ in.

19 Yom dau têtñ tiawê têtñ yac bu nac sêtôm dom bu sêtap in ndê têtñ sêñwhañ dau-nga sa, nahu bu nac sêkêtñ whiñ dom.

4

Anötö oc kêtñ lau sêkêtñ whiñ-nga sêñwhañ dau

1 Yom nan Anötö gic bata pi têtñ tu in ndê lau sêñwhañ dau-nga, nan gacgen yêc. Tu dinan-nga dayob daun napep bu Anötö lic yac hon datôm bu datap mwasiñ dau sa, ma yac neñ dan so gêñ dau dom.

2 Bu nawaê nayham pi gêñ nan Anötö gic bata, nan yac dançô su, gitôm abanî Israel-nga sêñgô yom nan in gic bata têtñ nac. Nac sêñgô, magoc sêkêtñ whiñ dom, ma bocdinañ yom dau gêm nac sa dom.

3 Bu yac lau nan dakêtñ whiñ, nan datôm bu datap Anötö ndê mwasiñ tanwhañ daun-nga sa, magoc lau nan sêkêtñ whiñ dom, nan oc sêso, tôm Anötö ndê yom nan sêto yêc bocdec bu:

Tu anen atac nandê-nga dec kamatiñ yom tidôn bocdec bu, “Nac oc sêtap têtñ nan aö kayaliñ sa tu sêñwhañ dau-nga, nan sa dom.” *[BW 95:11]*

Têtñ dau Anötö kêmatiñ tidôn têtñ ndoc in kêtñ undambê ti nom, ma gic dabiñ gêñ hon.

4 Bu yêc Anötö ndê yom nan sêto yêc, nan sêto yom dan pi bêc ti-7-nga bocdec bu:

Têtñ bêc ti-7-nga Anötö ndê gwelen hon pacndê, ma in kêwhañ dau. *[Gen 2:2]*

5 Ma in sôm yom pi lau dançapêc, tôm yom nan gato yêc nahô-nga su, nan yêc bocdec bu:

Nac oc sêtap têtñ nan aö kayaliñ sa tu sêñwhañ dau-nga, nan sa dom. *[BW 95:11]*

6 Bocdinañ Anötö ndê mwasiñ tanwhañ daun-nga gacgen yêc tu bu

lau tēm kwahic dec-nga sêtap sa-nga. Anötö gic bata mwasiñ dau têt abanji Israel-nga, ma sêngô ñawaê ñayham pi gêt dau, magoc sêtap sa dom, ñahu bu ñac dañgapêc têt in.

⁷ Ma tiñambu yala daêsam giñga su, goc Anötö sôm ndê yom sa Kiñ Dawid whasuñ, tôm gato su bocdec bu:

Acsalô lec mac bu añgô Anötö awha, nañ ayob bu asôñ dañamsuñ ahuc têt in dom. [BW 95:7b-8]

Gêt dau têt asê bu Anötö kêmatin têt wakuc bu lau sêngô in awha ma sêsôc ñapu, dec sêtap in ndê mwasiñ sêñwhañ dau-nga sa. Ma têt dau, in bêc dau dindec.

⁸ Yom honñ dinañ hêganônñ têt nañ Josua wê abanji Israel-nga sêsôc gameñ Kanan-nga si dom. Bu bocdinañ, dec Anötö oc sôm yom tiñambu, pi têt dañ tiyham tu dakêt dañ in ndê awha-nga lec dom.

⁹ Tu dinañ-nga tanyalê bu Anötö ndê lau si têt sêñwhañ dau-nga gacgeñ yêc, tôm bêc ti-7-nga nañ Anötö dau kêwhañ dau. Ma yac lau têt kwahic dec-nga datôm bu datap têt dau sa.

¹⁰ Bu asa nañ tap Anötö ndê mwasiñ êñwhañ dau-nga sa, nañ kêwhañ dau yêc in dau ndê gwelen,* tôm Anötö dau kêwhañ dau têt ndoc in ndê gwelen kêt undambê ti nom-nga pacndê.

¹¹ Tu dinañ-nga dec tañsahê ñaंगा bu datap mwasiñ dinañ sa, ma dayob dauñ ñapep bu yac neñ dañ dañgapêc têt Anötö ndê yom, ma peñ têt abanji Israel-nga dom.

¹² Yac datôm dom bu tañsau Anötö. Bu in ndê yom in gitôm gêt tali, ma kôm gwelen ti ñaclai mbo. Yom dau in ñamata hóc gêlêc bien ñamata daंगा lu-lu su, nañ gitôm bu kuñ yac ma sê yac neñ ñalôm ñagêt honñ kic-kic. Ma ñalên tigeñ Anötö ndê yom gitôm bu

êñsahê yac neñ gauc ti gêt honñ nañ yêc yac neñ ñalôm ma kôm gwelen pi yac neñ gatun.

¹³ Gêt nom-nga me undambê-nga dañ oc têt bu siñ dau têt Anötö dom. Kwahic dec in gêlic gêt honñ yêc awê eñ, ma têt têt ñambu-nga yac tigeñ-tigeñ oc dalhac in añgô-nga bu dawhê gêt honñ nañ dakôm, nañ sa têt in.

Yisu ti yac neñ dabuñsiga atu

¹⁴ Yac neñ dabuñsiga atu mbo, nañ Yisu, Anötö Atu dau. In pi undambê gi su ma kalhac Anötö añgô-nga. Bocdinañ in ñayham bu yac gauc nem in ñapanñ tu bu puc yac dônñ ma dasap yom ñandô nañ lau sêkêt whiñ-nga sêhoc asê pi Kilisi, nañ dônñ ñaंगा.

¹⁵ Bu yac neñ dabuñsiga dau kêsahê lêtôm ti saê honñ têt yac tañsahê, magoc in kôm sac dañ dom. Bocdinañ dec in gitôm andô bu tawalô yac ma nem yac sa.

¹⁶ Tu dinañ-nga datigasuc yac neñ mwasiñ ñadau Anötö ti neñ atac pa su, tu bu datap in ndê tawalô sa-nga, ma tu datap in ndê mwasiñ sa bu puc yac dônñ têt têt bocke nañ lêtôm me saê tap yac sa.

5

Yom pi dabuñsiga nom-nga

¹ Lau Israel-nga sêñyaliñ lau sa sêti si dabuñsiga atu-tu bu sênem akinñ Anötö sênem ñac añgô, ma bu sêkêt da tidau-tidau ma da ya ô lau si sac ñagêt-nga. Ma ñac bocke nañ sêñyaliñ in sa ti dabuñsiga atu, nañ ñamalac gitôm in ndê asidôwai Israel-nga.

² In ndê gauc ti licwalô gitôm ñac si, ma bocdinañ in gitôm bu tawalô ti kôm mêtê malô têt lau gauc pôc ma lau nañ sêñkuc Anötö ndê lêt ñapep dom.

³ Ma tu in gitôm in ndê asidôwai nom-nga, dec in gic waê bu kêt da ya

* **4:10:** Lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêganônñ lau sêmbac ndu ma sêñwhañ dau yêc gwelen nom-nga lec dom. In hêganônñ lau nañ sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa, ma sênyalê bu in gêlic ñac têt lau gitêt tu ñac si sêkêt whiñ-nga. Bocdinañ sêñwhañ dau yêc gwelen nañ ñac dau sêkôm mun-nga, nañ sêñsahê bu sêti lau gitêt ña ñac dau si licwalô, ma ña lêt yomsu-nga.

ô dau ndê sac ñagêyô, ma tu lau si-nga bocdinañ.

⁴ Gwelen dabuñsiga-nga in gwelen tiwaê, ma oc tòm dom bu ñamalac dan kôc gwelen dau sa tòm in dau ndê atac whiñ. Anötö bu êñyalin in sa tòm in kêgalêm ti kêyalin Aron sa, dec oc tòm bu in ti dabuñsiga atu.

Kilisi ndê gwelen dabuñsiga-nga

⁵ Ñalên tigen Kilisi po dau sa bu ti dabuñsiga atu dom. Magoc Anötö dau kêyalin in sa, ma sôm yom têt in, tòm sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aô neñ atunçac solop, ma aô gati am Damam.

[BW 2:7]

⁶ Ma Anötö ndê yom dan tiyham nañ sôm têt Kilisi bocdec bu:

Am dabuñsiga mbo ñapañ-nga, nañ kêkuc dabuñsiga atu Melkisedek.*

[BW 110:4]

⁷ Têt ndoc Yisu meñ mbo nom tòm ñamalac, nañ in teñ mbec daêsam ti tasulu, ma mbwêc awha atu têt Anötö, nañ ndê ñaclai yêc tòm bu êngaho in su yêc ñandê dambac ndu-nga. Ma tu in toc Anötö sa ma sôc in ndê yom hoñ ñapu-nga, dec Anötö kôc in ndê mbec sa.

⁸ Yisu in Anötö ndê Atu yomandô, tigen in meñ ti ñamalac, ma ñandê nañ in hôc dec kêdôhôn in pi lêt danan wambu Anötö-nga.

⁹ Lêt dinañ gic dabin in bu ti lau nañ dança wambu in, nañ si ñahu sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si, ti sêndöc tali ñapañ-nga sa.

¹⁰ Ma bocdinañ dec Anötö kêyalin in sa ti lau si dabuñsiga atu, nañ kêkuc Melkisedek.

Dayob dauñ bu dakêt whiñ tòm balêkoc dedec ñapañ dom

¹¹ Yom daêsam yêc tu yac asôm pi Melkisedek lu Kilisi-nga, magoc yac alic bu mac nem danamsuñ kwa ñannga, ma oc tòm dom bu mac anyalê yom dau ñapep.

* **5:6:** Aron ti lau Israel-nga si dabuñsiga hoñ sêsa akêt Liwai ndê ton, magoc Yisu sa akêt Juda ndê ton kêkuc in apançac Kin Dawid. Melkisedek bocdinañ in sa akêt Liwai ndê ton dom. In Kin Salem-nga (alic Gen 14:18), magoc Anötö sam in bu Anötö ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê dabuñsiga. Tu dinañ-nga dec ñac nañ to Hibru sam Yisu bu dabuñsiga kêkuc Melkisedek.

¹² Bu mac akêt whiñ ñasawa balin su, ma oc tòm bu mac andôhôn yom ñandô pi Kilisi têt lau ñatô. Magoc mbasi. Mac nem gauc sa dom pi Anötö ndê yom nañ sêndôhôn têt lau sêkêt whiñ-nga wakuc, ma tu dinañ-nga mac apônda lau bu sêndôhôn mac tiyham. Mac atôm balêkoc dedec nañ sênôm su ñapañ, ma sêtôm dom bu sêneñ gö me bockoc.

¹³ Ma lau nañ sêtôm balêkoc dedec nañ sênôm su ñambwa, nañ sêtôm dom bu sênyalê mêtê bocke in mêtê gitêt me mêtê sac.

¹⁴ Magoc lau nañ sêsap Anötö ndê yom dôñ ma sêndôhôn ñapañ, nañ sêtôm bu sênyalê ñayham ma sac, ma sêtôm lau atu-tu nañ sêneñ gêt danen-nga ñannga.

6

¹⁻² Gauc nem yom pi Kilisi nañ tandôhôn têt lau nañ sêkêt whiñ ti-wakuc. Tandôhôn ñac bu sênem si ñalôm kwi, ma sêhu mêtê sac nañ gic waê bu sêninga, nañ siñ, ma sêkêt whiñ Anötö. Tandôhôn ñac pi busançu ma pi mêtê dakêt aman sac lau-nga, yom datisa akêt lau batê-nga, ma yom pi Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, nañ in oc kic ñac si yom pi gameñ bocke bu sêndöc ñapañ-nga. Magoc yom hoñ dinañ gic lau sêkêt whiñ-nga wakuc ñawaê, ma aô tac whiñ bu dasôm yom kain dinañ ñapañ dom. Aô tac whiñ bu dalom yom nañ gic lau sêkêt whiñ ñannga-nga ñawaê.

³ Ma Anötö bu lic ñayham, dec yac oc dakôm bocdinañ.

Puc dahu neñ dakêt whiñ siñ dom-nga

⁴ Ñamalac nañ bu kêt whiñ Yisu, magoc tiñambu puc dômbwê in, nañ dec oc ñalên ñawapac bu danem in kwi tiyham. Yomandô. Asa nañ kêyalê Kilisi ndê ñawaê ñayham tidôn su, ma

tap mwasiñ undambê-nga sa, ma kôc Nalau Dabuñ su,

⁵ ma ngô Anötö ndê yom ma kêsahê bu yom ñayham, ma gêlic Anötö ndê ñaclai atu nañ in oc tôc tiawê têtêm têtêm ñambu-nga,

⁶ magoc tiñambu tec gêñ hoñ dinañ ma hu ndê kêtñ whiñ siñ, dec oc ñalêtñ ñawapac bu danem in kwi tiyham. Bu in kêsahê mwasiñ hoñ dinañ su, magoc tiñambu puc dômbwê, nañ tôm in dau bu ndic Anötö ndê Atu pi a gicso tidim tilu-nga, ma su in susu yêc lau hoñ a ngô-nga. Ma tu dinañ-nga dec in gic waê bu niñga.

⁷ Ñamalac nañ kêsahê Anötö ndê mwasiñ tidau-tidau, ma sa ndê lêtñ kêtñ Anötö ndê atac whiñ, nañ gitôm ôm nañ u gic sip ñapañ e gêm ñandô ñayham tu ñadau-nga. Anötö oc nem mbec ñamalac kaiñ dinañ.

⁸ Ma ôm nañ u gic sip ñapañ, magoc kwanñ ñakwa-ñakwa ñambwa hôt ahuc, nañ ôm ñadau oc lic bu nom sac, ma pucbo in bu tisac, ma kêtñ ya neñ su.

⁹ O yac mba lau atac whiñ-nga, yac asôm yom dinañ bu akêtñ puc mac, magoc yac akêtñ whiñ bu mac oc asa nem lêtñ ñapep, ma akôm mêtê nañ gic lau nañ sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa su, nañ ñawaê.

¹⁰ Bu Anötö kôm mêtê gitêtñ eñ, ma gwelenñ nañ mac akôm ñapañ am in a ngô, tu bu anem akiñ lau dabuñ, ma atôt nem atac whiñ ñac-nga asê, nañ in oc tôm dom bu êñliñ siñ.

¹¹ Yac atac whiñ bu mac lau tigen-tigenñ asap nem lêtñ ñayham dinañ dôñ ñapañ. Akôm bocdinañ e mac nem têtêm ambo nom-nga pacndê, dec mac oc atap mwasiñ atu nañ mac akêtñ batam ambo, nañ sa.

¹² Yac atec bu mac lic ñakam sa e mac nem akêtñ whiñ ñandô mba. Akôt gauc pi lau nañ sêlhac ti atac lu-lu dom, ma sêsap si sêkêtñ whiñ dôñ e sêtap mwasiñ atu nañ Anötö gic bata têtñ ñac, nañ sa. Ankuc lau kaiñ dinañ si lêtñ, bu in dôhônñ ñayham.

Yom nañ Anötö gic bata, nañ tidôn su

¹³ Gauc nem yom nañ Anötö gic bata têtñ Abraham. Anötö puc yom dau dôñ ña in dau ndê ñaê, ñahu bu ñaê danñ nañ hôt gêlêc in ndê ñaê su, nañ yêc dom. In gic bata yom têtñ Abraham, tôm sêto yêc bocdec bu:

¹⁴ Yomandô aô wanem mbec am, ma wakôm am nem wakuc sêñsôwec sêti daêsam ñandô. [*Gen 22:17*]

¹⁵ Ma tiñambu Abraham kalhac ti atac lu-lu dom, ma hôñ yom dau ñandô e in tap sa.

¹⁶ Mac añyalê lau nom-nga si lêtñ sêmatiñ yom tidôn-nga. Ñac oc sêta ñamalac nañ ndê ñaclai hôt gêlêc ñac dau si su, nañ ndê ñaê asê tu bu sêpuc si yom dôñ-nga. Ma ñalêtñ dinañ oc tôm dom bu ñamalac danñ sêto ñac si yom me sêsêñ su.

¹⁷ Ma ñalêtñ tigenñ Anötö puc yom nañ in gic bata têtñ Abraham, nañ dôñ ña in dau ndê ñaê. Ñahu bu in bu tôc asê têtñ yac lau nañ dawêkaiñ yom nañ in gic bata têtñ Abraham, nañ ñandô, bu in gitôm dom bu kac ndê awaha kwi-kwi pi lêtñ nañ in gic bata tu êmwasiñ yac-nga.

¹⁸ Ñalêtñ dinañ Anötö gic bata yom, ma puc yom dau dôñ. In gitôm dom bu señ gêñ lu dinañ su, me êñsau yac. Ma bocdinañ yom dau gitôm bu puc yac lau nañ datêtñ Anötö ta, ma tankwê in bu nem yac sa, nañ dôñ. Dalhac ña ngô, ma dahônñ ñandô ñayham nañ dakêtñ batanñ dambo, nañ ti atac pa su.

¹⁹⁻²⁰ Ñandô ñayham nañ dakêtñ batanñ dambo, nañ ñahu Yisu Kilisi. Ma yac neñ dakêtñ batanñ in gitôm a ngô ñadehe nañ ndôt tenñ, ma tenñ yac dôñ dalhac tenñ. Ma po a ngô-nga sô yac dôñ tam damiñ Yisu. Ma tôm lau Israel-nga si dabuñsiga ñamata-nga sip po baliñ ñambu-nga yêc Anötö ndê lôm dabuñ bu sôt Nalôm Dabuñ Andô ndi, dec Yisu muñ yac pi undambê gi su, ma kalhac Anötö a ngô-nga gitôm yac neñ dabuñsiga atu. Bu in ti yac neñ dabuñsiga nañ kêtñ Melkisedek, ma in oc mbo ñapañ.

7

Yom pi dabuņsiga atu Melkisedek

¹ Melkisedek in Kiņ Salem-ņga, ma Anötö, Ņaclai ti Ņawasi Ņadau ndê dabuņsiga atu. In tap Abraham sa ma gêm mbec in têtj ndoc Abraham ku kiņ naņ sêņgaho in nêsip Lot su, naņ dulu, ma kêsêlêņ bu mbu têtj in ndê gameņ ndi.

² Ma Abraham whê wapa naņ in kêgaho su yêc kiņ dinaņ amba, naņ kôc gi toņ amanļu, dec kêtj toņ daņ têtj Melkisedek, ma in dau kôc toņ 9. Ņaê Melkisedek űahu bu Kiņ Lêtj Gitêtj-ņga, ma űaê Kiņ Salem-ņga űahu bu Kiņ Yom Malô-ņga.

³ Yêc Anötö ndê yom naņ sêto yêc, naņ datap yom daņ sa pi Melkisedek dinda me damba me apai si űadênaņ dom. Ma datap yom daņ sa pi in ndê bêc dinda kôc in-ņga me bêc mbac ndu-ņga dom. Magoc tôm Anötö ndê Atu naņ mbo űapaņ, ma in ndê têtj oc pacndê dom, naņ dalic Melkisedek gitôm dabuņsiga mbo űapaņ-ņga.

Melkisedek hôt gêlêc lau dabuņsiga akêtj Liwai ndê toņ, naņ su

⁴ Alic gêtj naņ têtj asê bu Melkisedek in dabuņsiga ti waê atu. Abraham in lau Israel-ņga hoņ si damba, magoc in toc Melkisedek sa têtj ndoc in whê wapa naņ in kêgaho su yêc űacyo amba, naņ kôc gi ti toņ amanļu, ma kêtj toņ daņ têtj in.

⁵ Ma gauc nem lau akêtj Liwai ndê toņ, naņ sêti dabuņsiga. Lau Liwai dau, ti lau Israel-ņga hoņ sêsa akêtj Abraham, magoc űac si yomsu daņ sôm tidêtj bu lau Liwai si asidôwai sêwhê si gêtj kôc ndi toņ amanļu, ma sêkêtj toņ daņ têtj lau Liwai.

⁶ Magoc Melkisedek, naņ sa akêtj Liwai ndê toņ dom, naņ kôc wapa toņ daņ yêc űac hoņ apaņgac Abraham, űgac naņ Anötö kêmatiņ pwac whiņ in. Ma tiņambu Melkisedek gêm mbec Abraham.

⁷ Ma yac hoņ taņyalê bu űamalac naņ gêm mbec lau űatô, naņ ndê waê hôt gêlêc lau naņ in gêm mbec, naņ si su.

⁸ Ma alic su naņ. Lau dabuņsiga akêtj Liwai ndê toņ sêkôt wapa toņ daņ yêc űac si asidôwai Israel-ņga, magoc űac sêmbac ndu. Magoc Melkisedek kôt wapa toņ daņ yêc űac hoņ si apaņgac Abraham, ma datap yom daņ sa pi Melkisedek ndê bêc mbac ndu-ņga yêc Anötö ndê yom naņ sêto yêc, naņ dom.

⁹ Ma gêtj daņ whiņ. Liwai ndê lau wakuc naņ sêti dabuņsiga ma sêkôt wapa toņ daņ yêc lau Israel-ņga, naņ oc tôm bu dasôm bu űac dau sêtoc Melkisedek sa, ma sêkêtj wapa toņ daņ têtj in. űahu bu lau Liwai si apaņgac Abraham kêtj wapa toņ daņ têtj Melkisedek gêm űac hoņ aņgô.

¹⁰ Bu têtj têtj Melkisedek tap Abraham sa, naņ Liwai dau yêc Abraham ndê dac dôtj yêc.

Yisu ndê gwelenj dabuņsiga-ņga hôt gêlêc lau Liwai si su

¹¹ Aron ma lau hoņ akêtj Liwai ndê toņ naņ sêti dabuņsiga Israel-ņga, naņ si sakiņ űahu yêc pwac akwa yomsu-ņga. Magoc sakiņ dau gitôm dom bu ndic dabiņ Anötö ndê lau. Tu dinaņ-ņga dec Anötö kêtj Yisu ti dabuņsiga naņ ndê sakiņ kêtjuc lau Liwai si dom, magoc kêtjuc Melkisedek ndê.

¹² Anötö kêtj sakiņ wakuc ô lau Liwai si, ma bocdinaņ dec in gic waê bu kêtj yomsu wakuc bu puc sakiņ wakuc dau dôtj.

¹³ Bu Yisu, naņ yom dindêc hêganôtj, naņ sa akêtj Liwai ndê toņ dom. In sa akêtj lau Israel-ņga si toņ daņ dau-ņga, naņ si daņ ti dabuņsiga dom.

¹⁴ Mba. Yac taņyalê su bu yac neņ Pômdau sa akêtj Juda ndê toņ. Ma Moses to yom daņ naņ hêganôtj lau akêtj Juda ndê toņ bu sêti dabuņsiga-ņga lec dom.

¹⁵ Magoc Yisu ti dabuņ-siga kêtjuc Melkisedek, dec têtj asê tiawê bu in dabuņsiga pwac wakuc-ņga.

¹⁶ Yisu ti dabuņsiga kêtjuc yomsu naņ kêtj gwelenj dau têtj Liwai ndê wakuc tawasê, naņ dom. Magoc in ti

dabuņsiga tu ŋaclai mbo tali ŋapaŋ-ŋga naŋ Anötö kên têt in-ŋga.

¹⁷ Bu Anötö ndê yom whê gêt dau sa, tòm sêto yêc bocdec bu:

Am dabuņsiga mbo ŋapaŋ-ŋga, kêkuc dabuņsiga atu Melkisedek. *[BW 110:4]*

¹⁸ Bocdinaŋ yomsu akwa naŋ hêganôn lau Liwai si gwelen dabuņsiga-ŋga, naŋ Anötö seŋ su. Ŋahu bu yomsu dau ndê ŋaŋga mba, ma tòm dom bu nem lau daŋ sa.

¹⁹ Yomandô. Sakiŋ pwac akwa-ŋga dinaŋ gic dabiŋ gêt daŋ me kôm ti-solop su dom. Magoc Kilisi ndê sakiŋ dabuņsiga-ŋga hêc gêlêc sakiŋ akwa dinaŋ su, ma gêm ŋandô ŋayham tu dakêt batan-ŋga, ma ti lêt datigasuc Anötö-ŋga.

²⁰ Ma Anötö sôm tidôn bu Yisu oc ti dabuņsiga bu mbo ŋapaŋ. In kêmatiŋ yom bocdinaŋ pi lau dabuņsiga naŋ sêsa akêt Liwai ndê toŋ, naŋ dom.

²¹ Magoc in kêmatiŋ yom têt Yisu, tòm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm yom tidôn su, ma in oc seŋ yom dau su dom. Yom dau bocdec bu, “Am dabuņsiga mbo ŋapaŋ-ŋga.” *[BW 110:4]*

²² Bocdinaŋ Anötö kêmatiŋ pwac wakuc naŋ hêc gêlêc pwac akwa su. Ma in sôm yom tidôn pi Yisu, dec kêtaliŋ in sa ti pwac wakuc dau ŋadau.

²³ Dabuņsiga daêsam sem gwelen sêmbo pwac akwa ŋapu, ŋahu bu daŋ bu mbac ndu, naŋ daŋ oc kêt in ndê mala.

²⁴ Magoc Yisu ndê gwelen dabuņsiga-ŋga oc yêc ŋapaŋ, ŋahu bu in mbo tali ŋapaŋ.

²⁵ Ma bocdinaŋ lau naŋ sêtigasuc Anötö tu in-ŋga, naŋ Yisu gitôm andô bu nem ŋac si. Ŋahu bu in mbo tali ŋapaŋ, ma tòm bu nem ŋac awha têt Anötö.

²⁶ Gauc nem yac neŋ dabuņsiga atu Yisu. In dabuŋ, in ndê giso mbasi, in ndê lêt ŋawasi eŋ, ma Anötö toc in sa hêc gêlêc lau sac nom-ŋga ma kêt in sa pi undambê gi. Tu dinaŋ-ŋga dec in †dabuņsiga ŋayham solop, ma gitôm andô bu nem yac sa.

²⁷ Dabuņsiga nom-ŋga h on sêkêt da ya tu sac-ŋga tòm bêt hon. Sêkêt tu ŋac dau si sac-ŋga muŋ, goc sêkêt tu lau ŋatô si-ŋga kêkuc. Magoc Yisu in bocdinaŋ dom, bu in dau ndê sac mbasi, ma in kêt dau ti da tu lau si sac-ŋga dim tigen eŋ.

²⁸ Bu Moses ndê yomsu kêtaliŋ lau sa sêti lau Israel-ŋga si dabuņsiga atu-tu, naŋ sêpônnda gauc ti licwalô, tòm ŋac si asidôwai nom-ŋga. Magoc Yisu, naŋ tiŋambu Anötö sôm yom tidôn dec kêtaliŋ in sa ti yac neŋ dabuņ-siga, naŋ Anötö dau ndê Atu. Ma i ŋ gic dabiŋ Anötö ndê lêt nem yac si-ŋga, dec ti dabuņsiga ŋayham andô, naŋ oc mbo ŋapaŋ.

8

Yisu in dabuņsiga pwac wakuc-ŋga

¹ Yom hon naŋ yac asôm, naŋ ŋahu bocdec. Yac neŋ †dabuņsiga atu mbo, naŋ ndöc Anötö Ŋawasi ti Ŋaclai Ŋadau ndê andô-ŋga yêc undambê.

² Ma in gêm ndê sakiŋ mbo lôm dabuŋ naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom, magoc mbo lôm dabuŋ ŋandô naŋ Pômdau dau kwê kalhac undambê.

³ Dabuņsiga atu-tu hon naŋ lau Israel-ŋga sêtialiŋ ŋac sa, naŋ si gwelen bu sêkêt da danŋe ti da ya ô sac-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec Yisu, naŋ ti yac neŋ dabuņsiga atu, naŋ gic waê bu kêt da bocdinaŋ.

⁴ In bu mbo nom, dec oc ti dabuņsiga dom, bu dabuņsiga nom-ŋga naŋ sêkôm gwelen sêkêt da-ŋga tòm yomsu sôm, naŋ dec sêmbo.

⁵ Ma lôm dabuŋ naŋ dabuņsiga nom-ŋga sêkôm gwelen sêmbo, naŋ gitôm ŋagatu ŋambwa, naŋ gêm dôhôn lôm dabuŋ undambê-ŋga. Bu têt ndoc Moses bu kwê bac dabuŋ sa, naŋ Anötö gic atu ma whê sa têt in bocdec bu:

Yob daôm bu êmasaŋ gêt hon êŋkuc ŋagatu naŋ gatôc têt am yêc Lêt Sainai. *[Eks 25:40]*

⁶ Magoc sakiŋ naŋ Anötö kêt têt Yisu, naŋ hêc gêlêc dabuņsiga pwac akwa-ŋga si sakiŋ. Bu pwac wakuc naŋ Yisu ti ŋa-ŋac ŋalhu-ŋga, naŋ hêc

gêlêc pwac akwa su. Ma gêñ nan pwac wakuc gic bata bu datap sa, nan hôc gêlêc pwac akwa ndê su.

⁷ Anğô su nan. Pwac ñamata-nga bu ña-giso mbasi, dec Anötö oc gauc nem bu êmatin pwac wakuc dom.

⁸ Magoc Anötö gêlic ñagôlin pwac akwa-nga bu gitôm dom, dec sôm yom pi pwac wakuc, tôm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Alic su nan. Bêc oc meñ sa, nan aö oc wamatin pwac wakuc wawhin lau Israel-nga ma lau †Juda-nga.*

⁹ Oc tôm pwac nan kamatin gawhin ñac si apai têt ndoc aö aman wê ñac sêsa akêt gameñ Isip-nga sêmey, nan dom.

Ñac sêsôc aö neñ yom pwac dinan-nga ñapu dom, ma tu dinan-nga dec aö Pômdau gasôm bu wapuc dômwêñ ñac.

¹⁰ Magoc têt têt pwac akwa-nga pacndê, nan aö Pômdau, oc wamatin pwac wakuc wawhin lau Israel-nga, nan bocdec bu. Aö oc wakêt neñ yomsu sip ñac si ñagulu, ma wato sip ñac si ñalôm. Aö oc wati ñac si Anötö, ma ñac oc sêti aö neñ lau.

¹¹ Têt dinan, oc tôm dom bu ñamalac dan êndôhôn in ndê asidôwai me lau meñpan in-nga, ma sôm têt ñac, ‘Anyalê Anötö ma akôc in sa ti mac nem Pômdau.’ Nahu bu aö neñ lau hoñ oc sênnyalê aö, lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhin.

¹² Ma aö oc tanwalô ñac, ma wasuc ñac si giso kwi, ma gauc nem ñac si sac tiyham dom.” *[Jer 31:31-34]*

¹³ Anötö sam gêñ dau bu pwac wakuc, ma ñalên dinan in têt asê bu pwac ñamata-nga tiakwa su. Ma gêñ nan tiakwa su, nan kêpin bu hê su ñinga.

9

Israel si lôm dabuñ ñasakin

¹ Têt têt Anötö kêmatin pwac ñamata-nga whin lau Israel-nga, nan in kêt yomsu pi lêt sênem akin in-nga, ma pi †bac dabuñ nan sêkwê yêc nom.

² Nalôm lu sêyêc bac dabuñ ñalôm. Nalôm ñamata-nga sêsam bu Nalôm Dabuñ, ma yakain ti den da-nga ma bolom da-nga sêyêc ñalôm dinan.

³ Ma sêkêt po balin d an kêgalên bu whê ñalôm ñamata-nga ma tilu-nga kôc. Ma ñalôm tilu-nga sêsam bu Nalôm Dabuñ Andô.

⁴ Yêc ñalôm tilu-nga, alta gol nan sêkêt da ñamalu ñayham pi, ma apa pwac yomsu-nga sêyêc. Apa dau sêmasan ña a, ma sêmpan ahuc ña gol. Sêkêt lôñ gol dan ti bolom mana, ma Aron ndê têt nan muñ-nga ñasili puc pi meñ, ma hoc lu nan Anötö to yomsu amanlu pi, nan sêyêc apa pwac-nga dau ñalôm.

⁵ Sêmasan anela ñagatu lu nan sêsam bu anela Anötö ndê ñawasi-nga, nan sêlhac apa dau ñahô. Sêmasan inlu ñamakê galam kêgatôc apa dau ñampêlhu nan sêsam bu Anötö ndê pôn suc sac kwi-nga, nan ahuc. Ma gêñ daêsam yêc, magoc tôm dom bu yac awhê sa yêc bapia dindec.

⁶ Têt ndoc sêmasan gêñ hoñ dinan su, nan dabuñsiga sem si gwelen sêsôc sêsa sêmbo ñalôm ñamata-nga tôm bêc hoñ.

⁷ Magoc †dabuñsiga ñamata-nga tawasê sôt ñalôm tilu-nga, ma sôt tidim tigen yêc yala tigen ñalôm. Ma têt bêc tigen dinan, in sôt gi ma kôc dac tôhôn, bu kêt ti da tu sac-nga. In kêt tu dau-nga, ma tu sac nan Anötö ndê lau sênnyalê dom ma sêkôm-nga. In bu kôc dac dom, dec oc tôm dom bu in sôt ndi.

⁸ Nalên dinan Nalau Dabuñ bu whê yom sa têt yac pi pwac akwa bocdec bu. In têt asê bu ñalên mba bu lau sêsôc Nalôm Dabuñ Andô sêndi, têt têt dabuñsiga sênkuc sakin pwac

* **8:8:** Lau hoñ nan Anötö kêyalin ñac sa sêti in ndê, nan dasam ñac bu lau Israel-nga. Magoc muñ-nga sêwhê dau kôc gi ton lu, nan sêsam bu Israel ma Juda, ma ton tigen-tigen sênnyalin dau si kin sa tu nem gôlin ñac-nga. Alic 1 Kin 11:9-13, 31-39; 12:20-24; Ais 11:12; ma Jer 3:18.

akwa-nga, ma lôm dabuŋ pwac akwa-nga kalhac dôŋ kalhac.

⁹ Sakiŋ pwac akwa-nga dinaŋ iŋ ti dôhôn têtŋ yac lau têtŋ kwahic dec-nga. Ma tôc asê têtŋ yac bu da danŋe ti da ya naŋ dabuŋsiga sêkêtŋ tu lau-nga, naŋ gitôm dom bu kôm lau dau si ŋalôm timalô tu ŋac si sac-nga.

¹⁰ Bu sakiŋ dinaŋ ti ŋa-yomsu hon hêganônŋ gêtŋ danenŋ ti danôm-nga, ma lau Israel-nga si lêtŋ sêtŋwasinŋ dau ŋawasi sa yêc Anötô anŋô-nga. Ma gêtŋ hon dinaŋ iŋ gêtŋ ŋamlic-nga ŋambwa, bu yêc e pwac wakuc naŋ Anötô kêtŋ tu nem gôlinŋ yac-nga, naŋ meŋ sa su naŋ.

Dac Pwac Akwa ma Pwac Wakuc-nga

¹¹ Magoc Kilisi meŋ ti dabuŋsiga atu, naŋ ndê sakiŋ ŋa-ŋandô ŋayham meŋ sa su. Ma lôm dabuŋ naŋ iŋ sôt gi, naŋ ŋayham kêtêc ma hôc gêtêc lôm dabuŋ naŋ ŋamalac amba sêkwê kalhac nom dindec, naŋ su.

¹² Iŋ gacŋenŋ sôt lôm dau ŋalôm Dabuŋ Andô gi, magoc iŋ kôt makao ŋatu me naniŋ gapoc si dac bu kêtŋ ti da ô sac-nga dom. Iŋ sôt gi tidim tigenŋ, ma kêtŋ dau ndê dac tu bu nemlhi yac neŋ sac ŋatôp, dec kêmasaŋ lêtŋ dambo taŋli ŋapaŋ-nga.

¹³ Pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga si dabuŋsiga sêkôt naniŋ gapoc ti makao gapoc ŋadac, ma sêtŋgaluŋ whiŋ makao ŋatu dinda naŋ sêpec ti da ya naŋ ŋagasi, goc sêmbalip pi lau bu kôm ŋac sêti dabuŋ ma ŋamlic ŋawasi sa yêc Anötô anŋô-nga.*

¹⁴ Magoc Kilisi, naŋ ndê giso mbasi andô, ma kêtŋ dau ti da têtŋ Anötô tôm ŋalau mbo ŋapaŋ-nga puc iŋ dôŋ, naŋ ndê dac hôc gêtêc dac pwac akwa-nga, ma gêm yac sa ŋandô. Ŋahu bu iŋ ndê dac kêmasaŋ yac neŋ ŋalôm ŋawasi sa, ma kêgwasinŋ m êtê sac naŋ gic waê lêtŋ dandiŋaŋ-nga, naŋ su. Ma bocdinaŋ datôm bu danem akiŋ Anötô Tali Ŋadau ti atac pa su eŋ.

¹⁵ Kilisi kêmasaŋ lêtŋ dinaŋ, ma bocdinaŋ kwahic dec iŋ kalhac Anötô ma lau nom-nga ŋalhu bu ti pwac wakuc ŋadau. Iŋ ndê mbac ndu gêmlihi lau naŋ sêmbo pwac akwa ŋapu, naŋ si sac ŋatôp, ma kêgapwêc ŋac su yêc sakiŋ mêtê sac-nga. Ma tu dinaŋ-nga ŋac oc sêtap gameŋ sêndôc t ali-nga naŋ Anötô gic bata têtŋ ŋac, ma kêgalêm ŋac sa bu sêwêkaiŋ, naŋ sa.

¹⁶⁻¹⁷ Gauc nem lau nom-nga si lêtŋ sêmatiŋ pwac pi wapa lêtŋsêm-nga. Lau naŋ bu sêwêkaiŋ ŋamalac danŋ ndê wapa lêtŋsêm, naŋ oc sêtap gêtŋ danŋ sa dom e sêtŋyalê pi ŋandô bu ŋamalac dau mbac ndu su. Iŋ bu mbo tali, naŋ pwac dinaŋ ŋayom oc gacŋenŋ lhac.

¹⁸ Tu dinaŋ-nga dec pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga sêndic domba ti makao ndu, ma ŋadac ti pwac dau ŋahu.

¹⁹ Bu Moses to Anötô ndê yomsu pwac-nga hon sip bapia, ma sam asê têtŋ lau Israel-nga. Goc iŋ kôt makao ŋatu [ma naniŋ] ŋadac ma kêgaluŋ whiŋ bu, sôt domba ŋamliclu kokoc pi a ŋasaŋgac danŋ, goc kêtŋ sip dac ti bu ma kêbalip pi bapia dau ma pi lau honŋ.

²⁰ Ma sôm, “Pwac naŋ Anötô kêmatiŋ whiŋ mac ma gic atu mac bu asôt ŋapu, naŋ ŋadac dau dindec.”

²¹ Ma ŋalêtŋ tigenŋ iŋ kêbalip dac pi lau Israel si bac sênem akiŋ Anötô-nga, ma pi dabuŋsiga si lôŋ ti laclu sakiŋ dabuŋ-nga honŋ.

²² Yomandô! Moses ndê yomsu pi lau Israel-nga si lêtŋ sêmasaŋ dau ŋawasi sa-nga, gic atu ŋac bu sêmbalip dac pi gêtŋ honŋ bocdinaŋ. Ŋac bu sêndic makao ti domba ndu ma sêkêc dac siŋ dom, dec Anötô oc suc ŋac si sac kwi dom.

Kilisi kêtŋ dau ti da dec gêm yac si

²³ Lau Israel-nga si bac ti gêtŋ sênem akiŋ Anötô-nga, naŋ gitôm ŋagatu ŋambwa bu tôc gêtŋ ŋandô undambê-nga asê têtŋ yac. Ma lau Israel-nga sem dabuŋ gêtŋ nom-nga dinaŋ ma sêkôm gêtŋ dau ŋawasi sa yêc Anötô anŋô-nga

* **9:13:** Ŋac si mêtê dinaŋ hêganônŋ ŋamalac naŋ kêmasac awhê me ŋgac batê, dec kôm iŋ ŋadômbwi sa yêc Anötô anŋô-nga. Alic Nam 19:1-22 yêc Yom Lêtŋsêm Akwa.

na domba ti makao si dac. Magoc Kilisi ndê dac hôc gêlêc dac dinañ su, dec kêñ ñawasi atu têt gêt ñandô undambê-nga.

²⁴ Bu Kilisi sôc lôm dabuñ nañ ñamalac sêkwê, nañ dom. Ma lôm nañ in sôc, nañ gitôm gêt ñandô undambê-nga ñagatu ñambwa dom. Mba. In sôc undambê dau gi, ma kalhac Anötö anğô-nga gêm yac hoñ anğôñ.

²⁵ Ma Israel si dabuñsiga atu nañ sôc Ñalôm Dabuñ Andô ti yala ti yala, nañ kôc dau ndê dac dom. Magoc Kilisi sôc undambê tidim tigen en, ma kôc dau ndê dac solop.

²⁶ In kêñ dau ti da gitôm dabuñsiga nom-nga sêkêt da ñapañ ma ñapañ, nañ dom. Bu bocdinañ, dec têt ndoc Anötö kêñ undambê ti nom ma meñ, nañ in oc hôc ñandê tidim daêsam bocdinañ. Magoc Kilisi gitôm dabuñsiga nom-nga dom. In meñ ma kêñ dau ti da tidim tigen, tu bu êñgaho lau nom-nga si sac ñagêyô su pi dau.

²⁷ Yac lau tigen-tigen tac waê bu dambac ndu tidim tigen, ma tiñambu yac oc dalhac Anötö anğô-nga bu êñsahê yac.

²⁸ Ma ñalêt tigen Kilisi mbac ndu tidim tigen en, bu êñgaho lau daêsam si sac ñagêyô su. Ma in oc mbu meñ tiyham bu hôc ñandê tu sac-nga tiyham dom, magoc tu bu kêñ Anötö ndê mwasiñ gêm lau si-nga ña-ñandô têt lau nañ sêkêt whiñ ti sêkêt bata in bu mbu meñ.

10

Kilisi gic da lau nom-nga tidim tigen en

¹ Pwac akwa yomsu-nga in gitôm ñagatu ñambwa bu tôc gêt ñayham nañ oc meñ sa, nañ asê têt yac. Magoc in gêt ñandô dau dom. Yomsu dau sôm bu lau Israel-nga sêkêt da têt yala hoñ, dec tôc asê bu da kaiñ dinañ gitôm dom bu señ lau si sac su, me ndic dabiñ ñac bu sêtigasuc Anötö.

² Da kaiñ dinañ bu nditôm bu ndic dabiñ lau, dec oc sêkêt ñapañ dom. Ma in bu nditôm bu kôm ñac si ñalôm

ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga, dec ñac oc ñalôm ñawapac tu ñac si giso-nga tiyham dom.

³ Magoc sêkêt da dau têt yala hoñ, dec kêñ gauc ñac bu ñac si sac yêc ñac dôt yêc.

⁴ Nahu bu makao gapoc ti naniñ si dac gitôm dom bu señ sac su.

⁵ Tu dinañ-nga dec têt ndoc Kilisi meñ mbo nom, nañ sôm yom asê têt Anötö, têt sêto yêc muñ su bocdec bu:

Am atac whiñ bu sêndic makao ti domba ma sêkêt ti da têt am lec dom. Magoc am kêmasañ aö dauñ neñ ñamlic ti ñandô.

⁶ Da ya ti da bocke nañ sêkêt tu sac-nga, nañ gic am tanôm dom bocdinañ.

⁷ Ma aö gasôm bu, “O Anötö, lic aö dec gameñ bu wakôm am nem atac whiñ ñandô sa, têt yom nañ sêto pi aö muñ su, yêc bapia tilhuñ.” *[BW 40:6-8]*

⁸ Moses ndê buku yomsu-nga tôc bocdec bu. Sêkêt makao ti domba ti da, ma sêkêt da ya ti da tidau-tidau tu sac-nga. Magoc Kilisi dau sôm bu Anötö atac whiñ bu sêkêt da hoñ dinañ dom, ma gic in tandô dom bocdinañ.

⁹ Ma tiñambu Kilisi sôm têt Anötö bu in dau meñ su, bu kôm Anötö ndê atac whiñ ñandô sa. Bocdinañ dec in señ lêt akwa da-nga su, ma kêmasañ lêt wakuc.

¹⁰ Ma Anötö ndê atac whiñ, nañ Kilisi kôm ñandô sa, nañ bocdec bu. Yisu Kilisi kêñ dau ti da tidim tigen, dec kêmasañ lêt bu dati lau dabuñ.

¹¹ Dabuñsiga pwac akwa-nga sêlhac ti sem gwelen têt bêt hoñ, ma sêkêt da kaiñ tigen ñapañ, nañ têt dom bu señ sac su.

¹² Magoc Yisu, nañ ti yac neñ dabuñsiga atu, kêñ dau ti da dim tigen en, tu sac têt hoñ-nga, goc gi ndoc Anötö ndê andô-nga.

¹³⁻¹⁴ Nahu bu da tigen dinañ kêmasañ lêt bu señ lau nañ in bu kôm ñac sêti lau dabuñ, nañ si sac su, ma gic dabiñ ñac bu sêmbo tali ñapañ. Ma

kwahic dec in hōn bu Anötö kēn in ndê nacyo hon sêsôc in gahi napa.

¹⁵ Ma Nalau Dabuñ hoc yom nandô asê pi gēn dau whin, tōm yom dan nan sêto yêc bocdec bu:

¹⁶ Magoc tēn tēm pwac akwa-nga pacndê, nan aō Pōmdau, oc wamatin pwac wakuc wawhin lau Israel-nga, nan bocdec bu. Aō oc wakēn aō neñ yomsu sip nac si nagulu, ma wato sip nac si nalôm. *[Jer 31:33]*

¹⁷ Ma tinambu in gic tēku yom ma sôm yom bocdec:

Aō wasuc nac si giso kwi, ma gauc nem nac si sac tiyham dom. *[Jer 31:34]*

¹⁸ Bocdinañ, Pōmdau sôm bu suc yac neñ sac kwi, ma tu dinañ-nga dec dapōnda dabuñsiga dan bu kēn da tu sac-nga tiyham dom.

Kilisi kêmasañ señ datigasuc Anötö-nga

¹⁹ Tu dinañ-nga asidōwai, datigasuc Anötö ti neñ atac pa su, gitôm dasôc Nalôm Dabuñ Andô dandi, tu dac nan Yisu kêc sin-nga.

²⁰ Muñ-nga, po baliñ dan kēgalēn nan kalhac lau ahuc bu sêsôc Nalôm Dabuñ Andô sēndi dom. Magoc Yisu ndê namlic ô po dau su, ma in mbo tali napañ, dec in ti señ wakuc datigasuc Anötö-nga.

²¹ Ma in yac neñ dabuñsiga tiwaê, nan gēm gōlin Anötö ndê lau hon.

²² In ndê dac kēgwasiñ yac neñ sac hon su, dec dambo ti nalôm nawapac tu yac neñ sac-nga tiyham dom. Ma bu nawa kēgwasiñ yac neñ namlic nawasi sa su. Tu dinañ-nga dec datigasuc Anötö ti neñ nalôm nawasi, ma dakēn whin ti neñ nalôm pēn dōn.

Puc dalhac nañga-nga

²³ Yac lau dakēn whin-nga dahoc yom asê ma dasôm bu dakēn batan nandô nayham nan Anötö gic bata tēn yac. In gitôm dom bu kac ndê awha kwi-kwi, ma tu dinañ-nga tankwē nandô dau ti atac lu-lu dom.

²⁴ Ma dakôc gauc pi lēn bu dapuc dauñ dōn bu atac whin asidōwai, ma dakôm mêtê nayham eñ.

²⁵ Dahu mêtê dapitigen-nga sin tōm lau natô sêkôm, nan dom. Mba. Dakac sa dapitigen, ma tangilí dauñ bu dalhac nañga. Mac añyalê bu Yisu ndê bêc mbu meñ-nga meñ kêpin su, ma bocdinañ dec akôm asin su eñ.

²⁶ Angô napep! Yac bu tanyalê Anötö ndê yom nandô tidōn su, magoc tinambu dalic sac gitôm gēn nambwa ma dakôm, dec da dan yêc nan tōm bu señ yac neñ sac dinañ nagēyô su-nga, yêc dom.

²⁷ Namalac nan sa lēn kain dinañ, nan bu ndê gauc sa, dec oc tōc dau nalēn sac pi gēn nan gic in nawae bocdec bu, in oc tap Anötö ndê matôc sa, ma sip ya atu nan Anötö kêmasañ tu in ndê nacyo-nga ndi.

²⁸ Gauc nem namalac nan kēgili Moses ndê yomsu. Namalac lu me tō bu sêpuc si yom dōn ma sêtôc asê bu yomandô bu namalac dau kôm giso, dec yomsu dau sôm bu tawalô in dom, sēndic in ndu eñ.

²⁹ Bocdinañ mac gauc gēm bocke pi namalac nan kêyalê su bu Kilisi ndê dac pwac wakuc-nga kôm in ti dabuñ, magoc tinambu in pu gēn dau ma gēlic gitôm gēn nambwa? Nalēn dinañ in pu Anötö ndê Atu, gitôm in kwê in dōn yêc in gahi napa gitôm gēn napopoc, ma in pu Anötö ndê Nalau êmwasiñ yac-nga whin. Namalac nan kôm bocdinañ oc tōm dom andô bu eñlêc Anötö ndê matôc. In oc tap matôc sac sambuc sa.

³⁰ Bu yac tanyalê Pōmdau, nan sôm yom bocdec bu:

Gwelen sac nagēyô-nga yêc aō aman, ma aō dauñ oc wakēn. *[Diut 32:35]*

Ma sêto yom dan whin, nan yêc bocdec bu:

Pōmdau oc ênsahê ti êmatôc in ndê lau. *[Diut 32:36]*

³¹ Oyaê, namalac nan sip Anötö Tali Nadau amba bu tap in ndê matôc sa, nan tōc dau mañ.

³² Gauc nem tēm nan mac akēn whin tiwakuc, ma akôc nawae nayham

sa gitôm ñawê bu pô nem ñalôm. Têñ ndoc dinañ, ñawapac daêsam tap mac sa tu akêñ whiñ Kilisi-ña, magoc mac alhac ñaŋga.

³³ Têm ñatô lau sêkêñ kisa mac, ma sêsu mac susu yêc lau hoñ aŋgô-ña. Ma têm ñatô mac alhac awhiñ lau nañ sêhóc wapac kainñ dinañ ma apuc ñac dôñ.

³⁴ Ma lau sêkêñ whiñ-ña nañ sêkêñ ñac sêndöc gapocwalô, nañ mac tamwalô ñac, ma am ñac sa bocdinañ. Ma têtñ ndoc lau sêñgaho mac nem wapa ti gêtñ hoñ su, nañ mac ambo ti atac ñayham eñ. Nahu bu mac anyalê bu mac nem awa ñandô yêc ñapan-ña yêc undambê.

³⁵ Bocdinañ asap nem akêñ whiñ Pômdau dôñ, ma atac lu-lu dom, dec mac oc atap mwasiñ atu sa.

³⁶ Alhac ñaŋga ti ñalôm pêñ dôñ, ma akôm gêtñ hoñ ñapep tôm Anötö ndê atac whiñ. Ma bocdinañ mac oc atap ñandô ñayham nañ inñ gic bata, nañ sa.

³⁷ Bu ñasawa sauñ eñ, tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm bocdec bu:

Inñ nañ dakêñ batanñ bu meñ, nañ oc meñ. Ma inñ oc meñ ñagahô eñ.

³⁸ Ma aneñ lau gitêñ oc sêndöc tali tu si sêkêñ whiñ-ña. Magoc ñac nañ sêhu siñ, nañ aö oc walic ñac sac sambuc. *[Hab 2:3-4]*

³⁹ Magoc yac datôm lau nañ sêhu si sêkêñ whiñ siñ ma sêmbo señ sêñña-ña dom. Mba. Yac dalhac ñaŋga ma dakêñ whiñ dandic ñawaê, e datap mwasiñ dandöc tanli ñapan-ña ña-ñandô sa.

11

Abanñ Israel-ña si lêtñ sêkêñ whiñ-ña ti dôhôn têtñ yac

¹ Yac bu dakêñ whiñ ñaŋga, dec yac oc atac lu-lu dom tu gêtñ nañ dakêñ batanñ dambo, me tu gêtñ nañ tanôn dalic dom-ña.

² Abanñ Israel-ña sêkêñ whiñ ñalênñ dinañ, ma tu dinañ-ña dec Anötö toc ñac sa.

³ Yac dakêñ whiñ, dec tanjalê bu muñ-ña, gêtñ nañ kwahic dec tanôn dalic, nañ ñadañ yêc dom, magoc meñ hóc asê ña Anötö ndê yom.

⁴ Tu Abel ndê kêtñ whiñ-ña dec Anötö gêlic da nañ inñ kêtñ bu ñayham, hóc gêlêc Kein ndê su. Ma tu Anötö kôc Abel ndê da sa-ña, dec têtñ asê bu inñ gêlic Abel bu ñgac gitêñ. Ma inñ mbac ndu su, magoc inñ ndê lêtñ kêtñ whiñ-ña dinañ gacgeñ kalhac tôm dôhôn ñayham.

⁵ Ma Inok kêtñ whiñ, dec sêto yom pi inñ ma sêsôm bu Anötö gêlic inñ ñayham. Ma tu inñ ndê kêtñ whiñ-ña, dec Anötö kôc inñ su yêc nom ti tali, ma sêlic inñ tiyham dom.

⁶ Ñamalac danñ bu kêtñ whiñ dom, dec gêtñ hoñ nañ inñ kôm, nañ ñadañ oc tôm dom bu ndic Anötö tandô ñayham. Bu asa nañ bu tigasuc Anötö, nañ kêtñ whiñ bu inñ mbo yomandô, ma kêtñ whiñ bu inñ oc êmwasiñ lau nañ sêkêñ dau sambuc tu sêñsalê inñ-ña.

⁷ Ma têtñ ndoc Anötö kêtñ puc Noa pi gêtñ nañ inñ tandô gêlic su dom, magoc tñambu oc meñ hóc asê, nañ Noa kêtñ whiñ Anötö, ma toc inñ sa ti sôc inñ ndê yom ñapu. Inñ sô wañ atu danñ bu nem inñ ti ndê b alêkoc sa. Tu inñ ndê lêtñ kêtñ whiñ-ña dec inñ têtñ lau nañ sêmbo nom têtñ têtñ dinañ, nañ si giso asê tiawê, ma Anötö kêtñ inñ wêkainñ lêtñ dati lau gitêñ tu dakêñ whiñ-ña.

⁸ Abraham kêtñ whiñ Anötö têtñ ndoc Anötö kêgalêm inñ sa ma kêkinñ inñ têtñ gameñ nañ inñ gic bata têtñ inñ, nañ gi. Inñ gêm gauc gameñ dau, magoc danña wambu Anötö ma gi.

⁹ Ma yom tigeñ nañ Anötö gic bata têtñ Abraham, nañ gic Aisak lu Jakob ñawaê bocdinañ. Magoc Abraham, ma Aisak lu Jakob nañ sêñkuc inñ, nañ sêti nom ñadaui dom, sêndöc bac po gitôm lau apa. Magoc Abraham kêtñ whiñ yom nañ Anötö gic bata têtñ inñ.

¹⁰ Nahu bu inñ kêtñ bata bu ndöc malac atu nañ oc yêc ñapanñ, nañ Anötö dau kwê sa kêkuc ñagatu nañ inñ dau gauc gêm tidôn.

11 Abraham ti ñamalac andô su, ma in nawhê Sara dau in awhê gapoc, magoc in kêñ whin yom nan Anötö gic bata têt in, dec Anötö kêñ ñaclai têt in bu kwê balêkoc asê.

12 A braham ndê têt pacndê su, tigen tu in kêñ whin-nga, dec lau ton atu sêsa akêt ngac tigen dinan. In ndê lau wakuc dinan sêtôm tata umbon-nga, ma gangac gwêc-nga, nan gitôm dom bu dasê sa.

13 Têt têt aban Israel-nga sêmbo tali, nan ñac si dan tap ñandô nan Anötö gic bata têt ñac, nan sa dom. Ñalêt dinan dec sêsa si lêt sêkêt whin-nga e sêmbac ndu. Tu ñac si sêkêt whin-nga dec têt sêlic gêt ñandô dau gatuc-gatuc ma sêkêt bata bu sêtap ñandô sa. Ma ñac sêlic dandi sêtôm lau nan sem apa nom.

14 Ma lau nan gauc gêm bu ñac lau kain dinan, nan sêtöc asê bu ñac sêñsalê si malac ñandô sêndöc-nga.

15 Aban Israel-nga bu sêlic gameñ nan sêhu sin su têt si malac ñandô, dec oc têt bu sêmbu sêndi sêndöc dinan.

16 Magoc mba. Ñac atac whin malac dan, nan hóc gêlêc in dindec su. Malac dau yêc undambê, ma Anötö kwê malac dau sa su tu ñac-nga. Tu dinan-nga dec in maya dau dom bu ñac sêsam in bu ñac si Anötö.

17-18 Abraham kêñ whin Anötö têt ndoc in kêsahê in, ma sêt têt in bu kêñ Aisak ti da têt in. Anötö gic bata yom têt Abraham mun su, ma sêt bu lau oc sêsam lau wakuc nan sêsa akêt Aisak, bu Abraham ndê gôlôwac ñandô. Magoc in sap ndê kêñ whin dêt dec bu kêñ ndê atu tigen dinan ti da.

19 In gauc gêm bu Anötö gitôm bu oc un lau batê sa. Ma gêt nan hóc asê, nan gitôm in kóc Aisak mbu akêt lau batê-nga meñ tiyham.

20 Ma tinambu, têt ndoc nan Aisak gêm mbec Jakob lu Iso, nan dec kêñ whin bu Anötö gitôm bu kôm in ndê mbec ñandô sa.

21 Ma Jakob bocdinan kêñ whin Anötö. Têt ndoc in kêsahê bu in

ndê têt kêñ bu pacndê, nan in gêm mbec Josep atu lu. Ma in gic señen dau ña ndê têt ma kêñ Anötö.

22 Josep kêñ whin bu Anötö oc êngaho lau Israel-nga su yêc gameñ Isip-nga, dec têt ndoc in ndê têt kêñ bu pacndê, nan sêt yom asê pi gêt dau, ma gic atu ñac bu sêköt in ndê ñakwa whin ñac, têt ndoc ñac bu sêlhö sêndi.

23 Ma Moses damba lu dinda sêkêt whin Anötö, dec sêsin in gitôm ayô têt têt ndoc dinda kóc in. Ñahu bu inlu sêlic bu in balêkoc ti angô, ma sêtöc dau tu yom nan kin Isip-nga gic atu nan-nga dom.

24 Ma têt ndoc Moses tiatu, nan in kêñ whin Anötö dec tec bu sêsam in bu Parao atuwê ndê balê.

25 In tec bu mbo ti atac ñayham têt ñasawa apê tu mêtê sac-nga whin Parao ndê lau, ma gêlic ñayham bu hóc ñandê ti ñawapac whin Anötö ndê lau.

26 In gêlic lêt mayan-nga nan gic waê Anötö ndê Mesaya bu ñayham hóc gêlêc lau Isip si awa ti gêt ñayham-ñayham hon su. Ñahu bu in takwê ndê ñaöli ñayham, nan in oc tap sa tinambu.

27 In kêñ whin, dec hu gameñ Isip-nga sin, ma töt dau tu kin Isip-nga ndê atac ñandê-nga dom. In puc dau dêt ma kalhac ñanga, ñahu bu in gêlic Anötö, nan lau dan sêlic su dom.

28 In kêñ whin Anötö dec sêt têt lau Israel-nga bu sêmasan Pasowa têt Anötö sêt, ma sêse domba ñadac pi gatam ñac si andu-nga. Ma ñalêt dinan anela nan gic balêkoc ngac mbêc Isip-nga hon ndu, nan kêlêc lau Israel-nga si andu hon.

29 Lau dau sêkêt whin Anötö nan gêlêc Gwêc Koc sa, dec sêlom gitôm sêñsêlêt sêmbo gameñ basô si. Magoc têt ndoc lau Isip-nga bu sêlom sêñkuc ñac, nan gwêc kêtatöc ñac ahuc e sênom gwêc su ma sinnga.

30 Tinambu lau Israel-nga sêkêt whin Anötö, dec sêñsêlêt sêñgihi malac Jeriko têt bêt 7 e malac dau ñatunbôm ku sa.

31 Magoc Anötö señ awhê mockain-nga Rahab su whin lau dan gapêc

malac dinan-nga dom. Nahu bu mun-nga Rahab dau tōc asê bu in kêñ whin Anötö, tēñ tēm in kōc lau Israel-nga si lau sêtip gameñ Kanan-nga sa ti yom malô.

³² Ma lau sêkêñ whin nanga-nga daêsam sêmo, tōm Gideon, Barak, Samson, Jepta, Dawid, ma Samuel ti Anötö ndê lau propet natô. Magoc nasaawa mba bu wasôm yom pi nac tigen-tigen.

³³ Natô sêkêñ whin nanga, dec sêku kin gameñ natô-ñ ga dulu. Natô sem gōlin lau Israel-nga ti sêngilí nac bu sêsa si lēñ gitēñ. Ma Anötö gic bata yom tēñ nac bu yob nac. Tu lau natô si sêkêñ whin-nga dec Anötö kêgâpic layon si whasun ahuc,

³⁴ ma kêgaho ya ña-ñandê su yêc natô, ma yob natô bu sêlhö su yêc nacyo si bien. Lau natô nac lau licwalô mba, magoc tu nac si sêkêñ whin-nga, dec Anötö kêñ nanga tēñ nac. Nac sêti lau sin-nga ti ñac lai atu, ma sêku lau apa si lau sin-nga dulu.

³⁵ Lauwhê natô sêkêñ whin Anötö, dec in un nac si balêkoc ngac nan sêmbac ndu su, nan sa sêmen sêmo sêwhin nac tiyham. Ma lau sêkêñ whin-nga natô, nan sic nac ña sö e sêmbac ndu. Magoc lau dau sêtec bu sêsêc si sêkêñ whin ahuc tu bu sênem dau si yêc ñandê dinan, nahu bu sêkêñ bata bu Anötö gitôm bu oc un nac sa, ma kêñ nac sêmo nayham en.

³⁶ Natô, lau sêsu nac susu, ma sêhi nac ña sö, ma natô sêsô nac dōñ ma sêkêñ nac sêndōc gapocwalô.

³⁷ Sêtec natô ña hoc ndu, sêhê natô ña sege kic gi lu, ma natô nan lau sin sêkun nac ndu ña bien balin. Nac sêsôc ñakwê sac-sac nan sêmasan ña domba ti naniñ ñamlic, sêpōnda dau ñandô, ma lau sêkêñ kisa nac ti sêkôm nac ñayom.

³⁸ Nac sêngihi sêmo gameñ sawa ti gameñ lôc-nga gitôm lau waêmiba, ma sêndōc hoc nasun ti sun nan yêc nom. Magoc tu nac si sêkêñ whin-nga dec Anötö gêlic nac nayham kêlêc, hōc gêlêc lau nom-nga hon su.

³⁹ Nawaê pi lau hon dinan si sêkêñ

whin yêc tu bu whê nac sa tēñ yac-nga. Magoc nac si dan gêlic ñandô nan Anötö gic bata tēñ nac, nan dom.

⁴⁰ Nahu bu lēñ nayham andô nan Anötö kêmasan bu êmwasiñ yac lau tēm kwahic dec-nga, nan gic waê nac lau dau sêwhin. Ma yac hon oc datap sa dawhin daun.

12

Tañtin Yisu ma dalhac nanga

¹ Lau hon dinan sêmun yac su, nac lau ton atu andô, ma sêtōc lēñ dakēñ whin-nga nayham tēñ yac tu tanjuc-nga. Tu dinan-nga dec dakac daun su yêc gēñ hon nan kalhac yac ahuc tu tanjuc Yisu-nga, ma yêc mêtê sac nan bu êntôm yac ma kôm yac dapen. Ma tanti nanga dapēñ lēñ nan Anötö gic bata tu tanti daho-nga ma dahu sin dom.

² Tanti ma tantin Yisu, bu in ti yac neñ dakēñ whin nahu, ma in oc ndic dabin yac neñ dakēñ whin. In kêyalê bu in ndê mbac ndu oc ti lēñ atac nayham-nga tinambu, ma tu dinan-nga in puc dau dōñ tu hōc ñandê a gicso-nga, ma hêgo dau tu maya atu nan gic lēñ dinan nawaê, nan dom. Ma kwahic dec in pi undambê g i ndōc Anötö ndê pōñ atu ña-andô-nga.

³ Akōc gauc pi Yisu, ma pi lēñ kisa-nga nan lau sac sêkôm tēñ in. In hōc kisa dau magoc kalhac nanga, dec tōc dōhōñ nayham tēñ mac bu anjuc, ma bu nem mac sa bu kwampac sa ma ahu nem akēñ whin sin dom.

Anötö kêmatōc lau nan in atac whin

⁴ Mac ahōc ñawapac tu saê ti kisa nan lau sac sêkêñ tēñ mac-nga, magoc sêkôm e sêkêc mac nem dan ndê dac sin su dom.

⁵ Bocke? Mac anhin Anötö ndê yom, nan kêgilí mac bu alhac nanga, nan sin, a? Yom dau sam mac bu Anötö atui awhê ma ngac, ma sêto yêc bocdec bu:

Aneñ balêkoc awhê ma ngac, Pōmdau bu êmatōc mac, me bu kêñ ñawapac tēñ mac bu whê nem gauc sa pi nem giso, nan alic tōm

gêñ nambwa dom, ma lic ñakam sa tu aṅkuc in-nga dom.

⁶ Nahu bu Pômdau kêmatôc lau nañ inñ atac whiñ ñac, ma lau nañ inñ kôc ñac sa sêti inñ ndê balêkoc, nañ inñ kêñ ñandê têtñ ñac. *[Prov 3:11-12]*

⁷ Mac aṅyalê bu dambai nom-nga hoñ sêmatôc si balêkoc tu bu sêndôhôn ñac bu sêñkuc lêtñ ñayham-nga. Ma bocdinañ Anötö bu êmatôc mac, nañ alhac ñaṅga. Bu gêñ dau têtñ asê bu inñ gêlic mac bu inñ ndê balêkoc solop.

⁸ Ma Anötö kêñ ñawapac têtñ inñ ndê balêkoc hoñ tu bu êndôhôn ñac-nga. Inñ bu kêñ têtñ mac dom, dec oc têtñ asê bu mac atôm balêkoc ñasawa-nga, ma Anötö ndê balêkoc solop dom.

⁹ Ma têtñ ndoc damañi nom-nga sêmatôc yac, nañ dalic ñac sac dom, magoc datoc ñac sa. Bocdinañ dasôc Damañ undambê-nga ñapu hôc gêlêc damañi nom-nga su dandic ñawaê. Nahu bu inñ ti ñadau yac neñ gatun, ma inñ kêmatôc yac tu bu daso mwasin dandôc tañli-nga dom.

¹⁰ Damañi nom-nga gauc gêm bu sêndôhôn yac tu bu dasa lêtñ ñayham-nga, ma ñac si matôc inñ gêñ ñasawa apê-nga eñ. Magoc A nôtö kêyalê gêñ bocke nañ oc nem yac sa ñandô, dec kêmatôc yac tu bu dati lau dabun-nga, datôm inñ dau.

¹¹ Têtñ ndoc yac bu dahôc ñawapac tu êmatôc yac-nga, nañ oc kôm yac atac ñayham dom, magoc oc kêñ ñandê têtñ yac. Magoc tiñambu yac tañyalê bu ñawapac dau gêm yac sa bu dambo ti yom malô, ma kêdôhôn yac bu dasa neñ lêtñ gitêtñ eñ.

¹² Tu dinañ-nga dec mac nem lau nañ si amba tibalê, me gahiduc tigolon tu wapac nañ sêhôn-nga, nañ apuc ñac dôn bu sêlhac ñaṅga tiyham.

¹³ Amasañ señ gahim-nga tisolop, bu lau gahi sac nañ sêñkuc mac, nañ sêpeñ ma sêtisac dom, magoc ñayham sa tiyham.

Dayob dauñ bu daso Anötö ndê mwasin dom

¹⁴ Añsahê ñaṅga bu ambo awhiñ lau hoñ ti yom malô, ma bu asa nem lêtñ

dabun eñ. Bu asa nañ sa lêtñ dabun dom, nañ oc têtñ dom bu lic Pômdau ma mbo whiñ inñ.

¹⁵ Ayob daôm ñapep bu mac nem dan so Anötö ndê mwasin dom, ma bu ñasili mêtê sac-nga lêtñ tiyham yêc mac-nga dom. Bu mêtê sac dau gitôm gêñ ñamakic ma oc kêñ ñawapac têtñ lau daêsam, ma kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö aṅgô-nga.

¹⁶ Ayob bu mac nem dan sa lêtñ mockain-nga dom, me gauc nem gêñ nom-nga êñlêc dom, ma êñlhiñ Anötö sinñ gitôm Iso, nañ hu ndê wapa lêtñsêm ñgac mbêc-nga sinñ, tu neñ gêñ dim tigeñ-nga.

¹⁷ Mac aṅyalê su, bu tiñambu inñ tac whiñ bu wêkainñ ndê gêñ lêtñsêm dau tiyham, dec ndac damba Jakob bu nem mbec inñ. Magoc damba tec inñ dec kôm dom. Inñ tañ dau ndu, ma kêsahê ñaṅga bu kac damba ndê ñalôm kwi, magoc têtñ dom.

Lôc Sainai ma Lôc Sayon sêti dôhôn pwac lu-nga

¹⁸ Lau Israel-nga sêtigasuc Lôc Sainai tu sêtap pwac akwa sa-nga. Magoc lôc nañ mac atigasuc tu akôc pwac wakuc-nga, nañ lôc kainñ danñ dau-nga. Lôc Sainai dau kalhac nom, ma lau Israel-nga sêlic ya atu, ma ñasec ti sômôm ma mbu lalahi atu gêm, yêc lôc dinañ.

¹⁹ Ma ñac sêngô Anötö ndê dahuc ma inñ dau ndê awha, e sêtôc dau ma sêteñ bu sêngô tiyham dom.

²⁰ Bu Anötö gic yomsu ñac ma sôm bu ñamalac me bôc bocke bu meñ êmpinñ lôc dau, nañ sêtuc inñ ña hoc ndu. Lau Israel-nga sêlic bu yomsu dau kêñ ñawapac atu têtñ ñac.

²¹ Ma Moses gêlic gêñ hoñ dinañ ma kôm inñ têtñ dau ma kêtitec ñandô.

²² M agoc tu mac nem akêtñ whiñ-nga dec têtñ mac ahôn asê Lôc †Sayon, nañ malac Jerusalem wakuc nañ yêc undambê, ma Anötö Tañli ñadau ndê malac. Mac ahôn asê aṅela tausen ma tausen nañ sêkac sa sêmbo gameñ dinañ ti atac ñayham atu.

²³ Ma mac asôc Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñalôm, ma ambo awhiñ yac lau nañ inñ gêlic yac datôm inñ ndê balêkoc mbêc, ma to yac neñ ñaê sa yêc undambê. Mac atigasuc Anötö dau, nañ oc êñsahê lau hoñ pi ñac si métê. Ma mac ahôc asê gameñ nañ lau gitêñ nañ Anötö gic dabiñ ñac, nañ si gatu sêmbô.

²⁴ Ma mac atigasuc Yisu, nañ ti pwac wakuc ña-ñgac ñalhu-ñga. Ma mac atap mwasinñ atu sa, tu dac nañ inñ kêc sinñ tu êñgwasinñ mac nem sac su-ñga. Muñ-ñga, Abel ndê dac ta yom pi têtñ Anötö bu kêñ ñagêyô ô inñ ndê dac. Magoc Yisu ndê dac ti ñahu datap mwasinñ sa yêc Anötö-ñga, dec hôc gêlêc Abel ndê su.

Dalic Anötö ndê puc gitôm gêñ ñambwa dom

²⁵ B oc dinañ apôc danamsuñ ahuc têtñ yom nañ Anötö sôm têtñ mac, nañ dom. Lau Israel-ñga sêngô Anötö awha kêñ puc ñac yêc nom, ma ñac nañ sêtec bu sêngô inñ ndê y om, nañ sêlhô su yêc inñ ndê matôc dom. Bocdinañ yac lau nañ Anötö kêñ puc yac akêñ undambê, nañ bu dapuc dômwêñ inñ, dec oc tôm dom andô bu dalhô su inñ ndê matôc.

²⁶ Têtñ ndoc Anötö sôm yom yêc Lôc Sainai, nañ inñ awha kôm nom wiwic sa. Ma tiñambu, têtñ ndoc danñ tiyham inñ gic bata yom, tôm sêto yêc bocdec bu:

Têm danñ tiyham aô oc wanñwic gameñ tiyham, magoc wanñwic gameñ nom-ñga tawasê dom, undambê whiñ. *[Hag 2:6]*

²⁷ Inñ sôm bu kôm gêñ dau dim danñ tiyham, ma yom dau hêganônñ têtñ nañ inñ oc êñwic gêñ undambê ti nom-ñga hoñ nañ inñ kêñ. Ma gêñ nañ bu yêc ñapañ-ñga dom, nañ oc wiwic sa e niñga. Ma ñalêñ dinañ, gêñ nañ wiwic dom oc gacgeñ sêlhac.

²⁸ Anötö gic bata têtñ yac bu yac oc dawêkainñ gameñ nañ oc wiwic ma niñga dom. Tu dinañ-ñga dec danem danñge inñ, ma danem akinñ inñ ñalêñ ñayham nañ tôm bu ndic inñ tandô

ñayham. Dakôm ti datoc inñ sa ma datoc inñ,

²⁹ ñahu bu yac neñ Anötö ndê ñaclai gitôm ya atu, nañ gitôm bu neñ gêñ sambob su.

13

Sakinñ nañ gic Anötö tandô ñayham

¹ Ambo ti atac whiñ asidôwai ñapañ.

² Anñhiñ daôm sinñ dom bu akôc lau anğô batac sa ma andic ya ñac. Ñahu bu lau ñatô nañ sêkôm bocdinañ, dec sic ya anñela magoc sem gauc.

³ Ma gauc nem lau sêkêñ whiñ-ñga nañ sêndôc gapocwalô, ti ñac nañ lau sêkêñ kisa ñac, ma anem ñac sa gitôm mac daôm ahôc ñawapac dinañ awhiñ.

⁴ Mac hoñ atoc lêtñ lauwhê ti ñgac sênem dau-ñga sa ñapep andic ñawaê. Awhê ma ñgac bocke nañ sem dau sa su, nañ sêmbô sêwhiñ dau ti sêsa lêtñ ñawasi eñ. Ñahu bu lau hoñ nañ sêkôm métê mockainñ-ñga, me sêndic sêmbôc-walô kic, nañ oc sêtap Anötö ndê matôc sa.

⁵ Ayob daôm bu métê atac whiñ mone-ñga nem mac nem ñalôm ahuc dom. Ambo ti atac ñayham pi gêñ bocke nañ Anötö kêñ têtñ mac. Bu Anötö dau sôm bu yob mac, tôm yom nañ sêto yêc, nañ bocdec bu:

Aô wahu am sinñ me wapuc dômwêñ am danñ dom. *[Diut 31:6, 8]*

⁶ Tu dinañ-ñga dec ñalôm pêñ dôñ ma dasôm yom asê tôm sêto yêc Buku Wê-ñga bocdec bu:

Pômdau oc nem aô sa, ma bocdinañ aô oc watôc dauñ dom. Asa oc tôm bu kac aô su yêc Pômdau ndê atac whiñ? *[BW 118:6-7]*

⁷ Gauc nem mac nem lau bata nañ sêndôhônñ Anötö ndê yom têtñ mac. Akôc gauc pi ñac si lêtñ ñayham nañ sêsap dôñ e si têtñ pacndê, ma anñkuc ñac si lêtñ sêkêñ whiñ-ñga.

⁸ Yisu Kilisi oc kac dau kwi-kwi dom. Ñalêñ nañ inñ mbo muñ-ñga, nañ inñ mbo kwahic dec, ma oc mbo bocdinañ ñapañ.

⁹ Ayob daôm bu yom ti métê wakuc nañ so yom ñandô, nañ êñsônñ mac nem gauc e hê mac su yêc Kilisi dom.

Tamkwê Anötö ndê mwasiñ bu puc nem gatôm dôñ, ma gauc nem gêñ daney-nga me ñagôlin pi gêñ daney-nga êñléc dom. Bu lau nañ sêmbo pwac akwa ñapu ma gauc gêm gêñ kain dinañ kêléc, nañ gêm ñac sa bu sêti lau gitêñ yêc Anötö anğô-nga dom.

10 Yac tam akiñ Anötö dambo pwac wakuc ñapu, ma lau nañ sem akiñ Anötö sêmbo pwac akwa ñapu, nañ sêtôm dom bu sêwêkain pwac wakuc dindec ñamwasiñ.

11 Domba ti makao nañ dabuñsiga ñamata-nga Israel-nga kôc ñadac ma sôc lôm dabuñ Ñalôm Dabuñ Andô gi bu kêñ ti da ô lau si sac ñagêyô, nañ lau sêkôc ñamsôm su yêc malac ma sêpec su giñga yêc gameñ ñamakê-nga.*

12 Ma ñalêñ tigen Yisu hôc ñandê ma mbac ndu yêc malac Jerusalem ñamakê, tu bu kôm lau sêti dabuñ tu inñ dau ndê dac nañ kêc siñ-nga.

13 Bocdinañ dahu lau Israel-nga si sakin pwac akwa-nga siñ gacgen, gitôm yac dasa yêc malac Jerusalem, ma datêñ Yisu dandi, ma dahôc yom mayañ-nga nañ ñacyo sêmbalin pi yac tu dakêñ whiñ Yisu-nga, nañ dawhiñ.

14 Ñahu bu gameñ nom-nga nañ kwahic dec ti yac neñ malac dambo-nga, nañ malac yêc ñapan-nga dom. Ma yac tankwê malac ñandô nañ oc meñ sa tiñambu.

15 Tu Yisu-nga dec tampiñ Anötö tôm bêc hoñ. Yac lau hoñ nañ dasôm bu dakêñ whiñ Yisu, nañ tac waê bu tampiñ Anötö, ma yac neñ yom tampiñ inñ-nga gitôm da dançe ñayham.

16 Anñhiñ daôm siñ dom bu akôm mêtê ñayham eñ, ma bu akêñ nem gêñ tu anem lau ñatô sa-nga. Mêtê dau inñ gitôm da nañ Anötö gêlic ñayham whiñ.

17 Danam wambu lau bata nañ sêyob mac lau akêñ whiñ-nga, ma asôc ñac ñapu, tu bu sêkôm si gwelen ti atac

ñayham-nga. Bu ñac sem gwelen pi Anötö ndê yom bu sêpuc mac nem gatôm dôñ, ma tiñambu Anötö oc kip ñac sa ñapep pi gwelen dau. Mac bu danam wambu ñac ñapep dom, dec oc kôm ñac ñalôm ñawapac, ma oc tôm dom bu sênem mac sa ñapep.

18 Ateñ mbec tu yac-nga, bu yac anñahê ñanğa bu asa mba lêñ gitêñ eñ, ma yac ambo ti atac pa su pi yac mba lêñ.

19 Ma atey mbec ñanğa bu Pômdau nem aö sa bu watap señ watêñ mac waloc-nga sa ñagahô.

Yom ñambu-nga

20 Yac neñ Pômdau Yisu ma ñgac ñayham yob domba-nga kêc ndê dac siñ tu êmatiñ pwac yêc ñapan-nga, dec Anötö uñ inñ sa akêñ lau batê-nga. Ma aö bu wateñ Yom Malô Ñadau, Anötö dau,

21 bu ndic dabiñ mac bu akôm mêtê ñayham eñ ma asa nem lêñ hoñ tôm inñ ndê atac whiñ. Ma tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, dec aö wateñ inñ bu puc yac hoñ dôñ tu bu gêñ hoñ nañ dakôm, nañ ndic inñ tandô ñayham. Datoç Yisu ndê waê sa tôm bêc sambob. Yomandô.

22 O asidôwai. Aö gato bapia apê dindec bu wanğilí mac bu asap lêñ ñayham dôñ ñapan. Ma kwahic dec aö bu wateñ mac bu akôm aney yom hoñ sa ma asôc ñapu.

23 Aö wakêñ ñawaê têtê mac bu sêhu yac neñ asidôwa Timoti siñ su yêc gapocwalô. Inñ bu hôc asê aö ñagahô, dec alu oc aloc ma alic mac.

24 Akêñ aney acsalô ñayham têtê mac nem lau bata hoñ, ma têtê A nôtö ndê lau dabuñ hoñ bocdinañ. Ma lau gameñ Itali-nga sêkêñ si acsalô têtê mac whiñ.

25 Anötö ndê mwasiñ whiñ mac hoñ.

* **13:11** - alic Lev 16:27. Yom pi lau Israel-nga si Om Atu Sêkêñ Da ô Sac Ñagêyô-nga (Day of Atonement), nañ sêto yêc Lev 16:1-34. Hib 13:12 bu tôte asê tiawê bu Yisu ndê mbac ndu hôc gêléc da nañ dabuñsiga Israel-nga sêkêñ ti yala ti yala (Hib 7:11-9:18), ma bu êngilí lau sêkêñ whiñ-nga bu sêñkuc Yisu ti atac pa su eñ.

Jems ndê bapia Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ŋamalac naŋ to bapia dindéc, naŋ ndê ŋaê Jems. In ɲac bata naŋ yob lau sêkêŋ whiŋ Yisu-nga naŋ sêndöc malac Jerusalem (Apo 15:13). Lau tigauc daêsam gauc gêm bu Jems in Pômdau Yisu asi (Mak 6:3).

Jems to bapia dindéc têt lau sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi-nga naŋ sêndöc babalip yêc lau naŋ lau Israel dom, naŋ si gameŋ. In sam ɲac bu lau naŋ sêsa akêŋ gôlôwac Israel-nga si toŋ 12 (1:1), ma bocdinaŋ lau ɲatô gauc gêm bu mboe in to bapia dindéc têt lau Israel-nga naŋ sêlhö su yêc malac Jerusalem têt ndoc lau sêkêŋ kisa ɲac (Apo 8:1; 11:19). Ma lau ɲatô gauc gêm bu bapia dindéc gic waê lau sêkêŋ whiŋ-nga hoŋ, lau Israel-nga, ma lau gameŋ apa-nga sêwhiŋ.

In ndê bapia dau hêganôŋ lêt ti sakiŋ ɲayham naŋ gic lau sêkêŋ whiŋ-nga ɲawaê. In bu kêt puc ɲac bu sêtôc si sêkêŋ whiŋ ɲandô tiawê, ma bu sêhu mêtê sac-sac hoŋ siŋ. Jems bu tôc asê bu lau si sêkêŋ whiŋ in gêt naŋ sêsôm ɲa whasuŋ ɲambwa dom, magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ ɲandô, naŋ si lêt ti sakiŋ oc tôc gêt dau asê tiawê.

Jems gic hu ndê bapia

¹ Aô Jems naŋ gam akiŋ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, gato yom dindéc têt mac lau akêŋ whiŋ Yisu-nga, naŋ asa akêŋ gôlôwac Israel-nga toŋ 12, mac lau naŋ andöc babalip yêc lau apa si gameŋ. Acsalô têt mac hoŋ.

Dahôc ɲawapac ti atac lu-lu dom

² O aneŋ asidôwai. Gêt wapac me lêtôm bu tap mac sa, naŋ alic nditôm gêt atac ɲayham-nga.

³ Mac aŋyalê bu gêt bocke naŋ kêsahê mac nem akêŋ whiŋ, naŋ gêm mac sa bu alhac ɲanga.

⁴ Ma mac bu ati lau alhac ɲanga-nga, dec oc ndic dabiŋ mac atôm gwalam akwa akêŋ whiŋ-nga, ma mac oc apônda gêt daŋ dom.

⁵ Magoc mac nem asa bu pônda gauc, naŋ teŋ Anötö bu kêt gauc têt am, ma in oc kêt. Bu Anötö in mwasiŋ ɲadau, ma oc lic ɲamalac naŋ teŋ gêt têt in, naŋ sac dom, in oc kêt gêt têt in ti atac whiŋ.

⁶ Magoc têt ndoc am teŋ gêt dau, naŋ teŋ ti atac lu-lu dom. Teŋ ti kêt whiŋ bu am oc tap ɲandô sa. Asa naŋ teŋ gêt ti atac lu-lu, naŋ gitôm gwêc naŋ mbu gêli sa ma pi sip ɲapaŋ.

⁷ In ɲamalac kaiŋ dinaŋ, gauc nem bu in oc kêt gêt daŋ yêc Pômdau dom.

⁸ In ɲamalac gauc lu-lu-nga, ma kôm ndê gêt hoŋ bambaliŋ.

Dahê gauc pi mone ti wapa ɲapaŋ dom

⁹ Mac asidôwai naŋ lau waêm mba ma lau ɲalôm sawa, aô wasôm têt mac bu atac ɲayham sa, bu Pômdau gêlic mac atôm lau tiwaê tu mac nem akêŋ whiŋ-nga.

¹⁰ Ma mac lau ti lêtôm, Anötö bu êŋgwiniŋ mac, goc atac ɲayham sa. Ahê gauc pi mac nem mone ti wapa dom. Bu gêt dau oc niŋga gitôm a ɲamlha ɲayham, naŋ

¹¹ ac pi ti ɲandê atu, ma pec e ɲamlha kêsôlô, dec ɲamlha ɲayham dau pacndê. Ma ɲalêt tigeŋ, lau ti lêtôm naŋ sem gwelen ɲapaŋ tu sêtap mone sa-nga, naŋ oc sêniŋga bocdinaŋ.

Lêtôm ti saê

¹² Asa naŋ bu lhac ɲanga têt ndoc in kêsahê lêtôm ti saê, naŋ oc tap Anötö ndê mwasiŋ sa, bu ɲawapac dau kôm in hu ndê kêt whiŋ siŋ dom, ma Anötö oc kêt in ndöc tali ɲapaŋ. ɲaôli dau dinaŋ Anötö gic bata su bu kêt têt lau naŋ atac whiŋ in naŋ.

¹³ ɲamalac daŋ bu lêtôm tap in sa, naŋ hê gauc bu Anötö kêt lêtôm têt in lec dom. Bu gêt daŋ gitôm dom bu êntôm Anötö, ma Anötö dau kêtôm ɲamalac daŋ dom.

14 Mba! Lêtôm ñahu sip ñamalac dau ndê atac galac, nañ kênj gauc têtj inj ma kêtôm inj bu kôm sac.

15 Ma ñamalac nañ sôc atac galac ñapu, nañ kôm mêtê sac. Ma ñamalac nañ kôm mêtê sac, nañ wêkainj señ mbac ndu-ñga.

16 Bocdinañ aneñ asidôwai atac whiñ-ñga, ayob daôm bu lau dan sêñsau mac dom. Lêtôm meñ akêñ Anötö dom. Mba!

17 Damañ undambê-ñga, nañ kênj ñawê hoñ sêlhac umbonj, nañ mwasiñ ñayham hoñ ñadau, ma gêñ ñayham hoñ nañ datap sa, nañ meñ akêñ inj ndê. Tôm bêc hoñ ac pi ma sip tiyham, ma ac ña-ayuj yêc teñ dom. Magoc Anötö gitôm ac ña-ayuj dom. Inj kôm gêñ ñayham eñ tu êmwasiñ yac-ñga, ma kac ndê awha kwi-kwi dom.

18 Ma inj kênj inj ndê yom ñandô sip yac neñ ñalôm tu bu kôm yac dati lau wakuc, datôm gêñ hoñ nañ inj kênj, nañ si ñandô mbêc.

Dangô mêtê ti dakôm ñandô sa

19 O aneñ asidôwai atac whiñ-ñga, anjô su nañ. Atisa ñagahô tu asôm daôm nem yom-ñga dom, magoc akêñ danjam lau ñatô si yom ñapep munj. Ma ayob daôm bu atac ñandê ñagahô dom.

20 Bu ñamalac si atac ñandê kalhac ñac ahuc e sêso lêtj gitêñ nañ Anötö tac whiñ.

21 Tu dinañ-ñga dec aô wasôm têtj mac bu mêtê ñadômbwi ma mêtê sac hoñ nañ kêsôwec tiatu yêc gameñ nom-ñga, nañ ahu siñ! Anjwiniñ daôm ma akôc Anötö ndê mêtê nañ sic dulu têtj mac su, nañ sa sip nem ñalôm e tidônj, bu yom dau gitôm bu nem mac si.

22 Mac bu anjô Anötö ndê yom ñambwa, dec oc anjsau daôm. Anjô ma akôm ñandô sa!

23 Asa nañ ngô mêtê magoc kôm ñandô sa dom, nañ gitôm ñamalac nañ

tôc gwaniñ sip busunôm bu lic dau anjô andô.

24 Inj gêlic su, goc sa gi ma ñagahô kêlhiñ anjô andô siñ.

25 Magoc asa nañ tôc gwaniñ Anötö ndê yomsu ñandô* nañ kêgapwêc yac su yêc mêtê sac, ma sôc ñapu ti gauc gêm ñapañ, nañ Anötö oc nem mbec gêñ hoñ nañ inj kôm.

26 Asa nañ gauc gêm bu inj gêm akiñ Anötö ñapep, magoc gêm gôlinj dau ndê êmbala dom, nañ kêsau dau. Ma gêñ hoñ nañ inj kôm bu nem akiñ Anötö, nañ gitôm gêñ ñambwa ma gic Anötö tandô ñayham dom.

27 Mac bu anem akiñ Anötö ñalêtj gitêñ nañ inj oc lic ñayham, goc akôm gêñ bocdec. Anem mosibu ti lauwhê sawa nañ sêhóc ñawapac, nañ sa. Ma ambo ahê têtj mêtê ñadômbwi nom-ñga hoñ.

2

Datoc lau hoñ sa

1 O aneñ asidôwai, mac nañ akêñ whiñ yac neñ ñawasi ñadau Pômdau Yisu Kilisi. Atoc lau tiwaê ma lau waêmbe hoñ sa ñalêtj tigenj.

2 Mboe mac akac daôm sa tu alic om-ñga, ma ñamalac lu sêsôc sêmeñ. Ngac danj sôc ñakwê ñawasi ti gôlônj gol, magoc ngac danj inj ngac ñalôm sawa nañ sôc ñakwê akwa gwelenj-ñga.

3 Mac oc akôm sake? Mboe mac oc atoc ngac ti ñakwê ñawasi sa, ma asôm têtj inj bu, “Am ndöc pônj ñayham dindec,” a? Ma asôm têtj ngac ñalôm sawa, “Am lhac ñambu-ñga dê,” me “Ndöc nom dindec yêc yac gahiñ-ñga,” a?

4 Mac bu akôm bocdinañ ma atoc mac nem lau ñatô sa hóc gêlêc lau ñatô su, dec mac atôm lau sêmatôc yom-ñga nañ si gauc tisac.

5 O aneñ asidôwai atac whiñ-ñga, anjô su nañ. Lau nañ lau nom-ñga sêlic bu lau ñalôm sawa, nañ Anötö tac

* 1:25: Ngac nañ to Hibru tôc asê bu yomsu amanju gitôm dom bu ndic dabiñ lau bu sêti lau gitêñ (7:19; 10:1). Bocdinañ lau daêsam gauc gêm bu yom nañ Jems to pi Anötö ndê yomsu ñandô, nañ hêganônj yomsu amanju dom, magoc hêganônj ñawaê ñayham. Bu ñawaê ñayham whê sa bu Yisu gic dabiñ yomsu pwac akwa-ñga hoñ (Mat 5:17) ô yac, ma Ñalau Dabuñ gêm gôlinj lau sêkêñ whiñ-ñga ma gêm ñac sa bu sêsa lêtj gitêñ tôm yomsu sôm (Rom 8:2-4).

whiñ bu êñyaliñ ñac sa bu sêkêñ whiñ ñaŋga, dec sêti lau ti lêlôm yêc iñ aŋgô-ña. Ma iñ oc kên ñac sêwêkainñ gamenñ undambê-ña nañ iñ gic bata bu kên têtñ lau nañ atac whiñ iñ. Yom dau iñ yom ñandô.

⁶ Magoc mac apu lau ñalôm sawa. Ma lau ti lêlôm nañ mac atoc ñac sa, nañ sêtoc mac sa ô dom. Ñac sêlic ñayham bu sêngwiniñ mac, ma ñac bu sêtap yom dañ sa pi mac, dec ñac oc sêwê mac atêtñ lau sêmatôc yom-ña andi.

⁷ Yomandô! Ma têtñ ndoc lau dau sêngwiniñ mac, nañ sêpu mac nem ñadau ndê ñaê ñayham whiñ.

⁸ Anötö ndê yomsu nañ sêto yêc bocdec bu, “Atac whiñ lau menpañ am-ña gitôm mac atac whiñ daôm,” nañ tiñamata yomsu hoñ nañ sêhêganônñ ñamalac si lêtñ sêmbô sêwhiñ dandi-ña ma piñ ñac hoñ dôñ sêpitigenñ. Mac bu dañam wambu yomsu dau, dec mac oc atoc nem asidôwai sa ñapep.

⁹ Magoc mac bu atoc lau tiwaê sa ma apu lau waêmbe, dec mac akôm sac, ma yomsu dau kêmatôc mac, ma tôc asê bu mac lau aŋgili yomsu-ña.

¹⁰ Aô wasôm têtñ mac, bu asa nañ dañga wambu yomsu hoñ ñapep, magoc kêgili yomsu ñalhô atêc dañ, nañ gitôm ñamalac nañ kêgili yomsu hoñ.

¹¹ Anötö dau kên yomsu dañ bocdec, ‘I “Kôm gêñ mockainñ-ña dom,” ma kên dañ tiyham bocdec, ‘I “Ndic ñamalac ndu dom.” Am bu kôm mêtê mockainñ-ña dom, tigenñ am bu ndic ñamalac dañ ndu, nañ dec am gitôm ñamalac kêgili yomsu hoñ-ña.

¹² Mac aňyalê su bu ñasawa sauñ Anötö oc êñsahê mac, êñkuc yomsu nañ iñ kên bu êñgapwêc yac su. Bocdinañ dec asôm yom ti akôm nem mêtê hoñ ñapep eñ.

¹³ Mac bu tamwalô lau dom, dec Anötö oc tawalô mac dom têtñ iñ ndê bêc matôc-ña. Tamwalô lau, ma mac oc atap iñ ndê matôc sa dom.

Dakôm mêtê ñayham tôc yac neñ dakêñ whiñ asê

¹⁴ O aneñ asidôwai. Ñamalac dañ bu sôm, “Aô gakêñ whiñ Yisu Kilisi,” magoc kôm mêtê ñayham dom, dec iñ ndê kên whiñ ñandô mba, ma oc nem iñ si dom.

¹⁵ Mac bu alic awhê me ñgac kên whiñ-ña dañ nañ pônnda ñakwê ti gêñ danenñ-ña, dec mac oc akôm sake?

¹⁶ Mac bu asôm têtñ iñ bu, “Am ndi ti yom malô, ma oc ñayham bu am tap nem gêñ danenñ-ña ti ñakwê sa,” magoc akêñ gêñ dañ bu anem iñ sa dom, dec mac nem akêñ whiñ oc ñandô mbasi.

¹⁷ Bocdinañ, asa nañ sôm bu iñ kên whiñ, magoc kôm ña-sakinñ dom, nañ ndê kên whiñ gitôm gêñ batê.

¹⁸ Mboe ñamalac dañ oc sôm, “Aô gakêñ whiñ, dec gitôm,” ma dañ oc sôm bu, “Aô gakôm mêtê ñayham, dec gitôm.” Oyaê! Am bu ñamalac nañ mêtê ñayham mbasi, dec ñalêñ bocke aô oc waňyalê bu am kên whiñ ñandô? Magoc lic mêtê ñayham dec aô gakôm gambo, oc tôc aneñ gakêñ whiñ asê têtñ am.

¹⁹ Bocke? Am toc daôm sa bu am kên whiñ bu Anötö tigenñ dê mbo, a? Aluê! Ñalau sac sêkêñ whiñ bocdinañ sêwhiñ, ma sêtôc dau ñandô!

²⁰ Am ñamalac gauc mbasi-ña! Am nem kên whiñ nañ mêtê ñayham mbasi, nañ ti gêñ ñambwa. Gauc nem yom bocdec.

²¹ Abañ Abraham iñ bu kên iñ ndê atu Aisak ti da pi alta, ma tu dinañ-ña dec Anötö gêlic iñ bu ñgac gitêtñ.

²² Mac hoñ alic su nañ. Abraham ndê kên whiñ ti iñ ndê gwelenñ sêpuc dau dôñ. Ma iñ ndê gwelenñ ti sakinñ gic dabiñ iñ ndê kên whiñ.

²³ Yom nañ sêto yêc nañ sôm bu, “Abraham kên whiñ Anötö dec Anötö gêlic iñ ti ñgac gitêtñ.” Yom dau ñandô sa pi gêñ nañ iñ kôm, ma Anötö dau sam Abraham bu iñ ndê silip.

²⁴ Bocdinañ mac hoñ alic! Dakêñ whiñ ñambwa kôm yac dati lau gitêtñ yêc Anötö aŋgô-ña dom. Gêñ nañ

dakôm tu danan wambu Anötö-nga, ma yac neñ dakêñ whiñ, nan lu-lu sêkôm yac dati lau gitêñ.

²⁵ Ma gêñ dan tiyham. Gauc nem awhê señ-nga Rahab. In gêm yaom lau Israel-nga nan sêtip gameñ Kanan-nga, ma kêmasañ nac si lêñ bu sêlhô sêndi. Ma tu dinan-nga Anötö gêlic in bu awhê gitêñ.

²⁶ Namalac nan wayahô mbasi, nan in gêñ batê. Ma yac bu dakêñ whiñ magoc dakôm mêtê nayham dom, dec yac neñ dakêñ whiñ gitôm gêñ batê bocdinañ.

3

Dayob êmbalan

¹ Aneñ asidôwai, anğô su nan! Têñ Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, nan in oc kip yac lau nan andôhôn in ndê mêtê têñ lau, nan sa napep pi yac mba gwelen dau. Tu dinan-nga mac nem asa bu ti kêdôhônwaga mêtê-nga, nan kôc gauc pi yom dau muñ su nan.

² Mêtê sac kôm yac hon dapeñ nalên daêsam. Namalac nan gitôm bu yob ndê êmbala e sôm yom so dan dom, nan namalac gitêñ, ma gitôm bu nem gôlin in ndê namlic nagên hon napep.

³ Lau nan sêndôc hosi nahô, nan sêkên ain sôc hosi whasun, bu sênem gôlin hosi ma sêkac in kwi êñkuc nac si atac whiñ.

⁴ Ma akôc gauc pi wan atu-tu. Mbu nadinda peñ lac sac andô, magoc gôlin atêc dinan kên in kêtî kêkuc ngac gôlin-nga ndê atac whiñ.

⁵ Nalên tigen, yac êmbalan in gêñ saun andô dan yêc namlic nagên hon, magoc in yom datoc daun sa-nga daêsam nahu. Mac anyalê bu ya namsi saun dan gitôm bu ti ya atu ma neñ pwa atu dan su.

⁶ Ma yac êmbalan dau gitôm ya. Yêc yac neñ namlic nagên hon, sac nahu yêc êmbalan, ma yac bu dayob napep dom, dec sac oc êñsôwec e nem namlic sambuc ahuc ma kôm yac neñ têm dambo tanli-nga hon tisac. Ma sac nan nahu yêc êmbalan, nan meñ akên ya lambwam-nga.

⁷ Lau natô sêkôc bôc ti mbac ma sêyob e gêñ dau timalô. Ma gitôm bu sêkôm mboc ma gêñ gwêc-nga timalô bocdinañ.

⁸ Magoc lau dan sêtôm dom bu oc sênem malô êmbala. Bu namalac êmbala in gêñ sac nan yêc ten dom, ma namalic sac gêm in ahuc.

⁹ Yac tam danğe yac neñ Pômdau ti Daman undambê-nga na êmbalan, magoc namalac nan Anötö kêmasañ bu sênem in anğô sêmbo nom, nan yac dapucbo nac na gêñ tigen dinan.

¹⁰ Anğô su nan. Mbec ti yom sac, lu-lu sêsa akên whansun tigen. O aneñ asidôwai, mêtê dau in sac sambuc!

¹¹ Mac gauc gêm bocke? Oc tôm bu gwêc ma bu nayham tu danôm-nga lu-lu sêsa akên bubata tigen? Mba!

¹² O aneñ asidôwai. Gitôm dom bu datap bu danôm-nga sa yêc gwêc nalôm. Ma gêñ dan tiyham. Oc datap wa nandô sa yêc a kin, me a kin nandô yêc wa? Mba.

Lau tigauc sêkôm mêtê nayham

¹³ Mac nem asa in namalac tigauc, nan toc dau sa pi ndê gauc dom, magoc kôm mêtê nayham ma sa lêñ gitêñ en, tu bu tôc gêñ dau asê.

¹⁴ Tigen mac lau nan asa lêñ atoc daôm sa tu ahôc gêlêc asidôwai-nga, me mêtê lêmuñ-nga bu yêc mac nem nalôm, nan atoc daôm sa me ansau daôm bu mac lau tigauc lec dom.

¹⁵ Bu lau nan sêkôm mêtê lêmuñ-nga ti mêtê sêhóc gêlêc dau-nga, nan si gauc meñ akên Anötö ndê dom. Mêtê dau nahu yêc nom, kêkuc namalac nom-nga si gauc nambwa, ma meñ akên Sadañ ndê.

¹⁶ Mêtê lêmuñ-nga ti ahôc gêgêlêc daôm-nga bu yêc mac nem nalôm, dec mac oc apiñ daôm dôn napep dom, ma mêtê sac tidau-tidau oc nem mac ahuc.

¹⁷ Asa nan kôc gauc nayham yêc Anötö ndê, nan gêñ namata-nga in oc kôm mêtê nawasi en. In oc yob dau bu tac nandê nagahô dom, ma in oc ti namalac atac whiñ lau ti sôc yom napu-nga. In namalac tawalô lau-nga ma ndê

gwelen oc nem nandô daêsam. In oc kôm mêtê nayaham têt lau tiwaê ma têt lau waêmbe sêwhin, ma oc ênsau lau dan dom.

¹⁸ Lau nan sêkôm gêt malô ma sêhê wamba lau, nan sêtôm lau nan sêsô gêt nawahê nayaham sip si ôm. Ma nac si gwelen dau oc nem nandô bu nac ma lau daêsam sêtap lêt gitêt sa.

4

Lêt atac whin gêt nom-nga-nga

¹ Akôc gauc pi gêt nan kôm mac atac nandê ti asôm daôm. Aô wasôm têt mac, bu mêtê dau men akêt mac nem nalôm akwa, nan kac mac tu asa lêt atac whin gêt nom-nga-nga.

² Gêt nan mac atac whin, nan mac atap sa dom, nahu bu mac atet têt Anötö dom. Mac tamgatu gêt dau napan e mac atac nandê sa ti asôm daôm, ma mac oc akôm mwasac e nditôm bu andic namalac ndu. Magoc mac atôm dom bu akôc gêt nan mac atac whin.

³ Ma têt natô mac atet gêt têt Anötö, magoc in kêt têt mac dom. Mac atap sa dom, nahu bu mac atet gêt dau tu bu amwasin daôm-nga nambwa, ma gauc dinan in solop dom.

⁴ Mac atôm lau mockain-nga, bu mac ahu Anötö sin ma asap gêt nom-nga dô. Mac angô! Asa nan tac whin gêt nom-nga hóc gêlêc, nan Anötö ndê silip dom, in Anötö ndê nacyo.

⁵ Anötö ndê yom nan sêto yêc, nan whê sa bu Nalau nan Anötö kêt mbo yac nen nalôm, nan gêm lêmun yac nen gatun ma tac whin nandô bu dasap in dô napan. Gauc nem yom dau napep, bu in yom nambwa dom.

⁶ Anötö kêt ndê mwasin têt yac tu bu puc yac dô pi lêt sac-nga. Tu dinan-nga sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö kêtwinin lau nan sêtoc dau sa, magoc kêtwasin lau nan sêtwinin dau. *[Prov 3:34]*

⁷ Bocdinan asôc Anötö napan. Apuc daôm dô têt Sadan bu êntôm mac

dom. Amasuc in su ma in oc lhô su yêc mac.

⁸ Atigasuc Anötö dec in oc tigasuc mac. Mac lau nan akôm mêtê sac, nan angwasin amam ma ahu mêtê dau sin. Ma mac lau nan anguc Anötö ti gauc lu-lu, nan amasan nem nalôm nawasi sa.

⁹ Anem daôm kwi ma atan tu mac nem sac-nga. Mac nem mbwac nem dau kwi ti dangibo, ma mac nem atac nayaham nem dau kwi ti atac nawapac.

¹⁰ Angwinin daôm yêc Pômdau angô-nga, goc in oc toc mac sa.

Angôlin yom pi nem asidôwai dom

¹¹ O asidôwai, angôlin yom pi daôm dom. Asa nan gêm dôhôn dau pi ndê asidôwa dan, nan gêlic asidôwa dau sac ma sôm yom pu in-nga, nan pu yomsu ma gêlic yomsu dau sac whin.* Ma am bu pu yomsu, dec am sôc yomsu dau napan dom.

¹² Anötö nan kêt yomsu, nan ndê naclai yêc bu nem lau si, me sen nac su. Ma in tawasê oc ênsahê lau hon pi nac si mêtê. Bocdinan am asa dec gauc gêm bu êmsahê nem asidôwai?

Datoc daun sa dom

¹³ Aô wasôm yom pi lau nan gauc gêm bu sêti natau dau. Mboe namalac dan oc sôm yom bu, “Kwahic dec me lansê, aô watêt malac atu dan wandi, wanem gwelen nditôm yala dan sambuc, ma watap mone daêsam sa.”

¹⁴ Mac atôm dom bu anyalê gêt nan oc hóc asê têt lansê. Mac alic nem têt ambo tamli-nga bu in gêt atu, a? Mba! In gitôm yawalec nan puc pi men magoc nasawa saun en hê su.

¹⁵ Gauc nem bu ati natau tu amasan daôm nem lêt asa-nga dom, magoc asôm yom bocdec bu, “Pômdau bu lic nayaham, dec yac oc ambo tanli ma akôm gêt bocdec me gêt bocdê.”

¹⁶ Magoc mac lau wachuc nan êlêmê atoc daôm sa, ma mac nem mêtê dau in mêtê sac.

* **4:11:** Lau atu-tu gauc gêm bu Jems kôc gauc pi yomsu tigen bu ‘Atac whin nem asidôwai tôm am tac whin daôm,’ dec to yom dinan. Yomsu dau yêc Lev 19:18; ma Jem 2:8.

17 Bocdinaŋ asa naŋ kêyalê lêŋ ŋayham magoc kôm dom, naŋ kôm sac.

5

Jems kêŋ puc lau ti lêlôm

1 Mac lau ti lêlôm naŋ ac mone ti wapa daêsam sa, naŋ aŋgô! Apuc daŋgibo sa ma ataŋ pi ŋawapac naŋ gic waê bu tap mac sa têŋ bêc ŋambu-ŋga.

2 Awa ti wapa ma ŋakwê naŋ mac ac sa tu daôm-ŋga, naŋ hóc gêlêc su ma yêc ŋambwa e da nôm ma sop seŋ su.

3 Oyaê! Bêc ŋambu-ŋga meŋ kêpiŋ su, magoc mac akôm bu andic nem awa silba ma gol sa ŋapaŋ. Mac oc atap matôc sa tu mac nem awa naŋ hêko wêmbwa e da nôm su. Ma tu gêŋ dinaŋ-ŋga dec mac nem ŋamsôm oc tisac whiŋ, gitôm ya gêŋ mac.

4 Aŋgô! Mac aŋgamiŋ ŋaôli ŋayham têŋ lau naŋ sêkôm gwelenŋ têŋ mac. Ma Pômdau ŋaclai ŋadau ŋgô ŋawaê ma oc êmatôc mac pi gêŋ dau.

5 Mac ambo nom ti amwasinŋ daôm kêlêc, atôm bôc naŋ seŋ gêŋ ŋawahô e sêtôp atu, ma sêŋyalê dom bu ŋasawa sauŋ ŋac si ŋadaui oc sêndic ŋac ndu ma sêneŋ.

6 Mac êlêmê amatôc lau gitêŋ ma akic yom bu andic ŋac ndu, magoc lau dau sêkêŋ kisa mac dom.

Dahôc ŋawapac ti atac pa su

7 Bocdinaŋ asidôwai, ahônŋ Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ŋga ti nem atac pa su. Lau naŋ sêsô gêŋ sipôm, naŋ sêhônŋ gêŋ dau bu nem ŋandô. Sêmbu ti atac pa su ma sêhônŋ u bu ndic ma ac bu pi tôm ŋandoc.

8 Ma mac bocdinaŋ. Ndoc meŋ kêpiŋ bu Pômdau oc mbu meŋ, dec apuc daôm dôŋ bu alhac ŋaŋga, ma ahônŋ inŋ ti nem atac pa su.

9 O asidôwai, asec daôm dom. Mac bu asec daôm, dec oc atap Anötö ndê matôc sa, bu inŋ ndê bêc êmatôc lau-ŋga meŋ kêpiŋ, gitôm inŋ dau meŋ kalhac mac nem andu ŋagatam.

10 Asidôwai, akôc gauc pi propet akwa-kwa. ŋac sêhônŋ ŋawapac daêsam, magoc sêhoc yom asê sem Pômdau

aŋgô ti atac pa su. Gauc nem ŋac si lêŋ dinaŋ ma aŋkuc.

11 Lau naŋ sêhônŋ ŋawapac ti atac pa su, naŋ yac tampiŋ ŋac. Mac aŋgô miŋ pi Job, naŋ hóc ŋawapac daêsam, magoc gêŋ dau ku inŋ dulu dom, inŋ kalhac ŋaŋga. Ma mac aŋyalê bu tiŋambu Pômdau gêm inŋ sa tiyham. Yomandô! Pômdau inŋ tawalô yac ma atac apu yac ŋandô.

12 O aneŋ asidôwai, ayob daôm tu gêŋ atu dindec-ŋga. Mac bu akôm gêŋ daŋ, dec asôm, “Aêc,” ma yom dau gitôm. Mac bu akôm dom, dec asôm, “Mba,” ma mac nem yom dau gitôm. Atôc amam pi undambê me pi nom me pi gêŋ daŋ tu bu andic seŋeŋ nem yom-ŋga dom. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec oc atap Anötö ndê matôc sa.

Yom dateŋ mbec-ŋga

13 Mac nem asa bu tap ŋawapac sa, naŋ teŋ mbec. Ma mac nem asa naŋ atac ŋayham sa, naŋ nem wê ma êmpiŋ Pômdau.

14 Mac nem asa bu gêmbac, naŋ kêŋ yom têŋ gôlôwac dabuŋ si lau bata sêmeŋ, ma sêteŋ mbec tu inŋ-ŋga ma sêmbac ndip kwi pi inŋ ŋagôlônŋ sênem Pômdau aŋgô.

15 Mbec naŋ mac ateŋ ti akêŋ whiŋ, naŋ oc nem ŋamalac gêmbac dau sa. Pômdau oc nem inŋ sa ma kôm inŋ ŋayham sa tiyham. Ma inŋ ndê sac bu yêc, goc teŋ mbec tu gêŋ dau-ŋga whiŋ, ma Pômdau oc suc kwi.

16 Bocdinaŋ asa naŋ kôm sac, naŋ hoc ŋayom asê têŋ asidôwa daŋ, ma asidôwa dau teŋ mbec tu inŋ-ŋga. Akôm bocdinaŋ, ma ateŋ mbec pi mac nem asidôwai naŋ gêmbac, bu akôm ŋac ŋayham sa tiyham. Mbec naŋ ŋamalac gitêŋ daŋ teŋ, naŋ mbec ti ŋaclai, ma oc nem ŋandô.

17 Gauc nem propet Elaija. Inŋ ŋamalac gitôm yac. Inŋ teŋ mbec bu u ndic dom, dec u gic dom gitôm yala tō ma ayô 6.

18 Goc inŋ teŋ mbec tiyham, dec Anötö kêŋ u gic ma gêŋ ôm-ŋga sem ŋandô tiyham.

*Danem lau nan sêhu Anötö ndê lêñ
siñ, nan sa*

¹⁹ Aneñ asidôwai. Mac nem dan bu hu Anötö ndê lêñ ti yom ñandô siñ, ma dan bu nem in ndê ñalôm kwi ma kôc in mbu meñ tiyham,

²⁰ dec anyalê gêñ bocdec. Asa nan gêm ñamalac sac kwi bu hu mêtê sac siñ, nan kêgaho in su yêc señ mbac ndu-ñga, ma gêm in sa bu tap ñagêyô sa tu in ndê sac daêsam-ñga ðom.

Pita ndê bapia **η**amata-**η**ga Yom whê bapia dindéc sa-**η**ga

Ngac nan to bapia dindéc in Pita, Yisu ndê aposel dan. In to têt lau sêkêñ whin-**η**ga nan sêmbô babalip tòm gameñ hon nan lau Rom-**η**ga sem gôlin. Lau dau sêhoc ηawapac daêsam, ma lau sêkêñ kisa ηac tu sêkêñ whin Yisu-**η**ga.

Pita tac whin bu puc ηac dôñ, bu sêlhac ηannga ma ti atac ηayham tu mwasiñ atu ti ηawasi atu nan Anötö gic bata tu ηac-**η**ga yêc undambê. Tòm Anötö un Yisu sa akêñ lau batê-**η**ga, nan oc kôm têt ηac bocdinañ. In to yom pi ηandê ti ηawapac daêsam nan Yisu hóc têt ndoc in mbo nom, ma sôm bu lau nan sêñkuc Yisu, nan sêwêkain in ndê lêtñ dinañ. In whê sa bu ηawapac tidau-tidau gitôm bu puc ηac dôñ, ma tinambu têt ndoc Pômdau mbu meñ, nan ηac oc sêtap waê atu sa. Ma Pita to yom pi lêtñ ηayham ma dabun bu lau sêkêñ whin-**η**ga sêñkuc.

*Pita gic hu ndê bapia ηamata-**η**ga*

¹ Aô Pita, Yisu Kilisi ndê aposel, gato bapia dindéc têt mac lau nan Anötö kêyalin mac sa, mac lau nan ambo nom atôm lau apa, ma andöc babalip yêc gameñ Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ma Bitinia-**η**ga.

² Daman Anötö kêyalê gêtñ hon mun su, dec kêyalin mac sa bu Yisu Kilisi ndê dac êngwasiñ mac nem sac hon su, ma bu Nalau Dabun kôm mac ati lau dabun, nan danam wambu Kilisi ηapep. Mwasin ti yom malô akêñ Anötö êñsalê mac ahuc.

*Yom pi Anötö ndê mwasiñ atu nem yac si-**η**ga*

³ Tampin Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba. Nahu bu in tawalô yac ndu andô, dec kôm yac datiwakuc. Gêtñ dau ηandô sa bocdec bu, in un Yisu sa akêñ lau batê-**η**ga,

ma pin yac dôñ tam damin in, ma bocdinañ dec yac dakêñ batan ηandô ηayham kêlêc, nan bu oc dandöc tanli ηapan.

⁴ Ma dawêkain gêtñ lêtñsêm ηayham, nan ndê ηawasi oc ninnga dom, ma tòm dom bu tisac me hê su. Anötö po gêtñ dau sa gwanan tu mac-**η**ga yêc undambê.

⁵ Mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-**η**ga sa su, ma in kêmasan mwasiñ dau ηa-ηandô su ma hêtñ têt bu têt ηandô dau asê tiawê têt bêtñ nambu-**η**ga. Ma tu mac nem akêñ whin-**η**ga, dec Anötö ndê ηaclai oc yob mac e atap ηandô dau sa.

⁶ Aô kayalê bu mac ambo ti atac ηayham atu ηapan tu Anötö ndê mwasiñ hon dinañ-**η**ga. Magoc aô kayalê bu ηawapac daêsam tap mac sa têt ηasawa dindéc, dec kôm mac nem ηalôm ηawapac whin. Mac ac waê bu atap gêtñ dau sa, magoc in gêtñ ηasawa apê-**η**ga en.

⁷ Mac anyalê bu lau sêpec gol tu bu ηadômbwi ninnga ma gol ηawasi solop gacgen yêc. Ma ηalêtñ tigen, ηawapac nan tap mac sa, nan meñ bu êñsahê mac nem akêñ whin. Anötö gêtñ mac nem akêñ whin bu gêtñ ηandô, gitôm gêtñ ηaôli atu, nan hóc gêtñ gol nan oc ninnga whin nom dindéc, nan su. Ma mac bu ahóc ηawapac ma asap nem akêñ whin dôñ ηannga, dec têt ndoc Yisu Kilisi mbu meñ têt bêtñ nambu-**η**ga, nan in oc toc mac sa ma kêtñ waê ti ηawasi ηayham têtñ mac.

⁸ Mac nem dan gêtñ Yisu pi tandô dom, têt ηamata-**η**ga e meñ têt kwahic dec, magoc mac atac whin in ma akêñ whin in ambo. Ma mac nem atac ηayham tu in-**η**ga in gêtñ atu andô, ma hóc gêtñ ηamalac si gauc me yom tu awhê sa-**η**ga.

⁹ Ma ndoc meñ kêpin bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-**η**ga ηa-ηandô sa, nan ti mac nem akêñ whin ηahu.

*Propet sêhoc Anötö ndê lêtñ nem yac si-**η**ga asê*

10-11 Lau propet sêhoc yom asê mun su, pi mwasiñ nan mac atap sa su. Kilisi ndê Nalau mbo nac si nalôm, ma kégilí nac bu sêhoc yom asê pi Anötö ndê lêñ nem lau si-nga. Nalau dau hoc asê têñ nac gwanan su, bu Anötö ndê Mesaya oc hóc ñandê, ma tiñambu tap ñawasi atu sa. Magoc nac sênyalê têm ti ndoc ma ñalên su dom, ma tu dinan-nga dec sêkôm ñannga bu sêkip ñahu sa.

12 Nalau tôc asê têñ lau propet bu yom nan sêhoc asê, nan tu nac dau-nga dom, magoc sêhoc asê gwanan tu sênem mac sa-nga. Ma lau nan sêhoc ñawaê ñayham asê têñ mac, nan sêwhê yom dau sa ña Nalau Dabuñ nan Anötö kêñ sip akêñ undambê meñ, nan ndê ñaclai. Gêñ hon nan propet sêhoc asê, nan Anötö ndê añela bocdinañ tac whiñ ndu andô bu sênyalê ma sêlic ñandô.

Dasa lêñ dabuñ dandic ñawaê

13 Tu dinan-nga dec akôc gauc ñapep pi lêñ bocke in lêñ solop tu asa-nga, ma ambo ti nem gauc ñawa. Akêñ batam ñapañ ti tamkwê mwasiñ atu nan mac oc atap sa têñ bêc nan Yisu oc hoc dau asê.

14 Mac ati Anötö ndê balêkoc solop, dec danam wambu in ñapep, ma ahu mêtê sac hon nan mac akôm têñ ndoc mac am gauc Anötö, nan siñ.

15 Anötö nan kégalêm mac sa ati in ndê, nan in dabuñ andô. Tu dinan-nga dec ayob daôm nem lêñ hon bu akôm mêtê dabuñ eñ, atôm in dau.

16 Bu sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu:

Aö Anötö dabuñ, bocdinañ asa nem lêñ dabuñ eñ. *[Lev 11:44-45]*

17 Ambo nom atôm lau apa, ma atöc Anötö ma atoc in sa ñapep. Nahu bu Anötö, nan mac ata bu Daman, nan oc toc ñamalac dan sa hóc gêlêc dan dom, têñ ndoc in êñsahê lau hon pi nac si lêñ. In oc êñsahê lau hon ña dôhôn tigen.

18 Mun-nga mac atôm lau akiñ mêtê sac-nga, tu lêñ gauc mbasi-nga nan apami sic dulu têñ mac. Magoc Anötö gêmli ti kégapwêc mac su yêc sakin mêtê sac-nga dinañ. In gêmli mac su,

ña gêñ nan oc ñinga whiñ nom dindec gitôm gol me silba, nan dom. Mba. Mac anjalê su bu

19 in gêmli mac su ña Kilisi ndê dac, nan hóc gêlêc gêñ ñaoli atu-tu nom-nga hon su. Kilisi kêñ dau ti da gitôm domba ñawasi ñayham nan ñasac mbasi.

20 Anötö kêyalin in sa têñ ndoc in kêñ undambê ti nom su dom, ma tôc in asê tiawê têñ têm ñambu-nga dindec, tu mac-nga.

21 Ma tu gêñ nan Kilisi dau kôm tu mac-nga, dec mac akêñ whiñ Anötö, nan un in sa akêñ lau batê-nga, ma kêñ ñawasi atu têñ in. Bocdinañ kwahic dec Anötö ti mac nem akêñ whiñ ñahu, ma mac akêñ batam bu atap mwasiñ atu nan in gic bata têñ mac, nan sa.

22 Mac asôc yom ñandô ñapu su, dec ahu lêñ ti mêtê ñadômbwi hon siñ su, tu bu anjuc mêtê ñandô atac whiñ asidôwai-nga. Bocdinañ kwahic dec aö wateñ mac bu akêñ nem ñalôm sambuc bu akôm mêtê dau ñandô sa-nga.

23 Bu mac atiwakuc su. Mac atiwakuc ñahu sip gêñ nom-nga nan gic waê bu ñinga, nan dan dom. Mba. Mac atiwakuc ñahu sip Anötö ndê Yom nan gitôm gêñ tali, ma oc yêc ñapañ eñ.

24 Tôm yom nan sêto yêc bocdec bu: Ñamalac nom-nga hon sêtôm kwan, ma nac si waê gitôm ñaola ôm-nga. Kwan yêc ñasawa apê ma tibasô, ma ñaola bocdinañ kêsôlô.

25 Magoc Pômdau ndê yom yêc ñapañ. *[Ais 40:6-8]*

Ma Pômdau ndê yom dau, in ñawaê ñayham nan sêhoc asê têñ mac su.

2

1 Tu dinan-nga dec ahu mêtê sac-sac hon siñ. Mêtê alic lau sac-nga hon, mêtê ansau lau-nga, mêtê dasôm yom ñayham magoc dakôm ñandô sa dom-nga, mêtê lêmun-nga ti lêñ dapu lau-nga tidau-tidau, nan ahu hon siñ.

2 Akôm ñannga bu akôc Anötö ndê yom sa sip nem ñalôm e tidôn, ñalên

tigen tòm balêkoc dedec tac whin bu sênôm su. Ma tòm dinda ndê su gêm balêkoc dedec sa bu sêtiatu, dec Anötö ndê yom oc kôm mac nem akêñ whin êñsôwec tiatu ma alhac ñanga e atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga ña-ñandô sa.

³ Mac aňyalê Pômdau su ma aňsahê su bu in ndê mwasiñ in ñayham, bocdinañ dec ahu mêtê sac honñ siñ, ma aňsalê gêñ tu puc gatôm dôn-nga.

Yisu ti hoc ñamata-nga andu-nga

⁴ Atigasuc Pômdau Yisu nañ gitôm hoc tali nañ Anötö kêyaliñ sa ti hoc ñamata-nga bu kwê ndê andu lhac ñahô-nga. Ñamalac sêtec in, magoc Anötö dau kêyaliñ in sa, ma gêlic in ñayham kêtêc.

⁵ Mac bocdinañ atôm hoc tali nañ Anötö bu kwê sa ti Ñalau Dabuñ ndê andu. Ma in kêyaliñ mac sa ati lau dabuñ, bu anem akiñ in atôm in ndê lau dabuñsiga. Ma mac nem gwelen ñandô, nañ bu akêñ daôm sambuc atôm da nañ in oc lic ñayham, ma kôc sa tu Yisu Kilisi-nga.

⁶ Tôm yom nañ Anötö sôm pi Kilisi, nañ sêto yêc bocdec bu:

Alic su nañ! Aö gakêñ hoc dañ kalhac Lóc †Sayon, nañ aö dauñ kayaliñ sa ma galic ñayham kêtêc bu ti hoc ñamata-nga andu-nga.

Asa nañ kêñ whin in, nañ oc maya dau dom. *[Ais 28:16]*

⁷ Mac akêñ whin dec alic hoc dau ñayham kêtêc. Magoc lau nañ sêkêñ whin dom, nañ sêtec hoc dau tòm sêto yêc bocdec bu:

Hoc nañ lau sêkwê andu-nga sêtec, nañ kwahic ti hoc ñamata-nga yêc andu dau. *[BW 118:22]*

⁸ Ma yom dañ tiyham yêc bocdec:

In hoc nañ lau daêsam oc sêtiñ gahi pi ma sêpen. *[Ais 8:14-15]*

Ñac sêpen, ñahu bu sêtec yom pi Kilisi, tòm yom nañ Anötö hoc asê gwanañ su.

Anötö ndê lau si lêt

⁹ Magoc Anötö, nañ kêgalêm mac sa bu ahu ñasec siñ ma ambo in ndê ñawê atu ñalôm, nañ kêyaliñ mac sa muñ su ati in ndê, ma bu ati gôlôwac dabuñ ton tigen, ma anem akiñ in gitôm lau dabuñsiga nañ sem akiñ ñac si Kiñ. In kôc mac sa ati in dau ndê lau, tu bu ahoc yom asê pi gêñ atu-tu honñ nañ in kôm tu mac-nga.

¹⁰ Muñ-nga mac Anötö ndê lau dom, magoc kwahic dec ati Anötö ndê lau solop. Ma muñ-nga mac atap in ndê tawalô sa dom, magoc kwahic dec mac atap sa su.*

¹¹ Aneñ lau atac whin-nga. Nom dindec ti mac nem malam ñandô dom, magoc mac ambo atôm lau apa. Aö bu wanem la mac bu akôm mêtê sac-sac ñalôm akwa-nga ñandô sa dom. Bu mêtê kaiñ dinañ gitôm ñacyo nañ gic siñ têt mac ñapañ, ma gitôm bu señ mac nem gatôm su.

¹² Mboe lau nañ sêkêñ whin dom, nañ oc sêngôliñ yom pi mac, ma sêsôm bu mac lau akôm sac-nga. Magoc ambo awhin ñac ma ayob bu akôm mêtê ñayham eñ, dec ñac oc sêlic bu mac nem lêt ti sakiñ honñ ñayham, ma mboe oc ti lêt bu sênem dau kwi ma sêkôc Anötö sa ti ñac si Pômdau, ma sêmpiñ in têt ndoc in mbu têt yac meñ.

Dasôc gôliñwaga ti ñadaui ñapu

¹³ Tu Pômdau-nga dec asôc lau honñ nañ sem gôliñ sêmbo nom, nañ ñapu. Asa nañ ti mac nem kiñ atu, nañ asôc in ñapu.

¹⁴ Ma lau nañ kiñ dau kêkiñ bu sênem gôliñ gameñ ñatô, nañ asôc ñac ñapu bocdinañ. In kêkiñ ñac bu sêkêñ ñagêyô têt lau nañ sêkôm sac, ma bu sêtoc lau nañ sêkôm ñayham, nañ sa.

¹⁵ Bu Anötö tac whin bu mac akôm mêtê ñayham eñ, e lau gauc mbasi-nga nañ sêñyalê in ti ndê yom dom, nañ

* **2:10:** Pita kôc gauc pi yom nañ propet akwa Hosea to muñ su. Anötö sôm têt Hosea bu sam in ndê balêkoc dañ bu 'Aneñ lau dom' (Hos 1:9; 2:23b), ma dañ bu 'Lau nañ aö atac whin ñac dom' (Hos 1:6; 2:23a). Balêkoc lu dinañ sêti dôhôn lau Israel-nga nañ dangapêc têt Anötö. Magoc tiñambu in tawalô lau Israel-nga, dec sam ñac bu 'Aneñ lau' (Hos 2:1, 23b) ma 'Lau atac whin-nga' (Hos 2:1, 23a).

sên-gapic whasun ahuc, ma tòm dom bu sên-gôlin yom pi mac.

¹⁶ Ambo atôm lau akin nambwa dom, magoc ambo atôm lau nan sêti nâdau dau. Magoc gauc nem bu yom dau kê njasawa têt mac bu asa lêt sac-nga dom. Mba. Bu kwahic dec mac ati Anötö dau ndê lau akin, dec asa nem lêt an-kuc in ndê atac whin.

¹⁷ Atoc lau hon sa napep, ambo ti atac whin asidôwai sêkêt whin-nga hon, atoc Anötö ti asoc in napep, ma atoc nem kin nom-nga sa.

¹⁸ Mac lau nan am akin nâdau, asoc nac napep ma atoc nac sa napep. Akôm nalêt tigen têt nâdau nayham nan sêyob mac napep, ma têt nâdau sac nan si nalôm apê, nan bocdina.

¹⁹⁻²⁰ Mac bu akôm sac dom, magoc sêkêt nandê têt mac tu anyalê Anötö ma an-kuc in-nga, dec ahoc gêt dau, ma gauc nem bu Anötö gitôm bu êmwasi mac ô nandê dina. Magoc mac bu akôm sac ma sêndic mac, nan tamkwê mwasi dan ô nandê dau dom, bu in lêt solop bu sêmatoc mac.

Tanjuc Kilisi ndê dôhôn hóc nandê-nga

²¹ Bu lau nan Anötö kêgalêm nac sa, nan sic waê bu sêhóc nawapac kain dina. Nahu bu Kilisi hóc nandê tu mac-nga bocdina, dec têt dôhôn têt mac bu an-kuc-nga.

²² Tòm yom nan sêto yêc nan sôm bocdec bu:

In kôm sac dan dom, ma sôm yom sac dan sa whasun dom. [Ais 53:9]

²³ Têt ndoc lau sêsôm yom sac-sac pi in ti sêpu in, nan in sôm yom sac dan ô dom. Ma têt ndoc sêkêt in hóc nandê, nan gic ndoc nac bu kê njasawa-nga dom. Mba. In kê dau sambuc sip Anötö amba, nan oc êmatoc gêt hon nalêt gitêt.

²⁴ In hóc yac ne nê sac njasawa pi dau namlic, têt ndoc in mbac ndu pi a gicso dau. In kôm bocdina tu bu yac dahu mêtê sac sin gitôm lau batê sêhu gêt nom-nga sin, ma dambo tanli ti dasa lêt gitêt en. Mêtê sac in gitôm

gêmbac atu nan kôm yac hon, magoc nandê atu nan Yisu hóc, nan kôm yac nayham sa tiyham.

²⁵ Bu mun-nga mac akôm mêtê sac tidau-tidau tòm domba nan si nâdau mbasi, ma sêmba babalip. Magoc kwahic dec mac ambu atêt nac nayham yob domba-nga, nan yob mac nem gatôm napep en.

3

Lauwhê ma laungac si lêt nayham

¹ Aô bu wanem la mac lauwhê whin bocdec bu, asoc nem akweni napep. Ma nalêt dina mac nan nem akweni sêkêt whin yom nandê dom, nan mboe mac nem lêt nayham oc nditôm bu nem nac kwi ma sêkêt whin. Nac oc sênem dau kwi nahu sip yom daêsam nan mac bu asôm tu bu anem nac kwi-nga dom.

² Mba. Sêkac dau kwi nahu sip nac sêlic bu mac atoc Pômdau sa nandê, ma asa nem lêt nawasi en.

³ Mac lauwhê angô. Akoc gauc napep pi gêt awê-nga tòm anem bochin kêclau, me gôlôn namlic-nga ti nakwê nâli atu-tu. Bu gêt dina nâdau oc kôm mac ati lauwhê ti anôm yêc Anötö angô-nga dom, ma bocdina gauc nem ênlêc dom.

⁴ Gêt nan kôm mac ati lauwhê ti anôm yêc Anötö angô-nga, nan lêt nayham ti lêt malô nan yêc sin dau yêc nem nalôm. Mêtê kain dina Anötö tac whin hóc gêlêc, ma oc tòm dom bu nina.

⁵ Bu lauwhê dabun mun-nga-nga nan sêkêt whin Anötö, nan sên-kuc lêt tigen dina. Nac sêsoc si ngaci napep, dec sêti lauwhê ti angô.

⁶ Gauc nem Sara, nan sêc in nakwen Abraham napep ma sam in bu ndê nâdau. Ma mac bu akôm mêtê nayham en, ma atoc dôm tu gêt dan-nga dom, nan mac atôm Sara ndê atuwêi.

⁷ Ma aô bu wanem la mac lau-nga whin bocdec bu. Mac anyalê su bu mac nem lauwhê si licwalô gitôm mac nem dom. Bocdina ayob bu asa

lêḡ ti gauc tu ambo awhiḡ ḡac-ḡga, ma bu atoc ḡac sa ḡapep. Ma gauc nem bu mac hoḡ oc atap Anötö ndê mwasiḡ andöc tamli-ḡga sa awhiḡ daôm. Mac laungac aḡkuc lêḡ dinaḡ, dec ḡêḡ daḡ oc lhac mbec naḡ atêḡ têḡ Anötö, naḡ ahuc dom.

Lêḡ ḡayham bu lau sêkêḡ whiḡ-ḡga hoḡ sêḡkuc

⁸ Aö bu wasôm yom ḡatô tiyham naḡ ḡic waê mac hoḡ. Ambo awhiḡ daôm ti ḡalôm tigeḡ. Tamwalô nem asidôwai naḡ sêhóc ḡawapac, ma anem ḡac sa bu atóc nem atac whiḡ ḡac-ḡga asê. Ma ahu gauc atoc daôm sa-ḡga hoḡ siḡ.

⁹ Lau bu sêpu mac me sêkôm mêtê sac tidau-tidau têḡ mac, naḡ ayob bu akôm ô dom. Magoc asôm yom ḡayham ma anem mbec lau dau. ḡahu bu Anötö kêgalêm mac sa bu atap iḡ dau ndê mbec ḡamwasiḡ sa.

¹⁰ Gauc nem yom naḡ sêto yêc bocdec:

Asa naḡ tac whiḡ bu mbo ḡayham tôm iḡ ndê têm mbo tali-ḡga, naḡ yob whasuḡ têḡ yom sac-sac ma yom tasanḡ hoḡ.

¹¹ Iḡ puc dômbwê mêtê sac hoḡ ma kôm mêtê ḡayham eḡ, ma êḡsahê ḡaḡga bu sa ndê lêḡ hoḡ malô eḡ.

¹² ḡahu bu Pômdau tatiḡ lau gitêḡ ma kêḡ daḡga ḡac si mbec. Magoc iḡ atac tec ma aḡgô yaê lau sêkôm sac-ḡga. *[BW 34:12-16]*

Lau naḡ sêsa lêḡ gitêḡ, naḡ oc sêtap kisa sa

¹³ Mac bu akêḡ nem ḡalôm sambuc tu akôm mêtê ḡayham-ḡga, dec asa oc kêḡ sac mac?

¹⁴ Magoc mac bu ahóc ḡawapac ma atap kisa sa tu asa lêḡ gitêḡ-ḡga, naḡ atóc daôm ti ahêgo daôm dom, bu mac atap Anötö ndê mwasiḡ sa su.

¹⁵ Apo Kilisi sa ti Pômdau ndöc nem ḡalôm. Akóc gauc ḡapanḡ pi Anötö ndê

mwasiḡ ḡayham naḡ mac tamkwê ambo, dec têm bocke lau bu sêndac mac pi ḡêḡ dau, naḡ mac atôm bu awhê ḡêḡ dau ḡahu sa têḡ ḡac.

¹⁶ Magoc akôm ḡêḡ dau ti asap lêḡ malô dôḡ, ma atoc lau hoḡ sa. Ayob daôm bu asa nem lêḡ hoḡ ḡapep eḡ, dec oc tôm bu ambo ti atac pa su bu mac nem giso mbasi. Ma lau naḡ sêpu lêḡ ḡayham naḡ mac asa tu akêḡ whiḡ Kilisi-ḡga, naḡ oc maya dau tu ḡac si yom-ḡga.

¹⁷ Anötö bu kêḡ ḡasawa têḡ lau bu sêkêḡ ḡawapac têḡ mac tu akôm mêtê ḡayham-ḡga, naḡ ḡayham, hóc ḡêlêc sêkêḡ ḡawapac têḡ mac tu akôm mêtê sac-ḡga.

Kilisi ndê mbac ndu ḡa-ḡandô

¹⁸ Bu Kilisi dau mbac ndu tidim tigeḡ tu lau hoḡ si sac-ḡga. Kilisi iḡ ḡgac gitêḡ, tigeḡ iḡ hóc ḡawapac dau ô yac lau dakôm sac-ḡga, bu êmasaḡ lêḡ datigasuc Anötö-ḡga. Iḡ mbac ndu gitôm ḡamalac ti ḡamlic nom-ḡga, magoc Anötö uḡ iḡ sa ti ḡalau.

¹⁹ Ma ti ḡalau dec iḡ ḡi hoc ndê tisa ḡawaê asê, têḡ ḡalau naḡ sêndöc gapoc-walô.

²⁰ ḡalau dinaḡ,* ḡac daḡḡapêc têḡ Anötö têḡ Noa ndê têm. Têḡ têm dinaḡ Anötö kóc ndê ḡalôm dôḡ, ma hêḡ Noa bu ndic dabiḡ waḡ atu naḡ iḡ sô. Ma waḡ dau ḡêm lau 8 solop si têḡ ndoc bu suḡ atu.

²¹ Bu dau tôm d ôhêḡ tu busaḡgu naḡ ḡêm mac lau têm kwahic dec-ḡga si. Busaḡgu dau ḡêm mac sa bu kêḡwasiḡ ḡadômbwi ḡamlic-ḡga su ḡambwa dom. Magoc bu dau ḡêm mac si bu iḡ piḡ mac dôḡ am damiḡ Yisu Kilisi tu iḡ ndê tisa akêḡ lau batê-ḡga, ma tóc asê bu mac amatiḡ pwac awhiḡ Anötö bu asa nem lêḡ ḡawasi eḡ ambo iḡ aḡgô-ḡga.

²² Ma Kilisi dau pi undambê ḡi su, ma ndöc Anötö ndê andô-ḡga, ma

* **3:20:** Yom dau ḡahu yêc awê dom. Lau ḡatô gauc ḡêm bu ḡalau dinaḡ, ḡac aḡela sac naḡ daḡḡapêc têḡ Anötö têḡ Noa ndê têm, dec iḡ kêḡ ḡac sêndöc gapocwalô ḡapanḡ (alic Gen 6:1-3; ma 2 Pit 2:4). Ma lau ḡatô gauc ḡêm bu ḡac lau nom-ḡga naḡ daḡḡapêc têḡ Anötö têḡ Noa ndê têm, naḡ si ḡalau. Ma yom naḡ Yisu hoc asê têḡ ḡalau dinaḡ, naḡ bu tóc asê têḡ ḡac bu iḡ ku ḡac ti iḡ ndê ḡacyo hoḡ dulu, têḡ ndoc iḡ mbac ndu pi a giso dau ma tisa tiyham.

anjela ma gôlin ti ñaclai honj sêsôc in ñapu.

4

Lau sêkêñ whin-nga si lêñ

¹ Kilisi hôc ñandê ma mbac ndu tòm ñamalac, ma boc-dinañ dec akôc gauc pi in ndê lêñ dinañ, ma amasañ daôm bu anjuc in. Bu asa nañ töc dau dom bu hôc ñandê tu Kilisi-nga, nañ töc asê bu in tec lêñ mêtê sac-nga.

² Ma boc-dinañ mêtê sac ñalôm ñagalac-nga oc tòm dom bu nem gôlin in tiyham, ma in oc sa ndê lêñ honj tòm Anötö ndê atac whin, e in ndê tèm mbo tali-nga pacndê.

³ Bu tèm baliñ hic su mac akôm mêtê sac tidau-tidau, tòm lau nañ sem gauc Anötö, nañ sêkôm. Lau kain dinañ sêngaminj dau têt mêtê sac dan dom. Sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-nga ti mockain-nga maya pac, señ asam ti sênôm gêñ êñin ñac-nga ñapañ, ma sêkôm mêtê sac tu sênem akin gwam-nga.

⁴ Ma kwahic dec sêlic bu mac lau akêt whin-nga ahu ñac si mêtê wachuc ti lêñ sêkôm mêtê sac bambalin-nga sinj su, dec ñac gauc gêm yom daêsam ma sêmbalinj yom ñamalic daêsam pi mac, tu sêpu mac-nga.

⁵ Magoc Anötö oc êñsu lau dau pi ñac si mêtê têt in ndê bêc êmatôc lau-nga. In kêmasañ dau su bu êñsahê lau nañ sêmbo tali ti ñac nañ sêmbac ndu su.

⁶ Tu yom dinañ-nga dec sêhoc ñawaê ñayham asê têt lau. Ma lau nañ sêmbac ndu su, nañ si sêmbac ndu kêkuc lêñ matôc-nga nañ lau nom-nga honj sic waê bu sêtap sa tu sêkôm sac-nga. Magoc tu ñac sêngô ñawaê ñayham su-nga, dec ñac si gatu gitôm bu oc mbo tali whin Anötö.

⁷ Tèm meñ kêpinj su bu gêñ kwahic dec-nga honj oc ñinga. Bocdinañ atimêtê daôm ñapep ma ambo ti gauc ñawa tu atej mbec-nga.

⁸ Asap mêtê atac whin asidôwai-nga dôñ hôc gêlêc mêtê ñayham honj su. Bu asa nañ mêtê atac whin-nga gêm in ahuc, nañ tòm bu suc sac bocke nañ in

ndê asidôwai sêkôm têt in ñapañ, nañ kwi.

⁹ Akôc lau sa ti andic ya ñac, ma akôm ti atac ñayham eñ.

¹⁰ Anötö gic sam in ndê mwasiñ têt mac honj bu akôm gwelenj tidau-tidau. Akôc mwasiñ dau sa ñambwa dom, magoc mac tigen-tigen anem akin nem asidôwai ñapep tòm mwasiñ dau puc mac dôñ.

¹¹ Am asa nañ tap mwasiñ hoc yom asê-nga sa, nañ sôm yom tòm Anötö dau sôm yom sa am whamsuñ. Am asa nañ bu nem akin gôlôwac dabuñ, nañ nem akin tòm licwalô nañ Anötö kêt têt am. Ma tu sakinj tidau-tidau nañ mac honj akôm-nga, nañ dec lau oc sêmpinj Anötö tu Yisu Kilisi-nga. Datoç in sa tu in ndê ñawasi ti ñaclai-nga tòm tèm honj ndi. Yomandô.

Lau nañ sêkêñ whin Kilisi oc sêtap kisa sa

¹² O anej lau atac whin-nga. Asö tu ñawapac ti kisa nañ kwahic dec mac ahôc, nañ-nga dom. Alic tòm gêñ wakuc nañ am gauc ñahu, nañ dom.

¹³ Magoc atac ñayham bu mac awêkainj Kilisi ndê lêñ hôc ñandê-nga. Ma bocdinañ têt ndoc in mbu meñ, ma lau honj sêlic in ndê ñawasi atu, nañ mac oc atac ñayham atu bocdinañ.

¹⁴ Lau bu sêpu mac tu Kilisi ndê ñaê-nga, nañ gauc nem mwasiñ atu nañ mac atap sa su, bu Anötö ndê Ñalau ti ñawasi atu mbo whin mac.

¹⁵ Aö gasôm yom dec hêganônj ñandê ti ñagêyô nañ lau sêhoc tu sic yomsu nom-nga popoc-nga dom. Mba. Bu mêtê dandic ñamalac ndu-nga, danem kanj gêñ-nga ma tanjalôm lau danj si yom-nga, nañ gic waê lau sêkêñ whin-nga dom.

¹⁶ Magoc mac bu ahôc ñandê tu anjuc Kilisi-nga, nañ mayam daôm dom, magoc ampinj Anötö bu in hê Kilisi ndê ñaê pi mac.

¹⁷ Bu ñawapac bocke nañ tap yac sa têt tèm kwahic-nga, nañ meñ bu êñsahê Anötö ndê lau yac muñ. Bocdinañ oc ñalêñ mba bu lau nañ sêkêñ whin Anötö ndê ñawaê ñayham dom,

nañ sêñlêc saê ti ñawapac têt têt nambu-nga.

¹⁸ Tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm bu:

Lau gitêt nañ sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa, nañ sêñlêc ñawapac dom. Bocdinañ lau nañ dañgapêc têt Anötö ma sêkôm sac ñapañ, nañ oc sêlhô su dom andô. *[Prov 11:31]*

¹⁹ Bocdinañ Anötö bu kêt ñasawa têt lau bu sêkêt ñawapac têt mac lau nañ ati in ndê, nañ gauc nem yom daêsam e ahu mêtê ñayham siñ dom. Magoc akêt daôm sambuc asôc in amba ñapu, bu in kêmasañ mac ti gêt hoñ, ma oc hu mac siñ dom.

5

Pita gêm la lau bata ma lau wakuc ti lau hoñ

¹ Kwahic dec aô bu wanem la lau bata nañ sêyob mac. Aô daun ñgac bata dañ, ma aô daun galic Kilisi hôc ñandê ma mbac ndu. Ma aô oc wawêkain in ndê ñawasi nañ oc meñ sa tiawê têt bêc in mbu meñ-nga.

² Mac lau bata, ayob Anötö ndê domba nañ sêmbo mac nem gôlin ñapu, nañ ñapep. Akôm tu lau sêtjal in mac sa ti sêkac mac-nga dom, me tu akôc ñaôli-nga dom, magoc ayob ñac ti atac ñayham ma ti nem ñalôm sambuc tu anem akin Anötö-nga.

³ Ma atôc dôhôn ñayham têt Anötö ndê domba nañ sêmbo mac ñapu. Mac ñadau ñac, magoc atoc daôm sa me akôm gêt ti ñañga têt ñac dom.

⁴ Ma têt ndoc Yisu, nañ ti lau sêyob domba-nga hoñ si ñgac atu, nañ mbu meñ, nañ in oc kôc mac sa ma kêt ñaôli ñayham ti ñawasi atu têt mac, nañ oc niñga dom.

⁵ Mac lau wakuc, dañam wambu ti asôc nem lau bata ñapu. Ma mac lau hoñ akôc gauc daêsam pi daôm me apo daôm sa hôc gêlêc nem asidôwai dom, magoc ambo ti angwiniñ daôm. Bu Anötö ndê yom dañ, sêto yêc bocdec bu:

Anötö kêtgwiniñ lau nañ sêtoc dau sa, magoc kêtmwasiñ lau nañ sêtgwiniñ dau. *[Prov 3:34]*

⁶ Tu dinañ-nga dec ambo Anötö ndê ñaclai ñapu ma angwiniñ daôm, ma bocdinañ têt ndoc nañ in gêtlic ñayham, dec in oc po nem waêm sa.

⁷ Gêt bocke nañ kêt wapac mac, nañ akêt sip Anötö amba, ñahu bu in gauc gêm mac ñapañ, ma tac whiñ bu nem mac sa.

⁸ Atimêtê daôm ñapep ma anem ali, bu mac nem ñacyo Sadañ kêsâlê ñasawa tu bu êntôm mac-nga ñapañ. In gitôm layon nañ tañ atu ma kêsêlêt kêtgihi ñapañ ma kêsâlê gêt tu neñ-nga.

⁹ Alhac ñañga ma asap nem akêt whiñ dôñ bu akêt ñasawa dañ têt Sadañ dom, ma amasuc in su. Ma gauc nem bu mac nem asidôwai sêkêt whiñ-nga nañ sêmbo nom ñagameñ hoñ, nañ sêtñahê ñawapac kain tigen tôm mac.

¹⁰ Anötö in mwasiñ hoñ ñadau nañ kêtgalêm mac sa bu piñ mac dôñ anem damiñ Kilisi, ma awêkain in ndê ñawasi nañ oc niñga dom. Ñasawa saun in oc êngaho mac su yêc ñawapac nañ kwahic dec mac ahôc, ma in oc ndic señeñ mac ma puc mac dôñ ña in ndê ñaclai, bu alhac ñañga.

¹¹ In ndê ñaclai atu oc yêc ñapañ. Yomandô.

Pita gic bata ndê yom

¹² Sailas nañ galic gitôm aneñ asidôwa ñandô tu puc aô dôñ-nga, nañ gêm aô sa dec alu ato bapia apê dindec têt mac. Bapia dau bu puc yom pi Anötö ndê mwasiñ dôñ bu gêt ñandô, ma êngilí mac bu tamkwê mwasiñ dau ñapañ.

¹³ Lau sêkêt whiñ-nga nañ sêndôc malac Babilon,* nañ Anötö kêtgalêm sa sêti in ndê lau sêwhiñ mac, nañ sêkêt si acsalô têt mac. Ma Mak, nañ galic gitôm aneñ balê, nañ bocdinañ.

¹⁴ Akam daôm ankcuc lau sêkêt whiñ-nga si lêt. Yom malô têt mac hoñ nañ akêt whiñ Kilisi.

* **5:13:** Pita to yom pi malac Babilon, magoc lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêtganôn malac Rom.

Pita ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pita to ndê bapia tilu-nga hêganôn lau sêkêñ whiñ-nga nan sêmbo babalip yêc nom ñagamen tidau-tidau. In to bu kên puc ñac pi kêdôhônwaga tasan daêsam nan sêhóc asê. Lau dau sêndôhôn lau bu Yisu oc mbu men dom, ma sêsôm bu mêtê sac in mêtê ñayham.

Pita po lau sêkêñ whiñ-nga sa tu ñac si lêñ ti sakin-nga ma kêgilí ñac bu sêlhac ñannga tu Yisu-nga. In whê sa bu Yisu mbu men ñagahô dom, ñahu bu Anötö atac whiñ bu lau hon sênem dau kwi, ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa, dec tiñambu Yisu oc mbu men. Ma in kên puc lau pi ñagêyô sac nan gic waê kêdôhônwaga tasan, ma pi lau hon nan sêtec yom ñandô ma sêsap mêtê sac dôn.

Pita gic hu ndê bapia tilu-nga

¹ Aô Saimon Pita, Yisu Kilisi ndê aposel ti ndê ñgac akin, gato bapia dindéc têt mac lau nan akên whiñ in. Anötö kêmwasin mac awhiñ yac ña mwasiñ ñayham kêlêc, dec dati lau dakên whiñ-nga. Ma yac dakên whiñ bocdec bu, Anötö gêlic yac datôm lau gitên tu Yisu Kilisi, yac neñ Anötö ma Ngac Gêm Yac Si-nga, nan ndê lêñ gitên-nga.

² Yac aten mbec bu Anötö kên gauc têt mac bu anyalê inlu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi, e inlu si mwasiñ ti yom malô êñsalê mac ahuc.

Anötö ndê kêtaliñ ti kêtalêm yac sa ña-ñandô

³ Anötö kêtalêm yac sa, ñahu sip in dau ndê ñawasi atu ti ndê mêtê gitên. Ma in kêmwasin yac ña in dau ndê ñaclai atu, dec puc yac dôn bu dambo tanli ti datoc in sa ñapep ña yac neñ lêñ hon. Ma yac datôm bu dakôm

bocdinan, ñahu bu in ndê ñaclai gêm yac sa bu tanyalê in tidôn.

⁴ Ma tu in dau ndê ñawasi ti mêtê gitên-nga, dec in gic bata bu kên mwasiñ atu ma ñayham kêlêc têt yac. Ma mwasiñ dau oc kôm gwelen yêc yac neñ ñalôm, tu bu nem yac kwi-nga e dasa neñ lêñ gitên ti dabuñ en ma datôm in dau, ma dalhō su yêc lêñ dandinan-nga nan gic waê lau nan sêsap mêtê ñalôm ñagalac-nga dôn.

⁵ Tu yom hon dinan-nga dec ayob daôm ñapep bu mac nem akên whiñ ti gêt ñandô mbasi-nga dom. Asa nem lêñ akên whiñ-nga ti nem ñalôm sambuc, ma asap mêtê ñayham dôn. Ma ati lau tigauc tu lêñ ñayham bu asa-nga.

⁶ Atimêtê daôm ñapep, ma alhac ñannga en. Asa nem lêñ hon ñapep en, tu bu atôc asê bu mac atoc Anötö sa.

⁷ Ma asap mêtê atac whiñ nem asidôwai-nga dôn e andic dabin nem lêñ atac whiñ lau hon-nga. Ñalên dinan dec mac nem akên whiñ oc ti gêt ñandô mbasi-nga dom.

⁸ Mêtê hon dinan bu êñsôwec tiatu tiatu ñapan e tidôn mac ñandô, dec mac nem gauc anyalê yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga oc ti gêt ñambwa ma ñandô mbasi-nga dom.

⁹ Bu asa nan sôm bu in kêtalê Pômdau, magoc kôm mêtê ñayham-ñayham dinan dom, nan gitôm ñamalac tandô pec nan gêlic gameñ dom, ma in kêtlin siñ bu sac hon nan in kôm mun-nga, nan Anötö suc kwi su ma kêtwasin in ndê ñalôm ñawasi sa.

¹⁰ Tu dinan-nga anen asidôwai, anshê ñannga bu asap mêtê ñayham hon dinan dôn, tu bu tôc asê bu Anötö kêtalin ti kêtalêm mac sa ñambwa lec dom. Ñahu bu mac bu asap mêtê dau dôn, dec oc tôm dom bu mac apen.

¹¹ Ma bocdinan Anötö oc kôc mac sa atôm lau ti waê atu, bu ambo gameñ nan yac neñ Pômdau ti Ngac Gêm Yac Si-nga Yisu Kilisi gêm gôlin, nan oc yêc ñapan.

Pita tec bu sêtlin yom ñandô siñ

¹² Tu dinan-nga dec aô bu wakên puc mac bu gauc nem yom hon dinan

ɲapaɲ. Aö kayalê bu mac akôc yom ɲandô sa ma aɲyalê tidôɲ su.

¹³ Magoc aö galic ɲayham bu wakêɲ puc mac tôm aneɲ têtêm wambo taɲli-ɲga hoɲ bu aɲliɲ yom dau siɲ dom.

¹⁴ Bu Pômdau Yisu Kilisi hoc asê têtê aö bu aneɲ têtêm wahu nom dindéc siɲ-ɲga meɲ kêpiɲ su.

¹⁵ Bocdinaɲ kwahic dec aö tac whiɲ ɲandô bu mac aɲyalê yom hoɲ dindéc tidôɲ sambuc yêc nem ɲalôm, bu têtê ndoc aö bu wahu mac siɲ, naɲ mac oc gauc nem yom dindéc ɲapaɲ, ma akôm ɲandô sa.

Pita puc lau aposel ti propet si yom dôɲ bu yom ɲandô

¹⁶ Yom naɲ yac lau aposel ahoc asê têtê mac pi Pômdau Yisu Kilisi ndê ɲaclai ti ndê bêc mbu meɲ-ɲga, naɲ ɲahu sip yom ɲambwa naɲ ɲamalac gauc kê dom. Mba. Yac dauɲ alic iɲ ndê ɲaclai ti ɲawasi atu su.

¹⁷⁻¹⁸ Bu yac ambo awhiɲ Kilisi yêc lôc dabuɲ, ma aɲgô iɲ Damba Anötö ɲawasi ɲadau ndê awha naɲ sa akêɲ undambê. Anötö dau toc Kilisi sa, ma po iɲ ndê waê sa têtê ndoc iɲ sôm yom pi iɲ bocdec bu, “Aö neɲ atungac dau dindéc. Aö galic iɲ ɲayham, ma atac whiɲ iɲ ndu andô.”

¹⁹ Gêɲ hoɲ naɲ yac alic ti aɲgô, naɲ puɲ yom naɲ propet akwa-kwa sêhoc asê ti sêto muɲ su, naɲ dôɲ têtê yac. Bocdinaɲ atôc gwaniɲ yom dau ɲapep, bu whê nem gauc sa pi yom ɲandô, gitôm ya ɲawê naɲ pô gameɲ ɲasec. Ma asap yom dau dôɲ e Kilisi mbu meɲ, ma tôc gêɲ hoɲ tiawê têtê mac, gitôm Têtênda bêbêc-ɲga pi meɲ ma bêc wakuc meɲ sa.

²⁰ Ma aɲyalê gêɲ atu daɲ bocdec bu, yom hoɲ naɲ Anötö ndê propet sêto, naɲ ɲadaɲ ɲahu yêc ɲac dau-ɲga dom.

²¹ Bu yom naɲ propet sêhoc asê, naɲ ɲahu yêc ɲamalac dom, magoc sêhoc Anötö dau ndê gauc ti yom asê tôm ɲalau Dabuɲ kac ɲac.

2

Kêdôhônɲwaga tasanɲ oc sêmeɲ

¹ Magoc propet tasanɲ sêmbô lau Israel-ɲga ɲalôm, sêwhiɲ Anötö ndê propet ɲandô, ma ɲalêɲ tigeɲ kêdôhônɲwaga tasanɲ oc sêtisa yêc mac lau akêɲ whiɲ-ɲga nem toɲ ɲalôm bocdinaɲ. ɲac oc sêɲsau bu sêndôhôn yom ɲandô, magoc yom dau iɲ yom tasanɲ, ma gitôm bu tim lau e sêɲiɲga gacgeɲ. Yom ɲandô pi Pômdau naɲ gêmlihi ɲac su, naɲ ɲac oc sêsêc ahuc, ma bocdinaɲ dec têtê bêc ɲambu-ɲga, Anötö oc tiɲ ɲac su sêɲiɲga ɲagahô eɲ.

² ɲac oc sêtîm lau daêsam naɲ sêkêɲ whiɲ gwalec, e sêɲkuc ɲac ma sêkôm mêtê mayanɲ-ɲga tidau-tidau tôm ɲac dau sêkôm. Ma tu ɲac si lêtê dinaɲ-ɲga, dec lau ɲatô oc sêpu yac lau dakêɲ whiɲ-ɲga neɲ lêtê yom ɲandô-ɲga.

³ ɲac lau atac whiɲ mone-ɲga, dec ɲac oc gauc kê miɲ tu sêndôhôn mac-ɲga, ma sêmbac-sêmbac yom mac bu anemlihi ɲac. Magoc yom matôc-ɲga naɲ Anötö kêmatiɲ tidôɲ muɲ su tu sêɲiɲga-ɲga, naɲ hôɲ ɲac gitôm ɲacyo naɲ yêc bêc dom, magoc gêm neneɲ ɲac mbo.

Lau sac oc sêwê Anötö ndê matôc sa dom

⁴ Akôc gauc pi yom dindéc. Aɲela naɲ sêkôm sac, naɲ Anötö hu ɲac si yom siɲ dom, magoc kêɲ ɲac sêndôc gapocwalô lambwam-ɲga, bu sêndôc ɲasec ɲalôm e tôm bêc matôc-ɲga hôc asê.

⁵ Ma lau naɲ sêkôm sac têtê têtêm ɲamata-ɲga, naɲ Anötö hu ɲac si yom siɲ dom bocdinaɲ. Mba. Iɲ kêɲ bu suɲ atu ma seɲ lau sac hoɲ su siɲga, magoc Noa naɲ tôc lêtê gitêɲ ti ndê gôlôwac 7, naɲ Anötö gêm ɲac sa.

⁶ Ma gauc nem malac atu Sodom ma Gomora ti lau hoɲ naɲ sêndôc dinaɲ, naɲ Anötö kêɲ ya gêɲ su e ɲadaê ɲambwa yêc. Gêɲ dau tôm dôhôn pi gêɲ naɲ lau naɲ sêsap mêtê sac dôɲ, naɲ oc sêtap sa têtê bêc ɲambu-ɲga.

⁷ Têtê ndoc dinaɲ Anötö kêgaho Lot su yêc malac Sodom, bu iɲ ɲgac gitêɲ naɲ ɲalôm ɲawapac ɲandô tu lau sac malac dinaɲ-ɲga si mêtê ɲadômbwi tidau-tidau-ɲga.

8 Yomandô. Lot in ɲac gitêɲ ma ndê ɲalôm ɲawasi. Ma mêtê sac naɲ in ɲgô ti gêlic yêc malac dinaɲ tòm bêc hoɲ, naɲ kêɲ wapac in ndê ɲalôm.

9 Yom hoɲ dinaɲ tôte asê bu lau naɲ sêsap Anötö ti ndê lêtê dôn, naɲ Pômdau gitôm bu nem ɲac si yêc ɲawapac ti saê naɲ tap ɲac sa. Ma in gitôm bu hê lau sac si yom dôn e in kêɲ ɲagêyô têtê ɲac têtê bêc ɲambu-ɲga.

10 Ma in oc kêɲ ɲagêyô sac sambuc têtê lau naɲ sêɲkuc mêtê ɲalôm akwa-ɲga naɲ kôm ɲac ɲadômbwi sa yêc in aɲgô-ɲga, ma sêtec bu sêsôc Pômdau me lau daɲ ɲapu.

Kêdôhônɲaga tasanɲ si lêtê

Kêdôhônɲaga tasanɲ naɲ sêmbu sêwhiɲ mac, naɲ sêtoc dau sa ma sêkôm gêtê hoɲ yêc lau aɲgô-ɲga ti maya pac. ɲac sêtoc dau dom tu sêsôm yom sac-sac pi Anötö ndê lau ti ɲawasi.*

11 Anötö dau ndê aɲela naɲ si ɲaclai ti ɲaɲga hôte gêlic ɲac lau dau si su, naɲ sêɲgôliɲ yom me sêsôm yom sac daɲ pi lau ti ɲawasi yêc Pômdau aɲgô-ɲga dom.

12 Magoc kêdôhônɲaga tasanɲ dinaɲ sêsôm yom sac-sac daêsam pi Anötö ndê gêtê naɲ sêɲyalê ɲahu dom. ɲac sêtôm bôclai naɲ sêɲyalê lêtê malô ti gauc ɲayham daɲ dom, naɲ lau sêlô sip huc ma sic ndu. Ma tòm bôclai sic waê bu sêɲiɲga, dec kêdôhônɲaga tasanɲ dinaɲ oc sêɲiɲga bocdinaɲ.

13 Anötö oc kêɲ ɲagêyô sac têtê ɲac ô sac naɲ sêkôm têtê lau. ɲac atac whiɲ mêtê sênom ti sêneɲ asam-ɲga, ma maya mbasi dec sêkôm têtê acsalô eɲ. Têtê ndoc sêndôc ti seɲ gêtê sêwhiɲ mac, naɲ sêhu si mêtê sac siɲ daɲ dom, ma bocdinaɲ sêkôm mac nem waêm ɲayham tisac.

14 ɲac lau tagatu mockaiɲ-ɲga, naɲ si ɲalôm ti gauc sap mêtê sac dôn ɲapaɲ. ɲac sêtim lau naɲ si sêkêɲ whiɲ babalê, ma sêhê ɲac bu sêkôm sac sêwhiɲ ɲac. Ma ɲac lau gwalam akwa

tu tagatu lau si gêtê-ɲga. Bocdinaɲ dec sic waê bu sêtap Anötö ndê atac ɲandê sa.

15 ɲac sêhu lêtê solop siɲ gacgeɲ, ma sêɲkuc Beo atungac Balam ndê lêtê. ɲac dau atac whiɲ mone hôte gêlic, dec kôm sac tu tap awa sa-ɲga.

16 Ma tu in ndê lêtê dinaɲ-ɲga dec Anötö kêɲ donki daɲ sôm in. Donki dau in gêtê sôm yom-ɲga dom, tigeɲ Anötö kôm in sôm yom tòm ɲamalac, bu lhac propet dau ndê lêtê gauc mbasi-ɲga ahuc.

17 Lau dinaɲ sêtôm bubata naɲ tibasô ma yawalec naɲ mbu oc soc su niɲga ɲagahô eɲ. Anötö kêmasaɲ gameɲ ɲasec atu daɲ tu ɲac sêndôc-ɲga.

18 ɲac sêsôm yom ɲambwa-ɲambwa tu sêtoc dau sa-ɲga. Ma sêɲsahê bu sêtim lau sêkêɲ whiɲ-ɲga wakuc bu sêmbu sêtêtê lêtê sac-ɲga naɲ ɲasawa apê eɲ sêhu siɲ su, naɲ sêndi. ɲac sêɲgilí lau kaiɲ dinaɲ bu sêsa lêtê ɲalôm ɲagalac-ɲga, naɲ meɲ akêɲ ɲalôm akwa.

19 ɲac sêndôhônɲaga lau dau bu yao daɲ yêc dom, dec sêtôm bu sêkôm gêtê tòm si atac whiɲ. Magoc ɲac dau ɲac lau akiɲ ɲambwa ma mêtê sac ti ɲac si ɲadau. Tòm mac aɲyalê su, gêtê sake naɲ ndê ɲaclai gêm gôliɲ yac, naɲ ti yac neɲ ɲadau ma tam akiɲ in. Tu mêtê sac dinaɲ-ɲga, dec sic waê bu sêɲiɲga.

20 Bu lau naɲ sêɲyalê yac neɲ Pômdau ma ɲac Gêm Yac Si-ɲga Yisu Kilisi, naɲ sêhu lêtê sêɲiɲga-ɲga siɲ su. Magoc ɲac bu sêmbu sêtêtê lêtê sac-ɲga dau tiyham, goc mêtê sac ku ɲac dulu. ɲac sêkôm dandi sêtisac sambuc, hôte gêlic ɲamata-ɲga su.

21 ɲac bu sêɲyalê lêtê gitêɲ daɲ su dom, naɲ oc ɲayham hôte gêlic sêɲyalê su ma sêhu siɲ, ma sêpuc dômbwê Pômdau ndê yomsu dabuɲ naɲ aposel sic dulu têtê ɲac.

22 Gauc nem yom gôliɲ lu naɲ lau sêsôm bocdec bu, “Giam daɲ guluc

* **2:10:** Lau ti ɲawasi - yêc ndê bapia, Pita to yom tigeɲ naɲ ‘ɲawasi.’ Lau ɲatô gauc gêm bu yom dau hêganônɲaga aɲela, magoc lau ɲatô gauc gêm bu yom dau hêganônɲaga lau sêkêɲ whiɲ-ɲga, me lau sêkêɲ whiɲ-ɲga si lau bata.

ma kac dau kwi gi gêñ tiyham,” ma “Bôc nanj sêñgwasinj ñawasi sa, nanj mbu gi gic matob tiyham.” Yom gôlinj lu dinanj hêganônj lau tasanj dinanj solop. Nahu bu sêñyalê Pômdau su, magoc sêmbu sêtêñ lêñ sac-ñga tiyham.

3

Pômdau ndê bêc mbu menj-ñga

¹ O anej lau atac whinj-ñga, kwahic dec aô gato bapia tilu-ñga têtj mac. Bapia lu-lu bu sêpuc yom ñandô nanj akôc sa su, nanj dôñ yêc nem gauc ñapanj, ma bu êñgilí mac bu akôc gauc ñayham eñ.

² Aô tac whinj bu mac akôc gauc tiyham pi yom nanj propet dabuj sêhoc asê munj su, ma pi yom nanj yac neñ Pômdau ma Ngac Gêm Yac Si-ñga gic atu ma kêñ têtj lau aposel bu sêndic dulu têtj lau.

³ Gêñ atu nanj aô bu wakêñ puc mac pi, nanj bocdec bu. Gauc nem bu têtj têm ñambu-ñga lau oc sêmenj nanj sêkôm gêñ honj tôm ñac dau si atac whinj, ma sêsu mac susu ma sêpu Anötö ndê lêtj.

⁴ Ñac oc sêsôm, “Yisu sôm bu oc mbu menj ma kôm gêñ honj tiwakuc, a? Inj mbo nde? Têtj ndoc damanj sêmbac ndu ma menj têtj kwahic dec, nanj dalic bu gêñ danj tiwakuc dom, ma gêñ honj yêc tôm têm ñamata-ñga andô, têtj ndoc nom ti gêñ honj sêhóc asê ma kêsêlêñ menj.”

⁵ Lau nanj sêsôm yom kainj dinanj, sêsêc Anötö ndê ñaclai, nanj sêñyalê su, nanj ahuc. Bu ñac sêñyalê su bu wandêc danj su Anötö sôm yom ña whañsunj ñambwa ma undambê hóc asê, ma inj sôm bu bu lêtj dau sa ndi poc dau-ñga, e gameñ tibasô yêc bu ñasawa.

⁶ Ma tinambu inj kêñ bu dau dinanj sunj e señ nom ti gêñ honj su sinja.

⁷ Ma Anötö kêmatinj yom tidônj whinj, bu ya oc neñ undambê ti nom kwahic dec-ñga su, têtj bêc nanj inj oc êmatôc lau honj, ma señ lau sac su sêñinga.

⁸ O anej lau atac whinj-ñga. Anljhinj sinj dom bu Pômdau gêlic bêc tigenj gitôm yala 1,000, ma yala 1,000 gitôm bêc tigenj.

⁹ Lau ñatô sêlic bu Pômdau mbu menj ñagahô dom, dec sêkôc gauc so ma sêsôm bu yom ñatô nanj inj gic bata su, nanj inj oc kôm ñandô sa ñagahô dom. Magoc mba. Inj kôc ndê ñalôm dôñ tu mac-ñga, ñahu bu inj tec bu lau danj sêñinga, magoc tac whinj bu lau honj sênem si ñalôm kwi ma sêhu sac sinj. Tu dinanj-ñga dec inj mbu menj ñagahô dom.

¹⁰ Magoc Pômdau ndê bêc mbu menj-ñga oc hóc asê ñapuc mbasi tôm lau kanj si ndoc sêmenj-ñga. Undambê oc hê su ti ñakêcsia atu, ma ya oc neñ nom ti gêñ honj nanj yêc nom ti umbonj ñapu, nanj su sêñinga.

¹¹ Akôc gauc ñapep. Gêñ honj oc sêñinga ñalêñ dinanj, ma bocdinanj dec mac gauc gêm bu lêtj bocke solop gic waê yac lau dakêñ whinj-ñga bu tanjuk? Solop bu mac asa lêtj dabuj, ma akôm mêtê nanj Anötö tac whinj eñ.

¹² Ahônj Anötö ndê bêc ñambu-ñga ti anjuk lêtj bocdinanj, ma akôm gêñ honj tu bu bêc dau hóc asê ñagahô-ñga.* Têtj bêc dinanj ya oc neñ gêñ undambê-ñga ti gêñ nom-ñga honj su.

¹³ M agoc Pômdau gic bata nom ti undambê wakuc têtj yac, nanj oc ti lau gitêñ si gameñ sêmbô-ñga. Kwahic dec yac tanjkwê bu dambo dinanj, ma dahônj bu gêñ dau hóc asê.

¹⁴ Anej lau atac whinj-ñga, mac akêñ batam gêñ dau ambo, ma tu dinanj-ñga dec akêñ nem ñalôm sambuc bu asa nem lêtj honj gitêñ eñ, e bêc ñambu-ñga hóc asê. Ma bocdinanj dec

* **3:12:** Yêc ñabatinj 9 Pita sôm bu Pômdau gic têtj inj ndê têm tu mbu menj-ñga bu kêñ ñasawa têtj lau bu sêkac si ñalôm kwi. Ma yêc Mat 24:14 Yisu sôm bu bêc ñambu-ñga oc hóc asê dom e ñawaê ñayham nem nom ñagameñ honj ahuc. Pita gêm la lau dau bu sêsa lêtj gitêñ eñ, tu bu lau sêlic ma sêkêñ whinj Yisu-ñga. Yac dakôm bocdinanj, ma datenj mbec ti dapuc gwelenj ñawaê ñayham-ñga dôñ, dec bêc ñambu-ñga dau oc hóc asê ñagahô.

Pômdau oc tap giso dan sa yêc mac-nga dom. In oc lic bu mac nem lêḡ hon ḡawasi, ma mac oc atôm bu ambo in anḡô-nga ti yom malô.

¹⁵ Anḡalê bu Pômdau gic têku in ndê têm mbu meḡ-nga ma kôc ndê ḡalôm dôḡ, tu bu kêḡ ḡasawa têḡ lau daêsam bu sênem dau kwi ma sêtap in ndê mwasiḡ nem ḡac si-nga sa. Anôtô kêḡ gauc ḡayham têḡ yac neḡ asidôwa atac whiḡ-nga Pol, dec in to yom kaiḡ tigeḡ têḡ mac.

¹⁶ Yêc in ndê bapia hon in to yom pi ḡêḡ hon dindec. Yom ḡatô naḡ in to sip ndê bapia, naḡ ḡahu sip ḡalôm gi, ma lau gauc babalê naḡ sêkêḡ whiḡ gwalec, naḡ sêḡsôḡ Pol ndê yom ḡatô ma sêḡsôḡ Anôtô ndê yom naḡ sêto yêc, naḡ ḡatô bocdinaḡ. Tu ḡac si lêḡ dinaḡ-nga dec ḡac oc sêniḡga.

¹⁷ O aneḡ lau atac whiḡ-nga naḡ asap Kilisi dôḡ ambo. Aô gakêḡ puc mac gwanaḡ su, ma bocdinaḡ dec ayob daôm ḡapep bu lau naḡ sêsoc Anôtô ndê yom ḡapu dom, naḡ sêḡsôḡ mac, me sêkac mac su yêc Kilisi dom.

¹⁸ Asap yac neḡ Pômdau ma ḡgac Gêm Yac Si-nga Yisu Kilisi ndê mwasiḡ dôḡ, bu nem ḡandô daêsam yêc mac nem ḡalôm, ma mac nem gauc anḡalê in-nga êḡsôwec tiatu-tiatu ndi e ati gwalam akwa akêḡ whiḡ-nga. Datoc in ndê waê sa kwahic dec ma tôm bêc sambob. Yomandô.

Jon ndê bapia **ŋ**amata-**ŋ**ga Yom whê bapia dindéc sa-**ŋ**ga

Ngac naŋ to bapia dindéc, naŋ whê dau sa yêc bapia dau ŋalôm dom, magoc lau tigauc daêsam sêsôm bu Jon, Yisu ndê aposel naŋ to Jon ndê ŋawaê ŋayham, naŋ to bapia dindéc whiŋ. In to bapia dindéc gic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ ŋawaê. Lau ŋatô gauc gêm bu Jon to bapia dindéc têt ndoc in ti ŋamalac andô ma ndöc malac Epe-sas, ma bocdinaŋ in to bu lau gameŋ Esia-ŋga sêsam muŋ.

Jon kêŋ puc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga pi kêdôhônwaga tasan naŋ sêsôm bu ŋamalac si ŋamlic ma gêtŋ nom-ŋga hoŋ tisac su. Bocdinaŋ sêsôm yom pi Anötö ndê Atu (Mesaya) bocdec bu, oc tôm dom bu in sip nom ma mbo tôm ŋamalac. Ma sêsôm bu Yisu in ŋamalac ŋambwa, ma sêkêŋ whiŋ dom bu in Anötö ndê Atu me Anötö ŋandô. Ŋac sêtoc lau si gauc sa kêlêc ma sêsôm bu datap gauc sa, dec tôm bu dambo dawhiŋ Anötö. Ma sêlic ŋamalac si lêtŋ gitôm gêtŋ ŋambwa, dec sêhêgo dau pi mêtê atac whiŋ-ŋga dom, ma gauc gêm bu oc tôm bu lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêkôm mêtê sac ŋapaŋ.

Jon kêŋ puc in ndê lau bu sêsôc yom tasan kainŋ dinaŋ ŋapu dom, ma sêsap yom ŋandô pi Yisu Kilisi ma mêtê atac whiŋ-ŋga dônŋ ŋaŋga.

*Anötö ndê Atu meŋ mbo nom ti
ŋamalac ŋandô*

1-2 Yac bu ahoc yom ŋandô asê têtŋ mac, pi Yisu naŋ dasam bu 'Yom Tanŋli-ŋga.' In yac neŋ dambo tanŋli ŋapaŋ-ŋga ŋahu, naŋ mbo whiŋ Damaŋ Anötö têtŋ têtŋ ŋamata-ŋga andô, ma tiŋambu hoc dau asê têtŋ yac. In meŋ mbo nom whiŋ yac, dec yac alic in pi tanônŋ, amasec in ŋa amaŋ, ma aŋgô in dau ndê yom.

Ma bocdinaŋ dec yac bu apuc yom pi tanŋli ŋahu dau dônŋ bu yom ŋandô.

3 Aêc! Yac ahoc yom asê têtŋ mac, pi in naŋ yac alic ti aŋgô su. Yac atac whiŋ bu mac akôc yom dau sa, dec yac hoŋ oc dapiŋ dauŋ dônŋ ti dasap yom ŋandô pi Yisu dônŋ. Ma yom ŋandô dau oc piŋ yac hoŋ dônŋ danem damiŋ Damaŋ Anötö lu in ndê Atu, Yisu Kilisi.

4 Yac ato yom dindéc têtŋ mac, ma akêŋ batanŋ bu mac oc akôc sa, dec oc kôm yac hoŋ datisambuc.

*Taŋsêlêŋ dambo Anötö ndê ŋawê
ŋalôm*

5 Ŋawaê naŋ Yisu dau gic dulu têtŋ yac, naŋ yac ahoc asê têtŋ mac bocdec bu, Anötö in Ŋawê Ŋadau, ma mêtê ŋasec-ŋga danŋ yêc in-ŋga dom.

6 Bocdinaŋ yac bu dasôm bu dati Anötö ndê lau, tigeŋ dasa lêtŋ ŋasec-ŋga, goc yac lau tasan, ma tanŋkuc yom ŋandô dom.

7 Magoc yac bu dasa neŋ lêtŋ dambo ŋawê ŋalôm gitôm Anötö dau mbo ŋawê ŋalôm, dec ŋawê dau piŋ yac dônŋ dawhiŋ dauŋ, ma in ndê Atunŋac Yisu ndê dac oc êŋgwasiŋ yac neŋ sac hoŋ su.

8 Yac bu dasôm bu yac neŋ sac mbasi, dec oc taŋsau dauŋ, ma yom ŋandô yêc yac neŋ ŋalôm dom.

9 Magoc yac bu dapu dauŋ ma dahoc neŋ sac asê têtŋ Anötö, dec dakêŋ whiŋ bu in oc suc yac neŋ sac kwi, ma êŋgwasiŋ yac neŋ ŋalôm ŋawasi sa tiyham. Bu Anötö kôm gêtŋ gitêtŋ eŋ, ma dakêŋ whiŋ bu gêtŋ bocke naŋ in kêmatiŋ tidônŋ bu kôm, naŋ in oc kôm.

10 Yac bu dasôm bu yac neŋ sac mbasi, naŋ têtŋ asê bu dalic Anötö ndê yom gitôm yom tasan, ma in ndê yom ŋandô danŋ yêc yac neŋ ŋalôm dom.

2

Yisu gêm yac awhanŋ têtŋ Damaŋ

1 O aneŋ balêkoc, aô atac whiŋ bu mac ahu mêtê sac siŋ gacgeŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec aô gato yom dindéc têtŋ mac. Tigeŋ yac neŋ danŋ bu kôm sac ma pu dau, goc yac neŋ ŋac nem yac

awhañ-nga mbo bu nem yac sa. In ñgac gitêñ Yisu Kilisi, ma in oc lhac ñalhu ma nem yac awhañ têtñ Damañ.

² In kêtñ dau ti da ma mbac ndu ô yac, ma gêmlihi yac neñ sac ñatôp su. Magoc in kôm gêtñ dau tu yac tañwasêtñ-nga dom, in gêmlihi lau nom-nga hon si sac ñatôp bocdinañ.

³ Yac bu dañañ wambu in ndê yomsu, dec oc tôc asê bu tañyalê in tidôñ.

⁴ Asa nañ sôm bu, “Aö kayalê in tidôñ,” tigenñ daña wambu in ndê yomsu dom, nañ kôm tasan, ma yom ñandô yêc in ndê ñalôm dañ dom.

⁵ Magoc asa nañ kôc Anötö ndê yom sa ma daña wambu, nañ Anötö ndê mêtê atac whiñ-nga gêm ñandô su yêc in ndê ñalôm. Ma yac tañyalê bu dati Anötö ndê lau ñalêñ bocdec.

⁶ Yac bu dasôm bu dati in ndê lau, nañ goc dasa lêtñ gitêñ tôm Kilisi dau mañ.

Yisu ndê yomsu pi mêtê atac whiñ-nga

⁷ Aneñ lau atac whiñ-nga. Aö bu wapuc yomsu nañ mac akôc su têtñ ndoc mac akêtñ whiñ tiwakuc, nañ dôñ, magoc aö bu wato tôm yomsu wakuc dom. In yomsu akwa nañ mac añgô têtñ ndoc lau sêhoc yom pi Yisu asê têtñ mac.

⁸ Magoc kwahic dec aö bu wato yomsu dau tiwakuc tiyham têtñ mac. Yisu ndê lêtñ hon tôc yomsu ña-ñandô asê, ma mac nem lêtñ wakuc kôm yomsu dau ñandô sa bocdinañ. Bu têtñ ñasec-nga kêtñ bu pacndê, ma ñawê ñandô dau po asê su.

⁹ Asa nañ sôm bu in mbo ñawê ñalôm, tigenñ atac whiñ in ndê asidôwai dom, nañ gacgeñ mbo ñasec ñalôm.

¹⁰ Magoc asa nañ tac whiñ in ndê asidôwai, nañ mbo ñawê ñalôm, ma tu dinañ-nga gêtñ dañ oc kôm in peñ dom.

¹¹ Aö wasôm tiyham, bu asa nañ gêtñ in ndê asidôwa sac, nañ mbo

ñasec ñalôm. In kêsêlêtñ mbo ñasec, ma ñasec dau kôm in tandô tipec e in kêtñalê gameñ nañ in kêsêlêtñ mbo, nañ dom.

¹² O aneñ balêkoc, aö gato yom dindec têtñ mac, ñahu bu Anötö suc mac nem sac kwi su tu Yisu ndê ñaê-nga.

¹³ Ma aö gato yom têtñ mac lau andô, bu mac añyalê in nañ mbo têtñ têtñ ñamata-nga ma mbo ñapañ. Ma aö gato yom têtñ mac lau batac, bu mac aku Sadañ dulu su. O aneñ balêkoc, mac añyalê Damañ tidôñ su, dec aö gato yom têtñ mac.

¹⁴ Mac lau andô, mac añyalê in nañ mbo têtñ têtñ ñamata-nga, ma mbo ñapañ, ma bocdinañ dec aö gato yom têtñ mac. Ma mac lau batac, mac alhac ñaña ma daña wambu Anötö ndê yom nañ tidôñ yêc nem ñalôm, ma mac aku Sadañ dulu su. Tu dinañ-nga dec aö gato yom dindec têtñ mac.

Dasap gêtñ nom-nga dôñ dom

¹⁵ Asa nañ tac whiñ gêtñ nom-nga, nañ Damañ Anötö ndê atac whiñ yêc in ndê ñalôm dom. Bocdinañ atac whiñ nom ti gêtñ nom-nga dom.

¹⁶ Ñahu bu lau nañ atac whiñ gêtñ nom-nga kêtñ, nañ sêsa lêtñ ñalôm ñagalac-nga, ñac tagatu gêtñ, ma sêtoc dau sa tu ñac si gêtñ nom-nga-nga. Mêtê kain dinañ in mêtê nom dindec-nga ñambwa, nañ ñadañ meñ akêtñ Damañ Anötö dom. Mba!

¹⁷ Ma nom dindec ti mêtê nom dindec-nga gic waê bu niña, tigenñ asa nañ sap Anötö ti in ndê lêtñ gitêñ dôñ, nañ oc niña dom, in oc mbo tali ñapañ.

*Kilisi ndê Ñacyo**

¹⁸ O aneñ balêkoc atac whiñ-nga, têtñ kwahic dec-nga ti têtñ ñambu-nga. Mac añgô su bu Kilisi ndê ñacyo oc meñ, ma kwahic dec Kilisi ndê ñacyo daêsam sêhoc asê yac su. Ma bocdinañ dec tañyalê bu têtñ ñambu-nga dau dindec.

* **2:17:** Kilisi ndê ñacyo - yêc Yom Grik sêto ‘anti-kristos.’ Yom dau danem kwi bu ‘In nañ bu kôc †Mesaya (Kilisi) ndê mala,’ ma yom dau hêganôñ lau tasan nañ sêñsau lau bu ñac Mesaya dau, ma sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc. Jon to yom ñatô pi ñac yêc 1 Jon 4:1-6.

¹⁹ Lau dinaŋ muŋ-ŋga sêmbô sêwhin yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga, magoc sêhu yac siŋ, dec taŋyalê bu ŋac yac neŋ lau solop dom. Ŋac bu yac neŋ lau solop, oc sêhu yac siŋ dom.

²⁰ Tigeŋ Yisu kêŋ Ŋalau Dabuŋ sip mac nem ŋalôm su, ma mac hoŋ aŋyalê su bu yom bocke iŋ yom ŋandô.

²¹ Aö gato bapia dindéc têtŋ mac tu wawhê yom ŋandô sa têtŋ mac-ŋga dom. Mba! Mac aŋyalê yom ŋandô su, ma yom tasanŋ daŋ meŋ akêŋ Yom Ŋandô Ŋadau Anötö dom.

²² Aö bu watôc ŋgac tasanŋ-nda asê têtŋ mac. Asa naŋ sôm bu Yisu iŋ †Mesaya dom, naŋ Kilisi ndê ŋacyo, ma sêc yom ŋandô pi Damaŋ Anötö lu Atu ahuc.

²³ Bu asa naŋ sôm bu Yisu iŋ Anötö ndê Atu dom, naŋ ti Damba ndê gêtŋ dom. Magoc asa naŋ kêŋ whiŋ bu Yisu iŋ Anötö Atu, naŋ ti Damba ndê gêtŋ.

²⁴ Ayob daôm ŋapap bu yom ŋandô naŋ mac aŋgô têtŋ ndoc mac akêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ tidônŋ yêc nem ŋalôm ŋapaŋ. Yom dau bu yêc nem ŋalôm ŋapaŋ, dec yom dau piŋ mac dôŋ am damiŋ Atuŋgac ma piŋ mac dôŋ am damiŋ Damba whiŋ.

²⁵ Ma bocdinaŋ mac oc atap mwasiŋ dandöc taŋli ŋapaŋ-ŋga sa, tôm iŋ gic bata têtŋ yac su.

²⁶ Aö gato yom dindéc bu wakêtŋ puc mac pi lau naŋ bu sêŋsau mac.

²⁷ Aŋgô su naŋ! Ŋalau naŋ gêm gôliŋ lau tasanŋ dinaŋ, iŋ Ŋalau Dabuŋ dom. Magoc Yisu kêŋ Ŋalau Dabuŋ têtŋ mac su, ma iŋ Ŋalau Yom Ŋandô-ŋga. Ma iŋ mbo nem ŋalôm ŋapaŋ bu êndôhônŋ mac pi gêtŋ hoŋ. Tu dinaŋ-ŋga mac apônda lau tu sêndôhônŋ mac-ŋga dom. Bocdinaŋ aŋkuc yom naŋ Ŋalau Dabuŋ kêŋ têtŋ mac, ma asap Yisu dôŋ ŋapaŋ.

Anötö ndê Balêkoc

²⁸ Aneŋ balêkoc, aö wasôm têtŋ mac bu asap Kilisi dôŋ. Ma boc-dinaŋ têtŋ ndoc iŋ mbu meŋ ma hoc dau asê, naŋ yac oc dalhac iŋ aŋgô-ŋga ti atac pa su ma mayanŋ dauŋ dom.

²⁹ Mac aŋyalê su bu iŋ ndê lêtŋ hoŋ iŋ lêtŋ gitêtŋ eŋ, ma bocdinaŋ aŋyalê bu lau hoŋ naŋ sêsa lêtŋ gitêtŋ, naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc sêti iŋ ndê balêkoc su.

3

¹ Alic su naŋ. Damaŋ Anötö tac whiŋ yac ndu andô, dec sam yac bu iŋ ndê balêkoc. Ma yac dati iŋ ndê balêkoc su yomandô. Magoc lau nom dindéc-ŋga sêŋyalê yac bu Anötö ndê balêkoc dom, ŋahu bu ŋac sêŋyalê iŋ dom boc-dinaŋ.

² O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, kwahic dec yac taŋyalê su bu dati Anötö ndê balêkoc, magoc ŋalêtŋ bocke naŋ yac oc dambo têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga, naŋ Anötö tôc asê têtŋ yac su dom. Tigeŋ têtŋ ndoc Yisu mbu meŋ, naŋ yac oc dalic iŋ ndê ŋawasi ti lêtŋ naŋ iŋ dau mbo, ma taŋyalê bu yac oc dambo ŋalêtŋ kaiŋ tigeŋ.

³ Ma lau hoŋ naŋ sêkêtŋ bata gêtŋ dinaŋ, naŋ sêmasaŋ dau si ŋalôm ŋawasi sa, ma sêsa lêtŋ ŋawasi tôm iŋ dau.

⁴ Asa naŋ kôm sac, naŋ kêtŋgîlî Anötö ndê yomsu. Bu sac ŋahu sip yac dakôm gêtŋ naŋ so Anötö ndê yomsu.

⁵ Magoc mac aŋyalê bu Yisu sip meŋ bu kôc yac neŋ sac su. Ma iŋ dau ndê sac mbasi.

⁶ Bocdinaŋ asa naŋ sap Yisu dôŋ, naŋ hu mêtê sac siŋ ndic ŋawaê. Magoc asa naŋ kôm sac ŋapaŋ, naŋ ndê gauc sa pi Yisu dom, ma kêtŋyalê iŋ dom.

⁷ Aneŋ balêkoc, ayob daôm bu ŋamalac daŋ êŋsau mac pi mêtê sac dom. Asa naŋ kôm mêtê ŋayham, naŋ ti ŋamalac gitêtŋ kêtŋkuc Yisu dau ndê lêtŋ gitêtŋ.

⁸ Magoc asa naŋ kôm sac, naŋ ti Sadaŋ ndê. Bu Sadaŋ dau kôm sac têtŋ têtŋ ŋamata-ŋga andô ma kôm ŋapaŋ e meŋ. Anötö ndê Atu sip nom meŋ naŋ ŋahu bocdec bu, tu bu seŋ Sadaŋ ndê gwelenŋ su.

⁹ Ŋamalac bocke naŋ Anötö kôm iŋ tiwakuc, naŋ puc dômbwê mêtê sac. Ŋahu bu Anötö ndê yom yêc iŋ ndê ŋalôm gitôm gêtŋ ŋawhê ŋayham.

Yomandô! Gitôm dom bu in sap mêtê sac dôñ, ñahu bu Anötö kôm in ti-wakuc su.

¹⁰ Tu dinañ-nga dec tañyalê yêc awê lau bocke nañ sêti Anötö ndê balêkoc, ma ñac nañ sêti Sadañ ndê. Lau nañ sêsap lêñ gitêñ dôñ dom, ma ñac nañ sêtec si asidôwai, nañ sêti Anötö ndê balêkoc dom.

Mêtê atac whiñ asidôwai-nga

¹¹ Yom atu nañ sêhoc asê têt mac têt ndoc mac akêt whiñ tiwakuc, nañ bocdec bu, yac atac whiñ neñ asidôwai sêkêt whiñ-nga dandic ñawaê.

¹² Ankcuc Kein dom, bu in kêkuc lêñ atac whiñ-nga dom. In Sadañ ndê atu, ma gic asi Abel ndu. Ñahu bu in dau ndê lêñ sac, ma in gêm lêmun Abel ndê lêñ solop.

¹³ O asidôwai. Lau nom-nga bu sêtec mac, nañ ahêgo daôm dom.

¹⁴ Yac tañyalê bu dahu señ dambac ndu-nga siñ, ma dambo señ dandöc tañli-nga. Ñahu bu yac atac whiñ asidôwai. Lau nañ atac whiñ asidôwai dom, nañ gacgeñ sêmbo señ sêmbac ndu-nga.

¹⁵ Asa nañ atac tec in ndê asidôwa, nañ Anötö gêlic in gitôm ñgac ndic ñamalac ndu-nga. Ma mac añyalê su bu asa nañ gic ñamalac ndu, nañ wêkain gameñ dandöc tañli ñapañ-nga dom.

¹⁶ Yac tañyalê mêtê atac whiñ-nga ñahu bocdec bu. Yisu Kilisi dau mbac ndu tu yac-nga. Bocdinañ dakêt daun sambuc tu danem asidôwai sa-nga e tôm dambac ndu tu ñac-nga.

¹⁷ Asa nañ gêlic asidôwa daun pônnda dau, ma ndê gêñ yêc tu nem in sa-nga, magoc tawalô in ma gêm in sa dom, nañ tôc asê bu Anötö ndê mêtê atac whiñ-nga yêc in ndê ñalôm dom.

¹⁸ O aneñ balêkoc, yham dom bu dasôm bu yac atac whiñ asidôwai ña yom ti whañsuñ ñambwa. Danem ñac sa, goc tôc asê bu yac atac whiñ ñac yomandô.

Dalhac ti atac pa suyêc Anötö añgô-nga

¹⁹⁻²⁰ Bocdinañ, yac bu atac whiñ neñ asidôwai, goc tañyalê tidôn bu tañkuc lêñ yom ñandô-nga. Magoc yac bu ñalôm ñawapac yêc Anötö añgô-nga tu mêtê ñatô nañ dakôm-nga, nañ goc gauc nem yom bocdec bu. Anötö kêyalê yac neñ ñalôm ti gêñ hon, ma in ndê tawalô in gêñ atu. Ma yom dau gitôm bu kôm yac ñalôm pêñ dôñ.

²¹ O aneñ lau atac whiñ-nga, yac bu ñalôm lu-lu tu neñ lêñ-nga dom, dec oc tôm bu datigasuc Anötö ti atac pa su.

²² Ma tañyalê bu gêñ nañ daten, nañ in oc kêt têt yac. Ñahu bu yac dasôc in ndê yomsu ñapu, ma dakôm mêtê nañ in gêlic ñayham.

²³ Ma in ndê yomsu dau bocdec bu. Dakêt whiñ in ndê Atu Yisu Kilisi, ma atac whiñ neñ asidôwai tôm in gic atu yac.

²⁴ Lau hon nañ dañga wambu Anötö ndê yomsu, nañ sêmbo in ñalôm, ma in mbo ñac ñalôm. Ma tañyalê bu in mbo yac ñalôm, tu Ñalau Dabuñ nañ in kêt têt yac-nga.

4

Tañsahê ñalau hon

¹ O aneñ lau atac whiñ-nga, akêt whiñ lau hon nañ sêsam dau bu Anötö ndê propet, nañ dom. Mba! Ayob daôm ñapep, bu propet tasan daêsam sêhoc asê su. Bocdinañ añsahê ñac si yom, tu bu alic bu Anötö ndê Ñalau gêm gôlin ñac, me mba.

² Ma mac oc añyalê Anötö ndê Ñalau ñalêñ bocdec. Asa nañ sôm bu Yisu Kilisi meñ ti ñamalac ñandô ma mbo nom, nañ Anötö ndê Ñalau gêm gôlin in.

³ Tigeñ lau hon nañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc, nañ sêkôc Anötö ndê Ñalau dom. Ñalau nañ gêm gôlin ñac, nañ Kilisi ndê ñacyo ndê. Mac añgô su bu Kilisi ndê ñacyo oc meñ, ma in meñ hêc asê nom su.

⁴ Aneñ balêkoc, mac ati Anötö ndê, ma mac aku ñac lau tasan dinañ dulu su. Ñahu bu Anötö ndê Ñalau nañ mbo mac nem ñalôm, nañ hêc gêtêc Sadañ,

naŋ mbo lau nom-ŋga si ŋalôm, naŋ su.

⁵ Lau tasanɗin naŋ si ŋahu yêc nom, ma sêsôm yom nom-ŋga ŋambwa. Ma lau nom-ŋga sêkôc ŋac si yom sa.

⁶ Magoc ŋac sêkôc yac mba yom sa dom, ŋahu bu ŋac sêti Anötö ndê lau dom. Yac ati Anötö ndê, ma lau hoŋ naŋ sêŋyalê Anötö, naŋ sêkôc yac mba yom sa. Naŋlêŋ dinaŋ dec yac taŋyalê lau asa naŋ Anötö ndê Naŋlau Yom Naŋdô-ŋga gêm gôliŋ ŋac, ma lau asa naŋ Sadaŋ ndê ŋalau yom tasanɗin ŋga gêm gôliŋ ŋac.

Mêtê atac whiŋ-ŋga ŋahu Anötö dau

⁷ O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, yac atac whiŋ neŋ asidôwai dandic ŋawaê, bu mêtê atac whiŋ-ŋga meŋ akêŋ Anötö dau. Lau hoŋ naŋ atac whiŋ asidôwai, naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc, ma ŋac sêŋyalê in tidôŋ.

⁸ Asa naŋ tac whiŋ ndê asidôwai dom, naŋ kêyalê Anötö dom, bu Anötö in mêtê atac whiŋ-ŋga ŋahu.

⁹ Ma in tôc in ndê mêtê atac whiŋ yac-ŋga yêc awê bocdec bu. In kêŋ in ndê Atu tigenɗin sip nom meŋ, bu yac datap seŋ dandôc taŋli-ŋga sa yêc in.

¹⁰ Yac neŋ mêtê atac whiŋ Anötö-ŋga naŋ ti mêtê atac whiŋ-ŋga ŋa-ŋahu andô dom. Tigenɗin Anötö ndê mêtê atac whiŋ yac-ŋga, naŋ mêtê atac whiŋ-ŋga ŋa-ŋahu andô. Bu in kêŋ ndê Atu sip nom meŋ, ma kêŋ dau ti da bu nemlhi yac neŋ sac ŋatôp.

¹¹ O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, Anötö tac whiŋ yac ndu andô, ma bocdinaŋ yac atac whiŋ neŋ asidôwai dandic ŋawaê.

¹² Naŋmalac daŋ gêlic Anötö su dom, tigenɗin yac bu atac whiŋ neŋ asidôwai ŋandô, dec Anötö mbo yac neŋ ŋalôm, ma in ndê mêtê atac whiŋ-ŋga gêm ŋandô su yêc yac neŋ ŋalôm.

¹³ Yac taŋyalê bu dambo in ŋalôm ma in mbo yac ŋalôm, tu Naŋlau Dabuŋ naŋ in kêŋ têŋ yac-ŋga.

¹⁴ Damaŋ Anötö kêkiŋ ndê Atu sip nom meŋ bu nem lau nom-ŋga si. Yac alic su, dec ahoc asê têŋ lau bu yomandô.

¹⁵ Ma asa naŋ kêŋ whiŋ ma sôm asê bu Yisu in Anötö ndê Atu, naŋ mbo Anötö ŋalôm ma Anötö mbo in ŋalôm.

¹⁶ Yac taŋyalê ti dakêŋ whiŋ su, bu Anötö atac whiŋ yac ndu andô. Bu Anötö in mêtê atac whiŋ-ŋga ŋahu, ma asa naŋ sap mêtê atac whiŋ-ŋga dôŋ, naŋ mbo Anötö ŋalôm, ma Anötö mbo in ŋalôm.

¹⁷ Ma ŋalêŋ dau dinaŋ in ndê mêtê atac whiŋ-ŋga gic dabiŋ dau yêc yac neŋ ŋalôm, ma yac dasa neŋ lêŋ gitôm in ndê, tôc yac neŋ têm dambo nom-ŋga hoŋ. Tu dinaŋ-ŋga dec yac oc dalhac ti atac pa su têŋ bêc Anötö êmatôc yac-ŋga.

¹⁸ Têŋ ndoc Anötö ndê mêtê atac whiŋ-ŋga gic dabiŋ dau su yêc yac neŋ ŋalôm, naŋ yac datôc dauŋ tiyham dom. Magoc asa naŋ tôc dau tu Anötö ndê bêc matôc-ŋga, naŋ tôc asê bu Anötö ndê mêtê atac whiŋ-ŋga gic dabiŋ dau yêc in ndê ŋalôm su dom.

¹⁹ Yac taŋkuc mêtê atac whiŋ-ŋga, ŋahu bu Anötö atac whiŋ yac muŋ su.

²⁰ Asa naŋ sôm bu, “Aô atac whiŋ Anötö,” tigenɗin tec in ndê asidôwa, naŋ kôm tasanɗin. Naŋ bu asa naŋ tec asidôwa naŋ in gêlic su, naŋ gitôm dom bu tac whiŋ Anötö naŋ in gêlic su dom.

²¹ Ma Anötö gic yomsu yac bocdec bu, “Asa naŋ atac whiŋ aô, naŋ atac whiŋ in ndê asidôwai maŋ.”

5

Dakêŋ whiŋ Yisu Kilisi, Anötö Atu

¹ Lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ bu Yisu in Mesaya dau, naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc sêti in ndê balêkoc. Ma asa naŋ tac whiŋ Damba, naŋ tac whiŋ lau naŋ sêti in ndê balêkoc, naŋ sêwhiŋ.

² Ma yac datôc asê bu yac atac whiŋ Anötö ndê balêkoc ŋalêŋ bocdec bu, yac atac whiŋ Anötö dau, ma dasôc in ndê yomsu ŋapu.

³ Yomandô! Yac atac whiŋ Anötö ŋalêŋ bocdec bu, daŋaŋ wambu in ndê yomsu. Ma in ndê yomsu kêŋ wapac yac dom.

⁴ Lau honj nanj Anötö kôm njac sêtiwakuc, nanj sêku njac lai sac nom-njaga dulu. Ma gênj nanj ku njac lai sac nom-njaga dulu, nanj yac nejj dakênj whinj.

⁵ Senj tigenj yêc bu daku njac lai sac nom-njaga dulu, nanj dakênj whinj bu Yisu inj Anötö ndê Atu.

Gênj nanj sêpuc yom njandô pi Yisu dônj

⁶ Yisu Kilisi sip nom mejj, ma bu ti dac whê inj sa bu Anötö Atu. Bu njambwa dom, magoc bu ma dac whinj. Ma Njalau Dabunj, nanj Njalau Yom Njandô-njaga, nanj punj yom njandô pi inj dônj bocdinajj.

⁷ Boc-dinajj, gênj tö sêwhê inj sa,

⁸ nanj Njalau, bu, ma dac. Ma gênj tö dinajj sêpuc dau dônj.

⁹ Yac dakôc yom nanj lau sêhoc asê pi Yisu, nanj sa, ma bocdinajj yom bocke nanj mejj akênj Anötö, nanj dakôc sa ejj, bu Anötö ndê yom hôc gêlêc njamalac si yom. Ma Anötö kênj gênj tö dinajj tu bu whê inj ndê Atu sa têng yac.

¹⁰ Asa nanj kênj whinj Anötö ndê Atu, nanj kôc Anötö ndê yom pi inj ndê Atu sa sip inj ndê njalôm. Magoc asa nanj kênj whinj Anötö dom, nanj tôc asê bu inj gêlic Anötö ndê yom gitôm yom tasanj. Njahu bu inj kênj whinj gênj nanj Anötö kênj bu whê inj ndê Atu sa, nanj dom.

Mwasinj dandöc tanjli njapanj-njaga

¹¹ Ma yom nanj Anötö hoc asê têng yac nanj bocdec bu. Inj kêmwasinj yac njac mwasinj dandöc tanjli njapanj-njaga, ma datap mwasinj dau sa yêc inj ndê Atu.

¹² Asa nanj kênj whinj Anötö ndê Atu, nanj tap senj ndöc tali-njaga sa. Tigenj asa nanj kênj whinj inj ndê Atu dom, nanj tap senj ndöc tali-njaga sa dom.

¹³ Mac lau nanj akênj whinj Anötö ndê Atu. Aö gato yom dindec, njahu bu aö atac whinj bu mac anyalê tidônj bu

mac atap mwasinj andöc tamli-njaga sa su.

¹⁴ Bocdinajj têng ndoc nanj yac bu datenj mbec têng Anötö, nanj datenj ti atac pa su. Ma yac bu datenj gênj nanj gi tap inj ndê atac whinj sa, nanj yac tanjyalê bu inj oc njogô yac nejj mbec.

¹⁵ Ma yac bu tanjyalê bu inj kênj danjga yac nejj mbec su, goc tanjyalê bu gênj nanj datenj, nanj inj oc kôm njandô sa.

Datenj mbec pi lau nanj sêkôm sac

¹⁶⁻¹⁷ Mac bu alic nem asidôwa danj kôm sac, goc atenj mbec têng Anötö bu nem inj kwi e inj mbu mejj mbo senj dandöc tanjli-njaga tiyham. Mêtê honj nanj so Anötö ndê lêng, nanj mêtê sac, ma inj gêlic bu gênj njambwa dom. Magoc sac honj gic waê lambwam dom. Atenj mbec tu lau nanj sêkôm sac kainj dinajj-njaga. Mêtê sac danj yêc, nanj gic waê lambwam solop.* Atenj mbec tu lau nanj sêkôm sac kainj dinajj-njaga dom, bu oc nem njac sa dom.

Yom njambu-njaga

¹⁸ Tanjyalê bu lau honj nanj Anötö kôm njac sêtiwakuc su, nanj sêhu mêtê sac sinj. Anötö ndê Atu yob njac njapep ma Sadajj gitôm dom bu êmasec njac.

¹⁹ Ma yac tanjyalê bu yac dati Anötö ndê balêkoc su, magoc lau honj nanj sêkênj whinj dom, nanj sêmbo Sadajj ndê gölinj njapu.

²⁰ Ma yac tanjyalê bu Anötö ndê Atu sip nom mejj ma whê yac nejj gauc sa bu tanjyalê Anötö Yom Njandô Njadau. Ma yac dambo inj njalôm, ma dambo inj ndê Atu, Yisu Kilisi ndê njalôm bocdinajj. Inj dau Anötö njandô, ma ti yac nejj dandöc tanjli njahu.

²¹ Anejj balêkoc, ayob daôm njapep bu anem akinj anötöi gwam dom.

* **5:16-17:** Lau ti gauc mêtê-njaga gauc gêm bu Jon ndê yom pi sac nanj gic waê lambwam solop, nanj njahu bocdec bu. Lau nanj sêkôm mêtê sac njapanj ma sêlic bu gênj njambwa, nanj gitôm sêpuc dômbwê Anötö ti inj ndê yom, ma sêpu Yisu ndê mbac ndu tu njac si sac-njaga (Hib 6:4-6; 10:29-31). Tu njac si sac dinajj-njaga dec njac sic waê bu sêsip lambwam sêndi. Njac si njalôm njadandi sa su, ma yac bu datenj mbec tu njac-njaga, dec oc nem njac sa dom. Alic yom nanj Yisu sôm pi sac nanj Anötö oc suc kwi dom (Mat 12:31; ma Mak 3:29).

Jon ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Lau tiguauc daêsam sêsôm bu Jon, nañ Yisu ndê aposel dan, nañ to bapia dindéc, magoc in sam dau bu 'ngac bata' dan, ma to dau ndê ñaê dom. In to bapia dindéc têt awê dan ti ndê balêkoc (1, 4-5), ma yêc bapia dau ñambu-nga, Jon kêt acsalô têt awê dau akêt in dôwawê dan ndê balêkoc (13). Lau daêsam gauc gêm bu yom pi awê lu dinan hêganôn gôlôwac dabuñ toñ lu, ma yom pi inlu si balêkoc, nañ hêganôn lau sêkêt whiñ-nga nañ sêmbo gôlôwac dau ñalôm.

Jon to bapia dindéc tu puc ñac dôn bu sêsap yom ñandô ma mêtê atac whiñ-nga dôn. In kêt puc ñac pi lau nañ sêndôhôn yom tasan, nañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc, ma sêsôm bu Yisu in Anötö ndê Atu dom. Jon sôm têt lau sêkêt whiñ-nga bu sêmbo ahê lau kain dinan hon.

Jon gêm mbec lau

¹ Aô ñgac bata dec, gato yom têt am awê nañ Anötö kêyalin am sa su, ma têt am nem balêkoc. Yac hon dasap yom ñandô dôn, ma tu dinan-nga aô tac whiñ mac kêtêc. Aô tanwasên dom, lau hon nañ sênjalê yom ñandô, nañ atac whiñ mac sêwhiñ.

² Nahu bu yom ñandô yêc yac neñ ñalôm, ma oc yêc yac ñalôm ñapan.

³ Daman Anötö lu in ndê Atu Yisu Kilisi si mwasiñ ti tawalô ma yom malô whiñ yac lau nañ dasap yom ñandô ti mêtê atac whiñ-nga dôn.

Yom ñandô ma mêtê atac whiñ-nga

⁴ Aô gatap mac nem balêkoc ñatô sa, ma aô galic bu ñac sêsa lêt yom ñandô-nga sênkuc yomsu nañ Daman Anötö kêt têt yac. Tu dinan-nga aô atac ñayham atu.

⁵ O awê ñayham, kwahic dec aô bu waten mac bu asap yomsu dau

dôn ñapan. Yac hon dakôc yomsu dau sa, têt ndoc yac dakêt whiñ tiwakuc. Ma bocdinañ dec aô gato tôm yomsu wakuc dom. Ma yomsu dau bocdec bu, yac atac whiñ neñ asidôwai dandic ñawaê.

⁶ Ma mêtê atac whiñ-nga ñahu bocdec bu, yac dasa neñ lêt ti danan wambu Anötö ndê yomsu. Yomsu dau mac ango têt ndoc mac akêt whiñ tiwakuc, ma yêc bocdec bu, asa nem lêt ti asap mêtê atac whiñ-nga dôn.

⁷ Lau tasan daêsam sêmbo nom, nañ sêsôm bu Anötö ndê Mesaya meñ mbo nom ti ñamalac ñandô dom, ma bocdinañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc. Asa nañ sôm yom dinan, in tasan dinda ma Kilisi ndê ñacyo.

⁸ Bocdinañ ayob daôm ñapep bu sênsau mac e aso ñandô ñayham nañ mac am gwelen atu bu atap sa-nga, nañ dom. Alhac ñanga, tu bu atap ñandô dau sa.

⁹ Bu asa nañ kêtôhôn yom nañ so yom ñandô pi Yisu Kilisi, nañ meñ akêt Anötö ndê dom. Magoc asa nañ sap yom ñandô pi Yisu dôn ñapan, nañ ti Damba ndê, ma ti Atu ndê gêt whiñ.

¹⁰ Asa nañ bu têt mac meñ, magoc êndôhôn yom ñandô pi Yisu dom, nañ akôc in sa pi nem andu dom, ma akam in dom.

¹¹ Bu asa nañ kôc ñamalac kain dinan sa, nañ wêkain in ndê gwelen sac dinan whiñ.

Yom ñambu-nga

¹² Yom daêsam yêc bu wakêt têt mac, tigen aô bu wato sip bapia dindéc dom. Aô gakêt batan bu wandic mac kêtê, goc danem yom-galôm anôn andô pitigen. Ma boc-dinan yac oc datisambuc.

¹³ Am dôwamwê nañ Anötö kêyalin sa yêc gamen dindéc, nañ ndê balêkoc sêkôm acsalô ñayham têt mac.

Jon ndê bapia titö-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ñamalac nan to bapia dindéc, nan sam dau bu 'ngac bata' dan, tòm ñamalac nan to 2 Jon. In to bapia dindéc têt ngac kêt whin-nga dan ñaê Gaius.

Jon kêkin lau ahen-nga ñatô sêsa si bu sêkôm gwelen sêwhin lau sêkêt whin-nga ton dan yêc gameñ Esia-nga. Magoc ngac dan ñaê Diotrepe kêt kisa Jon ndê lau, ma kêmasuc lau nan sêkôc lau dau sa, nan su yêc gôlôwac dabuñ dinan. Jon to bapia dindéc tu puc Gaius dôñ ma kêpin in bu in puc lau ahen-nga dau dôñ.

Jon to yom têt in ndê silip Gaius

¹ Aô ngac bata dec, gato yom dindéc têt Gaius, aneñ silip. Hêclu dasap yom ñandô dôñ, ma tu dinan-nga dec aô atac whin am kêlêc.

² Aneñ ngac atac whin-nga, aô gateñ mbec têt Anötö bu yob am bu mbo ñayham eñ, ma bu nem mbec am nem gwelen hon, tòm in yob am gatôm ñapep.

³ Asidôwai ñatô sêhóc asê aô, ma sêsôm asê bu am sa nem lêt kêkuc yom ñandô ñapan, ma gêt hon nan am kôm, nan puc yom ñandô dôñ. Ñac si yom dinan kôm aô tac ñayham atu.

⁴ Têt ndoc aô ganğô ñawaê bu aneñ balêkoc ñatô sêñsêlêt ti sêsap yom ñandô dôñ, goc aô atac ñayham kêlêc.

Jon kêpin Gaius ndê mêtê nem lau sa-nga

⁵ O aneñ ngac atac whin-nga, am gêt asidôwai nan sem gwelen ñawaê ñayham-nga, nan sa ñalêt ñayham eñ. Am kêyalê lau dau muñ su dom, magoc têt ndoc ñac sic am kêsi, nan am yob ñac ñapep.

⁶ Ñac sic miñ têt gôlôwac dabuñ yêc gameñ dindéc, pi am nem mêtê atac whin-nga. Ñayham kêlêc bu am toc

lau kain dinan sa gitôm Anötö ndê lau akin, ma gêt ñac sa ña gêt tu puc ñac dôñ têt ndoc sêñsêlêt-nga.

⁷ Lau dau sêsa tu Yisu ndê ñaê-nga bu sênem mêtê, ma ñac takwê lau sambuc bu sênem ñac sa dom.

⁸ Ma tu dinan-nga yac lau dakêt whin-nga danem lau mêtê-nga kain dinan sa dandic ñawaê. Dakôm bocdinan dec tòm yac dakôm gwelen yom ñandô-nga dawhin ñac.

Diotrepe ndê mêtê sac

⁹ Aô gato yom pi lau ahen-nga dinan têt am nem gôlôwac dabuñ su, tigeñ Diotrepe, ngac nan toc dau sa bu ngac ñamata-nga, nan kôc aneñ yom sa dom.

¹⁰ Bocdinan aô bu watêt mac waloc, goc wasôm in ndê mêtê sac asê yêc lau sêkêt whin-nga hon anğô-nga. In kêgôlin yom sac pi yac, ma tec bu kôc asidôwai sa. Ma lau nan atac whin bu sêkôc asidôwai sa, nan in kalhac ñac ahuc, ma kêmasuc ñac su yêc gôlôwac dabuñ.

Anötö ndê lau sêkôm mêtê ñayham

¹¹ O aneñ ngac atac whin-nga, kôm mêtê ñayham eñ, ma êkuc lau nan sêkôm mêtê sac, nan dom. Asa nan kôm mêtê ñayham, nan meñ akêt Anötö ndê, magoc asa nan kôm mêtê sac, nan kêyalê Anötö dom.

¹² Lau hon sêsôm yom ñayham pi Dimitrias, ma in ndê mêtê gitêt tôc asê bu in kêkuc yom ñandô. Ma yac bocdinan bu apuc in dôñ têt am bu ngac ñayham, ma am kêyalê bu yac mba yom in yom ñandô.

Yom ñambu-nga

¹³ Aneñ yom daêsam yêc bu wakêt têt am, tigeñ aô gatec bu wato têt am.

¹⁴ Aô gakêt batan bu ñasawa sauñ aô oc walic am, ma hêclu dasôm yom anğon pitigeñ.

¹⁵ Yom malô whin am. Am nem asidôwai nan sêmo dec, nan sêkôm acsalô ñayham têt am. Ma ñac sêndac am bu sam yac mba asidôwai nan sêmo dinan, nan si ñaê, ma kôm acsalô têt ñac bocdinan.

Jud ndê bapia Yom whê Jud ndê bapia sa-nga

Jud sam dau bu 'Jems asi.' Lau daêsam gauc gêm bu Jems dau in Yisu asi (Mat 13:55; Mak 6:3), nan ti lau sêkên whin-nga Jerusalem-nga si ngôlôn (Apo 15:13; Gal 1:19). Jud to bapia dindêc têt lau sêkên whin-nga, magoc gameñ ti malac bocke nan ñac sêmbo, nan in têt asê yêc bapia dindêc dom.

In to bapia dindêc tu bu kêt puc lau sêkên whin-nga pi kêdôhônwaga tasan nan sêñsôn yom pi Anötö ndê mwasiñ, ma sêndôhôn lau bu gitôm bu sêkôm mêtê sac daêsam, ma Anötö oc suc kwi. In bu puc lau sêkên whin-nga dôn bu sêlhac ñanga ma sêkôc yom tasan dinañ sa dom.

Jud ndê yom ñamata-nga

¹ Aô Jud, Yisu Kilisi ndê ñac akin ma Jems asi. Aô gato bapia dindêc têt mac lau nan Damañ Anötö tac whin mac ndu andô, ma kêgalêm mac sa ati in ndê, ma piñ mac dôn am damin Yisu Kilisi tu yob mac-nga.

² Anötö ndê tawalô, ti yom malô ma in ndê atac whin nem mac hoñ ahuc êñlêc.

Jud kêt puc ñac pi lau nan sêndôhôn mêtê tasan

³ O aneñ lau ñayham, aneñ ñalôm kac aô bu wato yom têt mac pi Anötö ndê lêt nem yac si-nga, nan tap yac sa su. Magoc kwahic dec aô galic bu ñawapac dan hêt asê, ma tu dinañ-nga dec gato yom dindêc hêganôn ñawapac dau. Aô bu wapuc mac dôn bu alhac ñanga ma asap Anötö ndê yom ñandô dakên whin-nga dôn. In kêt yom dau têt in ndê lau dabuñ bu sêyob ñapep.

⁴ Ñawapac dau hêganôn lau sac ñatô nan sêtec Anötö ndê lêt, nan sêsôc mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm sêmên sêsiñ sêmbo, ma sêndôhôn mêtê tasan. Ñac sêsôm gitôm bu dakôm mêtê sac ñapan, ma Anötö oc suc kwi. Bocdinañ sêñsôn yom pi Anötö ndê tawalô, ma sêsêc yac neñ Ñadau tigen, Pômdau Yisu Kilisi ahuc. Lau kain dinañ, ñac Anötö ndê lau dom, ma muñ-nga in ndê propet sêto yom pi ñagêyô nan in oc kêt têt ñac.

Ñagêyô nan Anötö kêt têt lau sac

⁵ Yom pi ñagêyô dinañ mac anyalê su, tigen aô wasôm tiyham bu mac gauc nem ñapep. Muñ-nga Pômdau kêgaho lau Israel-nga su yêc gameñ Isip-nga. Magoc tiñambu ñac si lau ñatô sêkên whin in dom ma sêli dau sa têt in, dec in señ ñac su.

⁶ Ma gauc nem anjela nan danja wambu Anötö dom, ma sêhu gameñ nan Anötö kêt tu ñac-nga yêc undambê, nan siñ. Bocdinañ in sô ñac dôn ña sen ñanga bu sêmbo gameñ ñasec-nga ñapan, e sêtap matôc sa têt bêt atu nan oc meñ sa tiñambu.

⁷ Ma gauc nem lau nan muñ-nga sêndôc malac Sodom ti Gomora ma malac ñatô nan sêyêc malac lu dinañ ñamakê. Ñac sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-nga ma mêtê mockain-nga tidau-tidau, ma tu dinañ-nga Anötö señ ñac su. Gêñ dinañ ti dôhôn ma kêt puc yac pi ñagêyô nan lau sac oc sêtap sa yêc ya nan sa ñapan.

⁸ Ma lau tasan nan sêmbo mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm, nan sêsa lêt sac-nga gitôm lau ñamata-nga dinañ. Lêt sêkôm sac-nga kalhac ñac si gauc ñapan, ma ñac si mêtê sac kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö angô-nga. Sêtoc dau sa ma sêsôc Anötö ma lau bata ñapu dom, ma sêsôm yom sac bu sêngwiniñ Anötö ndê lau ti ñawasi.*

⁹ Magoc gauc nem Anötö ndê anjela ñamata-nga Maikel. Têt ndoc inlu Sadañ sêseñ dau pi Moses ndê ñamlañ,

* **1:8:** Lau ti ñawasi - yêc ndê bapia, Jud to yom tigen nan 'ñawasi.' Lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn anjela, magoc lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau sêkên whin-nga, me lau sêkên whin-nga si lau bata. Pita to yom kain tigen yêc 2 Pit 2:10.

nañ in yob dau ndê whasun bu sôm yom sac pi Sadañ dom. Magoc in sôm yom têt in bocdec bu, “Pômdau dau goc sôm am.”†

Lau tasan si mêtê

10 Magoc lau tasan nañ sêmbo sêwhin mac, nañ sêsôm yom sac-sac pi gêt dabun nañ sênjalê dom. Tigen mêtê sac nom-nga, nañ tidôn nac su, nañ sênkuc gitôm bôc gapun nañ gauc mbasi. Ma tu mêtê sac dinañ-nga dec nac oc sêninnga.

11 Oyaê! Lau dinañ oc sêtisac. Nac sênkuc Kein ndê lêt. Ma nac sêkôm gêt tu sêkôc awa-nga nambwa, ma bocdinañ sênkuc Balam ndê giso. Ma nac sêli dau sa têt Anötö ti in ndê lau bata, ma bocdinañ nac oc sêninnga gitôm Kora.

12 Têt ndoc mac lau akêt whin-nga akac sa bu aneñ gêt ma aten mbec, nañ nagahô lau sac dinañ sêsôc sêmên ma sen gêt sêwhin mac. Magoc nac maya dau tu nac si mêtê sac-nga dom, ma bocdinañ nac sêkôm gôlôwac dabun si naê nayham tisac. Nac sêmwasin dau ma gauc gêm lau natô dom. Nac lau sêhôn-sêhôn nambwa sêtôm yawalec nañ puc pi men ma mbu soc su ginnga. Ma nac sêtôm a nañ gêm nandô tôm nandoc dom dec lau sêlêt su, ma bocdinañ a dau gitôm a nañ mbac tidim lu.

13 Nac si lêt gitôm gwêc nadinda, ma nac si mêtê mayan-nga gitôm napwic nañ gwêc nampon dau hu pi baö. Magoc nac maya dau dom. Ma nac sêtôm tata nañ sêlhac si mala solop dom, ma bocdinañ Anötö kêyalin nac si mala sa yêc gameñ nasec-nga bu nac sêmbo napan.

14 Ngac namata-nga Adam ndê apangac ti-7-nga nañ sêsam bu Inok,‡ nañ hoc yom asê mun su pi lau sac dinañ bocdec bu, “Alic su nañ. Pômdau oc men whin in ndê anela dabun tausen ma tausen.

15 In oc ênsahê lau hon pi nac si mêtê, ma lau hon nañ sêtec Anötö ndê lêt, nañ in oc kêt nagêyô atu têt nac tu nac si mêtê sac-nga, ma tu yom sac nañ sêsôm pi in-nga.”

16 Lau tasan dinañ êlêmê sêtucdin tu gêt hon-nga, ma sêpu lau natô. Ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau gitôm nac dau si atac whin. Sêsôm yom sêtoc dau sa-nga, ma sêmbac-sêmbac yom lau bu sêkêt gêt têt nac.

Jud to yom puc nac dôñ-nga

17 O aneñ lau, gauc nem yom nañ Pômdau Yisu Kilisi ndê lau taposel sêhoc asê gwanan su.

18 Nac sêsôm têt mac bocdec bu, “Têt têt nambu-nga, lau oc sêtisa, nañ sêtan b ôlê lau sêkêt whin-nga, ma sêkôm mêtê sac sênkuc nac dau si nalôm nañ tec Anötö ndê lêt.”

19 Yom dau hêganôn lau dinañ, nañ sêwhê mac n em gôlôwac dabun kôc, ma sênkuc mêtê nom-nga napan sêtôm lau gauc mbasi-nga. Bu Nalau Dabun mbo nac si nalôm dom.

20 Tigen mac lau nayham. Akôm bocdinañ dom. Asap yom dabun dakêt whin-nga dôñ, bu puc mac dôñ ma alhac nanga. Ma aten mbec na Nalau Dabun ndê naclai.

21 Ambo ti Anötö ndê mêtê atac whin-nga nem mac ahuc, ma akêt batam Pômdau Yisu Kilisi ndê tawalô nañ yac oc datap sa têt ndoc in kôc yac sa dandöc tanli napan yêc undambê.

22 Tamwalô lau nañ atac lu-lu, ma anem nac sa.

23 Mac nem lau natô sêsip mêtê sac nalôm su, dec sic waê bu sêsip ya lambwam-nga sêndi. Akôm bu anem nac si nalôm kwi, dec oc nditôm mac angho nac su yêc ya dau. Tamwalô lau nañ sêkôm sac ma akôm bu anem nac sa, magoc atöc nac si sac ma ayob daôm napep bu sac dau kôm mac apeñ dom.

Jud gic bata in ndê yom

† 1:9: Yom nañ Maikel sôm têt Sadañ nañ sêto yêc Sek 3:2. Tigen yom pi Moses dinañ yêc Yom Lênsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si buku akwa dan. ‡ 1:14: Inok ndê min sêto yêc Gen 5:18-24. Yom nañ in sôm nañ sêto yêc Yom Lênsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si bapia akwa dan.

24-25 Tu yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi-
nga, tampiŋ yac neŋ Anötö ñandô
tigenŋ naŋ gêm yac si. Inŋ gitôm bu yob
mac ma nem mac sa bu apenŋ dom.
Inŋ kêgwasinŋ mac nem sac honŋ su, dec
mac atôm bu alhac aŋôm sawa ma
atac ñayham atu yêc inŋ aŋgô-nga ti inŋ
ndê ñawasi atu. Dapo inŋ ndê waê sa,
bu inŋ ndê ñawasi ti ñac lai ma ñaŋga atu
andô. Ma inŋ mbo bocdinaŋ têt têt
ñamata-nga, kwahic dec, ma oc mbo
ñaŋaŋ. Yomandô.

Revelesen (Gêḡ naḡ Yisu hoc asê têḡ Jon) Yom whê bapia dindec sa-ḡga

Lau tigauc sêsôm bu Jon, naḡ to bapia dindec (1:1-2, 4), naḡ in ḡgac tigen naḡ to Jon ndê ḡawaê ḡayham ma Jon ndê bapia tö. Têḡ ndoc in to bapia dindec, naḡ lau sêkêḡ whin-ḡga sêtap kisa atu ti ḡawapac daêsam sa. ḡacyo sêkêḡ Jon dau ndöc nduc Patmos tu in ndê gwelen ḡawaê ḡayham-ḡga. Jon to bapia dindec, tu bu puc lau sêkêḡ whin-ḡga dôḡ bu sêlhac ḡaḡga ma sêhu si sêkêḡ whin sin dom.

Gêḡ daêsam naḡ Jon to sip bapia dindec, naḡ in sôm bu ḡalau Dabuḡ kôm in ndê gatu kain dan sa, ma Anötö hoc asê têḡ in gitôm gêḡ ḡagatu. Mac oc alic bu Jon to namba 7 ma namba 12 tidim daêsam yêc bapia dindec ḡalôm. Lau Israel-ḡga sêlic namba 12 bu gêḡ atu, ma hêganônḡ lau Israel-ḡga si toḡ 12. Ma namba 7 hêganônḡ gêḡ naḡ ḡayham sambuc, ma ḡac sêsôm bu Anötö ndê namba.

Yom daêsam hêganônḡ gêḡ naḡ oc menḡ sa têḡ têm ḡambu-ḡga. Sadanḡ oc kôm gwelen ḡaḡga bu êntôm lau nom-ḡga, magoc tinambu Anötö oc êḡgwiniḡ in ti lau honḡ naḡ sêḡkuc in, ma sen ḡac su. Ma lau sêkêḡ whin-ḡga naḡ sêlhac ḡaḡga ma sêhu si sêkêḡ whin sin dom, naḡ oc sêtap mwasinḡ atu sa, ma Anötö oc kôc ḡac sa sêndöc malac Jerusalem wakuc.

Yom ḡamata-ḡga

¹ Yom dindec ḡahu Yisu Kilisi, naḡ hoc asê têḡ Jon. Yom dau hêganônḡ gêḡ honḡ naḡ kêpiḡ bu hóc asê. Anötö kêḡ yom dau têḡ Yisu Kilisi bu tóc asê têḡ lau naḡ sem akiḡ in. Ma Yisu kêkiḡ in ndê anjela danḡ bu hoc yom dau asê têḡ in ndê ḡgac akiḡ Jon.

² Ma Jon to yom dindec pi gêḡ honḡ naḡ in ḡêlic, ma puc yom dau dôḡ bu

yom ḡandô naḡ menḡ akêḡ Anötö lu Yisu Kilisi dau.

³ Yom naḡ yêc bapia dindec, naḡ bu tóc gêḡ naḡ oc hóc asê têḡ têm ḡambu-ḡga, naḡ asê, gitôm yom naḡ propet akwa-kwa sêhoc asê munḡ su. Ma ndoc menḡ kêpiḡ bu gêḡ honḡ dau ḡandô sa. Bocdinaḡ lau naḡ sêsam yom dindec asê, ma lau naḡ sêḡḡô ma sêkôc sa tidônḡ sip ḡac si ḡalôm, naḡ honḡ oc sêtap Anötö ndê mwasinḡ sa.

Jon kêkiḡ yom têḡ gôlôwac dabuḡ toḡ

⁴ Aö Jon, gato yom dindec têḡ Kilisi ndê gôlôwac dabuḡ toḡ 7 naḡ sêmbô gamenḡ Esia-ḡga. Mwasinḡ ti atac malô têḡ mac akêḡ Damaḡ Anötö naḡ mbo têḡ ḡamata-ḡga, kwahic dec mbo, ma oc menḡ tinambu-ḡga, ma akêḡ ḡalau 7 naḡ sêlhac in ndê pôḡ kiḡ-ḡga ḡa-ndö-ḡga,

⁵ ma akêḡ Yisu Kilisi. Yisu in ḡgac ḡamata-ḡga bu tisa akêḡ lau batê-ḡga, ma in ḡêm gôlinḡ kiḡ nom-ḡga honḡ. In kalhac ḡaḡga bu hoc yom ḡandô asê pi Anötö. Ma in tac whinḡ yac, dec kêc ndê dac sinḡ bu êḡḡapwêc yac su yêc yac nenḡ sac.

⁶ Ma in kôc yac sa datôm lau toḡ tigenḡ naḡ dambo in ndê ḡgôlinḡ ḡapu, ma datôm lau dabuḡ-siga bu danem akiḡ in ndê Damba Anötö. In ḡaclai ti ḡawasi ḡadau, dec dahoc in ndê waê asê tôm bêc honḡ. Yomandô!

⁷ Alic su naḡ. In oc sip whinḡ dao menḡ, ma lau honḡ oc sêlic in. Aêc, ma lau naḡ sic in ndu, naḡ oc sêlic in sêwhinḡ. Lau nom-ḡga honḡ oc sêtaḡ atu tu in-ḡga. Yomandô andô!

⁸ Pômdau Anötö sôm, “Aö ḡaclai ḡadau. Têḡ ḡamata-ḡga aö gambo, kwahic dec aö gambo, ma aö oc wambu wamenḡ tiyham. Aêc, aö ḡac hu gêḡ honḡ, ma wandic dabinḡ gêḡ honḡ.”

Yisu hoc dau asê têḡ Jon

⁹ Aö Jon, mac nem asidôwa gato yom dindec. Yac dati Yisu ndê lau, ma dambo in ndê gôlinḡ ḡapu. Tu dinaḡ-ḡga lau sêkêḡ kisa yac, magoc

tamasan daun bu dalhac nanga. Mun-nga lau sêmasuc aö ma sêkên aö gandöc nduc nan sêsam bu Patmos. Nahu bu aö galhac nanga ma gapuc Anötö ndê yom dôñ, ma gahoc yom nandô asê pi Yisu.

¹⁰ Aö gandöc Patmos, ma têt lau sêkên whin-nga si bêc sênem akin Pômdau-nga dan, Nalau Dabun kôm aö gatun kain dan sa. Ma aö ganğô awha atu dan gitôm dahuc tan yêc aö nambu-nga.

¹¹ Ma awha dau sôm, “Gên nan am oc lic, nan to sip bapia, ma êmkin têt gôlôwac dabun ton 7 nan sêndöc malac 7, nan Epesas, Smena, Pegamam, Tayatira, Sadis, Piladelpia ma Laodisia.”

¹² Aö ganğô yom dau, goc gakac daun kwi bu walic bu asa sôm yom dau. Ma aö galic yakain 7 nan sêmasan na gol.

¹³ Ma yêc yakain 7 dau nalhu aö galic ngac dan gitôm Namalac ndê Atu. In sôc nakwê balin nan sip têt in gahi, ma kic po nan nawasi gitôm gol kêgih in nabapo.

¹⁴ In kêclauñ sêp sambuc, ma in tandô nawê gitôm ya.

¹⁵ In gahiapa nawasi gitôm ain yanjan naê brons nan sêpec sa ya ma namsic. Ma in awha nakêcsia gitôm bu nan hêc atu.

¹⁶ In anğô andô nawasi atu gitôm ac nawê. Yêc in amba andô-nga in kôc tata 7, ma bien balin ti namata yêc danğa-danğa sa akên in whasun.

¹⁷ Têt ndoc aö galic in aö gahu daun gasip nom gayêc in gahi-nga gitôm ngac batê dan. Magoc in kên amba andô-nga sac aö, ma sôm, “Töc daôm dom. Aö gati namata gên hon, ma aö gati nambu gên hon.

¹⁸ Aö Anötö nan gambo tanli. Mun-nga aö gambac ndu, tigen lic! Kwahic dec aö gambo tanli, ma wambo tanli napan. Ma aö gakôc ki gatam-nga bu wanğapwêc lau su yêc lambwam ma yêc lau batê si gameñ.

¹⁹ “Bocdinan to yom pi gên nan am gêlic su, pi gên nan kwahic dec nandô sa, ma pi gên nan oc nandô sa tinambu.

²⁰ Tata 7 nan yêc aman andô-nga, ma yakain gol 7 nan aö wawhê nahu sa têt am. Tata 7 dinan sêti dôhôn anela 7 nan sêyob gôlôwac dabun ton 7, ma yakain 7 sêti dôhôn gôlôwac dabun ton 7 dinan-nga.”

2

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Epesas

¹ Ma in sôm têt aö, “To yom têt anela nan yob gôlôwac dabun Epesas-nga bocdec bu:

Yom dindéc meñ akên in nan kôc tata 7 yêc amba andô-nga, ma kêselên mbo yakain gol 7 nalhu.

² Mac lau Epesas-nga. Aö kayalê mac nem mêtê hon su, ma mac akôm gwelen atu ayêm daôm su, ma mac alhac nanga tu ahôc nawapac-nga. Ma aö kayalê bu mac atac tec lau sac ma amasuc nac su. Ma lau nan sênsau ma sêsam dau bu aposel, nan mac anjahê nac, ma anjalê nac bu lau tasan.

³ Mac alhac nanga ma ahôc nawapac ti kisa tu anen naê-nga, magoc mac kwampac sa dom. Gên hon dinan mac akôm nayham.

⁴ Tigen mac nem mêtê so dan yêc nan aö galic yham dom. Namata-nga mac atac whin aö nandô. Tigen kwahic dec mba!

⁵ Bocdinan gauc nem mac nem mêtê namata-nga dinan, nan kwahic dec mac ahu sin su. Ma anem nem nalôm kwi ma akôm mêtê nayham gitôm namata-nga. Bu mba, dec aö watên mac wamen, ma wakôc mac nem yakain su.

⁶ Magoc aö galic nayham bu mac atac tec Nikolai* ndê lau si lêt sac, gitôm aö daun gatec.

⁷ Asa ndê danğasun yêc, nan ngô yom dindéc nan Nalau Dabun sôm têt Anötö ndê gôlôwac dabun. Lau hon nan sêlhac nanga

* **2:6:** Nikolai kêdôhôn lau bu sêlic mêtê sac gitôm gên nambwa. In sôm bu Kilisi ndê lau gitôm bu sênem akin anötöi gwam, ma sêkôm mêtê mockain-nga.

ma sêku sac dulu, nan wakêŋ ŋac sêmbo Anötö ndê †Paradais ma sêneŋ ŋandô yêc A Tanli-ŋga.

Jon to yom têtŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Smena

⁸ “Ma to yom têtŋ aŋela nan yob gôlôwac dabuŋ Smena-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêŋ in nan tinamata gêtŋ hoŋ ma tinambu gêtŋ hoŋ, in nan mbac ndu ma tisa ma mbo tali tiyham.

⁹ Aô kayalê bu mac lau Smena-ŋga ahôc ŋawapac atu, ma mac andôc nom atôm lau ŋalôm sawa. Tigen yêc Anötö aŋgô-ŋga mac ati lau ti lélôm. Aô kayalê yom hoŋ nan lau nan sêsap lau Israel-ŋga si sakiŋ akwa dôŋ, nan sêsôm pi mac. Ŋac lau dau sêtoc dau sa bu ŋac lau Israel-ŋga nan Anötö kêyalin ŋac sa sêti in ndê lau. Tigen mba! Ŋac Sadan ndê lau solop.

¹⁰ Atôc daôm dom pi ŋawapac nan oc meŋ. Aŋgô! Sadan tac whin bu êŋsahê mac, ma in ndê lau oc sêkêŋ mac nem lau ŋatô sêndôc gapocwalô. Tigen mac oc ahôc ŋawapac tôm bêc 10 ma pacndê. Mac bu ahôc ŋawapac e tôm lau sêndic mac ndu, magoc alhac ŋanŋa ma ahu aô sin dom. Ma bocdinaŋ aô wakêŋ mac andôc tamli ŋapan, nan ti mac nem ŋaôli.

¹¹ Asa ndê dangasuŋ yêc, nan ŋgô yom dindec nan Ŋalau Dabuŋ sôm têtŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ. Lau hoŋ nan sêlhac ŋanŋa ma sêku sac dulu, nan oc sêtap ŋandê sa têtŋ bêc nan lau sêmbac ndu tidim tilu-ŋga,† nan dom.

Jon to yom têtŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Pegamam

¹² “Ma to yom têtŋ aŋela nan yob gôlôwac dabuŋ Pegamam-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêŋ in nan hôc bien baliŋ nan ŋamata yêc dangadanga.

¹³ Aô kayalê mac lau Pegamam-ŋga nem gameŋ, nan lau daêsam sêmbo

Sadan ndê gôlin ŋapu. Tigen mac asap aô dôŋ ŋapan, ma ahu nem akêŋ whin aô-ŋga sin su dom. Yêc Sadan ndê malac dinaŋ, lau sic aneŋ ŋgac akiŋ Antipas ndu. Ŋahu bu in hoc yom ŋandô asê pi aô, ma sêc aô ahuc dom. Ma mac bocdinaŋ, têtŋ ndoc dinaŋ aô galic bu mac ahu aô sin dom.

¹⁴ Tigen mac akôm gêtŋ ŋatô nan aô galic bu solop dom. Mac nem lau ŋatô sêŋkuc Balam ndê yom. Têtŋ têtŋ ŋamata-ŋga Balam kédôhôn lau Israel si ŋgac bata Balak bu êntôm lau Israel-ŋga bu sêkôm mêtê sac. Ŋac seŋ gêtŋ daneŋ-ŋga nan lau sêkêŋ ti da têtŋ anötö gwam. Ma sêkôm mêtê sac mockaiŋ-ŋga whin. Ma kwahic dec mac nem lau ŋatô sêŋkuc mêtê kaiŋ dinaŋ.

¹⁵ Ma gêtŋ dan tiyham. Mac nem lau ŋatô sêŋkuc yom nan Nikolai kédôhôn têtŋ lau.

¹⁶ Bocdinaŋ anem daôm kwi. Bu mba, dec ŋasawa sauŋ aô watêtŋ mac waloc, ma wandic lau nan sêsa lêtŋ kaiŋ dinaŋ ŋa bien baliŋ nan sa yêc aô whansuŋ.

¹⁷ Asa ndê dangasuŋ yêc, nan ŋgô yom dindec nan Ŋalau Dabuŋ sôm têtŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ. Lau hoŋ nan sêlhac ŋanŋa ma sêku sac dulu, nan wakêŋ ŋac sêneŋ gêtŋ daneŋ-ŋga nan kwahic dec yêc sin dau yêc undambê, gitôm gakêŋ †mana têtŋ lau Israel-ŋga seŋ yêc gameŋ sawa. Ma aô wakêŋ hoc sêsêp tigen-tigen têtŋ ŋac tôm ndi. Yêc hoc tigen-tigen aô wato ŋaê wakuc pi, nan lau dan sêŋyalê dom. Asa nan kôc hoc dau ŋadaŋ, nan oc êŋyalê.

Jon to yom têtŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Tayatira

¹⁸ “Ma to yom têtŋ aŋela nan yob gôlôwac dabuŋ Tayatira-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêŋ Anötö ndê Atu, in nan ndê tandô ŋawê gitôm

† **2:11:** Bêc nan lau sêmbac ndu tidim tilu-ŋga - bêc nan Anötö oc êmatôc lau hoŋ, ma lau sac oc sêsip ya atu nan sa ŋapan sêndi bu sêhôn ŋandê ŋapan. Alic yom ŋatô yêc Rev 20:14; ma 21:8.

ya nawahô, ma gahi gitôm brons nan nawasi atu.

19 Aö kayalê mac lau Tayatira-nga nem mêtê hon su, bu mac akêñ whin aö nanga, ma asap mêtê atac whin-nga dön. Aö kayalê bu mac alhac nanga ma am akin aneñ lau. Ma kwahic dec mac akôm gêñ dinan hóc gêlêc namata-nga su.

20 Tigen mac nem mêtê dan aö galic yham dom. Awhê sac dan mbo mac nem gôlôwac dabun nalôm, nan gitôm kwin sac Jesebel. In sam dau bu aneñ propet awhê dan, magoc in kédôhôn aneñ lau bu sêkôm mêtê mockain-nga, ma bu sêneñ gêñ danen-nga nan lau sêkêñ ti da têt anötöi gwam. In kôm mêtê sac bocdinañ, magoc mac asoc in su yêc mac nem gôlôwac dabun dom.

21 Aö gakêñ nasawa têt in bu nem dau kwi, tigen in sap in ndê mêtê sac dön napan.

22 Alic su nan! Kwahic dec aö wakêñ nandê atu têt in, ma têt lau nan sêkôm mêtê mockain-nga sêwhin in, nan bocdinañ. Nac bu sênem dau kwi dom, dec nac oc sêhóc nawapac atu.

23 Ma aö oc wandic in ndê balêkoc ndu sêwhin. Tu dinan-nga dec Kilisi ndê lau hon oc sênyalê bu aö kayalê namalac si gauc ti nalôm hon. Ma aö wakêñ nagêyô têt mac hon tôm ndi, ênkuc mêtê nan mac lau tigen-tigen akôm.

24 Mac lau Tayatira-nga natô asôc awhê sac dinan ndê yom napu dom. Ma yom nan sêsam bu Sadan ndê yom nan yêc sin dau, nan mac akip sa dom. Bocdinañ aö oc wakêñ nawapac wakuc têt mac ahóc dom.

25 Gêñ tigen aö atac whin, nan asap mêtê nayham nan mac akôm ambo, nan dön e wambu wamen.

26 Asa nan bu lhac nanga ma ku sac dulu, ma sôc aneñ yom napu e bêc nambu-nga, nan wakêñ naclai têt in bu nem gôlin lau sambuc,

27 gitôm Daman kêt naclai têt aö

dauñ. Tôm yom nan sêto yêc nan sôm bocdec bu:

In kôc tôc kin-nga bu nem gôlin lau sambuc ti naclai atu, ma in oc ku nac dulu gitôm ngac dan tuc lôn andô dan popoc. [BW 2:9]

28 Ma asa nan bu lhac nanga, nan aö dauñ oc wambo wawhin in ti nawasi atu gitôm tata bêbêc-nga.

29 Asa ndê dangasun yêc, nan ngô yom dindéc nan Nalau Dabun sôm têt Anötö ndê gôlôwac dabun.

3

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Sadis

1 “Ma to yom têt anela nan yob gôlôwac dabun Sadis-nga bocdec bu:

Yom dindéc men akêñ in nan mbo whin Anötö ndê nalau 7 ma kôc tata 7. Aö kayalê mac lau Sadis-nga nem mêtê hon. Lau natô gauc gêm bu mac alhac nanga ma akôm Anötö ndê gwelen. Tigen mba! Mac atôm lau batê!

2 Yêc aneñ Anötö anğô-nga aö galic bu mac ac dabin mac nem gwelen napep dom. Bocdinañ tampo sa ma atisa! Mac nem akêñ whin kêpin bu oc pacndê. Bocdinañ apuc nem akêñ whin dön man.

3 Gauc nem yom hon nan mac anğô ti akôc sa su. Ma anem nem nalôm kwi ma danam wambu yom dau. Mac bu anem ali dom, dec wambu wamen gitôm ngac kan, ma mac oc anyalê ndoc wamen-nga dom.

4 Magoc aö kayalê lau Sadis-nga natô nan sêkôm mêtê sac dom, dec galic nac tôm lau ti nakwê nawasi. Aö oc wakêñ nakwê sêsêp têt lau dinan sêsôc, bu aö galic nac nayham, ma nac oc sêmbo sêwhin aö napan.

5 Ma lau natô nan sêlhac nanga ma sêku sac dulu, nan wakêñ nakwê sêsêp têt nac bocdinañ. Ma yêc Daman ti in ndê anela anğô-nga, aö wasam nac si naê asê, ma watôc asê bu sêti aneñ lau

solop. Ma ñac si ñaê oc yêc Buku Tanli-
nga* ñapañ.

⁶ Asa ndê dangasuñ yêc, nañ ngô
yom dindéc nañ Ñalau Dabuñ
sôm têñ Anötö ndê gôlôwac
dabuñ.

*Jon to yom têñ gôlôwac dabuñ yêc
malac Piladelpia*

⁷ “Ma to yom têñ añela nañ yob
gôlôwac dabuñ Piladelpia-nga bocdec
bu:

Yom dindéc meñ akêñ ngac dabuñ
nañ sôm yom ñandô eñ. Inj kôc
Kin Dawid ndê ki gatam-nga, ma
gatam bocke nañ inj gêlêc su, nañ
lau dañ sêtôm bu sêndic ahuc
dom. Ma gatam nañ inj gic ahuc,
nañ lau dañ sêtôm bu sêkac sa
dom.

⁸ Mac lau Piladelpia-nga. Aô kayalê
mac nem mêtê hoñ su. Mac lau ti
licwalô atu dom, tigen aô kayalê bu
mac dañam wambu aneñ yom, ma
asêc aneñ ñaê ahuc dom. Bocdinañ
alic su nañ! Kwahic dec aô walêc
gatam dañ su bu wanem mac sa-nga,
ma lau dañ oc sêtôm dom bu sêndic
ahuc.

⁹ Lau nañ sêsap lau Israel-nga si
sakin akwa dôñ, nañ sêtoc dau sa bu
ñac lau Israel-nga nañ Anötö kêyalin
ñac sa. Magoc mba. Ñac lau tasan, ma
Sadañ ndê lau ñac. Aô wanğwiniñ ñac
e sêtêñ mac sêmeñ ma sêhu dau sêyêc
mac gahim-nga. Ma têñ ndoc dinañ
ñac hoñ oc sênyalê tidôñ bu mac lau
nañ aô atac whiñ mac ndu andô.

¹⁰ Mac apuc daôm dôñ ma alhac
ñañga têñ ndoc ñawapac ti kisa tap
mac sa, tôm aô gac atu mac muñ
su. Bocdinañ aô wayob mac têñ
ndoc ñawapac-nga nañ oc hôc asê
bu êñsahê lau nom-nga hoñ.

¹¹ Ndoc meñ kêpiñ bu aô wambu
wameñ. Bocdinañ akôc yom ñandô
dôñ ma ayob ñapep, bu lau dañ sênem
kañ nem ñaôli ñayham dom.

¹² Lau nañ sêlhac ñañga ma sêku sac
dulu, nañ aô wakêñ ñac sêndôc aneñ
Anötö anğô-nga ñapañ tôm alhê ñañga
nañ sêlhac inj ndê lôm dabuñ. Lau di-
nañ oc sêmbo sêwhiñ Anötö yêc malac
Jerusalem wakuc, nañ inj oc kêñ sip
akêñ undambê meñ, dec aô oc wato
aneñ Anötö ndê ñaê ma inj ndê malac
wakuc dau ñaê pi ñac. Ma aô wato aô
dauñ neñ ñaê wakuc pi ñac whiñ.

¹³ Asa ndê dangasuñ yêc, nañ ngô
yom dindéc nañ Ñalau Dabuñ
sôm têñ Anötö ndê gôlôwac
dabuñ.

*Jon to yom têñ gôlôwac dabuñ yêc
malac Laodisia*

¹⁴ “Ma to yom têñ añela nañ yob
gôlôwac dabuñ Laodisia-nga bocdec
bu:

Yom dindéc meñ akêñ Yom Ñandô
Ñadau. Inj sôm yom ñandô eñ, ma
bocdinañ yac dakêñ whiñ inj ndê
yom ma atac lu-lu dom. Ma inj
gêm gôliñ gêñ hoñ nañ Anötö kêñ.

¹⁵ Aô kayalê mac lau Laodisia-nga
nem mêtê hoñ. Mac asôm bu akêñ
whiñ aô, tigen mac akêñ whiñ aô ti
nem ñalôm sambuc dom. Mac lau
tasan! Mac bu ahu aô siñ gacgeñ, me
akêñ whiñ aô ti nem ñalôm sambuc,
dec oc ñayham.

¹⁶ Tigen mba! Mac añsau bu añkuc
aô. Bocdinañ oc wasen mac su tôm
ngac nañ kêsahê gêñ sac yêc inj whasuñ
dec kêlôwê sa.

¹⁷ Mac asôm bu mac ati lau ti lêlôm
ma lau tiwaê nañ apônda gêñ dañ
dom. Tigen mac añyalê dom bu yêc
Anötö anğô-nga mac atôm lau ñalôm
sawa, ma lau tandô pec, ma lau ñakwê
mbasi.

¹⁸ Bocdinañ anğô aneñ yom dindéc.
Mac bu ati lau ti lêlôm, dec atêñ aô
ameñ, ma aô wakêñ gol ñandô ñayham
têñ mac anemlhi. Ma anemlhi
ñakwê sêsêp asôc-nga bu ambo ñamlic
ñambwa dom ma mayam pac. Ma

* **3:5:** Buku Tanli-nga - lau hoñ nañ sêkêñ whiñ Yisu ma sêtap Anötö ndê mwasin dandôc tanli ñapañ-nga sa, nañ si ñaê yêc Buku Tanli-nga dau. Buku ñatô sêyêc undambê, nañ sêto yom yêc ñalôm pi gêñ ñayham ma sac hoñ nañ yac tigen-tigen dakôm (Rev 20:12-13). Sêto yom pi Buku Tanli-nga dau yêc Pil 4:3; Rev 13:18; 17:8; 20:12, 15; ma 21:27.

anemlhi malasin bu anɣwasin tanôm e tanôm nawa sa.

¹⁹ Lau nan aö atac whin, nan bu sêkôm gên giso, dec aö wasôm nac ma wamatôc nac tu bu sêhu mêtê sac dau sin. Boc-dinan anɣô anen yom. Anem daôm kwi ma akôm nanɣa bu anɣuc aö.

²⁰ Alic! Aö gatôm mac nem silip dan nan meɣ kalhac am nem andu naganam ma kêmati gatam mbo. Ma bocdinan asa nan ngô aö awhan ma gêlêc gatam dau su têt aö, nan aö oc wasôc watêt in wandi, ma alu anen gên awhin dau.

²¹ Aö gaku naclai sac-nɣa hon dulu, dec Daman kôc aö sa gandöc gawhin in yêc in ndê pôn kin-nɣa. Ma nalên tigen lau hon nan sêlhac nanɣa ma sêku sac dulu, nan wakôc nac sa bu sênem gôlin sêwhin aö yêc anen pôn kin-nɣa.

²² Asa ndê danɣasun yêc, nan ngô yom dindec nan Nalau Dabun sôm têt Anötö ndê gôlôwac dabun.”

4

Jon gêlic gên atu undambê-nɣa

¹ Dinan su, goc aö galic gatam dan nan kac sa su yêc undambê. Ma awha nan aö ganɣô mun su gitôm dahuc tan, nan sôm têt aö bu, “Pwi mwen, ma gên nan oc hôc asê tinambu-nɣa, nan watôc têt am.”

² Têt dinan Nalau Dabun kôm aö gatun kain dan sa, ma aö galic pôn kin-nɣa dan kalhac undambê, ma pôn nadau ndöc nahô.

³ Ma in nan ndöc, nan ndê nawasi atu, gitôm thoc nayham lu nan sêsam bu jasper ma kanelian. Ma gasun bu êp nan nadalô nayham ma nawasi gitôm hoc nayham emerel, nan kêgih pôn atu dau ahuc.

⁴ Ma aö galic pôn 24 sêlhac sênghihi pôn atu, ma lau bata 24 sêndöc nahô. Nac sêsôc nakwê sêsêp, ma sanem gol yêc nac si naganlôn tôm gi.

⁵ Ma aö galic sickac, ma ganɣô wapap gic ti nakêcsia atu sa akên pôn atu.

Ma lam ti nawê atu 7 sêlhac pôn nandö-nɣa. Lam 7 dinan Anötö ndê nalau 7.

⁶ Ma yêc pôn dau nandö-nɣa aö galic gên nawasi atu poc gitôm bugic-ton, ma nawa gitôm glas.

Ma aö galic anela atu hale sêlhac sênghihi pôn atu. Nac sem gên tali natô anɣô, ma tandô daêsam sêyêc nac nabapo ti nadômbwê.

⁷ Anela hale dinan anɣô andô bocdec. Anela namata-nɣa ndê anɣô gitôm layon, tilu-nɣa gitôm makao, titö-nɣa gitôm namalac, ma anela tihale-nɣa ndê anɣô gitôm macmpoɣ nan hu mbo lolôc.

⁸ Nac tigen-tigen si namakê 6, ma tandô daêsam sem nac ahuc, yêc namakê napu-nɣa whin. Ma nac sêmpin Anötö ma sêsôm, “O Pômdau Anötö, Nanɣa Nadau, am dabun, dabun, ma dabun en. Am mbo têt namata-nɣa, kwahic dec am mbo, ma tinambu am oc mbu mwen.” Nalên dinan nac sêmpin in acsalô ma ôbwêc hon, sênwhan dau dom.

⁹ Têm bocke nan anela hale dinan sêsôm yom dinan sêmpin in nan ndöc pôn atu ma mbo tali napan, ma sem danɣe in ti sêtoc in ndê waê sa, goc

¹⁰ lau bata 24 sêhu dau sêsip nom ma sêpôn haduc têt in. Ma sêkên nac si sanem sêyêc pôn atu ndö-nɣa, ma sêsôm yom bocdec bu,

¹¹ “O Pômdau yac mba Anötö. Am gên hon nadau. Am kêmasan gên hon ma kên gên hon sêmbo tali, tôm am daôm tac whin. Tu dinan-nɣa dec am nayham kêlêc, ma gic waê bu yac ampin am ti apo nem waêm sa, ma atoc am sa tu am nem nawasi ti naclai atu-nɣa.”

5

†Anötö ndê Domba ma bapia tilhun

¹ Aö tanhê in nan ndöc pôn atu, ma galic bapia tilhun dan yêc in amba andö-nɣa, ma yom yêc bapia dau danɣa lu-lu. Bapia dau sênluhan sa, ma

sêkêñ gêñ ñabalêp 7 pi ñadali bu kôc dôñ.*

² Ma aö galic añela ñanga dañ, nañ mbwêc awha atu bocdec bu, “Asa in ñamalac gitêñ, gitôm bu kôc gêñ ñabalêp su ma kac bapia dau sa?”

³⁻⁴ In mbwêc yom dinañ asê, tigen yêc undambê, ma yêc nom ma nom ñapu-ñga, sêtap ñamalac gitêñ dañ sa dom, nañ gitôm bu kac bapia dau sa ma sam. Têñ ndoc aö galic bu sêtap ñamalac gitêñ dañ sa dom, nañ aö gatañ atu andô.

⁵ Magoc lau bata 24 si dañ sôm têt aö, “Am tañ dom! Lic su nañ. Ñamalac gitêñ dañ mbo, nañ ku ñaclai sac-ñga ti ñaclai dambac ndu-ñga dulu su, ma in gitôm bu kôc gêñ ñabalêp 7 su, ma kac bapia dau sa. In nañ sêsam bu ‘Layon nañ sa akêñ Juda ndê toñ,’ ma ‘Dawid ndê Wakuc,’ nañ gitôm.”

⁶ Têñ dinañ aö galic Domba dañ nañ ña-añgô gitôm sic in ndu su, magoc mbo tali tiyham. In kalhac ñalhu kêpiñ pônñ atu, ma añela hale ti lau bata 24 sênghi in ahuc. In ndê ñapo 7, ma tandô 7, nañ sem dôhônñ Anötö ndê ñalau 7 nañ in kênñ ñac sêsa sêtêñ nom ñabatiñ hoñ.

⁷ Ma Domba dau gi kôc bapia dau su yêc in nañ ndöc pônñ atu ndê amba andô-ñga.

⁸ In kôc sa su goc añela hale ti lau bata 24 sêpônñ haduc têt in. Yêc ñac hoñ si amba sêkôc gêñ wê-ñga nañ sêsam bu hap,† ma sùc nañ sêmasañ ña gol, nañ sêkêñ gêñ ñamalu ñayham sip e meñhu. Gêñ ñamalu dinañ, nañ mbec hoñ nañ Anötö ndê lau dabuñ sêteñ têt in.

⁹ Ma ñac sem wê wakuc dañ bocdec, “Am gitêñ andô, gitôm bu kôc bapia ma kac gêñ ñabalêp su. Ñahu bu lau sic am ndu, ma am nem dac gêmli lau su sêti Anötö ndê lau. Am gêmli lau yêc nom ñagameñ hoñ, ma yêc lau titonñ-titonñ ma awha têtñtêtñ hoñ nañ sêmbo

nom.

¹⁰ Ma am kôm ñac sêti lau toñ tigen, bu sênem akiñ yac neñ Anötö sêtôm lau †dabuñsiga, ma ñac oc sênem gôlinñ sêmbo nom.”

¹¹ Têñ dinañ aö galic ti ganğô añela daêsam ma daêsam ma daêsam, oc tôm dom bu dasê sa. Ñac sênghi pônñ atu ma añela hale ti lau bata ahuc.

¹² Ma ñac sem wê ña awha atu bocdec bu, “O Domba ñayham kêtêc, am nañ lau sic am ndu. Yac ampinñ am, bu am gêñ hoñ ñadau, ma am nem ñaclai, ti gauc, ma licwalô, ma waêm ti ñawê ma ñawasi atu hóc gêtêc su.”

¹³ Têñ dinañ aö ganğô gêñ tali hoñ nañ sêmbo undambê ti nom ma nom ñapu-ñga, ma nañ sêmbo gwêc. Ñac hoñ sem wê bocdec bu, “Kwahic dec, ma tôm bêc hoñ, yac ampinñ in nañ ndöc pônñ atu, ma yac ampinñ Domba. Bu inlu si waê, ti ñawê ma ñawasi, ma ñaclai atu andô!”

¹⁴ Ma añela hale sêsôm, “Yomandô!” Ma lau bata hoñ sêhu dau sêyêc nom ma sêmpiñ inlu.

6

Anötö ndê Domba kac bapia tilhuñ sa

¹ Dinañ su, goc aö galic Anötö ndê Domba dau kôc gêñ ñabalêp ñamata-ñga su yêc bapia tilhuñ. Ma añela hale si dañ ta yom ña awha atu gitôm wapap, ma sôm, “Mwen!”

² Dec aö tañhê gameñ, ma galic hosi sêsêp dañ. Ma aö galic ñgac nañ ndöc hosi ñahô, nañ kôc bakôc sôp-ñga dañ. Anötö kênñ sanem dañ têt in, goc in sa ti ñaclai atu bu ku ñacyo dulu.

³ Goc Anötö ndê Domba kôc gêñ ñabalêp tilu-ñga su, ma aö ganğô añela tilu-ñga sôm, “Mwen!”

⁴ Ma hosi kokoc dañ sa meñ. Anötö kênñ bienñ baliñ dañ têt ñgac nañ ndöc hosi ñahô, ma kênñ ñaclai têt in bu kôc yom malô su yêc lau nom-ñga, bu kôm ñac sêndic dandi ndu.

* **5:1:** Têt têt Jon to bapia dindec, nañ lau nañ bu sêkêñ bapia dañ têt lau ñatô, nañ sêkêñ gêñ ñabalêp gitôm lêtêp me nomdac pi bapia dau bu sêsap dôñ. Ma bocdinañ lau bambaliñ gitôm dom bu sêkac bapia dau sa ma sêsam e hóc asê ñamalac nañ bapia dau gi in ñawaê. † **5:8:** Hap - gêñ gitôm gita ti wac daêsam, nañ lau sêndic têt ndoc sênem wê-ñga. Alic Rev 14:2; ma 15:2.

⁵ Goc Anötö ndê Domba kôc gêñ nabalêp titö-nga su, ma añela titö-nga sôm, “Mwenj!” Dec aö tanhê gameñ ma galic hosi yeyec dañ. Ma ngac nañ ndöc hosi ñahô kôc gêñ danem dôhôn gêñ-nga yêc in amba. Gêñ kaiñ dinañ dakôc bu danem dôhôn gêñ bu ñadehe me lolo.

⁶ Ma awha dañ sa akêñ pôn atun nañ kalhac añela hale ñalhu, nañ sôm, “Kêñ tôbôm sa bu lau nom-nga sêpônnda gêñ sêneñ-nga, ma ñac oc sênem dôhôn gêñ bu lau sênemlhi gêñ danen-nga ñagec-ñagec ña ñaôli atu. Tigen kôm ôm a folib-nga ti ôm wain-nga tisac dom.”

⁷ Têñ dinañ Anötö ndê Domba kôc gêñ nabalêp tihale-nga su, ma añela tihale-nga sôm, “Mwenj!”

⁸ Goc aö tanhê gameñ, ma galic hosi yanjan dañ. Ma ngac nañ ndöc ñahô, nañ sêsam in ndê ñaê bu ‘Mbac Ndu,’ ma dañ tiyham, nañ ndê ñaê ‘Lambwam’ kêkuc in. Ma Anötö kêkin inlu bu sêwhê lau nom-nga hon kôc ndi ton hale, ma sêndic ton dañ ndu. Inlu oc sêngilî sin, ma sêkêñ tôbôm ma gêmbac atu ma bôclai bu sêsen lau ton tihale-nga dinañ su.

⁹ Têñ ndoc Anötö ndê Domba kôc gêñ nabalêp ti-5-nga su, nañ galic lau ñatô si gatu sêmbô Anötö ndê alta ñapu. Lau dinañ, muñ-nga lau nom-nga sic ñac ndu, ñahu bu sêkêñ whin Anötö ndê yom, ma sêhoc in ndê yom asê.

¹⁰ Ma ñac sêta awha atu têt in, “O Pômdau Dabuñ ma Yom Nandô Ndadu. Têt bêt bocke am oc êmatôc lau sac nom-nga, ma kêñ ñagêyô têt ñac ô yac mba dac nañ ñac sêkêc sin su?”

¹¹ Sêsôm yom dinañ su, ma Anötö kêñ ñakwê sêsêp baliñ têt ñac tôm gi. Ma in sôm têt ñac bu, “Mac nem asidôwai ñatô sem akiñ aö sêmbô, nañ lau nom-nga oc sêndic ñac ndu gitôm ñac sic mac ndu. Bocdinañ ahôn malô e gêñ dinañ pacndê su.”

¹² Aö tanhê Anötö ndê Domba ma in kôc gêñ nabalêp ti-6-nga su, goc tiyhô

atu gêm, ma aö galic ac tiyec gitôm sêcyaê, ma ayô tikoc gitôm dac.

¹³ Ma tata umbon-nga sêpeñ sêsip nom gitôm mbu puc atu ma kêwic ahi goc ñalôwê sêpeñ sêsip nom si.

¹⁴ Ma umbon ginja tôm mbu soc po dañ su, ma lôc ti nduc hon sinja bocdinañ.

¹⁵ Tu dinañ-nga lau hon nañ sêkêñ whin Yisu dom, nañ sêtôc dau ñandô, ma sêñsalê gameñ bu sêsip dau. Kin ma lau bata, ma lau sin-nga, ma lau ti lêlôm ma lau ti licwalô atu, ma lau nañ sem akiñ ñadaui ti lau nañ sêmbô ñambwa, nañ hon sêlhô bambalin. Ma sêñsalê mala sêsip dau kwi-nga sêsôc hocsun ti hoc nañ sêyêc gameñ lôc-nga, nañ ñapu.

¹⁶ Ma ñac sêta yom têt lôc ti hoc bu êngatôc ñac si e in nañ ndöc pôn atu, nañ oc tôm dom bu lic ñac, ma bocdinañ ñac oc sêtap Anötö ndê Domba ndê atac ñandê sa dom.

¹⁷ Sêkôm gêñ dinañ, ñahu bu bêt dinañ ti bêt sêtap ñandê sa tu ñac si sac-nga, ma lau sac dañ oc sêtôm dom bu sêñlêc Anötö ndê matôc.

7

Sêpuc ñadalô pi lau Israel-nga 144,000

¹ Dinañ su, goc aö galic añela hale nañ sêyob mbu. Ñac sêlhac nom ñabatin hale ma sêkôc ñaclai bu sêlhac mbu nom-nga hale ahuc, tu bu sêpuc ñadinda e sêkôm nom me gwêc me a tisac dom.

² Anötö kêñ ñaclai têt ñac bu sêyob mbu e tinambu sêhu mbu nom-nga sin bu kôm nom ma gwêc tisac. Ma aö galic añela dañ tiyham nañ sa akêñ gameñ ac pi-nga meñ, ma yêc in amba in kôc Anötö Tanli Ndadu ndê gêñ dapuc ñadalô-nga.* In mbwêc ña awha atu têt añela hale dinañ ma sôm,

³ “Akôm nom ti gwêc ma a tisac dom, e yac apuc yac neñ Anötö ndê ñadalô pi in ndê lau akiñ si sêcbala su.”

* **7:2:** Têt têt dinañ lau sêkêñ gêñ nabalêp gitôm lêlêp me nomdac pi bapia bu sêsap dôñ, ma sêpuc ñadalô dañ pi lêlêp dau bu tôc asê bu ñac sêti bapia dau ñadau. Sêmasañ gôlôn amanatu-nga (ring) me gêñ dañ nañ sêñon ti kôm bu sêpuc ñadalô dau.

⁴ Inj sôm yom dinaŋ su, goc aö gaŋgô lau naŋ sêpuc ŋadalô pi ŋac si sêcbala, naŋ si namba, naŋ gitôm 144,000. Ma lau dinaŋ sêmeŋ akêŋ lau Israel-ŋga si gôlôwac toŋ 12.

⁵ Yêc Juda ndê toŋ, sêkeŋ ŋadalô pi lau 12,000, ma pi lau 12,000 yêc Ruben ndê, 12,000 yêc Gad ndê,

⁶ 12,000 yêc Aser ndê, 12,000 yêc Naptali ndê, 12,000 yêc Manase ndê,

⁷ 12,000 yêc Simeon ndê, 12,000 yêc Liwai ndê, 12,000 yêc Isaka ndê,

⁸ 12,000 yêc Sebulun ndê, 12,000 yêc Josep ndê, ma pi lau 12,000 yêc Benjamin ndê toŋ.

Lau daêsam sêmpin Anötö

⁹ Tinjambu aö taŋhê gameŋ ma galic lau daêsam andô, gitôm dom bu lau daŋ sêsê ŋac sa. Sêmeŋ akêŋ nom ŋagameŋ hoŋ, ma akêŋ lau titon-titon hoŋ, ma akêŋ lau awha têtêtê. Ma sêlhac pôn atu ti Anötö ndê Domba aŋgô andô-ŋga. Ŋac hoŋ sêsôc ŋakwê sêsêp, ma sêhóc tômtôm ŋalaun.

¹⁰ Ma sêmbwêc ŋaŋga bu, “Yac tampiŋ yac neŋ Anötö naŋ ndöc pôn atu, ma inj ndê Domba, bu mwasiŋ nem lau si-ŋga yêc injlu.”

¹¹ Ma aŋela hoŋ naŋ sêlhac sêŋgihi pôn atu ti aŋela hale ma lau bata ahuc, naŋ sêhu dau aŋgô sip nom sêyêc pôn atu ndö-ŋga. Ma sêmpin Anötö,

¹² ma sêsôm, “Yomandô! Yac neŋ Anötö ndê ŋawasi ti gauc ma waê ti ŋac lai ma licwalô hóc gêlêc gêŋ hoŋ su. Bocdinaŋ tampiŋ inj, ma danem daŋge inj kwahic dec ma tôm bêc hoŋ. Yomandô!”

¹³ Têŋ dinaŋ lau bata si daŋ meŋ ma ndac aö bocdec bu, “Lau ti ŋakwê sêsêp dindê, ŋac lau asa, ma sêmeŋ akêŋ nde?”

¹⁴ Ma aö gaô inj ndê awha ma gasôm, “O ŋac atu, am daôm kêyalê.” Dec inj sôm têtê aö, “Lau dinaŋ sêmbo nom têtê ndoc ŋawapac atu hóc asê, ma kwahic dec sêmeŋ sêmbo lec. Sêŋgwasin si ŋakwê sip Anötö ndê Domba ŋadac, ma ŋakwê dau sêp sambuc.

¹⁵ Tu dinaŋ-ŋga sêlhac Anötö ndê pôn atu ndö-ŋga yêc inj ndê lôm dabuŋ, ma sem akiŋ inj acsalô ma ôbwêc. Ma inj naŋ ndöc pôn atu, naŋ oc mbo whin ŋac ma yob ŋac.

¹⁶ Tôm dom bu sêpôn da gêŋ sêneŋ-ŋga ti sênom-ŋga tiyham. Ma ac oc pec ŋac dom, ma gêŋ ŋandê daŋ oc tap ŋac sa dom.

¹⁷ Ŋahu bu Anötö ndê Domba naŋ mbo pôn atu ŋalhu, naŋ oc ti ŋac si ŋgac yob ŋac-ŋga, ma wê ŋac sêsa bu sênom bu yêc bubata taŋli-ŋga. Ma Anötö dau oc puŋ ŋac tasulu su yêc ŋac tandô.”

8

Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp ti-7-ŋga su

¹ Têŋ dinaŋ Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp ti-7-ŋga su yêc bapia, ma gameŋ undambê-ŋga ŋaŋeŋ sa gitôm acgatu ŋasawa daŋga.

² Ma aö galic aŋela 7 naŋ sêlhac Anötö aŋgô-ŋga, ma inj kêŋ dahuc têtê ŋac hoŋ tôm gi.

³ Ma aŋela daŋ tiyham meŋ kalhac alta gol kêpin pôn atu. Inj kôc lôŋ gol daŋ, ma sêkêŋ gêŋ ŋamalu ŋayham daêsam têtê inj. Goc inj kêgaluŋ whin Anötö ndê lau dabuŋ si mbec yêc lôŋ dau, ma kêc pi alta ti da têtê Anötö.

⁴ Ma ŋawasu akêŋ gêŋ ŋamalu ti lau dabuŋ si mbec, sa akêŋ lôŋ naŋ yêc aŋela amba, ma pi têtê Anötö aŋgô-ŋga.

⁵ Pacndê, goc inj kôc ya ŋanda akêŋ alta, ma kêŋ sip lôŋ gêŋ ŋamalu-ŋga e meŋhu, ma tuc sip gameŋ nom-ŋga gi. Ma aö gaŋgô ŋakêcsia atu, ma sickac ti wapap gic ma tiyhô gêm.

Aŋela hale sêyu dahuc

⁶ Têŋ dinaŋ aŋela 7 naŋ sêkôc dahuc, naŋ sêmasaŋ dau bu sêyu.

⁷ Aŋela ŋamata-ŋga yu inj ndê, ma sêmbalin u ŋalhuc gitôm ais, ma ya naŋ sêŋgaluŋ whin dac naŋ sip nom gi. Ma ya dau gêŋ gameŋ nom-ŋga ti a daêsam su. Aö galic gitôm sêwhê gameŋ nom-ŋga ti a hoŋ kôc gi ŋaton tö, ma toŋ daŋ ya gêŋ su, ma lu sêyêc

ņayham. Ma kwan̄ batac-batac, nan̄ ya gēñ hon̄ su.

⁸ Goc aņela tilu-ņga yu dahuc, ma sēmbaliñ gēñ dan̄ gitôm lôc atu ti ya sip gwêc gi. Ma tiyham aō galic gitôm sēwhê gwêc kôc gi toñ tō, ma toñ dan̄ gēm dau kwi ti dac, ma toñ lu sêyêc ñayham.

⁹ Ma i ti gēñ tali hon̄ nan̄ sēmba gwêc ti dac, nan̄ sēmbac ndu. Ma wan̄ nan̄ sēpoc gwêc bocdinañ, toñ dan̄ siñga su, toñ lu sēpoc ñayham.

¹⁰ Têñ ndoc aņela titō-ņga yu ndê dahuc, nan̄ tata atu dan̄ peñ sip akêñ umbon̄. Tata dau ñawê atu, ma peñ sip nom ma kôm bu ti bubata daêsam sêtisac. Aō galic gitôm sēwhê bu ti bubata hon̄ kôc gi toñ tō, ma toñ dan̄ tisac.

¹¹ Sêsam tata dau ñaê bu ‘Ñamakic.’ Ma yêc bu nom-ņga hon̄, toñ dan̄ ñamakic sa ma toñ lu sêyêc ñayham. Ma lau hon̄ nan̄ sênôm bu ñamakic dinañ, nan̄ sēmbac ndu.

¹² Goc aņela tihale-ņga yu ndê dahuc, ma ac ti ayô ma tata ñatô sêtisac. Tu dinañ-ņga tēñ acsalô, ac pô gameñ gitôm acgatu ñasawa 8, ma ñasec sa gitôm acgatu ñasawa hale. Ma tēñ ôbwêc bocdinañ, ayô ti tata ñawê mba gitôm acgatu ñasawa hale.

¹³ Aō galic gēñ hon̄ dinañ su, ma aō gangô macmpon̄ dan̄ nan̄ hu mbo umbon̄, ma tan̄ ña awha atu bocdec bu, “Oyaê! Oyaê! Oyaê! Aņela hale sêyu dahuc su, ma aņela tō sēmba dôn̄ sēmba. Bocdinañ mac lau nom-ņga oc atap ñawapac sa tiyham.”

9

Aņela ti-5-ņga yu dahuc

¹ Goc aņela ti-5-ņga yu ndê dahuc, ma aō galic tata dan̄ peñ yêc umbon̄ sip nom gi. Ma Anötö kēñ ki tēñ in̄ bu yob sun̄ baliñ sac nan̄ sêsam bu Abis,* nan̄ ñagatam.

² Goc in̄ gêlêc gatam dau su, ma yawasu pi akêñ sun̄ baliñ dinañ meñ. Yawasu dau atu andô, gitôm yawasu

tēñ ndoc lau sêkêc pwa atu dan̄. Yawasu dau gēm ac ahuc ma kôm umbon̄ ñasec sa.

³ Ma aō galic wakô sêsip akêñ yawasu sēmeñ. Ñac si ñaclai gitôm gapingap bu sêkêñ ñandê atu tēñ lau nom-ņga.

⁴ Magoc Anötö gic yao ñac bu sêkôm kwan̄ ma gēñ batac-batac ma a tisac dom, ma sêkôm lau nan̄ aņela sêpuc Anötö ndê ñadalô pi ñac sêcbala su, nan̄ sêtisac dom. Magoc lau ñatô, nan̄ wakô dinañ oc sêkôm ñac sêtisac.

⁵ Ñac sêkôc ñaclai bu sêkêñ ñandê atu tēñ lau dinañ gitôm ayô 5, magoc ñac oc sêndic ñac ndu dom. Ma ñandê dau gitôm gapingap señ lau.

⁶ Tēñ ndoc dinañ lau oc sêtec bu sēmba tali. Ñac oc tac whiñ bu sēmbac ndu, tigeñ ñac oc sēmba tali ma sêhôn̄ ñandê ñapan̄.

⁷ Aō galic wakô dinañ sêtôm hosi nan̄ sēmasañ tu sêndic siñ-ņga. Gēñ gitôm guluñ gol sac ñac si ñagôlôn̄, ma ñac si aņgô gitôm ñamalac.

⁸ Ñac si kêclauñ baliñ gitôm lauwhê si, ma ñac si ñalhô atu gitôm layon si.

⁹ Ma yêc ñac si ñabapo aō galic gēñ ñaņga gitôm lautuc ain. Ma tēñ ndoc ñac sêhu sēmba lôlôc, ñac si ñamakê ñakêcsia atu gitôm hosi daêsam sêhê kaleta ma sênti bu sêndic siñ.

¹⁰ Ñac si ñaņguc gitôm gapingap si ñaņguc bu sêtin̄ ñamalac. Ñaclai atu yêc ñac si ñaņguc, bu sêkêñ ñandê tēñ lau gitôm ayô amañdan̄.

¹¹ Ñac si kiñ in̄ aņela sac sun̄ baliñ-ņga. Yêc Yom †Hibru sêsam in̄ ndê ñaê bu Abadon, ma yêc Yom Grik sêsam in̄ bu Apolion.†

¹² Ñawapac dinañ ti ñawapac ñamata-ņga. Ma ñawapac lu sêyêc dôn̄ sêyêc.

Aņela ti-6-ņga yu dahuc

¹³ Tēñ dinañ aņela ti-6-ņga yu ndê dahuc. Ma aō gangô awha dan̄ sa akêñ alta gol nan̄ kalhac Anötö aņgôn̄-ņga. Ñapo hale sêyêc alta dau ñakêcsu

* **9:1:** Ñaê ‘Abis’ (Abyss) kêkuc Yom Grik. Sun̄ baliñ dinañ ti ñalau sac si gapocwalô. † **9:11:** Abadon ma Apolion - ñaê lu dinañ ñahu tigeñ. Danem kwi bu ‘Ndic Ndu’ me ‘Señ su.’

hale, ma awha dau sa akêñ ñapo dau ñalhu,

¹⁴ ma ta yom têtñ añela nañ yu dahuc bocdec bu, “Sa têtñ añela hale nañ sêsô ñac dôñ sêmbo bu atu Yupretes, nañ ndi, ma êmgapwêc ñac su.”

¹⁵ Muñ-ñga Anötö kêyalin ndoc dan sa bu añela hale dinan sêndic lau sac ndu, ma ñac sêhôn ndoc dau sêmbo Bu Yupretes. Goc añela dau sa gi ma kêgapwêc añela hale dinan su, bu sêwhê lau nom-ñga kôc ndi toñ tö. Ma toñ dan ñac oc sêndic ñac ndu, ma toñ lu sêhu ñac sin.

¹⁶⁻¹⁷ Têtñ dinan aö galic gêtñ ñagatu dan, lau sin-ñga daêsam kêtêc sêndöc hosi ñahô. Ma awha dan sam ñac si namba asê têtñ aö, nañ gitôm 200 milien. Ma aö galic lautuc ñanga sêyêc ñac ñabapo. Lautuc dinan ñadalô kokoc gitôm ya, ma ñamayan gitôm umbon, ma yanyan gitôm gêtñ ñandê ñaê †solpa. Ma aö galic hosi si ñagôlôn gitôm layon si, ma ya ti yawasu ma solpa sa akêñ ñac si whasun.

¹⁸ Gêtñ tö dinan, ya ti yawahô ma solpa, nañ sêsa hosi whasun nañ tôm ñawapac atu bu señ lau nom-ñga ñatô su. Lau toñ dan oc sêmbac ndu, magoc toñ lu oc sêmbo tali.

¹⁹ Hosi dinan sêkôc ñaclai atu yêc ñac si whasun, ma yêc ñac si ñanguc whin. Bu ñac si ñanguc gitôm mboc ñagôlôn bu señ lau ma kôm ñac sêtisac.

²⁰ Ñawapac tö dinan kôm lau toñ dan sêmbac ndu. Ma lau ñatô nañ sêmbac ndu dom, nañ sêlic su, magoc sem si ñalôm kwi dom. Mba! Ñac sêsap ñac si mêtê sac dôñ ñapan. Ñac sem akin ñalau sac ma anötöi gwam nañ sêmasan ña gol ti silba ma brons ti hoc ma ña a. Gwam hon dinan gitôm dom bu sêlic gameñ me sêngô yom, ma sêñsêlêñ dom, tigen lau nom-ñga sem akin ñac ñapan.

²¹ Ma ñac sêkôm mêtê sac daêsam tôm sic ñamalac ndu, sêpec balô, sêkôm mêtê mockain-ñga, ma sem kan gêtñ. Ñac sêlic ñawapac dau, magoc sem dau kwi dom, ñac sêsap si mêtê sac dinan dôñ ñapan.

10

Añela kêtñ bapia sauñ dan têtñ Jon

¹ Têtñ dinan aö galic añela ñanga dan sip akêñ undambê meñ. In ndê ñakwê gitôm dao, ma gasun bu êp dan yêc in ñagôlôn ñahô-ñga. In ndê anğô andô ñawasi gitôm ac, ma in gahi gitôm alhö ti ya.

² Ma in kôc bapia sauñ dan nañ kac sa su, yêc in amba. In sip gi ma kêtñ gahi gasê-ñga kalhac nom, ma gahi andô-ñga kalhac gwêc.

³ Ma in mbwêc ñanga, gitôm layon dan tañ. Têtñ ndoc in mbwêc, nañ aö ganğô awha 7 sêta yom, nañ ñakêcsia gitôm wapap gic.

⁴ Aö ganğô awha 7 dinan su, ma bu wato ñac si yom sip bapia, tigen awha dan akêñ undambê sôm têtñ aö bu, “To yom nañ am ngô akêñ awha wapap-ñga 7, nañ dom. Mba! Kôc dôñ ma sêc ahuc yêc am-ñga.”

⁵ Goc añela nañ kalhac nom ti gwêc, nañ têtñ in amba andô-ñga pi undambê.

⁶ In bu sôm yom ma puc dôñ ña Anötö ndê ñaê, dec sôm, “Aö wasôm yom ñandô yêc in nañ mbo tali ñapan, nañ anğô-ñga, in nañ kêtñ undambê ma nom ti gwêc, ma gêtñ hon nañ sêmbo gameñ dinan. Dahôn têtñ dan tiyham dom,

⁷ bu gêtñ hon nañ Anötö kêmatin tidôn muñ su, ma yêc sin dau e meñ têtñ kwahic dec, nañ oc meñ sa tiawê. Têtñ bêt nañ añela ti-7-ñga yu dahuc, nañ gêtñ hon dinan oc ñandô sa tôm in hoc asê gwanan su têtñ lau propet nañ sem akin in.”

⁸ Dinan su, goc awha akêñ undambê nañ aö ganğô su, nañ sôm yom têtñ aö tiyham bocdec bu, “Am sa têtñ añela nañ kalhac nom ma gwêc, nañ ndi, ma kôc bapia nañ kac sa yêc in amba, nañ su.”

⁹ Bocdinan aö gatêtñ añela dau ga, ma gandac bapia sauñ dinan. Ma in sôm têtñ aö, “Am kôc su, ma neñ. Yêc whamsun am oc êmsahê ñaganda gitôm lêp. Tigen bapia dau oc kôm am nem ñatac yham dom.”

¹⁰ Aö gakôc bapia saun dau su yêc in amba, ma gan. Yêc whansun aö kasahê bu ñaganda gitôm lêp, tigen tinambu sip aö ñatac gi ma kôm aö ñatac yham dom.

¹¹ Goc Anötö sôm têtj aö, “Am oc hoc yom asê tiyham gitôm propet, ma sôm yom pi lau daêsam, pi lau titon-titon ma lau awha têtjtêtj, ma pi kin sêwhinj.”

11

Anötö ndê propet lu

¹ Dinañ su, goc Anötö kêñ gakoc baliñ dañ têtj aö bu wanem dôhôn gêtj. Ma in sôm têtj aö, “Am ndi, ma nem dôhôn aneñ lôm dabun, ma alta nañ kalhac dê. Ma lau nañ sêtoc aö sa ma sêteñ mbec têtj aö sêmbo dindê, nañ sê ñac sa.

² Tigen nem dôhôn gameñ yêc lôm dabun ñabatêmdö dom, bu aö gakêñ gameñ dinañ têtj lau sambuc ti ñac si gameñ. Ma ñac oc sênem gôliñ aneñ malac dabun, ma sêñgwinin aneñ lau gitôm ayô 42.

³ Magoc aö wakêñ ñaclai têtj aneñ propet lu, dec inlu oc sêsôc ñakwê yeyec ma sêsôm aneñ yom asê gitôm bêc 1,260.”

⁴ Propet lu dau sêlhac Pômdau, nañ gêm gôliñ nom sambuc, nañ anğô-ñga, sêtôm a olib lu, ma sêtôm yakaiñ lu.

⁵ Lau nañ bu sêkôm inlu ña yom, nañ oc sêmbac ndu ñalêñ bocdec. Ya oc sa yêc inlu whasun ma neñ ñac su.

⁶ Ma têtj ndoc sêhoc Anötö ndê yom asê, nañ sêkôc ñaclai bu sêsôm u ndic dom yêc umboñ. Ma sêkôc ñaclai bu sênem bu kwi ti dac, ma bu sêkêñ ñawapac tidau-tidau têtj lau nom-ñga têtj ndoc bocke nañ inlu atac whin nañ.

⁷ Têtj inlu si têtj sêhoc Anötö ndê yom asê-ñga pacndê su, nañ aö galic bu gêtj sac dañ pi akêñ sun baliñ sac dinañ meñ, ma gic sin têtj inlu. Ma in ku inlu dulu ma gic inlu ndu.

⁸ Ma inlu si ñamlañ sêyêc ñambwa sêyêc malac atu dau ña-malac lôm. Yêc malac atu dau lau sic inlu si Pômdau

ndu pi a gicso dau, ma bocdinañ lau ñatô sem malac dau ñaê kwi ma sêsam bu Sodom ma Isip.

⁹ Têtj dinañ, lau akêñ nom ñagameñ honj, ma akêñ lau titon-titon ma awha têtjtêtj honj tahê inlu si ñamlañ gitôm bêc tö ma ñadañga. Ma ñac sêkêñ yao bu lau dañ sêñsuhun inlu dom.

¹⁰ Lau sac nom-ñga sêtisambuc bu inlu sêmbac ndu, ma ñac sêkêñ gêtj ñayham-ñayham têtj dandi ti atac ñayham atu. Nahu bu muñ-ñga propet lu dinañ sêkêñ ñawapac têtj ñac.

¹¹ Aö galic bu inlu sêyêc boc-dinañ tôm bêc tö ma ñadañga, goc Anötö kêñ in ndê wayahô tali-ñga têtj inlu dec sêtisa tiyham ma sêlhac. Ma lau hon nañ sêlic, nañ sêtöc dau ñandô.

¹² Ma aö ganğô Anötö ta yom awha atu têtj inlu ma sôm bu sêpi sa sêtêñ in sêmeñ. Goc dao dañ kôc inlu sa sêpi undambê si, ma inlu si ñacyo sêlic.

¹³ Têtj têtj dinañ tiyhô atu gêm, ma malac atu dau ñagameñ ñatô sêtisac. Gitôm sêwhê malac dau kôc ti gameñ 10, ma gameñ 9 sêyêc ñayham, ma gameñ ti-10-ñga tisac. Ma lau 7,000 sêmbac ndu. Gêtj dau kôm lau nañ sêmbo tali, nañ sêtöc dau atu, ma sêtoc Anötö undambê-ñga ndê waê ti ñaclai atu sa.

¹⁴ Dinañ ti ñawapac tilu-ñga, ma titö-ñga kêpiñ bu hóc asê.

Dahuc ti-7-ñga tanj

¹⁵ Têtj dinañ anela ti-7-ñga yu dahuc, ma aö ganğô awha daêsam sêta yom ñañga yêc undambê bocdec bu, “Kwahic dec yac neñ Pômdau lu in ndê Mesaya sem gôliñ nom ñagameñ sambuc. Ma gôliñ dau oc pacndê dom.”

¹⁶ Ma lau bata 24 nañ sêndöc ñac si pônj yêc Anötö anğô-ñga, nañ sêhu dau anğô sip nom, ma sêmpin inj,

¹⁷ ma sêsôm, “O Pômdau Anötö Ñaclai Ñadau, am nañ mbo têtj ñamata-ñga, ma kwahic dec mbo. Yac bu anem dañge am bu am gêm gôliñ nom ti am nem ñaclai atu.

¹⁸ Lau nom-ñga atac ñandê sa, magoc kwahic dec ñac oc sêñsahê am

nem atac nandê. Ndoc menj su, bu am êmsahê lau nanj sêmbac ndu su. Ma am oc kêñ njağêyô njağham têtj lau hon nanj sem akinj am, lau propet ti am nem lau dabuñ, ma têtj lau hon nanj sêtoc nem njaê sa, lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhinj. Tigenj lau nanj sêkôm nom tisac, nanj am oc senj njaç su.”

¹⁹ Njaç sêmpinj Anötö su, goc gatam yêc Anötö ndê lôm dabuñ undambê-nga kac sa, ma aö galic apa Anötö ndê pwac dabuñ-nga yêc lôm dabuñ njalôm. Ma sickac ti wapap gic, ma aö gañgô nantinj atu, ma tiyhô gêm ma u gic njahuc atu ma njanja gitôm ais.

12

Awhê danj, ma Akô

¹ Têtj dinanj gêtj dalô atu danj hóc asê yêc undambê, ma kôm aö gasö. Aö galic awhê danj, ma ac kêgihi inj ahuc gitôm njakwê. Ayô yêc inj gahi njaçu, ma tata 12 sac inj njağôlônj gitôm kinj si sanem.

² Awhê dau daê, ma inj ndê ndoc kôc balêkoc-nga menj sa. Tu dinanj-nga dec inj kêsahê nandê atu, ma tanj asê.

³ Ma gêtj dalô danj tiyham hóc asê yêc undambê. Aö galic gêtj kokoc atu gitôm akô danj. Inj ndê njağôlônj 7, ma njaçu 10. Ma sanem kinj-nga 7 sac inj ndê njağôlônj 7.

⁴ Ma inj ndê njanjuc gic tata umbonj-nga daêsam sa, ma kêbalip njaç sêsip nom si. Tata tonj lu gacgeñ sêlhac umbonj, ma tonj danj inj kêbalip sip nom gi. Goc inj gi kalhac awhê dau anjgô-nga, ma hôtj bu inj kôc balêkoc su, goc inj neñ.

⁵ Ma awhê dau kôc balêkoc njaç* danj. Inj njaç nanj oc nem gôlinj lau nom-nga honj ti njaçlai atu, gitôm inj kôc tôc kinj-nga ain tu êmatôc njaç-nga. Akô tac whinj bu neñ balêkoc dau, tigenj gitôm dom. Nahu bu sêñgaho balêkoc dau su pi undambê gi, bu mbo whinj Anötö nanj ndöc pônj atu.

⁶ Ma balê dinda kölhö kêtj gi mbo gameñ sawa. Anötö kêyalinj gameñ sa

gwananj yêc dindê, bu yob awhê dau gitôm bêc 1,260.

⁷ Têtj dinanj aö galic sinj atu yêc undambê. Anötö ndê anjela njamata-nga Maikel ti inj ndê anjela sic sinj têtj akô, ma akô ti ndê anjela sac sic sinj ô.

⁸ Magoc akô ndê njaçlai gitôm dom, dec inj ti ndê anjela sac si mala sêmboc undambê-nga mba.

⁹ Anötö ndê anjela sêsoc njaç su ma sêmbalinj njaç sêsip nom si. Inj akô akwa dinanj, nanj dasam inj ndê njaê bu Sadanj me njaç yeyec. Inj êlêmê kêsau lau nom-nga ma kêtôm njaç bu sêkôm mêtê sac.

¹⁰ Têtj ndoc dinanj aö gañgô awaha atu danj yêc undambê, nanj sôm, “Kwahic dec Anötö ndê ndoc bu nem gôlinj nom sambuc-nga, nanj hóc asê su, ma inj tôc inj ndê njaçlai asê yêc awê. Inj ndê gwelenj nem lau si-nga kwahic dec nandê sa, ma lau honj oc sêlic †Mesaya ndê njaçlai. Têtj njamata-nga Sadanj kalhac Anötö anjgô-nga têtj açalô ma ôbwêc honj, ma kêgôlinj yom pi yac neñ asidôwai. Magoc kwahic dec Anötö kêmasuc inj su yêc undambê.

¹¹ Dac nanj Anötö ndê Domba kêc sinj, nanj puc yac neñ asidôwai dôñ, ma sêhoc Anötö ndê yom nandê asê. Ma tu dinanj-nga njaç sêku Sadanj dulu. Sêlhac njanja ma sêtoc dau dom bu lau sêndic njaç ndu.

¹² Bocdinanj mac lau undambê-nga, atac njağham ma atisambuc. Tigenj njawapac atu gic mac lau nom ti gwêc-nga njawaê. Oyaê. Sadanj sip têtj mac menj, ma inj tac nandê atu andô. Nahu bu inj kêyalê bu inj ndê têtj tiapê su.”

¹³ Têtj ndoc akô gêtj bu sêsoc inj su sip nom gi, nanj inj gic hu kêbulu awhê nanj kôc balêkoc njaç nanj.

¹⁴ Tigenj Anötö kêñ njamakê lu têtj awhê dau gitôm macmponj atu danj ndê, bu hu sa ndi mbo inj ndê mala nanj Anötö kêyalinj sa su yêc gameñ sawa. Yêc dinanj Anötö oc yob inj têtj

* **12:5:** Awhê dinanj inj ti dôhônj Anötö ndê lau. Ma balê dau Yisu. Ma akô dinanj inj ti dôhônj Sadanj. Inj kêsahê bu senj Yisu su magoc gitôm dom. Dec tinjambu inj kêñ kisa Yisu ndê lau, magoc Anötö yob njaç.

yala tö ma ayô 6, bu akô dau kôm in tisac dom.

¹⁵ Têñ dinan akô kac whasun sa ma guluc bu atu sa bu hêc awhê dau su.

¹⁶ Magoc Anötö gêm awhê dau sa ma kôm nom hôc kôc, e bu nan sa akên akô whasun nan sip nom ñalôm gi.

¹⁷ Têñ dinan akô tac ñandê têñ awhê dau, ma hu in sin sa gi, bu ndic sin têñ in ndê lau wakuc ñatô. Nac lau nan ñanga wambu Anötö ndê yomsu ti sêsap Yisu ndê yom ñandô ñon.

¹⁸ Ma akô dau gi kalhac kêpin gwêc ñadali.

13

Gên sac atu ñan pi akên gwêc ñalôm meñ

¹ Ma aö galic gên sac atu ñan pi akên gwêc ñalôm meñ. In ndê ñagôlôn 7, ma ñapo 10, ma sanem 10 sac ñapo ñahô tôm gi. Ma aö galic ñaê sac sambuc 7 sêyêc in ndê ñagôlôn 7 dinan.

² Gên sac dau ña-angô gitôm pôsip pôm atu ñaê lepat, ma gahi gitôm bea ndê, ma whasun atu gitôm layon ndê. Ma akô nan kalhac gwêc ñadali, nan kêñ ndê ñac lai ti licwalô têñ gên sac dinan, bu nem gôlin lau sac nem in angô.

³ Aö galic gamboc atu yêc gên sac ndê ñagôlôn ñan, nan gitôm sic in ndu su, magoc gên dau tisa ma ñayham sa tiyham. Lau sac nom-nga hon nan sêlic gên dau, nan sêhêdaê ma sêñkuc gên sac dau.

⁴ Ma sêlic bu akô kêñ in ndê ñac lai têñ gên sac, dec ñac sêtoc akô sa ma sem akiñ in, ma sem akiñ gên sac dau whin. Ma sêsôm têñ dandi, “Aluê! Gên sac dinan hôc gêlêc gên hon su. Ñamalac ñan gitôm dom bu ndic sin têñ in!”

⁵ Gên sac dau kôc ñac lai bu sôm yom toc dau sa-nga ma yom sac-sac gitôm ayô 42.

⁶ Dec gên sac dau kac whasun sa bu sôm yom sac sambuc pi Anötö, ma pi in ndê ñaê, ma pi undambê, ma pi lau nan sêndôc undambê whin.

⁷ Ma in kôc ñac lai bu ndic sin têñ Anötö ndê lau dabun ma ku ñac dulu. In kôc ñac lai atu bu nem gôlin lau hon, lau akên nom ñagameñ hon, ma akên lau titon-titon, ma awha têtên.

⁸ Ma lau nom-nga hon nan si ñaê yêc Buku Tanli-nga dom, nan oc sêtoc gên sac sa ma sênem akiñ in. Anötö ndê Domba yob Buku Tanli-nga dau. In Domba nan nom dindec mbasi en, ma Anötö kêyalin in sa ma kêyalê bu tinambu, lau oc sêndic in ndu.

⁹ Asa ndê ñangasun bu yêc, nan ngô yom dindec.

¹⁰ Yomandô! Nawapac daêsam oc sêhêc asê. Lau ñatô sic ñawaê bu sêndôc gapocwalô, ma ñatô oc sêndic ñac ndu ña bien balin. Bocdinan mac lau dabun, alhac ñanga ma ahu nem akên whin sin dom.

Gên sac tilu-nga pi sa akên nom ñalôm

¹¹ Têñ dinan aö galic gên sac ñan tiyham pi sa akên nom ñalôm meñ. In ndê ñapo sauñ lu, gitôm domba ñatu ñan ndê. Magoc in ndê awha atu gitôm layon ndê.

¹² Gên sac ñamata-nga nan sic in pi ñagôlôn magoc ñayham sa tiyham, nan kêñ ndê ñac lai atu têñ gên sac tilu-nga dinan, dec in gêm gôlin gêm in angô, ma kêgilí lau nom-nga hon bu sênem akiñ gên sac ñamata-nga dinan.

¹³ Ma gên sac tilu-nga kôm gên dalô atu-tu. In sôm, ma ya sip akên undambê meñ, ma lau hon sêlic.

¹⁴ In kôc ñac lai bu kôm gên dalô nem gên sac ñamata-nga angô, gên sac nan sic in ña bien balin, magoc mbo tali. Bocdinan in kôm gên dalô ma kêsau lau nom-nga nan sêkên whin Yisu dom, ma kêñ yatu têñ ñac bu sêmasan gên sac ñamata-nga ndê ñagatu.

¹⁵ Ma in kôc ñac lai bu yu wayahô sôc gên ñagatu, dec gên dau sôm yom asê. Ma lau nan sem akiñ gên ñagatu dom, dec in gic ñac ndu.

¹⁶ In kac lau hon ma sôm ñanga bu sêkôc ñadalô ñan pi ñac si amba andô-nga me pi ñac si sêcbala. Lau tiwaê ma lau waêmba, lau ti lêlôm ma lau ñalôm

sawa, lau nan sem akin nadaki ti lau nan sêmbô nambwa, lau hon in kac nac bu sêkôc nadalô dinañ.

¹⁷ Ma in gic yao bu asa nan kôc nadalô dom, nan gitôm dom bu nemlhi gêñ, ma gitôm dom bu kêñ gêñ têt lau bu sênemlhi. Ma nadalô dau dinañ, in gêñ sac namata-nga ndê ñaê me ñaê ñanamba.

¹⁸ Gêñ sac ñanamba dau ñahu yêc sin dau. Asa nan ñamalac ti gauc atu, nan êñsahê bu kip namba dau ñahu sa. Namba dau in ñamalac dan ndê namba, ma in ndê namba 666.

14

Jon gêlic Anötö ndê Domba ti in ndê lau

¹ Tinambu aô galic Anötö ndê Domba kalhac Lôc †Sayon. Ma lau 144,000 nan inlu damba si ñaê kalhac nac si sêcbala, nan sêlhac sêwhin in.

² Ma aô ganğô awha dan sa akêñ undambê. Awha dau gitôm bu hêc ñakêcsia, ma gitôm wapap nan gic atu, ma gitôm hap nan lau wê-nga sic.

³ Lau 144,000 dinañ sêlhac pôn atu, ti anela atu hale ma lau bata 24 si anğô-nga, ma sem wê wakuc dan. Anötö gêm lau dinañ si yêc ñamalac nom-nga hon ñalôm, ma nac tawasê sênjalê wê dau.

⁴ Nac lau dinañ sem dabun dau ñapap, ma mêtê sac nan kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-nga,* nan sêkôm dan dom. Gameñ bocke nan Anötö ndê Domba bu ndi, nan nac sênkuc in. Domba dau gêmlihi nac su yêc ñamalac nom-nga, ma kêñ nac sêlhac inlu Anötö anğô-nga gitôm gêñ ñandô mbêc.

⁵ Nac sêsôm yom tasan dan dom, ma nac si giso mbasi.

Anela tö si yom

⁶ Aô tanhê gameñ tiyham ma galic anela dan hu mbo umbon, nan kôc

ñawaê ñayham bu hoc asê têt lau yêc nom ñagameñ hon, ma têt lau titon-titon ma awha têt têt hon. Nawaê ñayham dau oc yêc ñapan, ma oc pacndê dom.

⁷ In sôm ña awha atu, “Atoc Anötö sa ma anem akin in, bu in kêñ undambê ti nom, ma gwêc ti bubata hon. Ma kwahic dec in ndê ndoc êmatôc lau-nga meñ sa su. Bocdinañ atôc in, ma apo in ndê waê sa.”

⁸ Dinañ su, ma anela tilu-nga meñ ma sôm, “Malac atu Babilon† tisac su. Anğô su nan! Babilon tisac sambuc. In hu Anötö sin ma kôm mêtê sac, ma hê lau daêsam sêsa in ndê lêt sac sênkuc in, e nac si gauc timboloc tôm lau nan sênôm wain ma kêñ in nac.”

⁹ Ma aô galic anela titô-nga meñ kêkuc anela lu dinañ, ma in sôm ña awha atu, “Mac lau hon nan atoc gêñ sac ma in ndê ñagatu sa, ma akôc in ndê nadalô pi nem sêmbalam me amam, nan anğô.

¹⁰ Mac oc anñsahê Anötö ndê atac ñandê. Yomandô! In ndê atac ñandê atu gitôm wain ñanga nan in kêt sip laclhu bu mac anôm. Mac oc alhac Anötö ndê Domba ma anela dabun anğô-nga, ma atap nem ñagêyô sac sa. Gêñ ñandê solpa ma ya oc kêñ ñandê atu têt mac.

¹¹ Yomandô! Lau hon nan sem akin gêñ sac me in ndê ñagatu, ma sêkôc in ndê ñaê ñanamba pi nac si ñamlic, nan oc sêtap ñawapac atu dinañ sa. Gameñ nan nac sêmbô, nan yawasu oc pi ñapan, ma oc pacndê dom. Nac oc sênñsahê ñandê atu dau tôm acsalô ti ôbwêc hon, ma nac oc sênwhañ dau dom.”

¹² Yom dec kêñ puc mac lau nan danam wambu Anötö ndê yomsu ma akêñ whin Yisu. Alhac ñanga, ma ahu nem akêñ whin sin dom!

¹³ Dinañ su, goc aô ganğô awha dan sa akêñ undambê, nan sôm têt aô bu,

* **14:4:** Jon to yom ma sôm bu lau dau sêyêc sêwhin lauwhê dom, dec sêmbô ñawasi yêc Anötö anğô-nga. Magoc lau tigauc daêsam gauc gêm bu yom dau hêganôn mêtê sac tidau-tidau nan kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-nga. Awhê lu ngac nan sem dau su, nan bu sêyêc sêwhin dau, dec Anötö oc lic sac dom.
† **14:8:** Tinambu Jon to yom pi malac atu Babilon, ma gêm dôhôn in pi awhê mockain-nga dan. Asam yêc Rev 17-19, ma alic footnote yêc Rev 17:1.

“To yom bocdindec. Têḡ kwahic dec ma ndi, lau hoḡ naḡ sêsap si sêkêḡ whiḡ Pômdau dôḡ e sêmbac ndu, naḡ oc sêtap Anötö ndê mwasiḡ atu sa.” Ma Njalau Dabuḡ sôm, “Yomandô! Ḥac oc sêḡwhaḡ dau yêc gwelenḡ naḡ sêlhac ḡaḡga ma sêkôm. Ma ḡac si gwelenḡ ḡaḡndô oc êḡkuc ḡac pi undambê ndi.”

Anötö ndê aḡela sic ḡêḡ ḡandô nom-ḡga sa

¹⁴ Têḡ dinaḡ aö galic dao sêsêp daḡ, ma ḡamalac daḡ gitôm Ḥamalac ndê Atu ndöc dao ḡahô. Sanem gol daḡ sac iḡ ḡagôlôḡ, ma iḡ kôc bienḡ mbwê-alô ma ḡamata sac andô.

¹⁵ Ma aḡela daḡ sa akêḡ Anötö ndê lôḡ dabuḡ, ma ta yom awha atu têḡ iḡ naḡ ndöc dao ḡahô bocdec bu, “Kwahic dec ôḡ nom-ḡga ḡandô sa, ma ḡêḡ hoḡ tilôwê su. Bocdinaḡ dec kôc nem bienḡ sa ndi, ma ndic ḡêḡ ḡandô sa pitigeḡ.”

¹⁶ Dec iḡ naḡ ndöc dao ḡahô, naḡ sip têḡ nom gi, ma tim ḡêḡ ḡandô nom-ḡga ḡa iḡ ndê bienḡ dinaḡ, goc gic hoḡ sa sêpitigeḡ.

¹⁷ Ma aḡela daḡ tiyham sa akêḡ lôḡ dabuḡ undambê-ḡga meḡ, naḡ kôc bienḡ mbwê-alô daḡ ḡamata sac andô.

¹⁸ Ma aḡela daḡ tiyham naḡ yob ya yêc Anötö ndê alta, naḡ sa meḡ, ma mbwêc awha atu têḡ aḡela naḡ hôc bienḡ ḡamata bu, “Kôc nem bienḡ, ma sôc ôḡ wain-ḡga naḡ yêc nom, naḡ ndi, ma ndic wain ḡandô sa. Bu wain ḡandô kwahic dec ḡalôwê sa su.”

¹⁹ Dec aḡela dau sip nom gi ma tim wain ḡandô nom-ḡga ḡa iḡ ndê bienḡ. Ma iḡ gic sa pi gameḡ sênem kiḡ wain ḡakwi-ḡga. Ḥêḡ dinaḡ ti dôhôn Anötö ndê atac ḡandê pi lau sac nom-ḡga.

²⁰ Ma aö galic bu sem kiḡ wain ḡandô nom-ḡga dinaḡ yêc malac atu ḡamakê. Ma dac atu sa meḡ, ma hêc sa ḡasawa baliḡ gitôm 300 kilometa, ma suḡ ḡagaponḡ atu. Ḥagaponḡ dau, hosi daḡ bu lom, dec oc meḡ têḡ iḡ tôkwa.

15

Aḡela 7 ma ḡawapac 7

¹ Dinaḡ su, ma aö galic ḡêḡ dalô atu daḡ tiyham yêc undambê, dec gasö ḡandô. Aḡela 7 sêkôc ḡawapac atu 7 bu sêkêḡ pi lau sac nom-ḡga, naḡ ti ḡawapac ḡambu-ḡga naḡ Anötö oc kêḡ. Bu ḡawapac 7 dinaḡ oc ndic dabiḡ iḡ ndê atac ḡandê pi lau nom-ḡga e nom ḡatêm pacndê.

² Ma aö galic ḡêḡ daḡ gitôm gwêc naḡ ḡawa gitôm glas, ma ya yêc ḡalôm. Ma lau naḡ sêku ḡêḡ sac atu d ulu, naḡ sêlhac gwêc dau ḡamakê. Ḥac lau naḡ sêtec bu sênem akiḡ ḡêḡ sac dau me sêtoc iḡ ndê ḡagatu sa, ma sêkôc iḡ ndê ḡaê ḡanamba dom, ma ḡalêḡ dau dec sêku iḡ dulu. Ḥac sêkôc ḡêḡ wê-ḡga ḡaê hap naḡ Anötö dau kêḡ têḡ ḡac.

³ Ma ḡac sem Anötö ndê ḡgac akiḡ Moses ndê wê ma Anötö ndê Domba ndê wê. Ḥac sem bocdec, “O Pômdau Anötö Ḥaḡga. Am kôm ḡêḡ atu-tu ti ḡêḡ ḡayham daêsam. O Kiḡ atu, naḡ ḡêm ḡôliḡ nem lau tôḡ têm hoḡ, am nem lêḡ iḡ lêḡ ḡandô ma gitêḡ eḡ.”

⁴ O Pômdau, am tigeḡ dabuḡ. Bocdinaḡ solop bu lau hoḡ sêtoc am, ma sêtoc am nem waêm sa. Lau akêḡ gameḡ hoḡ oc sêmeḡ ma sênem akiḡ am, bu kwahic dec sêlic yêc awê bu am kôm ḡêḡ hoḡ ḡalêḡ gitêḡ eḡ.”

⁵ Dinaḡ su, ma aö galic lau Israel-ḡga si †bac dabuḡ ḡagatam kac sa yêc undambê. Bac dau ti lau Israel-ḡga si lôḡ dabuḡ yêc gameḡ sawa, naḡ sêkêḡ Anötö ndê yomsu yêc ḡalôm.

⁶ Ma aḡela 7 sêsa akêḡ lôḡ dabuḡ dau sêmeḡ, ma sêkôc ḡawapac atu 7. Ḥac sêsôc ḡakwê ḡawasi sêsêp, ma sêkic po gol kêḡghi ḡac ḡabapo.

⁷ Ma aḡela atu hale si daḡ kôc sûc 7 naḡ sêmasaḡ ḡa gol, ma kêḡ têḡ aḡela 7 dinaḡ. Anötö naḡ mbo tali ḡapaḡ, naḡ kêḡ ḡawapac tidau-tidau naḡ tôc iḡ ndê atac ḡandê asê, naḡ sip sûc 7 dinaḡ e meḡhu.

⁸ Têḡ dinaḡ yawasu atu naḡ meḡ akêḡ Anötö ndê ḡawasi ti licwalô, naḡ ḡêm lôḡ dabuḡ ḡalôm ahuc. Ma tu dinaḡ-ḡga gitôm dom bu lau daḡ sêsôc lôḡ dabuḡ sêndi e aḡela 7 sêndic dabiḡ si gwelenḡ sêkêḡ ḡawapac 7-ḡga dinaḡ

pacndê.

16

Sùc ηawapac-ηga 7

¹ Têη dinaη aō gangō awha atu dan yêc lôm dabuη ta yom têη aηela 7 dinaη bocdec bu, “Andi, ma ηawapac tôc Anötö ndê atac ηandê asê-ηga naη yêc mac nem sùc, naη atac sa sip nom ndi.”

² Dec aηela ηamata-ηga tisa ma pô inη ndê sùc tuc, ma kêη ηawapac dan sip nom gi. Ma lau naη sêkôc gêη sac ndê ηadalô ma sêpôη haduc têη inη ndê ηagatu, naη gamboc andô gêm ηac ahuc ma sêηsahê ηandê atu.

³ Goc aηela tilu-ηga pô inη ndê sùc tuc sip gwêc, ma gwêc gêm dau kwi ti dac yeyec gitôm ηgac batê dan ndê dac. Ma gêη tali gwêc-ηga hoη sêmbac ndu.

⁴ Aηela titö-ηga pô inη ndê sùc tuc sip bu ti bubata, dec sêti dac.

⁵ Ma aō gangō aηela naη yob bu, naη sôm, “O Pômdau dabuη ηandô, am naη mbo têη ηamata-ηga, ma kwahic dec mbo. Am kêmatôc lau, ma kêη ηagêyô têη ηac ηalêη gitêη.

⁶ Nahu bu lau dinaη sêkêc am nem lau propet ti lau dabuη si dac siη. Ma kwahic dec am kêη dac têη ηac sênôm. Nageyô dau gic ηac ηawaê solop.”

⁷ Inη sôm yom dinaη su, goc aō gangō awha dan sa akêη alta, naη ô yom ma sôm, “Aêc, Pômdau Anötö Nac lai N adau. Am kêkuc yom ηandô ma kêmatôc lau, ma kêη ηagêyô solop têη ηac.”

⁸ Têη dinaη aηela tihale-ηga pô inη ndê sùc tuc pi ac, dec ac pec lau nom-ηga gitôm ya gêη ηac.

⁹ Nac sêηsahê ηandê atu ma sêtisac ηandô. Magoc ηac si ηalôm ηadandi ma ηac sem dau kwi dom, ma sêtoc Anötö naη kêη ηawapac dau têη ηac, naη sa dom. Mba! Nac sêsôm yom sac sambuc pi inη ndê ηaê.

¹⁰⁻¹¹ Goc aηela ti-5-ηga pô inη ndê sùc tuc pi gêη sac ndê pôη atu, ma gameη hoη naη gêη sac gêm gôliη, naη ηasec sa. Gamboc sac daêsam sem lau sac

nom-ηga ahuc, ma sêηsahê ηandê atu e kôm ηac sêseη êmbala. Magoc ηac sem dau kwi ma sêhu si mêtê sac siη dom. Sêsôm yom sac-sac pi Anötö undambê-ηga bu inη kêη ηawapac dinaη têη ηac.

¹² Ma aηela ti-6-ηga pô inη ndê sùc tuc sip bu atu Yupretes, dec bu dau pa. Bocdinaη kiη naη sêmeη akêη gameη ac pi-ηga, naη si seη yêc bu sêlom bu dau.

¹³ Ma aō galic ηalau sac tö, naη sêtôm pocwê. Dan sa akêη akô whasuη, ma dan sa akêη gêη sac whasuη. Ma ηalau sac titö-ηga sa akêη propet tasan* whasuη.

¹⁴ Sadaη ndê ηalau sac tö dinaη sêkôm gêη dalô atu-tu. Ma sêsa si bu sêndic kiη nom-ηga hoη sa, bu sêndic siη têη têm Anötö Nac lai N adau ndê bêc atu hôc asê.

¹⁵⁻¹⁶ Ma ηac sic kiη hoη sa sêmboc gameη naη yêc Yom Hîbru sêsam bu Amagedon.

Pômdau sôm yom bocdec, “Ayob daôm ηapep! Aō wakêη puc pi ndoc wameη-ηga dom, aō wameη gitôm ηgac kaη. Mac lau naη anem ali ma amasaη daôm ηapep ambo, mac oc atac ηayham tu atap Anötö ndê mwasiη sa-ηga. Tigeη lau naη sêmasaη dau dom têη bêc aō wambu wameη, naη ηac oc maya dau atu, gitôm lau naη sêmboc ηamlic ηambwa.”

¹⁷ Têη dinaη aηela ti-7-ηga pô inη ndê sùc tuc pi umboη. Ma awha atu dan akêη pôη atu yêc lôm dabuη ta yom ma sôm, “Gêη hoη pacndê su!”

¹⁸ Ma sickac ti wapap gic ti ηakêcsia atu, ma tiyhô gêm. Tiyhô dau atu andô. Têη lau ηamata-ηga si têm e meη têη kwahic dec, tiyhô dan gêm atu gitôm inη dinaη dom.

¹⁹ Anötö gauc gêm malac atu Babilon ndê lau si mêtê sac, dec kêmatôc ηac gitôm inη kêη inη ndê tac ηandê atu sip lacluη dan ma kêη têη ηac bu sênôm. Ma tu dinaη-ηga tiyhô atu dau gêm e gic malac atu Babilon kôc gi

* **16:13:** Jon sam gêη sac tilu-ηga naη sa akêη nom ηalôm (Rev 13:11-18) bu propet tasan. Nahu bu inη kôm gêη dalô atu-tu bu êηsau lau nom-ηga. Alic Rev 19:20.

tonj tö. Ma lau nom-nga si malac honj sêtisac bocdinañ.

²⁰ Ma nduc ti lôc honj sinja.

²¹ Ma u ñalhuc ñaŋga gitôm hoc ais sip meñ tuc lau. Ais dinañ atu sac ma ñadehe gitôm 40 kilogram tôm gi. Gêñ dau kêñ ñawapac atu têtñ lau nom-nga, ma sêsôm yom sac sambuc pi Anötö.

17

Awhê mockainj-nga ma gêñ sac

¹ Ma añela nañ sêkôc sùc 7, nañ si dañ têtñ aö meñ ma sôm, “Mweñ ma lic! Ñagêyô nañ Anötö oc kêñ têtñ lauwhê mockainj-nga honj ñadinda,* nañ ndöc gameñ nañ bu daêsam sêpoc, n añ aö bu watôc têtñ am.

² Kinj nom-nga daêsam sêtêtñ awhê mockainj-nga dinañ si, ma sêkôm mêtê mockainj-nga sêwhiñ inj. Ma lau nom-nga sêñkuc inj ndê mêtê sac sêwhiñ, e ñac si gauc timboloc gitôm lau nañ sênôm wain ñaŋga ma kêñinj ñac.”

³ Têtñ dinañ Ñalau Dabuñ kôm aö gatunj kainj dañ sa, ma añela dau kôc aö gasa gameñ sawa ga. Ma yêc dindê aö galic awhê dañ ndöc gêñ sac kokoc ñahô. Gêñ sac dinañ ndê ñagôlônj 7, ma ñapo 10, ma aö galic ñaê sac-sac gêm inj ñamlic sambuc ahuc.

⁴ Awhê dau sôc ñakwê ñayham dadalô kokoc ma ñamayanj. Ma inj kêgôlônj dau ña gol, ma hoc ñayham, ma ña gêñ ñawasi gwêc-nga nañ sêsam bu pearl. Sùc gol dañ yêc inj amba, ma inj ndê mêtê sac ti mêtê ñadômbwi atu nañ inj kôm, nañ sip sùc dau ñalôm e meñhu.

⁵ Ma inj ndê ñaê nañ ñahu yêc sinj dau, nañ sêto pi inj sêcbala bocdec bu:

Malac atu Babilon.

Lauwhê mockainj-nga ma mêtê
ñadômbwi nom-nga honj
Ñadinda.

⁶ Inj awhê nañ kêgilí lau nom-nga bu sêndic Anötö ndê lau dabuñ nañ sêhoc yom asê pi Yisu, nañ ndu. Ma aö galic bu dac nañ sêkêc sinj, nañ kôm awhê dinañ ndê gauc tisac, gitôm inj nôm wain ñaŋga. Aö galic inj ma gasö ñandô.

⁷ Goc añela ndac aö bocdec bu, “Bocke dec am sö? Kêñ dañam aö, dec oc wawhê gêñ sac ti ñagôlônj 7 ma ñapo 10, ma awhê nañ ndöc gêñ sac dau ñahô, nañ ñahu sa têtñ am.

⁸ Gêñ sac dinañ inj mbo muñ-nga, magoc kwahic dec inj aŋgô mba. Ma tiñambu inj oc pi sa akêñ suñ baliñ sac ma Anötö oc señ inj su niñga gacgeñ. Ma lau nom-nga oc sêhêdaê ñandô têtñ têtñ sêlic gêñ sac dau. Ñahu bu ñamata-nga gêñ sac dau mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, tigenj tiñambu oc mbu meñ tiyham. Anötö kêyalê lau sac nom-nga dinañ gwanan su, têtñ ndoc inj kêñ undambê ti nom, dec inj to ñac si ñaê sip Buku Tanji-nga dom.

⁹ “Lau nañ sêkôc gauc ñapep, nañ oc sêñyalê gêñ dau ñahu. Gêñ sac ndê ñagôlônj 7 sem dôhônj lôc 7 nañ awhê dau ndöc.

¹⁰ Ma sem dôhônj kinj 7 whiñ. Kinj amanjanj si ndoc pacndê su, ma kwahic dec kinj ti-6-nga gêm gôlinj mbo, ma kinj ti-7-nga ndê ndoc yêc dôñ yêc. Tiñambu kinj dau oc meñ, magoc inj oc nem gôlinj ñasawa baliñ dom.

¹¹ Ma gêñ sac nañ muñ-nga mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, nañ oc ti kinj ti-8-nga. Inj oc mbo whiñ kinj 7 si tonj, magoc inj gic waê bu Pômdau oc señ inj su niñga.

¹² Ma ñapo 10 nañ am gêlic, nañ sêti dôhônj kinj 10 nañ si ndoc sênem gôlinj-nga yêc dôñ yêc. Tigenj têtñ ndoc gêñ sac mbu meñ bu nem gôlinj, nañ kinj 10 dinañ oc sênem gôlinj sêwhiñ inj. Magoc ñac si ndoc dau oc apê enj.

* **17:1:** Yêc 17:5 Jon whê sa bu yom nañ inj to pi lauwhê mockainj-nga ñadinda, nañ hêganônj malac Babilon, ma Rev 18:1-24 tôc ñalêñ nañ Anötö oc kêñ ñagêyô têtñ inj, nañ asê. Lau ñatô gauc gêm bu inj to yom dau pi malac Rom. Ma lau ñatô sêñyalê bu yom dau gitôm yom gôlinj dañ, ma hêganônj lau honj nañ sêtec bu sêsôc Anötö ñapu ma sêkêñ kisa inj ndê lau, tôm lau Babilon-nga sêkôm têtñ lau Israel-nga muñ su. Mêtê mockainj-nga ti dôhônj pi mêtê sac nañ lau kainj dinañ sêkôm (alic Ais 23:16-17; ma Nah 3:4). Jon sôm bu awhê mockainj-nga ndöc kêpiñ bu daêsam, tôm malac Babilon dau (Jer 51:13).

13 Nac honj oc sêpiñ dau dôñ, ma sêkênj nac si ñaclai têtj gêtj sac ma sêsôc inj ñapu.

14 Ma nac oc sêndic sinj têtj Anötö ndê Domba ti inj ndê lau. Tigenj Domba dau oc ku nac dulu. Nahu bu Anötö ndê Domba inj kinj honj si Kinj, ma inj pômdau honj si Pômdau. Ma inj ndê lau oc sêlhac sêwhinj inj. Nac lau nanj inj kêyalinj nac sa sêti inj ndê, ma kêgalêm nac sa, ma sêsap si sêkênj whinj inj dôñ ñapanj.”

15 Ma anjela dau gic têtju yom ma sôm têtj aö, “Am gêlic bu daêsam nanj awhê mockainj-nga ndöc. Bu dinanj sem dôhônj lau titonj-titonj ma lau awha têtjtêtj, ma lau akênj nom ñagamenj honj.

16 Ma am gêlic gêtj sac ti inj ndê ñapo 10 nanj sêti dôhônj kinj sac 10 dinanj. Nac oc sêkênj kisa awhê mockainj-nga dau, ma sêkôm inj tisac. Nac oc sêkôc inj ndê ñakwê su, sênenj inj ndê ñamsôm, ma sêkênj ya nenj inj su.

17 Nac oc sêkôm bocdinanj, ñahu bu Anötö dau kênj gauc sip nac si ñalôm bu sêkênj si ñaclai têtj gêtj sac ma sêsôc inj ñapu, ma sêkênj kisa awhê mockainj-nga. Anötö k êyalinj ñagêyô dinanj sa gwananj su, ma kinj sac dinanj oc sêkôm inj ndê yom ñandô sa.

18 Awhê mockainj-nga nanj am gêlic su, inj ti dôhônj malac atu nanj kinj nom-nga honj s êsôc inj ndê ñagôlinj sac-nga ñapu.”

18

Babilon tisac

1 Dinanj su, ma aö galic anjela danj tiyham sip akênj undambê menj. Inj ndê ñaclai atu, ma inj ndê ñawê ti ñawasi atu pô nom.

2 Ma inj mbwêc awha atu, “Malac atu Babilon tisac su. Aêc, tisac su ma tiganj. Kwahic dec lau danj oc sêndöc malac dau tiyham dom, ma oc ti ñalau sac si gamenj, ma mbac nanj senj gêtj ñasu, nanj si gamenj.

3 Malac dau tisac, ñahu bu inj wê lau nom-nga sêsa senj sac-nga gitôm

awhê mockainj-nga danj. Kinj nom-nga sêkôm mêtê sac sêwhinj inj, ma lau nom-nga bocdinanj. Nac sêtjuc inj ndê mêtê sac e nac si gauc timboloc tôm lau nanj sênôm wain ma kênj inj nac. Ma lau sêtidulu gêtj-nga sêtap awa atu sa tu inj ndê mêtê êmwasinj dau ña gêtj ñayham-ñayham-nga.”

4 Ma aö ganjô awha danj tiyham akênj undambê nanj sôm yom bocdec, “O anenj lau. Anjô! Alhö su yêc malac dinanj ma ambo awê, mboe mac anjuc inj ndê mêtê sac ma atap ñawapac atu sa tôm inj dau.

5 Alhö su, ñahu bu inj ndê sac pi e gi sunj undambê sa, ma Anötö gauc gêm mêtê sac honj dinanj.

6 Kwahic dec sac nanj malac dau kôm têtj lau, nanj oc sêo tidim lu mbu têtj inj. Inj oc êñsahê ñawapac atu, nanj hóc gêlêc ñawapac nanj inj kênj têtj lau, nanj su. Oc nditôm inj nôm gêtj yêc dau ndê laclhu ñawapac-nga nanj inj kênj têtj lau sênôm.

7 Têtj ñamata-nga inj toc dau sa, ma kêmwasinj dau ña gêtj ñayham-ñayham. Tigenj kwahic dec inj oc êñsahê ñawapac ti ñandê atu ô gêtj ñayham dinanj su. Tôm ñasawa balinj lec inj sôm yom pi dau bocdec bu, ‘Aö gambo gatôm kwin, ma oc wambo ñayham enj. Watanj danjgibo gitôm awhê sawa danj dom.’

8 Tu dinanj-nga, yêc bêt tigenj ñalôm, ñawapac daêsam oc nem inj ahuc. Inj ndê lau oc sêpônja gêtj danenj-nga, daêsam oc sêmbac ndu ma daêsam oc sêtanj danjgibo, ma Pômdau Anötö oc kênj ya nenj inj su. Anötö inj ñaclai Ñadau, ma inj oc êmatôc inj, ma kênj ñawapac honj dinanj têtj inj.

9 “Ma kinj nom-nga nanj sêkôm mêtê sac sêwhinj inj, ma sêpo dau sa ña inj ndê gêtj ñayham-ñayham, nanj oc sêlic yawasu atu nanj sa akênj inj. Ma nac oc sêtanj atu pi inj.

10 Ñandê nanj inj hóc, nanj oc kôm nac sêtöc dau atu, ma nac oc sêlhac ahê ma sêtanj bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê! O malac atu Babilon. Munj-nga am malac ti ñaclai atu! Tigenj acgatu

ņasawa tigenj lec am tisac, ma gacgen giŋam su!

¹¹ “Ma lau sêtidulu gêŋ-ŋga bocdinaŋ. Nac hoŋ oc sêtaŋ atu tu in-ŋga. Nahu bu in giŋga su, ma lau mba bu sênemlhi ŋac si wapa tiyham.

¹² Muŋ-ŋga lau Babilon-ŋga semlhi ŋac si gêŋ kainj gitôm gol, silba, ma fhoc ŋayham-ŋayham, pearl, ma po ŋawasi ti ŋadalô ŋayham-ŋayham. Ma semlhi a ŋayham tidau-tidau, ma gêŋ daêsam naŋ lau sêmasaŋ ŋa a ŋayham-ŋayham, ma ŋa elepan ŋapo ti ain, brons, ma hoc ŋawasi.

¹³ M a semlhi gêŋ naŋ dakêŋ sip gêŋ danaŋ-ŋga gitôm msê, ma semlhi a ŋakwi ti gêŋ ŋamalu ŋayham ŋaôli atu-tu, wain, olib ŋakwi, bolom ma plawa. Ma semlhi makao, domba, hosi, ma kaleta. Ma semlhi lau ŋatô tu bu sêti ŋac si lau akinj ŋambwa-ŋga.

¹⁴ “B oc dinaŋ lau wapa-ŋga dinaŋ oc sêsôm, ‘Gêŋ ŋayham-ŋayham hoŋ naŋ am tac whiŋ, naŋ kwahic dec giŋga su. Am nem mone ti ŋawasi hoŋ pacndê sambuc.’

¹⁵ Lau naŋ sêtidulu gêŋ dau ma sêtap mone daêsam sa yêc Babilon, naŋ oc sêlhac ahê ti sêtôc dau atu, ma sêhu daŋgibo atu asê ti sêtaŋ.

¹⁶ M a ŋac oc sêmbwêc, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Nãmata-ŋga am nem lau sêsôc ŋakwê ŋayham gitôm kiŋ si. Ma g ol ti pearl ma hoc ŋayham-ŋayham daêsam ti nem gôlôŋ atu.

¹⁷ Tigenj acgatu ŋasawa tigenj ma gêŋ ŋayham hoŋ dinaŋ siŋga su.’

“Ma lau naŋ sem gôliŋ waŋ atu gwêc-ŋga, ma lau naŋ sêkôm gwelenj sêmbowâŋ, ma lau naŋ sêpi waŋ sêsôc sêsa tu sêtap awa sa-ŋga, naŋ hoŋ oc sêlhac ahê ma tahê.

¹⁸ Têŋ ndoc sêlic yawasu atu naŋ pi akêŋ malac dau, naŋ ŋac oc sêsôm, ‘Malac daŋ hóc gêlêc malac atu dinaŋ su dom. Yomandô!’

¹⁹ Nac si ŋalôm oc ŋawapac atu e sêkêŋ kop pi ŋac ŋagôlôŋ. Ma ŋac oc sêtaŋ atu ti sêmbwêc bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Nãmata-ŋga in malac ti lêlôm. Ma waŋ ŋadau hoŋ naŋ sêkôc wapa sêsôc sêsa ŋapaŋ, naŋ sêtap

mone atu sa yêc in. Magoc acgatu ŋasawa tigenj lec ma in giŋga su.’ ”

²⁰ Ma aô gaŋgô awha daŋ sôm yom bocdec bu, “Mac lau undambê-ŋga hoŋ atac ŋayham atu! Anötô ndê lau faposel, ti lau propet, ma lau dabuŋ ŋatô, mac hoŋ atisambuc! Kwahic dec Anötô kêŋ ŋagêyô têŋ malac atu Babilon, ô mêtê sac naŋ Babilon kôm têŋ mac.”

²¹ Têŋ dinaŋ aŋela ŋaŋga daŋ hóc hoc atu daŋ sa, goc tuc sip gwêc gi, ma sôm, “Nalêŋ tigenj Anötô oc tôc in ndê ŋaclai asê ma seŋ malac atu Babilon su.

²² Lau daŋ oc sêmbowâŋ malac dau ŋalôm tiyham dom. Oc tôm dom bu daŋgô lau wê-ŋga sêyu gasuc me dahuc ma sêndic hap tiyham. Ma lau naŋ sêkôm gwelenj tidau-tidau me lau naŋ sêmasaŋ bolom, naŋ si daŋ oc sêmbowâŋ tiyham dom.

²³ Lam daŋ oc ŋawê sa dom, ma lauwhê ti ŋgac oc sênem dau tiyham dom. Muŋ-ŋga lau Babilon-ŋga naŋ sêtidulu gêŋ, naŋ sêti lau tiwaê nom-ŋga. Ma Babilon ndê mêtê sac gic wasu lau hoŋ e ŋac si gauc kêŋsôn ma wê ŋac sêsa seŋ sac-ŋga.

²⁴ Ma yêc malac dau, lau sêkêc Anötô ndê lau propet ti ndê lau dabuŋ si dac siŋ, tôm ŋac sic Anötô ndê lau ŋatô ndu yêc nom ŋagamenj hoŋ.”

19

Lau undambê-ŋga sêmpinj Anötô

¹ Têŋ dinaŋ aô gaŋgô ŋ akêcsia atu yêc undambê g itôm lau daêsam sêmbwêc bocdec, “Haleluya! Tampinj yac neŋ Anötô, bu in ndê ŋaclai ti waê ma ŋawasi atu, ma mwasiŋ nem lau si-ŋga yêc in tawasê.

² Tampinj in, bu in kêmatôc lau ŋalêŋ gitêŋ ma ti yom ŋandô. Bu malac atu Babilon in gitôm awê mockainj-ŋga daŋ, ma in ndê mêtê sac tidau-tidau kôm gamenj nom-ŋga hoŋ sêtisac. Ma kwahic dec Anötô kêmatôc malac dau ma kêŋ ŋagêyô atu ô in ndê lau akinj si dac.”

³ Ma ñac hoñ sêmbwêc tiyham ma sêsôm, “Haleluya! Yawasu atu oc pi akêñ Babilon ñapañ.”

⁴ Ma lau bata 24 ti añela atu hale sêpôn haduc ma sêmpin Anötö nañ ndöc ndê pôn atu. Ma sêmbwêc bocdec, “Yomandô! Haleluya!”

⁵ Têñ dinañ aö ganğô awha dañ s a akêñ pôn atu, nañ sôm, “O Anötö ndê lau akin! Mac lau hoñ nañ atoc in sa ma asôc in ñapu, mac lau tiwaê ma lau waêmbe hoñ ampin yac neñ Anötö!”

⁶ Ma aö ganğô awha daêsam sêmbwêc yom tiyham. Ñakêcsia dau gitôm bu hêc atu, ma gitôm wapap gic. Ma sêsôm, “Haleluya! Yac neñ Pômdau, Anötö Ñaclai ñadau, gêm gôlin gêñ hoñ.

⁷ Datoc in ndê waê sa ti atac ñayham atu! Bu ndoc meñ sa bu Anötö ndê Domba nem in ndê awhê.* Awhê dau kêmasañ dau su,

⁸ ma Anötö kêñ ñakwê ñayham ma ti ñawasi atu têt in bu sôc.” Ñakwê ñayham dinañ gêm dôhôn mêtê gitêt hoñ nañ Anötö ndê lau dabuñ sêkôm.

⁹ Goc añela dinañ sôm têt aö, “To yom dindec, ‘Atac ñayham mac lau hoñ nañ Anötö kêgalêm mac sa bu aneñ Domba ndê mwasin nem awhê-ñga.’” Ma in gic têt ku yom ma sôm, “Yom dindec in Anötö ndê yom ñandô.”

¹⁰ Aö ganğô yom dinañ su, goc gahu dauñ gayêc in gahi-ñga bu wampin in. Magoc in kalhac aö ahuc ma sôm, “Mba! Kôm bocdinañ dom! Bu aö ñgac akin ñambwa, gitôm am, ma gitôm am nem asidôwai hoñ nañ sêsap yom ñandô pi Yisu dôñ. Pôn hamduc têt Anötö ma nem akin in tigen! Bu yom ñandô nañ lau sêhoc asê pi Yisu, nañ ti lau propet si yom, nañ ñahu andô.”

Sin atu têt bêc ñambu-ñga

¹¹ Têt dinañ aö galic undambê kac sa, ma hosi sêsêp dañ kalhac aö añôn-ñga. Ma ñgac nañ ndöc hosi dau ñahô,

nañ sêsam in ndê ñaê bu “Ñgac sôm yom ñandô ti kôm ndê yom ñandô sa-ñga.” In kêmatôc yom ma gic sin têt lau ñalêt gitêt.

¹² In tandô gitôm ya ñawê, ma sanem kin-ñga daêsam sac in ñagôlôn. Ma ñaê nañ Anötö to pi in, nañ ñamalac dañ sêñyalê dom. In tigen kêyalê.

¹³ Aö galic ñakwê baliñ nañ in sôc, nañ dac hi ahuc.† Sêsam in ndê ñaê bu, “Anötö ndê Yom.”

¹⁴ Ma lau sin-ñga undambê-ñga sêndöc hosi sêsêp, sêsôc ñakwê sêsêp ñawasi ñayham, ma sêñkuc in.

¹⁵ Aö galic bien ñamata sa yêc in ndê whasuñ bu ndic lau sac nom-ñga, ma in kôc tôc kin-ñga ti ñaclai atu bu êngwiniñ ñac ma ku ñac dulu. Anötö Ñaclai Ñadau in tac ñandê atu pi lau nom-ñga, ma ñgac dinañ oc kwê ñac dôñ, gitôm lau sêkwê wain ñandô dôñ e ñakwi sa.

¹⁶ Ma aö galic bu sêto ñaê dañ pi in ndê ñakwê, ma pi in apuhu bocdec bu, “Kin hoñ si Kin, ma pômdau hoñ si Pômdau.”

¹⁷ Têt dinañ aö galic añela dañ kalhac ac ñahô. Ma in mbwêc awha atu têt mbac hoñ nañ sêhu sêmbo lôlôc bocdec bu, “Akac daôm sa amen, bu aneñ mwasin atu nañ Anötö kêmasañ.

¹⁸ Amen ma aneñ lau sac nom-ñga si ñamsôm. Kin ti lau bata sin-ñga ma lau atu-tu, ma lau sin-ñga ti ñac si hosi, lau akin ti lau nañ sêmbo ñambwa, ma lau tiwaê ma lau waêmbe, lau hoñ dinañ mac amen aneñ ñac si ñamsôm.”

¹⁹ Ma aö galic gêt sac ñamata-ñga, ma kin nom-ñga, ma ñac si lau sin-ñga hoñ sêkac dau sa bu sêndic sin têt in nañ ndöc hosi sêsêp ñahô ti in ndê lau.

²⁰ Magoc sêkôc gêt sac dau dôñ, ma propet tasan whin. Propet tasan dinañ, in gêt sac tilu-ñga nañ kôm gêt dalô atu-tu gêm gêt sac ñamata-ñga

* **19:7:** Awhê nañ Domba oc nem, nañ gêm dôhôn lau hoñ nañ sêkên whin Yisu, nañ sêti in ndê gôlôwac dabuñ. † **19:13:** Lau ñatô gauc gêm bu dac dinañ in ndê ñacyo si dac - alic Rev 14:14-20; ma Ais 63:1-3. Ma ñatô gauc gêm bu Yisu dau ndê dac, nañ in ndê ñacyo sêkêc sin.

anġo. Inj kôm gêñ dalô dinan ma kêsau lau nan gêñ sac ndê ñadalô kalhac ñac si sêcbala ma sêpôn haduc têtñ inj ndê ñagatu. Têtñ ndoc sêlô gêñ sac lu dinan dôn, nan ñac sic injlu ndu dom. Sêmbotali, ma sêmbalin injlu sêsip sê atu yanġa, nan gêñ ñandê solpa golom ñapanġ.

²¹ Ma bienġ ñamata sa akêtñ ñgac nan ndôc hosi ñahô whasun, ma gic injlu si lau hon ndu. Ma mbac hon sêhu sêsip ma sen ñac si ñamsôm. Sen ma sen ma sen, e sêlic ña tandô.

20

Yala 1,000

¹ Ma aô galic anġela dan sip akêtñ undambê meñ. Inj anġela nan kôc ki bu yob sun balin sac ñagatam. Ma inj kôc sen gapocwalô-ñga atu dan yêc inj amba.

²⁻³ Inj sip nom gi ma kôc akô dôn, mboc akwa nan dasam bu ñgac yeyec me Sadañ. Inj kôc inj ma sô inj dôn ña sen dinan, goc kêbalin inj sip sun balin gi. Ma inj kêlahi gatam ahuc ma sap dôn. Sadañ oc ndôc gapocwalô dinan gitôm yala 1,000. Bocdinan oc tôm dom bu inj sa ndi bu êñsau lau nom-ñga tiyham e yala 1,000 dinan pacndê su. Ma tinambu Anötö oc êñgapwêc inj su ma inj oc sa awê meñ ma mbo ñasawa apê.

⁴ Aô tanhê undambê tiyham, ma galic lau nan Anötö kêtñ ñaclai têtñ ñac bu sêmatôc lau, nan sêndôc si pôn atu. Ma aô galic lau ñatô. Muñ-ñga lau dinan sêlhac ñanġa ma sêpuc Anötö ndê yom dôn, ma sêhoc yom asê pi Yisu. ñac sêpôn haduc têtñ gêñ sac ma têtñ inj ndê ñagatu dom, ma sêkôc inj ndê ñadalô pi ñac si sêcbala me amba dom. Ma tu dinan-ñga lau ñatô sêkêtñ kisa ñac ma sêtim ñac si ñagôlôn kic. Magoc kwahic dec Anötö unġ ñac sa sêmbotali tiyham, bu sênem g ôlin sêwhinġ Yisu gitôm yala 1,000.

⁵ Dinan ti têtñ lau ñamata-ñga sêtisa-ñga. Lau ñatô nan sêmbac ndu su,

nan oc sêtisa dom e yala 1,000 dinan pacndê.

⁶ Lau nan sêtisa têtñ têtñ ñamata-ñga dinan, ñac lau dabun ma sêtap Anötö ndê mwasiñ atu sa. ñac oc sêti lau dabunsiñ bu sêlhac Anötö lu Yisu anġo-ñga, ma ñac oc sênem gôlin sêwhinġ inj gitôm yala 1,000. Ma ñac oc sêmbotali ñayham têtñ bêt Anötö êmatôc lau, bêt nan lau sêmbac ndu tidim tilu-ñga.

Sadañ ndê têtñ pacndê

⁷ Tinambu, têtñ yala 1,000 dinan pacndê su goc Anötö oc êñgapwêc Sadañ su yêc gapocwalô.

⁸ Ma inj oc sa ndi bu êñsau lau nan sêmbotali nom ñagameñ hon, ma ndic ñac sa bu sêndic siñ têtñ Anötö ndê lau. Sadañ oc ndic lau daêsam andô sa, nditôm ganġac gwêc-ñga, oc dasê sa nditôm dom. Anötö ndê ñacyo dinan sêtôm Gog ma Magog.*

⁹ Aô galic ñac sêti akêtñ gameñ hon ma sêñsêlêtñ tawahô sa e sêhôt asê gameñ nan Anötö ndê lau sêndôc. Gameñ dinan malac atu nan Anötö tac whinġ. Ma sêñgihi Anötö ndê lau ahuc bu sêndic ñac, magoc Anötö kêtñ ya sip akêtñ undambê meñ gêñ ñac hon su.

¹⁰ Ma têtñ dinan inj kêtñ ñagêyô atu têtñ Sadañ nan kêsau ñac. Inj kêbalin inj sip sê atu ya ti gêñ ñandê solpa-ñga, nan muñ-ñga sêmbalin gêñ sac lu propet tasan sêsip si su. Yêc gameñ dindê ñac oc sêñsahê ñandê atu andô ñapanġ têtñ acsalô ma têtñ ôbwêc, oc pacndê dom.

Anötö oc êmatôc lau batê

¹¹ Dinan su, goc aô galic pôn sêsêp atu, ma Pômdau dau ndôc ñahô. Ma umbon ma nom ġinġa su yêc inj anġo-ñga, ma pacndê sambuc.

¹² Goc aô galic lau batê hon nan sêtisa tiyham. Lau tiwaê, ma lau waêmba sêwhinġ, hon sêtisa s êmbotali tiyham, ma sêlhac Anötö ndê pôn atu ña-ndô-ñga. Muñ-ñga, têtñ ndoc lau dinan sêmbotali, nan yom pi ñac si

* **20:8:** Gog ma Magog - ñaê lu dinan hêganôn lau hon nan danġapêc têtñ Anötö ma sêkêtñ kisa têtñ inj ndê lau. Alic yom ñatô yêc Ese 38-39.

mêtê, ma gêñ hon nan sêkôm, nan sêto sip buku yêc undambê. Ma kwahic dec Anötö kac buku hon dinan sa, ma Buku Tanli-nga whin, bu êmatôc nac hon ênkuc mêtê bocke nan sêkôm têtêm sêmbo tali.

¹³ Lau hon nan sêmbac ndu sêsip gwêc si, nan sêtisa yêc gwêc ñalôm. Ma lau batê sêsa akêñ gameñ bocke nan sêmbac ndu sêyêc nan. Ma Anötö kêmatôc nac hon tôm gi, kêkuc gêñ bocke nan nac sêkôm su.

¹⁴ Pacndê su, goc in kêbaliñ in ndê nacyo lu nan sêsam bu, “Ñac lai Dambac Ndu-nga” ma “Ñac lai Lambwam-nga,” nan sêsip sê atu ya-nga ñalôm si. Ya atu dinan ti gameñ bu lau sac sêmbac ndu tidim tilu-nga.

¹⁵ Ma lau hon nan si ñaê yêc Buku Tanli-nga dom, nan Anötö kêbaliñ nac sêsip ya atu sêwhin.

21

Malac Jerusalem Wakuc

¹ Têtêm ndoc dinan aô galic undambê wakuc, ma nom w akuc, bu nom ti gwêc ñamata-nga ma undambê ñamata-nga sinnga su.

² Ma aô galic malac dabun Jerusalem wakuc, nan Anötö kêñ sip akêñ undambê meñ. In kêgôlôn malac wakuc dau ña gôlôn ñayham kêlêc, gitôm sêngôlôn awhê dan tu bu nem ñgac-nga.

³ Ma aô ganğô awha atu dan sa akêñ pôn atu meñ, nan sôm, “Kwahic dec Anötö ma in ndê lau oc sêmbo sêwhin dau. In dau oc ndöc whin nac ti nac si Anötö, ma nac sêti in ndê lau.

⁴ Ñawapac têtêm akwa-nga hon pacndê su. Anötö oc pun tasulu su yêc in ndê lau tandô. Ma nac oc sêmbac ndu me sêhóc ñandê tiyham dom, ma nac oc tasulu sa me sêtan danğibo tiyham dom.”

⁵ Ma in nan ndöc pôn atu, nan sôm têtêm aô, “Kwahic dec aô oc wamasan gêñ hon tiwakuc. Am to yom nan aô wasôm têtêm am, bu aneñ yom in yom ñandô, ma am to sip bapia bu lau sêsam ma sêkêñ whin.”

⁶ Goc in sôm têtêm aô, “Aô gac hu gêñ hon, ma wandic dabun gêñ hon. Aêc, aô gati ñamata gêñ hon, ma aô gati ñambu gêñ hon. Ma kwahic dec gêñ hon ñandô sa su. Lau hon nan bu yô nac, nan wakêñ bu têtêm nac sênôm yêc Bubata Tanli-nga. Aô wakêñ bu dau têtêm nac ñambwa.

⁷ Lau hon nan sêlhac ñanga ma sêku sac dulu, nan oc sêwêkain gêñ wakuc hon dindec. Aô wati nac si Anötö, ma nac oc sêti aneñ balêkoc awhê ma ñgac.

⁸ Tigeñ lau nan sêtöc dau ma sêcêc si sêkeñ whin Yisu ahuc, ma lau nan sêkeñ whin dom, lau nan sêkôm mêtê sac ti mêtê mockain-nga, nac nan sic ñamalac ndu, lau m bectoma, lau nan sem akiñ gwam, ma lau nan sêkôm tasan, lau kain dinan hon oc sêwêkain gameñ ya-nga, nan ya sa ñapan, ma gêñ ñandê solpa oc tun nac. Gêñ dinan ti nac si sêmbac ndu tilu-nga.”

⁹ Aô ganğô yom dinan su, goc anela dan têtêm aô meñ. In anela 7 nan sêkôc sêc ñawapac ñambu-nga-nga, nan si dan. Ma in sôm têtêm aô bu, “Mweñ, ma lic! Aô watôc têtêm am, awhê nan Anötö ndê Domba oc nem.”

¹⁰ Goc Ñalau kôm aô gatun kain dan sa, ma anela dau kôc aô sa ma kêñ aô galhac lôc atu dan ñahô. Ma malac dabun Jerusalem, nan Anötö kêñ sip akêñ undambê meñ, nan in têtêm aô.

¹¹ Anötö ndê ñawasi gêm malac dau ahuc. Ma malac dau ñawasi sa gitôm hoc ñayham jaspera ma ñawa gitôm glas.

¹² Aô galic tun baliñ dan kêgihi malac dau, ma gatam 12, ma anela 12 nan sêyob gatam. Ma yêc gatam 12 aô galic ñaê 12. Lau Israel-nga si gôlôwac ton 12 si ñaê dinan.

¹³ Gatam tö sêyêc tun têtêm ac pi-nga, gatam tö têtêm ac sip-nga, gatam tö yêc ñamakê danğa, ma gatam tö yêc danğa.

¹⁴ Tun dau sêkwê sac hoc atu 12 ñahô. Ma aô galic Anötö ndê Domba ndê lau aposel 12 si ñaê sêyêc hoc 12 dinan.

¹⁵ Anela nan sôm yom dau têtêm aô, nan kôc gêñ danem dôhôn gêñ-nga

daŋ naŋ sêmasaŋ ɲa gol, bu nem dôhôn malac, ma tuŋ ti gatam.

¹⁶ In ɲem dôhôn malac, ma tap sa bu malac ɲa-baliŋ-ɲga gitôm dôŋ 12,000, ma gic pôc-ɲga gitôm dôŋ 12,000, ma pi lôlôc-ɲga gitôm dôŋ 12,000.*

¹⁷ Ma in ɲem dôhôn tuŋ dau ɲadandi, naŋ gitôm dôŋ 144.† In kêkuc dôhôn naŋ ɲamalac sênem dôhôn ɲem-ɲga, ma ɲem dôhôn malac dau.

¹⁸ Tuŋ dinaŋ, sêmasaŋ ɲa hoc ɲawasi jaspâ. Ma malac dau sêmasaŋ ɲa gol ɲawasi atu ma ɲawa gitôm glas.

¹⁹⁻²⁰ Ma hoc atu-tu 12 naŋ tuŋ sac ɲahô, naŋ sêngôlôn ɲa ɲhoc ɲayham-ɲayham. Sêngôlôn hoc ɲamata-ɲga ɲa hoc ɲayham naŋ sêsam bu jaspâ, ma hoc tilu-ɲga sêngôlôn ɲa sapaya, ma hoc titô-ɲga e têt hoc a tu ti-12-ɲga, naŋ sêngôlôn ɲa aget, emerel, oniks, kanelian, krisolait, beril, topas, krisopras, yasint, ma ametis.

²¹ Ma gatam 12 dinaŋ sêmasaŋ ɲa ɲem ɲawasi gwêc-ɲga 12 naŋ sêsam bu pearl. Ma seŋ atu naŋ gic malac dau kôc, naŋ sêmasaŋ ɲa gol ɲawasi atu, ma ɲawa gitôm glas.

²² Aô taŋhê malac, ma galic bu Anötö ndê lôm dabuŋ daŋ kalhac dom. ɲahu bu Pômdau Anötö ɲaclai ɲadau, lu in ndê Domba sêndöc malac dau ɲalôm, ma lau malac-ɲga sêpônâ lôm dabuŋ daŋ tu bu sênem akiŋ Anötö-ɲga dom.

²³ Ma ac ti ayô mba, ɲahu bu Anötö dau ndê ɲawasi pô malac, ma in ndê Domba ndê ɲawê ti lam malac-ɲga.

²⁴ Lau akêŋ gameŋ hoŋ oc sêŋsêlêŋ sêmbô ɲawê atu naŋ sa akêŋ malac dau. Ma kiŋ nom-ɲga oc sêsoç malac dau sêndi ti ɲac si waê ti ɲawasi tôhôn.

²⁵ Ôbwêc ti ɲasec pacndê sambuc, ma tu dinaŋ-ɲga oc sêsoç gatam ahuc dom.

²⁶ ɲem ɲawasi ma ɲem tiwaê akêŋ nom ɲagameŋ sambob, naŋ Anötö oc kôc sa soç malac dau ndi.

²⁷ Magoc ɲem ɲadômbwi daŋ oc soç ndi dom. Lau naŋ sêkôm mêtê sac ma

lau tasan daŋ oc sêsoç sêndi dom. Lau naŋ si ɲaê yêc Anötö ndê Domba ndê Buku Taŋli-ɲga, naŋ tawasê oc sêsoç sêndi.

22

Bu Taŋli-ɲga

¹ Goc aŋela dinaŋ tôc Bu Taŋli-ɲga têt aô, naŋ ɲawa gitôm glas. Bu dau hêc sa yêc Anötö ma Domba si pôn atu,

² ma k eseleŋ kêkuc seŋ atu naŋ gic malac dau kôc. Ma A Taŋli-ɲga kalhac bu dau ɲamakê danŋa lu-lu, ma ɲem ɲandô tôm ayô hoŋ. Ma lau nom-ɲga hoŋ naŋ sêndöc malac Jerusalem wakuc, naŋ oc ɲembac kôm ɲac dom, bu A Taŋli-ɲga dau ɲalauŋ oc kôm ɲac ɲamlic ɲayham ɲapaŋ.

³ Têt têt ɲamata-ɲga Anötö pucbô nom tu ɲamalac si sac-ɲga, tigeŋ têt têt ɲambu-ɲga ɲawapac dau oc pacndê sambuc. Anötö lu Domba si pôn kiŋ-ɲga oc lhac malac lôm, ma in ndê lau oc sênem akiŋ in yêc dindê.

⁴ ɲac oc sêlic in aŋgô andô, ma in ndê ɲaê oc yêc ɲac si sêcbala.

⁵ Gameŋ oc ɲasec sa tiyham dom, bu ôbwêc pacndê, ma lau oc sêpônâ lam ɲawê ti ac ɲawê dom. ɲahu bu Pômdau Anötö ndê ɲawê oc pô ɲac. Ma lau dinaŋ oc sêmbô ti sênem gôliŋ sêtôm kiŋ ɲapaŋ.

Pômdau Yisu oc mbu meŋ

⁶ Aô galic ɲem hoŋ dinaŋ su, goc aŋela dau sôm têt aô, “Yom hoŋ dindêc in yom ɲandô, ma yom ɲayham tu lau hoŋ sêkêŋ whiŋ-ɲga. Pômdau Anötö naŋ kêt in ndê ɲalau puc lau propet dôŋ, naŋ kwahic dec kêkiŋ in ndê aŋela bu tôc ɲem hoŋ dindêc asê têt in ndê lau akiŋ. Ma ɲem dau kêpiŋ bu oc ɲandô sa.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Aŋgô! Kêpiŋ su oc wambu wameŋ. Asa naŋ kôc yom naŋ Anötö hoc asê gwanaŋ yêc buku dindêc, naŋ sa ma danŋa wambu, naŋ oc tap Anötö ndê mwasiŋ atu sa.”

* **21:16:** Dôŋ dinaŋ sêsam bu ‘Stedia,’ ma stedia 12,000 dinaŋ gitôm 2,200 kilometa. † **21:17:** Dôŋ dinaŋ sêsam bu ‘Kyubit,’ ma kyubit 144 gitôm 65 mita.

⁸ Aö Jon gangô ma galic gêñ hon nan gato sip bapia dindéc. Ma têt ndoc anjela tôc gêñ hon dau asê têt aö su, nan aö gahu dauñ gayêc in gahi-nga bu wampin in.

⁹ Tigen in sôm têt aö, “Kôm bocdinañ dom! Pôn hamduc têt Anötö ma êmpin in tigen! Aö ngac akin nambwa, gatôm am, ma gatôm am nem asidôwai lau propet, ma gatôm lau nan danğa wambu yom hon nan yêc buku dindéc.”

¹⁰ Goc in sôm têt aö, “Ndoc men kêpin. Bocdinañ yom nan Anötö hoc asê yêc buku dindéc nan, sin kwi dom, magoc kêñ yêc lhu bu lau sêsam.

¹¹ Lau nan sêsap mêtê sac ma mêtê ñadômbwi dôñ, nan oc sêkôm sêmbo e Yisu mbu men. Magoc lau nan sêsa lêt gitêt ma lêt dabun, nan sêsap si lêt ñayham dau dôñ man e Yisu mbu men.”

¹² Ma Yisu sôm, “Am ngô! Kêpin su oc wambu wamen, ma wakêt ñagêyô ñayham me sac têt lau hon êñkuc mêtê nan ñac sêkôm.

¹³ Ñamata-nga têt gêñ hon, ma têt gêñ hon nambu-nga, aö dec gambo. Aêc, aö gati ñamata gêñ hon, ma gati nambu gêñ hon. Aö gac hu gêñ hon, ma wandic bata gêñ hon.

¹⁴ Mac lau nan ambo ahê mêtê sac hon, dec tôm mac anğwasin nem ñakwê ñawasi sa, nan oc atap Anötö ndê mwasin atu sa. In oc kêñ mac anen ñandô yêc A Tanli-nga, ma mac oc asôc malac Jerusalem wakuc ñagatam andi.

¹⁵ Magoc lau sac oc sêsôc sêndi dom. Lau mbectoma, lau nan sêkôm mêtê mockain-nga, ñac nan sic ñamalac ndu, ma lau nan sem akin anötöi gwam, ti lau nan sêkôm tasan ma ñac nan atac whin mêtê tasan, lau hon dinañ oc gacgen sêmbo awê gitôm giam pôm.

¹⁶ “Aö Yisu dec, kakin anen anjela bu hoc yom hon dindéc asê têt mac, bu andic dulu têt Anötö ndê lau dabun hon. Aö Dawid ndê Nahu, nan gambo gamun in, ma Dawid ndê Wakuc bocdinañ. Ma aö gatôm Têtênda, tata

bêbêc-nga nan ñawasi atu.”

¹⁷ Nalau Dabun, lu awê nan oc nem Anötö ndê Domba, nan sêsôm bu, “Mwen!” Ma am asa nan ngô yom dindéc, nan sôm, “Mwen!” Am asa nan bu yô am, nan mwen, ma nôm Bu Tanli-nga nan am oc kôc sa nambwa, ñaôli mba.

¹⁸ Tigen aö wapuc yom hon nan Anötö hoc asê gwanan yêc buku dindéc, nan dôñ. Ñamalac dan bu ndic têt yom dindéc ña in dau ndê yom, dec Anötö oc kêñ ñawapac hon nan gato ñayom sip buku dindéc, nan têt in.

¹⁹ Ma ñamalac dan bu kôc yom ñalhô dan su yêc yom nan Anötö hoc asê gwanan yêc buku dindéc, dec Anötö oc sen in su bocdinañ, ma in oc so gêñ ñayham-ñayham nan buku dindéc tôc asê. In oc wêkain ndê mala yêc malac dabun dom, ma nen ñandô yêc A Tanli-nga dom.

²⁰ In nan hoc yom ñandô asê pi gêñ hon dindéc, nan sôm, “Yomandô! Kêpin su aö oc wambu waloc.”

Yomandô! Mwen Pômdau Yisu!

²¹ Pômdau Yisu ndê mwasin ndi têt Anötö ndê lau hon. Yomandô!

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matyu 1:1-2:12
2	Matyu 2:13-3:6
3	Matyu 3:7-4:11
4	Matyu 4:12-25
5	Matyu 5:1-26
6	Matyu 5:27-48
7	Matyu 6:1-24
8	Matyu 6:25-7:14
9	Matyu 7:15-29
10	Matyu 8:1-17
11	Matyu 8:18-34
12	Matyu 9:1-17
13	Matyu 9:18-38
14	Matyu 10:1-23
15	Matyu 10:24-11:6
16	Matyu 11:7-30
17	Matyu 12:1-21
18	Matyu 12:22-45
19	Matyu 12:46-13:23
20	Matyu 13:24-46
21	Matyu 13:47-14:12
22	Matyu 14:13-36
23	Matyu 15:1-28
24	Matyu 15:29-16:12
25	Matyu 16:13-17:9
26	Matyu 17:10-27
27	Matyu 18:1-22
28	Matyu 18:23-19:12
29	Matyu 19:13-30
30	Matyu 20:1-28
31	Matyu 20:29-21:22

February

March

date	Scripture
1	Matyu 21:23-46
2	Matyu 22:1-33
3	Matyu 22:34-23:12
4	Matyu 23:13-39
5	Matyu 24:1-28
6	Matyu 24:29-51
7	Matyu 25:1-30
8	Matyu 25:31-26:13
9	Matyu 26:14-46
10	Matyu 26:47-68
11	Matyu 26:69-27:14
12	Matyu 27:15-31
13	Matyu 27:32-66
14	Matyu 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Luk 1:1-25
14	Luk 1:26-56
15	Luk 1:57-80
16	Luk 2:1-35
17	Luk 2:36-52
18	Luk 3:1-22
19	Luk 3:23-38
20	Luk 4:1-30
21	Luk 4:31-5:11
22	Luk 5:12-28
23	Luk 5:29-6:11
24	Luk 6:12-38
25	Luk 6:39-7:10
26	Luk 7:11-35
27	Luk 7:36-8:3
28	Luk 8:4-21
29	Luk 8:22-39
30	Luk 8:40-9:6
31	Luk 9:7-27

date	Scripture
1	Luk 9:28-50
2	Luk 9:51-10:12
3	Luk 10:13-37
4	Luk 10:38-11:13
5	Luk 11:14-36
6	Luk 11:37-12:7
7	Luk 12:8-34
8	Luk 12:35-59
9	Luk 13:1-21
10	Luk 13:22-14:6
11	Luk 14:7-35
12	Luk 15:1-32
13	Luk 16:1-18
14	Luk 16:19-17:10
15	Luk 17:11-37
16	Luk 18:1-17
17	Luk 18:18-43
18	Luk 19:1-27
19	Luk 19:28-48
20	Luk 20:1-26
21	Luk 20:27-47
22	Luk 21:1-28
23	Luk 21:29-22:13
24	Luk 22:14-34
25	Luk 22:35-53
26	Luk 22:54-23:12
27	Luk 23:13-43
28	Luk 23:44-24:12
29	Luk 24:13-53
30	Jon 1:1-28

date	Scripture
1	Jon 1:29-51
2	Jon 2:1-25
3	Jon 3:1-21
4	Jon 3:22-4:3
5	Jon 4:4-42
6	Jon 4:43-54
7	Jon 5:1-23
8	Jon 5:24-47
9	Jon 6:1-21
10	Jon 6:22-40
11	Jon 6:41-71
12	Jon 7:1-29
13	Jon 7:30-52
14	Jon 7:53-8:20
15	Jon 8:21-30
16	Jon 8:31-59
17	Jon 9:1-41
18	Jon 10:1-21
19	Jon 10:22-42
20	Jon 11:1-53
21	Jon 11:54-12:19
22	Jon 12:20-50
23	Jon 13:1-30
24	Jon 13:31-14:14
25	Jon 14:15-31
26	Jon 15:1-27
27	Jon 16:1-33
28	Jon 17:1-26
29	Jon 18:1-24
30	Jon 18:25-19:22
31	Jon 19:23-42

date	Scripture
1	Jon 20:1-31
2	Jon 21:1-25
3	Aposel 1:1-26
4	Aposel 2:1-47
5	Aposel 3:1-26
6	Aposel 4:1-37
7	Aposel 5:1-42
8	Aposel 6:1-15
9	Aposel 7:1-29
10	Aposel 7:30-50
11	Aposel 7:51-8:13
12	Aposel 8:14-40
13	Aposel 9:1-25
14	Aposel 9:26-43
15	Aposel 10:1-33
16	Aposel 10:34-48
17	Aposel 11:1-30
18	Aposel 12:1-23
19	Aposel 12:24-13:12
20	Aposel 13:13-41
21	Aposel 13:42-14:7
22	Aposel 14:8-28
23	Aposel 15:1-35
24	Aposel 15:36-16:15
25	Aposel 16:16-40
26	Aposel 17:1-34
27	Aposel 18:1-21
28	Aposel 18:22-19:12
29	Aposel 19:13-41
30	Aposel 20:1-38

June

July

date	Scripture
1	Aposel 21:1-16
2	Aposel 21:17-36
3	Aposel 21:37-22:16
4	Aposel 22:17-23:10
5	Aposel 23:11-35
6	Aposel 24:1-27
7	Aposel 25:1-27
8	Aposel 26:1-32
9	Aposel 27:1-20
10	Aposel 27:21-44
11	Aposel 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Korin 1:1-17
5	1 Korin 1:18-2:5
6	1 Korin 2:6-3:4
7	1 Korin 3:5-23
8	1 Korin 4:1-21
9	1 Korin 5:1-13
10	1 Korin 6:1-20
11	1 Korin 7:1-24
12	1 Korin 7:25-40
13	1 Korin 8:1-13
14	1 Korin 9:1-18
15	1 Korin 9:19-10:13
16	1 Korin 10:14-11:1
17	1 Korin 11:2-16
18	1 Korin 11:17-34
19	1 Korin 12:1-26
20	1 Korin 12:27-13:13
21	1 Korin 14:1-17
22	1 Korin 14:18-40
23	1 Korin 15:1-28
24	1 Korin 15:29-58
25	1 Korin 16:1-24
26	2 Korin 1:1-11
27	2 Korin 1:12-2:11
28	2 Korin 2:12-17
29	2 Korin 3:1-18
30	2 Korin 4:1-12
31	2 Korin 4:13-5:10

August

September

date	Scripture
1	2 Korin 5:11-21
2	2 Korin 6:1-13
3	2 Korin 6:14-7:7
4	2 Korin 7:8-16
5	2 Korin 8:1-15
6	2 Korin 8:16-24
7	2 Korin 9:1-15
8	2 Korin 10:1-18
9	2 Korin 11:1-15
10	2 Korin 11:16-33
11	2 Korin 12:1-10
12	2 Korin 12:11-21
13	2 Korin 13:1-14
14	Galasia 1:1-24
15	Galasia 2:1-16
16	Galasia 2:17-3:9
17	Galasia 3:10-22
18	Galasia 3:23-4:20
19	Galasia 4:21-5:12
20	Galasia 5:13-26
21	Galasia 6:1-18
22	Epepas 1:1-23
23	Epepas 2:1-22
24	Epepas 3:1-21
25	Epepas 4:1-16
26	Epepas 4:17-5:2
27	Epepas 5:3-33
28	Epepas 6:1-24
29	Pilipai 1:1-26
30	Pilipai 1:27-2:18

date	Scripture
1	Pilipai 2:19-3:6
2	Pilipai 3:7-4:1
3	Pilipai 4:2-23
4	Kolosi 1:1-20
5	Kolosi 1:21-2:7
6	Kolosi 2:8-23
7	Kolosi 3:1-17
8	Kolosi 3:18-4:18
9	1 Tesalonika 1:1-2:9
10	1 Tesalonika 2:10-3:13
11	1 Tesalonika 4:1-5:3
12	1 Tesalonika 5:4-28
13	2 Tesalonika 1:1-12
14	2 Tesalonika 2:1-17
15	2 Tesalonika 3:1-18
16	1 Timoti 1:1-20
17	1 Timoti 2:1-15
18	1 Timoti 3:1-16
19	1 Timoti 4:1-16
20	1 Timoti 5:1-25
21	1 Timoti 6:1-21
22	2 Timoti 1:1-18
23	2 Timoti 2:1-21
24	2 Timoti 2:22-3:17
25	2 Timoti 4:1-22
26	Taitus 1:1-16
27	Taitus 2:1-14
28	Taitus 2:15-3:15
29	Pilemon 1:1-25
30	Hibru 1:1-14
31	Hibru 2:1-18

October

November

date	Scripture
1	Hibru 3:1-19
2	Hibru 4:1-13
3	Hibru 4:14-5:14
4	Hibru 6:1-20
5	Hibru 7:1-19
6	Hibru 7:20-28
7	Hibru 8:1-13
8	Hibru 9:1-10
9	Hibru 9:11-28
10	Hibru 10:1-18
11	Hibru 10:19-39
12	Hibru 11:1-16
13	Hibru 11:17-31
14	Hibru 11:32-12:13
15	Hibru 12:14-29
16	Hibru 13:1-25
17	Jems 1:1-18
18	Jems 1:19-2:17
19	Jems 2:18-3:18
20	Jems 4:1-17
21	Jems 5:1-20
22	1 Pita 1:1-12
23	1 Pita 1:13-2:10
24	1 Pita 2:11-3:7
25	1 Pita 3:8-4:6
26	1 Pita 4:7-5:14
27	2 Pita 1:1-21
28	2 Pita 2:1-22
29	2 Pita 3:1-18
30	1 Jon 1:1-10

date	Scripture
1	1 Jon 2:1-17
2	1 Jon 2:18-3:2
3	1 Jon 3:3-24
4	1 Jon 4:1-21
5	1 Jon 5:1-21
6	2 Jon 1:1-13
7	3 Jon 1:1-14
8	Jud 1:1-25
9	Revelesen 1:1-20
10	Revelesen 2:1-17
11	Revelesen 2:18-3:6
12	Revelesen 3:7-22
13	Revelesen 4:1-11
14	Revelesen 5:1-14
15	Revelesen 6:1-17
16	Revelesen 7:1-17
17	Revelesen 8:1-13
18	Revelesen 9:1-21
19	Revelesen 10:1-11
20	Revelesen 11:1-19
21	Revelesen 12:1-18
22	Revelesen 13:1-18
23	Revelesen 14:1-20
24	Revelesen 15:1-8
25	Revelesen 16:1-21
26	Revelesen 17:1-18
27	Revelesen 18:1-24
28	Revelesen 19:1-21
29	Revelesen 20:1-15
30	Revelesen 21:1-27
31	Revelesen 22:1-21

YOM NÄTÔ NAHU (Glossary)

Mac bu alic ñadalô gitôm: † kalhac whiñ yom dañ yêc buku dindec ñalôm, nañ tôc asê bu mac atôm bu atap yom dau ñahu sa yêc buku ñatêku dindec.

ANÖTÖ NDÊ DOMBA (Lamb of God)

Jon, Ngac Kêku Lau-nga, sam Yisu bu 'Anötö ndê Domba' (Jon 1:29, 36). Yêc pwac akwa ñapu, lau Israel-nga sic domba daêsam ndu ma sêkêñ ti da ya ô lau si sac ñagêyô. Yisu in Anötö ndê Domba pwac wakuc-nga nañ kên dau ti da dim tigen, dec kêmasañ lêñ bu Anötö suc lau si sac kwi-nga. Tinambu Jon to yom daêsam pi Anötö ndê Domba yêc Revelesen (Rev 5:6; 7:10, 17; 14:4, 10; 15:3; 19:9; 21:22-23; 22:1, 3).

ANÖTÖ NDÊ GÔLIÑ / GAMEÑ UN-DAMBÊ-NGA (Kingdom of God)

Yêc Yom Lêñsêm Wakuc, Yom Inglis 'Kingdom of God' nañ ñahu tigen dom.

1. Têm ñatô 'Kingdom of God' hêganôn undambê-gamen nañ Anötö dau mbo, ma gameñ nañ Anötö ndê lau gitêñ oc sêndöc têtêm ñambu-nga. (Alic Mat 7:21; Luk 13:28-29; 1 Kor 6:9-10; 15:50; Gal 5:21; Epe 5:5; 2 Tim 4:18; ma 2 Pit 1:11.) Bocdinañ yac am kwi bu **Gameñ undambê-nga** me **Anötö ndê gameñ undambê-nga**.
2. Têm ñatô 'Kingdom of God' hêganôn bêc nañ Pômdau Yisu oc mbu meñ ma êñsahê lau hoñ. (Mat 13:24-30, 41; 13:47-49; 20:1-16; 22:1-14; 25:1-13, 14-30.)
3. Têm daêsam 'Kingdom of God' hêganôn gameñ dañ me têtêm dañ dom. Yom dau hêganôn Anötö ndê ñaclai tu nem gôliñ-nga. In ndê gôliñ dinañ in gêñ têtêm kwahic dec-nga ma

hêganôn gwelen nañ in kôm yêc ñamalac si ñalôm. Asa nañ kên whiñ ma sôc Anötö ñapu, nañ mbo Anötö ndê gôliñ ñapu su. Yom kain dinañ danem kwi bu **Anötö ndê gôliñ**. (Alic yom ñatô yêc Mat 3:2; 6:33; 12:28; 13:44-46; Luk 16:16; 17:20-21; Rom 14:17; 1 Kor 4:20; ma Kol 1:13.)

APA PWAC YOMSU-NGA (Ark of the Covenant)

Têtêm ndoc lau Israel-nga sêmbo gameñ sawa, nañ Anötö sôm têtêm ñac bu sêmasañ apa dañ ña a, ma sêmpan ahuc ña gol (Eks 25:11-22). Apa dau sêkêñ yêc †bac dabuñ ñalôm dabuñ andô. Hoc lu nañ Anötö to yomsu amanlu (pwac akwa) pi, nañ sêkêñ yêc apa dau ñalôm. Ma sêkêñ Aron ndê tôc ti †mana ñatô yêc ñalôm whiñ (Hib 9:4-5).

Têtêm ndoc lau Israel-nga sêkwê lôm dabuñ kalhac Jerusalem, nañ sêkêñ apa dau yêc ñalôm dabuñ andô (1 Kîñ 8:1-13; ma 2 Kr 35:3). Magoc tinambu lau Israel-nga si ñacyo sêsen gameñ ma apa dau giñga. Jon to yom pi apa dau yêc Rev 11:19.

APOSEL (Apostle)

Ñaê dau ñahu bu 'Lau nañ sênkin ñac sêsa si.' Yom 'misineri' yêc Yom Inglis nañ ñahu kain tigen.

Têtêm ñatô ñaê aposel hêganôn †ngacsênomi 12 (Mat 10:1-4; Mak 3:13-19; 6:30; ma Luk 6:12-16; 24:10). Ñac sêti lau sêkêñ whiñ-nga si lau bata, ma sêkôm gêñ dalô ma gêñ ti ñaclai daêsam (Apo 2:42-43). Ma têtêm ñatô yom dau hêganôn lau nañ sêmbo ñgacsênomi 12 si toñ dom, gitôm Matias (Apo 1:26), Pol lu Banabas (Apo 14:4, 14; Rom 1:1), ma lau ñatô (Rom 16:7).

BAC DABUÑ (Tabernacle)

Têtêm têtêm Moses wê lau Israel-nga sa akêñ gameñ Isip-nga, ma sêmbo gameñ sawa, nañ Anötö sôm têtêm Moses bu êmasañ bac po tu sênem akin in-nga (Eks 25:8-9; 26:1-37). Alic bac dau ñagatu dañ yêc p 250.

BELSEBAL - Alic **Sadan**.

BUKU TANLI-NGA (Book of Life)

Lau hon nan sêkên whin Yisu ma sêtap Anötö ndê mwasiñ dandöc tanli napan-nga sa, nan si naê yêc Buku Tanli-nga yêc undambê. Alic yom napan-nga (footnote) yêc Rev 3:5.

DABUNSIGA (Priest)

Anötö dau kêyalin Aron ti ndê lau wakuc nan sêsa akên †Liwai ndê ton, nan sa bu sêti lau Israel-nga si dabunsiga (Eks 28:1). Nac si gwelen bu sênem akin Anötö, sêyob lau Israel-nga si gên dabun, ma bu sêkên da tidau-tidau ma da ô lau Israel-nga si sac ngagêyô-nga.

Sênnyalin dabunsiga atu-tu natô sa bocdec bu:

DABUNSIGA NAMATA-NGA (High Priest / Chief Priest)

Tôm yala tigen-tigen, lau Israel-nga sênnyalin dabunsiga dan sa bu ti dabunsiga namata-nga. In tawasê gitôm bu sôc nalôm dabun andô yêc lôm dabun bu kên da dim tigen yêc yala tigen nalôm. Têm natô dasam in bu **Dabun**siga **Atu**.

DABUNSIGA ATU-TU (Chief Priests)

Lau Israel-nga sêsam nac si dabunsiga natô bu dabunsiga atu-tu. Nac lau nan mun-nga sênnyalin nac sa sêti dabunsiga namata-nga, ma dabunsiga tiwaê natô.

DAWID NDÊ ATU (Son of David)

Lau Israel-nga sêkên bata bu †Mesaya oc sa akên Dawid ndê wakuc, ma tu dinan-nga sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu.

DENARIAS

Lau Rom-nga si mone silba dan. Lau semlhi gên na mone dinan yêc gameñ nan lau Rom sem gôlin. Têñ Yisu ndê têm, lau nan bu sêkôm ngac dan ndê gwelen om-nga me domba-nga têt béc tigen nan oc nemlhi nac na denarias tigen-tigen. Naê denarias hêganôn mone tigen. Mone lu me daêsam sêsam bu 'denarii.'

GAMEN APA-NGA - Alic **Lau Gameñ Apa-nga**.

GAMEN UNDAMBÊ-NGA - Alic **Anötö ndê gameñ**.

HEROD

Yêc Yom Lênsêm Wakuc dasam yom pi kin hale nan si naê Herod. Nac hon sem gôlin gameñ natô sêmbo †Sisa ndê gôlin napan.

1. **Kin Herod (Herod the Great)** - alic Mat 2:1-22; ma Luk 1:5.

In kin ti waê atu nan gêm gôlin gameñ Judia ma Galili-nga têt ndoc Yisu dinda kôc in. In ngac dau dinan nan kôm bu ndic Yisu ndu têt ndoc in balêkoc dedec. In mbac ndu têt yala 4BC.

2. **Herod Antipas** - alic Mak 6:14-29; ma Luk 23:6-12.

In Kin Herod ndê atu nan gêm gôlin gameñ Galili ma Perea-nga têt ndoc Yisu gêm mêtê ti kôm gên dalô mbo gameñ dinan. In ngac dau dinan nawhê Herodias nan sôm bu sêtim Jon (Ngac Kêku Lau-nga) kachu kic.

3. **Herod Agripa 1** - alic Apo 12:1-23.

In Herod Antipas nêsip nan gêm gôlin gameñ Galili-nga, ma tinambu gameñ Samaria ti Judia-nga whin. In kên kisa ti kêmatôc lau namata-nga nan sêkên whin Yisu. In ngac nan gic Jon ndê asidôwa Jems ndu.

4. **Herod Agripa 2** - alic Apo 25:13-26:2; ma 26:19.

In Herod Agripa 1 ndê atu. In gêm gôlin ndôc Sisaria Pilipai, ma kêmatôc Pol ma kêkin in têt Rom gi bu Sisa êmatôc in ndê yom.

HIBRU (Hebrew)

Têm natô sêsam lau Israel-nga bu 'Lau Hibru,' ma nac si awha nan sêsam bu 'Yom Hibru' whin. Naê dau men akên nac si apannac dan naê Eber (Gen 10:21).

Yom nan sêto yêc Yom Lênsêm Akwa nan sêto na Yom Hibru ndandô. Yom Hibru nan lau Israel-nga sêsôm têt Yisu ndê têm, nan sêsam yêc Inglis translesen natô bu 'Yom Aramaik.' Yom dau kêpin bu tap Yom Hibru ndandô sa, magoc in yom nasaê dan dau-nga.

HOC NAYHAM-NAYHAM (Jewel)
Yêc Rev 21:19-20 Jon to yom pi hoc nayham-nayham ma ñaôli atu nan gêlic yêc malac Jerusalem wakuc. Hoc tigen-tigen dinan bocdec bu:

HOC JASPA (Jasper) - hoc ñadalô batac-batac me ñawa (green or clear).

HOC SAPAYA (Sapphire) - hoc ñadalô ñamayan (blue).

HOC AGET (Agate) - hoc ñadalô tidau-tidau.

HOC EMEREL (Emerald) - hoc ñadalô batac-batac (bright green).

HOC ONIKS (Onyx) - hoc ñadalô yeyec (black).

HOC KANELIAN (Carnelian) - hoc ñadalô kokoc (bright red).

HOC KRISOLAIT (Chrysolite) - hoc ñadalô yanayan.

HOC BERIL (Beryl) - hoc ñadalô batac-batac me ñamayan (green/blue-green).

HOC TOPAS (Topaz) - hoc ñadalô yanayan.

HOC KRISOPRAS (Chryso-prase) - hoc ñadalô ñamayan (milky or grey).

HOC YASINT (Jasinth) - hoc ñadalô ñamayan me batac-batac (blue/green-ish-blue).

HOC AMETIS (Amethyst) - hoc ñadalô kokoc (purple-blue).

ISRAEL

Ñaê Israel hêganôn Jakob, nan Aisak lu nawhê Rebeka si balêkoc lu dinan ñadan. Anötö dau kên ñaê wakuc Israel têt in (Gen 32:28). Ñaê dau sêhê pi lau ton atu nan sêsa akên Jakob, nan sêsam ñac bu †lau Israel-nga.

Ma ñaê dau hêganôn gameñ nan lau Israel-nga sêndöc, nan sêsam bu 'Israel' me 'Palestine.' Muñ-nga sêsam gameñ dau bu 'Gameñ Kanan-nga.'

JAKOB (Jacob) - Alic **Israel**.

JUDA

Jakob ndê atui 12 si dan in Juda, ma sêsam lau Israel si ton 12 ñadan kêkuc in ndê ñaê. Têt ndoc lau Israel sêmbu akên gameñ Isip-nga ma sêndöc gameñ Kanan-nga, nan

Juda ndê ton sêwêkain gameñ nan sêsam bu Judia. Malac Betlehem yêc gameñ dinan (Mat 2:6).

Yisu sa akên Juda ndê ton, ma Jon sam in bu 'Layon nan sa akên Juda ndê ton' yêc Rev 5:5.

Muñ-nga lau Israel-nga sêwhê dau kôc gi ton lu, nan sêsam bu 'Lau Israel-nga' ma 'Lau Juda-nga.' Ton lu dinan sênyalin dau si kin sa tu nem gôlin ñac-nga. Alic yom ñapu-nga (footnote) yêc Hib 8:8.

KÊDÔHÔWAGA YOMSUNGA - Alic **Skraib**.

KILISI (Christ)

Alic **Mesaya**.

Yom ñalhô 'Kilisi' meñ akên Yom Grik *kreistos*, ma yom ñalhô 'Mesaya' meñ akên Yom Hibru. Ñaê lu dinan ñahu tigen, ma danem kwi bu 'ñamalac nan sêkêc gêt ñakwi pi in.' Muñ-nga lau nan Anötö kêyalin ñac sa bu sêti lau Israel-nga si kin, nan sêkêc olib ñakwi pi ñac, bu tôc asê bu ñac kin. Alic 1 Sam 16:12; ma 2 Kin 9:6.

Yom Grik *kreistos* yêc Yom Lênsêm Wakuc, nan ñahu lu. Têm ñatô yom dau hêganôn Yisu ndê gwelen nem lau si-nga, ma bocdinan yac am kwi bu †Mesaya, ma têt ñatô yom dau in Yisu ndê ñaê dan, ma bocdinan yac am kwi bu Kilisi.

LAU GAMEN APA-NGA (Gentiles)

Yom Inglis 'Gentile' heganôn lau hon nan lau Israel dom. Lau Israel-nga ñatô sêtoc dau sa bu Anötö kêyalin ñac sa sêti in ndê lau, ma bocdinan sêpu lau gameñ apa-nga hon nan lau Israel dom, ma sêsam ñac bu 'lau sac,' ñahu bu ñac sênkuc Moses ndê yomsu dom (Gal 2:15). Magoc lau gameñ apa-nga daêsam sêkên whin Yisu sêhóc gêlêc lau Israel-nga su.

Lau gameñ apa-nga nan dangasun sambuc ñawaê ñayham ma sêsap lêt sac-sac nom-nga dôñ ñapan, nan têt ñatô dasam ñac bu 'lau sambuc.'

LAU ISRAEL-NGA (Jew / Hebrew / Israelite)

Lau Israel-nga nan sêsa akêñ †Jakob, nan sêsam ñac yêc Yom Inglis bu 'Jew' ma 'Hebrew' ma 'Israelite.'

LAU SÊTIM YOM LAU-NGA (Hypocrite)

Yom Inglis 'hypocrite' kêkuc Yom Grik *hypocriteis* ma hêganôn lau nan sêsôm yom ñayham-ñayham tu bu lau ñatô sêlic ñac ñayham-nga, magoc ñac dau sêñkuc yom dau dom, ma sêkôm ñandô sa dom. Têm daêsam Yisu pu lau †Palêsai ma lau †Skraib, ñahu bu ñac si mêtê dau dinañ.

LEPRASI (Leprosy)

Ñaê leprasi hêganôn gêmbac ñamlic-nga. Lau ñatô gauc gêm bu gêmbac nan sêsam bu leprasi têt Yisu ndê têt, nan gitôm gêmbac nan dasam bu leprasi têt têt kwahic dec-nga dom.

Lau Israel-nga sêmbo ahê lau ti gêmbac leprasi ma sêyob bu sêmasac ñac dom, bu oc kôm lau ñadômbwi sa yêc Anötö añgô-nga. Anötö kêt gwelen têt lau dabuñsiga bu sêñsahê lau si gêmbac ñamlic-nga (Lev 13:1-46; 14:1-32).

LIWAI (Levi)

Liwai in †Jakob ndê atui 12 si dan, ma sêsam lau Israel si ton 12 ñadan kêkuc in ndê ñaê.

Ma ñgac dan ñaê Liwai, in Yisu ndê ñgacsêñom dan nan sêsam in ndê ñaê dan bu Matyu (Mat 9:9-13).

LAU LIWAI (Levites)

Anötö kêyalin Liwai ndê lau wakuc sa bu sênem akin in yêc †bac dabuñ ma flôm dabuñ, ma bu sênem lau †dabuñsiga sa (Nam 1:47-53; 18:2-6; ma Diut 10:8-9). Anötö sôm bu lau Liwai sêwêkain nom yêc gameñ Kanan-nga dom. Lau nan sêmbo lau Israel si ton 11, nan sêwhê si gêt hon kôc gi ton 10, ma sêkêt ton dan têt lau Liwai tu yob ñac ti ñac si gôlôwac-nga (Nam 18:21-24). Lau nan sêti lau Israel-nga si dabuñsiga, nan sêñyalin ñac sa yêc Aron ndê wakuc nan sêsa akêñ Liwai ndê ton (Hib 7:5-10).

LÔM DABUÑ (Temple)

Têt ñatô sêsam lôm dabuñ Jerusalem-nga bu Anötö me Pômdau ndê Andu. Lau Israel-nga sêteñ mbec ti sêlic om tôm ñac si malac yêc ñac si flôm wê-nga. Magoc ñac bu sêkêt da ya me da ñatô, nan sêteñ lôm dabuñ Jerusalem-nga si, ma lau dabuñsiga sêmbo tu sêkêt lau dau si da. Ma ñac sêlic om atu-tu yêc lôm dabuñ dau.

LÔM WÊ-NGA (Synagogue)

Yom Inglis 'Synagogue' meñ akêñ Yom Grik dan, nan ñahu bu 'gameñ sêkac sa-nga.' Yom dau hêganôn andu nan lau Israel-nga sêkac sa sêmbo têt ndoc Sabat-nga bu sêsam ti sêngô Pômdau ndê yom, ma sênem wê ti sêteñ mbec têt in. Lau Israel-nga sêkwê lôm wê-nga sêlhac tôm ñac si malac atu-tu ti sauñ-sauñ hon gi. Ma yêc lau apa si gameñ nan lau Israel-nga daêsam sêmbo, nan sêkwê si lôm wê-nga tu sêlic om-nga boc-dinañ. Têt ndoc Pol kôm gwelen yêc lau apa si gameñ, nan êlêmê gêm mêtê yêc lôm wê-nga nan sêlhac gameñ dinañ.

MANA (Manna)

Têt ndoc Moses wê lau Israel-nga ma sêmbo gameñ sawa gitôm yala 40, nan Anötö gôlôm ñac ña bolom kain dan nan sêsam bu 'Mana.' Yom dau in Yom Hibu dan, ma danem kwi bu 'in dinañ gêt sake?' Bu lau Israel sêsôm yom dau têt ndoc ñamata-nga nan sêlic bolom dau (Eks 16:15).

MESAYA (Messiah/Christ)

Anötö gic bata têt lau Israel-nga bu êñkin Mesaya nan oc nem ñac si ma puc †Anötö ndê gôlin dôn. Yom Grik *kreistos* bu hêganôn Yisu ndê gwelen dinañ, dec yac am kwi bu Mesaya.

Alic **Kilisi** whin.

MWASIN / OM ATU (Festivals / Feasts)

Lau Israel sêlic om atu-tu ñatô tôm yala hon, bu gauc nem Anötö ti gêt atu-tu nan in kôm tu nem ñac sa-nga.

MWASIN BOLOM YIST MBA-NGA (Unleavened Bread)

Alic Mat 26:17; Mak 14:1; Luk 22:7; Apo 12:3; ma 20:6. Pômdau gic hu Mwasin Bolom Yist Mba-nga têt ndoc lau Israel-nga sêmbo gamej Isip-nga - alic Eks 12:15-20. Mwasin dau yêc tòm bêc 8, ma Pômdau gic yomsu ñac bu sêkôc yist hoj su yêc ñac si andu, ma sêneñ gêt ti yist dom e mwasin ñatêm dau pacndê. Têt mwasin dau ñabêc ñamata-nga ña-ôbwêc, nañ ñac señ Mwasin Pasowa-nga.

MWASIN LÔM BAC-NGA (Tabernacles)

Alic Jon 7:2-52. Lau Israel-nga sêndê Mwasin Lôm Bac-nga têt ndoc sic bata si gwelen sêndic bolom ñandô sa-nga tòm yala hoj. Ñac sêkwê bac, ma sêkac dau sa gitôm bêc 7, ma gauc gêm têt nañ ñac si apai sêndôc andu bac yêc gamej sawa. Ma ñac sem mbec gêt ñandô ôm-nga yêc wake dinan ñalôm (Lev 23:33-43; Diut 16:13-15; ma Sek 14:16-19).

MWASIN PASOWA-NGA (Passover)

Lau Israel-nga señ Mwasin Pasowa-nga tu bu gauc nem ndoc nañ Anötö kêtaho ñac su yêc lau Isip-nga amba (Eks 12). Yom Inglis 'Passover' nañ danem kwi bu 'ênlêc têt ñahô-nga,' ma hêganôn têt nañ Anötö ndê añela nañ gic balêkoc ñgac mbêc Isip-nga hoj ndu, nañ kêtêc lau Israel-nga si andu.

MWASIN PENTIKOS-NGA (Pentecost)

Alic Apo 2:1; 20:16; ma 1 Kor 16:8. Ñaê 'Pentikos' ñahu bu 'bêc 50.' Lau Israel-nga señ Mwasin Pasowa, ma tiñambu bêc 50 pacndê su goc sêlic om atu dan nañ sêsam bu Pentikos. Têt ndoc dinan ñac sem danje Anötö tu bolom wit nañ sic sa-nga, ma gauc gêm têt nañ Anötö kêt yomsu amanlu têt Moses yêc Lôc Sainai. Alic yom pi Om Pentikos yêc Lev 23:15-16; Diut 16:10; ma Nam 28:26-30. Kwahic dec, lau sêkêt whin Yisu-

nga gauc gêm Om Pentikos nañ Ñalau Dabun gêm lau aposel ahuc (Apo 2:1).

MWASIN SIC GAWI LÔM-NGA (Temple Dedication)

Têt yala 167BC lau Siria-nga sic sin têt lau Israel-nga ma sêñgaho malac Jerusalem ti ñac si lôm dabun su, ma sêkêt si anötö gwam dan kalhac alta. Magoc tiñambu, têt yala 165BC, Judas Makabias kêt gêt sac dau su, ma lau Israel-nga sic gawi lôm bu ñawasi sa tiyham. Bocdinañ tòm yala hoj lau Israel-nga sêndê Mwasin Sic Gawi Lôm-nga bu gauc nem gêt dau (Jon 10:22).

ÑAMALAC NDÊ ATU (Son of Man)

Têt têt ñamata-nga, propet Daniel sôm yom pi ñamalac nañ Pômdau kêtin bu nem lau sa yêc si sac hoj, ma sam in bu Ñamalac ndê Atu. Ñaê dau in ñahu tigen gitôm †Mesaya.

Yisu sam dau bu Ñamalac ndê Atu, bu whê sa bu in ñamalac nañ Pômdau kêtin, ma in kêt ñac lai ti ñawasi atu meñ akêt Anötö dau. In meñ mbo nom gitôm ñamalac, tigen in Anötö dau.

Yêc Yom Hibu, ñaê 'Adam' ñahu bu 'ñamalac.' Bocdinañ oc tòm bu danem ñaê 'Ñamalac ndê Atu' kwi bu 'Adam ndê wakuc.' Tu dinan-nga lau natô gauc gêm bu ñaê dau ñahu bu Yisu dau in ñamalac ñandô gi tap Adam sa têt ndoc Pômdau kêtinañ in, ma in kôm sac su dom. Têt natô Pol to yom pi Yisu ma sam in bu 'Adam wakuc' (1 Kor 15:45).

NGAC NEM LAU SI-NGA (Saviour)

Dasam Yisu bu 'Ngac Nem Lau Si-nga,' ñahu bu in gêm lau si bu sêtap ñagêtô nañ gic ñac ñawaê tu sêkôm sac-nga, nañ dom. Bu Yisu dau hôc lau hoj si sac ñagêtô pi dau. Asa nañ kêt whin Yisu, nañ Anötö suc in ndê sac kwi, ma gêtic in bu ñamalac gitêt tu in ndê kêt whin Yisu-nga.

NGACSÊJOM (Disciple)

Ñaê dindêc meñ akêt Yom Grik *mathetes*, nañ sem kwi yêc Yom Inglis

bu 'disciple.' Yom Grik dau nahu hêganôn lau kwapuc, me lau nan sêndôhôn gêj. ñaê dau hêganôn lau nan sêjkuc Yisu ma sêjsêlêj sêwhiñ inñ ti sêkêj whiñ inñ.

Yêc Yom Lênsêm Wakuc, ñaê ngacsêjom hêganôn laungac 12 nan Yisu kêyalin ñac sa bu sêjkuc inñ. Magoc lau tonñ atu nan sêjkuc Yisu, nan laungac honñ dom, lauwhê sêwhiñ sêjkuc inñ (Luk 8:1-3). Bocd-inanñ yac asam ñac bu 'sêjomi.' Ñaê sêjomi dau sêsôm pi lau nan sêjkuc Yisu, ma lau nan sêjkuc Jon, Ngac Kêku Lau-nga (Mat 8:25), ma lau Palêsai si sêjomi (Mak 2:18).

OLIB (Olive)

A olib inñ a kainñ danñ nan sêpo ñapep yêc lau Israel-nga si gameñ. U bu ndic dom tòm ñasawa baliñ, magoc a olib oc sêlhac ñayham.

Lau Israel-nga senñ a olib dau ñandô, ma sêkôc ñandô tu sêmasanñ olib ñakwi-nga. Sêkôm gwelenñ daêsam ña olib ñakwi, sêkêj sip gêj danenñ-nga, sem oso lau ña olib ñakwi, ma sêkêj sip ñac si lam gitôm buya.

Lôc danñ ñaê Lôc Olib kalhac kêpinñ malac Jerusalem. Malac Betani ma Betpaji sêyêc dinanñ.

PALÊSAI (Pharisee)

Lau Israel-nga si tonñ danñ. Ñac ti lau †Skraib si gwelenñ ñandô nanñ bu sênyalê Moses ndê yomsu ñapep enñ, ma sêndôhôn ti sêwhê sa têtj lau. Magoc Lau Palêsai sêndôhôn yomsu ti ñagôlinñ daêsam whiñ, nanñ kêkuc ñamalac ñambwa si gauc. Ñac sêjsahê ñannga bu sênem dabunñ dau, sêhu gêj danenñ-nga sinñ tu sêtenñ mbec ma sêtoc Anötö sa-nga, ma sêwhê si gêj honñ kôc gi tonñ 10 ma sêkêj tonñ danñ ti da (Mat 23:23; Luk 18:12). Magoc têtj daêsam ñac sêtoc dau sa bu ñac gauc gêm bu ñac lau gitênñ sêhoc gêlêc lau Israel-nga ñatô su. Ma sêmbo ahê lau nanñ sêjkuc Moses ndê yomsu ñapep dom.

Yisu pu Lau Palêsai ma sam ñac bu †lau sêtim yom lau-nga (hypocrites), ñahu bu ndoc daêsam ñac sêsôm ti sêndôhôn yom ñayham,

magoc ñac dau sêjkuc yom dau me sêkôm ñandô sa dom. Tu Yisu ndê yom dinanñ-nga, dec lau Palêsai daêsam sêkêj kisa Yisu ma sêjsalê lêtj tu sêndic inñ ndu-nga.

PARADAIS (Paradise)

Paradais ñahu bu 'ôm ñayham.' Têtj natô sêsam gameñ undambê-nga bu 'Paradais' (Luk 23:43; Rev 2:7).

PASOWA - alic **Mwasin**/Om **Atu Pasowa**-nga.

PWAC SÊSÊ LAUNGAC NAMLIC-NGA (Circumcision)

Lau Israel-nga sêsê ñac si balêkoc ñgac honñ si ñamlic ñatô su têtj ñac si bêc ti-8-nga, sêjkuc pwac nanñ Anötö kêmatinñ whiñ Abraham (Gen 17:9-14).

Têtj ndoc lau aposel sêhoc ñawaê ñayham asê tiwakuc, nanñ lau Israel-nga ñatô gauc gêm bu †lau gameñ apa-nga nanñ sic hu sêkêj whiñ Yisu, nanñ bu sêjkuc lau Israel-nga si pwac akwa dinanñ dom, dec Anötö oc nem lau apa dau si dom. Tigenñ Pol ma aposel ñatô sêlhac ñannga ma sêwhê sa bu Anötö gêm lau si tu ñac si sêkêj whiñ-nga, ma tu sêjkuc pwac akwa yomsu-nga dom.

RABAI (Rabbi)

Lau Israel-nga sêsam ñac si lau bata ti kêdôhônwaga bu 'Rabai.' Lau bocke nanñ si gauc atu ma ñayham nanñ sêkêj ñaê Rabai pi ñac. (Ñaê **Raboni** nanñ Maria sam Yisu (Jon 20:16), nanñ ñahu tigenñ.)

ROM (Rome)

Malac ñamata-nga yêc gameñ nanñ sêsam bu Itali. Lau Rom-nga sic sinñ ma sêkêj gameñ daêsam sêsôc ñac si gôlinñ ñapu. Ñac sem gôlinñ lau Israel-nga si gameñ whiñ, têtj têtj Yisu menñ mbo nom.

Lau Rom-nga honñ si kinñ atu nanñ sêsam inñ bu †Sisa. Inñ gêm gôlinñ gameñ Rom-nga sambob têtj têtj dinanñ, ma kêyalinñ lau ñatô sa gitôm Herod ma Pailot, bu sênem gôlinñ gameñ tidau-tidau sêmbo inñ ñapu.

SABAT (Sabbath)

Lau Israel-nga si bêc sêlic om-nga, kêkuc bêc nanñ Anötö gic bata ndê

gwelen kên undambê ti nom-nga, ma kêwhañ dau. Anötö sôm bu lau hon sêkôm gwelen tôm bêc 6 yêc wake dan ñalôm, ma bêc ti-7-nga nan ñac sênwhañ dau ma sêtoc in sa. Lau Israel-nga si yomsu ti ñagôlin daêsam hêganôn bêc Sabat-nga. Ñac sêsôm bu lau sêkôm gwelen tidau-tidau têt bêc dinan dom. Lau bata Israel-nga tac ñandê têt Yisu tidim daêsam, ñahu bu in kôm lau gêmbac ñayham sa têt bêc Sabat-nga.

SADAN (Satan)

Sadan in ñalau sac si ñadau. In kên kisa Anötö, ma bu êngilí lau bu sêkôm mêtê sac.

Sêsam Sadan ndê ñaê ñatô bu 'Belse-bal,' 'Belial,' ma 'nom dindêc ñadau' (Jon 12:31; 14:30; ma Epe 2:2). Yêc Yom Inglis sêsam in bu 'Devil.'

SADIUSI (Sadducee)

Lau Israel-nga ton dan nan sêmbo têt Yisu ndê têt. Ñaê dau kêkuc dabuñsiga têt ñamata-nga-nga dan ndê ñaê 'Sadok' (1 Kr 16:39). Lau Sadiusi daêsam ñac lau dabuñsiga, ma ñatô ñac lau tiwaê. Ñac sêndôhôn ti sêkac lau hon bu sênkuc yomsu amanlu nan Anötö kên têt Moses, ma yomsu nan Moses dau to sip in ndê buku. Ñac lau kain tigen gitôm lau †Palêsai, tigen lau Sadiusi ma lau Palêsai sêsen dau pi yom ñatô. Lau Palêsai sêkên whin bu lau nan sêmbac ndu su, nan oc sêtisa têt bêc ñambu-nga, magoc Sadiusi sêkên whin in dinan dom. Ma sêkên whin bu añela ti ñalau dan sêmbo dom (Apo 23:8).

SAINAI

Lôc dan ñaê. Yomsu amanlu nan Anötö kên têt in ndê lau Israel-nga, nan kên têt Moses yêc Lôc Sainai.

SAMARIA

Gamen dan ñaê. Gamen dau yêc gameñ Galili ma Judia-nga ñasawa, ma yêc Bu Jordan ñadali têt gameñ ac sip-nga.

Lau Samaria-nga sêsa akên apai Israel-nga, magoc ñac sem lauwhê apa, ma tu dinan-nga lau Israel-nga sêlic ñac gitôm lau Israel-nga ñandô

dom. Sêlic ñac gitôm lau ñambwa me lau apa.

SANEDRIN (Sanhedrin)

Lau bata nan sem gôlin lau Israel-nga, nan sêsam ñac si ton bu 'Sanedrin' (yêc Yom Inglis sêsam ton dinan bu 'Council'). Lau dabuñsiga ti lau bata ma kêdôhônwaga yomsu-nga gitôm 71 sêmbo ton dau ñalôm. Lau Rom-nga sêkên ñasawa têt ñac bu sênem gôlin ti sêmatôc lau Israel-nga si gên ñatô, magoc ñac sêtôm dom bu sêkic ñamalac dan ndê yom bu sêndic in ndu. Tu dinan-nga dec sêkên Yisu sip lau Rom-nga amba (Jon 18:31-32).

SAYON (Zion)

Sêkwê malac Jerusalem kalhac lôc ñatô ñahô, ma lôc dau ñadan sêsam bu 'Lôc Sayon.' In gameñ nan lau Israel-nga si lôm dabuñ kalhac têt Yisu ndê têt. Têt ñatô ñaê 'Sayon' hêganôn malac Jerusalem ma têt ñatô ñaê dau hêganôn lau Jerusalem-nga (Mat 21:5; Rom 9:33; 11:26; ma 1 Pit 2:6).

SELOT (Zealot)

Ñaê 'Selot' ñahu 'lau nan sêyêm dau su tu sêkôm gên-nga.' Lau Israel-nga si ton dan sêsam bu 'Lau Selot' - ñac lau nan sêtec bu lau Rom-nga sênem gôlin gameñ Israel-nga, ma sêtec bu sênemlhi takis têt kin Rom-nga. Têt ñatô lau Selot sêli dau sa, ma sic sin têt lau Rom-nga. Ngac Galili-nga Judas (Apo 5:37) in lau Selot si ngac bata dan.

Yisu ndê †ngacsênom dan ñaê Saimon sêsam bu 'Ngac Selot' (Mat 10:4; Mak 3:18; Luk 6:15; ma Apo 1:13). Lau ñatô gauc gêm bu mun-nga in mbo Lau Selot si ton, ma ñatô gauc gêm bu in ngac nan yêm dau su tu kôm ndê gwelen, ma tu dinan-nga dec lau sêsam in bu 'Ngac Selot.'

SÊŊOMI (Disciples) - Alic Ngacsênom.

SISA (Caesar)

Ñaê Sisa dau hêganôn kin atu nan gêm gôlin gameñ †Rom-nga hon.

SKRAIB (Scribe)

Yom ñalhô 'skraib' meñ akên Yom Inglis 'scribe,' nan danem kwi bu

'namalac to yom-nga.' Bapia hon nan Pol to, nan in kôc namalac dan (scribe) bu nem in sa tu to ndê yom-nga, ma in dau to yom apê tu bu ndic bata bapia tigen-tigen-nga (Rom 16:22; 1 Kor 16:21; ma Gal 6:11). Esra in skraib namata-nga dan (Esra 7:6-10).

LAUSKRAIB (Scribes/Teachers of the Law)

Lau Skraib nac lau Israel-nga si ton dan nan lau ti gauc tu sêsam ma sêto yom-nga. Nac si gwelen atu nan bu sêwhê Moses ndê yomsu sa ti sêndôhôn têt lau. Lau Skraib daêsam sêmbo lau Palêsai ti lau Sadiusi si ton. Têm natô dasam nac bu **lau nan sêndôhôn yomsu** me **kêdôhôn**waga **yomsu-nga**.

SOLPA (Sulphur)

Têm natô sêsam solpa bu 'hoc ti ya' (Yom Inglis: brimstone). In gêt yanyan nan namalic nanga. Yêc Revelesen Jon to yom daêsam pi solpa nan hêganôn nawapac ti nandê nan oc tap lau sac sa (Rev 9:17-18; 14:10) ma sê atu ya-nga nan lau sac oc sêsip têt ndoc sêtap matôc sa têt bêc nambu-nga (Rev 19:20; 20:10; ma 21:8).

YISU (Jesus)

Yêc Yom Hibru sêsam naê dec bu 'Josua' ma naê dau nahu bu 'Anötö gêm lau si' (Mat 1:21). Naê natô nan hêganôn Yisu, nan bocdec: 'Yisu Kilisi,' 'Anötö Atu,' 'Namalac ndê Atu,' ma 'Dawid ndê Atu.'